

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

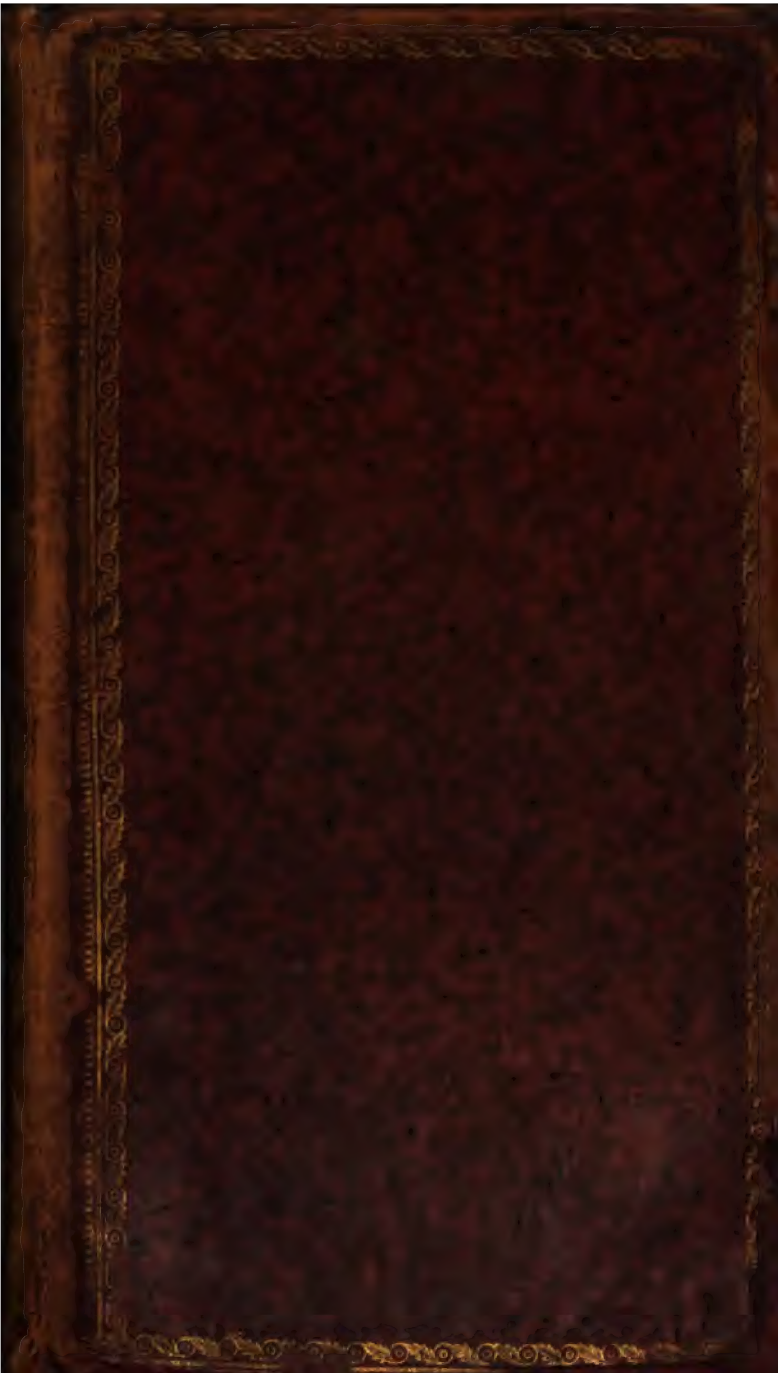
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

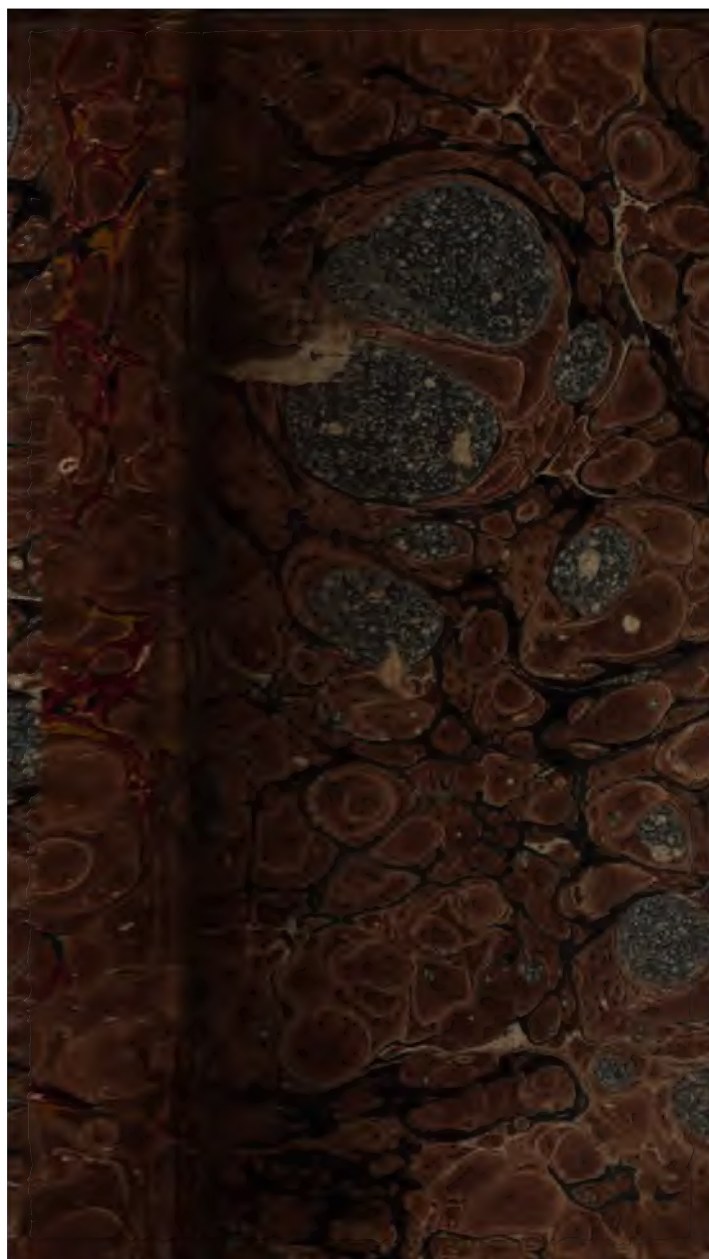
About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

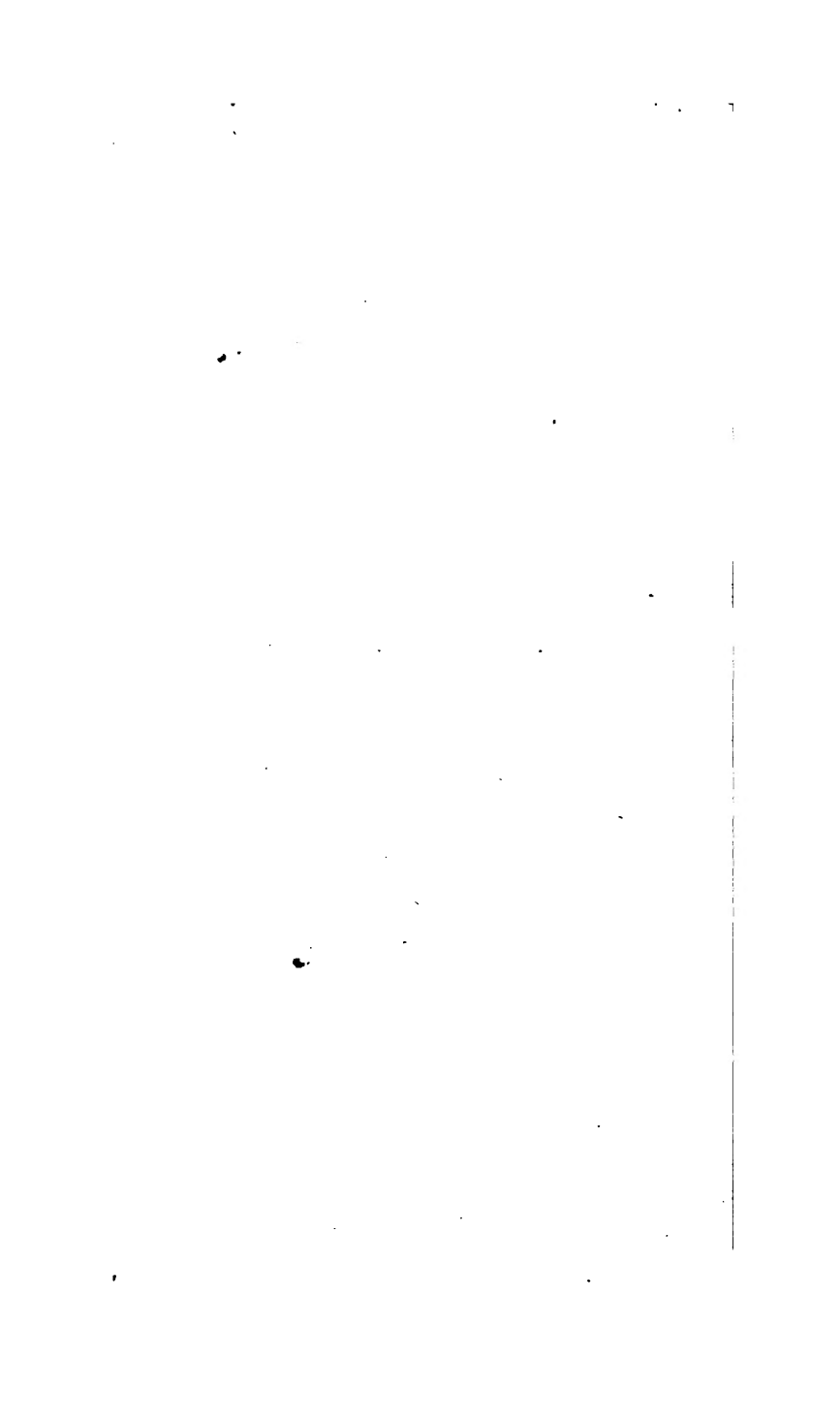

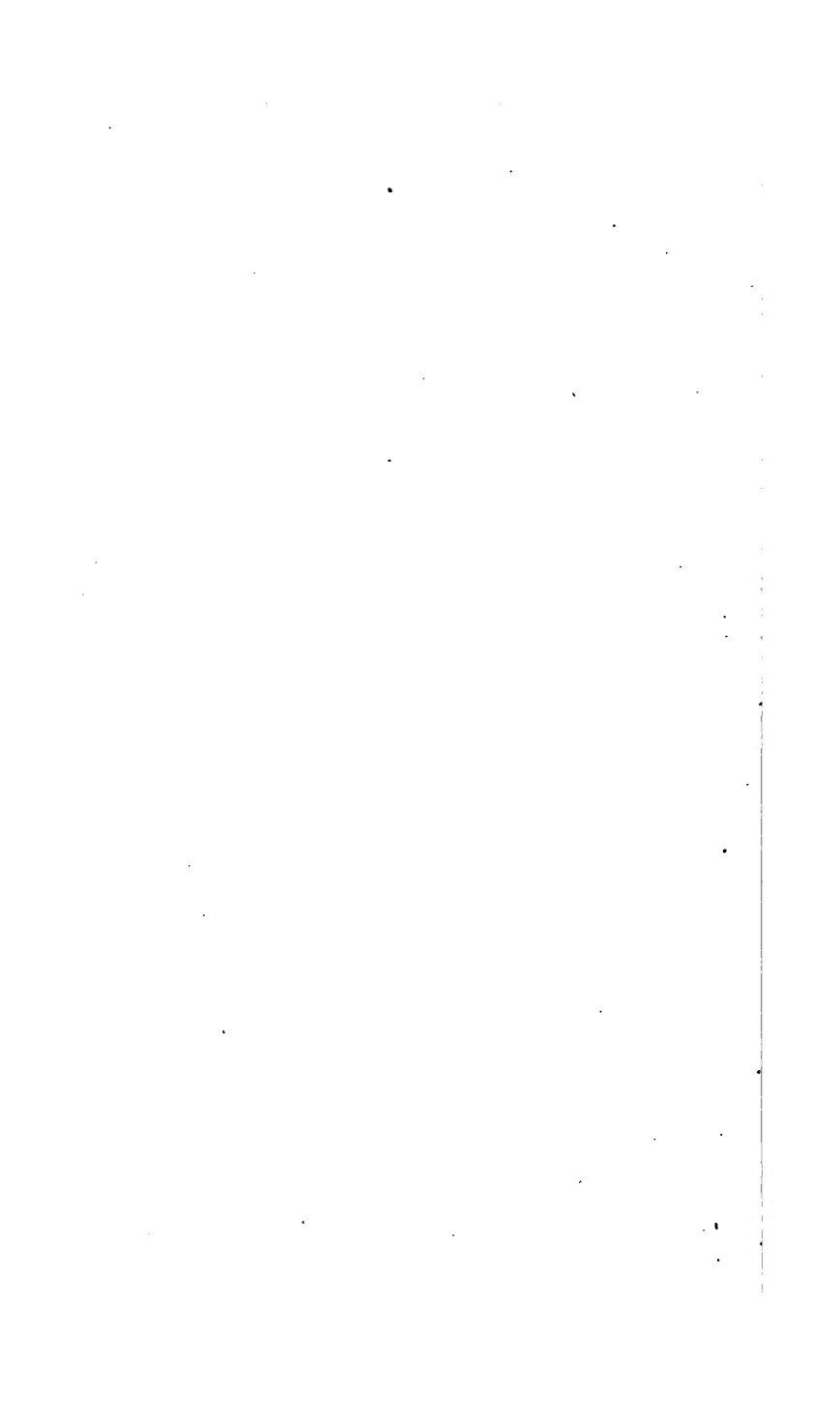

13841. f. 35

BREVIARIUM BLESENSE,

Illustrissimi & Reverendissimi in Christo
Patris D. D. FRANCISCI DE CRUSSOL
D'UZE'S, Blesensis Episcopi, autoritate;
ac venerabilis ejusdem Capituli consensu
editum.

P A R S   V E R N A.

Venit X. lib. non compactum.

P A R I S I I S,

Sumptibus suis ediderunt Bibliopolæ Usum
Blesensium.

M. DCC. XXXVII.

CUM PRIVILEGIO REGIS.

FRANCISCUS
DE CRUSSOL
D'UZE'S,

MISERATIONE DIVINA,
& Sanctæ Sedis Apostolicæ gratiâ, Blesensis
Episcopus, &c.

CLERO BLESENSI

Salutem in Christo Jesu.

INTER gravissima manieris nostri
Pastoralis officia, FRATRES CA-
RISSIMI, illud sanè non ultimum
est, ut qua Dei cultum attinent toto
corde promovere, sacrosque ritus &
precum libros convenienter disponere
studeamus. Id exigit à nobis religio,
id vestra apud nos sollicitant vota, id hujus nostræ
Diœceseos postulat forma & constitutio, ut nempe
quibus esse debet cor unum & anima una, una fides
mentium & pietas actionum, ab iisdem unus orandi
& psallendi modus in Horis Canonicis persolvendis
adhibeatur. His moti, statim ac, annuente Deo, ad
hujus Ecclesiæ regimen vocati sumus, ab Illustissi-
mo Decessore nostro tentatum opus resumere, & ad
exitum perducere animus fuit. Nempe cum acce-
pisset ab Ecclesia Parisiensi, quæ nostræ Metropolis
est, summâ cum curâ novum elaborari Breviarium,
illud sibi adoptare & Clero recitandum proponere
à ij

instituit, iis additis Sanctorum Officiis quæ Blessenſi Ecclesia propria forent, ac deirallis quæ peregrina.

Conſilium iſtud ubi primum licuit, exequi opera pretium eſſe duximus, veterum Conciliorum decretis obſequentes quæ uniuſcuſque Provincia Eccleſias cum in pſallendo, quoad fieri poteſt, modum teneri præcipiunt quem in Metropolitana ſede cognoverint Conc. institutum, ut ea ſedes quæ unicuique Sacerdotalis mater eſt dignitatis, ſit & Eccleſiaſtica Ma- Tol. II
c. 3. giſtra rationis.

De cetero, FRATRES CARISSIMI, quod vobis exhibetur opus, verè Breviarium eſſe, hoc eſt, Divinæ pariter & Eccleſiaſtica doctrina compendium, ipſo uſu comperietis. Quod enim in ſacro contextu ad fidem ſtabiliendam, vel bonos mores informandos idoneum, quod in Patrum lucubrationibus & ſacris Conciliorum Canonibus exquiſitum magis, quod in actis Sanctorum utilioris exempli, hoc in Officio ſive diurno, ſive nocturno, paſſim vobis occurrer. Sacra Scriptura in totam anni ſeriem legenda ſic diſtribuitur, ut non modò nullus ejuſdem prætermiſſus ſit liber, ſed nec ulla dies ab hac divina lectione vacet. Homilia Patrum ex ſinceris horum operibus ea ſelecta ſunt & quæ propoſito magis conveniant, & ad docendum ſint accommodata.

Singulis anni diebus Canon unus ad abſolutionem Capituli legendus aſſignatur, qui vel Solemnitati reſpondeat, vel ea contineat quibus maxime doceri & ad pietatem incitari poſſitis. In Sanctorum hitoriis nihil legendum proponitur niſi rectum & emendatum, atque ex melioris notæ autoribus depromptum. Sacri quoque Hymni ad meliorem ſoritam caſtigati, ac rudioribus plures alii ſuffecti ſunt elegantiori ſtylo exarati.

Unum ſupereſt hortari vos in Domino, FRATRES CARISSIMI, ut non ore tantum honorificetis Deum, Matth. ne ſitis populus ille de quo ait: Populus hic labiis
Iſ. 8. me honorat, cor autem eorum longè eſt à me; ſed in gratia cantetis in cordibus veſtris Deo, nec Eccli. diſſona ſit vox oris à mentis affectu. Quia verò non
Iſ. 9. ſcripta & ſanctitate coram Deo ſic ambulare, ut ſacrificium laudis honorificet eum, & illic iter veſtrum Pſalm. 49. 23 ſit, quo oſtendet vobis ſalutare ſuum.

Quocirca mandamus & præcipimus omnibus &

(15)

*Ingulis nostra Diaecesos Ecclesias, Capitulis, Pasto-
ribus, Monasteriis, Communitatibus, & aliis Clericis
nobis subditis, ad divinum sive publice sive privatim
adstrictis Officium, ut hocce à nobis publici juris facto
Breviario in posterum utantur.*

Orate etiam pro nobis, FRATRES, ut quæ circa ^{Phi-}
nos sunt, magis veniant ad profectum vestrum, ^{lipp. 1.}
& gaudium fidei, ut gratulatio vestra abundet in ^{12.26.}
Christo Jesu per nostrum adventum ad vos, & ^{& 27.}
*sitis in uno spiritu unanimes, collaborantes fidei
Evangelii, & in nullo terremini.*

*Datum Blesis, in Palatio nostro Episcopali die pri-
mi Septembris, anno millesimo septingentesimo tra-
gesimo sexto.*

† **FR. DE CRUSSOL, Episc. Blesensis.**

**De Mandato Illustrissimi & Reverendissimi
D. D. Episcopi Blesensis.
POMMERIE.**

TABULA TEMPORARIA

Annus Domi- ni.	Au- reus Nu.	Epactæ.	In- di- tio.	Lit. Do- min.	Dom. post Epiph.	Septua- gesima.	Dies Ci- nerum. Simplex
1737	9	xxviii	15	f	5 †	17 Feb.	6 Mart
1738	10	ix	1	e	3 †	2 Feb.	19 Feb.
1739	11	xx	2	d	2 †	25 Jan.	11 Feb.
1740	12	j	3	c b	5 †	14 Feb.	2 Mart
1741	13	xij	4	A	3	29 Jan.	15 Feb.
1742	14	xxiij	5	g	2	21 Jan.	7 Feb.
1743	15	iv	6	f	4 †	10 Feb.	27 Feb.
1744	16	xv	7	c d	3 †	2 Feb.	19 Feb.
1745	17	xxvj	8	c	5 †	14 Feb.	3 Mart
1746	18	vij	9	b	4 †	6 Feb.	23 Feb.
1747	19	xviiij	10	A	3	29 Jan.	15 Feb.
1748	1	xxx	11	g f	5	11 Feb.	28 Feb.
1749	2	xj	12	e	3 †	2 Feb.	19 Feb.
1750	3	xxij	13	d	2 †	25 Jan.	11 Feb.
1751	4	iiij	14	c	5	7 Feb.	24 Feb.
1752	5	xiv	15	b A	3	30 Jan.	16 Feb.
1753	6	xxv	1	g	6	18 Feb.	7 Mart
1754	7	vj	2	f	4 †	10 Feb.	27 Feb.
1755	8	xvij	3	e	2 †	26 Jan.	12 Feb.
1756	9	xxviiij	4	d c	5 †	15 Feb.	3 Mart
1757	10	ix	5	b	4 †	6 Feb.	23 Feb.
1758	11	xx	6	A	2	22 Jan.	8 Feb.
1759	12	j	7	g	5	11 Feb.	28 Feb.
1760	13	xij	8	f c	3 †	3 Feb.	20 Feb.
1761	14	xxiij	9	d	2	18 Jan.	4 Feb.
1762	15	iv	10	e	4 †	7 Feb.	24 Feb.
1763	16	xv	11	b	3 †	30 Jan.	16 Feb.
1764	17	xxvj	12	A g	6	19 Feb.	7 Mart
1765	18	vij	13	f	3 †	3 Feb.	20 Feb.
1766	19	xviiij	14	e	2 †	26 Jan.	12 Feb.
1767	1	xxx	15	d	5 †	15 Feb.	4 Mart
1768	2	xj	1	c b	3 †	31 Jan.	17 Feb.
1769	3	xxij	2	A	2	22 Jan.	8 Feb.
1770	4	iiij	3	g	4	11 Feb.	28 Feb.

FESTORUM MOBILIIUM.

<i>Ann. Domi- ni.</i>	<i>P. A. S. C. H. A. Annuale</i>	<i>Ascensio Domi- ni. Annuale</i>	<i>Pente- costes. Annuale</i>	<i>Fest. Corp. Christi. Annuale</i>	<i>Domi- ni. post Pent.</i>	<i>Domi- ni. Adv. D. min.</i>
1737	21 April	30 Maii	9 Junii	20 Junii	24	1 Dec.
1738	6 April	15 Maii	25 Maii.	5 Junii	26	30 Nov.
1739	29 Mart	7 Maii.	17 Maii.	28 Maii.	27	29 Nov.
1740	17 April	26 Maii.	5 Junii	16 Junii	24	27 Nov.
1741	2 April	11 Maii.	21 Maii.	1 Junii	27	3 Dec.
1742	25 Mart	3 Maii.	13 Maii.	24 Maii	28	2 Dec.
1743	14 April	23 Maii.	2 Junii	13 Junii	25	1 Dec.
1744	5 April	14 Maii.	24 Maii.	4 Junii	26	29 Nov.
1745	18 April	27 Maii.	6 Junii	17 Junii	24	28 Nov.
1746	10 April	19 Maii.	29 Maii.	9 Junii	25	27 Nov.
1747	2 April	11 Maii.	21 Maii.	1 Junii	27	3 Dec.
1748	14 April	23 Maii.	2 Junii	13 Junii	25	1 Dec.
1749	6 April	15 Maii.	25 Maii.	5 Junii	26	30 Nov.
1750	29 Mart	7 Maii.	17 Maii.	28 Maii	27	29 Nov.
1751	11 April	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii	25	28 Nov.
1752	2 April	11 Maii.	21 Maii.	1 Junii	27	3 Dec.
1753	22 April	31 Maii.	10 Junii	21 Junii	24	1 Dec.
1754	14 April	23 Maii.	2 Junii.	13 Junii	25	1 Dec.
1755	30 Mart	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii	27	30 Nov.
1756	18 April	27 Maii.	6 Junii.	17 Junii	24	28 Nov.
1757	10 April	19 Maii.	29 Maii.	9 Junii	25	27 Nov.
1758	26 Mart	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii	28	3 Dec.
1759	15 April	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii	25	2 Dec.
1760	6 April	15 Maii.	25 Maii.	5 Junii	26	30 Nov.
1761	22 Mart	30 April	10 Maii.	21 Maii	28	29 Nov.
1762	11 April	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii	25	28 Nov.
1763	3 April	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii	26	27 Nov.
1764	22 April	31 Maii.	10 Junii.	21 Junii	24	2. Dec.
1765	7 April	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii	26	1 Dec.
1766	30 Mart	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii	27	30 Nov.
1767	19 April	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii	24	29 Nov.
1768	3 April	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii	26	27 Nov.
1769	26 Mart	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii	28	3 Dec.
1770	15 April	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii	25	2 Dec.

In sequenti Calendario appositum est tempus quo quisque Sanctus obiit: an. significat anno: c. an. circa annum: s. seculo: c. med. s. circa medium seculi: c. fin. s. circa finem seculi. Quibus nihil apponitur, tempus eorum mortis planè incertum.

Festa qua majusculis notantur Characteribus, feriuntur apud populum.

Cycl. Litt. Dies
Epa. Dom. Mensis.

JANUARIUS.

xxx		Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, & Octava Nativitatis ejus, Sol. maj.
xxix	b	iv	2	Basilii, Cæsariensis in Cappadocia Episc. & Eccl. Doct. (c 1. Jan.) 379. Semiduplex.
xxviii	c	iii	3	Genovefæ, Virginis Parisiensis, c. 512. Semiduplex.
xxvii	d	Prid.	4	Titii, Cretensis Episc. r. s. Simplex.
xxvj	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ sine jejunio, cum comm. S. Simeonis Stylitæ, Monachi Antiochiæ, 460.
25. xxv	f	viii	6	EPIPHANIA seu MANIFESTATIO DOMINI, Annuale-majus.
xxiv	g	vii	7	De Octava Epiphaniæ, Semid.
xxiii	A	vi	8	De Octava Epiphaniæ, Semid. com. S. Luciani, Mart. c. 290.
xxii	b	v	9	De Octava Epiphaniæ, Semid.
xxj	c	iv	10	De Octava Epiphaniæ, Semid. commem. S. Pauli, primi Eremitæ Thebaidis, 341.
xx	d	iii	11	De Octava Epiphaniæ, Semid.
xix	e	Prid.	12	De Octava, [In Cathedrali fit per anticipationem, Officium diei Octavæ Epiphaniæ & Baptismi Domini, Solemne-minus.]
xviii	f	Idib.	13	Octava Epiphaniæ & Baptismus Domini, Solemne-minus: commem. Translationis S. Sollemnis, Carnutensis Episc. vi. s. [In Cathedrali, Translatio S. Sollemnis, Carnutenfis Episc. Solemne-maj. sine ulla comm.]

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

JANUARIUS.

xvij	g	xix	14	Hilarii, Pictaviensis Episc. & Eccl. Doct. (è 13.) c. 368. <i>Duplex- minus: commem.</i> S. Felicis, Presb. Nol. & fidei Confessoris. c. 265.
xvj	A	xviii	15	Guillelmi, Bituricensis Episcopi, (è 10.) 1209. <i>Semiduplex: commem.</i> S. Mauri, Abbatis Glannofolien- sis, vi. f.
xv	B	xvii	16	Honorati, Arelatenfis Episcopi, c. 429. <i>Simplex: commem.</i> S. Mar- celli Papæ & Martyris, 309. vel 310.
xiv	c	xvi	17	Antonii, Abbatis Aegyptii, 356. <i>Semiduplex: commem.</i> S. Sulpitii Pii, Bituricensis Episcopi, c. 644.
xiii	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedræ S. Petri, quâ Romæ sedit, c. an. 43. <i>Semi- duplex.</i>
<i>Prima Septuagesimæ.</i>				
xii	e	xiv	19	Launomari, in territorio Carnutenfi Abbatis, Blesas translati, c. an. 594. <i>Semiduplex.</i>
xi	f	xiii	20	Sebastiani, Romæ Martyris, c. 288. <i>Duplex - minus: commem.</i> S. Fa- biani, Papæ & Martyris, 250.
x	g	xii	21	Agnæ, Romæ Virginis & Mart. 303. vel 304. <i>Semid.</i>
ix	A	xi	22	Vincentii, Diaconi Cæsaraugustani, & Valentis in Hispania Martyris, 304. <i>Semiduplex.</i>
viii	b	x	23	Timothei, Episcopi Ephesini & Martyris, (è 22.) c. an. 97. <i>Sim- plex.</i>
vii	c	ix	24	Babylæ, Antioch. Episcop. & Soc: Mart. c. 251. <i>Simplex.</i>
vi	d	viii	25	Conversio sancti Pauli, Apostoli, 34. vel 35. <i>Duplex-majus.</i>
v	e	vii	26	Paulæ, Romanæ Viduæ, 404. <i>Sim- plex.</i>
iv	f	vi	27	Juliani, Cenomannensis Episcopi III. vel IV. f. <i>Simplex.</i>

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

JANUARIUS.

iiij	g	v	28	
ij	A	iv	29	Francisci Salefii, Genevensis Episc.
j	b	iiij	30	(e 28. Dec.) 1622. <i>Semid.</i> Bathildis, Francorum Reginae, Viduae. c. 680. <i>Semiduplex.</i>
xxx	c	Prid.	31	

FEBRUARIUS.

xxix	d	Cal.	1	Ignatii, Episcopi Antiocheni & Martyris, (e 20 Decemb.) 107. <i>Semiduplex.</i>
xxviiij	e	iv	2	PRÆSENTATIO DOMINI, & PURIFICATIO B. MARIÆ VIRGINIS, Solemne-majus.
xxviij	f	iiij	3	Blasii, Sebast. Episc. & Mart. 316. <i>Simplex.</i>
27. xxvj	g	Prid.	4	Aventini, (Castrodunensis) Episc. Carnutenfis, c. an. 528. <i>Semid.</i>

Prima dies Cinerum.

xxv. xxiv	A	Non.	5	Agathæ Catanensis, Virginis & Mart. 251. <i>Semid.</i>
xxiiij	b	viiij	6	Vedasti, Arrebatensis Episcopi, 539. <i>Simplex.</i>
xxij	c	vij	7	
xxj	d	vj	8	Stephani, Grandimontensis Abbatis, 1124. <i>Simplex.</i>
xx	e	v	9	Apolloniæ, Virginis & Mart. Alexandrinæ, 249. <i>Simplex.</i>
xix	f	iv	10	Scholasticæ, Virginis Cassinensis, c. 543. <i>Simplex.</i>
xviii	g	iiij	11	
xvij	A	Prid.	12	
xvj	b	Idib.	13	
xv	c	xvj	14	
xiv	d	xv	15	
xiii	e	xiv	16	
xij	f	xiiij	17	
xi	g	xij	18	Simeonis, Jerosolymitani Episcopi, & Martyris, 107. <i>Simplex.</i>

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

FEBRUARIUS.

x	A	xj	19
ix	b	x	20
viii	c	ix	21
vij	d	viii	22
vj	e	vij	23
v	f	vj	24
iv	g	v	25
iii	A	iv	26
ij	b	iii	27
j	c	Prid.	28

Ultima Septuagesima.

Pontificatus, *scilicet* Cathedrae S. Petri, qui primus Antiochie sedet, circ. an. 36. *Semiduplex.*

Medraldi Abbatis, in pago Oximensi, Vindocini quiescentis, VII. & VIII. f. *commem.*

* Dies intercalaris addendus in anno Bissextili.

MATTHIE, APOSTOLI, I. f. *Duplex.*

In Anno Bissextili Februarius est dierum 29. & Festum S. Matthie celebratur 25. Februarii, & bis dicitur *sexto Calendae*, id est, 24. & 25. Littera autem Dominicalis quae assumpta fuit mense Januario, mutatur in precedentem; ut, si in Januario Littera Dominicalis fuit A, mutatur in precedentem, quae est g; & sic de aliis.

Feria vij. post Cinere, fit Officium de Quinque Plagis Christi; *Duplex minus.*

MARTIUS.

xxx	d	Cal.	1	Albini, Andegavenfis Episcopi, 550. <i>commemoratio.</i>
xxix	e	xj	2	
xxviii	f	x	3	
xxvij	g	ix	4	
xxvj	A	viii	5	
25. xxv	b	Prid.	6	
xxiv	c	Non.	7	Perpetuae & Felicitatis, Martyrum Carthagenensium, 204. <i>commem.</i>
xxiii	d	viii	8	
xxij	e	vij	9	Quadragesima Militem Martyrum Sebastienum, c. 320. <i>comm.</i>
xxj	f	vj	10	<i>Ultima dies Cinerum.</i>

a vij

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

MARTIUS.

xx	g	v	11
xix	A	iv	12
xviii	b	iii	13
xvii	c	Prid.	14
xvi	d	Idib.	15
xv	e	xvij	16
xiv	f	xvj	17
xiii	g	xv	18
xii	A	xiv	19
xi	b	xiii	20
x	c	xii	21
ix	d	xi	22
viii	e	x	23
vii	f	ix	24
vi	g	viii	25
v	A	vii	26
iv	b	vi	27
iii	c	v	28
ii	d	iv	29
i	e	iii	30
xxx	f	Prid.	31

Alexandri, Jerosolymitani Episc. &
Mart. 251. commemoratio.

Primum Pascha.

ANNUNTIATIO DOMINICÆ.
Annuale-minus.

De Octava Annuntiationis.
quando Pascha occurrit 22.
Martii. *Semiduplex.*

Feria, sexta post Dominicam Pas-
sionis: sit Officium de Compassione:
B. Mariæ Virginis, *Duplex-minus.*

APRILIS.

xxix	g	Cal.	1
xxviii	A	iv	2
xxvii	b	iii	3
25. xxvi	c	Prid.	4
24. xxv	d	Non.	5
xxiii	e	iii	6
xxii	f	vij	7
xxi	g	vi	8
xx	A	v	9

Octava Annuntiationis, [mon-
do Pascha occurrat 22. vel
23. Martii.] *Duplex-majus.*
Francisci de Paula, Institutoris Ord.
Minim. 1507. *Semid.*

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

APRILIS,

xix	b	iv	10	
xviii	c	iii	11	
xvii	d	Prid.	12	Odilonis, Cluniacensis Abbatis (è 31. Decemb.) 1048. <i>commem.</i>
xvi	e	Idib.	13	Iustini, Philosophi & Mart. c. 167. <i>Semiduplex.</i>
xv	f	xviii	14	
xiv	g	xvii	15	
xiii	A	xvi	16	
xii	b	xv	17	
xi	c	xiv	18	
x	d	xiii	19	
ix	e	xii	20	Joseph, Sponsi B. M. V. (è 19. Mart.) I. f. <i>Duplex-majus.</i>
viii	f	xi	21	Anselmi, Cantuariensis Episc. 1109. <i>commemoratio.</i>
vii	g	x	22	Opportunæ, Virginis, Abbatissæ Monasterioliensis, 770. <i>commem.</i>
vi	A	ix	23	Georgii, Mart. in Oriente III. vel IV. f. <i>Semiduplex.</i>
v	b	viii	24	Deodati in territorio Blesensi Abbat- tis, VI. f. <i>Semiduplex.</i>
iv	c	vii	25	Marci, Evang. c. 68. <i>Dupl. maj.</i> <i>Ultimum Pascha.</i>
iii	d	vi	26	Cleti, Papæ & Martyris, c. 90. <i>commem.</i>
ii	e	v	27	Polycarpi, Episcopi Smyrn. & Mart. c. med. LI. f. <i>Semid.</i>
i	f	iv	28	
xxx	g	iii	29	Marie Ægyptiæ, Pœnitentis, (è I.) v. vel vi. f. <i>Semiduplex.</i>
xxix	A	Prid.	30	Eutropii, Santonensis Episc. & Mart. III. f. <i>commem.</i>

M A I U S.

xxviii	b	Cal.	1	PHILIPPI & JACOBI [Alpha]i] APOST. I. f. <i>Duplex-majus.</i>
xxvii	c	vj	2	Athanasii, Alex. Episc. & Eccl. Doct. 373. <i>Semiduplex.</i>
xxvi	d	v	3	Revelatio seu Inventio sanctæ Cru- cis, 326. <i>Duplex-majus: comm.</i> S. Alexandri, Papæ & Martyris, c. 119.

Cycl. Litt. Dies.
Epact. Dom. Mensis.

MAIUS.

25. xxv	c	iv	4	Monica, Tagastensis Vidua, 387. <i>commem.</i>
xxiv	f	iii	5	
xxiii	g	Prid.	6	Joannis, Apost. & Evang. ante Por- tam Latinam, c. 95. <i>Semid.</i>
xxii	A	Non.	7	
xx	b	viii	8	Beati, apud Vindocinum, Anachoretæ, v. l. <i>Semiduplex.</i>
xx	c	vii	9	Gregorii Nazianzeni, Constantiopi- Episc. & Eccl. Doct. 391. <i>Semid.</i> <i>Prima Pentecoste.</i>
xix	d	vi	10	Leonardi, Anachoretæ, prope Lacum nigrum in territorio Blesensi quies- centis, (Elevatio hodie 1226.) <i>Semiduplex: commem. S. Pachonii,</i> Tabennæ in Thebaide Abbatis, 348.
xviii	e	v	11	Mamerti, Viennensis Episcopi, c. 475. <i>commem.</i>
xvii	f	iv	12	Munderici, prope Blesas Anachore- tæ, vi. l. <i>Semiduplex:</i>
xvi	g	iii	13	
xv	A	Prid.	14	Gilderici, Anachoretæ in Oximo, Vindocini quiescentis, c. fin. vii. l. <i>commem.</i>
xiv	b	Idib.	15	
xiii	c	xvii	16	Joannis Nepomuceni, Canonici Pra- gensis in Bohemia, & Martyris, 1383. <i>Semiduplex:</i> [In Cathed- rali, <i>Duplex-minus.</i>]
xii	d	xvi	17	Honorati, Ambian. Episcopi, (c. 16) initio vii. l. <i>Semiduplex.</i>
xi	e	xv	18	
x	f	xiv	19	Cælestini, Papæ V. 1206. <i>Simplex:</i> <i>commem. S. Yvonis, Trecorensis</i> Presb. 1303.
ix	g	xiii	20	Yvonis, Episcopi Carautensis, (c. 23. Decemb.) 1115. <i>Semid.</i>
viii	A	xii	21	
vii	b	xi	22	
vi	c	x	23	Medyci, prope Blesas Anachoretæ, <i>Simplex.</i>

Ep&L. Litt. Dies
Cycl. Dom. Mensis.

MAIUS.

v	d	ix	24	Donatiani & Rogatiani, Mart. Nar-
				netensium, III. f. <i>Simplex</i> .
iv	e	viiij	25	Urbani, Papæ & Martyris, 230. <i>com-</i>
				<i>memoratio</i> .
iiij	f	vij	26	Augustini, Cantuariensis Episcopi,
				c. 607. <i>Simplex</i> .
ij	g	vj	27	
j	A	v	28	Germani, Parisiensis Episc. 576.
				<i>Semid. commemor. S. Caranni, in</i>
				<i>territorio Carnutensi Mart. III. f.</i>
xxx	b	iv	29	Maximini, Trevirensis Episcopi,
				c. 349. <i>Simplex</i> .
xxx	c	iiij	30	
xxvij	d	Prid.	31	

¶ Dominica prima post Penteco-
sten fit Festum SS. TRINITATIS.
Solemnissimum.]

JUNIUS.

xxvij	e	Cal.	1	
25. xxvj	f	iv	2	Pothini, Lugdunensis Episcopi, Blandi- næ, Virginis, & Sociorum 46. Martyrum Lugdunensium, 177. <i>Semiduplex: commemor. SS. Marcelli- ni Presb. & Petri Exorcistæ, Ro- manorum Martyrum, 304.</i>
xxv. xxiv	g	iiij	3	Clotildis, Francorum Reginae, Vi- duæ, c. med. vi. f. <i>Semid.</i>
xxiiij	A	Prid	4	
xxij	b	Non	5	Bonifacii, Episcopi Moguntini & Martyris, 754. <i>Simplex</i> .
xxj	c	viiij	6	Norberti, Magdeburgensis Episc. & Ord. Præmonstratensis Institutoris, 1134. <i>Semiduplex: commemoratio</i> <i>S. Claudii, Episc. Bisentini, 581.</i>
xx	d	vij	7	
xix	e	vj	8	Medardi, Noviom. Episc. 545. <i>Sim-</i>
				<i>plex.</i>

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

JUNIUS.

xviii	f	v	9	
xvii	g	iv	10	Aniani, Carnutenſis Epifcopi, v. f. <i>Simplex.</i>
xvj	A	iii	11	Barnabæ, Gentium Apoſt. i. f. <i>Duplex-minus.</i>
xv	b	Prid.	12	
xiv	c	Idib.	13	
<i>Ultima Pentecoſte.</i>				
xiii	d	xviii	14	Urfini, primi Bituricenſis Epifcopi, (è 29. Decemb.) ii. vel iii. f. <i>Simplex.</i>
xij	e	xvii	15	
xi	f	xvi	16	Cyrici & Julittæ matris ejus, Taſſi in Cilicia Mart. 305. <i>Simplex.</i>
x	g	xv	17	Aviti, Abbatis, in pago Dunenſi, 530. <i>Simplex.</i>
ix	A	xiv	18	
viii	b	xiii	19	Gervafii & Protafii, Mart. Mediolanenſium, i. vel ii. f. <i>Semid. comm.</i> S. Romualdi Abbatis, Inſtitut. Ord. Carnaldulenſis, 1027.
vii	c	xii	20	Caroli Bleſenſis, (è 29. Septemb.) 1364. <i>Duplex-minus: comm.</i> S. Gendulphi Epifc. vulgò Cadurcenſis, [Tranſlatio hodie, c. an. 870.]
vi	d	xi	21	
v	e	x	22	Paulini, Nolani Epifc. 431. <i>Semid. Vigilia cum jejunio.</i>
iv	f	ix	23	
iii	g	viii	24	NATIVITAS S. JOANNIS BAPTISTÆ, <i>Solemne-minus.</i>
ii	A	vii	25	
i	b	vi	26	Adeodati, Carnutenſis Epifc. c. 687. <i>Semid. comm.</i> SS. Joannis & Pauli, Romæ Martyrum, c. 362.
xxx	c	v	27	Benigni, Epifcopi, in territorio Bleſenſi olim quieſcentis, (è 28.) v. f. <i>Semiduplex.</i>
xxix	d	iv	28	Irenæi, Lugd. Epifc. Eccl. Doct. ac Soc. Mart. c. 202. <i>Duplex-min. comm.</i> Vigilæ SS. Petri & Pauli, Apoſt. cum jejunio.
xxviii	e	iii	29	PETRI & PAULI APOST. c. 66. <i>Solemne-majus.</i>

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

JUNIUS.

xxvij f Prid 30

Commemoratio S. Pauli Apost. *Duplex-minus*: *commem.* sancti Petri Apostoli, & S. Marcialis, Lemo-
vicensis Episc. 111. f.

¶ Feria sexta post Oct. Corporis Christi, fit Officium Sacratissimi Cordis D. N. Jesu-Christi, *Duplex-majus*, ad devotionem.]

JULIUS.

xxvj g Cal.

1 Carilephi, Abbatis Anisolenfis, ad Ca-
strum Blesense translati, c. med.
vi. f. *Semiduplex*: *commem.* Octa-
væ SS. Apostolorum.

25. xxv A vj

2 Visitatio B. M. Virginis, *Duplex-majus*: *commem.* Octavæ SS. Apo-
stolorum.

xxiv b v

3 Theobaldi, Presb. & Anachoretæ,
(è 30. Junii) 1066. *Semiduplex*:
commem. Octavæ.

xxiij c iv

4 Ordinatio & Translatio S. Martini,
Turonensis Episc. 372. & 473.
Semiduplex: *commem.* Octavæ.

xxij d iij

5 De Octava SS. Apostolorum,
Semiduplex.

xxj e Prid.

6 Octava SS. Apostolorum Petri &
Pauli, *Duplex-minus*.

¶ Dominica proxima post diem Octavam
SS. Apostolorum Petri & Pauli, fit
per totam Diocesim Festum ANNIV-
VERSARII DEDICATIONIS
ECCLESIAE BLESSENSIS, So-
lemne-majus, cum Octava in Ca-
thedrali, & in Ecclesiis tantum quæ
dedicata non fuerunt; Dominica
etiam sequenti, in Ecclesiis dedicatis
fit ANNIVERSARIUM DEDI-
CATIONIS EARUMDEM, So-
lemne-majus, cum Octava.

xx f Non.

7 Thomæ, Cantuariensis Episcopi &
Mart. 1170. *Semid.* *commem.* S.

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

JULIUS.

				Pantæni, Alexandrini Presb. III. f.
xix	g	viii	8	
xvii	A	vii	9	
xvi	b	vi	10	Septem Fratrum ac sanctæ Felicitatis eorum matris, Romæ Mart. c. 164. <i>Simplex.</i>
xv	c	v	11	Benedicti, Cassinensis Abb. (è 21. Mart.) 743. <i>Translatio hodie, c.</i> 653. <i>Semid.</i>
xv	d	iv	12	
xiv	e	iii	13	Silæ, Gentium Apostoli, I. f. <i>Sim- plex.</i>
xiii	f	Trid.	14	Bonaventuræ, Albanensis Episc. & Doct. 1274. <i>Semid.</i>
xii	g	Idib.	15	
xi	A	xvii	16	
x	b	xvi	17	Sperati & Soc. Mart. Scillitanorum, c. 200. <i>Simpl.</i>
ix	c	xv	18	Thomas Aquinatis, Presbyteri & Do- ctoris, 1274. (è 7. Mart.) Ca- nonisatio hodie, 1323. <i>Semid.</i>
viii	d	xiv	19	Arsenii, Diaconi Romani, Scetis Ana- choresæ, 445. <i>Simplex.</i>
vii	e	xiii	20	Margarete, Virginis & Martyris, incerto tempore, commemoratio.
vi	f	xii	21	Victoris, Mart. Massiliensis, 290. <i>Simplex.</i>
v	g	xi	22	Mariæ Magdalenes, I. f. <i>Duplex-maj.</i> [In Cathedrali <i>Solemne-menus.</i>]
iv	A	x	23	Birgitæ, Viduæ, 1373. <i>Semid.</i> [In Cathedrali <i>Duplex-min.</i>] <i>commem.</i> S. Apollinaris, Ravennensis Episc- opi, & Mart. I. vel II. f.
iii	b	ix	24	
ii	c	viii	25	JACOBI, (Zebedæi) APOST. c. 30. Mart. 44. <i>Dupl. maj. commemor.</i> S. Christophori, in Lycia Martyris, III. f.
i	d	vii	26	Marcelli, Parisiensis Episcopi, (è 1. Novemb.) c. 400. <i>Translatio hodie,</i> c. 1200. <i>Semid.</i>
xxx	e	vi	27	
xxix	f	v	28	Joachim petris, & Annæ matris B. Mariæ Virg. <i>Dupl. min.</i>

Cych. Litt. Dies.
Epad. Dom. Mensis.

JULIUS.

xxvii	g	iv	29	Lupi, Trecentis Episcopi, 479. <i>Semiduplex.</i>
xxvi	A	ii	30	Germani, Autissiodorensis Episcopi, (è 31.) 448. <i>Semid.</i>
25. xxvj	b	Prid.	31	Ignatii Loyolæ, Presb. Societatis Je- su Institutoris, 1556. <i>Semid.</i>

AUGUSTUS.

xxv.xxiv	c	Cal.	1	Petri ad Vincula, (mense Aprili 44.) Dedicatio illius Ecclesiæ Romæ, c. 451. <i>Duplex-minus: comm. SS. Machabæorum, & eorum Matris, Mart. anno circiter 167. ante Chri- stum natum.</i>
xxiii	d	iv	2	Bartharii, Carnutenfis Episc. t. 625. <i>Semiduplex: comm. S. Stephani, Pa- pæ & Mart. 257.</i>
xxij	e	ii	3	Revelatio seu Inventio Corporis S. Stephani, Protomart. (è 19. De- cemb.) 415. <i>Semid.</i>
xxj	f	Prid.	4	Dominici, Presb. Instit. Ord. Prædic. (è 6.) 1221. <i>Semid.</i>
xx	g	Non.	5	
xix	A	viii	6	Transfiguratio Domini, 32. <i>Duplex- maj. [In Cathedrali, Solemne-ma- jus:]commem. sancti Xisti, Papæ II. & Mart. 258.</i>
xxiii	b	vii	7	
xxij	c	vi	8	
xxj	d	v	9	
xv	e	iv	10	LAURENTII, ROMANI DIACONI & MARTYRIS, 258. <i>Duplex- majus.</i>
xiv	f	ii	11	Translatio sanctæ Coronæ Spinæ Domini, 1239. <i>Semid.</i>
xiii	g	Prid.	12	Clare, Assisi in Umbria Virginis, (è 11.) 1253. <i>Semid.</i>
xij	A	Idib.	13	Radegundis, Francorum Reginae, Vidue, 587. <i>Semid.</i>
xj	b	xix	14	Vigilia cum jejunio.
x	c	xxviii	15	ASSUMPTIO BEATÆ Mariæ VIRGINIS, L. I. Annuale-minus.

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

MARTIUS.

xx	g	v	11
xix	A	iv	12
xviii	b	iii	13
xvii	c	Prid.	14
xvi	d	Idib.	15
xv	e	xvij	16
xiv	f	xvj	17
xiii	g	xv	18
xii	A	xiv	19
xi	b	xiii	20
x	c	xii	21
ix	d	xi	22
viii	e	x	23
vii	f	ix	24
vi	g	viii	25
v	A	vij	26
iv	b	vj	27
iii	c	v	28
ii	d	iv	29
i	e	iii	30
xxx	f	Prid.	31

Alexandri, Jerosolymitani Episc. &
Mart. 25 i. commemoratio.

Primum Pascha.

ANNUNTIATIO DOMINICÆ.
Annuale-minus.

De Octava Annuntiationis,
quando Pascha occurrit 22.
Martii. *Semiduplex.*

Feria sexta post Dominicam Pas-
sionis: sit Officium de Compassione
B. Mariæ Virginis, *Duplex-minus.*

APRILIS.

xxix	g	Cal.	1
xxviii	A	iv	2
xxvii	b	iii	3
25. xxv	c	pnd.	4
xxv. xxiv	d	Non.	5
xxiii	e	iii	6
xxii	f	vij	7
xxi	g	vj	8
xx	A	v	9

Octava Annuntiationis, [mon-
do Pascha occurrit 22. vel
23. Martii.] *Duplex-majus.*
Francisci de Paula, Institutoris Ord.
Minim. 1507. *Semid.*

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

AUGUSTUS.

De Octava S. Ludovici, *Semid.*
comm. S. Paulini, Trevirensis
Episc. & fidei Confessoris, 358.

SEPTEMBER.

xxiiij f Cal. 1

Octava S. Ludovici, *Duplex-*
majus: *commem.* S. Lupi, Senon.
Episc. 623. & S. Ægidii, Ab-
batis in Occitania, c. med. vi. f.

xxij g iv 2

Lazari à Christo suscitati, Marthæ ac
Mariæ sororum ejus de Bethania,
i. f. *Duplex-minus*.

xx A iij 3

Gregorii, Papæ, & Eccl. Doct. (è
12. Mart.) 604. *Ordinatio hodie*
590.) *Duplex-maj.* *commem.* sancti
Chrodegangi, Sagienfis Episcopi, &
Mart. viii. f.

xx b Prid. 4

Aigulphi, Blesis nati, Lirinenfis Ab-
batis & Martyris, (è 3.) c. 675.
Semid.

xiix c Non. 5

Victorii, Cenomannensis Episcopi ad
Pagum Blesensem translati, (è 1.
Septemb.) v. f. *Simplex*.

xxviii d viij 6

xxvij e vij 7

Clodoaldi, Presb. c. 568. *Semid.*
commem. S. Evurtii, Aurelianensis
Episc. 391.

xxvj f vj 8

NATIVITAS B. MARIE VIRG.
Solemne majus.

xxv g v 9

De Octava Nativitatis B. M. V.
Semiduplex.

xxiv A iv 10

De Octava Nativitatis B. M. V.
Semid.

xxiii 2 b iij 11

De Octava Nativitatis B. M. V.
Semid.

xxij c Prid. 12

De Octava Nativitatis B. M. V.
Semid.

xxj d Idib. 13

De Octava Nativitatis B. M. V.
Semid.

xx c xvij 14

Exaltatio sanctæ Crucis, imperante
Constantino, 326. & Heraclio
629. *Dupl. maj. comm.* Octavæ
Nativitatis B. M. V. & S. Cornu-
lii, Papæ & Mart. 252.

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

SEPTEMBER.

ix	f	xvij	15	Octava Nativ. B. M. V. <i>Dupl. min.</i>
viii	g	xvj	16	Leobini, Episc. Carnutensis, (è 14. Mart.) 557. (<i>Ordinatio hodie</i> 544.) <i>Duplex-minus</i> : <i>commem.</i> S. Euphemie, Virg. & Mart. Calcedonensis, c. 307.
vij	A	xv	17	Cypriani, Carthag. Episc. Eccl. Doct. & Mart. (è 14.) 258. <i>Semid.</i>
vj	b	xiv	18	Joannis Chrysostomi, Constantinop. Episc. & Eccl. Doct. (è 14.) 407. <i>Semid.</i>
v	c	xiii	19	Arnulphi, Vindocini nati, ibidem Monachi, ac postea Nاپincensis Episcopi, c. 1074. <i>Simplex.</i>
iv	d	xij	20	Eustachii & Soc. Mart. <i>commem.</i> II. f.
iii	e	xj	21	MATTHÆI, APOST. & EVANG. I. f. <i>Duplex-majus</i> : <i>commem.</i> SS. Barachii, Mart. & Beforii ad Castrum Blesense translatorum, ante ann. 1171.
ij	f	x	22	Mauricii & Soc. Mart. Agaunensium, 286. <i>Semid. comm.</i> S. Silvani in Biturigibus Anachor. II. vel III. f.
j	g	ix	23	Theclæ, Virginis & Mart. Iconiensis, 1. f. <i>Semiduplex.</i>
xxx	A	viii	24	Sollemnis, Carnutensis Episc. 509. <i>Duplex-majus.</i>
xxix	b	vij	25	Firmini, Ambian. Episc. & Mart. c. 287. <i>Simplex.</i>
xxviii	c	vj	26	
xxvij	d	v	27	Cosmæ & Damiani Fratrum, Martyrum, c. init. iv. f. <i>Semid.</i>
25. xxvj	e	iv	28	Exuperii, Tolos. Episc. c. 416. <i>Simpl.</i>
xxv. xxiv	f	iii	29	MICHAELIS & OMNIUM SS. ANGELORUM, <i>Duplex-majus.</i>
xxiii	g	Prid.	30	Hieronymi, Presbyteri & Eccl. Doct. 420. <i>Duplex-minus.</i>

OCTOBER.

xxij	A	Cal.	1	Remigii, Rem. Episc. (è 13. Jan.) 533. (<i>Translatio hodie</i> , 852.) <i>Semid. commem.</i> S. Piatonis, Martyris Tornacensis, 285.
------	---	------	---	--

Cycl. Litt. Dies
Epaſt. Dom. Menſis.

OCTOBER.

xxj	b	vj	2	Angelorum Custodum, <i>Duplex-minus.</i>
xx		v	3	Dionysii Areopagitæ, Athenienſis Episc. & Mart. c. 95. <i>Simplex.</i>
xix	l	iv	4	Francisci Affſinatis Diaconi, Ord. Fratrum Minorum Inſtit. 1226. <i>Semid.</i>
xviii	e	iiij	5	Caletrici, Carnutenſis Episcopi, (c. 4.) 567. <i>Semid.</i>
xvij	f	Prid	6	Brunonis, Monachi, Ord. Carthusian. Inſtit. 1101. <i>Semid. commemor. S. Fidis, Virginis & Mart. c. 287.</i>
xvj	g	Non.	7	Sergii & Bacchi, Martyrum in Syria, c. 303. <i>commemoratio.</i>
xv	A	viiij	8	Demetrii, Mart. Blesas translati, 303. <i>Semid.</i>
xiv	b	viij	9	Dionysii, primi Parisienſis Episcopi: Rustici Presbyteri, & Eleutherii, Diaconi, Martyrum, III. l. <i>Duplex-minus.</i>
xiii	c	vj	10	
xij	d	v	11	
xi	e	iv	12	
x	f	iiij	13	
ix	g	Prid.	14	Angariſmæ, Virginis Blesensis & Aræluſenſis Abbatissæ, c. finem VII. l. <i>Semid. commemor. S. Callixti, Papæ & Mart. 223.</i>
viii	A	Idib.	15	Theresiæ, Virg. Abulenſis, Ord. Carmelit. Inſtauratricis, 1582. <i>Semid.</i>
vij	b	xviiij	16	
vj	c	xviij	17	
v	d	xv	18	Lucæ, Evang. 1. l. <i>Duplex-maj.</i>
iv	e	xiv	19	Saviniani, Senonenſis Episc. Potentiani & Soc. Mart. (c. 31. Dec.) II. vel III. l. <i>Translatio hodie 1029. Semid.</i>
iii	f	xiiij	20	
ii	g	xij	21	Hilarionis, Abbatis in Palæstina, 371. <i>Simplex: commemor. sanctarum Ursulæ, Marthæ & Sodalium, Virg. & Mart. an. 450.</i>
i	A	xj	22	

Cycl. Litt. Dies.
Epact. Dom. Mensis.

MAIUS.

25. xxv	c	iv	4	Monicæ, Tagastensis Viduæ, 387. <i>commem.</i>
xxiv	f	iiij	5	
xxiiij	g	Prid.	6	Joannis, Apost. & Evang. ante Por- tam Latinam, c. 98. <i>Semid.</i>
xxij	A	Non.	7	
xxj	b	viiiij	8	Beati, apud Vindocinum, Anachoretæ, v. l. <i>Semiduplex.</i>
xx	c	vij	9	Gregorii Nazianzeni, Constantinop. Episc. & Eccl. Doct. 391. <i>Semid.</i> <i>Prima Pentecoste.</i>
xix	d	vj	10	Leonardi, Anachoretæ, prope Lacum nigrum in territorio Blesensi quies- centis, (Elevatio hodie 1226.) <i>Semiduplex: commemor. S. Pachornii,</i> <i>Tabennæ in Thebaide Abbatis,</i> <i>348.</i>
xviiiij	e	v	11	Mamerti, Viennensis Episcopi, c. 475. <i>commem.</i>
xvij	f	iv	12	Munderici, prope Blesas Anachore- tæ, vi. l. <i>Semiduplex:</i>
xvj	g	iiij	13	
xv	A	Prid.	14	Gilderici, Anachoretæ in Oximo, Vindocini quiescentis, c. fin. vii. l. <i>commem.</i>
xiv	b	Idib.	15	
xiiiij	c	xvij	16	Joannis Nepomuceni, Canonici Pra- gensis in Bohemia, & Martyris, 1383. <i>Semiduplex: [In Cathed- rali, Duplex-minus.]</i>
xij	d	xvj	17	Honorati, Ambian. Episcopi, (è 16) initio vii. l. <i>Semiduplex.</i>
xj	e	xv	18	
x	f	xiv	19	Celestini, Papæ V. 1206. <i>Simplex:</i> <i>commem. S. Yvonis, Trecorensis.</i> <i>Presb. 1303.</i>
ix	g	xiiij	20	Yvonis, Episcopi Carautensis, (è 23. Decemb.) 1115. <i>Semid.</i>
viiij	A	xiij	21	
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	Medyci, prope Blesas Anachoretæ, <i>Simplex.</i>

Epact. Litt. Dies
Cycl. Dom. Mensis.

M A I U S.

v	d	ix	24	Donatiani & Rogatiani, Mart. Nar-
				netensium, III. f. <i>Simplex</i> .
iv	e	viiij	25	Urbani, Papæ & Martyris, 230. <i>com-</i>
				<i>memoratio</i> .
iiij	f	vij	26	Augustini, Cantuariensis Episcopi,
				c. 607. <i>Simplex</i> .
ij	g	vj	27	
j	A	v	28	Germani, Parisiensis Episc. 576.
				<i>Semid. commemor.</i> S. Caranni, in
				territorio Carnutenf. Mart. III. f.
xxx	b	iv	29	Maximini, Trevirensis Episcopi,
				c. 349. <i>Simplex</i> .
xxix	c	iiij	30	
xxviii	d	Prid.	31	

¶ Dominica prima post Penteco-
sten fit Festum SS. TRINITATIS,
Solemnissimum.

J U N I U S.

xxvij	c	Cal.	1	
25. xxvj	f	iv	2	Porcini, Lugdunensis Episcopi, Blan-
				dinæ, Virginis, & Sociorum 46.
				Martyrum Lugdunensium, 177.
				<i>Semiduplex: commemor.</i> SS. Marcelli-
				ni Presb. & Petri Exorcistæ, Ro-
				manorum Martyrum, 304.
xxv, xxiv	g	iiij	3	Clotildis, Francorum Reginae, Vi-
				duæ, c. med. vi. f. <i>Semid.</i>
xxiiij	A	Prid	4	
xxij	b	Non	5	Bonifacii, Episcopi Moguntini &
				Martyris, 754. <i>Simplex</i> .
xxj	c	viiij	6	Norberti, Magdeburgensis Episc. &
				Ord. Præmonstratensis Institutoris,
				1134. <i>Semiduplex: commemoratio</i>
				S. Claudii, Episc. Bisuntini, 581.
xx	d	vij	7	
xix	e	vj	8	Medardi, Noviom. Episc. 545. <i>Sim-</i>
				<i>plex.</i>

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

JUNIUS.

xviii	f	v	9	
xvii	g	iv	10	Aniani, Carnutenſis Episcopi, v. l. <i>Simplex.</i>
xvj	A	iii	11	Barnabæ, Gentium Apost. i. l. <i>Duplex-minus.</i>
xv	b	Prid.	12	
xiv	c	Idib.	13	
				<i>Ultima Pentecoste.</i>
xiii	d	xviii	14	Ursini, primi Bituricensis Episcopi, (è 29. Decemb.) ii. vel iii. l. <i>Simplex.</i>
xij	e	xvii	15	
xi	f	xvi	16	Cyrici & Julittæ martis ejus, Tatfi in Cilicia Mart. 305. <i>Simplex.</i>
x	g	xv	17	Aviti, Abbatis, in pago Dunensi, 530. <i>Simplex.</i>
ix	A	xiv	18	
viii	b	xiii	19	Gervasi & Protasii, Mart. Mediolanensium, i. vel ii. l. <i>Semid. commemor.</i> S. Romualdi Abbatis, Institut. Ord. Camaldulensis, 1027.
vii	c	xii	20	Caroli Blesensis, (è 29. Septemb.) 1364. <i>Duplex-minus: commemor.</i> S. Gendulphi Episc. vulgò Cadurcensis, [Translatio hodie, c. an. 870.]
vi	d	xi	21	
v	e	x	22	Paulini, Nolani Episc. 431. <i>Semid. Vigilia cum jejunio.</i>
iv	f	ix	23	
iii	g	viii	24	NATIVITAS S. JOANNIS BAPTISTÆ, <i>Solemne-minus.</i>
ii	A	vii	25	
i	b	vi	26	Adeodati, Carnutenſis Episc. c. 687. <i>Semid. commemor.</i> SS. Joannis & Pauli, Romæ Martyrum, c. 362.
xxx	c	v	27	Benigni, Episcopi, in territorio Blesensi olim quiescentis, (è 28.) v. l. <i>Semiduplex.</i>
xxix	d	iv	28	Irenæi, Lugd. Episc. Eccl. Doct. ac Soc. Mart. c. 202. <i>Duplex-min. commemor.</i> Vigiliæ SS. Petri & Pauli, Apost. cum jejunio.
xxviii	e	iii	29	PETRI & PAULI APOST. c. 66. <i>Solemne-majus.</i>

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mens.

JUNIUS.

xxvij	f	Prid.	30	Commemoratio S. Pauli Apost. <i>Duplex-minus</i> : <i>commem.</i> sancti Petri Apostoli, & S. Martialis, Lemo- vicensis Episc. 111. f.
				¶ Feria sexta post Oct. Corporis Christi, sit Officium Sacratissimi Cor- dis D. N. Jesu-Christi, <i>Duplex-ma- jus</i> , ad devotionem.]
				JULIUS.
xxvj	g	Cal.	1	Carilephi, Abbatis Anisolenfis, ad Ca- strum Blesense translati, c. med. vi. f. <i>Semiduplex</i> : <i>commem.</i> Octa- væ SS. Apostolorum.
25. xxv	A	vj	2	Visitatio B. M. Virginis, <i>Duplex- majus</i> : <i>commem.</i> Octavæ SS. Apo- stolorum.
xxiv	b	v	3	Theobaldi, Presb. & Anachoretæ, (è 30. Junii) 1066. <i>Semiduplex</i> : <i>commem.</i> Octavæ.
xxiiij	c	iv	4	Ordinatio & Translatio S. Martini, Turonensis Episc. 372. & 473. <i>Semiduplex</i> : <i>commem.</i> Octavæ.
xxij	d	iiij	5	De Octava SS. Apostolorum, <i>Semiduplex</i> .
xxj	e	Prid.	6	Octava SS. Apostolorum Petri & Pauli, <i>Duplex-minus</i> .
				¶ Dominica proxima post diem Octavam SS. Apostolorum Petri & Pauli, sit per totam Diæcesim Festum ANNIV- VERSARII DEDICATIONIS ECCLESIE BLESSENSIS, So- lemne-majus, cum Octava in Ca- thedrali, & in Ecclesiis tantum, quæ dedicata non fuerunt; Dominica etiam sequenti, in Ecclesiis dedicatis sit ANNIVERSARIUM DEDI- CATIONIS EARUMDEM, So- lemne-majus, cum Octava.
xx	f	Non.	7	Thomæ, Cantuariensis Episcopi & Mart. 1170. <i>Semid. commemor.</i> S.

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

JULIUS.

xix	g	viiij	8	Pantæni, Alexandrini Presb. III. f.
xviii	A	vij	9	
xvij	b	vj	10	Septem Fratrum ac sanctæ Felicitatis corum matris, Romæ Mart. c. 164. <i>Simplex.</i>
xvj	c	v	11	Benedicti, Cassinensis Abb. (è 21. Mart.) 543. <i>Translatio hodie, c.</i> 653. <i>Semid.</i>
xv	d	iv	12	
xiv	e	iiij	13	Silæ, Gentium Apostoli, r. f. <i>Sim- plex.</i>
xiii	f	Idib.	14	Bonaventuræ, Albanensis Episc. & Doct. 1274. <i>Semid.</i>
xij	g	Idib.	15	
xj	A	xvij	16	
x	b	xvj	17	Sperati & Soc. Mart. Scillitanorum, c. 200. <i>Simpl.</i>
ix	c	xv	18	Thomæ Aquinatis, Presbyteri & Do- ctoris, 1274. (è 7. Mart.) Ca- nonisatio hodie, 1323. <i>Semid.</i>
viii	d	xiv	19	Arsenii, Diaconi Romani, Scetis Ana- choretæ, 445. <i>Simplex.</i>
vii	e	xiii	20	Margarete, Virginis & Martyris, incerto tempore, <i>commemoratio.</i>
vi	f	xij	21	Victoris, Mart. Massiliensis, 290. <i>Simplex.</i>
v	g	xj	22	Mariæ Magdalenes, r. f. <i>Duplex-maj.</i> [In Cathedrali <i>Solemne-mnus.</i>]
iv	A	x	23	Birgitæ, Viduæ, 1373. <i>Semid.</i> [In Cathedrali <i>Duplex min.</i>] <i>commem.</i> S. Apollinaris, Ravennensis Episc- opi, & Mart. 1. vel 21. f.
iii	b	ix	24	
ij	c	viii	25	JACOBI, (Zebedæi) Apost. c. 30. Mart. 44. <i>Dupl. maj. commemor.</i> S. Christophori, in Lycia Martyris, III. f.
j	d	vij	26	Marcelli, Parisiensis Episcopi, (è 1. Novemb.) c. 400. <i>Translatio hodie,</i> c. 1200. <i>Semid.</i>
xxx	e	vj	27	
xxix	f	v	28	Joachim patris, & Annæ matris B. Mariæ Virg. <i>Dupl. min.</i>

Cych. Litt. Dies.
Epad. Dom. Mensis.

JULIUS.

xxviii	g	iv	29	Lupi, Trecentis Episcopi, 479. <i>Semiduplex.</i>
xxvii	A	iii	30	Germani, Autissiodorensis Episcopi, (è 31.) 448. <i>Semid.</i>
25. xxvj	b	Prid.	31	Ignatii Loyolæ, Presb. Societatis Je- su Institutoris, 1556. <i>Semid.</i>

AUGUSTUS.

xxv. xxiv	c	Cal.	1	Petri ad Vincula, (mense Aprili 44.) Dedicatio illius Ecclesiæ Romæ, c. 451. <i>Duplex-minus: comm. SS.</i> <i>Machabæorum, & eorum Matris,</i> <i>Mart. anno circiter 167. ante Chri-</i> <i>stum natum.</i>
xxiii	d	iv	2	Betharii, Carnutenfis Episc. t. 625. <i>Semiduplex: comm. S. Stephani, Pa-</i> <i>pæ & Mart. 257.</i>
xxij	e	iii	3	Revelatio seu Inventio Corporis S. Stephani, Protomart. (è 19. De- cemb.) 415. <i>Semid.</i>
xxj	f	Prid.	4	Dominici, Presb. Instit. Ord. Prædic. (è 6.) 1221. <i>Semid.</i>
xx	g	Non.	5	
xix	A	viii	6	Transfiguratio Domini, 32. <i>Duplex-</i> <i>major.</i> [In Cathedrali, Solemne-ma- jus:] <i>commem. sancti Xisti, Papæ II.</i> <i>& Mart. 258.</i>
xxviii	b	vii	7	
xvij	c	vi	8	
xvj	d	v	9	
xv	e	iv	10	LAURENTII, ROMANI DIACONI & MARTYRIS, 258. <i>Duplex-</i> <i>major.</i>
xiv	f	iii	11	Translatio sanctæ Coronæ Spinæ Domini, 1239. <i>Semid.</i>
xiii	g	Prid.	12	Clare, Assisi in Umbria Virginis, (è 11.) 1253. <i>Semid.</i>
xij	A	Idib.	13	Radegundis, Francorum Reginae, Vidue, 587. <i>Semid.</i>
xj	b	xix	14	Vigilia cum jejuniis.
x	c	xviii	15	ASSUMPTIO BEATÆ Mariæ VIRGINIS, L. T. Annuale-minus.

Cycl. Litr. Dies
Epact. Dom. Mensis.

AUGUSTUS.

ix	d	xvij	16	De Octava Assumptionis B.M.V. <i>Semid. commemor. S. Rochi, Lai- ci Montis Pessulani, 1327.</i>
viii	e	xvj	17	De Octava Assumptionis B.M.V. <i>Semid. commemor. S. Mamantis, Mart. Caesariensis, 274.</i>
vij	f	xv	18	De Octava Assumptionis B.M.V. <i>Semid.</i>
vj	g	xiv	19	De Octava Assumptionis B.M.V. <i>Semiduplex: comm. S. Ludovi- ci, Episc. Tolosani, 1297.</i>
v	A	xiii	20	Bernardi, Abbatis Claravallensis, & Eccl. Doct. 1153. <i>Duplex-minus: commemoratio Octavae Assumptionis B. M. Virginis.</i>
iv	b	xij	21	De Octava Assumptionis B.M.V. <i>Semiduplex,</i>
iii	c	xi	22	Octava Assumptionis B. Mariae Virginis, <i>Dupl. maj. comm. S. Symphoriani, Mart. Au- gustodunensis, 179.</i>
ii	d	x	23	
j	e	ix	24	BARTHOLOMAE, APOSTOLI, I. S. <i>Duplex-majus. commemor. Vigiliae S. Ludovici, & S. Audoeni, Episc. Rotomag. 683.</i>
xxx	f	viii	25	LUDOVICI, FRANCORUM RE- GIS ET ECCLESIAE ALE- SENSIS PATRONI, 1270. <i>Annuale-minus.</i>
xxix	g	vij	26	De Octava S. Ludovici,
xxviii	A	vj	27	De Octava S. Ludovici, <i>semid- commem. S. Caesarii, Arelatensis Episcopi, 542.</i>
xxvij	b	v	28	Augustini, Hipponensis Episcopi & Eccl. Doct. 430. <i>Dupl. min. comm. Octavae S. Ludovici.</i>
xxvj	c	iv	29	Decollatio S. Joannis Baptista, 32. <i>Duplex-majus: commemor. Octavae S. Ludovici.</i>
25. xxv	d	iii	30	De Octava S. Ludovici, <i>Semid. comm. S. Agili, Abbatis Resba- censis, c. 650. & S. Fiacrii, Brigensis Anachorae, c. 670.</i>

Cycl. Dies
Epact. Dom. Mensis.

AUGUSTUS.

xxiv e Prid. 31

De Octava S. Ludovici, *Semid.*
comm. S. Paulini, Trevirensis
Episc. & fidei Confessoris, 358.

SEPTEMBER.

xxiii f Cal. 1

Octava S. Ludovici, *Duplex-*
majus: commem. S. Lupi, Senon.
Episc. 623. & S. Aegidii, Ab-
batis in Occitania, c. med. vi. f.

xxij g iv 2

Lazari à Christo suscitati, Marthæ ac
Mariz sororum ejus de Bethania,
i. f. *Duplex-minus.*

xx A iij 3

Gregorii, Papæ, & Eccl. Doct. (è
12. Mart.) 604. *Ordinatio hodie*
590.) Duplex-mss. commem. sancti
Chrodegangi, Sagiensis Episcopi, &
Mart. VIII. f.

xx b Prid. 4

Aigulphi, Blesis nati, Lirinenfis Ab-
batis & Martyris, (è 3.) c. 675.
Semid.

max c Non. 5

Victorii, Cenomannensis Episcopi ad
Pagum Blesensem translati, (è 1.
Septemb.) v. f. *Simplex.*

xviii d viij 6

xvij e vij 7

Clodoaldi, Presb. c. 568. *Semid.*
commem. S. Evurtii, Aurelianensis
Episc. 391.

xvj f vj 8

NATIVITAS B. MARIE VIRG.
Solemne majus.

xv g v 9

De Octava Nativitatis B. M. V.
Semiduplex.

xiv A iv 10

De Octava Nativitatis B. M. V.
Semid.

xiii b iij 11

De Octava Nativitatis B. M. V.
Semid.

xij c Prid. 12

De Octava Nativitatis B. M. V.
Semid.

xi d Idib. 13

De Octava Nativitatis B. M. V.
Semid.

x e xvij 14

Exaltatio sanctæ Crucis, imperante
Constantino, 326. & Heraclio
629. *Dupl. maj. comm.* Octavæ
Nativitatis B. M. V. & S. Corne-
lii, Papæ & Mart. 252.

Cycl. Litt. Dies
Epa&. Dom. Mensis.

SEPTEMBER.

ix	f	xvij	15	Octava Nativ. B. M. V. <i>Dupl. min.</i>
viii	g	xvj	16	Leobini, Episc. Carnutensis, (è 14. Mart.) 557. (<i>Ordinatio hodie</i> 544.) <i>Duplex-minus</i> : <i>commem.</i> S. Euphemie, Virg. & Mart. Calcedonensis, c. 307.
vij	A	xv	17	Cypriani, Carthag. Episc. Eccl. Doct. & Mart. (è 14.) 258. <i>Semid.</i>
vj	b	xiv	18	Joannis Chrysostomi, Constantinop. Episc. & Eccl. Doct. (è 14.) 407. <i>Semid.</i>
v	c	xiii	19	Arnulphi, Vindocini nati, ibidem Monachi, ac postea Nاپincensis Episcopi, c. 1074. <i>Simplex.</i>
iv	d	xij	20	Eustachii & Soc. Mart. <i>commem.</i> II. f.
iii	e	xi	21	MATTHÆI, APOST. & EVANG I. f. <i>Duplex-majus</i> : <i>commem.</i> SS. Barachii, Mart. & Beforii ad Castrum Blesense translatorum, ante ann. 1171.
ij	f	x	22	Mauricii & Soc. Mart. Agaunensium, 286. <i>Semid. comm.</i> S. Silvani in Biturigibus Anachor. II. vel III. f.
j	g	ix	23	Theclæ, Virginis & Mart. Iconiensis, 1. f. <i>Semiduplex.</i>
xxi	A	viii	24	Sollemnis, Carnutensis Episc. 509. <i>Duplex-majus.</i>
xxix	b	vij	25	Firmini, Ambian. Episc. & Mart. c. 287. <i>Simplex.</i>
xxviii	c	vj	26	
xxvij	d	v	27	Cosmæ & Damiani Fratrum, Martyrum, c. init. iv. f. <i>Semid.</i>
25. xxvj	e	iv	28	Exuperii, Tolos. Episc. c. 416. <i>Simpl.</i>
xxv. xxiv	f	iii	29	MICHAELIS & OMNIUM SS. ANGELORUM, <i>Duplex-majus.</i>
xxiiij	g	Prid.	30	Hieronimi, Presbyteri & Eccl. Doct. 420. <i>Duplex-minus.</i>

OCTOBER.

xxij	A Cal.	i	Remigii, Rem. Episc. (è 13. Jan.) 533. (<i>Translatio hodie</i> , 852.) <i>Semid. commemor.</i> S. Piatonis, Martyris Tornacensis, 285.
------	--------	---	--

Cycl. Litr. Dies
Epact. Dom. Mensis.

OCTOBER.

xxj	b	vj	2	Angelorum Custodum, <i>Duplex-minus.</i>
xx		v	3	Dionysii Areopagitæ, Atheniensis Episc. & Mart. c. 95. <i>Simplex.</i>
xix	l	iv	4	Francisci Assisiani Diaconi, Ord. Fratrum Minorum Instit. 1226. <i>Semid.</i>
xvij	e	iiij	5	Caletrici, Carnutensis Episcopi, (c. 4.) 567. <i>Semid.</i>
xvij	f	Prid.	6	Brunonis, Monachi, Ord. Carthusian. Instit. 1101. <i>Semid. commemor. S. Fidis, Virginis & Mart. c. 287.</i>
xvj	g	Non.	7	Sergii & Bacchi, Martyrum in Syria, c. 303. <i>commemoratio.</i>
xv	A	viiij	8	Demetrii, Mars. Blasii translati, 303. <i>Semid.</i>
xiv	b	viij	9	Dionysii, primi Parisiensis Episcopi: Rustici Presbyteri, & Eleutherii, Diaconi, Martyrum, III. l. <i>Duplex-minus.</i>
xiiij	c	vj	10	
xij	d	v	11	
xj	e	iv	12	
x	f	iiij	13	
ix	g	Prid.	14	Angaristæ, Virginis Blasensis & Aræluensis Abbatissæ, c. finem VII. l. <i>Semid. commemor. S. Callixti, Papæ & Mart. 223.</i>
viii	A	Idib.	15	Theresiæ, Virg. Abulensis, Ord. Carmelit. Instauratricis, 1582. <i>Semid.</i>
vij	b	xvij	16	
vj	c	xvi	17	
v	d	xv	18	Lucæ, Evang. I. l. <i>Duplex-maj.</i>
iv	e	xiv	19	Saviniani, Senonensis Episc. Potentiani & Soc. Mart. (c. 31. Dec.) II. vel III. l. <i>Translatio hodie 1029. Semid.</i>
iiij	f	xiiij	20	
ij	g	xij	21	Hilarionis, Abbatis in Palestinæ, 378. <i>Simplex: commemor. sanctarum Ursulæ, Marthæ & Sodalium, Virg. & Mart. an. 450.</i>
[	A	xj	22	

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

OCTOBER.

xxx	b	x	23	
xxix	c	ix	24	
xxviii	d	viii	25	Crispini & Crispiniani, Mart. Suef- tionensium, 288. <i>Simplex.</i>
xxvii	e	vii	26	
xxvi	f	vi	27	
25. xxv	g	v	28	SIMONIS & JUDÆ, APOST. I. f. <i>Du- plex-majus</i> : <i>commem.</i> S. Faronis, Meldenfis Episc. 672.
xxiv	A	iv	29	
xxiii	b	iii	30	Leonis, primi Papæ & Eccl. Doct. 461. <i>Semiduplex.</i>
xxii	c	Prid.	31	Vigilia cum jejuniis : <i>commem.</i> sancti Quintini, Mart. Veromanduensis, 287.

NOVEMBER.

xxj	d	Cal.	1	OMNIUM SANCTORUM, An- nuale-minus : institut. c. an. 825.
xx	e	iv	2	COMMEMORATIO OMNIUM FI- DELIIUM DEFUNCTORUM, So- lemne-min. instituta an. 998.
xix	f	iii	3	De Octava Omnium SS. <i>Semid.</i>
xviii	g	Prid.	4	De Octava Omnium SS. <i>Semid.</i>
xvii	A	Non.	5	De Octava Omnium SS. <i>Semid.</i>
xvi	b	viii	6	De Octava Omnium SS. <i>Semid.</i>
xv	c	vii	7	De Octava Omnium SS. <i>Semid.</i>
xiv	d	vi	8	Octava Omnium SS. & Veneratio SS. Reliquiarum, <i>Duplex majus.</i>
xiii	e	v	9	Caroli Borromæi, Mediol. Episc. Car- din. (è 3.) 1584. <i>Semid.</i>
xij	f	iv	10	Martini, Papæ & Mart. (è 18. Sept.) 655. <i>Simplex.</i>
xj	g	iii	11	MARTINI, TURON. EPISCOPI, 397. <i>Duplex-majus.</i>
x	A	Prid.	12	Lati, in finibus Blesensium Anacho- retæ, 554. <i>Simplex.</i>
ix	b	Idib.	13	Baldomiri, Presbyteri & Anachore- tæ, apud S. Deodatium in terti- torio Blesensi quiescentis, vi. f. <i>Simplex.</i>
viii	c	xviii	14	
vii	d	xvii	15	

7
Aniani

Cycl. Litt. Dies
Epacl. Dom. Mensis.

NOVEMBER.

vj	e	xvj	16	
v	f	xv	17	Aniani, Aurelian. Episcopi, 453. <i>Semid. commemor.</i> S. Gregorii, Turonensis Episc. 595.
iv	g	xiv	18	Gregorii, Neocæsariensis Episc. (d. 17.) 270. <i>Semid. commemor.</i> sancti Mandeti, Abbatis, VII. c.
iiij	A	xiiij	19	Elizabeth, Hungariz Vidue, 1231. <i>Simplex.</i>
ij	b	xij	20	
j	c	xj	21	Præsentatio B. Mariæ Virginis, <i>Duplex-minus: commemor.</i> S. Columbanii, primi Luxoviensis & Bobiensis Abbatis, 615.
xxx	d	x	22	Ceciliæ, Virginis & Martyris, III. c. <i>Semiduplex.</i>
xxix	e	ix	23	Clementis, Papæ & Martyris, 100. <i>Semiduplex.</i>
xxviii	f	viii	24	Chrysogoni, Aquileiz Mart. 304. <i>commemoratio.</i>
xxvij	g	vij	25	Petri, Alexandrini Episc. & Mart. 311. <i>Simplex: commemor.</i> sanctæ Catharinæ, Virginis & Mart. incerto tempore.
25. xxvj	A	vj	26	Lini, Papæ & Mart. I. c. <i>Simplex.</i>
xxv. xxv	b	v	27	Eusebii, Cellensis in Biturigibus Abbatis, c. 542. <i>Simplex: commemor.</i> SS. Vitalis & Agricolæ, Mart. Bononiensium, c. 304.
			28	<i>Prima sedes Adventus.</i>
xxiiij	c	iv		
xxij	d	iiij	29	Saturnini, primi Tolosani Episc. & Mart. c. med. III. c. <i>Semid. commemor.</i> Vigiliæ S. Andreæ, Apostoli, <i>commemoratio.</i>
xxj	e	Prid	30	ANDRÆ, APOSTOLI, I. c. <i>Duplex-majus.</i>

¶ Dominica ultimâ post Pentecosten, fit secundo Festum SS. TRINITATIS, *Solenne minus.*

Pars Verna. Bles.

E

Cycl.	Litt.	Dies	DECEMBER.	
Epact.	Dom.	Menfis.		
xx	f	Cal.	1	Eligii, Noviom. Episc. (c 30. Nov.) 659. <i>Semid.</i>
xix	g	iv	2	Francisci Xaverii, Preb. 1552. <i>Semiduplex.</i>
xviii				<i>Ultima sedes Adversitas.</i>
xvii	A	iii	3	
xvi	b	Prid.	4	Barbaræ, Virg. & Mart. III. vel IV. f. <i>commem.</i>
xv	c	Non.	5	
xiv	d	viii	6	Nicolai, Myrensis in Lycia Episc. c. 320. <i>Semiduplex.</i>
xiii	e	vii	7	Ambrosii, Mediolanensis Episc. & Ecel. Doct. (c 4. April. 397.) <i>Or-</i> <i>dinatio hodie 374.) Dupl. min.</i>
xii	f	vi	8	CONCEPTIO B. MARIE VIRGI- NIS, <i>Solemne-minus.</i>
xi	g	v	9	
x	A	iv	10	
ix	b	iii	11	Damasi, Papæ, 384. <i>commem.</i>
viii	c	Prid.	12	
vii	d	Idib.	13	Luciæ, Virginis & Martyris Syracu- sanæ, 304. vel 305. <i>Semid.</i>
vi	e	xix	14	
v	f	xviii	15	Maximini, Abbatis Miciaccensis, 520. <i>Semiduplex.</i>
iv	g	xvii	16	
iii	A	xvi	17	
ii	b	xv	18	
i	c	xiv	19	
	d	xiii	20	
xxx	e	xii	21	THOMÆ APOSTOLI, <i>Duplex-majus</i> I. f.
xxix	f	xi	22	
xxviii	g	x	23	<i>Vigilia cum jejunio.</i>
xxvii	A	ix	24	NATALE DOMINI, <i>Annuale-ma-</i> <i>jus.</i>
xxvi	b	viii	25	
25. xxv.	c	vii	26	STEPHANI, DIACONI & PROTO- MART. 32. vel 33. <i>Duplex-ma-</i> <i>jus: commemor. Octava Natalis Do-</i> <i>mini.</i>
xxiv	d	vi	27	JOANNIS, APOSTOLI & EVANGE- LISTÆ, 100. vel 104. <i>Duplex.</i>

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mc nris.

DECEMBER.

				<i>maius : commem. Octavar Natalis Domini.</i>
xxiij	e	v	28	Innocentium Martyrum, <i>Duplex-maius : commem. Octavar Natalis Domini.</i>
xxij	f	iv	29	De Octava Natalis Domini, <i>Semiduplex.</i>
xxj	g	iiij	30	De Octava Natalis Domini, <i>Semiduplex.</i>
* 19. xx	A	Prid.	31	De Octava Natalis Domini : <i>commem. S. Sylvestri, Papæ, ann. 335. & sanctæ Columbæ, Virg. & Mart. Senonensis, 273.</i>

* Hæc Epacta 19. numq. par est in usu, nisi quando eodem anno concurrat cum aureo numero xix.

Rubricarum generalium

atur hæc vox, *Solemne- minus.*

5. Officium illud fit ut Solemne-majus, exceptis sequentibus. In toto Officio dicuntur Psalmi FERIALES, nisi aliter notetur. Ad Completorium utrumque omnia dicuntur ut in Psalterio, exceptis Octavis Annualium-majorum quæ horum Festorum complent Officium, ideoque proprium illis ritum retinent.

CAPUT III.

De Officio Duplici.

1. **O**fficium Duplex aliud majus, aliud minus.

2. Duplex-majus fit in FERIIS ij. & iij. Paschæ, & Pentecostes, in die Octava Annualium-minorum, in Festo Sancti cujus habentur insignes Reliquiæ, cum concursu populi, & in diebus in quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Duplex-majus.*

3. Officium Duplex-majus fit ut Solemne-minus, exceptis sequentibus. Ante Psalmum *Venite*. Invitatorium bis dicitur: post primum Psalmi versum, integrum repetitur; post Secundum a medio duntaxat, quod designatur per asteriscum *, & sic alternis usque ad finem Psalmi. Post *Gloria* verò, resumptum a medio, integrè adhuc postea dicitur. In Responsoriiis brevibus Horarum, extra Tempus Paschale, non dicitur *Alleluia*, nisi aliter notetur. ad

4. Duplex-minus fit in Festo quinque Plagarum, in Compassione beate Mariæ Virginis, FERIA IV. Paschæ, & Pentecostes; in die Octava Festi Solemnis-majoris Octavam habentis, & in diebus in quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Duplex-minus.*

5. Officium Duplex-minus fit ut Duplex-majus, nec differt nisi quoad ritum exteriorem, puta, cantum certarum partium Officii, qui diversus in Graduali & Antiphonario pro Duplicibus-majoribus & minoribus assignatur, & certa Privilegia de quibus infra, ubi de Occurrentiâ & Concurrentiâ Officii dicitur.

CAPUT IV.

De Officio Semiduplici.

1. **O**fficium fit Semiduplex in ultimo triduo Hebdomadarum Paschæ, & Pentecostes; in diebus inter Octavas Ascensionis & Corporis Christi, ceterosque Festorum Solemnium-majorum, & Anniversarium; in Festo Sanctorum de quibus habentur insignes Reliquiæ sine concursu populi (modò non sine de iis de quibus infra, Cap. 5. num. 1.) in Festis Secundariis Patronorum minus principalem; & in diebus in quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Semiduplex.*

2. Illud Officium non transfertur, sed de eo fit ipsa die quo cadit: vel si eodem

Pars prima.

die fieri debeat Officium de digniori, tunc de Feste Semiduplici sic solum Commemoratio, si Solemnitas diei patitur fieri Commemorationem; alioquin omnino omittitur, ut fassus dicitur Capite de Occurrentia Officii.

3. Incipit illud Officium die precedenti à Capitulo Vesperarum, post quod non dicitur Responsorium.

4. Ad Completorium, Psalmi, Antiphona, & Capitulum de Psalterio, nisi fiat de die intrà Octavam Antiphonam propriam habente. Cetera de Psalterio: dicuntur Preces ꝑ. ꝑ. extra Octavas.

5. Ad Officium Noctis, Invitatorium semel integrum dicitur ante Psalmum *Venite*, & semel post primum versum, semelque post *Gloria Patri*. post alios autem versus, à Reclamatione tantum resumitur.

6. Extra Tempus Paschale, Nocturnum, quod unicuique est, novem Psalmos habet sub tribus Antiphonis; id est, tres Psalmos sub unaquaque Antiphona, Versiculum, tres Lectiones, & tria Responsoria. Psalmi de Fests sumuntur ut in Psalterio; Antiphona, Versiculus & Responsoria sumuntur de Proprio, vel, si desit, de Comuni Sanctorum, hoc ordine: Feria ij. & v. de primo Nocturno; Feria iij. & vj. de secundo Nocturno;

Feria iv. & Sabbato de tertio Nocturno. Lectiones vero ordinantur ut in tertia Parte, Capite de Lectionibus, & dicitur *Te Deum*.

7. Tempore Paschali constat Nocturnum tribus Psalmis sub una Antiphona; illique dicuntur secundum Feriam, ut notatur in Proprio de Tempore.

8. Ad Laudes & Horas omnia dicuntur ut in Officio Duplici, excepto quod ad Primam dicuntur Preces ꝑ. ꝑ. extra Octavas.

9. Habet secundas Vesperas, nisi ob Concurrentiam alterius Festi aliter fieri debeat.

10. Completorium dicitur ut post primas Vesperas
C A P U T V.

De Officiis Festi Simplicis.

1. **O**fficium tamquam Festi Simplicis fit (quando ita notatur in Proprio Sanctorum, vel aliàs) in Festo Sancti de quo habentur Reliquiæ minus insignes (modò tamen non sint de iis quibus ad libitum nomen imponitur, ut sæpe fit Corporibus Ossibusve, quæ è sacris Romæ aut Coloniarum Cæmeteriis eruantur; de iis enim nullum umquam Officium, aut Commemorationem fieri licet;) & in Festis in quibus apponitur in Calendario hæc vox, *Simplex*.

2. De his ut de Semiduplicibus generalis regulà est, ea nunquam transferri, sed semper fieri ipso die quo ca-

Rubricarum generalium

Aunt; nisi contingat eodem die fieri de Festo Semiduplici, aut supra, vel de die intrā Octavam, vel de Dominica anticipata, vel de beata Maria in Sabbato, vel de Vigilia, aut de Feria majore; tunc enim de Simplici fit tantum Commemoratio.

3. Cetera in Festo Simplici fiunt ut in Semiduplici, exceptis quæ sequuntur.

4. De Simplici Festo fit tantum à Capitulo Vesperarum præcedentis diei, post quod non dicitur Responsorium, & terminatur ad Noctam inclusivè.

5. Ad Vesperas & ad Laudes dicuntur Suffragia: ad Completorium & Primam, Preces.

6. Ad Officium Noctis, quod aliàs fit ut Semiduplex, Lektionen duæ priores de Scriptura occurrente; unica tantum de Festo, omni tempore dicitur.

7. Ad Laudes Matutinas, Psalmi Feriales sub una Antiphona dicuntur, quæ vel propria est, vel quarta de Laudibus in Proprio vel in Communi Sanctorum.

CAPUT VI.

De Dominicis.

1. **D**ominicæ omnes in quatuor classes dividuntur. Prima classis est earum quæ excludunt quæcumque Festa etiam Annualia; & sunt octo sequentes: Prima Adventus, prima Quadragesimæ, Passionis, Palmarum, Pasche, & in Al-

bis, Pentecostes, & Trinitatis.

2. Secunda, earum est quæ sola Annualia admittunt, cetera excludunt; & sunt sex sequentes: secunda, tertia & quarta Adventus; secunda, tertia & quarta Quadragesimæ.

3. Tertia, earum quæ Annualia, & Solemnia-majora admittunt, cetera excludunt; & sunt tres sequentes: Septuagesimæ, Sexagesimæ & Quinquagesimæ.

4. Dominicæ omnes supradictæ dicuntur *Privilegiatæ*.

5. Quarta classis continet ceteras anni Dominicas, quæ Dominicæ Communes, & per annum vocantur, & cedunt Festo Duplici-majori & supra, sed excludunt quæcumque Duplicia minora. Si ergo in hisce Dominicis occurrat Festum Duplex-majus & supra, fiet de illo Duplici cum Commemoratione Dominicæ in utrisque Vesperis & Laudibus, & in Officio Nocturno ultima Lectio legetur de Homilia Dominicæ.

6. Officium Dominicæ fit ritu Duplici, nisi contingat illud transferri, vel anticipari, ut dicitur infra, ac proinde habet primas & secundas Vesperas. Responsorium tamen non habent, nisi primæ Vesperæ Dominicæ primæ Adventus, & Dominicarum in Palmis & in Al-bis. Ad utrumque Com-

Pars prima.

pletorium & ad Primam non dicantur Preces, & cetera observantur quæ observari debent in Officio Duplici.

7. Dominica nunquam dimidiat Vesperas; & ideo, si in Sabbato Officium fiat de Festo Duplici minori, Vesperæ erunt integræ de Dominica sequenti, cum Commemoratione de Festo isto Duplici. Similiter, si Feriâ secundâ fieri debeat de Duplici minori, Vesperæ in ipsa Dominica erunt integræ de Dominica.

8. Officium Noctis ut in ceteris Duplicibus, extra Tempus Paschale, tres Nocturnos habet; Tempore vero Paschali, unum, cum rita proprio Antiphonarum, qui suo loco notatur. Cetera ut in Duplici servantur.

9. Dominicale Officium nec transfertur, nec omnino omittitur, nisi in quibusdam casibus de quibus dicetur postea. Sed si in Dominicam inciderit Festum cui secundum regulas supradictas Officium Dominicæ cedere debeat, fiet Commemoratio Dominicæ in utrisque Vesperis, & Laudibus: & in Officio Nocturno ultima Ecclia legetur de Homilia Dominicæ.

10. Si Vigilia Natalis Domini & Epiphaniæ in Dominicam inciderint, fiet ut in propriis locis notatur.

11. Si Nativitas Domini, Natalis sancti Stephani,

sancti Joannis Evangelistæ, aut sanctorum Innocentium in Dominicam inciderint, Officium Dominicæ de quo per quadriduum illud nihil fit, celebratur ut Semiduplex die 30. Decembris.

12. Nihil etiam fit de Dominica ipso die Circumcisionis occurrente; pro Dominica verò inter Circumcisionem & Epiphaniam ponitur Officium, de quo fit secundum regulas Occurrentiæ, quando contingit diebus ij. iij. vel iv. Januarii; alias fit eo ritu qui notatur die iv.

13. Si Epiphania Domini die Dominicâ evenierit, Officium Dominicæ intra Octavam Epiphaniæ fit Semiduplex in Feria sextâ sequenti, ut ibi notatur; & in ipsa die Octava nihil fit de Dominica.

14. Intra Octavas Festorum Domini, scilicet Nativitatis, Epiphaniæ, Ascensionis, & Corporis Christi, Officium fit de Dominica, ut in propriis locis notatur; & in his Dominicis nulla fit Commemoratio de Octava.

15. Intra alias verò Octavas totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio & Proprio de Tempore, cum Commemoratione Octavæ.

16. Ita assignantur Officia sex Dominicarum inter Epiphaniam & Septuagesimam, & viginti-quatuor inter Pentecosten, & Adventum, ut si aliqua earum non possit co-

Rubricarum generalium

tebrari suo loco, transponatur ab uno tempore ad aliud. Quæ igitur interdum propter occursum Septuagesimæ celebranda supersunt, ponuntur post vigesimam-quartam post Pentecosten, ut notatur proprio loco. Contingit autem aliquando, ut unum ex his Officiis, nec etiam ante ultimam post Pentecosten locum habere possit, tuncque Sabbato ante Septuagesimam fit Officium de Psalterio; & in eo, omissis Lectionibus ipsius Sabbati, tres Lectiones de primo Nocturno illius Dominicæ in duas coguntur, & dicuntur duo prima Responsoria de eodem Nocturno, Lectio verò tertia de Homilia in Evangelium ejusdem Dominicæ, cum Responsorio septimo ejusdem Officii, & ad *Benedictus*. dicitur Antiphona Dominicæ cum Oratione. Minores autem Horæ, de Sabbato dicuntur cum Oratione tantum de Dominica, quæ tamen non dicitur ad Vesperas hujus diei aut præcedentis. Idem fit de Officio Dominicæ vigesimæ-secundæ post Pentecosten, quando accidit die xiiij. vel xiv. Novembris; tunc enim Sabbato præcedenti, ponitur Officium prædictæ Dominicæ eodem ritu celebrandum. Quod si Sabbathum impediatur Festo ix. Lectionum, ponitur Feria vj, quæ si impediatur, similiter ponitur Feria v. & sic us-

que ad Feriam ij præcedentem. Si autem tota Hebdomada impedita fuerit, tunc Sabbato, etiam si foret Festum Annuale, pro nona Lectione legitur Homilia Dominicæ, & fit ejus Commemoratio ad Laudes per Antiphonam ad *Benedictus*, Versum & Orationem.

CAPUT VII.

De Officiis Feriis.

1. **O**fficium Feriale incipit ubi desinit Officium Festi præcedentis, & terminatur ubi Officium diei sequentis incipit.

2. In Officio Noctis unicuique habet Nocturnum, quod extra Tempus Paschale consistat Psalmis, aut Psalmorum divisionibus novem, sub tribus Antiphonis, cum uno Versiculo, uti disponuntur in Psalterio; & tribus Lectionibus, cum tribus Responsoriis, ut notatur in Proprio de Tempore, & non dicitur *Te Deum*. Tempore verò Paschali dicuntur tantum tres Psalmi sub una Antiphona, ut notatur in Proprio de Tempore, & dicitur *Te Deum*.

3. In singulis Feriis à Trinitate ad Adventum, Commemoratio de Cruce præmittitur ceteris Suffragiis. Tempore autem Paschali, sola fit Commemoratio de Cruce, ut suo loco notatur.

4. Hæ regulæ per totum annum servandæ in omni Officio Feriali. Sunt verò

Parti prima.

quedam alie, quæ servan-
tur pro diversitate Feriarum.

5. Ferie alie sunt majores, alie minores; & inter majores & minores alie sunt privilegiatæ, alie non privilegiatæ.

6. Ferie majores privilegiatæ sunt, Vigilia Natalis Domini, Ferie iv. Cincunum, Ferie omnes à Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusive, & à Vigilia Pentecostes inclusive usque ad Dominicam Sanctissimæ Trinitatis. Horum dierum seu Feriarum Officium nulli cedit Officio, nequidem Annuali; & in his diebus Officium ordinatur, ut in proprio loco notatur.

7. Ferie majores non privilegiatæ, sunt Ferie Adventus, & Quadragesimæ, Ferie Rogationum, Ferie vj. post Octavam Ascensionis Domini, Ferie Quatuor Temporum, & omnes Vigiliæ. Hæ Ferie non cedunt nisi Officio Semiduplici, aut superiori; & si de iis non fiat Officium propter Festum occurrens, fit Commemoratio in Officio Nocturno, si habeant Evangelium proprium, & etiam in Laudibus & Vesperis; exceptis Feriis Rogationum, Feriis Vigiliarum, & Quatuor Temporum, quarum Commemoratio fit in Officio Nocturno, & in Laudibus tantum. Excipiuntur etiam Ferie Quadragesimæ, in

quibus de Semiduplici, & quod occurrat, fit tantum Commemoratio in utrisque Vesperis & Laudibus. Festa autem superioris Ordinis quæcumque non festivantur à populo, transferuntur, exceptis Festis quinque Plagarum, & Compassionis beatæ Mariæ, quæ propriè pertinent ad Officium de Tempore; & ideo quoque in Proprio de Tempore ponuntur.

8. In omni Ferie majori (nisi aliter notetur) Preces dicuntur flexis genibus ad omnes Horas, non excepto Nocturno, in quo cum Laudes immediate non sequuntur, dicuntur eas quæ habentur ad Tertiam, cum Oratione congrua. Majores verò Preces dicuntur ad Laudes & ad Vesperas, si sint de Ferie, exceptis tamen quæ occurrunt Tempore Paschali, ut sunt dies Litaniarum sive Rogationum, in quibus non dicuntur Preces, nisi ad Primam & ad Completorium, & non flectuntur genua.

9. In Feriis Quadragesimæ incipiendo à die Cincunum, Vesperæ dicuntur in Choro ante comessionem.

10. In Vesperis, quando dicuntur de Ferie, diebus Quatuor Temporum, vel Rogationum, non dicitur Oratio de Laudibus, sed Oratio de Dominica. In Ferie verò Quadragesimæ, Oratio propria posita est ad Vesperas.

Rubricarum generalium

cuique diei, quæ dicitur etiam quando tantum fit Commemoratio de Feria, quæ Commemoratio nunquam omittitur. In Feriis autem Adventus & Temporis Paschalis, Oratio semper sumitur de Dominica, ubi propria non ponitur.

11. Feriæ minores aliæ sunt privilegiatæ, aliæ non privilegiatæ, Feriæ minores privilegiatæ cedunt Officio Semiduplici: & sic excludunt communiter Festa Simplicia. Hæ sunt omnes Feriæ à Septuagesima ad usque Feriam quartam Cinerum exclusivè, & Feriæ omnes Temporis Paschalis, in quibus fit tamen de beata Maria in Sabbato; sed de Simplicibus non fit nisi Commemoratio.

12. Feriæ minores non privilegiatæ, sunt aliæ omnes Feriæ per annum, & cedunt omni Officio sive Festi Simplicis & supra, sive de beata Maria in Sabbato, sive de Octava quacunque.

13. In hoc differunt Feriæ majores à minoribus, quod in Feriis minoribus, etiam privilegiatis, non dicantur Preces ad Laudes & Vesperas, & non flectuntur genua in Precibus consuetis ad Primam, & ad Completorium, nec habent unquam Orationem sibi propriam, sed Orationem de Dominica; & si fieri contingat Officium de digniori,

nulla fit Commemoratio de Feria minori, etiam privilegiata, sed ejus Officium omnino omittitur.

14. Non convenit incipere Officium quod persequi non licebit: & ideo cum de Festo Simplici in Feriam majorem incidente fiat tantum Commemoratio, si in die præcedenti Feriam majorem fiat de Feria minori, vel de Festo alio Simplici quod terminatur ad Nonam, Vesperæ non erunt à Capitulo de Festo Simplici sequente, ne incœptum Officium videatur postea dimitti; sed Vesperæ erunt Feriales de Feria minore, ut in Psalterio, sine Precibus, cum Commemoratione de Festo Simplici; nec ideo Vesperæ erunt quasi primæ Vesperæ de Feria majore: Feria enim quæcumque nunquam habet primas Vesperas.

CAPUT VIII.

De Officio Vigiliarum.

1. **D**E Vigilia fit Officium pridie Ascensionis, & Pentecostes, & in diebus in quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Vigilia*.

2. Vigiliæ ad tres ordines revocantur, juxta triplicem, scilicet Officiorum differentiam in hoc positam, quod quædam nihil habent præter Missam, aut Commemorationem in Missa; quædam cum Missa habent propriam expositionem Evangelii in

Pars prima.

Officio Nocturno : quædam verò cum Missa & expositione, proprium habent Officium, incipiendo à Nocturno usque ad Nonam.

3. Vigiliæ quæ nihil habent præter Missam aut Commemorationem in Missa, jam nullæ sunt, præter eas quæ occurrunt in Adventu, aut Quatuor Temporibus. De iis enim quæ in Adventum incidunt extra Quatuor Tempora, Missa integra dicitur, etsi de illis nihil fiat in Officio. De iis autem quæ in Feriis Quatuor Temporum eveniunt, sola sit in Missa Commemoratio.

4. Vigiliarum multò plures sunt quæ cum Missa partem aliquam Officii habent quæ ad ipsam refertur, nec tamen totum Officium habent proprium. In his ad Nocturnum, Invitatorium, Hymnus, & Psalmi, cum Antiphonis, & Versiculo de Feria, ut in Psalterio dicuntur, prima & secunda Lectio leguntur de Scriptura occurrente, tribus in duas redactis, tertia de Homilia in Evangelium Vigiliæ. Primum & secundum Responsorium similiter sunt de Feria, tertium est Evangelicum de Vigilia : Preces dicuntur ad omnes Horas, flexio genibus : Oratio propria ad Landes & ad Horas : Suffragia & Commemorationes communes secundum tempus. Cetera omnia de Psalterio sumuntur.

5. Si quædam ex his Vigiliis occurrat in Dominica, vel in Festo Solemni-majore, & supra, anticipatur die præcedenti cum jejuniis (si sit jejunium) : si verò occurrat in Semiduplici, vel Duplici, aut Solemni-minore, fit Commemoratio de Vigilia in Nocturno per Homiliam Vigiliæ quæ pro ultima Lectione legitur, & in Laudibus per Antiphonam ad *Benedictus*, cum Versiculo Feriæ occurrentis ex Psalterio, & Oratione propriâ Vigiliæ.

6. Vigiliæ tertiæ & supremi generis sunt quæ à Solemnitate sua numquam disvelluntur, & habent integrum Officium jam ad crastinam Solemnitatem aliquo modo pertinens; cujusmodi sunt Vigiliæ Natalis Domini, Epiphaniæ, Ascensionis, & Pentecostes. Hæ duæ posteriores fixis hebdomadæ diebus semper illigantur. Prior scilicet, quartæ Feriæ Rogationum; altera, Sabato post Octavam Ascensionis : non item duæ priores de quibus fit quæcumque die etiam Dominicâ, si in ipsas incidant, ut in propriis locis notatur.

7. De Festo quocumque etiam Annuali, occurrente, in Vigiliis Natalis Domini, & Pentecostes, nihil fit. Preces, flexio genibus, in Vigiliis Pentecostes (quia Tempus est Paschale) in nullo Officio dicuntur. In Vigilia autem

Rubricarum generalium

Natalis Domini dicuntur ad Nocturnum si separetur à Laudibus, nisi sit dies Dominica. Ad alias autem Horas non dicuntur; quia ad Laudes Officium est Semiduplex, & ad Horas diurnas Duplex-minus.

8. Vigilia Epiphaniæ, quia fit pariter in die Dominica, omnia Festa quæ Dominicæ die celebrari non possunt, similiter excludit; eaque anticipantur aut transferuntur, si talia sint quæ anticipari possint aut transferri. Quod si neutrum fieri possit, ut si sit dies Octava, fit tantum Commemoratio illius in Laudibus Vigiliæ. Quod si Festum tale sit de quo in Dominicæ fieri possit Officium, fit de eo, & pro ultima Lectione in Officio Nocturno legitur Evangelium Vigiliæ cum Homilia, nec quocumque prætextu anticipatur Vigilia.

9. Vigilia Ascensionis, etsi excludit tantum Simplicia, suo die pariter fiet, nec anticipabitur propter aliquod Festum Semiduplex aut supra, si in ea contingat; sed de ea fiet tantum Commemoratio in Nocturno, & Laudibus; & cetera observabuntur quæ in loco proprio notantur.

CAPUT IX.

De Officio Octavarum.

1. **O**ctavæ aliæ aliis sunt solemniores, & ad tres ordines revocantur.

2. Ad primum pertinent

Octavæ trium Festorum Annualium-majorum, Natalis Domini, Paschæ & Pentecostes. Intrâ Hebdomadas Paschæ & Pentecostes primum triduum est Duplex, ultimum Semiduplex. Intrâ Octavam quoque Natalis Domini, in primo triduo non fit de ullo Festo (ne quidem Annuali,) præterquam sanctorum Stephani, & Joannis Evangelistæ, & Innocentium. In ultimo triduo non fit de Festo aliquo, nisi sit Duplex aut supra; ita tamen ut Officium Dominicæ intrâ Octavam in aliquo ex his diebus fiat. De quocumque autem Festo, etiam Annuali, intrâ Octavam hanc fiat, Vesperæ usque ad Capitulum exclusivè dicuntur de Natali Domini.

3. Officium hebdomadarum Paschæ & Pentecostes cum ritu sibi proprio terminatur ad Nonam in Sabbato sequenti; Officium quoque Natalis Domini, quale fit per Octavam, definit ad Nonam die 31. Decembris; & Vesperæ sunt propriæ de Officio Circumcisionis, nisi ubi fit de aliquo Festo Annuali-minori die 31. Decembris: tunc enim Psalmi & Antiphonæ sunt de Natali Domini, ut reliquis diebus Octavæ; Capitulum verò, & reliquæ de Festo, cum Commemoratione Circumcisionis tantum.

4. Ad secundum ordinem pertinent Octavæ reliquæ

Pars prima

rum Annualium, five majorem, Epiphaniæ scilicet, Ascensionis & Corporis Christi; five minorum, ut sunt Festa Assumptionis beatæ Mariæ Virginis, sancti Ludovici, Patroni primarii, & Consecrationis Ecclesiæ. Quælibet dies intra has Octavas est Semiduplex, admittitque Duplicia-minora occurrentia, & supra, non autem Duplicia-minora translata, quæ fiant post Octavam. De Semiduplici autem occurrente fit tantum Commemoratio in Nocturno per Lektionem, & post utraque Vesperas, & Laudes, per Ant. *Ps.* & Orat. ut in Proprio vel in Communi; de Simplici vero, in Nocturno, & post primas Vesperas, & Laudes tantum. De Dominica occurrente intra Octavas Annualium-majorum fit ut suo loco ordinatur in Breviario, & eorum dies Octava habet Officium Solenne-minus, ideoque admittit tantum Solemnia-majora & supra. In Dominicis autem quæ occurrunt intra Octavas Annualium-minorum, fit integrè Officium de Dominica occurrente, ut in Psalterio, cum Commemoratione Octavæ; & eorum dies Octava habet Officium Duplex-majus, ideoque admittit tantum Solemnia-minora & supra, & Dominicas privilegiatas.

5. Ad tertium ordinem pertinent Octavæ Restorum.

Solemnium-majorum Octavam habentium, scilicet Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, Anniversarii Dedicationis Ecclesiæ Blesensis, & cujuslibet alterius Dedicationis in propria Ecclesiâ, Nativitatis beatæ Mariæ; & si quod sit aliud Festum Solenne-majus quod consueverit in aliqua Ecclesiâ cum Octava celebrari, intra eas Officium fit ritu Semiduplici: de Semiduplicibus intra eas occurrentibus fit Officium à Capitulo in primis Vesperis, usque ad Capitulum Vesperarum sequentium exclusive. Reliqua verò sunt de Octava, cum Versiculo & Antiphona ad *Magnificat.* II. Vesperarum, & Commemoratione Festi. Duplex verò quodcumque etiam translatum, si necesse sit, plenum habet Officium, id est, primas & secundas Vesperas integras cum Commemoratione Octavæ. De Dominica item integrè fit Officium ut solet fieri Dominicâ, etiam cum Symbolo *Quicumque.* ad Primam. Dies Octava habet communiter Officium Duplex-minus, ideoque admittit Duplicia-majora, & supra; Duplicia verò minora transferuntur.

6. Si duæ Octavæ simul occurrant, fiet Officium de digniori, cum Commemoratione alterius. Dignitas autem attenditur à solemnitate & à dignitate Festi; unde Octava Festi Solemnis-ma-

Rubricarum generalium

Jonis cedit Octavæ Festi Annualis-minoris; & intra eundem ordinem, Octava alicujus Sancti, etiam Patroni, cedit Octavæ Festi Domini, aut beatæ Mariæ Virginis.

7. Intra hebdomadas Paschæ & Pentecostes, & Octavam Natalis Domini, fit Officium ut in propriis locis notatur.

8. Intra alias Octavas, ad omne Officium Psalmi FERIALES ut in Psalterio dicuntur. Ad Nocturnum, quod est unicum, Psalmi novem, extra Tempus Paschale, sub tribus Antiphonis. Antiphonæ, Versiculus, tres Lectiones & tria Responsorialia sumuntur ex uno è Nocturnis Festi secundum Feriam: id est, Feriâ secundâ & quintâ, ex primo Nocturno; Feriâ tertiâ & sextâ, ex secundo Nocturno; Feriâ quartâ & Sabbato, ex tertio Nocturno, nisi aliter notetur. Prima Lectio de Scriptura occurrente (tribus in unam junctis;) secunda & tertia ex Proprio, nisi sit memoria Simplicis aut Semiduplicis, vel alicujus Feriæ majoris, facienda per Lectionem tertiam. Ad Laudes Canticum dicitur ut in die Festo, si sit proprium; Psalmi verò dicuntur sub una Antiphona, quæ vel propria est, vel quarta de Laudibus Festi. In Vesperis similiter Psalmi dicuntur sub unica Antiphona, quæ prima est è II. Vesperis, nisi aliter notetur. Ce-

tera ut in die, nisi quoddam intra Octavas tertii ordinis non dicitur *Alleluia*, ad B. B. B. breviam. Tempore autem Paschali, ad Officium Noctis dicuntur tantum tres Psalmi, ut notatur in Proprio de Tempore.

9. A Vesperis diei xv. Decembris inclusivè usque ad Natale Domini, & à Nocturno Feriæ quartæ Cinerum usque ad Pascha, nullæ sunt Octavæ, neque fit aliquid amplius de Octavis, nondum absolutis; quod & observatur à Vigilia Pentecostes usque ad Trinitatem.

10. Si dies Octava, quæ ritu Duplici-minori solet celebrari quando per hebdomadam occurrit, incidat in Dominicam etiam communem per annum, tunc non fit de Octava, nisi Commemoratio in Vesperis Sabbati ante Dominicam occurrentem, ut in primis Vesperis Festi, nisi fit aliquid proprium: Dominica vero in Officio Noctis (si quidem hæc Octava diversum Evangelium habeat ab Evangelio Festi) per nonam Lectionem de Homilia in hujusmodi Evangelium; & similiter ad Laudes & Vesperas sequentes, more consuetudo. Si verò dies Octava ritu Duplici-majori celebratur, & in Dominicam communem & non privilegatam per annum inciderit, Officium de ea fiet, cum Commemoratione Sabbati in primis Vesp-

Pars prima.

peris, & Dominicæ in tertio Nocturno, per ultimam Lectionem, Laudibus & Vesperis.

11. Si Festum Octavam habens occurrerit Feriâ iv. post Sexagesimam, tunc Feriâ tertiâ sequenti, quæ præcedit diem Cinerum, Vesperæ eodem planè modo ac ritu dicuntur quo celebratæ sunt reliquis diebus in quibus factum est de Octava, sumendo Versiculum & Antiphonam ad *Magnificat*. ex secundis Vesperis Festi: similiter & Completorium dicitur cum propriis Antiphonis, si quas habuit per Octavam; & postea nihil sit amplius de Octava.

12. Intrâ quascumque Octavas non sunt Suffragia, neque dicuntur Preces ad Primam & ad Completorium.

CAPUT X.

De Officio beate Mariæ in Sabbato.

IN omnibus Sabbatis per annum, præterquam in Adventu, Quadragesimâ, Vigiliis cujuscumque Festi, tam occurrentibus quàm anticipatis, intrâ Octavas quascumque, vel nisi fieri debeat de Feriâ propter Quatuor Tempora, vel propter Officium Dominicæ Sabbato anticipandum (ut in Rubricis de Dominicis dictum est,) vel nisi occurrat Festum Semiduplex aut supra, sit Officium simplex de beata Maria in Sabbato, ut circa fi-

nem Breviarii disponitur. De Festo autem Simplici Sabbato occurrente, sit tantum Commemoratio, sine Lectione.

2. Quando Feriâ sextâ occurrit Festum Semiduplex aut supra (nisi sit de ipsâ beata Maria,) sit in Vesperis Commemoratio de ea, & ad Completorium dicitur Hymnus de Psalterio, cum Doxologia de Beata; cetera ut in Psalterio. Alias Officium istud incipit Feriâ sextâ à Capitalo Vesperarum; & post Commemorationem de Simplici, si occurrat, non sit Suffragium consuetum de B. Maria, omnibus Sanctis, & pro Pace. Completorium ut in Psalterio, cum Hymno *Virgo*. Si vero Officium Feriæ sextæ sit de ipsâ beata Maria, nulla alia sit de ea Commemoratio in Vesperis; & ad Completorium pariter nihil mutatur.

3. Nocturnum quod unicum est tum Tempore Paschali, tum extra, dicitur ut in Festis Simplicibus & Semiduplicibus, cum *Te Deum*, in utroque Tempore. Reliqua ut in Officio B. Mariæ in Sabbato assignantur. Officium terminatur ad Nonam.

4. Quando non sit Officium de beata Maria in Sabbato, propter Festum superioris gradûs occurrens, nulla sit in Officio Commemoratio de beata Maria in Sabbato. Circa Missam servetur Rubrica Missalis.

Rubricarum generalium

CAPUT XI.

De Commemorationibus.

I. Commemorationes

sunt hoc modo: Post Orationem diei, dictis *Domine vobiscum*, vel *Domine, exaudi*, & *Benedicamus Domino*, in Vesperis dicitur Antiphona quæ posita est ad *Magnificat*, & in Laudibus quæ posita est ad *Benedictus*. In Officio de quo fit Commemoratio, sive in Proprio extet, sive de Comuni sumatur, post Antiphonam dicitur Versiculus inde sumendus unde sumpta est Antiphona, scilicet post Hymnum Vesperarum, aut Laudum; deinde dicitur Oratio.

2. Si Sanctus de quo fit Commemoratio, sit ejusdem conditionis ac ille de quo fit Officium: puta, si in Festo Martyris proprium Officium non habentis, occurrat Commemoratio facienda de alio Martyre; tunc pridie in Vesperis pro ejusmodi memoriâ sumitur Antiphona quæ in Comuni habetur ad *Benedictus*, cum Versiculo Laudum, & Oratione, quæ ibidem notantur. Ad Laudes verò sumitur Antiphona quæ in Comuni assignatur ad *Magnificat*, secundarum Vesperarum, cum Versiculo & Oratione Officii, nisi Sanctus ille de quo fit Officium, aut ille de quo fit memoria, propriam habeant Orationem; tunc enim vel utraque, vel alterutra, de Proprio sumitur.

3. Si de Dominica, Vigilia, aut Feria, fiat Commemoratio, Antiphona, Versiculus & Oratio, nisi aliter notetur, sumuntur è Proprio de Tempore. Si Versiculus defecerit, aut etiam Antiphona, sumuntur de Psalterio.

4. Quando contingit plures fieri Commemorationes, semper Commemoratio Festi de quo fieret Officium, præcedit Commemorationem ejus de quo facienda tantum esset memoria.

5. In Calendario quidam Sancti positi sunt cum hac voce, *Commemoratio*. Eâ die totum Officium fit de Feria, & de Sancto fit Commemoratio in Vesperis & Laudibus, ante Suffragia de sanctæ Cruce & omnibus Sanctis; & ad Nocturnum, Lectio de Sancto ponitur pro iij. Lectione, tribus de Scripturâ in duas coactis.

CAPUT XII.

De Concurrentia Officii.

I. Concurrente dicuntur duo Officia, quando alterum antè incipit, quam alterum terminari extra concursum debeat, quod nisi in Vesperis non accidit. Sic autem concurrunt Officia, vel æqualia gradu & dignitate, vel inæqualia in utroque, vel in alterutro.

2. Gradus in Festis & Officiis attenditur secundum denominationem Solemnitatis. Sic Festum Annuale habet gradum superiorem

Paras prima.

respectu Solemnis, & Solemne respectu Annualis inferioriorem, & sic de ceteris. Dignitas attenditur ab eo capax est Officium: sic inter Festa equalis gradus, Officium Festorum Domini dignius est Officio Festorum quorumcumque quæ non sunt Domini.

3. Non potest concurrere Festum Simplex cum Festo Simplici, quia Officium Festi Simplicis terminatur ad Nonam; neque FERIA potest concurrere cum FERIA, quia FERIA nunquam habet primas Vesperas.

4. Si in crastinum Festi Simplicis fiat de FERIA, Vesperæ erunt Feriales, non quod FERIA habeat primas Vesperas, sed quia Officium FERIA ibi incipit, ubi præcedens Officium desinit. Si verò duo Festa Simplicia invicem subsequantur, cum præcedentis Officium terminetur ad Nonam, & Officium sequentis incipiat tantum à Capitulo Vesperarum, sumuntur Psalmi & Antiphonæ Feriales ut in Psalterio, usque ad Capitulum.

5. Semiduplici autem cum sequente Semiduplici, aut die intrā Octavam tertii ordinis concurrente, Vesperæ sunt de præcedente usque ad Capitulum exclusivè: à Capitulo autem sunt de sequente, cum Commemoratione præcedentis.

6. Idem est de Duplici-minore cum sequente Du-

plici-minore: & sic de aliis, quæ sunt equalis inter se gradus.

7. Excipiuntur ab hoc ordinario Festa Apostolorum, quæ ratione dignitatis, in equali gradu super aliorum Sanctorum Festa, etiam Evangelistarum: Festa sancti Joannis Baptistæ, quæ super Apostolorum, adeoque aliorum: Festa Angelorum, quæ super sancti Joannis Baptistæ & Apostolorum, cum aliis Festis B. Mariæ, quæ super omnium præcedentium; & Festa Domini, quæ super quæcumque Vesperas habent integras. Festa Crucis, Corporis spinæ, & similia; itemque Dedicatio Ecclesiæ, Annuntiatio, Presentatio Domini, & Visitatio B. M. inter Festa Domini numerantur.

8. Semiduplici autem concurrente cum sequente Simplici, aut Duplici cum sequente Semiduplici vel Simplici, aut Duplici-majore cum sequente Duplici-minore & infra; Vesperæ sunt de præcedente. Contrà, Semiduplici concurrente cum sequente Duplici, aut Duplici-minore cum sequente Duplici-majore, Vesperæ sunt de sequente, & sic de aliis quæ sunt inæqualis inter se gradus.

9. Quid faciendam sit in Vesperis, quando Dominica quævis concurret cum Festo Duplici, de quo fiat Officium, vel Sabbatum, vel Fes-

Rubricarum generalium

ria secunda, dictum est supra, Cap. VI. n. 7.

CAPUT XIII.

De concurrentia Officii.

1. **O**ccurrentia attenditur inter Officia quae simul eodem die occurrunt: sepe fit enim ut uno eodemque die occurrant duae Festa, vel Festum & aliqua Dominica; aut Feria vel Octava, quorum unum excludit aliud: ideoque necesse est illud quod excluditur, in alium diem transferri, vel saltem anticipari, si quidem sit translationis aut anticipationis capax, vel de eo solam Commemorationem fieri, vel nihil omnino; quod etiam quandoque contingit.

2. Festum itaque Simplex quod numquam transfertur, occurrens in Annuali aut Solemni-majore, praetermittitur.

3. De Simplici occurrente in Solemni-minore fit Commemoratio ad Laudes; in aliis vero gradibus inferioribus, ad primas Vesperas. Et si Festum Simplex habeat Lectionem propriam, haec legitur pro ultimae Officii Nocturni, nisi sit legenda Homilia in Evangelium Dominicae vel Octavae, vel Feriae-majoris eo die occurrentis.

4. Licet autem diebus intra Octavas, in Officio Nocturno, omissa Lectione ultimae diei de quo sit Officium, ponatur Lectio Festi Simpli-

cis occurrentis, (non tamen ea dicetur, si legenda sit Homilia in Evangelium Feriae-majoris;) & similiter omittatur in Officio Nocturno Festi Semiduplicis de Sancto, ubi pariter legenda erit hujusmodi Homilia, si quae occurrat, duabus tunc Festis Semiduplicis Lectionibus (si duas habeat proprias) in unam junctis.

5. Numquam pariter transfertur Festum Semiduplex, sed praetermittitur occurrens in Annuali-majori, vel minori. De Semiduplici autem occurrente in Solemnibus-majorebus fit Commemoratio, sed in Laudibus tantum.

6. Festi Semiduplicis occurrentis in Solemni-minore, Duplici quocumque, Dominica, & in die intra Octavam secundi ordinis, fit Commemoratio in utrisque Vesperis & Laudibus: & duae ejus Lectiones (si duas habeat) in unam junctae ponuntur pro ultimae Officii Nocturni, nisi legenda sit Homilia in Evangelium, ut dictum est n. 3. Quando autem occurrit in die intra Octavam tertii ordinis, fit de eo Officium & Commemoratio Octavae, servato ritu qui servari solet in Festorum Semiduplicium concurrentia.

7. Festum Duplex occurrens in Festo superioris gradus, vel in Dominica, transfertur in proximum diem

Partis prima.

Festo Semiduplici & supra, non impeditur. De quibusdam tamen Duplicibus fit Officium, quando occurrunt in Dominicis quæ vocantur *Communes & per annum*; de quibus vide quæ dicta sunt Cap. VI. hujus Partis, n. 5.

8. Si Festum Duplex-majus festivatum per universam Diocesim, occurrat in die Octava Annualis-minoris, aut Festa sancti Joannis Baptistæ & SS. Petri & Pauli in die Octava Corporis Christi, fit Officium de Festis, & in utrisque Vesperis, & Laudibus, Commemoratio Octavæ, cujus Homilia in Evangelium ponitur pro ultima Lectione Officii Nocturni, si diversum sit ab Evangelio Festi. Quod si Festum Duplex-majus sollemnizetur à populo, transfertur, & fit Officium de Octavæ. De Duplici vero majore occurrente in die Octavæ tertii ordinis fit Officium, & Commemoratio, dumtaxat Octavæ, utpote gradus inferioris.

9. Festum Duplex-minus occurrens in die Octavæ tertii ordinis transfertur, & fit Officium de Octavæ.

10. De Dominica quacunque, vel de die Octavæ secundi ordinis, vel de Feria-majore occurrentibus in Festo superioris gradus, etiam Annuali, fit semper Commemoratio in utrisque Vesperis & Laudibus. Hæc

Commemorationes dicuntur *Privilegiatæ*.

11. Excipiuntur Dominicæ intra Octavas Natalis Domini & Epiphaniæ, quarum, cum prior occurrat 31. Decembris, & posterior 12. Januarii, Officium terminatur ad Nonam. De Festis etiam Quatuor Temporum & Rogationum non fit Commemoratio ad Vesperas.

12. Quotiescumque fit in Laudibus memoria Dominicæ, seu diei Octavæ cujuscunque habentis Evangelium diversum ab Evangelio Festi, vel Feriæ majoris, aut Vigiliæ; toties pro ultima Lectione Officii Nocturni legitur Homilia in Evangelium Dominicæ vel diei Octavæ, vel Feriæ, vel Vigiliæ. Si autem eodem die fiat Commemoratio diei Octavæ habentis Evangelium proprium, & etiam Dominicæ, vel Feriæ, vel Vigiliæ; tunc legitur utraque Homilia pro penultima & ultima Lectione Officii Nocturni, ita ut pro penultima Lectione legatur Homilia Officii gradus superioris.

13. In primis Vesperis Annualium, præter Commemorationes privilegatas (si quæ occurrant) non fit alia, nisi de Duplici-majore concurrente, & supra.

14. In Laudibus Annualium, fit Commemoratio de die Octavæ Duplici-minore, & de die intra Octavam. &c.

Rubricarum generalium

eundi ordinis, si occurrant. In secundis verò Vesperis, de concurrente Festo duplici & supra, vel de die intrà Octavam secundi ordinis, aut etiam de Festo Semiduplici, si postridie occurrat.

15. In primis Vesperia Solemnia - majorum sit Commemoratio de Dupliciminore concurrente, & de die Octava Duplici pariter minore, seu concurrente; seu postridie occurrente, ac de die intrà Octavam secundi ordinis. In Laudibus autem, tam de die Octava, quam de diebus intrà Octavam quascumque, aut alio Semiduplici, si occurrat. In secundis denique Vesperis sit Commemoratio Festi gradus cujuscumque inferioris, non excepto Simplicis, modo postridie de eo fiat Officium: itemque iterum intrà Octavas quascumque, aut Semiduplicis alterius, licet horum die sequenti fiat tantum memoria, propter Dominicam quae occurrat, aut Festum Duplex.

16. In primis Vesperis Solemnia - minorem sit Commemoratio Semiduplicis cujuscumque, & supra, in Laudibus etiam Simplicis, & similiter in secundis Vesperis, licet de Simplici fiat postridie tantum memoria.

17. In Duplicibus majoribus & infra, ac in Dominicis, sit Commemoratio cujuscumque Officii gradus inferioris, vel minus digni,

quod eà die nec celebrari, nec transferri, nec anticipari debet.

P A R S SECUNDA.

De Horis Officii.

Officium est Nocturnum, vel Diurnum.

1. Officium Nocturnum, quod etiam Vigiliarum nomine nuncupatur, institutum est ut celebraretur nocte ad exemplum Davidis, qui medii nocte surgebat ad confitendum nomini Domini; nunc quia in plerisque locis ex consensu Ecclesiae manens persolvitur, dicitur vulgato nomine Matutinum.

2. Officium Diurnum (sic nuncupatum quod per diem celebrari soleat, ad exemplum ejusdem Davidis, qui septies in die laudem dicebat Domino) in septem Horas dividitur, quae sunt: Laudes, sic dictae à Psalmis Laudum qui hac hora Deo cantantur, olim Martine; quod mane persolverentur appellatae: Prima, quae orto sole ante Officium Capitalem. Tertia, quae inter ortum solis & meridiem: Sexta, quae meridie ante Prandium: Nonā, quae inter meridiem, & occasum solis: Vesperae, quae occidente sole, sive ad vespascente die, ante Coenam: Completorium denique, quod, completo die, ante cubitum Deo persolvitur; sicque omne Officium consummatur.

3. De his octo Horis singularem agendum.

Pars secunda.

CAPUT. I.

De Officio Nocturno.

1. AD Officium Noctis
Hæc per ordinem regulariter dicuntur, nisi aliter quibusdam diebus notetur: *Pater. Ave. Credo. secretò*: deinde altâ voce Celebrans dicit, *Dominò, labia, &c.* pollice signando sibi os signo Crucis. Tum manum extensâ, signando se à fronte ad pectus, & à sinistro humero ad dextrum, (quod servatur initio omnium Horarum) dicit, *Deus, in adiutorium, &c.* Dicto *Alléluia. vel Laus tibi, Domine, &c.* dicitur Invitatorium conveniens, cum Psalmo *Veniet.* modo infra præscripto in Capite I. tertiæ Partis. Postea dicitur Hymnus.

2. Hymnum sequuntur Psalmi & Lectiones, sed diversâ ratione, pro diversitate Officii. Nam si sit Dupl. min. & sup. (extra Tempus Paschale) dicuntur novem Psalmi cum totidem Antiphonis, tribus Versiculis, novem Lectionibus ac Responsoriis, per tres Nocturnos distinctis hoc modo:

3. In I. Nocturno dicuntur tres Psalmi, cum tribus Antiphonis, scilicet post singulos Psalmos Antiphona una; Antiphonam tertiam sequitur Versiculus, post quem dicitur secretò, *Pater noster.* usque ad *Et ne nos, &c.* quod clarâ voce pronuntiatur, (quod & in aliis

Horis observatur in Choro, quando in ipsis dicitur Oratio Dominica;) sequitur Absolutio; deinde tres Lectiones: quamlibet præcedis Benedictio; & post singulas dicitur Responsorium. (Absolutiones & benedictiones habentur post Psalterium.) Lectiones desumuntur ex sacra Scriptura; quæ per ordinem in Officio de Tempore occurrunt, (nisi aliæ propriæ de Scriptura assignentur, quod fit in majoribus tantum Solemnitatibus:) Responsoria verò dicuntur ut in Proprio de Tempore, si Officium fiat de Tempore; si verò de Sancto, ut in Proprio vel in Comuni Sanctorum, etiam si Lectiones fuerint de Tempore; in fine Responsorii tertiæ cuiusque Nocturni, dicitur *Gloria Patri.* cum reclamatione Responsorii, nisi aliter in propriis locis notetur.

4. In II. Nocturno dicuntur alii tres Psalmi, cum totidem Antiphonis, Versiculus alius, *Pater.* Absolutio, Lectiones de aliquo Sermone aut Tractu alicujus Sancti, aut de Vita illius Sancti de quo fit Officium; & post quamlibet Lectionem, unum Responsorium.

5. In III. Nocturno alii tres Psalmi, cum Antiphonis, Versiculo, *Pater noster.* &c. ut supra; leguntur tres Lectiones de Homilia in Evangelium de Tempore, vel ut Festo, secundum

Rubricarum generalium

qualitatem Officii, ultimā interdum exceptā, ut videbitur infra; & primæ Lectioni de Homilia semper præponitur principium Evangelii de quo est Homilia. Post singulas Lectiones unum dicitur Responsorium, & post ultimum dicitur *Te Deum*, nisi aliter notetur; post *Te Deum*, vel quando non dicitur, post ultimum Responsorium dicitur Versus Sacerdotalis; quo dicto, inchoantur Laudes, ut infra.

6. Excipiuntur ab hoc ordinario Officiā tridui ante Pascha, in quibus in tertio Nocturno non legitur de Evangelio, nec de Homilia, sed de Apostolo.

7. In Festis Semiduplicibus, & Simplicibus, post Invitorium & Hymnum (extra Tempus Paschale) dicuntur novem Psalmi, sub tribus Antiphonis, cum Versiculo ex Proprio, vel ex Nocturno de Communi, secundum Feriam; tres videlicet Psalmi, sub una Antiphona, postea *Pater noster*, deinde Absolutio & tres Lectiones, sub tribus Benedictionibus; scilicet in Festis Semiduplicibus, Lectio j. erit de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis; tum ij. & iij. de Festo. In Simplicibus vero, j. & ij. Lectio de Scriptura occurrente; prima videlicet sola, secunda ex duabus aliis in unam junctis, iij. de Festo. Post unamquamque Lectionem dicitur

unum Responsorium ex Proprio, vel ex eodem Nocturno de Communi, secundum Feriam. Postea in Semiduplicibus & Simplicibus dicitur *Te Deum*, deinde Versus Sacerdotalis.

8. In Officio Feriæ (extra Tempus Paschale) Invitorium & Hymnus, si non sint in Proprio de Tempore, de Psalterio sumuntur; deinde novem Psalmi, sub tribus Antiphonis, cum Versiculo, ut in Psalterio. Post Versiculum, *Pater noster*, Absolutio, & tres Lectiones, quæ erant de Scriptura occurrente, in Proprio de Tempore, nisi pro ultima Lectione legatur Evangelium cum sua Homilia, vel Commemoratio faciendæ sit de Sancto per Lectionem de Vita illius; tunc enim tres Lectiones de Scriptura in duas rediguntur. Post singulas Lectiones dicitur Responsorium, ut notatur in Proprio de Tempore, deinde Versus Sacerdotalis.

9. Versum Sacerdotalem communiter sequuntur Laudes, ut infra. Si verò non dicantur continuò, dicitur cum integra conclusione, Oratio; & ante & post, dicitur *Dominus vobiscum*, deinde in fine, *Benedicamus Domino*. In Feriis majoribus (extra Tempus Paschale) ante Orationem, & *Dominus vobiscum*, dicuntur, flexis genibus, Preces posite ad Terziam.

10. Tempore

Pars secunda.

10. Tempore Paschali, id est, à Dominica Resurrectionis ad Sabbatum post Pentecosten inclusivè, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, unicum Nocturnum dicitur, constans tribus Psalmis, totidem Lectionibus, & Responsoriis. Psalmi variantur, ut notatur in Proprio de Tempore; & in Solemnibus-minoribus, & infra dicuntur ut in Officio de Feria, sub una Antiphona.

11. In Annualibus autem & Solemnibus-majoribus, Psalmi dicuntur sub tribus Antiphonis, ipso die Festo; non verò diebus intra Octavam, in quibus ex tribus Antiphonis diei unaquæque dicitur singulis diebus, secundum Feriam.

CAPUT II.

De Laudibus.

1. **A**D Laudes (dictis *Pater. & Ave.* si separantur ab Officio precedenti; si verò non separantur, post Versum Sacerdotalem) Hebdomadarius absolute dicit *Deus, in adjutorium*, ut supra, & dicuntur Psalmi & Canticum, cum Antiphonis Officio convenientibus; ut habetur in Psalterio pro unoquoque hebdomadæ die, vel ut notatur in Proprio de Tempore, vel de Sanctis.

2. In Semiduplicibus & supra, dicuntur quinque Antiphonæ; quæ si non adsint propriæ, sumuntur de Comuni. Ac in Festis simplicibus,

Psalmi dicuntur sub quarta Antiphona de Laudibus illius Communis de quo fit Officium. Intra Octavas sub quarta Antiphona de Laudibus Festi, nisi propria assignetur.

3. Post Psalmos (nisi aliter notetur) dicitur Capitulum, Hymnus, Versiculus, Canticum *Benedictus*, cum Antiphona, & Oratione, omnia pro qualitate Officii.

4. Preces, quando dicendæ sunt, dicuntur post Antiphonam ad *Benedictus*. Ante Orationem dicitur *Dominus vobiscum. vel Domine, exaudi. & Oremus*. Post Orationem repetitur *Dominus vobiscum*. deinde dicitur *Benedicamus. & secreto Versiculus Fidelium anima. & Pater noster*.

5. Si Commemorationes sunt faciendæ, fiunt post *Benedicamus. & post ultimam Orationem dicitur iterum Benedicamus*. cetera ut supra.

6. Tempore Paschali, in Officio de Feria, ut in Simplicibus, Psalmi dicuntur sub una Antiphona; in Semiduplicibus verò & supra, nihil mutatur: cetera ut in alio Tempore.

CAPUT III.

De Prima.

1. **A**D Primam, dictis *Pater. & Ave.* secreto (si separaretur ab Officio precedenti,) dicitur *Deus, in adjutorium. & Hymnus Jam lucis*. Post Hymnum imponitur Antiphona conven-

Rubricarum generalium

adens: quod fit etiam ad ceteras Horas ante in-tonationem Psalmorum, ut habetur infra, Parte III, Cap. V. de Antiphonis. Sumuntur autem Antiphonæ in Festis ad Horas diei, ex Laudibus per ordinem, quartâ prætermisâ. In Feriali verb Officio sumuntur Antiphonæ quæ notantur in Psalterio, vel in Proprio de Tempore, pro unaquaque Hora. Psalmi tunc in Festis annualibus, ac solem-nibus - maioribus iidem sunt qui pro die Dominica in Psalterio notantur. In omni alio Officio, tam de Tempore, quàm de Sanctis, aut de Feria, Psalmi FERIALES sumuntur ut in Psalterio, nisi aliter notetur.

2. Post Psalmos, dictâ ad longum Antiphonâ, dicitur, diebus Dominicis ac Festis solemnibus, in quibus ad Nocturnum Psalmi de Dominica vel Proprii dicti sunt, Capitulum *Eratis*, cuius loco in Feriali Officio, (extra Tempus Paschale) dicitur Capitulum *Fidete*, deinde *br. Christe Fili*, cuius Ver-sus variatur pro diversitate Temporis ac Festorum. Post *br. Exurge*. Deinde *Kyrie*. cum Oratione Dominicâ, Symbolo Apostolorum, Versiculis & Confes-sione: verum ii omittantur in Dominicis & in Festis duplicibus quibuscumque & supra, intra Octavas qual-cumque, in triduo post Cir-cumcisionem, Vigiliâ Epi-

phaniz, & biduo ante Pente-costen. Ad adiutorium, qui-libet signat se signo Crucis & in Confessione ad *meâ culpâ*, ter percussit pectus. Quæ autem solus recitat, semel tantum dicit *Confiteor*, omis-sis his vocibus, *Et tibi, Pa-ter, Et vobis, fratres: Et te, Pater, Et vos, fratres, & sumi-liter semel Misereatur*. in quo dicit *nostri, peccatis nos-stris, perducet nos*. quod etiam servatur ad Completorium.

3. In Feriali verb quæ Pre-ces habent ad Laudes, in Precibus ad Primam, adji-ciuntur Versiculi *Exsurgat Deus* qui sequuntur ante Confes-sionem, & post Versus qui sequuntur Confessionem, *Dominus, exaudi*, deinde Ver-sus *Dominus vobiscum*. Ora-tio, ac rursus *Dominus vobiscum*. ultimo *Benedicamus*.

4. Excipitur ab hoc Ordine Prima Feriæ quinquæ in Coena Domini, cum novem sequentium dierum, & Com-memorationis omnium Fi-delium Defunctorum, in quibus dicitur prout notatur propriis locis.

CAPUT IV.

De Officio Capituli.

1. **P**ost Primam sequitur Officium Capitulare, quod quatuor constat parti-bus.

2. Primò, Lectione Mar-tirologii, cum Versiculo *Precesque*. & Oratione *Sanctæ Mariæ*.

3. Secundò, Lectione Mar-tirologii, cum Psalmo *De pre-*

audiz. de Oratione absolute.

4. Tercio, Precibus ad opera diurna, scilicet *Deus*, in adiutorium, etc. cum Versu *Respice. & Oratione Dominice.*

5. Quarto, Lectione Canonum, seu de Vita Clericorum, vel de Regula in Monasteriis, cum *V. Adjutorium. & Benedictibus.*

CAPUT X.

De Huius, Tertia, Sexta, & Nona.

1. **A**D Tertiam, Sextam, & Nonam dictis secretis, *Pater. & Ave.* si separantur ab Officio praecedenti dicitur *Deus*, in adiutorium, & Hymnus, deinde Psalmi per Series distribui, (præterquam in omnibus Festis annualibus & solemnibus maioribus, ac in Festis Domini & beatorum Martirum solennibus quibuscumque, in quibus dicantur Psalmi de Dominica.) quibus dictis cum Antiphona, dicuntur Capitulum & Responsorium breve pro qualitate Officii. Post Responsorium breve, & Versiculum (nisi dicenda sint Procer) dicitur *Dominus vobiscum. vel Dominus, exaudi. & Oratio* quæ habetur in Proprio de Tempore, aut si sit de Sancto, in Proprio, vel in Communi Sanctorum.

2. Post Orationem repetitur *Dominus vobiscum. & dicitur Benedictio. & secretum, Fidelium anima.* deinde *Pater.*

3. Excipiuntur ab hoc ritu Mores tridui ante Pascha, ac

sequens hebdomada, & Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, quibus diebus dicantur prout notantur propriis locis.

CAPUT VI.

De Vesperis.

1. **A**D Vesperas, dictis secretis, *Pater. & Ave.* (si separantur ab Officio praecedenti) dicitur *Deus*, in adiutorium, deinde quinque Psalmi cum quinque Antiphonis (nisi aliter notetur;) postea Capitulum, Hymnus, Versiculus, Canticum *Magnificat.* cum suis Antiphonis, & Oratio cum *Dominus vobiscum. vel Dominus, exaudi.* ante, & post, & in fine, *Benedictio. ac secretum, Fidelium.*

2. Excipiuntur Vesperæ Feriæ quartæ majoris Hebdomadæ inclusive, ad Sabbatum in Albis exclusive, & Vesperæ Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, quæ dicuntur ut suo loco notantur.

3. Excipiuntur pariter Vesperæ Officii Pentecostes, in quibus tres tantum Psalmi sub eodem Antiphonis dicuntur.

4. Excipiuntur etiam Vesperæ intra Octavas secundæ & tertii ordinis, in quibus Psalmi quinque sub una dicuntur Antiphona.

5. Item excipiuntur primæ Vesperæ Duplicium minorum & supra, in quibus post Capitulum dicitur Responsorium ante Hymnum.

Rubricarum generalium

6. Preces, quando dicuntur sunt, dicuntur post Antiphonam ad *Magnificam*.

7. Quando autem sunt Commemoraciones, sive propriæ, sive communes; quæ Suffragia dicuntur, sunt post *Benedicamus*.

CAPUT V. I.

De Completorio.

1. **A**d Completorium abfolate dicitur *Gloria* et nos, signando, pollice percutus, cum *Deus*; in adiutorium, faciendo signum Crucis. Psalmi tres distributi per Feras omni die, exceptis Solemnibus maioribus & supra, & Festis Conceptionis B. Mariæ, in quibus dicuntur Psalmi de Dominicis; ipsi die Festo; non autem in Vigilia; nec per Octavam: Antiphona, vulgò communis, de Psalterio; propriæ verò in Festis solemnibus maioribus & supra, etiam quando Psalmi de Fera, in Vigiliis, & per Octavam dicuntur: Hymnus, Capitulum, Responsorium in manus. Versiculus, *Nunc dimitte*, cum sua Antiphona, ut haberetur in Psalterio, nisi aliter noceatur.

2. Preceura Versiculi (qui diebus Dominicis, & Festis duplicibus & supra, inter Octavas quascunque, à Circumcisione ad Epiphaniam, & Fera sexu ante Pentecosten omittuntur) ceteris diebus dicuntur ac habentur in Psalterio, cum Oratio *Vistra*, cum *Dominus*

polifon. ut *Domine*, etiam *de* ande, & post *scilicet* sine *Benedictione*.

3. Finito Completorio dicitur *secretis*, *Gloria Domini*, &c. & *Fidelium* animarum, una ex Antiphonis beate Mariæ cum *ps.* & Oracione. Post completum Officium dicitur *secretis*, *Pater Ave. Cryde*.

4. Exceptis ab hoc ordinario Completorium Feras in maioris Hebdomadæ, & sequentium dierum, aliis ad Sabbatum in Albia excelsis, & Hebdomada Benedictæ, in quibus dicitur propriæ propriis locis.

P A R S T E R T I A.

De Horarum Partibus.

Singula Hora (nisi aliter noceatur) inchoantur per *Deus*, in adiutorium, premissio ad Officium Nocturnum, *Dominus*, *Israhel*, & ad Completorium. *Gloria* et nos, *Deus*, *Deus*, *Deus*.

CAPUT VI. I.

De Invitatoriis.

1. Invitatorium dicitur regulariter in omni Officio Nocturno, cum *Batmo Versu*, sed variatur pro Officii qualitate, ut in Psalterio, Proprio, Tempore, ac in Propria, & Communi Sanctorum.

2. Variatur quoque pro modo, & ordine quo dicitur, tam ante, quam post Psalmum, & post singulos, versus Psalmi: de quo vide quæ dicta sunt, I. Parte, Cap. I, de Officio Annuali.

Cap. 3. & 4. de Officiis
Papali, & Semidaplici.

3. Tempore Paschali, in
fine Invitatorii additus uni-
cum *Alleluia*.

4. Non dicitur Invitatio
jam in Epiphania Domini,
aut triduo ante Pascha:

C A P U T I I

De Hymnis.

1. Hymnus dicitur in
qualibet Hora, pre-
terquam de Vesperis Ferialibus
majores Hebdomadae: usque
ad Nonam Sabbati in Albis
inclusivè, & preterquam in
Officio Defunctorum.

2. Ad Officium Noctid
Hymnus dicitur post Psal-
mum *Veni*. Ad Laudes post
Capitulum, & ad Horas
dici, post *Deus, in adjutor-
ium*. Ad Vesperas post Res-
ponsorium, si dicitur; alio-
quin, post Capitulum: ad
Completorium, post Anti-
phonam Psalmicam.

3. Dicuntur autem Hymni
in Officio de Tempore,
ut in Psalterio, quando pro-
prium Hymnus in Proprio de
Tempore non addunt: in
Officio de Sanctis, dicuntur
ut in Communi, nisi pro-
prium in Proprio Sanctorum
habeantur.

C A P U T III.

De Psalmis.

1. Psalmi eo modo & or-
dine quo sunt in Psal-
terio distributi, dicuntur sin-
gulis diebus ad omnes Ho-
ras, tam Diurnas, quam
Nocturnas, non solum in
Officio de Tempore, sed

etiam in Officio de Sanctis.
Ad hoc ritum, ne Festa qui-
dam annentia & sollemnia-
mora excipiantur quantum
ad primas Vesperas (in qui-
bus, & in Completorio
Psalmi FERIALES dicuntur,
sed solum quantum ad Offi-
cium dici Festi, in quo ad
omnes Horas, Diurnas &
Nocturnas, dicuntur Psal-
mi de Dominica, nisi alii
assignentur. Excipitur etiam
Officium tridui ante Pas-
cha, in quo Psalmi dicuntur
ut propriis locis notentur &
Tempore Paschali dicuntur
tantum tres Psalmi ad No-
cturnam, priores in Proprio
de Tempore notantur.

2. In fine Psalmorum, &
ad quamlibet Psalmorum di-
visionem semper dicitur
Gloria Patri, &c. & *Sicut
erat*, &c. preterquam in tri-
duo ante Pascha, tunc enim
in fine Psalmorum nihil di-
citur; & in Officio Defun-
ctorum, post Psalmos &
Cantica, loco *Gloria Patri*,
dicitur *Requiem*.

C A P U T IV.

De Canticis.

1. Cantica dicuntur in Of-
ficio, tam de Tem-
pore quam de Sanctis, ad
Laudes, Vesperas & Com-
pletorium, ut in Psalterio
distribuantur, nisi alia in
Proprio tam de Tempore,
quam de Sanctis assignen-
tur.

2. Canticum quod post
tres Psalmos priores dicitur
in Laudibus, variatum se-

Rubricarum generalium

quodam diversitatem Offi-
cij. Festa Domini nomina
& solemnia, item Festum
sancti Ludovici, & Festa
beate Mariæ Virginis omnia
non festivata à populo, ne-
que etiam Festum Dedic-
tionis Ecclesiæ, habent suum
Canticum, ut in proprio
loco notatur, tam in die,
quam per Octavam, quæ
fit de Octava.

8. Sicut etiam habent
Canticum, Officium De-
finitionis, & Officium po-
puli beate Mariæ Virginis,
et Officium tridui ante Pas-
cha.

9. In actibus Officiis de
Sanctis, unde dicitur Can-
ticum, unde dicitur Psal-
mi Laudum.

10. In Annalibus & So-
lemnibus, majoribus, cum
dicantur semper Psalmi de
Dominica, dicitur & Can-
ticum de Dominica, nisi
aliud assignetur.

11. In actibus Festis, cum
dicantur semper Psalmi Be-
riales, dicitur & Canticum
ibi notatum pro Festis. In
Officio vero Feriæ, dicitur
Canticum Feriale.

12. In fine omnium Can-
ticorum dicitur *Gloria Pa-
tri, & Sicut erat.* Excipiunt
Canticum Benedicite, in cu-
jus fine, loco *Gloria Patri*,
& *Sicut erat.* dicitur, *Bene-
dicimus Patrem & Benedi-
ctus es.* ut ibidem ponitur.
In Officio autem tridui ante
Pascha, post Canticum, ut
post Psalmos, nihil dicitur.

13. In Officio Defunctorum
omisso *Gloria Patri*, dicitur
Requies æternæ.

14. De Antiphonis.

1. Antiphonæ, Nomen
Antiphonæ, & Diurnæ,
semper cum Psalmis dicun-
tur Antiphonæ, vel una,
vel plures, pro diversitate
Officii & Horum.

2. Sicut Tempore huius Of-
ficij, quæ de Dominica
aut de Festis, dicantur in
omnibus Horis, Nocturnis
vel Diurnis Antiphonæ post
Psalmos, ut in Psalterio ha-
bentur, nisi aliter notetur.
Antiphonæ postea ad Corn-
plectorem in Psalterio non
recitantur, nisi in Festis
solemnibus, aut solemnibus
majoribus, ac per totam
Octavam, quando fit Offi-
cium de Octava. Intra Oc-
tavas, tamen Festorum Do-
mini, octava Officia non
sunt de Octava, dicuntur
Antiphonæ de Octava, nisi
occurrat aliud. Festum ha-
bens Antiphonæ proprias.

3. In Festis semiduplicibus
& supra, Antiphonæ
quinque dicuntur ad Laudes
& Vesperas, sive ex Pro-
prio, sive ex Communi
Sanctorum. In Simplicibus,
& in diebus intra Octavas
secundum tertii ordinis,
Psalmi dicuntur sub unica
Antiphona propria, vel de
Communi, quæ ad Laudes
est aparta Laudum. In Se-
miduplicibus & supra, ad
Horas similiter, tam in Pro-

Parti tertia.

pro de Tempore, quam de sanctis, quando propriæ habentur in Laudibus Antiphonarum, & aliæ propriæ non faciunt ad Horas, sumuntur ex Laudibus hoc ordinat: Ad Primam, prima; ad Tertiam, secunda; ad Sextam, tertia, & ad Nonam, quinta.

4. Tempore Paschali, tam in Officio de Tempore quam de Sanctis, Psalmi dicuntur ad Nocturnum sub una Antiphona, ut in suis locis ponitur, exceptis tantum Festis annualibus & solemnibus-majoribus ipso die Festo. Ad alias Horas, in Festis semiduplicibus & supra, nihil mutatur in numero Antiphonarum, sed in fine omnium additur *Alleluia*. Quod à Septuagesima usque ad Pascha demitur, & omittitur ubicunque repetitur.

5. Antiphonæ in quovunque Officio eodem semper modo dicuntur, videlicet inchoantur tantum ante Psalmos, & Cantica; & post Psalmos & Cantica, integre dicuntur.

6. Excipiuntur ab hac regula Antiphonæ majores in Adventu, quæ O. vocantur. Hæ enim tres repetuntur integre; primò scilicet, ante *Magnificat*. secundò, ante *Gloria Patri*. tertio, post *Sicut erat*. Vel si pro sola Commemoratione dicantur, ut etiam hoc modo: primò, ante *Gloria Patri*, se-

cundò, inter *Gloria Patri*, & *Sicut erat*. tertio, post *Sicut erat*.

7. In Officio quod absque cantu recitatur, Psalmi & Cantica inchoantur absque Antiphonarum impositione.

8. Quando aliqua sit Commemoratio, semper dicitur Antiphona cum Versiculo ante Oracionem, quæ sumitur ex Officio quod convenit ei de quo fit Commemoratio, ita ut in Vespertis sumatur Antiphona quæ assignatur ad *Magnificat*. & in Laudibus, quæ ad *Benedictum*. cum Versiculis qui habentur post Hymnum, nisi aliter notetur.

9. Sabbato ante Septuagesimam additur *Alleluia*. in fine illius Antiphonæ quæ immediate præcedit vel Capitulum, vel Commemorationem Septuagesimæ, in Vespertis illius Sabbati; & post deinceps, usque ad Pascha, dimittitur.

C A P U T V I.

De Versiculis.

1. **V**ersiculus semper dicitur post Antiphonam quæ sequitur ultimam Psalmum cuiusque Nocturni: ad Laudes & Vesperas, dicitur post Hymnum; ad Primam, & ad reliquas Horas, post Responsorium breve.

2. Quando Versiculus cantatur cum Neumate in fine, ut observatur semper in medio Nocturnorum, ad illum non respondetur alia voce;

Rubricarum generalium

sed tantum secreto, dum protrahitur Neuma.

3. A Vesperis Feriæ iv. majoris Hebdomadæ inclusive, ad Nonam Sabbati in Albis inclusive, non dicuntur Versiculi, nisi in Nocturnis.

4. Quando fit aliqua Commemoratio; semper post Antiphonam ejus de quo fit Commemoratio, dicitur Versiculus, qui in ejus Officio ponitur post Hymnum Laudum seu Vesperatum, nisi aliter notetur.

5. Versiculis prædictis Tempore Paschali, non additur *Alleluia*, ut nec Versiculis Precum, nec in *Pretiosa*. & sequentibus, neque Versiculis Responsoriorum quorumcumque.

6. In Officio trium Lectionum ad Nocturnum, si sumatur ex Officio novem Lectionum, Versiculus I. Nocturni dicitur Dominica, Feria secunda & quinta; Versiculus II. Nocturni, Feria tertia & sexta; & Versiculus III. Nocturni, Feria quarta & Sabbato.

CAPUT VII.

De Absolutionibus & Benedictionibus ante Lectiones.

1. **A**bsolutiones & Benedictiones dicuntur, ut in fine Psalterii disponuntur; scilicet, post Versiculum, dicto *Pater noster*. fit Absolutio, & dantur Benedictiones, ut ibi; præterquam triduo ante Pascha, & in Officio Defunctorum.

2. Variantur hæc Benedictiones pro diversitate Officiorum, id est, sive novem, sive trium Lectionum, sive de Tempore, sive de Sanctis, & pro varietate Temporum, ut ibidem, id est, post Psalterium notatur.

3. In Officio trium Lectionum de Sanctis, Absolutio sumitur secundum Feriam; Benedictiones vero, ut notantur pro secundo Nocturno in Officio novem Lectionum de Sanctis.

4. Lector petens Benedictionem in Choro, dicit *Sube, domne.* (apud Moniales Lectrix dicit *domna.*) qui vero solus recitat, dicit *Domine.* & dicit Benedictionem.

5. Quando Dominus Episcopus Lectionem lecturus est, postquam ipse præmisit ex more *Sube, domne.* dignior post ipsum, dicit illi: *Oro pro nobis, Pater.* ipse autem Episcopus dicit pro Benedictione, *Oro ut caritas,* &c. & dicit Lectionem. Idem observatur ubi unicus est Presbyter, & cum privatum Officium recitat Sacerdos cum aliis Clericis, inter quos non est alius ab ipso Sacerdos.

6. Ad Absolutiones & Benedictiones semper respondetur, *Amen.*

CAPUT VIII.

De Lectionibus.

1. **L**ectiones leguntur in quolibet Nocturno post Psalmos, præmisso semper *Pater noster*, &c.

Pars tertia.

2. In Duplicibus minoribus & supra (extra Tempus Paschale) leguntur novem Lectiones ; tres scilicet in quolibet Nocturno : in Festis autem semiduplicibus, ac simplicibus, in Feriis, ac intra Octavas, & toto Tempore Paschali, in quo Nocturnorum unus dicitur, tres tantum Lectiones leguntur.

3. In Officio novem Lectionum, in primo Nocturno leguntur tres Lectiones ex sacra Scriptura, quæ per octinam & suæ quæque die in Officio de Tempore occurrunt legendæ, nisi aliæ suis locis assignentur. In secundo Nocturno leguntur, ut designantur in Proprio. In tertio Nocturno leguntur de Homilia in Evangelium, ut in Proprio assignantur, & primæ Lectioni de Homilia præponitur principium Evangelii quod eo die legitur in Missa. Excipitur ab hoc Lectionum ordinario Officium pridie ante Pascha in quo Homilia non leguntur.

4. Si loco ultimæ Lectionis Officii poni debeat Lectio de aliquo Sancto, vel de Evangelio Dominicæ, aut Feriæ majoris, cum occurrunt, observetur quod dictum est superius, in prima Parte, Cap. in de Commemorationibus.

5. In Officio trium Lectionum, ordinabuntur Lectiones ut sequitur: Si Festum duas habet Lectiones proprias, prima Lectio erit de Scriptura occurrente, tri-

bus in unam coactis, secunda & tertia de Festo. Si unam tantum habuerit Lectionem propriam, prima & secunda erunt de Scriptura, tribus in duas redactis, tertia de Festo. Quod etiam servatur in Officio de beata Maria in Sabbato, in quo, si commemoratio alicujus Sancti occurrat, omittitur ejus Lectio. In Feriali vero Officio tres Lectiones erunt de Scriptura, nisi legenda sit Homilia pro tertia Lectione, aut alia pro Sancto qui solam habet commemorationem; tunc enim tres Lectiones de Scriptura contrahentur in duas.

6. Quando duas tantum leguntur Lectiones de Scriptura, quæ prima assignatur, eo die legitur sola; secunda vero & tertia junguntur in unam.

7. Tempore Paschali, in Festis Sanctorum annualibus, & sollemnibus majoribus, prima Lectio erit de Scriptura; secunda, de Historia Sancti, vel de aliquo Sermone in ejus laudem; tertia, de Evangelio illius Officii, cum ejus Homilia. In aliis vero Festis Lectiones ordinabuntur sicut alio tempore ordinantur, quando tres tantum leguntur Lectiones.

8. Si Tempore Paschali, in Festo non habente Evangelium cum Homilia ad Officium Nocturnum, faciendæ sit Commemoratio de Officio;

Rubricarum generalium

occurrente, quod habeat Evangelium cum Homilia, prima Lectio erit de Scriptura, tribus in unam junctis; secunda, de Festo, duabus pariter in unam coactis; tertia, de Evangelio & Homilia Officii occurrentis, de quo facienda est commemoratio.

9. Nulla prorsus esse debet dies in anno, in qua ad Officium Nocturnum non legatur de Scriptura sacra, siue propria, siue occurrente. Si sit Officium novem Lectionum, tres Lectiones primi Nocturni erunt de Scriptura; si sit Officium trium Lectionum, prima & secunda Lectio, aut saltem prima, erunt de Scriptura, juxta regulam supra positam.

10. Initia Librorum sacre Scripturae numquam omittuntur; sed si in die in qua ponitur initium Libri, contingat fieri Officium habens Scripturam propriam, ut sunt Officia annualia, & sollemnia - majora, tunc initium Libri ponitur die sequenti. Quod si contingat etiam in hac die sequenti poni initium alterius Libri, ut accidere interdum potest quando leguntur Prophetæ minores; tunc, si sit Officium novem Lectionum, prima Lectio erit de initio Libri, die præcedente positi; secunda & tertia Lectio, de initio Libri hoc ipso die occurrentis, nisi sit Dominica, in cujus Officio Lectiones assignatæ in Breviario nunquam mut-

tantur. Itaque si ultimis duobus post Pentecosten Sabbatis, celebretur Festum aliquod annuale aut sollemne majus, propriam habens Scripturam, initia Michæ & Malachiae quæ duobus illis Sabbatis assignantur, assignentur die præcedenti, saltem pro tertia Lectione; si forte duæ priores sint de alio initio, vel pro secunda, si tertia sit de aliquo Festo occurrente. Si vero sit Officium semiduplex in quo duæ sunt Lectiones de Sancto, tunc hac vice duæ Lectiones de Sancto cognantur in eam pro tertia Lectione, ut in prima & secunda Lectione poni possint quæ initia Librorum Scripturae; scilicet diei præcedentis, & diei præsentis. Cum autem omittantur Lectiones de Scriptura occurrente propter Festum habens Scripturam propriam, vel propter initium Libri quod in hanc diem translatum fuerit, non resumantur illæ Lectiones omittæ, sed eo anno omittuntur, & tantum resumantur initia Librorum omittorum.

11. Omnia Festa annualia, & sollemnia - majora habent proprias de Scriptura selectas Lectiones; in sollemnibus vero minoribus, paucis exceptis, & in omnibus aliis Officiis legitur de Scriptura occurrente.

12. Lectiones primi Nocturni leguntur cum titulo Libri de quo leguntur (nisi

Part. *tertia.*

aliter in propriis locis notetur.) Lectiones etiam secundi Nocturni quando sunt ex aliquo Sermone, Tractatu, Epistola, aut alio quovis Libro Sanctorum Patrum, legantur cum titulo & nomine auctoris, alias minime; & similiter in tertio Nocturno præponitur titulus, & nomen auctoris cujus est Homilia quæ legitur.

13. Ante quamlibet Lectionem, nisi aliter notetur, Lector petit Benedictionem per verba solemnia *Sube, domine.* de quibus dictum est Cap. præced. & ita concludit quamlibet, dicens: *Tu autem, Domine, miserere nostri, & responderetur, Deo gratias.* præterquam in triduo ante Pascha, ubi tamen in primo Nocturno, loco *Tu autem*, dicitur *Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.* & nihil responderetur. In secundo autem & tertio non dicitur *Tu autem*, nec quidquam aliud; sicut nec in Nocturnis Officii Defunctorum. Eadem clausula *Jerusalem* terminantur omnes Lectiones de Jeremia & de Baruch, à Dominica Passionis usque ad Pentecostem. In Adventu ad Lectiones de Isaia, etiam in Officio de Sanctis, loco *Tu autem*, dicitur, *Hæc dicit Dominus Deus: Convertimini ad me, & salvi eritis,* & sic terminantur, nihil respondendo; aliæ verò Le-

ctiones de Prophetis more solito terminantur.

CAPUT IX.

De Responsoriis post Lectiones.
1. Post quamlibet Nocturni Lectionem, & etiam post Capitulum primarum Vesperarum Duplicium (exceptis Sabbatis per annum, quando Vesperæ dicuntur de Officio Domini- cæ) dicitur Responsorium.

2. Sumuntur autem Responsoria in Officio de Tempore, ex eo loco ubi prima sunt posita; scilicet die qua incipitur unus ex sacris Scripturæ Libris; & repetuntur quamdiu de illo Libro legitur.

3. In Officio autem de Sanctis, sumuntur ex Proprio aut ex Comuni Sanctorum.

4. In Officio trium Lectionum, cujus Responsorium ex Officio novem Lectionum sumenda sunt, sumuntur hoc ordine: Feria secundâ & Feria quintâ, è I. Nocturno; Feria tertiâ & sextâ, è II. Nocturno; Feria quartâ & Sabbato, è III. Nocturno.

5. In Feriali Officio, (extra Tempus Paschale) Responsoria sumuntur ex Dominica præcedenti, nisi aliter notetur, aut propria Responsoria huic Feriæ assignentur. Sumuntur autem alternatim ex primo & secundo Nocturno, hoc ordine: Feria secundâ, quartâ, & sextâ, è I. Nocturno; Feria tertiâ, quintâ & Sab-

Rubricarum generalium

dato, (si fiat de Feria) è II. Nocturno. Cum autem Responsoria propria cuidam Feriæ assignantur, & eâ die dici non possunt, propter Festum occurrens, de quo eâ die fiat Officium, hæc Responsoria propria huic Feriæ non resumuntur in alia Feria, sed omittuntur eo anno. Responsoria verò quæ in aliqua Dominica ponuntur, tamdiu resumuntur in Officio, seu Feriarum, seu etiam Dominicarum sequentium, quamdiu alia Responsoria non assignantur. In Feriis Temporis Paschalis, Responsoria dicuntur ut ibidem notatur.

6. In Responsoriis tres partes distingui solent, quarum prima Initium, secunda Reclamatio, tertia Versus dicitur. Reclamatio distinguitur ab Initio per Asteriscum *, & semper post Versum integrâ repetitur.

7. Præterea post Versum & Reclamationem additur *Gloria Patri.* ad ultimum cuiusque Nocturni Responsorium, & ad Responsorium primarium Vesperarum in Duplicibus (præterquam in Officiis Defunctorum, in Compassione beatæ Mariæ Virginis, & in omni Officio de Tempore, à Dominica Passionis ad Pascha;) & post *Gloria Patri.* iterum repetitur Reclamatio; vel si divisionem habeat, ejus ultima pars quæ hæc aetula + signatur.

8. In Annualibus quibuscunque *Gloria Patri.* cum Reclamatione ad omnia Responsoria dicitur; sed præterea in Annualibus majoribus, ad ultimum cuiusque Nocturni, post Reclamationem quæ sequitur *Gloria Patri.* fit resumptio integra Responsorii, id est, repetitio ab Initio usque ad Versum exclusivè.

9. In Festis semiduplicibus, Dominicis per annum, & Officio quocumque superiori, ac etiam in Feriis Tempore Paschali, post ultimum Responsorium dicitur *Te Deum.* In Dominicis verò, & Duplicibus in quibus *Te Deum.* non dicitur, statim in ultimo Responsorio, post *Gloria Patri.* omiffa, quæ sequi deberet, Reclamatione, resumitur Responsorium usque ad Versum exclusivè.

10. At in Dominicis Passionis, & Palmarum, ac in Officio Compassionis, & tridui ante Pascha, in nono Responsorio fit statim Resumptio post Reclamationem quæ Versum sequitur, eo enim tempore non dicitur *Gloria Patri.* In Officio quoque Defunctorum, propter eandem rationem, Responsorium ultimum *Liberab.* repetitur ab initio post ultimum Versum, & ejus Reclamationem.

11. In aliis Feriis, etiam *Te Deum.* non dicitur, non resumitur Responsorium usque

Part. tertius.

ultimum Nocturni, sed Reclamatio tantum.

CAPUT X.

De Cantic Te Deum.

IN omni Festo simplici & supra, & intra quamcumque Octavam per annum, ac in Officio de beata Maria in Sabbato, ac per octiduum Tempus Paschale, post ultimum Responsorium dicto *Gloria Patri*, cum ejus Reclamatione, vel post receptionem in Annualibus majoribus, dicitur immediate *Te Deum*, exceptis Dominicis Adventus, & a Dominica in Septuagesima usque ad Pascha; necnon Festis quinque Plagarum Christi, & Compassionis beate Mariæ, quorum Officia pro Quadragesimalibus habeantur, ac, ipso Tempore Paschali, Feria secunda Rogationum.

CAPUT XI.

De Versu Sacerdotali.

Versus Sacerdotalis dicitur a Sacerdote post ultimum Responsorium, vel post *Te Deum*, quando dicitur, quem Versum (nisi continuo sequantur Laudes,) excipiant in Feriis majoribus Preces positæ ad Tertiam; aliis vero diebus, Oratio tantum, cum *Domine vobiscum*, vel *Domine, secundi*, ante & post, & ultimo *Benedicamur*, & sic Officium noctis terminatur per hunc Versum.

1. Excipitur ab ordinario supradicto Festum Natalis

Domini, in quo statim post ultimum Nocturnum Missa major consuevit celebrari; eo enim casu Versus Sacerdotalis omittitur.

2. Non dicitur etiam in Officio tridui ante Pascha.

CAPUT XII.

De Collecta, seu Oratione.

O Ratio in Nocturnis, si Laudes non jungantur, dicitur post Versum Sacerdotalem; in Laudibus & Vesperis, post Antiphonas ad *Benedictus*, & ad *Magnificat*, nisi quando dicende sunt Preces quæ dicuntur post Antiphonam; & in fine illarum, Oratio: ad Horas diei, post Versiculum qui Responsorium brevè sequitur, nisi dicende sint Preces; tunc enim Oratio dicitur post ultimum Versiculum Precum: ad Primam & Completorium, post Preces, nisi aliter noveretur.

2. Ad Primam & Completorium, non mutatur Oratio quæ habetur in Psalterio, præterquam in triduo ante Pascha, & in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum. In aliis Horis dicitur Oratio quæ assignatur in Proprio.

3. Oratio præcedens Dominice semper dicitur in Feriali Officio per hebdomadam, quando propria non assignatur.

4. In Quadragesima, Quatuor Temporibus & Feriis Rogationum, Oratio quæ dicta est in Laudibus

Rubricarum generalium

dictur tantum ad Tertiam, Sextam & Nonam. In Vesperis autem sequentibus, si fiat de Feria, dicitur, vel alia propria, ut in Quadragesima, vel Dominica praecedentis, ut in aliis Feriis.

5. Ante Orationem dicitur *Dominus vobiscum*, non eamen ab eo qui solus recitat, nec ab eo qui non est saltem in ordine Diaconatus, nec a Diacono, praesente Sacerdote, nisi de illius licentia, nec a Monialibus, etiam consecratis; sed ab iis omnibus ejus loco dicitur *Domine, exaudi*. deinde *Oremus*. In fine Orationis, postquam responsum fuerit *Amen*, repetitur *Dominus vobiscum*, vel *Domine, exaudi*, postea *Benedicamus*, & responderetur *Deo gratias*, quod semper servatur in fine primae Orationis, sive unica, sive plures dicantur. Quod si plures Orationes dicendae sint (ratione Commemorationum,) ante quamlibet Orationem dicitur Antiphona, & Versiculus, deinde *Oremus*, & post ultimam Orationem, iterum repetitur, *Domine, exaudi*, vel *Dominus vobiscum*, & *Benedicamus*, & statim secreto dicitur Versus, *Fidelium anima*, si aliud Officium non sequatur. Ad Primam non dicitur, cessat sepius immediate non succedit Tertia, si saltem Officium Capituli sequitur. Similiter nec post aliam Ho-

ram quamcumque, cui subsiuntur, vel Officium parvum B. Mariae, vel Officium Defunctorum, vel Psalmi Penitenciales, aut Statio, aut Processio, aut Missa, aut Concio, aut Psalmus, sive Canticum pro Rege, aut pro aliqua necessitate, aut aliud ejusmodi.

6. Quando Oratio dirigatur ad Patrem, sic concluditur: *Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. R. Amen*. Si ad Filium, per *Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula, &c.* Si in principio vel serie Orationis fiat mentio Filii, dicitur: *Per eundem Dominum nostrum, &c.* Si in fine Orationis, dicitur: *Qui tecum vivit & regnat in unitate, &c.* Si fiat mentio Spiritus sancti, dicitur: *In unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, &c.* In Orationibus pro Defunctis, nisi aliter notetur, dicitur: *Petrum qui venturus est judicare vivos & mortuos, & seculum per ignem. R. Amen*.

7. Quando plures Orationes dicendae sunt, prima tantum & ultima dicuntur cum magna Conclusionem, *Per Dominum nostrum, &c.* vel aliter, ut supra; intermediae autem sic concluduntur: *Per Christum Dominum nostrum. R. Amen. vel: Per*

Pars tertio.

omnem Christum, &c. vel: Qui vivis & regnas Deus. Amen. vel: Qui tecum vivis & regnas Deus. Amen.

8. Notandum autem quod unicuique Orationi præmittitur *Oremus*. & levis pausa, præterquam in Officio Defunctorum, & in Litanis, cum plures Orationes dicantur conjunctim, sub uno *Oremus*.

9. In Orationibus, & Versiculis in quibus notatur *M.* pronuntiatur nomen Baptismale ejus de quo fit mentio.

CAPUT XIII.

De Oratione Dominica, & Salutatione Angelica.

1. **O** Ratio Dominica *Pater, & Salutatio Angelica Ave.* dicuntur secretò ante Horas quaslibet, excepto Completorio; post easdem finem dicuntur. Si Hora jungatur præcedenti Officio, non dicuntur ante eas initiationem.

2. Quando Oratio Dominica dicitur cum Precibus, dicitur secretò usque ad *Et ne nos*. quod alia voce profertur. Id quoque observatur in medio cuiusque Nocturni, præterquam tertio ante Pascha, quo tempore *Pater* dicitur totum secretò.

3. In fine uniuscujusque Horæ, nisi aliud Officium sequatur, dicto submissiori voce, *Fidelium anime*. dicitur etiam secretò, *Pater noster*.

4. Salutatio Angelica so-

la dicitur ante Officium parvum beate Mariæ Virginis, quando non jungitur Officium Canonico.

CAPUT XIV.

De Symbolo Apostolorum, & Symbolo Quicumque.

1. **S**ymbolum Apostolorum *Credo in Deum*, dicitur integrum secretò post *Ave.* ante Officium Nocturnum, & post finem Completorii. Dicitur etiam secretò post *Pater*. ad Preceps Primæ, & Completorii; sed in fine alia voce profertur, *Carnis resurrectionem*.

2. Symbolum *Quicumque*, dicitur ad Primam post Psalmos, omnibus Dominicis in quibus Officium sit de Dominica ut in Psalterio, etiam Tempore Paschali; & in Feste Trinitatis, ac in ejus Octava; in locis ubi celebratur, non autem intra Octavam. In fine illius dicitur *Gloria Patri*. ut in fine Psalmorum.

CAPUT XV.

De Capitulis & Canone.

1. **C**apitula dicuntur ad Vesperas, Laudes, & alias Horas post Psalmos & Antiphonas; ad Completorium verò, post Hymnum.

2. Nullum legitur Capitulum ad Laudes Natalis Domini, neque in toto Officio à Vesperis Ferie quartæ majoris Hebdomadæ inclusive, ad Nonam Sabbati in Albis inclusive.

3. Capitula Primæ &

Rubricarum generalium

Completorii dicuntur semper ut in Psalterio.

4. In Horis omnibus ad Capitulum quodcumque sit, respondetur *Deo gratias*.

5. Ad Primam Canon de quo dictum Parte II. Cap. 4. de Officio Capituli, legitur eâ die quæ occurrit, nisi alius assignetur in Proprio Sanctorem pro quibusdam Festis; tunc enim Canon qui eâ die occurrit in Proprio de Tempore, omittitur. Non dicitur Canon in triduo ante Pascha. Quod si dimittantur aliquæ Lectiones Scripturæ, ut alius Liber Scripturæ inchoetur, (sicut interdum accidit in Octavam Epiphaniæ,) omittantur etiam Canones positi post Scripturam quæ dimittitur, & sumuntur Canones appositi post Scripturam quæ tunc legitur.

CAUT XVI.

De Responsoriis brevibus.

Responsoria brevia dicuntur post Capitulum ad Horas minores tantum, id est, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, & Completorium, præterquam in Feria quinta in Coena Domini, usque ad Dominicam in Albis exclusivè, & in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, quibus diebus non dicuntur.

2. Quando sit Officium de Dominica, aut Feria per annum, dicuntur ut habentur in Psalterio; in Adventu autem, Septagesimâ, Quadragesimâ, Tempore Pasche,

nis, & Paschali, quibus Capitula de Psalterio mutantur; mutantur etiam Responsoria brevia, & dicuntur ut in propriis locis notantur. In Festis, si propria desint, dicuntur ut in Comuni Sanctorum.

3. A Dominica Passionis inclusivè usque ad Pascha, in Responsoriis, tam brevibus quam prolixis, Officii cuiusque Tempore, Gloria Patri, non dicitur; sed post Versum, & ejus Reclamationem, repetitur ab incipit Responsorium breve usque ad Versum.

4. In Responsorio brevi ad Primam, *Christe. 7. 2. sedes*, qui dicitur per annum, mutatur aliquando in Officio, sive de Tempore, sive de Sanctis, prout in propriis locis notatur.

5. In omnibus Festis solemnibus, & annualibus, (præterquam à Septagesimâ ad Pascha), & à Natali Domini ad Octavam Epiphaniæ, & toto Tempore Paschali, & intra Octavas Annualium, ac in Festo Transfigurationis & Visitationis, in fine Responsorium brevium Tertie, Sexte & Nonæ, ante Versum dicuntur duo *Alleluia*, quæ etiam post dictum Versum pro Reclamatione repetuntur. Responsoria brevia Primæ & Completorii numquam mutantur; nec *Alleluia*, nisi unquam additur, nisi Tempore Paschali, ad Versum qui post

Pars tertia.

Gloria Patri. & repetitionem integram cuiuscunque Responsorii brevis subiicitur, numquam dicitur *Alleluia.* nec ad responsionem eius, etiam Tempore Paschali.

CAPUT XVII.

De Precibus.

1. **P**reces constant aliquot Versiculis qui sive pluribus, sive paucioribus, pro dierum diversitate, dicuntur ante orationem, præmissis *Kyrie, eleison. & Paternoster.* cui additur *Credo.* ad Primam & ad Completorium.

2. Preces hæc non dicuntur in Dominicis ac Duplicibus quibuscunque & supra; nec à Vigilia Natalis Domini inclusivè ad Octavam Epiphaniæ, nec à Feria quarta maioris Hebdomadæ inclusivè ad Dominicam in Albis, nec ab Ascensione ad Trinitatem, nec intra quascunque Octavas.

3. Preces FERIALEs ad Laudes & Horas dici dicuntur in Feriis Adventûs, Quadragesimæ, & IV. Temporum, exceptis IV. Temporibus Pentecostes; ac etiam in Vigiliis, exceptis maioribus, de quibus dictum est Parte I. Cap. 8. de *Officiis Vigiliarum.*

4. Dicuntur etiam ad Vesperas in Feriis Adventûs, Quadragesimæ, & IV. Temporum, dummodo Vesperæ sint de Feria, præterquam in illis Feriis Adventûs in quibus dicuntur Antiphonæ. O.

5. Quotiescunque autem

ad Laudes & ad Vesperas Preces dicuntur sunt, tunc Preces ad Primam & ad Completorium dicuntur flexis genibus; alijs flexis genibus non dicuntur; nequidem in ultimis Feriis Adventûs in quibus dicuntur Antiphonæ. O. & ad Completorium ritus semiduplex adhibetur.

6. Quando dicuntur Preces flexis genibus, ceteris genua flectentibus, & conversis ad Altare, Celebrans solus genua flectit conversus ad Chorum, & incipit *Kyrie.* & in eodem situ cetera prosequitur usque ad *Domine vobiscum.*

7. In Precibus Laudum & Vesperarum, ad Versic. *Oramus pro Pastore nostro N.* addit nomen D. D. Episcopi.

8. Quotiescunque dictis *Confiteor.* ad Primam aut ad Completorium, observantur quæ dicta sunt supra, Parte II. Cap. 7. de *Primis*, n. 2. circa varietatem vocum: *Vobis, fratres; & vos, fratres.*

9. Ad *Ps. Dominus vobiscum.* surgit, & elevat vocem, ac pronunciat Orationem, ceteris usque ad finem Orationis Officii remanentibus genua flectis, & ad Altare conversis.

CAPUT XVIII.

De Suffragiis.

1. **S**uffragia, seu Commemorationes communes de Beata & de Sanctis, dicuntur in fine Laudum & Vesperarum ab Octava Natalis Domini ad Dominicam Passionis, & à Trinitate.

Rubricarum generalium

nitate ad Adventum exclusivè, in Feriis & aliis Simplicibus, eo modo qui sequatur.

2. Commemoratio de Beata, quæ habetur in Proprio Sanctorum die ij. Januarii, quotidie fit ab eo die (exceptis Festo & Octava integræ Epiphaniæ) usque ad Presentationem Domini exclusivè, etiam in Duplicibus maioribus, non autem in Solemnibus quibuscumque ac Annualibus. In Simplicibus verò & Feriis ejusdem Temporis, aliæ Suffragia non dicantur.

3. Commemoratio de Cruce, cum Suffragio quod in Psalterio sequitur, fit tantum in Feriis à Trinitate ad Adventum. A Dominica verò in Albis ad Ascensionem, in Feriis, ac etiam in Festis simplicibus, fit memoria de Cruce, prout habetur in Proprio de Tempore post Dominicam in Albis; tuncque non sunt aliæ Commemorationes.

4. Suffragium de Beata, omnibus Sanctis, &c. positum in Psalterio, non fit Sabbatis in quibus fit Officium de ea, nec ubi ejus Officium parvum dicitur.

5. Commemoratio de Patrono ac Titulari fit in Suffragio communè. Si tamen Ecclesia sub titulo SS. Trinitatis, aut alicujus ex Personis divinis dedicata sit, tunc fit seorsum ante Commemorationem Crucis, si autem sub

titulo alicujus ex Mysteriis Christi Domini, sit de iis quæ Passionem ejus præcesserant, ante Commemorationem Crucis; post ipsam verò, de iis quæ subsequuntur sunt.

6. Si dicatur Officium parvum beatæ Mariæ, post Laudes & Vesperas diei fit tantum Commemoratio de Cruce: aliæ Commemorationes communes non sunt post Laudes & Vesperas Officii parvi, nisi Commem. fieri debeat de SS. Trinitate aut Mysteriis Christi; tunc enim fit in Officio diei secundum ordinem supra enuntiatum.

7. Si facienda sit, Commemoratio alicujus Festi occurrentis, fit ante ipsa Suffragia, etiam ante Commemorationem de Cruce.

CAPUT XIX.

De Officio parvo B. Mariæ & Antiphonis de eadem, in fine Officii.

1. Officium parvum Beatæ Mariæ quando & quomodo dici debeat, habentur Rubricæ propriæ suo loco, in fine Breviarii.

2. Antiphonæ autem de eadem positæ in fine Psalterii, post Completorium, variantur pro temporis diversitate, ut ibidem annexatur.

3. Dicuntur autem tantum in Choro, quam extra Chorum, & juxta consuetudinem locorum, & Ecclesiarum.

4. Illæ Antiphonæ non dicuntur in triduo ante Pascha.

CAPUT XX.
De Psalmis Penitentialibus,
et aliis usque ad finem
Breviarii.

Psalmi Penitentes
dicuntur in Choro Be-
ni quartâ Cinerum post Sex-
tam, ac Feriâ quintâ in Coe-
na Domini post Nonam, ut
habetur in Missali.

2. De Officio Defuncto-
rum, & Commendationi-

bus, de Benedictione men-
sæ, & itinerario, habentur
suis locis propriæ Rubricæ,
circa finem Breviarii.

3. Psalmi autem Gradua-
les, qui indicantur post indi-
cem Psalmorum ad finem
Breviarii, dicuntur ad Pro-
cessionem triduo Rogatio-
num, eo modo qui in Pro-
cessionali designatur.

S E R I E S T I T U L O R U M ,

*Sub quibus ordinantur Capones Conciliorum in totis
Breviario distributi.*

1. **D**E necessaria Canonum Generalium & Localium cognitione, & observantiâ, itemque de dispensationum casibus & regulâ : à *Feria II. post Dominicam I. Adventûs, ad finem ejusdem hebdomadæ.*

2. De Tyrocinio Clericali, Tonsurâ, & conditionibus prærequiritis ad Ordines tam minores quàm majores : à *Dominica II. Adventûs, ad tertiam.*

3. De annuntiando Jejunio & Ordinatione, cum Litanii & Precibus pro Ordinandis in Quatuor Temporibus ; necnon examine doctrinæ, vocationis, & tituli, & delectu Sabbati ad conferendos Ordines : à *Dominica III. Adventûs usque ad quartam. Quodam etiam habentur in Quatuor Temporibus Septembris.*

4. De interstitiis, & ministerio in unoquoque Ordine, & Officiis præsertim Subdiaconorum & Diaconorum : à *Dominica IV. Adventûs usque ad Vigiliam Natalis Domini.*

5. De Officiis & characterè Presbyterorum, itemque Prærogativâ & Subordinatione in Ecclesiastica Hierarchiâ ; à *die 26. De-*

cembrio ad 17. Januarii.

6. De honestate & modestiâ à Clero servandâ, in cõmuni, veste & conversatione : à *Dominica I. post Epiphaniâ usque ad Dominicam II.*

7. De vitiis à Clero fugiendis, ubi de armorum usu, venatione, ebrietate, cauponâ, spectaculis, ludis, inertia & levitate : à *Dominica II. post Epiphaniâ usque ad Feriam III. post Dominicam IV. inclusivè.*

8. De irregularitatibus cuiuscumque generis ad Ordines & ad Beneficia : à *Feria IV. hebdomadæ IV. post Epiphaniâ usque ad Feriam III. post Quinquagesimam inclusivè.*

9. De jejunio & observantiâ Quadragesimali : à *Feria IV. Cinerum usque ad Dominicam II. Quadragesimæ.*

10. De Sacramento Penitentiae & ejus partibus, & Officio Confessariorum : à *Dominica II. Quadragesimæ usque ad Dominicam in Ramis Palmarum.*

11. De Communione adultorum in Pascha, & primæ puerorum Communione, & Communicantium dispositionibus : à *Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis.*

12. De Sacrificio Missæ celebrando & audiendo : à Feria II. post Dominicam in Albis usque ad Dominicam IV. post Pascha.

13. De Verbi divini prædicatione, & Prædicatorum dotibus & officiis : per totam hebdomadam IV. post Pascha, & in sequente Feria VI. & Sabbato intrâ Octavam Ascensionis.

14. De Precibus publicis pro quacumque necessitate, quæ recitantur in Pronao, & Litanis & Rogationibus : Dominica V. post Pascha & triduo sequenti.

15. De Baptismo solemnî, & cæremoniis tam præcedentibus quàm subsequen-
tibus : à Dominica intrâ Octavam Ascensionis usque ad Feriam II. Pentecostes inclusivè.

16. De Sacramento Confirmationis : à Feria III. Pentecostes usque ad Festum Corporis Christi.

17. De cultu externo Sacrosanctæ Eucharistiæ, & ceteris quæ spectant ad reservationem, renovacionem, circumgestationem & expositionem ejusdem : in Festo Corporis Christi & per Octavam.

18. De cura & Unctione infirmorum : Feria VI. & Sabbato post Octavam Corporis Christi.

19. De Sacramento Matrimonii : à Dominica III. post Pentecosten usque ad Dominicam V.

20. De nominatione &

institutione canonicæ ad Beneficia & Dignitates Ecclesiasticas quascumque : à Feria II. hebdomada V. post Pentecosten usque ad Dominicam VI.

21. De præcipuis Prælatorum Officiis circa prædicationem, residentiam, electiones & collationes sibi commissas, & legitimum Beneficiorum usum : à Feria II. hebdomada VII. post Pentecosten ad Dominicam VIII.

22. De Synodis, tam Regionalibus quàm Provincialibus & Diocesanis, & ordine in singulis servando, & promulgandis statutis : à Feria II. hebdomada VII. post Pentecosten usque ad Dominicam VIII.

23. De Visitatione & præstandis in ea, tam à Prælatibus quàm à Subditis : à Dominica VIII. post Pentecosten usque ad Dominicam IX.

24. De vita domestica & moribus Prælatorum, de suppellectili, mensâ, & ordinatione familiæ, ac Ministrorum in dignitate publica constitutorum, & de vita & moribus, & Officiis Canonicorum : totâ Hebdomadâ IX. & X. post Pentecosten.

25. De recitatione publica & privata Officii divini, ubi de reformatione Breviariorum & aliorum Ecclesiæ librorum : Hebdomadâ XI. post Pentecosten, necnon XII. & XIII.

26. De Miraculis, Reliquiis, & Imaginibus Sanctorum : Hebdomadâ XIV.

27. De Coemeteriis, exequiis, & sepulturis Defunctorum: *Hebdomada XV.*

28. De ambitu & superbia devitandis à Clero, & ordinandà humilitate: *Hebdomada XVI.*

29. De scientia, quæ & qualis à Clericis sit acquirenda, & institutis ideo Scholis & Seminariis: *Hebdomada XVII.*

30. De observandis circa penitentes Pœnitentiam perñutus tantum & signa in morte vel ægitudine: *Hebdomada XVIII.*

31. De his qui sine causa non communicant, & aliis qui propter legitimam causam excommunicantur, & Oblationibus argentur: *Hebdomada XIX.*

32. De vitandis à Clero in communicatione & familiaritate cum laicis, sponsionalibus, & mulieribus: *Hebdomada XX.*

33. De fugiendis à Clero discordiis, litibus, avaritiis, &c. *Hebdomada XXI.*

34. De Potestate Civili & Ecclesiastica, & utriusque

debitis obsequiis, nec abstinendâ sacri muneris functione propter curas negotii aut officii secularis: *Hebdomada XXII.*

35. De Reverentia servanda in Ecclesiis, & de vitando in Festis confraternitatum, secularis pompæ strepitu: de superstitione in invocationibus, amulectis, & aliis hujusmodi: *Hebdomada XXIII.*

36. De Hæreticis vitandis, vel reducendis ad Ecclesiam, itemque probandis novè conversis, & postea fovendis ab Ecclesia: *Hebdomada XXIV.*

37. De observantia & sanctificatione tam diei Dominicæ, quam aliorum Festorum, per varia pietatis opera: omnibus feriè Dominicis, præsertim à Paschate usque ad Dominicam *XXV. post Pentecosten.*

In hac serie non comprehenduntur Festa & Solemnitates, quæ propriis habentur Canonibus, ratione peculiaribus, aut disciplina prædictis Solemnitatibus congruentibus.

T A B U L A

CONTINENS

OFFICIORUM GRADUS

ET DIVERSITATEM.

ANNUALE-MAJUS.

Annuale-minus.
Solemne-majus.
Solemne-minus.

Annualis - major.

Natale Domini.
Epiphania Domini.
Pascha.

Ascensio Domini.
Pentecostes.

Festum Corporis Christi.

Annualis - minor.

Annuntiatio Dominica.

Assumptio beate Mariæ Vir-
ginis.

Festum S. Ludovici Ecclesiæ
Blesensis Patroni.

Festum Omnium Sanctorum.

ipsa dies Consecrationis, seu
Dedicationis Ecclesiæ.

In unaquaque Ecclesia, Fe-
stum principale Patroni
primarii.

Solemnia - majora.

Circumcisio Domini.

Presentatio Domini, quæ
& Purificatio Beate Ma-
riæ Virginis.

Festum SS. Petri & Pauli.

Anniversarius dies Dedic-
ationis Ecclesiæ Blesensis.

Anniversarius dies Dedic-

DUPLEX-MAJUS.

Duplex-minus.
Semiduplex.
Simplex.

sionis aliarum Ecclesiæ-
rum.

Nativitas Beate Mariæ Vir-
ginis.

In unaquaque Ecclesia Fe-
stum secundarium Patroni
primarii, & Festum prin-
cipale Patroni secundarii.
[IN CATHEDRALI,
Translatio sancti Sollemnia,
Transfiguratio Domini.]

Solemnia - minora.

Octava Epiphaniæ & Baptis-
mus Domini.

Dominica in Albis.

Octava Ascensionis Domi-
ni.

Festa SS. Trinitatis.

Octava Corporis Christi.

Nativitas S. Joannis Baptis-
tæ.

Commemoratio omnium Fi-
delium Defunctorum.

Conceptio beate Mariæ Vir-
ginis.

[IN CATHEDRALI,

Festum sanctæ Mariæ Mag-
dalene.]

Duplicia-majora.
 Natalicia Apostolorum &
 Evangelistarum.
 Festum-S. Stephani Proto-
 Martyris.
 Festum SS. Innocentium.
 Conversio S. Pauli.
 Festum sancti Ioseph.
 Inventio sanctæ Crucis.
 Visitatio B. Mariæ Virginis.
 Octava Dedicationis Eccle-
 siæ Blesensis.
 Festum sanctæ Mariæ Mag-
 dalonæ.
 Transfiguratio Domini.
 Festum S. Laurentii.
 Decollatio S. Joannis Bap-
 tistæ.
 Exaltatio sanctæ Crucis.
 Festum S. Sollemnis.
 Festum S. Michaelis, & om-
 nium SS. Angelorum.
 Festum S. Martini.
 Feria II. & III. post Pas-
 cha.
 Feria II. & III. post Pente-
 costen.
 Dies Octava Annualium-mi-
 norum.
DOMINICÆ privilegiatæ
I. Classis, quæ nunquam
omittuntur.
 Prima Adventus.
 Prima Quadragesimæ.
 Passionis.
 Palmarum.
 Paschæ.

In Albis depositis.
 Pentecostes.
 Utriusque Festi SS. Triad-
 tatis.
DOMINICÆ privilegiatæ
II. Classis, quæ nunquam
omittuntur, nisi occurrente
Festo Annuali.
 Secunda } Adventus
 Tertia } &
 Quarta } Quadragesimæ.
DOMINICÆ privilegiatæ
III. Classis, quæ non omit-
tuntur, nisi occurrente
Festo Solemni-majori, &
supra.
 Septuagesimæ.
 Sexagesimæ.
 Quinquagesimæ.
DOMINICÆ IV. Classis,
quæ non omittuntur, nisi
occurrente Festo Duplici-
majori, & supra.
 Reliquæ Dominicæ quæ
 Communes vocantur, seu
 per annum.
FERIÆ MAJORES pri-
vilégiatæ, quæ nunquam
omittuntur.
 Vigilia Nativitatis Domini.
 Feria IV. Cinerum.
 Feriæ majoris Hebdomadæ.
 Feriæ intra Octavas Pas-
 chæ.
 Vigilia Pentecostes.
 Feriæ intra Octavas Pente-
 costes.

PSALTERIUM

DISPOSITUM

PER HEBDOMADAM.

PARS VERNA.

DOMINICA

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Anse. Officium Nocturnum dicitur secretò :

Pater noster, qui es in coelis; sanctificetur nomen tuum: advéniat regnum tuum: fiat voluntas tua sicut in cœlo & in terra: panem nostrum quotidianum da nobis hodie: & dimitte nobis débita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris: & ne nos inducas in tentationem; sed libera nos à malo. Amen.

Ave, Maria gràtia plena; Dñs tecum: benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui Jesus.

Sancta Maria, mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc, & in hora mortis nostræ. Amen.

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem cœli & terræ: Et in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dñm nostrum: qui conceptus est de Spiritu sancto, natus ex Maria Virgine: passus sub Pòntio Pilato, crucifixus, mortuus & sepultus; descendit

Pars Verna. Bles,

ad inferos: tertià die resurrexit à mortuis: ascendit ad coelos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis: inde venturus est judicare vivos & mortuos. Credo in Spiritum sanctum, sanctam Ecclesiam catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam æternam. Amen.

Deinde alia voce dicitur :

Domine, labia mea aperies; & os meum annuntiabit laudem tuam. Ps. 50.

Ps. Deus, in adiutorium meum intende: & Domine, ad adjuvandum me festina. Ps. 69.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto: Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula seculorum. Amen.

Anse Pascha, Laus tibi, Dñe, Rex æternæ gloriæ.

[Post Pascha, loco Laus tibi. dicitur: Alleluia.

A

*Domínica in
Invitatorium, ut in Proprio.*

Psalmus 94.

Venſte, exultémus Dó-
míno, jubilémus Deo sa-
lutári noſtro: præoccupémus
faciem ejus in confeſſíone, &
in pſalmis jubilémus ei.

Quóniam Deus magnus
Dóminus, & rex magnus
ſuper omnes deos: quóniam
non repellet Dóminus ple-
bem ſuam; quia in manu
ejus ſunt omnes fines terræ,
& altitudines móntium ipſe
cónſpicit.

Quóniam ipſus eſt mare,
& ipſe fecit illud, & áridam
fundavérunt manus ejus: ve-
nít, adorémus, & procidá-
mus ante Deum: plorémus
coram Dómino qui fecit nos,
quia ipſe eſt Dóminus Deus
noſter; nos autem pópulus
ejus, & oves páſcæ ejus.

Hódie ſi vocem ejus au-
diſtíſtis, nóſte obduráre cor-
da veſtra, ſicut in exacerba-
tíone, ſecundùm diem ten-
tationis in deſerto, ubi ten-
tavérunt me patres veſtri,
probavérunt & vidérunt
ópera mea.

Quadráginta annis próxi-
mus fui generatíoni huic, &
dixi: Semper hi errant cor-
de; ipſi verò non cognové-
runt vias meas: quibus ju-
rávi in ira mea, ſi introſbunt
in réquiem meam.

Glória Patri, & Fílio, &
Spíritui ſancto: Sicut erat in
principio, & nunc, & ſem-
per, & in ſécula ſeculórum.
Amen.

Hymnus, ut in Proprio.

I. Nocturno.

*Tempore Paſchali, unicum
dicitur Nocturnum, ut notatur
in Proprio. In Quadrageſſima
verò Officium ſit ut ſequitur.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. to. a. Beátus vir.

*Aſteríſcus hic * notat me-
diaſonem & pauſam.*

Psalmus 1.

Beátus vir qui non ábiit
in conſilio impiórum,
& in via peccatórum
non ſtetit, * & in cáthedra
peſtiléntiæ non ſedit;

Sed in lege Dómini vo-
luntas ejus, * & in lege ejus
meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum
quod plantátum eſt ſecus de-
curſus aquárum, * quod fru-
ctum ſuum dabit in témpore
ſuo:

Et fólium ejus non dé-
ſuet; * & ómnia quæcum-
que faciet, proſperabuntur.

Non ſic ímpii, non ſic; *
ſed tamquam pulvis quem
próſicit ventus á facie terræ.

Ideo non reſurgent ímpii
in iudicio, * neque peccató-
res in concílio juſtórum;

Quóniam novit Dóminus
viam juſtórum, * & iter ím-
piórum perſibit.

Glória Patri, & Fílio, *
& Spíritui ſancto:

Sicut erat in principio, &
nunc, & ſemper, * & in ſé-
cula ſeculórum. Amen.

*Hi verſus Glória. & Sicut
erat, dicuntur in fine Pſalmo-
rum, Diviſionum & Canti-
corum, niſi aliter notetur.*

*Ant. Beátus vir qui non
ábiit in conſilio impiórum,*

Dominica in I. Nocturno.

3

sed in lege Dómini meditabitur die ac nocte.

Ans. 4. r. Servite Dómino.

Psalms 2.

Quare fremuerunt gentes, * & pópuli meditati sunt inánia ?

Astirerunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * adversus Dóminum, & adversus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum, * & projiciámus á nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in coelis iridebit eos, * & Dóminus subfannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * & in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Filius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula á me, & dabo tibi gentes hæreditatem tuam, * & possessionem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tamquam vas figuli confringes eos.

Et nunc, reges, intelligite : * erudimini, qui iudicátis terram :

Servite Dómino in timóre, * & exultáte ei cum tremóre :

Apprehéndite discipliná, nequando irascátur Dñus, * & pereátis de via iusta.

Cum exarserit in brevi

ira ejus, * beati omnes qui confidunt in eo.

Ans. Servite Dómino, & exultáte ei : apprehéndite disciplinam.

Ans. 8. G. Dicunt.

Psalms 3.

Domine, quid multiplicati sunt qui trisulanc me ? * multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, susceptor meus es, * glória mea, & exaltans caput meum.

Voce meá ad Dóminum clamávi, * & exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, & soporatus sum ; * & exurrexi, quia Dóminus suscepit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me : * exurge, Dómine : saluum me fac, Deus meus ;

Quóniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa, * dentes peccatórum contrivisti.

Dómini est salus ; * & super pópulum tuum benedictio tua.

Ans. Dicant animæ meæ : Non est salus ipsi in Deo ejus ; tu autem, Dómine, susceptor meus es.

In Quadrag. v. Ut quid, Dómine, recessisti longè ? R. Déspicis in opportunitatibus, in tribulatione ? Ps. 9.

Tempore Pass. v. Eripe me de manu inimicórum meórum R. Et á persequéntibus me. Ps. 30.

4 *Dominicā in II. Nocturno.*

Post versiculum cujuslibet Nocturni dicitur secretò: Pater noster. sed alia voce: P. Et ne nos inducas in tentationem; R. Sed libera nos à malo!

Absol. & Benedict. habentur post Psalterium.

Lectiones cum Responsoriis, ut in Proprio.

IN II. NOCTURNO.

Ans. 6. F. Diligam te, Dñe.

Psalmus 17.

Diligam te, Dómine, fortitúdo mea: * Dóminus firmamentum meum, & refúgium meum, & liberátor meus.

Deus meus adjútor meus, * & sperábo in eum.

Protectór meus, & cornu salútis meæ, * & susceptór meus.

Laudans invocábo Dóminum; * & ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & torrentes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inferni circumdedérunt me: * præoccupavérunt me láquei mortis,

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * & ad Deum meum clamávi.

Et exaudivit de templo sancto suo vocem meam; * & clamor meus in conspectu ejus introívit in aures ejus.

Commóta est & contrémuit terra: fundamenta móntium conturbáta sunt & commóta sunt, * quóniam irátus est eis.

Ascendit fumus in ira ejus,

& ignis à facie ejus exarsit: * carbónes succensí sunt ab eo.

Inclinávit celos, & descendit: * & caligo sub pedibus ejus.

Et ascendit super Chérubim, & volávit: * volávit super pennas ventórum.

Et pósuit ténebras latibulum suum: in circúitu ejus tabernáculum ejus; * ténebrósa aqua in núbibus aeris.

Præ fulgóre in conspectu ejus nubes transierunt, * grando, & carbónes ignis.

Et intónuit de cælo Dóminus, & Altíssimus dedit vocem suam: * grando & carbónes ignis.

Et misit sagittas suas, & dissipávit eos: * fúlgura multiplicávit, & conturbávit eos.

Et apparuerunt fontes aquárum, * & reveláta sunt fundamenta orbis terrárum.

Ab increpatione tua, Dómine, * ab inspiratióne spirítus iræ tuæ.

Ans. Diligam te, Dómine, fortitúdo mea, firmamentum meum, & refúgium meum.

Ans. 4. D. Ero immaculátus.

Diviso Psalmi 17.

Misit de summo [Dóminus,] & accépit me, * & assumpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, & ab his qui odérunt me; * quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ; * & factus

Dominica in II. Nocturno.

¶ *D*óminus protector meus.

Et eduxit me in latitudinem : * salvum me fecit , quóniam voluit me.

Et retribuet mihi Dóminus secundum iusticiam meam , * & secundum puritatem manuum mearum retribuet mihi ;

Quia custodivi vias Dómini , * nec impie gessi à Deo meo ;

Quóniam omnia iudicia ejus in conspectu meo , * & iusticias ejus non répuli à me.

Et ero immaculatus cum eo , * & observabo me ab iniquitate mea.

Et retribuet mihi Dóminus secundum iusticiam meam , * & secundum puritatem manuum mearum in conspectu oculorum ejus.

Cum sancto sanctus eris , * & cum viro innocente innocens eris :

Et cum electo electus eris , * & cum perverso pervertéris.

Quóniam tu populum humilem salvum facies , * & oculos superbórum humiliabis.

Quóniam tu illuminas lucernam meam , Dómine : * Deus meus , illumina tenebras meas.

Quóniam in te eripiar à tentatione ; * & in Deo meo transgrediar murum.

Ant. Ero immaculatus cum Deo meo , & observabo me ab iniquitate mea.

Ant. 7. a. Dextera tua.

Altera divisio Psalmi 17.

Deus meus , impolluta via ejus ; eloquia Dómini igne examinata : * pro-

tektor est ómnium sperantium in se.

Quóniam quis Deus præter Dñum ? * aut quis Deus præter Deum nostrum ?

Deus qui præcinxit me virtute , * & posuit immaculatam viam meam ;

Qui perfecit pedes meos tamquam servorum , * & super excelsa stans me ;

Qui docet manus meas ad prælium : * & posuisti ut arcum æreum brachia mea ,

Et dedisti mihi protectionem salutis tue ; * & dextera tua suscepit me.

Et disciplina tua correxit me in finem , * & disciplina tua ipsa me docebit.

Dilatasti gressus meos subtus me , * & non sunt infirmata vestigia mea.

Perséquar inimicos meos , & comprehendam illos ; * & non convertar , donec deficiant.

Confringam illos , nec poterunt stare : * cadent subtus pedes meos.

Et præcinxisti me virtute ad bellum ; * & supplantasti insurgentes in me subtus me.

Et inimicos meos dedisti mihi dorsum , * & odientes me disperdidisti.

Clamaverunt , nec erat qui salvos faceret : * ad Dóminum , nec exaudivit eos.

Et continuam eos ut pulverem ante faciem venti : * ut lutum platearum delebo eos.

Eripies me de contradictionibus populi : * constitues me in caput gentium.

A iij

Pópulus quem non cognóvi, servívit mihi; * in audítu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti sunt mihi: * fílii aliéni inveteráti sunt, & claudicavérunt à sémítis suis.

Vivít Dóminus, & benedíctus Deus meus; * & exaltétur Deus salútis meæ.

Deus, qui das vindictas mihi, & subdis pópulos sub me, * liberátor meus de inimíscis meis iracundis.

Et ab insurgéntibus in me exaltábis me: * à viro infquo erípíes me.

Propterea confitébor tibi in nátióibus, Dómine, * & nómini tuo psalmum dicam.

Magníficans salútes regis ejus, * & faciens misericórdiam christo suo David, & sémíni ejus usque in sèculi.

Ans. Dèxtera tua suscépit me, Dómine; & díscíplína tua ipsa me docébit.

In Quadrag. V. Dómine, defécimus in ira tua: *R.* Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo. *Ps.* 89.

Temp. Pass. V. In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me: *R.* Improperium expectávit cor meum, & misériam. *Ps.* 68.

Pater noster.

IN III. NOCTURNO.

Ans. 2. D. In Deo.

Psalmus 27.

AD te, Dómine, clamábo: Deus meus, ne síleas à me; * nequando táceas à me, & affímilábor descendéntibus in lacum.

Exaudi, Dómine, vocem deprecationis meæ, dum oro ad te, * dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus; * & cum operántibus iniquitatem ne perdas me:

Qui loquuntur pacem cum próximo suo; * mala autem in córdibus eórum.

Da illis secundum ópera eórum, * & secundum nequitiam adinventiόνum ipsórum.

Secundum ópera mánuum eórum tribue illis: * redde retributióem eórum ípsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, & in ópera mánuum ejus; * destrues illos, & non edificábis eos.

Benedíctus Dóminus, * quóniam exaudivit vocem deprecationis meæ.

Dóminus adjutor meus, & protector meus: * in ipso sperávit cor meum; & adjutus sum.

Et reflóruit caro mea; * & ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ, * & protector salvatiónum christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & benedic hæreditáti tuæ; * & rege eos, & extolle illos usque in æternum.

Ans. In Deo sperávit cor meum, & adjutus sum; & ex voluntáte mea confitébor ei.

Dominica in III. Nocturno.

7

Ans. 1. D. Psállite.

Psalmus 29.

Exaltábo te, Dómine,
quóniam suscepisti me,*
nec delectasti inimicos meos
super me.

Dómine Deus meus, cla-
mávi ad te,* & sanasti me.

Dómine, eduxisti ab in-
ferno ánimam meam:* sal-
vastí me à descendéntibus in
lacum.

Psállite Dómino, sancti
ejus,* & confitémini me-
móriæ sanctitátis ejus;

Quóniam ira in indigna-
tione ejus,* & vita in vo-
luntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur
fletus,* & ad matutínum
lætítia.

Ego autem dixi in abun-
dántia mea:* Non mové-
bor in æternum.

Dómine, in voluntáte tua*
præstitisti decóri meo virtú-
tem:

Avertisti fáciem tuá à me,*
& factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamá-
bo,* & ad Deum meum
deprecabor.

Quæ utilitas in sanguine
meo,* dum descendo in cor-
ruptiónem?

Numquid confitébitur tibi
pulvis,* aut annuntiábit ve-
ritátem tuam?

Audívit Dóminus,* & mi-
sertus est mei:* Dóminus
factus est adjutor meus.

Convertisti planctum meum
in gáudium mihi:* conscí-
disti saccum meum,* & cir-
cumdediti me lætítiá;

Ut cantet tibi glória mea,
& non compungar:* Dó-
mine Deus meus, in æter-
num confitébor tibi.

Ans. Psállite Dómino,
sancti ejus,* & confitémini
memóriæ sanctitátis ejus.

Ans. 2. Veníte.

Psalmus 65.

Jubiláte Deo, omnis terra,
psalmum dícite nómini
ejus,* date glóriá laudí ejus.

Dícite Deo: Quam terri-
bília sunt ópera tua, Dómi-
ne!* in multítudine virtú-
tis tuæ mentientur tibi ini-
míci tui.

Omnis terra adóret te,* &
psállat tibi:* psalmum dicat
nómini tuo.

Veníte,* & vidéte ópera
Dei:* terríbilis in consíliis
super filios hóminum,

Qui convertit mare in ári-
dam; in flúmine pertrans-
bunt pede:* ibi lætábimur
in ipso,

Qui dominátur in virtúte
sua in æternum; óculi ejus
super gentes respíciunt:*
qui exáspérant, non exal-
tentur in semetipís.

Benedícite, gentes, Deum
nostrum,* & audítam fácite
vocem laudis ejus,

Qui pósuit ánimam meam
ad vitam,* & non dedit in
commotióne pedes meos.

Quóniam probasti nos,
Deus:* igne nos examinasti,
sicut examinátur argentum.

Induxisti nos in láqueum,
posuisti tribulatiónes in dor-
so nostro:* imposuisti hó-
mines super cápita nostra.

3 *Dominica in III. Nocturno.*

Transivimus per ignem & aquam ; * & eduxisti nos in refrigerium.

Introsbo in domum tuam in holocaustis : * reddam tibi vota mea ,

Quæ distinxerunt labia mea , & locutum est os meum * in tribulatione mea.

Holocausta medullata offeram tibi cum incenso arseum : * offeram tibi boves cum hircis.

Venite, audite, & narrabo, omnes qui timetis Deum, * quanta fecit anime mee.

Ad ipsum ore meo clamavi, * & exaltavi sub lingua mea.

Iniquitatem si aspexi in corde meo, * non exaudiet Dominus.

Propterea exaudivit Deus, * & attendit voci deprecationis mee.

Benedictus Deus, * qui non amovit orationem meam, & misericordiam suam a me.

Ant. Venite, audite, & narrabo quanta fecit anime mee.

In Quadrag. V. Juxta est Dominus iis qui tribulato sunt corde : R. Et humiles spiritu salvabit. *Pf.* 33.

Temp. Pass. V. Cogitaverunt supplantare gressus meos : R. Absconderunt superbiaqueum mihi. *Pf.* 139.

Pater noster.

Post ultimum Responsorium dicitur Te Deum. *si dicendum sit,*

TE Deum laudamus, * te Dominum confitemur. Te æternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli ; * tibi coeli, & universæ potestates ;

Tibi Chérubim & Séraphim * incessabili voce proclamant :

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus,

Dominus Deus sabaoth.

Pleni sunt coeli & terra * majestatis gloriæ tuæ.

Te gloriosus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum * laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia

Patrem * immensæ majestatis :

Venerandum tuum verum, * & unicum Filium ; Sanctum quoque * paracletum Spiritum.

Tu rex gloriæ, * Christe :

Tu Patris * sempiternus es Filius :

Tu, ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum :

Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna coelorum :

Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.

Judex crederis * esse venturus.

Te ergo quaesumus, famulis tuis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti,

Dominicā ad Laudes.

9

Æternā fac * cum sanctis
tuis in glóriā numerāri.

Salvum fac pópulum tuum,
Dómine, * & bēdic hære-
ditāti tuæ.

Et rege eos, * & extolle
illos usque in æternum.

Per singulos dies * bene-
dicimus te;

Et laudāmus nomen tuum
in sēculum, * & in sēculum
sēculi.

Dignāre, Dñe, die isto *
fine peccāto nos custodire.

Miserere nostri, Dómi-
ne, * miserere nostri.

Fiat misericórdia tua, Dó-
mine, super nos, * quemad-
modum sperāvimus in te.

In te, Dómine, sperāvi; *
non confundar in æternum.

†. *Sacerd. ut in Proprio.*

*Si non continuo sequantur
Laudes, hic dicitur: Dómi-
nus vobiscū, R. Et cum spí-
ritu tuo. Orémus. deinde Ora-
tio propria, cum integra conclu-
sione. Et tunc ante Laudes
dicitur secretò Pater. & Ave.*

A D L A U D E S.

DEus, in adiutorium meū
intende: R. Dómine,
ad adiuvandum me festína.
Pf. 69. Glória Patri.

*In Quadragesima, Tempore
Passionis, & Temp. Paschali,
Antiphona habentur in Pro-
prio pro diversitate Temporis.*

Psalms 62.

DEus, Deus meus, * ad
te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima
mea: quā multiplíciter
tibi caro mea * in terra de-
serta, & iniqua, & iniqua.

Sic in sancto apparui tibi, *
ut vidérem virtutem tuam
& glóriam tuam.

Quóniam melior est mi-
sericórdia tua super vitas, *
lábia mea laudábunt te.

Sic benedicam te in vita
mea, * & in nómine tuo le-
vabo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine
repleátur ánima mea, * &
lábii exultationis laudábit
os meum.

Si memor fui tui super
stratum meum, * in matu-
tínis meditabor in te.

Quia fuisti adiutor meus, *
& in velamento alárum tuá-
rum exultábo.

Adhæsit ánima mea post
te; * me suscepit dextera tua.

Ipsi verò in vanum quæsi-
erunt ánimam meam, * in-
troibunt in inferióra terræ.

Tradentur in manus glá-
dii, * partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo,
laudabuntur omnes qui ju-
rant in eo; * quia obstructum
est os loquéntium iniqua.

Psalms 69.

DEus, in adiutorium meū
intende: * Dómine,
ad adiuvandum me festína.

Confundantur, & reve-
reantur, * qui quæerunt ani-
mā meam.

Avertantur retrorsum, &
erubescant, * qui volunt
mihi mala.

Avertantur statim erubef-
centes, * qui dicunt mihi:
Euge, euge.

Exultent & lætentur in te
omnes qui quæerunt te; * &

A V

dicant semper : Magnificetur Dóminus, qui diligit salutare tuum.

Ego verò egénus & pauper sum : * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus & liberátor meus es tu : * Dómine, ne moreris.

Psalmus 99.

Jubiláte Deo, omnis terra, * servíte Dómino in lætítia.

Introsíte in conspectu ejus * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus : * ipse fecit nos, & non ipsi nos.

Pópulus ejus, & oves páscuæ ejus, introsíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis : * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniá suávis est Dóminus.

In æternum misericórdia ejus, * & usque in generatióne & generatióne veritas ejus.

Cant. trium pueror. Dan. 3.

Benedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino ; * laudáte & superexaltáte eum in sécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino : * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Dómino : * benedícite, omnes virtutes Dómini, Dómino.

Benedícite, sol & luna, Dómino : * benedícite, stellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber & ros, Dño : * benedícite, omnes spíritus Dei, Dño.

Benedícite, ignis & æstus,

Dómino : * benedícite, frigus & æstus, Dómino.

Benedícite, rores & pruina, Dómino : * benedícite, gelu & frigus, Dómino.

Benedícite, glácies & nives, Dómino : * benedícite, noctes & dies, Dómino.

Benedícite, lux & tenebræ, Dómino : * benedícite, súlgura & nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum ; * laudet & superexaltet eum in sécula.

Benedícite, montes & colles, Dómino : * benedícite, universa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino : * benedícite, mária & flúmina, Dómino.

Benedícite, cete & ómnia quæ moventur in aquis, Dómino : * benedícite, omnes volúcræ cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béstiæ & pécora, Dómino : * benedícite, filii hóminum, Dño.

Benedícat Israël Dñum ; * laudet & superexaltet eum in sécula.

Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino : * benedícite, servi Dómini, Dómino.

Benedícite, spíritus & animæ iustórum, Dómino ; * benedícite, sancti & húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Anánia, Azária, Misael, Dómino ; * laudáte & superexaltáte eum in sécula.

Hic loco Glória Patri. dicitur :

Benedicámus Patrem, &

Filius, cum sancto Spiritu; *
laudemus & superexaltemus
eum in sæcula.

Benedictus es, Domine,
in firmamento cœli; * & lau-
dabilis, & gloriósus, & su-
perexaltatus in sæcula.

Psalmus 148.

Laudate Dominum, de
cœlis; * laudate eum in
excelsis.

Laudate eum, omnes An-
geli ejus: * laudate eum,
omnes virtutes ejus.

Laudate eum, sol & luna: *
laudate eum, omnes stellæ
& lumen.

Laudate eum, cœli cœló-
rum: * & aquæ omnes quæ
super cœlos sunt, laudent
nomen Domini;

Quia ipse dixit, & facta
sunt; * ipse mandavit, &
creata sunt.

Statuit ea in æternum, &
in sæculum sæculi: * præceptum
posuit, & non præteribit.

Laudate Dominum, de
terra; * dracones, & om-
nes abyssi;

Ignis, grando, nix, glá-
cies, spíritus procellarum, *
quæ faciunt verbum ejus;

Montes, & omnes col-
les; * ligna fructifera, &
omnes cedri;

Bestię, & universa pécó-
ra; * serpentes, & volucres
pennatę;

Reges terrę, & omnes
pópuli; * príncipes, & om-
nes iudices terrę.

Juvenes & vírgines, se-
nes cum junióribus, laudent
nomen Domini; * quia exal-

tatum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super cœlum
& terram; * & exaltávit
cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis
ejus, * filiis Israel, pópulo
appropinquanti sibi.

*Capitulum, Hymnus & Ver-
ficulus, ut in Proprio.*

Canticum Zacharia. Luc. 1.

Benedictus Dominus Deus
Israel, * quia visitávit,
& fecit redemptionem ple-
bis suę,

Et erexit cornu salutis no-
bis * in domo David pueri sui,
Sicut locútus est per os san-
ctorum, * qui à sæculo sunt,
Prophetarum ejus:

Salutem ex inimicis no-
stris, * & de manu ómnium
qui odérunt nos;

Ad faciendam misericór-
diam cum patribus nostris, *
& memorári testamenti sui
sancti:

Jusjurandum quod jurávit
ad Abraham patrem no-
strum, * datúrurum se nobis,

Ut sine timóre, de manu
inimicorum nostrorum libe-
ráti, * serviámus illi

In sanctitate & justitia corá
ipso * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Al-
tíssimi vocáberis; * præbis
enim ante faciem Domini,
paráre vias ejus,

Ad dandam sciéntiam sa-
lutis plebi ejus, * in remis-
sionem peccatorum eórum,

Per víscera misericórdiæ
Dei nostri, * in quibus visi-
távit nos Oriens ex alto;

Illumináre his qui in tene-

bris & in umbra mortis sedent, * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Ant. & Oratio, in Proprio; & in fine dicitur: Dominus vobiscum, R. Et cum spiritu tuo. Benedicāmus Dōmino. R. Deo grāτίας.

Post quamlibet Horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidēlium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. Amen. *Deinde, Pater noster.*

AD PRIMAM.

Ÿ. Deus, in adiutorium.

Hymnus.

Jam lucis orto sidere,
Deum precemur supplices,

Nostras ut ipse dīrigat,
Lux increata, sēmitas.

Nil lingua, nil peccet manus,

Nil mens ināne cōgitet:
In ore simplex veritas,
In corde regnet caritas.

Incēpta dum fluēt dies,
O Chrīste, custos pērvigil,
Quas sēvus hostis obsidet,
Portas tuēre sēnsuum.

Præta diurnus ut tuæ
Subsērviat laudi labor:
Auctōre quæ te cœpimus,
Da te favente prōsequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter imperet;
Carnis domet supērbiam
Potūs cībique pārcitas.

Deo Patri sit glōria,
Ejusque soli Fīlio,
Sancto simul cum Spīritu,
Nunc, & per omne sēculum.

Amen.

Antiphona, ut in Proprio.

Psalms 117.

Confitemini Dōmino
quōniam bonus, *
quōniam in sēculum
misericordia ejus.

Dicat nunc Israel quōniam
bonus, * quōniam in sēcu-
lum misericordia ejus.

Dicat nunc domus Aaron,*
quōniam in sēculum miseri-
cordia ejus.

Dicant nunc qui timent
Dōminum, * quōniam in
sēculum misericordia ejus.

De tribulatione invocavi
Dōminum, * & exaudivit
me in latitudine Dōminus.

Dōminus mihi adiutor,*
non timēbo quid faciat mihi
homo.

Dñs mihi adiutor,*&ego
despiciam inimicos meos.

Bonum est confidere in
Dōmino, * quā confidere
in hōmine.

Bonum est sperare in Dō-
mino, * quā sperare in
principibus.

Omnes gentes circueierunt
me; * & in nōmine Dōmi-
ni quia ultus sum in eos.

Circumdantes circumdede-
runt me; * & in nōmine Dō-
mini quia ultus sum in eos.

Circumdedērunt me sicut
apes, & exarsērunt sicut ignis
in spinis; * & in nōmine Dō-
mini quia ultus sum in eos.

Impulsus, eversus sum ut
cāderem; * & Dōmins sus-
cēpit me.

Fortitudo mea, & laus
mea Dōminus; * & factus
est mihi in salutem.

Vox exultationis & salu-

tis * in tabernaculis iustorum.

Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me, * dextera Domini fecit virtutem.

Non moriar, sed vivam, * & narrabo opera Domini.

Castigans castigavit me Dominus; * & morti non tradidit me.

Aperite mihi portas iustitiae; * ingressus in eas, confitebor Domino.

Hec porta Domini, * iusti intrabunt in eam.

Confitebor tibi, quoniam exaudisti me, * & factus es mihi in salutem.

Lapidem quem reprobaverunt edificantes, * hic factus est in caput anguli.

A Domino factum est istud, * & est mirabile in oculis nostris.

Hec est dies quam fecit Dominus: * exulemus & letemur in ea.

O Domine, salvum me fac; o Domine, bene prosperare: * benedictus qui venit in nomine Domini.

Benediximus vobis de domo Domini: * Deus Domini, & illuxit nobis.

Constituite diem solemnem in condensis, * usque ad cornu altaris.

Deus meus es tu, & confitebor tibi: * Deus meus es tu, & exaltabo te.

Confitebor tibi, quoniam exaudisti me, * & factus es mihi in salutem.

Confitemini Domino quoniam bonus, * quoniam in saeculum misericordia eius.

Psalms 118.

Beati immaculati in via, * qui ambulant in lege Domini.

Beati qui scrutantur testimonia ejus, * in toto corde exquisiunt eum.

Non enim qui operantur iniquitatem, * in viis ejus ambulaverunt.

Tu mandasti * mandata tua custodiri nimis.

Utinam dirigantur viæ meae * ad custodiendas justificationes tuas!

Tunc non confundar, * cum perspexero in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis; * in eo quod didici iudicia iustitiae tuae.

Justificationes tuas custodiam; * non me derelinquas usquequaque.

In quo corrigit adolescentior viam suam? * in custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivi te; * ne repellas me a mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Domine: * doce me justificationes tuas.

In labiis meis * pronuntiavi omnia iudicia oris tui.

In via testimoniorum tuorum delectatus sum, * sicut in omnibus divitiis.

In mandatis tuis exercebor, * & considerabo vias tuas.

In justificationibus tuis meditabor, * non obliviscar sermones tuos.

Dispositio Psalmi 118.

Reribue servo tuo; vivifica me; * & custodiam sermones tuos.

Revéla oculos meos, * & considerábo mirabilia de lege tua.

Incola ego sum in terra, * non abscondas à me mandata tua.

Concupivit anima mea desiderare justificationes tuas * in omni tempore.

Increpasti superbos: * maledicti qui declinant à mandatis tuis.

Aufer à me opprobrium & contemptum; * quia testimonia tua exquisivi.

Etenim sederunt principes, & adversum me loquebantur; * servus autem tuus exercebatur in justificationibus tuis.

Nam & testimonia tua meditatio mea est, * & consiliū meum justificationes tue.

Adhæsit pavimento anima mea: * vivifica me secundum verbum tuum.

Vias meas enuntiavi, & exaudisti me; * doce me justificationes tuas.

Viam justificationum tuarum instrue me; * & exercebor in mirabilibus tuis.

Dormitavit anima mea pro tædio: * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitatis amove à me, * & de lege tua miserere mei.

Viam veritatis elégi, * iudicia tua non sum oblitus.

Adhæsi testimoniis tuis,

Dñe, * noli me confundere.

Viam mandatorum tuorum cucurri, * cum dilatassit cor meum.

Quando fit Officium de Dominica, nisi aliter notetur, dicitur hic Symbolum sequens.

Quicumque vult salvus esse, * ante omnia opus est ut teneat catholicam fidem:

Quam nisi quisque integram inviolatamque servaverit, * absque dubio in æternum peribit.

Fides autem catholica hæc est, * ut unum Deum in Trinitate, & Trinitatem in Unitate veneremur;

Neque confundentes personas, * neque substantiam separantes.

Alia est enim persona Patris, alia Filii, * alia Spiritus sancti.

Sed Patris, & Filii, & Spiritus sancti una est divinitas, * æqualis gloria, coeterna majestas.

Qualis Pater, talis Filius, * talis Spiritus sanctus.

Increatus Pater, increatus Filius, * increatus Spiritus sanctus.

Immensus Pater, immensus Filius, * immensus Spiritus sanctus.

Æternus Pater, æternus Filius, * æternus Spiritus sanctus;

Et tamen non tres æterni, * sed unus æternus.

Sicut non tres increati, nec tres immensi, * sed unus increatus, & una immensus.

Similiter omnipotens Pater, omnipotens Filius, * omnipotens Spiritus sanctus ;

Et tamen non tres omnipotentes , * sed unus omnipotens.

Ita Deus Pater , Deus Filius , * Deus Spiritus sanctus ;

Et tamen non tres dii , * sed unus est Deus.

Ita Dominus Pater , Dominus Filius , * Dominus Spiritus sanctus ;

Et tamen non tres domini , * sed unus est Dominus.

Quia sicut singillatim unamquamque personam Deum ac Dominum confiteri christianâ veritate compellimur ; * ita tres deos aut dominos dicere catholicâ religionē prohibemur.

Pater a nullo est factus , * nec creatus , nec genitus.

Filius à Patre solo est , * non factus , nec creatus , sed genitus.

Spiritus sanctus à Patre & Filio , * non factus , nec creatus , nec genitus , sed procedens.

Unus ergo Pater , non tres patres : unus Filius , non tres filii : * unus Spiritus sanctus , non tres spiritus sancti.

Et in hac Trinitate nihil prius aut posterius , nihil majus aut minus , * sed totæ tres personæ coeternæ sibi sunt & coæquales.

Ita ut per omnia , sicut jam supra dictum est , * & Unitas in Trinitate , & Trinitas in Unitate veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse , * ita de Trinitate sentiat.

Sed necessarium est ad æternam salutem , * ut Incarnationem quoque Domini nostri Jesu Christi fideliter credat.

Est ergo fides recta , ut credamus & confiteamur , * quia Dominus noster Jesus Christus , Dei Filius , Deus & homo est.

Deus est ex substantia Patris ante sæcula genitus , * & homo est ex substantia matris in sæculo natus.

Perfectus Deus , perfectus homo ; * ex anima rationali & humana carne subsistens.

Æqualis Patri secundum divinitatem , * minor Patre secundum humanitatem.

Qui licet Deus sit & homo , * non duo tamen , sed unus est Christus.

Unus autem non conversione divinitatis in carnem , * sed assumptione humanitatis in Deum.

Unus omnino , non confusione substantiæ , * sed unitate personæ.

Nam sicut anima rationalis & caro unus est homo , * ita Deus & homo unus est Christus ;

Qui passus est pro salute nostra , descendit ad inferos , * tertiâ die resurrexit à mortuis :

Ascendit ad cœlos , sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis , * inde venturus est judicare vivos & mortuos :

Ad cujus adventum omnes homines resurgere habent cum corporibus suis , &

& reddituri sunt de factis propriis rationem :

Et qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam; qui verò mæla, in ignem æternum.

Hæc est fides catholica; * quam nisi quisque fideliter firmiterque crediderit, saluus esse non poterit.

Capitulum. Ephes. 5.

ERatis aliquando tenebræ; nunc autem lux in Domino. Ut filii lucis ambulæte; fructus enim lucis est in omni bonitate, & iustitia, & veritate : probantes quid sit beneplacitum Deo.

Repetitur. Christe, Fili Dei vivi, * Misere nobis. *Repetitur.* Christe, Fili Dei vivi, * Misere nobis. *In Quadragesima.* *Ps.* Qui venisti * peccatores salvos facere, * Misere nobis. Glória Patri, & Filio, & Spiritui sancto. *Repetitur.* Christe, Fili Dei vivi, * Misere nobis. *Matth. 16. Tob. 8. 1. Tim. 1.*

Temp. Pass. *Ps.* Qui passus es * pro nobis, (*1. Petr. 2.*) * Misere nobis. *Non dicitur Glória, sed repetitur.* Christe.

Ps. Exurge, Domine, adjuva nos; *Re.* Et redime nos propter nomen tuum. *Ps. 43.*

[*Temp. Pasch.* *Re. br.* Christe. *dicitur specialis ritu qui notatur in Proprio.*]

Ps. Dominus vobiscum, *Re.* Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Domine Deus omnipotens, qui ad principium huius diel nos pervenire fecisti, tuâ nos hodie salva virtute ad ultimum declinæ-

mus peccatum, sed semper ad tuam iustitiam faciendam nostra procedant eloquia, dirigantur cogitationes & opera; Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula seculorum. *Re.* Amen.

Ps. Dominus vobiscum,

Re. Et cum spiritu tuo.

Ps. Benedicamus Domino.

Re. Deo grâcias.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur, sed statim Hebdomadarius dicit :

Ps. Pretiosa in conspectu Domini *Re.* Mors sanctorum ejus. *Pf. 115.*

Sancta Maria, & omnes sancti adjuvent nos in orationibus suis pro nobis ad Deum; ut secundum eum, qui vocavit nos, Sanctum, & ipsi in omni conversatione sancti simus. *Rom. 15. 1. Petr. 1.* *Re.* Amen.

Deinde ubi legitur Necrologium, post ejus lectionem dicitur : Psalmus 129.

DE profundis clamavi ad te, Domine; * Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tue intendentes * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris, Domine; * Domine, quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est, * & propter legem tuam sustinui te, Domine.

Quia apud te propitiatio est, * & propter legem tuam sustinui te, Domine.

verbo ejus, * speravit anima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem * speret Israel in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia, * & copiósa apud eum redémptio;

Et ipse redimet Israel * ex ómnibus iniquitatibus ejus.

Réquiem eternam dona eis, Dómine; * & lux perpétua luceat eis.

℣. Requiescant in pace.

℞. Amen. ℣. Dñe, exaudi.

℣. Dóminus vobiscum.

Orémus.

Absolve, quæsumus, Dómine, ab omni vínculo delictórum ánimas Pontíficum, Fratrum, ac Benefactorum nostrórum, & ómnium Fidélium defunctorum; ut in resurrectionis glória, inter sanctos & electos tuos resuscitati respirent; Per eum qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem.

℞. Amen.

Postea fit lectio Canonis, qui pro singulis diebus habetur suo loco.

Lector petit benedictionem, dicens: Jube, domne, benedicere. [Lectrix dicit, domna. Solus vel sola recitans, Dñe.]

Bened. Det Dóminus leges suas in mentem nostram, & in corde nostro superscribat eas. *Hebr. 8. ℞. Amen.*

Lector legis Canonem, & in fine subjungit: Tu autem, Dómine, miserere nostri.

℞. Deo grátias,

Post Lektionem, Hebdomadarius dicit: Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℞. Qui fecit cælum & terram. Ps. 123.

Submissiori voce dicit: Benedicite. Lector versus ad eum, Deus. Hebd. Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, faciens in nobis quod placeat coram se. Hebr. 13. Lector, Amen.

Secretò, Et fidélium animæ per misericórdiam Dei requiescant in pace.

℞. Amen.

Sic dicitur Officium Capituli in omnibus Festis feriatis & populo.

¶ Ad Tertiam, Sextam & Nonam, Antiph. Capit. & ℞. ℞. brev. cum Versiculis, habentur in Proprio pro diversitate Temporis.]

A D T E R T I A M.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

O Fons amoris, Spíritus, O sancte donórti parens, Tuas refúsus íntimis Accende flammæ córdibus.

Qui caritátis vínculo Cum Patre nectis Fílium, Et nos amoris mútui Arcis coapta nexibus.

Deo Patri sit glória, Ejusque soli Fílio, Sancto simul cum Spíritu, Nunc, & per omne sæculum. Amen.

Ex Psalmo 118.

Legem pone mihi, Dómine, viam justificaciónum tuarum, * & exquiram eam semper.

Da mihi intellectum, & scrutabor legem tuam; * & custodiam illam in toto corde meo.

Deduc me in semitam mandatorum tuorum, * quia ipsam volui.

Inclina cor meum in testimonia tua, * & non in avaritiam.

Averte oculos meos, ne videant vanitatem: * in via tua vivifica me.

Statue servo tuo eloquium tuum, * in timore tuo.

Amputa opprobrium meum quod suspicatus sum, * quia iudicia tua jucunda.

Ecce concupivi mandata tua: * in aequitate tua vivifica me.

Et veniat super me misericordia tua, Domine, * salutare tuum secundum eloquium tuum.

Et respondēbo exprobrantibus mihi verbum, * quia speravi in sermonibus tuis.

Et ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque, * quia in iudiciis tuis superesperavi.

Et custodiam legem tuam semper, * in seculum, & in seculum seculi.

Et ambulabam in latitudine, * quia mandata tua exquisivi.

Et loquebar de testimoniis tuis in conspectu regum, * & non confundēbar.

Et meditabar in mandatis tuis, * quae dilexi.

Et levavi manus meas ad mandata tua quae dilexi, * &

exercebar in justificationibus tuis.

Diviso Psalmi 118.

Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedisti.

Haec me consolata est in humilitate mea, * quia eloquium tuum vivificavit me.

Superbi insque agebant usquequaque, * a lege autem tua non declinavi.

Memor fui iudiciorum tuorum a seculo, Domine; * & consolatus sum.

Desectio tenuit me * pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam.

Cantabiles mihi erant justificationes tuae * in loco peregrinationis meae.

Memor fui nocte nominis tui, Domine; * & custodivi legem tuam.

Haec facta est mihi, * quia justificationes tuas exquisivi.

Portio mea, Domine, * dixi, custodire legem tuam.

Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo; * miserere mei secundum eloquium tuum.

Cogitavi vias meas, * & converti pedes meos in testimonia tua.

Paratus sum, & non sum turbatus, * ut custodiam mandata tua.

Funes peccatorum circumplexi sunt me; * & legem tuam non sum oblitus.

Media nocte surgebam ad confitendum tibi * super iudicia justificationis tuae.

Particeps ego sum cum

nium timéntium te, * & cū
sodiéntium mandata tua.

Misericórdia tua, Dómi-
ne, plena est terra: * justifi-
cations tuas doce me.

Divisio Psalmi 118.

Bonitatem fecisti cum ser-
vo tuo, Dómine, * se-
cundum verbum tuum.

Bonitatem, & discipli-
nam, & sciéntiam doce me; *
quia mandatis tuis credidi.

Priusquam humiliárer,
ego deliqui; * propterea elo-
quium tuum custodivi.

Bonus es tu; * & in boni-
tate tua doce me justificati-
ones tuas.

Multiplicata est super me
iniquitas superbórum; * ego
autem in toto corde meo
scrutabor mandata tua.

Coagulatum est sicut lac
cor eórum; * ego verò le-
gem tuam meditatus sum.

Bonum mihi quia humi-
liasti me, * ut discam justifi-
cations tuas.

Bonum mihi lex oris tui *
super millia auri & argenti.

Manus tue fecerunt me,
& planavérunt me: * da
mihi intellectum, & discam
mandata tua.

Qui timent te, videbunt
me; & letabuntur; * quia
in verba tua supersperavi.

Cognóvi, Dómine, quia
æquitas iudicia tua, * & in
veritate tua humiliasti me.

Fiat misericórdia tua ut
consolétur me, * secundum
eloquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miserati-
ones tue, & vivam; * quia

lex tua meditatio mea est.

Confundantur superbi, quia
injuste iniquitatem fecerunt
in me; * ego autem exercé-
bor in mandatis tuis.

Convertantur mihi timen-
tes te, * & qui novérunt
testimonia tua.

Fiat cor meum immacu-
larum in justificatióibus
tuis, * ut non confundar.

AD SEXTAM.

¶ Deus, in adiutoriū.

Hymnus.

Jam solis excelsum jubar
Toto coruscat lumine;
Sinusque pandens aureos,
Ignita vibrat spicula.

Tu, Christe, qui mundum
novā,

Sol verus, accendis face,
Fac nostra plenam caritas
Crescendo surgat ad diem.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne sæculum.
Amen.

Ex Psalmo 118.

Defecit in salutare tuū
ánima mea, * & in
verbum tuum super-
speravi.

Defecerunt oculi mei in
eloquium tuum, dicentes: *
Quando consolaberis me?

Quia factus sum sicut urer
in pruina; * justificatióes
tuas non sum oblitus.

Quot sunt dies servi tui? *
quando facies de persequen-
tibus me iudiciū?

Narravérunt mihi insqui
fabulationes; * sed non ut
lex tua.

Omnia mandata tua veritas: * inque persecuti sunt me, adjuva me.

Paulo minus consummaverunt me in terra; * ego autem non dereliqui mandata tua.

Secundum misericordiam tuam vivifica me, * & custodiam testimonia oris tui.

In æternum, Dñe, * verbum tuum permanet in celo.

In generationem & generationem veritas tua: * fundasti terram, & permanet.

Ordinatione tua perseverat dies, * quoniam omnia serviunt tibi.

Nisi quod lex tua meditatio mea est, * tunc forte perissem in humilitate mea.

In æternum non obliviscar justificationes tuas, * quia in ipsis vivificasti me.

Tuus sum ego, salvum me fac; * quoniam justificationes tuas exquisivi.

Me expectaverunt peccatores ut perderent me: * testimonia tua intellexi.

Omnis consummationis vidi finem: * latum mandatum tuum nimis.

Diviso Psalmi 118.

QUOmodo dilexi legem tuam, Dómine! * tota die meditatio mea est.

Super inimicos meos prudentem me fecisti mandato tuo, * quia in æternum mihi est.

Super omnes docentes me intellexi, * quia testimonia tua meditatio mea est.

Super senes intellexi, * quia mandata tua quæsi.

Ab omni via mala prohibui pedes meos, * ut custodiam verba tua.

A judiciis tuis non declinavi, * quia tu legem posuisti mihi.

Quam dulcia faucibus meis eloquia tua! * super mel ori meo.

A mandatis tuis intellexi, * propterea odivi omnem viam iniquitatis.

Lucerna pedibus meis verbum tuum, * & lumen semitis meis.

Juravi & statui * custodire iudicia justitiæ tuæ.

Humiliatus sum usquequaque, Dómine; * vivifica me secundum verbum tuum.

Voluntaria oris mei benedicta fac, Dómine, * & iudicia tua doce me.

Anima mea in manibus meis semper, * & legem tuam non sum oblitus.

Posuerunt peccatores laqueum mihi, * & de mandatis tuis non erravi.

Hereditate acquisivi testimonia tua in æternum, * quia exultatio cordis mei sunt.

Inclinavi cor meum ad faciendas justificationes tuas in æternum, * propter retributionem.

Diviso Psalmi 118.

IN quos odio habui, * & legem tuam dilexi.

Adjutor & susceptor meus es tu; * & in verbum tuum supersperavi.

Declinate à me, maligni, * &

Scrutabor mandata Dei mei.
Suscipe me secundum elo-
quium tuum, & vivam; * &
non confundas me ab expe-
ctatione mea.

Adjuva me, & salvus
ero; * & meditabor in justi-
ficationibus tuis semper.

Sprevisti omnes disceden-
tes a iudiciis tuis, * quia in-
iusta cogitatio eorum.

Prævaricantes reputavi
omnes peccatores terræ; *
ideo dilexi testimonia tua.

Confige timore tuo carnes
meas; * a iudiciis enim tuis
timeo.

Feci iudicium & iusticiam, *
non tradas me calumnianti-
bus me.

Suscipe servum tuum in
bonum: * non calumnientur
me superbi.

Oculi mei defecerunt in sa-
lutare tuum, * & in eloquium
iustitiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secun-
dum misericordiam tuam, * &
justificationes tuas doce me.

Servus tuus sum ego: * da
mihi intellectum, ut sciam
testimonia tua.

Tempus faciendi, Dñe: *
dissipaverunt legem tuam,

Ideo dilexi mandata tua *
super aurum & ropazion.

Propterea ad omnia man-
data tua dirigebam: * omnem
viam inquam odio habui.

A D N O N A M.

Ps. Deus, in adiutorium,
Hymnus.

L Abente jam solis rotâ,
Inclinat in noctem dies;
Sic visa supremam cito

Festinat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cru-
ci

Expandis orbi brachia,
Atmare da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori,

Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne sæculum.
Amen.

Ex Psalmo 118.

M irabilia testimonia
tua; * ideo scrutata
est ea anima mea.

Declaratio sermonum tuorum
illuminat, * & intelle-
ctum dat parvulis.

Os meum aperui, & attra-
xi spiritum, * quia mandata
tua desiderabam.

Aspice in me, & miserere
mei, * secundum iudicium
diligentium nomen tuum.

Gressus meos dirige secun-
dum eloquium tuum; * &
non dominetur mei omnis
injustitia.

Rédime me a calumniis
hominum, * ut custodiam
mandata tua,

Faciem tuam illumina su-
per servum tuum, * & doce
me justificationes tuas.

Exitus aquarum deduxerunt
oculi mei; * quia non
custodiérunt legem tuam.

Iustus es, Dómine, * &
rectum iudicium tuum.

Mandasti iustitiam testi-
monia tua, * & veritatem
tuam nimis.

Tabescere me fecit zelus
meus, * quia obliti sunt ver-
ba tua inimici mei,

Ignisum eloquium tuum vehementer ; * & servus tuus dilexit illud.

Adolescētilus sum ego , & contemptus ; * justificatiōnes tuas non sum oblītus.

Iusticia tua, iusticia in æternum ; * & lex tua veritas.

Tribulatio & angustia invenerunt me : * mandata tua meditatio mea est.

Æquitas testimonia tua in æternum : * intellectum da mihi , & vivam.

Divisio Psalmi 118.

Clamavi in toto corde meo , exaudi me , Dōmine ; * justificatiōnes tuas requiram.

Clamavi ad te , salvum me fac ; * ut custodiā mandata tua.

Præveni in maturitate , & clamavi , * quia in verba tua supersperavi.

Prævenērunt oculi mei ad te diluculo , * ut meditārer eloquia tua.

Vocem meam audi secundum misericordiam tuam , Dōmine ; * & secundum iudicium tuum vivifica me.

Appropinquaverunt persequentes me iniquitati ; * à lege autē tua longē facti sunt.

Propē es tu , Dōmine , * & omnes viæ tuæ veritas.

Infans cognōvi de testimoniis tuis , * quia in æternum fundasti ea.

Vide humilitatem meam , & eripe me ; * quia legem tuam non sum oblītus.

Judica iudicium meum , & redime me : * propter eloquium tuum vivifica me.

Longē à peccatoribus salus , * quia justificatiōnes tuas non exquisierunt.

Misericordiæ tuæ multa , Dōmine : * secundum iudicium tuum vivifica me.

Multi qui persequuntur me , & tribulant me ; * à testimoniis tuis non declinavi.

Vidi prævaricantes , & tabescebam , * quia eloquia tua non custodierunt.

Vide quoniam mandata tua dilexi , Dōmine : * in misericordia tua vivifica me.

Principium verborum tuorum veritas : * in æternum omnia iudicia iusticiæ tuæ.

Divisio Psalmi 118.

Principes persecuti sunt me gratis , * & à verbis tuis formidavit cor meum.

Exaltabor ego super eloquia tua , * sicut qui invenit spolia multa.

Iniquitatem odio habui , & abominatus sum ; * legem autem tuam dilexi.

Sep̄ties in die laudem dixi tibi * super iudicia iusticiæ tuæ.

Pax multa diligentibus legem tuam ; * & non est illis scandalum.

Expectabam salutare tuum , Dōmine , * & mandata tua dilexi.

Custodivit anima mea testimonia tua , * & dilexit ea vehementer.

Servavi mandata tua , & testimonia tua ; * quia omnes viæ meæ in conspectu tuo.

Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo , Dō-

Dominica ad Vesperas.

23

mine: * juxta eloquium tuum
da mihi intellectum.

Intret postulatio mea in
conspectu tuo: * secundum
eloquium tuum eripe me.

Eruantur labia mea hym-
num, * cum docueris me
justificationes tuas.

Pronuntiabit lingua mea
eloquium tuum, * quia om-
nia mandata tua aequitas.

Fiat manus tua ut salvet
me, * quoniam mandata tua
elegi.

Concupivi salutem tuam,
Domine; * & lex tua medi-
tatio mea est.

Vivet anima mea, &
laudabit te; * & judicia tua
adjuvabunt me.

Erravi sicut ovis quæ pe-
riit: * quare servum tuum,
quia mandata tua non sum
oblitus.

AD VESPERAS.

V. Deus, in adjutorium;

Ant. ut in Proprio.

Psalms 109.

Dixit Dominus Domi-
no meo: * Sede à
dextris meis,

Donec ponam inimicos tuos
scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tue emir-
tet Dominus ex Sion: * domina-
re in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die
virtutis tue in splendoribus
sanctorum: * ex utero ante
luciferum genui te.

Juravit Dominus, & non
poenitebit eum: * Tu es Sa-
cerdos in æternum secundum
ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis, *

confrégit in die ira sue reges.

Judicabit in nationibus,
implebit ruinas, * conquassa-
bit capita in terra multorum.

De torrente in via bibet; *
propterea exaltabit caput.

Psalms 110.

Confitebor tibi, Domine,
in toto corde meo, * in
concilio justorum & congre-
gatione.

Magna opera Domini, *
exquisita in omnes volun-
tates ejus.

Confessio & magnificentia
opus ejus, * & justitia ejus
manet in sæculum sæculi.

Memoriam fecit mirabi-
lium suorum misericors &
misericors Dominus: * ef-
ficam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum
testamenti sui: * virtutem
operum suorum annuntiabit
populo suo;

Ut det illis hereditatem
gentium: * opera manuum
ejus veritas & judicium.

Fidelia omnia mandata
ejus, confirmata in sæculum
sæculi, * facta in veritate &
æquitate.

Redemptionem misit po-
pulo suo, * mandavit in æter-
num testamentum suum.

Sanctum & terribile no-
men ejus: * initium sapien-
tiæ timor Domini.

Intellectus bonus omnibus
facientibus eum: * laudatio
ejus manet in sæculum sæculi.

Psalms 111.

Beatissimus vir qui timet Do-
minum, * in mandatis
ejus volens nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generatio rectórum benedicétur.

Glória & divítia in domo ejus , * & justítia ejus manet in sèculum sèculi.

Exortum est in ténébris lumen rectis : * miséricors , & miserátor , & justus.

Jucundus homo qui miserétur & còmmodat , dispònet sermònes suos in iudicio ; * quia in æternum non commovébitur.

In memória æterna erit justus ; * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino , confirmátum est cor ejus ; * non commovébitur , donec despiciat inimícos suos.

Dispersit , dedit paupéribus ; * justítia ejus manet in sèculum sèculi : cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit & irascétur , déntibus suis fremet & tabescet : * desidérium peccatórum peribit.

Psalmus 112.

Laudáte , púeri , Dóminum ; * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum , * ex hoc nunc , & usque in sèculum.

A solis ortu usque ad occásurum * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gentes Dóminus , * & super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster , qui in altis hábitat , *

& humília réspicit in cœlo & in terra ?

Súscitans à terra inopem , * & de stercore érigens pauperem ,

Ut còllocet eum cum princípibus , * cum princípibus pópuli sui ;

Qui habitáre facit stérilem in domo , * matrem filiórum lætantem.

Psalmus 113.

In éxitu Israël de Ægypto , * domus Jacob de pópulo bárbaro ,

Facta est Judæa sanctificatió ejus , * Israël potestas ejus.

Mare vidit , & fugit : * Jordánis conversus est retrorsum.

Montes exultavérunt ut arietes , * & colles sicut agni óvium.

Quid est tibi , mare , quod fugisti ? * & tu , Jordánis , quia conversus es retrorsum ?

Montes , exultastis sicut arietes ? * & colles , sicut agni óvium ?

A fácie Dómini mota est terra , * à fácie Dei Jacob ,

Qui convertit petram in stagna aquárum , * & rupem in fontes aquárum.

Non nobis , Dómine , non nobis , * sed nómini tuo da glóriam super misericórdia tua & veritate tua ;

Nequando dicant gentes : * Ubi est Deus eórum ?

Deus autem noster in cœlo ; * ómnia quæcumque vóluit , fecit.

Simulácula géntium argentum & aurum , * ópera manuum hóminum ,

Dominica ad Completorium.

25

Oshabent, & non loquen-
tur; * oculos habent, & non
videbunt.

Aures habent, & non au-
dient; * nares habent, &
non odorabunt.

Manus habent, & non
palpabunt; pedes habent, &
non ambulabunt: * non cla-
mabant in gutture suo.

Similes illis fiant qui fa-
ciunt ea, * & omnes qui
domant in eis.

Domus Israel speravit in
Dómino; * adjutor eorum
& protector eorum est.

Domus Aaron speravit in
Dómino; * adjutor eorum
& protector eorum est.

Qui timent Dñm, spera-
verunt in Dño; * adjutor eó-
rum & protector eorum est.

Dóminus memor fuit no-
stri, * & benedixit nobis.

Benedixit domui Israel, *
benedixit domui Aaron.

Benedixit omnibus qui
timent Dóminum, * pusillis
cum majóribus.

Adjiciat Dóminus super
vos, * super vos, & super
filios vestros.

Benedicti vos á Dómino *
qui fecit cælum & terram.

Cælum cœli Dómino; *
terram autem dedit filiis
hominum.

Non mórtui laudábunt te,
Dómine, * neque omnes qui
descendant in infernum.

Sed nos qui vivimus, be-
nedicimus Dómino, * ex
hoc nunc, & usque in sæculu.

*Capitulum, Hymnus &
Versic. ut in Proprio.*

Pars Versus. Bles.

Canticum B. M. V. Luc. 1.

Magnificat * ánima meá
Dóminum,

Et exultávit spíritus meus*
in Deo salutári meo;

Quia respexit humilitátem
ancillæ suæ: * ecce enim ex
hoc beatam me dicent om-
nes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui
potens est, * & sanctum no-
men ejus;

Et misericórdia ejus á pro-
génie in progénies * timén-
tibus eum.

Fecit poténtiam in brá-
chio suo; * dispersit super-
bos mente cordis sui.

Depósuit potentes de se-
de, * & exaltávit húmiles.

Esurientes implévit bonis,*
& dívites dimísit inánes.

Suscépit Israel púerum
suum, * recordátus miseri-
córdiæ suæ,

Sicut locútus est ad patres
nostros, * Abraham, & se-
mini ejus in sæcula.

*Deinde dicitur Antiphona
& Oratio conveniens.*

AD COMPLETORIUM.

Converte nos, Deus sa-
lutáris noster; R. Et
averte iram tuam á nobis.
Psf. 84.

Ps. Deus, in adiutorium.

Ante Pascha, Ans. 8. G.
Scuto.

Temp. Pasch. Ant. 7. d.
Ecspuit nos.

Psalms 4.

Cum invocarem, exau-
divit me Deus justí-
tiæ meæ: * in tribu-
latione dilatastis mihi,

B

Miserere mei, * & exaudi orationem meam.

Filii hominum, usquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, & quaritis mendacium?

Et scitote quoniam iustificavit Dominus sanctum suum: * Dominus exaudiet me, cum clamavero ad eum.

Iraescimini, & nolite peccare: * quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium iustitiæ, & sperate in Domino: * multi dicunt, Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine; * dedisti lætitiā in corde meo.

A fructu frumenti, vini & olei sui * multiplicati sunt.

In pace in idipsum dormiam; * & requiescam.

Quoniam tu, Domine, * singulariter in spe constituiisti me.

Psalmus 90.

Qui habitat in adiutorio Altissimi, * in protectione Dei cœli commorabitur.

Dicit Domino: Susceptor meus es tu, & refugium meum: * Deus meus, sperabo in eum;

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, * & a verbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi, * & sub pennis ejus sperabis.

Scuto circumdabit te, & tibi

tas ejus; * non timebis à timore nocturno,

A sagitta volante in die, à negotio perambulante in tenebris, * ab incursu & daemonio meridiano.

Cadent à latere tuo mille, & decem millia à dextris tuis; * ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis, * & retributionem peccatorum videbis.

Quoniam: Tu es, Domine, spes mea; * Altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum, * & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo;

Quoniam Angelis suis mandavit de te, * ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te, * ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem & basiliscum ambulabis, * & contulcabis leonem & draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo eum: * protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, * & ego exaudiam eum.

Cum ipso sum in tribulatione; * eripiam eum, & glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum, * & ostendam illi salutem meum.

Psalmus 133.

Ecce nunc benedicite Domino, * omnes servi Domini.

Qui statis in domo Domini, *

In ætæris domus Dei nostri,

In noctibus extollite ma-
nus vestras in sancta, * &
benedicite Dñm.

Benedicat te Dñus ex
Sion, * qui fecit cœlam &
terram.

Ante Pascha, Ant. Scuto
circumdabit te vñtas ejus;
non timēbis à timōre no-
cturno. *Ps. 90.*

Temp. Pasch. Ant. Eripuit
nos Deus de potestate tene-
brarum, & transiit in re-
gnum Filii dilectionis suæ,
alleluia. *Coloss. 1.*

Tempore Quadragesimæ &
Passionis, Hymnus.

O Splendor æterni Patris,
Tu, Chrīste, qui vetus
dies,

Et vera lux de lumine,
Mentis fugas caliginem :

En solis abscessu jubar,
Noctisque succedunt vices:
Qui prosperum donas diem,
Da tua noctis omnia.

Si clausa torpent lumina,
Suscipiet ad te mens vigil:
Potente, qui te diligunt,
Servos tuere dextera.

Tu, quos molesti corpo-
ris

Gravis retardat fascina,
Fac mentis alis libero
Sursum volatu tendere.

O spes salutis unica,
Votis adesto supplicum:
Defende quos mercatus es
Mercēde fusi sanguinis.

Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio,
Sancto simul cum Spiritu,
Nunc, & per omne sæculum.

Amen.

Tempore Paschali; Hymnus.

Jesu redemptor sæculi,
Qui tertio post funera
Redux ab inferis die,
Mortem resurgendo necas:
Nox atra jam terras pre-
met,

Mergetque somno lumina;
Hostis furorem perfidi,
Artesque cæcas disjice;

Ut justa dum curas levar,
Et corpus instaurat quies,
Sic membra somnus occupet;
Ne corda torpor opprimat.

Da, Chrīste, nos tecum
ambri;

Tecum simul da surgere &
Terræna da contemnere;
Amare da cœlestia.

Sit laus Patri, laus Filio,
Qui nos, triumphante necē;
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus
Amen.

Capitulum. 1. Thess. 5.

Omnes vos filii lucis estis,
& filii diēi: non su-
mus noctis, neque tenebrarum;
igitur non dormiamus
sicut & ceteri, sed vigile-
mus & sobrii simus.

Temp. Quadrages. 3. br. In
manus tuas, Dñm, * Com-
mendo spiritum meum. *In*
manus. *Ps. Redemisti me,*
Dñm, * Deus veritatis:
* Commendo. *Gloria Patri.*
In manus. Ps. 30.

[*Temp. Pass. missa Gloria*
Patri. post recitationem ex-
petitur, In manus.]

Ps. Custodite me, Dñm,
ut pupillam oculi: *Ps. Sub*
umbra alarum tuarum pro-
tegetur. *Ps. 136.*

Dominicâ ad Completorium.

Temp. Paschali, R. br. In manus tuas, Dómine, * commendó spiritum meum, * Allelúia, allelúia. In manus. *Ps.* Redemisti me, Dómine, * Deus veritátis, * Allelúia, allelúia. Glória. In manus. : *Ps.* Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi : *R.* Sub umbra alárum tuárum protégge me.

Ante Pascha, Ant. 3. c. Signátum est.

Temp. Paschali, Ant. 5. C. Eúm Christus.

Canticum Simeonis, Luc. 2.

Nunc dimittis, servum tuum, Dómine, * secundum verbum tuum, in pace; Quia vidérunt óculi mei * salutare tuum, Quod parasti * ante faciem bénnium populórum, Lumen ad revelatióem géntium, * & glóriam plebis tue Israel.

Ante Pascha, Ant. Signátum est super nos lumen vultui, Dómine : in pace in idipsum dormiam, & requiescam. *Pf. 4.*

Temp. Paschali, Ant. Cum Christus apparuerit, vita vestra; tunc & vos apparebitis cum ipso in glória. Allelúia. *Coloss. 3.*

Ps. Dóminus vobiscum, *R.* Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Visita, quaesumus, Dómine, habitatióem istam, & omnes insídias inimíci ab ea longé repelle : Angeli tui sancti habitent in ea, qui nos in pace custódiat; & bene-

díctio tua sit super nos semper; Per Dóminum.

Ps. Dóminus vobiscum, Benedicámus Dómino.

Finito Completorio, mediocri voce dicitur: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, & caritas Dei, & comunicatio sancti Spiritus sit cum omnibus vobis. 2. Cor. 13. *R.* Amen.

Postea dicitur una ex Antiphonis de B. Maria Virgine, ut sequitur.

ANTIPH. DE BEATA, AD DEVOTIONEM.

In Quadragesima.

Ave, Regína cœlórum; Ave, Dómina Angelórum :

Salve, radix; salve, porta, Ex qua mundo lux est orta; Gaude, Virgo gloriósa, Super omnes speciósa;

Vale, ó valde decóra, Et pro nobis Christum exóra. *Ps.* Elegit eam Dñus *R.* In habitatióem sibi. *Pf. 131.*

Orémus.

Concède, misericors Deus, fragilitati nostræ præsidium; ut qui sanctæ Dei Genitricis memóriam ágimus, intercessiόνis ejus auxílio a nostris iniquitatibus resurgámus. Per eandem Christum.

Tempore Paschali.

Regína cœli, lætare, allelúia;

Quia quem meruisti portare, allelúia,

Resurrexit sicut dixit, allelúia :

Orate pro nobis Deum, allelúia.

Ps. Circumdedit me læ-

Veni, Domine; & ut can-
cet tibi gloria mea: Ps. 29.

Oremus.

DEus, qui per resurre-
ctionem Filii tui Dó-
mini nostri Jesu Christi
mundum lætificare dignatus
es: præsta, quaesumus, ut
per ejus genitricem virgi-
nem Mariam, perpétuæ ca-
piamus gaudia vitæ; Per
eundem Christum,

*Post completum Off. dicitur
secretò: Pater. Ave. Credo.*

**FERIA SECUNDA
AD OFFICIUM NOCT.**

Domine, labia. *suprà, 1.*

*Invitatorium & Hymnus,
ut in Proprio; & sic in se-
quentibus Feriis.*

*In Feriis Quadrage. & Pass.
dicuntur, pro unico Noct. no-
vem Ps. ad unamquamque Fe-
riam positi, sub una duntaxat
Antiphona post singulos tres
Psalmos. Tempore verò Pasch.
tres tantum dicuntur, eo or-
dine qui descriptus est in Pro-
prio pro unaquaque die.*

Ant. 4. d. Omnia.

Psalmus 103.

Benedic, anima mea,
Dómino: * Dómine
Deus meus, magnifi-
catus es vehementer.

Confessionem & decórem
induisti, * amictus lumine
sicut vestimento;

Extendens cœlum sicut
pellem, * qui tegis aquis su-
perióra ejus;

Qui ponis nubem ascen-
sum tuum, * qui ambulat su-
per pennas ventórum;

Qui facis Angelos tuos

spíritus, * & ministros tuos
ignem urentem;

Qui fundasti terram super
stabilitatem suam: * non
inclinabitur in sæculú sæculi.

Abyssus, sicut vestimen-
tum, amictus ejus: * super
montes stabunt aquæ.

Ab increpatione tua fu-
gient; * à voce tonitru tui
formidabunt.

Ascendant montes, &
descendant campi, * in lo-
cum quem fundasti eis.

Términum posuisti, quem
non transgredientur; neque
converterentur operire retrá.

Qui emittis fontes in con-
vallibus: * inter médiú món-
tium pertransibunt aquæ.

Portabunt omnes béstie
agri; * expectabunt ónagri
in siti sua.

Super ea volúcris cœli ha-
bitabunt; * de médió petra-
rum dabunt voces.

Rigans montes de superio-
ribus suis; * de fructu óperum
tuórum satiabitur terra.

Prodúcens fœnum jumen-
tis, * & herbam servituti
hóminum;

Ut edúcas panem de ter-
ra, * & vinum lætificet cor
hóminis;

Ut exhalaret faciem in
óleo, * & panis cor hóminis
confirmet.

Saturabuntur ligna cam-
pi, * & cedri Libani quas
plantávit.

Illic pásseres nidificabunt: *
heródii domus dux est eórum.

Montes excelsi cervis, *
petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in tempora : *
sol cognovit occasum suum.

Posuisti tenebras, & facta
est nox ; * in ipsa pertransi-
bunt omnes bestiae sylvarum :

Catuli leonum rugien-
tes, * ut rapiant, & querens
a Deo escam sibi.

Ortus est sol, & congrega-
ti sunt, * & in cubilibus suis
collocabuntur.

Exsibit homo ad opus
suum, * & ad operationem
suam usque ad vespertum.

Divisio Psalmi 103.

Quam magnificata sunt
opera tua, Domine ! *
Omnia in sapientia fecisti ;
impleta est terra possessione
tua.

Hoc mare magnum, &
spatiosum manibus : * illic
reptilia, quorum non est nu-
merus, animalia pusilla cum
magis.

Illic naves pertransibunt : *
draco iste quem formasti ad
illudendum ei.

Omnia a te expectant, * ut
des illis escam in tempore.

Dante te illis, colligent ; *
aperiente te manum tuam,
omnia implebuntur bonitate.

Avertente autem te fa-
ciem, turbabuntur : * aufer-
es spiritum eorum, & defi-
cient, & in pulverem suum
revertentur.

Emittes spiritum tuum,
& creabuntur ; * & renovabis
faciem terrae.

Altera divisio Psalmi 103.

Sit gloria Domini in seculum : *
laetabitur Dominus in operibus suis ;

Qui respicit terram, & faci-
cit eam tremere ; * qui tangit
montes, & fumigant.

Cantabo Domino in vita
mea : * psallam Deo meo,
quandiu sum.

Jucundum sit ei eloquium
meum ; * ego vero delectabor
in Domino.

Deficiant peccatores a ter-
ra, & iniqui, ita ut non sint : *
benedic, anima mea, Do-
mino.

Ant. Omnia in sapientia
fecisti, Domine : impleta est
terra possessione tua.

Ant. 7. d. Mementote.

Psalmus 104.

Congratulamini Domino,
& invocate nomen
ejus : * annunciate
inter gentes opera ejus.

Cantate ei, & psallite ei : *
narrate omnia mirabilia ejus.

Laudamini in nomine san-
cto ejus : * letetur cor que-
rentium Dominum.

Querite Dominum, &
confirmamini ; * querite fa-
ciem ejus semper.

Mementote mirabilium
ejus quae fecit, * prodigia
ejus, & judicia oris ejus,

Semen Abraham servi
ejus, * filii Jacob electi ejus.

Ipsé Dominus Deus no-
ster ; * in universa terra ju-
dicia ejus.

Memor fuit in seculum te-
stamenti sui ; * verbi quod
mandavit in mille genera-
tiones,

Quod disposuit ad Abraham, *
& juramenti sui ad Isaac.

Et stetit illud Jacob in

præceptum, * & Israël in
testamentum æternum;

Dicens: Tibi dabo terram
Chanaan * suniculum hære-
ditatis vestræ;

Cum essent numero brevi,
paucissimi, * & incolæ ejus.

Et pertransierunt de gente
in gentem, * & de regno ad
pópulum alterum.

Non reliquit hóminem
nocere eis; * & corripuit
pro eis reges,

Nolite tângere christos
meos, * & in prophétis meis
nolite malignari.

Divisio Psalmi 104. Et
Vocavit [Dóminus] fa-
mem super terram, * &
omne firmamentum panis
contrivit.

Misit ante eos virum: * in
servum venúndatus est Jo-
seph.

Humiliavérunt in compé-
dibus pedes ejus; * ferrum
pertransiit animam ejus.

Donac vénisset verbum
ejus, * eloquium Dómini
inflammarit eum.

Misit rex, & solvit eum; *
princeps populórum, & di-
misit eum.

Constituit eum dñm domus
sue, * & principem
omnis possessionis sue;

Ut erudiret príncipes ejus
sicut semetipsyn, * & senes
ejus prudentiam doceret.

Et intrávit Israël in Æ-
gyptum; * & Jacob áccola
fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum
vehementer, * & firmávit
eum super inimicos ejus.

Convertit cor eórum, ut
odirent pópulum ejus, * &
dolu facerent in servos ejus.

Altera divisio Psalmi 104.

Misit [Dóminus] Móy-
sen servum suum, *

Aaron quem elegit ipsum.
Pósuit in eis verba signó-
rum suórum, * & prodigió-
rum in terra Cham.

Misit ténebras, & obscu-
rávit; * & non exacerbávit
sermónes suos.

Convertit aquas eórum in
sanguinem, * & occidit pis-
ces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in
penetrálibus regum ipsórum.

Dixit: & venit cœnomys
& cinifes * in ómnibus fini-
bus eórum.

Pósuit plúvias eórum grán-
dinem, * ignem comburen-
tem in terra ipsórum;

Et percussit víneas eórum,
& sicálneas eórum; * & con-
trivit lignum finium eórum.

Dixit: & venit locusta &
bruchus, * cujus non erat
númerus;

Et comédit omne fœnum
in terra eórum, * & comédit
omnem fructum terræ eórum.

Et percussit omne primo-
génitum in terra eórum, *
primícias omnis labóris eórum.

Et eduxit eos cum argento
& auro; * & non erat in tri-
butis eórum infirmus.

Latáta est Ægyptus in pro-
fectióne eórum, * quia incu-
buit timor eórum super eos.

Expandit nubem in pro-
tectiōnem eórum, * & ignem
ut luceret eis per noctem.

Petierunt, & venit coturnix; * & pane coeli saturavit eos.

Dirupit petram, & fluxerunt aquæ: * abiierunt in fisco flumina;

Quoniam memor fuit verbi sancti sui, * quod habuit ad Abraham puerum suum.

Et eduxit populum suum in exultatione, * & electos suos in lætitia:

Et dedit illis regiones gentium, * & labores populorum possederunt;

Ut custodiant justificationes ejus, * & legem ejus requirant.

Ant. Mementote mirabilia ejus quæ fecit, prodigia ejus, & judicia oris ejus.

Ant. I. a. Visita nos.

Psalmus 105.

Confitemini Domino quoniam bonus, * quoniam in seculum misericordia ejus.

Quis loquetur potentias Domini, * auditas faciet omnes laudes ejus?

Beati qui custodiunt iudicium, * & faciunt justitiam in omni tempore.

Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui: * visita nos in salutari tuo;

Ad videndum in bonitate electorum tuorum, ad lætandum in lætitia gentis tuæ, * ut lauderis cum hereditate tua.

Diviso Psalmi 105.

Peccavimus cum patribus nostris, * injuste egimus, iniquitatem fecimus,

Patres nostri in ~~Egypto~~ non intellexerunt mirabilia tua: * non fuerunt memores multitudinis misericordiarum tuarum;

Et irritaverunt ascendentes in mare, * mare rubrum.

Et salvavit eos propter nomen suum, * ut notam faceret potentiam suam.

Et increpuit mare rubrum, & exsiccatum est; * & deduxit eos in ~~abyssis~~, sicut in deserto;

Et salvavit eos de manu odientium, * & redemit eos de manu inimici.

Et operuit aqua tribulantes eos; * unus ex eis non remansit.

Et crediderunt verbis ejus, * & laudaverunt laudem ejus.

Cito fecerunt, obliti sunt operum ejus, * & non sustinuerunt consilium ejus;

Et concupierunt concupiscentiam in deserto, * & tentaverunt Deum in iniquo solo.

Et dedit eis petitionem ipsorum, * & misit saturitatem in animas eorum.

Et irritaverunt Moysen in castris, * Aaron sanctum Domini.

Aperta est terra, & deglutivit Dathan, * & operuit super congregationem Abyron;

Et exarsit ignis in synagoga eorum, * flamma combussit peccatores.

Et fecerunt vitulum in Horeb, * & adoraverunt sculptile;

Et mutaverunt gloriam suam * in similitudinem vituli comedentis fœnum.

Obliti sunt Deum qui salvavit eos, * qui fecit magnalia in Ægypto, mirabilia in terra Cham, terribilia in mari rubro.

Et dixit ut disperderet eos, si non Mōyses electus ejus stetisset in confractiōne, in conspectu ejus, * ut averteret iram ejus, ne disperderet eos.

Et pro nihilo habuerunt terram desiderabilem; * non crediderunt verbo ejus.

Et murmuraverunt in tabernaculis suis; * non exaudierunt vocem Dōmini.

Et elevavit manum suam super eos, * ut prosterneret eos in deserto,

Et ut deficeret semen eorum in nationibus, * & dispergeret eos in regionibus.

Et iniuncti sunt Beelphegor, * & comederunt sacrificia mortuorum.

Et irritaverunt eum in adinventiōibus suis, * & multiplicata est in eis ruina.

Et stetit Phinees, & placavit; * & cessavit quasiatio.

Et reputatum est ei in iustitiam, * in generatiōem & generatiōem usque in sempiternam.

Et irritaverunt eum ad aquas contradiōnis; * & vexatus est Mōyses propter eos.

Quia exacerbaverunt spiritum ejus, * & distinxit in labiis suis.

Altera divisio Psalmi 105.

Non disperdiderunt gentes, * quas dixit Dominus illis.

Et commixti sunt inter gentes, * & didicerunt opera eorum.

Et serviērunt sculptilibus eorum; * & factum est illis in scandalum.

Et immolaverunt filios suos * & filias suas dæmoniis.

Et effuderunt sanguinem innocentem, * sanguinem filiorum suorum, & filiarum suarum, quas sacrificaverunt sculptilibus Chanaan.

Et infecta est terra in sanguinibus, & contaminata est in operibus eorum; * & fornicati sunt in adinventiōibus suis.

Et iratus est furorē Dōminus in populum suum, * & abominatus est hereditatem suam.

Et tradidit eos in manus gentium; * & dominati sunt eorum qui oderunt eos.

Et tribulaverunt eos inimici eorum, * & humiliati sunt sub manibus eorum.

Sæpe liberavit eos; * ipsi autem exacerbaverunt eum in consilio suo, & humiliati sunt in iniquitatibus suis.

Et vidit cum tribularetur, * & auscivit orationem eorum.

Et memor fuit testamenti sui; * & pœnsuit eum secundum multitudinem misericordiæ suæ.

Et dedit eos in misericordiam

dias, * in conspectu omnium
qui ceperant eos.

Salvos nos fac, Domine
Deus noster, * & congrega
nos de nationibus;

Ut confiteamur nomini
sancto tuo, * & gloriamur in
laude tua.

Benedictus Dominus Deus
Israel à seculo, & usque in
seculum; * & dicet omnis
populus: Fiat, fiat.

Ant. Visita nos in salutari
tuo, Dñe, ad videndum in
bonitate electorum tuorum.

Versic. ut in Proprio.

*Absolutio & Benedictiones,
ut ordinantur post Psalterium.*

*Lectiōnes cum R. R. R. ha-
bentur in Proprio de Tempore;
& sic in sequentibus Feriis.*

*Non dicitur Te Deum. in
Feriis, nisi Tempore Paschali.*

Y. Sacerd. ut in Proprio.

A D L A U D E S.

Y. Deus, in adiutorium.

Ante Pascha, Ant. 5. a.
Bonum est.

*Temp. Paschali, Ant. ut in
Proprio; & sic in aliis Feriis.*

Psalmus 91.

Bonum est confiteri
Domino, * & psallere
nomini tuo, Altissime;

Ad annuntiandum manē
misericordiam tuam, * &
veritatem tuam per noctem,

In decachordo psalterio, *
cum canticum in cithara;

Quia delectasti me, Dñe,
in factura tua, * & in opéra-
bus manuum tuarum exultabo.

Quam magnificata sunt opé-
ra tua, Dñe! * nimis profunda
sunt cogitationes tuæ.

Vir insipiens non cognos-
cet, * & stultus non intelli-
get hæc.

Cum exorti fuerint pecca-
tores sicut fœnum, & appa-
ruerint omnes qui operan-
tur iniquitatem, * ut inté-
reant in seculum seculi;

Tu autem Altissimus * in
æternum, Domine;

Quoniam ecce inimici tui,
Domine, quoniam ecce ini-
mici tui peribunt, * & dis-
pergentur omnes qui ope-
rantur iniquitatem.

Et exaltabitur sicut uni-
cornis cornu meum, * & se-
nectus mea in misericordia
uberis.

Et despectit sculus meus
inimicos meos, * & in in-
surgētibz in me malignan-
tibus audiet auris mea.

Iustus ut palma florebit, *
sicut cedrus Libani multipli-
cabitur.

Plantati in domo Domi-
ni, * in ætatis domus Dei
nostri floreant.

Adhuc multiplicabuntur in
senecta uberi, * & bene pa-
tientes erunt;

Ut annuntient quoniam
rectus Dñus Deus noster, *
& non est iniquitas in eo.

Ant. Bonum est psallere
nomini tuo, Altissime, ad
annuntiandum manē mise-
ricordiam tuam.

Ant. 8. d. Bonus Dominus.

Psalmus 135.

Confitemini Domino
quoniam bonus, * quo-
niam in æternum miseri-
cordia ejus.

Confitemini Deo debi-
ram, * quoniam in æternum
misericordia ejus.

Confitemini Dñmo do-
minorum, * quoniam in
æternum misericordia ejus;

Qui facit mirabilia magna
solus, * quoniam in æter-
num misericordia ejus;

Qui fecit oculos in intelle-
ctu, * quoniam in æternum
misericordia ejus;

Qui firmavit terram super
aquis, * quoniam in æter-
num misericordia ejus;

Qui facit luminaria ma-
gna, * quoniam in æternum
misericordia ejus;

Solem in potestatem dñi, *
quoniam in æternum mis-
ericordia ejus;

Lunam & stellas in pote-
statem noctis, * quoniam in
æternum misericordia ejus.

Ans. Bonus Dñmus: in
æternum misericordia ejus.

Ans. 4. a. Dñmus.

Diviso Psalms 135.

[C]onfitemini Dñmo
quoniam bonus, * quon-
iam in æternum misericor-
dia ejus;]

Qui percussit Ægyptum
cum primogenitis eorum, *
quoniam in æternum mis-
ericordia ejus;

Qui eduxit Israel de mæ-
dio eorum, * quoniam in
æternum misericordia ejus;

In manu potenti, & brá-
chio excelso, * quoniam in
æternum misericordia ejus;

Qui divisit mare rubrum
in divisiones, * quoniam in
æternum misericordia ejus;

Et eduxit Israel per mæ-
dium ejus, * quoniam in
æternum misericordia ejus;

Et excussit Pharaonem &
virtutem ejus in mari ru-
bro, * quoniam in æternum
misericordia ejus;

Qui traduxit populum
suum per desertum, * quon-
iam in æternum misericor-
dia ejus;

Qui percussit reges ma-
gnos, * quoniam in æternum
misericordia ejus;

Et occidit reges fortes, *
quoniam in æternum mis-
ericordia ejus;

Schon regem Amorrhæo-
rum, * quoniam in æternum
misericordia ejus;

Et Og regem Basan, *
quoniam in æternum mis-
ericordia ejus;

Et dedit terram eorum
hereditatem, * quoniam in
æternum misericordia ejus;

Hereditatem Israel servo
suo, * quoniam in æternum
misericordia ejus;

Quia in humilitate nostra
memor fuit nobis, * quon-
iam in æternum miseri-
cordia ejus;

Et redemit nos ab inimicis
nostris, * quoniam in æter-
num misericordia ejus;

Qui dat escam omni car-
ni, * quoniam in æternum
misericordia ejus.

Confitemini Deo oculi, *
quoniam in æternum mis-
ericordia ejus;

Confitemini Dñmo do-
minorum, * quoniam in
æternum misericordia ejus.

Ant. Dominus in humilitate nostra memor fuit nostri, & redemit nos ab inimicis nostris.

Quando fit Officium de Feria, dicitur Canticum sequens.

Ant. 7. d. Quis similis tui. Canticum Moysi. Exod. 15.

Cantemus Domino; gloriose enim magnificatus est: * equum & ascensorem dejecit in mare.

Fortitudo mea & laus mea Dominus, * & factus est mihi in salutem.

Iste Deus meus, & glorificabo eum: * Deus patris mei, & exaltabo eum.

Dñus quasi vir pugnator; * Omnipotens nomen ejus.

Currus Pharaonis & exercitum ejus projecit in mare: * electi principes ejus submersi sunt in mari rubro.

Abyssi operuerunt eos; * descendérunt in profundum quasi lapis.

Dextera tua, Domine, magnificata est in fortitudine; * dextera tua, Domine, percussit inimicum.

Et in multitudine gloriæ tuæ deposuisti adversarios tuos, * misisti iram tuam quæ devoravit eos sicut stipulam.

Et in spiritu furoris tui congregatæ sunt aquæ; * stetit unda fluens, congregatæ sunt abyssi in medio mari.

Dixit inimicus: Persequar, & comprehendam; * dividam spolia, implebitur anima mea.

Evaginabo gladium meum, *

interficiet eos manus mea.

Flavit spiritus tuus; & operuit eos mare; * submersi sunt quasi plumbum in aquis vehementibus.

Quis similis tui in fortibus, Domine? * quis similis tui? magnificus in sanctitate; terribilis, atque laudabilis, & faciens mirabilia.

Extendisti manum tuam, * & devoravit eos terra.

Dux fuisti in misericordia tua populo quem redemisti, * & portasti eum in fortitudine tua ad habitaculum sanctum tuum.

Ascendérunt populi, & irati sunt; * dolores obtinuerunt habitatores Philisthiim.

Tunc conturbati sunt principes Edom, robustos Moab obtinuit tremor; * obriguerunt omnes habitatores Chanaan.

Irruat super eos formido & pavor: * in magnitudine brachii tui fiant immobiles quasi lapis;

Donec pertranseat populus tuus, Domine, * donec pertranseat populus tuus iste quem possedisti.

Introduces eos, & plantabis in monte hereditatis tuæ; * firmissimo habitaculo tuo quod operatus es, Domine:

Sanctuarium tuum, Domine, * quod firmaverunt manus tuæ.

Dominus regnabit * in æternum & ultra.

Ingressus est enim equa Pharaon cum curribus & equitibus ejus in mare, * & rediit

xit super eos Dominus aquas
maris;

Filii autem Israel ambu-
lavérunt per siccum * in mé-
dio ejus.

Ans. Quis similis tui, Dó-
mine? magníficus in sancti-
tate, faciens mirabília.

[*In Fests, loco superioris
Canticæ, dicitur sequens*

Canticum. Eccli. 39.

Collaudáte canticum, *
& benedicite Dómini
in opéribus suis.

Date nómini ejus magni-
ficéntiam, * & confitémini
illi in voce labiórum vestró-
rum, & in cánticis labió-
rum, & cítharis;

Et sic dicétis in confessió-
ne: * Opera Dómini uni-
versa bona valde.

In verbo ejus stetit aqua
sicut congéries: * & in ser-
móne oris illíus sicut exce-
ptória aquárum;

Quóniam in præcepto ip-
sius placor fit, * & non est
minoratio in salute ipsíus.

Opera omnis carnis coram
illo, * & non est quidquam
absconditum ab óculis ejus.

A século usque in século
réspicit, * & nihil est mirá-
bile in conspectu ejus.]

Ans. 1. g. Laudáte Dó-
minum.

Psalmus 134.

Laudáte nomen Dñi; *
laudáte, servi, Dñum.

Qui statis in domo Dñi, *
in átriis domús Dei nostri,

Laudáte Dóminum, quia
bonus Dñus: * psállite nó-
mini ejus, quóniam suáve;

Quóniam Jacob elégit sibi
Dóminus, * Israel in posses-
sionem sibi.

Quia ego cognóvi quód
magnus est Dñus, * & Deus
noster præ omnibus diis.

Omnia quaecumque voluit,
Dóminus fecit, * in cœlo, in
terra, in mari, & in omni-
bus abyssis.

Educens nubes ab extrémó
terræ, * fúlgura in plúviam
fecit;

Qui producit ventos de
thesauris suis; * qui percussit
primogénita *Ægypti* ab hó-
mine usque ad pecus;

Et misit signa & prodigia
in médio tui, *Ægypte*, * in
Pharaónem, & in omnes
seivos ejus;

Qui percussit gentes mal-
tas, * & occidit reges fortes,

Sehon regem *Amorrhæo-
rum*, & Og regem *Basan*, *
& omnia regna *Chánaan*:

Et dedit terram eórum
hereditátem, * hereditátem
Israel pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in
æternum: * Dómine, me-
moriále tuum in generatió-
nem & generatiómem;

Quia judicábit Dóminus
pópulum suum, * & in servis
suis deprecábitur.

Simulácrá géntium ar-
gentam & aurum, * ópera
mánuum hóminum.

Os habent, & non loquen-
tur: * óculos habent, & non
vidébunt:

Aures habent, & non au-
dient; * neque enim est spí-
ritus in ore ipsórum.

Similes illis sunt qui faciunt ea, * & omnes qui confidunt in eis.

Domus Israël, benedicite Dómino : * domus Aaron, benedicite Dómino.

Domus Levi, benedicite Dómino : * qui timetis Dóminum, benedicite Dómino.

Benedictus Dóminus ex Sion, * qui habitat in Jerúsalem.

Ant. Laudate Dóminum; psallite nómini ejus, quóniam elegit Israel in possessionem sibi,

Capitulum, Hymnus, Vers. Sc. Antiph. ad Benedictus. Preces, etc. ut in Proprio; & sic in sequentibus Feriis.

A D P R I M A M.

Deus, in adiutorium.

Hymnus, Jam lucis. Antiph. ut in Proprio; & sic in aliis Feriis.

Psalms 8.

Domine Dóminus noster, * quám admirabile est nomen tuum in universa terra !

Quóniam elevata est magnificentia tua, * super cælos.

Ex ore infantium & lactantium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum & ultorem.

Quóniam vidébo cælos tuos, ópera digitorum tuorum, * lunam & stellas que tu fundasti.

Quid est homo, quód memor es ejus ? * aut filius hominis, quóniam vísitas eum ?

Miseristi eum paulo minús

ab Angelis, glóriâ & honóre coronasti eum, * & constituísti eum super ópera manuum tuarum.

Omnia subiecisti sub pedibus ejus, * oves & boves universas, insuper & pécora campi;

Vólucres cæli, * & pífces maris qui perambulante sémittas maris.

Dómine Dóminus noster, * quám admirabile est nomen tuum in universa terra !

Psalms 76.

Voce meâ ad Dóminum clamávi ; * voce meâ ad Deum, & intendit mihi.

In die tribulationis meæ Deum exquisivi, manibus meis nocte contra eum ; * & non sum deceptus.

Rénuit consolári anima mea ; * memor fui Dei, & delectatus sum, & exercitatus sum, & defecit spíritus meus.

Anticipaverunt vigiliæ oculi mei ; * turbatus sum, & non sum locutus.

Cogitavi dies antiquos ; * & annos æternos in mente habui.

Et meditatus sum nocte cum corde meo ; * & exercitaber, & scopébam spíritum meum.

Numquid in æternum proficiet Deus ? * aut non appónet ut complacitior sit adhuc ?

Aut in finem misericórdiam suâ abscindet, * a generatione in generationem ?

Aut obliviscetur misereri

Deus? * aut continēbit in ira
miseriōrdias suas?

Et dixi, Nunc corpi: * hęc
mutatio dēxterę Excelsi.

Diviso Psalmi 76.

Memor fui operum Dō-
mini, * quia memos
ero ab infēio mirabīliam tuō-
rum;

Et meditabor in omnibus
opēribus tuis, * & in adin-
ventionibus tuis exercēbor.

Deus, in sancto via tua: *
quis Deus magnus sicut Deus
noster?

Tu es Deus, qui facis mi-
rabīlia: * notam fecisti in
pōpulis virtutem tuam.

Redemisti in brāchio tuo
pōpulum tuum, * filios Ja-
cob, & Joseph.

Viderunt te aquę, Deus,
viderunt te aquę, & timu-
erunt; * & turbatę sūt abyssi.

Multitudo sōnitus aquarū;
* vocem dedērunt nubes.

Etenim sagittę tuę tran-
seunt; * vox cōstrui tui in
sota.

Illuxērunt cōfusationes
tuę orbi terrę; * commōta
est, & contēssit terra.

In mari via tua, & sēmitę
tuę in aquis multis; * & vo-
stigia tua non cognoscentur.

Deduxisti sicut oves pōpu-
lum tuum * in manu Mōysi
& Aaron.

*Capitulum, q. breve, Bre-
ves, &c. habentur in Proprio.*

AD TERTIAM.

* Deus, in adiutorium.

*Hymnus, O fons amoris.
& Antiph. ut in Proprio &
sic in aliis Divis.*

Psalmus 24.

AD te, Dōmine, levā-
vi animam meam; *

Deus meus, in te
confido, non erubescam.

Neque irideant me ini-
mici mei; * etenim universi
qui sustinent te, non confun-
dentur.

Confundantur omnes infē-
qua agentes * supervacue.

Vias tuas, Dōmine, de-
monstra mihi, * & sēmitas
tuas edoce me.

Dīrige me in veritatē tuā,
& doce me; * quia tu es Deus
salvator meus, & te sustinui
totā die.

Reminiscere miserationum
tuarum, Dōmine, * & mi-
sericordiarum tuarum quę ā
sēculo sunt.

Delicta iuventutis meę *
& ignorantias meas ne me-
moreris.

Secundum misericordiam
tuam memento mei tu, *
propter bonitatem tuam,
Dōmine.

Dulcis & rectus Dōmi-
nus; * propter hoc legem da-
bit delinquentibus in via.

Dīrige mansuetos in iudi-
cio, * docēbis equos vias suas.

Universę vię Dōmini
misericordia & veritas *
requirētib; testamentum
eius & testimōnia eius.

Propter nomen tuum, Dō-
mine, propitiaberis peccato
meo; * multum est enim.

Diviso Psalmi 24.

Quia es homo qui times
Dōminum? * legem
stipulatus es in via quam elegisti.

Anima ejus in bonis demorabitur, * & semen ejus hereditabit terram.

Firmamentum est Dominus timéntibus eum; * & testamentum ipse, ut manifestetur illis.

Oculi mei semper ad Dominum, * quóniam ipse elevet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, & miserere mei, * quia únicus & pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicatæ sunt: * de necessitatibus meis erue me.

Vide humilitatem meam & laborem meum, * & dimitte universa delicta mea.

Réspice inimicos meos, quóniam multiplicati sunt, * & odio in quo odérunt me.

Custodi animam meam, & erue me; * non erubescam, quóniam speravi in te.

Innocentes & recti adhæserunt mihi, * quia sustinui te.

Líbera, Deus, Israël, * ex ómnibus tribulatióibus suis.

Psalmus 95.

Cantate Domino cánticum novum: * cantate Domino, omnis terra.

Cantate Domino, & benedicite nómini ejus; * annuntiáte de die in diem salutare ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus;

Quóniam magnus Dominus, & laudabilis nimis; *

terribilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dñi géntium dæmónia; * Dominus autem coelos fecit.

Confessio & pulcritúdo in conspectu ejus; * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afferte Domino, patriæ géntium, afferte Domino glóriam & honórem: * afferte Domino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introíte in átria ejus: * adoráte Dominum in átrio sancto ejus.

Commovéatur á facie ejus universa terra; * dicite in géntibus quia Dominus regnávít.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli, & exultet terra, commovéatur mare & plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt;

Tunc exultábunt ómnia ligna sylvárum á facie Domini, quia venit, * quóniam venit judicare terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * & pópulos in veritate sua.

Capit. R. breve, &c. habentur in Proprio; & sic in aliis Feriis.

AD SEXTAM.

ψ. Deus, in adjutorium.

Hymnus, Jam solis. & Antiph. ut in Proprio; & sic in aliis Feriis.

Psalmus 46.

OMnes gentes, plādi-
te mānibus : * jubilate
Deo in voce exul-
tationis ;

Quóniam Dóminus ex-
celsus, terribilis : * Rex ma-
gnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * &
gentes sub pedibus nostris.

Elégit nobis hæreditatem
suam, * spēciam Jacob quam
dilexit.

Ascendit Deus in júbilo,*
& Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psál-
lite ; * psállite Regi nostro,
psállite.

Quóniam rex omnis ter-
ræ Deus, * psállite sapienter.

Regnabit Deus super gen-
tes : * Deus sedet super se-
dem sanctam suam.

Príncipes populórum con-
gregati sunt cum Deo Abra-
ham ; * quóniā dii fortes ter-
ræ vehementer elevati sunt.

Psalmus 97.

CAntate Dómino canti-
cum novum, * quia mi-
rabília fecit.

Salvavit sibi dextera ejus,*
& bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus sa-
lutare suum ; * in conspectu
géntium revelávit justitiam
suam.

Recordatus est misericór-
diæ suæ, * & veritatis suæ
dómu Israel.

Viderunt omnes término
terræ * salutare Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis ter-
ra : * cantáte, & exultáte,
& psállite.

Psállite Dño in cíthara,*
in cíthara, & voce psalmi,
In tubis ductilibus, & vo-
ce tubæ córneæ : * jubilate in
conspectu regis Dómini.

Moveátur mare, & pleni-
túdo ejus ; * orbis terrarum,
& qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu,
simul montes exultábunt &
conspectu Dómini ; * quó-
niam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrarum
in justitia, * & pópulos in
æquitate.

Psalmus 98.

Dominus regnāvit, iras-
cantur pópuli ; * qui se-
det super Chérubim, mo-
veátur terra.

Dóminus in Sion magnus,*
& excelsus super omnes pó-
pulos.

Confiteantur nómini tuo
magno, quóniam terribile
& sanctum est ; * & honor
regis júdicium díligit.

Tu parasti directiões ; *
júdicium & justitiam in Ja-
cob tu fecisti.

Exaltáte Dóminum Deum
nostrum, & adoráte scabel-
lum pedum ejus, * quóniam
sanctum est.

Móyses & Aaron in sa-
cerdótibus ejus, * & Sámuel
inter eos qui invocant no-
men ejus.

Invocabant Dñm, & ipse
exaudiébat eos : * in colum-
na nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia
ejus, * & præceptum quod
dedit illis.

Dómine Deus noster, tu

exaudiebās eos: * Deus, tu propitijs fuisti eis; & ulciscens in omnes adinventiōnes eorum.

Exaltate Dōminum Deum nostrum, & adorāte in monte sancto ejus; * quoniam sanctus Dñus Deus noster.

Capit. B. breve, Eccl. habentur in Propria; & sic in alijs Ferijs.

AD NONAM.

* Deus, in adiutorium.
* *Hymnus, Labente. & Anaph. ut in Propria; & sic in alijs Ferijs.*

Psalmus 52.

Dixit insipiens in corde suo: * Non est Deus. Corrupti sunt & abominabiles facti sunt in iniquitatibus: * non est qui faciat bonum.

Deus de cœlo prospexit super filios hominum, * ut videat si est intēlligens, aut requirēns Deum.

Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt: * non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operantur iniquitatem, * qui devorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocaverunt: * illi trepidaverunt timore, ubi non erat timor.

Quoniam Deus dissipavit ossa eorum qui hominibus placent: * confusi sunt, quoniam Deus sprexit eos.

Quis dabit ex Sion salutatem Israel? * cum converterit Deus captivitatem plebis

sue, exultabit Jacob, & letabitur Israel.

Psalmus 72.

Quam bonus Israel Deus his qui recti sunt corde!

Mei autem penē moti sunt pedes, * penē effusi sunt gressus mei;

Quia zelavi super iniquos, * pacem peccatorum videns;

Quia non est respectus morti eorum, * & firmitermentum in plaga eorum.

In labōre hominum non sunt, * & cum hominibus non flagellabuntur.

Ideō tenuit eos superbia; * operiti sunt iniquitate & impietate sua.

Prædiit quasi ex adipē infirmitas eorum; * transierunt in affectum cordis.

Cogitaverunt & locuti sunt nequitiam; * iniquitatem in excelso locuti sunt.

Posuerunt in cœlum os suum, * & lingua eorum transiit in terram.

Ideō convertetur populus meus hīc; * & dies pleni invenientur in eis.

Et dixerunt: Quomodo scit Deus? * &, Si est scientia in Excelso?

Ecce ipsi peccatores & abundantes in seculo * obtinuerunt divitias.

Et dixi: Ergo sine causa justificavi cor meum, * & lavi inter innocentes manus meas;

Et fui flagellatus totā diē, * & castigatio mea in matutinis.

Si dicēbam : Narrābo sic, *
Ecce nationem filiōrum tuō-
rum reprobāvi.

Existimābam ut cognōsce-
rem hoc : * labor est ante
me,

Donec intres in sanctua-
rium Dei, * & intēligam in
novissimis eōrum.

Veneruntamen propter do-
los posuisti eis; * dejecisti
eos, dum allevarentur.

Quomodo facti sunt in de-
solationem! * subito defe-
cerunt; perierunt propter
iniquitatem suam.

Velut sōnium surgēti-
um, Dōmine, * in civitate
tua imaginem ipsōrum ad
nihilum rediges.

Quia inflammātum est cor
meum, & renes mei com-
mutati sunt; * & ego ad
nihilum redactus sum, &
nescivi.

Ut jumentum factus sum
apud te, * & ego semper
tecum.

Diviso Psalmi 72.

Tenuisti [Dōmine] ma-
num dexteram meam,
& in voluntate tua deduxisti
me, * & cum glōria susce-
pisti me.

Quid enim mihi est in cōe-
lo? * & a te quid volui super
terram?

Defecit caro mea & cor
meum; * Deus cordis mei,
& pars mea, Deus, in aeter-
num.

Quia ecce qui elongant se a
te, peribunt; * perdidisti om-
nes qui fornicantur abs te.

Mihi autem adherere Deo

bonum est, * pōnere in Dō-
mino Deo spem meam;

Ut annūnciem omnes pro-
dicationes tuas * in portis
filiae Sion.

*Capitulum, p. breve, &c.
habentur in Proprio; & sic in
aliis Feriis.*

AD VESPERAS.

Y. Deus, in adiutorium.

Ante Pascha, Ant. 2. D.
Convētere.

*Temp. Paschali, Ant. ut in
Proprio & sic in aliis Feriis.*

Psalmus 114.

Dilexi, * quoniam exau-
diat Dōminus vocem
orationis meae.

Quia inclināvit aurem
suam mihi, * & in diebus
meis invocābo.

Circumdederunt me dolō-
res mortis, * & pericula in-
ferni invenērunt me.

Tribulationem & dolō-
rem invēni; * & nomen
Dōmini invocāvi.

O Dōmine, libera animam
meam : * misericors Dōmi-
nus, & iustus, & Deus no-
ster miseretur.

Custodiens parvulos Dō-
minus; * humiliātus sum,
& liberāvit me.

Convētere, anima mea,
in requiem tuam; * quia
Dōminus benefecit tibi;

Quia eripuit animam meā
de morte, * oculos meos a lā-
crymis, pedes meos a lapsu.
Placēbo Dōmino * in re-
gione vivōrum.

Ant. Convētere, anima
mea, in requiem tuam; quia
Dōminus benefecit tibi.

Ant. B. G. Levavi.

Psalmus 120.

Levavi oculos meos in montes, * unde venit auxilium mihi.

Auxilium meum a Dño, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotionem pedem tuum, * neque dormitet qui custodit te.

Ecce non dormitabit neque dormiet, * qui custodit Israel.

Dñus custodit te, Dñus protectio tua * super manum dexteram tuam.

Per diem sol non urit te, * neque luna per noctem.

Dñus custodit te ab omni malo : * custodiat animam tuam Dñus.

Dñus custodiat introitum tuum & exitum tuum, * ex hoc nunc, & usque in sæculum.

Ant. Levavi oculos meos in montes : auxilium meum a Dño.

Ant. 1. a. Adjutorium nostrum.

Psalmus 123.

Nisi quia Dñus erat in nobis, dicat nunc Israel : * nisi quia Dñus erat in nobis,

Cum exurgerent homines in nos, * forte vivos deglutissent nos.

Cum irasceretur furor eorum in nos, * forsitan aqua absorbuisset nos.

Torrentem pertransivit anima nostra : * forsitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem.

Benedictus Dñus, * qui non dedit nos in captivum dentibus eorum.

Anima nostra sicut passer erepta est * de laqueo venantium.

Laqueus contritus est, * & nos liberati sumus.

Adjutorium nostrum in nomine Dñi, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Adjutorium nostrum in nomine Dñi, qui fecit cœlum & terram.

Ant. 5. a. Magnificavit Dñus.

Psalmus 125.

In convertendo Dñus captivitatem Sion, * facti sumus sicut consolati.

Tunc repletum est gaudium os nostrum, * & lingua nostra exultatione.

Tunc dicent inter gentes : * Magnificavit Dñus facere cum eis.

Magnificavit Dñus facere nobiscum : * facti sumus lætantes.

Converte, Dñe, captivitatem nostram, * sicut torrens in austro.

Qui seminant in lacrymis, * in exultatione metent.

Euntes ibant & flebant, * mittentes semina sua.

Venientes autem venient cum exultatione, * portantes manipulos suos.

Ant. Magnificavit Dñus facere nobiscum : facti sumus lætantes.

Ant. 6. F. Adhæreat.

Psalmus 136.

Super flumina Babylonis, illic sedimus, * & flevimus cum recordarémur Sion. In salicibus in medio ejus

suspendimus organa nostra ;

Quia illic interrogaverunt nos, qui captivos duxerunt nos, * verba canticorum ;

Et qui abduxerunt nos : * Hymnum cantate nobis de canticis Sion.

Quomodo cantabimus canticum Dñi * in terra aliena ?

Si oblitus fuero tui, Jerúsalem, * oblivioni detur dextera mea.

Adhæreat lingua mea faucibus meis, * si non memineris tui ;

Si non proposuero Jerúsalem * in principio lætitiæ meæ.

Memor esto, Dñe, filiorum Edom, * in die Jerúsalem ;

Qui dicunt : Exinanite, exinanite * usque ad fundamentum in ea.

Filia Babylónis misera, * beatus qui retribuet tibi retributionem tuam quam retribuisti nobis.

Beatus qui tenebit, * & allidet parvulos tuos ad petram.

Ant. Adhæreat lingua mea faucibus meis, si non proposuero Jerúsalem in principio lætitiæ meæ.

Capit. Hymnus, Versicul.

Ant. ad Magnificat. Preces, &c. habentur in Proprio ; & sic in alijs Feriis.

AD COMPLETORIUM.

Ÿ. Converte nos, Deus, in adiutorium,

Ante Pascha, Ant. 2. D. Iustum.

Ten p. Paschali, Ant. ut in Proprio ; & sic in alijs Feriis.

Psalms 6.

Domine, ne in furore tuo arguas me, * neque in ira tua corripas me.

Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum : * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde ; * sed tu, Domine, usquequo ?

Convertere, Domine, & eripe animam meam : * salvum me fac propter misericordiam tuam ;

Quoniam non est in morte qui memor sit tui : * in inferno autem quis confitebitur tibi ?

Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum, * lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est a furore oculus meus, * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discédite à me, omnes qui operamini iniquitatem, * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam : * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimici mei : * convertantur & erubescant valde velociter.

Psalms 7.

Domine Deus meus, in te speravi : * salvum me fac ex omnibus persequentibus me, & libera me.

Nequando rapiat ut leo animam meam, * dum non

est qui redimat, neque qui
salvum faciat.

Dómine Deus meus, si
feci istud: * si est iniquitas
in manibus meis:

Si reddidi retribuéntibus
mihi mala, * decídam mé-
rito ab inimicis meis inanis:

Persequatur inimicus ani-
mam meam, & comprehen-
dat, & conculcet in terra
vitam meam, * & glóriam
meam in pulverem deducat.

Exurge, Dómine, in ira
tua, * & exaltare in finibus
inimicórum meórum.

Et exurge, Dómine Deus
meus, * in præcepto quod
mandastí.

Et synagoga populórum
circumdabit te; * & propter
hanc in altum regrédere.

Dóminus júdicat pópu-
los: * júdica me, Dómine,
secundum justítiam meam,
& secundum innocentiam
meam super me.

Consumetur nequítia pec-
catórum; * & diriges ju-
stum, scrutans corda & re-
nes, Deus.

Justum adjutórium meum
a Dómino, * qui salvos facit
rectos corde.

Diviso Psalmi 7.

Deus iudex justus, fortis
& pátiens, * numquid
irascitur per singulos dies?

Nisi conversi fuéritis, glá-
dium suum vibrábit: * arcum
suum tendit, & parávit
illum.

Et in eo parávit vasa mor-
tis; * sagittas suas ardéntibus
effecit.

Ecce partúrit iniquitatem; *
concepit dolórem, & pépe-
rit iniquitatem.

Lacum aperuit, & effódit
eum; * & incidit in sóveam
quam fecit.

Convertétur dolor ejus in
caput ejus; * & in vérticem
ipsius iniquitas ejus descen-
det.

Confitébor Dómino secun-
dum justítiam ejus, * & psál-
lam nómini Dñi altíssimi.

Ant. Justum adjutórium
meum a Dómino, qui sal-
vos facit rectos corde. *Ps. 7.*

*Hymnus, Capitulum, & bre-
ve, Antiphona ad Nunc di-
mittis. & Preces, habentur
in Proprio; & sic in aliis Fe-
riis.*

FERIA TERTIA.
AD OFFICIUM NOCT.

Ant. 7. d. Quis requiescet.

Psalmus 14.

Domine, quis habitábit
in tabernáculo tuo? *
aut quis requiescet in
monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine mácu-
la, * & operáetur justítiam;

Qui loquitur veritatem in
corde suo; * qui non egit do-
lum in lingua sua,

Nec fecit próximo suo ma-
lum, * & opprobrium non
accepit adversus próximos
suos.

Ad hóstíam deductus est in
conspectu ejus malignus; *
timentes autem Dóminum
gloríficat.

Qui jurat próximo suo, &
non decipit; * qui pecúniam
suam non dedit ad iuram,

munera super innocentem non accepit.

Qui facit hæc, * non morietur in æternum.

Psalmus 18.

Cæli enarrant glóriam Dei, * & ópera manuum ejus annúnciat firmamentis.

Dies diéi eructat verbum, * & nox nocti indicat sciéntiam.

Non sunt loquæ neque sermões, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exivit sonus eórum, & in fines orbis terræ verba eórum : * in sole pósuit tabernáculum suum.

Et ipse tamquam sponsus procedens de thámo suo, * exultávit ut gigas ad currendam viam.

A summo cælo egressio ejus, & occurfus ejus usque ad summū ejus ; * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Diviso Psalmi 18.

Lex Dómini immaculata, convertens ánimas : * testimóniam Dómini fidèle, sapiéntiam præstans parvulis.

Justitiæ Dómini rectæ, lætificantes corda : * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, permanens in sæculum sæculi : * judícia Dómini vera, justificata in semetipsa.

Desiderabilia super aurum & lapidem pretiosum multum, * & dulcióra super mel : favum.

Erunt sicut tunc cultio-

dit ea ; * in custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intélligit ? * ab occultis meis munda me, & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, * tunc immaculatus ero, & emundabor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant eloquia oris mei, * & meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine, adjutor meus, * & redemptor meus.

Ant. Quis requiescet in monte sancto tuo, Dómine ? qui operatur justiciam, nec fecit próximo suo malum.

Pf. 14.

Ant. 5. a. Non proponébam.

Psalmus 71.

Deus, iudiciam tuum regi da, * & justiciam tuam filio regis,

Judicare pópulum tuum in justitia, * & páu-peres tuos in iudicio.

Suscipiant montes pacem pópulo, * & colles justiciam.

Judicabit páu-peres pópuli, & salvos faciet filios páu-perum, * & humiliabit calumniatórem.

Et permanébit cum sole & ante lunam, * in generatione & generationem.

Descendet sicut pluvia in vellus, * & sicut stillicidia stillántia super terram.

Oriétur in diebus ejus justitia, & abundántia pacis, * donec auferatur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * & à flumini-

usque ad terminos orbis terrarum.

Coram illo procident Aethiopes, * & inimici ejus terram lingent.

Divisio Psalmi 71.

Reges Tharsus & insulae munera offerent; * reges Arabum & Saba dona adducent.

Et adorabunt eum omnes reges terrae: * omnes gentes servient ei;

Quia liberabit pauperem a potente, * & pauperem cui non erat adiutor.

Parcet pauperi & inopi; * & animas pauperum salvas faciet.

Ex usuris & iniquitate redimet animas eorum; * & honorabile nomen eorum coram illo.

Et vivet, & dabitur ei de auro Arabiae, & adorabunt de ipso semper: * totâ die benedicent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis montium, superextolletur super Libanum fructus ejus; * & flore-bunt de civitate sicut fenum terrae.

Sit nomen ejus benedictum in secula: * ante solem permanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terrae: * omnes gentes magnificabunt eum.

Benedictus Dominus Deus Israel, * qui facit mirabilia solus.

Et benedictum nomen maiestatis ejus in aeternum; *

& replebitur maiestate ejus omnis terra: fiat, fiat.

Psalmus 100.

Misericordiam & iudicium * cantabo tibi, Domine.

Psallam, & intelligam in via immaculata, * quando venies ad me.

Perambulabam in innocentia cordis mei, * in medio domus meae.

Non proponebam ante oculos meos rem injustam: * facientes praevaricationes odivi.

Non adhæsit mihi cor pravum: * declinans a me malignum non cognoscebam.

Detrahentem secretum proximo suo, * hunc persequabar.

Superbo oculo & insatiabili corde, * cum hoc non edebam.

Oculi mei ad fideles terrae, ut sedeant mecum: * ambulans in via immaculata, hic mihi ministrabat.

Non habitabit in medio domus meae, qui facit superbiam: * qui loquitur iniqua, non direxit in conspectu oculorum meorum.

In matutino interficiebam omnes peccatores terrae, * ut disperderem de civitate Domini omnes operantes iniquitatem.

Ant. Non proponebam ante oculos meos rem injustam: detrahentem secretum proximo suo, hunc persequabar. *Pf. 100.*

Ant. 6. E. Adjúvit.

Psalmus

Psalmus 106.

Diviso Psalmi 106.

Confiteamini Dómino,
quóniam bonus ; *
quóniam in sèculum
misericórdia ejus.

Dicant qui redempti sunt
à Dómino , * quos redémit
de manu inimíci ;

Et de regiónibus congre-
gávit eos , * à solis ortu & oc-
casu , ab Aquilóne & mari.

Erravérunt in solitúdine ,
in inaquóso : * viam civitátis
habitáculi non invénérunt.

Esurientes , & sitientes ; *
ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dómi-
num , cum tribularentur ; *
& de necessitatibus eórum
eripuit eos.

Et deduxit eos in viam
rectam , * ut irent in civi-
tatem habitatiónis.

Confiteantur Dómino mi-
sericórdie ejus , * & mirabí-
lia ejus filiis hóminum ;

Quia satiávit ánimam iná-
nem , * & ánimam esurien-
tem satiávit bonis.

Sedentes in ténebris &
umbra mortis , * vinclos in
mendicitate & ferro ;

Quia exacerbavérunt eló-
quia Dei , * & consílium Al-
tissimi irritavérunt.

Et humiliátum est in labó-
ribus cor eórum : * infirmati
sunt , nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dómi-
num , cum tribularentur ; *
& de necessitatibus eórum
liberávit eos.

Et eduxit eos de ténebris ,
& umbra mortis ; * & vin-
cula eórum dirúpit.

Pars Tercia. Bles.

Confiteantur Dómino
misericórdie ejus , * &
mirabília ejus filiis hómi-
num ;

Quia contrívit portas æ-
reas , * & vectes fèrreos con-
frégit.

Suscépit eos de via iniqui-
tatis eórum ; * propter inju-
stítias enim suas humiliáti
sunt.

Omnem escam abomináta
est ánima eórum ; * & ap-
propinquavérunt usque ad
portas mortis.

Et clamavérunt ad Dómi-
num , cum tribularentur ; *
& de necessitatibus eórum
liberávit eos.

Misit verbum suum , &
salávit eos ; * & eripuit eos
de interitiónibus eórum.

Confiteantur Dómino mi-
sericórdie ejus , * & mirabí-
lia ejus filiis hóminum.

Et sacrificent sacrificium
laudis , * & annúncient ópe-
ra ejus in extultatióne.

Qui descendunt mare in
návibus , * facientes opera-
tiónem in aquis multis ;

Ipsi vidérunt ópera Dó-
mini , * & mirabília ejus in
profundo.

Dixit ; & stetit spíritus
procellæ , * & exaltati sunt
fluctus ejus.

Ascendunt usque ad coe-
les , & descendunt usque ad
abyssos ; * ánima eórum in
malis tabescébat :

Turbati sunt , & moti sunt
sicut ébrius ; * & omnis sa-
piéntia eórum devorata est.

C

Et clamaverunt ad Dóminum, cum tribularentur; * & de necessitatibus eorum eduxit eos.

Et statuit procellam ejus in auram, * & sinerunt fluctus ejus;

Et latati sunt quia fluerunt: * & deduxit eos in portum voluntatis eorum.

Altera divisio Psalmi 106.

Confiteantur Dño misericordie ejus, * & mirabilia ejus filii hominum.

Et exaltent eum in ecclesia plebis, * & in cathedra seniorum laudans eum.

Posuit flumina in desertum, * & exiit aquarum in sitim;

Terram fructiferam in saluginem, * & a malicia inhabitantium in ea.

Posuit desertum in stagna aquarum, * & terram sine aqua in exiit aquarum;

Et collocavit illic esurientes: * & constituertur civitatem habitationis.

Et seminauerunt agros, & plantaverunt vineas, * & fecerunt fructum nativitatis.

Et benedixit eis, & multiplicati sunt nimis; * & jumenta eorum non minoraverunt.

Et pauci facti sunt, * & vexati sunt a tribulatione malorum, & dolore.

Effusa est contemptio super principes; * & errare fecit eos in invio, & non in via.

Et adjúvit pauperem de inopia, * & posuit sicut oves familias,

Videbunt recti, & letabuntur; * & omnis iniquitas oppilabit os suum.

Quis sapiens, & custodiet hæc? * & intelliget misericordias Dómini?

Ant. Adjúvit Dóminus pauperem de inopia: videbunt recti, & letabuntur.

AD LAUDES.

Ant. 4. D. Qui non accepit, *Psalmus 23.*

Domini est terra, & plenitudo ejus: * orbis terrarum, & universi qui habitant in eo;

Quia ipse super maria fundavit eum, * & super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus & mundo corde, * qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo próximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Dómino, * & misericordiam a Deo salutari suo.

Hæc est generatio querentium eum, * querentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestras: & elevamini, portæ æternales; * & introibit rex gloriæ.

Quis est iste rex gloriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attollite portas, principes, vestras: & elevamini, portæ æternales; * & introibit rex gloriæ.

Quis est iste rex gloriæ? *

Perid tertiæ ad Laudes.

Dominus virtutum ipse est rex gloriæ.

Ans. Qui non accepit in vano animam suam, nec iuravit in dolo proximo suo, hic accipiet benedictionem à Domino.

Ans. 1. a. Audiam.

Psalmus 84.

Benedixisti, Domine; terram tuam, * avertisti captivitatem Jacob.

Remissisti iniquitatem plebis tuæ, * operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam, * avertisti ab ira indignationis tuæ.

Converte nos, Deus salutaris noster, * & averte iram tuam à nobis.

Numquid in eternum irasceris nobis? * aut extendes iram tuam à generatione in generationem?

Deus, tu conversus vivificabis nos; * & plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, * & salutare tuum da nobis.

Audiam quid loquatur in me Dominus Deus; * quoniam loquatur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * & in pos qui convertuntur ad cor.

Verumtamen prope timentes eum salutare ipseus, * ut inhabitet gloria in terra nostra.

Misericordia & veritas obviaverunt sibi: * iustitia & pax osculatae sunt.

Veritas de terra orta est, *

& iustitia de caelo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignitatem; * & terra nostra dabit fructum suum.

Iustitia ante eum ambulabit, * & ponet in via gressus suos.

Ans. Audiam quid loquatur in me Dominus Deus; quoniam loquatur pacem in plebem suam, & super sanctos suos.

Ans. 3. a. Qui diligitis.

Psalmus 96.

Dominus regnavit, exultet terra, * lætentur insulae multae.

Nubes & caligo in circuitu ejus: * iustitia & iudicium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcedet, * & inflammabit in circuitu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terræ: * vidit, & commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt à facie Domini; * à facie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt caeli iustitiam ejus; * & viderunt omnes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes qui adorant sculpsilla, * & qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum, * omnes Angeli ejus.

Audivit, & læta est Sion: * & exultaverunt filiae Judæ propter iudicia tua, Domine;

Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram: * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dñm;
odíte malum: * custódit Dó-
minus ánimas sanctórum
suórum; de manu peccatóris
liberábit eos.

Lux orta est iusto, * & re-
tis corde lætítia.

Lætámini, iusti, in Dó-
mino, * & confitémini me-
móriz sanctificatiónis ejus.

Ans. Qui diligitis Dñm,
odíte malum: custódit Dñs
ánimas sanctórum suórum.

Ans. 7. d. Vivens.

*In Feria, Canticum Exe-
chie. If. 38.*

EGo dixi: In dimidio dié-
rum meórum vadam ad
portas inferi: * quasi vi resi-
dum annórum meórum.

Dixi: Non vidébo Dó-
minum Deum in terra vi-
véntium: * non aspiciam
hóminem ultra, & habita-
torem quíetis.

Generátio mea abláta est
& convoluta est à me, * quasi
tabernáculum pastórum,

Præcisa est, velut à texen-
te, vita mea; dum adhuc
ordírer, succídit me: * de
mané usque ad vésperam fí-
nies me.

Sperábam usque ad mané,
quasi leo sic contrívit ómnia
ossa mea: * de mané usque
ad vésperam finies me.

Sicut pullus hirúdinis sic
clamábo, * meditábor ut co-
lumba.

Attenuáti sunt óculi mei
suspicientes in excelsum: *
Dómine, vim pátor, res-
ponde pro me.

Quid dicam, aut quid res-

pondébit mihi, * cum ipse
fécit?

Recogitábo tibi omnes an-
nos meos * in amaritúdine
ánimæ meæ.

Dñe, si sic vívitur, & in tá-
libus vita spíritus mei, * cor-
rípias me, & vivificábis me.

Ecce in pace amaritúdo
mea amaríssima: * tu autem
exuísti ánimam meam, &
non períret:

Projecisti post tergum
tuum * ómnia peccáta meæ.

Quia non infernus confi-
tébitur tibi, neque mors lau-
dábit te; * non expectábunt;
qui descendunt in lacum,
veritátem tuam.

Vivens, vivens ipse con-
fitebitur tibi, sicut & ego
hódie: * pater filiis notam
faciet veritátem tuam.

Dómine, salvum me fac; *
& psalmos nostros cantábi-
mus cunctis diébus vitæ no-
stræ in domo Dómini.

Ans. Vivens, vivens ip-
se confitebitur tibi, Dómi-
ne: pater filiis notam faciet
veritátem tuam.

[*In Festis, Canticum.*

Eccli. 36.

Miserere nostri, Deus
ómnium, & respice
nos, * & ostende nobis lu-
cem miserationum tuarum;

Et immitte timórem tuum
super gentes quæ non exqui-
sierunt te, * ut cognoscant
quia non est Deus, nisi tu,
& enarrent magnália tua.

Alleva manum tuam su-
per gentes aliénas, * ut ví-
deant poténtiam ream.

Sicut enim in conspectu eorum sanctificatus es in nobis, * sic in conspectu nostro magnificaberis in eis;

Ut cognoscant te, * sicut & nos cognovimus quoniam non est Deus præter te, Domine.

Innova signa, & immuta mirabilia: * glorifica manum, & brachium dextrum.

Excita furorem, & effunde iram: * tolle adversarium, & afflige inimicum.

Festina tempus, & memento finis, * ut enarrent mirabilia tua.

In ira flammæ devoretur qui salvatur; * & qui pessimant plebem tuam, inveniant perditionem.

Contere caput principum inimicorum, * dicentium: Non est alius præter nos.

Congrega omnes tribus Jacob, * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, & gnarrent magnalia tua;

Et hæreditabis eos, * sicut ab initio.

Miserere plebi tuæ super quam invocatum est nomen tuum, * & Israel quem coequasti primogenito tuo.

Miserere civitati sanctificationis tuæ Jerusalem, * civitati requiæ tuæ.

Reple Sion inenarrabilibus verbis tuis, * & gloriâ tuâ populum tuum.]

Ans. I. D. Laudate.

Psalms 150.

Laudate Dñum in sanctis ejus: * laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus: * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ: * laudate eum in psalterio & cithara.

Laudate eum in tympano & choro: * laudate eum in chordis & organo.

Laudate eum in cymbalis benesonantibus; laudate eum in cymbalis jubilationis: * omnis spiritus laudet Dominum.

Ans. Laudate Dominum in sanctis ejus: laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

AD PRIMAM.

Psalms 34.

Judica, Domine, nocentes me, * expugna impugnantes me.

Apprehende arma & scutum, * & exurge in adjutorium mihi.

Effunde frumentum, & concludé adversus eos qui persequuntur me: * dic animæ meæ, Salus tua ego sum.

Confundantur & reveantur * querentes animam meam.

Avertantur retrorsum, * & confundantur cogitantes mihi mala.

Fiant tamquam pulvis ante faciem venti, * & angelus Domini coarctans eos.

Fiat via illorum tenebræ & lubricum, * & angelus Domini persequens eos;

Quoniam gratis abscon-

dérunt mihi interitum láquei sui, * supervacue exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignorat; & captio quam abscondit apprehendat eum, * & in láqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultabit in Dómino, * & delectabitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent: * Dómine, quis similis tibi?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénium & páuperem á diripientibus eum.

Diviso Psalmi 34.

Surgentes testes iníqui, * quæ ignorábam interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * sterilitatem ánimæ meæ.

Ego autem, cum mihi molesti essent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam, * & oratio mea in sinu meo convertétur.

Quasi próximum, & quasi fratrem nostrum, sic complacébam; * quasi lugens & contritátus sic humiliábar.

Et adversum me lætati sunt, & convenérunt: * congregáta sunt super me flagella, & ignorávi.

Dispáti sunt, nos compuncti; tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatione: * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine, quando respí-

ad Psalms.

cies? * restitue ánimam meam á malignitáte eórum, á leó-nibus unicam meam.

Confitébor tibi in ecclésiá magna: * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergáudeant mihi qui adversántur mihi infque, * qui odérunt me gratis, & annuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacífice loquebantur; * & in iracúndia terræ loquentes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum; * dixerunt: Euge, euge, viderunt óculi nostri.

Vidisti, Dómine, ne stiles: * Dómine, ne discédas á me.

Altera divisio Psalmi 34.

Exurge, & intende iudicio meo, * Deus meus & Dóminus meus, in causam meam.

Júdica me secundum justitiam tuam, Dómine Deus meus; * & non supergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus suis: Euge, euge, ánimas nostræ; * nec dicant: Devorávimus eum.

Erubescant & revereantur simul, * qui gratulantur malis meis.

Induantur confusione & severentia, * qui magna loquantur super me.

Exultent & lætentur qui volunt justitiam meam; * & dicant semper: Magnificetur Dóminus, qui volens pacem servi ejus.

De lingua mea medicabitur iustitiam tuam, * tot die laudem tuam.

AD TERTIAM.

Psalmus 25.

Judica me, Dómine, quóniam ego in innocentia mea ingressus sum; * & in Dómino sperans, non infirmabor.

Proba me, Dómine, & tenta me: * ure renes meos & cor meum;

Quóniam misericórdia tua ante oculos meos est, * & complácuti in veritate tua.

Non sedi cum concilio vanitátis, * & cum iniqua geréntibus non introlabo.

Odívi ecclésiám malignántium, * & cum impiis non sedébo.

Lavábo inter innocentes manus meas, * & circúmdabo altáre tuum, Dómine;

Ut audíam vocem laudis, * & enarrem universa mirabilia tua.

Dómine, dilexi decóretu domús tuæ, * & locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum impiis, Deus, ánimam meam, * & cum viris sanguinum vitam meam,

In quorum manibus iniquitates sunt: * dextera eórum repléta est manéribus.

Ego autem in innocentia mea ingressus sum: * redime me, & miserere mei.

Pes meus stetit in directo: * in ecclésiis benedicam te, Dómine.

Psalmus 49.

Deus decórum Dóminus locútus est; * & vocávit terram a solis ortu usque ad occésum.

Ex Sion * species decóris ejus.

Deus manifeste véniet; * Deus noster, & non filébit.

Ignis in conspectu ejus exardescet, * & in circuitu ejus tempestas válida.

Advocábit cælum defusum, & terram, * discérnet populum suum.

Congregáte illi sanctos ejus, * qui ordinant testamentum ejus super sacrificia.

Et annuntiábunt cœli iustitiam ejus, * quóniam Deus iudex est.

Audi, populus meus, & loquar; Israel, & testificabor tibi: * Deus Deus tuus ego sum.

Non in sacrificiis tuis arguam te; * holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper.

Non accipiam de domo tua vitulos, * neque de grégibus tuis hircos;

Quóniam meæ sunt omnes feræ sylvarum, * jumenta in montibus & boves.

Cognóvi omnia volatilia cœli; * & pulcritúdo agri mecum est.

Si esuriero, non dicam tibi; * meus est enim orbis terræ, & plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum? * aut sanguinem hircórum potábo?

Immola Deo sacrificium

laudis, * & redde Altissimo vota tua.

Et invoca me in die tribulationis; * etiam te, & honorificabis me.

Diviso Psalmi 49.

Peccatori autem dixit Deus: * Quare tu enarras iustitias meas, & assumis testamentum meum per os suum?

Tu verò odisti disciplinam, * & projecisti sermones meos retrorsum.

Si vidēbas furem, currebas cum eo; * & cum adulteris portionem tuam ponebas.

Os tuum abundavit malitia, * & lingua tua concinabatur dolos.

Sedens adversus fratrem tuum loquebaris, & adversus filium matris tuæ ponebas scandalum: * hæc fecisti, & tacui.

Existimasti, inique, quod ero tui similis: * arguam te, & statuam contra faciem tuā.

Intelligite hæc, qui obliviscimini Deū; * nequando rapiat, & non sit qui eripiat.

Sacrificium laudis honorificabit me; * & illuc iter quo ostendam illi salutare Dei.

A D S E X T A M.

Psalmus 36.

Noli æmulari in malignantibus, * neque zelaveris facientes iniquitatem;

Quoniam tamquam fenum velociter arescent, * & quemadmodum olera herbarum cito decident.

Spera in Domino, & fac bonitatem; * & inhabitā terram, & pascēris in divitiis ejus.

Delectare in Domino, * & dabit tibi petitiones cordis tui.

Revēla Dño viam tuam, & spera in eo; * & ipse faciet.

Et educet quasi lumen iustitiam tuam, & iudicium tuum tamquam meridiem: * subditus esto Domino, & ora eum.

Noli æmulari in eo qui prosperatur in via sua, * in homine faciente iniquitias.

Dēfine ab ira, & derelinque furorē: * noli æmulari, ut maligneris;

Quoniam qui malignantur, exterminabuntur: * sustinentes autem Dominum, ipsi hereditabunt terram.

Et adhuc pusillum, & non erit peccator; * & quæres locum ejus, & non invēies.

Manfuēti autem hereditabunt terram, * & delectabuntur in multitudine pacis.

Observabit peccator iustum, * & stridēbit super eum dēntibus suis.

Dominus autem irridēbit eum, * quoniam prospiciat quod veniet dies ejus.

Gladium evaginaverunt peccatores; * intenderunt arcum suum,

Ut desiciant pauperem & inopem, * ut trucident rectos corde.

Gladius eorum intret in corda ipsorum, * & arcus eorum confringatur.

Melius est modicum iusto, * super divitias peccatorum multas,

Quoniam brachia peccatorum conterentur; * confirmat autem iustos Dominus.

Diviso Psalmi 36.

Novit Dominus dies immaculatorum, * & hereditas eorum in æternum erit. Non confundentur in tempore malo, & in diebus famis saturabuntur; * quia peccatores peribunt.

Inimici vero Domini, mox ut honorificati fuerint, & exaltati, * deficientes, quemadmodum fumus, deficient.

Mutabitur peccator, & non solvet; * iustus autem miseretur, & tribuet.

Quia benedicientes ei hereditabunt terram; * maledicientes autem ei disperibunt.

Apud Dominum gressus hominis dirigentur, * & viam ejus volet.

Cum ceciderit, non collidetur; * quia Dominus supponit manum suam.

Junior fui, etenim senui; * & non vidi justum derelictum, nec semen ejus querens panem.

Tota die miseretur & commodat; * & semen illius in benedictione erit.

Declina a malo, & fac bonum, * & inhabita in seculum seculi.

Quia Dominus amat iudicium, & non derelinquet sanctos suos: * in æternum conservabuntur.

Injusti punientur; * & semen impiorum peribit.

Iusti autem hereditabunt terram, * & inhabitabunt in seculum seculi super eam.

Altera divisio Psalmi 36.

Os iusti meditabitur sapientiam, * & lingua ejus loquetur iudicium.

Lex Dei ejus in corde ipsius; * & non supplantabuntur gressus ejus.

Considerat peccator iustum, * & querit mortificare eum.

Dominus autem non derelinquet eum in manibus ejus; * nec damnabit eum, cum iudicabitur illi.

Expecta Dominum, & custodi viam ejus; & exaltabit te, ut hereditate capias terram: * cum perierint peccatores, videbis.

Vidi simpium superexaltatum, * & elevatum sicut cedros Libani.

Et transivi, & ecce non erat; * & quæsi eum, & non est inventus locus ejus.

Custodi innocentiam, & vide æquitatem, * quoniam sunt reliquie homini pacifico.

Injusti autem dispersuntur simul; * reliquie impiorum interibunt.

Salus autem iustorum a Domino, * & protector eorum in tempore tribulationis.

Et adjuvabit eos Dominus, & liberabit eos; * & eruet eos a peccatoribus, & salvabit eos, quia speraverunt in eo.

A D N O N A M.

Psalmus 108.

DEus, laudem meam
ne tacueris; * quia os
peccatoris, & os do-
lōsi super me apertum est.

Locuti sunt adversum me
lingua dolosa, & sermō-
nibus odii circumdederunt
me, * & expugnaverunt me
gratis.

Pro eo ut me dilgerent,
detrhebant mihi; * ego au-
tem orabam.

Et posuerunt adversum
me mala pro bonis, * &
odium pro dilectione mea.

Diviso Psalmi 108.

Constitu [Dōmine] su-
per eum peccatorem; * &
diabolus stet a dextris ejus.

Cum judicatur, exeat con-
demnatus; * & oratio ejus
fiat in peccatum.

Fiant dies ejus pauci; * &
episcopatum ejus accipiat
alter.

Fiant filii ejus orphani, *
& uxor ejus vidua.

Nutantes transferantur fi-
lii ejus, & mendicent, * &
ejiciantur de habitationibus
suis.

Scrutetur foenerator om-
nem substantiam ejus; * &
diripiant alieni labores ejus.

Non sit illi adjutor, nec sit
qui misereatur pupillis ejus.

Piant nati ejus in interi-
tum: * in generatione una
deleatur nomen ejus.

In memoriam redeat in-
iquitas patrum ejus in conspe-
ctu Dōmini; * & peccatum
matris ejus non deleatur.

Fiant contra Dōminum
semper: * & dispareat de
terra memoria eorum;

Pro eo quod non est re-
cordatus facere misericor-
diam, * & persecutus est hō-
minem inopem & mendic-
tum, & punctum corde
mortificare.

Et dilexit maledictionem,
& venit ei; * & noluit be-
nedictionem, & elongabitur
ab eo.

Et induit maledictionem
sicut vestimentum; * & in-
travit sicut aqua in interiora
ejus, & sicut oleum in ossi-
bus ejus.

Fiat ei sicut vestimentum
quo operitur, * & sicut zona
quā semper praecingitur.

Hoc opus eorum qui de-
trahunt mihi apud Dōmi-
num, * & qui loquuntur ma-
la adversus animam meam.

Et tu, Dōmine, Dōmine,
fac mecum propter nomen
tuum, * quia suavis est mi-
sericordia tua.

Altera divisio Psalmi 108.

Libera me, quia egenus
& pauper ego sum, * &
cor meum conturbatum est
intra me.

Sicut umbra, cum decli-
nat, ablatus sum; * & ex-
cussus sum sicut locustae.

Gēna mea infirmata sunt
a jejūnio, * & caro mea im-
mutata est propter oleam.

Et ego factus sum oppro-
brium illis: * viderunt me,
& moverunt capita sua.

Adjuva me, Dōmine Deus
meus: * saluum me fac se-

Psalmus tertius ad Vesperas.

79

multam misericordiam tuam.

Et sciant quia manus tua
hæc; * & tu, Domine, fe-
cisti eam.

Maledicent illi, & in be-
pedices: * qui insurgant in
me, confundantur; servus
animum tuum lætabitur.

Indignantur, qui deprecantur
mihi, pudete; * & operian-
tur sicut diptide confusione
sua.

Confitebor Domino ni-
tis in ore meo, * & in in-
sidio multorum laudabo eum;
Quia sustinuit a deestis paupe-
ris, * ut salvam fieret a per-
secutionibus animam meam.

A D V E S P E R A S.

Ans. 3. b. Multa incola fuit.

Psalmus 119.

AD Dominum, cum tri-
butis, clamavi; * &
exaudivit me.

Domine, libera animam
meam a labiis iniquis, * &
a lingua dolosa.

Quid datur tibi, aut quid
apponatur tibi * ad linguam
dolosam?

Sagittæ potentis acutæ, *
cum carbonibus desolatoriis.

Heu mihi, quis incolæ
meus prolongatus est! habi-
tavi cum habitantibus Ce-
lar: * multam incola fuit
anima mea.

Cum his qui odérunt pa-
cem, eram pacificus; * cum
loquebar illis, impugnabant
me gratis.

*Ans. Multam incola fuit
anima mea, Domine: cum
his qui odérunt pacem, eram
pacificus.*

*Ans. 1. f. Propter fratres
meos.*

Psalmus 121.

Lætus sum in his que
dicta sunt mihi: * In
domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri
in ætatis tuis, Jérusalem;

Jerusalem que edificatur
ut civitas, * ejus participatio
ejus in idipsum.

Illic enim ascenderunt
tribus, tribus Domini; * tes-
timonium Israel, ad confi-
tendum nomini Domini:

Quia illic sederunt sedes
in iudicio, * sedes super dor-
mum David.

Reges que ad pacem sunt
Jérusalem; * & abundantia
diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua, * &
abundantia in virtutibus tuis.

Propter fratres meos &
proximos meos, * loquebar
pacem de te.

Propter domum Domini
Dei nostri, * quaesivi bona
tibi.

*Ans. Propter fratres meos
& proximos meos, loquebar
pacem de te, Jérusalem.*

Ans. 4. d. Quam bonum.

Psalmus 122.

Ecce quam bonum, &
quam jucundum, * ha-
bitare fratres in unum!

Sicut unguentum in ca-
pite, * quod descendit in
barbam, barbam Aaron,

Quod descendit in oram
vestimenti ejus; * sicut ros
Hermón, qui descendit in
montem Sion.

Quoniam illic mandavit

Dominus benedictionem, *
& vitam usque in seculum.

Ant. Quam bonum, &
quam jucundum, habitare
fratres in unum!

Ant. 8. G. In misericordia.
Psalmus 140.

Domine, clamavi ad te,
exaudi me; * intende
voci meae, cum clamavero
ad te.

Dirigatur oratio mea sicut
incensum in conspectu tuo: *
elevatio manuum mearum,
sacrificium vespertinum.

Pone, Domine, custodiam
ori meo, * & ostium circum-
stantiae labiis meis.

Non declinas cor meum
in verba malitiae, * ad ex-
sandas excusationes in pec-
catis,

Cum hominibus operanti-
bus iniquitatem; * & non
communicabo cum electis
eorum.

Corripiet me justus in mi-
sericordia, & increpabit me: *
oleum autem peccatoris non
impinguet caput meum;

Quoniam adhuc & oratio
mea * in beneplacitis eorum.

Absorpti sunt juncti petrae
iudices eorum: * audient
verba mea, quoniam potue-
runt.

Sicut crassitudo terrae eru-
pta est super terram, * dissi-
pata sunt ossa nostra secus
infernum.

Quia ad te, Domine, Do-
mine, oculi mei; * in te spe-
ravi, non auferas animam
meam.

Custodi me a laqueo quem

statuerunt mihi, * & a scanda-
lis operantium iniquita-
tem.

Cadent in reticulo ejus
peccatores: * singulariter
sum ego, donec transeam.

Ant. In misericordia ju-
stus increpabit me; oleum
autem peccatoris non impin-
guet caput meum.

Ant. 6. F. Me expectant;
Psalmus 141.

Voce mea ad Dominum
clamavi, * voce mea ad
Dominum deprecatus sum.

Effundo in conspectu ejus
orationem meam, * & tri-
bulationem meam ante ip-
sum pronuntio.

In deficiendo ex me spi-
ritum meum; * & tu cogno-
visti semitas meas.

In via hac qua ambulabam,
* absconderunt la-
queum mihi.

Considerabam ad dexte-
ram, & videbam; * & non
erat qui cognosceret me.

Deriit fuga a me, * & non
est qui requirat animam
meam.

Clamavi ad te, Domi-
ne: * dixi, Tu es spes mea,
portio mea in terra viventi-
um.

Intende ad deprecationem
meam, * quia humiliatus sum
nimis.

Libera me a persecuenti-
bus me, * quia confortati
sunt super me.

Educ de custodia animam
meam, ad confitendum no-
mini tuo: * me expectant
justi, donec retribuas mihi.

Ans. Me expectant iusti,
donec retribuas mihi, Dó-
mine.

AD COMPLETORIUM.

Ans. 7. c. Tu remisisti.

Psalms 12.

Usquequò, Dómine,
oblivisceris me in fi-
nem? * usquequò
avertis faciem tuam à me?

Quamdiù ponam consilia
in anima mea, * dolorem
in corde meo per diem?

Usquequo exaltabitur ini-
micus meus super me? * res-
pice, & exaudi me, Dómi-
ne Deus meus.

Illumina oculos meos, ne
unquam obdormiam in
morte; * nequando dicat
inimicus meus: Prævalui
adversus eum.

Qui tribulant me, exultá-
bunt si motus fuero; * ego
autem in misericórdia tua
sperávi.

Exultábit cor meum in
salutári tuo: * cantábo Dó-
mino qui bona tribuit mihi,
& psallam nómini Dómini
altíssimi.

Psalms 31.

Beati quorum remissæ
sunt iniquitates, * &
quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir cui non impu-
távit Dóminus peccatum, *
nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tæcui, invete-
ravérunt ossa mea, * dum
clamárem totá die.

Quóniam die ac nocte gra-
vata est super me manus tua: *
conversus sum in ærumna
mea, dum configitur spina.

Delictum meum cógitavi
tibi feci, * & iniquitatem
meam non abscondi.

Dixi: Confitebor adver-
sum me iniquitatem meam
Dómino; * & tu remisisti
iniquitatem peccati mei.

Pro hac orábit ad te om-
nis sanctus * in tempore op-
portúno.

Verúntamen in dilúvio
aquarum multarú, * ad eam
non approximábunt.

Tu es refúgium meum à
tribulatione quæ circumdedit
me: * exultatio mea, érue
me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, &
instruam te in via hac quæ
gradiéris: * firmábo super te
oculos meos.

Nolite fletu sicut equus &
mulus, * quibus non est in-
tellectus.

In campo & fræno maxil-
las eorum constringe, * qui
non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris; *
sperantem autem in Dómi-
no misericórdia circumdabit.

Lætámini in Dómino, &
exultáte, iusti; * & gloriá-
mini, omnes recti corde.

Psalms 78.

Deus, venérunt gentes
in hæreditatem tuam,
polluéruno templum sancti
tuum, * posuéruno Jerusa-
lem in pomorum custodiam.

Posuéruno morticina ser-
vorum tuorum eficas volatí-
libus cœli, * carnes sancto-
rum tuorum béstis terræ.

Effuderunt sanguinem eó-
rum tamquam aquam in cir-

cūtu Jerūsalem, * & non erat qui sepeliret.

Facti sumus opprobrium vicinis nostris, * subsannatio & illūso his qui in circuitu nostro sunt.

Uti quod, Dōmine; irascēris in finem; * accendetur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non novērunt, * & in regna quæ nomen tuum non invocaverunt;

Quis comederunt Jacob, * & locum ejus desolaverunt. Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarū, * citō anticipent nos misericordie tue, quia pauperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutāris noster; * & propter gloriā nōminis tui, Dōmine, libera nos;

Et propitius esto peccatis nostris * propter nomen tuum;

Ne forte dicant in gentibus: * Ubi est Deus eorum?

Et innotescat in nationibus coram oculis nostris * ulsio sanguinis servorum tuorum qui effusus est.

Intrōeat in conspectu tuo * gemitus compeditorum.

Secundum magnitudinem brachii tui * posside filios mortificatorum;

Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum improperiam ipsorum, * quod exprobraverunt tibi, Dōmine.

Nos autem pōpulus tuus,

& oves pascuæ tuæ, * confitebimur tibi in sēculum.

In generatiōem & generatiōem * annuntiābimus laudem tuam.

Ans. Tu remisisti impietatem peccati mei: pro hac orabit ad te omnis sanctus. *Pf. 31.*

FERIA QUARTA AD OFFICIUM NOCT.

Ans. 9. d. Sperent in te. *Psalmus 9.*

Confitebor tibi, Dōmine, in toto corde meo; * narrābō cuncta mirabilia tua.

Lætabor & exultābo in te; * psallam nōmini tuo, Altissime.

In convertendo inimicum meum retrosum, * insinabatur, & peribunt a facie tua;

Quōniam fecisti iudiciū meum & causam meam: * sedisti super thronum, qui iudicas iusticiam.

Increpasti gentes, & perierit impius: * nomen eorum delecti in æternum, & in sēculum sēculi.

Inimici defecerunt frācti in finem, * & civitates eorum destruxisti.

Perierit memoria eorum cum sonitu; * & Dōminus in æternum permanet.

Paravit in iudicio thronum suum; * & ipse iudicabit orbem terræ in æquitate, iudicabit pōpulos in iustitia.

Et factus est Dōminus refūgium pauperi, * adiutor in

opportunitatibus, in tribulatione.

Et sperent in te qui novērunt nomen tuum; * quoniam non dereliquisti quærentes te, Dōmine.

Psallite Dōmino, qui habitat in Sion: * annuntiāte inter gentes stūdia ejus;

Quoniam requirēns sanguinem eōrum recordatus est; * non est oblitus clamōrem pāuperum.

Diviso Psalmi 9.

Miserere mei, Dōmine: * vide humilitatem meam de inimicis meis,

Qui exaltas me de portis mortis, * ut annūntiem omnes laudationes tuas in portis filie Sion.

Exultābo in salutāri tuo: * infixæ sunt gentes in intēritu quem fecerunt.

In laqueo isto quem abscondērunt, * comprehensus est pes eōrum.

Cognoscetur Dōminus iudicia faciēns: * in opēribus mānuum suarum comprehensus est peccātor.

Convertantur peccatōres in infernum, * omnes gentes quæ obliviscuntur Deum.

Quoniam non in finem oblitio erit pāuperis, * patiēcia pāuperum non peribit in finem.

Exurge, Dōmine, non confortetur homo: * iudicentur gentes in conspectu tuo.

Construe, Dōmine, legislātorem super eos; * ut sciant gentes quoniam homines sunt.

Altera divisio Psalmi 9.

UT quid, Dōmine, recessisti longē? * despicis in opportunitatibus, in tribulatione?

Dum superbit impius, incēnditur pauper: * comprehenduntur in consiliis quibus cōgitant.

Quoniam laudātur peccātor in desideriiis animæ suæ, * & inquit benedicitur.

Exacerbavit Dñum peccātor; * secundum multitudinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspectu ejus; * inquinatæ sunt viæ illius in omni tēpore.

Auferuntur iudicia tua à facie ejus; * omnium inimicōrum suōrum dominābitur.

Dixit enim in corde suo: * Non movēbor à generatiōne in generatiōnem sine malo.

Cujus maledictiōne os plenum est, & amaritudine, & dolo: * sub lingua ejus labor & dolor.

Sedet in insidiis cum divitiis in occultis, * ut interficiat innocentem.

Oculi ejus in pāuperem respiciant: * insidiatur in abscondito quasi leo in specula sua.

Insidiatur ut rapiat pāuperem; * rāpere pāuperem, dum attrahit eum.

In laqueo suo humiliabit eum: * inclinabit se, & cadet, cum dominatus fuerit pāuperum.

Dixit enim in corde suo: Oblitus est Deus; * avertit

64 *Pericla quarta ad Officium Noct.*

Faciem suam, ne videat in sinem.

Exurge, Dómine Deus, & exaltetur manus tua: * ne obliviscaris páuperum.

Propter quid irritávit impius Deum? * dixit enim in corde suo: Non requíret.

Vides quóniam tu labórem & dolórem considéras, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus est páuper: * Orphano tu eris adjutor.

Cóntere bráchium peccatóris & maligni: * quæretur peccátum illius, & non invenietur.

Dóminus regnabit in æternum, & in séculum séculi: * persibitis, gentes, de terra illius.

Desidérium páuperis exaudivit Dóminus: * præparaciónem cordis eórum exaudivit aures tua,

Judicáre pupillo & húmili; * ut non appónat ultra magnificáre se homo super terram.

Ans. Sperent in te qui novérunt nomen tuum; quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine.

Ans. 8. G. Filii.

Psalmus 77.

Atténdite, pópule meus, legem meá; * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum; * loquar propositiónes ab initio.

Quanta audívimus, & cognóvimus ea, * & patres nostri narráverunt nobis.

Non sunt occúltata iustitiae eórum * in generatióne áltera.

Narrantes laudes Dómini, & virtútes ejus, * & mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimoniúm in Jacob, * & legem póluit in Israel.

Quanta mandávit patribus nostris, nota facere, ea filiis suis, * ut cognoscat generatió áltera.

Filii qui nascentur, & exurgent, * & narrábunt filiis suis;

Ut ponant in Deo spem suam, & non obliviscantur óperum Dei, * & mandata ejus exquirant;

Ne fiant sicut patres eórum, * generatió prava & exasperans:

Generatió quæ non direxit cor suum, * & non est crederet cum Deo spíritus ejus.

Divisio Psalmi 77.

Filii Ephrem intendentes & mittentes arcum, * conversi sunt in die belli.

Non custodiérunt testamentum Dei, * & in lege ejus noluerunt ambuláre.

Et obliti sunt benefactorum ejus, * & mirabília ejus quæ ostendit eis.

Coram patribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táncos.

Interrúpit mare, & perduxit eos, * & scávit aquas quasi in utre.

Et eduxit eos in nube diéi, * & tota nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in egi-

Feria quarta ad Officium Noli.

89

mo, * & adaquavit eos velut in abyſſo multa.

Et eduxit aquam de petra, * & deduxit tamquam flumina aquas.

Et appoſuerunt adhuc peccare ei: * in iram excitaverunt Excelfum in inaquoſo.

Et teneaverunt Deum in oſtibus ſuis, * ut peterent eſcas animabus ſuis.

Et male locuti ſunt de Deo; * dixerunt: Numquid poterit Deus parare menſam in deſerto?

Quoniam percuffit petram, & fluxerunt aquæ, * & torrentes inundaverunt.

Numquid & panem poterit dare, * aut parare menſam populo ſuo?

Ideo audivit Dominus, & diſtulit: * & ignis accenſus eſt in Jacob, & ira aſcendit in Iſrael;

Quia non crediderunt in Deo, * nec ſperaverunt in ſalutari ejus.

Et mandavit nubibus deſuper, * & januas coeli aperuit.

Et pluit illis manna ad manducandum, * & panem coeli dedit eis.

Panem Angelorum manducavit homo: * cibaria miſit eis in abundantia.

Altera diſpoſitio Pſalmi 77.

Transſtatit [Dominus] Austrum de coelo; * & induxit in virtute ſua Africum.

Et pluit ſuper eos ſicut pulverem carnes, * & ſicut areſcem maris volatilia pennata.

Et ceciderunt in medio

caſtrorum eorum, * circa tabernacula eorum.

Et manducaverunt, & ſaturati ſunt nimis, & deſiderium eorum ſatuliſcit eis; * non ſunt fraudati a deſiderio ſuo.

Adhuc eſcae eorum erant in ore ipſorum, * & ira Dei aſcendit ſuper eos.

Et occidit pingues eorum, * & electos Iſrael impedivit.

In omnibus hiſ peccaverunt adhuc, * & non crediderunt in mirabilibus ejus.

Et deſecerunt in vanitate dies eorum, * & anni eorum cum feſtinatione.

Cum occideret eos, quærebant eum; * & revertebantur, & diſtulo veniebant ad eum.

Et rememorati ſunt quia Deus adjutor eſt eorum, * & Deus excelfus redemptor eorum eſt.

Et dilexerunt eum in ore ſuo, * & lingua ſua mentitæ ſunt ei.

Cor autem eorum non erat rectum cum eo, * nec fideles habitæ ſunt in teſtamento ejus.

Ipſe autem eſt miſericors, & propitius fiet peccatis eorum, * & non diſperdet eos.

Ant. Filii qui naſcentur, narrabunt filiis ſuis ut ponant in Deo ſpem ſuam.

Ant. 7. d. Abſtulit.

Et Pſalms 77. Et

Abundavit [Dominus] ut averteret iram ſuam, * & non accendit omnem iram ſuam.

Et recordatus est quia caro sunt, * spiritus vadens, & non rediens.

Quoties exacerbaverunt eum in deserto? * in iram concitaverunt eum in iniquo?

Et conversi sunt, & tentaverunt Deum, * & Sanctum Israel exacerbaverunt.

Non sunt recordati manus ejus, * die quâ redemit eos de manu tribulantis.

Sicut posuit in Agypto signa sua, * & prodigia sua in campo Taneos.

Et convertit in sanguinem flumina eorum, * & imbres eorum, ne biberent.

Misit in eos coenomyiam, & comedit eos; * & ranam, & disperdidit eos.

Et dedit ærugini fructus eorum, * & labores eorum locustæ.

Et occidit in grandine vias eorum, * & moros eorum in pruina.

Et tradidit grandini jumenta eorum, * & possessionem eorum igni.

Misit in eos iram indignationis suæ; * indignationem, & iram, & tribulationem, immisiones per angelos malos.

Viam fecit semitæ iræ suæ, & non pepercit à morte animabus eorum, * & jumenta eorum in morte conclusit;

Et percussit omne primogenitum in terra Agypti, * primitias omnis laboris eorum in tabernaculis Cham.

Divisio Psalmi 77. Et *

Abitulit [Dominus] sicut oves populum suum, * & perduxit eos tamquam gregem in deserto.

Et deduxit eos in spe, & non timuerunt; * & inimicos eorum operuit mare.

Et induxit eos in montem sanctificationis suæ, * montem quem acquisivit dextera ejus.

Et ejecit à facie eorum gentes; * & sorte divisit eis terram in funiculo distributionis.

Et habitare fecit in tabernaculis eorum * tribus Israel.

Et tentaverunt, & exacerbaverunt Deum excessum, * & testimonia ejus non custodierunt.

Et avertérunt se, & non servaverunt pactum: * quemadmodum patres eorum, conversi sunt in arcum prævium.

In iram concitaverunt eum in collibus suis, * & in sculptilibus suis ad emulationem eum provocaverunt.

Audívit Deus, & sprexit, * & ad nihilum redégit valde Israel.

Et répulit tabernaculum Silo, * tabernaculum suum ubi habitávit in hominibus.

Et tradidit in captivitatem virtutem eorum, * & pulcritudinem eorum in manus inimici.

Et conclusit in gladio populum suum, * & hereditatem suam sprexit.

Juvenes eorum comédit

ignis, * & virgines eorum
non ſunt lamentate.

Sacerdotes eorum in gla-
dio ceciderunt, * & vidue
eorum non plorabantur.

Altera diuiſio Pſalmi 77. Et

EXcitatus eſt tamquam
dormiens Dñs, * tamquã
potens crapulatus à vino.

Et percuffit inimicos ſuos
in poſteriora : * opprobrium
ſempiternum dedit illis.

Et reſedit tabernaculum
Joſeph, * & tribum Ephraim
non elegit;

Sed elegit tribum Juda, *
montem Sion quem dilexit.

Et edificauit ſicut unicorñũ
ſanctificium ſuum * in terra
quam fundauit in ſecula :

Et elegit David ſervum
ſuum, * & ſuſtulit eum de
grægibus oviũ.

De poſt foetantes accépit
eum, * paſcere Jacob ſer-
uum ſuum, & Iſrael hære-
ditatem ſuam.

Et pavit eos in innocentia
cordis ſui, * & in intelléctibus
manum ſuarũ deduxit eos.

Ant. Abſtulit Dóminus
ſicut oves populum ſuum, &
deduxit eos in ſpe.

A D L A U D E S.

Ant. 4. E. Omnes.

Pſalmus 7.

Verbam eſauribus pèr-
cipe, Dñe ; * intelli-
ge clamorem meum.

Intende voci orationis
meæ, * Rex meus & Deus
meus.

Quóniam ad te orábo ;
Dómine ; * manè exáudies
vocem meam,

Manè attábo tibi, & vidé-
bo ; * quóniam non Deus
volens iniquitatem tu es.

Neque habitábit juxta te
malignus, * neque perma-
nébunt inſuſti ante oculos
tuos.

Odiſti omnes qui operan-
tur iniquitatem : * perdes
omnes qui loquantur men-
dácium.

Virum ſanguinum & do-
loſum * abominábitur Dó-
minus ;

Ego autem in multitudine
miſericórdiæ tuæ introibo
in domum tuam, * adorábo
ad templum ſanctum tuum
in timóre tuo.

Dómine, deduc me in ju-
ſtitia tua : * propter inimi-
cos meos diſtoge in conſpectu
tuo viam meam ;

Quóniam non eſt in ore
eorum veritas, * cor eorum
vanum eſt.

Sepulcrum patens eſt gur-
tur eorum, linguis ſuis do-
loſe agébant ; * júdica illos,
Deus.

Décidant à cogitationibus
ſuis ; ſecundum multitudi-
nem impietatum eorum ex-
pelle eos, * quóniam irrita-
uerunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui ſpe-
rant in te : * in æternũ exul-
tábant, & habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te om-
nes qui diſligunt nomen
tuum, * quóniam tu benedí-
ces juſto.

Dñe, ut ſcuti bonæ vo-
luntatis tuæ * coronasti nos.

Ant. Omnes qui ſperant

in te, Dómine, in æternum exultábunt; & habitábis in eis.

Ant. 3. C. In tégmine.

Psalmus 35.

Dixit iniustus, ut delinquat in semetipso: * non est timor Dei ante oculos ejus;

Quóniam dolósè egit in conspectu ejus, * ut inveniatur iniquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iniquitas & dolus: * nóluit intelligere, ut bene ágeret.

Iniquitatem meditátus est in cubili suo: ástitit omni viæ non bonæ; * malitiam autem non odivit.

Dómine, in cælo misericórdia tua, * & véritas tua usque ad nubes.

Justitia tua sicut montes Dei: * judícia tua abyssus multa.

Hómines & jumenta salvábis, Dómine, * quemádmódum multiplicasti misericórdiam tuam, Deus.

Filii autem hóminum * in tégmine alarum tuarum sperábunt.

Inebriabuntur ab ubertate domus tuæ; * & torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ, * & in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætede misericórdiam tuam sciéntibus te, * & justitiam tuam his qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes superbiæ, * & manus peccatóris non móveat me.

Ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem: * expulsí sunt, nec potuerunt stare.

Ant. In tégmine alarum tuarum sperábunt, Dómine; & torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Ant. 3. a. Exaudi nos.

Psalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion, * & tibi redédetur votum in Jerúsalem.

Exaudi oraciónem meá: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum præváluerunt super nos; * & impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegisti, & assumpxisti: * inhabitábit in atriis tuis.

Replébimur in bonis domus tuæ; * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium finium terræ, & in mari longè;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiá: * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timébunt qui hábitant téminos, a signis tuis: * éxitus matutíni & vespere delectábis.

Visitasti terram, & inebriasti eam: * multiplicasti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis; * parasti cibum illórum, quóniam ita est præparatio ejus.

Rivos ejus inébria, multiplica gemitum ejus; * in siliculis ejus letabitur gemitans.

Benedices coronæ anni benignitatis tuæ; * & campi tui replebuntur ubertate.

Pinguet speciosa deferti, * & exultatione colles accingentur.

Indenti sunt ardetes ovium, & valles abundabunt frumento: * clamabunt, æternum hymnum dicent.

Ant. Exaudi nos, Deus salutaris noster, spes omnium finium terræ.

Ant. 1. 2. Ecce.

In Feria, Canticum Isaia. 1. 2.

Confitebor tibi, Domine, quoniam iratus es mihi: * conversus est furor tuus, & consolatus es me.

Ecce Deus salvator meus; * fiducialiter agam, & non timebo.

Quia fortitudo mea, & laus mea Dominus, * & factus est mihi in salutem.

Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris; * & dicetis in die illa: Confitemini Domino, & invocate nomen ejus.

Notas facite in populis adventiones ejus: * memento quoniam excelsum est nomen ejus.

Cantate Domino, quoniam magnificavit fecit: * annuntiate hoc in universa terra.

Exulta & lauda, habitatio Sion, * quia magnus in medio tui Sanctus Israel.

Ant. Ecce Deus salvator

meus; fiducialiter agam, & non timebo.

[*In Feria, Canticum.*

Tob. 13.

Magnus es, Domine, in æternum, * & in omnia sæcula regnum tuum;

Quoniam tu flagellas, & salvas: deducis ad inferos, & reducis; * & non est qui effugiat manum tuam.

Confitemini Domino, filii Israel, * & in conspectu gentium laudate eum;

Quoniam ideo dispersis vos inter gentes que ignorant eum, * ut vos enarratis mirabilia ejus;

Et faciatis scire eos, * quia non est alius Deus omnipotens præter eum.

Ipsæ castigavit nos propter iniquitates nostras; * & ipse salvabit nos propter misericordiam suam.

Aspicite ergo quæ fecit nobiscum, & cum timore & tremore confitemini illi; * regemque sæculorum exaltate in operibus vestris.

Ego autem in terra captivitatis meæ confitebor illi; * quoniam ostendit majestatem suam in gentem peccatricem.

Convertimini itaque, peccatores, & facite justitiam coram Deo, * credentes quod faciat vobiscum misericordiam suam,

Ego autem, & anima mea, * in eo letabimur.

Benedicite Dominum, omnes electi ejus: * agite dies lætitiæ, & confitemini illi.

Ant. 6. C. Beneplacitum est.

Psalmus 146.

Laudate Dóminum, quóniam bonus est psalmus : * Deo nostro sit jucunda decoraque laudatio.

Ædificans Jerúsalem Dóminus, * dispersiones Israël congregabit;

Qui sanat contritos corde, * & alligat contritiones eórũ;

Qui numerat multitudinem stellarum, * & omnia eis nomina vocat.

Magnus Dóminus noster, * & magna virtus ejus; * & sapientiæ ejus non est numerus.

Suscipiens mansuetos Dóminus; * humilians autem peccatores usque ad terram.

Præcæpite Dómino in confessione : * psallite Deo nostro in cithara;

Qui operit coelum núbibus, * & parat terræ pluviam;

Qui producit in montibus fœnum, * & herbam servituti hominum;

Qui dat jumentis escam ipsórum, * & pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitudine equi voluntatem habébit; * nec in tibiis viri beneplacitum erit ei.

Beneplacitum est Dómino super timentes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Ant. Beneplacitum est Dómino super timentes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus.

A. D. PRIMAM.

Psalmus 30.

In te, Dómine, sperávi, non confundar in æternum : * in justitia tua libera me.

Inclína ad me aurem tuá : * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, & in domum refúgii, * ut saluum me facias;

Quóniam fortitúdo meá, & refúgium meum es tu : * & propter nomen tuum dedúces me, & enutries me.

Edúces me de láqueo hoc quem absconderunt mihi, * quóniá tu es protector meus.

In manus tuas commendo spíritum meum : * redemisti me, Dómine, Deus veritatis.

Odisti observantes vanitátes supervácnæ; * ego autem in Dómino sperávi.

Exultábo, & lætabor in misericórdia tua; * quóniam respexisti humilitátem meá, salvasti de necessitatibus animam meam.

Nec conclusisti me in manibus inimici; * statuisti in loco spacióso pedes meos.

Diviso Psalmi 30.

Miserere mei, Dómine, quóniam tribulor : * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, & venter meus;

Quóniam desécit in dolore vita mea, * & anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in pasperitate virtus mea, * & ossa mea conturbata sunt.

Super omnes inimicos meos factus sum opprobriū, & viciis meis valde; * & timor notis meis.

Qui videbant me, * foris fugerunt à me.

Oblivioni datus sum tamquam mortuus à corde: * factus sum tamquam vas peditum;

Quoniam audi vi vituperationem multorum. com-morantium in circuitu: * in eo dum convenirent simul adversum me, accipere animam meam. confitēti sunt.

Ego autem in te speravi, Domine; * dixi: Deus meus es tu: in manibus tuis fontes meæ.

Eripe me de manu inimicorum meorum, * & à persequentibus me.

Illustra faciem tuam super servum tuum: * salvum me fac in misericordia tua.

Domine, non confundar, quoniam invocavi te; * erubescant impii, & deducantur in infernum.

Muta fiant labia dolosa, * que loquuntur adversus iustum iniquitatem, in superbia, & in abusione.

Altera divisio Psalmi 30.

Quam magna multitudo dulcedinis tuæ, Domine, * quam abscondisti timentibus te!

Perfecisti eis qui sperant in te, * in conspectu filiorum hominum.

Abscondes eos in abscondito faciei tuæ: * à conturbatione hominum.

Proteges eos in tabernaculo tuo: * à contradictione linguarum.

Benedictus Dominus; * quoniam misificavit misericordiam suam mihi in civitate munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ: * Projectus sum à facie oculorum tuorum.

Ideo exaudisti vocem orationis meæ, * dum clamarem ad te.

Diligite Dominum, omnes sancti eius; quoniam veritatem requirit Dominus, & retribuet abundanter scientibus superbiam.

Viriliter agite, & confestetur cor vestrum, * omnes qui speratis in Domino.

AD TERTIAM.

Psalmus 41.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, * ita desiderat anima mea ad te, Deus. Sitivit anima mea ad Deum fortem, vivum: * quando veniam, & apparebo ante faciem Dei?

Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dicitur mihi quotidie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordatus sum, & effudi in me animam meam; * quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilia, usque ad domum Dei,

in voce exultationis & confessionis, * sonus psallantis,

Quare tristis es, anima mea? * & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi : * salutare vultus mei, & Deus meus.

Diviso Psalmi 41.

AD meipsum anima mea conturbata est; * propterea memor ero tui de terra Jordanis, & Hermóniim a monte modico.

Abyssus abyssum invocat, * in voce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua, & fluctus tui * super me transierunt.

In die mandavit Dominus misericordiam suam, * & nocte canticum ejus.

Apud me oratio Deo vitæ meæ : * dicam Deo, Susceptor meus es.

Quare oblitus es mei, & quare contristatus incedo, * dum affligit me inimicus?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobraverunt mihi qui tribulant me inimici mei;

Dum dicunt mihi per singulos dies, * Ubi est Deus tuus?

Quare tristis es, anima mea? * & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi : * salutare vultus mei, & Deus meus.

Psalmus 42.

Judica me, Deus, & discerne causam meam de gente non sancta : * ab homine iniquo & doloso erue me;

Quia tu es, Deus, fortitudo mea : * quare me reperiisti? & quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam & veritatem tuam : * ipsa me deduxerunt, & adduxerunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei, * ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus : * quare tristis es, anima mea? & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi : * salutare vultus mei, & Deus meus.

AD SEXTAM.

Psalmus 20.

Domine, in virtute tua lætabitur rex; * & super salutare tuum exultabit vehementer.

Desiderium cordis ejus tribuisti ei, * & voluntate labiorum ejus non fraudasti eum;

Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis : * posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Vitam petiit a te; * & tribuisti ei longitudinem dierum in seculum, & in seculum seculi.

Magna est gloria ejus in salutari tuo : * gloriam & magnum decorem impones super eum.

Quoniam dabis eum in benedictionem in seculum seculi :

Verbi : * iustificabis eum in gaudio cum vultu tuo.

Quoniam rex sperat in Domino; * & in misericordia Altissimi non commovebitur.

Inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis : * dextera tua inveniat omnes qui te oderunt.

Pones eos ut cisbanum ignis in tempore vultus tui : * Dominus in ira sua conturbabit eos, & devorabit eos ignis.

Fructum eorum de terra perdes, * & semen eorum à filiis hominum;

Quoniam declinaverunt in te mala : * cogitaverunt consilia, quæ non poterunt stabilire.

Quoniam pones eos dorsum : * in reliquiis tuis præparabis vulsum eorum.

Exaltare, Domine, in virtute tua : * cantabimus & psallamus virtutes tuas.

Psalmus 102.

Benedic, anima mea, Domino; * & omnia quæ intra me sunt, nomini sancto eius.

Benedic, anima mea, Domino, * & noli oblivisci omnes retributiones eius;

Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis; * qui sanat omnes infirmitates tuas;

Qui redimit de interitu vitam tuam; * qui coronat te in misericordia & misericordationibus;

Qui replet in bonis desiderium tuum : * renovabit.

Paris Verso, Bles.

tur ut aquile juvenus tua.

Faciens misericordias Dominus, * & iudicium omnibus injuriam patientibus.

Notas fecit vias suas Moyse, * filiis Israel voluntates suas.

Diviso Psalmi 102.

Miserator & misericors Dominus : * longanimis, & multum misericors.

Non in perpetuum irascetur, * neque in æternum comminabitur.

Non secundum peccata nostra fecit nobis, * neque secundum iniquitates nostras retribuit nobis;

Quoniam secundum altitudinem cœli à terra, * corroboravit misericordiam suam super timentes se.

Quantum distat ortus ab occidente, * longè fecit à nobis iniquitates nostras.

Quomodo miseretur pater filiorum, * misertus est Dominus timentibus se;

Quoniam ipse cognovit signum nostrum : * recordatus est quoniam pulvis sumus.

Homo, sicut scœnum dies ejus : * tamquam flos agri sic efflorescit;

Quoniam spiritus pertransibit in illo, & non subsistet, * & non cognoscat amplius locum suum.

Misericordia autem Domini ab æterno, * & usque in æternum super timentes eum :

Et iustitia illius in filiis

D

filiórum, * his qui servant testamentum ejus,

Et mémores sunt mandatorum ipsius, * ad faciendum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam; * & regnum ipsius ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes ángeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illius, * ad audiendam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus; * ministri ejus, qui faciis voluntatem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus: * in ómni loco dominatiónis ejus benedic, ánima mea, Dómino.

A D N O N A M.

Psalmus 81.

DEus stetit in synagoga deórum; * in médio autem deos dijudicat.

Usquequò judicatis iniquitatem, * & facies peccatorum súmitis?

Judicáte egéno & pupillo: * húmilem & páuperem justificáte.

Erípíte páuperem, * & egénium de manu peccatoris liberáte.

Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ambulant: * movebuntur ómnia fundamenta terræ.

Ego dixi: Dii estis, * & filii Excelsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini, * & sicut unus de principibus cadétis,

Surge, Deus, júdica terram; * quóniam tu hæreditabis in ómnibus géntibus.

Psalmus 93.

DEus ultiónum Dóminus, * Deus ultiónum liberè egit.

Exaltare, qui júdicas terram: * redde retributiónem superbis.

Usquequò peccatóres, Dómine, * usquequò peccatóres gloriabuntur?

Estabuntur & loquentur iniquitatem, * loquentur omnes qui operantur injustitiam?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * & hæreditatem tuam vexavérunt.

Víduam & ádvenam interfecerunt, * & pupillos occidérunt.

Et dixerunt: Non vidébit Dóminus, * nec intelliget Deus Jacob.

Intelligite, insipientes in pópulo; * & stulti, aliquando sápite.

Qui plantávit aurem, non audiet? * aut qui finxit óculum, non considerat?

Qui corripit gentes, non arguet? * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitationes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Diviso Psalmi 93.

BEátus homo, quem tu erudíseris, Dómine, * & de lege tua docúeris cum;

Ut mltiges ei á diébus malis, * donec fodiátur peccatoris fóvea,

Quia non repellet Dñs plebem suam, * & hereditatem suam non derelinquet;

Quoadusque iustitia convertatur in iudicium, * & qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis confurget mihi adversus malignantes? * aut quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem?

Nisi quia Dominus adjuvit me, * paulò minùs habitasset in inferno anima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus; * misericórdia tua, Dómine, adjuvabat me.

Secundùm multitudinem dolorum meórum in corde meo, * consolatiónes tuæ lætificaverunt animam meá.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitatis, * qui fingis labórem in præcepto?

Captábunt in animam iusti, * & sanguinem innocentem condemnábunt.

Et factus est mihi Dñs in refúgium, * & Deus meus in adiutoriúm spei meæ.

Et reddet illis iniquitatem ipsórum, & in malitia eórum disperdet eos: * disperdet illos Dñs Deus noster.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Oculi nostri.

Psalmus 122.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce sicut óculi servórum * in má nibus dominórum suórum,

Sicut óculi ancillæ in má nibus dóminte suæ; * ita óculi

nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostri.

Miserére nostri, Dómine, miserére nostri; * quia multum repléti sumus despectiône;

Quia multum repléta est anima nostra: * oppróbrium abundantibus, & despectio superbis.

Ant. Oculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostri.

Ant. 5. a. Qui confidunt.

Psalmus 124.

QUI confidunt in Dño, sicut mons Sion: * non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus, & Dóminus in circúitu pó puli sui, * ex hoc nunc, & usque in séculum;

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum super sortem iustórum, * ut non extendant iusti ad iniquitatem manus suas.

Bénéfac, Dómine, bonis, * & rectis corde.

Declinantes autem in obligationes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitatem: * pax super Ísrael.

Ant. Qui confidunt in Dómino, sicut mons Sion: non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. 8. c. Beátus vir.

Psalmus 126.

NISI Dóminus ædificá verit domum, * in vanum laboráverunt qui ædificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem, * frustra vigilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surgere: * surgite postquam sederitis, qui manducatis panem doloris, cum dederit dilectis suis somnum.

Ecce hereditas Domini, filii; * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excussorum.

Beatus vir qui implevit desiderium suum ex ipsis; * non confundetur, cum loquatur inimicis suis in porta.

Ant. Beatus vir qui implevit desiderium suum; non confundetur, cum loquatur inimicis suis.

Ant. 1. a. Sustinuit.

Psalmus 129.

DE profundis clamavi ad te, Domine: * Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris, Domine; * Domine, quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est, * & propter legem tuam sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus, * speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem * speret Israel in Domino;

Quia apud Dominum misericordia, * & copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel * ex

omnibus iniquitatibus ejus.

Ant. Sustinuit anima mea in verbo ejus: speravit anima mea in Domino.

Ant. 4. a. Speret.

Psalmus 130.

Domine, non est exaltatum cor meum, * neque elati sunt oculi mei;

Neque ambulavi in magnis, * neque in mirabilibus super me.

Si non humiliter sentiebam, * sed exaltavi animam meam;

Sicut ablactatus est super matre sua, * ita retributio in anima mea.

Speret Israel in Domino, * ex hoc nunc, & usque in seculum.

Ant. Speret Israel in Domino.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. E. Conserva me.

Psalmus 10.

IN Domino confido: * quomodo discitis animæ meæ, Transmigra in montem sicut passer?

Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, * ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam quæ perfecisti, destruxerunt; * justus autem quid fecit?

Dominus in templo sancto suo: * Dominus in cælo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt; * palpebræ ejus interrogant filios hominum.

Dominus interrogat justum & impium; * qui au-

tem diligit iniquitatem, odit animam suam.

Pluet super peccatores lacrimas : * ignis & sulphur, & spiritus procellarum, pars calicis eorum.

Quoniam iustus Dominus, & iustitias dilexit : * equitatem vidit vultus ejus.

Psalms 13.

Dixit insipiens in corde suo : * Non est Deus.

Corrupti sunt, & abominabiles facti sunt in studiis suis : * non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.

Dominus de coelo prospexit super filios hominum, * ut videat si est intelligens, aut requirens Deum.

Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt : * non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.

Sepulcrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant : * venenum aspidum sub labiis eorum.

Quorum os maledictione & amaritudine plenum est : * veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem.

Contritio & infelicitas in viis eorum, & viam pacis non cognoverunt : * non est timor Dei ante oculos eorum.

Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem, * qui devorant plebem inquam sicut escam panis ?

Dominum non invoverunt : illic trepidaverunt timore, ubi non erat timor ; * quoniam Dominus in generatione iusta est.

Consilium inopis confudistis, * quoniam Dominus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutem Israel ? * cum averterit Dominus captivitatem plebis suae, exultabit Jacob, & laetabitur Israel.

Psalms 13.

Conserva me, Domine ; * quoniam speravi in te.

Dixi Domino : Deus meus es tu, * quoniam bonorum meorum non ege.

Sanctis qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum ; * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus ; * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars hereditatis meae & calicis mei : * tu es qui restitues hereditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in praelaris ; * etenim hereditas mea praelara est mihi.

Benedicam Dominum qui tribuit mihi intellectum : * insuper & usque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Providēbam Dominum in conspectu meo semper ; * quoniam a dextris est mihi, ne commovear.

Propter hoc letatum est cor meum, & exultavit lingua mea : * insuper & caro mea requiescet in spe ;

Quoniam non derelinques animam meam in in-

ferno, * nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitæ; adimplébis me lætitiâ cum vultu tuo: * delectationes in dextera tua usque in finem.

Ant. Conserva me, Domine; quoniam speravi in te. *Pf.* 15.

FERIA QUINTA

AD OFFICIUM NOCT.

Ant. 3. b. Rectum est verbum Domini.

Psalms 19.

Exaudi te Dominus in die tribulationis: * protéget te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxilium de sancto, * & de Sion tueatur te.

Memor sit omnis sacrificii tui, * & holocaustum tuum pingue fiat. *

Tribuat tibi secundum cor tuum, * & omne consilium tuum confirmer.

Lætābimur in salutari tuo, * & in nomine Dei nostri magnificābimur.

Impleat Dominus omnes petitiones tuas: * nunc cognóvi quoniam salvum fecit Dominus christum suum.

Exaudiet illum de cælo sancto suo: * in potentatibus salus dextere ejus.

Hi in curribus, & hi in equis; * nos autem in nomine Domini Dei nostri invocābimus.

Ipsi obligati sunt, & ceciderunt; * nos autem surreximus, & erecti sumus.

Domine, salvum fac regem; * & exaudi nos in die quâ invocaverimus te.

Psalms 32.

Exultate, iusti, in Domino: * rectos decet collaudatio.

Confitemini Domino in cithara: * in psalterio decem chordarum psallite illi.

Cantate ei canticum novum: * bene psallite ei in vociferatione;

Quia rectum est verbum Domini, * & omnia opera ejus in fide.

Diligit misericordiam & iudicium: * misericordia Domini plena est terra.

Verbo Domini cæli firmati sunt; * & spiritu oris ejus omnis virtus eorum.

Congregans sicut in utre aquas maris, * ponens in thesauris abyssos.

Tímeat Dominum omnis terra: * ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem;

Quoniam ipse dixit, & facta sunt; * ipse mandavit, & creata sunt.

Dominus dissipat consilia gentium; * reprobat autem cogitationes populorum, & reprobat consilia principum.

Consilium autem Domini in æternum manet; * cogitationes cordis ejus in generatione & generationem.

Diviso Psalms 32.

Beatā gens, cujus est Dominus Deus ejus: * populus, quem elegit in hereditatem sibi.

De cælo respexit Dóminus, * vidit omnes filios hóminum.

De præparato habitáculo suo * respexit super omnes qui hábitant terram.

Qui finxit singillatim corda eórum; * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtutem; * & gigas non salvábitur in multitudine virtutis suæ.

Fallax equus ad salutem; * in abundantia autem virtutis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuentes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus;

Ut eruat à morte ánimas eórum, * & alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum; * quóniam adjutor & protector noster est:

Quia in eo lætábitur cor nostrum, * & in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmódum sperávimus in te.

Ans. Rectum est verbum Dómini, & ómnia ópera ejus in fide. *Pf. 32.*

Ans. 4. A. Dóminus. Psalmus 67.

EXurgat Deus, & dissipentur inimici ejus; * & fúgiant, qui odérunt eum, à fácie ejus.

Sicut déficit fumus, deficiant: * sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccatores à fácie Dei.

Et justí epulentur, & exultent in conspectu Dei, * & delectentur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmũ discite nómini ejus: * iter fácite ei qui ascendit super occásum.

Dóminus nomen illi; * exultáte in conspectu ejus.

Turbabuntur à fácie ejus, * patris orphanórum, & júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo; * Deus qui inhabitáre facit unius moris in domo:

Qui edúcit vinctos in fortitudine; * similiter eos qui exáspérant, qui hábitant in sepulcris.

Deus, cum egredereris in conspectu pópuli tui, * cum pertransires in deserto,

Terra mota est; * etenim cæli distillaverunt à fácie Dei Sinai, à fácie Dei Israel.

Pluviam voluntáriam segregábis, Deus, hæreditáti tuæ; * & infirmáta est, tu verò perfecisti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * parasti in dulcedine tua páuperi, Deus.

Divisso Psalmi 67.

Dominus dabit verbum evangelizántibus * virtute multa.

Rex virtutum dilecti, dilecti; * & speciéi domus divídere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros, pennæ columbæ deargentátæ, * & posterióra dorsí ejus in pallóre auri.

Dum discernit cœlestis reges super eam, * nive dealbabuntur in Selmon.

Mons Dei, mons pinguis; * mons coagulatus, mons pinguis.

Ut quid suspicamini montes coagulatos? * mons in quo beneplacitum est Deo habitare in eo; etenim Dominus habitabit in finem.

Currus Dei decem millibus multiplex, millia latantium: * Dominus in eis in Sina in sancto.

Ascendisti in altum, cepisti captivitatem: * accepisti dona in hominibus:

Etenim non credentes * inhabitare Dominum Deum.

Benedictus Dominus die quotidie: * prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.

Deus noster, Deus salvos faciendi; * & Domini Domini exitus mortis.

Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum, * verticem capilli perambulantium in delictis suis.

Dixit Dominus: Ex Bathan convertam, * convertam in profundum maris;

Ut intingat pes tuus in sanguine, * lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.

Viderunt ingressus tuos, Deus, * ingressus Dei mei, regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt principes conjuncti psallentibus, * in medio juvenularum tympanistrarum.

Altera divisio Psalmi 67.

IN ecclesiis benedicite Deo Dominum, * de fontibus Israel.

Ibi Benjamin adolescens natus * in mentis excessu.

Principes Juda, duces eorum: * principes Zabulon, principes Nephthali.

Manda, Deus, virtutibus: * confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

A templo tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis; congregatio taurorum in vaccis populorum, * ut excludant eos qui probati sunt argento.

Dissipa gentes quæ bella volunt: * venient legati ex Aegypto; Ethiopia præveniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantate Deo; * psallite Domino:

Psallite Deo qui ascendit super cælum cæli * ad orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis: * date glóriam Deo.

Super Israel magnificètia ejus, * & virtus ejus in núbibus.

Mirabilis Deus in sanctis suis; Deus Israel ipse dabit virtutem & fortitudinem plebi suæ: * benedictus Deus.

Ans. Dominus dabit verbum evangelizantibus: Deus Israel ipse dabit fortitudinem plebi suæ.

Ans. 8. G. Domine.

Psalmus 88.

Misericórdias Domini * in æternum cantabo.

In generationem & generationem * annuntiabo.

veritatem tuam in ore meo ;

Quóniam dixisti : In æternum misericórdia edificabitur in cœlis ; * preparabitur veritas tua in eis.

Dispóni testamentum electis meis ; * jurávi David servo meo :

Usque in æternum præparábo semen tuum ; * & edificábo in generatióem & generatióem sedem tuam.

Constitébuntur cœli mirabília tua, Dómine ; * etenim veritatem tuam in ecclésia sanctorum.

Quóniam quis in núbibus sequábitur Dómino ? * similis erit Deo in filiis Dei ?

Deus , qui glorificátur in concílio sanctorum ; * magnus & terribilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtutum , quis similis tibi ? * potens es, Dómine ; & veritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris ; * motum autem flúctuum ejus tu mltigas.

Tu humiliasti sicut vulnératum , superbam : * in bráchio virtutis tuæ disperdisti inimicos tuos.

Tui sunt cœli , & tua est terra : * orbem terræ & plenitudinem ejus tu fundasti.

Aquilónem & mare tu creasti : * Thabor & Hermon in nómine tuo exultábunt.

Tuum bráchium cum poténtia : * firmétur manus tua , & exaltétur dextera tua.

Justitia & iudicium præpa-

ratio sedis tuæ : * misericórdia & veritas præcedent faciem tuam.

Diviso Psalmi 88.

Beatús pópulus qui scit jubilationem : * Dómine , in lúmine vultús tui ambulábunt ,

Et in nómine tuo exultábunt totá die , * & in justícia tua exaltábuntur ;

Quóniam glória virtutis eórum tu es , * & in benelácito tuo exaltábitur cornu nostrum .

Quia Dómini est assumptio nostra , * & Sancti Israël regis nostri .

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis , & dixisti : * Pó sui adjutórium in potente , & exaltávi electum de plebe mea .

Inveni David servum meum , * oleo sancto meo unxi eum .

Manus enim mea auxiliábitur ei , * & bráchium meum confortábit eum .

Nihil proficiet inimicus in eo , * & filius iniquitátis non appónet nocére ei .

Et concédam á facie ipsius inimicos ejus , * & odientes eum in fugam convertam .

Et veritas mea , & misericórdia mea cum ipso , * & in nómine meo exaltábitur cornu ejus .

Et ponam in mari manum ejus , * & in fluminibus dexteram ejus .

Ipse invocábit me : Pater meus es tu , * Deus meus , & susceptor salutis meæ .

D. V.

Et ego primogénitum ponam illum, * excelsum præ régibus terræ.

In æternum servabo illi misericórdiam meam, * & testamentum meum fidele ipsi;

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus, * & thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem dereliquerint filii ejus legem meam, * & in judiciis meis non ambulaverint;

Si iustitias meas profanaverint, * & mandata mea non custodierint,

Visitato in virga iniquitates eorum, * & in verbis peccata eorum.

Misericórdiam autem meam non dispergam ab eo, * neque nocēbo in veritate mea;

Neque profanabo testamentum meum; * & quæ procedunt de labiis meis, non faciam irrita.

Altera divisio Psalmi 88.

Semel juravi in sancto meo, * si David mentiar:

Semen ejus in æternum manebit; * & thronus ejus sicut sol in conspectu meo,

Et sicut luna perfecta in æternum, * & testis in cœlo fidelis.

Tu verò repulisti & depexisti, * distulisti christum tuum.

Evertisti testamentum servi tui, * profanasti in terra sanctuarium ejus.

Destruixisti omnes sepes ejus, * posuisti firmamentum ejus formidinem.

Diriperunt eum omnes transcentes viam; * factus est opprobrium vicinis suis.

Exaltasti dexteram depriméntium eum: * lætificasti omnes inimicos ejus.

Avertisti adjutorium gladii ejus, * & non es auxiliatus ei in bello.

Destruixisti eum ab emundatione; * & sedem ejus in terram collidisti.

Minorasti dies tēporis ejus: * perfudisti eum confusione.

Usquequē, Dómine, avertis in finem? * exardescet sicut ignis ira tua?

Memorare quæ mea substantia; * numquid enim vanē constituisti omnes filios hominum?

Quis est homo qui vivet, & non videbit mortem? * eruet animam suam de manu inferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antiquæ, Dómine, * sicut jurasti David in veritate tua?

Memor esto, Dómine, opprobrii servorum tuorum, * quod continui in sinu meo, multarum gentium;

Quod exprobraverunt inimici tui, Dómine, * quod exprobraverunt commutationem christi tui.

Benedictus Dóminus in æternum: * fiat, fiat.

Ant. Dómine, in lumine vultus tui ambulabunt, & in nómine tuo exultabunt tota die, & in iustitia tua exaltabuntur.

AD LAUDES.

Ant. 4. f. Audi.

Psalms 80.

EXultate Deo adjutori
nostro : * jubilate Deo
Jacob.

Sumite psalmum, & date
sympanum, * psalterium ja-
cundum cum cithara.

Buccinate in Neomenia
tuba, * in insigni die solem-
nitatis vestre ;

Quia praeceptum in Israel
est, * & judicium Deo Jacob.

Testimonium in Joseph
posuit illud, cum exiret de
terra Aegypti : * linguam
quam non noverat, audivit.

Divertit ab oneribus dor-
sum ejus : * manus ejus in
cophino servierunt.

In tribulatione invocasti
me, & liberaui te : * exau-
divi te in abscondito tem-
pestatis : probavi te apud
aquam contradictionis.

Audi, populus meus, &
contestabor te : * Israel, si
audieris me, non erit in te
Deus recens, neque adorab-
is Deum alienum.

Ego enim sum Dominus
Deus tuus, qui eduxi te de
terra Aegypti : * dilata os
tuum, & implebo illud.

Et non audivit populus
meus vocem meam ; * &
Israel non intendit mihi.

Et dimissi eos secundum
desideria cordis eorum : *
ibant in adinventionibus
suis.

Si populus meus audisset
me ; * Israel si in viis meis
ambulasset,

Pro nihilo forsitan inimici
eorum humiliassent, * &
super tribulantes eos misis-
sent manum meam.

Inimici Domini mentiti
sunt ei ; * & erit tempus eor-
um in secula.

Et cibavit eos ex adipem
frumenti ; * & de petra,
melle saturavit eos.

*Ant. Audi, populus meus,
& contestabor te : ego sum
Dominus Deus tuus.*

Ant. 1. g. Paratum.

Psalms 107.

Paratum cor meum, Deus,
paratum cor meum : *
cantabo & psallam in gloria
mea.

Exurge, gloria mea ; exur-
ge, psalterium & cithara : *
exurgam diluculo.

Confitebor tibi in populis,
Domine, * & psallam tibi
in nationibus ;

Quia magna est super coe-
los misericordia tua, * &
usque ad nubes veritas tua.

Exaltare super coelos,
Deus, * & super omnem
terram gloria tua.

Ut liberentur dilecti tui,
salvum fac dexteram tuam, &
exaudi me.

*Ant. Paratum cor meum,
Deus ; exurgam diluculo :
confitebor tibi, Domine.*

Ant. 6. F. Domine.

Diviso Psalmi 107.

Deus locutus est in san-
cto suo : * exultabo, &
dividam Sichimam, & con-
vallem tabernaculorum di-
metiar.

Meus est Galaad, & meus

est Manasses; * & Ephraim
susceptio capitis mei.

Juda Rex meus: * Moab
lebes spei meae.

In Idumaeam extendam
calceamentum meum: * mi-
hi alienigenae amici facti
sunt.

Quis deducet me in civi-
tatem mansitam? * quis
deducet me usque in Idumaeam?

Nonne tu, Deus, qui re-
pulisti nos? * & non exhibis
Deus, in virtutibus nostris?

Da nobis auxilium de tri-
bulatiōe, * quia vana salus
hominis.

In Deo faciemus virtū-
tem: * & ipse ad nihilum
deducet inimicos nostros.

Ant. Dómine, vana salus
hominis: in Deo faciemus
virtutem.

Ant. 8.c. Deus.

In Feria; Canticum Anna.

1. Reg. 2.

Exultavit cor meum in
Dómino, * & exaltá-
tum est cornu meum in Deo
meo.

Dilatatum est os meum
super inimicos meos, * quia
laetata sum in salutari tuo.

Non est sanctus, ut est
Dóminus; neque enim est
alius exura te: * & non est
fortis sicut Deus noster.

Nolite multiplicare loqui
sublímia, gloriantes: * re-
cedant vétéra de ore vestro;

Quia Deus scientiarum
Dóminus est, * & ipsi prae-
parantur cogitationes.

Arcus fórtium superatus

est; * & infirmi accincti sunt
robore.

Repleti prius pro pánibus
se locaverunt; * & famélici
saturati sunt.

Donec stérilis peperit plu-
rimos; * & quae multos ha-
bébat filios, infirmata est.

Dóminus mortificat, &
vivificat; * deducit ad infe-
ros, & reducit.

Dóminus páuperem facit,
& ditat; * humiliat, & sub-
levat.

Suscitat de pulvere egé-
num, * & de stercore elevat
páuperem;

Ut sédeat cum principi-
bus, * & sólium glóriæ té-
neat.

Dómini enim sunt cárdi-
nes terrae, * & posuit super
eos orbem.

Pedes sanctorum suorum
servabit, & impii in téne-
bris conticescent; * quia non
in fortitudine sua roborábi-
tur vir.

Dóminum formidábunt
adversárii ejus; * & super
ipsos in caelis tonábit.

Dóminus iudicábit fines
terrae, & dabit impérium
regi suo, * & sublimábit
cornu christi sui.

Ant. Deus scientiarum
Dóminus est, & ipsi prae-
parantur cogitationes.

[*In Festis, Canticum.*

1. Paral. 29.

Benedictus es, Dómine,
Deus Israel patris no-
stri, * ab eterno in aeternum.

Tua est, Dómine, ma-
gnificéntia, & poténtia, &

gloria, atque victoria; * & tibi laus.

Cuncta enim quæ in coelo sunt & in terra, * tua sunt.

Tuum, Dñe, regnum, * & tu es super omnes principes.

Tuæ divitiæ, & tua est glória: * tu dominaris omnium.

In manu tua virtus & potentia: * in manu tua magnitudo, & impérium omnium.

Nunc igitur, Deus noster, confitemur tibi, * & laudamus nomen tuum inclitum.]

Ans. 1. a. Annuntiat Dominus.

Psalms 147.

Lauda, Jérusalem, Dominum: * lauda Deum tuum, Sion;

Quoniam confortavit firmas portarum tuarum, * benedixit filiis tuis in te;

Qui posuit fines tuos pacem, * & adipe frumenti satiat te;

Qui emittit eloquium suum terræ, * velociter currit sermo ejus;

Qui dat nivem sicut lanam, * nebulam sicut cinerem spargit;

Mittit crystallam suam sicut buccellas; * ante faciem frigoris ejus quis sustinebit?

Emittet verbum suum, & liquefaciet ea: * stabit spiritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annuntiat verbum suum Jacob, * justitias & judicia sua Israel.

Non fecit taliter omni na-

tioni, * & iudicia sua non manifestavit eis.

Ans. Annuntiat Dominus verbum suum Jacob, & iudicia sua Israel: non fecit taliter omni nationi.

A.D. PRIMAM.

Psalms 66.

Deus misereatur nostri, & benedicat nobis; * illuminet vultum suum super nos, & misereatur nostri;

Ut cognoscamus in terram viam tuam, * in omnibus gentibus salutare tuum.

Consecrantur tibi populi, Deus, * consecrantur tibi populi omnes.

Lætentur & exultent gentes, quoniam iudicas populos in æquitate, * & gentes in terra dirigis.

Consecrantur tibi populi, Deus, consecrantur tibi populi omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus, & metuant eum omnes fines terræ.

Psalms 89.

Domine, refugium factus es nobis, * a generatione in generationem.

Priusquam montes fierent, aut formarétur terra & orbis, * a sæculo & usque in sæculum tu es Deus.

Ne avertas hominem in humilitatem; * & dixisti: Convertimini, filii hominum.

Quoniam mille anni ante oculos tuos * tamquam dies

hæsterna quæ præterit, & custodia in nocte :

Quæ pro nihilo habentur, * eorum anni erunt.

Mane sicut herba transeat, mane floreat & transeat : * vespere decadat, induret & arescat ;

Quia defecimus in ira tua, * & in furore tuo turbati sumus.

Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo, * sæculum nostrum in illuminatione vultus tui ;

Quoniam omnes dies nostri defecerunt, & in ira tua defecimus : * anni nostri sicut aranea meditabuntur.

Dies annorum nostrorum in ipsis septuaginta anni : * si autem in potentatibus octoginta anni,

Et amplius eorum * labor & dolor.

Quoniam supervenit mansuetudo, * & corripiemur.

Diviso Psalmi 89.

Quis novit potestatem iræ tuæ, * & præ timore tuo iram tuam dinumerare ?

Dexteram tuam sic notam fac, * & eradikos corde in sapientia.

Convertere, Domine, usquequò ? * & deprecabilis esto super servos tuos.

Repleti sumus manè misericordiâ tuâ ; * & exultavimus, & delectati sumus omnibus diebus nostris.

Lætati sumus pro diebus quibus nos humiliasti, * annis quibus vidimus mala.

Rèspice in servos tuos ; & in opera tua ; * & dirige filios eorum.

Et sit splendor Dòmini Dei nostri super nos : & opera manuum nostrarum dirige super nos ; * & opus manuum nostrarum dirige.

A D T E R T I A M.

Psalmus 26.

Dominus illuminatio mea, & salus mea ; * quem timebo ?

Dòminus protector vitæ meæ ; * à quo trepidabo ?

Dum appropiant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei, * ipsi infirmati sunt & ceciderunt.

Si consistant adversum me castra, * non timebit cor meum.

Si exurgat adversum me prælium, * in hoc ego sperabo.

Unam petii à Dòmino, hanc requiram, * ut inhabitarem in domo Dòmini omnibus diebus vitæ meæ :

Ut videam voluptatem Dòmini, * & visitem templum ejus ;

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo : * in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltavit me, * & nunc exaltavit caput meum super inimicos meos.

Circumvi & immolavi in tabernaculo ejus hostiam vociferationis : * cantabo, & psalmum dicam Dòmino.

Diviso Psalms 26.

Exaudi, Dómine, vocem meam quā clamavi ad te : * miserere mei, & exaudi me.

Tibi dixit cor meum, Exquisivit te facies mea : * faciem tuam, Dómine, requiram.

Ne avertas faciem tuam à me : * ne declines in ira à servo tuo.

Adjutor meus esto, ne derelinquas me, * neque despicias me, Deus salutaris meus ;

Quóniam pater meus & mater mea dereliquerunt me : * Dóminus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua ; * & dirige me in semitam rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in animas tribulantium me ; * quóniam insurrexerunt in me testes iniqui, & mentita est iniquitas sibi.

Credo videre bona Dómini * in terra viventium.

Expecta Dóminum, viriliter age ; * & confortetur cor tuum, & sustine Dóminum.

Psalms 83.

Quam dilecta tabernacula tua, Dómine virtutum ! * concupiscit & deficit anima mea in átria Dómini.

Cor meum & caro mea * exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi

domum, * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua, Dómine virtutum, * Rex meus & Deus meus !

Beati qui habitant in domo tua, Dómine ! * in secula seculorum laudabunt te.

Beatus vir cujus est auxilium abs te : * ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem : * videbitur Deus deorum in Sion.

Dómine Deus virtutum, exaudi orationem meam ; * auribus percipe, Deus Jacobi.

Protektor noster, aspice, Deus, * & respice in faciem christi tui ;

Quia melior est dies una in átriis tuis * super millia.

Elégi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum ;

Quia misericordiam & veritatem diligit Deus ; * gratiam & gloriam dabit Dñus.

Non privabit bonis eos qui ambulant in innocentia : * Dómine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

A D S E X T A M.

Psalms 22.

Dominus regit me, & nihil mihi deerit : * in loco pascuæ ibi me collocavit.

Super aquam refectiōnis educavit me : * animam meam convertit.

Deduxit me super semitas justitiæ, * propter nomen suum.

Nam & si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua & báculo tuus, * ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * adversus eos qui tribulant me.

Impinguasti in oleo caput meum : * & calix meus inebrians quàm præclárus est !

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ ;

Et ut inhábitem in domo Dómini * in longitudinem diérum.

Psalmus 33.

Benedicám Dóminum in omni témpore : * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea : * audiant mansueti, & latentur.

Magnificáte Dóminum mecum ; * & exaltémus nomen ejus in idipsum.

Exquisívi Dóminum, & exaudivit me ; * & ex ómnibus tribulatióibus meis eripuit me.

Accédite ad eum, & illuminámini ; * & fácies vestræ non confundentur.

Iste pauper clamávit, & Dóminus exaudivit eum ; * & de ómnibus tribulatióibus ejus salvávit eum.

Immittet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum ; * & erípiet eos.

Gustáte, & vidéte quóniam suávis est Dóminus : * beátus vir qui sperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes sancti ejus ; * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & esuriérunt ; * inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono.

Divisio Psalmi 33.

Veníte, filii, audíte me : * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam, * dñligit dies vidére bonos ?

Próhibe linguam tuam à malo ; * & lábia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo, & fac bonum : * inquire pacem, & persequere eam.

Oculi Dñi super justos, * & aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super facientes mala, * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justí, & Dóminus exaudivit eos ; * & ex ómnibus tribulatióibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde, * & húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatióes justórum ; * & de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum : * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima ; * & qui odérunt justum, delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas
servórum suórum; * & non
delinquens omnes qui spe-
rant in eo.

AD NONAM.

Psalmus 79.

Qui regis Israël, inten-
de; * qui dedúcis ve-
lut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim,*
manifestáre coram Ephraim,
Bénjamin & Manasse.

Excita poténtiam tuam; *
& veni, ut salvos fácias nos.

Deus; converte nos, &
ostende faciém tuam; * &
salvi érimus.

Dómine Deus virtútum,*
quousque irascéris super ora-
tiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymá-
rum,* & potum dabis nobis
in lacrymis in mensúra?

Posuisti nos in contradi-
ciónem vicínis nostris; * &
inimíci nostri subannavé-
runt nos.

Deus virtútum, converte
nos, & ostende faciém tuá; *
& salvi érimus.

Diviso Psalmi 79.

[Dómine] víneam de
Egypto transtuli-
sti: * eiecisti gentes, &
plantaisti eam.

Dux itinérís fuisti in con-
spectu ejus: * plantaisti ra-
dices ejus; & implévit ter-
ram.

Opéravit montes umbra
ejus,* & arbuta ejus cedros
Dei.

Extendit pálmities suos
usque ad mare,* & usque
ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxisti macé-
diam ejus; * & vindémians
eam omnes qui prætergre-
diuntur viam?

Exterminávit eam aper
de sylvá,* & singuláris fe-
rus depastus est eam.

Deus virtútum, convér-
tere: * réspice de cælo, &
vide, & vísitá víneam
istam.

Et pérfice eam quam plan-
távit dextera tua,* & supen
filiúm hóminis quem confir-
masti tibi.

Incensa igni, & suffossá: *
ab increpatione vulcris tui
peribunt.

Fiat manus tua super vi-
rum dextere tue,* & super
filiúm hóminis quem confir-
masti tibi.

Et non discédimus á te: *
vivificábis nos, & nomen
tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum,
converte nos, & ostende
faciém tuam; * & salvi éri-
mus.

Psalmus 92.

Dóminus regnávit, de-
córém indútus est: *
indútus est Dóminus forti-
túdinem, & præcinxit se.

Etenim firmávit orbem
terre,* qui non commové-
bitur.

Paráta sedes tua ex tunc: *
á século tu es.

Elevavérunt flúmina,Dó-
mine: * elevavérunt flúmi-
na vocem suam.

Elevavérunt flúmina fla-
ctus suos,* & á vocibus aquá-
rum multárum.

Mirabiles elationes maris :
mirabilis in altis Dominus.

Testimonia tua credibilia
facta sunt nimis : * domum
tuam decet sanctitudo, Dñe,
in longitudinem dierum.

AD VESPERAS.

Ant. 2. D. Credidi.

Psalmus 115.

Credidi, propter quod
locutus sum ; * ego
autem humiliatus sum
nimis.

Ego dixi in excessu meo : *
Omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino *
pro omnibus quæ retribuit
mihi ?

Calicem salutæ acci-
piam, * & nomen Domini
invocabo.

Vota mea Dño reddam
coram omni populo ejus : *
pretiosa in conspectu Domi-
ni mors sanctorum ejus.

O Domine, quia ego ser-
vus tuus ; * ego servus tuus,
& filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea ; *
tibi sacrificabo hostiam lau-
dis, & nomen Domini in-
vocabo.

Vota mea Domino red-
dam in conspectu omnis po-
puli ejus, * in ætriis domus
Domini, in medio tui, Je-
rusalem.

Ant. Credidi, propter quod
locutus sum ; ego autem hu-
miliatus sum nimis.

Ant. 1. g. Confitebor.

Psalmus 137.

Confitebor tibi, Domine,
in toto corde meo, * quon-
iam audisti verba oris mei.

In conspectu Angelorum
psallam tibi : * adorabo ad
templum sanctum tuum ;

Et confitebor nomini tuo
super misericordia tua & ve-
ritate tua ; * quoniam ma-
gnificasti super omne, no-
men sanctum tuum.

In quacunque die invo-
cavero te, exaudi me : *
multiplicabis in anima mea
virtutem.

Confiteantur tibi, Domi-
ne, omnes reges terræ, *
quia audierunt omnia verba
oris tui ;

Et cantent in viis Domi-
ni, * quoniam magna est
gloria Domini ;

Quoniam excelsus Domi-
nus, & humilia respicit, *
& alta à longè cognoscit.

Si ambulavero in medio
tribulationis, vivificabis
me : * & super iram inimi-
corum meorum extendisti
manum tuam, & salvum me
fecit dextera tua.

Dominus retribuet pro
me : * Domine, misericordia
tua in sæculum : opera ma-
nuum tuarum ne despicias.

Ant. Confitebor nomini
tuo, Domine, super mise-
ricordia tua & veritate tua.

Ant. 7. d. Generatio.

Psalmus 144.

Exaltabo te, Deus meus
rex ; * & benedicam
nomini tuo in sæculum, &
in sæculum sæculi.

Per singulos dies benedi-
cam tibi ; * & laudabo no-
men tuum in sæculum, & in
sæculum sæculi.

Magnus Dóminus, & laudabilis nimis; * & magnitudinis ejus non est finis.

Generatio & generatio laudábit ópera tua, * & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitatis tuæ loquentur, * & mirabília tua narrábunt.

Et virtutem terribílium tuórum dicent, * & magnitudinem tuam narrábunt.

Memóriam abundantíæ suavitatis tuæ eructábunt, * & justitiá tuá exultábunt.

Ant. Generatio & generatio laudábit ópera tua, & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Ant. 4. D. Fidélis.

Diviso Psalmi 144.

Miserátor & misericors Dóminus; * pátiens, & multum misericors.

Suávis Dóminus universis, * & miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * & sancti tui benedicant tibi.

Glóriam regni tui dicent, * & poténtiam tuá loquentur;

Ut notam faciant filiis hóminum poténtiam tuam, * & glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * & dominatio tua in omni generatióne & generatióne.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes

qui corrumpunt, * & erigit omnes elisos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; * & tu das escam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam, * & imples omne animal benedictióne.

Ant. Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Ant. 8. c. Prope est Dñs.

Altera divisio Psalmi 144.

Justus Dóminus in ómnibus viis suis, * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritate.

Voluntátem tíméntium se faciet, & deprecatiónem eórum exáudiet, * & salvos faciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligentes se, * & omnes peccatóres disperdet.

Laudatióne Dómini loquétur os meum; * & benedícat omnis caro nómini sancto ejus in séculum, & in séculum séculi.

Ant. Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum in veritate.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. f. Tu, Dómine.

Psalmus 111.

Salum me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus; * quóniam diminútæ sunt veritates á filiis hóminum.

Vana locuti sunt unusquisque ad proximum suum : *
lábia dolósa in corde & cor-
de locuti sunt.

Disperdat Dóminus uni-
versa lábia dolósa , * & lin-
guam magniloquam ;

Qui dixerunt : Linguam
nostram magnificábitur ,
lábia nostra a nobis sunt : *
quis noster Dóminus est ?

Propter misériam inopum ,
& gémítum páuperú , * nunc
exurgam , dicit Dóminus.

Ponam in salutári : * fidu-
cialiter agam in eo.

Elóquia Dómini , elóquia
casta ; * argentum igne exa-
minátum , probátum terræ ,
purgátum séptuplúm.

Tu , Dómine , servábis
nos , * & custódies nos a ge-
neratione hac in æternum.

In circúitu impij ámbu-
lant ; * secundum altitúdi-
nem tuam multiplicasti fi-
lios hóminum.

Psalms 38.

Dixi : Custódiam vias
meas , * ut non delin-
quam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam , *
cúm consisteret peccátor ad-
versum me.

Obmúti , & humiliátus
sum , & sílvi a bonis ; * &
dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intri-
me , & in meditatióne mea
exardescet ignis : * locútus
sum in lingua mea.

Notum fac mihi , Dómine ,
finem meum , & númerum
diérum meórum , quis est ; *
ut sciam quid defici mihi.

Ecce mensurábiles posui-
sti dies meos , * & substantia
mea tamquam nihilum ante
te.

Verúmtamen universa vá-
nitas * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imáagine
pertransit homo , * sed &
frustrá conturbátur :

Thesaurizat , * & ignorat
cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectá-
tio mea ? nonne Dóminus ? *
& substantia mea apud te
est.

Divisio Psalmi 38.

AB ómnibus iniquitatibus
meis erue me : * oppró-
brium insipienti dedisti me.

Obmúti , & non aperui
os meum , * quóniam tu fe-
cisti.

Amove a me plagas tuas : *
a fortitúdine manús tuæ ego
defeci.

In increpationibus prop-
ter iniquitatem corripuisti
hóminem , & tabéscere fe-
cisti sicut aráneam animam
ejus : * verúmtamen vanè
conturbátur omnis homo.

Exaudi oratióne meam ,
Dómine , & deprecationem
meam : * áuribus pécipie lá-
crymas meas.

Ne síleas , quóniam ad-
vena ego sum apud te , &
peregrínus , * sicut omnes
patres mei.

Remitte mihi ut refríge-
rer , priusquám ábeam ; * &
ámplius non ero.

Ant. Tu , Dómine , ser-
vábis nos , & custódies nos.
Pf. 11.

FERIA SEXTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Ant. 7. b. Contristatus sum.

Psalms 51.

Quid gloriaris in malitia, * qui potens es in iniquitate?

Tota die in iustitiam cogitavit lingua tua : * sicut novacula acuta fecisti dolum.

Dilexisti malitiam super benignitatem ; * iniquitatem magis quam loqui aequitatem.

Dilexisti omnia verba praecipitationis, * lingua dolosa.

Propterea Deus destruet te in finem : * evellet te, & emigrabit te de tabernaculo tuo, & radicem tuam de terra viventium.

Videbunt iusti, & timebunt, & super eum ridebunt ; * & dicent : Ecce homo qui non posuit Deum adiutorem suum ;

Sed speravit in multitudine divitiarum suarum, * & prevaluit in vanitate sua.

Ego autem sicut oliva fructifera in domo Dei : * speravi in misericordia Dei in aeternum, & in seculum seculi.

Confitebor tibi in seculum, quia fecisti ; * & expectabo nomen tuum, quoniam bonum est in conspectu sanctorum tuorum.

Psalms 54.

Exaudi, Deus, orationem meam, & ne despexeris deprecationem meam ; * intende mihi, & exaudi me.

Contristatus sum in exer-

citatione mea, * & conturbatus sum a voce inimici, & a tribulatione peccatoris ;

Quoniam declinaverunt in me iniquitates, * & in ira molesti erant mihi.

Cor meum conturbatum est in me, * & formido mortis cecidit super me.

Timor & tremor venerunt super me, * & contexerunt me tenebrae.

Et dixi : Quis dabit mihi pennas sicut columbae ? * & volabo, & requiescam.

Ecce elongavi fugiens, * & mansi in solitudine.

Expectabam eum qui salvum me fecit a pusillanimitate spiritus, * & tempestate.

Praecipite, Domine, disvide linguas eorum ; * quoniam vidi iniquitatem & contradictionem in civitate.

Die ac nocte circumdabit eam super muros ejus iniquitas ; * & labor in medio ejus, & injustitia.

Et non defecit de plateis ejus * usura & dolus.

Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi, * sustinuissem utique ;

Et si is qui oderat me, super me magna locutus fuisset, * abscondissem me forsitam ab eo.

Tu vero, homo unanims, * dux meus & noveris meus,

Qui simul mecum dulces capiebas cibos ; * in domo Dei ambulavimus cum consensu.

Veniat mors super illos, *

& descendant in infernum
videntes ;

Quoniam nequitia in ha-
bitaculis eorum , * in medio
eorum.

Ego autem ad Deum clama-
vi ; * & Dominus salvabit me.

Diviso Psalmi 54.

Vespere , & mane , &
meridie narrabo & an-
nuntiabo ; * & exaudiet vo-
cem meam.

Redimet in pace animam
meam ab his qui appropin-
quant mihi ; * quoniam in-
ter multos erant mecum.

Exaudiet Deus , & humi-
liabit illos , * qui est ante
secula.

Non enim est illis com-
mutatio , & non timuerunt
Deum : * extendit manum
suam in retribuendo.

Contaminaverunt testa-
mentum ejus , divisi sunt
ab ira vultus ejus ; * & ap-
propinquavit cor illius.

Molliti sunt sermones ejus
super oleum ; * & ipsi sunt
jacula.

Facta super Dominum cu-
ram tuam , & ipse te enu-
triet : * non dabit in aeter-
num fluctuationem justo.

Tu vero , Deus , * deduc-
es eos in puteum interitus.

Viri sanguinum & dolosi
non dimidiabunt dies suos ; *
ego autem sperabo in te ,
Domine.

Ant. Contristatus sum in
exercitatione mea , & con-
turbatus sum ; quoniam de-
clinaverunt in me iniquita-
tes. *Ps. 54.*

Ant. 2. D. Ab insurgen-
tibus in me.

Psalmus 58.

ERipe me de inimicis
meis , Deus meus ; *
& ab insurgentibus in
me libera me.

Eripe me de operantibus
iniquitatem , * & de viris
sanguinum salva me ;

Quia ecce ceperunt ani-
mam meam : * irruerunt in
me fortes.

Neque iniquitas mea , ne-
que peccatum meum , Dom-
ine ; * sine iniquitate cu-
curri , & direxi.

Exurge in occursum meum ,
& vide ; * & tu , Domine
Deus virtutum , Deus Israel ,

Intende ad visitandas om-
nes gentes : non miserearis
omnibus qui operantur ini-
quitatem.

Convertentur ad vespe-
ram ; * & famem patientur
ut canes , & circumbunt civi-
tatem.

Ecce loquentur in ore suo ,
& gladius in labiis eorum ; *
quoniam quis audivit ?

Et tu , Domine , deride-
bis eos : * ad nihilum deduc-
es omnes gentes.

Fortitudinem meam ad te
custodiam , quia Deus sus-
ceptor meus es : * Deus
meus , misericordia ejus pro-
veniet me.

Diviso Psalmi 58.

Deus ostendet mihi su-
per inimicos meos : *
ne occidas eos , nequando
obliviscantur populi mei.

Disperge illos in virtute

tua, * & depone eos, protector meus, Domine.

Delictum oris eorum, sermonem labiorum ipsorum; * & comprehendantur in superbia sua.

Et de execratione & mendacio annuntiabuntur in consummatione; * in ira consummationis, & non erunt.

Et scient quia Deus dominabitur Jacob, * & finium terræ.

Convertentur ad vespem; * & famem patientur ut canes, & circuibunt civitatem.

Ipsi dispergentur ad manducandum; * si verò non fuerint saturati, & murmurabunt.

Ego autem cantabo fortitudinem tuam, * & exultabo manè misericordiam tuam;

Quia factus es susceptor meus & refugium meum * in die tribulationis meæ.

Adjutor meus, tibi psallam, quia Deus susceptor meus es: * Deus meus, misericordia mea.

Psalmus 60.

EXaudi, Deus, deprecationem meam: * intende orationi meæ.

A finibus terræ ad te clamavi, dum anxietur cor meum: * in petra exaltasti me.

Deduxisti me, quia factus es spes mea, * turris fortitudinis à facie inimici.

Inhabitabo in tabernaculo tuo in sæcula: * protegar in

velamento alarum tuarum;

Quoniam tu, Deus meus, exaudisti orationem meam, * dedisti hereditatem timen-
tibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjicies, * annos ejus usque in diem generationis & generationis.

Permanet in æternum in conspectu Dei: * misericordiam & veritatem ejus quis requireret?

Sic psalmum dicam nomini tuo in sæculum sæculi, * ut reddam vota mea de die in diem.

Ans. Ab insurgentibus in me libera me, Dñe; quia iruerunt in me fortes. *Pf. 78.*

Ans. 4. a. In conspectu.

Psalmus 68.

Salvum me fac, Deus, * quoniam intraverunt aquæ usque ad animam meam.

Infixus sum in limo profundi, * & non est substantia.

Veni in altitudinem maris, * & tempestas demersit me.

Laboravi clamans, rauce factæ sunt fauces meæ: * defecerunt oculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplacati sunt super capillos capitis mei, * qui oderunt me gratis.

Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei injuste: * quæ non rapui, tunc exolvebam.

Deus, tu scis insipientiam meam, * & delicta mea à te non sunt abscondita.

Non erubescant in me qui expectant te, Dómine, * Dómine virtutum.

Non confundantur super me, * qui quærunt te, Deus Israel.

Quóniam propter te sustinui opprobrium, * operuit confusio faciem meam.

Extraneus factus sum fratribus meis, * & peregrinus filiis matris meæ;

Quóniam zelus domus tue comédit me, * & opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me.

Et operui in jejúnio animam meam; * & factum est in opprobrium mihi.

Et posui vestimentum meum cilicium; * & factus sum illis in parabolam.

Adversum me loquebantur qui sedebant in porta; * & in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego verò orationem meam ad te, Dómine: * tempus beneplaciti, Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me, * in veritate salutis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar: * libera me ab iis qui odérunt me, & de profundis aquarum.

Non me demergat tempestas aquæ, neque absorbeat me profundum, * neque argeat super me puteus os suum.

Diviso Psalmi 68.

Exaudi me, Dómine, quóniam benigna est misericórdia tua; * secun-

dum multitúdinem miserationum tuarum respice in me.

Et ne avertas faciem tuam à púero tuo: * quóniam tribulor, velociter exaudi me.

Intende animæ meæ, & libera eam: * propter inimicos meos eripe me.

Tu scis improprium meum, & confusiónem meam, * & reveréntiam meam.

In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me: * improprium expectávit cor meum, & misériam.

Et sustinui qui simul contristarétur, & non fuit; * & qui consolarétur, * & non invéni.

Et dederunt in escam meam fel; * & in siti mea potavérunt me aceto.

Fiat mensa eorum coram ipsis in láqueum, * & in retributiones, & in scándalum.

Obscurentur oculi eorum, ne videant; * & dorsum eorum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam; * & furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitatio eorum deserta; * & in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.

Quóniam quem tu percussisti, persecuti sunt; * & super dolorem vulnerum meorum addiderunt.

Appone iniquitatem super iniquitatem eorum; * & non intrent in iustitiam tuam.

Delectantur

*Deleantur de libro vivén-
tium ; * & cum iustis non
scribantur.*

Altera divisio Psalmi 68.

EGo sum pauper & do-
lens : * salus tua, Deus,
suscepit me.

Laudábo nomen Dei cum
cántico , * & magnificábo
eum in laude.

Et placébit Deo super ví-
tulum novellum , * cornua
producentem & úngulas.

Vídeant páuperes , & læ-
tentur : * quærite Deum , &
vivet ánima vestra ;

Quóniam exaudivit páu-
peres Dóminus , * & vin-
ctos suos non despexit.

Laudent illum cœli &
terra , * mare , & ómnia
reptilia in eis.

Quóniam Deus salvam
faciet Sion , * & edificabun-
tur civitatés Juda.

Et inhabitábunt ibi , * &
hereditate acquirant eam.

Et semen servórum ejus
possidébit eam ; * & qui dí-
ligunt nomen ejus , habitá-
bunt in ea.

Ant. In conspectu tuo
sunt omnes qui tribulant
me : improperium expectá-
vit cor meum , & miseriam.

A D L A U D E S.

Ant. 1. a. Auribus.

Psalmus 53.

Deus , in nómine tuo
salvum me fac , *
& in virtute tua jú-
dica me.

Deus , exaudi oratiónem
meam : * auribus pécipere
verba oris mei ;

Pars Tercia. Bles.

Quóniam aliéni insurre-
xérunt adversum me , &
fortes quæsiérunt ánimam
meam , * & non proposu-
erunt Deum ante conspectum
suum.

Ecce enim Deus adjuvar
me ; * & Dóminus susceptor
est ánime meæ.

Averte mala inimicis
meis ; * & in veritate tua
disperde illos.

Voluntáriè sacrificábo ti-
bi ; * & confitébor nómini
tuo , Dómine , quóniam bo-
num est :

Quóniam ex omni tribu-
latiône eripuisti me ; * &
super inimicos meos despe-
xit óculus meus.

Ant. Auribus pécipere , Dó-
mine , verba oris mei ; quó-
niam aliéni insurrexérunt
adversum me.

Ant. 7. c. Deus meus.

Psalmus 70.

In te , Dómine , sperávi ,
non confundar in æter-
num : * in iustitia tua libera
me , & éripe me.

Inclína ad me aurem
tuam , * & salva me.

Esto mihi in Deum pro-
tectórem , & in locum mu-
nítum , * ut salvu me facias ;

Quóniam firmamentum
meum * & refúgium meum
es tu.

Deus meus , éripe me de
manu peccatóris , * & de ma-
nu contra legem agentis ,
& iníqui ;

Quóniam tu es patientia
mea , Dómine : * Dómine ,
spes mea á juventute meá ,

E

In te confirmatus sum ex
utero: de ventre matris meæ
tu es protector meus; * in
te cantatio mea semper.

Tamquam prodigium fa-
ctus sum multis, * & tu
adjutor fortis.

Repleatur os meum laude,
ut cantem glóriam tuam, *
totâ die magnitudinem tuâ.

Ne projicias me in tēp-
ore senectutis: * cū de-
fecerit virtus mea, ne dere-
linquas me.

Quia dixerunt inimici
mei mihi; * & qui custodiē-
bant animam meam, con-
siliū fecerunt in unum,

Dicentes: Deus dereliquit
eum; persequimini, & com-
prehēdite eum, * quia non
est qui eripiat.

Deus, ne elongeris à me: *
Deus meus, in auxilium
meum respice.

Confundantur & deficiant
detrahentes animæ meæ: *
operiantur confusione & pu-
dore qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper spera-
bo, * & adjiciam super om-
nem laudem tuam.

Ant. Deus meus, eripe me
de manu peccatoris; quo-
piam tu es patientia mea.

Ant. 3. a. Lingua mea,

Diviso Psalmi 70.

OS meum annuntiabit ju-
sticiam tuam, * totâ
die salutare tuum.

Quoniam non cognovi
litteraturam, introibo in po-
tencias Domini: * Domine,
memorabor justitiæ tuæ so-
lus.

Deus, docuisti me à ju-
ventute mea; * & usque nunc
pronuntiabo mirabilia tua,

Et usque in senectam &
senium: * Deus, ne dere-
linquas me;

Donec annuntiem brá-
chium tuum * generatióni
omni quæ ventura est:

Potentiam tuam & justí-
tiam tuam, Deus, usque in
altissima quæ fecisti magná-
lia: * Deus, quis similis ti-
bi?

Quantas ostendisti mihi
tribulationes multas, & ma-
las? * & conversus vivifi-
casti me, & de abyssi terræ
iterum reduxisti me.

Multiplicasti magnificén-
tiam tuam; * & conversus
consolatus es me.

Nam & ego confitebor
tibi in vasis psalmi veritá-
tem tuam, Deus: * psallam
tibi in cithara, Sanctus Israel.

Exultabunt labia mea, cū
cantávero tibi; * & ánima
mea quam redemisti.

Sed & lingua mea totâ
die meditabitur justiciam
tuam, * cū confusi & re-
veriti fuerint qui quærunt
mala mihi.

Ant. Lingua mea totâ die
meditabitur justiciam tuam,
cū confusi & reveriti fue-
rint qui quærunt mala mi-
hi.

Ant. 8. G. Cū iratus fueris,

In Feriis, Canticum

Habacuc. Cap. 3.

Domine, audi vi auditio-
nem tuam, * & tēmui.
Domine, opus tuum *

in medio annorum vivifica illud.

In medio annorum notum facies : * cum iratus fueris , misericordiae recordaberis.

Deus ab Austro veniet , * & sanctus de monte Pharan.

Operuit coelos gloria ejus , * & laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit , cornua in manibus ejus : * ibi abscondita est fortitudo ejus.

Ante faciem ejus ibit mors ; * & egrediatur diaboli ante pedes ejus.

Stetit , & mensus est terram : * aspexit , & dissolvit gentes ; & contriti sunt montes seculi.

Incurvati sunt colles mundi * ab itineribus aeternitatis ejus.

Pro iniquitate vidi tentoria Aethiopiae : * turbabuntur pelles terrae Madian.

Numquid in fluminibus iratus es , Domine ? * aut in fluminibus furor tuus ? vel in mari indignatio tua ?

Qui ascendes super equos tuos , * & quadrigae tuae salvatio ;

Suscitans suscitabis arcum tuum : * juramenta tribubus quae locutus es.

Fluvios scindes terrae : * viderunt te , & doluerunt montes ; * gurgis aquarum transiit.

Dedit abyssus vocem suam : * altitudo manus suas levavit.

Sol & luna steterunt in habitaculo suo : * in luce sa-

gittarum tuarum ibunt , in splendore fulgurantis haste tuae.

In fremitu conculcabis terram ; * & in furore obstupescies gentes.

Egressus es in salutem populi tui , * in salutem cum christo tuo.

Percussisti caput de domo impii ; * denudasti fundamentum ejus usque ad columnam.

Maledixisti sceptris ejus , capiti bellatorum ejus , * venientibus ut turbo ad dispergendum me.

Exultatio eorum , * sicut ejus qui devorat pauperem in abscondito.

Viam fecisti in mari equis tuis , * in luto aquarum multarum.

Audivi , & conturbatus est venter meus : * a voce contremuerunt labia mea.

Ingrediatur putredo in ossibus meis , * & subter me scateat ;

Ut requiescam in die tribulationis , * ut ascendam ad populum accinctum nostrum.

Ficus enim non florabit ; * & non erit germen in vineis.

Mentietur opus olivae ; * & arva non afferent cibum.

Abscindetur de ovili pecus ; * & non erit armentum in praeseptibus.

Ego autem in Domino gaudebo , * & exultabo in Deo Jesu meo.

Deus Dominus , fortitudo
E ij

mea, * & ponet pedes meos quasi cervorum.

Et super excelsa mea deducet me victor * in psalmis canentem.

Ant. Cum iratus fueris, Domine, misericordiae recordaberis.

[*In Festis, Canticum.*

Isaia 26.

URbs fortitudinis nostrae Sion : * Salvator ponetur in ea murus & antemurale.

Aperite portas ; * & ingreditur gens iusta, custodiens veritatem.

Vetus error abiit : servabis pacem ; * pacem, quia in te speravimus.

Sperastis in Domino in seculis aeternis, * in Domino Deo forti in perpetuum.

Quia incurvabit habitantes in excelsis, * civitatem sublimem humiliabit.

Humiliabit eam usque ad terram, * detrahet eam usque ad pulverem.

Conculcabit eam pes, * pedes pauperis, gressus egenorum.

Semita iusti recta est, * rectus callis iusti ad ambulandum.

Et in semita iudiciorum tuorum, Domine, sustinui-
mus te : * nomen tuum, & memoriale tuum in desiderio animae.

Anima mea desideravit te in nocte ; * sed & spiritu meo in precordiis meis de mane vigilabo ad te.

Cum feceris iudicia tua in

terra, * iustitiam discant habitatores orbis.

Misereamur impio, & non discet iustitiam : * in terra sanctorum iniqua gessit, & non videbit gloriam Domini.

Domine, exaltetur manus tua ; * & non videant :

Videant, & confundantur zelantes populi ; * & ignis hostes tuos devoret.

Domine, dabis pacem nobis ; * omnia enim opera nostra operatus es nobis.]

Ant. 4. D. Laudabo.

Psalmus 145.

LAUDA, anima mea, Dominum : * laudabo Dominum in vita mea ; psallam Deo meo, quamdiu fuero.

Nolite confidere in principibus ; * in filiis hominum, in quibus non est salus.

Exsibit spiritus ejus, & revertetur in terram suam : * in illa die persbunt omnes cogitationes eorum.

Beatus cujus Deus Jacob adiutor ejus, spes ejus in Domino Deo ipse, * qui fecit coelum & terram, mare, & omnia quae in eis sunt.

Qui custodit veritatem in seculum, facit iudicium injuriam patientibus, * dat escam esurientibus.

Dominus solvit compedatos : * Dominus illuminat caecos.

Dominus erigit elisos : * Dominus diligit iustos.

Dominus custodit advenas : pupillum & viduam suscipiet ; * & vias peccatorum disperdet,

Regnabit Dóminus in sécula : * Deus tuus, Sion, in generatióem & generatióem.

Ans. Laudábo in vita mea Dóminum, qui facit iudiciũ in injúriam paciéntibus.

A D P R I M A M.

Psalms 43.

DEus, áuribus nostris audívimus; patres nostri annuntiavérunt nobis opus * quod operátus es in diébus eórum, & in diébus antiquis.

Manus tua gentes dispédidit, & plantasti eos : * affixisti pópulos, & expulisti eos.

Nec enim in gládio suo possederunt terram, * & bráchium eórum non salvávit eos :

Sed dextera tua, & bráchium tuum, & illuminatió vultus tui ; * quóniam complacuisti in eis.

Tu es ipse rex meus, & Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábitus cornu, * & in nómine tuo spérnétus insurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo, * & gládus meus non salvábit me.

Salvastí enim nos de affligéntibus nos, * & odientes nos confudisti.

Divisio Psalmi 43.

IN Deo laudábimur totá die ; * & in nómine tuo confitebimur in séculum.

Nunc autem repulisti, &

confudisti. nos ; * & non egrediéris, Deus, in virtutibus nostris.

Avertisti nos retrorsum post inimícos nostros ; * & qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedisti nos tamquam oves escárum, * & in géntibus disperdisti nos.

Vendidisti pópulum tuum sine pretio, * & non fuit multitúdo in commutatióibus eórum.

Posuisti nos oppróbrium vicinis nostris, * subfannatióem & derisum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuisti nos in similitudinem géntibus, * commotióem cápitis in pópulis.

Totá die verecúndia mea contra me est ; * & confusio faciéi meæ cooperuit me,

A voce exprobrantis & obloquentis, * à facie inimíci & persequentis.

Hæc omnia venérunt super nos ; nec oblíti sumus te, * & inique non égimus in testamento tuo.

Et non recessit retrò cor nostrum, * & declinasti sémitas nostras à via tua ;

Quóniam humiliasti nos in loco afflictiónis, * & cooperuit nos umbra mortis.

Altera divisio Psalmi 43.

SI oblíti sumus nomen Dei nostri, * & si expándimus manus nostras ad Deum aliénium ;

Nonne Deus requíret ista ? * ipse enim novit abscondita cordis.

Quóniam propter te mortificamur tota die, * æstimati sumus sicut oves occisionis.

Exurge, quare obdormis, Dómine? * exurge, & ne repellas in finem.

Quare faciem tuam avertis? * oblivísceris inópiae nostræ & tribulationis nostræ?

Quóniam humiliata est in pulvere ánima nostra, * conglutinátus est in terra venter noster.

Exurge, Dómine, adjuva nos; * & redime nos propter nomen tuum.

AD TERTIAM.

Psalms 39.

Expectans expectávi Dóminum, * & intendit mihi.

Et exaudivit preces meas; * & eduxit me de lacu miseriae, & de luto facis.

Et stáruit super petram pedes meos, * & direxit gressus meos.

Et immísit in os meum canticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, & timébunt; * & sperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus, * & non respexit in vanitates & insánias falsas.

Multa fecisti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua; * & cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.

Annuntiávi & locútus sum: * multiplicati sunt super numerum.

Sacrificium & oblationem noluisti; * aures autem perfecisti mihi.

Holocaustum & pro peccato non postulasti; * tunc dixi, Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntatem tuam: * Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

Diviso Psalmi 39.

Annuntiávi justiciam tuam in ecclésia magna; * ecce lábia mea non prohibebo: Dómine, tu scisti.

Justiciam tuam non abscondi in corde meo: * veritatem tuam & salutare tuum dixi.

Non abscondi misericórdiam tuam & veritatem tuam * a concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè facias miserationes tuas a me: * misericórdia tua & veritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdederunt me mala, quorum non est número; * comprehendérunt me iniquitates meae, & non potui ut vidérem.

Multiplicatae sunt super capillos cápitis mei; * & cor meum dereliquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me: * Dómine, ad adjuvandum me respice.

Confundantur & reveantur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertantur retrorsum, & reveantur, * qui volunt mihi mala.

Perant confestim confu-
sionem suam, * qui dicunt
mihi: Euge, euge.

Exultent & latentur su-
per te omnes quærentes te; *
& dicant semper: Magnifi-
cetur Dóminus, qui diligit
salutare tuum.

Ego autem mendicus sum
& pauper: * Dóminus solli-
citus est mei.

Adjutor meus, & prote-
ctor meus tu es: Deus meus,
ne tardáveris.

Psalmus 57.

SI verè utique iustitiam
loquimini, * recta judi-
câte, filii hóminum.

Etenim in corde iniqui-
tates operâmini; * in terra
injustitias manus vestræ con-
cinnant.

Alienati sunt peccatores à
vulva: * erraverunt ab úte-
ro; locuti sunt falsa.

Furor illis secundum si-
militudinem serpentis: * si-
cut áspidis surdæ, & obtu-
santis aures suas;

Quæ non exaudiet vocem
incantantium, * & venéfici
incantantis sapienter.

Deus cónteret dentes eó-
rum in ore ipsórum: * mo-
las leónum confringet Dó-
minus.

Ad nihilum devénient
tamquam aqua decurrens: *
intendit arcum suum, donec
infirmentur.

Sicut cera quæ fluit, ause-
rentur: * supercécidit ignis,
& non viderunt solem.

Priusquàm intelligerent
spinæ vestræ rhamnum; *

sicut viventes, sic in ira ab-
sorbet eos.

Lætábitur iustus, cum ví-
derit vindictam: * manus
suas lavábit in sanguine pec-
catóris.

Et dicet homo: Si utique
est fructus iusto, * utique est
Deus iudicans eos in terra.

AD SEXTAM.

Psalmus 101.

Domine, exaudi ora-
tionem meam; * &
clamor meus ad te
veniat.

Non avertas faciém tuam
à me: * in quacumque die
tribulor, inclína ad me au-
rem tuam.

In quacumque die invo-
cávero te, * velóciter exau-
di me;

Quia defecerunt sicut fu-
mus dies mei, * & ossa meæ
sicut crémium aruerunt.

Percussus sum ut fœnum,
& áruit cor meum; * quia
oblitus sum comédere pa-
nem meum.

A voce gemitûs mei * ad-
hæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pelicá-
no solitudinis: * factus sum si-
cut aucticorax in domicilio.

Vigilavi, * & factus sum
sicut passer solitarius in te-
cto.

Totâ die exprobrábant
mihi inimíci mei; * & qui
laudábant me, adversum
me jurábant.

Quia cinerem tamquam
panem manducábam, * &
potum meum cum fletu mis-
cébam,

A facie iræ & indignationis tuæ; * quia elevans assisti me.

Dies mei sicut umbra declinaverunt; * & ego sicut fœnum arui.

Tu autem, Dómine, in æternum pèrmanes; * & memoriále tuum in generationem & generationem.

Divisio Psalmi 101.

TU exurgens miseréberis Sion, * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus;

Quóniam placuerunt servis tuis lápidés ejus, * & terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * & videbitur in glória sua.

Respexit in orationem humilium, * & non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatione áltera: * & pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum;

Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspexit;

Ut audíret gémitus compeditorum, * ut sôlveret filios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * & laudem ejus in Jerúsalem,

In conveniendo pópulos in unum, & reges, * ut sèrviant Dómino.

Respondit ei in via vir-

tutis suæ: * Paucitatem dierum meórum núntia mihi.

Ne révocés me in dimídiis diérum meórum: * in generationem & generationem anni tui.

Áltera divisio Psalmi 101.

INitio tu, Dómine, terram fundasti: * & ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi peribunt; * tu autem pèrmanes:

Et omnes sicut vestimentum veterascent; * & sicut opertórium mutabis eos, & mutabuntur.

Tu autem idem ipse es, * & anni tui non deficient.

Fílii servórum tuórum habitábunt; * & semen eórum in sèculum dirigétur.

A D N O N A M.

Psalmus 21.

DEus, Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti? * longè à salúte meá verba dehiótorum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, & non exáudies; * & nocte, & non ad inspiénciam mihi.

Tu autem in sancto habitas, * laus Israel.

In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, & liberaasti eos.

Ad te clamavérunt, & salvi facti sunt: * in te speravérunt, & non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, & non homo; * oppróbrium hóminum, & abjectio plebis.

Omnes videntes me, de-

riferant me : * locuti sunt
lâbiis, & moverunt caput.

Speravit in Dómino, er-
piat eum ; * saluum faciat
eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extra-
xisti me de ventre ; * spes
mea ab ubéribus matris meæ.

In te projectus sum ex
útero : * de ventre matris
meæ Deus meus es tu.

Divisio Psalmi 21.

[D]eus meus] ne discé-
seris à me, * quón-
iam tribulatio próxima est,
quóniam non est qui adju-
vet.

Circumdederunt me vítuli
multi : * tauri pingues obsé-
derunt me.

Aperuerunt super me os
suum, * sicut leo rápiens &
rúgens.

Sicut aqua effusus sum, *
& dispersa sunt ómnia ossa
mea.

Factum est cor meum tam-
quam cera liquefcens, * in
medio ventris mei.

Aruit tamquam testa vir-
tus mea, & lingua mea ad-
hæsit faucibus meis ; * & in
púlverem mortis deduxisti
me.

Quóniam circumdederunt
me canes multi ; * concilium
malignántium obsédit me.

Podérunt manus meas &
pedes meos : * dinumeravé-
runt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideraverunt
& inspexerunt me : * divi-
serunt sibi vestimenta mea,
& super vestem meam mi-
serunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne
elongáveris auxilium tuum
à me : * ad defensionem
meam cónspice.

Eroe à frámea, Deus, ani-
mam meam, * & de manu
canis unicam meam.

Salva me ex ore leónis, *
& à cornibus unicórnium
humilitatem meam.

Narrábo nomen tuum frá-
tribus meis : * in médio ec-
clésiæ laudábo te.

Altera divisio Psalmi 21.

Q U i timétis Dóminum,
laudáte eum : * univer-
sum semen Jacob, glorifi-
cáte eum :

Tímeat eum omne semen
Israel ; * quóniam non spre-
vit neque despexit depreca-
tiónem páuperis.

Nec avertit faciem suam
à me ; * & cùm clamárem
ad eum, exaudivit me.

Apud te laus mea in ec-
clésiâ magna : * vota mea
reddam in conspectu timén-
tium eum.

Edent páuperes & satura-
buntur ; & laudábunt Dómi-
num qui requirunt eum : *
vivent corda eórum in sécu-
lum séculi.

Reminiscuntur & conver-
tentur ad Dóminum * uni-
versi fines terræ.

Et adorábunt in conspe-
ctu ejus * universæ familiæ
géntium ;

Quóniam Dómini est re-
gnum, * & ipse dominábi-
tur géntium.

Manducaverunt & adora-
verunt omnes pingues ter-
ræ.

re : * in conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram.

Et anima mea illi vivet ; * & semen meum serviet ipsi.

Annuntiabitur Dómino generatio ventúra ; * & annuntiábunt cœli justitiam ejus pópulo qui nascétur , quem fecit Dóminus.

AD VESPERAS.

Ant. 4. A. Supra dorsum meum.

Psalmus 128.

Sæpe expugnâverunt me à juventute mea , * dicat nunc Israël.

Sæpe expugnâverunt me à juventute mea ; * etenim non potuerunt mihi.

Supra dorsum meum fabricâverunt peccatores : * prolongâverunt iniquitatem suam.

Dóminus justus * concidit cervices peccatorum.

Confundantur & convertantur retrorsum * omnes qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectórum , * quod priusquam evellâtur , exaruit :

De quo non implévit manum suam , qui metit ; * & sinum suum , qui manipulos colligit.

Et non dixerunt qui præteribant : Benedíctio Dómini super vos ; * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Supra dorsum meum fabricâverunt peccatores : prolongâverunt iniquitatem suam.

Ant. 2. D. Posuisti.

Psalmus 138.

Domine , probasti me , & cognovisti me : * tu cognovisti sessionem meam , & resurrectionem meam.

Intellexisti cogitationes meas de longè : * semitam meam , & funiculum meum investigasti.

Et omnes vias meas prævidisti , * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce , Dómine , tu cognovisti ómnia , novíssima & antiqua : * tu formasti me , & posuisti super me manum tuam.

Mirabilis facta est scientia tua ex me : * confortata est , & non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo ? * & quò à facie tua fugiam ?

Si ascéndero in cœlum , tu illic es : * si descéndero in infernum , ades :

Si sumpsero pennas meas dilúculo , * & habitâvero in extrémis maris ;

Etenim illuc manus tua dedúcet me , * & tenébit me dextera tua.

Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me ; * & nox illuminatio mea in deliciis meis.

Quia ténebræ non obscurabuntur à te ; & nox sicut dies illuminábitur : * sicut ténebræ ejus , ita & lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos : * suscepisti me de útero matris meæ.

Ans. Posuisti super me manum tuam, Domine : quò à facie tua fugiam ?

Ans. 6. F. Confitebor tibi.

Divisio Psalmi 138.

Confitebor tibi, [Domine] quia terribiliter magnificatus es ; * mirabilia opera tua, & anima mea cognoscit nimis.

Non est occultatum os meum à te, quod fecisti in occulto ; * & substantia mea in inferioribus terræ.

Imperfectum meum videtur oculi tui ; & in libro tuo omnes scribentur : * dies formabantur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui, Deus : * nimis confortatus est principatus eorum.

Dinumerabo eos, & super arénam multiplicabuntur : * exurrexi, & adhuc sum tecum.

Si occideris, Deus, peccatores ; * viri sanguinem, declinate à me ;

Quia dicitis in cogitatione : * Accipient in vanitate civitates tuas.

Nonne qui oderunt te, Domine, oderam ; * & super inimicos tuos tabescebam ?

Perfecto odio oderam illos ; * & inimici facti sunt mihi.

Proba me, Deus, & scito cor meum : * interroga me, & cognosce semitas meas ;

Et vide si via iniquitatis in me est, * & deduc me in via aeterna.

Ans. Confitebor tibi, Domine, quia terribiliter magnificatus es ; anima mea cognoscit nimis.

Ans. 7. b. Custodi me, Dñe.

Psalmus 139.

ERipe me, Domine, ab homine malo : * à viro iniquo eripe me.

Qui cogitaverunt iniquitates in corde : * totà die constituébant praelia.

Acuerunt linguas suas sicut serpentis : * venenum aspidum sub labiis eorum.

Custodi me, Domine, de manu peccatoris ; * & ab hominibus iniquis eripe me.

Qui cogitaverunt supplantare gressus meos : * absconderunt superbi laqueum mihi ;

Et funes extendérunt in laqueum : * juxta iter scandalum posuerunt mihi.

Dixi Domino : Deus meus es tu ; * exaudi, Domine, vocem deprecationis meæ.

Ans. Custodi me, Domine, de manu peccatoris.

Ans. 7. c. Domine, Domine.

Divisio Psalmi 139.

Domine, Domine, virtus salutis meæ, * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Domine, à desiderio meo peccatori : * cogitaverunt contra me ; ne derelinquas me, ne forte exaltentur.

Caput circumtus eorum ; * labor labiorum ipsorum operiet eos.

Cadent super eos carbones: in ignem dejicies eos; * in miteriis non subsistent.

Vir linguosus non dirigetur in terra; * virum injustum mala capiunt in interitu.

Cognovi quia faciet Dominus judicium inopis, * & vindictam pauperum.

Verumtamen iusti confitebuntur nomini tuo; * & habitabunt recti cum vultu tuo.

Ans. Domine, Domine, virtus salutis meæ, ne derelinquas me.

AD COMPLETORIUM.

Ans. 2. D. Domine.

Psalmus 37.

Domine, ne in furore tuo arguas me, * neque in ira tua corripias me;

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * & confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne mea à facie iræ tuæ: * non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum: * & sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Putraverunt & corruptæ sunt cicatrices meæ, * à facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum & curvatus sum usque in finem: * totâ die contristatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus; * & non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum & humilitus sum nimis: * rugiebam à gemitu cordis mei.

Domine, ante te omne desiderium meum; * & gemitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea; * & lumen oculorum meorum, & ipsum non est mecum.

Diviso Psalmi 37.

Amicus mei, & proximus mei * adversum me appropinquaverunt & steterunt.

Et qui juxta me erant, de longe steterunt; * & vim faciebant qui querebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates, * & dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tamquam surdus non audiebam, * & sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens, * & non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te, Domine, speravi; * tu exaudies me, Domine Deus meus.

Quia dixi: Nequando supergaudeant mihi inimici mei; * & dum commovetur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum; * & dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo; * & cognosco pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, & confirmati sunt super me; * & multiplicati sunt qui oderunt me inquit.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi; * quoniam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me, Domine Deus meus; * ne discederis a me.

Intende in adiutorium meum, * Domine Deus salutaris meus.

Psalms 55.

Miserere mei, Deus, quoniam conculcavit me homo: * tota die impugnans tribulavit me.

Conculcaverunt me inimici mei tota die, * quoniam multi bellantes adversum me.

Ab altitudine diei timebo; * ego vero in te sperabo.

In Deo laudabo sermones meos, in Deo speravi: * non timebo quid faciat mihi caro.

Tota die verba mea exercebantur: * adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

Inhabitabunt & abscondent: * ipsi calcaneum meum observabunt.

Sicut sustinuerunt animam meam, pro nihilo salvos facies illos: * in ira populos confringes.

Deus, vitam meam an-

nuntiavi tibi: * posuisti lacrymas meas in conspectu tuo, sicut & in promissione tua.

Tunc convertentur inimici mei retrorsum * in quacumque die invocavero te.

Ecce cognovi * quoniam Deus meus es.

In Deo laudabo verbum: * in Domino laudabo sermonem.

In Deo speravi, * non timebo quid faciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, * quae reddam laudationes tibi;

Quoniam eripuisti animam meam de morte, & pedes meos de lapsu; * ut placeam coram Deo in lumine viventium.

Ast. Domine Deus meus, ne discederis a me. *Pf.* 37.

SABBATO

AD OFFICIUM NOCT.

Ast. 3. a. Propter innocentiam.

Psalms 40.

Beatus qui intelligit super egenum & pauperem; * in die mala liberabit eum Dominus.

Dominus conservet eum, & vivificet eum, & beatum faciat eum in terra, * & non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Dominus opem ferat illi super lectum doloris ejus: * universum stratum ejus vastasti in infirmitate ejus.

Ego dixi: Domine, mi-

serere mei; * sana animam meam, quia peccavi tibi.

Inimici mei dixerunt mala mihi: * Quando morietur, & peribit nomen ejus?

Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur: * cor ejus congregavit iniquitatem sibi.

Egrediebatur foras, * & loquebatur in idipsum.

Adversum me susurrabant omnes inimici mei: * adversum me cogitabant mala mihi.

Verbum iniquum constituerunt adversum me: * numquid qui dormit, non adjiciet ut resurgat?

Etenim homo pacis meae, in quo speravi, qui edebat panes meos, * magnificavit super me supplantationem.

Tu autem, Domine, miserere mei, & resuscita me; * & retribuam eis.

In hoc cognovi quoniam voluisti me, * quoniam non gauderet inimicus meus super me.

Me autem propter innocentiam suscepisti; * & confirmasti me in conspectu tuo in aeternum.

Benedictus Dominus Deus Israel a seculo, & usque in seculum: * fiat, fiat.

Psalmus 48.

Audite haec, omnes gentes: * auribus percipite, omnes qui habitatis orbem,

Quique terrigenae, & filii

hominum, * simul in unum dives & pauper.

Os meum loquetur sapientiam, * & meditatio cordis mei prudentiam.

Inclinabo in parabolam aurem meam: * aperiam in psalterio propositionem meam.

Cur timebo in die mala? * iniquitas calcanei mei circumdabit me.

Qui confidunt in virtute sua, * & in multitudine divitiarum suarum gloriantur.

Frater non redimit, redimet homo: * non dabit Deo placationem suam,

Et pretium redemptionis animae suae: * & laborabit in aeternum, & vivet adhuc in finem.

Non videbit interitum, * cum viderit sapientes merientes.

Simul insipiens & stultus peribunt, * & relinquent alienis divitias suas.

Et sepulcra eorum domus illorum in aeternum; tabernacula eorum in progenie & progenie: * vocaverunt nomina sua in terris suis.

Et homo, cum in honore esset, non intellexit: * comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis.

Haec via illorum scandalum ipsis; * & postea in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inferno positi sunt: * mors depascet eos.

Et dominabuntur eorum

justi in matutino; * & auxilium eorum veterascet in inferno à glória eorum.

Verúntamen Deus redimet animam meam de manu inferi, * cum accéperit me.

Divisio Psalmi 48.

NE timéris, cum dives factus fuerit homo, * & cum multiplicata fuerit glória domus ejus.

Quóniam, cum interfecerit, non sumet ómnia; * neque descendet cum eo glória ejus.

Quia anima ejus in vita ipsius benedicétur: * confitébitur tibi, cum benefeceris ei.

Introsbit usque in progenies patrum suorum; * & usque in æternum non videbit lumen.

Homo, cum in honóre esset, non intellexit: * comparátus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis.

Ant. Propter innocentiam suscepisti me, Deus; & confirmasti me in conspectu tuo in æternum. *Pf.* 40.

Ant. 5. F. Tibi, Deus.

Psalmus 61.

Nonne Deo subjecta erit anima mea? * ab ipso enim salutare meum.

Nam & ipse Deus meus, & salutaris meus: * susceptor meus, non movébor amplius.

Quousque irrúitis in hóminem? * interficitis universi vos tamquam parietem

inclinato, & maceræ depulsa?

Verúntamen pretium meum cogitavérunt repélle-re; cucurri in siti: * ore suo benedicébant, & corde suo maledicébant.

Verúntamen Deo subjecta esto, anima mea; * quóniam ab ipso patiencia mea.

Quia ipse Deus meus, & Salvátor meus; * adjutor meus, non emigrábo.

In Deo salutare meum, & glória mea: * Deus auxilii mei; * & spes mea in Deo est.

Speráte in eo, omnis congregatio pópuli; effúndite coram illo corda vestra: * Deus adjutor noster in æternum.

Verúntamen vani filii hóminum, mendaces filii hóminum in statérís, * ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum.

Nolite sperare in iniquitate, & rapinas nolite concupiscere: * divitiæ si affluant, nolite cor apponere.

Semel locutus est Deus, duo hæc audívi; quia potestas Dei est, & tibi, Dómine, misericórdia; * quia tu reddes unicuique juxta ópera sua.

Psalmus 63.

EXaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor: * à timóre inimici eripe animam meam.

Protexisti me à conventu malignántium, * à multini-

dine operantium iniquitatem;

Quia exacerunt ut gladium linguas suas : * intenderunt arcum rem amaram , ut sagittent in occultis immaculatum.

Súbito sagittabunt eum , & non timebunt : * firmaverunt sibi sermonem nequam.

Narraverunt , ut absconderent laqueos : * dixerunt , Quis videbit eos ?

Scrutati sunt iniquitates : * defecerunt scrutantes scrutatio.

Accedet homo ad cor altum ; * & exaltabitur Deus.

Sagittæ parvulorum factæ sunt plagæ eorum ; * & infirmatæ sunt contra eos lingue eorum.

Conturbati sunt omnes qui videbant eos ; * & timuit omnis homo.

Et annuntiaverunt opera Dei , * & facta ejus intellexerunt.

Lætabitur justus in Domino , & sperabit in eo ; * & laudabuntur omnes recti corde.

Psalmus 74.

Confitebimur tibi , Deus ; * confitebimur , & invocabimus nomen tuum : narrabimus mirabilia tua.

Cum accipero tempus , * ego justitias judicabo.

Liquet facta est terra , & omnes qui habitant in ea : * ego confirmavi columnas ejus.

Dixi iniquis : Nolite

iniquè agere ; * & delinquentibus : Nolite exaltare cornu.

Nolite extollere in altum cornu vestrum : * nolite loqui adversus Deum iniquitatem ;

Quia neque ab oriente , neque ab occidente , * neque à desertis montibus.

Quoniam Deus iudex est : * hunc humiliat , & hunc exaltat.

Quia calix in manu Domini vini mersi plenus mixto ; * & inclinavit ex hoc in hoc.

Verumtamen fœx ejus non est exinanita : * bibent omnes peccatores terræ.

Ego autem annuntiabo in sæculum : * cantabo Deo Jacob.

Et omnia cornua peccatorum confringam ; * & exaltabuntur cornua iusti.

Ans. Tibi , Deus , confitebimur , & invocabimus nomen tuum : narrabimus mirabilia tua. *Pf. 74.*

Ans. 6. F. Cogitatio hominis : *Psalmus 75.*

Notus in Judæa Deus : * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus , * & habitatio ejus in Sion.

Ibi confrégit potentias arcum , * scutum , gladium , & bellum.

Illuminans tu mirabiliter à montibus æternis : * turbati sunt omnes insipientes corde.

Dormierunt somnum suum ; * & nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

Ab increpatione tua, Deus Jacob , * dormitaverunt qui ascenderunt equos.

Tu terribilis es : & quis resistet tibi ? * ex tunc ira tua.

De coelo auditum fecisti iudicium : * terra tremuit , & quievit ,

Cum exurgeret in iudicium Deus , * ut salvos faceret omnes mansuetos terræ.

Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi ; * & reliquæ cogitationis diem festum agent tibi.

Vovete , & reddite Domino Deo vestro , * omnes qui in circuitu ejus affertis munera ,

Terribili , & ei qui aufert spiritum principum ; * terribili apud reges terræ.

Psalms 82.

DEus , quis similis erit tibi ? * ne taceas , neque compescaris , Deus ;

Quoniam ecce inimici tui sonuerunt : * & qui oderunt te , extulerunt caput.

Super populum tuum malignaverunt consilium , * & cogitaverunt adversus sanctos tuos.

Dixerunt : Venite , & disperdamus eos de gente ; * & non memoretur nomen Israel ultra.

Quoniam cogitaverunt unanimiter ; * simul adver-

sam te testamentum disposuerunt tabernacula Idumæorum & Ismahelitarum ,

Moab , & Agaræni , Gebæ , & Ammon , & Amalec ; * alienigenæ cum habitantibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis ; * facti sunt in adiutorium filiis Lot.

Fac illis sicut Madian , & Sisaræ , * sicut Jabin in torrente Cisson.

Disperierunt in Endor ; * facti sunt ut sterco terræ.

Pone principes eorum sicut Oreb , & Zeb , * & Zebæ , & Salmana ;

Omnes principes eorum , * qui dixerunt : Hereditate possideamus sanctuarii Dei.

Diviso Psalmi 82.

DEus meus , pone illos ut rotam , * & sicut stipulam ante faciem venti.

Sicut ignis qui comburit sylvam , * & sicut flamma comburens montes ;

Ita persequeris illos in tempestate tua , * & in ira tua turbabis eos.

Imple facies eorum ignominia ; * & quærent nomen tuum , Domine.

Erubescant & conturbentur in seculum seculi ; * & confundantur , & pereant :

Et cognoscant quia nomen tibi , Dominus ; * tu solus Altissimus in omni terra.

Ant. Cogitatio hominis confitebitur tibi ; & reliquæ cogitationis diem festum agent tibi. *Ps. 75.*

AD LAUDES.

*Ant. 4. d. Pérſice.**Psalmus 16.*

EXaudi, Dómine, iustitiam meá: * intende deprecationem meam.

Auribus pécipe orationem meam, * non in lábiis dolóſis.

De vultu tuo iudícium meum pródeat: * óculi tui vídeant aequitátes.

Probasti cor meum, & vísitasti nocte: * igne me examinasti; & non est inventa in me iniquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum, * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérſice gressus meos in sémítis tuis, * ut non moveantur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudisti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, & exaudi verba mea.

Mírifica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperantes in te.

A resistentibus dexteræ tuæ custódi me, * ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me * à fácie impiórum qui me afflíxerunt.

Ant. Pérſice gressus meos in sémítis tuis, Dómine; ut non moveantur vestígia mea.

*Ant. 7. b. In iustitia.**Divísio Psalmi 16.*

INimſci mei ánimam meá circumdederunt; ádipem suum concluserunt: * os

eórum locútam est superbiam.

Projicientes me nunc circumdederunt me: * óculos suos statuerunt declináre in terram.

Susceperunt me sicut leo parátus ad prædam, * & sicut cáculus leónis hábitans in ábditis.

Exurge, Dómine, prævení eum, & supplanta eum: * éripe ánimam meam ab inimícis manús tuæ.

Dómine, à paucis de terra dívide eos in vita eórum: * de absconditis tuis adimpletus est venter eórum.

Saturáti sunt filii; * & dimiserunt reliquias suas párvulis suis.

Ego autem in iustitia apparebo conspéctui tuo: * satiabor, cum apparuerit glória tua.

Ant. In iustitia apparebo conspéctui tuo: satiabor, cum apparuerit glória tua.

*Ant. 1. f. Parátum.**Psalmus 56.*

Miserére mei, Deus, miserére mei; * quóniam in te confidit ánimá mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec transeat iniquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum, * Deum qui benefecit mihi.

Misit de cœlo, & liberávit me: * dedit in opprobrium conculcantes me.

Misit Deus misericórdiam

suam & veritatem suam ; *
& eripuit animam meam de
medio catulorum leonum :
dormivi conturbatus.

Filii hominum, dentes
eorum arma & sagittæ ; *
& lingua eorum gladius
acutus.

Exaltare super cœlos,
Deus ; * & in omnem ter-
ram glória tua.

Laqueum paraverunt pé-
dibus meis ; * & incurvave-
runt animam meam.

Foderunt ante faciem
meam foveam ; * & incidé-
runt in eam.

Paratum cor meum, Deus,
paratum cor meum : * can-
tábo, & psalmum dicam.

Exurge, glória mea ;
exurge, psalterium & cítha-
ra : * exurgam dilúculo.

Confitebor tibi in popu-
lis, Dómine : * & psalmum
dicam tibi in gentibus ;

Quóniam magnificata est
usque ad cœlos misericórdia
tua, * & usque ad nubes vé-
ritas tua.

Exaltare super cœlos,
Deus ; * & super omnem
terram glória tua.

Ant. Paratum cor meum,
Deus, paratum cor meum :
cantábo, & psalmum di-
cam.

Ant. 5. a. Date magnifi-
centiam.

In Feriis, Canticum Moysi.

Deut. 32.

A Udíte, cœli, quæ lo-
quor : * audiat terra
verba oris mei.

Concrescat ut plúvia do-

ctrina mea : * fluat ut ros
elóquium meum.

Quasi imber super her-
bam, * & quasi stillæ super
grámina.

Quia nomen Dómini in-
vocábo : * date magnificén-
tiam Deo nostro.

Dei perfecta sunt ópera,
& omnes viæ ejus judícia : *
Deus fidélis, & absque ulla
iniquitate, justus & rectus.

Peccaverunt ei, & non
filii ejus in sordibus ; * ge-
neratio prava atque per-
versa.

Hæcine reddis Dómino, *
pópule stulte & inspiens ?

Numquid non ipse est pa-
ter tuus, * qui possédit te, &
fecit, & creávit te ?

Memento diérum anti-
quórum : * cógita genera-
tiones singulas.

Intérroga patrem tuum,
& annuntiábit tibi : * majó-
res tuos, & dicent tibi.

Quando dividébat Altíssi-
mus gentes, * quando sepa-
rábat filios Adam,

Constituit términos popu-
lórum * juxta númerum fi-
liórum Israel.

Pars autem Dómini popu-
lus ejus : * Jacob fúniculus
hæreditatis ejus.

Invenit eum in terra de-
serta, * in loco horróris, &
vastæ solitudinis.

Circumduxit eum, & dó-
cuit, * & custodivit quasi
pupillam óculi sui.

Sicut áquila provocans ad
volandum pullos suos, * &
super eos volitans,

Expandit alas suas, & assumpsit eum, * atque portavit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit; * & non erat cum eo deus aliénus :

Constituit eum super excelsam terram, * ut comederet fructus agrórum,

Ut sugeret mel de petra, * oleumque de saxo duríssimo;

Bútyrum de armento, & lac de óvibus, * cum ádipe agnórum & arisetum filiórum Basan,

Et hircos cum medulla tritici; * & sanguinem uvæ biberet meracíssimum.

Incrassatus est dilectus, & recalcitravit; * incrassatus, impinguatus, dilatatus.

Dereliquit Deum factórem suum, * & recessit á Deo salutári suo.

Provocaverunt eum in diis aliénis, * & in abominatiónibus ad iracúndiam concitaverunt.

Immolaverunt dæmóniis, & non Deo; * diis quos ignorábant.

Novi recentesque venerunt, * quos non coluerunt patres eórum.

Deum qui te genuit dereliquisti, * & oblitus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, & ad iracúndiam concitatus est; * quia provocaverunt eum filii sui, & filiæ.

Et ait: Abscondam faciém meam ab eis, * & considerabo novíssima eórum;

Generatio enim perver-

sa est, * & infidéles filii.

Ipsi me provocaverunt in eo qui non erat Deus, * & irritaverunt in vanitatibus suis;

Et ego provocabo eos in eo qui non est pópulus, * & in gente stulta irritabo illos.

Ignis succensus est in furóre meo, * & ardébit usque ad inferni novíssima;

Devorabitque terram cum gérmine suo, * & móntium fundamenta combúret.

Congregabo super eos mala; * & sagittas meas complébo in eis.

Consumuntur fame, * & devorabunt eos aves morsu amaríssimo.

Dentes bestiárum immittam in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastabit eos gládus, & intus pavor, * juvenem simul ac vírginem, lactentem cum hómine fene.

Dixi: Ubinam sunt? * cessare faciám ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum distuli, * ne forte superbírent hostes eórum,

Et dicerent: Manus nostra excelsa, & non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, & sine prudéntia: * útinam sáperent, & intellígerent, ac novíssima providérent!

Quómódò persequátur unus mille, * & duo fugent decem millia?

Nonne ideo quia Deus
suis vendidit eos, * & Dó-
minus conclúsit illos?

Non enim est Deus no-
ster ut dii eórum; * & ini-
mici nostri sunt iudices.

De vinea Sodomórum,
vineá eórum, * & de subur-
bánis Gomorrhæ.

Uva eórum, uva fellis, *
& botri amarissimi.

Fel draconum vinum eó-
rum, * & venénium áspi-
dum insanábile.

Nonne hæc cõdita sunt
apud me, * & signata in
thesauris meis?

Mea est ultio, & ego re-
tribuam in tẽpore, * ut
labátur pes eórum.

Juxta est dies perditio-
nis, * & adeste festinant
tẽpora.

Judicabit Dóminus popu-
lum suum, * & in servis
suis miserébitur.

Vidébit quod infirmata
sit manus, * & clausi quo-
que defecerunt, residuique
consumpti sunt.

Et dicet: Ubi sunt dii
eórum, * in quibus habé-
bant fidúciã?

De quorum víctimis co-
medébant ádipes, * & bibé-
bant vinum libáminum.

Surgant, & opulentur
vobis, * & in necessitate
vos prótegent.

Videte quod ego sim so-
lus, * & non sit álius Deus
præter me.

Ego occidam, & ego
vivere faciam; percútiã,
& ego sanabo; * & non

est qui de manu mea possit
erüere.

Levabo ad cœlum ma-
num meam, & dicam: *
Vivo ego in æternum.

Si acúero ut fulgur glá-
diũ meum, * & arripuerit
judiciũ manus mea,

Reddam ultiónem hósti-
bus meis; * & his qui odé-
runt me, retribuam.

Inebriabo sagittas meas
sanguine, * & gladius meus
devorabit carnes,

De cruóre occisórum, *
& de captivitate, nudati ini-
micórum cápitis.

Laudate, gentes, popu-
lum ejus; * quia sanguinem
servórum suórum ulciscetur.

Et vindictam retribuet in
hostes eórum, * & propítius
erit terræ populi sui.

Ans. Date magnificéntiam
Deo nostro: Dei perfecta
sunt ópera.

[*In Fests, Canticum.*

Judith 16,

Incipite Dómino in tym-
panis: * cantate Dómi-
no in cymbalis.

Modulámini illi psalmum
novum: * exaltate, & in-
vocate nomen ejus.

Dóminus cõterens bel-
la: * Dóminus nomen est
illi.

Qui posuit castra sua in
medio populi sui, * ut ex-
peret nos de manu ómnium
inimicórum nostrórum.

Venit Assur ex móntibus
ab Aquilone * in multítudi-
ne fortitúdinis suæ:

Cujus multítudo obturá-

vit torrentes, * & equi cõsum cooperuerunt valles.

Dixit se incensurum fines meos, * & iuvenes meos occisurum gladio,

Infantes meos dare in prædam, * & virgines in captivitatem.

Dominus autem omnipotens nocuit eum, & tradidit eum in manus feminæ, * & confodit eum.]

Ans. 2. D. Laudate Dominum.

Psalms 116.

Laudate Dominum, omnes gentes : * laudate eum, omnes populi ;

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus, * & veritas Domini manet in æternum.

Ans. Laudate Dominum, omnes populi ; quoniam confirmata est super nos misericordia ejus.

AD PRIMAM.

Psalms 87.

Domine Deus salutis meæ, * in die clamavi & nocte coram te.

Intret in conspectu tuo oratio mea : * inclina aurem tuam ad precem meam ;

Quia repleta est malis anima mea, * & vita mea inferno appropinquavit.

Æstimatus sum cum descendentibus in lacum : * factus sum sicut homo sine adiutorio, inter mortuos liber :

Sicut vulnerati dormientes in sepulcris, quorum non es memor amplius ; * & ipsi de manu tua repulsi sunt,

Posuerunt me in lacu inferiori, * in tenebris, & in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor tuus, * & omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos à me : * posuerunt me abominationem sibi.

Traditus sum, & non egrediebar : * oculi mei languerunt præ inopia.

Clamavi ad te, Domine, tota die : * expandi ad te manus meas.

Numquid mortuis facies mirabilia ? * aut medici suscitabunt, & consuebuntur tibi ?

Numquid narrabit aliquis in sepulcro misericordiam tuam, * & veritatem tuam in perditione ?

Numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua, * & iustitia tua in terra oblivionis ?

Et ego ad te, Domine, clamavi ; * & manè oratio mea præveniet te.

Ut quid, Domine, repellis orationem meam ? * avertis faciem tuam à me ?

Pauper sum ego, & in laboribus à juventute mea ; * exaltatus autem, humiliatus sum & conturbatus.

In me transierunt iræ tuæ ; * & terrores tui conturbaverunt me.

Circumdederunt me sicut aqua tota die ; * circumdederunt me simul.

Elongasti à me amicum & proximum, * & notos meos à miseria.

Psalms 142.

Domine, exaudi orationem meam: * aures percipe obsecrationem meam in veritate tua; exaudi me in tua iustitia.

Et non intres in iudicium cum servo tuo; * quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam: * humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos seculi; * & anxius est super me spiritus meus: in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis; * in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te: * anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me, Domine; * defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam a me; * & similis ero descendentibus in lacum.

Audiam fac mihi manere misericordiam tuam; * quia in te speravi.

Notam fac mihi viam, in qua ambulem; * quia ad te levavi animam meam.

Diviso Psalmi 142.

Eripe me de inimicis meis, Domine; ad te confugi: * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam; *

propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in aequitate tua.

Educes de tribulatione animam meam; * & in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes qui tribulant animam meam; * quoniam ego servus tuus sum.

AD TERTIAM.

Psalms 28.

Afferre Domino, filii Dei; * afferre Domino filios arctum.

Afferre Domino gloriam & honorem; afferre Domino gloriam nomini ejus: * adorare Dominum in atriis sancto ejus.

Vox Domini super aquas; Deus maiestatis intonuit: * Dominus super aquas multas.

Vox Domini in virtute: * vox Domini in magnificentia.

Vox Domini confringentis cedros; * & confringet Dominus cedros Libani;

Et comminuet eas tamquam vsculum Libani, * & dilectus quemadmodum filius unicornium.

Vox Domini intercidentis flammam ignis: vox Domini concutientis desertum; * & commovebit Dominus desertum Cades.

Vox Domini preparantis cervos, & revelabit condensa; * & in templo ejus omnes dicent gloriam.

Dominus diluvium inhabitare facit, * & sedebit Dominus rex in aeternum.

Dóminus virtutem pópulo suo dabit : * Dóminus benedicet pópulo suo in pace.

Psalms 44.

ERuctavit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea * calamus scribæ velócitè scribentis.

Speciósus formá præ filiis hóminum : diffúsa est grátia in lábiis tuis ; * propterea benedixit te Deus in æternum.

Accingere gládio tuo super femur tuum , * Potentissime.

Spécie tuá & pulcritúdine tuá intende , * prospere procéde ,

Et regna propter veritatem , & mansuetudinem , & iustitiam ; * & deducet te mirabiliter dextera tua.

Sagittæ tuæ acutæ , pópuli sub te cadent , * in corda inimicórum regis.

Sedes tua , Deus , in sèculum sæculi : * virga directiónis , virga regni tui.

Dilexisti iustitiam , & odisti iniquitatem ; * propterea unxit te Deus , Deus tuus , óleo lætitiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha , & gutta , & cássia à vestimentis tuis , à dómibus ebúrneis ; * ex quibus delectaverunt te filiæ regum in honóre tuo.

Asticet regína à dextris tuis in vestitu deaurato , * circumdata varietate.

Audi , filia , & vide , & inclina aurem tuam ; * & obli-

viscere pópulum tuum , & domum patris tui :

Et concupiscet rex decorem tuum , * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus ; & adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus : * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ regis ab intus , * in fimbriis áureis , circumamicta varietatibus.

Adducuntur regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætitia & exultatione ; * adducuntur in templum regis.

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii : * constitues eos principes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatióne.

Propterea pópuli confitebuntur tibi in æternum , * & in sèculum sæculi.

Psalms 149.

CAntate Dómino canticum novum : * laus ejus in ecclésia sanctorum.

Lætetur Israel in eo qui fecit eum ; * & filii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano & psalterio psallant ei ;

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo , * & exaltábit mansuetos in salutem.

Exultábunt sancti in glóriá : *

ria : * letabuntur in cubilibus suis.

Exaltationes Dei in guttore eorum ; * & gladii ascipites in manibus eorum ,

Ad faciendam vindictam in nationibus , * increpationes in populis :

Ad alligandos reges eorum in compedibus , * & nobiles eorum in manicis ferreis ;

Ut faciant in eis iudicium conscriptum : * gloria hæc est omnibus sanctis ejus.

AD SEXTAM.

Psalmus 45.

Deus noster refugium & virtus : * adiutor in tribulationibus quæ invenerunt nos nimis.

Propterea non timebimus , dum turbabitur terra , * & transferentur montes in cor maris.

Sonuerunt & turbatae sunt aquae eorum : * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus lætificat civitatem Dei : * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Deus in medio ejus ; non commovebitur : * adjuvabit eam Deus manè dilectulo.

Conturbatae sunt gentes , & inclinata sunt regna : * dedit vocem suam , mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum , * susceptor noster Deus Jacob.

Venite , & videte opera Domini , quæ posuit prodigia

Pater Verna. Bles.

super terram , * inferens bella usque ad finem terræ.

Arcum conteret , & confringet arma , * & scuta comburent igni.

Vacate , & videte quoniam ego sum Deus : * exaltabor in gentibus , & exaltabor in terra.

Dñus virtutum nobiscum , * susceptor noster Deus Jacob.

Psalmus 47.

Magnus Dominus , & laudabilis nimis , * in civitate Dei nostri , in monte sancto ejus.

Fundatur exaltatione universæ terræ mons Sion , * latera Aquilonis , civitas regis magni.

Deus in domibus ejus cognoscetur , * cum suscipiet eam.

Quoniam ecce reges terræ congregati sunt , * convenerunt in unum.

Ipsi videntes sic admirati sunt , * conturbati sunt , commoti sunt.

Tremor apprehendit eos : * ibi dolores ut parturientis.

In spiritu vehementi * conteres naves Tharsis.

Sicut audivimus , sic vidimus in civitate Domini virtutum , in civitate Dei nostri : * Deus fundavit eam in æternum.

Suscipimus , Deus , misericordiam tuam * in medio templi tui.

Secundum nomen tuum , Deus , sic & laus tua in fines terræ : * iustitia plena est dextera tua.

P

Lætetur mons Sion, & exultent filiae Judæ * prop- ter iudicia tua, Dómine.

Circúdate Sion, & com- plectimini eam : * narráte in turribus ejus.

Pónite corda vestra in vir- tute ejus, & distribúite do- mos ejus, * ut enarrétis in progénie áltera ;

Quóniam hic est Deus, Deus noster in æternum, & in séculum séculi : * ipse reget nos in sécula.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in món- tibus sanctis : * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab & Ba- bylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthiopum ; * hi fuérunt illíc.

Numquid Sion dicit : Ho- mo & homo natus est in ea ; * & ipse fundávit eam Altíssimus ?

Dóminus narrábit in scri- pturis populórum & princi- pū, * horum qui fuérunt in ea. Sicut lætántium ómnium * habitatio est in te.

A D N O N A M.

Psalmus 59.

Deus, repulisti nos, & destruxisti nos : * irátus es, & misertus es nobis.

Commovisti terram, & conturbasti eam : * sana con- tritiónes ejus, quia commó- ta est.

Ostendisti pópulo tuo du- ra : * potasti nos vino com- punctionis.

Dedisti metuéntibus te significatiónem, * ut fugiant, a fácie arcus.

Ut liberentur dilecti tui, * saluum fac dexterá tuá, & exaudi me.

Deus locútus est in sancto- suo : * Lætabor, & partíbor Sichimam, & convallem tabernaculórum meíbor.

Meus est Gálaad, & meus est Manasses, * & Ephraim, fortitúdo cápitis meí :

Júda rex meus, * Moab olla spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mi- hi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civi- tatem munítam ? quis dedú- cet me usque in Idumæam ?

Nónne tu, Deus, qui re- pulisti nos ? * & non egre- diéris, Deus, in virtútibus nostris ?

Da nobis auxílium de tri- bulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtú- tem ; * & ipse ad nihilum dedúcet tribulantes nos.

Psalmus 73.

UT quid, Deus, repulisti in finem ? * irátus est furor tuus super oves páscae tuæ ?

Memor esto congregatió- nis tuæ * quam possedisti ab infíio.

Redemisti virgam hære- ditatis tuæ : * mons Sion, in quo habitasti in eo,

Leva manus tuas in superbiis eorum in finem : * quanta malignatus est inimicus in sancto !

Et gloriati sunt qui odérunt te, * in medio solemnizatis tue.

Posuerunt signa sua, signa ; * & non cognoverunt, sicut in exitu super summum.

Quasi in sylva lignorum securibus exciderunt januas ejus in idipsum : * in securi & scia dejecerunt eam.

Incenderunt igni sanctuarium tuum : * in terra poluerunt tabernaculum nominis tui.

Dixerunt in corde suo cognatio eorum simul : * Quiescere faciamus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vidimus : jam non est propheta ; * & nos non cognoscat amplius.

Diviso Psalmi 73.

USquequò, Deus, impropèrabit inimicus ? * irritat adversarius nomen tuum in finem ?

Ut quid avertis manum tuam & dexteram tuam * de medio sinu tuo in finem ?

Deus autem rex noster ante secula, * operatus est salutem in medio terrarum.

Tu confirmasti in virtute tua mare, * & contribulasti capita draconum in aquis :

Tu confregisti capita draconis : * dedisti eum escam populo Æthiopum :

Tu dirupisti fontes & tor-

rentes : * tu siccasti fluvios Ethan.

Tuus est dies, & tua est nox : * tu fabricatus es auroram & solem :

Tu fecisti omnes terminos terrarum : * astatem & ver tu plasmasti ea.

Memor esto hujus, inimicus impropèravit Domino : * & populus insipiens incitavit nomen tuum.

Ne tradas bestiis animas confitentes tibi ; * & animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem.

Réspice in testamentum tuum ; * quia replèti sunt, qui obscurati sunt terrarum, domibus iniquitatum.

Ne avertatur humilis factus confusus : * pauper & inopulaudabunt nomen tuum.

Exarge, Deus, júdica causam tuam : * memor esto impropèriorum tuorum, eorum quæ ab insipiente sunt tota die.

Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum : * superbia eorum qui te odérunt, ascendit semper.

AD VESPERAS.

Ant. 4. D. Beati omnes.

Psalmus 127.

BEati omnes qui timent Dominum, * qui ambulant in viis ejus.

Labores manuum tuarum quia manducabis ; * beatus es, & bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans * in lateribus domus tue.

Filii tui sicut novellæ oli-

F ij

vārum * in cīrcūitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicetur homo * qui timet Dōminum.

Benedicat tibi Dōminus ex Sion; * & videas bona Jerūsalem omnibus diēbus vitæ tuæ.

Et videas filios filiōrum tuōrum, * pacem super Israel.

Ans. Beāti omnes qui timēt Dōminum, qui ambulāt in viis ejus.

Ans. 1. a. Surge, Dōmine. *Psalmus* 131.

Memento, Dōmine, David, * & omnis mansuetudinis ejus.

Sicut jurāvit Dōmino, * vōtum vovit Deo Jacob:

Si introiero in tabernaculum domūs meæ, * si ascēdero in lectum strati mei:

Si dēdero somnum oculis meis, * & palpebris meis dormitātiōem;

Et requiem temporibus meis, donec invēniam locum Dōmino, * tabernaculum Deo Jacob,

Ecce audīvimus eam in Ephrata: * invēnimus eam in campis sylvæ.

Introibimus in tabernaculum ejus: * adorābimus in loco ubi steterunt pedes ejus.

Surge, Dōmine, in requiem tuam; * tu & arca sanctificatiōis tuæ.

Sacerdōtes tui induantur justiciam; * & sancti tui exultent.

Propter David servum tuum, * non avertas faciem christi tui.

Ans. Surge, Dōmine, in requiem tuam; & sancti tui exultent.

Ans. 7. c. Sion requies mea. *Divisio Psalmi* 131.

Juravit Dōminus David veritatem, & non frustrabitur eum: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodierint filii tui testamentum meum, * & testimōnia mea hæc quæ docēbo eos;

Et filii eōrum usque in sēculum * sedēbant super sedem tuam.

Quōniam elegit Dōminus Sion: * elegit eam in habitatiōem sibi.

Hæc requies mea in sēculum sēculi: * hīc habitābo, quōniam elegi eam.

Vidua ejus benedicens benedicam: * pāuperes ejus saturābo pānibus.

Sacerdōtes ejus induam salutarē; * & sancti ejus exultatiōe exultābunt.

Illuc prōducam cornu David: * parāvi lucernam christo meo.

Inimicos ejus induam confusiōe; * super ipsam autem efforēbit sanctificatiō mea.

Ans. Sion requies mea in sēculum sēculi: sancti ejus exultatiōe exultābunt.

Ans. 2. D. Deus meus, *Psalmus* 143.

Benedictus Dñs Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * & digitos meos ad bellum,

Misericórdia mea, & refúgium meum; * susceptor meus, & liberátor meus.

ProteCTOR meus, & in ipso sperávi: * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine, quid est homo, quia innotuisti ei? * aut filius hóminis, quia réputas eum? Homo vanitati similis factus est: * dies ejus sicut umbra prætereunt.

Dómine, inclína ceelos tuos, & descende: * tange montes, & fumigábunt.

Fúlgura coruscationem, & dissipabis eos: * emitte sagittas tuas, & conturbabis eos.

Emitte manum tuam de alto: éripe me, & libera me de aquis multis, * de manu filiorum alienórum,

Quorum os locútum est vanitatem; * & dextera eórum, dextera iniquitátis.

Ans. Deus meus, misericórdia mea & susceptor meus.

Ans. 6. F. Beátus.

Diviso Psalmi 143.

DEus, cánticum novum cantábo tibi: * in psalterio decachordo psallam tibi.

Qui das salutem régibus; * qui redemisti David servum tuum de gládio maligno, éripe me:

Et érué me de manu filiorum alienórum, quorum os locútum est vanitatem; * & dextera eórum, dextera iniquitátis:

Quorum filii sicut novellæ plantationes * in juventute sua.

Filii eórum compósitæ, * circumornatæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum ferocissæ, abundantes in egressibus suis; * boves eórum crassæ.

Non est ruína maceræ neque tránsitus, * neque clamor in plateis eórum.

Beátum dixerunt pópulum cui hæc sunt: * beátus pópulus, cujus Dñs Deus ejus.

Ans. Beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

AD COMPLETORIUM.

Ans. 8. G. Miserere mei.

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus, * secundum magnam misericórdiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea, * & a peccato meo munda me;

Quóniam iniquitatem meam ego cognosco, * & peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, & malum coram te feci; * ut justificeris in sermónibus tuis, & vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, * & in peccatis concépit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta & occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, &
F iii

mundabor : * lavabis me , &
super nivem dealbabor.

Audisti meo dabis gaudium & lætiam ; * & exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam à peccatis meis , * & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me ,
Deus ; * & spiritum rectum
innova in visceribus meis.

Ne projicias me à facie
ma ; * & Spiritum sanctum
tuum ne auferas à me.

Redde mihi lætiam salutaris tui , * & spiritu principali confirma me.

Docébo iniquos vias tuas ; *
& impii ad te convertentur.
Libera me de sanguinibus ,
Deus , Deus salutis meæ ; *
& exultabit lingua mea
iustitiam tuam.

Dómine , labia mea apé-
ries ; * & os meum annun-
tiabit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrificium,
dedissem utique ; *
holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus
contribulatus : * cor contri-
tum & humiliatum , Deus ,
non despicies.

Benigne fac , Dómine , in
bona voluntate tua Sion , * ut
edificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium
iustitiæ , oblationes &
holocausta ; * tunc imponent
super altare tuum vitulos.

Psalms 85.

Inclina , Dómine , aurem
tuam , & exaudi me ; *
quóniam inops & pauper
sum ego.

Custodi animam meam ,
quóniam sanctus sum : * sal-
vum fac servum tuum , Deus
meus , sperantem in te.

Miserere mei , Dómine ,
quóniam ad te clamavi tota
die : * lætifica animam servi
tui ; quóniam ad te , Dómi-
ne , animam meam levavi.

Quóniam tu , Dómine ,
suavis & mitis ; * & multæ
misericordiæ omnibus invo-
cantibus te.

Auribus percipe , Dómine ,
orationem meam ; * & in-
tende voci deprecationis
meæ.

In die tribulationis meæ
clamavi ad te , * quia exau-
disti me.

Non est similis tui in diis,
Dómine ; * & non est secun-
dum ópera tua.

Omnes gentes , quascumque
fecisti , venient & adorabunt
coram te , Dómine , * & glo-
rificabunt nomen tuum ;

Quóniam magnus es tu ,
& faciens mirabilia : * tu es
Deus solus.

Diviso Psalmi 85.

Educ me , Dómine , in
via tua , & ingrediar
in veritate tua : * lætetur
cor meum , ut timeat no-
men tuum.

Confitebor tibi , Dómine
Deus meus , in toto corde
meo , * & glorificabo nomen
tuum in æternum ;

Quia misericordia tua ma-
gna est super me , * & eruiisti
animam meam ex inferno
inferiori.

Deus , inquit insurrexisti

tunt super me, & synagoga
poténtium quæsierunt ani-
mam meam; * & non propo-
suerunt te in conspectu suo.

Et tu, Dómine, Deus
miserátor & misericors, *
pátiens, & multæ miseri-
córdiæ, & verax.

Réspice in me, & mise-
rere mei : * da impérium
tuum púero tuo, & saluum
fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in
bonum, ut vídeant qui odé-
runt me, & confundantur; *
quóniam tu, Dómine, ad-
juvisti me, & consolátus es
me.

Ans. Miserere mei, Dó-
mine, quóniam ad te cla-
mávi totá die. *Psf. 85.*

Hymnus, Capitulum, Cœ-
habentur in Proprio pro diver-
siato Temporis.

ABSOLUTIONES ET BENEDICTIONES

Dicenda in Officio Nocturno ante Lectiones.

DOMINICA,
Et in Officiis ix. Lectionum,
quæ non sunt de Sanctis.
IN I. NOCTURNO;
Et pro II. & V. Feria.
Absolutio. 1. Mach. 1.

Adaperiat Deus cor vestrum in lege sua & in præceptis suis; & det vobis cor omnibus, ut colatis eum. *R. Amen.*

Benedictiones.

1. Deus Domini nostri Jesu Christi, Pater gloriæ, det nobis spiritum sapientiæ. *Ephes. 1. R. Amen.*

Sic respondetur ad singulas Benedictiones.

2. Filius Dei det nobis sensum, ut cognoscamus verum Deum. *1. Joan. 5.*

3. Spiritus veritatis doceat nos omnem veritatem. *Joan. 16.*

IN II. NOCTURNO,
Et pro III. & VI. Feria.

Absolutio. 3. Reg. 8.

Deus noster inclinet corda nostra ad se, ut custodiamus mandata ejus.

R. Amen.

Benedictiones.

4. Pater Domini nostri Jesu Christi benedicat nos in omni benedictione spirituali. *Ephes. 1.*

5. Sciamus supereminentem scientiæ caritatem Christi,

ut impleamur in omnem plenitudinē Dei. *Ephes. 3.*
6. Unctio quam accepimus à Deo, maneat in nobis, & doceat nos de omnibus. *1. Joan. 2.*

IN III. NOCTURNO,
Absolutio. 2. Mach. 1.

Deus meminerit testamenti sui quod locutus est, & exaudiat orationes vestras. *R. Amen.*

Benedictiones.

7. Detur tibi sermo in aperitione oris tui, cum fiducia notum facere mysterium Evangelii. *Ephes. 6.*

8. Occurramus omnes in unitatem fidei, & agnitionis Filii Dei; ut non circumferamur omni vento doctrinæ. *Ephes. 4.*

9. Deus spei repleat nos omni gaudio & pace in credendo; ut abundemus in spe & virtute Spiritus sancti. *Rom. 15.*

Si pro ultima Lectione legatur aliud Evangelium cum Homilia, tunc nona Benedictio erit: Fulgeat nobis illuminatio Evangelii gloriæ Christi, qui est imago Dei.
2. Cor. 4.

Si tria legantur Evangelia, septima Benedictio erit: Detur tibi sermo in aperitione oris tui, cum fiducia neque

sum facere mysterium Evangelii. *Ephes. 6.*

8. Fúlgeat nobis illuminatio Evangelii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. *2. Cor. 4.*

9. Permaneamus in fide fundati, & immóbiles à spe Evangelii. *Col. 1.*

Si nova Lectio sit de Sancto, Benedictio erit: Digni habeamur regno Dei, cum vénerit in Sanctis suis admirabilis fieri. *2. Thess. 1.*

Quando D. Episcopus Lectionem lecturus est, postquam ipse pramissit ex more: Iube, Domne, benedicere. *Dignor post ipsum dicit illi:* Ora pro nobis, Pater. *Ipsa autem Episcopus respondet:* Oro ut caritas vestra magis ac magis abundet in scientia & in omni sensu, ut sitis sinceri & sine offensa in diem Christi. *Philipp. 1.*

Chorus, R. Amen.

Idem observatur ubi unus est Presbyter.

Feria IV. & Sabbato.

Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus meminerit testamenti sui quod locutus est, & exáudiat orationes nostras. *R. Amen.*

Benedictiones.

1. Pater Domini nostri Jesu Christi det nobis Christum habitare per fidem in córdibus nostris. *Ephes. 3.*

2. Occurrámus omnes in unitatem fidei, & agnitionis Filii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrinæ. *Ephes. 4.*

3. Deus spei répleat nos omni gaudio & pace in credendo; ut abundemus in spe & virtute Spiritus sancti. *Rom. 15.*

Si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc iij. Benedictio erit: Fúlgeat nobis illuminatio Evangelii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. *2. Cor. 4.*

Eadem dicitur in omni Feria, quando pro tertia Lectio- ne legendum erit Evangelium cum Homilia.

IN FESTIS SANCTORUM,
quæ sunt ix. Lectio-num.

Benedictiones dicuntur in I. & III. Nocturno, ut supra & in II. autem, ut sequitur.

4. Deus det nobis illuminatos oculos cordis, ut sciámus quæ sit spes vocaciónis ejus in Sanctis. *Ephes. 1.*

5. Dignos nos faciat in partem fortis Sanctorum, qui eripuit nos de potestate tenebrarum. *Coloss. 1.*

6. Aperiantur oculi nostri, ut convertámur à tenebris ad lucem, & accipiámus sortem inter Sanctos. *Act. 26.*

IN FESTIS SANCTORUM,
quæ sunt iij. Lect. tantum,
dicuntur tres Benedictiones,

1. Deus det nobis illuminatos oculos cordis, ut sciámus quæ sit spes vocaciónis ejus in Sanctis. *Ephes. 1.*

2. Dignos nos facias in partem fortis Sanctorum, qui eripuit nos de potestate tenebrarum. *Coloss. 1.*

3. Aperiantur oculi nostri, ut convertamur à tenebris ad lucem, & accipiamus sortem inter Sanctos. *Act. 26.*

Si pro tertia Lectione legendum sit Evangelium cum Homilia, tunc tertia Benedictio erit:

Fulgeat nobis illuminatio Evangelii gloriæ Christi, qui est imago Dei. *2. Cor. 4.*

TEMPORE PASCHALI.

Absolutio. 1. Petr. 1.

Benedictus Deus qui secundum misericordiam suam magnam regeneravit nos in spem vivam, per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis.

R. Amen.

Benedictiones.

1. Confiteamur in ore, &

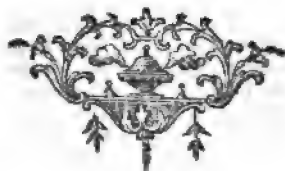
in corde credamus quod Deus suscitavit Jesum à mortuis. *Rom. 10.*

2. Interpellet pro nobis Christus qui mortuus est & resurrexit. *Rom. 8.*

3. Spiritus ejus qui suscitavit Jesum à mortuis, habitet in nobis. *Rom. 8.*

Si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit: Fulgeat nobis illuminatio Evangelii gloriæ Christi, qui est imago Dei. 2. Cor. 4.

Si dua sint Lectiones de Evangelio, ad primam Lect. Benedictio erit: Fulgeat nobis illuminatio Evangelii gloriæ Christi qui est imago Dei. Ad secundam: Permaneamus in fide fundati, & immobiles à spe Evangelii. Coloss. 1.

731

P R O P R I U M

D E T E M P O R E .

P A R S V E R N A .

I N F E R I I S

*A Feria IV. Cinerum usque
ad Dominicam Passionis.*

A D O F F I C I U M N O C T .

Invi. Veníte , procidá-
mus ante Deum , * Ploré-
mus coram Dómino qui fe-
cit nos. *Pf.* 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Quod lex adumbrávit
vetus ,
Quod ipse sacrávit novi
Christus minister foederis ,
Decurritans jejúnium.

Utámur ergo párcius
Verbis , cibis & pótibus ,
Somno , jocis ; & árctius
Perstémus in custódia.

Intenta mens cupidinis
Frænet rebelles ímpetus ;
Né cordis arcem , jánuam
Quá se dat , hostis occupet.

Omnes ad aram cernuo
Vultu precémur supplices :
Plorémus , atque v́ndicem
Flectámus iram júdicis.

Judex tremende , nos pre-
mit

Immensa moles criminum :
Immensa sed , clemens Pa-
ter ,

Parcendo vinctes crimina.

Nos , testa quamquam ff-
cílilis ,

Opus sumus camen tutum :

Petíte ne plebem finis

Christi redemptá sanguine ,

Quod fecimus sana malum ;
Auge bonú quod póscimus ;
Da corde contrito , Deus ,
Tuam meréri grátiam.

Præsta , beáta Trínitas ;
Concéde , simplex Unitas ,
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera. Amen.

*Antiph. & Psalmi de Psal-
terio , secundam Feriam .*

Ps. Anticipavérunt vigi-
lias óculi mei : *Ps.* Turbatus
sum , & non sum locútus ;
Pf. 76.

*Absol. & Benedict. habentur
post Psalterium , supra .*

*Lectiones , ut infra in qua-
libet Feria .*

*Duo priora R. dicuntur
alternatim secundam Feriam ,
ut sequitur , usque ad Domi-
nicam Passionis .*

Feria secunda & quinta .

Post j. Lect. R. Proscíte &
vobis omnes prævaricatió-
nes vestras , & facite vobis
cor novum , & spíritum no-
vum ; quia * Nolo mortem
morientis , dicit Dóminus :
revertimini , & vivite. *Ps.* Pa-
tienter agit Dóminus pro-
pter vos , nolens aliquot
perire , sed omnes ad po-
niténtiam reverti. * Nolo
Ezech. 18. 2. *Petr.* 3.

E vj

¶ Dóminus vobiscum,
 R. Et cum spíritu tuo.

Oratio ut infra in qualibet Feria, post Ant. ad Benedictus.

Dícto Benedicámus. si faciéndâ sit Commem. de aliquo Sancto, sit eo loco. Deinde sunt si, fragia ut sequitur.

D E S. C R V C E.

[In Officio Feriâ tantum.]

Ant. Peccata nostra Christus pertulit in corpore suo super lignum; ut peccatis mortui, iustitiam vivamus.
 R. Petr. 2.

¶ Ipse redimet Israel
 R. Ex omnibus iniquitatibus ejus. Ps. 129.

Orémus.

Perpétua nos, quæsumus,
 Dómine, pace custodi,
 quos per lignum sanctæ Cru-
 cis redimere dignatus es;
 Qui vivis & regnas Deus.

Deinde, ubi non dicitur Officium parvum B. Mariæ, sit Commemoratio de ea, & omnibus Sanctis, pro pace Ecclesiarum & Regni.

Ant. Venérunt ad Jesum mater & fratres ejus: & nuntiatum est illi. Qui respondens, dixit: Mater mea, & fratres mei, hi sunt qui verbum Dei audiunt & faciunt.
 Luc. 8.

¶ Justitia Dómini his qui servant testamentum ejus,
 R. Et memores sunt mandatorum ipsius ad faciendam ea. Ps. 102.

Orémus.

A cunctis nos, quæsumus,
 Dómine, mentis & corporis defende periculis:

& intercedente beata & gloriosa semper Virgine Dei genitrice Mariâ, cum beatis Apóstolis tuis Petro & Paulo, atque beato N. & omnibus Sanctis, salutem nobis tribue benignus & pacem; ut, destructis adversitatibus & erroribus universis, Ecclesiâ tuâ securâ tibi serviat libertate; Per eundem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat, &c.

[Nomen Patroni additur ante vel post nomina sanctorum Apóstolorum, pro dignitate illius.]

¶ Dóminus vobiscum,
 R. Et cum spíritu tuo.

¶ Benedicámus Dómino.
 R. Deo grátias.

Ubi verò dicitur Officium parvum, non sit Commem. de sancta Mariâ, nec alia pro omnibus Sanctis, quæ ea quæ in fine ejusdem Officii parva habetur.

Dóminus vobiscum. vel
 Dómine, exaudi. Benedicámus.

A D PRIMAM.

¶ Deus, in adiutorium.

Hymnus.

Jam lucis orto sidere,
 Deum precémur supplices,
 Nostras ut ipse dirigat,
 Lux increata, semitas.

Nil lingua, nil peccet manus;

Nil mens inane cògitet:

In ore simplex veritas,

In corde regnet caritas.

Incepta dum fuerit dies,

O Christe, custos pervigil,

Quas servus hostis obfidet
Portas tuere sensuum.

Presta diurnus ut tue
Subserviat laudi labor :
Auctore quem te coepimus,
Da te favente prosequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter imperet ;
Carnis domet superbiam
Potius cibique parcitas.

Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio,
Sancto simul cum Spiritu,
Nunc, & per omne seculum.
Amen.

*Psalmi de Feria 3 & sic ad
alias Horas.*

*Ant. 2. D. Domino Deo
nostro iustitia ; nobis autem
confusio faciei nostrae : pec-
cavimus ante Dominum
Deum nostrum. Baruch 1.*

Capitulum. Ephes. 5.

Videte, fratres, quemodò
caute ambulatis ; non
quasi insipientes, sed ut sa-
pientes : redimentes tem-
pus, quoniam dies mali
sunt.

*Re. br. Christe, Fili Dei
vivi, * Misereere nobis. Chri-
ste. In Quadrag. * Qui ve-
nisti * peccatores salvos facere,
* Misereere nobis. Glória
Patri. Christe. Matth. 16.
Job. 8. 1. Tim. 1.*

[*Temp. Pass. * Qui passus
es * pro nobis, * Misereere
nobis. Non dicitur Glória
Patri. sed repet. Christe, Fili
Dei vivi. J.*

** Exurge, Domine,
adjuva nos ; * Et redime
nos propter nomen tuum.
Ps. 43.*

*Deinde dicuntur flexis ge-
nibus sequentes*

P R E C E S.

Kyrie, eléison. Christe,
éléison. Kyrie, eléison.

Pater noster. secreti.

** Et ne nos inducas in
tentationem ; * Sed libera
nos à malo.*

*Credo in Deum. * Carnis
resurrectionem, * Vitam
eternam. Amen.*

** Et ego ad te, Domi-
ne, clamavi ; * Et man-
dátio mea perveniet tibi.
Ps. 87.*

** Repleatur os meum lau-
de ; * Ut cantem glóriam
tuam, tota die magnitudi-
nem tuam. Ps. 70.*

** Averte faciem tuam à
peccatis meis ; * Et omnes
iniquitates meas dele. Ps. 50.*

** Cor mundum crea in
me, Deus ; * Et spiritum
rectum innova in víceribus
meis. Ps. 50.*

** Ne propicias me à faci-
e tua ; * Et Spiritum san-
ctum tuum ne auferas à me.
Ps. 50.*

** Redde mihi læticiam
salutáris tui ; * Et spíri-
tu principalí confirma me.
Ps. 50.*

[*Quando Preces dicuntur
flexis genibus, adduntur sequ.
* * ante Adjutorium.*

** Eripe me, Domine,
ab hómine malo ; * A viro
iniquo eripe me. Ps. 139.*

** Eripe me de inimicis
meis, Deus meus ; * Et ab
insurgéntibus in me libera
me. Ps. 58.*

¶ Eripe me de operantibus iniquitatem ; R. Et de viris sanguinum salva me. *Ps. 78.*

¶ Sic psalmum dicam nōmini tuo in sēculum sēculi, R. Ut reddam vota mea de die in diem. *Ps. 60.*

¶ Dīrige me, Dōmine, in veritatē tuā, & doce me ; R. Quia tu es Deus salvātor meus. *Ps. 24.*

¶ Deus, in adiutorium meum intende : R. Dōmine, ad adiuvandum me festina. *Ps. 69.*

¶ Reminiscere miserationum tuarum, Dōmine, R. Et misericordiarum tuarum quæ à sēculo sunt. *Ps. 24.*

¶ Benedic, anima mea, Dōmino ; R. Et omnia quæ intrā me sunt, nōmini sancto ejus. *Ps. 102.*

¶ Benedic, anima mea, Dōmino ; R. Et noli oblivisci omnes retributiones ejus. *Ps. 102.*

¶ Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis ; R. Qui sanat omnes infirmitates suas. *Ps. 102.*

¶ Qui redimit de interitu vitam tuam ; R. Qui coronat te in misericordia & miserationibus. *Ps. 102.*

¶ Qui replet in bonis desiderium tuum ; R. Renovabitur ut aquilæ juvenus tua. *Ps. 102.]*

¶ Adjutorium nostrum in nōmine Dōmini, R. Qui fecit cælum & terram. *Ps. 123.*

Hebdomadarius facit Confessionem, mediocri voce dicens :

Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper virgini, beato Michaëli Archangelo, beato Joanni Baptiste, sanctis Apostolis Petro & Paulo, omnibus Sanctis, [& vobis, fratres ;] quia peccavi nimis cogitatione, verbo & opere : mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper virginem, beatum Michaëlem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, [& vos, fratres,] orare pro me ad Dōminum Deum nostrum.

Chorus dicit :

Misereatur tui omnipotens Deus ; & dimissis peccatis tuis, perducat te ad vitam æternam. *Hebdomadarius respondet, Amen.*

Deinde Chorus facit Confessionem ; & ubi dictum est ; vobis, fratres, & vos, fratres, dicit : tibi, pater, & te, pater.

Mulieres in suis Conventibus, loco fratres & pater. dicunt sorores, & mater.

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit :

Misereatur vestri omnipotens Deus ; & dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam. R. Amen.

[Qui solus recitat, semel dicit, Confiteor. omisso vocibus quæ clauduntur parentibus]

P, & addit. particula, &, ante voces omnibus & omnes. Deinde Misereatur. semel, ad quod dicit, nostri, nostris, nos.]

Indulgentiam, absolutiōnem, & remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens & misericors Dóminus. **R.** Amen.

Elevans vocem, dicit:

V. Exaudi nos, Deus, salutaris noster, **R.** Spes omnium finium terræ. *Ps.* 64.

V. Miserere nostri, Dómine, **R.** Miserere nostri. *Ps.* 122.

V. Fiat misericórdia tua, Dñe, super nos, **R.** Quemadmodum sperávimus in te. *Ps.* 32.

V. Dñe, exaudi orationem meam; **R.** Et clamor meus ad te veniat. *Ps.* 101.

V. Dóminus vobiscum, **R.** Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Domine Deus omnipotens, qui ad principium hujus diēi nos pervenire fecisti, tuā nos hódie salva virtute; ut ad nullum declinemus peccatum, sed semper ad tuam justitiam faciendam nostra procedant eloquia, dirigantur cogitationes & ópera; Per Dóminum nostrum.

V. Dóminus vobiscum, **R.** Et cum spíritu tuo.

V. Benedicamus Dómino. **R.** Deo grátias.

Si dicenda sit Prima de Officio parvo B. Mariæ, præponitur Officio Capituli.

AD OFFICIUM CAPITULI

Primò fit lectio Martyrologii, in cuius fine nihil respondetur; sed statim Hebdomadarius dicit:

V. Pretiosa in conspectu Domini **R.** Mors Sanctorum ejus. *Ps.* 115.

Sancta María, & omnes Sancti adjuvent nos in orationibus suis pro nobis ad Deum; ut secundum eum qui vocávit nos, Sanctum, & ipsi in omni conversatiōne sancti simus. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1. **R.** Amen.

Deinde, ubi legitur Necrologium, post ejus lectionem dicitur Ps. De profundis. & in fine, Réquiem. cum V. Réquiescant in pace. Dómine, exaudi. Dóminus vobiscum,

Oratio.

Absolve, quæsumus, Dómine, ab omni vinculo delictorum animas Pontificum, Fratrum, ac Benefactorum nostrorum, & omnium Fidelium defunctorum; ut in resurrectionis glória inter sanctos & electos tuos resuscitati respiciant; Per eum qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Postea dicitur: V. Deus, in adiutorium meum intende: **R.** Dómine, ad adiuvandum me festina. *Ps.* 69.

V. Deus, in adiutorium meum intende: **R.** Dñe, ad adiuvandum me festina.

V. Deus, in adiutorium meum intende: **R.** Dñe, ad

adjuvandum me festina. Gló-
ria Patri, & Fílio, & Spíritui
sancto : Sicut erat in princí-
pio, & nunc, & semper, &
in sécula seculórum. Amen.

Kyrie, eléison. Christe, eléi-
son. Kyrie, eléison. *Secretò*,
Pater. *Alia voce*, *ψ*. Et ne
nos indúcas in tentatiónem;
R. Sed libera nos à malo.

ψ. Réspice in servos tuos,
Dómine, & in ópera tua; &
dirige filios córum: *R.* Et sit
splendor Dómini Dei nostri
super nos; & ópera mánuum
nostrárum dirige super nos,
& opus mánuum nostrárum
dirige. *Pf.* 89. Glória Patri.

Orémus.

Dirigere & sanctificáre,
régere & gubernáre di-
gnáre, Dómine Deus, Rex
coeli & terræ, hódie corda &
córpóra nostra, sensus, ser-
mónes & adus nostros, in
lege tua, & in opéribus man-
datórum tuórum; ut híc,
& in æternum, te auxilián-
te, salvi & liberi esse mereá-
mur, Salvátor mundi; Qui
vivis & regnas in sécula se-
culórum. *R.* Amen.

Leñtor, Jube, domne, be-
nedícere. [*Leñtoris dicitur dom-
na, Solus vel sola recitans, Dó-
mine.*] *Bened.* Det Dñs leges
suas in mentem nostram, &
in corde nostro superscribat
eas. *Hebr.* 8. *R.* Amen.

*Tum fit lectio Canonis, qui
pro singulis diebus habetur suo
loco; in cujus fine dicitur;*
Tu autem, Dómine, mise-
rére nostrí. *R.* Deo grátias.
.. *Post illa, Hebdomadarum*

dicit: Adjutórium nostru in
nómine Dómini, *R.* Qui fe-
cit cœlum & terrá. *Pf.* 122.

Submissiori voce dicit: Be-
nedícite. *Leñtor versus ad
eum*, Deus. *Hebd.* Deus pa-
cis aptet nos in omni bono,
ut faciámus ejus voluntá-
tem, faciens in nobis quod
pláceat coram se. *Hebr.* 13.
Leñtor, Amen.

*Post quamlibet Horam, si
aliud Officium non sequatur,
dicitur secretò*: Fidélium áni-
mæ per misericórdiam Dei
requiescant in pace. Amen.
Deinde, Pater noster.

AD TERTIAM.

ψ. Deus, in adjutórium,
Hymnus.

O Fons amoris, Spíritus,
O sancte donórum parens,
Tuas refúsus íncimís
Accende flammás córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amoris mútui
Arctis coapta nexibus.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simus cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.

Amen.

Ant. 7. b. Operiantur saccis
hómínes, & clament ad
Dóminum in fortitúdine,
& convertátur vir à via sua
mala. *Jona* 3.

Capitulum. Joel 2.

Nunc, dicit Dóminus:
Convertimini ad me in
toto corde vestro, in jesúnio,
& in fletu, & in planctu;
& scíndite corda vestra, &
non vestimenta vestra.

R. br. Converte nos, * Deus salutaris noster. Converte.

Ps. Et averte * iram tuam à nobis, * Deus. Glória. Converte nos, Deus. *Ps.* 84.

Ps. Oculi nostri ad Dñum Deum nostrum, *R.* Donet misereatur nostri. *Ps.* 122.

Deinde dicuntur fletus genibus sequentes

P R E C E S.

Kyrie, eléison. Christe; eléison. Kyrie, eléison. Pater noster.

Ps. Et ne nos inducas in tentationem, &c.

Ps. Dómine Deus virtutum, converte nos; *R.* Et ostende faciém tuam, & salvi érimus. *Ps.* 79.

Ps. Exurge, Dñe, adjuva nos; *R.* Et redime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

Ps. Dñe, exaudi orationem meam; *R.* Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Ps. Dóminus vobiscum, *R.* Et cum spiritu tuo.

Oratio conveniens.

Ps. Dóminus vobiscum,

Ps. Benedicamus Dómino.

AD SEXTAM.

Ps. Deus, in adiutorium.

Hymnus.

Jam solis excelsum jubar
Toto coruscat lumine,
Sinusque pandens aureos,
Ignita vibrat spícula.

Tu, Christe, qui mundum nová

Sol verus accendis face,
Fac nostra plenam caritas
Crescendo surgat ad diem.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Filio.

Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne sèculum,
Amen.

Ant. 3. b. Quiescite ágere perverso, discite benefacere: quærite iudicium. Si fuerint peccata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabitur. *Is.* 1.

Capitulum. Isaie 55.

Derelinquat impius viam suam, & vir iniquus cogitationes suas, & revertatur ad Dóminum, & miserébitur ejus; & ad Deum nostrum, quóniam multus est ad ignoscendum.

R. br. Miserére nostri, Dómine, * Miserére nostri. Miserére. *Ps.* Quia multum repleti sumus despectione; * Miserére nostri. Glória Patri. Miserére. *Ps.* 122.

Ps. Multa flagella peccatoris; *R.* Sperantem autem in Dómino misericórdia circumdabit. *Ps.* 31.

Preces, ut suprà ad Tertiam.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Ps. Deus, in adiutorium.

Hymnus.

Labente jam solis rotæ,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metám gradu.

O Christe, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem, tuo
Da nos in amplexu mori.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Filio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne sèculum,
Amen.

Ant. 6. C. Purificáte corda, peccatores: lugéte, & plorate: humiliámini in conspectu Dómini. *Ps. 4.*

Capitulum. Joel 2.

INter vestibulum & altáre plorábant sacerdotes, ministri Dómini; & dicent: Parce, Dómine, parce populo tuo; & ne des hereditatem tuam in opprobrium.

R. br. Propter glóriam nóminis tui, * Dómine, libera nos. Propter. *Ps.* Et propitius esto peccátis nostris * propter nomen tuum. * Dómine. Glória Patri. Propter. *Ps. 78.*

Ps. Sacrificium Deo spíritus contribulátus: *R.* Cor contritum & humiliatum, Deus, non despicies. *Ps. 50.*

Preces, ut suprà ad Tertiám.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Psalmi & Ant. de Psalterio, secundum Feriam.

Capitulum. Ezech. 33.

SI impius in mandátis vitæ ambuláverit, nec réperit quidquam injustum, vitá vivet, & non morietur. Omnia peccáta ejus, quæ peccávit, non imputabuntur ei.

Hymnus. S. Ambr.

Audi, benigne Cónditor, Nostras preces cum stécibus, In hoc sacro jejúnio Fusas quadragenário.

Scrutatór alme córdium, Inscríbe tu scis vírium; Ad te reverts exhibe Remissionis grátiam.

Multum quidem peccávimus;

Sed parce constiténtibus: Ad nóminis laudem tui Conser medélam lánguidis.

Sic corpus extra cónteri Dona per abstinentiam, Jejúnet ut mens sóbria A labe prorsus criminum.

Presta, beáta Trínitas, Concéde, simplex Unitas, Ut fructuósa sint tuis, Jejuniórum múnera. Amen.

Ps. Tempus benepláciti, Deus, *R.* In multítudine misericórdiæ tuæ. *Ps. 68.*

Ad Magnificat. Antiphona ut in qualibet Feria.

Deinde dicuntur Preces ut suprà ad Laudes. In iis loco Ps. De profundis. dicuntur Ps. Miserére. 125.

Oratio ut infra in qualibet Feria post Ant. ad Magnificat.

Disito Benedicimus. si facienda sit Commem. de aliquo Sancto, sit eo loco. Deinde sunt Suffragia ut sequitur.

DE S. CRUCE.

[In Officio Feriali tantum.]

Ant. Mihi absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi. *Galat. 6.*

Ps. In Deo salutare meum *R.* Et glória mea. *Ps. 61.*

Orémus.

Perpétuá nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es; Qui vivis & regnas Deus. *R.* Amen.

Deinde ubi non dicitur Officium parvum B. Mariae, si Commem. de eo & omnibus

Sanctis, pro pace Ecclesiarum & Regni.

Ans. Misit Deus Filium suum factum ex muliere. Quoniam autem estis filii, misit Deus Spiritum Filii sui in corda vestra. *Gal. 4.*

†. Filii Dei, afferite Domino gloriā & honorem: R. Afferite Domino gloriā nōmini ejus. *Ps. 28.*
Orémus.

Concede, quæsumus, omnipotens Deus, ut sancta Dei Génitrix Maria, cum beatis Apóstolis tuis Petro & Paulo, atque beato N. & omnibus Sanctis, junctis nos adjuvet semper patrociniiis, quatenus omnium simul suffragio tranquillā pace in tua laude lætemur; Per Dñm nostrum. R. Amen.

[*Nomen Patroni additur ante vel post nomina sanctorum Apostolorum, pro dignitate illius.*]

†. Dñminus vobiscum.

†. Benedicāmus, &c.

Ubi verò dicitur Officium parvum, non fit Commemoratio de sancta Maria, nec alia pro omnibus Sanctis, quāvis enque in fine ejusdem Officii parvi habetur.

Dñminus vobiscum, vel Dñe, exaudi. Benedicāmus.

AD COMPLETORIUM.

Converte nos, Deus salutaris noster; R. Et averte iram tuā a nobis. *Ps. 84.*

†. Deus, in adiutorium.

Antiph. & Psalmi de Psalterio, secundam Feriam.

Hymnus.

O Splendor æterni Patris, Tu, Christe, qui verus dies,

Et vera lux de lumine, Mentis fugas caliginem.

En solis abscessit jubar, Noctisque succedunt vices: Qui prosperum donas diem, Da tuta noctis òtia.

Si clausa torpent lumina, Suspiret ad te mens vigil: Potente, qui te diligunt, Servos tuere dextera.

Tu quos molesti corpora Gravis retardat sarcina, Fac mentis alis libero Sursum volatu tendere.

O spes salutis unica, Votis adesto supplicum: Defende quos mercatus es Mercède fusi sanguinis.

Deo Patri sit glória, Ejusque soli Filio, Sancto simul cum Spiritu, Nunc, & per omne sæculum, Amen.

Capitulum. 1. Petr. 5.

Sobrii estote, & vigilate; quia adversarius vestres diabolus, tamquam leo rugiens, circuit querens quem devoret: cui resistite fortes in fide,

Temp. Quadr. R. br. In manus tuas, Dñmine, * Commendo spiritum meum. In manus. †. Redemisti me, Dñmine, * Deus veritatis; * Commendo. Glória. In manus. *Ps. 30.*

[*Temp. Pass. omisso Glória Patri. post reclamationem repetitur, In manus.*]

†. Custodi me, Dñmine,

ut pupillam oculi : R. Sub
umbra alarum tuarum pro-
tege me. Ps. 16.

Ant. 3. c. Signatum est.
Canticum Simeonis. Luc. 2.

Nunc dimittis servum
tuum, Domine, * se-
cundum verbum tuum, in
pace ;

Quia viderunt oculi mei *
salutare tuum,

Quod parasti * ante fa-
ciem omnium populorum,

Lumen ad revelationem
gentium, * & gloriam ple-
bis tue Israel.

Ant. Signatum est super
nos lumen vultus tui, Domi-
ne : in pace in idipsum dor-
miam, & requiescam. Ps. 4.

Deinde dicuntur, flexis
genibus, sequentes

P R E C E S.

Kyrie, eleison. Christe,
eleison. Kyrie, eleison.

Pater noster. V. Et ne nos
inducas in tentationem ;
R. Sed libera nos a malo.

Credo in Deum.

V. Carnis resurrectionem,
R. Vitam eternam. Amen.

V. Benedictus es, Do-
mine, Deus patrum nostror-
um ; R. Et laudabilis, &
gloriosus, & superexaltatus
in secula. Dan. 3.

V. Benedictum nomen
glorie tue sanctum ; R. Et
laudabile, & superexaltatum,
in omnibus seculis. Dan. 3.

V. Benedictus es in fir-
mamento caeli ; R. Et lau-
dabilis, & gloriosus in secu-
la. Dan. 3.

V. Benedicat nos Deus,

Deus noster : R. Benedicat
nos Deus. Ps. 66.

Deinde fit Confessio, ut
supra ad Primam, 136.

V. Exaudi nos, Deus sa-
lutaris noster, R. Spes om-
nium finium terrae. Ps. 64.

V. Misere nostri, Do-
mine : R. Misere nostri.
Ps. 122.

V. Fiat misericordia tua,
Dne, super nos, R. Quem-
admodum speravimus in te.
Ps. 32.

V. Dne, exaudi orationem
meam ; R. Et clamor meus,
ad te veniat. Ps. 101.

V. Dominus vobiscum,
R. Et cum spiritu tuo.

Oramus.

Visita, quaesumus, Do-
mine, habitationem
istam, & omnes insidias
inimici ab ea longe repelle :
Angeli tui sancti habitent in
ea, qui nos in pace custo-
diant ; & benedictio tua sit
super nos semper ; Per Do-
minum nostrum.

V. Dominus vobiscum,

V. Benedicamus Domino.

Finis Completorio, media-
cri voce dicitur : Gratia Dni
nostri Jesu Christi, & caritas
Dei, & communicatio sancti
Spiritus sit cum omnibus vo-
bis, 2. Cor. 13. R. Amen.

Postea dicitur Antiphona
de B. Maria, ut sequitur.

ANTIPH. DE BEATA
AD DEVOTIONEM.

Ave, Regina caelorum,
Ave, Domina Angelo-
rum :

Salve, radix ; salve porta

Ex qua mando lux est orta :
Gaude , virgo gloriôsa ,
Super omnes speciôsa :
Vale , ô valde decora ,
Et pro nobis Christum exôra.
V. Elégit eam Dóminus
R. In habitatióem sibi.
Ps. 131.

Orémus.

Concède , miséricors
Deus , fragilitati nostræ
præsidium ; ut qui sanctæ
Dei genitricis memoriã
ágimus , intercessiônis ejus
auxílio à nostris iniquitati-
bus resurgamus ; Per eum-
dem Christum Dóminum
nostrum. R. Amen.

*Poss. completum Officium di-
citur secreto , Pater. Ave.
Credo.*

FERIA QUARTA

CINERUM,

In capite Jejunii.

*Omnia ut supra in Officio.
Feriarum Quadragesima , ad-
ditis quæ sequuntur.*

AD OFFICIUM NOCT.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 37.

Joseph cum sedecim es-
set annorum , pascēbat
gregem cum fratribus
suis adhuc puer : & erat cum
filiis Balæ & Zelphæ uxó-
rum patris sui : accusavitque
fratres suos apud patrem crí-
mine pessimo. Israel autem
diligēbat Joseph super om-
nes filios suos , eo quòd in se-
nectute genuisset eum ; se-
citque ei tunicam polymi-
tam. Videntes autem fratres
ejus quòd à patre plùs cunctis
filiis amaretur , óderant

eum ; nec póterant ei quid-
quam pacífice loqui. Accidit
quoque ut visum sônnium
referret fratribus suis , quæ
causa majóris ódii seminá-
rium fuit. Dixitque ad eos :
Audíte sônnium meum
quod vidi : Putábam nos li-
gare manipulos in agro , &
quasi consurgere manipulum
meum , & stare ; vestrosque
manipulos circumstantes
adorare manipulum meum.
Respondérunt fratres ejus :
Numquid rex noster eris ?
aut subjiciémur ditióni tuæ ?
Hæc ergo causa sônniorum
atque sônnionum invidiæ
& ódii sônnitem ministrá-
vit.

R. Jurávi. 132.

Lectio ij.

Cumque fratres illius in
pascendis grégibus pa-
tris morarentur in Sichem
dixit ad eum Israel : Fratres
tui pascunt oves in Sichimis :
veni , mittam te ad eos. Quo-
respondente , Præstò sum ;
ait ei : Vade , & vide si cun-
cta próspéra sint erga fratres
tuos & pécora ; & renúntia
mihi quid agátur. Missus de
valle Hebron , venit in Si-
chem : invenitque eum vir
errantem in agro , & inter-
rogávit quid quæreretur. At
ille respondit : Fratres meos
quæro ; Indica mihi ubi pas-
cant greges. Dixitque ei vir :
Recesserunt de loco isto ; au-
divi autem eos dicentes : E-
amus in Dóthain. Perrexit
ergo Joseph post fratres suos ,
& invenit eos in Dóthain.

Qui cum vidissent eum procul, antequam accederet ad eos, cogitaverunt illum occidere; & mutuo loquebantur: Ecce somniator venit; venite, occidamus eum, & mittamus in cisternam veterem; dicemusque: Pera pessima devoravit eum; & tunc apparébit quid illi prosint somnia sua.

R. Posui faciem. 1. 2.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio iij. Cap. 6.

IN illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Cum jejunatis, nolite fieri sicut hypocritæ, tristes. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 207. in Quadr. tertius.

Jejunemus humiliantes animas nostras, appropinquante die quo magister humilitatis humiliavit semetipsum, factus subditus usque ad mortem crucis. Imitemur ejus crucem, abstinencie clavis edomitæ concupiscencias configentes. Castigemus corpus nostrum, & servituti subjiciamus; & ne per indomitam carnem ad illicita prolaborum, in ea domanda aliquantum & licita subtrahamus. Crápula & ebrietas etiam per dies ceteros vitanda; per hos autem dies etiam concessa prandia removenda. Facile tibi obtemperabit caro ne inhæreat aliénis, quæ resistenci

consueverit & à suis. Cavendum est ne mutes, non minus voluptates. Parcimonia jejuniis jungatur. Sicut ventris castiganda satietas, ita gulæ irritamenta cavenda sunt.

R. Convertimini ad me, dicit Dominus, in toto corde vestro, in jejuniis, & in fletu, & in planctu; & Scindite corda vestra & non vestimenta vestra. V. Cum jejunatis, nolite fieri sicut hypocritæ, tristes: exterriment enim facies suas, ut appareant hominibus jejunantes. * Scindite. Glória Patri. * Scindite corda vestra. Joel. 2. Matth. 6.

Ad Benedictus. Ant. 2. D. Cum jejunas, unge caput tuum, & faciem tuam lava, ne videaris hominibus jejunans. Matth. 6.

Oratio.

Presta, Domine, fide libus tuis ut jejuniis veneranda solémnia, & congruâ pietate suscipiant, & securâ devotione percurrant; Per Dominum nostrum.

C A N O N.

Ex statutis Synodicalibus Guillelmi Parisiensis Episcopi.

Ant. ann. 1312. n. 9.

Presbyteri Parochianos suos solémniter poenitentes faciant venire in capite jejunii ad Ecclesiam Cathedralē, ut per Episcopum solémniter ab Ecclesia ejiciantur, & similiter in die Jovis proximi ante Pascha

per

per Episcopum Ecclesiæ reconcilientur.

[*Hodie & deinceps usque ad Pascha, præterquam diebus Dominicis, Vespera dicuntur in Ecclesiis ante communionem.*]

Ad Magnificat. Ant. 4. A.
Thesaurizare vobis thesauros in celo, ubi neque ærugo, neque tinea demolitur. *Matth. 6.*

Oratio.

Inclinantes se, Domine, in majestati tuæ, propitius intueere; ut qui sancta jejunia contriti suscipiant, ad festa ventura cœlestibus læti perveniant auxiliis; Per Dominum nostrum Jesum Christum.

FERIA QUINTA

Post Cineres.

De libro Genesys.

Leitio j. Cap. 37.

Dixit Judas fratribus suis: Quid vobis prodest, si occiderimus fratrem nostrum, & celaverimus sanguinem ipsius? Melius est ut venundetur Ismaelitis, & manus nostræ non polluantur; frater enim & caro nostra est. Acquieverunt fratres sermonibus illius. Et prætereuntibus Madianitis negotiatoribus, extrahentes eum de cisterna, vendiderunt eum Ismaelitis viginti argenteis: qui duxerunt eum in Ægyptum. Reversusque Ruben ad cisternam, non invenit puerum. Et scissis vestibus, pergens ad fratres

Pars Prima, Bles.

suos, ait: Puer non comparet, & ego quò ibo? Tulērunt autem tunicam ejus, & in sanguine hædi quem occiderant, tinxērunt, mitterentes qui ferrent ad patrem, & dicerent: Hanc invenimus; vide utrum tunica filii tui sit, an non. Quam cum agnovisset pater, ait: Tunica filii mei est, fera pessima comedit eum, bestia devoravit Joseph. Scissisque vestibus, indutus est cilicio, lugens filium suum multo tempore.

Ps. Projicite. 131.

Leitio ij. Cap. 39.

Igitur Joseph ductus est in Ægyptum, emitque eum Putiphar eunuchus Pharaonis, princeps exercitus, vir Ægyptius, de manu Ismaelitarum à quibus perductus erat. Fuitque Dominus cum eo, & erat vir in cunctis prospere agens: habitavitque in domo domini sui, qui optime noverat Dominum esse cum eo; & omnia quæ gereret, ab eo dirigi in manu illius. Invenitque Joseph gratiam coram domino suo, & ministrabat ei, à quo præpositus omnibus gubernabat creditam sibi domum, & universa quæ ei tradita fuerant: benedixitque Dominus domui Ægyptii propter Joseph, & multiplicavit tam in ædibus quam in agris cunctam ejus substantiam; nec quidquam aliud noverat, nisi panem quo vesceretur. Erat autem Jo-

G

seph pulcrâ facie, & decorus aspectu.

R. Quasi columbæ mediantes. 132.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio iij. Cap. 8.

IN illo tempore; Cum introisset Iesus Capharnaüm, accessit ad eum Centurio, rogans eum, & dicens: Domine, puer meus jacet in domo paralyticus, & male torquetur. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 61. de verb. Evang. Matth. 8.

AUDIVIMUS, cum Evangelium legeretur, fidem nostram in humilitate laudari. Ad domum quippe Centurionis cum se promitteret Dominus Iesus iturum, ut puerum ejus sanaret, ille respondit: Non sum dignus, ut sub tectum meum intres; sed tantum dic verbum, & sanabitur. Dicendo se indignum, præstitit dignum; non in cujus parietes, sed in cujus cor Christus intraret: Neque hoc diceret cum tanta fide & humilitate, nisi illum quem timebat intrare in domum suam, corde gestaret. Nam non erat magna felicitas, si Dominus Iesus intraret in parietes ejus, & non esset in pectore ejus.

R. Centurio ait: Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum;

sed * Tantum dic verbo, & * Sanabitur puer meus. * Domine Deus, ecce tu fecisti cælum & terram in fortitudine tua magna; non erit tibi difficile omne verbum; * Tantum dic verbo. Glória Patri. † Sanabitur puer meus. Matth. 8, Jerem. 32.

Ad Benedictus. Ant. 2. D. Audiens Centurionem Iesus, miratus est, & sequentibus se dixit: Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Israel. Matth. 8.

Oratio.

DEUS, qui culpâ offendoris, poenitentia placaris: preces populi tui supplicantis propitius respice, & flagella tuæ iracundiæ quæ pro peccatis nostris meremur, averte; Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

C A N O N.

Ex Concilio Toletano octavo.

Anno 653. Can. 9.

Aut quisquis absque inevitabili necessitate, absque fragilitatis evidenti languore, seu etiam ætatis impossibilitate, diebus Quadragesimæ esum carniū præsumpserit attentare; non solum reus erit resurrectionis Domini, verum etiam aliæ ab ipsius diei sanctæ communionē.

VE SPERA de Sequenti.

In Feflo quinque Plagarum Chrifti. 147
FERIA SEXTA quietatem omnium noſtrum;
poſt Cineres, ſc. Officium * Qui propoſito ſibi gaudio.
DE QUINQUE PLAGIS Glória Patri. † Confuſi-
Chrifti. ne contemptá. *Hebr. 12.*
Iſ. 53.

Duplex-minus.
IN 1. VESPERIS.
Pſalmi de Feria 3 & ſic in
toto Officio.

Ant. **Q**uid ſunt plagæ iſtæ
in médio manuum
tuarum? *Zach. 13.*

Ant. 7. b. His plagatus
ſum in domo eorum qui
diligébant me. *Zach. 13.*

Ant. 3. a. Quare rubrum
eſt indumentum tuum, &
veſtimenta tua ſicut calcán-
tium in torculári? *Iſ. 63.*

Ant. 2. D. Torculár cal-
cávi ſolus, & aſperſus eſt
ſanguis eorum ſuper veſti-
menta mea: annus re-
demptionis meæ venit.
Iſ. 63.

Ant. 1. a. Ego ſum, ego
ſum ipſe qui deleo iniquita-
tes tuas propter me, & pec-
catorum tuorum non recor-
dabor. *Iſ. 43.*

Capitulum. *Zach. 12.*

Effundam ſuper domum
David, & ſuper habi-
tatores Jeruſalem ſpíritum
grátie & precam; & aſpi-
cient ad me, quem confi-
xérunt.

R. Aſpiciamus in auctórem
fidei & conſummatórem
Jeſum, * Qui propoſito ſi-
bi gaudio, ſuſtinuit crucem,
† Confuſiõe contemptá.
‡ Omnes nos quaſi oves
errávimus, unusquique in
viam ſuam declinávit: &
póſuit Dóminus in eo ini-

Hymnus, S. M.
PRome vocem, mens,
canóram,
Plange triſti cármine;
Dic crucifixi dolóres,
Mórtui dic vúlnera,
Innocens quæ ſponte Chri-
ſtus

Pro reis fert víctima.

Cæſus immítiti furóre
Noſtra propter crímina,
Nos ſuo livóre ſanat,
Nos jacentes érigit;
Et fovet plagas tumentes,
Et cruentas álligat.

Trans manus, pedesque
fixus,

Noſtra rumpit víncula;
Totque fontes ſunt ſalútis,
Quot fuit plagis cruor;
Et quibus clavis tenétur,
Nos tenet fixos cruci.

Mórtui pectus ſacrátum
Vulnerátur lanceá;
Inde ſanguis miſtus undæ
Férvidus prolábitur:
Ad lavácrum præbet undam,
Ad corónas ſanguinem.

Fac, Redemptor, hauriá-
mus

His aquas de fónctibus:
Póculum ſint ac medéla,
Sint & olím præmium;
Ut redemptus te per omne
Laudet orbis ſéculum.

Amen.

‡. Supra dorſum meum
fabricáverunt peccátoreſ:
‡. Prolongáverunt iniquitá-
tem ſuam. *Pſ. 123.*

148 *In Feflo quinque Plagarum Chrifti.*

Ad Magnificat. Ant. 8. G.
Propter ſcelus pópuli mei
percuſſi eum ; & Dóminus
vóluit contérrere eum in in-
firmitáte : ſi poſúcrit pro pec-
cáto ánimam ſuam, vidébit
ſemen longævum. *Iſ. 53.*

Oratio, ut infra ad Laudes.
Pro Commem. Feria.

Ant. Multi ab oriente &
occidente véniant , & re-
cambent cum Abraham, &
Iſaac, & Jacob in regno cœ-
lórur; filii autem regni eji-
cientur in ténébras exterior-
res. *Matth. 8.*

¶. Tempus benepláciti,
Deus , *R.* In multítudine
miſericórdiæ tuæ, *Pſ. 68.*

Oratio.

Imploꝛantes , Dómine ,
miſericórdiam tuam , fi-
dèles pópulos propitiꝛ in-
tuere ; ut qui præter te álium
non novérunt, tuis ſemper
beneficijs glorientur ; Per.
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum propter
iniquitátes noſtras vulnerá-
tum , * Veníte , adorémus.
Iſ. 59. Pſ. 94. Veníte.

*Hymnus, Promé. ut ſu-
præ, in primis Veſperia.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Conclúſit me
Deus apud iniquam , & má-
nibus impiórum me trádi-
dit. *Job 16.*

Ant. 2. D. Circúmdedit
me láncejs ſuis, convulne-
rávit lumbos meos, & non
pepercit. *Job 16.*

Ant. 1. a. Concidit me
vulnere ſuper vulnus, irruit
in me quafi gigas. *Job 16.*

¶. Sagittæ tuæ infixæ
ſunt mihi ; *R.* Et confirma-
ſti ſuper me manum tuam.
Pſ. 37.

De libro Géneſis.

Leſio j. Cap. 42.

ERat fames in terra
Chánaan ; & Joſeph
erat princeps in terra
Ægypti, atque ad ejus nu-
tum frumenta pópulis ven-
debantur. Cúmque ado-
raſſent eum fratres ſui , &
agnoviſſet eos, quaſi ad alié-
nos dúriꝛ loquebátur, in-
téꝛrogans eos : Unde veni-
ſtis ? Qui reſpondérunt : De
terra Chánaan , ut emámus
víctui neceſſária. Et tamen
fratres ipſe cognoscens , non
eſt cognítus ab eis. Recor-
datusque ſomniórum quæ
aliquándo viderat , ait ad
eos : Exploratóres eſtis ; ut
videátis infirmióra terræ,
veniſtis. Qui dixerunt : Non
eſt ita , dómine ; ſed ſervi
tui venérunt ut émerent ci-
bos. Omnes filii unius viri
ſumus : pacífici vénimus ,
nec quidquam ſámuli tui
machinantur mali.

R. In conſpectu tuo, Dó-
mine , ſunt omnes qui tri-
bulant me : * Et ſuſtínui qui
ſimul contriſtarétur , & non
fuit ; quóniam quem tu per-
cuſſiſti, perſecúti ſunt , &
ſuper dolórem vulnérum
meóꝛu addidérunt. *¶.* Chri-
ſtus non ſibi plácuít ; ſed , ſi-
cut ſcriptum eſt, ait : Impro-
péria impropériatium tibi
cecidérunt ſuper me ; * Et
ſuſtínui. *Pſ. 68, Rom. 15 :*

Lectio ij. Cap. 45.

Elevavit Joseph vocem cum fletu : quam audi-
erunt Ægyptii , omnisque
domus Pharaonis ; & dixit
fratribus suis : Ego sum Jo-
seph : adhuc pater meus vi-
vit ? Non poterant respon-
dere fratres nimio terrore
perterriti. Ad quos ille clem-
enter : Accédite , inquit ,
ad me. Et cum accessissent
prope : Ego sum , ait , Jo-
seph frater vester , quem
vendidistis in Ægyptum.
Nolite pavere , neque vobis
durum esse videatur quod
vendidistis me in his regio-
nibus ; pro salute enim ve-
stra misit me Deus ante vos
in Ægyptum. Biennium est
enim quod coepit fames esse ;
& adhuc quinque anni re-
stant , quibus nec arari pote-
rit nec meti. Præmisitque
me Deus ut reservemini
super terram , & escas ad
vivendum habere possitis.
Non vestro consilio , sed
Dei voluntate huc missus
sum ; qui fecit me quasi pa-
trem Pharaonis , & domi-
num universæ domus ejus ,
ac principem in omni terra
Ægypti. Festinate , & as-
cendite ad patrem meum ,
& dicetis ei : Hæc mandat
filius tuus Joseph : Deus fe-
cit me dominum universæ
terræ Ægypti ; descende ad
me , ne moreris , & habitabis
in terra Gessen. .

¶ Dominus Deus apé-
ruit mihi aurem , ego au-
tem non contradico : * Re-

trorsum non abiit ; corpus
meum dedi percutientibus.
¶ Baptismo habeo baptizari ;
& quomodo coarctor usque
dum perficiatur ? * Re-
trorsum. *Is. 50. Luc. 12.*

Lectio iij.

Dixit ergo Joseph fra-
tres suos , & profici-
entibus ait : Ne irascami-
ni in via. Qui ascenden-
tes ex Ægypto , venerunt
in terram Chanaan ad pa-
trem suum Jacob. Et nun-
tiaverunt ei , dicentes : Jo-
seph filius tuus vivit , & ip-
se dominatur in omni terra
Ægypti. Quo audito Jacob ,
quasi de gravi somno evigi-
lans , tamen non credebant
eis. Illi è contra referébant
omnem ordinem rei. Cum-
que vidisset planstra , & uni-
versa quæ miserat , revixit
spiritus ejus , & ait : Sufficit
mihi si adhuc Joseph filius
meus vivit : vadam & vi-
debo illum , antequam mó-
riar.

¶ Foderunt manus meas
& pedes meos : dinumera-
verunt omnia ossa mea ; ipsi
verò * Consideraverunt &
inspexerunt me : † Tu au-
tem , Domine , ne elonga-
veris auxilium tuum à me.
¶ Facta sunt hæc , ut imple-
rétur & alia Scriptúra : Vide-
bunt in quem transfixerunt ;
* Consideraverunt. Glória
Patri. † Tu autem , Domine.
Pf. 21. Joan. 19.

IN 11. NOCTURNO.

*Ant. 1. 2. Sagittæ Dómi-
ni in me sunt , & terrores*

Dómini militat contra me.

Leffio v.

Job 6.

Ans. 7. b. Non concédit requiefcere fpiritus meum, & implet me amaritudinibus. *Job 9.*

Ans. 6. F. Inftauras testes tuos contra me, & multiplicas iram tuam adverfùm me. *Job 10.*

¶ Amove à me plagas tuas, Dómine: *R.* A fortitudine manû tuar ego defeci. *Pf. 38.*

Sermo fancti Bernardi Abbátis.

In Cant. 61. Leffio iv.

Ubi tuta firmaque infirmis fecuritas & requies, nifi in vulneribus Salvatoris? Tantò illuc fecurior habito, quantò ille potèntior est ad salvandum. Peccavi peccatum grande; turbatur confcièntia, fed non perturbabitur; quoniam vulnèrum Dómini recordabor: nempe, vulneratus est propter iniquitates nostras. Quid tam ad mortem, quod non Chrifti morte falvètur? Si ergo in mentem véperit tam potens tamque effícaz medicamentum, nullá jam poffum morbi malignitate terrèri.

¶ Ut vidèrunt Jefum jam mortuum, non fregèrunt ejus crura; fed *Unus militum lanceá latus ejus aperuit, & continuo exiit sanguis & aqua. ¶ Humiliaverunt pedes ejus, ferrum pertransiit animam ejus: *Unus militum. *Joon. 19. Pf. 104.*

Ego fidenter quod ex me mihi deest ufurpo mihi ex vífcèribus Dómini, quoniam mifericórdiá affluunt, nec defunt foramina per quæ effluant. Foderunt manus ejus & pedes, latifque lanceá foraverunt; & per has rimas licet mihi fígere mel de petra, oleumque de saxo duriffimo; id est, guftare & videre quoniam fuavis est Dóminus. Cogitabat cogitationes pacis, & ego nefcièbam. Quis enim cognóvit fenfum Dómini, aut quis confiliarius ejus fuit? At clavus réferans, clavus pénétrans factus est mihi, ut videam voluptatem Dómini. Quidni videam per foramen? Clamat clavus, clamat vulnus, quòd verè Deus fit in Chrifto mundum reconcilians fibi.

¶ Quid turbati estis, & cogitationes ascendunt in corda vèstra? * Videte manus meas & pedes, quia ego ipfe fum. ¶ Nolite pavere; pro falute vèstra mifit me Deus: * Videte manus meas. *Luc. 24. Gen. 45.*

Leffio vj.

Ferrum pertransiit animam ejus, & appropinquavit cor illius, ut non jam non fciat compati infirmitatibus meis. Patet arcium cordis per foramina corporis: patet magnum illud pietatis sacramentum; patet víscera mifericórdiæ Dei noftri, in quibus víff-

In Feste quinque Plagarum Christi 151

erant nos oriens ex alto:
Quidni viscera per vulnera
pareant? In quo enim cla-
sius quam in vulneribus
tuis eluxisset, quod tu, Do-
mine, suavis & miris, & mul-
te misericordie? Majorem
enim miserationem nemo
habet, quam ut animam
suam ponat quis pro addi-
ctis morti & damnatis.

R. Infer digitum tuum
huc, & vide manus meas,
& asser manum tuam, &
mitte in latus meum; * Et
† Noli esse incredulus, sed
fidelis. V. Delévi iniquita-
tes tuas: revertere ad me,
quoniam redemi te; * Er no-
li. Gloria. † Noli. *Joan. 20.*
Is. 44.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Quid clamas su-
per contritione tua, Israel?
Obdúcā enim cicatrēem
tibi, & a vulneribus tuis
sanābo; te, dicit Dominus.
Jerem. 30.

Ans. 4. A. Dominus ipse
vulnerat, & morietur: per-
cutit, & manus ejus sanā-
bunt. *Job 5.*

Ant. 3. b. Sanābit plagam,
& revertentur ad Dōmi-
num; & placābitur eis, &
sanābit eos. *Is. 19.*

V. Sanat Dominus contri-
tos corde; R. Et alligat con-
sistiones eorum. *Ps. 146.*

Lectio sancti Evangelij
secundum Joannem.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo tempore; Sciens
Jesus quia omnia consum-
mata sunt; ut consummare-

tur Scriptura, dixit: Sitio.
Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

In Joann. Tract. 120.

Vigilanti verbo Evan-
gelista usus est; ut
non diceret, Latus
ejus percussit; aut vulne-
ravit, aut quid aliud; sed:
Aperuit: ut illic quodam-
modo vitæ ostium pandere-
tur, unde sacramenta Eccle-
siae manaverunt, sine quibus
ad vitam, quæ vera vita
est, non intratur. Ille san-
guis in remissionem fusus est
peccatorum: aqua illa salu-
tare temperat poculum; hæc,
& lavacrum præstat, & po-
tum.

R. Hic est qui venit per
aquam & sanguinem, Jesus
Christus, * Non in aqua
solum, sed in aqua & san-
guine; & Spiritus est qui
testificatur quoniam Chri-
stus est veritas. V. In die illa
erit fons patens domui Da-
vid, & habitantibus Jeru-
salem in ablutionem pecca-
toris, * Non in aqua solum.
1. Joan. 5. Zach. 13.

Lectio viij.

Hoc præmuntiabat, quod
Noë in latere arcæ
ostium facere iussus est, quā
intrarent animalia quæ non
erant diluvio peritura, qui-
bus præfigurabatur Ecclesia.
Propter hoc prima mulier
facta est de latere viri dor-
mientis, & appellata est vi-
ta materque vivorum. Ma-
gnū quippe significavit bo-

352 *In Feste quinque Plagarum Christi.*

num ante magnum prævaricationis malum. Hic secundus Adam inclinâto capite in cruce dormiuit; ut inde formatetur ei conjux, quod de latere dormientis effluxit. O mors unde mortui reviviscunt! Quid isto sanguine mundius? quid vulnere isto salubrius?

R. Gratificavit nos Deus in dilecto Filio suo, * In quo habemus redemptionem per sanguinem ejus, remissionem peccatorum. *Ps.* Ille asperget gentes multas, * In quo habemus redemptionem.

Ephef. 1. Is. 52.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio ix. Cap. 5.

IN illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Audistis quia dictum est: Diliges proximum tuum, & odio habebis inimicum tuum; ego autem dico vobis: Diligite inimicos vestros. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 1. in Matth.

EGo autem dico vobis: Diligite inimicos vestros; benefacite his qui odérunt vos. Multi præcepta Dei, imbecillitate sua, non sanctorum viribus æstimantes, putant esse impossibilia quæ præcepta sunt: & dicunt sufficere virtutibus, non odisse inimicos; ceterum diligere, plus præcipi, quam humana natura gaudiatur. Sciendum est et

go Christum non impossibile illa præcipere, sed perfecta. Quæ fecit David in Saul & in Absalom. Stephanus quoque Martyr pro inimicis lapidantibus deprecatus est: & Paulus anathema cupit esse pro persecutoribus suis. Hæc autem Jesus & docuit & fecit, dicens: Pater, ignosce illis.

R. Commendat Deus caritatem suam in nobis; * Quoniam cum adhuc peccatores essemus, secundum tempus Christus pro nobis mortuus est. *Ps.* Non oderis fratrem tuum in corde tuo, non quæras ultionem, nec memoreris injuriæ; * Quoniam. Glória Patri. *Repet.* *R.* Commendat. *usque ad Ps. Rom. 5. Luc. 19.*

Non dicitur Te Deum.

Ps. Sacerd. Ipse redimet Israel. *R.* Ex omnibus iniquitatibus ejus. *Ps. 129.*

A D L A U D E S.

Ant. **Q**uis est iste qui vestimenta vestibus? Iste formosus in stola sua, gradiens in multitudine fortitudinis suæ. *Is. 63.*

Ant. 6. F. Vestitus erat veste aspersa sanguine; & vocatur nomen ejus, Verbum Dei. *Apoc. 19.*

Ant. 2. D. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra. *Is. 53.*

Ant. 3. b. Verò languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit. *Is. 53.*

In Feste quinque Plagarum Christi. 153

Ant. 4. a. Disciplina pacis
nostræ super eum ; & livore
ejus sanati sumus. *Is. 52.*

Capitulum. *Isaïæ 53.*

Vidimus eum, & non erat
aspectus : & desideravi-
mus eum ; despectum &
novissimum virorum, virum
dolorum, & scientem infir-
mitatem : & quasi abscon-
ditus vultus ejus & despe-
ctus ; unde nec reputavimus
eum.

Hymnus. S. M.

Quæ te pro populi crimi-
nibus nova

Insontem præperat per-
dere caritas ?

Quid non pro misera
gente luis volens,

Factus victima Pontifex ?

Clavi qui geminum trans-
adigunt pedem,

Captivos læqueo demo-
nis eruunt ;

Transfixæque manus ex-
cútiunt vetus,

Quo mundus præmitur,
jugum.

Obstrictæ penitus læncea per-
forat,

Quo nos parturiat, pe-
ctus amabile :

Hoc quæ fonte fluit, nos

aqua, nos cruor

Sanat, liberat, abluit.

O vitæ latices, vívida flú-
mina !

O sacros áditus pectoris
intimi !

O petrae sólidae tuta fo-
ramina !

O cordis penetrália !

Te si nostra, Pater, crimi-
na prævocant,

Nati sacra lubens vulne-
ra respice,

Cum noster læceras ob-
jiciet tuis

Judex fulminibus manus.

Fac per sava, Pater, vulne-
ra, per cruces,

Sic æterna tuos quærere
gáudia ;

Ut cum Prole tibi júgi-
ter, ac tuo

Reddant Spiritui decus.

Amen.

Ps. Protector noster aspice,
Deus ; **R.** Et respice in fa-
ciem Christi tui. *Pf. 83.*

Ad Benedictus. Ant. 7. G.
Dixit Jesus discipulis suis :
Pax vobis. Et cum hoc di-
xisset, ostendit eis manus
& latus. *Joan. 20.*

Oratio.

Concede, quæsumus, mi-
sericors Deus, ut sacrae
Unigeniti tui plagæ sint no-
bis medéla vulnerum, &
fontes salútis æternæ ; Per
eundem Dóminum no-
strum Jesum Christum Fí-
lium tuum.

Pro Commem. Feria.

Ant. Diligite inimicos ve-
stros, benefacite his qui odé-
runt vos ; & oráte pro per-
sequéntibus & calumniánti-
bus vos. *Matth. 5.*

Ps. Si iniquitates obser-
váveris, Dómine ; **R.** Dó-
mine, quis sustinébit ?
Pf. 129.

Oratio.

Inchoáta jesúnia, quæsu-
mus, Dómine, benigno
favóre prosequere ; ut obser-
vántiam quam corporá iter

G v

154 *In feflo quinque Plagarum Christi.*

exhibémus, caritas sincera
sanctificet; Per Dóminum
nostrum Jesum Christum
Fílium tuum, qui tecum
vivit & regnat in unitate
Spíritus sancti Deus, per
omnia sécula seculórum.

A D P R I M A M.

Ans. 1. f. Quis est iste.

C A N O N.

Ex Synodo Diocésana Me-
diolanensi undécima.

*Ann. 1584. inter monit.
exec. Decret.*

IN Quadragésima Féris
sextis precum Officia non
festam aliquam Dómini ce-
lebritatem, sed potius pium
religiosumque mórórem si-
gnificant, quem ex acerbíta-
te passiónis Christi Dómini
fidéles præ pietate concipere,
omnisque devotiónis officio,
atque adeó salutáribus lá-
crymis exprimere debent.
Quamobrem, illis sextis Fé-
ris, ob memóriam passiónis
Dómini nostri Jesu Christi,
pópulus frequéntior convo-
cetur ad orandum, propó-
sitá etiam á Sacerdóte piá
meditatione de Christi Dó-
mini passióne.

A D T E R T I A M.

Ans. 6. F. Vestitus erat.

Capitulum. If. 63.

Circumspexi, & non erat
auxiliátor: quæsi vi, &
non fuit qui adjuyáret;
& salvábit mihi bráchium
meum, & indignatio mea
ipsa auxiliáta est mihi. Et
conculcávi pópulos in furore
meo, & inebriávi eos in in-
dignatione mea.

*R. br. Deus confringet cá-
pita * Inimicórum suórum.
Deus. Ps. Ut intingátur pes
tuus * in sanguine * Inimicó-
rum. Glória. Deus. Ps. 67.*

*Ps. Salvávit sibi dextera
ejus, R. Et bráchium san-
ctum ejus. Ps. 97.*

A D S E X T A M.

Ans. 2. D. Ipse.

Capitulum. If. 53.

Pro eo quod laborávit
ánima ejus, vidébit &
saturábitur: in sciéntia sua
justificábit ipse justus servus
meus multos, & iniquitates
eórum ipse portábit.

*R. br. Tu, Dómine, repu-
listi, * Despexisti Christum
tuum. Tu, Dómine. Ps. Di-
ripuerunt eum * omnes tran-
seuntes viam: * Despexisti.
Glória Patri. Tu, Dómine.
Ps. 88.*

*Ps. Omnia excelsa tua &
fluctus tui R. Super me tran-
sierunt. Ps. 41.*

A D N O N A M.

Ans. 4. a. Disciplina.

Capitulum. 1. Petr. 2.

Peccata nostra ipse perru-
lit in corpore suo super
lignum; ut peccátis mórtui,
justitiæ vivámus, cujus li-
vóre sanáti estis.

*R. br. Sacrificium nolui-
sti, * Corpus autem aptasti mihi.
Sacrificium. Ps. Holocaustum
& pro peccáto * non postula-
sti, * Corpus autem. Glória
Patri. Sacrificium. Ps. 39.
Hebr. 10.*

*Ps. Deus excelsus est misé-
ricors, R. Et propítius sicut
peccátis eórum. Ps. 77.*

AD II. VESPERAS.

Ans. **D**eus quæ prænu-
2. **D.** tiavit per os om-
nium Prophetarum pati
Christum suum, sic imple-
vit. *Act.* 3.

Ans. 1. g. Certissime sciat
omnis domus Israel, quia &
Dominum eum & Christum
fecit Deus hunc Jesum quem
vos crucifixistis. *Act.* 2.

Ans. 8. G. Hunc princi-
pem & salvatorem Deus
exaltavit ad dandam poeni-
tentiæ Israël, & remissio-
nem peccatorum. *Act.* 5.

Ans. 4. **D.** Erripuit nos de
potestate tenebrarum, &
transiit in regnum Filii
dilectionis sue, in quo habé-
mus redemptionem per san-
guinem ejus. *Coloss.* 1.

Ans. 6. F. Si sanguis hirc-
orum inquinatos sanctificat
ad emundationem carnis;
quanto magis sanguis Chri-
sti emundabit conscientiam
nostram? *Hebr.* 9.

Capitulum. Ephes. 5.

Christus dilexit nos, &
tradidit semetipsum pro
nobis oblationem & hostiam
Deo in odorem suavitatis.

Hymnus. Prome. 155.

Ans. Oratio mea sicut in-
censum in conspectu tuo:
R. Elevatio manuum meá-
rum sacrificium vesperti-
num. *Pf.* 140.

Ad Magnificat. *Ans.* 5. C.
Grátia & pax á Jesu Christo
qui dilexit nos, & lavit nos
á peccatis nostris in sanguine
suo: ecce venit cum nubi-
bus, & videbit cum omnis

oculus, & qui cum pupugé-
runt. *Apoc.* 1.

*Oratio, ut suprà ad Laudes
Pro Commem. Ferie.*

Ans. Estote perfecti, sicut
& Pater vester celestis per-
fectus est. *Matth.* 5.

Ans. Tempus benepláciti
Deus, R. In multitudine mi-
sericordiæ tuæ. *Pf.* 68.

Oratio.

Deus, qui nos jubet ipsos
&iam inimicos diligen-
do, Patrem tuum imitari:
da nobis perfectiõnis grá-
tiam, ut tibi obediámus, &
á malis omnibus eruémur;
Qui vivis & regnas.

S A B B A T O

Post Cinere.

De libro Génesis.

Lectio 1. Cap. 46.

Profectus Israel cum om-
nibus quæ habebat, ve-
nit ad Púteo juram-
enti; & mástratis ibi vícti-
mis Deo patris sui Isaac; au-
divit eum per visionem no-
ctis vocantem se, & dicen-
tem sibi: Jacob, Jacob; tui
respondit: Ecce adsum. Ait
illi Deus: Ego sum fortissi-
mus, Deus patris tui; noli
timere, descende in Egy-
ptum, quia in gentem ma-
gnam faciam te ibi. Ego
descendam tecum illuc, &
ego inde adducam te rever-
tentem: Joseph quoque po-
net manus suas super oculos
tuos. Surrexit autem Jacob
á Púteo juramenti; tulerant-
que eum filii cum parvulis
& uxoribus suis in plau-
stris quæ misserat Phárao

ad portandum senem, & omnia quæ possederat in terra Chanaan: venitque in Ægyptum cum omni semine suo, filii ejus, & nepotes, filiae, & cuncta simul progenies.

R. Juravi. 132.

Lectio ij. Cap. 47.

Ingressus ergo Joseph nuntiavit Pharaoni, dicens: Pater meus & fratres, oves eorum & armenta, & cuncta quæ possident, venerunt de terra Chanaan; & ecce consistunt in terra Gessen. Extrémus quoque fratrum suorum quinque viros constituit coram rege; quos ille interrogavit: Quid habetis operis? Respondérunt: Patres ovium sumus servi tui, & nos, & patres nostri. Ad peregrinandum in terra tua venimus; quoniam non est herba grégibus servorum tuorum, ingravescente fame in terra Chanaan: petimusque ut esse nos jubeas servos tuos in terra Gessen. Dixit itaque rex ad Joseph: Pater tuus & fratres tui venerunt ad te. Terra Ægypti in conspectu tuo est: in optimo loco fac eos habitare, & trade eis terram Gessen. Quod si nosti in eis esse viros industrios, constitue illos magistros pecorum meorum. Post hæc introduxit Joseph patrem suum ad regem, & statuit eum coram eo: qui benedicens illi, & interrogatus ab eo, Quot sunt dies annorum viæ tuæ? respon-

dit: Dies peregrinationis meæ centum triginta annorum sunt, parvi & mali; & non pervenerunt usque ad dies patrum meorum, quibus peregrinati sunt. Et benedicto rege, egressus est foras.

R. Pósti. 132.

Lectio sancti Evangelii secundum Marcum.

Lectio iij. Cap. 6.

In illo tempore; Abiit Jesus in montem orare. Et cum serò esset, erat navis in medio mari, & ipse solus in terra. Et reliqua.

Homília venerabilis Bedæ Presbyteri.

In Marc. Lib. 2. Cap. 28.

Labor discipulorum in remigando, & contrarius eis ventus, labores sanctæ Ecclesiæ varios designat, quæ inter undas sæculi æverfantia, & immundorum flatus spirituum, ad quietem patriæ coelestis, quasi ad fidam litoris stationem pervenire conatur. Ubi benedicitur quia navis erat in medio mari, & ipse solus in terra: quia nonnunquam Ecclesia tantis Gentilium pressuris non solum afflicta, sed & foedata est; ut, si fieri posset, Redemptor ipsius eam prorsus deseruisse ad tempus videretur.

R. Videns Jesus discipulos laborantes in remigando, * Venit ad eos, ambulans supra mare; & † Ascendit ad illos in navim, & cessavit ventus. ‡ Graditur super fluctus maris, facit magna, &

Dominica prima Quadragesime. 357

Incomprehensibilia, & mirabilia: * Venit. Glória Patri. † Ascendit ad illos. *Marc. 6. Feb. 9.*

Ad Benedictus. Ant. 8. G. In platéis ponébant infirmos, ut vel simbriam vestimenti Jesu tangerent: & quotquot tangébant eum, salvi fiébant. *Marc. 6.*

Oratio.

A Desto, Dómine, supplicaciónibus nostris: & concede, ut hoc solemne jejúnium, quod animabus corporibusque curandis salubriter institútum est, devóto servítio celebrémus; Per Dóminum nostrum.

C A N O N.

Ex Capitulis sancti Martini Bracarenis Episcopi.

Ante ann. 780. C. 48.

Non liceat in Quadragesima nátales Mártirum celebráre, sed tantum Sábato & Dominica pro eórum commemoraciónē oblationes offerri; sed nec natiuita, neque nuptias liceat in Quadragesima celebráre.

AD VESPERAS.

Antiph. & Ps. de Psalterio. Capitulum. Levit. 16.

In hac die expiatio erit vestri, atque mundatio ab ómnibus peccátis vestris: eoram Dómino mundabimini; sabbatum enim requiatiónis est, & affligétis ánimas vestras religióne perpétua.

Hymnus. Audi. 140.

†. Tempus beneplácti Deus, &c. In multitudine misericórdie tuæ. *Ps. 68.*

Ad Magnificat. Ant. 4. E. Quia pátiens Dóminus est, in hoc ipso pœniteámus, & indulgéntiam ejus fufis lácrymis postulémus. *Judit. 8.*

Oratio, ut infra ad Laudes. COMPLETORIUM, ut supra. 141.

DOMINICA L.
Quadragesime.

AD OFFICIUM NOCT.

Invis. Veníte, * Revertámur ad Dóminum; & sanábit nos. Of. 6. Ps. Veníte.

Hymnus, Quod lex. 131. Ant. Ps. & V. & in Psalms.

IN 1. NOCTURNO.

De Epístola secunda beati Pauli Apóstoli ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 6.

Adjuvantes exhortámur, ne in vácuum grátiam Dei recipiátis. Ait enim: Témpore accepto exaudívi te, & in die salútis adjúvi te. Ecce nunc tempus acceptábile, ecce nunc dies salútis. Némindantes ullam offensiónem, ut non vituperétur ministérium nostrum; sed in ómnibus exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa paciéntia, in tribulatióibus, in necessitatibus, in angústis, in plagis, in cárceribus, in seditióibus, in labóribus, in vigiliis, in jejúniis, in castitáte, in sciéntia, in longanimitáte, in suavitáte, in Spíritu sancto, in caritáte non ficta, in verbo veritátis, in virtúte Dei: per arma justitiae à dextris &

158 *Dominica prima Quadragesima.*

à sinistris, per glóriam & ignobilitatem, per infamiam & bonam famam : ut seductóres, & veraces : sicut qui ignóti, & cónniti : quasi morientes, & ecce vívuntis : ut castigati, & non mortificári : quasi tristes, semper autem gaudentes : sicut egentes, multos autem locupletantes : tanquam nihil habentes, & ómnia possidentes.

¶. Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salútis : * In ómnibus exhibéamus nosmetipsos sicut Dei ministrós, in labóribus, in vigíliis, in jejúniis, in caritáte non ficta. ¶. Dies propitiatiónis est, ut propitiétur vobis Dóminus ; * In ómnibus. 2. Cor. 6. *Levis. 23.*

Lectio ij. Cap. 6. & 7.

Nolite jugum dúcere cum infidelibus. Quæ enim participatio justitiæ cum iniquitate? aut quæ societas luci ad tenebras? Quæ autem conventio Christi ad Bélial? aut quæ pars fidéli cum infidéli? Qui autem consensus templo Dei cum idólis? Vos enim estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus : Quóniam inhabitábo in illis, & inambulábo inter eos, & ero illórum Deus, & ipsi erunt mihi pópulus. Propter quod exíte de médio eórum, & separámini, dicit Dóminus, & immundum ne tetigéritis; & ego recipiam vos : & ero vobis in patrem, & vos éritis mihi in filios & filias, dicit Dóminus om-

nipotens. Has ergo habentes promissiónes, caríssimí, mundémus nos ab omni inquinamento carnis & spíritus, perficientes sanctificatióne in timóre Dei.

¶. Deus lux est, & tenebræ in eo non sunt ullæ.

* Si dixerimus quóniam societatem habémus cum eo, & in tenebris ambulámus, mentisimur, & veritatem non facimus. ¶. Elongátum est iudícium a nobis, & non apprehendet nos justitia : expectávimus lucem, & in tenebris ambulávimus. * Si dixerimus. 1. *Joan. 1. Is. 59.*

Lectio iij.

Qui consolátur humiles, consolátus est nos Deus in adventu Titi. Non solum autem in adventu ejus, sed etiam in consolatióne, quæ consolátus est in vobis, referens nobis vestrum desidérium, vestrum fletum, vestram æmulatióne pro me, ita ut magis gauderem. Quóniam etsi contristávi vos in epístola, non me pœnitèt : etsi pœnitéteret, videns quòd epístola illa (etsi ad hóræam) vos contristávit, nunc gaudeo, non quia contristáti estis, sed quia contristáti estis ad pœniténtiam. Conq̃tristáti enim estis secundum Deum, ut in nullo detrimentum patiámini ex nobis. Quæ enim secundum Deum tristitia est, pœniténtiam in salútem stábilém operátur; séculi autem tristitia mortem operátur.

Dominica prima Quadragesima. 156

R. Defecit gaudium cordis nostri, versus est in luctum chorus noster, cecidit corona capitis nostri: * *Væ* nobis, quia peccavimus. *ÿ.* Emundate manus, peccatores: miseri estote, & lugete; risus vester in luctum convertatur. * *Væ* nobis. Glória. * *Væ* nobis. *Tbren. 5. Jac. 4.*

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Leonis

Papæ.

Serm. 4. de Quadragesima.

Lectio iv.

PRædicaturus vobis, dilectissimi, sacratissimum maximumque jejunium, quo aptius utar exordio, quam ut verbis Apóstoli, in quo Christus loquebatur, incipiam? dicamque quod lectum est: Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis. Quamvis enim nulla sint tempora quæ divinis non sint plena muneribus, & semper nobis ad misericordiam Dei per ipsius grâtiâ præstetur accessus; nunc tamen omnium mentes majori studio ad spirituales profectus moveri, & ampliori fiducia oportet animari, quando ad universa pietatis officia, illius nos diei in quo redempti sumus, recursus invitât; ut excellens super omnia passionis Dominicæ sacramentum, purificatis & corporibus & animis, celebremus.

R. Ministri Dei mei, sanctificate jejunium, vocate

cœtum: * Congregate omnes habitatores terræ in domum Dei vestri, & clamate ad Dominum. *ÿ.* Omnes ubique pœnitentiam agant, eo quod Deus statuit diem in quo judicaturus est orbem in æquitate: * Congregate, *Jos. 1. Ab. 17.*

Lectio v.

DEbebatur quidem tantis mysteriis ita incessabilis devotio & continuata reverentia, ut tales permaneremus in conspectu Dei, quales nos in ipso paschali festo dignum est inveniri. Sed quia hæc fortitudo paucorum est; & dum carnis fragilitate austerior observantia relaxatur, dumque per varias actiones vitæ hujus sollicitudo distenditur, necesse est de mundano pulvere etiam religiosa corda sollevescere; magnâ divinx institutionis salubritate provissum est, ut ad reparandam mentium puritatem, quadraginta nobis dierum exercitatio mederetur, in quibus aliorum temporum culpas & pia opera redimerent, & jejunia casta decquerent.

R. Nolite jejunare sicut usque ad hanc diem, ut audiatur in excelsis clamor vester: * Nonne hoc est magis jejunium quod elégi? Dissolve colligationes impietatis, & omne onus dirumpe. *ÿ.* Ne videaris hominibus jejunans, sed Patri tuo qui est in abscondito; & Pater

tuus qui videt in abscondito, reddet tibi. * Nonne. *Is. 58. Matth. 6.*

Lectio vi.

Ingressuri igitur, dilectissimi, dies mysticos & jejuniórum remédiis consecratos, præceptis Apostólicis obedire curémus, emundantes nos ab omni inquinamento carnis ac spíritus; ut castigátis colluctationibus quæ sunt inter utramque substantiam, ánimus quem sub Dei gubernáculis constitutum, corpóris sui decet esse rectórem, dominationis suæ obtineat dignitatem; ut nemini dantes ullam offensiónem, vituperationibus obloquentium non simus obnoxii. Digná enim ab infidelibus reprehensióne carpémur, & nostro vício linguæ impiæ in injúriam se religionis armábunt, si jejunantium mores à puritate perfectæ continentię discrepárint. Non enim in sola abstinentia cibi stat nostri summa jejunii; aut fructuosè corpóris esca subtrahitur, nisi mens ab iniquitate revocetur.

R. Bona est oratio cum jejunio, & eleemósyna magis quam thesauros auri recondere; * Quóniam eleemósyna à morte liberat. † Ipsa est quæ purgat peccata, & facit invenire misericórdiam & vitam æternam. ‡ Date eleemósynam, & ecce omnia munda sunt vobis; * Quóniam. Glória Patri. † Ipsa est. *Tob. 12. Luc. 11.*

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij.

Cap. 4.

In illo tempore; Jesus dicitur esse in desertum à Spíritu, ut tentaretur à diabolo: & cum jejunasset quadraginta diébus & quadraginta noctibus, postea esuriit. Et reliqua.

Homilia sancti Gregórii Papæ.

Hom. 16. in Ev. hab. in Basil. S. Joan. Lat. Dom. 1. Quad.

Dubitari à quibusdam solet, à quo spíritu ductus sit Jesus in desertum, propter hoc quod subditur: Assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem; & rursùm: Assumpsit eum in montem excelsum valde. Sed verè & absque ulla quæstione convenienter accipitur, ut à sancto Spíritu in desertum ductus crederetur; ut illuc eum suus Spíritus duceret, ubi hunc ad tentandum malignus spíritus inveniret. Sed ecce, cum dicitur Deus homo, vel in excelsum montem, vel in sanctam civitatem à diabolo assumptus, mens refugit credere, humanæ hoc audire aures expavescunt; cum tamen non esse incredibilia ista cognoscimus, si in illo & alia facta pensamus.

R. Jesus plenus Spíritu sancto regressus est à Jordáne, & agebatur à Spíritu in desertum diébus quadra-

ginta 3. * Et tentabatur à diabolo. *¶* Ostendit mihi Dominus Iesum, & satan stabat à dextris ejus, ut adversaretur ei; * *Et Luc. 4. Zach. 3.*

Lectione viij.

CERTÈ iniquorum omnium caput diabolus est; & hujus capitis membra sunt omnes iniqui. An non diaboli membrum fuit Pilatus? an non diaboli membra Judæi persequentes, & milites crucifigentes Christum fuerunt? Quid ergo mirum si se ab illo permisit in montem duci, qui se pertulit etiam à membris illius crucifigi? Non est ergo indignum Redemptori nostro quod tentari voluit, qui venerat occidi. Iustum quippe erat, ut sic tentationibus nostras suis tentationibus vinceret, sicut mortem nostram venerat suam morte superare.

¶ Erat Iesus in deserto quadraginta diebus & quadraginta noctibus, & tentabatur à satana, eratque cum bestiis; * Et nihil manducavit Iesus in diebus illis. *¶* Fuit Moyses in monte quadraginta dies & quadraginta noctes: panem non comedit, & aquam non bibit; * Et nihil. *Marc. 1. Luc. 4. Exod. 34.*

Lectione ix.

SED sciendum nobis est quia tentatio tribus modis agitur: suggestione, delectatione, & consensu. Et nos cum tentamur; plerumque

in delectationem, aut etiam in consensum labimur; quia de carnis peccato propagati, in nobis ipsi etiam gerimus unde certamina toleremus. Deus verò, qui in utero Virginis incarnatus, in mundum sine peccato venerat, nihil contradictionis in semetipso tolerabat. Tentari ergo per suggestionem potuit; sed ejus mentem peccati delectatio non momordit. Atque ideo omnis diabólica illa tentatio foris, non intus, fuit.

¶ Dēbuit Iesus per omnia fratribus similari, * Ut misericors flecter, & fidelis Pontifex; in eo enim in quo est ipse tentatus, potens est & eis qui tentantur auxiliari. *¶* Perfectio tua & doctrina tua Sancto tuo, Dñe, quem probasti in tentatione, * Ur. Glória. *Repet. R. usque ad ¶. Hebr. 2. Deut. 33.*

[*Non dicitur Te Deum. in Dominicis & Feriis Quadragesima.*]

¶ Sacerd. Susceptor meus es tu, & refugium meum: *¶* Deus meus, sperabo in eum. *Ps. 90.*

AD LAUDES.

Ans. 1. **F**ili, accedens ad i. a. servitutem Dei, sta in iustitia & timore, & præpara animam tuam ad tentationem. *Ecclesi. 2.*

Ans. 2. **D.** Nemo, cum tentatur, dicat quoniam à Deo tentatur: Deus enim intentator malorum est; ipse autem neminem tentat. *1. Jac. 1.*

462 *Dominicā primā Quadragesimæ.*

Ant. 3. a. Unusquisque tentatur, à concupiscētia sua abstractus & illectus. *7as. 1.*

Ant. 4. E. Mortificāte concupiscētiā malam, expollantes vos veterem hominē cum actibus suis, & induentes novum. *Coloss. 3.*

Ant. 5. a. Fidēlis Deus est, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis; sed faciet etiam cum tentatione proventum, ut possitis sustinere. *1. Cor. 10.*

Capitulum. Jac. 4.

Deus superbis resistit, humilibus autem dat grāciam. Subditi ergo estote Deo; resistite autem diabolo, & fugiet à vobis.

Hymnus, Solemne. ut supra, 132.

Y. Cum mihi molesti essent, induēbar cilicio: *R.* Humiliābam in jejūnio animam meam. *Pf. 34.*

Ad Benedictus. Ant. 3. a. Cum jejunasset Jesus quadraginta diebus & quadraginta noctibus, postea esurivit. *Matth. 4.*

Oratio.

Deus, qui Ecclesiā tuam annuā quadragesimāli observatiōe purificas: pręsta familię tuę, ut quod à te obtinere abstinendo nescit; hoc bonis opēribus exequatur; Per Dōminum nostrum Jesum Christum.

A D P R I M A M.

Ant. 4. E. Accēdens tentator, dixit ei: Si Filius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant. *Matth. 4.*

Quadragesimæ.

C A N O N.

Ex Capitularibus Theodulfi Aurelianensis Episcopi.

Anno 797. Can. 37.

Ipsa Quadragesima cum summa observatiōe custodiri debet, ut jejūnium in ea, pręter dies Dominicos qui jejūnio subtrahi sunt, nullatenus resolvatur; quia isti dies decimę sunt nostrę anni, quos cum omni religiōne & sanctitate transigere debemus. Nulla in his occasio sit resolvendi jejūni: quia in alio tempore jejunare in voluntate & arbitrio cujuslibet positum est; in hoc verò non jejunare, pręceptum Dei transcendere est.

A D T E R T I A M.

Ant. 5. a. Respondit Jesus: Scriptum est, Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo quod procedit de ore Dei. *Matth. 4.*

Capitulum. Deut. 8.

Dominus Deus tuus afflixit te penuriā, & dedit tibi cibum manna, quod ignorabas tu, & patres tui; ut ostenderet tibi quod non in solo pane vivat homo, sed in omni verbo quod egreditur de ore Dei.

R. br. Quam dulcia faucibus meis * Eloquia tua, Dōmine! Quam. *Y.* Super mel * ori meo * Eloquia. Glōria. Quam dulcia. *Pf. 118.*

Y. Judicia Dōmini desiderabilia super aurum, *R.* Et dulciōra super mel & favum. *Pf. 18.*

Dominica prima Quadragesima. 163
AD SEXTAM. AD VESPERAS.

Ant. 1. a. Rursum scriptum est : Non tentabis Dñm Deum tuum. *Matth. 4.*

Capitulum. Sap. 1.
Sentire de Dñmo in bonitate, & in simplicitate cordis querite illum ; quoniam invenitur ab his qui non tentant illum : apparet autem eis qui fidem habent in illum.

R. br. Si vocem ejus audieritis, * Nolite obdurare corda vestra. Si vocem. *Ps.* Sicut in exacerbatione secundum diem tentationis in deserto, * Nolite. Glória. Si vocem. *Ps. 94.*

Ps. Tentaverunt & exacerbaverunt Deum excelsum, *R.* Et testimonia ejus non custodierunt. *Ps. 77.*

AD NONAM.

Ant. 6. F. Dñm Deum tuum adorabis, & illi soli servies. *Matth. 4.*

Capitulum. Deut. 6.
Cave diligenter ne obliviscaris Dñm qui eduxit te de terra Egypti, de domo servitutis. Dñm Deum tuum timebis, & illi soli servies, ac per nomen illius jurabis.

R. br. Omnis terra adoret te, * Et psallat tibi, Omnis. *Ps.* Psalmum dicat * nòmini tuo, * Et psallat. Glória Patri. Omnis terra adoret te. *Ps. 65.*

Ps. Servire Dñmo in timore, *R.* Et exultate ei cum tremore. *Ps. 2.*

Ant. 3. a. CUM jejunasset Jesus 40. & quadraginta noctibus, postea esuriit. *Matth. 4.*

Ant. 4. E. Accedens tentator, dixit ei : Si Filius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant. *Matth. 4.*

Ant. 5. a. Respondit Jesus : Scriptum est, Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo quod procedit de ore Dei. *Matth. 4.*

Ant. 1. a. Rursum scriptum est : Non tentabis Dñm Deum tuum. *Matth. 4.*

Ant. 6. F. Dñm Deum tuum adorabis, & illi soli servies. *Matth. 4.*

Capitulum. Hebr. 4.
Non habemus Pontificem qui non possit compati infirmitatibus nostris ; tentatum autem per omnia pro similitudine absque peccato. Adeamus ergo cum fiducia ad thronum grátiae, ut misericordiam consequamur, & grátiam inveniamus in auxilio opportuno.

Hymnus. Audi, benigna. ut *suprà*, 140.

Ps. Impulsus eversus sum ut caderem ; *R.* Et Dñmus suscepit me. *Ps. 117.*

Ad Magnificat. Ant. 1. f. Consummata omni tentatione, diabolus recessit ab illo usque ad tempus ; & ecce Angeli accesserunt, & ministrabant ei. *Luc. 4. Matth. 4.*

Oratio, ut suprà ad Laudes.
COMPLETORIUM, ut in Psalterio. 25.

Ad Magnificat. Ant. 7. c.
Dicit rex his qui à sinistris
erunt: Discédite à me, ma-
ledicti, in ignem æternum.
Et ibant hi in supplicium
æternum; iusti autem in
vitam æternam. *Matth. 25.*

Oratio.

Absolve, quæsumus, Dó-
mine; nostrorum vín-
cula peccatorum; & quid-
quid pro eis merémur, pro-
pitiatus averte; Per Dómi-
num Jesum Christum.

FERIA TERTIA.

De libro Exodi.

Lectio 1. Cap. 3.

Moyses pascébat oves
Jethro sóceri sui sa-
cerdotis Mádian :
cúmque minasset gregem ad
interiúra deserti, venit ad
montem Dei Horeb. Appa-
ruitque ei Dóminus in flam-
ma ignis de médio rubi; &
videbat quòd rubus ardéret,
& non comburerétur. Dixit
ergo Móyses: Vadam, &
vidébo visiónem hanc ma-
gnam, quare non comburá-
tur rubus. Cernens autem
Dóminus quòd pérgeret ad
videndum, vocávit eum de
medio rubi, & ait: Móyses,
Móyses. Qui respondit: Ad-
sum. At ille: Ne apprópies,
inquit, huc: solve calcea-
mentum de pédibus tuis;
locus enim in quo stas, terra
sancta est. Et ait: Ego sum
Deus patris tui, Deus Abra-
ham, Deus Isaac, & Deus
Jacob. Abscondit Móyses fá-
ciem suam; non enim audé-
bat aspícere contra Deum. Cui

ait Dóminus: Vidi afflictio-
nem pópuli mei in Ægypto,
& clamórem ejus audívi pro-
pter duritiám eórum qui
præsunt opéribus: & sciens
dolórem ejus, descendi, ut
liberem eum de mánibus
Ægyptiórum, & educam de
terra illa in terram bonam
& spatiósam, in terram quæ
fluit lacte & melle.

R. Scimus. 132.

Lectio 1j.

Veni, & mittam te ad
Pharaónem, ut educas
pópulum meum, filios Israel
de Ægypto. Dixitque Móy-
ses ad Deum: Quis sum ego,
ut vadam ad Pharaónem, &
educam filios Israel de Ægy-
pto? Qui dixit ei: Ego ero
tecum; & hoc habebis si-
gnum, quòd misserim te:
Cúm edúxeris pópulum
meum de Ægypto, immolá-
bis Deo super montem istum.
Ait Móyses ad Deum: Ecce
ego vadam ad filios Israel,
& dicam eis: Deus patrum
vestrórum misit me ad vos.
Si dixerint mihi: Quod est
nomen ejus? quid dicam eis?
Dixit Deus ad Móysen: Ego
sum qui sum. Ait: Sic dices
filiis Israel: Qui est, misit
me ad vos.

R. Tu, Dómine. 132.

*Lectio sancti Evangélii se-
cundum Matthæum.*

Lectio 1ij. Cap. 21.

In illo tēpore; Cúm in-
trasset Jesus Jerosólymam,
commóta est univérſa civi-
tas, dicens: Quis est hic? Pó-
puli autem dicebant: Hic est

Iesus Prophéta à Nazareth Galilææ. Er intravit Iesus in templum Dei, & ejiciebat omnes vendentes. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ
Presbyteri.

Hom. 7. in Quadrag.

EJecit Christus commercia rerum humanarum de domo illa, in qua divinas tantum res agi, hóstias & orationes Deo offerri, verbum Dei legi, audiri, & decantari præceptum erat. Si ergo Dominus nec ea volebat venditari in templo, quæ in templo volebat offerri, videlicet propter studium avaritiæ, sive fraudis, quod proprium solet esse negotiantium facinus; quantâ putas animadversióne puniret, si invenisset ibi aliquos risui vel vaniloquio vacantes, aut alii castibet vitio mancipatos? Si enim illa quæ alibi liberè agi poterant, Dominus in domo sua temporaria negotia geri non pœitur; quantò magis ea quæ nusquam fieri licet, plus celestis iræ merentur, si in ædibus Deo sacratis agantur?

¶ Cum introisset Iesus in templum, docebat, dicens: * Nonne scriptum est. quia † Domus mea domus orationis vocabitur omnibus gentibus? Vos autem fecistis eam speluncam latronum, & ponam faciem meam contra illum qui contaminaverit sanctuarium meum,

ac polluerit nomen sanctum meum. * Nonne scriptum. Glória Patri. † Domus mea domus orationis. *Marc. 11. Levit. 20.*

Ad Benedictus. Ant. 1. g.
Ejiciebat Iesus omnes vendentes & ementes in templo; & mensas numulariorum, & cathedras vendentium columbas evertit. *Matth. 21.*

Oratio.

Ascendant ad te, Domine, jejunantium preces, & ab Ecclesiâ tua cunctam repelle nequitiam; Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

C A N O N.

Ex Capitularibus Theodolphi Aurelianensis Episcopi.

Anna. 797. C. 38. C. 43.

Dilebus jejuniis elemosyna facienda est; & cibum vel potum quo quisque uti debuit, si non jejunaret, pauperibus eroget. Penè nihil valet jejunium, quod orationes, vigiliæ, & elemosynæ non commendant.

Ad Magnificat. Ant. 1. a.
Accesserunt ad Jesum cæci & claudi in templo; & sanavit eos. *Matth. 21.*

Oratio.

Succurre, quæsumus, Domine, populo supplicanti, & opem tuam tribue benignus infirmis; ut sincerè tibi sponte devoti, & præsentis vitæ remédiis gaudeant & futuræ; Per Dominum.

FERIA QUARTA
QUATUOR TEMPORUM.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 12.

Dixit Dominus ad Moysen & Aaron in terra Ægypti: Mensis iste, vobis principium mensium, primus erit in mensibus anni. Loquimini ad universum cœtum filiorum Israel, & dicitis eis: Décima die mensis hujus tollat unusquisque agnum per familias & domos suas. Sin autem minor est numerus ut sufficere possit ad vescendum agnum, assumet vicinum suum qui junctus est domui suæ, juxta numerum animarum quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque macula, masculus, anniculus; juxta quem ritum tollētis & hædum. Et servabitis eum usque ad quartam decimam diem mensis hujus; immolabitque eum universa multitudo filiorum Israel ad vesp̄eram. Et summent de sanguine ejus, ac ponent super utrumque postem, & in superliminariis domorum in quibus comedent illum.

R. Juravi. 132.

Lectio ij.

Sic autem comedētis illum: Renes vestros accingētis, & calceamenta habēbitis in pedibus, tenentes baculos in manibus, & comēdētis festinanter: est enim Phasce (id est, transitus) Domini. Et transibō per rex-

ram Ægypti nocte illā, percutiamque omne primogenitum in terra Ægypti, & homine usque ad pecus; & in cunctis diis Ægypti faciam judicia: ego Dominus. Erit autem sanguis vobis in signum in ædibus in quibus eritis; & vidēbō sanguinem, & transibō vos: nec erit in vobis plaga disperdens, quando percussēro terrā Ægypti.

R. P̄sui. 132.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio iij. Cap. 12.

In illo tempore; Responderunt Jesu quidam de Scribis & Phariseis, dicentes: Magister, volumus a te signum vidēre. Qui respondens, ait illis: Generatio mala & adultera signum querit; & signum non dabitur ei, nisi signum Jonæ prophete. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Hom. 44. in Matth.

Viri Ninivite surgent, & condemnabunt generationem hanc. Sicut Ninivite Judæos condemnabunt; sic multi qui nunc inferiores nobis videntur, nos condemnabunt. Veniat in mentem quanta erit illa condemnatio, ut incipiāmus aliquando ad veram accēdere penitentiæ januam. Mihi hæc ipsi dico, incipsum primo exhortor. Capiāmus iter angustum. Usquequid deliciābimur? usquequid degēmus otiose, videntes accē-

tantes &

tantes? Non sumus adhuc
satiati desidia & procrastina-
tione? Eademne semper
erunt? Eadem mensa, idem
sumptus, eadem pecunia,
possessiones, constructiones
aedium? Et horum omnium
quis finis? Mors. Quis, in-
quam, terminus? Cinis, se-
pulcrum, vermes. Aliam
ergo vivamus vitam, facia-
mus de terra coelum, me-
liora capeamus; ut recte
vivendo, futura bona conse-
quamar, gratia & miseri-
cordia Domini nostri Jesu
Christi, cui cum Patre &
Spiritu sancto sit gloria &
imperium in secula seculor-
um. Amen. Tu autem.

R. Prædicaverunt Nini-
vitæ jejuniū, & vestiti
sunt sacris à majore usque
ad minorem: * Et † Con-
versī sunt à via sua mala.
V. Viri Ninivitæ surgent
in judicio cum generatione
ista; quia poenitentiam egē-
runt in prædicatione Jonæ:
* Et conversi sunt. Gloria
Patri. † Conversi. *Jonæ 3.*

Matth. 12.

Ad Benedicamus. Ant. 2. D.
Sicut fuit Jonas signum Ni-
nivitis, ita erit & Filius
hominis generationi isti.
Luc. 11.

Oratio.

Suscipe, quaesumus, Dō-
mine, preces nostras,
& ad aures misericordiae tuae
postulationes sacratae tibi
plebis admitte; Per Dōmi-
num nostrum Jesum Chri-
stum Filium tuum.

Pars Verna, Bles.

**Ex Concilio Mediolanensi
quinto.**

Anno 1576. Part. 3.

OMni tempore à jocis
christianum hominem
abstinere convenit; ac Qua-
dragésimæ, ac jejunii tem-
pore tanto diligentius, quan-
to frequentius, studiosiusque
orandi, abstinentiæ, om-
ni-que poenitentiae generi
incumbendum est. A jocis
igitur, à verborum scurrili-
tate, à colloquio inani, otio-
so, longæque curius à no-
xiæ & criminoso continen-
te, sacro poenitentiae tem-
pore studeat.

Ad Magnificat. Ant. 1. D.
Quicumque fecerit voluntā-
tem Patris mei qui in caelis
est, ipse meus frater, & so-
ror, & mater est. *Matth. 12.*

Oratio.

Perfice, quaesumus, Dō-
mine, benignus in no-
bis observantiae laudæ substi-
dium; ut quæ te auctore fa-
cienda cognovimus, te ope-
rante impicamus; Per.

FERIA QUINTA.

De libro Exodi.

Leviticus 1. Cap. 14.

Dixit Dñs ad Mōy-
sen: Quid clamas ad
me? Lōquere filiis
Israel, ut proficiantur. Tu
autem eleva virgam tuam, &
extende manum tuam super
mare, & divide illud; ut
gradiantur filii Israel in mē-
dio mari per siccum. Ego au-
tem indurabo cor Ægyptiō-
rum, ut persequantur vos;

H

470 *Feria quinta Hebdom. 1. Quadrag.*

& glorificabit in Pharaone, & in omni exercitu eius, & in curribus, & in equibus illius. Et scient Aegyptii quia ego sum Dominus, cum glorificatus fuero in Pharaone, & in curribus atque in equibus ejus. Tollenſque ſe Angelus Dei, qui præcedebat caſtra Iſrael, abiit poſt eos: & cum eo periter columna nobis, priora dimittens, poſt tergum ſtetit inter caſtra Aegyptiorum & caſtra Iſrael; & erat nubes tenebroſa, & illuminans noctem, ita ut ad ſe invicem toto noctis tempore accedere non valerent. Cumque extendiſſet Moſes manum ſuper mare, abiit illud Dominus, ſtante vento vehemenci & urente tota nocte, & verit in ſiccum; diviſaque eſt aqua.

℞. Projicite. 131.

Leſſio ij.

ET ingreſſi ſunt filii Iſrael per medium ſicci maris; erat enim aqua quaſi murus à dextra eorum & lava. Perſequentesque Aegyptii, ingreſſi ſunt poſt eos, & omnis equitatus Pharaonis, curruſ ejus & equites per medium maris. Jamque advenerat vigilia matutina, & ecce reſpiciens Dominus ſuper caſtra Aegyptiorum per coelum, unam ignis & nubes, interfecit exercitum eorum, & ſubvertit rotas currum; ferebanturque in profundum. Dixerunt ergo Aegyptii: Fugiamus Iſrael; Dominus enim pugnat

pro eis contra nos. Et ait Dominus ad Moſen: Extende manum tuam ſuper mare, ut revertantur aquæ ad Aegyptios ſuper curruſ & equites eorum. Cumque extendiſſet Moſes manum contra mare, reſerſum eſt primo diluſulo ad priorem locum: fugientibusque Aegyptiis occurrerunt aquæ, & involvit eos Dominus in mediis fluctibus. Reſeræque ſunt aquæ, & operuerunt curruſ & equites cuncti exercitus Pharaonis, qui ſequentes ingreſſi fuerant mare; nec unus quidem ſuperſuit ex eis.

℞. Quasi columbae. 132.

Leſſio ſancti Evangelii ſecundum Matthæum.

Leſſio ij. Cap. 15.

IN illo tempore; Egreſſus Jeſus ſecedit in partes Tyri & Sidonis. Et ecce mulier Chananæa à ſinibus illis egreſſa, clamavit, dicens ei: Miferere mei, Domine, fili David; filia mea male à demonio vexatur. Et reliqua.

Homilia ſancti Hieronymi Presbyteri.

Lb. 2. in Matth.

Mitra, ſub perſona matris Chananæidis, Eccleſiæ fides, patientia & humilitas prædicator. Fides, qui credidit ſancti poſſe filiam ſuam. Patientia, qui toties contempta, in precibus perſeverat. Humilitas, qui ſe non canibus, ſed canis comparat. Canes autem ethnici propter idololatriam dicuntur; qui eſſei ſanguinis

Feria sexta IV. Temporum Quadrag. 171

Utdia & cadaveribus mortuorum, ferantur in rabiem. Nota quod ista Chananstis perseveranter primum filium David, deinde Dominum vocet, & ad extramum adoret ut Deum.

R. Mulier Chanaanæ clamavit, dicens Jesu : Misere mei, Domine fili David; filia mea male a demonio vexatur. Qui non respondit ei verbum. At illa venit, & adoravit eum, dicens : * Domine, † Adjuva me. V. Adjuva me, cujus præter te nullus est auxiliator : * Domine, adjuva me. Gloria Patri. † Adjuva me. *Matth. 15. Esb. 14.*

Ad Benedictus. *Ant. 7. d.* Omulier, magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. *Matth. 15.*

Oratio.

DEus, qui in humili perseverantes oratione benignus exaudis: da nobis constantem fidei ac devotionis affectum; ut quæ pro salute nostra suppliciter exposcimus, hæc, te largiente, consequamur; Per.

C A N O N.

Ex Synodo Carnotensi.

Ann. 1526.

TEMPore Quadagesimali sæpissime admoneant Curati Parochianos suos, & illos præcipue qui per annum integrum distulerunt confiteri, ut tempore debito confiteantur, non differentes confessionem, ut faciunt plerique, usque circa finem Hebdomadæ sanctæ; ne

propter eorum moram divinum impediatur Officium, aut minus debite impleatur.

Ad Magnificat. *Ant. 5. a.* Mulier cum abiisset in domum suam, invenit puellam jacentem supra lectum, & demonium exiisse. *Marc. 7.*

Oratio.

TRibue nobis, quæsumus, Domine, pacem mentis & corporis; & præsta, ut per orationem & jejunium subjiciatur hostis interior, & exterior arceatur; Per.

FERIA SEXTA.

QUATUOR TEMPORUM.

De libro Exodi.

Leviticus 1. Cap. 16.

Murmuravit omnis congregatio filiorum Israel contra Moysen & Aaron in solitudine. Dixeruntque filii Israel ad eos: Utinam mortui essemus per manum Domini in terra Egypti, quando sedebamus super ollas carniarum, & comedebamus panem in saturitate. Cur eduxistis nos in desertum istud, ut occideretis omnem multitudinem fame? Dixit autem Dominus ad Moysen: Ecce ego pluam vobis panes de celo: egrediatur populus, & colligat quæ sufficiunt per singulos dies; ut tentem eum utrum ambulet in lege mea, an non. Die autem sexto parent quod inferant; & sit duplum quam colligere solabant per singulos dies.

R. Scimus. 132.

H 5

FACHUM est ergo véſpere ; & aſcendens cocurnix , cooperuit caſtra : mane quoque ros iacuit per circuitum caſtrorum. Cúmque operuiſſet ſuperficiem terræ , apparuit in ſolitúdine mínutum , & quaſi pilo tuſum in ſimilitudinem pruine ſuper terram. Appelaviſque domos Iſrael nomen ejus Man : quod erat quaſi ſemen coriandri album , guſtusque ejus quaſi ſimilis cum melle. Dixit autem Móyſes : Iſte eſt ſermo quem præcepit Dóminus : Imple gomor ex eo , & cuſtodiat in futas retro generationes ; ut nóverint panem quo álui vos in ſolitúdine , quando educti eſtis de terra *Ægypti*. Dixitque Móyſes ad Aaron : Sume vas anum , & mitte ibi Man , quantum poteſt capere gomor , & repóne coram Dómino ad ſervandum in generationes veſtras , ſicut præcepit Dóminus Móyſi. Poſuitque illud Aaron in tabernáculo reſervandum. Filii autem Iſrael comederunt Man quadraginta annis , donec venirent in terram habitabilem : hoc cibo áliti ſunt úſquequò tangerent fines terræ *Chánaan*.

¶ Tu, Dómine. 132.

Leſſio ſancti Evangélíi ſecundum Joannem.

Leſſio iij. Cap. 5.

IN illo tempore ; Erat dies feſtus Judæórum , & aſcendit Jeſus Jeruſolýmam ,

Et autem Jeruſolýmus pſo-bárica pſicina. Et reliqua.

Homília ſancti Ambroſii Epíſcopi.

L. de Myſt. Cap. 4.

TU baptizatus es in nómine Trinitatis , confeſſus es Patrem ; recordáre quid ſcéris : confeſſus es Filium , confeſſus es Spíritum ſanctum. Tene órdenem ſerum in hac fide ; mundo mórtuus es , & Deo reſurrexiſti. Et quaſi in illo mundi conſepultus eleménto , peccato mórtuus , ad vitam es reſuſcítatus æternam. Crede ergo quia non ſunt vícuæ aquæ. Ideo tibi dictum eſt quia Angelus Dómini deſcendebat ſecundum tempus in natatóriam , & movebátur aqua ; & qui prior deſcendiſſet in natatóriam poſt commotiónem aquæ , ſanus fiebat à languóre quocumque tenebátur. Hæc piſcina in Jeruſolýmis erat , in qua unus annuus ſanabátur : ſed nemo antè ſanabátur , quam deſcendiſſet Angelus. Ut eſſet indíſciam quia deſcenderat Angelus , movebátur aqua propter incredúlos. Illis ſignum , tibi fides : illis Angelus deſcendebat , tibi Spíritus ſanctus : illis creatúra movebátur , tibi Chriſtus operátur ipſe dóminus creatúre. Tunc curabátur unus ; nunc omnes ſanantur , aut certè unus ſolus pópulus chriſtiánus.

¶ Erat homo triginta & octo annos habens in iuſſa

habere. Dicit ei Jesus: Vis
sanus fieri? Respondit:
* Domine, hominem non
habeo. Dicit ei Jesus: Tolle
grabatum tuum, & ambula;
& † Statim sanus factus est.
‡ Respicens eram ad ad-
jutorium hominum, & non
erat. * Domine. Gloria. † Sta-
tim. *Joan. 5. Eccl. 5. 1.*

Ad Benedictus. *Ant. 1. f.*
Qui me sanum fecit, ille
mihī dixit: Tolle grabatum
tuum, & ambula. *Joan. 5.*

Oratio. x

Propterea, Domine,
supplicationibus nostris,
& animarum nostrarum me-
ditationibus; ut pecca-
torum remissione percepta,
in te semper benedictione
letemur; Per.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi
quinto.

An. 1579. Part. 1. Tit. 3.

Quadragesimali tempo-
re christi, noster homo fre-
quentius ad Ecclesiam con-
veniat, divinis officiis om-
ni attentione & religio-
sa meditatione, sacris concio-
nibus, Missæ sacrificio quo-
tidie interfuit.

Ad Magnificat. *Ant. 5. f.*
Ecce sanus factus es: jam
noli peccare, ne deterius tibi
aliquid contingat. *Joan. 5.*

Oratio.

Populum tuum, quesu-
mus, Domine, propi-
tius respice: & quem ab
ecceis carnalibus præcipis ab-
stinere, a noxiis quoque
vitiis cessare concede; Per.

S A B B A T O

QUATUOR TEMPORUM.

De libro Exodi.

Leitio 1. Cap. 20.

Locus est Dominus
cunctos sermones hos:
Ego sum Dominus
Deus tuus, qui eduxi te de
terra Egypti, de domo ser-
vitutis. Non habebis deos
alienos coram me. Non fa-
cies tibi sculptile, neque
omnem similitudinem quæ
est in celo desuper, & quæ
in terra deorsum, nec eorum
quæ sunt in aquis sub terra.
Non adorabis ea, neque co-
les: ego sum Dominus Deus
tuus, fortis, zelosus, visitans
iniquitatem patrum in filios,
in tertiam & quartam gene-
rationem eorum qui odérunt
me; & faciens misericor-
diam in multis his qui dili-
gunt me, & custodiunt præ-
cepta mea. Non assumes no-
men Domini Dei tui in va-
num; nec enim habebit in-
sonitum Dominus cum qui
assumpsit nomen Domini
Dei sui frustra.

¶ Juravi, & statui cu-
stodire. 132.

Leitio 17.

Memento ut diem Sáb-
bati sanctifices. Sex
diebus operaberis, & facies
omnia opera tua. Séptimo
autem die sabbatum Domi-
ni Dei tui est: non facies
omne opus in eo, tu, & fi-
lius tuus & filia tua, servus
tuus & ancilla tua, jumen-
tum tuum & advena qui est
intra portas tuas. Sex enim

H iij

FERIA QUARTA
QUATUOR TEMPORUM.

De libro Exodi.

Leſſio j. Cap. 12.

Dixit Dominus ad Moysen & Aaron in terra Ægypti: Mensis iste, vobis principium mensium, primus erit in mensibus anni. Loquimini ad universum cœtum filiorum Israel, & dicitis eis: Décima die mensis hujus tollat unusquisque agnum per familias & domos suas. Sin autem minor est numerus ut sufficere possit ad vescendum agnum, assumet vicinum suum qui junctus est domui suæ, juxta numerum animarum quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque macula, masculus, anniculus; juxta quem ritum tollétis: & hædum. Et servabitis eum usque ad quartam decimam diem mensis hujus; immolabitque eum universa multitudo filiorum Israel ad vespèram. Et summent de sanguine ejus, ac ponent super utrumque postem, & in superliminariis domorum in quibus comederint illum.

*R. Juravi. 132.**Leſſio ij.*

Sic autem comedetis illum: Renes vestros accingetis, & calceamenta habebitis in pedibus, tenentes baculos in manibus, & comedetis festinanter: est enim Phase (id est, transitus) Domini. Et transibo per ter-

ram Ægypti nocte illa, percutiamque omne primogenitum in terra Ægypti, ab homine usque ad pecus; & in cunctis diis Ægypti faciam judicia: ego Dominus. Erit autem sanguis vobis in signum in ædibus in quibus eritis; & videbo sanguinem, & transibo vos: nec erit in vobis plaga disperdens, quando percussero terram Ægypti.

R. Pôsui. 132.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Leſſio iij. Cap. 12.

In illo tempore; Responderunt Jesu quidam de Scribis & Phariseis, dicentes: Magister, volumus a te signum videre. Qui respondens, ait illis: Generatio mala & adultera signum querit; & signum non dabitur ei, nisi signum Jonæ prophète. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Hom. 44. in Matth.

Viri Ninivite surgent, & condemnabunt generationem hanc. Sicut Ninivite Judæos condemnabunt; sic multi qui nunc inferiores nobis videntur, nos condemnabunt. Veniat in mentem quanta erit illa condemnatio, ut incipiamus aliquando ad veram accedere penitentiae januam. Mihi hæc ipsi dico, meipsum primo exhortor. Capiamus iter angustum. Usquequò deliciabimur? usquequò degemus otiose, ridentes ac olivantes?

tantis? Non sumus adhuc satiati desidia & procrastinatione? Eademne semper erunt? Eadem mensa, idem sumptus, eadem pecunia, possessiones, constructiones aedium? Et horum omnium quis finis? Mors. Quis, inquam, terminus? Cinis, sepulcrum, vermes. Aliam ergo vivamus vitam, faciamus de terra coelum, meliora capessamus; ut recte vivendo, futura bona consequamur, gratia & misericordia Domini nostri Jesu Christi, cui cum Patre & Spiritu sancto sit gloria & imperium in secula seculorum. Amen. Tu autem.

R. Prædicaverunt Ninivæ jejunium, & vestiti sunt sacco a majore usque ad minorem: * Et **†** Conversi sunt a via sua mala. **¶** Viri Ninivæ surgent in iudicio cum generatione ista; quia poenitentiam egerunt in prædicatione Jonæ: * Et conversi sunt. Gloria Patri. **†** Conversi. *Jonæ 3. Matth. 12.*

Ad Benedicimus. Ant. 2. D. Sicut fuit Jonas signum Ninivitis, ita erit & Filius hominis generationi isti. *Luc. 11.*

Oratio.

Suscipe, quaesumus, Domine, preces nostras, & ad aures misericordiae tuae postulationes sacratae tibi plebis admitte; Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Pars Verna, Bles.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi quinto.

Anno 1576. Part. 3.

OMni tempore a jociis christianum hominem abstinere convenit; ac Quadragesimæ, ac jejunii tempore tanto diligentius, quanto frequentius, studiosiusque orationi, abstinentiæ, omniisque poenitentiae generi incumbendum est. A jociis igitur, a verborum scurrilitate, a colloquio inani, otioso, longoque cavius a noxiis & criminosis continere, sacro poenitentiae tempore studeat.

Ad Magnificat. Ant. 1. D. Quicumque fecerit voluntatem Patris mei qui in coelis est, ipse meus frater, & soror, & mater est. *Matth. 12.*

Oratio.

Perfice, quaesumus, Domine, benignus in nobis observantiae sanctae subsidium; ut quae te auctore facienda cognovimus, te operante impleamus; Per.

FERIA QUINTA.

De libro Exodi.

Levitic. 1. Cap. 14.

Dixit Dominus ad Moysen: Quid clamas ad me? Loquere filiis Israel, ut proficiantur. Tu autem eleva virgam tuam, & extende manum tuam super mare, & divide illud; ut gradiantur filii Israel in medio mari per siccum. Ego autem indurabo cor Aegyptiorum, ut persequantur vos;

H

& glorificabor in Pharaone, & in omni exercitu ejus, & in curribus, & in equitibus illius. Et scient Aegyptii quia ego sum Dominus, cum glorificatus fuero in Pharaone, & in curribus atque in equitibus ejus. Tollensque se Angelus Dei, qui præcedebat castra Israel, abiit post eos: & cum eo præceperunt columnæ nubis, priora dimittere, post tergum steterunt inter castra Aegyptiorum & castra Israel; & erat nubes tenebrosa, & illuminans noctem, ita ut ad se invicem toto noctis tempore accedere non valerent. Cumque extendisset Moyses manum super mare, abstulit illud Dominus, flante vento vehementi & urente tota nocte, & vertit in siccum; divisaque est aqua.

R. Projicite. 132.

Lectio ij.

ET ingressi sunt filii Israel per medium sicci maris; erat enim aqua quasi murus à dextra eorum & à sinistra. Persequentesque Aegyptii, ingressi sunt post eos, & omnis equitatus Pharaonis, currus ejus & equites per medium maris. Jamque advenerat vigilia matutina, & ecce respiciens Dominus super castra Aegyptiorum per columnam ignis & nubis, interfecit exercitum eorum, & subvertit rotas currum; ferebanturque in profundum. Dixérunt ergo Aegyptii: Fugiamus Israelicem; Dominus enim pugnat

pro eis contra nos. Et ait Dominus ad Moysen: Extende manum tuam super mare, ut revertantur aquæ ad Aegyptios super currus & equites eorum. Cumque extendisset Moyses manum contra mare, reversum est primo diluvio ad priorem locum: fugientibusque Aegyptiis occurrerunt aquæ, & involvit eos Dominus in mediis fluctibus. Reversæque sunt aquæ, & operuerunt currus & equites cuncti exercitus Pharaonis, qui sequentes ingressi fuerant mare; nec unus quidem supervixit ex eis.

R. Quasi columba. 132.

Lectio sancti Evangelii secundum Mattheum.

Lectio iij. Cap. 15.

IN illo tempore; Egressus Jesus secessit in partes Tyri & Sidonis. Et ecce mulier Chananæa à finibus illis egressa, clamavit, dicens ei: Misere mei, Domine, fili David; filia mea male à demonio vexatur. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 2. in Matth.

Mira, sub persona mulieris Chanaanitidis, Ecclesiæ fides, patientia & humilitas prædicatur. Fides, quæ credidit sanari posse filiam suam. Patientia, quæ toties contempta, in precibus perseverat. Humilitas, quæ se non canibus, sed canibus comparat. Canes autem ethnici propter idololatriam dicuntur, qui sibi sanguinis

Feria sexta IV. Temporum Quadrag. 171

Addidit & cadaveribus mortuorum, ferantur in iram. Nota quod ista Chananitis perseveranter primum filium David, deinde Dominum vocet, & ad extremum adoret ut Deum.

R. Mulier Chanaanæ clamavit, dicens Jesu: Misereere mei, Domine fili David; filia mea male a daemonio vexatur. Qui non respondit ei verbum. At illa venit, & adoravit eum, dicens: * Domine, † Adjuva me. **V.** Adjuva me, cujus præter te nullus est auxiliator: * Domine, adjuva me. Gloria Patri. † Adjuva me. *Matth. 15. Eph. 14.*

Ad Benedictus. Ant. 7. d. Omnis mulier, magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. *Matth. 15.*

Oratio.

Deus, qui in humilibus perseverantes oratione benignus exaudis: da nobis constantem fidei ac devotionis affectum; ut quæ pro salute nostra suppliciter exposcimus, hæc, te largiente, consequamur; Per.

C A N O N.

Ex Synodo Carnotensi.

Ann. 1526.

Tempore Quadragesimali sapissime admoneant Curati Parochianos suos, & illos præcipue qui per annum integrum distulerunt confiteri, ut tempore debito confiteantur, non differentes confessionem, ut faciant plenius, usque circa finem Hebdomadæ sanctæ; ne

propter eorum moram divinum impediatur Officium, aut minus debite impleatur.

Ad Magnificat. Ant. 5. a. Mulier cum abiisset in domum suam, invenit puellam jacentem supra lectum, & daemonium exiisse. *Marc. 7.*

Oratio.

Tribue nobis, quæsumus, Domine, pacem mentis & corporis; & præsta, ut per orationem & jejunium subjiciatur hostis interior, & exterior arceatur; Per.

FERIA SEXTA.

QUATUOR TEMPORUM.
De libro Exodi.

Leviticus 1. Cap. 16.

Murmuravit omnis congregatio filiorum Israel contra Moysen & Aaron in solitudine. Dixeruntque filii Israel ad eos: Utinam mortui essemus per manum Domini in terra Ægypti, quando sedebamus super ollas carnium, & comedebamus panem in saturitate. Cur eduxistis nos in desertum istud, ut occideretis omnem multitudinem fame? Dixit autem Dominus ad Moysen: Ecce ego pluam vobis panes de caelo: egrediatur populus, & colligat quæ sufficiunt per singulos dies; ut sentem eum utrum ambulet in lege mea, an non. Die autem sexto parent quod inferant; & sit duplum quam colligere solent per singulos dies.

R. Scimus. 132.

H ij

Lectio ij.

FActum est ergo vespere; & ascendens coturnix, cooperuit castra: mane quoque ros jacuit per circuitum castrorum. Cumque operuisset superficiem terræ, apparuit in solitudine minutum, & quasi pilo tustum in similitudinem pruinæ super terram. Appellavitque domus Israel nomen ejus Man: quod erat quasi semen coriandri album, gustusque ejus quasi similæ cum melle. Dixit autem Moyses: Iste est sermo quem præcepit Dominus: Imple gomor ex eo, & custodiatur in futuras retro generationes; ut noverrint panem quo alui vos in solitudine, quando educti estis de terra Ægypti. Dixitque Moyses ad Aaron: Sume vas unum, & mitte ibi Man, quantum potest capere gomor, & repone coram Domino ad servandum in generationes vestras, sicut præcepit Dominus Moysi. Posuitque illud Aaron in tabernaculo reservandum. Filii autem Israel comedérunt Man quadraginta annis, donec venissent in terram habitabilem: hoc cibo aliti sunt usquequo tangerent fines terræ Chanaan.

R. Tu, Domine. 132,

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij.

Cap. 5,

In illo tempore; Erat dies festus Judæorum, & ascendit Jesus Jerosolymam,

Est autem Jerosolymis pte batica piscina. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. de Myst. Cap. 4.

TU baptizatus es in nomine Trinitatis, confessus es Patrem; recordare quid feceris: confessus es Filium, confessus es Spiritum sanctum. Tene ordinem rerum in hac fide; mundo mortuus es, & Deo resurrexisti. Et quasi in illo mundi conspectus elemento, peccato mortuus, ad vitam es resuscitatus eternam. Crede ergo quia non sunt vicæ aquæ. Ideo tibi dictum est quia Angelus Domini descendebat secundum tempus in natatoriam, & movebatur aqua; & qui prior descendisset in natatoriam post commotionem aquæ, sanus fiebat à languore quocumque tenebatur. Hæc piscina in Jerosolymis erat, in qua unus annuus sanabatur: sed nemo ante sanabatur, quam descendisset Angelus. Ut esset indicium quia descenderat Angelus, movebatur aqua propter incredulos. Illis signum, tibi fides; illis Angelus descendebat, tibi Spiritus sanctus: illis creatura movebatur, tibi Christus operatur ipse dominus creaturæ. Tunc curabatur unus; nunc omnes sanantur, aut certe unus solus populus christianus.

R. Erat homo triginta & octo annos habens in infir-

mitare. Dicit ei Jesus: Vis sanus fieri? Respondit: * Dómine, hóminem non habeo. Dicit ei Jesus: Tolle grabátum tuum, & ámbula; & † Statim sanus factus est. †. Respiciens eram ad adjutórium hóminum, & non erat. * Dómine. Glória. † Statim. *Joan. 5. Eccl. 5. 1.*

Ad Benedictus. Ans. 1. f.
Qui me sanum fecit, ille mihi dixit: Tolle grabátum tuum, & ámbula. *Joan. 5.*

Oratio. x

Propitiare, Dómine, supplicatiónibus nostris, & animárum nostrárum medere languóribus; ut peccatórum remissióne percepti, in tua semper benedictióne letémur; Per.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi quinto.

An. 1579. Part. 1. Tit. 3.

Quadragesimáli témpore christiánuus homo frequentius ad Ecclésiám conveniat, divinis officiis omni attentióne & religiósá meditatione, sacris conciónibus, Missæ sacrificio quotidie interfir.

Ad Magnificat. Ans. 5. F.
Ecce sanus factus es: jam noli peccare, ne detérius tibi aliquid contingat. *Joan. 5.*

Oratio. x

Populum tuum, quæsumus, Dómine, propius respice: & quem ab effcis carnálibus præcipis abstinere, à nóxiis quoque vitici cessare concède; Per.

S A B B A T O
QUATUOR TEMPORUM.
De libro Exodi.

Lev. 1. Cap. 20.

Locutus est Dóminus cunctos sermónes hos: Ego sum Dóminus Deus tuus, qui eduxi te de terra Egypti, de domo servitútis. Non habébis deos aliénos coram me. Non facies tibi scúlptile, neque omnem similitudinem quæ est in coelo desuper, & quæ in terra deorsum, nec eórum quæ sunt in aquis sub terra. Non adorábis ea, neque coles: ego sum Dóminus Deus tuus, sortis, zeló: es, visitans iniquitatem patrum in filios, in tertiam & quartam generatiónem eórum qui odérunt me; & faciens misericórdiam in míllia his qui diligunt me, & custódiunt præcepta mea. Non assúmes nomen Dómini Dei tui in vanum; nec enim habébit insonem Dóminus cum qui assúmpserit nomen Dómini Dei sui frustra.

2. Jurávi, & stáui custodire. 132.

Lev. 11.

Memento ut diem Sabbati sanctífices. Sex diebus operáberis, & facies ómnia ópera tua. Séptimo autem die sabbatum Dómini Dei tui est: non facies omne opus in eo, tu, & filius tuus & filia tua, servus tuus & ancilla tua, jumentum tuum & ádvena qui est intra portas tuas. Sex enim

H. iij

174 *Sabbato Quatuor Temporum Quadrage.*

diebus fecit Dóminus cœ-
lum & terram, & mare, &
omnia quæ in eis sunt, &
requiêvit die sêptimo; id-
circo benedixit Dóminus
diêi Sábbatî, & sanctificavit
eum. Honóra patrem tuum
& matrem tuam, ut sis lon-
gævus super terram quam
Dóminus Deus tuus dabit
tibi. Non occides. Non moe-
cháberis. Non furtum fácies.
Non loquêris contra próxi-
mum tuum falsum testi-
mónium. Non concupisces
domum próximi tui, nec de-
siderábis uxórem ejus, non
servum, non ancillam, non
bovem, non ásinum, nec
omnia quæ illius sunt.

R. Pósi. 132.

*Lectio sancti Evangelii se-
cundum Joannem.*

Lectio iij. Cap. 8.

IN illo tẽpore; Dicébat
Jesús ad eos qui credidê-
runt ei, Judæos: Si vos man-
sêritis in sermone meo, verè
discipuli mei êritis; & co-
gnosçétis veritatem, & vé-
ritas liberábit vos. Et réli-
qua.

*Homilia sancti Augustini
Episcopi.*

In Joan. Evang. Tract. 41.

AMen, amen dico vobis:
Quia omnis qui facit
peccátum, servus est peccáti.
O miserábilis servitus! Ple-
rumquẽ hómines, cùm dó-
minos malos patiantur, ve-
náles se petunt; non quæ-
rentes dómimum non habê-
re, sed saltẽm mutáre. Servus
peccáti quid faciat? quem

interpellet? apud quem in-
terpellet? apud quem se ve-
nálem petat? Deinde ser-
vus hómimis aliquando suũ
dómini duris impériis fati-
gátus, fugiendo requiescit:
servus peccáti quò fugit?
secum se trahit quòcumque
fúgerit. Non fugit seipsam
mala consciência, non est
quò eat, sêquitur se; imó
non recédit à se: peccátum
enim quod facit, intus est.
Fecit peccátum, ut aliquam
corporálem cáperet voluptá-
tem: voluptas transit, pec-
cátum manet: præteriis
quod delectábat, remansit
quod pungat.

*R. Omnis qui facit pec-
cátum, servus est peccáti:*
servus autem non manet in
domo in æternum; fílius
autem manet in æternum.
* Si ergo vos Fílius liberáve-
rit, verè líberi êritis. *¶* Spí-
ritus Dómini misit me, ut
prædicárem captivis indul-
géntiam, & clausa apertió-
nem. * Si ergo vos Fílius.
Glória Patri. * Si ergo vos.
Joan. 8. 15. 61.

Ad Benedictus. Ant. 7. a.
Si vos mansêritis in sermó-
ne meo, verè discipuli mei
êritis; & cognosçétis veri-
tatem, & veritas liberábit
vos. *Joan. 8.*

Oratio.

Protektor noster, aspice,
Deus; ut qui peccató-
rum nostrórum servitute de-
primimur, veniá percepti,
líbera tibi mente serviám-
us; *Per.*

Ex Concilio Mediolanensi.

An. 1579. Part. 3. Tit. 3.

Quadragesimalibus, aliisve jejuniis, poenitentiae & publicae supplicationis diebus, fideles se vitae disciplinae severiori astringant.

AD VESPERAS.

Antiph. & Psalmi de Psalterio.

Capitulum. II. I.

Quærite iudicium, subvenite oppresso, iudicate pupillo, defendite viduam. Et venite, & arguite me, dicit Dominus: si fuerint peccata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabitur; & si fuerint rubra quasi vermiculus, velut lana alba erunt.

Hymnus & Versiculus, ut suprâ. 140.

Ad Magnificat. Ant. 2. D. Cum sanctificasset Moyses Aaron & filios ejus, præcepit eis, dicens: De ostio tabernaculi non exibitis septem diebus, die ac nocte observantes custodias Domini. *Levit. 8.*

Oratio, ut infrâ ad Laudes.

DOMINICA II.

Quadragesimæ.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Venite: * Reverentiamur ad Dominum, & sanabit nos. *Osee 6.*

Ps. 94. Venite. 2.

Hymnus, Quod lex. ut suprâ, 131.

Antiph. Psalmi & VV. *ut in Psalterio.*

Incipit liber Levitici.

Lectio j. Cap. 1.

Vocavit Moysen, & locutus est ei Dominus de tabernaculo testimonii, dicens: Loquere filiis Israel, & dices ad eos: Homo qui obtulerit ex vobis hostiam Domino de pecoribus, id est, de bobus & ovibus offerens victimas, si holocaustum fuerit ejus oblatio, ac de armento; masculum immaculatum offeret ad ostium tabernaculi testimonii, ad placandum sibi Dominum; ponetque manum super caput hostiae, & acceptabilis erit, atque in expiationem ejus proficiens. Immolabitque vitulum coram Domino, & offerent filii Aaron sacerdotes sanguinem ejus, fundentes per altaris circuitum quod est ante ostium tabernaculi.

* Ignis in altari semper ardëbit, quem nutriet sacerdos subjiciens ligna mane per singulos dies: * Ignis est iste perpetuus qui nunquam deficiet. *Ps. Dixit Dominus: Ignem veni mittere in terram; & quid volo nisi ut accendatur? * Ignis est.*

Levit. 6: Luc. 12.

Lectio ij. Cap. 10.

Akreptisque Nadab & Abiu filii Aaron thuribulis imposuerunt ignem & incensum desuper, offerentes coram Domino ignem alienum; quod eis præceptum non erat. Egressusque

176 *Dominicâ secundâ Quadragesimâ.*

ignis à Dómino, devorávit eos; & mórtui sunt coram Dómino. Dixitque Móyses ad Aaron: Hoc est quod locútus est Dóminus: Sanctificábor in iis qui appropinquant mihi, & in conspectu omnis pópuli glorificábor. Quod áudiens tácuít Aaron. Vocátis autem Móyses Misáele & Elíaphan filiis Ozíel patrui Aaron, ait ad eos: Ite & tollite fratres vestros de conspectu sanctuárij, & asportáte extra castra. Confestimque pergentes, tulerunt eos, sicut jacébant, vestítos líneis túnícis; & ejecerunt forás, ut sibi fúerat imperátum.

R. Irritam quis fáciens legem Móysi, sine ulla miseratione móritur: * Quánto magis putátis deterióra mereri supplícia, qui Spíritui grátiz contuméliam fécerit? *ψ.* Mórtui sunt Nadab & Abiú, cum offerrent ignem aliénium in conspectu Dómini: * Quánto. *Num. 3. Hebr. 10.*

Lectio iij. Cap. 16.

Locutusque est Dóminus ad Móysen post mortem duórum filiórum Aaron, quando offerrentes ignem aliénium interfecti sunt; & præcépit ei, dicens: Loquere ad Aaron fratrem tuum, ne omni témpore ingrediátur sanctuárium, quod est intrá velum coram propitiatório quo régitur arca, ut non moriátur, (quia in nube apparebo super oráculum) nisi

hæc ante fécerit: Vístulum pro peccáto offeret, & arietem in holocaustum. Túnica línea vestiétur, femínalibus líneis verenda celábit: accingétur zonâ línea, cfdarim líneam impónet cápiti; hæc enim vestimenta sunt sancta, quibus cunctis, cum lotus fúerit, induétur. Suscipietque ab universa multitúdine filiórum Israel duos hircos pro peccáto, & unum arietem in holocaustum.

R. Si voluisses sacrificium, dedissem útique; holocaustis non delectáberis: * Sacrificium Deo spíritus contribulátus; † Cor contritum & humiliátum, Deus, non despícies. *ψ.* Impossibile est sanguine taurórum & hircórum auferri peccáta. * Sacrificium. Glória Patri. † Cor. *Pf. 50. Hebr. 10.*

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini

Episcopi.

Tract. 17. in Joan.

Lectio iv.

Quadragenarius númerus sacrátus nobis in quadam perfectióne commendátur: Notum esse árbitor caritáti vestræ: testantur sapíssimæ divínæ Scripturæ. Jejunium hoc número consecratum esse bene nostis. Nam & Móyses quadráginta díebus jejunávit, & Elías tótidem; & ipse Dóminus noster & salvátor Jesus Christus hunc jejunii númerum implévit. Per Móysen significatur lex,

per Eliam significantur Prophete, per Dominam significatur Evangelium. Ideo in illo monte tres apparuerunt, ubi se discipulis ostendit in claritate vultus & vestis sue: apparuit enim medius inter Moysen & Eliam, tanquam Evangelium testimonium haberet a lege & Prophetis.

R. Ex operibus legis non justificabitur omnis caro coram Deo; * Nunc autem sine lege iustitia Dei manifestata est, testificata a lege & Prophetis. ¶ Multorum nobis & magnorum per legem & Prophetas sapientia demonstrata est; * Nunc autem. *Rom. 3. Eccli. prolog.*

Leitio v.

Sive ergo in lege, sive in Prophetis, sive in Evangelio, quadragenarius numerus nobis in jejunio commendatur. Jejuniium autem magnum & generale est abstinere ab iniquitatibus & illicitis voluptatibus seculi, quod est perfectum jejuniium; ut abnegantes impietatem & seculares cupiditates, temperanter & iuste & pie vivamus in hoc seculo. Huic jejunio quam mercedem addit Apostolus? Sequitur, & dicit: Expectantes illam beatam spem, & manifestationem glorie beati Dei, & salvatoris nostri Jesu Christi. In hoc ergo seculo quasi quadragesimam abstinentie celebramus, cum bene vivimus, cum ab ini-

quitatibus & ab illicitis voluptatibus abstinemus. Sed quia hæc abstinentia sine mercede non erit, expectamus beatam illam spem, & revelationem glorie magni Dei, & salvatoris nostri Jesu Christi.

R. Humiliemus Deo animas nostras; * Et in spiritu constituti humiliato, servientes illi, expectemus humiles consolationem. ¶ Abnegantes impietatem & secularia desideria, sobrie & iuste & pie vivamus in hoc seculo; * Et. *Judit. 8. Tit. 2. 1. Ps. 148. Leitio vj.*

Quia verax est qui promissit, in spe gaudemus: quia tamen nondum habemus, in desiderio gemimus. Bonum est nobis perseverare in desiderio, donec veniat quod promissum est, & transeat gemimus. & succedat sola laudatio. Propter hæc duo tempora, unum quod nunc est in tentationibus & tribulationibus hujus vite, alterum quod tunc erit in securitate & exultatione; perpetua instituta est nobis etiam celebratio duorum temporum, ante Pascha, & post Pascha. Illud quod est ante Pascha, significat tribulationem in qua modo sumus; quod vero agimus post Pascha, significat beatitudinem in qua postea erimus. Ante Pascha, quod celebramus, hoc & agimus: post Pascha autem, quod celebramus, significamus. Pro-

178 *Dominica secundâ Quadragesimæ.*

præter illud tempus in jejuniis & orationibus exercemur: hoc verò relaxatis jejuniis in laudibus agimus. Et ideo illud tempus ante resurrectionem, hoc post resurrectionem Domini est. Quo tempore significatur vita futura quam nondum tenemus; quia quod significamus post resurrectionem Domini, tenebimus post resurrectionem nostram.

R. Usque in tempus sustinebit patiens, * Et † Postea reddet iocunditatis. V. Omnis disciplina in presenti quidem videtur non esse gaudii, sed mœroris; * Et postea. Glória Patri. † Postea. *Ecclesi. 1. Hebr. 12.*

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 17.

In illo tempore; Assumit Jesus Petrum, & Jacobum, & Joannem fratrem ejus, & duxit illos in montem excelsum seorsum; & transfiguratus est ante eos. Et reliqua.

Homilia sancti Leonis Papæ.

De Transfiguratione. Cap. 3.

Aperit Dominus coram electis testibus gloriâ suam, & communem illam cum ceteris corporis formam tanto splendore clarificat, ut & facies ejus solis fulgóri similis, & vestitus candori nivium esset æqualis. In qua transfiguratione illud qui-

dem principaliter agebatur; ut de cordibus discipulorum crucis scandalum tolleretur; nec conturbaret eorum fidem voluntariæ humilitas passionis, quibus revelata esset absconditæ excellentiæ dignitatis. Sed non minore providentiæ spes sanctæ Ecclesiæ fundabatur, ut totum corpus Christi agnosceret quali esset commutatione donandum; ut ejus sibi honoris consortium membra promitterent, qui in capite præfulsisset.

R. Ascendit Jesus in montem ut oraret; * Et facta est, dum oraret Jesus, species vultus ejus altera. V. Cum descenderet Moyses de monte, clarificatus est aspectus ejus ex consorcio sermonis Domini. * Et facta est. *Luc. 9. Exod. 34.*

Lectio viij.

Confirmendis verò Apostolis, & ad omnem scientiam provehendis, alia quoque in illo miraculo accessit instructio. Moyses enim & Elías, lex scilicet & Prophætæ, apparuerunt cum Domino loquentes; ut verissime in illa quinque virorum præsentia completeretur quod dictum est: In duobus vel tribus testibus stat omne verbum. Quid hoc stabilius, quid firmitus verbo, in cujus prædicatione veteris & novi testamenti concinit tuba, & cum evangelica doctrina antiquarum protestationum in-

Argumenta concurrant? Ad stipulantur enim sibi invicem utriusque foederis pagine; & quem sub velamine mysteriorum præcedentia signa promiserant, manifestum atque perspicuum præsentis gloriæ splendor ostendit.

R. Ecce duo viri loquebantur cum Jesu. * Erant Moyses & Elias visi in maiestate; & dicebant excessum eius, quem completurus erat in Jerusalem. *Ps.* Præclaritas in communicatione sermonum ipsius. * Erant. *Luc. 9. Sap. 8.*

Lectio ix.

His ergo sacramentorum revelationibus Petrus Apostolus incitatus, mundana spernens, & terræna fastidians, in æternorum desiderium quodam mentis rapiebatur excessu; & gaudio totius visionis impletus, ibi cum Jesu optabat habitare, ubi manifestata ejus gloriâ lætabatur. Unde & ait: Domine, bonum est nos hic esse: si vis, faciamus hæc tria tabernacula, tibi unum, Moysi unum, & Eliae unum. Sed huic suggestioni Dominus non respondit, significans non quidem improbum, sed inordinatum esse quod cuperet; cum salvari mundus, nisi Christi morte non posset, & exemplo Domini in hoc vocaretur credentium fides, ut licet non oporteret de beatitudinis promissionibus du-

bitari, intelligeremus tamen inter tentationes hujus vitæ prius nobis tolerantiam postulandam esse quam gloriam.

R. Beati qui habitant in domo tua, Domine: * Melior est dies una in atriis tuis super millia. *Ps.* Si vis, faciamus hic tria tabernacula, tibi unum, Moysi unum, & Eliae unum: * Melior est. Gloria Patri. *Repet. R. usque ad Ps.* Si vis. *Pf. 82. Matth. 17.*

Ps. Sacerd. Filii hominum, usquequò grati corde? *R.* Scitote quoniam mirificavit Dominus Sanctum suum. *Pf. 4.*

A D L A U D E S.

Ant. 4. f. **M**iserere nostri, Deus omnium, & respice nos, & ostende nobis lucem miserationum tuarum. *Eccli. 36.*

Ant. 7. c. Quare jejunavimus; & non asperxisti: humiliavimus animas nostras, & nescisti? *Is. 58.*

Ant. 8. G. Loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo, & malum contra amicum ne cogitis in cordibus vestris: & jejunium erit domui Juda in gaudium. *Zach. 8.*

Ant. 6. F. Frange esurienti panem tuum, & egenos vagosque induc in domum tuam: cum videris nudum, operi eum. *Is. 58.*

Ant. 1. a. Erumpet quasi mane lumen tuum, & sanitas tua citius orietur; & antelabit faciem tuam iustitia

tua, & glória Dómini cõl-
liget te. *Is. 58.*

Capitulum. Eccli. 17.

STa in sorte propositionis
& orationis altissimi Dei.
In partes vade sæculi sancti,
cum vivis & dantibus con-
fessionem Deo. Ne demoré-
ris in errore impiórum.

*Hymnus, Solemne. ut su-
pra, 132.*

*Ps. Deus misereatur no-
stri, & benedicat nobis :
R. Illuminet vultum suum
super nos. Ps. 66.*

Ad Benedictus. Ant. 2. D.
Assumit Jesus Petrum, &
Jacobum, & Joannem fra-
trem ejus, & ducit illos in
montem excelsum seorsum;
& transfiguratus est ante
eos. *Matth. 17.*

Oratio.

DEus, qui nos inter mun-
di perſcula, cœlestis
beatitudinis expectatióne su-
ſtentas: præſta, ut terréna
despicientes, quæ surſum
sunt ſemper ſapiámus; Per.

AD PRIMAM.

*Ant. 3. a. Resplénduit fá-
cies ejus ſicut ſol, veſtimen-
ta autem ejus facta ſunt alba
ſicut nix. Matth. 17.*

C A N O N.

**Ex Concilio Carthaginenſi
quarto.**

Ann. 398. Can. 74.

Can. 79.

Sacerdos pœniténtiam
ſimploranti, abſque per-
ſonæ accepióne, pœnitén-
tiæ leges injungat: negli-
gentiores pœnitentes târ-
dius recipiantur.

AD TERTIAM.

*Ant. 7. d. Apparuerunt
Móyses & Elías cum Jeſu
loquentes; & cum diſcêde-
rent ab illo, ait Petrus ad
Jeſum: Dómine, bonum eſt
nos hic eſſe. Matth. 17.*

Capitulum. Hebr. 3.

MOyses fidélis erat in
tota domo tanquam
ſámulus, in testimoniúm eó-
rum quæ dicenda erant;
Christus verò tanquam ſc-
lius in domo ſua: quæ do-
mus ſumus nos, ſi fidúciam
& glóriam ſpei uſque ad fi-
nem firmam retineámus.

*R. br. Filii hóminum * In
tégmine alárum tuárum
ſperábant. Filii hóminum.
Ps. Inebriabuntur * ab uber-
tate domús tuæ, * In tég-
mine. Glória. Filii. Ps. 35.*

*Ps. Beátus quem elegiſti &
aſſumpſiſti: R. Inhabitábit
in átriis tuis. Ps. 64.*

AD SEXTAM.

*Ant. 5. a. Ecce vox de
nube, dicens: Hic eſt Filius
meus dilectus, in quo mihi
bene complácu; ipſum au-
diſte. Matth. 17.*

Capitulum. Jerem. 7.

HÆc dicit Dóminus
Deus: Audíte vocem
meam, & ero vobis Deus, &
vos éritis mihi pópulus; &
ambuláte in omni via quam
mandávi vobis, ut bene ſit
vobis.

*R. br. Audi, pópulus meus,
* Et teſtificábor tibi. Audi.
Ps. Deus, Deus tuus * ego
ſum, * Et teſtificábor tibi.
Glória Patri. Audi. Ps. 49.*

Feria secunda Hebdom. II. Quadrage. 181

Ps. Loquetur Dominus pacem in plebem suam, **R.** Et super sanctos suos, & in eos qui convertantur ad cor. **Ps.** 84.

AD NONA M.

Ant. 1. f. Audientes discipuli ceciderunt in faciem suam, & timuerunt valde. Et accessit Jesus, & tetigit eos, dixitque eis: Surgite, & nolite timere. **Matth.** 17.

Capitulum. Exod. 20.

Nolite timere: ut enim probaret vos, venit Deus, & ut terror illius esset in vobis, & non peccaretis.

R. br. Excelsus Dominus, * Et humilia respicit. Excelsus. **Ps.** Et alta * a longe cognoscit. * Et humilia respicit. Gloria Patri. Excelsus. **Ps.** 137.

Ps. Suscipiens mansuetos Dominus; **R.** Humilians autem peccatores usque ad terram. **Ps.** 146.

AD VESPERAS.

Ant. **A**ssumit Jesus Petrum, & Jacobum, & Joannem fratrem ejus, & ducit illos in montem excelsum seorsum; & transfiguratus est ante eos. **Matth.** 17.

Ant. 3. a. Resplenduit facies ejus sicut sol, vestimenta autem ejus facta sunt alba sicut nix. **Matth.** 17.

Ant. 7. d. Apparuerunt Moyses & Elías cum Iesu loquentes; & cum discederent ab illo, ait Petrus ad Iesum: Domine, bonum est nos hic esse. **Matth.** 17.

Ant. 5. a. Ecce vox de nube, dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui; ipsum audite. **Matth.** 17.

Ant. 1. f. Audientes discipuli ceciderunt in faciem suam, & timuerunt valde. Et accessit Jesus, & tetigit eos, dixitque eis: Surgite, & nolite timere. **Matth.** 17.

Capitulum. Ecclesi. 24.

Qui audit me, non confundetur: & qui operantur in me, non peccabunt. Qui elucidant me, vitam æternam habebunt.

Hymnus. Audi. 140.

Ps. Adorate in monte sancto; **R.** Quoniam sanctus Dominus Deus noster. **Ps.** 98.

Ad Magnificat. **Ant.** 1. D. Descendentibus discipulis de monte, præcepit eis Iesus, dicens: Neminis dixeritis visionem, donec Filius hominis a mortuis resurgat. **Matth.** 17.

Oratio. ut supra ad Laudes.

COMPLETORIUM. ut in **Psalterio.** 25.

FERIA SECUNDA.

De libro Levitici.

Lectio 1. Cap. 19.

Cum messueris segetes terræ tuæ, non tondebis usque ad solum superficiem terræ; nec remanentes spicas colliges. Neque in vinea tua racemos & grana decidéntia congregabis; sed pauperibus & peregrinis carpenda dimittes. Ego Dominus Deus vs.

terram quæ vobis displicuit. Vestra cadavera jacebunt in solitudine. Filii vestri erunt vagi in deserto annis quadraginta, & portabunt fornicationem vestram, donec consumantur cadavera patrum in deserto, juxta numerum quadraginta dierum quibus considerastis terram: annus pro die imputabitur.

R. Pofui. 132.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio iij. Cap. 20.

IN illo tempore; Ascendens Jesus Jerosolymam, assumpsit duodecim discipulos secretò, & ait illis: Ecce ascendimus Jerosolymam, & Filius hominis tradetur Principibus Sacerdotum, & Scribis; & condemnabunt eum morte. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

In Psalm. 126. n. 4. & 5.

Filii Zebedæi, antequam humiliarentur secundum passionem Domini, jam sibi loca eligebant ubi sederent, unus ad dexteram, alter ad sinistram. Revocavit illos Dominus ad humilitatem, cum hoc audiret, & ait illis: Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum? Exaltari vultis, antequam humiliemini? Dominus ipse vester qui est lux vestra, humiliatus est ut exaltaretur. Potestis bibere, inquit, calicem quem ego bibiturus sum? Et illi, Possumus. Et ille, Calicem, inquit, meum bibetis; se-

dere autem ad dexteram vel ad sinistram meam, ait, non est meum dare vobis; aliis paratum est à Patre meo. Quid est, Non est meum dare vobis? Non est meum dare superbis: hoc enim adhuc erant. Sed si vultis illud accipere, nolite esse quod estis. Aliis paratum est: & vos alii estote, & vobis paratum est. Quid est, Alii estote? Prius humiliamini, qui jam vultis exaltari. Intellexerunt ergo humilitatem profuturam sibi, & correcti sunt. Ergo & nos hoc audiâmus.

R. Jesus dixit: Nescitis quid petatis: * Sedere ad dexteram meam vel sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est à Patre meo. ¶ Vidit præsumptionem cordis eorum, & ostendit eis viam æquitatis. * Sedere. Gloria Patri. * Sedere. *Matth. 20. Eccl. 18.*

Ad Benedictus. Ant. 7. d. Scitis quia principes gentium dominantur eorum; & qui majores sunt, potestatem exercent in eos; non ita erit inter vos. *Matth. 20.*

Oratio.

DEus, totius bonitatis fons & origo, respice propitius contentis tibi plebis humilitatem; ut quos peccatorum conscientia deprecetur, tua semper misericordia erigat; Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

S A N O N.

Ex Concilio Claromontano.

Ann. 1268. Tit. 7.

de Panis. n. 35.

Penitentiam poscentibus est intimandum ut con-
terantur, & ut doleant de
peccatis suis universis & sin-
gulis, non tam timore poe-
nae quam peccando merue-
runt; sed quodd Deum & Pa-
trem, Creatorem & Redem-
ptorem suum offendere prae-
sumpserunt.

Ad Magnificat. Ant. 1. f.

Qui voluerit inter vos pri-
mus esse, erit vester servus;
sicut Filius hominis non ve-
nit ministrari, sed ministrare,
& dare animam suam
redemptionem pro multis.

Matth. 20.

Oratio.

Deus, innocentiae restitutor
& amator, dirige
ad te tuorum corda servorum;
ut spiritus tui fervore
concepto, & in fide inven-
niantur stabiles, & in opere
efficaces; Per.

FERIA QUINTA.

Incipit liber Deuteronomii.

Lection. 1. Cap. 1.

Haec sunt verba quae
locutus est Moyses
ad omnem Israel
trans Jordanem in solitudi-
ne campestris, contra mare
rubrum, inter Pharan, &
Thophel, & Laban, & Hase-
roth ubi auri est plurimum,
undecim diebus de Horeb
per viam montis Seir usque
ad Cadesbarne. Quadragesi-
mo anno, undecimo men-

se, prima die mensis locutus
est Moyses ad filios Israel
omnia quae praeceperat illi
Dominus, ut diceret eis;
postquam percussit Seon re-
gem Amorrhaeorum, qui
habitabat in Hesebon; &
Og regem Basan, qui man-
sit in Astaroth, & in Edrai,
trans Jordanem in terra
Moab. Coepitque Moyses
explanare legem.

R. Projicite. 131.

Lection. 1j. Cap. 6.

Haec sunt praecepta, &
ceremoniae, atque ju-
dicia quae mandavit Domi-
nus Deus vester, ut docerem
vos, ut faciatis ea in terra
ad quam transgredimini pos-
sidendam; ut timeas Domi-
num Deum tuum, & custodi-
as omnia mandata & prae-
cepta ejus, quae ego praecep-
to tibi, & filiis, ac nepotibus
tuis, cunctis diebus vitae tuae,
ut prolongentur dies tui.
Audi, Israel, & observa, ut
facias quae praecepit tibi Do-
minus, & bene sit tibi, &
multipliceris amplius sicut
pollscitus est Dominus Deus
patrum tuorum tibi terram
lacte & melle manantem.
Audi, Israel: Dominus Deus
noster, Dominus unus est:
Diliges Dominum Deum
tuum ex toto corde tuo, &
ex tota anima tua, & ex to-
ta fortitudine tua. Eruntque
verba haec quae ego prae-
cipio tibi hodie, in corde tuo:
& narrabis ea filiis tuis; &
meditaberis in eis sedens in
domo tua, & ambulans in

188 *Ferid quinta Hebdom. II. Quadrag.*

incinere, dormiens, atque confurgens. Et ligabis ea quasi signum in manu tua, eruntque & movebuntur inter oculos tuos, scribesque ea in lumine & ostiis domus tue.

R. Quasi columbae. 132.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo tempore; Air Jesus Phariseis: Homo quidam erat dives, qui induebatur purpura & bysso. & epulabatur quotidie splendide. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papae.

In Evang. 40.

Dives iste non abstulisse aliena reprehenditur, sed propria non dedisse. Nec dicitur quia vi quemquam oppressit, sed in acceptis rebus se extulit. Hinc ergo summo pere colligendum est quā pena muldandus sit qui aliena diripit, si inferni damnatione percūtitur, qui propria non largiatur. Nemo ergo securum se aestimet, dicens: Ecce aliena non rapio, sed concessis licite rebus fruar; quia dives iste non idcirco punitus est, quoniam aliena abstulit, sed quia acceptis rebus semetipsum male dereliquit. Hoc quoque fuit quod hunc in inferno tradidit; quia in sua felicitate timidus non fuit, quia percepta dona ad usum arrogantiae inflexit, quia viscera pietatis

ignoravit, quia peccata sua redimere, etiam cum sub abundaret pretium, noluit. Et sunt nonnulli qui cultum subtilium pretiosarumque vestium non putant esse peccatum. Quod si videlicet culpa non esset, nequaquam sermo Dei tam vigilanter exprimeret quod dives qui torquebatur apud inferos, bysso & purpura indutus fuisset. Nemo quippe vestimenta pretiosa nisi ad inanem gloriam quaerit, videlicet ut honorabilior ceteris esse videatur. Nam quia pro sola inani gloria vestimentum pretiosius quaeritur, res ipsa testatur; quod nemo vult ibi pretiosius vestibus indui, ubi ab aliis non possit videri.

R. Qui obturat aurem suam ad clamorem pauperis, & ipse * Clamabit, & non exaudietur. † Qui sequitur misericordiam, inveniet vitam, iustitiam & gloriam. ‡ Dives, cum esset in tormentis, vidit Abraham à longe, & Lazarum in sinu ejus; & clamans, dixit: Pater Abraham, miserere mei, quia crucior in hac flamma. * Clamabit. Gloria Patri. † Qui sequitur misericordiam. *Prov. 31. Luc. 16.*

Ad Benedictus. Ant. 8. G. Fili, recordare quia recepti bona in vita tua, & Lazarus similiter mala; nunc autem hic consolatur, tu verò cruciatur. *Am. 16.*

Oratio.

OMnipotens sempiterne Deus, qui jejunia & eleemôŷnas noŷtrorum poŷuiŷti remédia peccatorum: fac nos opere mentis & corporis ŷemper tibi eŷŷe devotos; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

An. 1547. Seŷŷ. 6. de Juŷŷif.

C. 5. & 6.

Qui per peccata à Deo averŷi erant, diŷponuntur ad juŷticiam, dum excitari divíná grátia & adjúti, libere moventur in Deum, credentes vera eŷŷe quæ diŷŷinitus revelata & promiŷŷa ŷunt; & dum peccatores ŷe eŷŷe intelligentes, à divínæ juŷticiæ timóre quo uŷŷliter concutiuntur, ad confiderandam Dei miŷericórdiam ŷe convertendo, in ŷpem eriguntur, ŷidentes Deum ŷibi propter Chriŷtum propitium fore; illumque, tanquam omnis juŷticiæ fontem, diligere incipiunt: ac propterea moventur ad verŷus peccata per ódium aliquod & deteŷtationem.

Ad Magnificat. Ant. 3. c.

Si Móyŷen & Prophétas non áudiunt; neque ŷi quis ex mórtuis reŷurrexerit, credent. Luc. 16.

Oratio.

Tribue jejunantibus, Dómihe, metum judiciórum tuórum ŷalutarem; ut peccata noŷtra pemoŷŷoŷliter caŷtigantes, æterna ŷupplicia devicemus; Per,

FERIA SEXTA.

De libro Deuteronomii.

Leŷŷio 1. Cap. 16.

TRibus viŷcibus per annum apparebit omne maŷculinum tuum in conŷpectu Dómini Dei tui in loco quem elegerit, in ŷolemnitate aŷymórum, in ŷolemnitate hebdomadárum, & in ŷolemnitate tabernaculórum. Non apparebit ante Dóminum vácuus; ŷed offereŷet unusquiŷque ŷecundúm quod habuerit juxta benedictiónem Dómini Dei ŷui, quam dederit ei. Júdices & magiŷtros conŷtitues in ómnibus portis tuis, quas Dóminus Deus tuus dederit tibi, per ŷingulas tribus tuas; ut júdicent pópulum juŷto júdicio, nec in áŷteram partem declinent. Non accipies perŷónam nec múnera; quia múnera excæcant óculos ŷapientum, & mutant verba juŷtórum. Juŷte quod juŷtum eŷt perŷequeris; ut vivas & poŷŷideas terram quam Dóminus Deus tuus dederit tibi. Non plantabis lucum & omnem árboŷem juxta altáŷe Dómini Dei tui: nec ŷacies tibi neque conŷtitues ŷtáŷtam; quæ odit Dóminus Deus tuus.

R. Scimus. 132.

Leŷŷio 2.

Cap. 17.

SI diŷŷicile & ambigúum apud te júdicium eŷŷe perŷequeris inter ŷanguinem & ŷanguinem, cauŷam & cauŷam, lepram & lepram, & júdicium intra portas tuas

videris verba variari; surge, & ascende ad locum quem elegerit Dominus Deus tuus. Veniesque ad sacerdotes Levitici generis, & ad iudicem qui fuerit illo tempore: quæresque ab eis, qui indicabunt tibi iudicii veritatem. Et facies quodcumque dixerint qui præsumt loco quem elegerit Dominus, & docuerint te juxta legem ejus; sequerisque sententiam eorum: nec declinabis ad dexteram, neque ad sinistram. Qui autem superbiauerit, nolens obedire sacerdotis imperio qui eo tempore ministrat Domino Deo tuo, & decreto iudicis, morietur homo ille, & auferes malum de Israel: cunctusque populus audiens timebit, ut nullus deinceps intumescat superbia.

R. Tu, Domine. 132.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio iij. Cap. 21.

In illo tempore; Dixit Jesus principibus Sacerdotum, & Senioribus populi: Parabolam audite: Homo erat paterfamilias, qui plantavit vineam, & sepem circumdedit ei. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 87. C. 2. n. 3. & seq.

Plantata est vinea, lege data in cordibus Judæorum. Missi sunt Prophætæ, quærentes fructum, bonam vitam eorum. Prophætæ ab eis contumeliose affecti, & oc-

cisi sunt. Missus est & Christus unicus Filius Patrisfamilias; & ipsum occiderunt hæredem, & ideo perdidērunt hæreditatem. In contrarium eis vertit malum consilium. Ut possiderent, occiderunt: & quia occiderunt, perdidērunt. Nos servi de familia ipsius sumus. Inter Judæos visus est humilis, contemptus est; occultabat enim maiestatem, promptam habebat infirmitatem. Contemptum est in illo quod promptum erat, nec cognitum quod occultum erat. Si enim cognovissent, nunquam Dominum gloriæ crucifixissent. Numquid adhuc contemnendus est sedens in cælo, si contemptus est cum pendēret in ligno? Ecce indulgentiæ dator aperit tibi ostium. Quid moraris? Gaudere deberes, si aperiret aliquando pulsanti. Non pulsasti, & aperit, & foris remanes? Ne ergo differas. Misere æ animæ tuæ, placens Deo. Exhibe animæ tuæ eleemosynam. Non dicimus ut tu ei des, sed ne repellas manum dantis.

R. Agricolæ videntes filium patrisfamilias, dixerunt intra se: Hic est hæres; venste, occidamus eum. Cum venerit dominus, quid faciet agricolis? Malos male perdet; & * Vineam suam locabit aliis agricolis qui reddant ei fructum. V. Vidit Dominus, & ad iracundiam

Sabbato Hebdom. II. Quadragesimæ. 181
concrátus est; quia provocáverunt eum filii sui. * Vín-
eam. Glória. * Vín-
eam. *Matth. 21. Dens. 32.*

Ad Benedictus. Ant. 4. A.
Auferétur á vobis regnum
Dei, & dábitur genti fa-
cienti fructus ejus. *Matth. 21.*

Oratio.

DEus, qui peccatóres pe-
riri non vis, sed ad te
converti & vívere deside-
ras: te supplices exorámus,
ut quiescente irá tuá, oprá-
tam nobis véniam largiáris;
Per.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1551. Sess. 14. C. 4.

Contrítio imperfecta quæ
Attrítio dicitur, quón-
iam vel ex turpitudinis pec-
cáti consideratióne, vel ex
gehennæ & pœnáræ metu
commúniter concipitur, si
voluntátem peccandi exclu-
dat cum spe véniæ, non
solum non facit hóminem
hypócritam, & magis pecca-
tórem; verum etiá donum
Dei est, & Spíritus sancti
impulsus, non adhuc qui-
dem inhabitantis, sed tan-
sum moventis, quo pœni-
tens adjutus, viam sibi ad
justitiam parat. Et quamvis
sine sacramento Pœnitentiæ
per se ad justificatióem per-
ducere peccatórem néqueat,
tamen eum ad Dei grátiam
in sacramento Pœnitentiæ
impetrandam dispónit.

Ad Magnificat. Ant. 3. a.

Querentes Jesum tenere,
si mœruunt turbas; quóniam

sicut Prophétam eum habé-
bant. *Matth. 21.*

Oratio.

Ecclésiám tuam, Dómi-
ne, grátia tuæ præsidio
semper adjuva; ut contra
hóstim insídias & impro-
bórum nequítiam, invicta
permáneat; Per.

S A B B A T O.

De libro Deuteronomií.

Leitio 1. Cap. 34.

Ascendit Móyses de
campéstribus Moab
super montem Nebo,
in vérticem Phasga contra
Jéricho: ostenditque ei Dó-
minus omnem terram Gá-
laad usque Dan, & univer-
sum Néphthali, terramque
Ephraím & Manasse, &
omnem terram Juda usque
ad mare novíssimum, & au-
strálem partem, & latitú-
dinem campi Jéricho civitá-
tis palmárum usque Segor.
Dixitque Dóminus ad eum:
Hæc est terra pro qua ju-
rávi Abraham, Isaac & Ja-
cob, dicens: Sémini tuo
dabo eam. Vidisti eam ócu-
lis tuis, & non transibis ad
illam. Mortuusque est ibi
Móyses servus Dómini, in
terra Moab, jubente Dómi-
no; & sepelívit eum in valle
terræ Moab contra Phogor:
& non cognóvit homo se-
pulcrum ejus usque in præ-
sentem diem.

R. Jurávi. 132.

Leitio 1j.

Móyses centum & vi-
giinti annórum erat,
quando mórtuus est: non ca-

192 *Sabbato Hebdom.*

Higavit oculus ejus, nec dentes illius moti sunt. Fleveruntque cum filii Israel in campéstribus Moab triginta diebus: & compléti sunt dies planctus lugéntium Móysen. Jósue verò filius Nun replé- tus est spíritu sapiéntiæ, quia Móyses pósuit super eum manus suas. Et obediérunt ei filii Israel, feceruntque si- cut præcépit Dóminus Móy- si. Et non surrexit ultra Pro- phéta in Israel sicut Móyses, quem nosset Dóminus facie ad faciem, in ómnibus signis atque portentis quæ misit per eum, ut faceret in terra Æ- gypti Pharaóni, & ómnibus servis ejus, universæque terræ illius, & cunctam ma- num robustam, magnaue mirabilia quæ fecit Móyses coram universo Israel.

R. Pósui. 132.

Lectio sancti Evangélíi se- cundum Lucam.

Lectio iij. Cap. 15.

IN illo témpore; Ait Jesus ad Phariseos & Scribas: Homo quidam hábuit duos filios; & dixit adolescentior ex illis patri: Pater, da mihi portionem substantiæ quæ me contingit. Et divisit illis substantiam. Et reliqua.

Homília sancti Ambrósi
Episcopi.

Lib. 7. Comment. in Lucam.

Qui se à Christo séparat, exul est patriæ, civis est mundi. Bene autem in se revertitur, qui à se recessit. Etenim qui ad Dóminum regressus est, se sibi reddit; &

II. *Quadragesima.*

qui recedit à Christo, se sibi abdicat. Jam redeamus ad patrem: né nos ei reconciliatiónis faciámus moram, quam non fecit pater. Fá- cile reconciliatur, quando impensè rogatur. Sed etiam novit Deus ómnia, vocem tamen tuæ confessiόνis expe- ctat. Confítere magis, ut ro- get pro te Ecclesiá, & illá- crymet pópulus. Exurge er- go, curre ad Ecclesiám; híc est Pater, híc est Filius, híc est Spiritus sanctus. Occurrit tibi, quia audit te intra men- tis secreta tractantem. Et cum adhuc longè sis, videt & accurrit, ne quis impé- diat. Compléctitur quoque; supra collum cadit, ut jacen- tem érigat, & onerátum peccátis atque in terréna de- flexum reflectat ad cœlum, in quo suum querat auctó- rem. Qui lapsus fúerit, per pœniténtiam reviviscit.

R. Surgam, & ibo ad pa- trem meum, & dicam ei: Pater, peccávi in corium & coram te: * Jam non sum dignus vocári filius tuus; † Fac me sicut unum de mer- cenáriis tuis. ‡ Deus meus, confundor, & erubescó le- vâre faciem meam ad te: * Jam. Glória Patri. † Fac me, Luc. 15. 1, Esdr. 9.

Ad Benedictus. Ant. 8, G. Cum adhuc longè esset, vidit illum pater ipsius, & misericórdiâ motus est; & accurrens cecidit super col- lum ejus, & osculatus est eum. Luc. 15.

Oratio.

Dominica tertiâ Quadragesimâ. 193

Oratio.

Populum tuum, quaesumus, misericors Deus, ad te confugientem paternâ recipe pietatē; ut qui tuam iracundiam merito formidant, de tua possint vènia gratulari; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Declaratione generali Cleri Gallicani.

Anno 1700. art. 1. num. 2.

DE dilectione Dei, sicut ad sacramentum Baptismi in adultis. ita ad sacramentum Pœnitentiæ quæ est laboriosus baptismus, requiritur, ne necessariam doctrinam omittamus; hæc duo imprimis ex sacrosancta Synodo Tridentina monenda & docenda esse duximus. Primum, ne quis putet in utroque sacramento requiri ut præviam, contritionem eam quæ sit caritate perfecta, & quæ cum voto sacramenti, antequam actu suscipiatur, hominem Deo reconciliet: Alterum, ne quis putet in utroque sacramento securum se esse, si præter fidei & spei actus non incipiat diligere Deum tanquam omnis justitiæ fontem.

AD VESPERAS.

Antiph. & Ps. de Psalterio.

Capitulum. Ezech. 20.

Hæc dicit Dóminus Deus: Ego sum Dóminus Deus vester; in præceptis meis ambulatē, iudicia mea custoditē, & facite ea; & Sábata mea sanctificatē, ut sint signum inter me

Ps. Verna. Bles.

& vos, & sciatis quia ego sum Dóminus Deus vester.

Hymnus, Audi. & Ps. 140.

Ad Magnificat. Ant. 1. g. Fortis in bello Iesus Nave, successor Móysi in Prophétis, máximus in salutem electórum Dei, expugnare insurgentes hostes, ut conquireretur hereditatem Israël. *Eccli. 46.*

Oratio, ut infrâ ad Laudes.

COMPLETORIUM,
ut suprâ. 141.

D O M I N I C A I I I.

Quadragesimæ.

AD OFFICIUM NOCT.

Invi. Venite, * Reverentiamus ad Dóminum, & sanabit nos. *Os. 6.*

Pf. 94. Venite. 2.

Hymnus, Quod lex. 131.

Antiph. Psalmi & Ps. 77.
ut in Psalterio.

I N I. N O C T U R N O.

Incipit liber Josue.

Lectio j. Cap. 1.

ET factum est post mortem Móysi servi Dómini, ut loqueretur Dóminus ad Josue filium Nun, ministrum Móysi, & diceret ei: Móyses servus meus mortuus est: surge & transi Jordánem istum, tu, & omnis pópulus tecum, in terram quam ego dabo filiis Israël. Omnem locum quem calcaverit vestigium pedis vestri, vobis tradam, sicut locutus sum Móysi. A deserto & Libano usque ad flúvium magnum Euphraten, omnis terra Hechæorum usque ad mare magnum.

I

contra solis occasum erit terminus vester. Nullus poterit vobis resistere cunctis diebus vitæ tuæ: sicut fui cum Môyse, ita ero tecum: non dimittam, nec derelinquam te. Confortare, & esto robustus. Tu enim forte divides populo huic terram, pro qua iuravi patribus tuis ut traderem eam illis.

R. Egressus est populus ut transiret Jordânem; & sacerdotes qui portabant arcam fœderis, pergebant antea eum: * Ingressisque eis Jordânem, stererunt aquæ, omnisque populus per arentem alveum transibat. *Ï.* Tabernaculum testimonium induxerunt; suscipientes patres nostri cum Jesu in possessionem gentium: * Ingressisque eis.

Josue 3. Act. 7.

Lectio ij. Cap. 2.

Misit igitur Jósue filius Nun de Setim duos viros exploratores in abscondito, & dixit eis: Ite, & considerate terram, urbemque Jéricho. Qui pergentes, ingressi sunt domum mulieris meretricis, nominis Rahab, & quieverunt apud eam. Nuntiatumque est regi Jéricho, & dictum: Ecce viri ingressi sunt huc per noctem de filiis Israel, ut explorarent terram. Misitque rex Jéricho ad Rahab, dicens: Educ viros qui venerunt ad te, & ingressi sunt domum tuam; exploratores quippe sunt, & omnem terram considerate. vené-

runt. Tollensque mulier viros, abscondit, & ait: Fateor; venerunt ad me, sed nesciebam unde essent: cumque porta clauderetur in tenebris, & illi pariter exierunt, nescio quò abiierunt: persequimini citò, & comprehendetis eos. Ipsa autem fecit ascendere viros in solarium domus suæ, operuitque eos stipulâ lini quæ ibi erat.

R. Ex operibus justificatur homo, & non ex fide tantum. Rahab meretrix * Nonne ex operibus justificata est, suscipiens nuntios, & aliâ viâ ejiciens? *Ï.* Tollens mulier viros, abscondit, & demisit eos per funem de fenestra. * Nonne.

Jac. 2. Josue 2.

Lectio iij. Cap. 3.

Igitur Jósue de nocte con-surgens, movit castra: egredientesque de Setim, venerunt ad Jordânem, ipse & omnes filii Israel, & morati sunt ibi tres dies. Quibus evolutis, transierunt præcones per castrorum medium, & clamare cœperunt: Quando vidēitis arcam fœderis Domini Dei vestri, & sacerdotes stirpis Leviticæ portantes eam, vos quoque consurgite, & sequimini præcedentes: sitque inter vos & arcam spatium cubitorum duorum millium; ut procul videre possitis, & nosse per quam viam ingrediamini, quia prius non ambulastis per eam: & cæsus

ne appropinquetis ad arcam. Dixitque Iosue ad populum : Sanctificamini ; cras enim faciet Dominus inter vos mirabilia. Et ait ad sacerdotés : Tollite arcam fœderis , & præcedite populum. Qui iussu complentes , tulerunt & ambulaverunt ante eos. Dixitque Dominus ad Iosue : Hódie incipiam exaltare te coram omni Israel ; ut sciant quod sicut cum Môyse fui , ita & tecum sim.

R. Steterunt sol & luna , donec ulcisceretur se gens de inimicis suis. * Nonne scriptum est in libro iustorum ? † Stetit sol in medio cœli , & non festinavit occumbere spatio unius diéi , obediente Domino voci hominis. †. Dixit discipulis Iesus : Si habueritis fidem sicut granum sinapis , nihil impossibile erit vobis. * Nonne. Glória Patri. † Stetit.

Iosue 10. Matth. 17.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Cypriani
Episcopi & Martyris,
de lapsis.

Lesio iv.

Quæso vos , fratres , acquiescite salubribus remediis ; consiliis obedite melioribus ; cum lacrymis nostris vestras lacrymas iungite ; cum nostro gemitu gemitus vestros copulate. Rogamus vos , ut pro vobis Deum rogare possimus. Agite poenitentiam plenam , dolentis ac lamen-

tantis animi probare mortificationem. Nec vos quorundam moveat , aut error improvidus , aut stupor vanus , qui percussi sunt animi cæcitate , ut nec intelligant delicta , nec plangant. Indignantis Dei major hæc plaga est : iniuste sibi placentes , & transpunctæ mentis alienatione dementes , Domini præcepta contemnunt , medellam vulneris negligunt , agere poenitentiam nolunt. Ante admissum facinus improvidi , post facinus obstinati , nec prius stabiles , nec postmodum supplices ; quando debuerant stare , jacuerunt ; quando jacere & prosternere se Deo debent , stare se opinantur. Pacem sibi ultro , nemine dante , sumpserunt ; hominibus contra Deum credunt , qui contra homines Deo non crediderunt.

R. Numquid voluntatis meæ est mors impij , & non ut convertatur a viis suis , & vivat ? * Quare motiimini , domus Israel ? Nolo mortem morientis , revertimini & vivite. †. Impletum est tempus , & appropinquavit regnum Dei : poenitetimini , & credite. * Quare. *Ezech. 18. Marc. 1.*

Lesio v.

Ejusmodi homines , quantum potestis , effugite. Perniciosus conatibus adherentes salubri cautione vitate. Sola superest poenitentia , quæ satisficiat. Qui poenitentiam criminis tollunt ,

satisfactionis viam claudunt. Ita fit ut dum temeritate quorundam, vel promittitur salus falsa, vel creditur, spes veræ salutis adimatur. Vos, fratres dilectissimi, quorum timor in Deum pronus est, & in ruina licet animus constitutus, mali sui memor est, poenitentes ac dolentes peccata vestra perspicite, gravissimum conscientia crimine agnoscite. Ad intelligentiam delicti vestri oculos aperite, nec desperantes misericordiam Domini, nec tamen jam veniam vindicantes. Deus quantum patris pietate indulgens semper & bonus est, tantum iudicis maiestate metuendus est. Quam magna deliquimus, tam granditer deficiamus. Alto vulnere diligens & longa medicina non desit; poenitentia crimine minor non sit.

R. Facite fructus dignos poenitentia; * Jam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis arbor non faciens fructum bonum excidetur, & in ignem mittetur. V. Altissimus misertus est poenitentibus, impii & peccatoribus reddet vindictam; * Jam. Luc. 3. Beati. 12.

LECTIO VI.

ORARE oportet impensius & rogare, diem iustu transigere, vigiliis noctes ac fleibus ducere, tempus omne lacrymosis lamentationibus occupare, stratos

solo adherere cineri, in confilio & sordibus volutari; post indumentum Christi perditum, nullum hic iam velle vestitum; post diaboli cibum, malle jejunium; iustis operibus incumbere, quibus peccata purgantur; eleemosynis insistere, quibus à morte animæ liberantur. Nec teneri iam nec amari patrimonium debet. Ad hoc tantum profuerit, ut inde crimen & culpa redimatur. Incunctanter & largiter fiat operatio; census omnis in medellam vulneris erogetur; opibus & facultatibus nostris, qui de nobis iudicaturus est Dominus fœneretur. Sic sub Apostolis fides vixit; sic primus credentium populus Christi mandata servavit. Qui sic Deo satisfecerit, qui poenitentia facti sui, qui pudore delicti, plus & virtutis & fidei de ipso lapsus sui dolore conceperit, exauditus & adiutus à Domino, quam contristaverat nuper, letam faciet Ecclesiam; nec iam solam Dei veniam meretur, sed coronam.

R. Quærite primum regnum Dei, & iustitiam ejus: * Facite vobis thesaurum non deficientem in cœlis; ubi enim thesaurus vester est, ibi & cor vestrum erit. V. Fiducia magna erit coram summo Deo eleemosyna omnibus facientibus eam, * Facite. Gloria Patri, Facite vobis, Luc. 12. Tob. 4.

Dominica tertia
IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii
 secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 11.

IN illo tempore ; Erat
 Jesus ejiciens demoni-
 um , & illud erat mutum.
 Et cum eiecisset demonium ,
 locutus est mutus ; & admi-
 ratae sunt turbae . Et reliqua .
 Homilia venerabilis Bedae
 Presbyteri .

In Luc. lib. 4. Cap. 48.

Demoniacus iste , a-
 pud Matthaeum , non
 solum mutus , sed &
 caecus fuisse narratur ; cura-
 tusque dicitur a Domino ,
 ita ut loqueretur & videret .
 Tria ergo signa simul in
 uno homine perpetrata sunt :
 caecus videt , mutus loqui-
 tur , possessus a demone libe-
 ratur . Quod & tunc quidem
 carnaliter factum est , sed &
 quotidie completur in con-
 versione credentium : ut
 expulso primum demone ,
 fidei lumen aspiciant ; dein-
 de ad laudes Dei tacentia
 prius ora laxentur .

R. Si Satanas Satanam eji-
 cit , adversus se divisus est :
 quomodo ergo stabit regnum
 ejus ? * Si autem in Spiritu
 Dei ejicio demones , igitur
 pervenit in vos regnum
 Dei . *P.* Spiritus Domini
 super me , eo quod unxerit
 Dominus me . * Si autem .
Matth. 12. 15. 61.

Lectio viii.

Cum immundus spiritus
 exierit de homine , per-
 ambulat per loca inaequalia .

Quadragesima.

197

Quamvis simpliciter intelli-
 gi possit Dominum haec ad
 distinctionem suorum &
 satanae operum adjunxisse ,
 tamen & de haeretico quo-
 vis , vel schismatico , vel
 etiam malo catholico po-
 test non inconvenienter ac-
 cipi ; de quo , tempore ba-
 ptismatis , spiritus immun-
 dus qui in eo prius habitave-
 rat , ad confessionem catho-
 licae fidei , abrenuntiatio-
 nemque mundanae conver-
 sationis , ejiciatur , locaque
 inaequalia peragret ; id est ,
 corda fidelium quae a mollitie
 fluxae cogitationis expurgatae
 sunt , callidus insidiator ex-
 ploret , si quos ibi forte suae
 nequitiae gressus figere possit .
 Sed bene dicitur , Querens
 requiem , & non inveniens .
 Quia castas mentes effugiens ,
 in solo corde pravorum gratans
 sibi potest invenire requiem .

R. Cum fortis armatus
 custodit atrium suum , in
 pace sunt ea quae possidet :
 * Si autem fortior vicerit
 eum , universa arma ejus
 auferet , & spolia ejus distri-
 buet . *P.* Numquid tolletur
 a forti praeda ? Equidem &
 captivitas a forti tolletur :
 * Si autem . *Luc. 11. 15. 49.*

Lectio ix.

Dicit : Revertar in do-
 mum meam unde exi-
 vi . Timendus est iste versu-
 culus , non exponendus . Et
 cum venerit , invenit scopis
 mundatam , hoc est , gratia
 baptismatis a peccatorum
 labe castigatam , sed nullis
 I iij.

boni operis industriâ cumulatam. Unde bene Matthæus hanc vacantem, mundatam, atque ornâtam dicit; mundatam à vitiis pristinis per baptismum, vacantem à bonis actibus per negligentiam, ornâtam simulatis virtutibus per hypocrisim. Et tunc vadit, & assûmit septem alios spiritus nequiores se, & ingressi habitant ibi. Per septem malos spiritus universa vitia designat. Quemcumque enim post baptismum, sive pravitas hæretica, seu mundana cupiditas arripuerit, mox omnium prosternet in ima vitiôrum. Unde recte nequiores tunc eum spiritus dicuntur ingressi; quia non solum habebit illa septem vitia quæ septem spiritalibus sunt contraria virtutibus, sed & per hypocrisim ipsas se virtutes habere simulabit. Et sunt novissima hominis illius pejora prioribus. Melius quippe erat ei viam veritatis non cognoscere, quam post agnitionem retrorsum converti.

R. Cum immundus spiritus exierit de homine, dicit: Revertar in domum meam unde exivi. Tunc assûmit septem alios spiritus secum nequiores se; & * Fiunt novissima hominis illius pejora prioribus. V. Sicut canis qui revertitur ad vomitum suum, sic imprudens qui iterat stultitiam suam. * Fiunt. Gloria. * Fiunt. Repet. R. usque ad V. Sicut. Luc. 11. Prov. 26.

V. Sacerd. In hoc cognovi quoniam voluisti me; R. Quoniam non gauderet inimicus meus super me. Ps. 40.

A D L A U D E S.

Ant. 1. N Emini mandavit 7. a. N Eus impiè agere, & nemini dedit spatium peccandi: non enim concupiscit multitudinem filiorum infidelium. Eccli. 15.

Ant. 2. D. Nolite indurare cervices vestras; servite Deo, & avertetur a vobis ira furoris ejus: pius enim & clemens est, si reversi fueritis ad eum. 2. Paral. 20.

Ant. 1. a. Facta sunt posteriora deteriora prioribus: melius enim erat non cognoscere viam justitiæ, quam post agnitionem retrorsum converti. 2. Petr. 2.

Ant. 7. d. Ne dicas: Misericordia Domini magna est, & multitudinis peccatorum meorum miserabitur: misericordia enim & ira ab illo citò proximant. Eccli. 5.

Ant. 3. c. Non tardes converti ad Dominum, & ne differas de die in diem: subito enim veniet ira illius, & in tempore vindictæ disperdet te. Eccli. 5.

Capitulum. Ezech. 33.

V Ivo ego, dicit Dominus Deus: nolo mortem impii, sed ut convertatur impius à via sua, & vivat. Convertimini, convertimini à viis vestris pessimis: & quare morietur domus Israel?

Dominica tertiā Quadragesimā. 199

Hymnus, Solemne. 132.

Ÿ. Usquequo exaltabitur inimicus meus super me?

R. Respice, & exaudi me,

Dómine Deus meus. Ps. 12.

Ad Benedictus. Ant. 1. g.

Erat Jesus ejiciens dæmónium,

& illud erat mutum.

Et cum ejecisset dæmónium,

locutus est mutus; & admira-

tæ sunt turbæ. Luc. 11.

Oratio.

Quæsumus, omnipotens

Deus, vota humilium

respice; atque ad defensionem

nostram, dexteram tuæ

majestatis extende; Per.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Stupébant om-

nes turbæ, & dicebant: Num-

quid hic est Filius David?

Pharisæi autem audientes,

dixerunt: Hic non ejicit

dæmones, nisi in Beelze-

bub principe dæmoniorum.

Matth. 12.

C A N O N.

Ex Concilio Parisiensi sexto.

Anno 829. Can. 46.

Illis est confessio peccato-

rum facienda, à quibus sub-

inde & modus pœnitentiæ &

consilium salutis capiatur, &

à quibus post tempora pœni-

tentiæ peracta, secundum

Canonicam institutionem, si

Episcopus iusserit, reconcili-

atio mereatur. Pœnitentia

porro non in multitudine

annorum, sed potius in

contritione cordis & corporis

est æstimanda.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Jesus sciens co-

gitationes eorum, dixit eis:

Omne regnum in seipsum

divisum desolabitur, & do-

mus supra domum cadet.

Matth. 12. Luc. 11.

Capitulum. Is. 59.

Ecce non est abbreviata

manus Domini, ut sal-

vare nequeat; neque aggra-

vata est auris ejus, ut non

exaudiat: sed iniquitates ve-

stræ divisérunt inter vos &

Deum vestrum, & peccata

vestra abscondérunt faciem

ejus à vobis, ne exaudiret.

R. br. Inimici tui, Dómi-

ne, * Inimici tui persunt.

Inimici. Ÿ. Et dispergeatur

omnes * qui operantur ini-

quitatem. * Inimici. Gló-

ria Patri. Inimici. Ps. 91.

Ÿ. Contritio & infelicitas

in viis eorum: R. Viam pacis

non cognoverunt. Ps. 13.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Si ego in Beel-

zebub ejicio dæmones, filii

vestri in quo ejiciunt? Ideo

ipsi iudices vestri erunt.

Matth. 12.

Capitulum. Ezech. 20.

Judicabor vobiscum facie

ad faciem: sicut judicio

contendi adversum patres

vestros in deserto terre

Aegypti, sic judicabo vos,

dicit Dominus Deus.

R. br. Non repellet Dó-

minus plebem suam: * Hæ-

reditatem suam non derelin-

quet. Non. Ÿ. Quoadusque

justitia convertatur * in ju-

dicium, * Hæreditatem.

Glória Patri. Non.

Ÿ. Quis consurget mihi ad-

versus malignantes? R. Ant

quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem? *Pf. 93.*

AD NONAM.

Ant. 1. f. Qui non est mecum, contra me est; & qui non colligit mecum, dispergit. *Luc. 11.*

Capitulum. Jerem. 17.

Domine, omnes qui te derelinquunt, confundentur: recedentes à te in terra scribentur, quoniam dereliquerunt venam aquarum viventium, Dominum.

R. br. Locuti sunt adversum me, * Et expugnavērunt me gratis. Locuti sunt. *Ps.* Et sermonibus odii * circumdederunt me, * Et Gloriam Patri. Locuti sunt.

Ps. Fiant contra Dñm semper; *R.* Et dispergat de terra memoria eorum. *Pf. 108.*

AD VESPERAS.

Ant. **E**rat Jesus ejiciens s. g. dæmonium, & illud erat mutum. Et cum eiecisset dæmonium, locutus est mutus; & admiratæ sunt turbae. *Luc. 1.*

Ant. 2. D. Stupēbant omnes turbae, & dicebant: Numquid hic est Filius David? Pharisei autem audientes, dixerunt: Hic non ejicit dæmones, nisi in Beelzebub principe dæmoniorum. *Matth. 12.*

Ant. 4. E. Jesus sciens cogitationes eorum, dixit eis: Omne regnum in seipsum divisum desolabitur, & domus supra domum cadet. *Matth. 12. Luc. 11.*

Ant. 3. a. Si ego in Beelzebub ejicio dæmones, filii vestri in quo ejiciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt. *Matth. 12.*

Ant. 1. f. Qui non est mecum, contra me est; & qui non colligit mecum, dispergit. *Luc. 11.*

Capitulum. 2. Petr. 2.

Si refugientes coinquinationes mundi in cognitione Domini nostri & salvatoris Jesu Christi, his rursus implicati superantur, facta sunt eis posteriora deteriora prioribus.

Hymnus. Audi. suprâ, 140.

Ps. In æternum non obliviscar justificationes tuas; *R.* Quia in ipsis vivificasti me. *Pf. 118.*

Ad Magnificat. Ant. 8. G. Extollens vocem quædam mulier de turba, dixit: Beatus venter qui te portavit; & ubera quæ suxisti. At Jesus dixit: Quinimò, beati qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud. *Luc. 11.*

Oratio, ut suprâ ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

De libro Josue.

Lection. 1. Cap. 3.

Egressus est populus de tabernaculis suis, ut transiret Jordānem; & sacerdotes qui portabant arcam fœderis, pergebant ante eum. Ingressisque eis Jordānem, & pedibus eorum in parte aquæ tinctis, (Jordānis autem ripas alvei sui tempore messis implēverat) steterunt aquæ descendentes.

In loco uno, & ad instar montis intumescences apparerant procul ab urbe quæ vocatur Adom usque ad locum Sarthan : quæ autem inferiores erant, in mare solitudinis (quod nunc vocatur mortuum) descenderunt, usquequò omnino deficerent. Pópulus autem incedebat contra Jéricho; & sacerdotes qui portabant arcam fœderis Dómini, stabant super siccam humum in médio Jordánis accincti, omnisque pópulus per arenam álveum transibat.

Ps. Projicite. 131.

Lectio ij. Cap. 4.

Quibus transgressis, dixit Dóminus ad Jósue: Elige duodecim viros singulos per singulas tribus; & præcipe eis, ut tollant de médio Jordánis álveo, ubi steterunt pedes sacerdotum, duodecim durissimos lapides, quos ponetis in loco castrorum, ubi fixeritis hanc nocte tentoria. Vocavitque Jósue duodecim viros quos elegerat de filiis Israel, singulos de singulis tribubus; & ait ad eos: Ite ante arcam Dómini Dei vestri ad Jordánis médium, & portate inde singuli singulos lapides in humeris vestris, juxta numerum filiorum Israel, ut sit signum inter vos; & quando interrogaverint vos filii vestri cras, dicentes: Quid sibi volunt isti lapides? respondébitis eis: Defecerunt aquæ Jordánis ante arcam

fœderis Dómini, cum transiret eum: ideo pósti sunt lapides isti in monumentum filiorum Israel usque in æternum. Fecerunt ergo filii Israel, sicut præcepit eis Jósue, portantes de médio Jordánis álveo duodecim lapides, ut Dóminus ei imperárat, juxta numerum filiorum Israel, usque ad locum in quo castrametati sunt; ibique posuerunt eos.

Ps. Quasi columba. 132.
Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio iij. Cap. 4.

In illo tempore; Ait Jesus Phariseis: Utique dicetis mihi hanc similitudinem: Médice, cura te ipsum; quanta audivimus facta in Capharnaüm, fac & hic in patria tua. Et reliqua.
Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 4. in Lucam.

Non mediocriter invidia pròditur, quæ civicae caritatis oblita, in acerba odia causas amoris inflectit. Simul hoc exemplo pariter & oráculo declaratur quòd frustra operi misericordiae celestis expectes, si alienæ fructibus virtutis invidéas: aspernator enim Dóminus invidorum est; & ab iis qui divina beneficentia in aliis persequuntur, miracula suæ potestatis avertit. Non otiose itaque Salvator excusat, quòd nulla in patria sua miracula virtutis operatus sit; ne fortas-

202 *Ferit̃a tertiã Hebdom. III. Quadrag.*

sis aliquis viliorem patriæ nobis esse debere putaret affectum. Neque enim cives poterat non amare, qui amaret omnes; sed ipsi se caritate patriæ, qui invident, abdicarunt.

R. Propter te, Dómine, sustinui opprobrium; operuit confusio faciem meam: * Extraneus factus sum fratribus meis, & peregrinus filiis matris meæ; † Quóniam zelus domus tuæ comedit me. *Ps.* Dicebat Jesus: Quia non est Prophéta sine honóre nisi in patria sua, & in domo sua, & in cognatione sua: * Extraneus. Glória Patri. † Quóniam. *Ps.* 68. *Marc.* 6.

Ad Benedictus. Ant. 2. D. Multi leprosi erant in Israel sub Eliséo prophéta: & nemo eorum mundatus est, nisi Náaman Syrus. *Luc.* 4.

Oratio.

Purificet nos grátia tua, Deus; & per continentiam salutáris jejúnii, ab omni semper iniquitate custodiat; Per.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi.

Ann. 1465. *Part.* 11.

de Penitentia.

IN Confessáriis approbandis hanc ratióem habeant Episcopi, ut pii, benemórati, docti, prudentes, patientes, de animárum salute solliciti, & fideles custodes sint eorum quæ in confessióne dicuntur, provec̃tã etiam ætate, præfer-

tim illi quibus confessiões mulserum erunt audiendæ.

Ad Magnificat. Ant. 1. g.

Duxerunt Jesum usque ad supercilium montis, ut præcipitarent eum: ipse autem transiens per médium illorum, ibat. *Luc.* 4.

Oratio.

Adesto, quæsumus, Dómine, precibus jejúnantium; & contra mundanæ pravitatís incursus, fragilitatem nostram potentí virtute corrobora; Per.

FERIA TERTIA.

De libro Jóse.

Lectio j.

Cap. 5.

EO témpore ait Dóminus ad Jóse: Fac tibi cultros lapideos, & circumcide secundó filios Israel. Fecit quod jússerat Dóminus, & circumcidit filios Israel in colle præputiósorum. Hæc autem causa est secundæ circumcisiónis: Omnis pópulus qui egressus est de *Ægypto* géneris masculiní, universi bellatores viri, mórtui sunt in deserto per longíssimos viæ circúitus: qui omnes circumcisi erant. Pópulus autem qui natus est in deserto per quadraginta annos itínemis latissimæ solitudinis, incircumcísus fuit; donec consumerentur qui non auderant vocem Dómini, & quibus antè juráverat ut non ostenderet eis terram lacte & melle manantem. Horum filii in locum successerunt patrum, & circumcisi sunt à Jóse; quia

sicut nati fuerant, in præputio erant, nec eos in via aliquis circumciderat. Postquam autem omnes circumcisi sunt, manserunt in eodem castrorum loco, donec sanarentur. Dixitque Dominus ad Josue: Hodie abstuli opprobrium Egypti a vobis. Vocatumque est nomen loci illius Gálgala usque in præsentem diem.

R. Scimus. 132.

Lectio ij.

Manseruntque filii Israel in Gálgalis, & fecerunt Phase quartâ-décimâ die mensis ad vespertum in campis tribus Jéricho: & comederunt de frugibus terræ die altero, azymos panes, & polentam ejusdem anni. Defecitque manna, postquam comederunt de frugibus terræ, nec usi sunt ultra cibo illo filii Israel, sed comederunt de frugibus præsentis anni terræ Chánaan. Cum autem esset Josue in agro urbis Jéricho, levavit oculos, & vidit virum stantem contra se, evaginatum tenentem gladium; perrexitque ad eum, & ait: Noster es, an adversariorum? Qui respondit: Nequaquam; sed sum princeps exercitus Domini, & nunc venio. Cecidit Josue pronus in terram, & adorans ait: Quid Dominus meus loquitur ad servum suum? Solve, inquit, calceamentum tuum de pedibus tuis; locus enim in quo stas, sanctus est. Fecit-

que Josue ut sibi fuerat imperatum.

R. Tu, Domine. 132.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio iij. Cap. 18.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Si peccaverit in te frater tuus, vade, & corripe eum inter te & ipsum solum. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Ser. 82. de verb. Ev. Mat. 18.

Debemus amando corrumpere, non nocendi aviditate, sed studio corrigendi. Tales si fuérimus, optime facimus quod hodie admoniti sumus: Si peccaverit in te frater tuus, corripe illum inter te & ipsum solum. Quare illum corripis? Quia tu doles quod peccaverit in te? Absit. Si amare tuus id facis, nihil facis: si amore illius facis, optime facis. Denique in ipsis verbis attende, cujus amore id facere debeas; utrum tuus, an illius. Si te audierit, inquit, lucratus eris fratrem tuum. Ergo propter illum fac, ut lucreris illum. Sic faciendo, lucraris: nisi fecisses, perrierat.

R. Si peccaverit in te frater tuus, vade, & Corripe eum inter te & ipsum solum: † Si te audierit, lucratus eris fratrem tuum. ¶ Qui corripit hominem, gratiam postea inveniet apud eum, magis quam ille qui per lin-

204 *Feria quarta Hebdom. III. Quadrage.*

guæ blandimenta deſcipit.
* Cõrripe. Glõria Patri. † Si.
Matth. 18. Prov. 28.

Ad Benedictus. Ant. 6. F.
Ubi ſunt duo vel tres congregati in nõtine meo, ibi ſum in medio eõrum.
Matth. 18.

Oraſio.

GRATIA tuæ nobis, Dñe, præſens auxilium impende; ut, ſacro nos purificante jejûnio, toto ſumus tibi corde ſubjecti, & in tua caritate concordēs; Per.

C A N O N.

Ex Concilio Colonienſi.

Anno 1536. Part. 3. C. 37.
SACERDOS qui à Confefſionibus eſt, ſit integer, eruditus, ac ſilentiũ tenax: aliõque ſi ad quæſtum intentus ſit, ſi ad malum ſollicitus, ſi curioſior explorator ſit, ſi pertinacibus blandiatur, ſi intricatam conſcientiam extricare nẽſciat; ſi denique vel ebriõſus, vel iracundus, vel levis, vel ſecreti maſnime tenax, diſſipandis magis quàm paſcendis õvibus videbitur idõneus.

Ad Magnificat. Ant. 1. a.

Dõmine, quõties peccabit in me frater meus, & dimittam ei? uſque ſepties? Dixit illi Jeſus: Non dico tibi uſque ſepties, ſed uſque ſeptuagies ſepties. *Matth. 18.*

Oraſio.

PRæſta, quæſumus, omnipotens Deus, ut quia vitiis & diſtidiis ſubjacet noſtra mortalitas, tua nos per præſens jejûnium grãtia

viviſicet, & mutuat noſtri inter frares caritatem. Per Dõminum noſtrum.

FERIA QUARTA.

De libro Joſue.

Leſſio j. Cap. 6.

JERICO clauſa erat atque munita, timõre filiorum Iſrael; & nullus egredi audēbat aut ingredi. Dixitque Dõminus ad Joſue: Ecce dedi in manu tua Jericho, & regem ejus, omneſque fortes viros. Circuſte urbem cuncti bellatores ſemel per diem; ſic faciētis ſex diebus. Sẽptimo autem die ſacerdotes tollant ſeptem buccinas quarum uſus eſt in jubileo, & præcedant arcam foderis: ſeptiesque circũibitis civitatem, & ſacerdotes clangent buccinis. Cũque inſonuerit vox tubæ longior atque concilioſior, & in auribus veſtris increpũerit, conclamabit omnis pòpulus vociferatione mãximã, & muri funditus corruent civitatis; ingredienturque ſinguli per locum contra quem ſteterint.

R. Juravi. 132.

Leſſio ij.

Cũque ſẽptimo circũito clangerent buccinis ſacerdotes, dixit Joſue ad omnem Iſrael: Vociferamini; tradidit enim vobis Dõminus civitatem: ſitque civitas hæc anãthema, & omnia quæ in ea ſunt, Dõmino. Sola Rahab mēretrix vivat cum univerſis qui cum ea in domo ſunt; abſcondit enim nũtios quos dirẽximus,

Vos autem cavete ne de his quæ præcepta sunt, quippiam contingatis, & sitis prævaricationis rei, & omnia sacra Israel sub peccato sint atque turbentur. Quidquid autem auri & argenti fuerit, & vasorum æneorum ac ferri, Dómino consecrétur, repositum in thesauris ejus. Igitur omni pópulo vociferante, & clangéntibus tubis, postquam in aures multitudinis vox sonitusque increpuit, muri illico corruerunt: & ascendit unusquisque per locum qui contra se erat; ceperuntque civitatem, & interfecerunt omnia quæ erant in ea.

R. Pósi. 132.

Lectio sancti Evangelii.
secundum Matthæum.

Lectio iij. Cap. 15.

In illo tempore; Accesserunt ad Jesum ab Jerosolymis Scribæ & Pharisei, dicentes: Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem seniorum? Et reliqua.

Homilia sancti Hierónymi
Presbyteri.

Lib. 2. in Matth.

Mira Phariseorum Scribarumque stultitia! Dei Filium arguunt, quare hominum traditiones & præcepta non servet. Non enim lavant manus suas, cum panem manducant. Ipse autem respondens, ait illis: Quare & vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram? Falsam calumniam verâ res-

pensatione confutat. Præceperat enim Dóminus, vel imbecillitates, vel astitates, vel penurias parentum considerans, ut filii honorarent, etiam in vitæ necessariis ministrandis, parentes suos. Hanc providentissimam Dei legem volentes Scribæ & Pharisei subvertere, ut impietatem sub nómine pietatis inducerent, docuerunt pessimos filios, ut si quis ea quæ parentibus offerenda sunt, Deo votere voluerit, qui verus est pater, oblatio Dei præponatur parentum muneribus: vel certe ipsi parentes, quæ Deo consecrata cernébant, ne sacrilegii crimen incurrerent, declinantes, egestate consciebantur. Atque ita fiebat, ut oblatio liberorum sub occasione templi & Dei in sacerdotum lucra cederet.

R. Quare transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram? * Nam † Deus dixit: Honóra patrem & matrem. ‡. Fili, suscipe senectam patris tui, & non contristes eum in vita illius; * Nam Deus. Glória Patri. † Deus dixit. Matth. 15. Eccli. 3.

Ad Benedictus. Ant. 8. G. Cæcus si cæco ducatum præstet, ambo in fóveam cadunt. Matth. 15.

Oratio.

Præsta nobis, quæsumus, Dómine, ut salutaribus jejuniis eruditi, anoxii quoque ystius abstinentes, pro-

256 *Feria quinta Hebdom. III. Quadrag.*

pitiatiōnem tuam facilius
impetremus; Per.

C A N O N.

*Bx Concilio Lateranensi
quarto.*

Anno 1217. Can. 21.

Sacerdos sit discretus &
cautus, ut more periti
médici superinfundat vinum
& oleum vulneribus faucia-
ti; diligenter inquisrens &
peccatoris circumstantias &
peccati, per quas prudenter
intelligat quale illi consi-
lium debeat exhibere, di-
versis experimentis utendo
ad sanandum ægrorum.

Ad Magnificat. Ant. 7. a.
De corde exeunt cogitatiō-
nes malæ, homicidia, adul-
téria; hæc sunt quæ coin-
quinant hominem: non lo-
tis autem manibus mandu-
care, non coinquinat homi-
nem. *Matth. 15.*

Oratio.

Deus, qui conspicias omni
nos virtute destitui: in-
teriorius exteriorisque custodi;
ut ab omnibus adversitati-
bus liberemur in corpore, &
a pravis cogitationibus mun-
demur in mente; Per.

FERIA QUINTA.

De libro Jósue.

Leitio j. Cap. 10.

Habitatores Gábaon
urbis obsessæ misé-
runt ad Jósue qui
tunc morabatur in castris
apud Gálgalam, & dixé-
runt ei: Ne retrahas ma-
nus tuas ab auxilio servó-
rum tuorum: ascende citò,
& libera nos, serque præsi-

dium; convenérunt enim
adversum nos omnes reges
Amorrhæorum, qui hábi-
tant in montanis. Ascendit-
que Jósue de Gálgalis, &
omnis exercitus bellatorum
cum eo, viri fortissimi. Di-
xitque Dóminus ad Jósue:
Ne timeas eos; in manus
enim tuas tradidi illos: nul-
lus ex eis tibi resistere póte-
rit. Irruit itaque Jósue super
eos repentè, totà nocte as-
cendens de Gálgalis. Et con-
turbávit eos Dóminus a facie
Israel; contrivitque plagá
magná in Gábaon, ac per-
secutus est eos per viam as-
census Béth-horon, & per-
cussit usque Azéca & Mácé-
da. Cumque fugerent filios
Israel, & essent in descen-
su Béth-horon, Dóminus
misit super eos lapides ma-
gnos de coelo usque ad Azé-
ca; & mórtui sunt multò
plures lapidibus grándinis,
quàm quos gládio percússe-
rant filii Israel.

Bx. Proscite. 131.

Leitio ij.

Tunc locutus est Jósue
Dómino in diē quā trá-
didit Amorrhæum in consp-
ectu filiorum Israel, dixit-
que coram eis: Sol, contra
Gábaon ne moveáris; & lu-
na, contra vallem Malon.
Steteruntque sol & luna, do-
nec ulciscerétur se gens de
inimicis suis. Nonne scrip-
tum est hoc in libro justó-
rum? Stetit itaque sol in
medio cœli, & non festiná-
vit occumbere spátio unius

dicti. Non fuit antea nec postea tam longa dies, obediens Domino voci hominis, & pugnante pro Israel. Reversusque est Josue cum omni Israel in castra Gál-galz. Fugerant enim quinque reges, & se absconderant in spelunca urbis Máceda. Nuntiaturque est Josue quod inventi essent quinque reges latentes in spelunca urbis Máceda. Qui præcepit sociis, & ait: Vólute saxa ingéntia ad os speluncæ, & pónite viros indústrios, qui clausos custódiant; vos autem nolite stare, sed persequámini hostes, & extrémis quosque fugiéntium cédite: nec dimittatis eos úrbium suárum intráre præsidia, quos tradidit Dóminus Deus in manus vestras. Cæsis ergo adversáriis plagá magná, & usque ad interneciónem penè consumptis, hi qui Israel effúgere potuerunt, ingressi sunt civitates munitas. Reversusque est omnis exercitus ad Josue in Máceda, ubi tunc erant castra, sani & integro número; nullusque contra filios Israel mutíre ausus est.

R. Quasi columbæ. 1 & 2.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio iij. Cap. 4.

IN illo tempore; Surgens Jesus de Synagoga introivit in domum Simónis: socrus autem Simónis tenebatur magnis febribus. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

In Matth. Hom. 28.

Tetigit Jesus manum ejus; nec febrium tantum ardóres extinxit, aut certa incolumitátis signa reduxit: verum etiam pristinæ corporum vires recuperare illico fecit; ut quando facilis curátus ægrotatio videbatur, curandi modo virtus curantis ostenderetur. Nam id certè medendi artificium facere non potest. Nemo quippe ignorat quàm longo tempore, postquam febres cessaverunt, opus sit ad pristinam robur recuperandum. Cuncta igitur tunc simul facta sunt, quod & in mari pariter evenisse perpéndere possumus: nam & ibi non ventos solum ac tempestates sedavit; sed, quod inauditum omnino erat, fluctus etiam undasque statim compósuit. Nam etiam vis ventórum cessáverit, permanent tamen fluctus undarum diutius. Sed non ita hic; non enim naturæ duce aut arte fiunt quæ à Christo fiunt, sed simul omnia finem suum assequuntur; quod subostendit Evangelista, dicens: Surrexit, & ministrabat illis. Id certè tam virtutem Christi supra hominem significabat, quàm voluntatem mulieris atque affectum erga Christum aperiebat.

R. Socrus Simónis tenebatur magnis febribus; &

208 FERIA sexta Hebdom. III. Quadrage.

* Rogaverunt Jesum pro ea :
& † Imperavit febrī , & dimissit illam. *Ps.* Deprecationem timēntium se Dōminus exāudiet. * Rogaverunt. Glōria Patri. † Imperavit febrī , & dimissit illam. *Luc.* 4.

Ps. 144.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G.
Exibant dæmōnia à multis clamāntia , & dicēntia : Quia tu es Filius Dei. Et increpans , non sinēbat ea loqui , quia sciēbant ipsum esse Christum. *Luc.* 4.

Oratio.

Concēde , quæsumus , omnipotens Deus , ut jejuniōrum sancta devōtio , & purificatiōem nobis tribuat , & majestati tuæ nos reddat acceptos ; Per.

C A N O N.

Ex Synodo Carnotensi.

Anno 1526.

Præcipimus ut Parochiales Presbyteri circa confessiōnem sacramentalem maximam curam adhibeant & cautēlam ; scilicet ut diligenter & cautē inquīrant peccāta & circumstāntias : ita tamen quōd simplicibus personis dent materiā confitendi & sua peccāta detegendi , nec eos directē vel indirectē instruant ad malum.

Ad Magnificat. *Ant.* 3. a.
Egressus Jesus ibat in desertum locum , & turbæ requirēbant eum , & venērunt usque ad ipsum ; & detinēbant illum , ne discederet ab eis. *Luc.* 4.

Oratio.

Præstende , Dōmine , fili dēlibus tuis dēxteram celestis auxiliī ; ut te toto corde perquīrant , & quæ justō pōstulant consequantur ; Per.

FERIA SEXTA.

De libro Josue.

Lectio j. *Cap.* 18.

Congregati sunt omnes filii Israel in Silo , ibique fixerunt tabernaculum testimonii , & fuit eis terra subjecta. Remanserant autem filiorum Israel septem tribus , quæ necdum acceperant possessiones suas. Ad quos Josue ait : Usquequod marcetis ignavia , & non intratis ad possidendam terram : quam Dōminus Deus patrum vestrorum dedit vobis ? Eligite de singulis tribubus ternos viros , ut mittam eos , & pergant atque circumciant terram , & describant eam juxta nūmerum uniuscujusque multitudinis , referantque ad me quod descripserint. Dividite vobis terram in septem partes : Judas sit in terminis suis ab austrāli plaga , & domus Joseph ab aquilōne. Mediā inter hos terram in septem partes describite : & huc venietis ad me , ut coram Dōmino Deo vestro mittam vobis hic sortem ; quia non est inter vos pars Levitarum , sed sacerdotium Dōmini est eorum hæreditas. Gad autem & Ruben , & dimidia tribus Manasse jam acceperant.

possessiones suas trans Jordānem ad orientalem plagam, quas dedit eis Moyses famulus Domini.

R. Scimus. 132.

Lectio ij. Cap. 23.

EVoluto autem multo tempore, postquam pacem dederat Dominus Israeli, subiectis in gyro nationibus universis, & Josue jam longævo, & persénilis ætatis; vocavit Josue omnem Israellem, majoresque natu, & principes, ac duces, & magistratos, dixitque ad eos: Ego senui, & progressioris ætatis sum; vosque cernitis omnia quæ fecerit Dominus Deus vester cunctis per circuitum nationibus, quomodo pro vobis ipse pugnaverit: & nunc quia vobis sorte divisit omnem terram ab orientali parte Jordani usque ad mare magnum, multæque adhuc supersunt nationes; Dominus Deus vester disperdet eas, & transferet à facie vestra, & possidebitis terram, sicut vobis pollicitus est. Tantum confortamini, & estote solliciti, ut custodiatis cuncta quæ scripta sunt in volumine legis Moysi, & non declinetis ab eis neque ad dexteram neque ad sinistram.

R. Tu, Domine. 132.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 4.

IN illo tempore; Venit Jesus in civitatem Samariæ, quæ dicitur Sichar, juxta gradium quod dedit Jacob

Joseph filio suo. Erat autem ibi fons Jacob. Jesus ergo fatigatus ex itinere, sedebat sic supra fontem. Et reliqua.

Homalia sancti Augustini Episcopi.

In Joann. Tract. 25.

Venit mulier de Samaria haurire aquam. Dicit ei Jesus: Da mihi bibere. Videtis aliensgenas: omnino vâculis eorum Judæi non utebantur. Et quia ferebat secum mulier vâculum unde aquam hauriret, eo mirata est, quia Judæus petebat ab ea bibere, quod non solébant scire Judæi. Ille autem qui bibere querebat, fidem ipsius mulieris sentiebat. Denique audi quis petebat bibere. Respondit Jesus, & dixit ei: Si scires donum Dei, & quis est qui dicit tibi, Da mihi bibere; tu forsitan petisses ab eo, & dedisset tibi aquam vivam. Petit bibere, & promittit bibere. Eget quasi accepturus, & affluit tanquam satiaturus. Si scires, inquit, donum Dei. Donum Dei est Spiritus sanctus. Sed adhuc mulieri testè loquitur, & paulatim intrat in cor, Forassis jam docet. Quid enim ista hortatione suavis, & benignius? Si scires donum Dei, & quis est qui dicit tibi, Da mihi bibere; tu forsitan poteres, & daret tibi aquam vivam.

R. Omnis qui bibit ex aqua hac, sitiet iterum: * Qui autem biberit ex aqua quam

210 *Sabbato Hebdom. III. Quadragesima.*

ego dabo ei, non sitiet in æternum; sed † Aqua quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam. † Appropriáte ad me; quid adhuc retardátis? animæ vestræ sitiunt vehementer. * Qui. Glória. † Aqua.

Joan. 4. Eccli. 51.

Ad Benedictus. Ant. 1. f.
Venit hora, & nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu & veritate. *Joan. 4.*

Oratio.

JEjūnia nostra, quæsumus, Dómine, benigno favore prosequere; ut sicut ab alimentis abstinemus in corpore, ita a vitiis jejunemus in mente; Per.

C A N O N.

Ex Concilio Trecenti.

Anno 1459. Lib. 15. C. 59.

CAveant Sacerdotes ne a confitente quærant nomina personarum cum quibus peccaverit, sed circumstantias quæ quandoque tantam aggravationem peccati faciunt; quia sine hoc de peccati quantitate non potest bene judicari.

Ad Magnificat. Ant. 8. c.
Spiritus est Deus; & eos qui adorant eum, in spiritu & veritate oportet adorare: nam & Pater tales quærit qui adorent eum. *Joan. 4.*

Oratio.

JEjunantes aspice, misericors Deus, & humiliatis placatus ignosce; ut in orationis & jejuniorum observantia spiritali misericor-

diam & vitam inveniamus æternam; Per.

S A B B A T O.

De libro Jósue.

Lectio 1. Cap. 24.

Dixit Jósue ad populum: Non poteritis servíre Dómino; Deus enim sanctus & fortis æmulátor est, nec ignoscet sceléribus vestris atque peccátis. Si dimiseritis Dóminum, & serviéritis diis aliénis, convertet se, & affliget vos, atque subvertet, postquam vobis præstiterit bona. Dixitque populus ad Jósue: Nequáquam ita ut loqueris, erit; sed Dómino serviémus. Et Jósue ad populum: Testes, inquit, vos estis, quia ipsi elegéritis vobis Dóminum, ut serviátis ei. Responderantque: Testes. Nunc ergo, ait, auferte deos aliénos de médio vestri, & inclináte corda vestra ad Dóminum Deum Israel. Dixitque populus ad Jósue: Dómino Deo nostro serviémus, & obediétes érimus præceptis ejus. Percussit ergo Jósue in die illo fœdus, & proposuit populo præcepta atque judícia in Sichem. Scripsit quoque omnia verba hæc in volumine legis Dómini; & tulit lapidem pergrandem, posuitque eum subter quercum quæ erat in Sanctuário Dómini, & dixit ad omnem populum: En lapis iste erit vobis in testimónium quòd audierit omnia verba Dó-

mini quæ locutus est vobis ;
ne forte postea negare ve-
litis , & mentiri Dómino
Deo vestro.

R. Jurávi. 132.

Lectio ij.

Dimisitque pópulum, sín-
gulos in possessionem
suam. Et post hæc mórtuus
est Jósue filius Nun , servus
Dómini , centum & decem
annórum ; sepelieruntque
eum in finibus possessionis
sue in Thamnáchsare quæ
est sita in monte Ephraim ,
à septentrionali parte mon-
tis Gaas. Servivitque Israel
Dómino cunctis diébus Jósue,
& seniórum qui longo
vixerunt rémpore post Jósue,
& qui novérunt ómnia
ópera Dómini quæ fécerat
in Israel. Ossa quoque Jo-
seph , quæ túlerant filii Is-
rael de Ægypto , sepeliérunt
in Sichem in parte agri
quem émerat Jacob à filiis
Hemor patris Sichem cen-
tum novellis óvibus , & fuit
in possessionem filiórum Jo-
seph. Eléazar quoque filius
Aaron mórtuus est , & se-
peliérunt eum in Gábaath
Phínees filii ejus , quæ data
est ei in monte Ephraim.

R. Pósvi. 132.

*Lectio sancti Evangelii se-
cundum Joannem.*

Lectio iij. Cap. 8.

In illo témpore ; Jesus per-
rexit in montem Olivéti :
& dilúculo sterum venit in
templum ; & omnis pópulus
venit ad eum , & sedens de-
cebat eos. Et reliqua.

Homília sancti Augustini
Epíscopi.

Enarr. in Psalm. 50.

Judæi ad Dóminum adúl-
teram mulierem adduxé-
runt. In adultério , inquit ,
hæc mûlier deprehensa est.
Móyses hujúsmodi lapidári
jussit : tu de illa quid censes ?
tanquam bicípiti muscípu-
lá tentantes capere sapién-
tiam Dei ; ut si jubéret occí-
di , pérderet mansuetúdinis
famam ; si autem jubéret occí-
di , incúrretet , tan-
quam reprehensor legis , ca-
lumniam. Quid ergo respon-
dit ? Non ait : Occídite ; non
ait : Dimittite ; sed ait : Qui
se scit sine peccáto esse , pri-
mus in illam lápidem já-
ciat. Justa lex quæ jubet
adúlteram occídi ; sed hæc
lex justa ministros hábear
innocentes. Atténditis quam
addúctis , atténdite & qui
estis. Illi , hoc audíto , unus
post álterum discessérunt.
Remansit adúltera & Dómi-
nus , remansit vulneráta &
médicus , remansit magna
miséria & magna miseri-
córdia. Adducentes erubú-
runt , nec véniam petivé-
runt : adducta confúsa est ,
& sanáta.

R. Judæi dixerunt Jesu :
Magister , hæc mûlier modò
deprehensa est in adultério.

* Jesus dixit : Qui sine pec-
cáto est , primus in illam lá-
pidem mittat. † Audientes
autem , unus post unum exí-
bant. ‡ Impii vénient in
cogitatione peccatórum suó-

212 *Dominica quarta Quadragesima.*

rum tñmidi, & tradūcent illos ex aduerso iniquitates ipsōrum. * Iesus. Glōria Patri. † Audientes. *Joan. 8. Sap. 4.*

Ad Benedictus. Ant. 3. G.
Nemo te condemnāvit, mī-
lier? nec ego te condemnā-
bo: vade, & jam ampliū
noli peccāre. *Joan. 8.*

Oratio.

Praesta, quāsumas, om-
nipotens Deus, ut di-
gnitas conditionis humanæ
per immoderāntiam fauciā-
ta, medicinalis parcimōniæ
studio reformetur; Per.

C A N O N.

Ex Concilio Trecenti.

Ant. 1459. Lib. 15. tit. 59.

Confessōres debent sem-
per pia gēstare viscera
circa confitentes, exemplo
beātī Ambrōsī, de quo lē-
gitur quōd quoriscumque
āliquis lapsus in peccātum
ante eum veniebat ob po-
nitentiā percipiendam, ita
flebat, ut poenitensera flere
compēlleret.

AD VESPERAS.

Antiph. & Ps. de Psalterio.

Capitulum. 2. Paral. 7.

Si conversus pōpulus meus,
super quos invocātum est
nomen meum, deprecātus
me fuerit, & exquisierit fa-
ciem meam, & egerit po-
nitentiā a viis suis pessī-
mis; & ego exaudiam de
coelo, & propitiū ero pec-
cātis eōrum.

Hymnus, Audi. & Ps. 140.

Ad Magnificat. Ant. 5. G.

Cum Dōminus Iudices sus-
citaret, in diebus eōrum fle-

tebātur misericordiā, & au-
diebat afflictōrum gēmitus,
& liberābat eos de corde va-
stāntium. *Judic. 2.*

Oratio, ut infra ad Laudes.

COMPLETORIUM, ut
supra. 141.

DOMINICA IV.

Quadragesimæ.

AD OFFICIUM NOCT.

Inuit. Venite, * Reverē-
tāmur ad Dōminum; & sa-
nābit nos. *Os. 6.*

Pf. 94. Venite. 2.

Hymnus, Quod lex. 141.

Antiph. Psalmi & Ps. 7. Ps.
ut in Psalterio.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Iudicum.

Leitio 1. Cap. 1.

Post mortem Jōsue con-
sulerunt filii Israhel Dō-
minum, dicentes: Quis
ascendet ante nos contra
Chananzum, & erit dux
belli? Dixitque Dōminus:
Judas ascendet: ecce tradidi
terram in manus ejus. Et ait
Judas Simeōni fratri suo:
Ascende mecum in sortem
meam, & pugna contra Cha-
nanzum, ut & ego pergam
tecum in sortem tuam. Et
abiit cum eo Simeon. Ascen-
ditque Judas, & tradidit Dō-
minus Chananzum ac Phere-
zium in manus eōrum, &
percussērunt in Bezece decem
millia virōrum. Invenērunt
que Adonsbezec in Bezece, &
pugnāvērunt contra eum, ac
percussērunt Chananzum &
Pherezium. Fugit autem
Adonsbezec; quem perse-
cūti comprehendērunt, ca-

As summitatibus manuum
ejus ac pedum. Dixitque
Adonibezec: Septuaginta re-
ges, amputatis manuum ac
pedum summitatibus, colli-
gebant sub mensa mea ci-
borum reliquias: sicut feci,
ita reddidit mihi Deus. Ad-
duxeruntque eum in Jerusa-
lem, & ibi mortuus est. Op-
pugnantes ergo filii Juda Je-
rusalem, cepérunt eam, &
percussérunt in ore gladii,
tradentes cunctam incendio
civitatem.

¶ Josue & Caleb consti-
tuti sunt inducere filios Is-
rael in hereditatem: * Et
Júdes singuli suo nomine
non averti sunt à Dómino,
ut sit memoria illórum in
benedictione. † Deus forte
distribuit patribus nostris
terram Chanani, & post
hec dedit Júdes usque ad
Samuel Prophétam. * Et.

Ecdi. 46. Ab. 13.

Leitio ij.

Cap. 2.

Fecerantque filii Israel
malum in conspectu Dó-
mini, & serviérunt Báalim.
Ac dimiserunt Dóminum
Deum patrum suórum, qui
eduxerat eos de terra Egy-
pti; & secúti sunt deos alié-
nos, deosque populórum
qui habitabant in circuitu
eorum, & adoravérunt eos;
& ad iracúndiam concitavé-
runt Dóminum, dimitten-
tes eum, & servientes Baal
& Astaroth. Iratusque Dó-
minus contra Israel, tradi-
dit eos in manus diripién-
tium; qui cepérunt eos, &

vendidérunt hóstibus qui ha-
bitábant per gyrum: nec
potuérunt resistere adversá-
riis suis; sed quocúmque pér-
gere voluissent, manus Dó-
mini super eos erat, sicut
locútus est, & jurávit eis: &
vehementer afflicti sunt.
Suscitavitque Dóminus Jú-
dices qui liberárent eos de
vastántium manibus; sed
nec eos audire voluérunt,
fornicantes cum diis aliénis,
& adorantes eos.

¶ Cessavérunt fortes in
Israel, donec súrgeret Déb-
bora, súrgeret mater in
Israel. * Nova bella elégit
Dóminus, & portas hóstium
ipse subvertit. † Infirma
mundi elégit Deus, ut con-
fundat fórtia; & ea quæ
non sunt, ut ea quæ sunt
destrueret. * Nova. *Judic. 5.*
1. Cor. 1.

Leitio iij.

Citò deseruérunt viam
per quam ingressi sún-
t patres eórum; & au-
dientes mandata Dómini,
omnia fecére contrária. Cúm-
que Dóminus Júdes susci-
táret, in diébus eórum fle-
debátur misericórdiâ, & au-
diébat afflictórum gémitus,
& liberábat eos de cæde va-
stántium. Postquam autem
mórtuus esset Judex, rever-
tebantur, & multò facié-
bant pejóra quàm fécerant
patres eórum, sequentes deos
aliénos, & servientes eis,
& adorantes illos. Non di-
miserunt adinventiones suas
& viam durissimam per quam

ambulare consueverunt. Iratusque est furor Domini in Israel, & ait : Quia irritum fecit gens ista pactum meum quod pepigeram cum patribus eorum, & vocem meam audire contempsit, & ego non delebo gentes quas dimisit Josue, & mortuus est ; ut in ipsis experiar Israel, utrum custodiant viam Domini, & ambulent in ea, sicut custodiérunt patres eorum, an non. Dimisit ergo Dominus omnes nationes has, & cito subvertere noluit, nec tradidit in manus Josue.

R. Deficiet tempus enarrantem de Gédeon, Sámuel, & Prophétis, qui * Per fidem vicérunt regna, operati sunt iustitiam, † Adepti sunt repromissiones. *Ps.* Illi viri misericordiæ sunt, quorum pietates non defuerunt : semen eorum, & glória eorum non derelinquetur. * Per fidem. Glória. † Adepti sunt. *Hebr. 11. Eccli. 44.*

IN 11. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. 16. ad populum Antiochenum.

Lectio iv.

Non hoc est expedivisse jejúnium, si tempus præterierimus, sed si transegerimus cum recte factis. Hoc superetimus, si studiosiores facti sumus, si defectum aliquem nostrum corréximus, si ablúimus crimina. Quod lucrum, si recte factis carea-

tes, jejúnium transegerimus ? Si alius dicat : Totam jejúnávi Quadragesimam ; tu dic : Inimicum habebam, & conciliatus sum : habebam detrahendi consuetudinem, & destiti : jurandi tenébar usu, & mos improbus mihi correctus est. Nulla mercatoribus utilitas, si magnam maris longitúdinem percúrrerint ; sed si cum rerum cópia & multo mercimónio navigáverint : nulla jejúnii nobis utilitas, si infructuosè ipsum tempus & temere prætereamus. Si ciborum jejúnium jejúnemus, præteritis quadraginta diébus, præterit & jejúnium : si verbò peccátis abstineamus, transacto jejúnio, illud rémanet, & continuum erit ; hinc nobis utilitas, & ante regnum cœlorum non parvas híc redet retribuciones.

R. Sumus húmiles in universa terra hódie propter peccata nostra ; & * Nunc sequimur te in toto corde, & timémus te, & quærimus faciem tuam : Domine, ne confundas nos. *Ps.* Nos omnes aliquando conversati sumus in desideríis carnis nostræ, facientes voluntatem carnis & cogitationum : * Nunc. *Dan. 3. Ephes. 2.*

Lectio v.

Sicut enim in nequitia vivens, & ante gehennam puniatur, conscientia stimulat ; sic méritis abundans, & ante regnum magná

habetur lætitiâ, se bonâ spe
pascens. Idcirco & Christus
inquit: Iterum vidēbo vos,
& gaudēbitis; & gaudium
vestrum nemo tollet à vo-
bis. Breve verbum, sed mul-
tam habet consolatiōnem.
Quidnam tandem est, Ne-
mo gaudium vestrum tollet?
Rerum quælibet mundanâ-
rum facile infestari potest,
nec stābilem nobis volupta-
tem affert: pietas autem &
ânimi virtus ē contra. Elec-
tiosynam si feceris, méri-
tum auferre potest nemo, si-
ve exercitus, siue reges, si-
ve infiniti calumniatores &
insidiatores insint undique:
in cœlis repōitam possessiō-
nem auferre non possunt,
sed perenne p̄rmanet gāu-
dium; dispersit enim, in-
quit, dedit paup̄ribus, ju-
stitia ejus manet in sēculum.
Nec infamitō: in cœlōrum
enim cellariis repōita sunt,
ubi fur non p̄rfodit, latro
non tollit, t̄fnea non consū-
mit. Si preces fūderis contī-
nuas: & intentas, eārum
fructum auferre pōterit ne-
mo: hic etenim fructus in
cœlo radicatus est, ab omni
calūnnia liber, & p̄rma-
nens inexpugnabilis. Si
malō passus benefeceris, si
convictiis affectus benedixe-
ris, hæc mērita continuē
manent, & ortam ex his
lætitiā auferet nemo; sed
quotiescumque ipsōrum re-
cordatus fueris, gaudes &
lætaris, & multam capis
voluptatem.

R. Laudābitis nomen Dō-
mini Dei vestri, qui fecit
mirabilia vobiscum; * Et
scitis quia ego Dōminus
Deus vester, & non con-
fundetur p̄pulus meus in
eternum. ¶ Dōminum
Christum sanctificāte in
cōrdibus vestris, cum mo-
dēstia & timōre consciē-
tiam habentes bonam; * Et
scitis. *Fed. 2. 1. Petr. 3.*

Leitio vj.

Sic profectō, & sūgere ju-
rāmentum si prævaleā-
mus, & ab hac consuetūdine
perniciōsa linguam nostram
abstinēre persuadēmus; mē-
riti quidem labor brevi ab-
solvetur, lætitiā verō mēriti
jūgiter erit & indefinenter.
Cēterum, vos & aliorum
præceptōres esse oportet &
duces. Et amicos pr̄ximi,
servos autem conservi, &
jūvenes cōevos suscipere,
& instituire, & inducere
debent. Nonne si quis tibi
āureum unum pro singulis
hominibus correctis promi-
sisset, omne stūdiū adhi-
buisset, & assiduus astitisses
persuādens & exhortans?
Nunc verō non āureum
unum, neque decem, neque
viginti, vel centum, vel
mille, neque totam Deus
terram tibi pollicetur in
horum laborum retributiō-
nem; sed quod orbe toto
majus est, hoc tibi præbet,
cœlōrum regnum. Nec hoc
solum, verum & aliud præ-
ter hoc. Quale verō hoc?
Qui edūcit pretiōsum à villi,

216 *Dominicâ quartâ Quadragesimæ.*

sicut os meum erit, inquit. Quid huic possit esse par ad honoris & securitatis rationem? Quæ verò nobis exaltatio & vènia post tantam promissionem proximorum salutem negligèntibus esse valeat?

¶. Iusticiam & iudicia sua Deus ostendit hominibus; & dixit illis: Attendite ab omni iniquo, * Et † Mandavit unicuique de proximo suo. †. Hoc mandatum habemus à Deo, ut qui diligit Deum, diligit & fratrem suum; * Et. Glória. † Mandavit. *Eccli. 17. 1. Joan. 4.*

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo tempore; Abiit Jesus trans mare Galilee, quod est Tiberiadis: & sequebatur eum multitudo magna, quia videbant signa quæ faciebat super his qui infirmabantur. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 24.

Miracula quæ fecit Dominus noster Jesus Christus, sunt quidem divina opera; & ad intelligendum Deum de visibilibus admonent humanam mentem. Quia enim ille non est talis substantia quæ videri oculis possit; & miracula ejus, quibus totum mundum regit, universamque creaturam administrat, assidue videntur.

ita ut penè nemo dignetur attendere opera Dei minora & stupenda in quolibet seminis grano; secundum ipsam suam misericordiam servavit sibi quædam, quæ faceret opportuno tempore præter usitatum cursum ordinemque naturæ; ut non majora, sed insolita vidento stupèrent, quibus quotidianæ viluerant.

¶. Vidit turbam multam Jesus, & misertus est super eos; quia * Erant sicut oves non habentes pastorem. Ecce cepit illos docere multa; & eos qui curâ indigebant, sanabat. †. Misericordia Dei super omnem carnem: quæ misericordiam habet, docet & erudit quasi pastor gregem suum. * Erant. *Marc. 6. Luc. 9. Eccli. 18.*

Lectio viij.

Majus enim miraculum mundi, quam saturatio quinque millium hominum de quinque panibus. Et tamen hæc nemo miratur: illud mirantur homines, non quia majus est, sed quia rarum est. Quis enim & nunc pascit universum mundum, nisi ille qui de paucis granis sægetes creat? Fecit ergo quomodo Deus? Unde enim multiplicat de paucis granis sægetes, inde in manibus suis multiplicavit quinque panes. Potestas enim erat in manibus Christi: panes autem illi quinque quasi semina erant, non quidem terræ mandata, sed

sed

Et ab eo qui terram fecit,
multiplicata.

R. Discubuerunt viri quasi quinque millia : & * Accipit Jesus panes ; & cum gratias egisset , distribuit discumbentibus : sumptiter & ex piscibus quantum volebant .
V. Memoriam fecit mirabilium suorum misericors Dominus : escam dedit timéntibus se . * Accipit Jesus . *Joan.* 6 . *Ps.* 110 .

Lectio is.

Hoc ergo admórum est sensibus , quo erigeretur mens ; & exhibitum oculis , abexerceretur intellectus , ut invisibilem Deum per visibilia ópera miráremur ; & erecti ad fidem , & purgati per fidem , etiam ipsum invisibiliter videre cuperemus , quem de rebus visibilibus invisibilem nosceremus . Nec tamen sufficit hæc intueri in miraculis Christi . Interrogemus ipsa miracula , quid nobis loquantur de Christo : habent enim , si intelligantur , linguam suam . Nam quia ipse Christus Verbum Dei est , etiam factum Verbi verbum nobis est .

R. Manducaverunt omnes , & saturati sunt . * Et discipuli sustulerunt reliquias fragmentorum , duodecim cophinos plenos . *V.* Comederunt , & superfluit juxta verbum Domini . * Et discipuli . Glória Patri . *Repet. R.* Manducaverunt . usque ad *V.* *Mar.* 6 . 4 . *Reg.* 4 .

Rari Fenu. Bles.

V. Sacerd. Cantabo Domino qui bona tribuit mihi :
R. Et psallam nómini Domini altissimi . *Ps.* 12 .

AD LAUDES.

Ant. **O**culi Domini super intermissione insipientes in viis hominum : non sunt absconsa testamenta per iniquitatem illorum . *Ecl.* 17 .

Ant. 2 . D . Pœnitentibus dedit viam iustitiæ , & confirmavit deficientes sustinere , & destinavit illis sortem veritatis . *Ecl.* 17 .

Ant. 3 . a . Quam magnæ misericordiæ Domini , & propitiatio illius convertentibus ad se ! *Ecl.* 17 .

Ant. 4 . D . Benedicite , sancti & humiles corde , Domino ; quia eruit nos de inferno , & salvos fecit de manu mortis . *Dan.* 3 .

Ant. 5 . F . A mortuo , quasi nihil perit confessio : confiteberis vivens , & laudabis Deum , & gloriaberis in misericordibus illius . *Ecl.* 17 .

Capitulum. *Isa.* 61 .

Spíritus Domini super me ; ut consolârer omnes lugentes , & daret eis coronam pro cinere , oleum gaudii pro luctu , pallium laudis pro spiritu mœroris .

Hymnus , Solemnis . 132 .

V. Benedic , anima mea , Domino . *R.* Qui replet in bonis desiderium tuum . *Ps.* 102 .

Ad Benedictum. *Ant.* 1 . D . Abiit Jesus trans mare Galilææ ; & sequebatur eum mulitudo magna , quia vide-

218 *Dominica quarta Quadragesimæ.*

bant signa quæ faciēbat super his qui infirmabantur. *Joan. 6.*

Oratio.

Concēde, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui ex merito nostræ actionis affligimur, tuæ gratiæ consolatione respirēmus; Per.

A D P R I M A M.

Ant. 2. D. Subiit in montem Jesus, & ibi sedēbat cum discipulis suis: erat autem primum Pascha dies festus Judæorum. *Joan. 6.*

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi.

Anno 1565. Part. 2.

de Penit.

Sacerdotes, nisi ex causa necessaria, mulieres ante solis ortum, vel post ejus occasum non audiant confitentes; neve in cellis, sed publice in Ecclesia, in sedibus in quibus tabella omnino inter confitentem & poenitentem interjecta sit; nec sine causa necessaria, in privatis ædibus, cujusquam magis vel feminae confessionem audiant.

A D T E R T I A M.

Ant. 1. f. Cum vidisset Jesus quia multitudo maxima venit ad eum, dixit ad Philippum: Unde ememus panes, ut manducent hi? Hoc autem dicebat tentans eum; ipse enim sciebat quid esset factururus. *Joan. 6.*

Capitulum. Ezech. 34.

Oves meas pascam, & in montibus excelsis Israel erunt pascua earum: ibi re-

quiescent in herbis virginitatibus, & in pascuis pingui-bus pascuntur super montes Israel. Ego pascam oves meas, & ego eas accubare faciam, dicit Dominus Deus.

R. br. Tu das omnium escam, Domine, * In tempore opportuno. Tu das. *Ps.* Aperis tu manum tuam, * & imple omne animal benedictione * In. Gloria Patri. Tu das. *Ps. 144.*

Ps. Dante te illis, colligent: *R.* Aperiente te manum tuam, omnia implebuntur bonitate. *Ps. 103.*

A D S E X T A M.

Ant. 3. a. Acceptis Jesus quinque panibus & duobus piscibus, respexit in coelum; & benedixit illis, & fregit, & distribuit discipulis suis, ut ponerent ante turbas. *Luc. 9.*

Capitulum. Sap. 16.

Creatura omnium nutriti ci gratia tuæ deserviebat ad voluntatem eorum qui à te desiderabant; ut scirent filii tui quos dilexisti, Domine, quoniam non natiuitatis fructus pascunt homines, sed sermo tuus hos qui in te crediderint, conservat.

R. br. Satiavit Dominus * Animam inanem. Satiavit. *Ps.* Et animam esurientem * satiavit bonis; * Animam. Gloria. Satiavit. *Ps. 106.*

Ps. Dominus facit iudicium injuriam patientibus: *R.* Dat escam esurientibus. *Ps. 145.*

AD NONAM.

Ant. 7. c. Dixit Jesus : Colligite quæ superaverunt fragmenta, ne pereant. Collegerunt ergo, & impleverunt duodecim cophinos fragmentorum. *Joan. 6.*

Capitulum. Deut. 36.

Abandare te faciet Dominus Deus tuus in rerum omnium largitate : reverteretur enim Dominus, ut gaudeat super te in omnibus bonis, sicut gavisus est in patribus tuis ; si tamen audieris vocem Domini Dei tui, & custodieris precepta ejus.

R. br. Edent pauperes. * Et saturabuntur. Edent pauperes. *Ps.* Et laudabunt Dominum * qui requirunt eum, * Et saturabuntur. Glória Patri. Edent pauperes.

Ps. Manducaverunt & adoraverunt : *R.* In conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram. *Pf. 21.*

AD VESPERAS.

Ant. 1. D. **A**biit Jesus trans mare Galilææ ; & sequebatur eum multitudo magna, quia videbant signa quæ faciebat super his qui infirmabantur. *Joan. 6.*

Ant. 2. D. Subiit in montem Jesus, & ibi sedebat cum discipulis suis. Erat autem proximum Pascha, dies festus Judæorum. *Joan. 6.*

Ant. 1. f. Cum vidisset Jesus quia multitudo maxima venit ad eum, dixit ad Philippum : Unde ememus panes, ut manducent hi ?

Hoc autem dicebat tentans eum ; ipse enim sciebat quid esset factururus. *Joan. 6.*

Ant. 3. a. Acceptis Jesus quinque panibus & duobus piscibus, respexit in cælum ; & benedixit illis, & fregit, & distribuit discipulis suis, ut ponerent ante turbas. *Luc. 19.*

Ant. 7. c. Dixit Jesus : Colligite quæ superaverunt fragmenta ; ne pereant. Collegerunt ergo, & impleverunt duodecim cophinos fragmentorum. *Joan. 6.*

Capitulum. Tob. 12.

Benedicite Deum cœli, & coram omnibus viventibus confitemini ei ; quia fecit vobiscum misericordiam suam.

Hymnus. Audi, benigne. *ut supra, 140.*

Ps. Confiteantur Domino misericordiæ ejus ; *R.* Et mirabilia ejus filiis hominum. *Pf. 106.*

Ad Magnificat. Ant. 1. g. Illi ergo homines cum vidissent quod Jesus fecerat signum, dicebant : Quia hic est verè Propheta qui venturus est in mundum. *Joan. 6.*

Oratio, ut supra ad Laudes.

COMPLETORUM, ut in Psalterio. 25.

FERIA SECUNDA.

De libro Jûdicum.

Leitio 1. Cap. 4.

Addiderunt filii Israël facere malum in conspectu Domini post mortem Aod, & tradidit illos Dominus in manus Ja-

Jabin regis Chanaan qui regnavit in Asor : habuitque ducem exercitus sui nomine Sisaram ; ipse autem habitabat in Haroseth gentium. Clamaveruntque filii Israel ad Dominum ; nongentos enim habebat falcatos currus , & per viginti annos vehementer opprèsserat eos. Erat autem Débora prophétis uxor Lápidoth , quæ judicabat populum in illo tempore. Et sedebat sub palma quæ nómine illius vocabatur , inter Rama & Bethel , in monte Ephraim ; ascendebantque ad eam filii Israel in omne iudicium. Quæ misit & vocavit Barac filium Abinoem de Cedus Néphthali , dixitque ad eum : Præcepit tibi Dominus Deus Israel , vade , & duc exercitum in montem Thabor ; tollesque tecum decem milia pugnatorum de filiis Néphthali & de filiis Zabulon : ego autem adducam ad te in loco torrentis Cifon Sisaram principem exercitus Jabin , & currus ejus atque omnem multitudinem , & tradam eos in manu tua.

B. Projicite. 131.

Leitio ij.

Dixitque Débora ad Barac : Surge ; hæc est enim dies in qua tradidit Dominus Sisaram in manus tuas : en ipse ductor est tuus. Descendit itaque Barac de monte Thabor , & decem milia pugnatorum cum eo.

Perterruitque Dominus Sisaram & omnes currus ejus , universamque multitudinem in ore gladii ad conspectum Barac : in tantum , ut Sisara de curru desiliens , pedibus fugeret , & Barac persequeretur fugientes currus & exercitum usque ad Haroseth gentium , & omnis hostium multitudo usque ad internecionem caderet. Sisara autem fugiens , pervenit ad tentorium Jahel uxoris Haber Cinæi. Erat enim pax inter Jabin regem Asor & domum Haber Cinæi. Egressa igitur Jahel in occursum Sisaræ , dixit ad eum : Intra ad me , domine mi ; intra , ne timeas. Qui ingressus tabernaculum ejus , & operatus ab ea pallio , dixit ad eam : Da mihi , obsecro , paululum aquæ , quia sitio valde. Quæ aperuit utrem lactis , & dedit ei bibere , & operuit illum. Dixitque Sisara ad eam : Sta ante ostium tabernaculi ; & cum venerit aliquis interrogans te , & dicens : Numquid hæc est aliquis ? respondebis : Nullus est. Tulit itaque Jahel uxor Haber clavum tabernaculi , assumens pariter & malleum ; & ingressa absconditæ , & cum silentio , posuit supra tempus capitis ejus clavum , percussitque malleo dextræ in cerebrum usque ad terram ; qui soporem mori consocians defecit , & mortuus est.

B. Quasi columba. 132.

Actio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 2.

IN illo tempore; Prope erat Pascha Judæorum, & ascendit Jesus Jerosolymam: & invenit in templo vendentes boves, & oves, & columbas, & numularios sedentes. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 29.

Quid audivimus, fratres? Ecce templum illud figura adhuc erat; & ejecit inde Dominus omnes qui sua quærebant, qui ad nundinas venerant. Et quæ ibi vendebant illi? Quæ opus habebant homines in sacrificiis illius temporis. Non ergo magnum peccatum, si hoc vendebant in templo, quod emebatur ut offerretur in templo; & tamen ejecit inde illos. Quid si ibi ebriosos inveniret, quid faceret Dominus; si vendentes ea quæ licita sunt, & contra justitiam non sunt, (quæ enim honeste emuntur, non illicitè venduntur,) expulit tamen, & non est passus domum orationis fieri domum negotiationis?

R. Dixit Jesus his qui columbas vendebant: *Auferte ista hinc, & †Nolite facere domum Patris mei domum negotiationis. *V.* Numquid ergo spelunca latronum facta est domus ista? Ego, ego sum: ego vidi, dicit Dominus. *Auferte. Glória. †Nolite. *Joan. 2. Jerom. 7.*

Ad Benedictus. Ant. 6. F. Cum esset Jesus Jerosolymis in Pascha in die festo, multi crediderunt in nomine ejus, videntes signa ejus quæ faciebat. *Joan. 2.*

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut sacro nos purificante jejúno, sinceris mentibus, plenæque fide ad sancta ventura facias pervenire; Per.

C A N O N.

Ex Statutis Stéphani de Pontécáro, Parisiensis Episcopi.

Ante annum 15 19. Tit. de Paris.

Hortamur, ut si quidam ad confessionem delictorum suis accesserint, asserentes se non posse abstinere, eorum confessiones recipiatis, & bonum consilium abstinendi & satisfaciendi distribuatis: & licet vera pœnitentia non sit, & infructuosa quoad vitam æternam, tamen valebit & poterit eis prodesse, quoad multa.

Ad Magnificat. Ant. 7. d. Jesus non credebatur semetipsum eis, eo quod ipse nosset omnes, & quia opus ei non erat ut quis testimonium perhiberet de homine: ipse enim sciebat quid esset in homine. *Joan. 2.*

Oratio.

DEprecationem nostram, quæsumus, Dñe, benignus exaudi: & quibus supplicandi præstas affectum, tribue defensionis auxiliū; Per.

K iij.

FERIA TERTIA.

De libro Iudicum.

Lectio j. Cap. 6.

VENIT Angelus Dómini, & sedit sub quercu quæ erat in Ephra, & pertinēbat ad Joas patrem familiæ Ezri. Cūque Gedeon filius ejus excūteret atque purgaret frumenta in torculari, ut fugeret Mádian, apparuit ei Angelus Dómini, & ait: Dóminus tecum, virorum fortissime. Dixitque ei Gedeon: Obsecro, mi dómine, si Dóminus nobiscum est, cur apprehenderunt nos hæc ómnia? Ubi sunt mirabilia ejus quæ narraverunt patres nostri, atque dixerunt: De Egypto eduxit nos Dóminus? Nunc autem dereliquit nos Dóminus, & tradidit in manu Mádian. Respexitque ad eum Dóminus, & ait: Vade in hac fortitudine tua, & liberabis Israel de manu Mádian: scito quód misserim te. Qui respondens, ait: Obsecro, mi dómine, in quo liberabo Israel? Ecce familia mea infima est in Manasse, & ego mínimus in domo patris mei.

R. Scimus. 132.

Lectio ij. Cap. 7.

INGRESSUSQUE est Gedeon, & trecenti viri qui erant cum eo in partem castrorum, incipientibus vigiliis noctis mediæ; & eustodibus suscitatis, cepérunt búccinis clangere, & complódere inter se agénas. Cūque per gyrum

castrorum in tribus personarent locis, & hydrias confregissent, tenuerunt sinistris manibus lámpades, & dextris sonantes tubas, clamaveruntque: Gládius Dómini & Gedeónis; stantes singuli in loco suo per circum castrorum hostilium. Omnia itaque castra turbata sunt, & vociferantes ululantisque fugerunt; & nihilóminus insulébant trecenti viri búccinis personantes. Immisitque Dóminus gladium in ómnibus castris, & mutua se cæde truncabant.

R. Tu, Dómine. 132.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo tempore; Jam die festo mediante, ascendit Jesus in templum, & docebat. Et mirabantur Judæi, dicentes: Quómódò hic literat scie, cū non didicerit? Et reliqua.

Homília sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 29.

QUIS nesciat hoc esse facere voluntatem Dei, operari opus ejus, id est, quód illi placet? Ipse autem Dóminus aperte alio loco dicit: Hoc est opus Dei, ut credátis in eum quem ille misit. Ut credátis in eum, non ut credátis ei. Sed si créditis in eum, créditis ei. Non autem consuevit qui credit ei, credit in eum; nam & dæmones credebant ei, & non credebant in eum. Rursus etiam de Apó-

Olis ipsius possumus dicere :
 credimus Paulo., sed non
 credimus in Paulum : credi-
 mus Petro, sed non credimus
 in Petrum. Credenti enim
 in eum qui justificat impium,
 deputatur fides ejus ad ju-
 stitiam. Quid est ergo, Cre-
 dere in eum ? Credendo
 amare, credendo diligere,
 credendo in eam ire, &
 ejus membris incorporari.
 Ipsa est ergo fides quam de
 nobis exigit Deus : &
 non invenit quod exigit,
 nisi donaverit quod invē-
 niat. Quæ fides, nisi quam
 definivit alio loco Apосто-
 lus, plenissime dicens : Ne-
 que circumcisio aliquid val-
 let, neque præputium, sed
 fides quæ per dilectionem
 operatur ? Non qualiscum-
 que fides, sed fides quæ
 per dilectionem operatur :
 hæc in se sit, & intelligen-
 de doctrina Dei. Quid enim
 intelliges ? Quia doctrina
 ista non est mea, sed ejus
 qui me misit ; id est, Intél-
 liges quia Christus Dei Fi-
 lius, qui est doctrina Patris,
 non est ex seipso, sed Filius
 est Patris.

R. Dixit Jesus Judæis :
 Mea doctrina non est mea,
 sed ejus qui misit me : * Si
 quis voluerit voluntatem
 ejus facere, cognoscat de
 doctrina utrum ex Deo sit,
 an ego. à meipso loquar.
 ¶ Omnis sapientia à Dó-
 mino Deo est, & præbuit
 illam diligentibus se. * Si.
 Glória. Si. *Joan. 7. Ecce, &*

Ad Benedictus. Ant. 8. G.
 Clamabat Jesus in templo,
 dicens : Et me scitis, & unde
 sum scitis, & à meipso non
 veni. *Joan. 7.*

Oratio.

DA, quæsumus, Dómi-
 ne, pópulis christiánis
 quod profitentur agnósce-
 re, & agnition dignis pœ-
 nitentiae fructibus adipisci ;
 Per.

C A N O N.

*Ex Régulis sacramentalibus
 sancti Caroli, Mediola-
 nensis Archiepiscopi.*

*De observandis in ministerio
 Sacramenti Pœnitentie.*

Videat diligenter Con-
 fessorius ne quem ab-
 solvat qui vel odium, ini-
 micitiamve depónere no-
 lit, vel restituere pro fa-
 cultate recuset alienum, vel
 à statu peccati mortális pa-
 ratus non sit discedere, oc-
 casionemve similis peccati
 vitare : quæ de re doctrinas
 probatas studeat rectè co-
 gnoscere, & secundam eas
 sese gerere.

Ad Magnificat. Ant. 1. g.
 Quærebant eum apprehén-
 dere ; & nemo misit in
 illum manus, quia nondum
 venerat hora ejus. *Joan. 7.*

Oratio.

Præsta, quæsumus, om-
 nispotens Deus, ut qui
 protectionis tuæ grátiam
 quærimus, universa nobis
 adversántia, te adjuvante,
 vincamus ; Per Dóminum
 nostrum Jesum Christum
 Filium tuum.

K iv.

FERIA QUARTA.

De libro Iudicum.

Lectio j. Cap. 11.

Fuit illo témpore Jephthe Galaadites vir fortissimus atque pugnator, filius mulieris meretricis, qui natus est de Galaad. Hábuit autem Galaad uxorem de qua suscepit filios: qui postquam creverant, eiecérunt Jephthe, dicentes: Hæres in domo patris nostri esse non póteris, quia de áltera matre natus es. Quos ille fugiens atque devitans, habitávit in terra Tob. Congregatíque sunt ad eum viri inopes & latrocinantes, & quasi principem sequebantur. In illis diébus pugnábant filii Ammon contra Israel. Quibus ácrius instántibus, perrexérunt majóres natu de Galaad, ut róllerent in auxílium sui Jephthe de terra Tob; dixeruntque ad eum: Veni, & esto princeps noster, & pugna contra filios Ammon. Quibus ille respondit: Nonne vos estis, qui odistis me, & eiecistis de domo patris mei? & nunc venistis ad me necessitate compulsí. Dixeruntque príncipes Galaad ad Jephthe: Ob hanc igitur causam nunc ad te venimus, ut proficiáscáris nobiscum, & pugnes contra filios Ammon, síque dux ómnium qui habitant in Galaad, Jephthe quoque dixit eis: Si verè venistis ad me, ut pugnem pro vobis contra filios Ammon, tradi-

deritque eos Dóminus in manus meas, ego ero vester princeps? Qui responderunt ei: Dóminus qui hæc audit, ipse mediátor ac testis est quód nostra promissa faciemus.

R. Jurávi, & stáui custodire. 132.

Lectio ij.

Factus est ergo super Jephthe Spíritus Dómini, & circúiens Galaad, & Manasse, Maspha quoque Galaad, & inde tránsiens ad filios Ammon, votum vovit Dómino, dicens: Si tradideris filios Ammon in manus meas, quicumque primus fuerit egressus de fóribus domus meæ, mihiq; occurrerit revertenti cum pace á filiis Ammon, eum holocaustum offeram Dómino. Transivitque Jephthe ad filios Ammon, ut pugnaret contra eos, quos tradidit Dóminus in manus ejus. Percussitque ab Aroer usque dum vénias in Mennich, viginti civitates, & usque ad Abel quæ est vineis cónsita, plagá magná nimis; humiliatíque sunt filii Ammon á filiis Israel. Revertente autem Jephthe in Maspha domum suam, occurrit ei unigénita filia sua cum tympanis & choris; non enim habebat álíos liberos. Quá visá, scindit vestimenta sua, & ait: Heu me! filia mea, decepti stí me, & ipsa decepta es: aperui enim os meum ad Dóminum, & aliud fáce-

Non pòtero. Cui illa respondit : Pater mi , si aperuisti os tuum ad Dòminum , fac mihi quodcumque pollicitus es , concessa tibi ultione atque victòria de hòstibus tuis. Dixitque ad patrem : Hoc solum mihi pràsta quod deprecor : dimitte me ut duobus mènibus circumeam montes , & plangam virginitatem meam cum sodalibus meis. Cui ille respondit : Vade. Et dimisit eam duobus mènibus. Cùmque abiisset cum sociis ac sodalibus suis , flebat virginitatem suam in montibus. Expletisque duobus mènibus , reversa est ad patrem suum , & fecit ei sicut voverat , quæ ignorabat virum. Exinde mos increbuit in Israël , & consuetudo servata est , ut post anni circulum convéniant in unum filia Israel , & plangent filiam Jephthæ Galaaditæ diebus quatuor.

R. Pòsui faciem meam ad Dòminum. 132.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 9.

IN illo tempore ; Præteriens Jesus , vidit hominem cæcum à nativitate. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 44. n. 1.

Genus humanum est iste cæcus ; hæc enim cæcitas contigit in primo homine per peccatum , de quo

omnes originem duximus , non solum mortis , sed etiam iniquitatis. Si enim cæcitas est infidelitas , & illuminatio fides ; quem fidèlem , quando venit Christus , invenit ? Quandoquidem Apostolus natus in gente Prophetarum , dicit : Fuius & nos aliquando naturæ filii iræ , sicut & ceteri. Si filii iræ , filii vindictæ , filii pœnæ , filii gehennæ. Quomodo naturæ , nisi quia peccante primo homine , vitium pro naturâ inolèvit ? Si vitium pro naturâ inolèvit , secundum mentem omnis homocæcus natus est. Si enim videt , non opus habet ductore : si opus habet ductore & illuminatore , cæcus ergo est. Venit Dòminus , expuit in terram , de saliva sua lutum fecit , & inunxit oculos cæci. Inunctus erat , & nondum videbat. Misit illum ad piscinam : lavit oculos in ea : baptizatus est in Christo. Hoc catechumèni audiant ; non eis sufficit quòd inuncti sunt : festinent ad lavacrum , si lumen inquisunt.

R. Expuit Jesus in terram , fecit lutum , linxit oculos cæci , & dixit ei : * Vade , lava. † Abiit , & lavit , & venit videns. ‡ Hæc dicit Dòminus Deus : Ducam cæcos in viam quam nesciunt ; ponam tenebras coram eis in lucem. * Vade. Glòria Patri. † Abiit. *Joan. 9. 15. 42.*

Ad Benedictus. Ant. 4. d.
A século non est auditum
 quia quis aperuit oculos cæci
 nati. Nisi esset hic à Deo,
 non pòterat facere quid-
 quam. *Joan. 9.*

Oratio.

DA, quæsumus, famulis
 tuis, Dómine, spíri-
 tum novum, & Ecclesiæ
 tuæ annue jejúniis; ut ad
 superni lúminis claritatem,
 & regenerandi oculos apé-
 riant, & renáti semper in-
 cédant; Per.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi
 primo.

Anno 1565. P. 2. C. 6.

Confessores Cánones pœ-
 niténtiales bene nóve-
 rint; & de pœniténtia quam
 cuique peccáto præscripse-
 runt, confitentes admó-
 neant; ut tantò diligentius
 à peccátis cavére studeant,
 quantò in pœniténtiis Cá-
 nonum mitigandis beni-
 gníorem in se Ecclesiám
 experiuntur.

Ad Magnificat. Ant. 3. d.

Cùm invenisset Jesus cæ-
 cum, dixit ei: Tu credis in
 Fílium Dei? At ille ait:
 Credo, Dómine; & pró-
 cidens, adorávit eum.
Joan. 9.

Oratio.

Conserva in nobis, quæ-
 sumus, Dómine, mi-
 sericórdiam tuam; ut quos
 ab erróris liberaisti caligine,
 veritátis tuæ firmitus inhæ-
 rére scías documentó; Per
 Dóminum.

FERIA QUINTA

De libro Júdicum.

Lectio 1. Cap. 13.

Rursus fílii Israël fe-
 cérent malum in con-
 spectu Dómini; qui
 trádedit eos in manus Phi-
 listhinórum quadraginta an-
 nis. Erat autem quidam vir
 de Sáraa, & de stirpe Dan,
 nómine Mánue, habens uxó-
 rem stérilem. Cui apparuit
 Angelus Dómini, & dixit
 ad eam: Stérilis es, & ab-
 que liberis; sed concipies &
 páries fílium. Cave ergo ne
 bibas vinum ac sícera, &
 nec immundum quidquam
 cómedas, quia concipies &
 páries fílium, cujus non
 tanget caput novácula; erit
 enim Nazareus Dei ab in-
 fántia sua & ex matris úte-
 ro, & ipse incipiet liberáre
 Israël de manu Philisthinó-
 rum. Quæ cùm venisset ad
 maritum suum, dixit ei:
 Vir Dei venit ad me; ha-
 bens vultum angélicum, ter-
 ribilis nimis. Quem cùm in-
 terrogassem, quis esset, &
 unde venisset, & quo nó-
 mine vocarétur, nóluit mihi
 dícere; sed hoc respondit:
 Ecce concipies & páries fí-
 lium: cave ne vinum bibas
 nec sícera, & ne aliquó
 vescáris immundo: erit enim
 puer Nazareus Dei ab infán-
 tia sua, ex útero matris suæ
 usque ad diem mortis suæ.
 Orávit itaque Mánue Dó-
 minum, & ait: Obsecro,
 Dómine, ut vir Dei quem
 misisti, véniat herum, &

doceat nos quid debeamus
facere de pueri qui nascitū-
rus est. Exaudivitque Dōmi-
nus deprecantem Mānue.

Ps. Projicite. 131.

Leſio ij.

ET nesciēbat Mānue quid
Angelus Dōmini eſſet.
Dixitque ad eum : Quod eſt
tibi nomen ; ut , ſi ſermo
tuus fuerit expleus , hono-
rēmpſte ? Cui illerēpondit :
Cur queris nomen meum ,
quod eſt mirabile ? Toler ita-
que Mānue hædum de ca-
pris , & libamenta , & pōſuit
ſuper petram , offerens Dō-
mino qui facit mirabilia ;
iple autem & uxor ejus in-
tuebantur. Cūque aſcēde-
ret flamma altaris in cœlum ,
Angelus Dōmini pāriter in
flamma aſcendit. Quod cū
vidiſſent Mānue & uxor
ejus , proni ceciderunt in
terram , & altaris non ap-
paruit Angelus Dōmini. Sta-
timque intellexit Mānue An-
gelum Dōmini eſſe , & di-
xit ad uxorem ſuam : Mor-
te moriēmur , quia vidimus
Deum. Cui reſpondit mi-
lier : Si Dōminus nos veller
occidere , de manibus noſtris
holocauſtum & libamenta
non ſuſcepſiſſet , nec oſten-
diſſet nobis hæc omnia ,
neque ea quæ ſunt ventura
dixiſſet. Péperit itaque ſi-
lium , & vocavit nomen ejus
Samſon. Crevitque puer , &
benedixit ei Dōminus. Cœ-
pitque Spiritus Dōmini eſſe
cū eo.

Ps. Quasi columba, 132.

Lectio ſancti Evangelii ſe-
cundum Lucam.

Leſio iij. Cap. 7.

IN illo tēpore ; ibat Je-
ſus in civitatem quæ vo-
cātur Naïm ; & ibant cum
eo diſcipuli ejus , & turba
copioſa. Cū autem appre-
pinquāret portæ civitatis ,
ecce defunctus efferebātur
filius ſolus matris ſus.
Et reliqua.

Homilia ſancti Ambroſii
Epſcopi.

Lit. 5. Comment. in Luc.

AUDIO Dei verbo , ſto-
resunt acerbi illi ſūne-
ris portitores , qui corpus hæ-
mānum lethālī fluxu naturæ
materialis urgebant. Quid
enim aliud , niſi quaſi in
quodam ſeretro , hoc eſt ,
ſupremi ſuneris instrumen-
to , jacemus exānimes ; cū
vel ignis immōdicæ cupi-
ditatis exæſtuat , vel frigi-
dus humor exandat , vel pi-
grā quādam terſēni corporis
habitudine vigor hebetatur
animōrum ; vel concretā no-
ſter ſpiritus labe , puræ lucis
vācuus , mentem alit ? Hi
ſunt noſtri ſuneris portitō-
res. Sed quāvis ſuprema
mortis ſpem vitæ omnis
abolēverint , & tūmulo prō-
xima corpora jaceant de-
functorum ; verbo tamen
Dei jam moritūra reſurgant
cadāvera , vox redit , reddi-
tur filius matri , revocatur
a tūmulo , eripitur a ſepul-
cro. Quis eſt iſte tūmulus
tuus , niſi mali mores ? Tū-
mulus tuus perfidia eſt ; ſer-

pulcrum tuum guttur est. Sepulcrum patens est guttur eorum, unde verba mortua proferuntur. Ab hoc sepulcro te liberat Christus: ab hoc tumultu resurges, si audias verbum Dei. Et si grave peccatum est, quod poenitentiae tuae lacrymis ipse lavare non possis, fiat pro te mater Ecclesia, quae pro singulis tanquam pro unicis filiis vidua mater intervenit. Compáitur enim quodam spiritali dolore naturae, cum suos liberos lethálibus vitiis ad mortem cernit urgeri.

¶ Defunctus efferebatur filius unicus matris suae; & haec vidua erat: quam cum vidisset * Dóminus, misericórdia motus super eam, † Dixit illi: Noli flere. ¶ Non despiciet Dóminus viduam, si effundat loquelam gemitus. * Dóminus misericórdia motus super eam, † Dixit illi: Noli flere. Glória Patri. † Dixit illi: Noli flere. *Luc. 7.*

Eccli. 35.

¶ Ad Benedictus. *Ant. 1. D.* Tétigit loculum Iesus, & ait: Adolescens, tibi dico, Surge. Et resédit qui erat mortuus, & coepit loqui. Et dedit illum matri suae. *Luc. 7.*

Oratio.

Moveant pietatem tuam, misericors Deus, afflictæ Ecclesiæ preces & lachrymæ; ut à morte peccati sui virtute resurgentes, in

æternum non moriamur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus.

C A N O N.

Ex Concilio Wormasiensi.

Anno 868. C. 27.

Poenitentibus, secundum differentiam peccatorum, sacerdotis arbitrio poenitentiae decernuntur. Debet itaque sacerdos in poenitentia danda singulorum causas singularem considerare, originem quoque, modumque culpæ, & affectus gemitusque delinquentium diligenter examinare, manifesteque cognoscere, temporum etiam & personarum, locorum quoque & ætatis qualitates inspicere; ut etiam pro consideratione locorum, ætatis, & temporum, seu pro qualitate delictorum, atque gemituum uniuscuiusque delinquentis, à sacris regalis oculos non reſſectat.

Ad Magnificat. *Ant. 4. f.* Magnificabant Deum, dicentes: Quia Prophéta magnus surrexit in nobis; & quia Deus visitavit plebem suam. *Luc. 7.*

Oratio.

Tuam, Dómine, in afflictione nostra misericórdiam deprecámur, ut non desit nobis grátia tua solatium, quæ duce, ad æterna gaudia perducámur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

P E R I A S E X T A.

De libro Iudicum.

Lectio j. Cap. 16.

Samson cum apprehendissent Philisthiim, statim. eruerunt oculos ejus, & duxerunt Gazam vinctum catenis, & clausum in carcere molere fecerunt. Jamque capilli ejus renasci coeperant, & principes Philistinorum convenerunt in unum, ut immolarent hostias magnificas Dagon deo suo, & epularentur, dicentes: Tradidit deus noster inimicum nostrum Samson in manus nostras. Quod etiam populus videns, laudabat eum suum, eademque dicebat: Tradidit deus noster adversarium nostrum in manus nostras, qui delavit terram nostram, & occidit plurimos. Lætantesque per convivia, sumptis jam epulis, præceperunt ut vocaretur Samson, & ante eos luderet.

R. Scimus. 132.

Lectio ij.

Qui adductus de carcere, ludébat ante eos, feceruntque eum stare inter duas columnas. Qui dixit puero regenti gressus suos: Dimitte me, ut tangam columnas quibus omnis imminet domus, & reclinet super eas, & paululum requiescam. Domus autem erat plena virorum ac mulierum, & erant ibi omnes principes Philistinorum, ac de recto & solario circiter tria millia

utriusque sexus, spectantes ludentem Samson. At ille, invocato Domino, ait: Domine Deus meus, memento mei, & redde mihi nunc fortitudinem pristinam. Deus meus, ut ulciscar me de hostibus meis, & pro amissione ultionem recipiam: Et apprehendens ambas columnas quibus innitebatur domus, alteramque earum dexterâ, & alteram levâ tenens, ait: Moriatur anima mea cum Philisthiim. Concussisque fortiter columnis, cecidit domus super omnes principes & ceteram multitudinem quæ ibi erat; multoque plures interfecit moriens, quam antè vivus occiderat.

R. Tu, Domine. 132.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 11.

In illo tempore; Erat quidam languens Lázarus à Bethánia, de castello Mariæ & Marthæ sororis ejus. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 98. de verbis Evangelii.

Videte genus resurrectionis. Processit de monumento vivus, & ambulare non poterat. Et Dominus ad discipulos: Solvite eum, & sinite abire. Ille suscitavit mortuum, illi solverunt ligatum. Aliquid pertinere videte ad propriam majestatem Dei suscitantis. Increpatum

aliquis in mala consuetudine positus, verbo veritatis. Quam multi increpantur, & non audiunt! Quis ergo agit intus cum illo qui audit? Quis vitam inspirat intrinsecus? Quis est qui secretam pellicit mortem, secretam dat vitam? Nonne post oburgationes, post increpationes dimittuntur homines cogitationibus suis, & incipiunt secum volvere quam malam vitam gerant, quam pessimam consuetudine premantur? Deinde displicentes sibi mutare vitam instituunt. Resurrexerunt isti: revixerunt quibus displicet quod fuerunt; sed reviviscentes ambulare non possunt. Hæc sunt vincula ipsius reatus. Opus est ergo, ut qui revixit, solvatur, & ire permittatur. Hoc officium discipulis dedit, quibus ait: Quæ solveritis in terra, soluta sunt & in celo.

℟. Ego sum resurrectio & vita: * Qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet: & † Omnis qui vivit, & credit in me, non morietur in æternum. †. Educam vos de sepulcris vestris, & sciatis quia ego Dominus. * Qui, Glória Patri. † Omnis.

Joan. 11. Ezech. 37.

Ad Benedictus. Ant. 1. a. Prodiit qui fuerat mortuus, ligatus pedes & manus insistis: & facies illius sudario erat ligata. Dixit eis Iesus: Solvite eum, & sinite abire. *Joan. 11.*

Oratio.

EXaudi nos, Domine, per continua jejunia tuam pro peccatoribus misericordiam deprecantes; ut voce tuâ interiori renovati à peccatorum vinculis liberentur; Per.

C A N O N.

Ex Concilio Lateranensi secundo.

Anno 1139. C. 22.

Quia inter cetera unum est quod sanctam maxime perturbat Ecclesiam, falsa videlicet poenitentia; confratres nostros & Presbyteros admonemus, ne falsis poenitentis Laicorum animas decipi & in infernum pertrahi patiantur. Falsam autem poenitentiam esse constat, cum spretis pluribus, de uno solo poenitentia agitur; aut cum sic agitur de uno, ut non discedatur ab alio; cum poenitens ab officio non recedit, quod sine peccato agi nullâ ratione prævalet; aut si odium in corde gestetur, aut si offenso cussilibet non satisfiat, aut si offendenti offensus non indulgeat, aut si arma quis contra justitiam gerat.

Ad-Magnificat. Ant. 1. f. Multi ex Judæis qui venerant ad Mariam & Martham, & viderant quæ fecit Iesus, crediderunt in eum. *Joan. 11.*

Oratio.

DA nobis, quaesumus, Domine, hoc consequi per officia pietatis, ut operibus tuis credere, & doctrinæ

coelesti firmiter adhærere
valeamus; Per.

S A B B A T O.

Incipit liber Ruth.

Leſſio j. Cap. 1.

IN diebus unſus Iudicis,
quando Iudices præerant,
facta eſt fames in terra.
Abiitque homo de Bêthleem
Juda, ut peregrinaretur in
regiõne Moabîtide cum uxõ-
re ſua ac duõbus liberis. Ip-
ſe vocabatur Elimelech, &
uxor ejus Noëmi: & duo fi-
lii, alter Máhalon, & alter
Chélion, Ephrathæi de Bêth-
leem Juda. Ingreſſiſque re-
giõnem Moabîtidem, mor-
rabantur ibi. Et mortuus eſt
Elimelech maritus Noëmi;
remanſitque ipſa cum filiis.
Qui acceperunt uxõres Moa-
bîtidas, quarum una voca-
batur Orpha, altera verò
Ruth. Manſeruntque ibi de-
cem annis, & ambo morui
ſunt, Máhalon videlicet &
Chélion: remanſitque mu-
lier orbata duõbus liberis ac
marito. Et ſurrexit ut in pá-
triam pèrgeret, cum utræque
nuru ſua de regiõne Moabî-
tide; audiverat enim quòd
reſpexiſſet Dóminus popu-
lum ſuum, & dediſſet eis
eſcas.

R. Jurávi. 132.

Leſſio ij. Cap. 4.

TULit itaque Booz Ruth,
& accepit uxõrem: in-
greſſuſque eſt ad eam, & de-
dit illi Dóminus ut concipe-
ret & páreret filium. Dixe-
runtque mulieres ad Noëmi:
Benedictus Dóminus, qui

non eſt paſſus ut deſiceret
ſucceſſor familiæ tuæ, &
vocaretur nomen ejus in Iſ-
rael; & hábeas qui conſolè-
tur animam tuam, & enu-
triat ſenectutem: de nutr-
enim tua natus eſt, quæ te dí-
ligit; & multò tibi meliõr
eſt, quàm ſi ſeptem hábères
filios. Suſceptumque Noëmi
puerum, poſuit in ſinu ſuo,
& nutritis ac gèrulae funge-
batur officio. Vicinæ autem
mulieres congratulantes ej,
& dicentes, Natus eſt filius
Noëmi, vocaverunt nomen
ejus Obed. Hic eſt pater Iſai,
patris David.

R. Poſui. 132.

*Lectio ſancti Evangelii ſe-
cundum Joannem.*

Leſſio iij. Cap. 8.

IN illo tempore; Locutus
eſt Jeſus Scribis & Pha-
riſæis, dicens: Ego ſum lux
mundi: qui ſequitur me,
non ambulat in tenebris,
ſed habébit lumen vitæ. Et
réliqua.

*Homília ſancti Auguſtini
Epiſcopi.*

*In Joan. Evang. Traſſ. 34.
num. 2.*

NON eſt Dóminus Chri-
ſtus ſol factus, ſed per
quem ſol factus eſt. Omnia
enim per ipſum facta ſunt,
& ſine ipſo factum eſt nihil.
Eſt ergo lux quæ fecit hanc
lucem. Hanc amemus, hanc
intelligere cupiamus, ipſam
ſiriamus; ut ad ipſam, duce
ipſa, aliquando veniamus:
& in illa ita vivamus, ut
nunquam omnino mori-

232 *Sabbato Hebdom. IV. Quadragesima.*

mur. Per hoc Lumen factum est solis lumen; & Lumen quod fecit solem, sub quo fecit & nos, factum est sub sole propter nos. Noti contemnere nubem carnis: nube regitur, non ut obscuretur, sed ut temperetur. Loquens ergo per nubem carnis Lumen inefficiens, Lumen sapientiae, ait hominibus: Ego sum lux mundi. Qui sequitur me, non ambulabit in tenebris, sed habebit lumen vitae. In eo quod facere debemus, praesens tempus posuit; quod autem promissit facientibus, futuri temporis verbo significavit. Qui sequitur, habebit. Modò sequitur, post habebit: modò sequitur per fidem, post habebit per speciem. Ergo modò sequamur Dominum: veritate perfruamur, cum viderimus faciem ad faciem.

R. Locutus est Jesus: Ego sum lux mundi: * Qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed † Habebit lumen vitae. *℣.* In me gratia omnis viae & veritatis: in me omnis spes vitae & virtutis. * Qui sequitur. Gloria. † Habebit. *Joan. 8. Eccli. 24.*

Ad Benedictus. Ant. 3. a. Locutus est Jesus, docens in templo: & nemo apprehendit eum, quia necdum venerat hora ejus. *Joan. 8.*

Oratio.

Cordibus nostris, quaesumus, Domine, gratiae tuae lucem benignus infunde; ut mandatorum tuorum

lege percepta, te sequamur; & ad lumen aeternae vitae pervenire mereamur; Qui vivis & regnas; &c.

C A N O N.

Ex Concilio Aquisgranensi. Anno 816. Can. 37.

Poenitentium causae pen-
sanda sunt; & tunc ligandi atque solvendi potestas exercenda. Videndum est quae culpa praecesserit, aut quae sit poenitentia secuta post culpam; ut quos omnipotens Deus per compunctionis gratiam visitat, illos Pastoris sententia absolvar: tunc enim vera est absolutio praesidentis, cum interni arbitrium sequitur iudicis.

AD VESPERAS.

Antiph. & Psalmi de Psalterio.

Capitulum. Lévit. 23:

Hab sunt feriae Domini sanctae, quas celebrare debetis temporibus suis. Mense primo, quartadecima die mensis ad vespertum, Phase Domini est: & quintadecima die mensis hujus, sollemnitas azymorum Domini est.

Hymnus.

Fando quis audivit? Dei Quis grande dicat brachium?

Percussa mens confunditur; Stupet fides, vox deficit.

Ab orbe, Jesu, condito Occisus Agnus, nunc Patri Priscis adumbratam sacris Ardes licere victimam.

At cur humi stratus jaces? Quis iste moerentis pavon?

Dominica Passionis.

239

Quis iste, qui toto fluit
Sudor cruentus corpore?

Hunc vis doloris exprimit,
Horrorque teter criminum:

Vices nocentium sustinens,
Iram reformidas Patris.

Te terret objectus calix:
At ille, ni totum bibas,
Per sempiterna nos manet
Exhauriendus secula.

Vincet pavorem caritas;
Vincet voluntas patria:
Temet potestati, Deus,
Tradis tenebrarum volens.

Et jam flagellis, scitibus,
Ludibriis, spinis, cruci,
Piacularis hostia,
Voves adorandum caput.

Qui Filium tradit, Patri,
Natusque sit laus victimæ:
Par sit tibi laus, qui sacram
Succendis aram, Spiritus.

Amen.

✠. Sacrificium & oblationem noluisse; ✠. Corpus autem aptasti mihi. *Ps. 39. Hebr. 10.*

Ad Magnificat. Ant. 4. c.
Ego quasi agnus mansuetus,
qui portatur ad victimam.
Jerem. 11.

Oratio, ut infra ad Laudes.

**COMPLETORIUM, ut
supra. 141.**

**D O M I N I C A
Passionis.**

AD OFFICIUM NOCT.
Invis. Christum qui passus
est pro nobis, ✠ Venite, adoremus. *1. Petr. 4.*

Ps. Venite, in cuius sine
non dicitur Glória Patri. *sed
sine loco reperitur Invisito-*

*rium. Quod servatur quondam
in Officio de Tempore usque ad
Feriam quartam maioris Hebdomada inclusivè.*

Hymnus, Opprobriis. infra, 240.

Antiph. Psalmi & VVV. ut in Psalterio.

IN I. NOCTURNO.
Incipit liber Jeremiæ Prophætæ.

Lectio 1. Cap. 1.

Verba Jeremiæ filii
Heliæ de sacerdotibus qui fuerunt in
Anathoth, in terra Bénéjamin. Quod factum est verbum Domini ad eum in diebus Josæ filii Amon regis Juda, in tertio-décimo anno regni ejus. Et factum est in diebus Joachim filii Josæ regis Juda, usque ad consummationem undécimi anni Sedécie filii Josæ regis Juda, usque ad transmigrationem Jerusalem, in mense quinto. Et factum est verbum Domini ad me, dicens: Priusquam te formarem in utero, novi te: & antequam exires de vulva, sanctificavi te; & prophétam in gentibus dedi te. Et dixi: A, a, Domine Deus: ecce nescio loqui, quia puer ego sum. Et dixit Dominus ad me: Noli dicere, Puer sum; quoniam ad omnia quæ mittam te, ibis: & universa quæcumque mandávero tibi, loqueris. Ne timeas a facie eorum, quia tecum ego sum, ut eruam te, dicit Dominus. ¶ Jerusalem, Jerusalem,

convértere ad Dóminum Deum tuum.

¶ Sic terminantur omnes Lectiones de Jeremia Propheta, ab hac die usque ad Pascha exclusivè, nihil respondendo.

R. Dixit Dóminus ad Móysen : Mense primo, quartá-décimá die mensis, Phase Dómini erit; offeretisque hircum pro peccato unum. * Ut expiétur pro vobis. *¶* Non per sanguinem hircórum & taurórum, sed per proprium sanguinem introivit Christus in Sancta, * Ut. Num. 28. Hebr. 9.

Lectio ij. Cap. 2.

HÆc dicit Dóminus: Quid invenérunt patres vestri in me iniquitatis, quia elongavérunt à me, & ambulavérunt post vanitatem, & vani facti sunt? Et non dixerunt: Ubi est Dóminus qui ascéndere nos fecit de terra Ægypti; qui traduxit nos per desertum, per terram inhabitabilem & inviam, per terram suis, & imaginem mortis, per terram in qua non ambulávis vir, neque habitávit homo? Et induxi vos in terram Carméli, ut comederétis fructum ejus, & optima illius: & ingressi contaminastis terram meam, & hereditatem meam posuistis in abominationem. Sacerdotes non dixerunt: Ubi est Dóminus? Et tenentes legem nesciérunt me, & pastores prevaricati sunt in me: & prophetae prophetavérunt in

Baal, & idóla fecúti sunt. Propterea adhuc iudicio contendam vobiscum, ait Dóminus, & cum filiis vestris disceptábo. Jerúsalem.

R. Sument filii Israel de sanguine agni, ac ponent super utrumque postem, & in superliminariis domórum; * Erit autem sanguis in signum, nec erit plaga disperdens. *¶* Justificati in sanguine Christi, salvi erimus ab ira per ipsum; * Erit. *Exod. 12. Rom. 5.*

Lectio iij.

TRansite ad insulas Cethim, & videte; & in Cedar mœtite, & considerate vehementer: & videte si factum est hujusmodi, si mutávit gens deos suos; & certe ipsi non sunt dii: populus verò meas mutávit glóriam suam in idólam. Obstupescite, cœli, super hoc; & portæ ejus, desolámini vehementer, dicit Dóminus. Duo enim mala fecit populus meus: me dereliquerunt fontem aquæ vivæ, & fodérunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas. Numquid servus est Israel, aut vernaculus? quare ergo factus est in prædam? Super eum rugiérunt leões, & dedérunt vocem suam, posuerunt terram ejus in solitudinem: civitates ejus exustæ sunt, & non est qui habitet in eis. Filii quoque Mémphicos & Taphnes constupravérunt easque ad vérticem. Numquid

non istud factum est tibi , quia dereliquisti Dominum Deum tuum eo tempore quo ducebat te per viam ? Jerusalem.

R. Filius hominis tradetur Principibus sacerdotum , & damnabunt eum morte , & tradent eum gentibus : * Illudent ei , & conspuent eum , & flagellabunt eum , & interficient eum. ¶ Sicut ovis ad occisionem ducetur , & non aperiet os suum. * Illudent. *Marc. 10. 1f. 53.*

[*Ab hac die usque ad Pascha in omni Officio de Tempore, omittitur Gloria Patri. in Responsoriis.*]

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Leonis Papæ.

De Quadrag. 9. Lectio iv.

IN omnibus dilectissimi , solemnitatibus christianis , non ignoramus Paschale sacramentum esse precipuum. Cui condigne & congruè suscipiendo , totius quidem nos temporis instituta præformant ; sed devotionem nostram præsentem vel maxime dies exigunt , quos illi sublimissimo dispensæ misericordie sacramento scimus esse contiguos. In quibus merito à sanctis Apostolis per doctrinam Spiritus sancti majora sunt ordinata jejunia ; ut per commune consortium crucis Christi , etiam nos aliquid in eo quod propter nos gestit , ageremus ; sicut Apostolus ait : Si compatiimur , & conglorificabimur. Certa

atque secura est expectatio promissæ beatitudinis , ubi est participatio Dominiæ passionis. Tu autem.

R. Respice inimicos meos , quoniam multiplicati sunt , & odio in quo oderunt me. * Custodi , Domine , animam meam , & erue me. ¶ Oderunt me & Patrem meum , ut adimpleatur sermo qui in lege eorum scriptus est : Quia odio habuerunt me gratis. * Custodi , Domine. *Pf. 24. Joan. 15.*

Lectio v.

Nemo est , dilectissimi , cui per conditionem temporis societas hujus gloriæ denegetur , tanquam tranquillitas pacis vacua sit occasione virtutis. Apostolus enim prædicat , dicens : Omnes qui pie volunt vivere in Christo , persecutionem patientur ; & ideo nunquam deest tribulatio persecutionis , si nunquam desit observantia pietatis. Dominus ipse in exhortationibus suis dicit : Qui non accipit crucem suam , & sequitur me , non est me dignus. Nec dubitare debemus hanc vocem non solum ad discipulos Christi , sed ad cunctos fideles , totamque Ecclesiam pertinere , quæ salutare suum in his qui aderant , universaliter audiebat.

R. Deus meus es tu : * Ne discesseris à me , quoniam tribulatio proxima est ; quoniam non est qui adjuvet. ¶ Venit hora : Ecce Filius

hominis tradetur in manus
peccatorum : * Ne discer-
feris. *Pf. 21. Marc. 14.*

Lectio vij.

Sicut ergo totus est tē-
poris pie vivere, ita to-
tus est tēporis crucem
ferre ; quæ meritò unicui-
que sua dicitur, quia prò-
priis modis atque mensuris
ab unoquoque toleratur.
Unum nomen est perfec-
tionis, sed non una est cau-
sa certaminis : & plus ple-
rumquē periculi est in insti-
diatore occulto, quam in
hoste manifesto. Beatus Job
alternantibus bonis ac ma-
lis mundi hujus eruditus,
pie veraciterque dicebat :
Nonne tentatio est vita hō-
minis super terram ? quō-
niam non solis doloribus
cōrporis atque suppliciiis ani-
ma fidēlis impētur ; verum
etiam, salvā incolūmitate
membrorum, gravi morbo
urgētur, si carnis voluptate
mollitur. Sed cū caro con-
cupiscit adversus spīritum,
& spīritus adversus carnem,
præsidio crucis mens ratio-
nalis instruitur ; nec cupidi-
tatibus nōxiis illecta consen-
tit, quōniam continentiae
clavis & Dei timōre trans-
figitur.

R. Dōmine, ne elongā-
veris auxilium tuum à me :
* Ad defensōnem meam
cōspice. *Ps.* Nunc anima
mea turbata est. Et quid di-
cam ? Pater, salvifica me ex
hac hora : * Ad defensō-
nem. *Pf. 21. Joan. 12.*

IN III. NOCTURNO.

*Lectio sancti Evangelii se-
cundū Joannem.*

Lectio vij. Cap. 8.

In illo tēpore ; Dixit
Iesus turbis Judæorum :
Quis ex vobis arguet me
de peccato ? Si veritatem
dico vobis, quare non cre-
dētis mihi ? Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii

Papæ.

*Homil. 18. in Evang. hab. in
Basil. S. Petri, Dom. Pass.*

Pensate, fratres caris-
simi, mansuetudinem
Dei. Relaxare peccata
venerat, & dicebat : Quis
ex vobis arguet me de pec-
cato ? Non dedignatur ex-
ratione ostendere se pecca-
torem non esse, qui ex vir-
tute divinitatis poterat pec-
catōres justificare. Sed terrifi-
bile est valde quod subdi-
tur : Qui ex Deo est, verba
Dei audit ; propterea vos
non auditis, quia ex Deo
non estis. Si enim ipse verba
Dei audit qui ex Deo est,
& audire verba ejus non
potest quisquis ex illo non
est ; interroget se unusquis-
que si verba Dei in aure cor-
dis percipit, & intēlliget
unde sit. Cōlestem patriam
desiderare Veritas jubet, car-
nis desideria cōteri, mundi
gloriam declinare, aliēna
non appetere, propria lar-
giri. Penset ergo apud se
unusquisque vestrum, si hæc
vox Dei in cordis ejus aure
convāluit, & quia jam ex
Deo sit, agnoscit.

R. Quis ex vobis arguet me de peccato? * Si veritatem dico vobis, quare non credistis mihi? *Ÿ.* Quare detraxistis sermonibus veritatis, cum e vobis nullus sit qui possit arguere me? * Si veritatem. *Joan. 7. Job 6.*

Lectio viij.

EGO, dæmónium non habeo. In quibus verbis quid aliud nisi superbia nostra confunditur? Quæ si exagitata vel leviter fuerit, atrociores injurias reddit, quam acceperat: facit mala quæ potest; minatur & quæ facere non potest. Ecce injuriam suscipiens Dominus non irascitur, non contumeliosa verba respondet. Qui si eisdem ista dicentibus respondere voluisset: Dæmónium vos habetis, verum profecto diceret; quia nisi impleri essent dæmónio, tam perversa de Deo loqui non possent. Sed accepta injuria, etiam quod verum erat dicere Veritas noluit; ne non dixisse veritatem, sed provocatus, contumeliam reddidisse videretur. Ex qua re quid nobis innuitur, nisi ut eo tempore quo a proximis ex falsitate contumelias accipimus, eorum etiam vera mala taceamus; ne ministerium justæ correptionis in arma veritatis furoris?

R. Qui ex Deo est, verba Dei audit: * Propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis. *Ÿ.* Misit Dominus ad vos omnes servos

suos, prophetas, & non audistis: * Propterea. *Joan. 8. Jerem. 25.*

Lectio ix.

Sed, quia quisquis Dei zelo uritur, sæpe a pravis hominibus dehonestatur, in semetipso nobis Dominus patientiæ præbuit exemplum, qui ait: Sed honorifico Patrem meum, & vos inhonorastis me. Sed quid nobis ad ista faciendum sit, adhuc exemplo nos admonet, cum subjungit: Ego autem non quero gloriam meam: est qui quærat, & judicet. Scimus certè quodd scriptum est: Quia Pater omne judicium dedit Filio, & tamen ecce idem Filius injurias accipiens, gloriam suam non querit. Illatas contumelias Patris, judicio reservat; ut nobis profectò insinuet quantum nos esse patientes debemus, dum se adhuc ulcisci non vult & ipse qui judicat.

R. Judæi dixerunt Jesu: Nonne bene dicimus nos quia Samaritanus es tu, & dæmónium habes? Respondit Jesus: * Ego dæmónium non habeo, sed honorifico Patrem meum. *Ÿ.* Insurrexistis super me ore vestro, & derogastis adversum me verba vestra. * Ego. *Repet. R. usque ad Ÿ.* Insurrexistis. *Joan. 8. Exech. 25.*

Ÿ. Sacerd. Laudans invocabo Dñm, *R.* Et ab inimicis meis salvus eris. *Ps. 17.*

AD LAUDES.

Ant. Quem contestabor
4. D. Quæ audiat? Ecce in-
 circumcissæ aures eorum, &
 audire non possunt. *Jerem. 6.*

Ans. 6. F. Ecce verbum
 Domini factum est eis in op-
 probrium: idcirco laboravi
 sustinens. *Jerem. 6.*

Ant. 8. G. Omnes substan-
 nant me; quia jam olim lo-
 quor, vociferans iniquitá-
 tem. *Jerem. 20.*

Ant. 7. b. Dixérunt: Ve-
 nite, percutiamus eum lin-
 guâ, & non attendamus
 ad universos sermones ejus.
Jerem. 18.

Ant. 3. a. Vidisti, Dómi-
 ne, omnem furórem, uni-
 versas cogitationes eorum
 adversum me. *Thren. 3.*

Capitulum. Jerem. 20.

Audavi contumélías mul-
 torum, & terrórem in
 circúitu: Persequimini, &
 persequámur eum. Ab omni-
 bus viris qui erant pacífici
 mei, & custodientes latus
 meum: Si quo modo decipiá-
 tur, & prævaleámus adversus
 eum, & consequámur ultió-
 nem ex eo. Dóminus autem
 mecum est quasi bellátor
 fortis.

Hymnus, Dum, Christe.
infra, 240.

Ps. Intende animæ meæ,
 & libera eam: *Ps.* Propter
 inimicos meos eripe me.
Pf. 68.

Ad Benedictus. Ant. 8. G.
 Dixit Jesus: Ego non qua-
 ro glóriam meam: est qui
 querat, & júdicet. *Joan. 8.*

Oratio.

Deus, qui Unigéniti tui
 Passióne antiqui hostis
 contrivisti supérbiâ: da
 pópulo tuo & quæ ipse
 pertulit dignè recólere, &
 adversa ómnia æquân timer
 tolerare; Per eundem
 Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Amen, amen
 dico vobis: Si quis sermó-
 nem meum serváverit, mor-
 tem non vidébit in æter-
 num. *Joan. 8.*

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Ann. 1551. Sess. 14. de Pœnit.
Cap. 8.

Dum satisfaciendo pá-
 timur pro peccátis,
 Christo Jesu qui pro peccátis
 nostris satisfécit, ex quo
 omnis nostra sufficiéntia
 est, conformes effícimur;
 certíssimam quoque inde ar-
 ram habentes, quòd sibi
 compátimur, & conglorifi-
 cábitur.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Dixérunt Ju-
 dæi: Numquid tu major es
 patre nostro Abraham qui
 mórtuus est? & Prophétæ
 mórtui sunt. Quem teipsum
 facis? *Joan. 8.*

Capitulum. Rdm. 15.

Unusquisque vestrum
 próximo suo pláceat in
 bonum ad ædificatióem:
 Etenim Christus non sibi
 pláuít, sed sicut scriptum
 est: Impropéria improp-
 érantium tibi ceciderunt su-
 per me.

R. br. Exurge, Deus,
*Judica causam tuam. Exurge.
V. Memor esto *impro-
riorum tuorum, * Judi-
ca. *Non dicitur Glória, sed*
resumitur R. Exurge. Ps. 73.

V. Exprobraverunt inimi-
ci tui, Dómine, **R.** Expro-
braverunt commutationem
Christi tui. *Ps. 88.*

A D S E X T A M.

Ant. 4. E. Si ego glorifico
meipsum, glória mea nihil
est: est Pater meus qui glo-
rificat me; & non cogno-
vistis eum. *Joan. 8.*

Capitulum. Hebr. 5.

Christus in diebus carnis
sue, preces supplica-
tionesque ad eum qui possit
illum salvum facere a morte,
cum clamóre válido & lá-
crymis offerens, exauditus
est pro sua reverentia.

R. br. Deus meus, éripe
me * De manu peccatoris.
Deus. **V.** Et de manu contra
legem agentis, * & iniqui.
* De manu. **R.** Deus. *Ps. 70.*

V. Illustra faciem tuam
super servum tuum: **R.** Dó-
mine, non confundar, quó-
niam invocavi te. *Ps. 30.*

A D N O N A M.

Ant. 2. D. Abraham pater
vester exultavit ut videret
diem meum: vidit, & ga-
visus est. *Joan. 8.*

Capitulum. Hebr. 11.

Fide obtulit Abraham
Isaac, cum tentaretur:
& unigenitum offerébat, qui
susceperat repromissiones; ad
quem dictum est: In Isaac vo-
cabitur tibi semen; árbicans

quia & a mortuis suscitáre
potens est Deus: unde eum
& in parabólam accépit.

R. br. Quis dabit ex Sion
salutáre Israel? * Exultábit
Jacob. Quis dabit. **V.** Cum
avérterit Deus * captivitá-
tem plebis sue, * Exultábit
Jacob. **R.** Quis. *Ps. 52.*

V. Congregáre Dómino
sanctos ejus, **R.** Qui ordinant
testamentum ejus super sa-
cificia. *Ps. 49.*

A D V E S P E R A S.

Ant. D. Ixit Jesus: Ego
8. **G.** non quero glóriá
meam: est qui querat, &
júdicet. *Joan. 8.*

Ant. 1. D. Amen, amen
dico vobis: Si quis sermó-
nem meum serváverit, mor-
tem non vidébit in ater-
num. *Joan. 8.*

Ant. 6. F. Dixérunt Ju-
dæi: Numquid tu major es
patre nostro Abraham qui
mórtuus est? & Prophéta
mórtui sunt. Quem teipsum
facis? *Joan. 8.*

Ant. 4. E. Si ego glorifico
meipsum, glória mea nihil
est: est Pater meus qui glo-
rificat me; & non cogno-
vistis eum. *Joan. 8.*

Ant. 2. D. Abraham pater
vester exultavit ut videret
diem meum: vidit, & ga-
visus est. *Joan. 8.*

Capitulum. Deut. 19.

Domine Deus, ne dis-
perdas pópulum tuum
& hereditátem tuam quam
redemisti in magnitudine
tua, quos eduxisti de Egy-
pto in manu forti. Recordáre

servorum tuorum Abraham,
Isaac & Jacob : ne aspicias
duritiam populi hujus.

Hymn. Vexilla. infra, 242.

Ps. Deus rex noster ante
secula : R. Operatus est salu-
tem in medio terræ. Ps. 73.

Ad Magnificat. Ant. 2. D.
Amen, amen dico vobis :
Antequam Abraham fieret,
ego sum. Joann. 8.

Oratio, ut supra ad Laudes.

COMPLETORIUM,
ut in Psalterio. 25.

IN FERIIS
Per Hebdomadam Passionis,
& usque ad Feriam V.
in Cæna Domini.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum qui pro
nobis passus est, * Venite,
adorémus. 1. Petr. 4.

*Ps. 94. Venite. sine Gló-
ria Patri. in cujus loco repeti-
tur Invitatorium.*

Hymnus.

O Ppróbris, Jesu, satur,
Ligni fatiscens pón-
dere,

Ferale, verus Isaac,
Maclaudus ascendis jugum.

Clavis statim trabalibus
Fixus manus, fixus pedes,
Sublime terris ómnibus
Attólleris spectáculum.

In nos, ó æterni Patris
Incomprehensa caritas!

Insons cruentæ Fílius
Pro sôntibus morti datur.

Illo layári sanguine
Opórtuit mundi scelus:

Talem severa Núminis
Poscébat ira víctimam.

Crux débitæ nos vínculo
Damnationis eximit;

Et pacis æterno ligat
Terras polumque fœdere.

Qui Fílium tradit, Patri,
Natóque sit laus víctimæ :
Par sit tibi laus, qui sacram
Succendis aram, Spíritus.

Amen.

Ant. & Psalmi de Psalterio.

Ps. Libera me à perse-
quentibus me ; R. Quia
confortáti sunt super me.
Ps. 141.

*Lectiones & R. R. infra,
in qualibet Feria.*

Ps. Sacerd. Laudans invo-
cábo Dóminum ; R. Et ab
inimícis meis salvus ero.
Ps. 17.

AD LAUDES.

*Ant. & Psalmi de Psalterio.
Capitulum. Jerem. 11.*

C Ognavérunt super me
consília, dicentes : Mis-
támus lignum in panem ejus,
& eradámus eum de terra
vivéntiam, & nomen ejus
non memorétur ampliùs.

Hymnus.

D Um, Christe, confixus
cruci

Agis suprémos spíritus.
Fac nos salúbri figere

Inrenta ligno lumina.

Anguis venéno pérfidi
Inflícta nobis vúlnera

Pendentis è celsa trabe

Sanábit aspectus Dei.

Híc nos olympto párturis ;

Híc Mártýres formas tuos ;

Híc último sanctam fidem

Fundas amoris pignore.

Hinc cuncta terrárum, suo

Regnátor ut sedens throno,

Utrinque proténse manús

Virtute divíná trahis.

Nos

Nos ergo celestis thronum

Sinas adire gratiæ ;
Pedemque complexos crucis
Tuo rigari sanguine.

O spes salutis omnium,
Cruce, vera mundi gloria,
Infixa semper hæreas
Imisque regnes cordibus.

Qui Filium tradit, Patri,
Natæque sit laus victimæ :
Par sit tibi laus, qui factam
Succendis aram, Spiritus.

Amen.

ψ. Intende animæ meæ,
& libera eam : R. Propter
inimicos meos eripe me.
Ps. 68.

Ad Benedictus. Antiph. ut
in qualibet Feria.

Deinde dicuntur Preces flexis
genibus, ut supra in Fe-
riis Quadragesimæ, 133.

Oratio ut in qualibet Feria,
post Antiph. ad Benedictus.

Ab hac die non sunt Suffra-
gia in Laudibus, nec etiam
in Vesperis.

AD PRIMAM.

Hymnus, Jam lucis. 134.

Psalmi de Feria ; & sic ad
alias Horas.

Ant. 1. a. Deus salvator
meus, de iniquitate libera-
bis me ; quia circumdederunt
me contritiões mortis.
2. Reg. 22.

Cetera ut in Feriis Qua-
dragesimæ, supra. 135.

AD TERTIAM.

Hymnus, O fons. 138.

Ant. 2. D. Domine, re-
cordare mei, & tuere me
ab his qui persequuntur me.
Jerem. 15.

Pater Verna. Bless.

Capitulum. Jerem. 18.

Foderunt siveam ut ca-
perent me, & laqueos
absconderunt pedibus meis.
Tu autem, Domine, scis
omne consilium eorum ad-
versus me in mortem.

R. br. Custodi me, Domi-
ne, * De manu peccatoris.
Custodi. ψ. Et ab hominibus
iniquis * eripe me, * De manu
peccatoris. Non dicitur Gló-
ria Patri, sed repet. R. Cu-
stodi. Ps. 30.

ψ. Custodi me à laqueo
quem statuerunt mihi, R. Et
à scandalis operantium ini-
quitate. Ps. 140.

Preces, flexis genibus, ut su-
pra in Feriis Quadragesimæ. 139.

AD SEXTAM.

Hymnus, Jam solis. 139.

Ant. 4. a. Vidisti, Dó-
mine, iniquitatem illorum
adversum me : judica ius-
ticiam meum. Thren. 3.

Capitulum. Thren. 3.

A. Vidisti labia insurgen-
tium mihi, & medita-
tiones eorum adversum me
totà die. Sessionem eorum,
& resurrectionem eorum
vide ; ego sum psalmus
eorum.

R. br. Propter inimicos
meos * Eripe me, Domine.
Propter. ψ. Tu scis impro-
perium meum * & confu-
sionem meam, * Eripe me,
Domine. R. Propter. Ps. 68.

ψ. Totà die verba mea
excrebantur : R. Adver-
sum me omnes cogitationes
eorum in malum. Ps. 55.

Preces, flexis genibus.

L

242 FERIA SECUNDA Hebdom. Passionis.

AD NONAM.

Hymnus, Labente. 139.

Ant. 7. d. Omnes inimici mei audierunt malum meum; lætati sunt, quoniam tu fecisti. Thren. 1.

Capitulum. Jerem. 18.

Atende, Domine, ad me, & audi vocem adversariorum meorum. Numquid redolitur pro bono malum, quia foderunt foveam animæ meæ?

R. br. Principes * Persecuti sunt me gratis. Principes. Ps. Et à verbis tuis * formidavit cor meum. * Persecuti sunt. R. Principes * persecuti sunt me gratis. Ps. 118.

Ps. Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi; R. Quoniam sequabar bonitatem. Ps. 37.

Preces, flexis genibus.

AD VESPERAS.

Ant. 6. Psalm. de Psalterio.

Capitulum. Jerem. 18.

Recordare, Domine, quod steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum, & averterem indignationem tuam ab eis.

Hymnus. Fortunat.

Vexilla Regis prædeunt, Fulget crucis mystérium, Quo carne carnis Conditor Suspendus est patibulo.

Quo vulneratus insuper Mucrone diro lanceæ, Ut nos lavaret crimine, Manavit unda & sanguine.

Implera sunt quæ concinit David fidelis carmine, Dicens: In nationibus Regnavit à ligno Deus.

Arbor decora & fulgida, Ornata Regis purpura, Electa digno respice Tam sancta membra tangere.

Beata cujus brachiis Secti pendit pretium; Statéra facta corporis, Prædamque tulit tartari.

O crux, ave, spes unica: Hoc passionis tempore, Ange piis justiciam, Reisque dona veniam.

Te, summa Deus Trinitas, Collaudet omnis spiritus: Quos per crucis mysterium Salvas, rege per secula.

Amen.

Ps. Captabunt in animam Iusti: R. Et sanguinem innocentem condemnabunt. Ps. 93.

Ad Magnificat. Antiph. ut in qualibet Feria.

Deinde dicuntur Preces, flexis genibus, ut in Feriis Quadragesima.

Oratio ut in qualibet Feriis, post Ant. ad Magnificat.

COMPLETORIUM, ut supra. 141.

FERIA SECUNDA.

De Jeremia Propheta.

Lectio j. Cap. 2.

Et nunc quid tibi vis in via Ægypti, ut bibas aquam turbidam? & quid tibi cum via Assyriorum, ut bibas aquam soluminis? Arguet te masculia tua, & aversio tua increpabit te. Scito, & vide quia malum & amarum est reliquisti te Dominum Deum tuum, & non esse timorem

met apud te, dicit Dominus Deus exercituum. A seculo confregisti jugum meum, rupisti vincula mea, & dixisti: Non serviam. In omni enim colle sublimi, & sub omni ligno frondoso tu prosternebaris meretrix. Ego autem plantavi te vineam electam, omne semen verum: quomodo ergo conversa es mihi in pravam, vinea aliena? Si laveris te vitro, & multiplicaveris tibi herbam botith, maculata es in iniquitate tua coram me. *Jerusalem, Jerusalem.*

Ps. Dixit Dominus. 234.

Leviticus ij.

Venerunt ad me tergum, & non faciem, & in tempore afflictionis suae dixerunt: Surge, & libera nos. Ubi sunt dii tui, quos fecisti tibi? Surgant, & liberent te in tempore afflictionis tuae: secundum numerum quippe civitatum israhel erant dii tui, Jada. Quid vultis mecum iudicio contendere? omnes dereliquistis me, dicit Dominus. Frustra percussisti filios vestros, discipulam non receperunt: devoravit gladius vester prophetas vestros; quasi leo vastator generatio vestra. Videte verbum Domini: Numquid solitudo factus sum Israeli, aut terra desertina? Quare ergo dixit populus meus: Recedimus, non veniemus ultra ad te? Numquid obli-

scorialis suae? populus vero meus oblitus est mei diebus innumeris. *Jerusalem.*

Ps. Sument. 234.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Leviticus ij. Cap. 7.

In illo tempore; Misérunt Principes & Pharisei ministros, ut apprehenderent Jesum. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

In Joann. Tract. 31.

Queritis me, & non invenietis; & ubi sum ego, vos non potestis venire. Hic jam resurrectionem suam Dominus praedixit: noluerunt enim agnoscere praesentem, & postea quaesierunt, cum viderunt in eum multitudinem jam credentem. Quando claudus ille qui sedebat ad portam, ad vocem Petri surrexit, & suis pedibus ambulavit, ita ut homines mirarentur; multi compuncti dixerunt: Quid faciemus? Viderunt se ingenti crimine impietatis adstrictos, quando illum occiderunt, quem venerari & adorare debuerunt: & hoc putabant esse inexpiabile. Magnitudo enim facinus erat, cujus consideratio illos faceret desperare; sed non debabant desperare, pro quibus in cruce pendens Dominus est dignatus orare; diceret enim: Pater, ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt. Videbat quosdam suos inter multos alienos. Illis iam

244 *Feria tertiâ Hebdom. Passionis.*

petebat veniam, à quibus adhuc accipēbat injūriam. Non enim attendēbat quōd ab ipsis moriebātur, sed quia pro ipsis moriebātur.

R. Athuc modicum tempus vobiscum sum; & vado ad eum qui me misit. * Querētis me, & non inveniētis: & ubi ego sum, vos non potestis venire. *ψ.* Quia despexistis omne consiliū meū, & increpationes meas neglexistis; ego quoque subsanābo.

* Querētis. *Joan. 7. Prov. 1.*

Ad Benedictus. Ant. 8. G. Si quis fuit, veniat ad me, & bibat. *Joan. 7.*

Oratio.

Implorāmus in jejūnio, Dōmine, misericordiā tuā; ut te, qui fons es misericordiā, toto desiderio ficientes, caritatis tuæ abundantia repleāmur; Per.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Seß. 14. de Pœnit. Cap. 8.

Habeant præ oculis Sacerdotes, ut satisfactio quam imponunt, non sit tantum ad novæ vitæ custodiā, & infirmitatis medicamentum; sed etiā ad præteritorum peccatorum vindictā & castigatiōnem.

Ad Magnificat. Ant. 4. E. Qui credit in me, sicut dicit Scriptūra, flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ. *Joan. 7.*

Oratio.

Effunde super nos, Dōmine, salubres aquas grægiæ tuæ; ut per fidem & bona

opera Passiōis tuæ mūnera consequāmur; Qui vivis.

FERIA TERTIA.

De Jeremia Propheta.

Lectio 1.

Cap. 3.

Vulgò dicitur: Si dimiserit vir uxorem suam, & recedens ab eo, duxerit virum alterum, numquid revertetur ad eam ultra? numquid non polluta & contaminata erit mulier illa? Tu autem fornicata es cum amatoribus multis: tamen revertere ad me, dicit Dōminus, & ego suscipiam te. Leva oculos tuos in directum, & vide ubi non prostrata sis? in viis sedēbas, expectans eos quasi latro in solitudine; & polluisti terram in fornicationibus tuis & in malitiis tuis. Quamobrem prohibita sunt stillic pluviarum, & serotinus imber non fuit: frons mulieris meretricis facta est tibi, notuisti erubescere. Ergo saltem amodò voca me: Pater meus, dux virginitatis meæ tu es. Jerūsalem.

R. Respice inimicos. 235.

Lectio 2.

Et dixit Dōminus ad me in diebus Josiæ regis: Numquid vidisti quæ fecerit aversatrix Israel? abiit sibi met super omnem montem excelsum, & sub omni ligno frondoso, & fornicata est ibi. Et dixi, cum fecisset hæc omnia: Ad me revertere; & non est reversa. Et vidit prævaricatrix soror ejus Juda, quia pro eo quod mercham

esset averſatrix Israel & dimiſſem eam, & dediſſem ei libellum repūdii : & non timuit prævaricatrix Juda ſoror ejus ; ſed abiit, & fornicata eſt etiam ipſa. Et facilitate fornicationis ſuæ contaminavit terram, & moechata eſt cum lapide & ligno. Et in omnibus hiſ non eſt reverſa ad me prævaricatrix ſoror ejus Juda in toto corde ſuo, ſed in mendacio, ait Dominus. Et dixit Dominus ad me : Juſtificavit animam ſuā averſatrix Israel, comparatione prævaricatricis Judæ. Vade, & clama ſermōnes iſtos contra aquilonem, & dices : Revolvere, averſatrix Israel, ait Dominus, & non avertam faciē meam à vobis ; quia ſanctus ego ſum, dicit Dominus, & non iſcar in perpetuum. Jeruſalem.

R. Deus meus. 235.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 7.

In illo tempore ; Ambulabat Jeſus in Galilæam : non enim volēbat in Judæam ambulare, quia quærebant eum Judæi interficere. Et reliqua.

Homilia ſancti Auguſtini Episcopii.

In Joann. Tract. 28.

Chriftus manens Deus, accepit hominem, qui fecit hominem. Quando ergo latuit ut homo, non potentiam perdidisse putandus est, ſed exemplum no-

stræ infirmitati præbuisse. Ille enim, quando voluit, detentus est ; quando voluit, occisus est. Sed quoniam futura erant membra ejus, illi est, fideles ejus, qui non haberent illam potestatem quam habebat ipse Deus noster : quod latebat, quod se tanquam ne occideretur, occultabat ; hoc indicabat facturum esse membra sua, in quibus utique membris suis ipse erat. Non enim Christus in capite, & non in corpore ; ſed Christus totus in capite & in corpore. Quod ergo membra ejus, hoc ipse : quod autem ipse, non contínuo membra ejus. Nam si non ipsi essent membra ejus, non diceret : Saule, quid me persequeris ? Non enim Saulus ipsum, ſed membra ejus, id est, fideles ejus in terra perſequēbatur. Nōluit tamen dicere sanctos meos, ſervos meos, poſtrémò honorabilius, fratres meos ; ſed, me, hoc est, membra mea quibus ego ſum caput.

R. Non potest mundus odisse vos : me autem odit ; * Quia ego testimoniū perhibeo de illo, quod opera ejus mala ſunt. *Ps.* Os peccatoris super me apertum est, * Quia ego testimoniū perhibeo de illo. *Joan. 7. Ps. 103.*

Ad Benedictus. Ant. 3. a. Ascendite ad diē festum hunc ; ego autem non ascendendo, quia meum tempus nondum impletum est. *Joan. 7.*

Oratio.

FAC nos, Dómine, piis
desideriis redemptionis
nostræ prosequi solémnia ;
ut mystériis tuis inveni-
entes, eadem cum fructu cele-
brémus ; Qui vivis & regnas
cum Deo Patre, &c.

C A N O N.

Ex Concilio Cabilonensi
secundo.

Ann. 817. Can. 36.

QUIDAM ex industria pec-
cantes, propter eleemo-
synarum largitionem, quam-
dam sibi promittunt impu-
nitatem. Eleemósyna enim
extinguit peccata, sed ea
quæ aut necessitate, aut casu,
aut quolibet sunt fragilitate.
Ea verò quæ ex industria, aut
cujuscunque libidinis explendæ
causâ idcirco fiunt, ut ele-
emósynis redimantur, nequá-
quam eis redimi possunt ;
quia qui hoc perpetrarunt,
videntur Deum mercède
condúcere, ut eis impúne
peccare liceat. Non ergo quis
idcirco peccare debet, ut
eleemósynam faciat ; sed
eleemósynam facere, quia
peccávit.

Ad Magnificat. Ant. 7. g.
Quidam dicébant : Quia bo-
nus est ; alii autem dicébant :
Non, sed sedúcit turbas.
Nemo tamen palám loque-
batur de illo propter metum
Judæorum. *Joan. 7.*

Oratio.

PROTEGE, Dómine, pópu-
lum tuum ; ut superátis
hujus mundi tentationibus,
et solum Deum, & sincéro

corde & liberâ voce palám
confiteatur ; Per.

FERIA QUARTA.

De Jeremía Prophéta.

Lectio j. Cap. 5.

CIRCUMTE vias Jerusa-
lem, & aspícite ; &
consideráte, & qua-
rite in plateis ejus, an inve-
niáris virum facientem judi-
cium, & quærentem fidem ;
& propítius ero ei. Quód si
etiam, Vivit Dóminus,
dixerint ; & hoc falsó jurá-
bunt. Dómine, óculi tui
respiciunt fidem : percussis-
ti eos, & non doluerunt ;
attrivisti eos, & renue-
runt accipere disciplinam :
induráverunt facies suas su-
pra petram, & noluerunt re-
verti. Ego autem dixi : Fór-
sitán páuperes sunt & stulti,
ignorantes viam Dómini,
judiciam Dei sui. Ibo igitur
ad optimátes, & loquar
eis : ipsi enim cognoverunt
viam Dómini, judiciam
Dei sui ; & ecce magis hi si-
mul confregérunt jugum, ru-
pérunt víncula. Jerusalem.

R. Dixit Dóminus. 234.

Lectio ij.

SUPER quo propítius tibi
esse pótero ? Fílii tui
dereliquerunt me, & jurant
in his qui non sunt dñi. Satu-
rávi eos, & moecháti sunt,
& in domo meretricis luxu-
riabantur. Equi amatores
& emissarii facti sunt : unus-
quisque ad uxórem próximí
sui hinniebat. Numquid su-
per his non visitábo, dicte
Dóminus, & in gente tali

non occideretur anima mea? Ascendite muros ejus, & dissipate, consummationem autem nolite facere: auferre propágines ejus, quia non sunt Dómini. Prævaricatione enim prævaricata est in me domus Israel, & domus Juda, ait Dóminus. Negaverunt Dóminum, & dixerunt: Non est ipse; neque veniet super nos malum: gládium & famem non vidébimus. Prophétæ fuerunt in ventum locúti, & responsum non fait eis: hæc ergo evenient illis. Jerúsalem.

R. Sument. 234.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 10.

IN illo tempore; Facta sunt Encænía in Jerusólymis; & hiems erat. Et ambulabat Jesus in templo, in pórticu Salomónis. Et reliqua.

Homília sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 48.

ENCænía festivitas erat dedicatiónis templi. Illum enim diem quo templum dedicátum est, Judæi solénniter celebrábant. Et ambulabat Jesus in templo, in pórticu Salomónis. Circumdederunt ergo eum Judæi, & dicébant ei: Quousque animam nostram tollis? si tu es Christus, dic nobis galám. Non veritatem desiderábant, sed calúnniam præparábant. Hoc pro magno Judæi à Christo quærebant;

ut si diceret, Ego sum Christus, secundum quod illi solum sapiébant de semine David, calumniarentur quòd sibi arrogáret régiam potestatem. Plus est quod eis respondit. Illi de filio David volébant calumniari; ille Filium Dei se esse respondit. Et quómodo? Audite. Respondit eis Jesus: Loquor vobis, & non crédisis. Opera quæ ego fácio in nómine Patris mei, hæc testimoniúm perhibent de me: sed vos non créditis, quia non estis ex óvibus meis. Jam supra didicistis quæ sint oves. Estote oves. Oves credendo sunt, oves pastórem sequendo sunt, oves redemptórem non contemnendo sunt, oves per óstium intrando sunt, oves exeundo & páscua inveniendo sunt, oves vitæ æternæ perfruendo sunt.

R. Usquequò détrahet mihi pópulus iste? * Quousque non credent mihi in ómnibus signis quæ feci coram eis? *Y.* Opera quæ ego fácio in nómine Patris mei, hæc testimoniúm perhibent de me. * Quousque non credent mihi. *Núm. 14. Joan. 10.*

Ad Benedictus. Ant. 4. d. Oves meæ vocem meam audiunt: & ego vitam æternam do eis; & non peribunt in æternum. *Joan. 10.*

Oratio.

Libera, quæsumus, Dómine, a peccátis & hóstibus pópulum tibi supplicantem; ut sanctæ vivas.

conversatiōe non péreat ,
& grátie tuæ præsidio sem-
per muniatur ; Per.

C A N O N.

*Ex Concilio Cabilonenfi
secundo.*

Anno 813. Can. 45.

A Quibusdam , qui Ro-
mam Turonumve , &
alia quædam loca , sub pre-
textu oratiōis & pœnitén-
tiæ inconsultè pèragrant ,
plúrimùm erratur. Sunt qui
putant se impúnè aut peccá-
re , aut peccasse , quia hæc
loca oratúri frequentant ;
tantum vecordes , ut putent
se sanctorum locorum solá
visiōe à peccátis purgári.
Qui verò peccáta sua Sacer-
dótibus in quorum sunt pa-
rochiis , confessi sunt , &
ab iis agendæ pœnitentiæ
cōsiliū accēperunt , si ora-
tiōibus insisterendo , eleemó-
synas largiendo , vitam
emendando , mores com-
ponendo , Apostolorum lí-
mina , vel quorúmlibet San-
ctorum invísere desiderant ;
horum est devotio modis
omnibus collaudanda.

Ad Magnificat. Ant. 6. P.

Si mihi non vultis credere ,
opéribus crédate ; ut cognos-
catis & credátis quia Pater
in me est , & ego in Patre.
Joan. 10.

Oratio.

FAc nos , Dómine , in dié-
bus istis misericórdiam
tuam abundantiús percipere ;
quibus redemptionis nostræ
múnera plénius , te largien-
te , cognóvimus ; Per.

FERIA QUINTA.
De Jeremía Prophéta.

Lectio j.

Cap. 6.

ERudire , Jerúsalem , ne
forte recédas ánima
mea à te ; ne forte po-
nam te desertam , terram in-
habitábilem. Hæc dicit Dó-
minus exercituum : Usque ad
racemum colligens quasi in
vinea reliquias Israël : con-
verte manum tuam , quasi
vindemiátor ad cartallum.
Cui loquar ? & quem conte-
stabor , ut audiat ? Ecce in-
circumcisæ aures eorum , &
audire non possunt : ecce
verbum Dómini factum est
eis in oppróbrium , & non
suscipient illud. Idcirco fu-
rore Dómini plenus sum ,
laboravi sustinens : effunde
super párvulum foris , & sú-
per consiliū júvenum si-
mul ; vir enim cum muliere
capietur , senex cum pleno
diérum. Et transibant do-
mus eorum ad álteros , agri
& uxóres páriter ; quia ex-
tendam manum meam su-
per habitantes terram. Jerús-
salem.

R. Réspice. 235.

Lectio ij.

AMinóre quippe usque
ad majórem omnes
avaritiæ student : & à pro-
phéta usque ad sacerdotem
cuncti faciunt dolum. Et
curábant contritiōem filie
pópuli mei cum ignominia ,
dicentes : Pax , pax ; &
non erat pax. Confúsi sunt ,
quia abominatiōem fecé-
runt ; quin potiús confusio-

ne non sunt confusi, & erubescere nescierunt. Quamobrem cadent inter ruentes: in tempore visitationis suae corruent, dicit Dominus. Hæc dicit Dominus: State super vias, & videte, & interrogate de semitis antiquis quæ sit via bona, & ambulâte in ea; & inveniatis refrigerium animabus vestris. Et dixerunt: Non ambulâbimus. Et constitui super vos speculatores: Audite vocem tubæ. Et dixerunt: Non audiemus. Jerúsalem, Jerúsalem, &c.

R. Deus meus. 235.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo tempore; Rogabat Jesum quidam de Phariseis, ut manducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisei, discubuit. Et ecce mulier quæ erat in civitate peccatrix, ut cognovit quod accubisset in domo Pharisei, attulit alabastrum unguenti. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

In Evang. 33.

Liquet, fratres, quod illicitis actibus prius mulier intenta, unguentum sibi pro odore suæ carnis adhibuit. Quod ergo sibi turpiter exhibuerat, hoc jam Deo laudabiliter offerebat. Oculis terræna concupiscerat; sed hos jam per poenitentiam conterens fiebat.

Capillos ad compositionem vultus exhibuerat; sed jam capillis lacrymas tergebat. Ore superba dixerat; sed pedes Domini osculans, hoc in redemptoris sui vestigia figebat. Quot ergo in se habuit oblectamenta, tot de se invenit holocausta. Converterit ad virtutum numerum criminum; ut totum serviret Deo in poenitentia quidquid ex se Deum contempserat in culpa.

R. Mulier quæ erat in civitate peccatrix, attulit alabastrum unguenti: & * Stans retrò secus pedes Jesu, lacrymis cepit rigare pedes ejus, & capillis suis tergebat: osculabatur pedes ejus, & unguento ungebat. *ÿ.* Nonne lacrymæ ascendunt usque ad cælum? non discedet, donec Altissimus aspiciat: * Stans. *Luc. 7. Eccli. 35.*

Ad Benedictus. Ant. 2. D. Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit mulierum. *Luc. 7.*

Oratio.

DEus, qui multum diligentibus multa peccata remittis: infunde cordibus nostris tui amoris affectum, ut ab omnibus peccatis nostris tuâ misericordiâ liberemur; Per.

C A' N O N.

Ex Concilio Tridentino. *Ann. 1551. Sess. 14. de Pœnit. Cap. 8.*

Magnopere à peccato revocant, & quasi fræno quodam coercent sancti.

factoris poenae, cautioreſque
& vigilantiores in futurum
poenitentes efficiunt : me-
diantur quoque peccatorum
reſiquiis, & vitiōſos hābi-
tus, malē vivendo compa-
ratos, contrariis virtutum
actionibus tollunt.

VERSPERÆ de Sequenti.

FERIA SEXTA

Fit Officium

DE COMPASSIONE B. M.

Daplex-minus.

IN I. VESPERIS.

*Pſalmi de Feria 3 & sic in
eius Officio.*

Ant. **F**ilia pōpuli mei,
2. **D.** **E** lucem unigēniti
fac tibi planctum amarum.
Jerem. 6.

Ant. 3. 2. Lācrymæ ejus
in maxillis ejus : non est qui
conſolētur eam ex omnibus
earis ejus. *Thren. 1.*

Ant. 8. c. Torcular calcā-
vit Dōminus vīrgini filiæ
Judæ, quōniam invālit
inimicus. *Thren. 1.*

Ant. 6. C. Ffilia Sion op-
pressa est amaritudine, &
egreſſus est omnis decor
ejus. *Thren. 1.*

Ant. 4. f. Ipsa gemens
conversa est retrorsum : de-
pōſita est vehementer, non
habens conſolatore. *Thren. 1.*

Capitulum. Ruth 1.

NE vocētis me, Noēmi,
(id est pulcrā) : sed
vocāte me, Mara, (id est
amarā) : quia amaritudine
valde replēvit me Omni-
potens.

R. Ffilia Jerūsalem, num-
quid rex non est tibi, quia

comprehendit te dolor sicut
parturiens ? * Dole, &
ſatage quāſi parturiens, quia
liberaberis : redimet te Dō-
minus. *ψ.* Nonne oportuit
pati Christum, & ita intrāre
in glōriam suam ? * Dole,
& ſatage quāſi parturiens.

Mich. 4. Luc. 24.

Hymnus. H. Vabr. Ep.

Dum ſpargit aram ſan-
guine

Jeſus ſalutis hōſtia,
Præſens doloris æmulum
Maria pectus immolat.

Caput cruentum Filii
Matris coronat vērticem :
Clavis iisdem ſigitur
Christus cruci, Chriſto pa-
rens.

O paſſionis mūtæ,
Jeſu, Maria, cōſcii;
Alternā vobis vūlnera
Inferre tandem parcite.

Quem vos dolētis, noſter
est

Error, furorque criminum :
Totum ſcelus ſatētibz
Partem doloris reddite.

Qui natus es de Virgine,
Jeſu, tibi ſit glōria
Cum Patre, cumque Spīritu,
In ſempiterna ſēcūla. Amen.

ψ. Anima mea turbāta est
valde ; *R.* Sed tu, Dōmine,
ūſquequē ? *Pſ. 6.*

Ad Magnificat. *Ant. 5. C.*
Cui comparābo te, filia Je-
rūsalem ? cui exāquābo te,
virgo filia Sion ? Magna est
enim velut mare contritio
tua : quis medēbitur tui ?
Thren. 2.

Oratio. *Dz,* quæſumus. *nt*
infra ad Laudes.

Pro Commem. Feria.

Ant. Fides tua te salvam fecit; vade in pace. Luc. 7.

Ps. Captabunt in animam Iusti, R. Et sanguinem innocentem condemnabunt.

Ps. 93.

Oratio.

Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus: & quibus sperandæ salutis fiduciam indulges, consueta misericordiae tribue benignus effectum; Per.

COMPLETORIUM, ut supra, 141. Hymnus, Virgo. ut in Officio parvo, lxxij.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum crucifixum super quem planxit mater quasi super unigenitum, * Venite, adoramus. Zach. 12.

Ps. 94. Venite. sine Glória Patri, sed dicto Quadraginta. dicitur * Venite, adoramus. Deinde repetitur Invitatorium.

Hymnus, Dum spargit. ut supra, in 1. Vesperis.

IN 1. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Ego plorans, & oculus meus deducens aquas; quia longe factus est a me consolator. Thren. 1.

Ant. 6. C. Dolor meus super dolorem, in me cor meum incoerens: Jerem. 8.

Ant. 7. G. Vocem meam audisti, Domine: ne avertas aurem tuam a singultu meo. & clamoribus. Thren. 3.

Ps. Ad te clamavi, dum anxietur cor meum; R. Quia factus es spes mea, Deus. Ps. 60.

De Jeremia Propheta.

Lesio j. Cap. 8.

Quomodo dicitis: Sapientes nos sumus, & lex Domini nobiscum est? Verè mendacium operatus est stilus mendax scribarum. Confusi sunt sapientes, perterriti & capti sunt; verbum enim Domini projecerunt, & sapientia nulla est in eis. Propterea dabo mulieres eorum exteris, agros eorum hereditibus; quia a minimo usque ad maximum omnes avaritiam sequuntur: a propheta usque ad sacerdotem cuncti faciunt mendacium. Et sanabant contritionem filii populi mei ad ignominiam, dicentes: Pax, pax; cum non esset pax. Confusi sunt, quia abominationem fecerunt: quoniam confusione non sunt confusi, & erubescere nescierunt; idcirco cadent inter corruentes, in tempore visitationis sue corruent, dicit Dominus. Jerusalelem.

R. Erit in die illa, dicit Dominus, convertam omnia cantica vestra in planctum, & * Ponam diem eam quasi luctum unigeniti, & novissima ejus quasi diem amarum. Ps. Filius hominis tradendus est in manus hominum, & occident eum: * Ponam. Amos 8. Matt. 17.

Lesio ij.

Adan auditus est fremitus equorum ejus; a voce hinnitusum pugnatorum.

Lvj

rum ejus cominora est omnis terra : & venérunt , & devoravérunt terram & plenitudinem ejus , urbem & habitatores ejus . Quia ecce ego mittam vobis serpentes régulos , quibus non est incantatio ; & mordébunt vos , ait Dóminus . Dolor meus super dolórem , in me cor meum mœrens . Ecce vox clamóris filiaë pópuli mei de terra longinqua : Numquid Dóminus non est in Sion ? aut rex ejus non est in ea ? Quare ergo me ad iracundiam concitavérunt in scultis prísilibus suis & in vanitatibus aliénis ? Tránsiit mēsis , finíta est æstas , & nos salváti non sumus . Super contritióne filiaë pópuli mei contritus sum & contristatus , stupor obtinuit me . Numquid resína non est in Gálaad ? aut medicus non est ibi ? Quare igitur non est obducta cicatrix filiaë pópuli mei ? Jerúsalem .

R. Multiplicatæ sunt mihi vísuæ Jerúsalem : * Induxi eis super matrem adolescentis vastatórem merisdie ; & residuos in gládium dabo . *Ps.* Ecce vénient dies in quibus dicent : Beátæ stériles , & ventres qui non genuérunt , & úbera quæ non lactavérunt : * Induxi . *Jerem.* 15 . *Luc.* 23 .

Lesio iij. Cap. 9.

HÆc dicit Dñs exercituum Deus Israel : Contemplámini , & vocáte lamentatrices , & véniant ;

& ad eas quæ sapientes sunt , mittere , & próperent : festinent , & assúmant super nos lamentum : dedúcant óculi nostri lácrymas , & pálpabræ nostræ défluant aquis . Quia vox lamentationis audita est de Sion : Quómodo vastáti sumus & confúsi vehementer ? quia dereliquimus terram , quóniam dejecta sunt tabernacula nostra . Audite ergo , mulieres , verbum Dómini ; & assúmant aures vestraë sermónem oris ejus : & docéte filias vestras lamentum , & unaquæque próximam suam planctum ; quia ascendit mors per fenestras nostras , ingressa est domos nostras , dispérdere párvulos dóforis , júvenes de platéis . Jerúsalem .

R. Dedúcant óculi mei lácrymam per noctem & diem , & non táceant ; * Quóniam contritióne magná contrita est virgo filia pópuli mei , plagá péssimá vehementer . *Ps.* Si in víridi ligno hæc faciunt , in árido quid fiet ? * Quóniam . *Non dicitur Glória . Jerem.* 14 . *Luc.* 23 .

IN 11. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Dóleo super te , decóre nimis & amabilis . Sicut únicum filium , in ego te diligébam . 2. *Reg.* 1 .

Ant. 4. a. Fili mi , fili mi , quis mihi dabit ut ego móriar pro te ? 2. *Reg.* 18 .

Ant. 8. G. Præcipe , Dómine , récipi spíritum meum ; expedit enim mihi mori magis quàm vívere . *Tob.* 3 .

¶. Sic fuit anima mea :
quam multipliciter tibi caro
mea ! R. Adhæsit anima mea
post te. Ps. 62.

Sermo sancti Bernardi
Abbatis.

In Sign. magn. *Leſſio iv.*

MARTYRIUM VÍRGINIS
tam in Simeónis
propheta, quam in
ipsa Domínicæ passionis hi-
stória commendatur. Póſitus
est hic (ait sanctus senex de
párvulo Jesu) in signum cui
contradicetur ; & tuam ip-
sius animam (ad Mariám
autem dicebat) pertransibit
gládus. Verè tuam, ó beata
Mater, animam gládus per-
transivit ; alióquin, nónnisi
eam pertransiens, carnem
Filii tui penetráret. Et qui-
dem, posteaquàm emísit spí-
ritum tuus ille Jesus, óm-
nium quidem, sed speciali-
ter tuus ; ipsius planè non
attigit animam crudélis lán-
cea, quæ ipsius, nec mórtuo
parcens cui nocére non pos-
set, aperuit latus : sed tuam
útique animam pertransivit.
Ipsius nimirum anima jam
ibi non erat ; sed tua planè
inde nequibat avelli. Tuam
ergo pertransivit animam
vis doloris ; ut plusquàm
Mártirem non immérito
prædicemus, in qua nimi-
rum corpóreæ sensum pas-
sionis excésserit compassiónis
affectus. Tu autem.

R. Simeon dixit ad Ma-
riám matrem Jesu : Ecce pó-
ſitus est hic in signum cui
contradicetur ; * Et tuam

ipsius animam pertransibit
gládus, ut revelentur ex
multis córdibus cogitationes.
¶. Repléberis cálice mœroris
& tristitiæ, & bibes illum,
& epotábis usque ad fæces.
* Et. Luc. 2. *Ezech. 23.*

Leſſio v.

AN non tibi plusquàm
gládus fuit sermo ille,
revérá pertransiens animam,
& pertingens usque ad divi-
sionem animæ & spíritus,
Múlier, ecce filius tuus ? O
commutationem ! Joannes
tibi pro Jesu tráditur ; ser-
vus pro dómno ; discipulus
pro magistro ; filius Zebe-
dæi pro Filio Dei ; homo pu-
rus pro Deo vero. Quómódò
non tuam affectuosíssimam
animam pertransiret hæc
audítio ; quando. & nostra,
licet saxeæ, licet férrea pé-
ctora, recordário scindit ?

R. Sequebátur Jesum turba
mulserum quæ plangebant,
& lamentabantur eum. Et
postquàm venerunt in locum
Calváriæ, crucifixerunt eum.
* Stabat autem juxta crucem
Jesu Mater ejus. ¶. Sedérunt
in terra, con'pserunt cí-
nere cápita sua, abjecérunt
in terram cápita sua vírgi-
nes Jerúsalem. * Stabar.
Luc. 23. Joan. 19. *Thren. 2.*

Leſſio vj.

NON mirémini, fratres,
quòd María martyr in
ánima fuisse dicátur. Miré-
tur qui non inemínerit se
audisse Paulum inter máxi-
ma géntium crimina me-
morantem, quòd sine aff-

siōne fuissent. Longe id fuit à Mariæ viscēribus; longē id sit etiā à sērvulis ejus. Sed fortē quis dicat, Numquid non eam præsce- rat moritūrum? Et indubi- tantly. Numquid non sperā- bat continud resurrectūrum? Et fidenter. Super hæc dō- luit crucifixum? Et vehe- menter. Alioquin, quisnam tu, frater; aut unde tibi hæc sapiētia, ut mireris plūs Mariam compatiētem, quā Mariæ Filiū patien- tem? Ille etiā mori cōr- pore pōtuit; ista cōmmori corde non pōtuit? Fecit illud caritas, quā majorem nemo habuit: fecit & hoc caritas, cui post illam similis altera non fuit.

¶ Vidit Jēsus matrem, & discipulū stantē, quem diligēbat; * Et dicit Jēsus matri suæ: Mūlier, ecce fili- us tuus. ¶ Supra modum mater mirābilis, bono ani- mo ferēbat, propter spem quā in Deū habēbat, femi- nīnæ cogitatōni mascu- līnum animū inferens; * Et dicit. *Non dicitur Glō- ria. Joan. 19. 2. Mach. 7.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. 2. Nemo gāudeat super me desolatā; ego enim derelicta sum sola, & clamābo ad Altīssimū in diēbus meis. *Baruch 4.*

Ant. 2. D. Oculi mei non taciuit, eō quōd non esset requies, donec respiceret & vidēret Dōminus de cœlis. *Thren. 3.*

Ant. 5. a. Non repellet in sempiternum Dōminus; quia si abjecit, & miterē- bitur secundū multitudi- nem miserationū suarū. *Thren. 3.*

¶ In umbra alārū tuā- rum sperābo, R. Donec tran- seat iniquitas. *Pf. 56.*

Lectio sancti Evangelii se- cundū Joānnem.

Lectio vij. Capi 19.

IN illo tēpore; Stabat iuxta crucē Jēsu mater ejus, & soror matris ejus Maria Clēophæ, & Maria Magdalēne. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

De Instit. Virg. Cap. 7.

Claudite ora, impii; aperite aures, pii: audite quid Christus lo- quatur. Testatur de cruce Dōminus Jēsus, & paulisper publicā differt salutē, ne matrem inhonoratū relinquat. Subscribitur Joā- nes in testamento Christi: legatur matri pudōris de- fensio, testimoniū integritatis: legatur & discipulo matris custōdia, pietatis grā- tia commendatur. Ex illo suscepit eam discipulus in sua. Non utique Christus faciēbat divorcium, non Ma- ria relinquebat virum; sed cum quo Virgo habitare de- bēbat, quā cum eo quērā Filii hāredem integritatis sciret esse custōdem? Stabat ante crucē mater, & fugiē- tibus viris intrépida. Vidēte mutare utriūq; pudōrem po-

tulerit mater Jesu, quæ animam non mutavit: spectabat piis oculis Filii vûlnera, per quæ sciëbat omnibus futuram redemptionem.

R. Dicit Jesus discipulo quem diligebat: * Ecce mater tua. V. Cum acciperit Deus animam meam, honorem habebis matri tuæ omnibus diebus vitæ ejus: * Ecce. *Joan. 19. Tob. 4.*

Leitio viij.

Stabat non degeneri mater spectaculo, quæ non metueret peremptorem. Pendebat in cruce Filius, mater se persecutoribus offerbat. Si hoc solum esset ut ante Filium prosterneretur, laudandus pietatis affectus quod Filio superstes esse nolëbat. Simul verò, ut cum Filio moreretur, cum eodem gestiebat resurgere; non ignara fuit mysterii quod genuisset resurrecturum. Simul quia publico usui impendi mortem Filii nôverat, præstolabatur si fortè etiam sua morte publico mûneri aliquid adderetur. Sed Christi passio adjutore non eguit, sicut ipse Dominus longè antè prædixerat: Et respexi, & non erat adjutor: & attendi, & nemo suscipiebat; & liberavit eos brachium meum. Quomodo ergo extorqueri potuit integritas Mariæ, quæ, fugientibus Apóstolis, supplicia non timëbat, sed ipsa se offerbat periculis?

R. Ex illa hora accepit matrem Jesu discipulus in sua.

* Erat ferè hora sexta, & tenebræ factæ sunt in universam terram. V. Misi repente terrorem, dicit Dominus: infirmata est quæ péperit: occidit ei sol, cum adhuc esset dies. * Erat. *Joan. 19. Luc. 23. Jerem. 15.*

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio in. Cap. 11.

In illo tempore; Collegèrunt Pontífices & Pharisæi concilium, & dicébant: Quid facimus, quia hic homo multa signa facit? Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 49.

Dicébant; Quid facimus? nec tamen dicébant: Credámas. Plus enim perdití homines cogitábant quomodo nocerent & perderent, quam quomodo sibi consulerent, ne perirent. Et tamen timébant, & quasi consulébant. Dicébant enim: Quid facimus, quia hic homo multa signa facit? si dimittimus eum sic, omnes credent in eum; & vénient Románi, & tollent nostrum locum & gentem. Temporalia perdere timuerunt, & vitam æternam non cogitavérunt; ac sic utrumque amisérunt. Nam & Románi post Domini passionem & glorificationem tulérunt eis & locum & gentem, expugnando & transferendo; & illud eos sequitur quod alibi dictum est: Filii autem regni

A D N O N A M.

*Ant. 4. D. Angústia.**Capitulum. Jerem. 4.*

Vocem quasi parturientis
audívi, angústias ut
puérperæ: vox filię Sion
intermorientis expanden-
tisque manus suas: Væ mihi,
quia defécit ánima mea.

R. br. Cor meum contur-
bátum est: * Derelíquit me
virtus mea. Cor meum.
Ps. Lumen oculórum meó-
rum & ipsúm non est me-
cum. * Derelíquit. *R.* Cor
meum conturbátum est.
Ps. 38.

Ps. Tribulatióem meam
ante Dóminum pronúntio,
R. In deficiendo ex me spí-
ritum meum. *Ps.* 141.

A D II. VESPERAS.

Ant. **F**ecit Dóminus quæ
cogitávit, com-
plévit sermónem suum, &
non pepercit; & lætificávit
super te inimícum. *Thren. 2.*

Ant. 2. D. Plausérunt super
te mámbus omnes transen-
tes per viam: sibilavérunt,
& movérunt caput. *Thren. 2.*

Ant. 7. d. Confurge, filia
Sion, effunde sicut aquam
cor tuum in conspectu Dó-
mini: leva ad eum manus
tuas. *Thren. 2.*

Ant. 8. c. Persecútus est
te inimícus tuus, sed cito
vidébis perditiónem ipsius;
& super cervíces ipsius af-
cendes. *Baruch 4.*

Ant. 6. F. Nocentes per-
sibunt qui te vexavérunt; &
exultatio multitudinis erit
in luctum. *Baruch 4.*

beate Mariæ.

Capitulum. Jerem. 15.

Dicit Dóminus: Si non
reliquia tuæ in bonum,
si non occurrit tibi in témpo-
re afflictiónis, & in témpore
tribulatióis adversus ini-
mícum.

*Hymnus, Dum spargit. me
in 1. Vesperis, 240.*

Ps. Quando consoláberis
me, Dómine? *Ps.* Quando
fácies de persequéntibus me
judícium? *Ps.* 118.

Ad Magnificat. Ant. 4. E.
Animæquior esto; exhor-
tatur enim te, qui te nomi-
návit: & qui gratuláti sunt
in tua ruína, punientur.
Baruch 4.

*Oratio, ut supra ad Laudes.**Pro Commem. Feriæ.*

Ant. Ab illo die cogita-
vérunt ut interficerent Je-
sum. Jesus ergo jam non in-
palam ambulábat apud Ju-
dæos, sed abiit in regiónem
juxta desertum cum discipu-
lis suis. *Joan. 11.*

Ps. Captábunt in ánimam
Justi, *R.* Et sanguinem in-
nocentem condemnábunt.
Ps. 93.

Oratio.

Accurrat ad te, quæsumus,
Dómine, pópulus tuus;
& toto tibi corde subiectus,
obstíneat ut ab omni pertur-
batióne remóvus, salúctis suæ
remédia suscipiat, & cum
próximis in unitate perse-
véret; Per Dóminam no-
strum Jesum Christum.

*COMPLETORIUM, ut su-
pra, 141. Hymnus, Virgo.
ut in Officiis parvis, lxxix.*

S A B B A T O

Ante Palmas.

De Jeremia Propheta.

Leitio j.

Cap. 9.

L Oquere : Hæc dicit Dominus : Et cadet morticinium hominis quasi stercus super faciem regionis , & quasi foenum post tergum metentis ; & non est qui colligat. Hæc dicit Dominus : Non gloriatur sapiens in sapientia sua , & non gloriatur fortis in fortitudine sua , & non gloriatur dives in divitiis suis ; sed in hoc gloriatur , qui gloriatur , scire & nosse me ; quia ego sum Dominus , qui facio misericordiam , & iudiciam , & iustitiam in terra : hæc enim placent mihi , ait Dominus. Ecce dies venient , dicit Dominus , & visitabo super omnem qui circumcisam habet præputium , super Ægyptum , & super Judæ , & super Edom , & super filios Ammon , & super Moab , & super omnes qui attonsi sunt in cornam , habitantes in deserto ; quia omnes gentes habent præputium , omnis autem domus Israel incircumcisi sunt corde. Jerusalem.

R. Respice. 237.*Leitio ij.*

Cap. 10.

N On est similis tui , Domine : magnus es tu , & magnum nomen tuum in fortitudine. Quis non timebit te , o Rex gentium ? aurum est enim decus : inter tuncos sapientes gentium ,

& in universis regnis eorum nullus est similis tui. Pariter insipientes & stulti probabuntur : doctrina vanitatis eorum lignum est. Argentum involutum de Tharsis affertur , & aurum de Ophaz , opus artificis , & manus ararii : hiacynthus & purpura indumentum eorum : opus artificum universa hæc. Dominus autem Deus verus est : ipse Deus vivens , & Rex sempiternus. Ab indignatione ejus commovebitur terra ; & non sustinebunt gentes comminationem ejus. Sic ergo dicetis eis : Dii qui caelos & terram non fecerunt , pereant de terra & de his quæ sub caelo sunt. Jerusalem.

R. Deus meus. 237.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Leitio iij.

Cap. 12.

I N illo tempore ; Cogitaverunt Principes Sacerdotum ut & Lazarum interficerent ; quia multi propter illum abibant ex Judæis , & credebant in Jesum. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

In Joan.

Tract. 50.

V iso Lazaro resuscitato , quia tantum miraculū Domini tantæ erat evidentiā diffamatum , tantā manifestatiōe declaratum , ut non possent vel occultare quod factum est , vel negare , quid invenerunt videte. Cogitaverunt autem.

Príncipes Sacerdótum ut & Lázarus interficerent. O stulta cogitatio, & cæca sævicia! Dóminus Christus qui suscitare pótuit mortuum, non posset occísus? Quando Lázaro inferebátis necem, numquid auferebátis Dómino potestatem? Si aliud vobis videtur mortuus, aliud occísus; ecce Dóminus utrumque fecit: & Lázarus mortuum, & seipsum suscitávit occísus.

R. Adhuc módicum lumen in vobis est. * Ambuláte dum lucem habétis, ut non vos tenebræ comprehendant. *Ps.* Date Dómino Deo vestro glóriam, antequam contenebrescat: * Ambuláte. *Joan.* 12. *Jerem.* 13.

Ad Benedictus. Ant. 1. f. Venit hora, ut clarificetur Filius hóminis. *Joan.* 12.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, cleméntiam tuá suppliciter exorámus; ut salutaribus jejúniis castigati, & bonórum óperum exercitátione mundati, ad ventúram festivitatem dignè perveniámus; Per.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. Sess. 25. C. 22. de Indulg.

CUM potestas conferendi Indulgéntias à Christo Ecclesiæ concessa sit, atque hujúsmodi potestáte sibi divínitus tradita, antiquíssimis etiam temporibus, illa usá fuerit; sacrosancta Synodus

Indulgéntiarum usum Christiáno pópulo máximè salutárem, & sacrórum Conciliórum auctoritatè probátum, in Ecclesiá retinendum esse docet & præcipit: in his tamen concedendis moderatióne, juxta vétèrem & probátam in Ecclesiá consuetudinem, adhibéri cupit, ne nímiá facilitáte Ecclesiástica disciplina enervétur.

AD VESPERAS.

Antiphona & Psalmi de Psalterio.

Capitulum. Jerem. 26:

ECce in manibus vestris sum: facite mihi quod bonum & rectum est in oculis vestris. Verumtamen scitote & cognoscite quod si occideritis me, sanguinem innocentem tradétis contra vosmetipsos, & contra civitatem istam, & habitatores ejus; in veritate enim misit me Dóminus ad vos.

R. Jerúsalem, Jerúsalem, quóties volui congregare filios tuos, & noluisti? * Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta. Dico enim vobis; non me videbitis amodo, donec dicátis: Benedictus qui venit in nómine Dómini. *Ps.* Dedi dilectam animam meam in manu inimicórum ejus: heréditas mea dedit contra me vocem, ideo odisti eam. * *Ecce. Matth.* 23. *Jerem.* 12.

Hymnus, Fando. 241.

Ps. Dixi: Ecce vénio, *R.* Ut faciam, Deus, voluntatem tuam. *Hebr.* 19.

Dominica Palmarum.

261

Ad Magnificat. Ant. 8. G.
Jerusalem, si cognovisses & tu, & quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi! nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. *Luc. 19.*

Oratio, ut infra ad Laudes.

COMPLETORUM, ut supra. 141.

¶ *A Dominica Palmarum usque ad Dom. in Albis inclusivè, non fit de ullo Festo ix. Lestronum; sed ejus Officium transfertur post Octavam Pasche.*

De Semiduplici autem & Simplici fit tantum Commemoratio usque ad Feriam quintam in Cena Domini exclusivè.]

D O M I N I C A

P A L M A R U M.

Duplex-majus.

AD OFFICIUM NOCT.

Invi. Christum Jesum qui dedit semetipsum redemptionem pro omnibus, *Venite, adoramus. *1. Tim. 5.*

Pf. 94. Venite. *sine Glòria. sed dicto Quadraginta. dicitur * Venite, adoramus. Deinde repetitur Invi.*

Hymnus, Opprobriis. ut supra, 240.

Antiph. Psalmi & ♣. ♣. ♣. ut in Psalterio.

I N I. NOCTURNO.

De Jeremia Propheta.

Lectio j. Cap. 11.

Quid est, quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa? Numquid carnes sanctæ auferent à te malitias tuas, in quibus gloriat es? Olivam arberem, pulcrum, fructific-

ram, speciosam vocavit Dominus nomen tuum: ad vocem loquelæ, grandis exarsit ignis in ea, & combusta sunt fruteta ejus. Et Dominus exercituum qui plantavit te, locutus est super te malum, pro malis domus Israel & domus Juda, quæ fecerunt sibi ad irritandum me, libantes Balaam. Tu autem, Domine, demonstrasti mihi, & cognovi; tunc ostendisti mihi studia eorum. Et ego quasi agnus mansuetus qui portatur ad victimam: & non cognovi; quia cogitaverunt super me consilia, dicentes: Mittamus lignum in panem ejus, & eradamus eum de terra viventium, & nomen ejus non memoretur amplius. Tu autem, Domine Sabaoth, qui iudicas iuste, & probas renes: & corda, videam ultionem tuam ex eis: tibi enim revelavi causam meam. Jerusalem.

2. Decima die mensis hujus tollat unusquisque agnium per familias & domos suas: & servabitis eum usque ad quartam decimam diem mensis hujus: * Immolabit eum universa multitudo filiorum Israel ad vespeream. ♣. Venit dies azymorum, in qua necesse erat occidi Pascha. * Immolabit. *Exod. 12. Luc. 22.*

Lectio ij. Cap. 12.

Justus quidem tu es, Domine, si disputerem tecum; verumtamen iustitiam loquar ad te: Quare via im-

piorum prosperatur? bene est omnibus qui prævancantur, & inique agunt? Plantasti eos, & radicem miserrunt; proficiunt, & faciunt fructum: propè es tu ori eorum, & longe à renibus eorum. Et tu, Dómine, nosti me, vidisti me, & probasti cor meum tecum: congrega eos quasi gregem ad victimam, & sanctifica eos in die occisionis. Usquequò lugébit terra, & herba omnis regionis succábitur propter malitiam habitantium in ea? Consumptum est animal & volucre, quoniam dixerunt: Non videbit novissima nostra. Jerúsalem.

R. Post hebdomades sexaginta duas * Occidetur Christus; & in medio hebdomadis deficiet hostia & sacrificium. *Y.* Filius hominis tradetur Principibus Sacerdotum, & condemnabunt eum morte. * Occidetur. *Dan. 9. Math. 20.*

Leslio iij.

Reliqui domum meam, dimisi hereditatem meam: dedi dilectam animam meam in manu inimicorum ejus. Facta est mihi hereditas mea quasi leo in sylva: dedit contra me vocem, ideo odivi eam. Numquid avis discolor hereditas mea mihi? namquid avis cincta per totum? Veníte, congregamini, omnes bestie terre, propè ad devorandum. Pastores multi demoliti sunt vineam meam, con-

cultaverunt partem meam: dederunt portionem meam desiderabilem in desertum solitudinis. Posuerunt eam in dissipationem, luxitque super me: desolatione desolata est omnis terra; quia nullus est qui recogitet corde. Jerúsalem.

R. Si sanguis hircorum inquinatos sanctificat ad emundationem carnis, * Quanto magis sanguis Christi emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis? *Y.* Dixit Dñs ad Moysen: Hircus offeretur Dómino pro peccatis in holocaustum sempiternum; * Quanto magis. *Non dicitur Glória Patri. Hebr. 9. Num. 28.*

IN 11. NOCTURNO.

Sermo sancti Leonis Papæ. *Serm. 60. de Pass. Dñi 11.*

Leslio iv. Cap. 1.

Desiderata nobis, dilectissimi, & universo oprabilis mundo, adest festività Domínice passionis, quæ nos inter exultationes spiritalium gaudiorum flere non patitur; quia etsi difficile est de eadem solemnitate sæpius digne apteque discurrere, non est tamen liberum sacerdoti, in tanto divinæ misericordiæ sacramento, fidélis populi auribus subtrahere sermonis officium: cum ipsa matéria, ex eo quod est inefabílis, fandi tribuat facultatem; nec possit deficere quoddicatur, dum nunquam potest satis esse quod dicitur.

Quid autem inter omnia opera Dei, in quibus humane admirationis fatigatur intentio, ita contemplationem mentis nostrae & oblectat & superat, sicut passio Salvatoris? De cujus omnipotentia, quae ei cum Patre unus & aequalis essentiae est, quoties, ut possumus, cogitamus, mirabilior nobis fit in Deo humilitas quam potestas; & difficilior capitur divinae maiestatis exinanitio, quam servilis formae in summa provectio.

R. Factum est, dum complerentur dies assumptionis Jesu, * Et ipse faciem suam firmavit ut iret in Ierusalem. *Ps.* Dedit se ut liberaret populum suum. * Et ipse. *Luc.* 9. *x. Mach.* 6.

Lectio v. Cap. 3.

Christus ut humanum genus vinculis mortiferae praevaricationis absolveret, & savienti diabolo potentiam suae maiestatis occultavit, & infirmitatem nostrae humilitatis objecit. Si enim crudelis & superbus inimicus consilium misericordiae Dei nosse potuisset, Judaeorum animos mansuetudine potius temperare, quam injustis odiis studuisset accendere; ne omnium captivorum amitteret servitutem, dum nihil sibi debentis persequitur libertatem. Fecellit ergo illam magnitudo sua: intulit supplicium Filio Dei, quod cunctis filiis hominum in reme-

dium verteretur. Fudit sanguinem justum, qui reconciliando mundo & pretium esset & poculum. Suscepit Dominus quod secundum propositum suae voluntatis elegit. Admisit in se impias manus furentium, quae dum proprio incumbant sceleri, famulatae sunt Redemptori. Cujus etiam circa interfectores suos tanta erat pietatis affectio, ut de cruce supplicans Patri, non se vindicari, sed illis postularet ignosci.

R. Praecedebat discipulos Jesus: & stupébant, & sequentes timebant. Et corpe illis dicere: * Ecce ascendimus Ierosolymam, & damnabunt Filium hominis morte. *Ps.* Ego in flagella paratus sum; inimici autem mei confirmati sunt super me: * Ecce. *Marc.* 10. *Ps.* 37.

Lectio vj. Cap. 5.

Quod ergo falsi testes, quod cruenti principes, quod impii sacerdotes in Domini Jesu Christi mysterio, ignavia praefidis & famulatu imperitiae cohortis egerant, & detestandum universis saeculis, & amplectendum fuit. Crux enim Domini, sicut in Judaeorum erat mente crudelis, ita est in Crucifixi virtute mirabilis. Fuit in unum populus, & miseretur omnium Christus. Quod savitia inferitur, potestate suscipitur; ut licentia facinoris aeternae opus impleat voluntatis. Unde omnis ordo peram gestarum,

quem plenissime Evangelica narratio percurrit, ita fidelium est accipendus auditu, ut salvâ fide actionum quæ tempore Dominicæ passionis implentur sunt, intelligamus non solum remissionem peccatorum in Christo completam, sed etiam formam iustitiæ esse propositam.

R. Ecce ascendimus Ierosolymam, * Et consummabuntur omnia quæ scripta sunt de Filio hominis; tradetur enim gentibus, & ludetur, & flagellabitur, & conspuetur, & occident eum. *¶* Inimici mei dixerunt mala mihi: Quando morietur, & peribit nomen ejus? Verbum iniquum constituerunt adversum me. * *Et. Non dicitur Gloria. Luc. 18. Ps. 40.*

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo tempore; Cum appropinquassent Ierosolymis, & venissent Bethphage ad montem Oliveti; tunc Jesus misit duos discipulos, dicens eis: Ite in castellum quod contra vos est, & statim inveniatis asinam alligatam, & pullum cum ea: solvite, & adducite mihi. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

In Matth. 67.

Duplicem in hoc facto prophetiam, alteram opere, alteram verbis Jesus adimplet: opere

quidem, quod super asinam sederit; verbis vero, quia scriptum est à Zacharia quod in asina sicuti Rex sedebit. Cum igitur id veluti scriptum est explesset, alterius ipse prophetiæ dabat initium, quæ futura erant ipsis factis significando. Immundarum enim vocacionem gentium, & quod in ipsis requiescet, & venient atque adorabunt eum, res ista significabat; ita prophetiæ prophetia successit. Mihi vero non idcirco solum in asina sedisse videtur, verum etiam ut vivendi philosophiâ nos erudiret. Ita simul & prophetias adimplebat, & dogmata veritatis plantabat, & vivendi præcepta exemplis præbebat & affirmabat. Regulas enim nobis præbet, ne majora quam necessarius usus exigar, requiramus.

R. Veniet qui mittendus est, & ipse erit expectatio gentium. * Ligans ad vineam pullum suum, & ad vitem, o fili mi, asinum suum. *¶* Benedictus, qui venit in nomine Domini, rex Israel. * Ligans. *Genes. 49. Joan. 12.*

Lectio viij.

Sed videamus jam tam verborum quam rerum prophetiam. Quæ igitur est illa? Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus, ascendens super jugalem & pullum novum. Non currus, ut reges ceteri, agens; non vestigia exigens, non clatus tumore, nec

nec satellitibus stipatus ; sed magnam undique monstrans humilitatem. Interrogétur ergo Judæus, quisnam regum aſinâ vectus Jerolôlymam intravit ? Néminem profectò præter Christum dicere possent. Hæc faciēbat , ut quemadmodum diximus, figuris ventura significaret. Ille enim Ecclesiâ & novus populus olim immandus per pullum significatur ; qui postquam in eo Jesus quiescit , ab omni forde liberatus , mundus effectus est. Perpende autem ad amissum imaginem esse conservatam. Discipuli quippe jumenta solvunt , quoniam & nos & illi per Apostolos vocati & adducti ad Christum sumus , & nostra fides in zelum illos deduxit. Idcirco aſina pullum suum sequi perspicitur , quoniam postquam in gentibus Christus sedebit , tunc & Israëlitz zelantes venient ; quod Paulus significans , dicebat : Quia cecitas ex parte Israël accidit , quousque plenitudo Gentium intraret , & sic omnis Israel salvaretur.

¶ Dixit Jesus : Ite , invenietis aſinam alligatam , & pullum cum ea : solve , & adducite mihi & * Si quis vobis aliquid dixerit , dicite quia Dominus his opus habet ; & confectum dimittet eos. ¶ Mæ sunt omnes fere sylvarum , jumenta in montibus. * Si quis.

Matth. 21. Ps. 49.

Peri Verna. Blasf.

Quam humili autem & abjecto animo tunc temporis essent Judæi , considera ; qui , quamvis tam multa ejus signa viderint , nunquam tamen ipsum sic admirati sunt , quemadmodum nunc : postquam autem turbas concurrere aspexerunt , vehementer obstupeſcunt. Concussa enim fuit , inquit , universa civitas , dicens : Quis est hic ? Turbæ autem dicebant : Hic est Jesus Propheta à Nazareth Galilææ. Ita quando etiam magnum quid de ipso dicere nisi sunt , tunc humilis & abjecta ipsorum sententia humili trahēbatur. Hæc autem faciēbat , non ut se hæc pompa ostentaret ; sed partim , ut & prophetiam , ut diximus , impleret , & vitam nostram instrueret ; partim ut discipuli horum testes hinc maxime solamen mortis ejus haberent , cum viderent in nullo invitum posse violari. Tu verò id etiam admirare quomodo tam à Zachariâ quam à David ad unguem ista prædicta fuerunt. Sic igitur etiam nos faciamus : & laudes cantemus , & vestimenta tradamus iis qui ipsum afferunt. Quæ enim vénéia digni erimus , cum illorum alii aſinam vestimentis suis , Christi in eâ sessuri gratiâ , ornarent ; alii indumenta sub pedibus aſinæ sternerent , si nos nudum ipsum videntes , à se-

M

conditis pro eo quidquam impendere nolumus; & cum illorum alii præcedant, alii subsequantur, nos advenientem repellamus atque contemnâmus. Quo putas hæc supplicio digna esse? Accedit ad te Dominus indigens: tu ne supplicantem quidem audire vis, sed acclusas & increpas.

R. Exulta satis, filia Sion; júbila, filia Jerusalem: * Ecce Rex tuus veniet tibi, justus & salvator; ipse pauper, & ascendens super asinam & super pullum filium asinæ. *Ps.* Invénit Jesus asellum, & sedit super eum, sicut scriptum est: * Ecce Rex tuus veniet tibi. *Non dicitur Glória. sed reper. R. usque ad Ps. Zach. 9. Joan. 12.*

Ps. Sacerd. Lætetur Israel in eo qui fecit eum, *R.* Et filia Sion exultent in Rege suo. *Ps. 149.*

AD LAUDES.

Ant. **D**icite filiæ Sion: *r. a.* Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam & pullum filium subjugalis. *Matth. 21.*

Ant. 1. D. Testimónium perhibebat turba quæ erat cum eo, quando Lazarum suscitavit à mortuis: propterea & obviam venit ei turba, quia audierunt eum fecisse hoc signum. *Joan. 12.*

Ant. 2. D. Multi autem vestimenta sua straverant in via; alii autem frondes cædebant de arboribus, & sternerant in via. *Matth. 21.*

Ant. 3. a. Cœperunt turbæ discipulorum gaudentes laudare Deum super omnibus quas viderant virtutibus, dicentes: Benedictus qui venit Rex in nómine Domini; pax in cælo, & glória in excelsis. *Luc. 19.*

Ant. 6. C. Dico vobis: Quia si hi tacuerint, lapides clamabunt. *Luc. 19.*

Capitulum. Coloss. 2.

Chirographum decreti quod erat contrarium nobis, & ipsum tulit Christus de medio, affigens illud cruci; & expolians principatus & potestates, traduxit confidenter, palam triumphans illos in semetipso.

Hymnus. Dum, Christe, ut supra, 240.

Ps. Consecrantur tibi populi, Deus: *R.* Consecrantur tibi populi omnes. *Ps. 66.*

Ad Benedictus. Ant. J. Turbæ quæ præcedebant, & quæ sequebantur, clamabant, dicentes: Hosanna Filio David: benedictus qui venit in nómine Domini; hosanna in altissimis. *Matth. 21.*

Oratio.

Omnipotens sempiternæ Deus, qui humilino generi ad imitandum humilitatis exemplum, Salvatorem nostrum carnem sumere & crucem subire fecisti: concede propitius, ut & patientiæ ipsius habere documenta, & resurrectionis consortia mereamur; Per eundem Dominum nostrum,

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Dicite.

CANON.

Ex Concilio Lateranensi
quarto.

Anno 1215. C. 21.

OMnis utriusque sexus
fidelis, postquam ad an-
nos discretionis pervenerit,
omnia sua solus peccata con-
fiteatur fideliter, saltem se-
mel in anno, proprio Sacer-
doti; & inunctam sibi poe-
nitentiam studeat pro viri-
bus adimplere, suscipiens re-
verenter ad minus in Pas-
cha Eucharistiae Sacramen-
tum; nisi forte de consilio
proprii Sacerdotis, ob ali-
quam rationabilem causam
ad tempus ab ejus perceptio-
ne duxerit abstinendum: ali-
quin & vivens ab ingressu Ec-
clesiae arceatur; & moriens
Christianam careat sepulturam.

AD TERTIAM.

Ant. 1. D. Testimonium.

Capitulum. Tob. 13.

Ipsa salvabit nos propter
misericordiam suam. Af-
picite ergo quae fecit no-
biscum, & cum timore &
tremore confitemini illi;
Regemque seculorum exal-
tate in operibus vestris.

R. br. Afferte Domino
* Gloriam & honorem. Af-
ferte. *Ps. Afferte Domino* *
gloriam nomini ejus, * Gló-
riam & honorem. *R. Af-*
ferte.

Ps. Commoveatur a facie
ejus universa terra: *R. Di-*
cite in gentibus quia Dómi-
nus regnavit. *Ps. 95.*

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Multi.

Capitulum. Isaie 55.

Montes & colles can-
tabunt coram vobis
laudem, & omnia ligna re-
gionis plaudent manu. Pro-
saliunca ascendet abies, &
pro utrica crescet myrtus; &
erit Dóminus nominatus in
signum aeternum quod non
auferetur.

R. br. Benedictus qui ve-
nit * In nomine Dómini.
Benedictus. *Ps. Deus Dómi-*
nus, * & illuxit nobis * In
nomine Dómini. *R. Bene-*
dictus.

Ps. Constituite diem so-
lemnem in condensis *R. Us-*
que ad cornu altaris. *Ps. 117.*

AD NONAM.

Ant. 6. C. Dico vobis.

Capitulum. Sap. 10.

Decantaverunt, Dómi-
ne, nomen sanctum
tuum, & victtricem manum
tuam laudaverunt pariter;
quoniam Sapientia aperuit
os mutorum, & lingua in-
fantium fecit disertas.

R. br. Ex ore infantium
& lactentium * Perfecisti
laudem. Ex ore. *Ps. Propter*
inimicos tuos, * Dómine,
* Perfecisti laudem. *R. Ex*
ore. *Ps. 8.*

Ps. Laudate, pueri, Dó-
minum: *R. Laudate nomen*
Dómini. *Ps. 112.*

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Dominica.

Ant. Videntes Principes
8. G. Sacerdotum & Scri-
bae mirabilia quae fecit Jesus,

& pueros clamantes in templo : Hosanna Filio David , indignati sunt. *Matth. 21.*

Ans. 7. d. Dixérunt ad semetipfos : Vidéris quia nihil proficimus ? ecce mundus totus post eum abiit. *Joan. 12.*

Ans. 2. D. Quærebant Jesum perdere ; & non inveniébant quid facerent illi. *Luc. 19.*

Ans. 1. g. Ex principibus multi crediderunt in eum ; sed non confitebantur , ut o Synagoga non ejicerentur. *Joan. 12.*

Ans. 4. E. Jam enim conspiráverant Judæi , ut si quis eum confiteretur esse Christum , extra Synagoram flecteret. *Joan. 9.*

Capitulum. Hebr. 12.

Recogitate eum qui talem sustinuit à peccatoribus adversum semetipsum contradictionem ; ut ne fatigemini , animis vestris deficientes : nondum enim usque ad sanguinem restitistis , adversus peccatum repugnantes.

Hymnus, Vexilla. ut supra, 242.

Ps. 98. Dominus regnavit , irascantur populi : *R.* Confiteantur nomini tuo magno.

Ad Magnificat. Ans. 5. C. Pater , salvifica me ex hac hora ; sed propterea veni in horam hanc : Pater , clarifica nomen tuum. *Joan. 12.*

Oratio, ut supra ad Laudes.

COMPLETORIUM,
ut in Psalterio, 25.

FERIA SECUNDA.

De Jeremia Propheta.

Lesio j. Cap. 14.

Dixit Dominus ad me : Noli orare pro populo isto in bonum. Cum jejunaverint , non exaudiam preces eorum : & si obtulerint holocausta & victimas , non suscipiam ea ; quoniam gladio , & fame , & peste consumam eos. Et dixi : A , a , a , Domine Deus : prophetae dicunt eis , Non videbitis gladium , & fames non erit in vobis ; sed pacem veram dabit vobis in loco isto. Et dixit Dominus ad me : Falsus prophetae vaticinantur in nomine meo : non misi eos , & non præcepi eis , neque locutus sum ad eos : visionem mendacem , & divinationem , & fraudulentiam , & seductionem cordis sui prophetant vobis. Idcirco hæc dicit Dominus de prophetis qui prophetant in nomine meo , quos ego non misi , dicentes : Gladius & fames non erit in terra hac : In gladio & fame consumantur prophetae illi. Et populi quibus prophetant , erunt projecti in viis Jerusalem , præ fame & gladio ; & non erit qui sepeliat eos. Jerusalem , Jerusalem , convertere ad Dominum , &c.

R. Decima die mensis hujus. 261.

Lesio ij. Cap. 18.

Dixerunt : Venite , & cogitemus contra Jeremiam cogitationes ; non

enim peribit lex à sacerdote, neque consilium à sapiente, nec sermo à propheta: venite, & percutiamus eum lingua, & non attendamus ad universos sermones ejus. Attende, Dómine, ad me, & audi vocem adversariórum meórum. Numquid redditur pro bono malum, quia fodérunt sóveam animæ meæ? Recordare quòd steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum, & avérterem indignationem tuam ab eis. Propterea dà filios eórum in famem, & deduc eos in manus gladii: fiant uxóres eórum absque liberis, & víduæ: & viri eárum interficiantur morte: júvenes eórum confodiantur gládio in prælio. Audiatur clamor de dómibus eórum: addúces enim super eos latrónem repente, quia fodérunt sóveam ut caperent me, & láqueos absconderunt pedibus meis. Tu autem, Dómine, scis omne consilium eórum adversum me in mortem; ne propitiéris iniquitati eórum, & peccatum eórum à facie tua non deleátur. Jérúsalem.

℟. Post hebdómades sexaginta. 262.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 12.

IN illo tempore: Jesus ante sex dies Paschæ venit Bethániam, ubi Lázarus fuerat mórtuus, quem suscitávit Jesus. Et reliqua.

Homília sancti Augustini Episcopi. In *Joan. Tract. 50.*

NE putarent homines phantasma esse factum, quia mórtuus resurrexit, Lázarus unus erat ex recumbéntibus; vivébat, loquebátur, epulabátur: véritas ostendebátur, infidélitas Judæórum confundebátur. Discumbébat ergo Dóminus cum Lázaro & céteris: ministrábat Martha una ex soróribus Lázari. Maria verò áltera soror Lázari accépit libram unguenti nardi pistici pretiósí, unxit pedes Jesu, & extersit capillis suis pedes ejus: & domus impléta est ex odóre unguenti. Factum audivimus, mystérium requiramus. Quæcumque anima fidélis vis esse, cum Maria unge pedes Dómini pretiósó unguento: unge pedes Jesu; bene vivende. Domínica sectare vestigia: Capillis terge: si habes superflua, dà paupéribus, & Dñi pedes terfisti; capilli enim superflua córporis videntur. Habes quod agas de superfluis tuis: tibi superflua sunt, sed Dómini pedibus necessaria.

℟. Dixit Judas qui erat Jesum traditúrus: Quare hoc unguentum non vénit trecentis denáriis, & dátum est egénis? * Dixit Jesus: Pauperes semper habétis vobiscum; me autem non semper habétis. *℣.* Locútus est Móyses ad Israel in solitúdine: Non déerunt pauperes in terra habitatiónis tuæ. * Dixit.

Joan. 12. Deuter. 5.

M iij

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Ant. **V**ide, Dómine, afflictionem meam, quóniam erectus est inimicus. *Thren. 1.*

Apt. 7. d. Collégit furórem suum in me; & cónminans mihi, infremuit contra me dentibus suis hostis meus. *Job 16.*

Ant. 8. c. Abjectionem posuisti me in médio populórum: aperuerunt os suum omnes inimici. *Thren. 5.*

Ant. 3. b. Factus sum in derisum omni pópulo meo; canticum eórum tota die. *Thren. 3.*

Ant. 4. f. Audisti opprobrium eórum, Dómine, omnes cogitationes eórum adversum me. *Thren. 3.*

Capitulum, Hymnus, & Ps. ut suprà, 240.

Ad Benedictus. Ant. 6. F. Maria unxit pedes Jesu, & extersit capillis suis; & domus impleta est ex odóre anguenti. *Joan. 12.*

Oratio.

Largire nobis, Dómine, appropinquante Fílli tui passióne, grátiæ tuæ abundantius auxílium; ut per ópera caritátis Christi bonum odórem ubique diffundamus; Per eundem.

C A N O N.

Ex Concilio Cabilonensi.

Anno 813. Can. 46.

IN perceptióne corpóris & sanguinis Domínici magna discretio adhibenda est. Cuiendum est enim ne

si nímiùm in longum differatur, ad perniciem animæ pertineat, dicente Dómino: Nisi manducaveritis carnem Fílli hóminis, & biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis. Si verò indiscretè accipiatur, timendum est illud quod ait Apóstolus: Qui enim manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit.

Ad Magnificat. Ant. 1. D. Mittens hæc mûlier unguentum hoc in corpus meum, ad sepeliendum me fecit. *Matth. 26.*

Oratio.

Tribue nos, Dómine, configuratos morti ac sepulturæ tuæ, sic carnis interire desideria; ut spíritu solo viventes, fructum ejus referamus; Qui vivis.

FERIA TERTIA.

De Jeremiá Prophéta.

Lectio 1. Cap. 26.

Cum compleret Jeremias, loquens omnia quæ præceperat ei Dóminus ut loqueretur ad universum pópulum, apprehenderunt eum sacerdotes, & prophætæ, & omnis pópulus, dicens: Morte moriatur. Quare prophetavit in nómine Dómini, dicens: Sicut Silo erit domus hæc, & urbs illa desolabitur, eo quod non sit habitátor? Et congregatus est omnis pópulus adversus Jeremiám in domo Dómini. Et audierunt príncipes Juda verba hæc; & ascenderunt de domo regis

in domum Domini, & sedent in introitu portæ domus Domini novæ. Et locuti sunt sacerdotes & prophætæ ad principes & ad omnem populum; dicentes: Judicium mortis est viro huic; quia prophetavit adversus civitatem istam, sicut audistis auribus vestris. Jerusalem.

Præcedebat. 263.

Lectio ij.

ET ait Jeremias ad omnes principes & ad universum populum, dicens: Dominus misit me, ut prophetarem ad domum istam & ad civitatem hanc omnia verba quæ audistis. Nunc ergo bonas facite vias vestras & studia vestra, & audite vocem Domini Dei vestri; & penitebit Dominum mali quod locutus est adversum vos. Ego autem ecce in manibus vestris sum: facite mihi quod bonum & rectum est in oculis vestris; verumtamen scitote & cognoscite quod si occideritis me, sanguinem innocentem tradetis contra vosmetipsos, & contra civitatem istam & habitatores ejus; in veritate enim misit me Dominus ad vos, ut loquerer in auribus vestris omnia verba hæc. Et dixerunt principes & omnis populus ad sacerdotes & ad prophetas: Non est viro huic judicium mortis; quia in nomine Domini Dei nostri locutus est ad nos. Jerusalem.

Ecce ascendimus. 264.

Lectio sancti Evangelii secundum Marcum.

Lectio iij. Cap. 14.

IN illo tempore; Erat Pascha & Azyma post biduum, & quærebant summi Sacerdotes & Scribæ quomodo Jesum dolo tenerent, & occiderent. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

In Matth. 25. Hom. 80.

PRincipes Sacerdotum eos dicit, qui de Principibus Sacerdotum fuerant. Quod autem consilium cepérunt? Ut occultius eum caperent atque interficerent? Utrumque: populum enim valde formidabant; ac ideo præterire diem festum volébant, dicentes: Non in die festo. Nam diabolus, ne manifestè passio extaret, ad aliud tempus reficere ipsam studébat. Ne tumultus, inquit, fiat in populo. Considera valde ipsos timere, non Deum, neque ne majus scelus esset in ipsa Paschæ celebratione tam tetrum facinus facere; sed homines & tumultum: Ira tamen inflammata, posteaquam proditorum invenérunt, commutata, expectare non potuerunt; sed in ipsa solemnitate eum occiderunt. Quasi enim cæci cupiditate, furoræque irritati, quamprimum sibi facultas data est, peregrerunt. Et quamvis ipse nequitiis illorum dispensando in melius uteretur; non tamen hinc innoxii

272 *Feriâ tertiâ majoris Hebdomadæ.*

facti, propter hanc causam effugere poterunt supplicium; cum mille cruciatus ex voluntatis pravitate mereantur, qui eo tempore quo noxii etiam solvebantur, innocentem interficere voluerunt, à quo innúmera & immensa beneficia susceperant, & qui propter illos gentes interea negligere videbatur.

Ps. Querébant summi Sacerdotes & Scribæ quomodo Jesum dolo tenerent, & occiderent; * Dicebant autem: Non in die festo; ne forte tumultus fieret in populo. *Ps.* Qui inquirebant mala, locuti sunt vanitates, & dolos totâ die meditabantur; * Dicebant. *Marc.* 14. *Ps.* 37.

A D L A U D E S.

Psalmi de Feriâ.

Ant. **D**ixerunt impii: *B.G.* Opprimamus virum justum, quoniam inutilis est nobis, & improperat nobis peccata legis. *Sap.* 2.

Ant. 7. d. Factus est nobis in translationem cogitationum nostrarum; gravis est nobis etiam ad videndum. *Sap.* 2.

Ant. 5. 2. Tanquam nugaces estimati sumus ab illo; & abstinet se à viis nostris tanquam ab immunditiis. *Sap.* 2.

Ant. 4. E. Contumeliâ & tormento interrogemus eum, ut sciâmus reverentiam ejus, & probemus patientiam illius. *Sap.* 2.

Ant. 1. g. Hæc cogitavê-

runt, & erraverunt: excœcavit enim illos malitia eorum. *Sap.* 2.

Capitulum, Hymnus, Co. *Ps.* ut *suprà.* 240.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. c. Nemo tollit à me animam meam; sed ego pono eam à meipso: & potestatem habeo ponendi eam, & potestatem habeo iterum sumendi eam. *Joan.* 10.

Oratio.

Reminiscere miserationum tuarum, Domine, & famulos tuos aternâ protectione sanctifica, pro quibus Jesus Christus Filius tuus sponte se morti tradidit, & Paschale sacrificium fuso sanguine consummavit; Qui tecum.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1551. Sess. 13. *C.* 9.

Siquis negaverit omnes, & singulos Christi fideles utriusque sexus, cum ad annos discretionis pervenerint, teneri singulis annis saltem in Paschate ad communicandum, juxta præceptum sanctæ matris Ecclesiæ; anathema sit.

Ad Magnificat. *Ant.* 1. D. Sciens Jesus quia venit hora ejus ut transeat ex hoc mundo ad Patrem; cum dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos. *Joan.* 13.

Oratio.

Tribue nobis, Domine, miserationis tuæ beneficium; ut quos à mortis ju-

polibere dignatus es, eodem non finas a gratia redemptionis excidere; Qui vivis & regnas, &c.

FERIA QUARTA.

Incipit liber Baruch Prophetae.

Leſſio j. Cap. 1.

ET hæc verba libri quæ scripsit Baruch filius Neriz, filii Maasæ, filii Sedeciz, filii Sedei, filii Helciz in Babylonia, in anno quinto, in septimo die mensis, in tempore quo ceperunt Chaldei Jerusalem, & succenderunt eam igni. Et legit Baruch verba libri huius ad aures Iechoniz filii Joakim regis Juda, & ad aures universi populi venientis ad librum, & ad aures potentium filiorum regum, & ad aures presbyterorum, & ad aures populi, a minimo usque ad maximum eorum omnium habitantium in Babylonia, ad flumen Sodi. Qui audientes plorabant, & jejunabant, & orabant in conspectu Domini. Jerusalem.

¶ Congregati sunt Principes Sacerdotum & Seniores populi in atrium Principis Sacerdotum, * Et consilium fecerunt ut Jesum dolo tenerent, & occiderent. ¶ Principes conveniunt in unum adversus Dominum & adversus Christum ejus, * Et. *Matth. 26. Ps. 2.*

Leſſio ij. Cap. 3.

ET nunc, Domine omnipotens, Deus Israel, anima in angustiis, & sp

ritus anxius clamat ad te: Audi, Domine, & miserere, quia Deus es misericors; & miserere nostri, quia peccavimus ante te. Quia tu sedes in sempiternum; & nos peribimus in ævum? Domine omnipotens, Deus Israel, audi nunc orationem mortuorum Israel, & filiorum ipsorum, qui peccaverunt ante te, & non audierunt vocem Domini Dei sui; & agglutinata sunt nobis mala. Noli meminisse iniquitatum patrum nostrorum; sed memento manus tue & nominis tui in tempore isto: quia tu es Dominus Deus noster, & laudabimus te, Domine; quia propter hoc dedisti timorem tuum in cordibus nostris, & ut invocemus nomen tuum, & laudemus te in captivitate nostra, quia convertimur ab iniquitate patrum nostrorum qui peccaverunt ante te. Et ecce nos in captivitate nostra sumus hodie, quæ nos dispersisti in imperium, & in maledictum, & in peccatum, secundum omnes iniquitates patrum nostrorum qui recesserunt a te, Domine Deus noster. Jerusalem.

¶ Intravit satanas in Judam; & locutus est cum Principibus Sacerdotum, quemadmodum Jesum traderet eis: & * Pacti sunt pecuniam illi dare, & sponndit. ¶ Seder peccator in iudiciis cum divitibus in oc

374 *Feria quarta majoris Hebdomadae.*

cultis, ut interficiat innocen-
tem. * Pacti sunt. *Luc. 22.*

Ps. 9.

Lectio sancti Evangelii se-
cundum Lucam.

Leitio iij. Cap. 22.

IN illo tempore; Appro-
pinquabat dies festus Azy-
morum, qui dicitur Pascha;
& querebant Principes Sa-
cerdotum & Scribae, quo-
modo Jesum interficerent.
Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedae
Presbyteri.

Comm. in Luc. Lib. 6. C. 22.

Alii Judas, & locutus
est cum Principibus Sa-
cerdotum & Magistratibus,
quemadmodum Jesum tra-
deret eis: & pacti sunt illi
pecuniam dare, & spon-
dit; & querebat opportuni-
tatem ut traderet illum sine
turba. Multi hodie Judae sce-
lus, quod Dominum ac Ma-
gistrum, Deumque suum pe-
cunia vendiderit, velut im-
mane & nefarium exhor-
rent, nec tamen cavent.
Nam cum pro muneribus
falsum contra quemlibet tes-
timonium dicunt, profecto,
quia veritatem pro pecu-
nia negant, Dominum pe-
cunia vendunt. Ipse enim
dixit: Ego sum Veritas. Cum
societatem fraternitatis ali-
qua discordiae peste commu-
lant, Dominum produnt.
Nam sicut Joannes Baptista
qui non pro Christi confes-
sione, sed pro defensione
veritatis Martyr occubuit,
ideo tamen pro Christo

quia pro veritate martyrium
suscepit: ita e contrariis, qui
caritatis & veritatis jura sper-
nit, Christum utique, qui est
caritas & veritas, prodit.

R. Appendērunt mercē-
dem meam triginta argen-
teos, * Decorum pretium;

V. Aut Judas: Quid vultis
mihi dare, & ego vobis eum
tradam? At illi constitue-
runt ei triginta argenteos,

* Decorum. *Zachar. 11.
Matth. 26.*

A D E A U D E S.

Psalmi de Feria.

Ant. **F**oderunt foveam,
4. **E.** ut caperent me, &
laqueos absconderunt pedi-
bus meis. Tu, Domine, scis
omne consilium eorum ad-
versum me in mortem.
Jerem. 18.

Ant. 3. **c.** Despiciebant
me, & detrahebant mihi; &
quem maxime diligebam,
aversatus est me. *Job 19.*

Ant. 8. **c.** Et quidem Fi-
lius hominis, secundum quod
definitum est, vadit: ve-
rum tamen vix homini illi
per quem tradetur. *Luc. 22.*

Ant. 6. **F.** Quod scriptum
est, oportet impleri in me:
etenim ea quae sunt de me,
finem habent. *Luc. 22.*

Ant. 2. **D.** Ecce appropin-
quavit hora, & Filius homi-
nis tradetur in manus pec-
catōrum. *Matth. 26.*

*Capitulum, Hymnus, & V.
ut supra. 240.*

Ad Benedictus, Ant. 1. f.
Querebat Judas opportuni-

antem ut traderet Jesum sine
turbis. *Luc. 22.*

Oratio.

Præstende nobis miseri-
córdiam tuam, Dómi-
ne, qui ab infidéli discipulo
tradi perulisti; ut ab ejus
ocultate aliéni, te salva-
torem toto corde agnosca-
mus, & in tua semper cruce
gloriémur; Qui vivis & re-
gnas cum Deo Patre, &c.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1551. Sess. 13.

de Euchar. C. 7.

Si non decet ad sacras ul-
las funciónes quémpiam
accédere, nisi sanctè; certè
quò magis sanctitas & divi-
nitas celestis Eucharistiæ
sacramenti viso Christiáno
comperta est, eò diligentius
cavère ille debet, ne absque
magna reveréntia & sancti-
tate ad id percipiendum ac-
cédât.

Ad alias Horas usque ad
Vesperas exclusivè, ut su-
pra. 241. & seq.

¶ Officium deinceps usque
ad Pascha dicitur sine Deus,
in adjutoriũ. sine Glória
Patri. sine Dóminus vobis-
cum. sine Orémus. & sine
Benedicámus.

Nec etiam dicuntur Capi-
cula, ~~Requies~~ brevía & Hym-
ni; neque accinitur jubilus
in fine Antiphonarum usque
ad Vesperas Sabbati in Albis
exclusivè.]

Hodie Vespera inchoantur
absolutè ab impositione primæ
Antiphonæ.

AD VESPERAS.

Psalmi de Ferra.

Ant. Scitis quia post bñ-
8. G. S. aduũ Pascha fiet;
& Fílius hóminis tradétur,
ut crucifigátur. *Matth. 26.*

Ant. 3. b. Tempus meum
propè est: euntes paráte no-
bis Pascha, ut manducémur.
Matth. 26. Luc. 22.

Ant. 7. d. Ubi est refectio
mea, ubi Pascha cum
discipulis meis manducem?
Marc. 14.

Ant. 6. F. Desidério de-
siderávi hoc Pascha mandu-
cáre vobiscum, ántequam
pátiar. *Luc. 22.*

Ant. 1. g. Dico vobis quia
ex hoc non manducábo il-
lud, donec impleáur in
regno Dei. *Luc. 22.*

Continuò imponitur Anti-
phona in Canticum.

Ad Magnificat. Ant. 4. E.
Vos estis qui permanistis
mecum in tentationibus
meis; & ego dispóno vobis
sicut dispósuit mihi Pater
aeneus regnum, ut edátis
& bibátis super mensám
meam. *Luc. 22.*

Finis Antiphonæ, sine
Dñs vobiscum. & sine Oré-
mus. dicitur Oratio sequens.

Respice, quæsumus, Dó-
mine, super hanc famí-
liam tuam, pro qua Dómi-
nus noster Iesus Christus non
dubitávit manibus tradi no-
céntium, & crucis subire
tormentum; sub silentio dī-
citur, Qui tecum vivit &
regnat in unitate, &c.

Et nihil additur: siquæ

276 *Feria quinta in*
terminantur Hora usque ad
Vesperas Sabbati sancti.

COMPLETORIUM inchoa-
tur absolute à Psalmo Cum
invocarem. ut in Completorio
Dominica & continuo dicitur
Cantic. Nunc dimittis.

Deinde, omisso Precibus,
Oratio, Réspice. ut supra.

¶ Tribus Feriis sequentibus,
dictis secretis Pater. Ave. Cre-
do. Officium inchoatur absolu-
te ab impositione Antiphona
in primum Psalmum. Et in fi-
ne cujuslibet Antiphona No-
turnorum & Laudum extin-
guitur unus. ex quindecim ce-
reis in loco conspicuo ante vel
retro altare positus.]

FERIA QUINTA.

in Cena Domini.

IN I. NOCTURNO,

In Ps. Quare fremuerunt
gentes. 3. Ant. 1. G. Asti-
rerunt reges terræ, & prin-
cipes convenérunt in unum
adversus Dominum, & ad-
versus Christum ejus.

In Ps. Dominus regit
me. 87. Ant. 6. F. Parasti,
Dñe, in conspectu meo men-
sam, adversus eos qui tribu-
lant me: & calix meus inebri-
ans me, quam præclarus est!

In Ps. Júdica me.... quó-
niam. 55. Ant. 8. G. Cum
impii non sedébo: lavábo in-
ter innocentes manus meas.

¶ Lavabis me, Dómine;
& super nivem dealbá-
bor. Ps. 50.

Hoc viduo post ¶. cujusque
Nocturni, Pater. dicitur co-
mum secretis. Et statim, sine
Absol. & Bñe Bened. legun-

Cena Domini.

tur Lektionen, in quarum sup-
non dicitur Tu autem.

Incipit Lamentatio Jeremiæ
Prophætæ.

Lectio 1. Cap. 1.

QUomodo sedet sola ci-
vitas plena pópulo?
facta est quasi vidua
dómina génium: priaceps
provinciarum facta est sub
tributo. Plorans ploravit in
nocte, & lácrymæ ejus in
maxillis ejus: non est qui
consolétur eam ex ómnibus
caris ejus: omnes amici ejus
spreverunt eam, & facti sunt
ei inimici. Migrávit Judæa
propter afflictionem & mul-
titudinem servitutis: habi-
távit inter gentes, nec in-
venit réquiem: omnes per-
secutores ejus apprehendé-
runt eam inter angustias.
Vix Sion lagent, eo quód
non sint qui véniant ad so-
lemnitatem: omnes portas
ejus destructæ, sacerdotes
ejus gementes, virgines ejus
squálidæ; & ipsa oppressa
amaritudine. Facti sunt ho-
stes ejus in cápite, inimici
ejus locupletati sunt; quia
Dóminus locutus est super
eam propter multitudinem
iniquitatum ejus: parvuli
ejus ducti sunt in captivitatem
ante faciem tribulan-
tis. Jerúsalem, Jerúsalem,
convérttere ad Dominum
Deum tuum.

¶ Cena facta, surgit Je-
sus a cená, & cepit lavá-
re pedes discipulorum; &
dixit Petro: * Vos mandí-
catis, sed non omnes; scié-
bat

bat enim quisnam esset qui traderet eum. *¶* Non supergáudeant mihi qui adversantur mihi iniquè, qui odèrunt me gratis, & annuunt óculis : * Vos. *Joan. 13. Ps. 34.*

Lectio ij.

ETegressus est à filia Sion omnis decor ejus : facti sunt principes ejus velut arictes non inventientes páscea ; & abiérunt absque fortitudine ante facièm subsequen-
tis. Recordata est Jérusalem dñrum afflictiónis suæ, & pravaricationis ómnium desiderabilium suórum, quæ habúerat à diébus antiquis, càm caderet pópulus ejus in manu hostili, & non esset auxiliátor : vidérunt eam hostes, & derisérunt sabbata ejus. Peccatum peccávit Jérusalem, propterea instábilis facta est. Omnes qui glori-
ficábant eam, spreverunt illam, quia vidérunt ignominiam ejus ; ipsa autem gemens conversa est retrorsum. Serdes ejus in pódibus ejus, nec recordata est finis sui : depósita est vehementer, non habens consolató-
rem : vide, Dómine, afflictiónem meam, quóniam erectus est inimícus. Jérusalem.

¶ Turbatus est Jesús spirítu, & protestátus est, & dixit : Amen dico vobis, quia unus ex vobis tradet me : * Ecce manus tradentis me mecum est in mensa. *¶* Homo pacis meæ, qui
Paris Verno. Bles.

edébat panes meos, magnificávit super me supplantaciónem : * Ecce manus tradentis me. *Joan. 13. Luc. 22. Ps. 40.*
Lectio iij.

MAnum suam misit hostis ad ómnia deside-
rabília ejus ; quia vidit gentes ingressas sanctuárium suum, de quibus præcéperas ne intrárent in Ecclesiám tuam. Omnis pópulus ejus gemens & quærens panem, dedérunt pretiósa quæque pro cibo ad refocillandam ánimam. Vide, Dómine, & considera quóniam facta sum vilis. O vos omnes qui transitís per viam, atténdite, & vidéte si est dolor sicut dolor meus ; quóniam vindemiávit me, ut locútus est, Dóminus in die iræ furóris sui. De excelso misit ignem in óssibus meis, & erudívit me : expandit rete pódibus meis, convertit me retrorsum : pösuit me desolatam, totá die meróre confectam. Vigilávit jugum iniquitátum meárum : in manu ejus convolutæ sunt, & impósitæ collo meo : infirmata est virtus mea : dedit me Dóminus in manu, de qua non pótero surgere. Jérusalem.

¶ Fílius hóminis vadit sicut scriptum est de illo : verumtamen væ hómini illi per quem Fílius hóminis tradétur. * Bonum erat ei si natus non fuisset homo ille. *¶* Dilexit maledictiónem, & véniet ei ; & nóluit bene-

278 *Peria quinquagesima in Cena Domini.*

dictiōnem , & elongabitur
ab eo. * Bonum. *Matth. 26.*
Pf. 108.

IN 11. NOCTURNO.

In Pf. Ad te, Dōmine. 6.

Ant. 5. a. Cum operantibus
iniquitatem ne perdas me :
qui loquuntur pacem cum
proximo suo ; mala autem
in cordibus eorum.

*In Pf. Expectans. cum sua
divisione, 102. Ant. 4. A.*
Confundantur & revereantur
finales qui quærunt animam
meam , ut auferant eam.

*In Pf. Beatus qui intelli-
git. 109. Ant. 1. g.* Adver-
sum me susurrabant omnes
inimici mei : verbum ini-
quum constituerunt adver-
sum me.

†. Pro eo ut me dili-
gerent , detrahēbant mi-
hi ; †. Ego autem orābam.
Pf. 108.

Sermo sancti Joannis Chry-
sostomi.

In prodit. Jude, & in Pascha.

Ed. Ben. 1. 2. Lectio iv.

Hodie, dilectissimi fr-
tres, Dōminus no-
ster Jesus Christus
traditus est ; hujus namque
diei vespere Judæi, illis com-
prehensio, abierunt. Verum
ne contristeris audiens Chri-
stum proditum esse : imò pō-
tius contristare , & acerbe
luge non proditum, sed pro-
ditorem Judam. Etenim qui
proditor est, mundum sal-
vum fecit ; proditor verò
animam suam perdidit. Qui
proditor est, ad dexteram Pa-
tris sedet in caelis : proditor

in inferno nunc est , ised
vitabile ferens supplicium.
Hujus causā luge & inge-
misse : hujus causā lacrymā-
re ; ejus quippe causā flevit
Christus. Nam cum vidisset
eum , inquit , turbatus est ,
& dixit : Unus ex vobis
tradet me.

†. Jesus cum intinxisset
panem , dedit Judæ Simōnis
Isariotæ ; & * Post buccel-
lam introivit in eum sata-
nas. †. Fiat mensa eorum
coram ipsis in liquorem , &
in retributiones , & in scan-
dalum. * Post buccellam.
Joan. 13. Pf. 68.

Lectio v.

ERat olim Pascha Judæi-
cum , sed nunc solūrum
est ; advenitque spiritalis
Pascha, quod tradidit Chri-
stus. Illis enim manducan-
tibus ac bibentibus , in-
quit , accipiens panem , fre-
git , & dixit : Hoc est corpus
meum , quod pro vobis fran-
gitur in remissionem pecca-
torum. Sciunt ii qui initiati
sunt , illa quæ dicuntur. Et
sursum calicem , dicens : Hic
est sanguis meus , qui pro
multis effunditur in remis-
sionem peccatorum. Aderat
Judas , hæc Christo dicente.
Hoc est corpus quod ven-
didisti , Juda , triginta ar-
genteis , pro quo nuper pa-
cta impudenter insbas cum
improbis Phariseis. O Chri-
sti benignitatem ! O Judæ
demeritam & insensam ! ille
namque vendidit illum tri-
ginta denariis : Christus ve-

ed poſtea non recuſavit hunc opum ſanguinem venditum videnti dare in remiſſionem peccatorum, ſi ipſe voluiſſet. Aderat Judas, & ſacræ menſæ pârceps erat. Sicut enim pedes ejus lavit, ut & aliorum diſcipulorum; ita & ſacræ menſæ pârceps ille fuit, ut nullam excuſationis locum haberet, ſi in nequitia perſeveraret. Omnia enim quæ penes ſe erant, Dôminus ei tribuerat & protulerat; ille verò in malo propoſito manſit.

¶. Accepto Jeſus pane, grâtiâs egit, & fregit, & dedit diſcipulis ſuis, dicens: Hoc eſt corpus meum quod pro vobis datur. * Hoc facite in meam commemorationem. ¶. Cum dixerint vobis filii veſtri: Quæ eſt iſta religio? dicetis eis: Viſtîma tranſiſus Dômini eſt. * Hoc facite. *Luc. 22. Exod. 12.*

Leſio vj.

Sed tempus demum eſt ad terribilem hanc menſam accedendi. Omnes itaque accedamus cum congruenti temperantia ac vigilantia. Nullus ultra Judas eſto, nullus improbus: nullus veneno infectus, neque ſilia in ore verſans, ſilia in mente retinens. Adeſt Chriſtus; & nunc iſ qui menſam illam apparavit, hic ipſe hanc nunc exornat. Non enim homo eſt qui facit ut propoſita efficiantur corpus & ſanguis Chriſti; ſed ipſe Chriſtus qui pro nobis cru-

cifixus eſt. Figuram implens ſtat ſacerdos, verba iſta proferens; virtus autem & grâtiâ Dei eſt. Hoc eſt corpus meum, inquit. Hoc verbum transformat ea quæ propoſita ſunt. Ac quemadmodum vox illa, Crêſcite & multiplicamini, & replète terram, ſemel quidem prolata eſt, omni verò tempore naturæ noſtræ vim præbet ad filiorum procreationem; ita & vox hæc ſemel prolata, in eccléſiis ad unamquamque menſam, ab illo ad hodiernum uſque tempus, & uſque ad adventum ejus, ſacrificium perfectum efficit.

¶. Accepto Jeſus calice, grâtiâs agens dedit eis; & bibérunt ex illo omnes. * Et ait Jeſus: Hic eſt ſanguis mei novi teſtamenti, qui pro multis effundetur. ¶. Môyſes ſumptum ſanguinem reſperſit in populum, & ait: Hic eſt ſanguis fœderis quod pepigit Dôminus vobiſcum. * Et ait Jeſus: * Hic eſt ſanguis. *Marc. 14. Exod. 24.*

IN III. NOCTURNO.

Is Pf. Exaudi, Deus, orationem. cum ſua diviſ. 93. Ant. 2. D. Cor meum conturbatum eſt in me, & formido mortis cecidit ſuper me.

Is Pf. Miſerere.... quoniam. 109. Ant. 4. E. Suſtinuerunt animam meam: poſuiſti lachrymas meas in conſpectu tuo, Dômine,

In Psalm. Deus, laudem.
sum suis divisionibus, 78.

Ant. 1. D. Libera me, quia
pauper ego sum, & cor
meum conturbatum est intra
me.

Ÿ. Circumdederunt me
dolores mortis, R. Et tor-
rentes iniquitatis conturba-
verunt me. Ps. 17.

De Epistola prima beati
Pauli Apostoli ad Co-
rinthios.

Lectio vij. Cap. 11.

Hoc præcipio; non
laudans, quod non
in melius, sed in de-
terius convenitis. Primum
quidem convenientibus vo-
bis in Ecclesiam, audio scissu-
ras esse inter vos; & ex par-
te credo. Nam oportet &
hæreses esse; ut & qui proba-
ti sunt, manifesti fiant in
vobis. Convenientibus ergo
vobis in unum, jam non est
Domnicam cenam man-
ducare. Unusquisque enim
suam cenam præsumit ad
manducandum. Et alius qui-
dem esurit; alius autem
ebrius est. Numquid domos
non habetis ad manducan-
dum & bibendum? aut
Ecclesiam Dei contemnitis,
& confunditis eos qui non
habent? Quid dicam vobis?
Laudo vos? in hoc non
laudo.

R. Filii, adhuc modicum
vobiscum sum. Queré-
tis me, & sicut dixi Judæis:
Quò ego vado, vos non po-
testis venire. * Mandatum
novum do vobis: Ut diliga-

tis invicem, sicut dilexi vos.
Ÿ. Custodite præcepta mea,
& facite ea: ego Dominus
qui sanctifico vos. * Mandatum.
Joan. 13. Levit. 20.

Lectio viij.

Ego enim accepi à Dó-
mino quod & tradidi
vobis; quoniam Dóminus
Jesús in qua nocte tradebá-
tur, accepit panem, & grá-
tias agens, fregit, & dixit:
Accipite, & manducate: hoc
est corpus meum, quod pro
vobis tradetur; hoc facite in
meam commemorationem.
Similiter & cálicem, post-
quam cenávit, dicens: Hic
calix novum testamentum
est in meo sanguine; hoc fa-
cite, quotiescumque bibétis,
in meam commemorationem.
Quotiescumque enim
manducábitis panem hunc,
& cálicem bibétis, mortem
Dómini annunciábitis, do-
nec véniat.

R. Omnes vos scandalum
patiémini in me in ista no-
cte; scriptum est enim: Per-
cútiat pastorem,* Et disper-
gentur oves gregis. Ÿ. Frá-
mea, suscitare super pasto-
rem meum, & super virum
cohærentem mihi, dicit Dó-
minus: percutat pastorem,
* Et dispergentur oves gre-
gis, Matth. 26. Zach. 13.

Lectio ix.

Itaque quicumque man-
ducáverit panem hunc,
vel bíberit cálicem Dómini
indignè, reus erit corporis
& sanguinis Dómini. Pro-
bet autem seipsum homo

& sic de pane illo edat, & de calice bibat. Qui enim manducat & bibit indignè, iudiciũ sibi manducat & bibit, non dijudicans corpus Domini. Ideo inter vos multi infirmi & imbecilles, & dormiant multi. Quod si nosmetipsos iudicemus, non utique dijudicemur. Dum iudicamur autem, à Domino corripimur, ut non cum hoc mundo damnemur. Itaque, fratres mei, cum convenitis ad manducandam, invicem expectare. Si quis esurit, domi manducet; ut non in iudiciũ conveniatis. Cetera autem, cum venero, disponam.

R. Pater sancte, serva quos dedisti mihi; * Pro eis ego sanctifico meipsum, ut sint & ipsi sanctificati in veritate: non pro eis autem rogo tantum, sed pro eis qui credituri sunt per verbum eorum in me. *Ps.* Ecce ego & pueri mei, quos dedit mihi Dominus; * Pro eis. *Repositur R.* Pater sancte. *usque ad Ps.* Ecce. *Joan.* 17. *Is.* 8.

AD LAUDES.

In *Ps.* Domine, ne in furore... corripas me. 45.

Ant. Pater mi, si non 6.C. potest hic calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua. *Matth.* 26.

In *Psalm.* Usquequò. 61.

Ant. 7. d. Vigilate & orate, ut non intratis in tentationem: spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. *Matth.* 26.

In *Ps.* Exaudi, Domine, iustitiam. *cum suo divis.* 114.

Ant. 2. D. Ut dixit Jesus, Ego sum, abiérunt retrorsum, & ceciderunt. Iterum respondit Jesus, Ego sum: si me queritis, struere hos abbe. *Joan.* 18.

Ant. 3. c. Calicem.

Canticum. 2. Reg. 22.

Dominus petra mea, & robur meum, * & salvator meus.

Deus fortis meus, sperabo in eum: * scutum meum, & cornu salutis meæ.

Elevator meus, & refugium meum: * salvator meus, de iniquitate liberabis me.

Laudabilem invocabo Dominum; * & ab inimicis meis salvus ero.

Quia circumdederunt me contritiones mortis: * torrentes Belial terruerunt me.

Funes inferni circumdederunt me: * prævenérunt me laquei mortis.

In tribulatione mea invocabo Dominum, * & ad Deum meum clamabo:

Et exaudiet de templo suo vocem meam, * & clamor meus veniet ad aures ejus.

Ant. Calicem quem dedit mihi Pater, non bibam illum? Quomodo ergo implebuntur Scripturæ, quia sic oportet fieri. *Joan.* 18. *Matth.* 26.

In *Ps.* Laudate Dominum de caelis. 11. *Ant.* 4. d. An puras quia non possum rogare Patrem meum, &

282 *Feria quinta in Cæna Domini.*

exhibebit mihi modò plusquam duodecim legiones Angelorum? *Matth. 26.*

Dum cantatur Benedictus: extinguuntur cerei altaris, supremo excepto.

Ad Benedictus. Ant. 1. g. Quasi ad latronem existis eum gladiis & fustibus. Cum quotidie vobiscum fuërim in templo, non extendistis manus in me; sed hæc est hora vestra & potestas tenebrarum. *Luc. 22.*

Dum dicitur hæc Antiphona, amovetur à cuspidе summus cereus accensus, & absconditur retro altare.

Finita Antiphona, cantatur hæc nocte à duobus Presbyteris, secunda à duobus Diaconis, tertia à duobus Subdiaconis, retro altare, flexis genibus, Kyrie. cum Tropis; & omnes de Choro genuflexi repetunt Kyrie. vel Christe. ut infra notatur: quod etiam observatur in secunda & tertia nocte.

P R E C E S.

Clerici, Kyrie, eléison. Chorici, Kyrie, eléison.

Cl. Domine, miserere; parce famulis: Christus Dominus factus est obediens usque ad mortem. Philipp. 2. Chorus, Kyrie, eléison.

Cl. Qui dedisti redemptionem teipsum pro omnibus. 1. Tim. 2. Chorus, Christe, eléison.

Cl. Qui à Juda osculo traditus, sicut ovis ad occisionem ductus es. Luc. 22. If. 53. Ch. Christe, eléison.

Cl. Qui exaltatus à terra,

omnia traxisti ad teipsum. *Joan. 12. Ch. Christe, eléison.*

Cl. Qui per Prophetam dixisti: Ero mors tua, & mors. Of. 13. Ch. Kyrie, eléison.

Cl. Auctor vitæ per mortem destruxit eum qui habebat mortis imperium. Act. 3. Hebr. 2. Ch. Kyrie, eléison.

Cl. A forti prædam abstulit, expolians potestates, & palam triumphavit. If. 49. Coloss. 2. Ch. Kyrie, eléison.

Domine, miserere; parce famulis: Christus Dominus factus est obediens usque ad mortem, Clerici, Mortem autem crucis. Philipp. 2.

Inchoatur absolute à Celebrante genuflexo Ps. Miserere. 125. quem omnes, flexis genibus, alternis choris prosequuntur mediocri voce.

Quo finito, Celebrans, flexis genibus, simili voce dicit absolute sequentem Orationem.

Respice, quæsumus, Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Iesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, & crucis subire tormentum; secreta, Qui tecum vivit & regnat.

Et statim fit strepitus à Celebrante. Mox profertur cereus accensus; & omnes surgunt, & cum silentio discedunt.

AD HORAS, dicuntur recto vocis tono Psalmi de Dominica, excepto quod ad Primam, loco Ps. Confitemini, dicitur Ps. Deus, in nomine, 97. omisso Symbolo Quia

Feria sexta in Parasceve.

183

omnino. Quibus finis, dicitur
Ant. Christus factus est pro
nobis obediens usque ad
mortem. *Philip. 2.* Deinde,
Misere. 125. flexis geni-
bus, & Oratio, Respice. qua
sub silentio concluditur.

Hoc viduo Officium Capi-
tuli, Lectio Martyrologii &
Canonis omittuntur.

Hodie dicuntur septem Psal-
mi Penitenciales; deinde fit
Absolutio eo ritu qui notatur
in Missali.

AD VESPERAS.

In Ps. Dilixi. 43.

Ant. Occidetur Christus;
4. E. & non erit ejus
pópulus, qui cum negaturus
est. *Dan. 9.*

In Psalm. Crédidi. 90.

Ant. 8. G. Sicut ovis ad oc-
cisiónem ducetur, & quasi
agnus coram tondente se
obmutescet. *Is. 53.*

In Ps. Ad Dóminum. 59.

Ant. 1. 2. Omnes nos quasi
aves errávimus, unusquisque
in viam suam declinávit; &
pósuit Dñus in eo iniquitatem
ómnium nostrúm. *Is. 53.*

In Ps. Levávi. 44. *Ant.* 2. D.
Oblatus est, quia ipse voluit,
& non aperuit os suum: vi-
débit, & saturábitur. *Is. 53.*

In Ps. Beati omnes. 123.

Ant. 6. F. Ipse est propitiá-
tio pro peccátis nostris; non
pro nostris autem tantum,
sed etiam pro totius mundi.
1. *Joan. 2.*

Ad Magnificat. *Ant.* 7. G.
Proprio Filio suo non peper-
it Deus, sed pro nobis óm-
nibus tradidit illum. *Rom. 8.*

Pro Oratione, in Choro di-
citur Postcommunio Missæ
extra Chorum; Respice.

Horá competens, facta su-
gno cum tabula, lavantur Al-
taria: & fit Mandatum, Ore.

COMPLUTORIUM,
ut heri. 276.

FERIA SEXTA

in Parasceve.

IN 1. NOCTURNO.

In Ps. Dómine, quid mul-
tiplicasti. 3. *Ant.* 6. F. Non
timébo millia pópuli circum-
dantis me: exurge, Dñe:
salvam me fac, Deus meus.

In Ps. Deus, Deus meus,
respice. cum suis divisi. 104.

Ant. 5. a. Aperuerunt super
me os suum, sicut leo rapiens:
& rugiens: concitium ma-
lignántium obsédit me.

In Ps. Dóminus illumi-
natio mea. cum sua diviso-
ne, 86. *Ant.* 8. G. Insur-
rexerunt in me testes in-
qui; & mentita est iniquitas
sibi.

†. Acuérunt linguas suas
sicut serpentis: 3. Venenum
áspidum sub lábiis eórum.
Ps. 139.

De Lamentatione Jeremiæ
Prophætæ.

Lectio 1. Cap. 3.

Ego vir videns pauper-
tatem meam in virga
indignationis ejus. Me
minávit, & adduxit in tén-
nebras, & non in lucem.
Tantum in me vertit, &
convertit manum suam totá
die. Vetustam fecit pellem
meam & carnem meam;
contréxit ossa mea. Edificá-

vit in gyro meo, & circumdedit me felle & labore. In tenebrosis collocavit me, quasi mortuos sempiternos. Circumadificavit adversum me, ut non egrédia; aggraviavit compedem meum. Sed & cum clamávero & rogávero, exclusit orationem meam. Conclúsit vias meas lapidibus quadris; sceleratas meas subvertit. Ursus insidians factus est mihi; leo in absconditis. Jerúsalem, Jerúsalem, convertere ad Dóminum Deum tuum.

R. Querébant adversus Jesum testimónium, ut eum morti tráderent; nec inveniébant: * Multi enim testimónium falsum dicébant; & convenientia testimónia non erant. **V.** Surgentes testes iniqui, quæ ignorábam interrogábant me: * Multi. *Marc. 14. Ps. 34.*

Lectio ij.

TEtendit arcum suum, & posuit me quasi signum ad sagittam. Misit in renibus meis filias pharetræ suæ. Factus sum in derisum omni populo meo, canticum eorum totâ die. Replevit me amaritudinibus, inebriavit me absinthio. Et fregit ad numerum dentes meos, cibavit me cinere. Et repulsa est à pace anima mea, oblitus sum bonorum. Et dixi: Perii finis meus, & spes mea à Dómino. Recordare paupertatis & transgressionis meæ, absinthii & fellicis. *Memória memor ero, &*

tabescet in me anima mea; Hæc récolens in corde meo, ideo sperábo. Jerúsalem.

R. Princeps Sacerdótum ait: Adjúro te per Deum vivum, ut dicas nobis si tu es Christus Filius Dei. Dicit illi Jesus: Tu dixisti. At illi dixerunt: * Reus est mortis. **V.** Locuti sunt Sacerdotes: Judicium mortis est viro huic; quia prophetávit sicut audistis auribus vestris.

* Reus. *Mat. 26. Jerem. 26.*

Lectio iij.

VEnatione cepérunt me quasi avem inimici mei gratis. Lapsa est in lacum vita mea, & posuerunt lapidem super me. Inundaverunt aquæ super caput meum: dixi, Périt. Invocavi nomen tuum, Dómine, de lacu novissimo. Vocem meam audisti; ne avertas aurem tuam à singultu meo & clamoribus. Appropinquasti in die quando invocavi te; dixisti: Ne timeas. Judicasti, Dómine, causam anime meæ, redemptor vitæ meæ. Vidisti, Dómine, iniquitatem illorum adversum me: júdica judicium meum. Vidisti omnem furórem, universas cogitationes eorum adversum me. Audisti opprobrium eorum, Dómine, omnes cogitationes eorum adversum me: labia insurgentium mihi, & meditationes eorum adversum me totâ die. Sessionem eorum & resurrectionem eorum vide; ego sum palmas eorum

ram. Reddes eis vicem, Domine, juxta opera manuum suarum. Jerusalem, Jerusalem, convertere, &c.

R. Expaerunt in faciem Iesu, * Et colaphis ceciderunt, dicentes: Prophetiza nobis, Christe, quis est qui te percussit. *V.* Aperuerunt super me ora sua, & exprobrantes percusserunt maxillam meam, * Et colaphis. *Matth. 26. Job 16.*

IN 11. NOCTURNO.

In Ps. Domine, ne in furore; .... Quoniam sagittæ cum sua divisione, 108.

Ans. 8. G. Vim faciébant qui quærebant animam meam.

In Ps. Eripe me. cum sua divisione, 94. Ans. 3. c. Iruerunt in me fortes: neque iniquitas mea, neque peccatum meum, Domine.

In Ps. Nonne Deo. 111. Ans. 7. d. Deo subjecta esto, anima mea; quoniam ab ipso patientia mea.

V. Sublannaverunt me sublannatione: *R.* Frenduerunt super me dentibus suis. *Ps. 34.*

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

De Cruce & Latr. Homil. 1. Ed. Ben. 1. 2. Lectio iv.

Hodie Pascha nostrum pro nobis immolatus est Christus. Ubi, quæso, immolatus? In excelso patibulo, Novum altare hujus sacrificii, quia ipsum sacrificium novum stupendumque est. Idem quippe & sacrificium & sacerdos

erat: sacrificium secundum carnem, sacerdos secundum spiritum. Idem & offerēbas, & secundum carnem offerēbatur. Et crux fuit altare. Nec cur, inquit, non in templo hostia offertur, sed extra urbem & mœnia? Ut impleretur illud: Cum inquit reputatus est. Cur autem in sublimi patibulo jugulatur, non sub tecto? Ut aeris nastiram purgaret, cum ovis in sublimi immolarētur. Purgabatur item & terra; fluēbas enim ē latere sanguis in ipsam. Ideo non sub tecto, idcirco non in templo Judæico, ne sibi Judæi hostiam vindicarent, neve putares pro illa gente tantum hanc offerri. Idcirco extra urbem & mœnia, ut discas universale sacrificium esse, quia pro universa terra erat oblatio; & purificationem item esse communem, non peculiārem, quemadmodum apud Judæos.

R. Dicēbant Petro: Verè ex illis es. * Ille coepit anathematizare & jurare: Quia nescio hominem istum quem dicitis. *V.* Inquilini domus meæ sicut alienum habuerunt me, & quasi peregrinus fui in oculis eorum. * Ille. *Marc. 14. Job 19.*

Lectio v.

Vis discere aliud ejus insigne opus? Paradisum clausum hodie nobis aperuit. Hæc quippe die, hæc ipsa hora latronem eò introduxit Deus. Hodie antiquam patriam nobis reddidit: hodie

in patriam civitatem nos reduxit: nam, Hódie, inquit, mecum eris in paradiso. Quid dicis? Crucifixus es & clavis affixus, & paradisum polliceris? Etiam, inquit; ut in cruce virtutem meam edifcas. Quia enim res erat tristis, ne naturæ crucis attenderes, sed Crucifixi virtutem edisceres, in cruce hoc perpetrat miraculum, quod ejus maxime virtutem demonstrat. Non enim, cum mortuum suscitaret, non cum ventos ac mare increparet, non cum demones fugaret; sed crucifixus, clavis perforatus, contumeliis, sputis, convitiis, opprobriis oneratus, improbum latronis animum mutare potuit, ut ex omni parte virtutem ejus videas. Creaturam quippe totam commovit: petras scidit, sed petra duriorum latronis animam attraxit.

¶. Quem vultis dimittam vobis, Barabbam, an Jesum? Dixérunt: Barabbam. Quid igitur faciam de Jesu? Dicunt omnes: * Crucifigatur. ¶. Dixérunt: Rogamus ut occidatur homo iste; siquidem non querit pacem populo, sed malum: * Crucifigatur. *Matth. 27. Item. 38.*

Lev. 24.

SED quid tantum fecit latro, inquires, ut post crucem paradisum sit adeptus? Visne ut virtutem ejus breviter demonstrarem? Cum

Petrus negabat infra, tunc ille supra confitebatur. Discipulus vilissimæ puellæ minas non tulit: latro autem videns populum totum circumstantem, clamantem, blasphemias & dictéria jactantem, non attendit illis: non cogitavit præsentem Crucifixi vilitatem; sed fidei oculis hæc omnia prætergrediens, missis illis villibus impedimentis, agnovit eorum Dominum; & ad ipsum animo procumbens, dicebat: Memento mei, Dómine, dum veneris in regnum tuum. Vides quantum bonorum crux causa fuerit? Dic mihi, Regnum commemoras. Quid vides hujusmodi? Clavi & crux in conspectu sunt. Verum ea ipsa crux, inquit, est symbolum regni. Ideo ipsum regem voco, quia video crucifixum. Regis enim est pro subditis mori. Hic ipse dixit: Bonus pastor animam suam ponit pro ovibus: ergo & bonus rex animam suam ponit pro subditis. Quoniam igitur animam suam posuit, ideo regem eum voco. Memento mei, Dómine, in regno tuo.

¶. Jesum flagellis caesum milites induunt purpura, & imponunt ei spinam coronam; & ceperunt salutare eum: Ave, Rex Judæorum; & * Percutiebant caput ejus arundine, & conspuerant eum. ¶. Corpus meum dedi percutiendibus; & genas

meas velléntibus : faciém meam non averti à conspuéntibus in me. * Percutiébant. *Marc. 15. 15. 50.*

IN III. NOCTURNO.

In Ps. Exaudi. . . cum deprecor. 111. Ant. 1. f. Pro-
textisti me, Deus, à conven-
tu malignántium, à multi-
túdine operántium iniquitá-
tem ; quia exacuérunt ut
gládium linguas suas.

In Ps. Salvum me fac, Deus.
cum suis divís. 95. Ant. 4. E-
quem tu percussisti, persecúti
sunt ; & super dolórem vúl-
nerum meórum addidérunt.

In Ps. Ut quid, Deus. cum
sua divísione, 122. Ant. 2. D.
Exurge, Deus, júdica cau-
sam tuam : memor esto im-
properiórum tuórum.

Y. Oppróbria exprobrán-
tium tibi *R. Cecidérunt su-*
per me. *Ps. 68.*

De Epístola beáti Pauli
Apóstoli ad Hebræos.

Leñio vij. Cap. 4. & 5.

HAbentes Pontíficem
magnum qui pene-
trávit cælos, Jesum
Fílium Dei, teneámus con-
fessíonem. Non enim habé-
mus Pontíficem qui non
possit compati infirmitáti-
bus nostris ; tentátum autem
per ómnia pro similitúdine
absque peccáto. Adeámus
ergo cum fidúcia ad thronum
grátiæ, ut misericórdiam
consequámur, & grátiam in-
veníamus in auxilio oppor-
túno. Omnis namque Pónti-
fex ex homínibus assump-
tus, pro homínibus consti-

tuitur in iis quæ sunt ad
Deum, ut offerat dona &
sacrificia pro peccátis : qui
condolére possit iis qui ignó-
rant & errant ; quóniam &
ipse circumdatus est infirmi-
tate : & propterea debet,
quemádmódum pro pópulo,
ita étiam & pro semetipso
offerre pro peccátis.

R. Suscéperunt Jesum, &
eduxérunt. * Et bájulans sibi
crucem, exívit Jesus in eum
qui dicitur Calváriæ locum.

Y. Tulit Abraham ligna ho-
locausti, & impósuit super
Isaac fílium suum. * Et bá-
julans. *Joan. 19. Genes. 22.*

Leñio viij.

NEc quisquam sumit sibi
honórem, sed qui vo-
cátur à Deo, tanquam Aa-
ron. Sic & Christus non se-
metipsum clarificávit ut Pón-
tífex fieret ; sed qui locútus
est ad eum : Fílius meus es
tu, ego hódie génui te.
Quemádmódum & in alió
loco dicit : Tu es Sacerdos
in æternum secundum ordi-
nem Melchisedech. Qui in
diébus carnis suæ, preces sup-
plicationesque ad eum qui
possit illum salvum facere à
morte, cum clamóre válido
& lácrymis offerens, exau-
díus est pro sua reveréntia.
Et quidem cum esset Fílius
Dei, didicit ex iis quæ passus
est, obediéntiam ; & con-
summátus, factus est óm-
nibus obtemperántibus sibi
causa salutis æternæ, appel-
latus à Deo Póntífex juxta
ordinem Melchisedech.

N vj

R. Crucifixérunt Jesum, & latrônes, unum à dextris, & alterum à sinistris. Jesus autem dicébat : * Pater, dimitte illis ; non enim sciunt quid faciunt. **Ps.** Cum scelerâti reputâti sunt ; & ipse peccâta multôrum tulit, & pro transgressôribus rogâvit. * Pater. *Luc. 23. Is. 53.*

Leçtio in.

ET alii quidem plures facti sunt sacerdôtes, idcirco quôd morte prohiberentur permanere : hic autem, eô quôd maneat in æternum, sempiternum habet sacerdotiûm. Unde & salvare in perpétuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis. Talis enim decébat ut nobis esset Pôntifex, sanctus, innocens, impollûtus, segregâti à peccatôribus, & excellsiôr cœlis factus : qui non habet necessitatem quotidie (quemâdmodum sacerdôtes) prius pro suis delictis hóstias offerre, deinde pro pópuli ; hoc enim fecit semel seipsum offerendo.

R. Ipse vulnerâti est propter iniquitâtes nostras, attritus est propter scêlera nostra : * Disciplina pacis nostræ super eum, & livóre ejus sanâti sumus. **Ps.** Peccâta nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum ; ut peccatis môrtui, justitiæ vivâmus. * Disciplina. *Repet. R.* Ipse. *usque ad Ps.* Peccâta. *Is. 53. 1. Ps. 21.*

AD LAUDES.

In Ps. Verba mea. 67.

Ant. **P**osuit Pilâtus titulum super crucem ; erat autem scriptum : Jesus Nazarénus, Rex Judæorûm. *Joan. 19.*

In Ps. Quemâdmodum, cum sua divis. 71. *Ant. 5. 2.* Milites cum crucifixis essent eum, acceperunt vestimenta ejus & tunicam, mittentes sortem super eis quis quid tolleret. *Joan. 19. Marc. 15.*

In Ps. Miserere mei. . . miserere. 114. *Ant. 7. 2.* Prætereuntes blasphemabant eum, moventes capita sua, dicentes : Salva temetipsum ; si Filius Dei es, descende de cruce. *Matth. 27.*

Ant. 3. 2. Dederunt.

Canticum. Is. 5.

Cantâbo dilecto meo * canticum patruelis mei vineæ suæ.

Vinea facta est dilecto meo * in cornu filio olei.

Et sepulvit eam, & lapides elegit ex illa, * & plantâvit eam electam ;

Et ædificâvit turrem in medio ejus, * & torcular extruxit in ea ;

Et expectâvit ut faceret uvas, * & fecit labruscas.

Nunc ergo, habitatores Jerúsalem, & viri Juda, * judicâte inter me & vineam meam.

Quid est quod debui ultra facere vineæ meæ, & non feci ei ? * an quôd expectâvi ut faceret uvas, & fecit labruscas ?

Et nunc ostendam vobis quid ego faciam vineæ meæ : * auferam sepem ejus, & erit in direptionem.

Díruam maceriam ejus, * & erit in conculcationem.

Et ponam eam desertam : non putábitur, & non fodiétur ; * & ascendent vepres & spinæ.

Et nubibus mandábo * ne pluant super eam imbrem.

Ant. Dederunt ei vinum bibere cum felle mistum : & mílites acétum offerentes ei, illudébant, dicentes : Si tu es Rex Judæórum, saluum te fac. *Matth.* 27. *Luc.* 22.

In Ps. Cantáte Dómino... laus ejus. 120. *Ant.* 6. F. Unus de latrónibus blasphemábat eum. Respondens autem alter increpábat eum, dicens : Nos quidem digna factis recípiamus ; hic verò nihil mali gessit. *Luc.* 24.

Ad Benedíctus. *Ant.* 1. g. Dicébat ad Jesum : Dómine, memento mei, cùm véneris in regnum tuum. Et dixit illi Jesus : Amen dico tibi : Hódie mecum eris in paradíso. *Luc.* 23.

Kyrie, &c. ut heri, 282.

A D H O R A S,

Post Psalmos dicitur :

Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. *Philipp.* 2.

Psalmus. Misereere mei, Deus. 125. *Oratio.* Réspice, quæsumus, Dómine, 282.

AD VESPERAS.

Dicuntur sine cantu Psalmus & Antiphona sequentes.

In Ps. Nisi quia. 44.

Ant. CUM vidisset Jesus matrem, & discipulum stantem quem diligebat, dicit matri suæ : Múlier, ecce filius tuus ; deinde dicit discipulo : Ecce mater tua. *Joan.* 19.

In Ps. Sæpè expugnáverunt. 106. *Ant.* Erat sexta hora sexta, & tenebræ factæ sunt in universam terram usque in horam nonam ; & obscurátus est sol. *Luc.* 23.

In Ps. Eripe me. cum sua divisióne, 107. *Ant.* Circa horam nonam clamávit Jesus voce magná : Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me ? *Matth.* 27.

In Ps. Dñe, clamávi. 60. *Ant.* Sciens Jesus quia omnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dicit : Sitio. *Joan.* 19.

In Ps. Voce meá. 69. *Ant.* Vas erat acéto plenum ; illi autem spóngiam plenam acéto, hyssópo circumponentes, obtulé rant ori ejus. *Joan.* 19.

Ad Magnificat. *Ant.* CUM accepisset Jesus acétum, dixit : Consummátum est. Et clamans voce magná, ait : Pater, in manus tuas commendo spíritum meum. Et inclináto capite, tradidit spíritum. *Joan.* 19. *Luc.* 23.

Oratio. Réspice. 282.

COMPLETORIUM ; ut suprà. 275.

SABBATO SANCTO.

IN I. NOCTURNO.

In Ps. Domine Deus. cum

sua divisione, 45. *Ant.* 2. D.

Consumetur nequitia peccatorum; & diriges iustum, Domine.

In Ps. Domine, quis habitabit. 46. *Ant.* 4. E. Habitabit in tabernaculo tuo: requiescet in monte sancto tuo.

In Ps. Conserva me. 77.

Ant. 7. G. Caro mea requiescet in spe.

¶ Non derelinques animam meam in inferno; & Nec dabis sanctum tuum videre corruptionem. Ps. 115.

De Lamentatione Jeremiæ Prophætæ.

Lectio j. Cap. 4.

QUOMODO obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum? Filii Sion inclyti, & amici auro primo, quomodo reputati sunt in vasa testæ, opus manuum figuli? Sed & lamæ nudaverunt mammam, lactaverunt catus suos: filia populi mei crudelis, quasi struthio in deserto. Adhæsit lingua ludentis ad palatum ejus in siti: parvuli petierunt panem, & non erat qui frangeret eis. Qui vescerantur voluptuose, interierunt in viis: qui nutriebantur in croceis, amplexati sunt stercora. Et major effecta est iniquitas filiarum populi mei peccato Sodomorum,

quæ subversa est in momento, & non cepérunt in ea manus. Jerusalem.

¶ Aspicient ad me quem confixerunt; & * Plangent cum planctu quasi super unigenitum; & dolébunt super eum, ut in monte primogeniti. ¶ Centurio, & qui cum eo erant, timuerunt valde, dicentes: Verè Filius Dei erat iste. Et percutientes pectora sua revertebantur. * Plangent. *Zach.* 12. *Matth.* 27. *Luc.* 23.

Lectio ij.

CUM adhuc subsisteremus, defecerunt oculi nostri ad auxilium nostrum vanum, cum respiceremus attenti ad gentem quæ salvare non poterat. Lubricaverunt vestigia nostra in itinere platearum nostrarum, appropinquavit finis noster: complèti sunt dies nostri, quia venit finis noster. Velocióres fuerunt persecutores nostri áquilis coeli: super montes persecuti sunt nos, in deserto insidiati sunt nobis. Spíritus oris nostri Christus Dóminus captus est in peccatis nostris; cui diximus: In umbra tua vivemus in gentibus. Gaude & lætare, filia Edom quæ habitas in terra Hus: ad te quoque perveniet calix, inebriaberis atque nudaberis. Complèta est iniquitas tua, filia Sion; non addet ultra ut transmigret te: visitávit iniquitatem tuam, filia Edom; discooperuisti peccata tua, Jerusalem.

¶ In una domo comedetur agnus, nec effertis de carnibus ejus foras; & * Os non comminuetis ex eo. ¶ Ut viderunt Jesum jam mortuum, non fregérunt ejus crura, ut Scriptura impletur: * Os. Exod. 12. *Joan. 19.*

De Oración Jeremiæ Prophætæ.

Lection. iij. Cap. 5.
DEfficæ gaudium cordis nostri: versus est in luctum chorus noster. Cécidit coronæ capitis nostri: vobis, quia peccavimus. Propter hæc moestum factum est cor nostrum, ideo conestebat oculi nostri, Propter montem Sion quia dispersit, vulpes ambulaverunt in eo. Tu autem, Domine, in æternum permanebis, solum tuum in generationem & generationem. Quare in perpetuum oblivisceris nostri? derelinques nos in longitudine dierum? Converte nos, Domine, ad te, & convertemur: innova dies nostros sicut à principio. Sed projiciens repulisti nos; iratus es contra nos vehementer. Jerusalelem.

¶ In die illa erit fons patens domui David, & habitantibus Jerusalelem,* In ablutionem peccatoris. ¶ Unus miltum lancea latus Jesu aperuit; & continuo exivit sanguis & aqua,* In ablutionem peccatoris. *Zach. 13. Joan. 19.*

IN II. NOCTURNO.

In Ps. Domini est terra. 50. *Ans. 5. a.* Elevamini, portæ æternales; & introibit rex gloriæ.

In Ps. Exaltabo. 7. *Ans. 8. G.* Domine, eduxisti ab inferno animam meam.

In Ps. Exaudi, Deus, deprecationem. 95. *Ans. 1. g.* latende, Deus, orationi meæ: à finibus terræ ad te clamavi.

¶ Tu, Domine, miserere mei, ¶ Et resuscita me, & reversuam eis. Ps. 40.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

De Comest. & Cruce. t. 2.

Edit. Ben. Lection. iv.

HOdie, dilectissimi; omnia inferorum loca circumit Dominus noster: hodie portas æreas confrégit: hodie vectes ferreos contrivit. Vide in Prophæta dicti accuratorem. Non dixit, Apertuit portas æreas, sed, Confrégit; ut inutilis deinceps carcer fiat. Non abstulit vectes, sed contrivit; ut custodia deinceps fragilis & infirma reddatur, ubi neque janua, neque vectis, & licet quis intraret, non teneretur. Quando igitur Christus confrégit, quis alius reparare poterit? Reges cum victos dimittere volunt, missi epistolis, non ita agunt; sed tamen fores quàm custodes relinquunt, ut ostendant eò denuò ingrediendum esse, vel illis qui jam liberi abiierunt, vel

eorum loco, alia. Non ita Christus : sed demonstrare volens mortem jam ad finem metamque pervenisse, aereas ejus portas confrégit, hoc est, immitem illam & inexorabilem mortis necessitatem.

R. Christus pro peccatis nostris mortuus est, ut nos offerret Deo, mortificatus carne, vivificatus autem spiritu, in quo * Et his qui in carcere erant, spiritibus vivipiens prædicavit. V. Confiteantur Domino misericordiae ejus, quia contrivit portas aereas, & vinctes ferreos confrégit. * Et his. 1. Petr. 3. Ps. 106.

Lectio v.

Porro, quod admiratione dignissimum est, rex ipse ad victos venit. Atqui nullus rex unquam hoc dignaretur facere. Sed ministri victos dimittunt. Secus hic: ipsemet rex ad victos venit. Non erubuit carcerem neque detentos in carcere, (de eo enim quem finxerat, erubescere non potuit,) & confrégit fores, & vinctos conserivit. Superastitit inferno, & desertam fecit totam illius custodiam; carcerisque custode in vincula coniecto, ad nos remeavit. Tyrannus captivus ducebatur, fortis victus, ipsa mors abjectis armis, nuda ad pedes regis cucurrit.

R. Participavit carni & sanguini, * Ut per mortem destrueret eum qui habebat mortis imperium, id est,

diabolum, & liberaret eos qui timore mortis per totam vitam obnoxii erant servituti. V. Præcipitabit mortem in sempiternum, quia Dominus locutus est; * Uta. Hebr. 2. Ps. 25.

Lectio vj.

Vidisti mirandam victoriam; vidisti crucis beneficicia. De morte immortales facti sumus; hæc præclara crucis facinora. Intellexisti victoriam, intellexisti modum victoriæ; disce nunc quomodo sine labore & sudore nostro victoriæ hæc fuerit parta. Nos arma non crucentavimus, non stetit in acie, non accepimus vulnera, neque vidimus bellum. Et tamen victoriam obtinimus. Certamen Domini fuit corona nostra. Cum ergo & nostra sit victoriæ, milites imitemur, laetisque vocibus, victoriæ laudes & carmina hodie decantemus. Dicamus, Dominum laudantes: Absorpta est mors in victoriâ. Ubi est, mors, victoriæ tua? ubi stimulus tuus, inferne? Hæc omnia præclara facta crux nobis peperit. Crux trophæum contra demones erectum, gladius contra peccatum, gladius quo serpentem confodit Christus. Crux Patris voluntas. Unigeniti gloria, Spiritus exultatio, Angelorum decus, Ecclesiæ securitas, gloriatio Pauli, Sanctorum murus, totius orbis lumen.

R. Beati qui lavant stolas suas in sanguine Agni; * Ut sit potestas eorum in ligno vitæ, & per portas intrent in civitatem. *Ps.* In sanguine testamenti tui emisisti de lacu vinctos tuos; * Ut sit potestas. *Aper.* 22. *Zach.* 9.

IN III. NOCTURNO.

In Ps. Notus in Judæa. 112.

Ant. 7. d. In pace factus est locus ejus, & in Sion habitatio ejus.

In Ps. Domine Deus. 118.

Ant. 4. d. Factus sum sicut homo sine adiutorio, inter mortuos liber.

In Ps. Deus ultionum. cum sua divisione, 74. *Ant.* 6. F. Nisi quia Deus adjúvit me, paulo minus habitasset in inferno anima mea.

Ps. Verbum iniquum constituerant adversum me : *R.* Numquid qui dormit, non adjiciet ut resurgat ? *Ps.* 40.

De Epistola beati Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Leitio vii. Cap. 9.

Christus assistens Pontifex futurorum bonorum, per amplius & perfectius tabernaculum non manufactum ; id est, non hujus creationis, neque per sanguinem hircorum aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit semel in Sancta, æternam redemptionem inventi. Si enim sanguis hircorum & taurorum, & cinis vitulæ aspersus, inquinatos sanctificat ad mundationem carnis, quan-

tò magis sanguis Christi, qui per Spiritum sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis ad serviendum Deo viventi ?

R. Quando appensus fuerit homo in patibulo, non permanebit cadáver ejus in ligno, sed in eadem die sepeliétur ; * Quia maledictus à Deo est omnis qui pendet in ligno. *Ps.* Christus nos redemit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum ; * Quia. *Dent.* 21. *Galat.* 3.

Leitio viii.

ET ideo novi testamenti mediátor est ; ut morte intercedente, in redemptionem earum prævaricationum, quæ erant sub priore testamento, repromissionem accipiant qui vocati sunt, æternæ hereditatis. Ubi enim testamentum est, mors necesse est intercedat testatoris. Testamentum enim in mortuis confirmatum est : alióquin nondum valet, dum vivit qui testatus est. Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum est. Lecto enim omni mandato legis à Mōyse universo populo, accipiens sanguinem vitulorum & hircorum cum aqua, & lana coccinea, & hyssopo ; ipsum quoque librum & omnem populum aspersit, dicens : Hic sanguis testamenti quod mandavit ad vos Deus. Etiam tabernaculum

& omnia vasa ministerii sanguine similiter aspersit. Et omnia penè in sanguine secundum legem mundantur; & sine sanguinis effusione non fit remissio.

R. In die illa radix Jesse qui stat in signum populorum; ipsum gentes deprecabuntur: * Et erit sepulcrum ejus gloriosum. **V.** Christus mortuus est pro peccatis nostris secundum Scripturas, & sepultus est: * Et erit. *Is. 11. 1. Cor. 15.*

LECTIO IX.

NEcesse est ergo exemplaria quidem coelestium his mundari, ipsa autem coelestia melioribus hostiis quam istis. Non enim in manufacta Sancta Jesus introiit, exemplaria verorum, sed in ipsum coelum, ut appareat nunc vultui Dei pro nobis: neque ut sæpe offerat semetipsum, quemadmodum Pontifex intrat in Sancta per singulos annos in sanguine alieno: alioquin oportebat cum frequenter pati ab origine mundi; nunc autem semel in consummatione seculorum, ad destitutionem peccati, per hostiam suam apparuit. Et quemadmodum statutum est hominibus semel mori, post hoc autem iudicium; sic & Christus semel oblatus est ad multorum exhaurienda peccata: secundo sine peccato apparebit expectantibus se, in salutem.

R. Christus novi testamenti mediator, * Initiavit nobis viam novam & viventem per velamen, id est, carnem suam, in introitum sanctorum, nondum propagatam, adhuc priore tabernaculo habente statum. **V.** Ascendet pandens iter ante eos, Dominus in capite eorum: * Initiavit nobis viam novam. *Repetitur R. Christus. usque ad V. Ascendet. exclusæ. Hebr. 9. Mich. 2.*

AD LAUDES.

In Ps. Júdica me, Deus. 72.

Ant. Ro. mors tua, & d. **E** mors: morsus tuus ero, inferne. *Of. 13.*

In Ps. Inclina. cum sua divisione; 126. Ant. 3. d. De manu mortis liberabo eos: de morte redimam eos. Of. 13.

In Ps. Dñe, exaudi.... iuribus. cum sua divisione, 119.

Ant. 8. c. Penetrabo omnes inferiores partes terræ, & inspiciam omnes dormientes, & illuminabo omnes sperantes in Domino. *Ecl. 24.*

Ant. 4. E. Sicut.

Canticum Jonæ. Cap. 2.

Clamavi de tribulatione mea ad Dominum, * & exaudivit me.

De ventre inferi clamavi, * & exaudivisti vocem meam.

Et projecisti me in profundum in corde maris, * & flumen circumdedit me.

Omnes gurgites tui &

flatus tui * super me tran-
sérunt.

Et ego dixi: Abiectus sum
à conspectu oculorum tuo-
rum: * verumtamen rursus
vidébo templum sanctum
tuum.

Circumdederunt me aquæ*
usque ad animam.

Abyssus vallávit me,* pé-
lagus opéravit caput meum.

Ad extréma móntium
descendi: * terræ vécres
concluserunt me in æter-
num.

Et sublevábis de corruptio-
ne vitam meam,* Dómine
Deus meus.

Cum angustiarétur in me
ánima mea, Dómini recor-
datus sum; * ut véniat ad
se orátio mea ad templum
sanctum tuum.

Qui custódiunt vanitátes
frustrá,* misericórdiam
suam derelinquunt.

Ego autem in voce lau-
dis immolábo tibi: * quæ-
cumque vovi, reddam pro
salúte Dómino.

Ant. Sicut fuit Jonas in
ventre ceti tribus diébus &
tribus nóctibus, sic erit Fi-
lius hóminis in corde terræ.
Matth. 12.

In *Pf.* Laudáte Dóminum
in sanctis. 53. *Ant.* 2. D. Da-
bit ímpios pro sepultúra, &
divitem pro morte sua; eó
quód iniquitátem non féce-
rit, neque dolus fúerit in
ore ejus. *Is.* 53.

Ad Benedíctus. *Ant.* 6. C.
Acceperunt Joseph & Ni-

codémus corpus Jesu, &
ligavérunt illud línteis
cum aromátibus, & posue-
runt illud in monumento.
Joan. 19.

Kyrie, &c. ut suprà, 282.

AD HORAS, post *Psalms*
dicitur: Christus factus est
pro nobis obédiens usque ad
mortem, mortem autem
crucis. Propter quod & Deus
exaltávit illum, & donávit
illi nomen quod est super
omne nomen. *Philipp.* 2.

Pf. Misérére. 125. Ora-
tio, Réspice. 282.

¶ *Facta Communione in*
Missá, pro Vesperis dicitur
tantum Psalmus & Canticum
sequens, cum suis Antiphonis,
sive Glória.

AD VESPERAS.

Nos premititur Deus, in
adjutórium.

Ant. 5. 2. Allelúia.

Psalms 116.

Laudáte Dóminum, om-
nes gentes: * laudáte
eum, omnes pópuli;

Quóniam confirmáta est
super nos misericórdia ejus,*
& véritas Dómini manet
in ætérnum.

Ant. Allelúia: quóniam
in ætérnum, allelúia, mi-
sericórdia-ejus, allelúia, al-
lelúia. *Pf.* 135.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F.
Cum tranísset sábbatum,
María Magdaléne, & Ma-
ría Jacóbi, & Salóme,
emérunt aromata, ut ve-
nientes úngerent Jesum,
allelúia. *Marr.* 16.

Sacerdos ad altare dicit :

☩. Dóminus vobiscum ,

☩. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Presta, quæsumus, omnipotens Deus, ut divino munere satiati, placitis tibi moribus innovemur ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Deinde, ☩. Dóminus vobiscum , ☩. Et cum spíritu tuo.

Diaconus dicit : Ite ; Missa est. ☩. Deo grátias.

¶ *Extra Chorum, Vespera dicuntur ut supra ; sed ante Orationem non dicitur Dóminus vobiscum. nec Orémus. & post Orationem nihil additur.]*

AD COMPLETORIUM.

Non permittitur Converte nos. nec Deus, in adiutórium. sed dictis sine Glória Patri.

Psal. Cúm invocárem. Qui hábitat. & Ecce nunc. de 2. in b. dicitur Allelúia.

Deinde, Nunc dimittis. de 8. in G. sine Glória Patri.

sub Ant. Véspere sabbati quæ luceſcit in prima sabbati, venit María Magdaléne & áltera María vidére sepulcrum, allelúia. *Matth.* 28.

Statim sequitur Oratio, ante quam non dicitur Dóminus vobiscum. nec Orémus.

Oratio, Vísita, quæsumus, Dómine. 28.

Non dicitur Dóminus vobiscum. nec Benedicámus.

IN DIE SANCTO PASCHÆ.

A N N U A L E.

AD NOCTURNUM.

Ps. Dómine, lábia, &c.
sum Allelúia.

Invit. Allelúia. Surrexit
Dóminus verè: * Veníte,
adorémus, allelúia. *Luc.* 24.

Ps. 94. Veníte. 2.

*Non dicitur Hymnus, nec
accinitur Fabilus in sine An-
siphonarum: quod servatur
stiam ad omnes Horas per so-
sam Officium.*

In Ps. Quare fremuerunt. 3.

Ant. Epromissionē Deus

Radimplévit, resúf-
citans Jesum, sicut in Psalmo
scriptum est: Fílius meus es
tu, ego hódie génui te, al-
lelúia. *Ab.* 13.

In Ps. Conserua me. 77.

Ant. 4. D. Quód Deus sus-
citávit cum à mórtuis, am-
plius jam non reversúrum
in corruptionem, ita dixit:
Non dabis Sanctum tuum
videre corruptionem, alle-
lúia. *Ab.* 13.

In Ps. Exaltábo te, Dñe. 7.

Ant. 8. G. Desínito consi-
lio, & præsciéntiá Dei trá-
ditum, Deus suscitávit, so-
lúris doloribus inferni, juxta
quod impossibile erat tenéri
illum ab eo, allelúia. *Ab.* 2.

Ps. Dómine, eduxisti ab
inferno animam meam:

ps. Salvasti me à descénci-
bus in lacum. *Ps.* 29.

Pater noster. *Absol.* Be-
nedíctus. *Bened.* Consecrá-
mur. 130.

De Epístola beáti Pauli
Apótkoli ad Romános.

Leñio 1. Cap. 6.

AN ignorátis, fratres,
quia quicumque bap-
tizáti sumus in Chri-
sto Jesu, in morte ipsius
baptizáti sumus? Consepulti
enim sumus cum illo per
baptísmum in mortem; ut
quómódó Christus surrexit à
mórtuis per glóriam Patris,
ita & nos in novitate vitæ
ambulémus. Si enim com-
plantáti facti sumus simili-
túdini mortis ejus, simul &
resurrectiónis érimus. Hoc
scientes quia vetus homo
noster simul crucifixus est,
ut destruéatur corpus peccáti,
& ultra non serviámus pec-
cáto. Qui enim mórtuus est,
justificátus est à peccáto. Si
autem mórtui sumus cum
Christo, crédimus quia simul
etiam vivémus cum Chri-
sto; scientes quód Christus
resurgens ex mórtuis jam
non móritur, mors illi ul-
tra non dominábitur. Quód
enim mórtuus est peccáto,

mórtuus est semel ; quòd autem vivit, vivit Deo. Ita & vos existimáte vos mórtuos quidem esse peccáto, viventes autem Deo in Christo Jesu Dómino nostro. Tu autem.

R. Ego sum primus & novíssimus ; & vivus, & fui mórtuus, * Et ecce sum vivens in sécula seculórum : † Et hábeo claves mortis & inferni, allelúia, allelúia, allelúia. †. Ego dormivi, & soporátus sum ; & exurrexi, quia Dóminus suscepit me, * Et ecce. Glória Patri. † Et hábeo. *Apoc. 1. Ps. 3.*

Bened. Interpellet. 130.

Sermo sancti Augustíni
Epíscopi.

Tom. 5. Serm. 23 In 30 diebus Pasch.

Lectio ij.

Resurrectio Dómini nostri Jesu Christi nova vita est credéntium in Jesum ; & hoc est sacramentum passiónis & resurrectiónis ejus, quod valde nosse & ágere debétis. Non enim sine causa vita venit ad mortem : non sine causa fons vitæ, unde bñbitur ut vivatur, bibit hunc cálicem qui ei non debebátur. Non enim Christo debebátur mors. Huic conditióni mortis obstrictus nascitur omnis homo, sed præter illum hóminem qui homo factus est, ne periret homo. Pœna culpæ mors : Dóminus Jesus Christus mori venit, peccáre non venit. Communicando

nobíscum sine culpa pœnatæ ; & culpam solvit & pœnam. Quam pœnam solvit ? Quæ nobis debebátur post istam vitam. Ergo crucifixus est, ut in cruce ostenderet vétèris hóminis nostri occisum ; & resurrexit, ut in sua vita ostenderet nostræ vitæ novitatem.

R. Pascha nostrum immolátus est Christus : itaque epulémur, * Non in fermento vétèri, neque in fermento malitiæ, sed † In ázymis sinceritátis & veritátis, allelúia, allelúia. †. Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus, & iusti epulentur & exultent in conspectu Dei, * Non in fermento. Glória Patri. † In ázymis. 1. Cor. 5. Ps. 67.

Bened. Fúlgeat. 130.

Lectio sancti Evangelíi secundum Marcum.

Lectio iij. Cap. 16.

In illo témpore ; María Magdaléne, & María Jacóbi, & Salóme, emérunt aromata, ut venientes úngerent Jesum. Et reliqua.

Homília sancti Gregórii
Papæ.

In Evang. 21. hab. in Bas. S. Maria Maj. in die Pascha.

Audistis, fratres caríssimi, quòd sanctæ mulieres quæ Dóminum fúerant secútæ, cum aromátibus ad monumentum venérant ; & ei quem viventem diléverant, étiam mórtuo, stúdio humanitátis, obsequuntur. Sed res gesta áliquid in

sancta Ecclesia signat gerendum. Sic quippe necesse est ut audiamus quæ facta sunt, quatenus cogitemus etiam quæ nobis sint ex eorum imitatione facienda. Et nos ergo in eum qui est mortuus credentes, si odore virtutum referti, cum opinione bonorum operum Domini quærimus, ad monumentum profectò illius cum aromatis venimus. Illæ autem mulieres Angelos vident, quæ cum aromatibus venerunt; quia videlicet illæ mentes supernos ciues aspiciant, quæ cum virtutum odoribus ad Dominum per sancta desideria proficiunt. Notandum verò nobis est, quidnam sit, quòd in dextris sedere Angelus cernitur, qui stolâ candidâ coopertus apparuit. Sed quid advenientes feminas affatur, audiamus: Nolite expavescere; ac si aperte dicat: Paveant illi qui non amant adventum supernorum civium. Vos cur pertimescitis, quæ vestros concives videtis? Unde & Mathæus Angelum apparuisse describens, ait: Erat aspectus ejus sicut fulgur, & vestimenta ejus sicut nix. In fulgore etenim terror timoris est; in nive autem blandimentum candoris. Quia verò omnipotens Deus, & terribilis peccatoribus, & blandus est iustis; rectè testis resurrectionis ejus Angelus, & in fulgore vultus, & in can-

dore habiuis demonstratur; ut de ipsa sua specie & tereat reprobos, & mulcet pios.

R. Ecce terræ motus factus est magnus; * Angelus enim Domini descendit de cælo, & accedens revolvit lapidem, & sedebat super eum, alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* Terra tremuit & quievit, cum exurgeret in iudicium Deus, ut salvos faceret omnes mansuetos terræ; * Angelus. Glória. * Angelus. *Repet. R. usque ad Ps.* Terra. *Matth.* 28. *Ps.* 75.

Te Deum.

Ps. Sacerd. Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me; *R.* Nec delectasti inimicos meos super me. *Ps.* 29.

A D L A U D E S.

Psalmi de Dominica.

Ant. **U**Nâ sabbati valde i. d. diluculo, mulieres venerunt ad monumentum, portantes quæ paraverant aromata; & invenerunt lapidem revolutum à monumento, allel. *Luc.* 24.

Ant. 3. a. Introeuntes in monumentum, viderunt juvenem sedentem in dextris; & obstupuerunt, alleluia. *Marc.* 16.

Ant. 8. c. Erat autem aspectus ejus sicut fulgur, & vestimentum ejus sicut nix, alleluia, alleluia. *Matth.* 28.

Ant. 7. d. Præ timore. *Canticum.* *Isaïa* 63.

Quis est iste qui venit de Edom * tinctis vestibus de Bosra?

Iste formosus in stola sua,*
gradiens in multitudine for-
titudinis suae.

Ego qui loquor iustitiam,*
& propugnator sum ad sal-
vandum.

Quare ergo rubrum est in-
dumentum tuum,* & ve-
stimenta tua sicut calcantium
in torculari?

Torcular calcavi solus,*
& de gentibus non est vir
mecum.

Calcavi eos in furore meo,*
& conculcavi eos in ira mea.

Et aspersus est sanguis eo-
rum super vestimenta mea,*
& omnia indumenta mea
inquinavi.

Dies enim ultionis in cor-
de meo,* annus redemptionis
meae venit.

Circumspexi,* & non erat
auxiliator:* quæsi,* &
non fuit qui adjuvaret.

Et salvavit mihi brachium
meum,* & indignatio mea
ipsa auxiliata est mihi.

Ant. Præ timore autem
ejus exterriti sunt custodes,
& facti sunt velut mortui,
alleluia. *Matth.* 28.

Ant. 8. G. Respondens
autem Angelus, dixit mu-
lieribus: Nolite timere; scio
enim quod Jesum quaeritis:
non est hic, allel. *Matth.* 28.

*Loco Capituli, Hymni &
Versiculi, dicitur:*

Hæc dies quam fecit Do-
minus; exultemus & lætē-
mur in ea. *Ps.* 117.

Ad Benedictus. Ant. 6. F.
Surrexit sicut dixit; venite,
& videte locum ubi posuit

erat Dominus, alleluia
Matth. 28.

Oratio.

Deus, qui hodiernâ die
per Unigenitum tuum
æternitatis nobis ædificatum,
devictâ morte, reserasti: vota
nostra, quæ præveniendâ as-
piras, etiam adjuvando pro-
sequere; Per eundem.

Ps. Dominus vobiscum.
Benedicamus.

*AD HORAS, Psalmi
de Dominica.*

*Dicitur Deus, in adjuto-
rium. non dicitur Hymnus;
sed absolute inchoatur Psalmus
de 2. in b. Et loco Antiph.
Capituli, R. R. brev. &
Versic. dicitur Alleluia. semel;
deinde, Hæc dies quam fe-
cit Dominus; exultemus
& lætēmur in ea. Et statim
dicitur, Dominus vobiscum.*

*Oratio, quæ ad Primam est
Oratio solita: quam sequitur
lectio Martyrologii & reli-
quum Capituli Officium; ad
cujus Absolutionem legitur*

C A N O N.

Ex Concilio Matifconensi
secundo.

Anno 585. Can. 2.

Pascha nostrum in quo
summus Sacerdos &
Pontifex pro nostris deli-
ctis, nullam habens obno-
xietatem peccati, immola-
tus est, debemus omnes fe-
stivissime colere, & sedulas
observationis sinceritate in
omnibus venerari; ut illis
sanctissimis diebus omnes se-
mul coadunati, hymnis Pal-
chalibus indulgentes, perfe-
rationis

verationis nostræ præsentiam quotidianis sacrificiis ostendamus, laudantes Creatorem ac regeneratorem nostrum vespere, mane, & meridie.

A D VESPERAS.

In Ps. Dixit Dñus. 23.

Ant. **D**icite discipulis ejus
6.F. quia surrexit, allelúia, allelúia, allelúia.
Matth. 28.

In Ps. Confitebor. 23.

Ant. 4. E. Ecce præcedit vos in Galilæam; ibi eum videbitis, allel. *Matth. 28.*

In Ps. Beatus vir. 23.

Ant. 1. f. Et exierunt cito de monumento cum timore & gaudio magno, currentes nuntiare discipulis, allelúia.

Graduale, Hæc Chorus dies quam fecit Dominus; exultemus & lætemur in ea. **Ps.** Confitemini Domino quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia Chorus * ejus. *Ps. 117.*

Allelúia, allelúia. **Ps.** Surrexit Dominus, & occurrit mulieribus, dicens: Avete. Illæ autem accesserunt, & tenuerunt pedes * ejus. Allelúia. *Matth. 28.*

Sequentia.

Victima Paschali laudes immolent Christiani.

Agnus redemit oves; Christus innocens Patri reconciliavit peccatores.

Mors & vita duello confixere mirando: dux vitæ mortuus, regnat vivus.

Dic nobis, Maria, quid vidisti in via?

Pars Verna, Bles.

Sepulcrum Christi viventis, & gloriam vidi resurgentis:

Angélicos testes, sudarium, & vestes.

Surrexit Christus spes mea; præcedet suos in Galilæam.

Scimus Christum surrexisse à mortuis verè. Tu nobis, victor Rex, miserere. Amen.

Continuo dicitur:

Ad Magnificat. *Ant. 3. 2.* Cum serò esset die illo, & fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati; venit Jesus, & stetit in medio, & dixit eis: Pax vobis, allelúia. *Joan. 20.*

Oratio, ut supra ad Laudes.

¶ Qui privatim recitant, non tenentur ad ea que sequuntur usque ad Completorium exclusivè; qua tamen in Ecclesiis ubi non sunt Fontes, cantantur in Choro: in aliis verò, dicto Benedicamus, progreditur Clerus ad Fontes.

Rando cantatur R. Christus resurgens ex mortuis, jam non moritur; * Mors illi ultra non dominabitur: quod enim mortuus est peccato, mortuus est semel; quod autem vivit, vivit Deo, allelúia, allelúia. *Rom. 6.*

Deinde dicitur Ps. Laudate. 24, de 1. in A. cum Gloria Patri. in fine.

Post Psalmum cantatur & toto Clero simul, Ps. Præcipit mortem in sempiternum, & opprobrium populi sui auferet de universa terra; * Mors. *Is. 25.*

Versic. Salvavit sibi dext-

tera ejus, R. Et brachium
sanctum ejus. Ps. 97.

Oratio.

DEus, qui ad æternam
vitam in Christi resur-
rectione nos réparas: imple
pietatis tuæ ineffabile sacra-
mentum; ut, cum in ma-
jestate sua Salvátor noster
advenerit, quos fecisti bap-
tismo regenerari, facias bea-
tæ immortalitatis vestiri; Per
eundem Christum.

Rondo ad Stationem, R. Qui-
cumque baptizati sumus in
Christo Jesu, in morte ipsius
baptizati sumus; * Conse-
pulti enim sumus cum illo
per baptismum in mortem,
ut quomodo Christus surrexit
à mortuis per glóriam Patris,
ita & nos in novitate vitæ
ambulémus, alleluia. Rom. 6.

*Psal. In exitu. 24. de 3.
in a. cum Glória Patri. in fine.*

*Post Psalmum cantatur à to-
to Choro simul, P.* Dóminus
scidit aquas ante eos, ut fá-
ceret sibi nomen sempiter-
num: eduxit eos per abyf-
sos; * Consepulti. Is. 63.

*Et fit Statio secundam
consuetudinem locorum, in
qua dicitur Versiculus, Audi-
tam facite vocem laudis ejus,
R. Qui posuit animam
meam ad vitam. Ps. 65.*

Oratio.

DEus, qui resurrectionis
tuæ fidem per baptismi
gratiam in nobis obignare
voluisti: concede, ut à pec-
cati morte liberari, in novi-
tate vitæ ambulémus; Qui
vivis & regnas Deus.

Redeundo cantatur R. Quid
queritis viventem cum mór-
tuis? Non est hic, sed surre-
xit: * Recordámini qualiter
locutus est vobis, dicens:
Quia oportet Fílium hóminis
tradi in manus peccatórum,
& crucifigi, & die tértia res-
surgere, alleluia. Luc. 24.

*Anie Crucifixum cantatur
P.* Adoráte Dóminum in
atrio sancto ejus; commo-
veátur à fácie ejus universa
terra: dícite in géntibus
quia Dóminus regnávít à
ligno. Ps. 95.

*Tum Clerus ingreditur Cho-
rum, dicens: * Recordámini.*

Versic. Lapidem quem re-
probavérunt edificantes,
R. Hic factus est in caput an-
guli. Ps. 117.

Oratio.

DEus, cujus Fílius pro
nobis crucifixus mun-
dum redímere dignátus est:
præsta, ut qui de nostra re-
demptione lætámur, æter-
nis gaudiis, te donante, per-
fruámur; Per eundem Dó-
minum nostrum.

AD COMPLETORIUM.

Dicto Convertte nos. *dicu-
tur absolute Psalmi* Cúm in-
vocárem. Qui habitat. &
Ecce nunc. 25. *Et in fine,*
Alleluia. *semel.*

*Deinde imponitur Hæc,
& dicitur* Nunc dimittis. *de
2. in A. Postea dicitur inter-
gré* Hæc dies. *ut ad Laudæ.*
Oratio, Vísita.

*¶ Prædictus modus Florarum
servatur usque ad Nonam Sab-
bati in albis inclusivè. 2*

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
Pasche.

*Omnia ut in die, exceptis
que sequuntur.*

AD OFFICIUM NOCT.

*Inuit. Surrexit Dominus
verè, * Allelûia. Luc. 24.*

Pf. 94. Venite. 2.

*Tres Psalmi unaquaque Fe-
riâ notati, sub sola Ant. 2. D.
Christus mortuus est pro pec-
catis nostris, & sepultus est,
& resurrexit tertiâ die secun-
dum Scripturas, allelûia.
1. Cor. 15.*

*Ps. Cor meum & caro
mea R. Exultaverunt in
Deum vivum. Pf. 83.*

*Lectiones & R. ut in-
frâ in qualibet die.*

Te Deum.

*Ps. Sacerd. Exaltabo te,
Domine, quoniam suscepisti
me; R. Nec delectasti inimi-
cos meos super me. Pf. 29.*

AD LAUDES.

*Antiph. & Psalmi cum Can-
tico, ut in die Pasche. 299.*

*Antiph. ad Benedictus. &
Oratio, infrâ in qualibet die.*

*AD HORAS, ut in die
Pasche præter Orationem.*

*CANON, infrâ, in qua-
libet Feria.*

AD VESPERAS.

*Psalmi & Antiph. ut in die
Pasche, 301.*

*Grad. Hæc dies, &c. &
Ant. ad Magnificat. cum Ora-
tione, ut infrâ in qualibet die.*

*In Processione ad Fontes qua
fit post Benedicamus. R. ut
ut in die Pasche: Orationes
sunt propriæ cuilibet diei.*

COMPLETORIUM,

ut suprâ, 302.

FERIA SECUNDA.

Duplex-majus.

AD NOCTURNUM,

*Tres Psalmi è 1. Nocturno
Dominica, ut in Psalterio. 2.*

**Incipiunt Actus Aposto-
lorum.**

Lectio j. Cap. 1.

Primum quidem sermō-
nem feci de omnibus,
ô Theophile, quæ cepit
Jesus facere & docere, usque
in diem quâ præcipiens Apō-
stolis per Spiritum sanctum,
quos elegit, assumptus est:
quibus & præbuit seipsum
vivum post passionem suam
in multis argumentis, per
dies quadraginta apparens
eis, & loquens de regno Dei.
Et convalescens, præcepit eis
ab Jerosolymis ne discéde-
rent, sed expectarent pro-
missionem Patris, quam au-
distis, inquit, per os meum;
quia Joannes quidem bapti-
zavit aquâ, vos autem bapti-
zabimini Spiritu sancto, non
post multos hos dies. Igitur
qui convenerant, interro-
gabant eum, dicentes: Dô-
mine, si in tempore hoc re-
stiteris regnum Israël? Dixit
autem eis: Non est vestrum
nosse tempora vel momenta
quæ Pater posuit in sua po-
testate; sed accipietis vir-
tutem supervenientis Spiri-
tus sancti in vos, & eritis
mihi testes in Jérusalem,
& in omni Judæa, & Sa-
maria, & usque ad ultimum
terre.

R. Qui habitabant Jerúsalem, & principes ejus ignorantes Jesum, * Petierunt à Piláto ut interficerent eum; Deus verò suscitávit eum à mórtuis tértiâ die, alleluia, alleluia. **V.** Ipsi non cognoverunt cogitationes Dómini, & non intellexerunt consiliúm ejus: * Petierunt à Piláto. *Act. 13. Mich. 4.*
Sermo sancti Leónis Papæ.
De Resurrect. Domini. 1.

Lectio ij.

Cum quadraginta dierum observántia hoc voluérimus operári, ut áliquid sentirémus crucis in témpore Domínice Passiónis; adnitendum nobis est, ut etiam resurrectionis Christi inveniamur esse consortes, & de morte ad vitam, dum in isto sumus corpore, transeamus. Moriendum ergo est diabolo, & vivendum Deo: deficientium iniquitati, ut justitiæ resurgatur. Occumbant vétera, ut oriantur nova. Resurrectio enim Dómini, non finis carnis, sed commutatio fuit, nec virtutis augmento consumpta substantia est. Qualitas transiit, non natura defecit: & factum est corpus impassibile, quod pótuít crucifigi; factum est immortále, quod pótuít occidi; factum est incorruptibile, quod pótuít vulnerári. Agnoscat igitur pópulus Dei novam se esse in Christo creaturam. Nemo in id récidat, unde surrexit; sed etiam pro infirmitate corpórea in

aliquibus adhuc languoribus jacet, sanári instanter desideret ac levári. Hæc est enim salutis via, & cœptæ in Christo resurrectionis imitatio. Hæc meditatio, dilectissimi, non pro sola solemnitate Paschali, sed pro totius vitæ sanctificatione retinenda est.

R. Christus crucifixus est ex infirmitate; sed vivit ex virtute Dei: & nos infirmi sumus in illo; sed vivémus cum eo * Ex virtute Dei; alleluia, alleluia. **V.** Vivificabit nos, & suscitabit nos; & vivémus in conspectu ejus, * Ex. 2. Cor. 13. Of. 6.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio iij. Cap. 24.

In illo témpore; Duo ex discipulis Jesu ibant ipsi die in castellum quod erat in spatio stadiórum sexaginta ab Jerúsalem, nómine Emmaús. Et reliqua.

Homília sancti Augustini Episcopi.

Serm. 235. in diebus Pasche.

In via cum illis tanquam comes ambulábat & ipse dux erat: útrique vidébant, sed non agnoscébant. Tenebantur enim óculi eórum, sicut audívimus, ne cum agnóscerent. Eia, fratres mei, ubi vóluit Dóminús agnosci? In fractiône panis. Securi sumus: panem frangimus, & Dóminum agnóscimus. Nóluit agnosci nisi ibi propter nos qui non cum visuri erámus in carne, & tamen manducaturi erámus

ejus carnem. Quisquis ergo fideles es, quisquis non inaniter christianus vocaris, quisquis Ecclesiam non sine causa ingrederis, quisquis verbum Dei cum timore & spe audis, consoletur te fractio panis. Absentia Domini non est absentia: habeto fidem, & tecum est quem non vides.

R. O stulti & tardi corde ad credendum in omnibus quæ locuti sunt Prophætæ! * Nonne hæc oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam? allelûia, allelûia. *Ps.* Dominus voluit conterere eum in infirmitate: * Nonne. Glória Patri. * Nonne. *Luc.* 24. *Is.* 53.

Ad Benedictus. *Ani.* 7. 2. Incipiens Jesus à Mòyse & omnibus Prophætis, interpretabatur illis in omnibus Scripturis quæ de ipso erant, allelûia. *Luc.* 24.

Oratio.

DEus, qui solemnitate Paschali mundo remedia contulisti: populum tuum, quæsumus, cœlesti dono prosequere; ut & perfectam libertatem consequi mereatur, & ad vitam proficiat sempiternam; Per.

C A N O N.

Ex Concilio Bituricensi.
Anno 1584. de Eucharistia.

Nemo ad diem Paschæ Eucharistiam ab alio quam à proprio Párocho seu Curato sumere præsumat: qui contra fecerit, excommunicetur. Sacerdos qui contra hoc decretum admini-

strat, cujuscumque gradus & ordinis fuerit, extraordinario puniatur. Aliis quibuscumque diebus festis, Communionio, ex licentia Episcopi, ejus Vicarii, aut Párochi, in locis pro cujusque voto ab idóneo Sacerdote concedatur.

A D V E S P E R A S.

Graduale. Hæc dies quam fecit Dominus; exultemus & lætemur in ea. *Ps.* Iter facite ei qui ascendit super occasum; Dominus nomen * illi. *Ps.* 67.

Allelûia, allelûia. *Ps.* Cognoverunt eum, & dixerunt ad invicem: Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur * in via? Allelûia. *Luc.* 24.

Victimæ. 301.

Ad Magnificat. *Ani.* 7. G. Regressi sunt in Jerusalem, & invenerunt congregatos Undecim, & eos qui cum illis erant; & ipsi narrabant quomodo cognoverunt Jesum in fractione panis, allelûia. *Luc.* 24.

Oratio, ut supra ad Laudes.

In Baptisterio, Oratio.

DEus, qui renatis ex aqua & Spiritu sancto cœlestis regni pandis introitum: auge super famulos tuos gratiam quam dedisti; ut qui ab omnibus sunt purgati peccatis, nullis priventur promissis; Per Christum.

Ad Stationem, Oratio.

POpulus tuus, quæsumus, Domine, renovatis exaltet animæ virtutibus; & vivificationis tuæ gratiam

consecutus, in tuo semper munere gloriatur; Per.

In Choro, Oratio.

DEus, qui pópulum tuum de hostis cállidi servitute liberaſti: preces ejus misericórditer respice, & ad-versantes ei, tuâ virtute pro-sterne; Per Dóminum.

FERIA TERTIA.

Duplex-majus.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi à II. Nocturno Dominica, ut in Psalterio. 4.

De Actibus Apostolorum.

Lectio j. Cap. 2.

STans Petrus cum Undecim levávit vocem suam, & locútus est: Viri Israëlæ, audite verba hæc: Jesum Nazarénium, virum approbátum à Deo in vobis, virtútibus, & prodígiis, & signis, quæ fecit Deus per illum in médio vestri, sicut & vos scitis; hunc defuncto consilio, & præsciéntiâ Dei tráditum, per manus iniquórum affigentes, interemistis: quem Deus suscitávit, solútis dolóribus inferni, juxta quod impos-sibile erat tenéri illum ab eo. David enim dicit in eum: Providébam Dóminum in conspectu meo semper; quóniam à dextris est mihi, ne commóvear: propter hoc lætátum est cor meum, & exultávit lingua mea, insuper & caro mea requiescet in spe; quóniam non dereliques ánimam meam in inferno, nec dabis Sanctum quum vidére corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitæ; & replébis me jucunditate cum facie tua. Viri fratres, líceat audenter dicere ad vos de Patriarcha David, quóniam defunctus est, & sepultus: & sepulcrum ejus est apud nos usque in hodiernum diem. Prophéta igitur cum esset, & sciret quia jurejurando jurasset illi Deus de fructu lumbi ejus sedére super sedem ejus, próvidens locútus est de resurrectione Christi, quia neque derelictus est in inferno, neque caro ejus vidit corruptionem. Hunc Jesum resuscitávit Deus, cujus omnes nos testes sumus,

* Vos Sanctum & Justum negastis, & petistis virum homicidam donári vobis: auctórem verò vitæ interfecistis, * Quem Deus suscitávit à mórtuis, cujus nos testes sumus, alleluia, alleluia. * Filii hóminum, scitote quia Dóminus mirificávit Sanctum suum, * Quem.

Act. 3. Ps. 4.

Sermo sancti Augustini Epíscopi.

Enarr. in Ps. 101. Serm. 2. n. 7. Lectio ij.

Non laus fidei Christiánorum est, quia credunt mórtuum Christum, sed quia credunt resurrexisse Christum. Nam mórtuum & pagánus credit; & hoc tibi pro crimine óbicit, quia in mórtuum credidisti. Quæ igitur laus tua? Crédere resurrexisse Christum, & sperare te resurrecturum esse per

Christum, hæc est laus fidei. Si enim credideris in corde tuo quia Dominus est Jesus, & confessus fueris ore tuo quia eum Deus suscitavit à mortuis, salvus eris. Non ait, Si confessus fueris quia Deus eum tradidit occidendum; sed, quia eum Deus suscitavit à mortuis, si confessus fueris, tunc salvus eris.

R. Crédimus, scientes quoniam * Qui suscitavit Jesum, & nos cum Jesu suscitabit, alleluia, alleluia. *Ps.* Inclinate aurem vestram, & venite; audite, & vivet anima vestra. * Qui suscitavit. 2. Cor. 4. 1f. 55.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio iij. Cap. 24.

IN illo tempore; Stetit Jesus in medio discipulorum suorum, & dixit eis: Pax vobis; ego sum, nolite timere. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homil. 26. in Evang.

Prima lectionis hujus Evangelicæ questio animinum pulsat, quomodo post resurrectionem corpus Domini verum fuit, quod, clausis januis, ad discipulos ingredi potuit. Sed sciendum nobis est quod divina operatio, si ratione comprehenditur, non est admirabilis; nec fides habet meritum, cui humana ratio præstat experimentum. Sed hæc ipsa nostri Redemptoris opera, quæ ex semetipsis compre-

hendi nequaquam possunt, ex alia ejus operatione pensanda sunt, ut rebus mirabilibus fidem præbeant, facta mirabiliora. Illud enim corpus Domini intravit ad discipulos, januis clausis, quod videlicet ad humanos oculos, per nativitatem suam, clauso exiit utero Virginis. Quid ergo mirum, si clausis januis, post resurrectionem suam, in æternum jam victurus intravit, qui moriturus veniens, non aperto Virginis utero exiit?

R. Stetit Jesus in medio discipulorum suorum, & dixit eis: * Pax vobis; ego sum, nolite timere, alleluia, alleluia. *Ps.* Ego sum frater vester, nolite pavere; pro salute enim vestra misit me Deus ante vos: * Pax. Gloriam. * Pax. Luc. 24. Gen. 45.

Ad Bened. Ant. 1. g. Obrulerunt discipuli Domino partem piscis ass, & favum mellis; & cum manducasset coram eis, sumens reliquias, dedit eis, alleluia. Luc. 24.

Oratio.

DEus, qui Ecclesiam tuam novo semper sætu multiplicas: concede famulip tuis, ut sacramentum vivendo teneant, quod fide perciperunt; Per Dominum.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi sexto.

Anno 1582. art. 9.

Parochus si quem parochialem habet, qui morbo laborans, aliave necessitate

verè impeditus, non potest sacro Paschæ tempore ad Ecclesiam convenire, ubi sanctissimam Communionem cum ceteris fidelibus percipiat; ad illum (etiam si paucis antè diebus perciperit) ipse illo Paschali tempore de more deferat.

AD VESPERAS.

Graduale, Hæc dies quam fecit Dominus; exultemus & lætemur in ea. *Ps.* Memor fuit in sæculum testamenti sui, verbi quod mandavit in mille * generationes. *Ps.* 104.

Alleluia, alleluia. *Ps.* Apertuit Jesus discipulis sensum, ut intelligerent * Scripturas. Alleluia. *Luc.* 24.

Victimæ. 301.

Ad Magnificat. *Ant.* 3. a. Sic scriptum est, & sic oportebat Christum pati, & resurgere à mortuis tertiâ die, & prædicari in nomine ejus poenitentiam, & remissionem peccatorum in omnes gentes, alleluia. *Luc.* 24.

Oratio, ut *suprà* ad Laudes.

In Baptisterio, *Oratio.*

DEus, per quem nobis redemptio venit, & præstatur adoptio: respice in opera misericordiæ tuæ; ut in Christo renatis, & æterna tribuatur hæreditas & vera libertas; Per eundem.

Ad Stationem, *Oratio.*

FAC, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui Paschaliis remediis innovati, similitudinem terræni patientis evasimus, ad formam

coelestis transferamur auctoris; Qui tecum vivit, &c.

In Choro, *Oratio.*

DEus, qui nos, in cruce passus, prætio magno redimere voluisti: infunde nobis virtutem auxilii tui, ut nostra te semper vita glorificet; Qui vivis.

FERIA QUARTA.

Duplex-minus.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi à III. Nocturno

Dominica, ut in *Psalterio*. 6.

De Actibus Apostolorum.

Lectio j. Cap. 2.

HIS auditis, compuncti sunt corde, & dixerunt ad Petrum & ad reliquos Apostolos: Quid faciemus, viri fratres? Petrus verò ad illos: Poenitentiam, inquit, agite, & baptizetur unusquisque vestrum in nomine Jesu Christi in remissionem peccatorum vestrorum; & accipietis donum Spiritus sancti. Vobis enim est repromissio, & filiis vestris, & omnibus qui longè sunt, quoscumque advocaverit Dominus Deus noster. Aliis etiam verbis plurimis testificatus est, & exhortabatur eos, dicens: Salvamini à generatione ista prava. Qui ergo receperunt sermonem ejus, baptizati sunt; & appositæ sunt in die illa animæ circiter tria milia. Erant autem perseverantes in doctrina Apostolorum, & communicatione fractionis panis, & orationibus. Fiebat autem omni animæ

timor : multa quoque prodigia & signa per Apostolos in Ierusalē stēbant, & metus erat magnus in universis.

¶. Secundū misericordiam suam magnam regeneravit nos Deus in spem vivam per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis, * In hereditatem incorruptibilem & incontaminatam, allelūia, allelūia. ¶. Memor fuit nostri, redēmit nos Dominus, quoniam in eternum misericordia ejus, * In. 1. Petr. 1. Ps. 135.

Sermo sancti Gregorii Nazianzeni.

Orat. 41. *Leſſio ij.*

Resurrectionis dies faustumque principium : proinde ob festum diem exspondescamus ; ei qui pro nobis passus est ac resurrexit, mūnera offeramus. Aurum fortasse me dicere putatis, aut argentum, aut texturas, aut pellucidos & ingentis pretii lapides, fluxam fragilemque materiam, cujus fere majorem partem possident improbi, & servi rerum terrenarum mundique principis. Imo verò nosmetipsos offeramus, hoc est, opes Deo carissimas, ipsoque maxime dignas. Imaginis decus imāgini reddamus, dignitatem nostram agnoscamus, exemplar nostrum honore prosequamur, mystērii vim intelligamus, & pro quo Christus morte functus est. Simus ut Christus, quoniam Christus quoque sicut nos. Effi-

ciamur dii propter ipsum, quoniam ipse quoque homo propter nos factus est. Assumpsit quod deterius erat, ut det quod præstantius est : mendicus factus est, ut nos illius mendicitate ditēmur. Servi formam suscepit, ut nos in libertatem asserāmur ; descendit, ut evehāmur ; tentatus est, ut vincāmur ; contemptus est, ut nos gloriā afficiāmur ; mortuus est, ut salutē nobis asserat, ascendit, ut eos qui in peccati lapsu jacebant, ad seipsum trahat. Omnia quisque donet ; omnia, inquam, ei qui seipsum redemptionis pretium pro nobis ac culpæ nostræ succidaneum dedit, nemo non offerat. Nihil autem daturus est tantum, quantum si seipsum obtulerit hujus mystērii vim ac rationem probe intelligentem, & totum in eo nitentem ; ut propter illum omnia sit, quæcumque ipse propter nos factus est.

¶. Sive vivimus, sive morimur, Domini sumus ; * In hoc enim Christus mortuus est, & resurrexit, ut & mortuorum & vivorum dominetur, allelūia, allelūia. ¶. Fortium dividet spolia, pro eo quod tradidit in mortem animam suam ; * In hoc enim. Rom. 14. 1s. 53. *Leſſio sancti Evangelii secundum Joannem.*

Leſſio iij. Cap. 21.

In illo tempore ; Mani-
festavit se iterum Jesus discipulis ad mare Tiberi-

310 *Ferid quarta Hebdom. Pascha.*

dis. Manifestavit autem sic :
Erant simul Simon Petrus,
& Thomas, qui dicitur Di-
dymus. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii
Papæ.

*In Evang. 24. hab. in Basilea
S. Laurentii foris muros,*

Ferid 4. Pascha.

Lectio sancti Evangé-
lii, quæ modò in au-
ribus vestris lecta est, fra-
tres mei, quæstione ani-
mum pulsât; sed pulsatione
suâ vim discretionis indicat.
Quæri etenim potest cur
Petrus quî piscator ante
conversionem fuit, post
conversionem ad piscatio-
nem rediit: & cum Veritas
dicat, Nemo mittens ma-
num suam ad aratrum, &
aspiciens retrò, aptus est re-
gno Dei; cur repetiit quod
derelsquit? Sed si virtus dis-
cretionis inspicitur, citius
videtur; quia nimirum ne-
gotium quod ante conver-
sionem sine peccato exitit,
hoc etiam post conversio-
nem repetere culpa non
fuit.

Et, Stetit Jesus in Isttore;
non tamen cognoverunt dis-
cipuli quia Jesus est. * Dicit
eis: Mittite in dexteram na-
vigii rete. Misérunt, & jam
non valébant illud trahere
præ multitudine piscium, al-
leluia, alleluia. * Omnia
quæcumque voluit, Dômi-
nus fecit in cœlo & in ter-
ra, in mari & in omni-
bus abyssis. * Dicit. Glôria.
* Dicit. *Joan. 21, Ps. 134.*

Ad Benedictus. Ann. 8. G.
Dixit discipulis suis Jesus:
Venite, prandete. Et nemo
audébat discumbentium in-
terrogare eum: Tu quis es?
scientes quia Dôminus est,
alleluia. *Joan. 21.*

Oratio.

Deus, qui nos resurre-
ctionis Dominicæ an-
nuâ solemnitate lætificas:
concede propitius, ut per
temporalia festa quæ agi-
mus, pervenire ad gaudia
eterna mereamur; Per eam-
dem Dôminum.

C A N O N.

Ex Concilio Tolosano.

Ann. 1590. Part. 9. Can. 52

QUæ tanto animarum
dispêndio in locis qui-
buldam increbuit serò ni-
miùm communicandi con-
suetudo, sanctius erit im-
mutanda: adolescentesque
ii quos de sumendo mysté-
rio satis discernere posse Pá-
rochi vel Confessarii judica-
runt, ad Communionem
sunt recipiendi, imò etiam
compellendi.

AD VESPERAS,

Graduale, Hæc dies quam
fecit Dôminus; exultemus
& lætemur in ea. * An-
nuntient opera ejus qui des-
cendunt in mare; ipsi vide-
runt mirabilia ejus * in pro-
fundo. *Ps. 106.*

Alleluia, alleluia. * Apô-
stolis quos elegit Jesus, præ-
buit seipsum vivum in mal-
tis argumentis, per dies qua-
draginta * apprensus eis. Al-
leluia. *AB. 1.*

Videtur. 301.

Ad Magnificat. Ant. 8. G.

Accipit Iesus panem, & dat discipulis suis, & piscem similitur. Hoc jam tertio manifestatus est Iesus, postquam resurrexit à mortuis, alleluia. *Joan. 21.*

Oratio, ut supra ad Lauder.

In Baptisterio, Oratio.

DEus, qui Ecclesiam tuam multiplicas sôhole renascentiam: fac eam propius gaudere de suorum profectibus filiorum; Per.

Ad Stationem, Oratio.

DEus, qui per Paschale mysterium docuisti nos vetustatem vitæ relinquare, & in novitate spiritus ambulare: presta, ut sacramentis tuis innovati, dona gratiae tuae servemus; Per Christum.

In Choro, Oratio.

TUA nos, quæsumus, Domine, pietate custodi; ut qui Unigeniti tui passione sunt redempti, resurrectionis & gloriæ efficiantur participes; Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum.

FERIA QUINTA.

Semiduplex.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi à 1. Nocturno

Dominica, ut in Psalterio. 2.

De Actibus Apostolorum.

Leſſio 1. Cap: 7.

Petrus & Joannes ascendebant in templum ad horam orationis nominam. Et quidam vir qui erat claudus ex utero matris

suæ, bajulabatur: quem ponebant quotidie ad portam templi, quæ dicitur Speciosa, ut peteret eleemôsynam ab introeuntibus in templum. Is cum vidisset Petrum & Joannem incipientes introire in templum, rogabat ut eleemôsynam acciperet. Intuens autem in eum Petrus cum Joanne, dixit: Respice in nos. At ille intendebat in eos, sperans se aliquid accepturum ab eis. Petrus autem dixit: Argentum & aurum non est mihi; quod autem habeo, hoc tibi do: In nomine Jesu Christi Nazareni surge, & ambula. Et apprehensâ manu ejus dexterâ, allevavit eum; & protinus consolidatæ sunt bases ejus & plantæ. Et exiliens stetit, & ambulabat; & intravit cum illis in templum ambulans, & exiliens, & laudans Deum. Et vidit omnis populus eum ambulantem, & laudantem Deum. Cognoscebant autem illum, quod ipse erat qui ad eleemôsynam sedebat ad Speciosam portam templi; & impleri sunt stupore.

Ps. Iesum Nazarenum virum approbatum à Deo virtutibus & prodigiis, per manus iniquorum affigentes, interemistis: * Quem Deus suscitavit, alleluia, alleluia. *Ps. Ipse est Deus vivens* & æternus in sæcula, faciens signa & mirabilia in coelo & in terra: * Quem Deus. *Act. 2. Dan. 6.*

O vj

Sermo sancti Joannis
Chrysostomi.

Curinitio Pentecostes legatur Actus Apostol. Serm. 63.

Lectio ij.

Merito quæret aliquis quam tandem ob causam statutum fuerit ut historiam crucis in die crucis & passionis legamus; Apostolorum autem Acta non ipsis illis diebus, aut illo tempore quo patrata sunt, legamus. Causam diligenter attendite. Statim post crucem ac resurrectionem miracula legimus Apostolorum, ut manifestam ac indubitam resurrectionis probationem habeamus. Excitatum illum à mortuis corporeis oculis non vidisti; sed oculis fidei cernis illum à mortuis excitatum. Non vidisti illum his oculis à mortuis excitatum; ac per illa miracula excitatum illum à mortuis intueri. Ad illum enim fidei conspectum signorum exhibitio te deducet. Itaque multo major & evidentior illa fuit demonstratio, quod in ejus nomine signa fierent, quam quod excitatus à mortuis appareret. Cum enim Petrum audivissent turbæ claudendo dicentem: In nomine Jesu Christi surge & ambula, tria milia & quinque milia virorum Christo crediderunt. At discipulus cum suscitatum videret, nisi etiam tangeret, incredulus fuit: hæc cum vel inmensi ipsi spectassent, protinus cre-

didērunt. Ita in hujusmodi miraculis majus aliquid visum fuit & evidētius, plusque ad illos alliciendos valuit atque flectendos, ut resurrectioni fidem adhiberent.

R. Per Christum fideles estis in Deo qui suscitavit eum à mortuis, & dedit ei gloriā; * Ut fides vestra & spes esset in Deo, alleluia, alleluia. **Y.** Antiquus dierum dedit ei potestatem, & honorem, & regnum; * Ut. **I. Petr. 1. Dan. 7.**

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 20.

In illo tempore; Maria stabat ad monumentum foris, plorans. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii

Papæ.

In Ev. 25. hab. in Bas. S. Joan.

Lat. Feriâ 5. Pascha.

Mulier, quid ploras? quem quæris? Interrogatur doloris causa, ut augeretur desiderium; quatenus, cum nominaret quem quæreret, in amore ejus ardentius æstuar. Illa existimans quia hortulanus esset, dicit ei: Domine, si tu sustulisti eum? Quid est quod viso eo quem hortulanum credidit, cui necdum dixerat quem quærebat, ait: Domine, si tu sustulisti eum? Quasi enim jam dixisset ejus desiderio plangeret, eum dicit quem non dixerat. Sed vis amoris hoc agere solet in animo, ut quem ipse semper cogitat, nullum

aliam ignorare credat. Recte & hæc mulier quem querit, non dicit; & tamen dicit, Si tu sustulisti eum: quia alteri non putat incognitum, quem sic ipsa continuo plangit desiderio.

R. Maria stabat ad monumentum foris, plorans. Dicit ei Jesus: Mulier, quid ploras? quem queris? Illa existimans quia hortulanus esset, dicit ei: Domine, * Si tu sustulisti eum, discito mihi ubi posuisti eum; & ego eum tollam, alleluia, alleluia. *Ps.* Indica mihi quem diligit anima mea: * Si tu. Gloria Parti. * Si, *Joan.* 20. *Cant.* 1.

Ad Benedictus. Ant. 8. G. Surgens Jesus mane, prima sabbati, apparuit primo Mariæ Magdalene, alleluia. *Marc.* 16.

Oratio.

Omnipotens sempiternus Deus, qui Paschale sacramentum in reconciliationis humanæ fodere contulisti: da mentibus nostris, ut quod professione celebramus, imitemur effectu; Per.

C A N O N.

Ex Constitutionibus Ecclesiæ Gallicanæ in Conventu Melodunenſi.

Ann. 1579. *tit. de Eucharist.*

Ad frequentem Communionem, cum fidei sinceritate, spei confidentiâ, caritatis ardore, ac animarum puritate, populi excitandi sunt. Juvener primùm ad tanti Sacramenti sumptio-

nem admitti volentes, probentur; & per tempus aliquod, antequam admittantur, ad fidei sinceritatem, usum & fructum tanti Sacramenti instituantur.

AD VESPERAS.

Graduale. Hæc dies quam fecit Dominus; exultemus & lætemur in ea. *Ps.* Dextera Domini fecit virtutem: dextera Domini * exaltavit me. *Ps.* 117.

Alleluia, alleluia. *Ps.* Dicit Mariæ Jesus: Vade ad fratres meos, & dic eis: Ascendo ad Patrem meum & Patrem vestrum, Deum meum * & Deum vestrum. Alleluia. *Joan.* 20.

Victimæ. 301.

Ad Magnificat. Ant. 6. F. Venit Mariæ Magdalene, annuntians discipulis: Quia vidi Dominum, alleluia. *Joan.* 20.

Oratio, ut supra ad Laudes.

In Baptisterio, Oratio.

Presta, quesumus, omnipotens Deus, ut Ecclesiæ tuæ, & suorum firmitate membrorum, & novâ semper fecunditate lætetur; Per.

Ad Stationem, Oratio.

Largire famulis tuis, Domine, gratiam tuam: & presta, ut qui ad imaginem Filii tui divino sunt baptismo regenerati, à regni tui potentia nunquam divellantur; Per eundem.

In Choro, Oratio.

Deus, qui nobis ad celebrandum Paschale sacramentum liberiores ani-

mos præstitisti : doce nos
odisse quod próhi es , &
amare quod præcipis ; Per
Dóminum nostrum.

FERIA SEXTA.

Semiduplex.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi à 11. Nocturno

Dominica , ut in Psalterio. 4.

De Actibus Apostolorum.

Leitio 1. Cap. 3.

Cum tenéret (claudus)
Petrum & Joannem ,
cucurrit omnis pópulus
ad eos ad pórticum , quæ
appellátur Salomónis , stu-
pentes. Videns autem Petrus ,
respondit ad pópulum : Viri
Israélitæ , quid mirámini in
hoc , aut nos quid intuemini ,
quasi nostrá virtúte aut pote-
státe fecérimus hunc ambu-
lare ? Deus Abraham , &
Deus Isaac , & Deus Jacob ,
Deus patrum nostrórum glo-
rificávit Fílium suum Jesum ,
quem vos quidem tradidi-
stis & negastis ante faciém
Pilátii , iudicante illo dimitti.
Vos autem Sanctum & Ju-
stum negastis , & petistis
virum homicidam donári
vobis ; auctórem veró vitæ
interfecistis , quem Deus sus-
citávit à mórtuis , cujus nos
testes sumus. Et in fide nó-
minis ejus , hunc quem vos
vidistis & nostis , confirmá-
vit nomen ejus ; & fides quæ
per eum est , dedit integram
sanitatem istam in conspe-
ctu ómnium vestrum.

¶ Convenérunt in civi-
tate ista adversus sanctum
Puerum tuum Jesum , quem

unxisti : * Et nunc , Dómi-
ne , da servis tuis cum fidú-
cia loqui , in eo quód manum
tuam extendas ad sanitates
& prodigia per nomen sancti
Fílii tui Jesu , allelúia , allel.
¶ Ascitérunt reges terræ ,
& príncipes convenérunt in
unum adversus Dóminum
& adversus Christum ejus.
* Et nunc. *Ant. 4. Ps. 2.*

Sermo sancti Gregórii
Papæ.

Hom. 21. in Evang.

Leitio 1j.

Ecce ad memóriam redit
quod crucifixo Dei Fí-
lio Judæi insultantes dicé-
bant : Si rex Ísrael est , descen-
dat de cruce , & credimus
ei. Qui si de cruce tunc des-
cenderet , nimirum insul-
tántibus cedens , virtútem pa-
tientiæ non demonstráret ;
sed expectávit paululum , to-
lerávit oppróbria , derisiones
sustinuit , servávit patien-
tiam , distulit admiratió-
nem ; & qui de cruce des-
cendere nóluit , de sepulcro
surrexit. Plus igitur fuit de
sepulcro surgere , quàm de
cruce descendere : plus fuit
mortem resurgendo destrú-
ere , quàm vitam descenden-
do servare. Sed cum Judæi
hunc ad insultatiónes suas
de cruce descendere mínime
cérnerent , cum morientem
vidérant , cum se vicisse cre-
didérant , nomen illius se
quasi extinxisse gavísi sunt.
Sed ecce clarificátum de mor-
te nomen ejus per mundum
crevit , ex quo hæc infidelis

terra extinxisse se credidit. Et quem gaudébat occisum, dolet mortuum; quia hunc ad suam glóriam cognoscit pervenisse per poenam.

¶ Ubi est, mors, victória tua? ubi est, mors, stimulus tuus? Stimulus mortis peccatorum est; * Deo autem grátias, qui dedit nobis victóriam per Dóminum nostrum Jesum Christum, allelúia, allelúia. ¶ Oblivióni traditæ sunt angústie priores, & absconditæ ab óculis; * Deo. 1. Cor. 15. 1f. 65.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Leitio iij. Cap. 28.

IN illo tempore; Unde cum discipuli abierunt in Galilæam in montem ubi constituerat illis Jesus. Et reliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

In Matth. Lib. 4.

Post resurrectionem Jesus in monte Galilæe conspicitur, ibique adoratur: licet quidam dubitent, & dubitatio eorum nostram augeat fidem. Tunc manifestius ostendit Thomæ latus lanceâ vulneratum, & manus firmas demonstrat clavibus. Accedens Jesus locutus est eis, dicens: Data est mihi omnis potestas in cælo & in terra. Ihi potestas data est, qui paulo ante crucifixus, qui sepultus in túmulo, qui mortuus jacuerat, qui postea resurrexit. In cælo autem & in terra potestas

data est; ut qui ante regnabat in cælo, per fidem credentium regnet & in terris.

¶ Videntes Jesum discipuli adoraverunt. Et accedens Jesus locutus est eis, dicens: * Data est mihi omnis potestas in cælo & in terra, allelúia, allelúia. ¶ Ego constitutus sum rex à Dómino super Sion montem sanctum ejus: * Data est. Glória Patri. * Data est mihi. *Matth. 28. Ps. 2.*

Ad Benedictus. *Ant. 3. 4.* ¶ Runtur doctæ omnes gentes, baptizantes eos in nómine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, allelúia. *Matth. 28.*

Oratio.

DEus, qui diversitatem gentium in confessione tui nóminis adunasti: da ut renatis fonte baptismatis una sit fides mentium, & pietas actionum; Per,

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Ann. 1551. Sess. 13. de Euch. C. 7.

Communicare volenti revocandum est in memoria Apóstoli præceptum: Probet seipsum homo. Ecclesiastica autem consuetudo declarat eam probationem necessariam esse, ut nullus sibi conscius mortalis peccati, quantumvis sibi contritus videatur, absque præmissa sacramentali Confessione ad sacram Eucharistiam accedere debeat.

AD VESPERAS.

Graduale, Hæc dies quam fecit Dominus; exultemus & lætemur in ea. *Ps.* Annuntiāte inter gentes glóriam ejus, in omnibus pópulis mirabília * ejus. *Ps.* 95.

Allelúia, allelúia. *Ps.* Euntes in mundum universum, prædicāte Evangelium omni * creaturæ. Allel. *Marc.* 16.

Vídimus. 301.

Ad Magnificat. *Ant.* 1. f. Qui crediderit & baptizatus fuerit, salvus erit, allelúia. *Marc.* 16.

Oratio, ut *suprà* ad *Laudes*.

In Baptisterio, Oratio.

DEus, qui credentes in te fonte baptismatis innovasti: hanc renātis in Christo concède custodiam; ut nullo erroris incurfu grātiā regenerationis amittant; Per eundem Christum Dominum nostrum.

Ad Stationem, Oratio.

DEpelle, Dómine, conscriptum peccāti lege chirógraphum, quod in nobis Pascháli mystério per resurrectionem Fílii tui vacuasti; Qui tecum.

In Choro, Oratio.

DEus, qui ad æternam vitam in Christi resurrectione nos réparas: érige nos ad consedentem in dextera tua nostræ salutis auctórem; ut qui propter nos iudicandus advénit, pro nobis iudicatúrus advéniat idem Jesus Christus Fílius tuus Dominus noster; Qui tecum vivit & regnat.

SABBATO IN ALBIS.

Semiduplex.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi 117. Nocturno Dominica, ut in Psalterio. 61. De Actibus Apostolorum.

Leitio j. Cap. 3.

ET nunc, frātres, scio quia per ignorātiā fecistis, sicut & príncípēs vestri. Deus autem, quæ prænuntiāvit per os ómnium Prophetārum, parí Christum suum, sic implēvit. Pœnitēmini igitur & convertāmini, ut deleantur peccāta vestra; ut cūm vēnerint tēpora refrigeriī a conspectu Dómini, & mīserit eum, qui prædicātus est vobis, Jesum Christū, quem oportet quidem cælum suscipere usque in tēpora restitutionis ómnium, quæ locútus est Deus per os sanctórum suórum a sēculo Prophetārum. Móyses quidem dixit: Quóniam Prophétam suscitābit vobis Dóminus Deus vester de frātribus vestris, tanquam me; ipsum audietis juxta ómnia quæcumque locútus fuerit vobis. Erit autem; omnis ánima quæ non audierit Prophétam illum, exterminābitur de plebe. Et omnes Prophétæ a Sámuel & deinceps, qui locúti sunt, annuntiāverunt dies istos. Vos estis fílii Prophetārum, & testamēti quod dispósuit Deus ad patres nostros, dicens ad Abraham: Et in sēmine tuo benedicentur omnes fa-

missæ terræ. Vobis primum Deus suscitans Filiū suū, misit eum benedicentem vobis; ut convertat se unusquisque à nequitia sua.

R. Jesum à Nazareth suscitavit Deus tertiā die, & præcepit nobis testificari, * Quia ipse est qui constitutus est à Deo iudex vivorum & mortuorum, alleluia, allel. *Ps. Correx*it orbem terræ qui non commovebitur: iudicabit populos in æquitate; * Quia. *Act. 10. Ps. 95.*

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

In die Pasche 5.

Lectio ij.

Dies istos, quibus post passionem Domini nostri Deo cantamus Alleluia, festos habemus in lætitia usque ad Pentecosten, quando missus est de cælo promissus Spiritus sanctus. Ex his diebus septem vel octo qui nunc aguntur, sacramentis infantium deputantur. Qui paulo ante vocabantur Competentes, modò vocantur Infantes. Competentes dicebantur, quoniam materna viscera, ut nascerentur, petendo pulsabant. Infantes dicuntur, quia modò nati sunt Christo qui prius nati fuerant in sæculo. In illis est vita novata, quæ in vobis debet esse firmata; ut qui jam fideles estis, non eis exemplis quibus pereant, sed quibus proficiant, præbeatis. Jam ipsos alloquor, ut grana sint in æra. Vos fratres,

vos filii, vos novella germenina matris Ecclesiæ, obsecro vos per quod accepistis, ut attendatis in eum qui vos vocavit, qui dilexit vos, qui perditos quæsit vos, qui inventos illuminavit vos; ut non sectemini vias perditorum in quibus errat nomen fideliū. Eligite vobis quos imitemini, Deum timentes, Ecclesiam Dei cum timore intrantes, verbum Dei diligenter audientes, memoriā retinentes, cogitatione ruminantes, factis implentes.

R. Estis in illo repleri, qui est caput omnis principatus & potestatis; conscripti ei in baptismo, * In quo & resurrexistis per fidem operationis Dei, qui suscitavit illum à mortuis, allel. allel. *Ps. Cognoscite* hodie quæ ignorant, qui non viderunt magnalia Domini, & robustam manum, extensumque brachium, * In quo. *Coloss. 2. Deuter. 11.*

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 20.

In illo tempore; Unā sabbati, Maria Magdalene venit mane, cum adhuc tenebræ essent, ad monumentum. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii
Papæ.

In Ev. 22. hab. in Bas. S. Joan.
Lec. Sabb. post Pascha.

Lectio sancti Evangelii, quam modò, fratres, audistis, valde in super-

scie históricā est aperta ; sed ejus nobis sunt mystéria sub brevitate requirenda. María Magdaléne , cum adhuc tenebræ essent , venit ad monumentum. Juxta históriam notatur hora : juxta intellectum verò mysticum , requirentis signatur intelligentia. María enim auctorem omnium , quem in carne viderat mortuum , quærebat in monumento : & quia hanc minimè invenit , furatam credidit. Adhuc ergo erant tenebræ , cum venit ad monumentum. Currebat citius , discipulisque nuntiavit. Sed illi præ ceteris cucurrerunt , qui præ ceteris amaverunt ; videlicet Petrus & Joannes.

℟. Unā sabbati , María Magdaléne * Venit mane , cum adhuc tenebræ essent , ad monumentum , allelúia , allelúia. ℣. Fortis est ut mors dilectio. * Venit. Glória Patri. * Venit. *Joan.* 20. *Cant.* 8.

Ad Benedictus. Ant. 4. D. Nondum sciebant Scripturam , quia oportebat Jesum à mortuis resurgere , allelúia. *Joan.* 20.

Oratio.

Concede , quæsumus , omnipotens Deus , ut qui festa Paschalia venerando egimus , per hæc confingere ad gaudia æterna mereamur ; Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum , qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia secula seculorum.

C A N O N.

Ex Concilio Toletano secundo.

Ann. 675. *C. 4.*

DE personis discordantium id specialiter definitione nostra præcipimus , ut antequam eos reconciliatio vera innectat , nullus eorum accedere ad altare Domini audeat , vel gratiam Communionis sanctæ percipiat.

DOMINICA IN ALBIS.

SOLEMPNE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Psalms de Sabbato.

Ant. Confortabo domum 1. g. **C** Juda , & domum Joseph : ego enim Dominus Deus eorum ; & congregabo illos , quia redemi eos , allelúia. *Zach.* 10.

℣. Ant. 6. F. Ad populos exalabo signum meum ; & af-

ferent filios in ulnis , & stellas super humeros portabunt , allelúia. *Is.* 49.

Ant. 5. a. Adducet illos Deus Israel cum jucunditate , in lumine majestatis sue , cum misericordia & justitia quæ est ex ipso , allelúia. *Baruch* 5.

Ant. 4. E. Misericors eorum reget eos , & ad fontes

aquarum potabit eos, alleluia. *Is. 49.*

Ans. 7. d. Ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt, alleluia. *Apos. 3. 1.*

Capitulum. Is. 60.

Non occidet ultra sol tuus, Jerusalelem, & luna tua non minuetur; quia erit tibi Dominus in lucem sempiternam, & complebuntur dies luctus tui. Populus autem tuus omnes iusti, in perpetuum hereditabunt terram.

R. Liberavit nos Deus secundum gratiam quam manifestata est nunc per illuminationem Salvatoris nostri Jesu Christi; * Qui destruxit quidem mortem, illuminavit autem vitam & incorruptionem, alleluia, alleluia. *Ps. Cantate Deo, psalmum dicite nomini ejus: iter facite ei qui ascendit super occasum; * Qui. Gloria. * Qui. 2. Tim. 1. Ps. 67.*

Hymnus, Forti tegente. infra, 329.

Ps. Domine, in lumine vultus tui ambulabunt, R. Et in nomine tuo exultabunt. Ps. 88.

Ad Magnificat. Ans. 7. C. Numquid non tu, Domine, percussisti superbum, vulnerasti draconem? Et nunc qui redempti sunt a Domino, revertentur laudantes; & laetitia sempiterna super capita eorum, alleluia. *Is. 7. 1.*

Oratio, ut infra ad Laudes.

COMPLETORIUM, ut infra. 330.

AD NOCTURNUM.

Invit. Surrexit Dominus verè, * Alleluia. Luc. 24.

Ps. 94. Venite. 2.

Hymn. Adeste, infra, 323.

Tres Psalmi à I. Nocturno Dominica, 2. sub sola

Ans. 1. 8. Conversi estis ad Deum servare Deo vivo & vero, & expectare Filium ejus de caelis (quem suscitavit ex mortuis) Jesum, alleluia. 1. Thess. 1.

Ps. Dicant qui redempti sunt a Domino, R. Quoniam in seculum misericordia ejus. Ps. 106.

De Actibus Apostolorum.

Lectio 1. Cap. 4.

Factum est in crastinum ut congregarentur Principes Sacerdotum, & Seniores, & Scribae in Jerusalelem, & Annas princeps Sacerdotum, & Caiphas, & Joannes, & Alexander, & quotquot erant de genere sacerdotali. Et statuentes Apostolos in medio, interrogabant: In qua virtute, aut in quo nomine fecistis hoc vos? Tunc repletus Spiritu sancto Petrus, dixit ad eos: Principes populi, & Seniores, audite. Si nos hodie dijudicamur in beneficio hominis infirmi, in quo iste salvus factus est, notum sit omnibus vobis & omni plebi Israel, quia in nomine Domini nostri Jesu Christi Nazareni, quem Deus suscitavit a mortuis, in hoc iste astat coram vobis sanus. Hic est

lapis qui reprobatus est à vobis edificantibus, qui factus est in caput anguli; & non in alio aliquo salus. Nec enim aliud nomen est sub cælo datum hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri.

R. Vos populus acquisitionis; qui aliquando non populus, nunc autem populus Dei: * Qui non consecuti misericordiam, nunc autem misericordiam consecuti, alleluia, alleluia. *Ps.* Dominus elegit vos, quia dilexit vos, & redemit de domo servitutis: * Qui non consecuti. *1. Petr. 2. Deut. 7.*

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

Hab. die Dom. in Oct. Pasch.
LECTIO ij.

NE moras faciamus, acturi multa, regeneratis in baptismo, qui hodie miscendi sunt populo, brevis, sed gravis sermo reddendus est. Vos qui baptizati estis, & hodie completis sacramentum Octavarum vestrarum, breviter accipite, & intelligite translatam fuisse figuram circumcisionis carnis ad circumcisionem cordis. Infantes appellamini, quoniam regenerati estis, & novam vitam ingressi estis, & ad vitam æternam renati estis, si hoc quod in vobis renatum est, malè vivendo non suffocatis. Reddendi estis populus, miscendi estis plebi fidelium: cavete ne imitmini malos fideles, imò salvos fideles, quasi confitendo

fideles, sed malè vivendo infideles. Videte quia testificor vobis coram Deo & Angelis ejus; castitatem servate, sive conjugalem, sive omnimodæ continentiz. Quicumque continentiam novistis, reddite quod novistis; quia non exigeretur, si non novissetis. Quod potuit licere, non licet: non quia nuptiæ damnantur; sed qui retrò respicit, damnatur. Cavete à fratribus in negotiis vestris. Cavete à mendaciis & perjuriis. Cavete à verbositate & luxuria. Quæcumque non vultis fieri vobis, nolite facere aliis, & hominibus, & Deo. Quid vos onerem? Hæc agite, & Deus pacis erit vobiscum.

R. Deponentes omnem malitiam, * Sicut modò geniti infantes, rationabile sine dolo lac concupiscite; ut in eo crescatis in salutem, alleluia, alleluia. *Ps.* Testes vos estis quia ipsi elegeritis vobis Dominum, ut serviatis ei: nunc ergo inclinæ corda vestra ad Dominum: * Sicut. *1. Petr. 2. Josue 24.*

LECTIO sancti Evangelii secundum Joannem.

LECTIO iij. Cap. 20.

IN illo tempore; Cum serò esset die illo, una sabbatarum, & fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati propter metum Judæorum, venit Jesus, & stetit in medio, & dixit eis: Pax vobis. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii

Papæ.

*In Ev. 26. hab. in Bas. S. Joan.**Lat. in Off. Pasche.*

Dixit eis: Pax vobis. Sicut misit me Pater, & ego mitto vos; id est, Sicut misit me Pater, Deus Deum; & ego mitto vos, homo homines. Pater Filium misit, qui hunc pro redemptione generis humani incarnari constituit. Quem videlicet in mundum venire ad passionem voluit; sed tamen amavit eum quem ad passionem misit. Electos vero Apostolos Dominus, non ad mundi gaudia, sed, sicut ipse missus est, ad passionem in mundum mittit. Quia ergo & Filius amatur a Patre, & tamen ad passionem mittitur; ita & discipuli a Domino amantur, qui tamen ad passionem mittuntur in mundum. Itaque recte dicitur: Sicut misit me Pater, & ego mitto vos; id est, Eā vos caritate diligo, cum inter scandala persecutorum mitto, quā me caritate Pater diligit, quem venire ad tolerandas passiones fecit.

R. Pax vobis; sicut misit me Pater, & ego mitto vos: * Accipite Spiritum sanctum. Quorum remisistis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt, allelūia, allelūia. *Ps.* Vos sacerdotes Domini vocabimini: Ministri Dei nostri, dicitur vobis. * Accipite. *Joan. 20. 15. 61.*

Te Deum.

Ps. Sac. Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me; *R.* Nec delectasti inimicos meos super me. *Ps. 29.*

A D L A U D E S.

Psalmi de Dominica.

Ant. **C**um mortui essetis 8. G. in delictis, convificavit vos cum Christo Deus, donans vobis omnia delicta, allelūia. *Coloss. 2.*

Ant. 2. D. Mortificati estis legi per corpus Christi, ut sitis altarius, qui ex mortuis resurrexit, ut fructificemus Deo, allelūia. *Rom. 7.*

Ant. 3. a. Vos nunc salvos facit baptisma per resurrectionem Jesu Christi, qui est in dextera Dei, deglutiens mortem, allelūia. *1. Petr. 3.*

Ant. 3. c. Omnes vos filii Dei estis per fidem, quæ est in Christo Jesu, allelūia. *Galat. 3.*

Ant. 1. a. Quicumque in Christo baptizati estis, Christum induistis, allelūia. *Gal. 3.*

Capitulum. Apoc. 1.

Gratia vobis, & pax a Jesu Christo, qui est testis fidelis, primogenitus mortuorum, & princeps regum terræ; qui dilexit nos, & lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo.

Hymn. Aurōra. infra, 324.

Ps. Tu es Deus qui facis mirabilia: *R.* Redemisti in brachio tuo populum tuum. *Ps. 76.*

Ad Benedictus. Ant. 8. c. Post dies octo, iterum venit Jesus, januis clausis, & stetit

in medio, & dixit: Pax vobis, alleluia. *Joan. 20.*

Oratio.

Presta, quesumus, omnipotens Deus, ut qui Paschalia festa perégimus, hæc, te largiente, moribus & vita teneamus; Per.

AD HORAS, dicuntur Hymni cum Doxologia propria, infra. 325.

Psalmi de Dominica, ut in Psalterio, sub Antiphonis de Laudibus. 321.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Cum mortui.

Non omittitur Symbolum Quicumque.

R. br. Christe, Fili Dei vivi, * miserere nobis, * Alleluia, alleluia. Christe. V. Qui surrexisti a mortuis, * Alleluia. Glória. Christe. Matth. 24.

V. Exurge, Domine, adjuva nos; R. Et redime nos propter nomen tuum. Ps. 43.

Cetera, ut in Psalterio.

C A N O N.

Ex Concilio Rotomagensi.

Anno 1050. C. 19.

Baptizati, in eadem Ecclesia in qua regenerationis gratiam acceperunt, & in qua Parochiani exiunt, per octonos dies in albis represententur cum cereis ardentibus. Octavo die ab his qui in priori anno baptizati sunt, annotinum Pascha rememoretur; suæque regenerationis anniversaria festivitas cum oblationibus & sacrosanctæ Eucharistiæ communionis sollemniter celebretur.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Mortificati estis. Capitulum. Rom. 6.

Vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruat corpus peccati, & ultra non serviamus peccato. Qui enim mortuus est, iustificatus est a peccato.

R. br. Beati * quorum remissæ sunt iniquitates, * Alleluia, alleluia. Beati. V. Et quorum * resecta sunt peccata, * Alleluia. Glória. Beati.

V. Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum, R. Nec est in spiritum ejus dolus. Ps. 31.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Vos nunc salvos. Capitulum. Tit. 3.

Non ex operibus iustitiæ quæ fecimus nos, sed secundum suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum regenerationis & renovationis Spiritus sancti, quem effudit in nos abunde per Jesum Christum salvatorem nostrum.

R. br. Salvavit eos * propter nomen suum, * Alleluia, alleluia. Salvavit. V. Ut notam faceret potentiam suam, * Alleluia. Glória. Salvavit. V. Deduxit eos in abyssus sicut in deserto, R. Et salvavit eos de manu odientium. Ps. 106.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Quicumque.

Capitulum. Eccles. 9.

Deo placent opera tua. Omni tempore sunt vestimenta tua candida, &

In Feriis Temporis Paschalis.

323

Steuca de capite tuo non deficiat.

R. br. Non discédimus à te; * vivificabis nos, & Allelúia, allelúia. Non. *ŷ.* Et nomen tuum * invocábitur, * Allelúia. Glória. Non discédimus. *Ps.* 69.

ŷ. Beáta gens cujus est Dóminus Deus ejus; *R.* Pópulus quem elegit in hæreditatē sibi. *Ps.* 32.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Dominica.

Ant. **C**hrístus resurrexit. *1. D.* à mórtuis, allelúia: oportet autem illum regnare donec ponat Deus omnes inimícos sub pédibus ejus, allelúia. *1. Corin. 15.*

Ant. 2. D. Dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate, & mundáret sibi pópulum acceptábilem, allelúia. *Tir. 2.*

Ant. 3. 2. Vos genus electum, regále sacerdotium, gens sancta; ut virtutes annuntiétis ejus qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen suum, allel. *1. Petr. 2.*

Ant. 4. D. Crédimus in Deo secundum operationem potentíæ virtutis ejus, quam operátus est in Chrísto, súscitans illum à mórtuis, & constituens ad dexteram suam, allelúia. *Ephes. 1.*

Ant. 5. C. Pro ómnibus mórtuis est Chrístus; ut & qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mórtuus est, & resurrexit, allelúia. *2. Cor. 5.*

Capitulum. 1. Petr. 1.

Benedíctus Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui secundum misericórdiam suam magnam regenerávit nos in spem vivam per resurrectionem Jesu Christi ex mórtuis, in hæreditatem incorruptibilem.

Hymn. Forti. infra, 329.

ŷ. Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii: *R.* Propterea pópuli confitebuntur tibi in æternum. *Ps.* 44.

Ad Magnificat. Ant. 8. G. Multa fecit Jesus quæ non sunt scripta: hæc autem scripta sunt, ut credátis quia Jesús est Filius Dei; & ut credentes, vitam habeátis in nómine ejus, allel. *Joan. 20.*

Oratio, ut supra ad Laudes.
COMPLETORIUM,
ut in Psalterio. 25.

IN FERIIS
Temporis Paschalis usque ad
Ascensionem Domini.

AD NOCTURNUM.
Invi. Qui crucifixus est, surrexit, * Allelúia. *Mat. 28.*

Ps. 94. Veníte. 2.
Hymnus. N. T.

Adeste, Cœlitum chori,
Lærum sonantes cánticum,

Dum liber inter mórtuos
Chrístus sepulcrum deserit.

Frustrá sepulcro mílites
Appónit insanus furor:
Frustrá specūs gens perfida
Firmat sigillis óstium.

Inánis abústat metus:
Nemo cadáver auferet;
Sed vi reviviscet sua
Qui sponte mórtē pertulit.

324 *In Feriis Temporis Paschalis.*

Clausā, sigillis integris,
Exire speluncā potest,
Quem matris alvo Virginis
Effudit illa: sus pudor.

Ridēbat hunc turpi trabe
Velāna pendentem cohors:
Descendat, inquit, & Deum
Illi Patrem facēbimur.

At tu, paternis obsequens
Ad usque mortem lēgibus,
Orbem sacerdos víctima
Toto piābas sanguine.

Non ille descendit cruce;
Plus fecit: ecce mōrtuus
Se reddit ipse lūmini:
Deo satum jam crēdite.

¶ Da, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul da surgere:
Terrēna da contēmnere;
Amāre da cōlēstia.

Sit laus Patri; laus Fīlio,
Qui nos, triumphatā nece,
Ad altra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spīritus.

Amen.

¶ *Hæc Doxologia, Da, Chri-*
ste. & Sit laus Patri. dicitur
solo Tempore Paschali in fine
Hymnorum huius metri, nisi
aliter notetur.

Tres Psalmi, ut distribuun-
sur infra, in qualibet Feria,
sub sola Ant. 4. a. Allelūia.
semel.

ψ. Dñs regnavit, decōrem
indūsus est: R. Indūsus est
Dñs fortitudinem. Ps. 92.

Benedictiones, ut post Psal-
terium pro Tempore Paschali.

Lectioes & R. R. R. ut no-
tantur infra in qualibet Feria.

Post Te Deum. ψ. Sacerd.
Exaltābo te, Dōmine, quō-
tiam suscepisti me; R. Nec

delectasti inimīcos meos su-
per me. Ps. 29.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria sub sola

Ant. 3. a. Verbum misit
Deus annūtiāns pacem per
Jesum. Hunc Deus suscitāvit
tērtiā die, allelūia. Ant. 10.

Capitulum. Hebr. 13.

Deus pacis, qui eduxit
de mōrtuis Pastōrem
magnum ovium in sangui-
ne testamenti æterni, Dō-
minum nostrum Jesum Chri-
stum, aptet vos in omni bo-
no, ut faciātis ejus voluntā-
tem; faciēns in vobis quod
plāceat coram se.

Hymnus. N. T.

Aurōra lucis dum novæ
Spargit polum fulgōri-
bus,

Victōris Agui jūbilans
Orbis triumphos pēsonet.

Fuso Redemptor sanguine
Piāvit orbis crimina;
Sciōoque sanctuārium
Patēre dat velāmine.

Granum solo recōnditum
Iners manēre non potest;
Vix mōrtuū jam gēminat:
Hinc quanta pūllulat seges!

Non destruantur fūnere,
Sed seminantur corpōra;
Fecit resurgendi viam
Surgens ab inferis Deus.

Affixa cum Christo cruci,
Christo caro commōrtua,
Et ipsa surget splēdidis
Christi decōra dōtibus.

Da, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul da surgere:
Terrēna da contēmnere;
Amāre da cōlēstia.

Sit

Sit laus Patri ; laus Fílio ,
Qui nos , triumphatâ nece ,
Ad altra secum dux vocat :
Compar tibi laus , Spiritus .
Amen .

†. Dextera Dómini fecit
virtutem : R. Dextera Dó-
mini exaltávit me. *Pf. 117.*

Ad Benedíctus. Antiph.
propria ut in qualibet Feria.
Oratio Domínica precedentis.

Dícto Benedíctus. fit
Commém. de Cruce, ut sequitur.

Ant. Crucifixus ex infir-
mitate, vivit ex virtute Dei,
allelúia, allelúia. 2. Cor. 13.

†. Dícite in nationibus
R. Quia Dóminus regnâvit.
Pf. 95.

Orémus.

DEus , qui pro nobis Fí-
lium tuum crucis patí-
bulum subire voluisti , ut
inimici à nobis expélles
potestatem : concède nobis
famulis tuis , ut resurrecti-
onis grátiam consequámur ;
Per eundem.

AD PRIMAM.

Hymnus.

JAm lucis orto sídere ,
Deum precémur supplices,
Nostras ut ipse dirígar ,
Lux increata , sémitas.

Nil lingua, nil peccet ma-
nus ;

Nil mens inâne cógitet :
In ore simplex veritas ,
In corde regnet caritas.

Incepta dum fluet dies ,
O Chríste , custos pervigil ,
Quas sævus hostis obsidet
Portas tuæce sensuum.

Presta diurnus ut tuæ
Subserviat laudi labor :

Pars Verna. Bless.

Auctóre quæ te coepimus ,
Da te favente prósequi :

Superba ne nimis caro
Menti licenter superet ;
Carnis domet superbiam
Potus cibusque párcitas.

Da, Chríste, nos tecú mori ;
Tecum simul da surgere :
Terréna da contemnere ;
Amare da coeléstia.

Sit laus Patri ; laus Fílio ,
Qui nos , triumphatâ nece ,
Ad altra secum dux vocat :
Compar tibi laus , Spiritus .
Amen .

Psalms de Feria ; & sic ad
alias Horas.

Ant. 7. d. Conresuscitá-
vit nos Deus in Christo ; ut
ostenderet abundantes divi-
tias grátiae suæ in bonitate
super nos, allelúia. Ephes. 2.

Capítulum. Ephes. 5.
ERátis aliquando tene-
bræ ; nunc autem lux in
Dómino. Ut filii lucis am-
buláte ; fructus enim lucis est
in omni bonitate , & iustí-
tia , & veritate : probantes
quid sit beneplácitum Deo.

R. br. Chríste Fili Dei vivi ,
miserére nobis , * Allelúia ,
allelúia. Chríste. †. Qui sur-
rexisti * à mórtuis , * Alle-
lúia. Glória Patri. Chríste.

†. Exurge, Dñe , ádjuva
nos ; R. Et rédime nos pro-
pter nomen tuum. *Pf. 43.*

In Semiduplicibus, Simpli-
cibus, & Feriali Officio tan-
tum, dicuntur sequentes

P R E C E S.

KYrie, eléíson. Chríste ,
eléíson. Kyrie, eléí-
son. Pater noster. *secretò.*

P

ψ. Et ne nos inducas in tentationem; R. Sed libera nos a malo.

Credo in Deum. ψ. Carnis resurrectionem, R. Vitam eternam. Amen.

ψ. Et ego ad te, Domine, clamavi; R. Et mane oratio mea perveniet te. Ps. 87.

ψ. Repleatur os meum laude; R. Ut cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam. Ps. 70.

ψ. Averte faciem tuam a peccatis meis; R. Et omnes iniquitates meas dele. Ps. 50.

ψ. Cor mundum crea in me, Deus; R. Et spiritum rectum innova in visceribus meis. Ps. 50.

ψ. Ne proicias me a facie tua; R. Et spiritum sanctum tuum ne auferas a me. Ps. 50.

ψ. Redde mihi lætitiā salutāris tui; R. Et spiritui principalī confirma me. Ps. 50.

ψ. Adjutorium nostrum in nomine Dñi, R. Qui fecit cælum & terram. Ps. 123.

Tunc Hebdomadarius facit Confessionem, mediocri voce dicens: Confiteor. Misereatur. Indulgentiam. ut supra, 136.

Et voce elatā prosequitur:

ψ. Exaudi nos, Deus salutaris noster, R. Spes omnium finium terræ. Ps. 64.

ψ. Misereere nostri, Domine; R. Misereere nostri. Ps. 122.

ψ. Fiat misericordia tua, Dñe, super nos, R. Quem-

admodum speravimus in te. Ps. 32.

ψ. Dñe, exaudi orationem meam; R. Et clamor meus ad te veniat. Ps. 101.

ψ. Dominus vobiscum, R. Et cum spiritu tuo.

Orémur.

Domine Deus omnipotens, qui ad principium hujus diēi nos pervenire fecisti: tuā nos hodie salva virtute; ut ad nullum declinemus peccatum, sed semper ad tuam justitiam faciendam nostra procedant eloquia, dirigantur cogitationes & opera; Per.

ψ. Dominus vobiscum. Benedicamus Domino.

Si dicenda sit Prima de Officio parvo B. Mariae, præponitur Officio Capituli.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primo sit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statim Hebdomadarius dicit:

ψ. Pretiosa in conspectu Domini R. Mors Sanctorum ejus. Ps. 115.

Sancta Maria & omnes Sancti adjuvent nos in orationibus suis pro nobis ad Deum; ut secundum eum qui vocavit nos, Sanctum, & ipsi in omni conversatione sancti simus. R. Amen.

Rom. 15. 1, Petr. 5.

Deinde, ubi legitur Nativitatem, post ejus lectionem dicitur Ps. De profundis. & in fine, Requiem. cum ψ. Requiescant in pace. Domine, exaudi. Dominus vobiscum.

Orémus.

Orémus.

Absolve, quæsumus, Dómine, ab omni vñculo delictórum ánimas Pontificum, Fratrum, ac Benefactorum nostrórum, & ómnium Fidélium defunctorum; ut in resurrecciónis glória inter sanctos & electos tuos resuscitari respirent; Per eum qui venturus est iudicare vivos & mórtuos & sæculum per ignem.

R. Amen.

Postea dicitur *Ps.* Deus, in adiutorium meum intende: R. Dómine, ad adiuvandum me festina. *Pf.* 69.

Ps. Deus, in adiutorium meum intende: R. Dómine, ad adiuvandum me festina.

Ps. Deus, in adiutorium meum intende: R. Dómine, ad adiuvandum me festina. Glória Patri, & Fílio, & Spiritui sancto: Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula seculórum. Amen. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Alià voce*, *Ps.* Et ne nos inducas in tentationem; R. Sed libera nos à malo.

Ps. Réspice in servos tuos, Dómine, & in ópera tua; & dirige filios eórum: R. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos; & ópera manuum nostrárum dirige super nos, & opus manuum nostrárum dirige. *Pf.* 89.

Glória Patri.

Dirigere & sanctificare, regere & gubernare dignare, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & corpóra nostra, sensus, sermones & actus nostros, in lege tua, & in opéribus mandatorum tuórum; ut hic, & in æternum, te auxiliante, salvi & liberi esse mereamur, Salvátor mundi; Qui vivis & regnas in sæcula seculórum. R. Amen.

Lector, Jube, domne, benedicere. [*Lectrix dicit*, domna. *Solus vel sola recitans*, Dómine.] *Bened.* Det Dóminus leges suas in mentem nostram, & in corde nostro superscribat eas. R. Amen. *Hebr.* 8.

Tum fit lectio Canonis, qui pro singulis diebus habetur suo loco; in cuius fine dicitur: Tu autem, Dómine, miserere nostris. R. Deo grátias.

Post lect. Hebdomadarum dicit: Adjutorium nostrum in nómine Dómini, R. Qui fecit cœlum & terram. *Pf.* 123.

Submissiori voce dicit: Benedicite. *Lector versus ad eum*, Deus. *Hebd.* Deus pacis apret nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntatem, faciens in nobis quod placeat coram se. *Hebr.* 13. *Lector*, Amen.

Post quamlibet Horam, aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidélium animæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen. *Deinde*, Pater.

P j

AD TERTIAM.

Hymnus.

O Pons amoris, Spiritus,
O faucente donorum pa-
rens,

Tuas refusus intimis
Accende flammam cordibus.

Qui caritatis vinculo
Cum Patre nectis Filium,
Et nos amoris mutui
Arctis coapta nexibus.

Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da surgere:
Terræna da contemnere;
Amare da cœlestia.

Sit laus Patri; laus Filio,
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus.

Amen.

Ans. 1. a. Ipse est caput
corporis Ecclesiæ qui est
principium, primogenitus ex
mortuis; ut sit in omnibus
ipse primatum tenens, alle-
luia. *Coloss. 1.*

Capitulum. 1. Cor. 15.

Christus resurrexit a
mortuis, primatui dor-
mientium; quoniam qui-
dem per hominem mors,
& per hominem resurrectio
mortuorum. Et sicut in A-
dam omnes moriuntur, ita
& in Christo omnes vivifi-
cabitur.

R. br. Vivit Dominus, *
& benedictus Deus meus,
* Alleluia, alleluia. Vivit.
* Et exaltet * Deus salu-
tis meæ, * Alleluia. Glória
Patri. Vivit. *Pf. 17.*

* Salvavit sibi dextera
ejus, * Et brachium sa-
lum ejus. *Pf. 97.*

AD SEXTAM.

Hymnus.

Jam solis excelsum jubar
Toto coruscat lumine;
Sinausque pandens aureos,
Ignita vibrat spicula.

Tu, Christe, qui mun-
dum novâ,

Sol verus, accendis face;
Fac nostra plenam caritas
Crescendo surgat ad diem.

Da, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul da surgere:
Terræna da contemnere;
Amare da cœlestia.

Sit laus Patri; laus Filio,
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus.

Amen.

Ans. 8. G. Si complan-
tati facti sumus similitudini
mortis ejus, simul & resur-
rectionis erimus, alleluia.
Rom. 6.

Capitulum. Rom. 6.

Si mortui sumus cum
Christo, credimus quia
simul etiam vivemus cum
eo; scientes quod Christus
resurgens ex mortuis, jam
non moritur; mors illi ultra
non dominabitur.

R. br. Audiam facite * vo-
cem laudis ejus, * Alleluia,
alleluia. Audiam, * Qui
posuit animam meam * ad
vitam, * Alleluia, alleluia,
Glória Patri. Audiam fa-
cite. *Pf. 65.*

* Notas mihi fecisti vias
vitæ: * Adimplēbis me læ-
titiâ cum vultu tuo, Dô-
mine, *Pf. 15.*

AD NONAM.

Hymnus.

L Abente jam solis rotā,
Inclinat in noctem dies;
Sic vita supremam cito
Festinat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cruci
Expandis orbi brachia,
Amare da crucem, tuo
Da nos in amplexu mori.

Da, Christe, &c. *supra.*

Ant. 2. D. Corpus quidem
mortuum est propter
peccatum; spiritus vero vi-
vit propter justificationem,
alleluia. *Rom. 8.*

Capitulum. 1. Petr. 3.

Christus semel pro peccatis
nostris mortuus est,
justus pro injustis, ut nos of-
ferret Deo; mortificatus qui-
dem carne, vivificatus au-
tem spiritu.

R. br. Convertisti plan-
ctum meum * in gaudium
mihi, * Alleluia, alleluia.
Convertisti. *ψ.* Conscidisti
sacculum meum, * & circum-
dedisti me lætitiis, * Alleluia.
Gloria. Convertisti. *Pf. 29.*

ψ. In Deo speravit cor
meum, & adjutus sum; *R.* Et
restituit caro mea. *Pf. 27.*

AD VESPERAS.

Psalms de Feria sub sola

Ant. 4. d. Deus & Domi-
num suscitavit; & nos susci-
tabit per virtutem suam, al-
leluia. *1. Cor. 6.*

Capitulum. 1. Cor. 15.

Cum mortale hoc induerit
immortalitatem,
tunc fiet sermo qui scriptus
est: Absorpta est mors in
victoria. Ubi est, mors,

victoria tua? ubi est, mors,
stimulus tuus?

Hymnus.

Forti tegente brachio,
Evadimus rubrum mare;
Tandemque durum perfidi
Jugum tyranni frégimus.

Nunc ergo lætas vindici
Grates rependamus Deo;
Agnusque mensam candidis
Cingamus ornati stolis.

Hujus sacrato corpore,
Amoris igne fèrvidi,
Vescamur atque sanguine:
Vescendo, vivimus Deo.

Jam Pascha nostrum Chris-
tus est:

Hic agnus, hæc est víctima,
Cruore cujus illitos
Transmittit ultor Angelus.

O digna cœlo Víctima,
Mors ipsa per quam vincitur,
Per quam refractis inferi
Prædam relaxant póstibus.

Christus sepulcri sancibus
Emersus ad lucem redit:
Hostem retrudit tartaro,
Cœlisque pandit íntima.

Da, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul dá surgere:
Terræna da contemnere;
Amare da cœlestia.

Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.

Amen.

ψ. Iter facite ei qui ascen-
dit super occasum: *R.* Dó-
minus nomen illi. *Pf. 67.*

Ad Magnificat. Antiph.
propria. Oratio Dominica pra-
cedentis.

Dícto Benedicamus. *fr*
P iij

Commemoratio de Cruce, ut sequitur.

Ant. Dignus est Agnus qui occisus est, accipere virtutem, & divinitatem, & sapientiam, & fortitudinem, & honorem, & gloriam, & benedictionem, allelúia.

Apo. 5.

†. Omnis terra adoré te, & psallat tibi: R. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine. *Pf. 65.*

Orémus.

DEus, qui per sanguinem & crucem Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi dedisti pacem homínibus & cœlestium collégio Angelórum: tribue nos cum Angelis glóriam Redemptóri perpetuam accingere, & sempiternæ beatitudinis societate gaudere; Per eundem.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 7. d. Erripuit nos Deus de potestate tenebrarum, & transtulit in regnum Fílii dilectionis suæ, allelúia, *Coloss. 1.*

Hymnus.

Jesu redemptor sæculi,
Qui tertio post funera
Redux ab inferis die,
Mortem resurgendo necas:

Nox atra jam terras premet,

Mergetque somno lumina,
Hostis furórem perfidi,
Artesque cæcas dissice;

Ut iusta dum curas levat,
Et corpus iustaurat quies.

Sic membra somnus occupet;
Ne corda torpor opprimat.

Da, Christe, nos tecum mori;

Tecum simul da singere:
Terræna da contemnere;
Amare da cœlestia.

Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus.
Amen.

Capitulum. 1. Thess. 5.

OMnes vos filii lucis estis, & filii diéi: non sumus noctis, neque tenebrarum. Igitur non dormiamus sicut & ceteri, sed vigilemus & sobrii simus.

R. br. In manus tuas, Dómine, * commendo spiritum meum, * Allelúia, allelúia. In manus. †. Redemisti me, Dómine, * Deus veritatis, * Allelúia. Glória. In manus.

†. Custodi me, Dñe, ut pupillam oculi; R. Sub umbra alarum tuarum protege me. *Pf. 16.*

Ant. 5. C. Cum Christus.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

Nunc dimittis servum tuum, Dómine, * secundum verbum tuum, in pace; Quia viderunt oculi mei * salutare tuum,

Quod parasti * ante faciem omnium populórum,

Lumen ad revelationem gentium, * & glóriam plebis tuæ Israel.

Ant. Cum Christus apparuerit, vita vestra; tunc & vos apparebitis cum ipso in glória, allelúia. *Coloss. 3.*

Feria secunda intra Hebdomada I. post Pascha. 331

In Semiduplicibus, Simplicibus, & Feriali Officio tantum, dicuntur sequentes

P R E C E S.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster. *Ps.* Et ne nos inducas in tentationem; *R.* Sed libera nos a malo.

Credo in Deum.

Ps. Carnis resurrectionem, *R.* Vitam eternam. Amen.

Ps. Benedictus es, Domine, Deus patrum nostrorum; *R.* Et laudabilis, & gloriosus, & superexaltatus in secula. *Dan.* 3.

Ps. Benedictum nomen gloriæ tuæ sanctum; *R.* Et laudabile, & superexaltatum in omnibus seculis. *Dan.* 3.

Ps. Benedictus es in firmamento cœli; *R.* Et laudabilis, & gloriosus in secula. *Dan.* 3.

Ps. Benedicat nos Deus, Deus noster: *R.* Benedicat nos Deus. *Pf.* 66.

Deinde fit Confessio, ut supra, 136.

Ps. Exaudi nos, Deus salutaris noster, *R.* Spes omnium finium terræ. *Pf.* 64.

Ps. Miserere nostri, Domine; *R.* Miserere nostri. *Pf.* 122.

Ps. Fiat misericordia tua, Domine, super nos, *R.* Quemadmodum speravimus in te. *Pf.* 32.

Ps. Domine, exaudi.

Ps. Dominus vobiscum.

Orémus.

Visita, quæsumus, Domine, habitationem istam, & omnes insidias

inimici ab ea longe repelle: Angeli tui sancti habitent in ea, qui nos in pace custodiant; & benedictio tua sit super nos semper; Per.

Ps. Dominus vobiscum. Benedicamus.

Finis Completorio, submissa voce dicitur: Grátia Domini nostri Jesu Christi, & caritas Dei, & communicatio sancti Spiritus sit cum omnibus vobis. R. Amen.

2. Cor. 13.

Postea (si sit usus locorum) dicitur Antiphona de B. Maria, ut in Psalt. 28.

Post completum Offic. dicitur secretò, Pater. Ave. Credo.

F E R I A S E C U N D A.

AD NOCT. Psalm. Benedic. 29. Quam magnificata. 30. Sit glória. 30.

De Actibus Apostolorum.

Leccio 1. Cap. 4.

Videntes Petri constantiam & Joannis, comperto quod homines essent sine litteris & idiótæ, admirabantur, & cognoscebant eos quoniam cum Jesu fuerant: hominem quoque videntes stantem cum eis, qui curatus fuerat, nihil poterant contradicere. Jussérunt autem eos foras extra consilium secedere; & conferébans ad invicem, dicentes: Quid faciémus hominibus istis? quoniam quidem notum signum factum est per eos omnibus habitantibus Jerusalem: manifestum est, & non possumus negare. Sed

P iv

932 *Feria secunda intra*
ne amplius divulgetur in pò-
pulum, comminémur eis ne
ultrà loquantur in nómine
hoc ulli hòminum.

R. Príncipes Jerúsalem
cùm consummassent ómnia
quæ de Jesu scripta erant,
deponentes eum de ligno,
posuerunt eum in monu-
mento: * Deus verò susci-
távit eum à mórtuis, alle-
lúia, allelúia. ¶ De angú-
stia & de iudicio sublátus est;
abscissus est de terra vivén-
tium: * Deus verò suscitá-
vit. *Ant. 13. Is. 53.*

Leñio ij.

ET vocantes eos, denun-
tiavérunt ne omnino
loquerentur neque docérent
in nómine Jesu. Petrus verò
& Joannes respondentes,
dixerunt ad eos: Si iustum
est in conspectu Dei vos pò-
tius audire quàm Deum, ju-
dicáte; non enim pòssumus
quæ vidimus & audívimus,
non loqui. At illi commi-
nantes dimiserunt eos, non
invenientes quómodo pun-
rent eos, propter pòpulum;
quia omnes clarificábant id
quod factum fúerat in eo
quod accíderat. Annórutn
enim erat ampliùs quadra-
ginta homo in quo factum
fúerat signum istud sanitá-
tis.

R. Vísus est Jesus per dies
multos his: * Qui ascende-
rant cum eo de Galilæa in
Jerúsalem; qui usque nunc
sunt testes ejus ad plebem,
allelúia, allelúia. ¶ In viis
ostendit se illis hiláriter, &

Hebd. I. post Pascha.

in omni providéntia occur-
rit illis, * Qui ascénderant
Ant. 13. Sap. 6.

Leñio iij.

Dimissi autem venérunt
ad suos, & annuntia-
vérunt eis quanta ad eos
Príncipes Sacerdóum & Se-
nióres dixerant. Qui cùm
audissent, unánimiter leva-
vérunt vocem ad Deum,
& dixerunt: Dómine, tu es
qui fecisti cælum & terram,
mare, & ómnia quæ in eis
sunt; qui Spíritu sancto per
os patris nostri David púeri
tui dixisti: Quare fremué-
runt gentes, & pòpuli me-
ditáti sunt inánia? Astitérunt
reges terræ, & príncipes
convenérunt in unum adver-
sus Dóminum, & adversus
Christum ejus. Convené-
runt enim verè in civitatè
istà adversus sanctum Púe-
rum tuum Jesum quem un-
xisti, Heródes & Póntius
Pilátus cum Géntribus, &
pópulis Israel, facere quæ ma-
nus tua & conslium tuum
decrevérunt fieri. Et nunc,
Dómine, réspice in minas
eórum, & da sérvis tuis cum
omni fidúcia loqui verbum
tuum, in eo quòd manum
tuam extendas ad sanitátes,
& signa, & prodígia fieri per
nomen sancti Filii tui Jesu.
Et cùm orassent, motus est
locus in quo erant congregá-
ti; & repléti sunt omnes Spí-
ritu sancto, & loquebantur
verbum Dei cum fidúcia.

R. Quem vos interemi-
stis suspendentes in ligno,

* Hunc principem & salvatorem Deus exaltavit dexterā suā ad dandam poenitentiam Israël, & remissionem peccatorum, allelúia, allelúia. *Ps.* In scientia sua iustificabit ipse iustus servus meus multos. * Hunc. Glória.

* Hunc. *Ant.* *Ps.* 53.

Ad Benedictus. *Ant.* I. D. Deus patrum nostrorum glorificavit Filium suum Iesum, allelúia. *Ant.* 3.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1562. Sess. 22. Decretum de Missa.

CUM multa irrepuisse videantur, quæ à Missæ sacrificii dignitate aliæ sunt; decernit sancta Synodus, ut Ordinarii locorum ea omnia prohibere atque à medio tollere sedulo curent ac teneantur, quæ vel avaritia, idolorum servitus, vel irreverentia quæ ab impietate vix sejuncta esse potest, vel supersticio, veræ pietatis falsa imitatrix, induxit.

Ad Magnificat. *Ant.* 6. F. Vide manus meas, & affer manum tuam, & mitte in latus meum, allelúia. *Joan.* 20.

F E R I A T E R T I A.

AD NOCT. Psalm. Domine, quis habitabit. 46. Caeli enarrant. 47. Lex Domini. 47.

De Actibus Apostolorum.

Leitio j. Cap. 4.

Multitudinis creditum erat cor unum & anima una: nec quisquam, eorum quæ possi-

debat, aliquid suum esse dicebat; sed erant illis omnia communia. Et virtute magnâ reddebant Apostoli testimonium resurrectionis Jesu Christi Domini nostri; & grâta magna erat in omnibus illis. Neque enim quisquam egens erat inter illos. Quotquot enim possessores agrorum aut domorum erant, vendentes afferebant pretia eorum quæ vendebant, & ponebant ante pedes Apostolorum. Dividebatur autem singulis, prout cuique opus erat. Ioseph autem qui cognominatus est Barnabas ab Apostolis (quod est interpretatum Filius consolacionis) Levites, Cyprius genere, cum haberet agrum, vendidit eum, & attulit pretium, & posuit ante pedes Apostolorum.

R. Virtute magnâ reddebant Apostoli * Testimonium resurrectionis Jesu Christi Domini nostri, allelúia, allelúia. *Ps.* Invocabant Dominum, & ipse exaudiebat eos: custodiebant præceptum quod dedit illis, * Testimonium resurrectionis. *Ant.* 4. *Ps.* 98.

Leitio ij. Cap. 5.

Vir autem quidam nomine Ananias, cum Saphira uxore sua, vendidit agrum, & fraudavit de pretio agri, conscia uxore suâ: & afferens partem quamdam, ad pedes Apostolorum posuit. Dixit autem Petrus: Ananias, cur tentavit sceleris cor-

uum mentiri te Spiritui sancto, & fraudare de pretio agri? Nonne manens tibi manebat, & venundatum in tua erat potestate? Quare posuisti in corde tuo hanc rem? Non es mentitus hominibus, sed Deo. Audiens autem Anánias hæc verba, cecidit, & expiravit. Et factus est timor magnus super omnes qui audierunt. Surgentes autem iuvenes, amoverunt eum, & efferentes sepelierunt.

R. Certissime sciat omnis domus Israel * Quia & Dominum & Christum fecit Deus hunc Jesum quem vos crucifixiis, alleluia, alleluia. V. Ecce servus meus exaltabitur & elevabitur, & sublimis erit valde; * Quia & Dominum & Christum. *Ab. 2. 1f. 52.*

Leetio iij.

FActum est autem quasi horarum trium spatium, & uxor ipsius nesciens quod factum fuerat, introivit. Dixit autem ei Petrus: Dic mihi, mulier, si tanti agrum vendidisti. At illa dixit: Etiam tanti. Petrus autem ad eam: Quid utique convenit vobis tentare Spiritum Domini? Ecce pedes eorum qui sepelierunt virum tuum, ad ostium; & efferent te. Confestim cecidit ante pedes ejus, & expiravit. Intrantes autem iuvenes, invenērunt illam mortuam; & exulērunt, & sepelierunt ad virum suum. Et factus

est timor magnus in universa Ecclesia, & in omnes qui audierunt hæc.

R. Hic est lapis reprobatus ab ædificantibus, qui factus est in caput anguli; * Et non est in alio aliquo salus, alleluia, alleluia. V. Ecce ego mittam in fundamentis Sion lapidem, lapidem probatum, angularem, pretiosum, in fundamento fundatum: * Et non est. Glória Patri. * Et non est in alio aliquo salus, alleluia, alleluia. *Ab. 4. 1f. 28.*

Ad Benedictus. Ant. 5. C. Cum resurrexisset Jesus a mortuis, recordati sunt discipuli ejus quia dicebat: Solvite templum hoc, & in tribus diebus excitabo illud, alleluia. *Joan. 2.*

C A N O N.

Ex Concilio Lateranensi quarto.

Anno 1215. Can. 17.

Sunt qui Missarum celebrant sollemnia vix quater in anno; & quod deterrius est, interesse contemnunt: & si quando dum hæc celebrantur, interfunt choro, silentium fugientes, intendunt exteriùs collocationibus Laicorum; damque audisum ad indebitos sermones effundunt, aures intentas non porrigunt ad divina. Hæc igitur & similia sub poena suspensionis penitus inhibemus.

Ad Magnificat. Ant. 7. C. Noli esse incredulus, sed fidelis, alleluia. *Joan. 20.*

Feria quartâ intrâ Hebd. 1. post Pascha. 335

FERIA QUARTA.

AD NOCT. Psalm. Confitebor. 62. Miserere. 63. Ut quid. 63.

De Actibus Apostolorum.

Leſtio j. Cap. 5.

PER manus Apostolorum fiebant signa & prodigia multa in plebe. Et erant unanimiter omnes in porticu Salomonis. Ceterorum autem nemo audebat se coniungere illis; sed magnificabat eos populus. Magis autem augebatur credentium in Domino multitudo virorum ac mulierum; ita ut in plateas eijcerent infirmos, & ponerent in lectulis ac grabatis, ut veniente Petro, saltem umbra illius obumbraret quemquam illorum, & liberarentur ab infirmitatibus suis. Concurrébat autem & multitudo vicinarum civitatum Jerusalem, afferentes ægros & vexatos à spiritibus immundis; qui curabantur omnes.

R. Quæ ad patres nostros repromissio facta est, hanc Deus adimplévit filiis nostris, * Resuscitans Jesum, alleluia, alleluia. *Ps.* Dominus Deus noster adimplévit misericordiam suam quam promissit domui Israel, * Resuscitans. *Act. 13. Judith 13.*

Leſtio ij.

EXurgens autem Princeps Sacerdotum, & omnes qui cum illo erant, quæ est hæresis Sadducæorum, repléti sunt zelo: & injecerunt manus in Apostolos, &

posuerunt eos in custodia publica. Angelus autem Domini per noctem apériens januas carceris, & educens eos, dixit: Ite, & stantes loquimini in templo plebi omnia verba vitæ hujus. Qui cum audissent, intraverunt diluculo in templum, & docebant. Advéniens autem Princeps Sacerdotum, & qui cum eo erant, convocaverunt concilium, & omnes seniores filiorum Israel; & miserunt ad carcerem ut adducerentur. Cum autem venissent ministri, & apertò carcere non invenissent illos, reversi nuntiaverunt, dicentes: Carcerem quidem invenimus clausum cum omni diligentia, & custodes stantes ante januas; apertæ autem, neminem intus invenimus.

R. Deus dedit Jesum manifestum fieri non omni populo, sed testibus præordinatis à Deo, nobis * Qui manducavimus & bibimus cum illo, postquam resurrexit à mortuis, alleluia, alleluia. *Ps.* Pépigit fœdus nobiscum qui in præsentiarum sumus, & vivimus; facie ad faciem locutus est nobis, * Qui. *Act. 10. Deut. 5.*

Leſtio iij.

UT autem audierunt hos sermones Magistratus templi, & Príncipes Sacerdotum, ambigebant de illis quidnam fieret. Advéniens autem quidam nuntiavit eis: Quia ecce viri quos posui-

P vj

stis in carcerem, sunt in templo stantes, & docentes populum. Tunc abiit Magistratus cum ministris, & adduxit illos sine vi; timebant enim populum ne lapidarentur. Et cum adduxissent illos, statuerunt in concilio. Et interrogavit eos Princeps Sacerdotum, dicens: Præcidiendo præcepimus vobis ne docerétis in nomine isto; & ecce replestis Jerúsalem doctrinâ vestrá; & vultis inducere super nos sanguinem hominis istius. Respondens autem Petrus & Apostoli, dixerunt: Obedire oportet Deo magis quam hominibus. Deus patrum nostrorum suscitavit Jesum, quem vos interemistis, suspendentes in ligno. Hunc principem & salvatorem Deus exaltavit dexterâ suâ ad dandam poenitentiam Israël, & remissionem peccatorum. Et nos sumus testes horum verborum, & Spiritus sanctus quem dedit Deus omnibus obediéntibus sibi.

¶ Per Christum vobis remissio peccatorum annuntiatur, & ab omnibus quibus non potuistis in lege Moysi justificari: * In hoc omnis qui credit justificatur, alleluia, alleluia. ✠ Israel salvatus est in Domino salute æternâ: * In hoc. *Ab. 13. Is. 45.*

Ad Benedictus. Ant. 8. G. Hæc sunt verba quæ locutus sum ad vos, cum adhuc essem vobiscum; quoniam necesse

est impleri omnia quæ scripta sunt de me, alleluia. *Luc. 24.*

C A N O N.

Ex Concilio Parisiensi sexto.

Anno 829. Lib. 3.

Admonemus ut, posthabitis ædificulis quas usus inauditus Capellas appellat, Basilicæ Deo dicatæ ad Missarum celebrationem audiendam, & corporis & sanguinis Domini perceptionem sumendam, assidue devotèque adeantur.

Ad Magnificat. Ant. 6. F. Dominus meus, & Deus meus, alleluia. *Joan. 20.*

FERIA QUINTA.

AD NOCT. Ps. Exultat. 78. Exultate. 78. Beata gens. 78.

De Actibus Apostolorum.

Leitio j. Cap. 5.

Hæc cum audissent, discabantur, & cogitabant interficere illos. Surgens autem quidam in concilio Phariseus, nomine Gamaliel, legis doctor, honorabilis universæ plebi, iussit foras ad breve homines fieri, dixitque ad illos: Viri Israelitæ, attendite vobis super hominibus istis quid acturi sitis. Ante hos enim dies extitit Theodas dicens se esse aliquem; cui consensit numerus virorum circiter quadringentorum; qui occisus est: & omnes qui credebant ei, dissipati sunt & redacti ad nihilum. Post hunc extitit Judas Galilæus in diebus professionis, & avertit populum post

se, & ipse périt; & omnes, quotquot consenserunt ei, dispersi sunt.

R. Principes. 332.

Leitio ij.

ET nunc itaque dico vobis: Discédite ab hominibus istis, & sinite illos; quóniam si est ex hominibus consilium hoc aut opus, dissolvétur: si verò ex Deo est, non poteritis dissolvere illud; ne fortè & Deo repugnare inveniámini. Consenserunt autem illi. Et convocantes Apóstolos, cæsis. denuntiáverunt ne omnino loquerentur in nómine Jesu; & dimiserunt eos. Et illi quidem ibant gaudentes à conspectu concilii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. Omnes autem dñe non cessábant, in templo & circa domos docentes, & evangelizantes Christum Jesum.

R. Vñus est. 332.

Leitio iij. Cap. 8.

SAULUS autem devastábat Ecclesiám, per domos intrans; & trahens viros ac mulieres, tradébat in custodiam. Igitur qui dispersi erant pertransibant, evangelizantes verbum Dei. Philippus autem descendens in civitatem Samariæ, prædicábat illis Christum. Intendébant autem turbæ his quæ à Philippo dicebantur, unánimiter audientes, & videntes signa quæ faciébat. Multi enim eórum qui habébant spíritus immundos, clamantes voce

magná, exibant. Multi autem paralytici & claudi curati sunt. Factum est ergo gaudium magnum in illa civitate.

R. Quem vos. 332.

Ad Benedictus. Ant. 8. c.
Oportebat Christum pati, & resurgere à mortuis tertius die, alleluia. *Luc. 24.*

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1562. Sess. 22.

de observ. in Missa.

UT irreverentia vitetur, singuli Episcopi in suis Diocæsisbus interdícant ne cui vago & ignoto Sacerdoti Missas celebrare liceat. Neminem præterea qui publicè aut notoriè criminósus sit, aut sancto altári ministrare, aut sacro interesse permittant.

Ad Magnificat. Ant. 3. a.

Beati qui non viderunt, & crediderunt, alleluia. *Joan. 20.*

FERIA SEXTA:

Ad Noct. Ps. Quid gloriaris. 93. Exaudi, Deus. 93. Vespere. 94.

De Actibus Apostolorum.

Leitio j. Cap. 8.

VIr quidam nómine Simon, qui antè fuerat in civitate magus, sedúcens gentem Samariæ, dicens se esse aliquem magnum; cui auscultábant omnes à mínimo usque ad maximum, dicentes: Hic est virtus Dei, quæ vocáruit magna. Attendébant autem eum, propter quod multo tempore mágis suis demontasset eos. Cum verò credi-

338 *Sabbato intra Hebdom. 1. post Pascha.*

differt Philippo evangelizanti de regno Dei, in nomine Jesu Christi baptizabantur viri ac mulieres. Tunc Simon & ipse credidit: & cum baptizatus esset, adherbat Philippo. Videns etiam signa & virtutes maximas fieri, stupens admirabatur.

R. Virtute magnâ. 333.

Lectio ij.

CUM autem audissent Apostoli, qui erant Hierosolymis, quod recepisset Samaria verbum Dei, miserunt ad eos Petrum & Joannem: qui cum venissent, oraverunt pro ipsis, ut acciperent Spiritum sanctum; nondum enim in quemquam illorum venerat, sed baptizati tantum erant in nomine Domini Jesu. Tunc imponebant manus super illos, & accipiebant Spiritum sanctum. Cum vidisset autem Simon quia per impositionem manus Apostolorum daretur Spiritus sanctus, obtulit eis pecuniam, dicens: Dant & mihi hanc potestatem; ut quicumque imposuero manus, accipiat Spiritum sanctum.

R. Certissime. 334.

Lectio iij.

Petrus autem dixit ad eum: Pecunia tua tecum sit in perditionem, quoniam donum Dei existimasti pecuniam possideri. Non est tibi pars neque sors in sermone isto; cor enim tuum non est rectum coram Deo. Pœnitentiam itaque age ab hac nequitia tua, & roga Deum,

si forte remittatur tibi hæc cogitatio cordis tui; in felle enim amaritudinis & obligatione iniquitatis video te esse. Respondens autem Simon, dixit: Precamini vos pro me ad Dominum, ut nihil veniat super me horum quæ dixistis.

R. Hic est lapis. 334.

Ad Benedictus. Ant. 1. D.

Prædestinavit nos Deus in adoptionem filiorum per Jesum Christum, in quo habemus redemptionem per sanguinem ejus, allel. *Ephef. 1.*

C A N O N.

Ex Concilio Carthaginensi tertio.

Anno 397. Can. 29.

Sacramenta altaris non nisi à jejunis hominibus celebrentur; nam si aliquorum pomeridiano tempore defunctorum commendatio facienda est, solis orationibus fiat, si illi qui faciunt jam pransi inveniantur.

AD VESPERAS.

Fit à Capitulo de B. Maria in Sabbato, nisi occurrat Festum Semid. & supra, cum Commemoratione de Cruce; & sic in tribus Sabbatis sequentibus.

S A B B A T O.

AD NOCT. Psalm. Beatus. 109. Audite. 110. Ne timueris. 111.

De Actibus Apostolorum.

Lectio j. Cap. 10.

Vir quidam erat in Cæsarea nomine Cornelius, centurio cohortis quæ dicitur Itálica, religiosus ac timens Deum

Sabbato intrà Hebdom. 1. post Pascha. 339

eum domo sua, faciens eleemósynas multas plebi, & déprecans Deum semper. Is vidit in visu manifeste quasi horá diéi noná Angelum Dei introeuntem ad se, & dicentem sibi: Cornéli. At ille intuens eum, timóre correptus, dixit: Quid est, Dómine? Dixit autem illi: Oratíones tuæ & eleemósynæ tuæ ascenderunt in memoriám in conspectu Dei. Et nunc mitte viros in Joppen, & accersi Simónem quemdam qui cognominátur Petrus: hic hospítatur apud Simónem quemdam coriáriū, cujus est domus juxta mare; hic dicet tibi quid te oporteat facere. Et cum discessisset Angelus qui loquebátur illi, vocávit duos domésticos suos, & militem metuentem Dóminum ex his qui illi parébant. Quibus cum narrasset omnia, misit illos in Joppen.

Letitio ij.

Posterá autem die, iter illis faciéntibus, & appropinquántibus civitatí, ascendit Petrus in superiora, ut oráret, circa horam sextam. Et cum esuríret, voluit gustáre. Parántibus autem illis, cecidit super eum mentis excessus: & vidit cælum apertum, & descendens vas quoddam velat linteum magnum, quátuor insitiis submitti de cælo in terram, in quo erant omnia quadrupédia & serpéntia terræ, & volatília cæli. Et facta est vox ad eum: Surge, Pe-

tre, occide, & mandúca. Ait autem Petrus: Absit, Dómine, quia nunquam manducávi omne commúne & immandum. Et vox iterum secundo ad eum: Quod Deus purificávit, tu commúne ne díxeris. Hoc autem factum est per ter, & statim receptum est vas in cælum. Et dum intrá se hæsitáret Petrus quidnam esset visio quam vidisset, ecce viri qui missi erant á Cornélió, inquirentes domum Simónis, astiterunt ad januam. Et cum vocassent, interrogábant, si Simon, qui cognominátur Petrus, illíc habéret hospítium. Petro autem cogitante de visióne, dixit Spíritus ei: Ecce viri tres quærunt te. Surge itaque, descende, & vade cum eis nihil dubitans; quia ego misi illos. Descendens autem Petrus ad viros, dixit: Ecce ego sum quem quæritis: quæ causa est propter quam venistis? Qui dixerunt: Cornélius centúrio, vir justus & timens Deum, & testimónium habens ab universa gente Judæorum, responsum accépit ab Angelo sancto accersire te in domum suam, & audire verba abs te.

C A N O N.

Ex Concílio Mediolanensi.
primo.

Anno 1565. Part. 2. Tit. 5.

Missa nec ante auróram nec post meridiem, nisi ex causa jure permissa, celebrentur.

342 *Dominicâ secundâ post Pascha.*

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 10.

IN illo tempore; Dixit Iesus quibusdam ex Pharisæis: Ego sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii

Papæ.

In Evang. 14. hab. in Bas. S. Petri, Dom. 2. post Pascha.

Fecit Dominus quod monuit, ostendit quod iussit. Bonus pastor pro ovibus suis animam suam posuit, ut in sacramento nostro corpus suum & sanguinem verteret, & oves quas redemerat, carnis suæ alimento satiaret. Ostensa nobis est de contemptu mortis via quam sequamur; apposita est forma cui imprimamur. Primum nobis est, exteriora nostra misericorditer ovibus ejus impendere: postremum verò, si necesse sit, etiam mortem nostram pro eisdem ovibus ministrare. A primo autem hoc insinuo pervenitur ad postremum majus. Sed cum incomparabiliter longè sit melior anima quàm vivimus, terrènam substantiàm quam exteriùs possidemus; qui non dat pro ovibus substantiam suam, quando pro his daturus est animam suam?

R. Ego sum pastor bonus; & * Cognosco oves meas, & cognoscunt me meæ, allelúia, allelúia. **V.** Ecce ego ipse requiram oves meas,

& visitabo eas, & educam eas de pópulis, & pascam eas. * Cognosco. *Gloria Patri. * Cognosco. Joan. 10. Ezech. 34. Te Deum.*

V. Sacerd. Exaltabo te, Dñe, quóniam suscepisti me; **R.** Nec delectasti inimicos meos super me. *Ps. 29.*

AD LAUDES.

Ant. 1. Allelúia, quóniam **A.** regnavit Dominus Deus noster omnipotens, allelúia. *Apoc. 19.*

Ant. 2. a. Gaudeamus, & exultemus, & demus glóriam ei, allelúia. *Apoc. 19.*

Ant. 1. D. Beati qui lavant stolas suas in sanguine Agni, allelúia, allelúia. *Apoc. 22.*

Ant. 6. C. Sedenti in throno, & Agno, benedictio & honor in sæcula seculórum, allelúia. *Apoc. 5.*

Ant. 8. G. Laudem dicite Deo nostro, omnes servi ejus, & qui timétis eum, allelúia, allelúia. *Apoc. 19.*

Capitulum. Isaia 49.

Super vias pascuntur, & in omnibus planis pascua eórum. Non esúrient neque sitient, & non percútiet eos æstus & sol; quia miserátor eórum reget eos, & ad fontes aquarum potabit eos.

Hymnus, Auróra. 324.

V. Pópulus Dñi oves pascuæ ejus: **R.** Introste portas ejus in confessione. *Ps. 99.*

Ad Benedictus. Ant. 1. D. Ego sum óstium óvium: veni ut vitam habeant, &

Feria secundâ intra Hebdomadam II. post Pascha. 343
abundantiùs habéant. Ego sum pastor bonus, alleluia.
Joan. 10.

Oratio.

DEUS, qui errantibus, ut in viam possint redire iustitiæ, veritatis tuæ lumen ostendis: da cunctis qui Christianâ professione censentur, & illa respicere quæ huic inimica sunt nomini, & ea quæ sunt apta sectari; Per Dñm.

AD HORAS,

Psalmi de Dominica. Cetera ut in Feriis Temp. Pasch. 325. omiffis Precibus, Ps. & Oratione ante laborem quotidianum dici solitis.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1562. Sess. 22. de Sacrificio Missæ.

EPISCOPI caveant ne Sacerdotes aliis quam debitis horis celebrent; ne veritus alios, aut alias ceremonias & preces in Missarum celebratione adhibeant, præter eas quæ ab Ecclesiâ probatæ, ac frequenti & laudabili usu receptæ fuerint. Moneant etiam populum, ut frequenter ad suas Parochias, saltem diebus Dominicis & maioribus Festis, accédant.

AD VESPERAS.

Psalm. & Ant. de Dominica in Albis, ut supra. 323.

Capitulum. 1. Petr. 2.

ERATIS sicut oves errantes; sed conversi estis. nunc ad Pastorem & Episcopum animarum vestrarum,

Hymnus, Fortitegente. ut supra, 329.

Ps. Abstulit sicut oves populum suum, &c. Et deduxit eos in spe. Ps. 77.

Ad Magnificat. Ant. 8. G. Alias oves habeo quæ non sunt ex hoc ovili; & illas oportet me adducere: & vocem meam audient, & fiet unum ovile, & unus pastor, alleluia. *Joan. 10.*

Oratio, ut supra ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

AD NOCT. Psalm. Confitemini. 30. Vocavit. 31. Misit Dominus. 31.

De Actibus Apostolorum.

Lectio j. Cap. 15.

SURREXERUNT quidam de hæresi Phariseorum, qui crediderunt, dicentes: Quia oportet circumcidi eos, præcipere quoque servare legem Moysi. Conveniuntque Apostoli & Seniores, videre de verbo hoc. Cum autem magna conversatio fieret, surgens Petrus dixit ad eos: Viri fratres, vos scitis quoniam ab antiquis diebus Deus in nobis elegit per os meum audire Gentes verbum Evangelii, & credere. Et qui novit corda Deus, testimonium perhibuit, dans illis Spiritum sanctum sicut & nobis; & nihil discrevit inter nos & illos, fide purificans corda eorum. Nunc ergo quid tentatis Deum, imponere iugum super cervices discipulorum, quod neque patres nostri, neque nos portare

potuimus? Sed per gratiam Domini Jesu Christi credimus salvâri, quemadmodum & illi. Tacuit autem omnis multitudo; & audiebant Barnabam & Paulum, narrantes quanta Deus fecisset signa & prodigia in Gentibus per eos.

R. Principes. 332.

Lectio 17.

ET, postquam tacuerunt, respondit Jacobus, dicens: Viri fratres, audite me: Simon narravit quemadmodum primum Deus visitavit sumere ex Gentibus populum nomini suo. Et huic concordant verba Prophetarum, sicut scriptum est: Post hæc revertar, & reedificabo tabernaculum David, quod decedit: & diruta ejus reedificabo, & erigam illud; ut requirant ceteri hominum Dominum, & omnes gentes super quas invocatum est nomen meum, dicit Dominus faciens hæc. Notum à seculo est Domino opus suum. Propter quod ego iudico non inquietari eos qui ex Gentibus convertuntur ad Deum; sed scribere ad eos, ut abstineant se à contaminationibus simulacrorum, & fornicatione, & suffocatis, & sanguine. Moyses enim à temporibus antiquis habet in singulis civitatibus qui eum prædicent in synagogis, ubi per omne sabbatum legitur.

R. Visus est. 332.

Lectio 17.

Tunc placuit Apostolis & senioribus cum omni Ecclesia, eligere viros ex eis, & mittere Antiochiam cum Paulo & Barnaba Judam qui cognominabatur Barsabar, & Silam, viros primos in fratribus; scribentes per manus eorum: Apostoli, & seniores fratres, his qui sunt Antiochiæ, & Syriæ, & Ciliciæ, fratribus ex Gentibus, salutem. Quoniam audivimus quia quidam ex vobis exeuntes, turbaverunt vos verbis, evergentes animas vestras, quibus non mandavimus: placuit nobis collectis in unum eligere viros, & mittere ad vos cum carissimis nostris Barnaba & Paulo, hominibus qui tradiderunt animas suas pro nomine Domini nostri Jesu Christi. Misimus ergo Judam & Silam, qui & ipsi vobis verbis referent eadem. Visum est enim Spiritui sancto & nobis nihil ultra imponere vobis oneris quam hæc necessaria: Ut abstinatis vos ab immolatis simulacrorum, & sanguine, & suffocato, & fornicatione; à quibus custodientes vos, bene agatis. Valete.

R. Quem vos interemistis. 332.

Ad Benedictus. Ant. 4. E. Ite, nuntiâte fratribus meis ut eant in Galilæam: ibi me videbunt, alleluia. Matth. 28.

Feria tertiâ intra Hebdomadam II. post Pascha. 345

C A N O N.

**Ex Concilio Parisiensi
sexto.**

Anno 829. Can. 48.

I Repetit usus emendatione dignus, quod nonnulli Presbyterorum sine ministris Missarum sollemnia frequent. Unde interrogandus huiusmodi corporis & sanguinis Domini solitarius Consecrator, quibus dicit, Dominus vobiscum, & a quo illi respondetur, Et cum spiritu tuo; vel pro quibus, Memento, Domine,... & omnium circumstantium, cum nullus sit qui circumstet, dicit. Quæ consuetudo quia Apostolicæ Ecclesiæ consuetudini refragatur, provideat unusquisque Episcoporum, ne in sua Parochia quicquam Presbyterorum Missam solus celebrare præsumat.

Ad Magnificat. Ant. 6. F.

Pastor proprias oves vocat nominationem, & educit eas, alleluia. *Joan. 18.*

FERIA TERTIA.

AD NOCT. Psalm. Deus, iudicium. 47. Reges Tharsis. 48. Misericordiam & iudicium. 48.

De Actibus Apostolorum.

Leitio j. Cap. 17.

Paulus cum Athenis Silam & Timotheum expectaret, incitabatur spiritus ejus in ipso, videns idololatriæ deditam civitatem. Disputabat igitur in synagoga cum Judæis, & co-

omnes dies ad eos qui aderant. Quidam autem Epicurei & Stoici philosophi disserabant cum eo, & quidam dicebant: Quid vult seminivèrbis hic dicere? Alii verò: Novorum dæmoniorum videtur annuntiátor esse; Quia Jesum & resurrectionem annuntiabat eis. Et apprehensum eum ad Arcopagum duxerunt, dicentes: Póssumus scire quæ est hæc nova, quæ a te dicitur, doctrina? Nova enim quædam inferis auribus nostris: volumus ergo scire quidnam velint hæc esse. (Athenienses autem omnes, & advenæ hospites, ad nihil aliud vacabant, nisi aut dicere aut audire aliquid novi.)

Et. Virtute. 333.

Leitio ij.

Stans autem Paulus in medio Arcopagi, ait: Viri Athenienses, per omnia quasi superstitiones vos video. Præteriens enim, & videns simulacra vestra, inveni & aram in qua scriptum erat: Ignoto Deo. Quod ergo ignorantes colitis, hoc ego annuntio vobis. Deus qui fecit mundum, & omnia quæ in eo sunt, hic cæli & terræ cum sit Dominus, non in manufactis templis habitat, nec manibus humanis colitur, indigens aliquo, cum ipse det omnibus vitam, & inspirationem, & omnia: fecitque ex uno omne genus hominum inhabitare super universam faciem

346 *Feria quarta intrà Hebdomadam post Pascha.*

C A N O N.

terrarum, definiens statuta temporum, & terminos habitationis eorum, querere Deum, si forte attraherent eum aut inveniunt; quamvis non longe sit ab unoquoque nostrum. In ipso enim vivimus, & movemur, & sumus; sicut & quidam vestrorum poetarum dixerunt: Ipsus enim & genus sumus.

R. Certissime. 334.

Lesio iij.

Genus ergo cum sumus Dei, non debemus estimare auro, aut argento, aut lapidi, sculpturae artis & cogitationis hominis, Divinum esse simile. Et tempora quidem hujus ignorantiae despiciens Deus, nunc annuntiat hominibus ut omnes ubique poenitentiam agant, eo quod statuit diem in quo iudicaturus est orbem in aequitate, in viro in quo statuit; fidem praebens omnibus, suscitans eum a mortuis. Cum audissent autem resurrectionem mortuorum, quidam quidem irridebant, quidam vero dixerunt: Audiemus te de hoc iterum. Sic Paulus exivit de medio eorum. Quidam vero viri adherentes ei, crediderunt; in quibus & Dionysius Areopagita, & mulier nomine Damaris, & alii cum eis.

R. Hic est. 334.

Ad Benedictus. Ant. 8. G.

Dedit cum Deus manifestum fieri non omni populo, sed testibus praedictis, alleluia. *Ant. 10.*

Ex Concilio Mediolanensi sexto.

Anno 1582. Num. 15.

de Missa.

Clericus qui in Missae sacrificio ministrat, dum eam functionem obit, ne preces horarias, neve aliud quidquam de libro, aliove officio recitet; sed toto intimae pietatis studio ad ministerium attentus sit, quod tunc pie religioseque exequi debet.

Ad Magnificat. Ant. 2. D.

Cum proprias oves pastor emisit, ante eas vadit; & oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus, alleluia.

Joan. 10.

FERIA QUARTA.

Ad Noct. Psalm. Attende. 64. Filii Ephrem. 64. Transiit. 65.

De Actibus Apostolorum.

Lesio j. Cap. 20.

Proposuerat Paulus transnavigare Ephesum, ne qua mora illi fieret in Asia. Festinabat enim, si possibile sibi esset, ut diem Pentecostes faceret Ierosolymis. A Mileto autem mittens Ephesum, vocavit majores natu Ecclesiae. Qui cum venissent ad eum, & simul essent, dixit eis: Vos scitis a prima die quando ingressus sum in Asiam, qualiter vobiscum per omne tempus fuerim, serviens Domino cum omni humilitate, & lacrymis, & tentationibus, quae mihi acciderunt;

insidiis Judæorum: quomodo nihil subtraxerim utilium, quominus annuntiarem vobis, & docerem vos publice & per domos; testificans Judæis atque Gentilibus in Deum poenitentiam, & fidem in Dominum nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce alligatus ego spiritu, vado in Jerusalem, quæ in ea ventura sint mihi ignorans; nisi quod Spiritus sanctus per omnes civitates mihi protestatur, dicens quoniam vincula & tribulationes Hierosolymis me manent. Sed nihil horum veretur; nec facio animam meam pretiosiores quam me, dummodo consummem cursum meum, & ministerium verbi quod accepi à Domino Jesu, testificari Evangelium gratiæ Dei.

R. Quæ ad patres. 335.

Lectio ij.

ET nunc ecce ego scio, quia amplius non videbitis faciem meam, vos omnes, per quos transivi prædicans regnum Dei. Quapropter confessor vos hodiernæ die, quia mundus sum à sanguine omnium; non enim subterfûgi quominus annuntiarem omne consilium Dei vobis. Attendite vobis, & universo gregi in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo. Ego scio quoniam intrabunt post dissolutionem meam lupi rapa-

ces in vos, non parcentes gregi; & ex vobis ipsis exurgent viri loquentes perversa, ut abducant discipulos post se. Propter quod vigilate, memoriâ retinentes quoniam per triennium nocte & die non cessavi cum lacrymis monens unumquemque vestrum. Et nunc commendando vos Deo, & verbo gratiæ ipsius, qui potens est, ædificare & dare hereditatem in sanctificatis omnibus. Argentum & aurum, aut vestem nullius concupiui, sicut ipsi scitis; quoniam ad ea quæ mihi opus erant, & his qui mecum sunt, ministraverunt manus istæ. Omnia ostendi vobis, quoniam sic laborantes oportet suscipere infirmos, ac meminisse verbi Domini Jesu, quoniam ipse dixit: Beatius est magis dare, quam accipere.

R. Deus dedit. 335.

Lectio iij. Cap. 20. & 21.

ET cum hæc dixisset, positis genibus suis, oravit cum omnibus illis. Magnus autem fletus factus est omnium; & procumbentes super collum Pauli, osculabantur eum, dolentes maximum in verbo quod dixerat, quoniam amplius faciem ejus non essent visuri. Et deducebant eum ad navem. Cum autem factum esset ut navigaremus, abstracti ab eis, recto cursu venimus Courn, & sequenti die Rhodum, & inde Pararam. Et cum invenissemus navem transiretam

348 *Feria quinta intra Hebd. II. post Pascha.*

tem in Phœnicen, ascendentes navigavimus. Cum apparuissemus autem Cypri, relinquentes eam ad sinistram, navigavimus in Syriam, & venimus Tyrum: ibi enim navis expositura erat onus. Inventis autem discipulis, mansimus ibi diebus septem, qui Paulo dicebant per Spiritum ne ascenderet Ierosolymam. Et expletis diebus, profecti ibamus, deducētibz nos omnibus cum uxoribus & filiis usque foras civitatem; & positis genibus in litore, oravimus. Et cum valescissimus invicem, ascendimus navem; illi autem redierunt in sua. Nos vero, navigatione expletā, a Tyro descendimus Ptolemaidam: & salutatis fratribz, mansimus die una apud illos. Aliā autem die profecti, venimus Cæsaream.

R. Per Christum vobis remissio. 336.

Ad Benedictus. Ant. 1. D. Duobus ex discipulis ostensus est Jesus in alia effigie euntibus in villam; oculi autem eorum tenebantur ne eum agnoscerent, alleluia.

Marc. 16. Luc. 24.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Ann. 1562. Sess. 22.

Can. 9.

SI quis dixerit Ecclesiæ Romanæ ritum, quo submissa voce pars Canonis & verba Consecrationis profertur, damnandum esse,

aut linguā tantum vulgari Missam celebrari debere, aut aquam non miscendam esse vino in calice offerendo, eò quod sit contra Christi institutionem; anathema sit.

Ad Magnificat. Ant. 7. d. Per Jesum fideles estis in Deo, qui suscitavit eum a mortuis, & dedit ei gloriam, alleluia. 1. *Petr. 1.*

FERIA QUINTA.

AD NOCT. Psalm. Exurgat Deus. 79. Dominus dabit verbum. 79. In ecclesiis benedicite Deo. 80.

De Actibus Apostolorum.

Leitio j. Cap. 24.

Descendit Princeps Sacerdotum Ananias, cum Senioribus quibusdam, & Tertullo quodam oratore, qui adierunt Præsidentem adversus Paulum. Et citato Paulo, coepit accusare Tertullus, dicens: Cum in multa pace agamus per te, & multa corrigantur per tuam providentiam; semper & ubique suscipimus, optime Felix, cum omni gratiarum actione. Ne distius autem te protraham, oro, breviter audias nos pro tua clementia. Invenimus hunc hominem pestiferum, & concitantem seditiones omnibus Judæis in universo orbe, & auctorem seditionis sectæ Nazarenorum: qui etiam templum violare conatus est; quem & apprehensum volumus secundum legem nostram judicare. Surreveniens autem tribunus

Lydas,

Lysias, cum vi magna eripuerum de manibus nostris, habens accusatores ejus ad te venire, à quo poteris ipse iudicari, de omnibus istis cognoscere de quibus nos accusamus eum. Adjecerunt autem & Judæi, dicentes hæc ita se habere.

R. Principes. 332.

Lectio ij.

Respondit autem Paulus, (annuente sibi Præfide dicere :) Ex multis annis te esse iudicem genti huic scienti, bono animo pro me satisciam. Potes enim cognoscere quia non plus sunt mihi dies quam duodecim, ex quo ascendi adorare in Jerusalem : & neque in templo invenerunt me cum aliquo disputantem, aut concursum facientem turbæ, neque in synagogis, neque in civitate : neque probare possunt tibi de quibus nunc me accusant. Confiteor autem hoc tibi, quod secundum legem quam dicunt hæcæm, sic deservio Patri & Deo meo, credens omnibus quæ in lege & Prophetis scripta sunt ; spem habens in Deum, quam & hi ipsi expectant, resurrectionem futuram iustorum & iniquorum. In hoc & ipse studeo sine offendiculo conscientiam habere ad Deum & ad homines semper. Post annos autem plures, elemosinas facturus in gentem meam veni, & oblationes & vota ; in quibus invenerunt me

Pars Vtrius. Bles.

purificatum in templo, non cum turba neque cum tumultu. Quidam autem ex Asia Judæi, quos oportebat apud te præsto esse, & accusare si quid haberent adversum me ; aut hi ipsi dicant si quid invenerunt in me iniquitatis, cum stem in consilio, nisi de una hac solummodo voce, quæ clamavi inter eos stans : Quoniam de resurrectione mortuorum ego iudicor hodie à vobis.

R. Visus est Jesus per dies multos. 332.

Lectio iij.

Distulit autem illos Felix, certissime sciens de via hac, dicens : Cum tribunus Lysias descenderit, audiam vos. Iussitque centurioni custodire eum, & habere requiem, nec quemquam de suis prohibere ministrare ei. Post aliquot autem dies veniens Felix cum Drusilla uxore sua, quæ erat Judæa, vocavit Paulum, & audivit ab eo fidem quæ est in Christum Jesum. Disputante autem illo de iustitia, & castitate, & de iudicio futuro, tremefactus Felix respondit : Quod nunc attinet, vade ; tempore autem opportuno accersam te. Simul & sperans quod pecunia ei daretur à Paulo, propter quod & frequenter accersens eum, loquebatur cum eo. Biennio autem expleto, accepit successorem Felix Porcium Festum. Volens autem

Q

gratiam præstare Judæis Felix, reliquit Paulum vincitum.

R. Quem vos. 332.

Ad Benedictus. Ans. 3. a.
Dum Jesus recumberet cum illis, accepit panem, & benedixit, ac fregit; & porrigebat illis, alleluia. *Luc. 24.*

C A N O N.

Ex Synodo Trecenti.

Anno 1459. Lib. 14.

IN número Collectarum & Præfationum in Missa dicendarum, & modo se habendi ad altare, & talibus hujusmodi, congruit ut suæ Ecclesiæ Cathedrali Præbyter se conformet.

Ad Magnificat. Ans. 1. g.
Cum apparuerit Princeps pastorum, percipietis immarcescibilem gloriæ coronam, alleluia. *1. Petr. 5.*

FERIA SEXTA

AD NOCT. Psalm. Eripe me de inimicis meis. 94.
Deus ostendet. 94. Exaudi, Deus. 95.

De Actibus Apostolorum.

Lectione j. Cap. 25.

Festus descendit Cæsaream, & alterâ die sedit pro tribunali, & iussit Paulum adduci. Qui cum perductus esset, circumsteterunt eum, qui ab Ierosolyma descenderant Judæi, multas & graves causas objicientes, quas non poterant probare, Paulo rationem reddente: Quoniam neque in legem Judæorum, neque in templum, neque in Cæsarem quidquam peccavi.

Festus autem volens gratiam præstare Judæis, respondens Paulo, dixit: Vis Ierosolymam ascendere, & ibi de his judicari apud me? Dixit autem Paulus: Ad tribunal Cæsaris sto, ibi me oportet judicari: Judæis non nocui, sicut tu melius nosti. Si enim nocui, aut dignum morte aliquid feci, non recuso mori: si verò nihil est eorum quæ hi accusant me, nemo potest me illis donare. Cæsarem appello. Tunc Festus cum consilio locutus, respondit: Cæsarem appellasti? ad Cæsarem ibis.

R. Virtute. 333.

Lectione ij. Cap. 27.

Ut autem iudicatum est: navigare eum in Italiam, & tradi Paulum cum reliquis custodiis centurioni, nomine Julio, cohortis Augustæ, ascendentes pavent; Adrumetinam, incipientes navigare circa Asiæ loca, sustulimus, perseverante nobiscum Aristarcho Macédone Thessalonicensi. Sequenti autem die devenimus Sidonem. Humane autem tractans Julius Paulum, permisit ad amicos ire, & curam sui agere. Et inde cum sustulissimus, subnavigavimus Cyprum, propterea quod essent venti contrarii. Et perlagus Ciliciæ & Pamphylie navigantes, venimus Lystram, quæ est Lyciæ; & ibi inveniens centurio navem Alexandrinam navigantem in Italiam, transposuit nos in

Feria sexta intra Hebdomadam 11. post Pascha. 351

eam. Et cum multis diebus tarde navigaremus, & vix devenissemus contra Gnidum, prohibente nos vento, adnavigavimus Cretæ juxta Salmōnem: & vix juxta navigantes, venimus in locum quemdam qui vocatur Boniportus, cui juxta erat civitas Thalassa. Multo autem tempore peracto, & cum jam non esset tuta navigatio, eo quod & jejuniū jam præterisset, consolabatur eos Paulus, dicens: Viri, video quoniam cum injuria & multo damno, non solum ōneris & navis, sed etiam animarum nostrarum incipit esse navigatio. Centurio autem gubernatori & nauclero magis credebatur, quam his quæ à Paulo dicebantur. Et cum aptus portus non esset ad hiemandum, plurimi statuerunt consilium navigare inde, si quomodo possent, devenientes Phœnicen, hiemare.

R. Certissime. 334.

Lectionis 113.

Valida autem nobis tempestate jactatis, sequenti die jactum fecerunt; & tertiam die suis manibus armamenta navis projecerunt. Neque autem sole, neque stellaribus apparentibus per plures dies, & tempestate non exigua imminente, jam ablata erat spes omnis salutis nostræ. Et cum multa jejunatio fuisset, tunc stans Paulus in medio eorum, dixit: Oportebat quidem, &

viri, audito me, non tollere à Creta, lucrisque facere injuriā hanc, & jacturam. Et nunc suadeo vobis bono animo esse; amissio enim nullius animæ erit ex vobis, præterquam navis. Astitit enim mihi hæc nocte Angelus Dei, cujus sum ego, & cui deservio, dicens: Ne timeas, Paule; Cæsari te oportet assistere: & ecce donavit tibi Deus omnes qui navigant tecum. Propter quod bono animo esto, viri; credo enim Deo, quia sic erit quemadmodum dictum est mihi. In insulam autem quamdam oportet nos devenire.

R. Hic est lapis. 334.

Ad Benedictus. Ant. 6. F. Cognoverunt Dominum in fractione panis, alleluia. Luc. 24.

C A N O N.

Ex Concilio Milevitano secundo.

Anno 416. Can. 12.

Preces, vel Orationes, seu Missæ quæ probatæ fuerint, sive Præfationes, sive Commendationes, sive manuum Impositiones ab omnibus celebrentur, nec aliæ dicantur in Ecclesia; ne forte aliquid contra fidem, vel per ignorantiam, vel per minus studium sit compositum.

AD VESPERAS.

A Capitulo de Beata in Sabbato, nisi occurrat Festum Semiduplex, cum Commemoratione de Cruce.

Q. 11

S A B B A T O.

AD NOCT. *Psalm.* Nonne Deo subiecta erit anima mea. 111. Exaudi, Deus, orationem. 111. Confitebimur tibi, Deus. 112.

De Actibus Apostolorum.

Lectio j. Cap. 28.

Cum venissemus Romanam, permissum est Paulo manere sibi inter eum custodiente se milite. Post tertium autem diem convocavit primos Iudeorum; cumque convenissent, dicebat eis: Ego, viri fratres, nihil adversus plebem faciens, aut morem paternum, vincens ab Ierosolymis traditus sum in manus Romanorum: qui, cum interrogationem de me habuissent, voluerunt me dimittere, eo quod nulla esset causa mortis in me. Contradictentibus autem Iudeis, coactus sum appellare Cæsarem, non quasi gentem meam habens aliquid accusare. Propter hanc igitur causam rogavi vos videre & alloqui; propter spem enim Israel catenam hanc circumdatus sum.

Lectio ij.

Cum constituissem autem illi diem, venerunt ad eum in hospitium plurimi, quibus exponebat testificans regnum Dei, suadensque eis de Jesu ex lege Moysi & Prophetis, a mane usque ad vespem. Et quidam credébant his quæ dicebantur; quidam verò

non credébant. Cumque invicem non essent consentientes, discedébant, dicente Paulo unum verbum: Quia bene Spiritus sanctus locutus est per Isaiam Prophetam ad patres nostros, dicens: Vade ad populum istum, & dic ad eos: Aure audietis, & non intelligetis; & videntes videbitis, & non perspicietis. Incrassatum est enim cor populi huius, & auribus graviter audierunt, & oculos suos compresserunt; ne forte videant oculis, & auribus audiant, & corde intelligant, & convertantur, & sanem eos. Notum ergo sit vobis, quoniam Géntibus missum est hoc salutare Dei, & ipsi audient. Et cum hæc dixisset, exierunt ab eo Iudei, multam habentes inter se questionem. Mansit autem biennio toto in suo conducto; & suscipiebat omnes qui ingrediebantur ad eum, predicans regnum Dei, & docens quæ sunt de Domino Jesu Christo cum omni fiducia, sine prohibitione.

C A N O N.

Ex Capitularibus Theodulfi Aurelianensis Episcopi, & Concilio Laodiceno.

An. 797. cap. 6. Et seculo 4.

Can. 44.

Femine, Missam Sacerdote celebrante, nequam ad altare accédant, sed locis suis stent; & ibi Sacerdos earum oblationes Deo oblaturus accipiat. Non

Dominica tertiā post Pascha.

353

anīm oportet mulieres ingredi ad altāre.

A D V E S P E R A S.

Psalms de Sabbato sub sola

Ant. 4. d. Deus & Dóminus suscitāvit; & nos suscitābit per virtutem suam, alleluia. 1. Cor. 6.

Capitulum. Exod. 19.

SI audiéritis vocem meā, & custodiéritis pactum meum, éritis mihi in pécūlium de cunctis pópulis; (mea est enim omnis terra;) & vos éritis mihi in regnum sacerdotale, & gens sancta.

Hymnus. Forti. 329.

Ps. Redemptiōnem misit Dóminus pópulo suo: Ps. Mandāvit in æternum testamentum suum. Ps. 110.

Ad Magnificat. Ant. 3. a. Occisus es, Dómine, & redemisti nos Deo in sanguine tuo, ex omni tribu, & lingua, & pópulo, & natione; & fecisti nos Deo nostro regnum & sacerdotes, alleluia. Apoc. 5.

Oratio, ut infra ad Laudes.

DOMINICA TERTIA
post Pascha.

AD NOCTURNUM.

Inuit. Auctōrem vitæ quem Deus suscitāvit à mórtuis, Veníte, adorémus, alleluia. 28. 3.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Adeste. 323.

Tres Psalmi é III. Nocturno Dominica, ut in Psalterio, 6. sub sola Ant. 8. c. Christus mórtuus est pro peccátis nostris, & sepultus est, & resur-

rexít tertiā die secundum Scripturas, allel. 1. Cor. 15.

Ps. Cor meum & caro mea exultavérunt Ps. In Deum vivum. Ps. 83.

Incipit liber Apocalypsis beati Joannis Apóstoli.

Lesio 1.

Cap. 1.

Apocalypsis Jesu Christi, quam dedit illi Deus palam facere servis suis, quæ oportet fieri citò: & significāvit, mittens per Angelum suum servo suo Joanni, qui testimonium perhibuit verbo Dei, & testimonium Jesu Christi, quæcumque vidit, Beatus qui legit & audit verba prophetiæ hujus, & servat ea quæ in ea scripta sunt; tempus enim propè est. Joannes septem Ecclesiis quæ sunt in Asia: Grátia vobis & pax ab eo qui est, & qui erat, & qui venturus est; & à septem spirítibus qui in conspectu throni ejus sunt; & à Jesu Christo, qui est testis fidélis; primogénitus mortuórum, & princeps regum terræ; qui dilexit nos, & lavit nos à peccátis nostris in sanguine suo, & fecit nos regnum & sacerdotes Deo & Patri suo: ipsi glória & impérium in sæcula sæculórum: Amen. Ecce venit cum núbibus; & vidébit eum omnis óculus, & qui eum pupugérunt: & plangent se super eum omnes tribus terræ: Etiam, Amen. Ego sum Alpha & Oméga, prin-

Q. iiij

cipium & finis , dicit Dominus Deus , qui est , & qui erat , & qui venturus est , Omnipotens.

R. Grátia vobis & pax à Jesu Christo , * Qui est testis fidélis , primogénitus mortuorum , & princeps regum terrarum , alleluia , allel. *Ps.* Ejus regnum , regnum sempiternum est ; & omnes reges servient & obédient ei , * Qui.

Apoc. 1. Dan. 7.

Ex libro sancti Ambrosii
Episcopi.

De fide resurr. C. 1. 2. & 3.

Lectio ij.

QUoniam Dei mori non poterat sapientia , resurgere autem non poterat quod mortuum non erat , assumitur caro quæ mori posset ; ut dum moritur quod solet , quod mortuum fuerat hoc resurgeret. Neque enim poterat esse nisi per hominem resurrectio. Ergo resurrexit homo , quoniam homo mortuus est : resuscitatus homo , sed resuscitans Deus ; tunc secundum carnem homo , nunc per omnia Deus. Nunc enim secundum carnem jam non novimus Christum , sed carnem per gratiam tenemus , ut ipsum primitias quiescentium , ipsum primogénitum ex mortuis novérimus. Itaque sicut primitiæ mortis in Adam ; ita etiam primitiæ resurrectionis in Christo omnes resurgunt. Sed nemo despéret , neque justus dóleat communi consortium resurgendi ,

cum præcipuum fructum virtutis expectet. Omnes quidem resurgent ; sed unusquisque , ut ait Apóstolus , in suo ordine. Communis est divini fructus cleméntiæ , sed distinctus ordo meritórum.

R. Beátus & sanctus qui habet partem in resurrectione prima : * In his secunda mors non habet potestatem ; sed erunt sacerdotes Dei & Christi , & regnabunt cum illo , alleluia , allel. *Ps.* Vivent mortui tui , Sion ; interfecti mei resurgent : expurgabimini & laudate , qui habitatis in pulvere . * In his secunda.

Apoc. 20. Is. 26.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. - Cap. 16.

IN illo tempore ; Dixit Jesus discipulis suis : Módicum , & jam non videbitis me : & iterum módicum , & videbitis me ; quia vado ad Patrem. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

In Joan. Tract. 101. n. 6.

MÓdicum est hoc totum spátium , quo præsens pervolat sæculum. Unde dicit idem ipse Evangelista in Epístola sua : Novíssima hora est. Illis ergo ait , Módicum , & jam non videbitis me , qui eum corporaliter tunc videbant , quia iturus erat ad Patrem ; & eum deinceps mortalem visuri non erant , qualem cum ista loqueretur videbant. Quod verò addidit , Et iterum mó-

Dominica tertiā post Pascha.

358

dicum, & vidēbitis me; universæ promissit Ecclesiæ: sicut universæ promissit, Ecce ego vobiscum sum usque in consummationem sæculi. Non tardat Dominus promissum: modicum, & vidēbimus eum, ubi jam nihil rogemus, nihil interrogemus; quia nihil desiderandum remanēbit, nihil querendum latēbit. Hoc modicum longum nobis videtur, quoniam adhuc agitur; cum finitam fuerit, tunc sentiemus quā modicum fuerit.

R. Modicum, & jam non vidēbitis me: & iterum modicum, & vidēbitis me; * Quia vado ad Patrem, allel. allel. V. Ego consolabor vos, & consolabimini: vidēbitis, & gaudēbit cor vestrum; * Quia. Gloria. * Quia. Joā. 16. Is. 66.

Te Deum.

V. Sacerd. Exaltābo te, Domine, quoniam suscepisti me; R. Nec delectasti inimicos meos super me. Ps. 29.

AD LAUDES.

Antiphona, ut supra. 342. Capitulum. Rom. 8.

SCimus quod omnis creatura ingemiscit; & parturit usque adhuc. Non solum autem illa, sed & nos ipsi primitias spiritus habentes, & ipsi intra nos gemimus, adoptionem filiorum Dei expectantes, redemptionem corporis nostri; spe animi salvi facti sumus.

Hymnus, Aurōra lucis. ut supra, 324.

V. Ad vesp̄erum demorabitur fletus, R. Et ad matutinum læticia. Ps. 29.

Ad Benedictus. Ant. 6. F. Amen, amen dico vobis quia plorābitis & flebitis vos; mundus autem gaudēbit; vos autem contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium, allelūia. Joā. 16.

Oratio.

DEus, qui in Filii tui humilitate jacentē mundum erexisti: fidēlibus tuis perpētuum concēde læticiā; ut quos perpētue mortis eripuisti cāsis, gaudiis facias p̄frui sempiternis; Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

AD HORAS, Psalmi de Dominica. Cetera ut in Feriis Temp. Paschalis, 325. ommissis Precibus, V. V. & Oratione ante laborem quotidianum dici solitis.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino, An. 1562. Sess. 22. de Sacram. Missæ. Cap. 8.

Pastores, & singuli curam animarum gerentes, frequenter inter Missarum celebrationem, vel per se, vel per alios, ex iis quæ in Missa leguntur, aliquid expōnant; atque inter cetera, sanctissimi hujus sacrificii mysterium aliquod declararent, diebus præsertim Dominicis ac Festis.

Q i y

AD VESPERAS.

Psalmi & Antiphona de Dominica in Albis, 323.

Capitulum. 1. Petr. 4.

Carissimi, nolite peregrinari in fervore qui ad tentationem vobis fit, quasi novi aliquid vobis contingat: sed communicantes Christi passionibus, gaudete; & in revelatione glorie ejus gaudetis exultantes.

Hymnus. Forti. 329.

• *V.* Lætati sumus pro diebus quibus nos humiliasti, *R.* Annis quibus vidimus mala. *Pf. 89.*

Ad Magnificat. Ant. 6. F. Nunc quidem tristitiam habetis: iterum autem videbo vos, & gaudet cor vestrum; & gaudium vestrum nemo tollet à vobis, allelúia. *Joan. 16.*

Oratio, ut supra ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

AD NOCT. Pf. Confitemini. 32. Peccavimus. 32. Non disperdiderunt. 33.

De libro Apocalypsis beati Joannis Apóstoli.

Lectio 1. Cap. 1.

Ego Joannes frater vester, & particeps in tribulatione, & regno & patientia in Christo Jesu, fui in insula quæ appellatur Patmos, propter verbum Dei, & testimonium Jesu. Fui in spiritu in Dominica die, & audi vi post me vocem magnam tanquam tubæ, dicentis: Quod vides, scribe in libro; & mitte septem Ecclesiis quæ sunt in

Asia, Epheso, & Smyrnæ, & Pérgamo, & Thyatiræ, & Sardis, & Philadelphe, & Laodiceæ. Et conversus sum ut vidérem vocem quæ loquebatur mecum; & conversus, vidi septem candelabra aurea; & in medio septem candelabrorum aureorum similem Filio hominis, vestitum podere, & præcinctum ad mamillas zona aurea. Caput autem ejus & capilli erant candidi tanquam lana alba & tanquam nix, & oculi ejus tanquam flamma ignis, & pedes ejus similes aurichalco sicut in camino ardenti, & vox illius tanquam vox aquarum multarum: & habebat in dextera sua stellas septem; & de ore ejus gladius utraque parte acutus exibat: & facies ejus sicut sol lucet in virtute sua.

• *R.* Jesus Christus dilexit nos, & lavit nos à peccatis nostris in sanguine suo, allelúia: * Ipse gloria & imperium in sæcula seculorum: Amen, allelúia, allelúia. • Sanctus vocabitur omnis qui scriptus est in vita in Jerusalem, si abluerit Dominus sordes filiarum Sion; * Ipse. *Apo. 1. 15. 4.*

Lectio 2.

Et cum vidissem eum, cecidi ad pedes ejus tanquam mortuus; & posui dexteram suam super me, dicens: Noli timere, ego sum primus & novissimus, & vivus, & fui mortuus;

Feria secundā intrā Hebdomada III. post Pascha. 357

& ecce sum vivens in secula seculorum, & habeo claves mortis & inferni. Scribe ergo quæ vidisti, & quæ sunt, & quæ oportet fieri post hæc. Sacramentum septem stellarum quas vidisti in dextera mea, & septem candelabra aurea: septem stellæ, Angeli sunt septem Ecclesiarum; & candelabra septem, septem Ecclesiæ sunt.

¶ Ecce vicit leo de tribu Juda, radix David: * Dignus est Agnus qui occisus est, accipere virtutem, & divinitatem, & gloriā, alleluia, alleluia. *Ps.* Ipse est Deus vivens in secula: ipse liberator, atque salvator.

* Dignus. *Apoc. 5. Dan. 6. Lectio iij. Cap. 2.*

Angelo Ephesi Ecclesiæ scribe: Hæc dicit, qui tenet septem stellas in dextera sua, qui ambulat in medio septem candelabrorum aureorum: Scio opera tua, & laborem, & patientiam tuam, & quia non potes sustinere malos; & tentasti eos qui se dicunt Apostolos esse, & non sunt, & invenisti eos mendaces; & patientiam habes, & sustinueris propter nomen meum, & non defecisti. Sed habeo adversum te, quod caritatem tuam primam reliquisti. Memor esto itaque unde excideris, & age poenitentiam; & prima opera fac. Sin autem, venio tibi; & movebo candelabrum tuum de loco suo, nisi poeniten-

tiam egeris. Sed hoc habes, quia odisti facta Nicolaitarum, quæ & ego odi. Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis: Vincenti dabo edere de ligno vitæ, quod est in paradiso Dei mei.

¶ In capite ejus diademata multa, habens nomen scriptum quod nemo novit nisi ipse; * Et † Habet in vestimento & in femore suo scriptum: Rex regum, & Dominus dominantium; alleluia, alleluia. *Ps.* Magnificentia tua, Deus, in diademate capitis illius sculpta erat; * Et. Gloria. † Habet.

Apoc. 19. Sap. 18.

Ad Benedictus. Ant. 1. D. Manducavimus & bibimus cum illo, postquam resurrexit a mortuis, alleluia. *Ant. 10.*

C A N O N.

Ex Concilio Triburiensi.

Anno 895. Can. 19.

Non debet, ut a Patribus accepimus, in calice Domini, aut vinum solum, aut aqua sola offerri, sed utrumque permixtum; quia utrumque ex latere ejus profuit: cujus rei veritatem in hac sancta Synodo confitemur, credimus, & confirmamus; ne ullus sine commixtione vini & aquæ Mystéria sacra conficiat, sed ut duæ partes sint vini, tertia aquæ.

Ad Magnificat. Ant. 4. E. Adhuc modicum, & mundus me jam non videt; vos autem videtis me, quia ego

Q. x.

vivo, & vos vivetis, allelûia. *Joan. 14.*

FERIA TERTIA.

AD NOCT. Ps. Confitemini. 49. Confiteantur. 49. Confiteantur Dño. 50.

De libro Apocalypsis beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. Cap. 2.

ET Angelo Smyrnæ Ecclesiæ scribe: Hæc dicit primus & novissimus; qui fuit mortuus, & vivit: Scio tribulationem tuam, & paupertatem tuam; sed dives es, & blasphemas ab his qui se dicunt Judæos esse, & non sunt, sed sunt synagoga satanæ. Nihil horum timeas quæ passurus es. Ecce misurus est diabolus aliquos ex vobis in carcerem, ut tentemini; & habebitis tribulationem diebus decem. Esto fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ. Qui habet auræ, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis: Qui vicerit, non cadetur à morte secunda.

¶ Cantabant canticum Agni, dicentes: Magna & mirabilia sunt opera tua, Domine Deus omnipotens: * Justæ & veræ sunt viæ tuæ, Rex seculorum, allel. allel. ¶ Quis similis tui in fortibus, Domine? quis similis tui magnificus in sanctitate, faciens mirabilia: * Justæ. *Apoc. 15. Exod. 15.*

Lectio ij.

ET Angelo Pergami Ecclesiæ scribe: Hæc dicit qui habet romphæam utra-

que parte acutam: Scio ubi habitas, ubi sedes est satanæ: & tenes nomen meum, & non negasti fidem meam. Et in diebus illis Antipas testis meus fidelis, qui occisus est apud vos, ubi satanas habitat. Sed habeo adversus te paucæ; quia habes illic tenentes doctrinam Balaam, qui docebat Balac mittere scandalum coram filiis Israel, edere, & fornicari: ita habes & tu tenentes doctrinam Nicolaitarum. Similiter penitentiam age: si quominus, veniam tibi cito, & pugnabo cum illis in gladio oris mei. Qui habet auræ, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis: Vinenti dabo manna absconditum, & dabo illi calculum candidum; & in calculo nomen novum scriptum, quod nemo scit nisi qui accipit.

¶ Audivi vocem dicentium: * Allelûia. Gaudeamus & exultemus, quia venerunt nuptiæ Agni, allelûia, allelûia. ¶ Dominus regnavit; lætata est Sion, & exultaverunt filii Judæ: * Allelûia. *Apoc. 19. Ps. 106.*

Lectio iij.

ET Angelo Thyatiræ Ecclesiæ scribe: Hæc dicit Filius Dei, qui habet oculos tanquam flammam ignis, & pedes ejus similes aurichalco: Novi opera tua, & fidem, & caritatem tuam, & ministerium, & patientiam tuam, & opera tua novissima plura prioribus

Sed habeo adversus te pauca, quia permittis mulierem Iezabel, quae se dicit Propheta, docere, & seducere servos meos, fornicari, & manducare de idolothytis. Et dedi illi tempus ut poenitentiam ageret, & non vult poenitere a fornicatione sua. Ecce mittam eam in lectum; & qui mœchantur cum ea, in tribulatione maxima erunt, nisi poenitentiam ab operibus suis egerint. Et filios ejus interficiam in morte; & scient omnes Ecclesiae, quia ego sum scrutans renes & corda: & dabo unicuique vestrum secundum opera sua.

¶ Vidi sanctam civitatem Jerusalem descendente de coelo à Deo sicut sponsam; & audiui vocem dicentem: Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, & habitabit cum eis; Et ipse Deus cum eis erit coram Deo, alleluia, alleluia. ¶ Ergone credibile est ut habet Deus cum hominibus super terram? Et Gloria. ¶ Ipse. *Apoc. 21. 2. Paral. 6.*

Ad Benedictus. Ant. 8. c. Aperuit illis sensum, ut intelligerent Scripturas, alleluia. *Lec. 24.*

C A N O N.

Ex Synodo Augustodunensi.

Anno 1548. Can. 18.

UT infamia festinatio in Missae lectione aut celebratione religiosa aures oculosque offendit; ita incondita prolixitas fastidium potius generat quam devotionem: Quapropter Sacer-

dotibus devotam mediocritatem commendamus.

Ad Magnificat. Ant. 7. G. In illo die vos cognoscetis quia ego sum in Patre meo, & vos in me, & ego in vobis, alleluia. *Joan. 14.*

FERIA QUARTA.

Ad Noct. Psalm. Abundavit. 67. Abstulit. 66. Excitatus est. 67.

De libro Apocalypsis beati Joannis Apostoli.

Lectio j. Cap. 7.

ET Angelo Ecclesiae Sardis scribe: Haec dicit qui habet septem spiritus Dei & septem stellas: Scio opera tua, quia nomen habes quod vivas, & mortuus es. Esto vigilans, & confirma cetera quae moritura erant; non enim invenio opera tua plena coram Deo meo. In mente ergo habe qualiter acceperis, & audieris, & serva, & poenitentiam age. Si ergo non vigila-veris, veniam ad te tanquam fur, & nescies quid hora veniam ad te. Sed habes pauca nomina in Sardis, qui non inquinaverunt vestimenta sua: & ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt. Qui vicerit, sic vestietur vestimentis albis; & non delebo nomen ejus de libro vitae; & confitebor nomen ejus coram Patre meo & coram Angelis ejus. Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis.

¶ Ego sum primus & novissimus, & vivus, & fui mor-

runt : * Et ecce sum vivens in secula seculorum , & habeo claves mortis & inferni , allelûia , allel. *ψ.* Ego dormivi & soporatus sum ; & exurrexi , quia Dominus suscepit me : * Et. *Apo. 1. Ps. 3.*

Lesio ij.

ET Angelo Philadelphie Ecclésiæ scribe : Hæc dicit Sanctus & Verus , qui habet clavem David ; qui aperit , & nemo claudit ; claudit , & nemo aperit : Scio opera tua . Ecce dedi coram te ostium apertum , quod nemo potest claudere ; quia modicam habes virtutem , & servasti verbum meum , & non negasti nomen meum . Ecce dabo de synagoga sarranæ , qui dicunt se Judæos esse , & non sunt , sed mentiuntur : ecce faciam illos ut veniant , & adorent ante pedes tuos ; & scient quia ego dilexi te . Quoniam servasti verbum patientiæ meæ , & ego servabo te ab hora tentationis quæ ventura est in orbem universum tentare habitantes in terra . Ecce venio cito : tene quod habes , ut nemo accipiat coronam tuam . Qui vicerit , faciam illum columnam in templo Dei mei ; & foras non egrediatur amplius : & scribam super eum nomen Dei mei , & nomen civitatis Dei mei novæ Jerusalem , quæ descendit de cælo à Deo meo , & nomen meum novum . Qui habet aurem , audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis .

ψ. Ego sum infirmus & finis ; ego sitienti dabo de fonte aquæ vitæ gratis . * Qui vicerit , ero illi Deus , & ille erit mihi filius , allelûia , allelûia . *ψ.* Ego dixi : Patrem vocabis me , & post me ingredi non cessabis . * Qui vicerit , ero illi Deus , & ille erit mihi filius , &c. *Apo. 21. Jerem. 3.*

Lesio iij.

ET Angelo Laodiciæ Ecclésiæ scribe : Hæc dicit Amen , testis fidelis & verus , qui est principium creaturæ Dei : Scio opera tua ; quia neque frigidus es , neque calidus . Utinam frigidus esses , aut calidus ! Sed quia tepidus es , & nec frigidus , nec calidus , incipiam te evomere ex ore meo . Quia dicis : Quod dives sum , & locupletatus , & nullus ego ; & nescis quia tu es miser , & miserabilis , & pauper , & cæcus , & nudus . Superdeo tibi timere à me aurum ignitum probatum , ut locuples fias , & vestimentis albis induaris , & non appareat confusio nuditatis tuæ ; & collyrio inunge oculos tuos , ut videas . Ego quos amo , arguo & castigo . Amulare ergo , & poenitentiam age ; ecce sto ad ostium , & pulso . Si quis audierit vocem meam , & aperuerit mihi januam , intrabo ad illum , & cenabo cum illo , & ipse mecum . Qui vicerit , dabo ei sedere mecum in throno meo ; sicut & ego vici , & sedi cum Pa-

Feria quinta intra Hebdomadam III. post Pascha. 367

tre meo in throno ejus. Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis.

R. Ego sum radix & genus David, stella splendida & matutina. * Et spiritus & sponsa dicant: Veni; & qui audit, dicat: Veni. † Amen, veni, Domine Jesu, alleluia, alleluia. *V.* Omnes sitientes, venite ad aquas: inclinate aurem vestram, & venite ad me. * Et spiritus. Gloria Patri. † Amen. *Apo.* 22. *Is.* 55.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. g. Insufflavit Jesus in discipulos suos, & dixit eis: Accipite Spiritum sanctum; quorum remisistis peccata, remittuntur eis, alleluia. *Joan.* 20.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1562. Sess. 22. C. 5.

Cum natura hominum ea sit, ut non facile queat sine adminiculis exterioribus ad rerum divinarum meditationem sustolli; propterea pia mater Ecclesia ritus quosdam, ut scilicet quædam summissa voce, alia vero elatiore in Missa pronuntiarentur, instituit. Cæremonias item adhibuit, ut mysticas benedictiones, lumina, rhymiamata, vestes, aliaque id genus multa, ex Apostolica disciplina & traditione.

Ad Magnificat. *Ant.* 2. D. Deus omnis gratiæ, qui vocavit nos in æternam suam gloriam in Christo Jesu, modicum passus ipse perficiet, alleluia. *1. Petr.* 5.

FERIA QUINTA.

AD NOCT. Psalm. Misericordias. 80. Beatus. 81. Semel. 82.

De libro Apocalypsis beati Joannis Apostoli.

Leitio 1. Cap. 4.

Fui in spiritu; & ecce sedes posita erat in caelo, & supra sedem sedens. Et qui sedebat, similis erat aspectui lapidis jaspidis & sardinis: & iris erat in circuitu sedis, similis visioni smaragdinae. Et in circuitu sedis sedilia viginti quatuor, & super thronos viginti quatuor seniores sedentes, circumamicti vestimentis albis, & in capitibus eorum coronæ aureæ. Et de throno procedebant fulgura, & voces, & tonitrua: & septem lampades ardentes ante thronum, qui sunt septem spiritus Dei. Et in conspectu sedis tanquam mare vitreum simile crystallo: & in medio sedis, & in circuitu sedis, quatuor animalia plena oculis ante & retrò. Et animal primum simile leóni, & secundum animal simile vitulo, & tertium animal habens faciem quasi hominis, & quartum animal simile aquilæ volanti. Et quatuor animalia, singula eorum habebant alas senas; & in circuitu & intrus plena sunt oculis: & requiem non habebant die ac nocte, dicentia: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus omnipotens, qui

362 *Feria quinta intra Hebdomadam III. post Pascha.*

erat, & qui est, & qui venturus est.

R. Iesus Christus. 356.

Lectio ij. Cap. 5.

ET vidi in dextera sedentis supra thronum librum scriptum intus & foris, signatum sigillis septem. Et vidi Angelum fortem, predicantem voce magna: Quis est dignus aperire librum, & solvere signacula ejus? Et nemo poterat, neque in celo, neque in terra, neque subter terram, aperire librum, neque respicere illum. Et ego flebam multum, quoniam nemo dignus inventus est aperire librum, nec videre eum. Et unus de senioribus dixit mihi: Ne fleveris; ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperire librum, & solvere septem signacula ejus. Et vidi, & ecce in medio throni & quatuor animalium, & in medio seniorum, Agnum stantem tanquam occisum, habentem cornua septem & oculos septem, qui sunt septem spiritus Dei, missi in omnem terram. Et venit, & accepit de dextera sedentis in throno librum. Et cum aperuisset librum, quatuor animalia & viginti quatuor seniores ceciderunt coram Agno, habentes singuli citharas, & psaltes aureas plenas odorem suorum, quae sunt orationes Sanctorum; & cantabant canticum novum, dicentes: Dignus es,

Domine, accipere librum, & aperire signacula ejus; quoniam occisus es, & redemisti nos Deo in sanguine tuo ex omni tribu, & lingua, & populo, & natione; & fecisti nos Deo nostro regnum, & sacerdotes: & regnabimus super terram.

R. Ecce vicit leo. 357.

Lectio iij. Cap. 15.

ET vidi aliud signum in caelo magnum & mirabile: Angelos septem, habentes plagas septem novissimas; quoniam in illis consummata est ira Dei. Et vidi tanquam mare vitreum mistum igne, & eos qui vicerunt bestiam, & imaginem ejus, & numerum nominis ejus, stantes super mare vitreum, habentes citharas Dei, & cantantes canticum Moysi servi Dei, & canticum Agni, dicentes: Magna & mirabilia sunt opera tua, Domine Deus omnipotens: iustae & verae sunt viae tuae, Rex seculorum. Quis non timebit te, Domine, & magnificabit nomen tuum? Quia solus pius es, quoniam omnes gentes venient, & adorabunt in conspectu tuo, quoniam iudicia tua manifesta sunt. Et post haec vidi, & ecce apertum est templum tabernaculi testimonii in caelo: & exierunt septem Angeli habentes septem plagas de templo, vestiti lino mundo & candido, & praecincti circa pettora zonis aureis. Et unum

de quatuor animalibus dedit septem Angelis septem phylas aureas plenas iracundiae Dei viventis in secula seculorum. Et impletum est templum fumo a maiestate Dei, & de virtute ejus; & nemo poterat introire in templum, donec consummarentur septem plagae septem Angelorum. Et audivi vocem magnam de templo, dicentem septem Angelis: Ite, & effundite septem phylas irae Dei in terram.

R. In capite. 357.

Ad Benedictus. Ans. 2. D. Præbuit seipsum vivum Dominus Jesus post passionem suam in multis argumentis, alleluia. *Ab. 1.*

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1562. Sess. 22.

de observ. in Miss.

Non patiantur Episcopi privatis in domibus, atque omnino extra Ecclesiam, & ad divinum tantum cultum dedicata oratoria ab eisdem designanda & visitanda, sanctum Missæ Sacrificium à secularibus aut regularibus quibuscumque peragi, ac nisi prius, qui interfuit, decenter composito corporis habitu declaraverint se mente etiam ac devoto cordis affectu, non solum corpore adesse.

Ad Magnificat. Ans. 5. C. In Christo exultabitis, modicum nunc si oportet contristari in variis tentationibus, reportantes finem fidei

vestræ salutem animarum, alleluia. *1. Petr. 1.*

F E R I A S E X T A.

AD NOCT. Ps. Salvum me fac. 95. Exaudi me. 96. Ego sum pauper. 97.

De libro Apocalypsis beati Joannis Apostoli.

Lectio j. Cap. 18.

ET post hæc vidi alium Angelum descendentem de coelo, habentem potestatem magnam: & terra illuminata est à gloria ejus. Et exclamavit in fortitudine, dicens: Cecidit, cecidit Babel magna; & facta est habitatio demoniorum, & custodia omnis spiritus immundi, & custodia omnis volucris immundæ & odibilis; quia de vino iræ fornicationis ejus bibebunt omnes gentes, & reges terræ cum illa fornicati sunt, & mercatores terræ de virtute deliciarum ejus divites facti sunt. Et audivi aliam vocem de coelo, dicentem: Exite de illa, populus meus, ut ne participes sitis delictorum ejus, & de plagis ejus non accipiatis. Quoniam pervenerunt peccata ejus usque ad cælum, & recordatus est Dominus iniquitatum ejus. Reddite illi sicut & ipsa reddidit vobis, & duplicata duplicia secundum opera ejus: in poculo quo miscuit, miscete illi duplum. Quantum glorificavit se, & in deliciis fuit, tantum date illi tormentum & luctum; quia in corde suo dicit: Sé-

364 *Feria sexta intra Hebdomadam III. post Pascha.*

deo regna, & vidua non sum, & luctum non video. Ideo in una die venient plagæ ejus, mors, & luctus, & fames: & igne comburentur; quia fortis est Deus qui judicabit illam.

R. Cantabant. 358.

Lectio ij. Cap. 19.

Post hæc audi vi quasi vocem turbarum multarum in celo dicentium: Alleluia. Salus & gloria, & virtus Deo nostro est; quia vera & iusta iudicia sunt ejus qui iudicavit de metetrice magna, quæ corrumpit terram in prostitutione sua: & vindicavit sanguinem servorum suorum de manibus ejus. Et iterum dixerunt: Alleluia. Et sumus ejus ascendit in secula seculorum. Et ceciderunt seniores viginti quatuor, & quatuor animalia, & adoraverunt Deum sedentem super thronum, dicentes: Amen, Alleluia. Et vox de throno exiit, dicens: Laudem dscite Deo nostro, omnes servi ejus, & qui timetis eum, pusilli & magni. Et audi vi quasi vocem turbæ magnæ, & sicut vocem aquarum multarum, & sicut vocem tonitruorum magnorum, dicentium: Alleluia; quoniam regnavit Dominus Deus noster omnipotens.

R. Audi vi vocem. 358.

Lectio iij.

Et vidi caelum apertum, & ecce equus albus; & qui sedebat super eum, vo-

cabatur Fidelis & Verax, & cum iustitia iudicat & pugnat. Oculi autem ejus sicut flamma ignis; & in capite ejus diademata multa, habens nomen scriptum quod nemo novit nisi ipse. Et vestitus erat veste aspersa sanguine: & vocatur nomen ejus, Verbum Dei. Et exercitus qui sunt in celo, sequebantur eum in equis albis, vestiti byssino albo & mundo. Et de ore ejus procedit gladius ex utraque parte acutus, ut in ipso percussat gentes; & ipse regget eas in virga ferrea, & ipse calcet torcular vini furoris iræ Dei omnipotentis. Et habet in vestimento & in femore suo scriptum: Rex regum, & Dominus dominantium.

R. Vidi sanctam. 359.

Ad Benedictus. Ant. 6. F.

In hoc Christus mortuus est & resurrexit, ut & mortuorum & vivorum dominetur, alleluia. *Rom. 14.*

C A N O N.

Ex Concilio Toletano septimo.

Anno 646. Can. 2.

Consuemus convenire, ut, cum à Sacerdote Missarum tempore, sancta mysteria consecrantur, si ægritudinis accidat cujuslibet eventus, quo conceptum nequeat consecrationis expleri ministerium, sit liberum Episcopo vel Presbytero alteri consecrationem exequi officii concepti.

AD VESPERAS.

A Capitulo de Beata in Sabbato.

S A B B A T O.

AD NOCT. *Pf.* Notus in Judæa. 112. Deus, quis similis. 113. Deus meus. 113. De libro Apocalypsis beati Joannis Apostoli.

Lectione j. Cap. 22.

ET ostendit mihi fluvium aquæ vitæ, splendendum tanquam crystallum, procedentem de sede Dei & Agni. In medio platæe ejus, & ex utraque parte fluminis lignum vitæ, afferens fructus duodecim, per menses singulos reddens fructum suum, & folia ligni ad sanitatem gentium. Et omne maledictum non erit amplius; sed sedes Dei & Agni in illa erunt, & servi ejus servient illi. Et videbunt faciem ejus: & nomen ejus in frontibus eorum. Et nox ultra non erit: & non egébunt lumine lucernæ, neque lumine solis; quoniam Dominus Deus illuminabit illos, & regnabunt in sæcula seculorum. Et dixit mihi: Hæc verba fidelissima sunt, & vera. Et Dominus Deus spirituum Prophetarum misit Angelum suum ostendere servis suis quæ oportet fieri cito. Et ecce venio velociter. Beatus qui custodit verba prophetiæ libri hujus.

Lectione ij.

ECCE venio cito; & merces mea mecum est, reddere unicuique secundum

opera sua. Ego sum Alpha & Oméga, primus & novissimus, principium & finis. Beati qui lavant stolas suas in sanguine Agni; ut sit potestas eorum in ligno vitæ, & per portas intrent in civitatem. Foris canes, & venefici, & impudici, & homicidæ, & idólis servientes, & omnis qui amat & facit mendacium. Ego Jesus misi Angelum meum testificari vobis hæc in Ecclesiis. Ego sum radix & genus David, stella splendida & matutina. Et spiritus & sponsa dicunt: Veni. Et qui audit, dicat: Veni. Et qui sitit, veniat; & qui vult, accipiat aquam vitæ gratis. Contestor enim omni audienti verba prophetiæ libri hujus: Si quis apposuerit ad hæc, apponet Deus super illum plagas scriptas in libro isto. Et si quis diminuerit de verbis libri prophetiæ hujus, auferet Deus partem ejus de libro vitæ, & de civitate sancta, & de his quæ scriptæ sunt in libro isto. Dicit qui testimonium perhibet istorum: Etiam venio cito. Amen. Veni, Domine Jesu. Grátia Domini nostri Jesu Christi cum omnibus vobis. Amen. Tu autem.

G A N O N.

Ex Concilio Aurelianensi primo.

Anno 511. Cap. 15.

CUM ad celebrandas Missas in Dei nómine convenitur, populus non ante

discédât quàm Missæ solé-
mnitas compleátur ; & ubi
Episcopus non fúerit , be-
nedictionem accipiat Sacer-
dótis.

AD VESPERAS.

Psalms de Feria sub sola

*Ant. 4. d. Deus & Dó-
minum suscitávit ; & nos
suscitábit per virtutem suam,
allelúia. 1. Cor. 6.*

Capitulum. Act. 10.

Nos testes sumus óm-
nium quæ fecit in re-
gióne Judæorum & Jerúsa-
lem, quem occiderunt sus-
pendentes in ligno ; hunc
Deus suscitávit tertiá die.

Hymnus, Forti. 329.

ψ. Constatébitur tibi, Deus :
R. Narrábitur mirabília
tua. *Pf. 74.*

Ad Magnificat. Ant. 7. G.

Resurrexit Christus , &
visus est Cephæ , & post hoc
Undecim : deinde visus est
plusquàm quingentis fratri-
bus simul ; deinde visus est
Jacóbo , deinde Apóstolis
ómnibus, allelúia. 1. Cor. 15.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA IV.

post Pascha.

AD NOCTURNUM.

*Invis. Auctórem vitæ
quem Deus suscitávit à mór-
tuis , * Veníte , adorémus ,
allelúia. Ant. 3.*

*Pf. 94. Veníte. 2. Hym-
nus, Adeste. ut suprà, 323.*

Tres Psalmi è 1. Nocturno

*Dominica, ut in Psalterio, 2.
sub sola Ant. 8. c. Christus
mórtuus est pro peccátis
nostris , & sepultus est , &*

resurrexit tertiá die secun-
dum Scriptúras , allelúia.
1. Cor. 15.

ψ. Cor meum & caro mea
exultavérunt. R. In Deum
vivum. *Pf. 83.*

Incipit Epístola Cathólica
beáti Jacóbi Apóstoli.

Leñio j.

Cap. 1.

JAcóbus, Dei & Dómini
nostri Jesu Christi ser-
vus, duódecim tribubus
quæ sunt in dispersiône , sa-
lútem. Omne gáudium exi-
stimate, fratres mei, cum
in tentatiónes várias incidé-
ritis ; scientes quód probatio
fidei vestræ patiéntiam ope-
rátur. Patiéntia autem opus
perfectum habet ; ut sitis per-
fecti & integri, in nullo de-
ficientes. Si quis autem ve-
strum indiget sapiéntiá, pó-
stulet à Deo, qui dat ómnibus
affluenter, & non im-
properat ; & dábitur ei. Pó-
stulet autem in fide, nihil
hæsitans ; qui enim hæsitat,
similis est fluctui maris qui
à vento movétur & circum-
fertur. Non ergo æstimet
homo ille quód accipiat ali-
quid à Dómino. Vir duplex
ánimo , inconstans est in
ómnibus viis suis. Gloriét-
ur autem frater húmilis in
exaltatióne sua ; dives au-
tem in húmilitate sua, quón-
iam sicut flos fœni transi-
bit. Exortus est enim sol
cum ardóre , & arefcit fœ-
num : & flos ejus decídít ,
& decor vultus ejus depé-
riit ; ita & dives in itiné-
ribus suis marcescet.

R. Dóminus in humilitate nostra memor fuit nostri : * Et redémit nos ab inimicis nostris ; quóniam in æternum misericórdia ejus, allelúia, allelúia. *Ÿ.* Finem Dómini vidistis, quóniam misericors Dóminus est, & miserátor : * Et redémit. *Pf.* 135. *Jac.* 5.

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

*Tom. V. Serm. 242. in diebus
Pascha 13.*

Lectio ij.

DIÉBUS his sanctis resurrectioni Dómini dedicatis, quantum, donante ipso, possumus, de carnis resurrectione tractemus. Hæc enim fides est nostra : hoc donum in Dómini nostri Jesu Christi nobis carne promissum est, & in ipso præcessit exemplum. Vult enim nobis quod promissit in fine, non solum prænunciare, sed etiam demonstrare. Contra istam evidéntiam disputant homines. Quid enim aliud facerent homines qui ea quæ sunt hominum sapiunt, quam sic disputare de Deo contra Deum? Ille enim Deus est : isti homines suat. In homine carnali tota régula intelligendi est, consuetudo cernendi. Quod solent videre, credunt; quod non solent, non credunt. Præter consuetudinem facit Deus miracula, quia Deus est. Majora quidem miracula sunt, tot quotidie homines nasci qui non

erant, quam paucos resurrexisse qui erant ; & tamen ista miracula non consideratione comprehensa sunt, sed assiduitate viluerunt. Resurrexit Christus : absoluta res est. Corpus erat, caro erat, pependit in cruce, emisit animam ; posita est caro in sepulcro : exhibuit illam vivam qui vivebat in illa. Quare miramur ? Quare non credimus ? Deus est qui fecit. Considera auctorem, & tolle dubitationem.

R. Benedictus Dóminus die quotidie, Deus salutarium nostrorum : * Deus noster, Deus salvos facienti ; & Dómini Dómini exitus mortis, allelúia, allelúia. *Ÿ.* Salvatorem expectamus Dóminum Jesum, qui reformabit corpus humilitatis nostræ, configuratum corpori claritatis suæ : * Deus. *Pf.* 67. *Philip.* 3.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo tempore ; Dixit Jesus discipulis suis : Vado ad eum qui misit me, & nemo ex vobis interrogat me : Quo vadis ? Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

In Joan. Tract. 94. n. 4.

VIdébat utique Dóminus Jesus quid illa sua verba in cordibus discipulorum agerent, spiritalem quippe nondum intérius habentes consolationem quam per Spiritum sanctum fuerant

habituri; id quod exteriùs in Christo videbant, amittere metuebant. Et quia se spūsiferos esse illum vera denuntiantem dubitare non poterant, contristabatur humanus affectus, quia carnalis desolabatur aspectus. Noverat autem ille quid eis potius expediret; quia visus interior ipse est utique melior, quo eos consolaturus fuerat Spiritus sanctus; non cernentium corporibus ingesturus corpus humanum, sed seipsum credentium peccatoribus infusus. Adjungit, Sed ego veritatem dico vobis; expedit vobis ut ego vadam: si enim non abiero, Paraclētus non veniet ad vos; si autem abiero, mittam eum ad vos. Tanquam diceret: Expedit vobis ut hæc forma servi auferatur à vobis. Caro quidem factum Verbum habito in vobis; sed nolo me carnaliter adhuc diligatis, & isto lacte contenti semper infantes esse cupiatis. Expedit vobis ut ego vadam; si enim non abiero, Paraclētus non veniet ad vos. Si alimenta tenera quibus vos alui, non subtraxero, solidum cibum non esuriētis. Si carni carnaliter hæseritis, capaces spiritūs non eritis.

¶ Ego veritatem dico vobis: mittam Paraclētum ad vos; & * Cūm venerit ille, ¶ Arguet mundum de peccato, & de iustitia, & de iudicio, allelūia, allel. ¶ Qui

loquitur iniqua, non potest latere Spiritum Domini, nec præteriet illum corripuens iudicium. * Cūm Glōria Patri: ¶ Arguet. *Joan. 16. Sap. 1.*

Te Deum.

¶ *Sacerd.* Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me; ¶ Nec delectasti inimicos meos super me. *Pf. 29.*

AD LAUDES.

Antiphona, ut supra 342.
Capitulum. 2. Cor. 5.

SI cognovimus secundum carnem Christum, sed nunc jam non novimus. Si qua ergo in Christo novæ creatura, vetera transierunt: ecce facta sunt omnia nova:

Hymnus, Aurōra. 370.

¶ Salvum fecit Dominus Christum suum: ¶ Exaudiet illum de cœlo sancto suo. *Pf. 19.*

Ad Benedictus. Ant. 3. d.
Nunc vado ad eum qui misit me, allelūia, allelūia: *Joan. 16.*

Oratio.

DEus, qui fideliū membra unius efficis voluntatis: da populis tuis id amare quod præcipis, id desiderare quod promittis; ut inter mundanas varietates ibi nostra fixa sint corda; ubi vera sunt gaudia; Per Dominum.

AD HORAS, Psalmi de Dominica. Cetera ut in Festis Temp. Pasch. 325. omisso Precibus, ¶. ¶. Oratio ante laborem quotidianum dico solitis.

Feria secundâ intra Hebd. IV. post Pascha. 369

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1546. Sess. 5.

de Ref. C. 2.

Quia Christianæ Reipublicæ necessaria est prædicatio Evangelii, & hoc est præcipuum Episcoporum munus; ita ut sancta Synodus omnes Episcopos, & alios Ecclesiarum Prælatos teneri per seipsum, si legitime impediti non fuerint, ad prædicandum sanctum Jesu Christi Evangelium.

AD VESPERAS.

Psalmi & Ant. de Dominica in Albis, ut suprà. 323.

Capitulum. Rom. 8.

Qui in carne sunt, Deo placere non possunt. Vos autem in carne non estis, sed in spiritu; si tamen Spiritus Dei habitat in vobis. Si quis autem Spiritum Christi non habet, hic non est ejus.

Hymnus, Forti regente. ut suprà, 329.

Ps. Memor esto verbi tui, Domine, R. In quo mihi spem dedisti. Ps. 118.

Ad Magnificat. Ant. 8. G. Expedi vobis ut ego vadam: si enim non abiero, Paraclætus non veniet ad vos; si autem abiero, mittam cum ad vos, allelûia. Joan. 16.

Oratio, ut suprà ad Laudet.

FERIA SECUNDA.

AD NOCT. Psalm. Benedic. 29. Quam magnificata sunt. 39. Sit gloria. 39.

De Epistola Catholica beati Jacobi Apostoli.

Lectio j. Cap. i.

OMne datum optimum, & omne donum perfectum, descendens à Patre luminum, apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio. Voluntarie enim genuit nos verbo veritatis; ut simus inquit aliquod creaturæ ejus. Scitis, fratres mei dilectissimi, sit autem omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum, & tardus ad iram; ira enim viri justitiam Dei non operatur. Propter quod abicientes omnem immunditiam, & abundantiam malitiæ, in mansuetudine suscipite inquit verbum, quod potest salvare animas vestras.

R. Confurge, Domine Deus, in requiem tuam, tu & arca fortitudinis tuæ, allelûia: * Domine Deus, ne avèrteris faciem Christi tui, allelûia, allelûia. Ps. Pater, venit hora; clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te: * Domine. 2. Paral. 6. Joan. 17. Lectio ij.

Estote autem factores verbi, & non auditores tantum, fallentes vosmet ipsos. Quia, si quis auditor est verbi, & non factor, hic comparabitur viro consideranti vultum patris sui in speculo; consideravit enim se, & abiit, & statim

372 *Feria quarta intra Hebdomadam post Pascha.*

didit Abraham Deo, & reputatum est illi ad iustitiam, & amicus Dei appellatus est. Videtis quoniam ex operibus iustificatur homo, & non ex fide tantum? Similiter & Rahab meretrix nonne ex operibus iustificata est, suscipiens nuntios, & aliam viam efficiens? Sicut enim corpus sine spiritu mortuum est, ita & fides sine operibus mortua est.

¶ Magna est gloria ejus in salutari tuo: gloriam & magnum decorem impones super eum; * Quoniam dabis eum, Domine, in benedictionem in seculum seculi, alleluia. ¶ Domino nostro & Salvatore Jesu Christo gloria, & nunc, & in diem eternitatis: Amen; * Quoniam. Gloria. * Quoniam. Ps. 20. 2. Petr. 3.

Ad Benedictus. Ant. 4. E. Si comortui sumus Christo, convivemus; si sustinabimus, & coregnabimus, alleluia. 2. Timoth. 2.

C A N O N.

Ex Concilio Vasslonensi tertio.

Anno 529. Can. 2.

SI Presbyter, aliqua infirmitate prohibente, per seipsum non potuerit predicare, sanctorum Patrum Homiliae a Diaconibus recitentur.

Ad Magnific. Ant. 8. G. Non loquetur a semetipso, sed quaecumque audiet loquetur; & quae ventura sunt, annuntiabit vobis, allel. Jo. 15.

FERIA QUARTA.

AD NOCT. Psalm. Confitebor tibi. 62. Miserere mei. 63. Ut quid. 63.

De Epistola Catholica beati Jacobi Apostoli.

Leccio 1. Cap. 3.

Nolite plures magistri fieri, fratres mei, scientes quoniam majus iudicium sumitis. In multis enim offendimus omnes. Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir: potest etiam freno circumducere totum corpus. Si autem equis freno in ora mittimus ad consentiendum nobis, & omne corpus illorum circumferimus. Ecce & naves, cum magnae sint, & a ventis validis minentur, circumferuntur a modico gubernaculo ubi imperus dirigentis voluerit. Ita & lingua modicam quidem membrum est, & magna exaltat,

¶ Confurge. 369.

Leccio 2.

Ecce quantus ignis quam magnam sylvam incendit! Et lingua ignis est, universitatis iniquitatis. Lingua constituitur in membris nostris, quae maculat totum corpus, & inflammat totam civitatem nostrae inflammationis a gehenna. Omnis enim natura bestiarum, & volucrum, & serpentium, & ceterorum, domantur, & domata sunt a natura humana; linguam autem nullus hominum domare potest: inquietum malum, plena veneno

Feria quinta intrà Hebdomadam IV. post Pascha. 373.

veneno mortifero. In ipsa benedicimus Deum & Patrem; & in ipsa maledicimus homines qui ad similitudinem Dei facti sunt. Ex ipso ore procedit benedictio, & maledictio. Non oportet, fratres mei, hac ita fieri. Numquid fons de eodem foramine emanat dulcem & amarum aquam? Numquid potest, fratres mei, ficus uvas facere, aut vitis ficus? Sic neque salsa dulcem potest facere aquam.

R. Super coelos. 370.

Lesio iij.

Quis sapiens & disciplinatus inter vos? Ostendat ex bona conversatione operationem suam in mansuetudine sapientiae. Quod si zelum amarum habetis, & contentiones sint in cordibus vestris, nolite gloriari, & mendaces esse adversus veritatem: non est enim ista sapientia defursum descendens; sed terrena, animalis, diabólica. Ubi enim zelus & contentio, ibi inconstantia & omne opus pravam. Quae autem defursum est sapientia, primum quidem pudica est, deinde pacifica, modesta, suavis, bonis consentiens, plena misericordia & fructibus bonis, non iudicans, sine simulatione. Fructus autem iustitiae in pace seminantur facientibus pacem.

R. Domine. 370.

Ad Benedictum. Ant. r. g.
Qui suscitavit Jesum Christum a mortuis, vivificabit
Pari Forma. Bles.

& mortalia corpora vestra, propter inhabitantem Spiritum eius in vobis, alleluia. *Rom. 8.*

C A N O N.

Ex Statutis Francisci Harlæi Parisiensis Archiepiscopi.

Anno 1673. art. 8.

Omnes Pastores, Vicarii, & Sacerdotes qui minere aliquo in Dioecesi nostra funguntur, semel quovis mense convenient ad ecclesiasticas Collationes; ut in doctrina, pietatis, & ecclesiasticarum caeremoniarum tractandis argumentis, necnon catechismus, homiliis, concionibus exercentur.

Ad Magnificat. Ant. r. f.
Ille me clarificabit, quia de meo accipiet & annuntiabit vobis, alleluia. *Joan. 26.*

FERIA QUINTA.

AD NOCT. Psalm. Exultate. 78.
Beata gens. 78.

De Epistola Catholica beati Jacobi Apostoli.

Lesio i. Cap. 4.

Unde bella & lites inter vobis? Nonne hinc, ex concupiscentiis vestris quae militant in membris vestris? Concupiscitis, & non habetis: occiditis, & zelatis, & non potestis adipisci: litigatis, & belligeratis, & non habetis, propter quod non postulatis. Petitis, & non accipitis; eo quod male petatis, ut in concupiscentiis vestris insumatis. Adulteri, nescitis quia amicitia huius mundi

R.

374 *Feria sexta intra Hebd. IV. post Pascha.*

inimica est Dei? Quicumque ergo voluerit amicus esse seculi hujus, inimicus Dei constituitur.

Ps. Cantate. 371.

Lection ij.

AN putatis quia inaniter Scriptura dicat: Ad invidiam concupiscit spiritus qui habitat in vobis? Majorem autem dat gratiam. Propter quod dicit: Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. Subditi ergo estote Deo; resistite autem diabolo, & fugiet a vobis. Appropinquate Deo, & appropinquabit vobis. Emundate manus, peccatores; & purificate corda, duplices animo. Miseri estote, & lugete, & plorate. Risus vester in luctum convertatur, & gaudium in moerorem. Humiliamini in conspectu Domini, & exaltabit vos.

Ps. Salvum fecit. 371.

Lection iij.

Nolite deträhre alterutrum, fratres. Qui deträhit fratri, aut qui judicat fratrem suum, deträhit legem, & judicat legem. Si autem judicas legem, non es factor legis, sed iudex. Unus est legislator & iudex, qui potest perdere & liberare. Tu autem quis es, qui iudicas proximum? Ecce nunc qui dicitis: Hodie, aut crastino ibimus in illam civitatem, & faciemus ibi quidem annum, & mercabimur, & lucrum faciemus; qui ignoratis quid erit in crastino.

Quæ est enim vita vestra? Vapor est ad modicum patrens, & deinceps exterminabitur; pro eo ut dicatis: Si Dominus voluerit; &: Si vixerimus, faciemus hoc aut illud. Nunc autem exultatis in superbis vestris. Omnis exultatio talis maligna est. Scienti igitur bonum facere, & non facienti, peccatum est illi.

Ps. Magna est. 372.

Ad Benedictus. Ant. 1. g.
Baptizabimini Spiritu sancto non post multos hos dies, alleluia. *Aff. 1.*

C A N O N.

Ex Concilio Aquisgranensi.

Anno 816. Can. 23.

Prima prudentiæ virtus est, eam quam docere oporteat, æstimare personam. Rûdibus pópulis, seu carnalibus, plana atque communia, non summa atque ardua prædicanda sunt; ne immensitate doctrinæ opprimantur potius quam instruantur.

Ad Magnificat. Ant. 3. c.
Omnia quæcumque habet Pater, mea sunt: propterea dixi quia de meo accipiet, alleluia. *Joan. 16.*

FERIA SEXTA.

AD NOCT. Psalm. Quid gloriaris. 93. Exaudi. 93. Vespere. 94.

De Epistola Catholica beati Jacobi Apostoli.

Lection j.

Cap. 5.

AGite nunc, divites & plorate, ululantes in miseriis vestris quæ adveniant vobis. Divites

vestra putrefactæ sunt, & vestimenta vestra à tineis comesta sunt. Augur & argentum vestrum æruginavit, & ærugo eorum in testimonium vobis erit, & manducabit carnes vestras sicut ignis. Thesaurizastis vobis iram in novissimis diebus. Ecce merces operariorum qui messuerunt regiones vestras, quæ fraudata est à vobis, clamat; & clamor eorum in aures Domini sabaoth introivit. Epulati estis super terram, & in luxuriis enutristis corda vestra in die occisionis. Addixistis & occidistis justum, & non resistit vobis.

R. Confurge. 369.

Letitio ij.

Patientes igitur estote, fratres, usque ad adventum Domini. Ecce agricola expectat pretiosum fructum terræ, patienter ferens, donec accipiat temporaneum & serotinum. Patientes igitur estote & vos, & confirmate corda vestra, quoniam adventus Domini appropinquavit.

R. Super cælos. 370.

Letitio iij.

Nolite ingemiscere, fratres, in alterutrum; ut non iudicemini. Ecce iudex ante januam assistit. Exemplum accipite, fratres, exitus mali, laboris & patientiæ, Prophetas qui locuti sunt in nomine Domini. Ecce beatificamus eos qui sustinuerunt. Sufferentiam Job

audistis, & finem Domini vidistis, quoniam misericors Dominus est & miserator.

R. Domine. 370.

Ad Benedictus. Ant. 8. G.

Sedete in civitate, quoad usque induamini virtute ex alto, alleluia. Luc. 24.

C A N O N.

Ex Statutis Odonis de Solfaco, Parisiensis Episcopi.

Ante annum 1208. Synodo posteriori.

Precipitur Sacerdotibus, ut frequenter Dominicis diebus & aliis Festivis, in aliqua parte sermonis proponant fideliter populo Symbolum fidei, & eis diligenter distinguant articulos fidei, & in singulis confirmant populum auctoritatibus & rationibus sacre Scripturæ, pro posse suo, propter hæreticos.

AD VESPERAS.

Fis à Capitulo de Beata, nisi sit Festum Semiduplex, aut supra,

S A B B A T O

AD NOCT. Psalm. Beatus. 109. Audite. 110. Ne timueris. 111.

De Epistola Catholica beati Jacobi Apostoli.

Letitio j. Cap. 5.

Ante omnia, fratres mei, nolite jurare neque per cælum, neque per terram, neque aliud quodcumque juramentum. Sit autem sermo vester: Est, est: Non, non; ut non sub iudicio decidatis. Tristatur aliquis vestrum? Oret.

R ij

Abquo animo est? Psallat. Infirmatur quis in vobis? Inducat Presbyteros Ecclesie; & orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini: & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus; & si in peccatis sit, remittentur ei.

Lectio ij.

Confitemini ergo alterutrum peccata vestra, & orate pro invicem ut salvemini; multum enim valet deprecatio iusti assidua. Elias homo erat similis nobis passibilis: & oratione oravit ut non plueret super terram, & non pluit annos tres & menses sex. Et rursus oravit; & cœlum dedit pluviam, & terra dedit fructum suum. Fratres mei, si quis ex vobis erraverit a veritate, & converterit quis eum, scire debet quoniam qui converti fecerit peccatorem ab errore viæ suæ, salvabit animam ejus a morte, & operiet multitudinem peccatorum.

C A N O N.

Ex Concilio Colonienfi.

Ann. 1536. Can. 23.

Concionatores Sanctorum historiis ne nimis diu immorentur: quin potior pars Evangelio detur & Epistolæ explicandis. Quod si fabulosa videbitur historia, ne attingant quidem; si verisimilis, leviter: eaque decerpant quæ imitanda videantur. Miracula quoque ne impudenter jactentur.

nisi quæ Scripturis prædita, aut à non levibus Scriptoribus summâ cum historiæ fide tradita sunt.

AD VESPERAS.

Psalmi de Sabbato sub sola

Antiph. 4. d. Deus & Dominum suscitavit; & nos suscitabit per virtutem suam, allelûia. 1. Cor. 6.

Capitulum. Act. 17.

Paulus disserēbat Judæis de Scripturis, adaperiens & insinuans quia Christum oportuit pati, & resurgere à mortuis; & quia hic est Jesus Christus.

Hymnus, Forti. 329.

Non moriar, sed vivam.
Et narrabo opera Domini. *Pf. 117.*

Ad Magnificat. Ant. 6. F.

David appositus est ad patres suos, & vidit corruptionem: quem verò Deus suscitavit à mortuis, non vidit corruptionem, allelûia. *Act. 13.*

Oratio, ut infra ad Laudes.

DOMINICA V.

post Pascha.

AD NOCTURNUM.

Invitat. Auctorem vitæ quem Deus suscitavit à mortuis, * Venite, adorémus, allelûia. Act. 3.

Pf. 94. Venite. 2.

Hymnus, Adesce. 323.

Tres Psalmi è II. Nocturno Dominica, ut in Psalterio. 4. sub sola Ant. 8. c. Christus mortuus est pro peccatis nostris, & sepultus est, & resurrexit tertiâ die secundum Scripturas, allelûia. 1. Cor. 15.

✠. Cor meum & cato mea exultaverunt. *R.* In Deum vivum. *Pf.* 83.

Incipit Epistola prima beati Petri Apostoli.

Lectio 1. Cap: 1.

Petrus Apostolus Jesu Christi, electis advenis dispersionis Ponti, Galatiæ, Cappadociæ, Asiæ, & Bithyniæ, secundum præscientiam Dei Patris, in sanctificationem Spiritus, in obedientiam, & asperionem sanguinis Jesu Christi; Gratiā vobis, & pax multiplicetur. Benedictus Deus & Pater Domini nostri Jesu Christi, qui secundum misericordiam suam magnam regeneravit nos in spem vivam per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis, in hereditatem incorruptibilem, & incontaminatam, & immarcescibilem, conservatam in cælis in vobis qui in virtute Dei custodimini per fidem in salutem, paratam revelari in tempore novissimo. In quo exultabitis, modicum nunc si oportet contristari in variis tentationibus; ut probatio vestræ fidei multo pretiosior auro (quod per ignem probatur) inveniatur in laudem, & gloriam, & honorem, in revelatione Jesu Christi, quem, cum non videritis, diligitis: in quem nunc quoque non videntes creditis; credentes autem exultabitis lætitiā inenarrabili & gloriā; reportantes finem f-

dei vestræ, salutem animarum. De qua salute exquisierunt atque scrutati sunt Prophetæ, qui de futura in vobis gratia prophetaverunt: scrutantes in quod vel quale tempus significaret in eis Spiritus Christi, præhūntians eas quæ in Christo sunt passiones, & posteriores glorias: quibus revelatum est, quia non sibi metipsis, vobis autem ministrabant ea quæ nunc nuntiata sunt vobis per eos qui evangelizaverunt vobis, Spiritu sancto misso de cælo, in quem desiderant Angeli prospicere.

R. Bonæ Dōminus: in seculum misericordia ejus, allelūia. * Dicant qui redempti sunt a Dño, allelūia, allelūia. *Ps.* Non corruptibilibus, auro vel argento, redempti estis; sed pretioso sanguine Agni immaculati Christi. * Dicant. *Pf.* 106. 1. *Petr.* 1. Sermo sancti Cæsarii Arelatensis Episcopi.

Hom. 37. de Litan.

Lectio 2.

Ecce, fratres dilectissimi, dies sancti & spiritales adveniunt. In istis tribus diebus, quos regulariter in toto mundo celebrat Ecclesiā, nullus se a sancto conventu subducit; quia per totum annum nobis peccatorum vulnera subreperunt. In istis tribus diebus fideliter ad Ecclesiam curramus, & contrito corde, vel humiliato corpore, Dei misericordiam deprecemur; ut omnium peccatorum no-

R. iij

strorum vûlnera, isto triduâ-
no compunctiônis medica-
mento, ad sanitatem pristinam revocemus. Convivola
nobis etiam quadragesimali
ordine preparamus; & ma-
gis, legendo, & psallendo,
vel orando, animabus nostris
spiritaes epulas, quam cor-
porales delicias requiramus.
Audite ergo me, fratres,
rogantem: audite paternâ
pietate admonentem, ut vo-
bis Deus, & in hoc sæculo sa-
nitatem corporum, ubertatem
fructuum, & peccatorum
indulgentiâ tribuat, & in
futuro ad æterna præmia fe-
liciter pervenire concedat.

R. Spiritus adjuvat infir-
mitatem nostram: nam quid
orémus, sicut oportet, nesci-
mus; sed * Ipse Spiritus pos-
tulat pro nobis gemitibus
inennarrabilibus, alleluia, al-
leluia. *Ps.* In die illa, dicit
Dominus, effundam super
domum David, & super ha-
bitatores Jerusalem spiri-
tum gracie & precum: * Ip-
se. *Rom.* 8. *Zach.* 13.

*Lectio sancti Evangelii se-
cundum Joannem.*

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo tempore; Dixit Je-
sus discipulis suis: Amen,
amen dico vobis; si quid
petieritis Patrem in nomine
meo, dabit vobis. Et reliqua.

*Homilia sancti Augustini
Episcopi.*

In Joan. Tract. 102. n. 1.

JAm dictum est in superio-
ribus hujus Domini ser-
mônis partibus, propter

eos qui nonnulla petunt à
Patre in Christi nomine,
nec accipiunt, non peti in
nomine Salvatoris quidquid
petitur contra rationem salu-
tatis. Non enim sonum lit-
terarum ac syllabarum,
sed quod sonus ipse signifi-
cat, & quod eo sono recte
ac veraciter intelligitur, hoc
accipiendus est dicere, cum
dicit, In nomine meo. Unde
qui hoc sentit de Christo
quod non est de unico Dei
Filio sentiendum, non petit
in ejus nomine, etiam si non
taceat litteris ac syllabis Chri-
stum; quoniam in ejus no-
mine petit, quem cogitat
cum petit. Qui verò quod est
de illo sentiendum sentit,
ipse in ejus nomine petit;
& accipit quod petit, si non
contra suam salutem sem-
piternam petit. Accipit autem,
quando debet accipere.
Quædam enim non negan-
tur; sed ut congruo dentur
tempore, differuntur. Usque
modo, inquit, non petistis
quidquam in nomine meo:
petite, & accipietis, ut gau-
dium vestrum sit plenum.
Hoc quod dicit gaudium ple-
num, profecto non carnale,
sed spiritale gaudium est; &
quando tantum erit, ut ali-
quid ei jam non sit adden-
dum, procul dubio tunc erit
plenum. Quidquid ergo pe-
titur quod pertineat ad hoc
gaudium consequendum, hoc
est in nomine Christi peten-
dum, si divinam intelligi-
mus gratiam, si vere beatam

poscimus vitam. Quidquid autem aliud petitur, nihil petitur; non quia nulla omnino res est, sed quia in tantæ rei comparatione quidquid aliud concupiscitur, nihil est.

¶. Usque modò non peristis quidquam in nómine meo: * Pétite, & accipietis, ut gáudium vestrum sit plenum, allelúia, allel. *¶. Voluntatem timéntium se faciet Dóminus, & deprecatió-nem eórum exáudiet: * Pétite. Glória.* Pétite. Joan. 16. Ps. 144. Te Deum.*

¶. Sacerd. Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me; &c. Nec delectasti inimicos meos super me. Ps. 29.

AD LAUDES.

Antiph. ut supra, 342.

Capitulum. 1. Joan. 3.

Caríssimi; Si cor nostrum non reprehenderit nos, fidúciám habémus ad Deum: & quidquid petierimus, accipiemus ab eo; quóniam mandáta ejus custodimus, & ea quæ sunt plácita coram eo facimus.

Hymnus, Auróra. 324.

¶. Desidérium páuperum exáudivit Dóminus: &c. Præparatió-nem cordis eórum audívit auris tua. Ps. 9.

Ad Benedictus. Ant. 1. D. Amen, amen dico vobis: Si quid petieritis Patrem in nómine meo, dabit vobis, allelúia. Joan. 16.

Oratio.

Deus, à quo bona cuncta procedunt: largire supplicibus tuis, ut cogité-

mus, te inspirante, quæ recta sunt, & te gubernante, bædem faciámus; Per.

AD HORAS, Psalmi de Dominica. Cetera ut in Feriis Temp. Pasch. 325. omis-sæ Presibus, ¶. ¶. & Oratió-ne ante laborem quotidianum dici solitis.

C A N O N.

Ex Concílio Aurelianensí. *Apud Ivon. Carnot. Decr.*

p. 2. C. 120.

Oportet ut in diébus Dóminicis vel Festivis, post sermónem Missarum intrá solémnia hábitum, plebem Sacerdos amónear ut in commúni pro diversis necessitatibus preces fundant ad Dóminum pro Rege, & Episcopis, & Rectóribus Ecclesiárum, pro pace, pro peste, & pro infirmis qui in ipsa Paróchia lecto decumbunt, pro nupér defunctis, in quibus singulatim precibus plebs Oratió-nem Dóminicam sub siléntio dicat: Sacerdos verò oratió-nes ad hæc pertinentes per singulas admonitió-nes solémniter expleat, & post hæc sacra celebrétur oblátio.

AD VESPERAS.

Psalmi & Ant. de Dominica in Albis, ut supra. 323.

Capitulum. 1. Joan. 5.

Creditis in nómine Filii Dei: & hæc est fidúcia quam habémus ad Deum; quia quodcumque petierimus secundum voluntatem ejus, audit nos. Et

scimus quia audit nos, quidquid petierimus: scimus quoniam habemus petitiones quas postulamus ab eo.

Hymnus, Forti. 329.

V. Oculi Domini super justos, *R.* Et aures ejus in preces eorum. *Pf. 33.*

Ad Magnificat. Ant. 4. E. In nomine meo petetis, & non dico vobis quia ego rogabo Patrem de vobis: ipse enim Pater amat vos, quia vos me amatis, & credidistis quia ego à Deo exivi, alleluia. *Joan. 16.*

Oratio, ut supra ad Laudes.

FERIA SECUNDA

In Rogationibus.

¶ Hoc triduo, si occurrat Festum Duplex vel Semiduplex, de eo fiet Officium cum Commemoratione Feria ad Officium Nocturnum & ad Laudes tantum. Tuncque prima Lectio erit de Scriptura occurrente, duabus in unam junctis: ij. Lectio erit de Festo: iij. denique de Evangelio & Homilia Feria cum suo Responsorio Evangelico.

De Festo autem Simplici occurrente fiet tantum Commem.

AD NOCT. Psalm. Confitemini. 30. Vocavit. 31. Misit. 31.

De Epistola prima beati Petri Apostoli.

Lectio j. Cap. i.

Succincti lumbos mentis vestrae, sobrii perfecti sperate in eam quae offertur vobis gratiam, in revelationem Jesu Christi: qua-

si filii obedientiae, non configurati prioribus ignorantiae vestrae desiderijs; sed secundum eum, qui vocavit vos, Sanctum, & ipsi in omni conversatione sancti sitis; quoniam scriptum est: Sancti eritis, quoniam ego sanctus sum. Et si Patrem invocatis eum qui sine acceptione personarum judicat secundum uniuscujusque opus, in timore incolatus vestri tempore conversamini.

R. Consurge. 369.

Lectio ij.

SCientes quod non corruptibilibus, auro vel argento, redempti estis de vana vestra conversatione paterna traditionis; sed pretioso sanguine quasi agni immaculati Christi, & incontaminati; praecogniti quidem ante mundi constitutionem, manifestati autem novissimis temporibus propter vos, qui per ipsum fideles estis in Deo qui suscitavit eum à mortuis, & dedit ei gloriam, ut fides vestra & spes esset in Deo. Animas vestras castificantes in obedientia caritatis, in fraternitatis amore, simplici ex corde invicem diligite attentius; renati non ex semine corruptibili, sed incorruptibili per verbum Dei vivi & permanentis in aeternum. Quia omnis caro ut fenum, & omnis gloria ejus tanquam flos feni: exaruit fenum, & flos ejus decidit; verbum autem Domini manet in aeternum.

Hoc est autem verbum quod evangelizatum est in vos.

R. Super coslos. 370.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio iij. Cap. 11.

IN illo tempore; Alit Jesus ad discipulos suos: Quis vestrum habebit amicum, & ibit ad illum media nocte, & dicet illi: Amice, comoda mihi tres panes? Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Epist. 130. quæ est ad Probam.

Qui novit bona data dare filiis suis, petere nos & querere & pulsare compellit. Ac per hoc, & quod ait Apostolus, Sine intermissione orare; quid est aliud, quam beatam vitam quæ nulla nisi æterna est, ab eo qui eam solus dare potest, sine intermissione desiderare? Semper ergo hanc à Domino Deo desideremus, & orémus semper. Sed ideo ab aliis curis atque negotiis, quibus ipsum desiderium quodammodo tepescit, certis horis ad negotium orandi mentem revocamus, verbis orationis nos ipsos admonentes in id quod desideramus, intendere; ne quod tepescere coepit, omnino frigescat; & penitus extinguatur; nisi crebrius inflammetur. Quæ cum ita sint, etiam cum dñi orare facias, id est, cum alia bonarum & necessariorum actio-
num non impediatur offi-

cia, quamvis & in eis, ut dixi, desiderio illo semper orandum sit, non est improbum nec inuicite. Neque enim, ut nonnulli putant, hoc est orare in multiloquio, si diutius oratur. Aliud est sermo multus, aliud diuturnus affectus. Absit ab oratione multa locutio; sed non desit multa precatio, si fervens perseverat intentio. Nam multum loqui, est in orando rem necessariam superfluis agere verbis: multum autem precari, est ad eum quem precamur, diuturnâ & piâ cordis excitatione pulsare. Nam plerumque hoc negotium plus gemitis quam sermonibus agitur, plus fletu quam affatu.

R. Pèrite, & dabitur vobis: quærite, & inveniètis: * Pulsate, & aperiètur vobis, allelùia, allelùia. R. Invocabitis & orabitur me, & ego exaudiam vos: quæretis me, & inveniètis: * Pulsate. Glòria Patri. * Pulsate.

Luc. 11. Jerem. 29.

Non dicitur Te Deum.

Reliqua ut in Feriis Temporis Paschalis, suprâ. 324. exceptis qua sequuntur.

Ad Benedictus. Ant. 7. d.

Quis ex vobis patrem petit panem; numquid lapidem dabit illi? allelùia. *Luc. 11.*

Oratio.

Presta, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui in afflictione nostra de tua pietate confidimus, cuncta adversa omnia tua semper

R. v.

protectione muniamur; Per
Dñm nostrum.

Et dicitur ad Horas dñi.

C A N O N.

Ex Concilio Aurelianensi
primo.

Anno 511. Can. 27.

Rogationes, id est, Li-
tánias ante Ascensio-
nem Dñi ab ómnibus
Ecclésiis placuit celebrari;
ita ut præmissam triduam
jejunium in Dominica
Ascensionis festivitatem sol-
vatur. Quo triduo nihiló-
minus omnes abstineant,
& Quadragesimalibus cibis
stantur. Clerici verò qui ad
hoc opus sanctum adesse
consumperint, secundum
arbitrium Episcopi, Ecclé-
sia suscipiant disciplinam.

Ad Magnificat. Ant. 1. D.

Si vos cum sitis mali, nostis
bona data dare filiis vestris;
quanto magis Pater vester
de celo dabit Spíritum bo-
num petentibus se? atteliua.

Inc. 11.

Oratio, Deus, à quo bona.
supra. 379.

FERIA TERTIA

In Rogationibus.

AD NOCT. Psalm. Deus,
judicium. 47. Reges Thar-
sis. 48. Misericordiam. 48.

De Epistola prima beati
Petri Apostoli.

Lectione 1. Cap. 21.

Deposcentes omnem
malitiam, & om-
nem dolum, & a-
mulaciones, & invidias,
& omnes detractiones, sicut
modò genti infantes; ratio-

nabile, sine dolo lac conet-
piscite; ut in eo crescatis in
salutem, si tamen gustastis
quóniam dulcis est Dñi-
nus. Ad quem accedentes,
lapidem vivum, ab homini-
bus quidem reprobatum, à
Deo autem electum & hono-
rificatum; & ipsi tanquam
lapides vivi superedificamini,
domus spiritalis, sacer-
dotium sanctum, offerre spi-
rituales hostias, acceptabiles
Deo per Iesum Christum.
Propter quod continet Scrip-
tura: Ecce pono in Sion la-
pidem sumenum angularem,
electum, pretiosum; & qui
considerit in eum, non con-
fundetur. Vobis igitur he-
nor credentibus; non cre-
dentibus autem lapis quem
reprobaverunt edificantes,
hic factus est in caput anguli:
& lapis offensionis & petra
scándali his qui offendunt
verbo; nec credunt in quod
& positi sunt.

Ep. Cantate. 371.

Lectione 2. Cap. 22.

Carissimi, obsecro vos
tanquam advenas & pè-
grinos abstinere vos à car-
nallibus desideriis que mi-
litant adversus animam,
conversationem vestram in-
ter gentes habentes bonam;
ut in eo quod decrevant de
vobis tanquam de malefa-
ctoribus, ex bonis operibus
vos considerantes, glorifi-
cent Deum in die visitatio-
nis. Subiecti igitur estote
omni humane creaturæ præ-
ter Deum, sive regi, quæ

præcellenti; siue ducibus, tanquam ab eo missis ad vindictam malefactorum, laudem verò bonorum; quia sic est voluntas Dei, ut beneficientes obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam: quasi liberari, & non quasi velamen habentes malitiæ libertatem, sed sicut servi Dei.

R. Saluum fecit. 371.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio iij. Cap. 11.

IN illo tempore; Factum est cum esset Jesus in quodam loco orans, ut cessavit, dixit unus ex discipulis ejus ad eum: Domine, doce nos orare. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Epist. 130. qua est ad Probam.

Hoc quod in Dominica oratione positum est, tam late patet, ut homo Christianus in quolibet tribulatione constitutus, in hoc gemitus edat, in hoc lacrymas fundat, hinc exordietur, in hoc immoretur, ad hoc terminet orationem. His enim verbis res ipsas memoriam nostrae commendari oportebat. Nam quælibet alia verba dicimus, quæ affectus orantis, vel precedendo format ut clareat, vel consequendo attendit ut crescat, nihil aliud dicimus quam quod in ista Dominica oratione positum est, si recte & congruenter oramus,

Quisquis autem id dicit quod ad istam Evangelicam preceam pertinere non possit; etiam si non illucit orat, carnaliter orat. Quod nescio quemadmodum non dicatur illicite, quandoquidem spiritu renatos non nisi spiritualiter decet orare. Unde liberum est quidem aliis atque aliis verbis eadem tamen in orando discere; sed non debet esse liberum illa discere. Qui dicit in oratione, verbi gratia, Domine, multiplica divitias meas; aut, Da mihi tantas, quantas illi vel illi dedisti; aut, Honores meos auge, & hæc dicit habens eorum concupiscentiam, non id attendens, ut ex his secundum Deum proficiat hominibus: puto eum non invenire in oratione Dominica quo possit hæc vota coapere. Quamobrem pudeat saltem petere, quæ non pudet cupere; aut si & hoc pudet, sed cupiditas vincit, quanto melius hoc petitur, ut etiam ab isto cupiditatis malo liberet; cui dicitur: Libera nos à malo.

R. Cum stabis ad orandum, dimittite si quid habetis adversus aliquem; * Ut & Pater vester qui in cælis est, dimittat vobis peccata vestra, alleluia, allelunia. P. Miserationes facite, universi cum fratre suo &c. malum vir fratri suo non cogitet in corde suo; * Ut Gloria. * Ut. Marc. 11. Zach. 7.

Dicitur Te Deum.

R. vj

Ad Benedictus. Ant. 2. D.
Dicit unus ex discipulis ad
Jesum: Dómine, doce nos
orare, allelúia. *Luc. 2. 1.*

Oratio.

EXcita, Dómine, tuorum
corda fidélium; ut sacris
intenta doctrinis, quod pre-
centur intélligant, & pe-
tendo perseveranter, obti-
neant; Per. *Et dicitur ad*
Horas diei.

C A N O N.

Ex Concílio Augustáno.

Anno 1548. Can. 23.

POpulum scúlò moneant
Párochi, ne ceremónias
religiosíssimè institútas in
abúsúm vertant; sed ipsis ad
pietátem exercendam atan-
tur, atque ut Processiões sint
graves, ordinátæ, honestæ,
& christiáná religióne dignæ.

Ad Magnificat. Ant. 7. d.
Cum oráris, dicite: Pater,
sanctificétur nomen tuum,
allelúia. *Luc. 1. 1.*

Oratio, Deus, à quo bona.
suprà, 379.

FERIA QUARTA

In Rogationibus,

VIGILIA ASCENSIONIS.

Simplex.

AD NOCT. Psalm. Attén-
dite. 64. Filii Ephrem. 64.
Tránsulit. 65.

De Epístola prima beáti Pe-
tri Apóstoli.

Lectio 1. Cap. 2.

OMnes honoráte: fra-
ternitátem diligite: Deum timéte: re-
gem honorificáte. Servi,
súbditi estóte in omni timó-
re dómínis, non tantúm

bonis & modestis, sed etiam
dyscolis. Hæc est enim grá-
tia, si propter Dei conscien-
tiam sústinet quis tristitias,
pátiens injuste. Quæ enim
est glória, si peccantes &
colaphizáti suffertis? Sed si
bene facientes patienter su-
stinétis, hæc est grácia apud
Deum: in hoc enim vocáti
estis; quia & Christus passus
est pro nobis, vobis relin-
quens exemplum, ut sequá-
mini vestigia ejus.

R. Consurge, Dómine
Deus. 369.

Lectio 1j.

Cap. 3.

ET quis est qui vobis nó-
ceat, si boni æmulató-
res fuéritis? Sed & si quid
patimini propter justitiam,
beáti. Timórem autem eó-
rum ne timuéritis, & non
courturbémini. Dóminum
autem Christum sanctificáte
in córdibus vestris, paráti
semper ad satisfactiónem
omni poscenti vos. ratiónem
de ea, quæ in vobis est, spe:
sed cum modéstia, & timó-
re, conscientiam habentes
bonam; ut in eo quód
détrahunt vobis, confun-
dantur qui calumniantur
vestram bonam in Christo
conversatiónem. Mélius est
enim benefacientes (si vo-
luntas Dei velit) pati quàm
malefacientes; quia & Chri-
stus semel pro peccátis no-
stris mórtuus est, iustus pro
injustis, ut nos offerret Deo,
mortificátus quidem carne,
vivificátus autem spíritu.

R. Super cælos. 370.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 17.

In illo tempore; Sublevatis Jesus oculis in coelum, dixit: Pater, venit hora, clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

In Joan. Evang. Tract. 104.

Clarificatum à Patre Filium nonnulli accipiunt in hoc quod ei non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit eum. Sed si passione clarificatus dicitur, quanto magis resurrectione? Nam in passione magis ejus humilitas quam claritas commendatur, Apóstolo teste qui dicit: Humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Deinde sequitur, & de ejus clarificatione jam dicit: Propter quod & Deus illum exaltavit, & donavit ei nomen quod est super omne nomen; ut in nomine Jesu omne genu flectatur, coelestium, terrestrium, & infernorum; & omnis lingua confiteatur quia Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris. Hæc est clarificatio Domini nostri Jesu Christi, quæ ab ejus resurrectione sumpsit exordium.

Be. Pater, ego te clarificavi super terram; opus consummavi, quod dedisti mihi ut faciam. * Et nunc clarifica me tu, Pater, apud te-

metipsum claritate quam habui priusquam mundus esset apud te, allelúia, allelúia. **Ps.** Ostende hodie quia tu es Deus Israel, & ego servus tuus, & juxta præceptum tuum fecit omnia. * Et nunc. Glória Patri. * Et nunc. *Joan. 17. 3. Reg. 18.*

Dicitur Te Deum.

Ad Benedictus. Ant. 1. D.

Pater, non pro mundo rogo, sed pro his quos dedisti mihi, quia tui sunt; & jam non sum in mundo, & hi in mundo sunt, & ego ad te venio, allelúia. *Joan. 17.*

Oratio.

Presta, quæsumus, omnipotens Deus, ut nostræ mentis intentio, quod venturæ solemnitatis auditor ingressus est, semper intendat; & quò fide pergit, conversatione perveniat; Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. *Et dicitur ad Horas diei.*

AD HORAS, ut in Feriis Temporis Paschalis, super. 329.

C A N O N.

Ex Concilio Turonensi.

Anno 1582.

Certis testimoniis cum didicerimus, plerisque in Parochiis pravam illam invaluisse consuetudinem, ut in Litaniis & Processionibus quæ supplicandi & preces offerendi gratiâ ab antiquis Patribus institutæ sunt, misceantur ludi, joci, choræ, comestiones, &

aliæ ridiculæ actiones, unde hujusmodi in suis Parochiis
 contentiones oriuntur; Ec- fieri sinant; imò magis suos
 clesiarum Parochialium re- Parochianos ab his abstinere,
 ctiores, quantum possumus, etiam sub anathematis poe-
 in Domino hortamur, ne na moneant.

IN ASCENSIONE DOMINI.

ANNUALE-MAJVS.

IN I. VESPERIS.

Psalms de Feris.

Ant. Quis ascendit in cœ-
J. lum atque descen-
dit? quis suscitavit omnes
terminos terræ? Quod no-
men est ejus, si nosti? alle-
luia. *Prov. 30.*

Ans. 7. a. Non est Deus
alius, ut Deus ascensor cœli.
Magnificentiâ ejus discun-
t nubes: habitaculum ejus
sursum, alleluia. *Dent. 32.*

Ans. 3. a. Ascendet pan-
dens iter ante eos: & tran-
sibit rex eorum coram ipsis,
& Dominus in capite eô-
rum, alleluia. *Mic. 2.*

Ans. 5. C. Ecce intelliget,
exaltabitur & elevabitur, &
sublimis erit valde, alleluia.
Is. 52.

Ans. 4. D. Stabant pedes
ejus in die illa super mon-
tem olivæ, qui est contra
Jerusalem ad orientem, al-
leluia. *Zach. 14.*

Capitulum.

Act. 3.

Predicatus est vobis Je-
sus Christus, quem oportet
quidem cœlum suscipere,
usque in tempora restitutiô-
nis omnium, quæ locutus
est Deus per os sanctorum
suorum à sæculo Prophetarum.

Ans. Attollite portas, prin-
cipes, vestras; & elevamini,

portas æternales, alleluia; &
introsbit Rex gloriæ. * Quis
est iste Rex gloriæ? † Do-
minus virtutum ipse est Rex
gloriæ, alleluia, alleluia.
¶. Nunc Principem Deûs
exaltavit dexterâ suâ. * Quis.
Glória Patri. † Dominus.
Ps. 23. Ab. 5.

Hymnus.

O Pas peregristi tuum:
Te, Christe, victorem
necis,

Æterna, quam reliqueras,
Cœlo reposcit glória.

Jam nube vectus fulgidâ
Terras jacentes despicias:
Educta longo carcere

Regem sequuntur ægmina,
Mirante turmâ Cœlitum,
Panduntur æternæ fores;
Ovansque sublimem Patris
Homo Deus scandis thro-
num.

Ille pater bonus, pater noster,
Pacis sequester, quem tua
Semel profudit caritas,
Offerre pargis sanguinem.

Illino adornas & foves
Ecclesiâ sponsus tuam;
Cunctisque vitam dividis,
Infusa ceu mens, artubus.

Illinc tot inter prælia
Periclitantem sustines,
Das militanti vincere,
Palmam triumphanti paras.

Quo, Christe, præcedis
caput,

Hac integram corpus vocas :

Vestigiis tritam tuis

Pac membra sectentur viam.

¶ Qui victor ad coelum
redis,

Jesu, tibi sit glória

Cum Patre, cumque Spíritu,

In sempiterna secula.

Amen.

¶ *Hac Doxologia dicitur usque ad Vigiliam Pentecostes exclusivè, in fine Hymni. hujus metri, nisi aliter notetur.*

¶ Regnabit Deus super gentes : R. Deus sedet super sedem sanctam suam.

Ps. 46.

Ad Magnificat. Ant. 7. G.

Ecce cum núbibus cœli quasi Filius hominis veniebat, & usque ad Antiquum diærum pervénit, & in conspectu ejus obtulerunt eum : & dedit ei potestatem, & honorem, & regnum, allelúia.

Dan. 7.

Oratio.

Presta, quæsumus, Domine, ut qui super terram exules tenémur pondere corporis, euntem in coelum Filium tantum sequámur passibus amoris; Qui tecum vivit & regnat.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 3. a. Lucerna civitatis est Agnus; & ambulábunt gentes in lumine ejus, allelúia. *Apo. 21.*

Ad Nunc dimittis. Ant. 1. a.

Scimus quóniam, cum apparuerit, similes ei érimus; quóniam vidébimus eum sicuti est, allelúia. *1. J. 3. 1. 3.*

AD NOCTURNUM.

Invit. Allelúia. Dominum

Jesum euntem in coelum,

* Venite, adorémus, allelúia. *Ant. 1.*

Ps. 94. Venite. 2.

Hymnus.

Promissa, tellus, concipe gaudia;

Te fausta cœlo conciliat dies:

Deus tumentes ponet iras:

Sancta tuus Mediátor intrat.

Tu, Christe, victor mortis & inferi,

Cruóre partam súcipe glóriam;

Præcede, regna, sume sceptrum:

Subjicitur tibi totus orbis.

Quid obstupentes suspicitis polo

O vos, euntem, discipalè, Deum;

Ut nunc redemptor scandit astra,

Sic veniet metuendus ultor.

O Christe, dextræ qui Patris assides,

Fac nos triumpho participes tui:

Certamen urget: mitissemus,

Et, duce te, superemus hostem.

Laus summa Patri, qui Genitum polo

Pacis perennis súscipit obfidem:

Laus, qui triumphat, summa Nato:

Par tibi laus, utriusque Nexus. Amen.

In Ps. Dómine, Dóminus noster. 38. *Ant.* 5. C. Eleváta est magnificéntia tua super cœlos, Deus, allelúia.

In Ps. In Dómino confido. 76. *Ant.* J. Dóminus in templo sancto suo: Dóminus in cœlo, allelúia.

In Ps. Cœli enarrant. cum sua divissione, 47. *Ant.* 7. d. A summo cœlo egressio ejus, & occursum ejus usque ad summum ejus, allelúia.

Ps. Psállite Deo qui ascendit super cœlum cœli. *Ps.* Ad orientem. *Ps.* 67.

Pater noster. *Absol.* Bened. ut suprà post Psalterium.

De Actibus Apostolorum.

Lectio ij. Cap. I.

Dixit Jesus Apóstolis; Accipiétis virtutem supervenientis Spíritus sancti in vos, & éritis mihi testes in Jerúsalem, & in omni Judæa, & Samaría, & usque ad últimum terræ. Et cum hæc dixisset, vidéntibus illis, elevátus est; & nubes suscepit eum ab óculis eórum. Cumque intuerentur in cœlum euntem illum, ecce duo viri astitérunt juxta illos in véstibus albis, qui & dixerunt: Viri Galilæi, quid statis aspicientes in cœlum? Hic Jesus, qui assumptus est à vobis in cœlum, sic véniet quemádmodum vidistis eum euntem in cœlum. Tunc reversi sunt Jerosólymam à monte qui vocátur Olivéti, qui est juxta Jerúsalem, sabbati habens

iter. Et cum introissent in cenáculum, ascendérunt ubi manébant: Petrus & Joannes, Jacóbus & Andréas, Philippus & Thomas, Bartholomæus & Matthæus, Jacóbus Alphæi, & Simon Zelóres, & Judas Jacóbi. Hi omnes erant perseverantes unanimiter in oratione cum mulieribus, & María matre Jesu, & fratribus ejus.

Et Eduxit Jesus discipulos foras in Bethániam, & elevátis mânibus, benedixit eis; & factum est, * Dum benediceret illis, recessit ab eis, & ferebátur in cœlum, allelúia, allelúia. *Ps.* Sedébit Dóminus rex in æternum: Dóminus benedíctet pópulo suo in pace. * Dum. Glória. * Dum. *Luc.* 24. *Ps.* 28.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Serm. 2. de Ascens. Dñi.

Lectio ij.

Sicut in solemnitate Paschali resurrectio Dómini fuit nobis causa lætandi; ita Ascensio ejus in cœlos præsentium nobis est matéria gaudiorum, recoléntibus illum diem & ritè venerántibus, quo expléris omnibus quæ Evangélicæ prædicatióni & novi testaménti mysteriis congruébant, Dóminus noster Jesus Christus, quadragésimo post resurrectiónem die coram discipulis elevátus in cœlum, corporális præsentie modum fecit, mansúrus in Patria dextera, donec témpora multiplicandis Ecclésiæ filiis di-

vinitus præstituta peragantur, & ad iudicandos vivos & mortuos in eadem carne in qua ascendit, advéniat. Exultémus itaque, dilectissimi, gáudio spiritali; & digna apud Deum gratiarum actione lætantes, liberos cordis oculos ad illam altitudinem in qua Christus est, erigamus. Sursum vocatos ánimos desideria terræna non depriment; ad æterna prælectos peritura non occupent; viam veritatis ingressos fallaces illécebræ non retardent: & ita à fidelibus hæc temporalia decurrantur, ut peregrinari se in hac mundi valle cognoscant, in qua etiamsi quædam commoda blandiantur, non amplectenda nequiter, sed transcendenda sunt fortiter.

R. Vidéntibus Apóstolis,
* Jesus elevátus est; & nubes suscepit eum ab oculis eorum, allelúia, allelúia.
V. Ascendit Elías in cælum; Elíseus autem videbat, & clamabat: Pater mi; & non vidit eum amplius.
* Jesus. Glória Patri.* Jesus.

AB. 1. 4. Reg. 2.

Lectio sancti Evangelii secundum Marcum.

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo tempore; Recumbéntibus Undecim, apparuit Jesus, & exprobrávit incredulitatem eorum, & duritiam cordis; quia iis qui viderant eum resurrexisse, non crediderunt. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

In Evang. 29. hab. in Basilica S. Petri, in Ascens. Dñi.

QUOD resurrectione Domínicam discipuli tardè crediderunt, non tam illorum infirmitas quam nostra, ut ita dicam, futura firmitas fuit. Ipsa namque resurrectio illis dubitantibus per multa argumenta monstrata est: quæ dum nos legentes agnoscimus, quid aliud quam de illorum dubitatione solidamur? Minus enim mihi María Magdalène præstitit quæ citius credidit, quam Thomas qui diu dubitavit. Ille etenim dubitando vulnere cicatrices tetigit, & de nostro pectore dubitationis vulnus amputavit. Dóminus tunc discipulos increpavit, cum eos corporaliter reliquit; ut verba quæ recedens diceret, in cordibus audientium archius impressa remanerent. Et Dóminus quidem Jesus postquam locutus est, assumptus est in cælum, non curru, non Angelis sublevátus; quia is qui fecerat omnia, nihil super omnia suá virtute ferebitur. Exultavit ut gigas ad currendam viam suam, ut nos ei diceremus ex corde: Trahe nos post te: currémas in odorem unguentorum tuorum. Unde, fratres carissimi, Christum oportet ut illuc sequámur corde, ubi cum corpore ascendisse credimus. Desideria terræna fugiámus;

nihil nos jam delectet in
infinis, qui Patrem habemus
in cœlis.

R. Ascendit Deus in júbilo : * Psállite Deo nostro, psállite Regi nostro; quóniã rex omnis terræ Deus, allelúia, allelúia. *Ÿ.* Dóminus Jesus assumptus est in cœlum, & sedet à dextris Dei. * Psállite. Glória Patri. * Psállite. *Repor.* *R.* Ascendit. usque ad *Ÿ.* Dóminus Jesus. *Pf.* 46. *Marc.* 16.

Tc Deum.

Ÿ. *Sacerd.* Benedictus es, Dómine, in throno regni tui; *R.* Et superlaudábilis, & superexaltátus in sœcula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Psalms de Dominica.

Ant. *C*hristus Póntifex 3. a. futurórum bonórum, per próprium sanguinem introiit semel in Sancta, allelúia. *Hebr.* 9.

Ant. 4. E. Non in manufacta sancta Jesus introiit, exemplária verórum; sed in ipsum cœlum, ut appareat nunc vultui Dei pro nobis, allelúia. *Hebr.* 9.

Ant. 1. g. Talis decébat ut nobis esset Póntifex, sanctus, innocens, excélsior cœlis factus, allel. *Hebr.* 7.

Ant. 3. a. Habentes.

Loco Cantici Benedícite. *dicatur sequens.*

Canticum. *Dan.* 3.

*B*enedictus es, Dómine, Deus patrum nostrórum, & laudábilis, & gloriósus, & superexaltátus in sœcula.

Et benedictum nomen glóriæ tuæ sanctum; * & laudá-
bile, & superexaltátum in
ómnibus sœculis.

Benedictus es in templo
sancto glóriæ tuæ; * & super-
laudábilis, & supergloriósus
in sœcula.

Benedictus es in throno regni tui; * & superlaudábilis, & superexaltátus in sœcula.

Benedictus es, qui intrá-
ris abyssos, & sedes super
Chérubim; * & laudábilis,
& superexaltátus in sœcula.

Benedictus es in firma-
mento cœli; * & laudábilis,
& gloriósus in sœcula.

[*Et dicitur per totam Offi-
ciam, quando fit de ea.*]

Ant. Habentes Sacerdó-
tem magnum, accedamus
cúm vero corde, in plenitú-
dine fidei, allelúia. *Hebr.* 10.

Ant. 8. G. Deus dedit ei
glóriam, ut fides vestra &
spes esset in Deo, allelúia.
1. Petr. 1.

Capitulum. *Hebr.* 1.

*C*hristus cum sit splendor
glóriæ, & figura sub-
stántiæ Dei, portansque óm-
nia verbo virtutis suæ, pur-
gationem peccatórum fá-
ciens, sedet ad dexteram
majestátis in excelsis.

Hymnus.

*J*esu nostra redemptio,
Amor & desiderium,
Deus creátor ómnium,
Homo in fine temporum :
Quæ te vicit clementia,
Ut fortes nostra clementia,
Crudellem mortem patiens,
Ut nos à morte tolleres !

Inferni claustra penetrans;
Tuos captivos redimens,
Victor triumpho nobili,
Ad dextram Patris residens.

Ipsa te cogat pietas
Ut mala nostra superes
Parcendo, & voti compotes
Nos tuo vultu saties.

Tu esto nostrum gaudium,
Qui es futurus premium:
Sit nostra in te gloria
Per cuncta semper secula.

Amen.

Ÿ. Dominus in cælo parauit sedem suam, R. Et regnum ipsius omnibus dominabitur. Ps. 102.

Ad Benedictus. Ant. J. Christus Jesus mortuus est, & resurrexit, qui est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis, alleluia. Rom. 8.

Oratio.

Concede, quæsumus, ut qui hodiernâ die Unigenitum tuum redemptorem nostrum ad cælos ascendisse credimus, ipsi quoque mente in cælestibus habitemus; Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

AD HORA S, Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Christus.

In R. br. Ÿ. Qui victor * ad cælum rediis, * Alleluia, alleluia. Et sic usque ad Pen-tesosten.

CANON.

Ex Constitutionibus Apostolorum.

Lib. 5. cap. 18. in fine.

Numeratis quadraginta diebus à primo Dominico die, celebrâre diem festum Assumptionis Domini, quo die ascendit ad Deum, eundemque Patrem suum, à quo missus fuerat, ad cuius dexteram virtutis sedet, quique in consummatione sæculi veniet cum potestate & gloria multa, ad iudicandum vivos & mortuos.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Non in manu facta.

Capitulum. Hebr. 8.

Talem habemus Pontificem, qui consedit in dextera sedis magnitudinis in cælis, sanctorum minister, & tabernaculi veri, quod fixit Dominus, & non homo.

R. br. Dixit Dominus * Domino meo, * Alleluia, alleluia. Dixit. Ÿ. Sede * à dextris meis, * Alleluia. Gloria Patri. Dixit.

Ÿ. Tu es Sacerdos in æternum R. Secundum ordinem Melchisedech. Ps. 109.

AD SEXTAM.

Ant. 1. g. Talis decetbat.

Capitulum. Hebr. 7.

Christus sempiternum habet sacerdotium; unde & salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis.

R. br. Vidérunt * ingres-
sus tuos, Deus, * Allelúia,
allelúia. Vidérunt. *Ps.* In-
gressus Regis mei * qui est in
sancto, * Allelúia. Glória
Patri. Vidérunt.

Ps. Ascendisti in altum,
cepisti captivitatem: *R.* Ac-
cepisti dona in hominibus.
Pf. 67.

AD NONAM.

Ant. 8. *G.* Deus.

Capitulum. *Hebr.* 2.

Eum qui módico quàm
Angelus minoratus est,
videmus Jesum propter pas-
sionem mortis glóriá & ho-
nóre coronatum.

R. br. Minuisti eum * paulò
minus ab Angelis, * Allelúia,
allel. Minuisti. *Ps.* Glóriá &
honóre * coronasti eum, * Al-
lelúia. Glória. Minuisti.

Ps. Constituisti eum super
opera manuum tuarum:
R. Omnia subiecisti sub pé-
dibus ejus. *Pf.* 8.

AD II. VESPERS.

In Ps. Dixit. 23.

Ant. **A**d quem Angeló-
rum dixit Deus ali-
quando: Sede à dextris meis,
quoadusque ponam inimicos
tuos scabellum pedum tuo-
rum? allelúia. *Hebr.* 1.

In Ps. Confitebor. 23.

Ant. 3. a. Nemo ascendit in
cælum, nisi qui descendit de
cælo, Fílius hóminis qui est
in cælo, allelúia. *Joan.* 3.

In Ps. Laudáte, púeri. 24.

Ant. 5. c. Qui descendit,
ipse est & qui ascendit super
omnes cælos, ut impleret
omnia, allelúia. *Ephes.* 4.

In Ps. Lætatus sum. 59.

Ant. 6. F. Initiávit nobis
viam novam & viventem
per velámen, id est, carnem
suam, allelúia. *Hebr.* 10.

In Ps. Confitebor.....quò-
niam. 90. *Ant.* 7. a. Omnis
lingua confiteátur quia Dó-
minus Jesus Christus in gló-
ria est Dei Patris, allelúia.

Philipp. 2.

Capitulum. *Ephes.* 2.

Conresuscitávit nos Deus,
& confedérefecit in cœ-
lestibus in Christo Jesu, ut
osténderet in séculis superve-
nientibus abundantes divi-
tias grátie suæ in bonitate
super nos in Christo Jesu.

Hymnus, Opus peregrist.
ut in 1. Vesperis. 387.

Ps. Excelsus super omnes
gentes Dóminus, *R.* Et super
cælos glória ejus. *Pf.* 112.

Ad Magnificat. *Ant.* 1. D.
Habentes Pontíficem ma-
gnum, qui penetrávit cœ-
los, Jesum Fílium Dei, te-
neámus confessiónem, alle-
lúia. *Hebr.* 4.

Oratio, ut *suprà ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

*Psalms de Dominica. Reli-
quæ ut heri*, 388.

DIEBUS

INTRA OCTAVAM.

Ascensionis.

*Omnia ut in die, exceptis
quæ sequuntur.*

AD NOCTURNUM.

*Tres Psalmi infrà notati
in qualibet Feria, sub sola*
Ant. 7. c. Jesus ferebátur in
cælum: & discipuli adoran-
tes, regressi sunt in Jerúsá-

394 *Feria sexta intra Oct. Ascensionis.*

lem cum gaudio magno ,
allelúia. *Luc. 24.*

· *Ps.* Ascendit super Ché-
rubim, & volávit : *R.* Vo-
lavit super pennas ventó-
rum. *Pf. 17.*

*Lectiones & R. R. R. ut
infra in qualibet Feria.*

AD LAUDES.

· *Psalmi de Feria, cum Can-
tico de Festo, 391. sub sola
Ant. 2. D.* Cum introissent
in cenáculum, ascenderunt
ubi manébant (Apóstoli.)
Hi omnes erant perseveran-
tes unánimiter in oratióne ,
allelúia. *Act. 1.*

· *AD HORAS, Psalmi de
Feria. Reliqua ut in die Af-
censionis, 392. excepto Ca-
none ad Primam, qui dicitur ut
infra notatur in qualibet Feria.*

AD VESPERAS.

· *Psalmi de Feria sub sola
Ant. 6. F.* Erant semper in
templo laudantes & bene-
dicentes Deum , allelúia.
Luc. 24.

· *Reliqua ut in die, 393.*

· *COMPLETORIUM,
ut supra, 388.*

· *FERIA SEXTA*

Intra Octavam Ascensionis.

Semiduplex.

· *AD NOCT. Psalm. Eripe
me. 94. Deus ostendet. 94.
Exaudi, Deus. 95.*

· *De Epístola prima beati
Petri Apóstoli.*

Lectio 1. Cap. 4.

Estote itaque prudentes,
& vigilate in oratió-
nibus. Ante ómnia au-
tem mútuam in vobismet-
ipsis caritatem continuam

habentes ; quia caritas óperit
multitudinem peccatórum.
Hospitales invicem sine mur-
muratione. Unusquisque ,
sicut accépit grátiam , in al-
terutrum illam ministran-
tes, sicut boni dispensatóres
multiformis grátiae Dei. Si
quis loquitur, quasi sermó-
nes Dei : si quis ministrat ,
tanquam ex virtute quam
ministrat Deus ; ut in óm-
nibus honorificetur Deus per
Jesum Christum , cui est
glória & impérium in se-
cula seculórum : Amen. Car-
rissimi, nolite peregrinári in
fervóre qui ad tentatiónem
vobis fit, quasi novi áliquid
vobis contingat : sed commu-
nicantes Christi passiónibus,
gaudete, ut & in revelatióne
glóriæ ejus gaudéatis exul-
tantes. Si exprobrámini in
nómine Christi, beati éritis ;
quóniam quod est honóris,
glóriæ & virtútis Dei , &
qui est ejus Spíritus, super
vos requiescit.

· *R.* Auctor fidei & con-
summátor Jesus, propósito
sibi gaudio , sustinuit cru-
cem, confusióne contempta ,
* Atque in dextera sedis
Dei sedet, allelúia, allelúia.
· *Ps.* Date glóriam Deo super
Israel : magnificéntia ejus &
virtus ejus in núbibus ; * At-
que. *Hebr. 12. Pf. 67.*
Sermo sancti Leónis Papæ.

· *De Ascensione Domini, 1.*

Lectio 1j.

Post beatam & glorió-
sam resurrectionem Dó-
mini nostri Jesu Christi, qui

verum Dei templum Judaica impietate resolutum, divina in triduo potentia suscitavit; quadragenarius hodie, dilectissimi, sanctorum dierum expletus est numerus, sacratissima ordinatione dispositus, & ad utilitatem nostrae eruditionis impensus; ut dum a Domino in hoc spatium mora praesentiae corporalis extenditur, fides resurrectionis documentis necessariis muniretur. Mors enim Christi multum discipulorum corda turbaverat; & de supplicio crucis, de emissionem Spiritus, de exanimati corporis sepultura, gravatis molestitudine mentibus quidam diffidentiae torpor obruperat. Unde beatissimi Apostoli omnesque discipuli, qui & de exitu crucis fuerant trepidi, & de fide resurrectionis ambigui, ita sunt veritate perspicua roborati, ut, Domino in caelorum eunte sublimia, non solum nulla afficerentur tristitia, sed etiam magno gaudio repleantur.

R. Deus exaltavit illum, & donavit illi nomen quod est super omne nomen; ut in nomine Jesu omne genu flectatur * Coelestium, terrestrium, & infernorum, alleluia, alleluia. V. Dicit Dominus: In memetipso juravi, quia mihi curvabitur omne genu, & jurabit omnis lingua * Coelestium, R. Philipp. 2. 10. 45. *

LECTIO III.

ET revera magna & ineffabilis erat causa gaudendi, cum in conspectu sanctae multitudinis super omnium creaturarum coelestium dignitatem humani generis natura conscenderet, supergressura Angelicos ordines, & ultra Archangelorum altitudines elevanda, nec ullis sublimitatibus modum suae provectionis habitura, nisi aeterni Patris recepta consensu, illius gloria sociaretur in throno, cujus naturae copulabatur in Filio. Quia igitur Christi Ascensio nostra provectio est; & quod praecessit gloria capitis, eo ipse vocatur & corporis: dignis, dilectissimi, exultemus gaudiis, & pia gratiarum actione laetemur. Hodie enim non solum paradisi possessores firmati sumus, sed etiam caelorum in Christo superna penetravimus; ampliora adepti per ineffabilem Christi gratiam, quam per diaboli amiseramus inviam.

R. Christus Jesus in semperiternum sedet in dextera Dei, de cetero * Expectans donec ponantur inimici ejus scabellum pedum ejus, alleluia, alleluia. V. Domini est regnum; & ipse dominabitur gentium, * Expectans donec ponantur inimici ejus. Gloria Patri. * Expectans donec ponantur. Hiebr. 10. Ps. 210.

C A N O N.

Ex Concilio Carthaginensi
quarto.

Anno 398. Can. 84.

Episopus nullum prohibeat ingredi Ecclesiam, & audire verbum Dei, sive gentilem, sive hæreticum, sive Judæum, usque ad Missam Catechumenorum.

S A B B A T O

Intrà Octavam Ascensionis.

Semiduplex.

AD NOCT. Ps. Nonne. III.

Exaudi, Deus. III. Confitebimur. III.

De Epistola prima beati
Petri Apostoli.

Lectio 1. Cap. 5.

Seniores qui in vobis sunt; obsecro, consenior & testis Christi passionum; qui & ejus, quæ in futuro revelanda est, gloriæ communicator: pascite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coacte, sed spontaneè secundum Deum; neque turpis lucrigratiâ, sed voluntariè; neque ut dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex animo. Et cum apparuerit Princeps pastorum, percipietis immarcescibilem gloriæ coronam. Similiter, adolescentes, subditi estote senioribus. Omnes autem invicem humilitatem insinuate, quia Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. Humilitatini igitur sub potenti manu Dei, ut vos exalter in tempore visitationis; omnem sollicitudinem

vestram proicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis. Sobrii estote, & vigilate; quia adversarius vester diabolus, tanquam leo rugiens, circumquærens quem devoret: cui resistite fortes in fide; scientes eandem passionem ei quæ in mundo est, vestræ fraternitati fieri. Deus autem omnis gratiæ, qui vocavit nos in æternam suam gloriam in Christo Jesu, modicum passio ipse perficiet, confirmabit, solidabitque. Ipsi gloria & imperium in sæcula seculorum: Amen. Tu autem.

R. Ad interiora velâminis præcursor * Pro nobis introivit Jesus, Pontifex factus in æternum, allelûia, allelûia. **V.** Pontifex ultra velum intrabit in sancta, ut roget pro universo coetu Israel. * Pro nobis introivit Jesus. *Hebr. 6. Levit. 16.*

De Sermone sancti Leonis
Papæ.De Ascens. Dom. 2. Cap. 1.
Lectio 1j.

Sacramentum, dilectissimi mi, salutis nostræ quam pretio sanguinis sui universitatis Conditor æstinavit, à die corporalis ortus usque ad exitum passionis per dispensationem humilitatis impletum est. Et licet multa etiam in forma servi divinitatis signa radiaverint, propriè tamen illius temporis actio ad demonstrandam suscepti hominis pertinuit veritatem. Post passionem ve-

eb, ruptis mortis vinculis, quæ vim suam in eum qui peccati erat nescius, incedendo perdiderat; infirmitas in virtutem, mortalitas in immortalitatem, contumelia transiit in gloriam, quam Dominus Jesus Christus in multis manifestisque documentis multorum declaravit aspectibus; donec triumphum victoriæ quæ reportatæ a mortuis, inferret & coelis. Quo ordinis operum divinorum nos fundati, nos edificari sumus; ut mirabilior fieret gratia Dei, cum remotis a conspectu hominum quæ merito reverentiam sui sentiebantur indicere, fides non deficeret, spes non fluctuaret, caritas non teperet.

R. Ipse est ante omnes, & omnia in ipso constant: * Et ipse est caput corporis Ecclesiæ, primogenitus ex mortuis; ut sit in omnibus ipse primatum tenens, alleluia, alleluia. V. Regnabit Dominus in monte Sion, ex hoc nunc, & usque in æternum: * Et ipse est caput corporis. *Coloss. 4. Mich. 4.*

Letitio iij. Cap. 3.

Ipsi beati Apostoli, qui tot miraculis confirmati, tot sermonibus eruditi, atrocitatem tamen Dominicæ passionis expaverant, & veritatem resurrectionis ejus non sine hesitatione susceperant, tantum de Ascensione Domini profecerunt, ut

Pars Verna. Bles.

quidquid illis prius intulerat metum, verteretur in gaudium. Totam enim contemplationem animi in divinitatem ad Patris dexteram consedentis erexerant, nec jam corporeæ visionis tardabantur objectu, quo minus in id æciem mentis intenderent, quod nec a Patre descendendo abfuerat, nec a discipulis ascendendo discernerat. Tunc igitur, dilectissimi, Filius hominis Dei Filius excellentius sacratiusque innouit, cum in paternæ majestatis gloriam se recepit; & ineffabili modo cepit esse divinitate præfentior, qui factus est humanitate longinquior. Tunc ad æqualem Patri Filium cruditior fides gressu mentis cepit accedere, & correptione in Christo corporeæ substantiæ quæ Patre minor est, non egere; quoniam glorificati corporis manente naturâ, eo fides credentium vocabatur, ubi non carnali manu, sed spiritali intellectu, par Genitori Unigenitus rangeretur.

R. Deus Pater gloriæ constituens Christum ad dexteram suam in cælestibus supra omnem principatum, * Ipsum dedit caput supra omnem Ecclesiam, alleluia, alleluia. V. Filii hominum, usquequod gravi corde? Scitote quoniam mirificavit Dominus Sanctum suum. * Ipsum dedit caput. Glória Patri. * Ipsum dedit caput.

Ephes. 1. Ps. 4.

S

398 *r* Dominica intrā Octavam Ascensionis.

C A N O N.

Ex Concilio Coloniensi.

Anno 1536. p. 6. Can. 15.

ERIT Párochus in reprehendendis criminibus véhementis atque acer : constitutus est enim ut annuntiet pópulo scélera eórum ; sic tamen ut in suggestu vicia tantum reprehendat, non personas nominatim perstringat.

A D V E S P E R A S.

Psalmi de Sabbato sub sola

Ant. 6. P. Erant semper in aemplo laudantes & benedicentes Deum, allel. *Lec. 24.*

Capitulum. Coloss. 3.

QUæ sursum sunt querite, ubi Christus est in dextera Dei sedens : quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram ; mórtui enim estis, & vita vestra est abscondita cum Christo in Deo.

Hymn. Opus. 387. V. Excelsus. 393.

Ad Magnificat. Ant. 7. G.

Per Christum máxima & pretiosa nobis promissa donavit Deus, ut per hæc efficiamini divinz consortes naturæ, alleluia. *2. Petr. 1.*

Oratio, ut infra ad Laudes.

C O M P L E T O R I U M,
ut supra. 388.

D O M I N I C A

Intrā Octavam Ascensionis.

Omnia ut in die Ascensionis, prater ea quæ hñc sunt propria.

A D N O C T U R N U M.

Tres Psalmi à III. Nocturno Dominica, 6. sub sola Ant. 1. a. Filius qui recturus erat omnes gentes, captus

est ad Deum & ad thronum ejus, alleluia. *Apo. 12.*

V. Sedes tua, Deus, in scéculum scéculi : *R.* Virga directiónis, virga regni tui. *Pf. 44.*

Incipit Epístola secunda beáti Petri Apóstoli.

Lectio j. Cap. 1.

Simon Petrus servus & Apóstolus Jesu Christi, iis qui cónqualem nobiscum fortiti sunt fidem in justitia Dei nostri, & Salvatoris Jesu Christi. Grátia vobis & pax adimpleatur in cognitióne Dei, & Christi Jesu Dómini nostri : quomodo omnia nobis divinz virtutis suæ, quæ ad vitam & pietatem donata sunt, per cognitióne ejus qui vocávit nos propriá glóriá & virtute, per quem máxima & pretiosa nobis promissa donávit ; ut per hæc efficiamini divinz consortes naturæ : fugientes ejus quæ in mundo est, concupiscéntiæ corruptiõem. Vos autem curam omnem subinferentes, ministráte in fide vestra virtutem, in virtute autem sciéntiam, in sciéntia autem abstinentiam, in abstinentia pacem patientiam, in patientia autem pietatem, in pietate autem amorem fraternitatis, in amore autem fraternitatis caritatem. Hæc enim si vobiscum adfuerint & superent, non vacuos nec sine fructu vos constituent in Dómini nostri Jesu Christi cognitiõe.

Cui enim non præstò sunt hæc, cæcus est & manu tentans, obliuionem accipiens, purgationis veterum suorum delictorum. Quapropter, fratres, magis satagite ut per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis: hæc enim facientes, non peccabitis aliquando.

R. Exaltare, Domine, in virtute tua, alleluia: * Cantabimus & psallamus virtutes tuas, allel. allel. *Ps.* Grátias ágimus tibi, Domine. Deus omnipotens, quia accepisti virtutem tuam magnam, & regnasti: * Cantabimus. *Ps.* 20. *Apoc.* 11.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Tom. 5. Serm. 261. de Ascensione Domini, 1.

Lectio ij.

Resurrectio Domini spes nostra: Ascensio Domini glorificatio nostra. Si ergo rectè, si fideliter, si devotè, si sanctè, si piè Ascensionem Domini celebramus, ascendamus cum illo, & sursum cor habeamus. Ascendentes autem non extollamur, nec de nostris quasi de propriis méritis præsumamus. Sursum enim cor habere debemus, sed ad Dominum. Sursum enim cor non ad Dominum, superbia vocatur; sursum autem cor ad Dominum, refugium vocatur. Illi enim ascimus qui ascendit: Domine, refugium factus es nobis. Resurrexit enim, ut spem nobis

daret, quia resurgit quod moritur; ne moriendo desperarémus, & totam vitam nostram morte finitam putarémus. Solliciti enim erá-
mus de ipsa ánima; & ille nobis resurgendo & de carne securitatem dedit. Crede ergo, ut mundéris. Prius te oportet credere, ut posses Deum per fidem merearis aspícere. Deum enim videre vis? Audi ipsum: Beati mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt. Prius ergo cógita de corde mundando; & quidquid ibi vides quod displicet Deo, tolle.

R. Consecrantur tibi, Domine, & cantent, * Quóniam magna est glória Domini; quóniam excelsus Dominus, allel. allel. *Ps.* Salus Deo nostro, qui sedet super thronum, & Agno; * Quóniam. *Ps.* 137. *Apoc.* 7.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 15.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Cùm venerit Paracletus quem ego mittam vobis à Patre, Spíritum veritatis qui à Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me. Et reliqua.

Homília sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 92. n. 1.

Venit die Pentecostes Spíritus in centum viginti homines congregatos, in quibus & Apostoli omnes erant: qui illo

adimplêti, cùm linguis omnium loquerentur, plures ex his qui aderant, tanto miraculo stupesci, quandoquidem viderunt, loquente Petro, tam magnum atque divinum testimonium perhiberi de Christo, ut ille qui occisus ab eis inter mortuos deputabatur, resurrexisset & vivere probaretur; compuncti corde conversi sunt, & tanti sanguinis tam impie atque inhumaniter fusi indulgentiam percepérunt, ipso redempti sanguine quem fuderunt. Christi enim sanguis sic in remissionem peccatorum omnium fusus est, ut ipsum etiam peccatum posset delere quo fusus est. Hoc ergo intuens Dominus, dicebat: Odio habuerunt me gratis; cùm autem venerit Paraclêtus, ille testimonium perhibebit de me. Tanquam diceret: Odio me habuerunt, & occiderunt videntes; sed tale de me Paraclêtus testimonium perhibebit, ut eos faciat in me credere non videntes.

℞. Cùm venerit Paraclêtus qui à Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me; * Et vos testimonium perhibebitis, quia ab incipio mecum estis, allelûia, allelûia. *ψ.* Ego sum Dominus, & non est absque me Salvator: ego salvavi; vos testes mei, & ego Deus. * Et vos. Gloria Patri. * Et vos.

Joan. 15. 15. 43.

A D L A U D E S.

Antiphona ut in die Ascensionis, 391.

Capitulum. Ephes. 1.

OMnia subjecit Deus sub pedibus ejus; & ipsum dedit caput supra omnem Ecclesiam, quæ est corpus ipsius, & plenitudo ejus qui omnia in omnibus adimpleretur.

Hymnus, Jesu nostra redemptio. 391.

ψ. Dominus in cælo paravit sedem suam; ℞. Et regnum ipsius omnibus dominabitur. *Ps. 102.*

Ad Benedictus. Ant. 1. D. Ego mittam vobis à Patre Spiritum veritatis, allelûia. *Joan. 15.*

Oraio.

DEus, cujus Filius in altum ascendens, captivitatem nostram suâ duxit virtute captivam: tribue, quæsumus, ut dona quæ discipulis suis contulit, & ipse nobis largiatur; Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritûs sancti Deus, per omnia sæcula seculorum.

℞. Amen.

Nec sit alia Commemoratio de Ascensione Domini.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino,

Ann. 1547. Sess. 7.

Can. 3.

SI quis dixerit in Ecclesia Romana, quæ omnium Ecclesiarum mater est & magistra, non esse veram de Baptismi Sacramento doctrinam, anathema sit.

Feria secundā intrā Octavam Ascensionis. 401

AD VESPERAS.

Psalms de Dominica sub Ant.

11. Vesp. Ascensionis, 393.

Capitulum. 1. Petr. 3.

Jesus Christus est in dextera Dei, deglutiens mortem, ut vitæ æternæ hæredes efficeremur; profectus in cælum, subjectis sibi Angelis, & Potestatibus, & Virtutibus.

Hymnus, Opus, 387.

ÿ. Excelsus super omnes gentes Dominus, R. Et super cælos gloria ejus. Ps. 112.

Ad Magnificat, Ant. 8. G.

Hæc locutus sum vobis; ut, cum venerit hora eorum, reminiscamini quia ego dixi vobis, alleluia. *Joan. 16.*

Oratio, ut supra ad Laudes.

AD COMPLETORUM,

Psalms de Dominica Reliqua ut supra, 388.

FERIA SECUNDA

Intrā Octavam Ascensionis.

Semiduplex.

AD NOCT. *Psalms. Confitemini Dōmino. 32. Peccavimus. 32. Non disperdiderunt. 33.*

De Epistola secunda beati Petri Apostoli.

Lectio j. Cap. 3.

Hanc ecce vobis, carissimi, secundam scribo Epistolam, in qua vobis vestram excitō in commōitiōne sinceram mentem; ut mēiores sitis eorum, quæ prædixi, verbōrum à sanctis Prophētis, & Apostolorum vestrorum, præceptorum Dōmini & Salvatoris. Hoc primum scien-

tes, quod venient in novissimis diebus in deceptione illusores, juxta proprias concupiscentias ambulantes, dicentes: Ubi est promissio, aut adventus ejus? Ex quo enim patres dormierunt, omnia sic perseverant ab inastio creaturæ. Latet enim eos hoc volentes, quod cæli erant prius, & terra de aqua & per aquam consistens Dei verbo, per quæ ille tunc mundus aqua inundatus perierit. Cæli autem qui nunc sunt & terra eodem verbo repositi sunt, igni reservati in diem judicii & perditionis impiorum hominum. Unum verò hoc non lateat vos, carissimi, quia unus dies apud Dōminum sicut mille anni, & mille anni sicut dies unus. Non tardat Dōminus promissionem suā, sicut quidam existimant; sed patienter agit, propter vos, nolens aliquos perire, sed omnes ad pœnitentiam reverti. Advēniet autem dies Dōmini ut fur, in quo cæli magno impetu transient, elementa verò calore solventur; terra autem & quæ in ipsa sunt opera, exurentur. Cum igitur hæc omnia dissolvenda sint, quales oportet vos esse in sanctis conversatōnibus & pietatibus, expectantes & properantes in adventum diēi Dōmini, per quem cæli ardentes solventur, & elementa ignis ardore tabescent.

R. Eduxit. 389.

S iii

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

De Ascensione Domini, 3.

Lectio ij.

GLorificatio Domini nostri Jesu Christi resurgendo & ascendendo completa est. Resurrectionem ipse Paschæ Dominico celebravimus, Ascensionem hodie celebramus. Festus nobis dies uterque: ideo enim resurrexit, ut nobis exemplum resurrectionis ostenderet; & ideo ascendit, ut nos desuper protegeret. Habemus ergo Salvatorem nostrum prius pendentem in ligno, nunc sedentem in cælo. Pretium nostrum dedit, cum pendere in ligno; colligit quod emittit, cum sedet in cælo. Cum omnes collégerit, in fine temporis veniet; & quomodo scriptum est, Deus manifestus veniet, non quemadmodum primum venit, occultus. Occultum enim oportebat eum venire, ut iudicaretur: manifestus autem veniet, ut iudicet. Si enim prius manifestus venisset, iudicare manifestum: quis auderet? quandoquidem dicit Apostolus: Si cognovissent, nunquam Dominum gloriæ crucifixissent. Sed si ille non occideretur, mors non moreretur. Trophæo suo diabolus victus est.

R. Vidéntibus. 390.

Lectio iij.

Hodie Dominus noster ascendit in cælum: ascendat cum illo cor nostrum.

Octavam Ascensionis.

Sicut enim ille ascendit, nec recessit à nobis; sic & nos cum illo ibi jam sumus, quamvis nondum in corpore nostro factum sit quod promittitur nobis. Neque enim propterea nobis desperanda est cælestis habitatio, quia dixit: Nemo ascendit in cælum, nisi qui descendit de cælo, Filius hominis qui est in cælo. Sed hoc dictum est propter unitatem quæ caput nostrum est, & nos corpus ejus. Qui de cælo descendit, non nobis invidet cælum; sed quodammodo clamat: Membra mea estote, si ascendere vultis in cælum. In hoc ergo ipsi interim roborémur, in hoc votis omnibus æstuemus, hoc meditémur in terris, quod computámur in cælis: tunc exuturi carnem mortalitatis, nunc exuamus animi vetustatem.

R. Ascendit Deus. 391.

C A N O N.

Ex Concilio Redingensi.

Anno 1279. Tit. 4.

de Baptismo.

DE pueris baptizandis, usque ad generale baptismum Paschæ & Pentecostes reservandis, pro ipsis statuti reverentia sic duximus declarandum: ut pueri per octo dies ante Pascha, & per dies totidem ante Pentecosten de matrum uteris nati, si absque periculo reservari valeant, reserventur usque ad illa tempora baptizandi; ita quod medio tem-

Feriâ tertiâ intrâ Octavam Ascensionis. 405

pore inter nativitatem puerorum & huiusmodi baptismum, perfectum recipiant catechismum, solaque diebus illis agantur, quæ baptismum faciant. Alii autem qui aliis temporibus nati extiterint, tum propter mortale periculum, quod sæpe pueris imminet improvissum, tum propter simplicitatem parentum, qui contra formam baptismi sint facilliter erraturi, sine offensionis nota juxta vetustam consuetudinem, incontinenti cum fuerint nati, baptizentur.

FERIA TERTIA
Intrâ Octavam Ascensionis:

Semiduplex.

AD NOCT. Ps. Confitemini. 49. Confiteantur. 49. Confiteantur Dño. 50.

Incipit Epistola prima beati Joannis Apostoli.

Leitio j. Cap. 1.

Quod fuit ab initio, quod audivimus, quod vidimus oculis nostris, quod perspeximus, & manus nostræ contrectaverunt de verbo vitæ; & vita manifestata est, & vidimus, & testamur, & annuntiamus vobis vitam æternam, quæ erat apud Patrem, & apparuit nobis. Quod vidimus & audivimus, annuntiamus vobis; ut & vos societatem habeatis nobiscum, & societas nostra sit cum Patre, & cum Filio ejus Jesu Christo. Et hæc scribimus vobis, ut gaudeatis, & gaudium vestrum sit ple-

num. Et hæc est annuntiatio quam audivimus ab eo, & annuntiamus vobis: Quoniam Deus lux est, & tenebræ in eo non sunt ullæ. Si dixerimus quoniam societatem habemus cum eo, & in tenebris ambulamus, mentimur, & veritatem non facimus. Si autem in luce ambulamus, sicut & ipse est in luce, societatem habemus ad invicem, & sanguis Jesu Christi Filii ejus emundat nos ab omni peccato.

Æ. Auctor fidei. 394.

Ex libro sancti Augustini
Episcopi, de Symbolo ad
Catechúmenos.

Lib. 2. C. 7. Leitio ij.

Dicamus quomodo id quod Christus suscepit ex nobis, in cœlum levaverit, ad dexteram Patris collocaverit, ac fidei nostræ certum pignus dederit, ut secûra sint membra de tanto capite, fideliterque sperent ad ipsum se posse petvenire, quem jam credunt ad dexteram Patris sedere. Assumptus in cœlos. Sessionem istam, dilectissimi, non accipiatis in humanis membris positam, tanquam Pater sedeat in sinistra, ut Filius sedeat ad dexteram: sed ipsam dexteram intelligite potestatem quam accepit homo ille susceptus à Deo; ut veniat judicaturus, qui prius venerat judicandus. Ad hoc enim ascendit in cœlum, ut fides suum impleat locum. Prædictum quippe hoc invenitur

per David Prophétam ; ait enim : Congregatio populorum circumdabit te , & propter hanc in altum regrédere : Dóminus júdicat pópulos. Hoc quippe ait : Quóniam humiliátus es in forma servi usque ad crucis oppróbrium , & hi qui te viderunt crucifixum , áliqui credidérunt , multi dubitáverunt ; resurgens á mórtuis , in altum regrédere , super cœlos dignáre ascéndere , ut congregatio pópuli fidélis congregétur in unum per fidem , ut fides deducat eos ad spéciem. Ipsa est virtus omnipoténtiæ tuæ , ut plus possis in ípsis fidélibus , quando absens ab eis in hómine illo suscepto sentíris. Ceterum præséntiâ tuâ majestátis , de córdibus fidélium tuórum nunquam discédis.

R. Deus exaltávit. 395.

Lectio iij.

Videte eum , dilectíssimi , quid donáverit iste qui ascendit in altum , captívam duxit captivitátem , dedit dona homínibus : videte quid donáverit. Venit mirabíliter , crevit mirabíliter , exhibuit multa mirácula quæ supérius commemorávimus , salus æterna multis præstitit salutem. Qui infirmitates nostras suscepit , multas variasque infirmitates curávit. Circúmdatus etiám tunc fuit multítudine populórum , quos addúxerat non fides , sed curiositas oculórum. Denique vísa mirácula multi laudábant , álii detrahébant ,

Nam inde est illud detractiónis verbum dicéntium quód in Beélzebub príncipe dæmoniórum ejiceret dæmónia. Cúm tanta tamén mirácula fáceret , contemptus est : non solum dignè hábitus non est , sed insuper occísus est. Quare non tunc factum est , ut ejus præséntiâ númerus ille colligerétur , nisi quia oportébat impléri ómnia quæ de eo erant scripta ? Etenim quando illa agebantur , jam illi ab ipso præparabantur , jam captívitatis eórum capta erat. Expectabátur ut ascenderet Salvátor , & donáret dona. Quæ dona ? Dona quæ accepérunt discípuli ; quæ accepit Petrus ut moretúr pro absente , quem desperando negáverat præsente. Videte quid idém Petrus dicat in Epístola sua , quid effundat ex dono illo sancti Spíritûs : Credentes , inquit , in eum quem non vidétis , gaudete inenarrábili gáudio. Gaudeámus & nos , credendo in eum quem non vidémus ; ut secúri illum videámus , cúm ad ipsum pervenérimus. Véniet autem & ipse , sed non talis qualis antea venit.

R. Christus Jesus in sempiternum sedet in dextera Dei , de cetero * Expectans donec ponantur inimíci ejus scabellum pedum ejus , allelúia , allelúia. *Ps.* Dómini est regnum ; & ipse dominábitur géntium , * Expectans. Glória Patri. * Expectans. *Hebr.* 10. *Ps.* 21.

Feria quarta intra Octavam Ascensionis. 409.

C A N O N.

Ex Concilio Nemaufensi.

Anno 1214. Tit. 1.

de Baptismo.

OMnibus Laicis, & etiam Clericis, nisi fuerint in Presbyteros canonicè ordinati, Catechismum baptizandorum faciendi, baptizandi, atque in Dominicis diebus aquam exorcizandi interdiciamus potestatem; sustinentes quòd Diaconi possint prædicta facere, ubi Sacerdos non est præsens, vel ea facere non potest, & necessitatis articulus nõscitur imminere.

FERIA QUARTA.

Intra Octavam Ascensionis.

Semiduplex.

AD NOCT. Psalm. Abundavit. 65. Abstulit. 66. Excitatus est. 67.

De Epistola prima beati Joannis Apostoli.

Lectio j. Cap. 2.

FIlli mei, hæc scribo vobis, ut non peccetis. Sed & si quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem, Jesum Christum justum: & ipse est propitiatio pro peccatis nostris; non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi. Et in hoc scimus quoniam cognovimus eum, si mandata ejus observemus. Qui dicit se nosse eum, & mandata ejus non custodit, mendax est, & in hoc veritas non est. Qui autem servat verbum ejus, verè in hoc caritas Dei perfecta est: & in hoc

scimus quoniam in ipso sumus. Qui dicit se in ipso manere, debet, sicut ille ambulavit, & ipse ambulare. Carissimi, non mandatum novum scribo vobis, sed mandatum vetus, quod habuistis ab initio: mandatum vetus est verbum quod audistis. Iterum mandatum novum scribo vobis, quod verum est & in ipso & in vobis; quia tenebræ transierunt, & verum lumen jam lucet.

R. Ad interiora velaminis. 396.

Sermo sancti Joannis

Chrysostomi.

In Ascens. Domini, II.

Lectio ij.

Propterea astiterunt Angeli, qui docerent Ascensionem in cælum; ne arbitrantur eum tanquam in cælum ascendisse instar Eliæ. Sed quòd verè in cælum ascenderit, ob id ait: Qui à vobis in cælum assumptus est. Neque enim hoc simpliciter adjectum est. Quinimò, Elias tanquam in cælum assumptus est; servus enim erat: Jesus autem in cælum, quia Dominus erat. Atque Elias quidem ascendens, meliorem super Eliæum dimisit: Jesus autem ascendens, gratiarum dona in discipulos reliquit, non unum solum Prophetam faciëntia, sed infinitos Eliæos, atque adeò illo multo majores & illustriores.

R. Ipse est. 397.

S v

406 *Fetih quinta, Octava Ascensionis.*

Hom. 2. ad Pop. Antioch.

Lectio iij.

TANquam maximam hereditatem Elisæus meliorem suscepit; etenim verè maxima fuit hereditas omni magis pretiosior; & erat posthac duplex Elias illè: & erat sarsum Elias, & deorsum Elias. Novi quòd iustum illum beatum putatis, & velletis quisquis esse ut ille. Quid igitur, si vobis demonstravero quòd aliud quàm ille, multò majus omnes sacris mysteriis imbuti recepimus? Elias nempe meliorem discipulo reliquit; Filius autem Dei ascendens, suam nobis carnem reliquit: sed Elias quidem exiit; Christus autem & nobis reliquit, & ipsam habens ascendit. Ne igitur animo concidamus, neque lamentemur, neque temporum difficultatem timeamus. Qui enim sanguinem suum pro omnibus effundere non dubitavit, &

carnem suam & rursus ipsum sanguinem nobis communicavit; quid pro salute nostra facere recusabit?

Æ. Deus Pater. 397.

C A N O N.

Ex Statutis Stephani de Pontecaro, Parisiensis Episcopi.

Ante ann. 1519. Tit. de Baptismo.

MONemus Curatos seu eorum Presbyteros ad quos pertinet, ut ante magnam portam occidentalem eorum Ecclesiæ, ut moris est, exorcizentur, & catechumeni efficiantur pueri, antequàm ad fontes afferantur, & in Ecclesiam ingrediantur, nisi necessitas propter æris intemperiem emergerit. Item si baptizandi nesciant loqui, ut parvuli, muti & surdi, pro ipsis & loco ipsorum habeatis fidei iustores, pro ipsis spondentes, qui tenebuntur respondere, & onus pro ipsis accipere.

VESPERÆ de Sequenti.

FERIA QUINTA, OCTAVA ASCENSIONIS:

SOLEMNEMINUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. **F**ACTum est regnum 2. D. **F**hujus mundi Domini nostri & Christi ejus; & regnabit in secula seculorum, alleluia. *Apo. 11.*

Ant. 6. **F.** Ecce venit cum nubibus; & videbit

eum omnis oculus, & quæcumque pupugerunt, alleluia.

Apo. 1.

Ant. 3. à. Filius hominis venturus est in gloria Patris sui cum Angelis suis; & tunc reddet unicuique secundum opera ejus, alleluia. *Matth. 16.*

Ant. 4. f. Neque enim Pater iudicat quemquam; sed omne iudicium dedit Filio, ut omnes honorificent Filium, sicut honorificant Patrem, allelúia. *Joan. 5.*

Ant. 5. a. Potestatem dedit ei iudicium facere, quia Filius hominis est, allelúia. *Joan. 5.*

Capitulum. Il. 66.

Cognoscetur manus Domini servis ejus, & indignabitur inimicis suis; quia ecce Dominus in igne veniet.

R. Viri Galilæi, quid statis aspicientes in cælum? Hic Jesus qui assumptus est à vobis in cælum, * Sic veniet quemadmodum vidistis eum euntem in cælum, allelúia, allel. *Ps.* Ad iudicium veniet cum senibus populi sui, & principibus ejus: * Sic. Glória. * *Sic. Añ. 1. Is. 3.*

Hymnus. S. V.

Felix dies mortalibus,
Quæ per profusum sanguinem

Homo Deus clausas diu
Intravit æternas domos!
Nos membra, quò nostrum caput,
Quò dux prævit, sibi mus:
Si jungat una mens simul,
Nos una junget glória.

Discessit, & suis adest
Præsentem semper Spíritu;
Miscens suo se corpore,
Omnes in artus infuit.

At illa quæ! qualis dies!
Dies tremenda sòntibus,
Dum sede descendens suâ
Redibit ultor criminum!

Damnatus insons à reis
Partes resúmet Iudicis,
Ad cujus ora còntremunt
Dijudicandi iudices.

Ut morte dignos sòlveret,
Morti volens se sùbdidit:
Cui mors Dei non pròderit,
Vindicta qualis imminet!

Quem noxa lethális premit,

Prævertat iram Núminis,
Largisque prudens débitor
Extinguat ignes stétibus.

Ventúre Iudex sèculi,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu;
In sempiterna sècula. Amen.

Ps. Parávit Dóminus in iudicio thronum suum; *R.* Et ipse iudicabit orbem terrarum in æquitate. *Ps. 9.*

Ad Magnificat. Ant. 1. D. Amodò vidébitis Fílium hóminis sedentem à dextris virtútis Dei, & venientem in núbibus cœli, allelúia. *Matth. 26.*

Oratio, ut infra ad Laudes.
COMPLETORIUM, ut supra. 388.

AD NOCTURNUM.
Invis. Allelúia. Iudicem vivorum ac mortuorum Dóminum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Añ. 10.*

Ps. 94. Veníte. *z.*

Hymnus. S. V.
Sensus quis horror percutit?
Cœlú profundú scinditur:
Christum sedentem núbibus
Hinc inde stipant ægrina.

Ferális ad sonum tubæ
Mors iusta reddidit mórtuos,
Quos ad tribúnal Iudicis
Urgent coactos Angeli.

Pios locans ad dexteram,
Repellit ad lavam reos:
Novit gregem Pastor suum,
Oves ab hædis ségregat.

Ad Júdicis sedent latus
Quicumque, spretis ómnibus,
Fugere mundum páuperes,
Deum secuti páuperem.

Cruz ante Judæis probum,
Ludibrium cruz Géntibus,
Terror reis, probis amor,
Summo micabit æthere.

Fixere quem dixæ trahi,
Cernent, pavébunt, inge-
ment:

Vultu beabit quo suos,
Hoc territabit ímpios.

Fac, Chríste, ne mores
bonos

Contáge mundus inquinet:
Secerne nos ab ímprobis,
Ne miscéamur sántibus.

Ventúre Juxta séculi,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Psal. Misericórdias. 80.
Beátus. 81. Semel jurá-
vi. 82. *sub sola Ant.* 6. F.
Ecce vénio citò; & merces
mea mecum est, réddere
amicusque secundum ópera
sua, allelúia. *Apo.* 22.

¶ Cum accépero tempus,
¶ Ego justítias judicábo.

Pf. 74.

De Epístola prima beati
Joannis Apóstoli.

Lectio j. Cap. 2.

Quis est mendax, nisi
is qui negat quóniam
Jesús est Christus? Hic
est Antichristus, qui negat
Patrem & Fílium. Omnis
qui negat Fílium, nec Pa-

trem habet: qui confitétur
Fílium, & Patrem habet.
Vos quod audistis ab infírio,
in vobis permáneat: si in vo-
bis permánserit quod audistis
ab infírio, & vos in Fílio
& Patre manébítis. Et hæc
est repromissio quam ipse
pollícitus est nobis, vitam
æternam. Hæc scripsi vobis
de his qui sedúcunt vos. Et
vos unctiónem quam accepi-
stis ab eo, máneat in vobis.
Et non necesse habétis, ut
álicui doceat vos: sed sicut
unctio ejus docet vos de óm-
nibus, & verum est, & non est
mendácium. Et sicut dócuís
vos, manéte in eo. Et nunc,
fílioli, manéte in eo; ut cum
apparúerit, habeamus fidú-
ciam, & non confundámur
ab eo in adventu ejus.

¶ Sóbrie, & iuste, & piò
vivámus in hoc século. * Ex-
pectantes beatam spem, &
adventum glóriæ magni
Dei, & Salvatóris nostri Je-
su Christi, allelúia, allelúia.
¶ Deus manifestè véniet;
Deus noster, & non silébit:
congregáte illi sanctos ejus,
* Expectantes. *Tit.* 2. *Pf.* 49.

Sermo sancti Augustíni
Epíscopi.

In Pf. 49. *Lectio ij.*

Fecit Dóminus cum dis-
cipulis suis quadraginta
dies. Quadragésimo die com-
mendans Ecclésiám suam,
ascendit in cælum. Et cum
ab eis íret in cælum, admóni-
ti sunt voce angélica di-
cente: Quid státis, viri Ga-
lilæi? Hic Jesús quem vidé-

vis ire, sic veniet quem-
admodum vidistis eum eun-
tem in cœlum. Qui venit
occultus, veniet manifestus,
Venit occultus judicandus,
veniet manifestus judicaturus.
Venit occultus, ut ante
iudicem staret; veniet ma-
nifestus, ut etiam de iudici-
bus iudicaret. Veniet manife-
stus, & non silēbit. Ad ju-
diciū veniet, ignis ante
eum præsbit. Timēmus?
Murēmur, & non timēbi-
mus. Ignem pālea tīneat;
auro quid facit? Qui dulcé-
dinem sapiētiæ & veritātis
utcumque sentire cōspērunt,
novērunt quanta pœna sit
tantūmodo à faciē Dei se-
parāri. Qui autem illam dul-
cēdinem non gustavērunt,
si nondum dēsiderant Dei
faciē, tīneant vel ignem:
supplicia tēreant, quem
præmia non invitant. Vile
tibi est quod Deus pollicētur;
contremisce quod minātur.

R. Cūm vēnerit Fīlius hō-
minis in maiestāte sua, &
omnes Angeli cum eo, tunc
sedēbit super sedem maiestā-
tis suæ; * Et congregabun-
tur ante eum omnes gentes,
allelūia, allelūia. V. Sedē-
bit super solum in veritate
iudicans, & velociter red-
dens quod iustum est; * Et.
Matth. 25. 1f. & 6.

Lectio sancti Evangelii se-
cundum Lucam.

Lectio iij. Cap. 24.

IN illo tempore; Dixit
Iesus ad discipulos suos:
Hæc sunt verba quæ locutus

sum ad vos, cū adhuc
essem vobiscum; quoniam
necesse est impleri omnia
quæ scripta sunt in lege
Mōysi, & Prophētis, &
Psalms de me. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii
Papæ.

Homil. 29. in Evang.

HOc nobis est magnō-
perē perpendendum,
quia is qui placidus ascendit,
terribilis redibit; quicquid
nobis cum mansuetudine
præcepit, hoc à nobis cum
distinctione exiget. Nemo
ergo indulta poenitentiae
tempora parvipendat: nemo
curam sul, dum valet agere,
negligat; quia Redemptor
noster tantō tunc in iudi-
cium distinctior veniet, quan-
tō nobis ante iudiciū ma-
gnam patientiæ prærogavit.
Hæc itaque vobiscum, fra-
tres, agite; hæc in mente
sedulā cogitatione versate.
Quamvis adhuc rerum per-
turbatione animus fluctuet,
jam tamen spei vestræ an-
choram in æternam patriam
figite; intentionem mentis
in vera luce solidate. Ecce
ad cœlum ascendisse Dōmi-
num audivimus. Hoc ergo
servemus in meditatione
quod credimus. Etsi adhuc
hic tenemur infirmitate cor-
poris, sequāmur tamen eum
passibus amoris.

R. Nostra conversatio in
cœlis est; unde etiam Sal-
vatorem expectamus Dō-
minum nostrum Iesum Chri-
stum, qui * Reformabit

410 *Feria quinta, Octava Ascensionis.*

corpus humilitatis nostræ
configuratū corpori cla-
ritatis suæ, allelúia, allelúia.
¶ Ecce Dóminus Deus in
fortitúdine véniet, & brá-
chium ejus dominábitur :
ecce merces ejus cum eo :
* Reformábit. Glória. * Re-
formábit. *Philipp. 3. 1s. 40.*

Te Deum.

¶ *Sacerd.* Sedisti super
thronum, Dómine, R. Qui
júdicas justítiam. *Pf. 9.*

AD LAUDES.

Pf. de Feria, excepto Cantico.

Ans. JEsus Deus suscitávit
7. c. Jértia die, & præcé-
pit nobis prædicáre pópulo,
& testificári quia ipse est
qui constitútus est a Deo ju-
dex vivórum & mortuó-
rum, allelúia. *Ab. 10.*

Ant. 8. G. Omnes vivifi-
cábuntur, qui sunt Christi;
deinde finis, cū tradide-
rit regnum Deo & Patri,
allelúia. *1. Corinth. 15.*

Ant. 1. g. Oportet autem
illum regnáre, donec ponat
Deus omnes inimícos sub
pédibus ejus, allel. *1. Cor. 15.*

Ant. 2. D. Novíssima.
: *Canticum.* *Apocal. 15.*

Magna & mirabília sunt
ópera tua, Dómine
Deus omnipotens : * justæ
& veræ sunt viæ tuæ, Rex
seculórum.

Quis non timébit te, Dó-
mine, & magnificábit nomen
tuum? * quia solus pius es.

Quóniam omnes gentes
vénient, & adorábunt in
conspéctu tuo ; * quóniam
judícia tua manifestá sunt.

Allelúia : Salus, & glória,
& virtus Deo nostro est ; *
quia vera & justa judícia sunt
ejus.

Ans. Novíssima inimíca
destruétur mors; ómnia enim
subjécit sub pédibus ejus, al-
lelúia. *1. Corinth. 15.*

Ant. 6. C. Cū subjecta
fuerint illi ómnia; tunc &
ipse Fílius subjectus erit ei
qui subjécit sibi ómnia, ut
sit Deus ómnia in ómnibus,
allelúia. *1. Corinth. 15.*

Capitulum. *Hebr. 9.*

Quoniam modum statú-
tū est homínibus se-
mel mori, post hoc autem
judícium; sic & Christus se-
mel oblátus est ad multórum
exhaustiōem peccáta : secun-
dō sine peccáto apparebit ex-
pectántibus se in salutem.

Hymnus. *S. V.*

Nobis, olympto rédditus,
Qui, Christe, sedes
præparas,

Nos exules in pátriam
Trahas amoris nexibus.

Bonis abundans ómnibus
Ingens eris merces Deus.

Quam longa pro poena brevī
Tuos manébunt gáudia!

Tunc ore nudo qualis es,
Quantusque, te vidébimus :
Amábimus te júgiter,
Te júgiter laudábimus.

Si quos amas non déséris,
Nostræ salutis óbsidem
Mittas ab altis sedibus,
Qui nos adoptet, Spíritum.

Ventúre Jdex séculi,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Ps. Jubilare in conspectu regis Domini; *R.* Quoniam venit iudicare terram. *Ps.* 87.

Ad Benedictus. Ant. 1. g. Accepisti, Domine Deus, virtutem tuam magnam, & regnasti: & iratae sunt gentes, & advenit tempus mortuorum iudicari, & reddere mercedem servis tuis, & sanctis, alleluia. *Apo.* 11.

Oratio.

FAC, Domine, fideles tuos sic in ultimo Mediatoris adventu paratos occurrere, ut praemiis donentur, qui promissis crediderunt; Per eundem Dominum nostram.

AD HORAS, in fine Hymnorum dicitur post Da, Christe. Doxologia sequens:

Venture Iudex seculi, Jesu, tibi sit gloria Cum Patre, cumque Spiritu, In sempiterna secula.

Amen.

Psalms de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. 7. c. Jesum.

In R. br. Qui iudicaturus es orbem * in aequitate, * Alleluia, alleluia. *Act.* 17.

Cetera ut in Feriis Temp. Pasch. supra, 333.

CANON.

Ex Concilio Colonienfi.

Anno 1536. C. 4.

SUSCEPTORES infantis, patris qui dicuntur, admoventur quod ipsi sint qui Ecclesiae nomine, & in Ecclesiae fide, Christo parvulos offerant per baptismum,

& se propemodum pro parvulis fidei iustores constituent, nomine parvuli respondent: quem etiam, postquam adoleverit, Symbolum simul & Orationem Dominicam edocere; atque vitam Christo ac professione in baptismo facta dignam perpetuo agere, saltem ubi id necessitas exposcere videbitur, cohortari non omittent. Proindeque illos malum delicti provectae aetatis, quam impuberis; ne videatur infans infantem offerre, ac sponsorem se Deo pro alio constitutur, qui quod promittit non intelligat, ideoque multo minus quod non intelligit docere queat.

AD TERTIAM.

Ant. 8. G. Omnes.

Capitulum. 1. Tim. 6.

ADVENTUM Domini nostri Jesu Christi suis temporibus ostendet beatus & solus potens, Rex regum & Dominus dominantium: qui solus habet immortalitatem, & lucem inhabitat inaccessibilem; quem nulus hominum vidit, sed nec videre potest.

R. br. Exurge, Domine; non confortetur homo, * Alleluia, alleluia. Exurge. *Ps.* Judicentur gentes * in conspectu tuo, * Alleluia. Gloria Patri. Exurge, Domine.

R. Ps. Constitue, Domine, legislatorem super eos; *R.* Ut sciant gentes quoniam homines sunt. *Ps.* 9.

AD SEXTAM.

*Ant. 1. g. Oportet.**Capitulum. Hebr. 10.*

Christus in sempiternum sedet in dextera Dei, de cetero expectans donec ponantur inimici ejus scabellum pedum ejus. Unde enim oblatione consummavit in sempiternum sanctificatos.

R. br. Dicite in gentibus * quia Dominus regnavit, * Alleluia, alleluia. Dicite. *Ps.* Judicabit populos * in æquitate, * Alleluia. Glória Patri. Dicite in gentibus. *Ps.* 95.

Ps. Ignis ante ipsum præcedet, *R.* Et inflammabit in circuitu inimicos ejus. *Ps.* 96.

AD NONAM.

*Ant. 6. C. Cum subjecta.**Capitulum. 1. Thess. 4.*

Dominus in iussu, & in voce Archangeli, & in tuba Dei descendet de celo; & mortui qui in Christo sunt, resurgent primi. Deinde nos qui vivimus, qui relinquimur, simul rapiemur cum illis obviam Christo in æra; & sic semper cum Domino erimus.

R. br. Judicabit Dominus * populum suum, * Alleluia, alleluia. Judicabit. *Ps.* Et in servis suis * deprecabitur, * Alleluia. Glória Patri. Judicabit. *Ps.* 134.

Ps. Latentur omnes qui sperant in te: *R.* In æternum exultabunt, & habitabis in eis. *Ps.* 5.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Feria.

Ant. **E**cce venit Dominus in sanctis millibus suis, facere iudicium contra omnes, & arguere omnes impios, alleluia. *Juda Epist. 14.*

Ant. 8. c. Illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium; & tunc laus erit unicuique à Deo, alleluia. *1. Cor. 4.*

Ant. 2. D. De die illa & hora nemo scit neque Angeli celorum, nisi solus Pater: ideo & vos estote parati, alleluia. *Matth. 24.*

Ant. 3. c. Videte, vigilate, & orate: nescitis enim quando tempus sit, alleluia. *Marc. 13.*

Ant. 7. a. Beati servi illi, quos cum venerit Dominus, invenerit vigilantes, alleluia. *Luc. 12.*

Capitulum. Juda Ep. 20.

Carissimi; Superaddiscantes vosmetipsos sanctissimæ vestræ fidei, in Spiritu sancto orantes, vosmetipsos in dilectione Dei servate, expectantes misericordiam Domini nostri Jesu Christi in vitam æternam.

Hymnus. S. V.

Felix dies mortalibus, Quæ per profusum sanguinem

Homo Deus clausas diu Intravit æternas domos!

Nos membra, quò nostrum caput,
Quò dux prævit, sibiinus:
Si jungat una mens simul,

Nos una junget gloria.

Discessit, & suis adest
Præsentem semper Spiritu;
Miscens suo se corpori,
Omnes in artus infundit.

At illa quæ! qualis dies!
Dies tremenda sonantibus,
Dum sede descendens suâ
Reddibit ultor criminum!

Damnatus insons à reis
Partes resumet Judæis,
Ad cujus ora contremunt
Dijudicandi iudices.

Ut morte dignos solveret,
Mortui volens se subdidit:
Cui mors Dei non proderit,
Vindicta qualis imminet!

Quem noxa lethalis præmit,

Prævertat iram Numinis,
Largisque prudens debitos
Extinguat ignes flentibus.

Venture Iudex sæculi,
Jesu, tibi sit gloria
Cum Patre, cumque Spiritu,
In sempiterna sæcula. Amen.

¶ Qui sedes super Cherubim,
Deus virtutum,
Ostende faciem tuam;
& salvi erimus. *Pf. 69.*

Ad Magnificat. Ant. J.
Sint lumbi vestri præcincti,
& lucernæ ardentes in manibus vestris;
& vos similes hominibus expectantibus dominum suum,
quando revertatur à nuptiis, allel. *Luc. 12.*

Oratio, ut supra ad Laudes.
COMPLETORIUM, ut in die Ascensionis. 388.

FERIA SEXTA
post Octavam Ascensionis.
Simplex.

¶ Si hodie occurrat Festum Simidplex aut supra, sic de

Festo, cum Commem. hujus Ferie ad Laudes & Vesperas.

De Festo autem Simplici occurrente fiet tantum Commemoratio in Laudibus, cum Lectione in Officio Nocturno.]

AD NOCT. *Invis.* Ascendit Christus in altum: * Venite, adoremus, allelûia. *Ephes. 4.*

Pf. 94. Venite. 2.
Hymnus, Promissa. 388.

Pf. Salvum me fac. 95.
Exaudi. 96. Ego sum. 97.
sub sola Ant. 7. c. Jesus ferebatur in costum: & discipuli adorantes regressi sunt in Jerusalelem cum gaudio magno, allelûia. *Luc. 24.*

¶ Ascendit super Cherubim, & volavit: & volavit super pennas ventorum. *Pf. 17.*

De Epistola prima beati Joannis Apostoli.

Lectione j. Cap. 3.

V Idete qualem caritatem dedit nobis Pater, ut filii Dei nominemur & simus. Propter hoc mundus non novit nos, quia non novit eum. Carissimi, nunc filii Dei sumus; & nondum apparuit quid erimus. Scimus quoniam, cum apparuerit, similes ei erimus; quoniam videmus eum sicuti est. Et omnis qui habet hanc spem in eo, sanctificat se, sicut & ille sanctus est. Omnis qui facit peccatum, & iniquitatem facit; & peccatum est iniquitas. Et scitis quia ille apparuit ut peccata nostra tolleret

ret; & peccatum in eo non est. Omnis qui in eo manet, non peccat; & omnis qui peccat, non vidit eum, nec cognovit eum. Filio, nemo vos seducat. Qui facit iustitiam, iustus est; sicut & ille iustus est. Qui facit peccatum, ex diabolo est; quoniam ab initio diabolus peccat. In hoc apparuit Filius Dei, ut dissolvat opera diaboli.

R. Exaltare, Domine, in virtute tua, alleluia: * Cantabimus & psallemus virtutes tuas, alleluia, alleluia. *V.* Grátias ágimus tibi, Domine Deus omnipotens, qui accepisti virtutem tuam magnam, & regnasti: * Cantabimus. *Pf.* 20. *Apo.* 11.

Letitio ij.

OMnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit; quoniam semen ipsius in eo manet, & non potest peccare, quoniam ex Deo natus est. In hoc manifesti sunt filii Dei, & filii diaboli. Omnis qui non est iustus, non est ex Deo, & qui non diligit fratrem suum; quoniam hæc est annuntiatio quam audistis ab initio, ut diligatis alterutrum. Non sicut Cain, qui ex maligno erat, & occidit fratrem suum. Et propter quid occidit eum? Quoniam opera ejus maligna erant; fratris autem ejus iusta. Nolite mirari, fratres, si odit vos mundus. Nos scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres,

Qui non diligit, manet in morte: omnis qui odit fratrem suum, homicida est. Et scitis quoniam omnis homicida non habet vitam æternam in semetipso manentem. In hoc cognovimus caritatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit; & nos debemus pro fratribus animas ponere.

R. Confiteantur tibi, Domine, & cantent, * Quoniam magna est gloria Domini; quoniam excelsus Dominus, alleluia, alleluia. *V.* Salus Deo nostro qui sedet super thronum & Agno; * Quoniam magna. *Pf.* 137. *Apo.* 7.

Ex Commentário sancti Joannis Chrysostomi in Acta Apostolorum.

Hom. 1. Letitio ij.

QUare Spiritus sanctus non advénit, cum adhuc adesset Dominus, aut mox ab illius discessu; sed ipse quidem abiit die quadragesimo, Spiritus autem advénit, cum compleretur dies quinquagesimus? At si nondum advénierat, quomodo stat quod dixerat: Accipite Spiritum sanctum? Nimirum, ut eos capaces redderet & idoneos accipiendo Spiritui. Etenim si Daniel Angelum visurus, semotus est; multo magis hos debebat secedere, tanquam Dei donum accepturos. Licetne eo modo questionemolvere? An sic potius accipiendum est, quod de eo quod

futurum erat, perinde quasi jam factum esset, sit locutus; velut cum ait: Calcate serpentes & scorpiones, & omnem virtutem inimici? Cur igitur non tum protinus advenit Spiritus? Oportebat illos desiderio promissi teneri, atque ita donum accipere. Ideoque, cum ipse digressus esset, tum advenit Spiritus. Qui si venisset, eo praesente, non habuisset illos tam ardens expectatio.

R. Cum venerit Paraclēsus qui a Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me; * Et vos testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum estis. allelūia, allelūia. V. Ego sum Dominus, & non est absque me Salvator: ego salvavi; vos testes mei, & ego Deus. * Et vos. Glōria Patri. * Et vos. *Joan. 15. 15. 43.*

Te Deum.

V. Sacerd. Benedictus es, Domine, in throno regni tui; R. Et superlaudabilis, & superexaltatus in secula. *Dan. 3.*

A D L A U D E S.

Psalmi de Feria cum Cantico de die Ascensionis, sub sola Ant. 2. D. Cum introissent in cenaculum, ascendunt ubi manebant (Apostoli.) Hi omnes erant perseverantes unanimiter in oratione, allelūia. *Act. 1.*

Capitulum. Ephes. 1.

Omnia subiecit Deus sub pedibus ejus; & ipsum dedit caput supra omnem

Ecclesiam, quae est corpus ipsius, & plenitudo ejus qui omnia in omnibus adimpletur.

Hymnus, Jesu nostra redemptione. 391.

V. Dominus in caelo paravit sedem suam; R. Et regnum ipsius omnibus dominabitur. *Ps. 102.*

Ad Benedictus. *Ant. 8. G.* Nondum erat Spiritus datus, quia Jesus nondum erat glorificatus, allelūia. *Joan. 7.*

Oratio.

Deus, qui nos resurrectionis & ascensionis Dominae sollemniter celebrasti: da famulis tuis, ut & advenientis Spiritus sancti gratiam purificationis mentibus suscipere mereamur; Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum... in unitate ejusdem Spiritus.

AD HORAS, *Ps. de Feria.* Cetera ut in die Ascens. 392. *excepto Canone ad Primam.*

C A N O N.

Ex Concilio Coloniensi.

Anno 1536.

Docēbunt Parochi populum. quid sit quod catechizetur baptizandus; quid reliqua sollemniter quae Ecclesia adhiberi voluit, signent: videlicet cur infusetur in faciem baptizandi, cur signum crucis & in pectore & in fronte fiat, cur sal in os detur, cur aures & nares sputo attingantur. Innianturque, cur in unctio in pectore & in scapulis fiat.

AD VESPERAS.

Psalmi de Feria sub sola
Ant. 6. F. Erant semper in
templo laudantes & benedi-
centes Deum, allel. Luc. 24.

Capit. Jesus Christus. 401.

Hymnus, Opus. 387.

Excelsus. 393.

Ad Magnificat. Ant. 1. f.
Pater vester de coelo dabit
Spiritum bonum petentibus
se, allelúia. Luc. 11.

Oratio, ut supra ad Laudes.

S A B B A T O

In Vigilia Pentecostes.

¶ Ab hac Vigilia inclusivè
ad Festum sanctissimæ Trinitatis
etiam inclusivè, non fit Of-
ficium de ullo Festo, sed quod-
libet occurrens transfertur post
idem Festum SS. Trinitatis,
exceptis Semiduplici & Sim-
plici, de quibus fit Commemo-
ratio in Laudibus ac Vesperis
proxima Feria quinta & se-
quentium dierum.

AD NOCT. Inuit. Seden-
tem ad dexteram maiestatis
Dei Jesum, * Veníte, ado-
rémus, allelúia. Hebr. 1.

Pf. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O Christe, qui noster
 poli
 Præcursor intras régiam,
 Quos hic jacentes respicis,
 Sursum voca, sursum rape.

Ad illa fac nos currere
 Amore casto gaudia,
 Terræ quæ mens non capit,
 Quæ sola perspicit fides;

Ubi laborum præmium
 Dat ipse se suis Deus;
 Et ut beatos expleat,
 In omnibus sit omnia.

Qui nos ad istam grátiam
 Ducat potenti glóriam,
 Tu, de supernis sedibus
 Da, Christe, nobis Spiritum.
 Qui Patris ad dextram
 sedes,

Jesu, tibi sit glória
 Cum Patre, cumque Spiritu,
 In sempiterna sæcula. Amen.

Psalm. Notus. 112. Deus,
quis similis. 113. Deus
meus. 113. sub sola Ant.
7. c. Qui credit in me, flú-
mina de ventre ejus fluent
aquæ vivæ. Hoc autem dixit
Jesus de Spiritu quem acce-
pturi erant credentes in
eum, allelúia. Joan. 7.

¶ Quemadmodum de-
siderat cervus ad fontes
aquarum; ita desiderat
ánima mea ad te, Deus.
Pf. 41.

De Epístola prima beati
 Joannis Apóstoli.

Lectio j. Cap. 3.

Qui habuerit substantiam
 hujus mundi,
 & viderit fratrem
 suum necessitatem habere,
 & cláuserit viscera sua ab
 eo; quomodo caritas Dei
 manet in eo? Filii mei,
 non diligamus verbo, ne-
 que lingua, sed opere & ve-
 ritate. In hoc cognóscimus
 quóniam ex veritate sumus;
 & in conspectu ejus suadébi-
 mus corda nostra. Quóniam
 si reprehenderit nos cor no-
 strum, major est Deus cor-
 de nostro, & novit omnia.
 Carissimi, si cor nostrum non
 reprehenderit nos, fidúciam
 habémus ad Deum; & quid-

quid petierimus, accipiemus ab eo; quoniam mandata ejus custodimus, & ea quæ sunt placita coram eo facimus. Et hoc est mandatum ejus: ut credamus in nomine Filii ejus Jesu Christi, & diligamus alterutrum, sicut dedit mandatum nobis. Et qui servat mandata ejus, in illo manet, & ipse in eo: & in hoc scimus quoniam manet in nobis de Spiritu quem dedit nobis.

¶ Effundam aquas super sitientem, & fluentia super aridam: effundam Spiritum meum; * Et germinabunt quasi salices juxta præterfluentes aquas, alleluia, alleluia. *ψ.* Fiet fons aquæ salientis in vitam æternam; * *Et. 1^a. Jo. 4^a.*

Lectio 1^a. Cap. 4.

CARISSIMI, nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus si ex Deo sunt; quoniam multi pseudo-prophætæ exierunt in mundum. In hoc cognoscitur Spiritus Dei. Omnis spiritus qui confitetur Jesum Christum in carne venisse, ex Deo est: & omnis spiritus qui solvit Jesum, ex Deo non est; & hic est Antichristus, de quo audistis quoniam venit, & nunc jam in mundo est. Vos ex Deo estis, filii, & vicistis eum; quoniam major est qui in vobis est, quam qui in mundo. Ipsi de mundo sunt: ideo de mundo loquuntur, & mundus eos audit.

¶ Cum venerit Spiritus veritatis, * Docébit vos omnem veritatem; & quæ ventura sunt, annuntiabit vobis, alleluia, allel. *ψ.* Tenebræ & palatio in æternum, donec effundatur Spiritus de excelsis. * Docébit. *Joan. 16. Ps. 32.* Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio 1^a. Cap. 14.

IN illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Si diligitis me, mandata mea servate; & ego rogabo Patrem, & alium Paracletum dabit vobis. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

In Jo. Tract. 74.

QUOD ait, Rogabo Patrem, & alium Paracletum dabit vobis; ostendit & seipsum esse Paracletum. Paracletus enim Latine dicitur Advocatus; & dictum est de Christo: Advocatum habemus ad Patrem, Jesum Christum justum. Sic autem mundum dixit non posse accipere Spiritum sanctum, sicut etiam dictum est: Prudentia carnis inimica est in Deum; legi enim Dei non est subiecta, nec enim potest. Velut si dicamus: Injustitia justa esse non potest. Mundum quippe ait hoc loco, mundi significans dilectores; quæ dilectio non est à Patre. Et ideo dilectioni hujus mundi, de qua satagimus ut minuatur & consumatur in nobis, contraria est dilectio Dei quæ

diffunditur in cōdibus nostris per Sp̄ritum sanctum qui datus est nobis.

R. Si diligitis me, mandata mea servate : * Et ego rogābo Patrem, & filium Paracletum dabit vobis, ut maneat vobiscum in æternum, allelūia, allelūia. V. Diligite Dōminum, omnes Sancti ejus; & confortetur cor vestrum, omnes qui speratis in Dōmino : * Et ego rogābo Patrem. Glōria Patri. * Et ego rogābo Patrem. *Joan. 14. Ps. 30.*

Te Deum.

V. *Sacerd.* Exultent & lætentur super te omnes querentes te; R. Et dicant semper : Magnificetur Dōminus, qui diligunt salutare tuum. *Ps. 39.*

A D L A U D E S.

Psalmi de Sabbato, excepto Cantic.

Ant. J. Oannes baptizavit I. f. Jaquā; vos autem baptizabimini Sp̄ritu sancto, allelūia. *Act. 1.*

Ant. 3. c. Sp̄ritum non potest mundus accipere, quia non videt eum, nec scit eum; vos autem cognoscetis eum, allelūia. *Joan. 14.*

Ant. 7. d. Sp̄ritus apud vos manebit, & in vobis erit. Non relinquam vos orphanos, allelūia. *Joan. 14.*

Ant. 4. d. Docēbit vos.

Canticum. *Isaie 59.*
TImēbunt qui ab occideret, nomen Dōmini; * & qui ab ortu solis, glōriam ejus :

Cum vēnerit quasi flūvius violentus, * quem sp̄ritus Dōmini cogit :

Et vēnerit Sion Redemptor, * & eis qui redeunt ab iniquitate in Jacob, dicit Dōminus.

Hoc fœdus meum cum eis, * dicit Dōminus :

Sp̄ritus meus qui est in te, & verba mea quæ posui in ore tuo, * non recedent de ore tuo, & de ore seminis tui,

Et de ore seminis seminis tui, dicit Dōminus, * a modo & usque in sempiternum.

Ant. Docēbit vos omnia, & suggeret vobis omnia quæcumque dixerō vobis, allelūia. *Joan. 14.*

Act. 8. G. Ille me clarificabit; quia de meo accipiet, & annuntiabit vobis, allelūia. *Joan. 9.*

Capitulum. *Sap. 9.*
Sensum tuum, Dōmine, quis sciet? nisi tu dederis sapientiam, & miseris Sp̄ritum sanctum tuum de altissimis; & sic recte sint semitæ eorum qui sunt in terris; & quæ tibi placeant, didicerint homines.

Hymnus.

SUPREME Rector Cœlitum,
Qui morte devicta potens,

Cruore signatam tuo

Ad astra pandis semitam :

Alto benignus è throno,

E Patris almi dextera,

Quos hic relinquis orphanos,

Non intueri desinas.

Nos, Christe, tot doloribus
Quos parturisti, respice,
Quos obstetrice lancea
Apertus effudit sinus.

Partu tuis laboribus
Jam tu potes gloriâ:
Nunc hora, promissum Patris
Nunc mitte nobis Spiritum.

Qui Patris ad dextram
Sedes,
Jesu, tibi sit gloria
Cum Patre, cumque Spiritu,
In sempiterna secula.

Amen.

†. Non erubescant qui ex-
pectant te, Domine, & Dô-
mine virtutum. Ps. 68.

Ad Benedictus. Ant. 3. d.
Qui diligit me, diligitur a
Patre meo; & ego diligam
eum, & manifestabo ei me-
ipsum, allelûa. Jeon. 14.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omni-
potens Deus, ut Spiritus
sanctus adveniens, templum
nos gloriæ suæ dignanter in-
habitando perficiat; Per ...
in unitate ejusdem.

AD HORAS,

Duplex-minus.

Psalmi de Sabbato.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Joannes.

CANON.

Ex Concilio Londonensi.

Anno 1237. Can. 3.

AD baptismū solēmniter
celebrandum Sābbatum
ante Resurrexiōnem Dōmi-
ni, & Sābbatum ante Pente-
costen sunt à sanctis Canōni-
bus propter mystērium depu-
rata. Sed quidā, ut audivi-
mus, diabōlicā fraude dece-

pti, periculum suspicantur, &
præfatis diebus pūeri bapti-
zantur; quod arbitrari, vel
utcumque cunctare sanæ fidei
pénitus adversatur, & mani-
feste convincitur esse falsū:
cum summus Pōntifex &
diebus baptizet solēmniter
memoratis, & in aliis mundi
partibus Ecclesiā servet illud
idem. Quare statuiamus, ut &
à tanto errore pōpulus aver-
tatur, & ad solēmnizandum
præfatis diebus baptismum,
& baptizandum pūeros suos
studiōsius excitentur.

AD TERTIAM.

Ant. 3. c. Spiritum.

Capitulum.

Sap. 1.

SPIRITUS sanctus disciplinæ
effugiet fictum, & aufer-
ret se à cogitationibus quæ
sunt sine intellectu, & corri-
pietur à superveniente ini-
quitate: benignus est enim
SPIRITUS sapientiæ.

†. br. Ne projicias me * à
facie tua, Domine, * Alle-
lûa, allelûa. Ne projicias.
†. Et Spiritum sanctum
tuum * ne auferas à me, * Al-
lelûa. Glória Patri. Ne pro-
jicias. Ps. 50.

†. Viam iniquitatis amo-
ve à me: & de lege tua
miserere mei. Ps. 118.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Spiritus.

Capitulum. Ezech. 36.

SPIRITUM meum ponam in
medio vestri; & faciā
ut in præceptis meis ambu-
letis, & iudicia mea custo-
diatis, & operemini.

†. br. Spiritus tuus bonum

regem implētam esse per grātiā. Sicut enim Hebræo quondam pópulo ab Ægyptiis liberāto quinquagésimo die post immolationē agni lex data est in monte Sina; ita post passionē Dómini quā vorus Dei agnus occisus est, quinquagésimo à resurrectione ipsius die in Apóstolos plebemque credentium Spiritus sanctus illapsus est: ut facile diligens Christianus agnoscat initia véteris testamenti Evangelicis ministrasse principiis; & ab eodem Spíritu conditum fœdus secundum, à quo primum fúerat institutum.

R. Factus est repente de cœlo sonus tanquam advenientis spiritus vehementis: * Sedit ignis supra singulos eorum; & † Cœperunt loqui variis linguis, prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis, alleluia, allel. V. Dóminus de Sinai venit; in dextera ejus ignea lex: & qui appropinquant pedibus ejus, accipient de doctrina illius. * Sedit ignis super singulos. Glória Patri. † Cœperunt loqui variis linguis. *Act. 2. Dent. 33.*

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 14.

IN illo tempore; Dixit Iesus discipulis suis: Si quis diligit me, sermonem meum servabit; & Pater meus diliget eum. Et relin-

Homilia sancti Gregorii Papæ.

In Ev. 30. hab. die Pent. in Bas. S. Petri.

Hodie Spiritus sanctus repentinò sonitu super discipulos venit, mentesque carnalium in sui amorem permutavit: & foris apparentibus linguis igneis, intus facta sunt corda flammantia; quia dum Deum in ignis visione suscipiunt, per amorem suāviter arserunt. Ipse namque Spiritus sanctus amor est. Unde & Joannes dicit: Deus caritas est. Qui ergo mente integrā Deum desiderat, profectò jam habet quem amat. Neque enim quisquam posset Deum diligere, si eum quem diligit, non haberet. Sed ecce, si unusquisque vestrum requiratur an diligat Deum, totā fiduciā & securā mente respondet, Diligo. In ipso autem lectionis exordio audistis quid Veritas dicat: Si quis diligit me, sermonem meum servabit. Probatio ergo dilectionis, exhibitio est operis. Hinc in Epistola sua idem Joannes dicit: Qui dicit, Diligo Deum, & mandata ejus non custodit, mendax est. Verè etenim Deum diligimus, si ad mandata ejus nos à nostris voluptatibus coarctamus. Nam qui adhuc per illicita desideria diffuit, profectò Deum non amat; quia ei in sua voluntate contra-

Ps. Qui servat mandata Dei, in illo manet, & ipse in eo; * Et in hoc scimus quoniam manet in nobis de Spiritu quem dedit nobis, alleluia, alleluia. **Ps.** Deus creavit sapientiam in Spiritu sancto, & effudit illam super omnem carnem, & praebeuit illam diligentibus se. * **Et.** Gloria. * **Et.** Repetit. **R.** Qui servat. usque ad **Ps.** Deus. **1. Joan. 3. Eccli. 1.**

Te Deum.

Ps. Sacerd. Emittes Spiritum tuum, & creabuntur: **R.** Et renovabis faciem terrae. **Ps. 103.**

A D L A U D E S.

Psalmi de Dominica.

Ant. **E**rant Apostoli per-
S. G. severantes unan-
miter in oratione cum mu-
lieribus, & Maria matre Je-
su, & fratribus ejus, alleluia;
Ant. 1.

Ant. 5. G. Sonus replevit
totam domum ubi erant se-
dentes; & apparuerunt illis
dispertitae linguae tanquam
ignis, alleluia. **Ant. 2.**

Ant. 1. f. Audiēbat unus-
quisque linguas suas illos lo-
quentes, alleluia. **Ant. 2.**

Ant. 2. D. Stupēbant.

Loco Cantici Benedicite.
dicatur sequens:

Canticum. Judith 16.

Hymnum cantemus Do-
mino, * hymnum no-
vum cantemus Deo nostro.

Adonai Domine, magnus
es tu, & praeclarus in vir-
tute tua, & quem superare
nemo potest.

Tibi serviat omnis crea-
tura tua; * quia dixisti, &
facta sunt.

Misti Spiritum tuum, &
creata sunt; * & non est qui
resistat voci tuae.

Montes a fundamentis
movebantur cum aquis: *
petrae sicut cera liquecentes
ante faciem tuam.

Qui autem timent te, *
magni erunt apud te per-
omnia.

Ant. Stupēbant omnes
& mirabantur, dicentes:
Nonne ecce omnes isti qui
loquuntur, Galilaei sunt? Et
quomodo nos audivimus
unusquisque linguam no-
stram in qua nati sumus &
alleluia. **Ant. 2.**

Ant. 3. d. Audivimus eos
loquentes nostris linguis ma-
gnalia Dei, allel. allel. **Ant. 2.**

Capitulum. Apoc. 2.

Qui habet aurem, audiat
quid Spiritus dicat Ec-
clesiis.

Hymnus.

Audimur: almo Spiritus
Descendit e sinu Patris;
Agrisque fert mortalibus
Promissa coeli munera.

Quot proditur miraculis
Praesentis adventus Dei!
Jam tota sublimi domus
Repente statu personat.

Puro caducus aethere,
Gaudens ad linguae mo-
dum.

Inconfidentium verticem
Ignis imber depluit.
Quae flamma summas al-
luit

Innoxio tactu comas,

T iij.

Regem implētam esse per grātiā. Sicut enim Hebræo quondam pōpulo ab Egyptiis liberātō quinquagésimo die post immolatiōnem agni lex data est in monte Sina; ita post passiōnem Dōmini quā verus Dei agnus occisus est, quinquagésimo a resurrectiōne ipsius die in Apōstolos plebemque credentium Spiritus sanctus illapsus est: ut facili diligens Christianus agnoscat initia vétéris testamenti Evangelicis ministrasse principiis; & ab eodem Spīritu conditum fœdus secundum, a quo primum fūerat institutum.

R. Factus est repente de cœlo sonus tanquam advenientis spīritus vehementis: * Sedit ignis supra singulos eorum; & † Cœperunt loqui variis linguis, prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis, allelūia, allel. **V.** Dōminus de Sinai venit; in dextera ejus ignea lex: & qui appropinquant pēdibus ejus, accipient de doctrīna illius. * Sedit ignis super singulos. Glōria Patri. † Cœperunt loqui variis linguis. **Act. 2. Deut. 33.**

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 14.

IN illo tempore; Dixit Iesus discipulis suis: Si quis diligit me, sermonem meum servabit; & Pater meus diliget eum. Et reli-

quias. **Homilia sancti Gregorii Papæ.**

In Ev. 30. hab. die Pent. in Bas. S. Petri.

Hodie Spiritus sanctus repentinō sonitu super discipulos venit, mentesque carnalium in sui amorem permūtavit: & foris apparentibus linguis igneis, intus facta sunt corda flammantia; quia dum Deum in ignis visione suscipiunt, per amorem suāviter arserunt. Ipse namque Spiritus sanctus amor est. Unde & Joannes dicit: Deus caritas est. Qui ergo mente integrā Deum desiderat, profectō jam habet quem amat. Neque enim quisquam posset Deum diligere, si eum quem diligit, non haberet. Sed ecce, si unusquisque vestrum requiratur an diligit Deum, totā fiduciā & securā mente responderet, Diligo. In ipso autem lectiōnis exordio audistis quid Veritas dicat: Si quis diligit me, sermonem meum servabit. Probatō ergo dilectiōnis, exhibitio est operis. Hinc in Epistola sua idem Joannes dicit: Qui dicit, Diligo Deum, & mandata ejus non custōdit, mendax est. Verē etenim Deum diligimus; si ad mandata ejus nos a nostris voluptatibus coarctamus. Nam qui adhuc per illicita desideria diffuit, profectō Deum non amat; quia ei in sua voluntate contrari-

Et spiritalis unctio.

Tu septiciformis munerè,
Dextra Dei tu digitus,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones proximo;
Ductore sic te prævio,
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus de Patrem,
Noscantur atque Filium:
Te utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Sit laus Patri, &c.

Ant. 5. C. Sonus.

Capitulum. 2. Cor. 3.

SI ministratio mortis litteris deformata in lapidibus fuit in gloria, ita ut non possent intendere filii Israel in faciem Moysi propter gloriam vultus ejus quae evacuatur; quomodo non magis ministratio Spiritus erit in gloria?

R. br. Intonuit * de caelo Dominus, * Alleluia, alleluia. Intonuit. V. Et Altissimus * dedit vocem suam, * Alleluia. Gloria. Intonuit.

V. Commota est & contremuit terra: R. Ignis a facie ejus exarsit. Ps. 17.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Audiebat.

Capitulum. 1. Cor. 12.

Alii quidem per Spiritum datur sermo sapientiae: alii autem sermo scientiae secundum eundem Spiritum: alii fides in eodem Spi-

ritu: alii gratia sanitarum in uno Spiritu: alii operatio virtutum, alii prophetia, alii discretio spirituum, alii genera linguarum, alii interpretatio sermonum.

R. br. Non sunt loquelae neque sermones, * Alleluia, allel. Non sunt. V. Quorum non audiantur voces eorum, * Alleluia. Gloria. Non sunt.

V. In omnem terram exivit sonus eorum, R. Et in fines orbis terrae verba eorum. Ps. 18.

A D N O N A M.

Ant. 3. a. Audivimus.

Capitulum. 1. Cor. 2.

Quae Dei sunt nemo cognovit, nisi Spiritus Dei. Nos autem non spiritum hujus mundi accipimus, sed Spiritum qui ex Deo est; ut sciamus quae a Deo donatae sunt nobis: quae & loquimur, non in doctis humanae sapientiae verbis, sed in doctrina Spiritus.

R. br. Annuntiaverunt * opera Dei, * Alleluia, alleluia. Annuntiaverunt. V. Et facta ejus * intellexerunt, * Alleluia. Gloria Patri. Annuntiaverunt.

V. Conturbati sunt omnes qui videbant eos; R. Et tremuit omnis homo. Ps. 64.

AD II. VESPERAS.

In Ps. Dixit Dominus. 23.

Ant. **D**exteram Dei exaltatus Jesus, & promissione Spiritus sancti accepta a Patre, effudit hunc quem vos videtis & auditis, alleluia. Aff. 2.

In Ps. Laudate, pueri. 24.
Ant. 1. A. Sanctificati estis
 in nomine Domini nostri Je-
 su Christi, & in Spiritu Dei
 nostri, allelúia. 1. Cor. 6.

In Ps. In exitu. 24. *Ant.* 3. 2.
 Signati estis Spiritu promif-
 sionis sancto, qui est pignus
 hereditatis nostræ, in re-
 demptionem acquisitionis,
 allelúia, allelúia, *Ephes.* 1.

Capitulum. Tit. 3.

Secundum suam miseri-
 cordiam salvos nos fecit
 Deus per lavacrum regenera-
 tionis, & renovationis
 Spiritus sancti quem effú-
 dit in nos abunde per Jesum
 Christum salvatorem no-
 strum; ut justificati gratiâ
 ipsius, hæredes simus seculun-
 dum spem vitæ æternæ.

Hymnus.

Quò vos Magistri gló-
 ria, quò salus
 Invitat orbis, sancta co-
 hors, Dei
 Portate verbum; vos re-
 poscit,
 Prima seges, pia cura
 fratrum.
 Proh! quanta messis pró-
 tinus extitit!
 Ter mille verbum concí-
 piunt viri:
 Deoque maturante, red-
 dunt
 Multiplicem, bona ter-
 ra, fructum.
 Compuncta passim pectora
 fléribus
 Mœrent amaris, atque
 piáculo
 Ardent salutáris lavácri
 Præteritas abolere labe.

At non Hebræis limitibus
 sacer

Hærébit ardor. Sol habi-
 tabiles

Qua lustrat oras, hæc
 triumphis

Matéries patet ampla ve-
 stris.

Jam mille divum templa
 solo ruant:

Cedit superbas vis sapién-
 tiæ,

Cedunt tyranni, victa
 cedit

Carnificum rabies furentú.
 Novum potentis grátia Spí-
 ritus

Creávit orbem: nos quo-
 que, nos tuæ

Succendat ardor caritátis,
 Alme Deus, renovetque

toros.

Sit laus summa Patri, sum-
 maque Filio:

Sit, sancte, compar laus
 tibi, Spiritus.

Quo dura mitefcunt, ne-
 vasque

Concipiunt pia corda
 flammæ. Amen.

†. Confirma hoc, Deus,
 quod operátus es in nobis

Ps. A templo tuo in Jerusa-
 lem. *Ps.* 67.

Ad Magnificat. *Ant.* 1. D.

Det vobis Deus virtute cor-
 roborári per Spiritum ejus in
 interiorem hominem; ut in
 caritate radicati & fundati,
 impleamini in omnem plen-
 itudinem Dei, allelúia.
Ephes. 3.

Oratio, ut suprà ad Laudem.
 C O M P L E T O R I U M,

ut suprà. 422.

Feria secunda Hebdom. Pentecostes.

429

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
Pentecostes.

*Omnia ut in die, exceptis
que sequuntur.*

AD NOCT. *Inuit.* Alle-
luia. Spíritus Dómini re-
plévit orbem terrarum: * Ve-
nite, adorémus, alleluia.
Sap. 1. Ps. 94. Venite.

*Tres Psalmi, ut distribuun-
tur infra in qualibet Feria,
sub sola Ant. 8. c. Ecclesi-
a edificabatur ambulans in ti-
more Dómini; & consola-
tione sancti Spíritus reple-
batur, alleluia. Ath. 9.*

ψ. Auxit Dóminus pó-
pulum suum vehementer,
R. Et firmávit eum super
inimicos ejus. *Ps. 104.*

*Lectiones & R. R. R. ut
cantantur infra in qualibet
Feria.*

Te Deum. ψ. Sacerd. Emit-
tes Spíritum tuum, & crea-
buntur: R. Et renovabis fá-
ciem terræ. *Ps. 103.*

AD LAUDES.

*Antiph. & Psalm. cum
Cantico, ut in die. 425.*

*Ans. ad Benedictus. &
Oratio, infra in qualibet die.*

*AD HORAS, ut in die,
præter Orationem.*

*CANON, infra in qua-
libet Feria.*

AD VESPERAS.

*Antiphona & Psalmi cum
ceteris, ut supra in Festo Pen-
tecostes. 427.*

*Antiph. ad Magnificat. &
Oratio, infra in qualibet die.*

COMPLETORIUM,
ut supra. 422.

FERIA SECUNDA.
Duplex-majus.

AD NOCT. *Psal.* Dómi-
ne Dóminus noster. 38.
Cœli enarrant glóriam Dei.
*cum sua divisione, 47. Exul-
tate Deo. 89.*

*De Epístola prima beati
Joannis Apóstoli.*

Leitio j. Cap. 4.

Nos ex Deo sumus.
Qui novit Deum,
audit nos: qui non
est ex Deo, non audit nos.
In hoc cognóscimus Spíri-
tum veritatis, & Spíritum
erróris. Caríssimi, diliga-
mus nos invicem; quia cá-
ritas ex Deo est. Et omnis
qui diligit, ex Deo natus est,
& cognóscit Deum. Qui non
diligit, non novit Deum;
quóniam Deus caritas est.
In hoc apparuit caritas Dei
in nobis, quóniam Filium
suum unigénitum misit Deus
in mundum, ut vivámus
per eum. In hoc est caritas:
non quasi nos dilexérimus
Deum, sed quóniam ipse
prior dilexit nos, & misit
Filium suum propter peccáta
nostros. Caríssimi,
sic Deus dilexit nos,
& nos debémus alterutrū
diligere.

R. Petrus cum Undecim
locúrus est eis: Pœniténtiam
ágite, * Et baptizétur unus-
quisque vestrum in remissió-
nem peccatórum; & acci-
piétis donum Spíritus sancti.
allelúia, alleluia. *ψ.* Usque-
quò stulti ea quæ sibi sunt
noxia, cupiunt? Convertet-

T. F.

mini ad correptionem meam ;

* Et baptizetur unusquisque.

Act. 2. Proverb. 1.

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

Tom. 5. de Pentecost. 3.

Lectio ij.

HAbetis baptismum Christi, venite ut habeatis & Spiritum Christi. Timee quod scriptum est : Quisquis autem Spiritum Christi non habet, hic non est ejus. Induistis Christum formam sacramenti, induite imitatione exempli; quoniam Christus pro nobis passus est, relinquens nobis exemplum, ut sequamur vestigia ejus. Nolite esse habentes formam pietatis, virtutem autem ejus abnegantes. Quæ autem major est virtus pietatis, quam caritas unitatis? Videmini vobis dicere, Dominus Jesus; & forte non intelligentes attenditis ad id quod Apostolus ait: Nemo dicit, Dominus Jesus, nisi in Spiritu sancto. Sed hoc quod ait, Dicit, signare positum est, & proprio quodam modo. Nemo enim dicit, Dominus Jesus, nisi in Spiritu sancto; sed si dicit factis, non solis verbis. Nam possunt dicere, Dominus Jesus, etiam de quibus ait: Non omnis qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum coelorum. Sed nemo dicit, Dominus Jesus, nisi in Spiritu sancto: nemo plane, sed eo modo quo dictum est, id

est factis. Unde secutus adjunxit, Sed is qui facit voluntatem Patris mei qui in coelis est, ipse intrabit in regnum coelorum. Tunc ergo vos sanctum Spiritum habere cognoscite, quando mentem vestram per sinceram caritatem unitati consenseritis hærere.

¶ Qui receperunt sermonem Petri, baptizati sunt: erant autem perseverantes in doctrina Apostolorum; Omnes etiam qui credebant, erant pariter, & habebant omnia communia, alleluia, alleluia. *Ps. 132.* Ecce quam bonum & quam jucundum habitare fratres in unum; quoniam illic mandavit Dominus benedictionem: Omnes. *Act. 2.*

Ps. 132.
Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 3.

IN illo tempore; Dixit Jesus Nicodemo: Amen, amen dico tibi; nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

In Joan. Tract. 12. n. 5.

Non misit Deus Filium suum in mundum, ut judicaret mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum. Ergo, quantum in medico est, sanare venit ægrorum. Ipse se intèrimit, qui præcepta medici observare non

Vult. Venit Salvator in mundum. Quare dictus est Salvator mundi, nisi ut salvet mundum, non ut iudicet mundum, non ut iudicet mundum? Salvati non vis ab ipso, ex te iudicaberis. Hoc est autem iudicium, quia lux venit in mundum; & dilexerunt homines magis tenebras quam lucem; erant enim mala opera eorum. Fratres mei, quorum opera bona invenit Dominus? Nullorum: omnium mala opera invenit. Quomodo quidam fecerunt veritatem, & venerunt ad lucem? Et hoc enim sequitur: Qui autem facit veritatem, venit ad lucem: qui confitetur peccata sua, & accusat peccata sua, jam cum Deo facit. Accusat Deus peccata tua: si & tu accusas, conjungeris Deo.

* Quod natum est ex carne, caro est; & quod natum est ex Spiritu, spiritus est. Non mireris quia dixi: Oportet vos nasci denuo. * Spiritus ubi vult spirat, alleluia, alleluia. * Quis adjuvit Spiritum Domini? aut quis constitutus est eius suis, & ostendit illi? * Spiritus ubi vult. Gloria Patri. * Spiritus ubi vult. *Joan. 3. 15. 40.*

Ad Benedictus. Ant. 8. G. Spiritus ubi vult spirat; & vocem eius audis, sed nescis unde veniat, aut quid vadat: sic est omnis qui natus est ex Spiritu, alleluia. *Joan. 3.*

Oratio.

DEus, totius conditor creaturæ, famulos tuos quos fonte renovasti baptismatis, quoque Spiritus sancti plenitudine solidasti, in adoptionis sorte facias, quæsumus, dignanter adscribi. Per Dominum... in unitate ejusdem.

C A N O N.

Ex Concilio Parisiensi sexto.

Anno 829. Lib. 1. C. 10.

Magna ex parte decus christianum vilesceit; quando renati in Christo ea quibus in Baptismate renuntiaverunt, nec intelligere curant, nec ab his se, ut Christo polliciti sunt, abstinere satagunt.

Ad Magnificat. Ant. 8. G. Non misit Deus Filium suum in mundum, ut iudicaret mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum, alleluia. *Joan. 3.*

Oratio, ut supra ad Laudes.

FERIA TERTIA.

Duplex major.

Ad Noct. Psalm. Deus deorum Dominus. *cum sua divis. 55.* Misere mei, Deus. *125.* Te decet. *68.* De Epistola prima beati Joannis Apostoli.

Lectio 1. Cap. 4.

DEum nemo vidit unquam. Si diligamus invicem, Deus in nobis manet, & caritas eius in nobis perfecta est. In hoc cognoscimus quoniam in eo manemus, & ipse in nobis,

T vj

quóniam de Spíritu suo dedit nobis; & nos vidimus, & testificamur quóniam Pater misit Filium suum Salvatorem mundi. Quisquis confessus fuerit quóniam Jesus est Filius Dei, Deus in eo manet, & ipse in Deo. Et nos cognovimus, & credidimus caritati quam habet Deus in nobis. Deus caritas est: & qui manet in caritate, in Deo manet, & Deus in eo. In hoc perfecta est caritas Dei nobiscum, ut fiduciam habeamus in die iudicii; quia sicut ille est, & nos sumus in hoc mundo. Timor non est in caritate: sed perfecta caritas foras mittit timorem, quóniam timor pœnam habet. Qui autem timet, non est perfectus in caritate. Nos ergo diligamus Deum, quóniam Deus prior dilexit nos.

R. Dixérunt Apóstoli: Domine, da servis tuis cum omni fiduciâ loqui verbum tuum. Et cum orassent, * Motus est locus in quo erant congregati, & replati sunt omnes Spíritu sancto, allelúia, allelúia. *Ps.* Illuxérunt coruscationes tuæ, Deus, orbi terræ; commota est & contrémuit terra: * Motus est. *Act. 4. Ps. 76.*

Sermo sancti Leónis.

Papæ.

De Pentecoste, Serm. 1.

Leitio ij.

Repleti sunt omnes Spíritu sancto, & cœperunt loqui aliis linguis, prout

Spíritus sanctus dabat eloqui illis. O quam velox est sermo sapiéntiæ! & ubi Deus magister est, quam citò discitur quod docetur! Non est adhibita interpretatio ad audiendum, non consuetudo ad usum, non tempus ad studium; sed spirante ubi voluit Spíritu veritatis, propriæ singulârum génitum voces factæ sunt in Ecclesiæ ore communes. Ab hac igitur die tuba evangeliæ prædicationis intónuit: ab hoc die imbres charismatum, flumina benedictionum orne desertum & universam aridam rigavérunt; quóniam ad renovandam faciem terræ Spíritus Dei ferebatur super aquas; & ad veteres tenebras abigendas novæ lucis fúlgura coruscabant, cum micantium splendore linguarum, & verbum Domini lícidum, & eloquium conciperetur ignitum, cui ad creandum intellectum consumendumque peccatum, & efficacia illuminandi & vis inesset urendi.

R. Salus ab iis qui audierunt confirmata est, * Contestante Deo signis, & portentis, & variis virtutibus, & Spíritus sancti distributionibus, allelúia, allelúia. *Ps.* Creverunt, & quasi germinantes multiplicati sunt; ac roborati nimis, impleverunt terram, * Contestante Deo signis, & portentis, & variis virtutibus, &c. *Hebr. 2. Exod. 1.*

lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Leſſio iij. Cap. 10.

IN illo tempore; Dixit Iesus Phariseis: Amen, amen dico vobis; qui non intrat in ostium per ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est & latro: qui autem intrat per ostium, pastor est ovium. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

In Joann. Tract. 45. n. 2.

Dominus de grege suo, & de ostio quo intratur ad ovile, similitudinem proposuit in hodierna lectione. Dicant ergo Pagani: Bene vivimus. Si per ostium non intrant, quid prodest eis unde gloriantur? Ad hoc enim debet unicuique prodesse, bene vivere, ut detur illi semper vivere: nam qui non datur semper vivere, quid prodest bene vivere? Quia nec bene vivere dicendi sunt, qui finem bene vivendi vel caritate nesciunt, vel inflatione contemnunt. Non est autem cuiquam spes era & certa semper vivendi, nisi agnoscat vitam, quod est Christus, & per januam intret in ovile.

R. Recordatus est Dominus populi sui: eduxit eos cum pastoribus gregis sui: * Posuit in medio ejus Spiritum Sancti sui, alleluia, alleluia. **V.** Ipse dedit pastores & doctores, ad con summationem Sanctorum in

opus ministerii, in edificationem corporis Christi: * Posuit. Gloria Patri. * Posuit. 1s. 63. Ephes. 4.

Ad Benedictum. Ant. 2: D. Qui intrat per ostium, pastor est ovium; huic ostiarius aperit, & oves vocem ejus audiant, alleluia. Joann. 10.

Oratio.

DA, quaesumus, Ecclesiae tuae, misericors Deus, ut sancto Spiritu congregata, hostili nullatenus incursione turbetur; Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. In unitate ejusdem Spiritus.

C A N O N.

Ex Concilio Bituricensi.

Anno 1584. Tit. 20.

Vita hominis militia est super terram, ut habet Scriptura. Ideo quotquot per baptismum regenerati sunt ad vitam, confirmandi sunt ad pugnam: quod consecuti sunt Apostoli in die Pentecostes, quibus prius dictum fuerat, Si non abiero, Paracletus non veniet; si autem abiero, mittam eum ad vos.

Ad Magnificat. Ant. 5. C. Per me si quis introierit, salvabitur; & ingrediatur, & egrediatur, & pascha invenerit, alleluia. Joann. 10.

Oratio, ut supra ad Laudes.

FERIA QUARTA
QUATUOR TEMPORUM.

Duplex minus.

AD NOCT. Psalm. Exurgat. 79. Dominus dabit. 79. In ecclesiis. 80.

De Epistola prima beati
Joannis Apostoli.

Lectio j. Cap. 5.

Tres sunt qui testimoni-
um dant in cœlo :
Pater, Verbum, &
Spiritus sanctus; & hi tres
unum sunt. Et tres sunt qui
testimonium dant in terra :
spiritus, & aqua, & sanguis;
& hi tres unum sunt. Si testi-
monium hominum accepimus,
testimonium Dei
majus est; quoniam hoc est
testimonium Dei, quod ma-
jus est, quoniam testificatus
est de Filio suo. Qui credit
in Filium Dei, habet testi-
monium Dei in se. Qui non
credit Filio, mendacem fa-
cit eum; quia non credit in
testimonium quod testifica-
tus est Deus de Filio suo. Et
hoc est testimonium, quo-
piam vitam æternam dedit
nobis Deus. Et hæc vita in
Filio ejus est. Qui habet Fi-
lium, habet vitam: qui non
habet Filium, vitam non
habet. Hæc scribo vobis, ut
sciatis quoniam vitam habetis
æternam, qui creditis in
nōmine Filii Dei. Et hæc est
fiducia: quam habemus ad
Deum; quia quodcumque
petierimus secundum volun-
tatem ejus, audit nos. Et sci-
mus, quia audit nos quidquid
petierimus; scimus quoniam
habemus petitiones quas po-
sulamus ab eo.

¶ Loquente Petro, cēci-
dit Spiritus sanctus super om-
nes qui audiebant verbum:
& obstupuerunt ex circum-

cisione fideles, quia * Et in
nationes grācia Spiritūs san-
cti effusa est, allelūia, allel.
¶ Non est apud Deum nō-
strum personarum acceptio.
* Et. Act. 10. 2. Paral. 19.

De Sermōne sancti Leonis
Papæ.

De Jejunio Pentecostes, 1.
Lectio ij.

Hodiernam, dilectissimi,
festivitatem descensio-
ne sancti Spiritūs consecra-
tam sequitur, ut nostis, so-
lemne jejunium, quod ani-
mis corporibusque curandis
salubriter institutum, devo-
tā nobis est observantia cele-
brandum. Repletis namque
Apostolis virtute promissa,
& in corda eorum Spiritus
veritatis ingresso, non am-
bigimus inter cetera celestis
sacramenta doctrinæ hanc
spiritualis continentie disci-
plinam de Paracleti magi-
sterio primitus fuisse con-
ceptam; ut sanctificatæ jeju-
nio mentes conferendis sibi
charismatibus fierent aptio-
res. Igitur post sanctæ dies
lætiæ, quos in honorem
Dōmini à mortuis resurgen-
tis, ac deinde in cœlos as-
cendentis, exegimus, post-
que perceptum sancti Spiri-
tūs donum, salubriter & ne-
cessariē consuetudo est ordi-
nata jejunii; ut si quid forte
inter ipsa festivitatum gāu-
dia negligens libertas & li-
cētia inordinata præsump-
sit, hoc religiōsæ abstinē-
tiæ censura castiget: quæ ob
hoc quoque studiosius ex-

quenda est, ut illa in nobis quæ hæc die Ecclesiæ divinitus sunt collata, perstaneant. Templum enim facti Spiritus sancti, & majore quam unquam copia divini fluminis irrigati, nullis debemus concupiscentiis vinci, nullis vitis possideri, ut virtutis habitaculum nullâ sit contaminatione pollutum.

R. Qui novit corda Deus, testimonium perhibuit gentibus, dans illis Spiritum sanctum, sicut & nobis; * Et nihil discrevit inter nos & illos, fide purificans corda eorum, alleluia, alleluia. V. Paravit Dominus brachium sanctum suum in oculis omnium gentium; * Et nihil. *Mat. 13. 12. 52.*

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 6.

IN illo tempore; Dixit Jesus Judæis: Nemo potest venire ad me, nisi Pater qui misit me, traxerit eum. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

In Joann. Tract. 26. n. 2. & 4.

Magna gratiæ commendatio. Nemo venit nisi tractus. Quem trahat & quem non trahat, quare illum trahat & illum non trahat, noli velle judicare, si non vis errare. Semel accipe, & intellige. Nondum traheris? Ora ut traharis. Inde & hic si adversus, noli te cogitare invitum trahi: trahitur animus

& amore. Nec timere debemus ne dicatur nobis: Quomodo voluntate credo, si trahor? Ego dico: Patrum est voluntate, etiam voluptate traheris. Quid est trahi voluntate? Delectare in Domino, & dabit tibi petitiones cordis tui. Est quædam voluptas cordis, cui panis dulcis est ille celestis. Porro si Poetæ dicere liscuit: Trahit sua quemque voluptas; non necessitas, sed voluptas; non obligatio, sed delectatio: quanto fortius nos dicere debemus trahi hominem ad Christum, qui delectatur veritate, delectatur beatitudine, delectatur iustitiâ, delectatur sempiternâ vitâ, quod totum Christus est? Da desiderantem, da esurientem, da in ista solitudine peregrinantem atque sitientem, & fontem æternæ patriæ suspirantem: da talem, & scit quid dicam. Si autem frigido loquor, nescit quid loquor. Tales erant isti qui invicem mormorabant.

R. Est scriptum in Prophetis: * Et erunt omnes discipuli Dei. Omnis qui audit a Patre & didicit, venit ad me, alleluia, alleluia. V. Dicit Dominus: Ponam universos filios tuos doctos à Domino: * Et erunt. Glória. * Et erunt. *Joan. 6. 12. 54.*

A. Benedictus. *Ant. 3. c.* Nemo potest venire ad me, nisi Pater qui misit me, traxerit eum; & ego resuscitabo eum.

zabo eum in novissimo die,
alleluia. *Joan. 6.*

Oratio.

Mentes nostras, quesumus, Domine, Patraclétus qui à te procedit illuminet, & inducat in omnem, sicut tuus promissit Filius, veritatem; Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus.

C A N O N.

Ex Concilio Barcinonensi.

Anno 599. Can. 2.

Cum Chrisma Presbyteris Diocesanis pro confirmandis neophytis datur, nihil pro liquoris pretio accipiatur; ne gratia Dei pretio benedictionis affecta, simoniacum interitum ementibus vendentibusque adsociet.

Ad Magnificat. Ant. 1. D.

Amen, amen dico vobis: Qui credit in me, habet vitam æternam, allel. *Joan. 6.*

Oratio, ut supra ad Laudes.

F E R I A Q U I N T A.

Semiduplex.

AD NOCT. Psalm. Confitebimur. 112. Notus. 112. Voce mea..... & intendit mihi. cum sua divis. 38.

Incipit Epistola secunda beati

Joannis Apostoli.

Lectio 1.

Senior Electæ domine, & natis ejus, quos ego discipulo in veritate; & non ego solus, sed & omnes qui cognoverunt veritatem, propter veritatem quæ permanet in nobis, & nobiscum erit in æternum. Sit

vobiscum gratia, misericordia, pax à Deo Patre, & à Christo Jesu Filio Patris, in veritate & caritate. Gavisus sum valde quoniam inveni de filiis tuis ambulantes in veritate; sicut mandatum accepimus à Patre. Et nunc rogo te, domina, non tanquam mandatum novum scribens tibi, sed quod habuimus ab infatio, ut diligamus alterutrum. Et hæc est caritas, ut ambulemus secundum mandata ejus. Hoc est enim mandatum, ut quemadmodum audistis ab infatio, in eo ambuletis; quoniam multi seductores exierunt in mundum, qui non confitentur Jesum Christum venisse in carnem: hic est seductor & Antichristus. Videte vosmetipsos, ne perdatís quæ operátis estis, sed ut mercedem plenam accipiatis. Omnis qui recedit, & non permanet in doctrina Christi, Deum non habet: qui permanet in doctrina, hæc & Patrem & Filium habet. Si quis venit ad vos, & hanc doctrinam non affert, nolite recipere eum in domum, nec Ave ei dixeritis. Qui enim dicit illi Ave, communicat operibus ejus malignis. Plura habens vobis scribere, nolui per chartam & atramentum; spero enim me futurum apud vos, & os ad os loqui, ut gaudium vestrum plenam sit. Salutant te filii sordis tue Electæ.

¶ Quæ præparavit Deus
iis qui diligunt illum, nobis
revelavit per Spiritum suum;
* Spiritus enim omnia scruta-
tatur, etiam profunda Dei,
alleluia, alleluia. *ψ*. Sapien-
tia & fortitudo ipsius sunt:
ipse revelat profunda & abs-
condita; * Spiritus. *1. Cor. 2.*

Dan. 2.

Sermo sancti Gregorii
Nazianzeni.

In Pentecost. Orat. 44.

Lectio ij.

Primum Spiritus sanctus
in angelicis & cœlesti-
bus Virtutibus vim suam
exercebat, deinde in Patri-
bus & Prophetis, quorum alii
Deum per imaginem viden-
t aut cognoverunt, alii
autem etiam res futuras præ-
sciverunt; tum in Christi
discipulis, iisque trifariam
(prout ipsorum captus fere-
bat) tribusque temporibus,
nempe antequam Christus
per passionem glorificatus es-
set, postquam post resurre-
ctionem glorificatus fuit, ac
denique post ejus ad cœlos
ascensionem. Hoc autem
perspicue ostendit, tum pri-
ma illa morborum spiri-
tuumque depulsio, quæ scilicet
non absque Spiritus
numine fiebat; tum illa post
confectum salutis nostræ ne-
gótium insuspiratio, quæ di-
vinioris procul dubio inspi-
rationis spécimen habebat;
tum postremo præfens hæc
ignearum linguarum divi-
so, quam etiam solemni fe-
sta celebramus. Verum pri-

mo quidem obscurè, secundò
expressius, nunc verò per-
fectius, utpote qui non jam
operatione solà præfens sit,
ut prius, sed essentiali, ut sic
loquar, modo adsit, simulque
versetur. Nam cum Filius
corpoream nobiscum consue-
tudinem habuisset, Spiritum
quoque corporeo modo cerni
conveniebat. Cur autem in
linguis igneis? Utrum prop-
ter purgationem? (ignis enim
purgantis Scriptura memini-
t.) An verò propter essen-
tiam? Deus autem noster
ignis est, & quidem ignis im-
probitatem absumens. At-
que in dispersis linguis ap-
paret, ob gratiarum diver-
sitatem; sedentibus autem,
propter regni dignitatis ex-
cellentiam ejusque super san-
ctos requietem.

¶ Prophetis qui de futu-
ra in vobis grátia propheta-
verunt, revelatum est quia
non sibi metipsis, vobis au-
tem ministrabant ea * Quæ
nunc nuntiata sunt per eos
qui evangelizaverunt, Spi-
ritu sancto misso de cœlo,
alleluia, alleluia. *ψ*. A sæ-
culo non audierunt, neque
auribus percepérunt: oculus
non vidit, Deus, absque te;
quæ præparasti expectanti-
bus te, * Quæ nunc. *1. Petr. 1.*
Is. 64.

*Lectio sancti Evangelii se-
cundum Lucam.*

Lectio iij. Cap. 9.

In illo tempore; Convo-
catis Jesus duodecim Apó-
stolis, dedit illis virtutem &

potestatem super omnia dæmónia, & ut languores curarent. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

De Civit. Dei. Lib. 22. c. 9.

TRia sunt incredibilia, quæ tamen facta sunt. Incredibile est Christum resurrexisse in carne, & in coelum ascendisse cum carne. Incredibile est mundum rem tam incredibilem credidisse. Incredibile est homines ignobiles, infimos, paucissimos, imperitos rem tam incredibilem tam efficaciter mundo, & in illo etiam doctis persuadere potuisse. Horum trium incredibilem primum nolunt isti cum quibus agimus, credere: secundum coguntur & cernere; quod non inveniunt unde sit factum, si non credant tertium. Resurrectio certe Christi, & in coelum cum carne in qua resurrexit ascensio, toto jam mundo prædicatur & creditur. Si credibilis non est, unde toto terrarum orbe jam credita est? Si multi nobiles, sublimes, docti eam se vidisse dixerunt, & quod viderunt diffamare curarunt, eis mundum credidisse non mirum est; sed istos adhuc credere nolle perdurum est. Si autem, ut verum est, paucis, obscuris, minimis, indoctis eam se vidisse dicentibus & scribentibus credidit mundus; cur pauci obstinatissimi qui reman-

serunt, ipsi mundo jam credenti adhuc usque non credunt?

Evangelium. Convocatis Jesus duodecim Apostolis, * Misit illos prædicare regnum Dei, alleluia, alleluia. *Ps.* Creavit illis scientiam Spiritus, sensu implevit cor illorum, ut magnalia enarrent operum ejus: * Misit. Gloria. * Misit. *Luc. 9. Reeli. 17.*

Ad Benedictus. Ant. 8. G. Dedit Apostolis Jesus virtutem & potestatem super omnia dæmónia, & ut languores curarent, alleluia. *Luc. 9.*

Oratio.

DEus, qui Apostolis tuis sanctum dedisti Spiritum: concede plebi tuæ pietatis petitionis effectum; ut quibus dedisti fidem, largiaris & pacem; Per... in unitate ejusdem Spiritus.

C A N O N.

Ex Epistola sancti Innocentii Papæ primi ad Decentium.

Scripta anno 416: Cap. 3.

Edi. Ben. 1721.

DE consignandis infantibus manifestum est, non ab alio quam ab Episcopo fieri licere. Nam Presbyteri, licet secundi sint Sacerdotes, Pontificatus tamen apicem non habent. Hoc autem Pontificium solis deberi Episcopis, ut vel consignent, vel Paracletum Spiritum tradant, non solum consuetudo ecclesiastica demonstrat, verum & illa lectio Actuum

Apostolorum quæ asserit Petrum & Joannem esse directos, qui jam baptizatis traderent Spiritum sanctum. Nam Presbyteris, sive extra Episcopum, sive presente Episcopo cum baptizant, Chrismate baptizatos ungere licet, sed quod ab Episcopo fuerit consecratum; non tamen frontem ex eodem oleo signare, quod solis debetur Episcopis, cum tradunt Spiritum Paracletum.

Ad Magnificat. Ant. 1. f. Egressi Apostoli circuibant per castella, evangelizantes, & curantes ubique, alleluia. Luc. 9.

Oratio, ut supra ad Laudes.

FERIA SEXTA
QUATUOR TEMPORUM.
Semiduplex.

AD NOCT. Psalm. Benedictic. 29. Quam magnificata sunt. 30. Sit gloria. 30. Incipit Epistola tertia beati Joannis Apostoli.

Lesio j.

Senior Gaudio carissimo, quem ego diligo in veritate. Carissime, de omnibus orationem facio prospero te ingredi & valere, sicut prospero agit anima tua. Gavisus sum valde venientibus fratribus, & testimonium perhibentibus veritati tue, sicut tu in veritate ambulas. Majorem horum non habeo gratiam, quam ut audiam filios meos in veritate ambulare. Carissime, fideliter facis quidquid operaris in fratres, & hoc in

peregrinos qui testimonium reddiderunt caritati tue in conspectu Ecclesie: quos bene faciens deduces digno Deo. Pro nomine enim ejus profecti sunt, nihil accipientes a Gentibus. Nos ergo debemus suscipere hujusmodi, ut cooperatores simus veritatis. Scripsissem forsitan Ecclesie; sed is qui amat primatum gerere in eis, Diotrophes, non recipit nos. Propter hoc si venero, commonebo ejus opera quæ facit, verbis malignis garruens in nos; & quasi non ei ista sufficiant, neque ipse suscipit fratres, & eos qui suscipiunt, prohibet, & de Ecclesia ejicit. Carissime, noli imitari malum, sed quod bonum est. Qui bene facit, ex Deo est: qui male facit, non vidit Deum. Demetrio testimonium reddidit ab omnibus, & ab ipsa veritate: sed & nos testimonium perhibemus; & nostri quoniam testimonium nostrum verum est. Multa habui tibi scribere; sed nolui per atramentum & calamum scribere tibi. Spero autem protinus te videre, & os ad os loquemur. Pax tibi. Salutant te amici. Saluta amicos nominatim.

& Omnia operatur unus atque idem Spiritus: * Et quosdam quidem posuit in Ecclesia doctores, deinde virtutes, exinde gratias curationum, alleluia, alleluia. ¶. Per sapientiam sanam

440 *Feria sexta Hebdom. Pentecostes.*

sunt quicumque placuerunt tibi, Domine. * Et quosdam. 2. Cor. 12. Sap. 9.

De Sermone sancti Leonis Papæ.

De Pentecoste, 1. C. 4.

Lectio ij.

Sicut detestamur Arianos, qui inter Patrem & Filium aliquam volunt esse distantiam; ita etiam Macedonianos pariter detestamur, qui licet Patri & Filio tribuant æqualitatem, Spiritum tamen sanctum inferioris putant esse naturæ: non considerantes eam blasphemiam se incidere, quæ neque in præsentis sæculo, neque in futuro sit remittenda iudicio, dicente Domino: Quicumque dixerit verbum contra Filium hominis, remittetur ei; qui autem dixerit contra Spiritum sanctum, non remittetur ei, neque in hoc sæculo, neque in futuro. Permanens itaque in hac impietate, sine venia est; quia excludit eum à se, per quem poterat converteri; nec unquam perveniet ad indulgentiæ remedium, qui patrocinatum sibi non habet advocatum. Ab ipso enim est invocatio Patris, ab ipso sunt lacrymæ poenitentium, ab ipso sunt gemitus supplicantium. Et nemo potest discere Dominum Jesum, nisi in Spiritu sancto, cujus æqualem cum Patre & Filio omnipotentiam, unamque deitatem evidentissime præ-

dicat Apostolus, dicens: Divisiones quidem gratiarum sunt, idem autem Spiritus: & divisiones ministratorum sunt, idem autem Dominus: & divisiones operationum sunt, idem verò Deus qui operatur omnia in omnibus. His, dilectissimi, aliisque documentis quibus innumerasse liter divinarum eloquiorum coruscant auctoritas, ad venerationem Pentecostes unanimiter incitemur, exultantes in honorem sancti Spiritus, per quem omnis Ecclesia catholica sanctificatur, omnis anima rationalis imbuitur; qui inspirator fidei, doctor scientiæ, fons dilectionis, signaculum caritatis, & totius est causæ virtutis.

R. Non vocavit nos Deus in immunditiam, sed in sanctificationem: * Qui etiam dedit Spiritum suum sanctum in nobis, alleluia, alleluia. *Ps.* Deus excelsus ipse est misericors, & propitius fiet peccatis eorum: * Qui. 1. *Thess.* 4. *Pf.* 77. **Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.**

Lectio iij. Cap. 5.

In illo tempore; Factum est in una diebus, & Jesus sedebat docens. Et erant Pharisei sedentes, & legis Doctores, qui venerant ex omni castello Galilææ, & Judææ, & Ierusalem: & virtus Domini erat ad sanandum eos. Et reliqua.

*Homilia sancti Hilarii
Episcopi.*

Comment. in Matth. C. 8.

MOvet Scribas remissum ab homine peccatum : hominem enim tantum in Jesu Christo contuebantur. Et remissum est ab eo quod lex laxare non poterat ; fides enim sola iustificat. Deinde murmurationem eorum Dominus intraspicit , dicitque facile esse Filio hominis in terra peccata dimittere. Verum enim nemo potest dimittere peccata , nisi solus Deus : ergo qui remittit , Deus est. Quia nemo remittit nisi Deus , Deus in homine manens , curationem homini prestabat : & nulla ei agendi & loquendi erat difficultas , cui subest totum posse quod loquitur. Porro autem ut ipse esse in corpore posuit intelligi posset , qui & animis peccata dimitteret , & resurrectionem corporibus prestaret , ait : Ut sciatis quoniam Filius hominis habet potestatem in terra dimittere peccata , ait paralytico : Surge. Sed quia omnis erat perficiendi operis ratio explicanda , adjecit : Tolle lectum tuum , & vade in domum tuam. Primum remissionem tribuit peccati , dehinc virtutem resurrectionis ostendit , cum sublatione lectuli infirmitatem ac dolorem corporibus docuit abscuram , postremo reditu in domum propriam iter in paradysum

credentibus esse reddibendum.

R. Quid cogitatis in cordibus vestris ? Quid est facilius vscere , Dimittuntur tibi peccata , an dicere , Surge ; & ambula ? * Ut autem sciatis quia Filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata , tibi dico : Surge , tolle lectum tuum , & vade in domum tuam , alleluia , alleluia. *P.* Spiritus Domini super me , eo quod unxerit Dominus me , ut predicarem indulgentiam , & annum placabilem Domino. * Ut autem sciatis. Gloria Patri. * Ut autem sciatis. *Luc. 5. 17. 61.*

Ad Benedictus. Ant. 4. R. Virtus Domini erat ad sanandum eos , alleluia. *Luc. 5.*

Oratio.

ADsit nobis , quaesumus , Domine , virtus Spiritus sancti , quæ & corda nostra clementer expurget , & ab omnibus tueatur adversis ; Per Dominum nostrum Jesum Christum .... in unitate ejusdem Spiritus.

C A N O N.

Ex Concilio Eliberitano.

Anno 305. Can. 38.

PEregre navigantes , aut si Ecclesia in proximo non fuerit , statim posse fidelem , qui lavacrum suum integrum habet , baptizare in necessitate infirmitatis positum catechumenum ; ita ut si supervixerit , ad Episcopum cum perducatur , ut per

manus impositionem perficere possit.

Ad Magnificat. Ant. 7. a.
Stupor apprehendit omnes;
& magnificabant Deum, &
repleti sunt timore, dicen-
tes: Quia vidimus mirabi-
lia hodie, alleluia. *Luc. 5.*

*Oratio, ut supra ad Lan-
des.*

S A B B A T O
QUATUOR TEMPORUM.
Semiduplex.

AD NOCT. *Pf.* Confite-
mini. 49. Consecrantur. 49.
Consecrantur Dño. 50.

Incipit Epistola Catholica
beati Judæ Apostoli.

Lectio 1.

Judas Jesu Christi servus,
frater autem Jacobi, his
qui sunt in Deo Patre
dilectis, & Christo Jesu con-
servatis & vocatis: Mis-
ericordia vobis & pax, &
caritas adimpleatur. Carissi-
mi, omnem sollicitudinem
faciens scribendi vobis de
communi vestra salute, ne-
cesse habui scribere vobis;
deprecans supercertari semel
traditæ sanctis fidei. Subin-
troierunt enim quidam hō-
mines (qui olim præscripti
sunt in hoc iudicium) im-
pii, Dei nostri gratiam trans-
ferentes in luxuriam, & so-
lum Dominatorem & Dō-
minum nostrum Jesum Chri-
stum negantes. Commonē-
re autem vos volo, scientes
semel omnia, quoniam Je-
sus pōpulum de terra Agy-
pti salvans, secundū eos qui
non crediderunt, perdidit;

Angelos verò qui non ser-
vaverunt suum principatū,
sed dereliquerunt suum do-
miciliū, in iudicium ma-
gni diēi vinculis æternis sub
caligine reservavit. Sicut Sō-
doma, & Gomorrha, & fi-
nitiimæ civitates simili mo-
do exfornicatæ, & abeuntes
post carnem alteram, factæ
sunt exemplum, ignis æter-
ni poenam sustinentes; simi-
liter & hi carnem quidem
maculant, dominationem
autem spernunt, majestatem
autem blasphemant.

¶ Quid orēmus sicut oportet, nescimus; sed * Ipse
Spīritus pōstulat pro nobis
gemscibus inenarrabilibus,
alleluia, alleluia. ¶ In die
illa, dicit Dōminus, effun-
dam super domum David,
& super habitatores Jerusa-
lem, Spīritum grātiæ &
precum. * Ipse Spīritus
pōstulat pro nobis. *Rom. 8.*
Zach. 12.

Sermo sancti Bernardi
Abbātis.

Serm. 3. Lectio 17.

Verē multiplex Spīritus,
qui tam multipliciter
filiis hōminum inspiratur,
ut non sit qui se abscondat
a calore ejus; siquidem
conceditur eis ad usum, ad
mirāculum, ad salutem, ad
auxiliū, ad solatiū, ad
servorem. Ad usum quidem
vitæ, bonis & malis, dignis
pariter & indignis comuni-
nia bona abundantissime tri-
buens. Ingratus est qui in his
quoque beneficium Spīritus

non agnoscit. Ad miraculum, in signis & prodigiis, in variis virtutibus quas per quorumlibet manus operatur. Ipse est antiqua miracula suscitans, ut ex presentibus fidem astringat praeceptorum. Sed quia nonnullis hanc quoque gratiam sine propria militate largitur, merito infunditur ad salutem, cum in toto corde nostro revertimur ad Dominum Deum nostrum. Porro ad auxilium datur, cum in omni colluctatione adjuvat infirmitatem nostram. Nam cum testimonium perhibet spiritui nostro quod filii Dei sumus, ea inspiratio est ad consolationem. Datur etiam ad fervorem, cum in cordibus perfectorum vehementius spirans, validum ignem caritatis accendit; ut non solum in spe filiorum Dei, sed etiam in tribulationibus gloriantur, contumeliam gloriam reputantes, opprobrium gaudium, despectionem exaltationem. Omnibus nobis, ni fallor, datus est Spiritus ad salutem; ad fervorem non ita. Pauci enim sunt qui hoc Spiritu repleantur, pauci qui studeant aemulari. Oremus, fratres, ut compleantur in vobis dies Pentecostes, dies remissionis, dies exultationis, dies verissimi jubilaei: & inveniat nos semper Spiritus sanctus omnes propter praesentiam corporalem, pariter propter cordium unitatem,

in eodem loco per promissam stabilitatem, ad laudem & gloriam sponsi Ecclesiae Jesu Christi Domini nostri, qui est super omnia Deus benedictus in secula. Amen. Tu autem.

R. Qui confirmat nos in Christo, & qui unxit nos, Deus; qui & signavit nos, * Et dedit pignus Spiritus in cordibus nostris, alleluia, alleluia. **V.** Dominus Deus noster pepigit nobiscum foedus, * Et dedit pignus Spiritus. 2. Cor. 1. *Dicit. 5.*

Lectio sancti Evangelii secundam Lucam.

Lectio iij. Cap. 4.

IN illo tempore; Descendit Jesus in Capharnaum civitatem Galilae; ibique docebat illos Sabbatis. Et stupabant in doctrina ejus, quia in potestate erat sermo ipse. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

In Luc. Lib. 4. n. 57.

Vide clementiam Domini Salvatoris. Nec indignatione commotus, nec scelere offensus, nec injuria violatus, Judaeam deserit: quin etiam immemor injuriae, memor clementiae, nunc docendo, nunc liberando, nunc sanando, infiduae plebis corda demulcer. Et bene sanctus Lucas virum ab spiritu nequitiae liberatum ante praemisit, & substituit feminae sanitatem. Utrumque enim sexum Dominus curaturus adveniat; &

prior sanari debuit, qui prior creatus est; nec prætermitti illa, quæ mobilitate magis animi, quam pravitate peccaverat. Sabbato medicinæ Dominiorum opera coepta significat; ut inde nova creatura coeperit, ubi vetus ante desivit: nec sub lege esse Dei Filium, sed supra legem in ipso principio designaret; nec solvi legem, sed impleri. Fortassis etiam in typo mulieris illius socrus Simónis & Andréæ, variis criminum febribus caro nostra languebat, & diversarum cupiditatum immôdicis aestuabat illécebris. Nec minorem febrem amoris esse dixerim, quam caloris. Itaque illa animum febris, hæc corpus inflammat. Febris enim nostra, avaritia est: febris nostra, libido est: febris nostra, ambitio est: febris nostra, iracundia est.

Et Jesus docébat Sabbatis: & * Scupébant in doctrina ejus, quia in potestate erat sermo ipsius, allelúia, allelúia. ¶ Sapiéntia in Ecclésiis Altissimi aperiet os suum, &

in medio populi exarésbim, & in plenitudine sancta admirábitur. * Scupébant. Glória Patri. * Scupébant. Luc. 4. Ecclí. 24.

Ad Benedictus. Ant. 1. f. Colloquebantur ad invicem, dicentes: Quod est hoc verbum, quia in potestate & virtute imperat immundis spiritibus, & tæneat? allelúia. Luc. 4.

Oratio.

Mentibus nostris, quæsumus, Domine, Spiritum sanctum benignus infunde, cujus & sapientiæ conditi sumus, & providentiâ gubernámur; Per... in unitate ejusdem Spiritus.

C A N O N.

Ex Concilio Arelatensi sexto.

Anno 813: Cap. 6.

Presbyteri sub sigillo cathédiant Christum, & nulli sub prætextu medicine, vel cuiuslibet rei, dare præsumant. Genus enim Sacramenti est, & non ab aliis nisi à Sacerdotibus contingi debet. Quod si fecerint, honore priventur.

PROPRIUM SANCT.

PROPRIUM

SANCTORUM.

PARS VERNÆ.

De Semiduplicibus & Simplicibus in Quadragesima occurrentibus sola sit commemoratio, nempe de Semid. in utrisque Vesperis & Laudibus; de Simplicibus verò, pridie in Vesperis, & in Laudibus diei.

De occurrentibus autem à Vesperis Feria IV. majoris Hebdomada inclusive, ad Dominicam in Albis etiam inclusive, nihil omnino fiet.

Per Quadragesimam omittitur Allelûia. in fine Antiphonarum, quasumuntur de Comuni, pro commem. Sanctorum.

DIE IV. FEBRUARII.
SANCTI AVENTINI,
Episcopi,
Commemoratio.

Pridie AD VESP. Ant.
Elégit. *Ps.* Beatus. *ut in Comuni*, xj. Oratio, Da Ecclesiæ tuæ. xiv.

AD LAUDES, Ant.
Ego sum. *Ps.* Elégit Dóminus. xij. Oratio, Da Ecclesiæ tuæ. xiv.

AD VESP. Ant. Sacerdotes tui. *Ps.* Salvum fecit Dóminus. xv. Oratio, Da Ecclesiæ tuæ. xiv.

Pars Vernæ. Bles.

DIE V.
SANCTÆ AGATHÆ,
Virginis & Martyris,
Commemoratio.

Pridie AD VESPERAS,
Ant. Infirma. *Ps.* Deus. xxxij.
Oratio, Indulgentiam. xxxv.

AD LAUDES, Ant.
Factus est. *Ps.* Hereditas.
Oratio, Indulgentiam. xxxv.

AD VESPERAS, Ant.
Casta. *Ps.* Confessio. xxxvij.
Oratio, Indulgentiam nobis. xxxv.

DIE VI.
SANCTI VEDASTI,
Episcopi,
Commemoratio.

Pridie AD VESPERAS,
Ant. Elégit. *Ps.* Beatus. *ut in Comuni*, xj. Oratio, Dirige. xiv.

AD LAUDES, Ant.
Ego sum. *Ps.* Elégit. xij.
Oratio, Dirige. xiv.

DIE VII.
SANCTI STEPHANI,
Abbatis,
Commemoratio.

Pridie AD VESPERAS,
Ant. Egrédere. *Ps.* Potens in terra. xxj. Oratio, Da nobis, quæsumus, Dómine. xxij.

V

444 9. FEBRUAR. *Sanctæ Apolloniæ, V. & M.*

[*AD NOCT. si sit Dominica, Lectio ix.*]

STÉPHANUS Thigerni apud Arvernos nobili genere natus, anno ætatis suæ duodécimo, à patre ductus est in Italiâ, limina Apostolorum, aliæque sacra urbis loca veneraturus. Regrediente in patriam morbo deventus, Beneventi remansit apud Milonem Episcopum, sub cujus disciplina multum in sacris litteris & bonis moribus per duodécim annos profecit. In patriam redux, cum reliquas sibi à defunctis parentibus copiosas opes in pauperes erogasset, tandem secessit in desertum Lepovicensis agri locum, Muræti nomine, in quo, probante Gregorio septimo, cui notus erat, novi Ordinis fundamenta jecit. Hujus postea sub Grandimonti stipulo plures, sæculi contemptu, vitæ asperitate, solitudinis amore, illustres familiaræ per Galliâ propagatæ sunt; etiam in agro Blesensi prope Camborium, in quibus à beato vito tradita regularia observantia plurimum floruit. In eo tanta fuit humilitas, ut sacerdotio se indignum ratus, Diaconatus tantum officio functus fuerit. Per quinquaginta fere annos jejuniis, assiduæ orationibus, aliisque corporis afflictationibus attritus, Muræti animam Deo reddidit, die octavo Februarii, anno supra millésimum cen-

tésimo vigésimo quarto. Quinto post mense, corpus ejus Grandimontum inde translatum est, ubi multis miraculis effulsit.]

AD LAUDES, Ant.
Ecce ego. *Ps.* Venite. *Ora-*
tio, Da nobis, quaesumus,
Dómine. xxiiij.

AD VESPERAS, com-
mem. sanctæ Apolloniæ, Vir-
ginis & Martyris, Ant.
Infirmæ. *Ps.* Deus. xxxij.
Ora- Deûs, qui inter cetera,
ut in Communi. xxxv.

D I B I X.
S. APOLLONIÆ,
Virginis & Martyris,
Commemoratio.

[*AD NOCT. si sit Dominica, Lectio ix.*]

Ex Epistola sancti Dionysii
Alexandrini, ad Fabium
Antiochenum.

Eus. Hist. Lib. 6.

Cap. 41.

NEquiquam ex Décii Imperatoris edicto persecutio apud nos cepta est, sed integro anno antevererat. Nam infestus quidam vates ac poeta commovit Alexandriæ adversus nos gentilium turbas. Ab illo igitur stimulati, hanc solum pietatem cultumque demonum suorum existimabant, si cædibus adversus nostros sævirent. Itaque admirandam illam provectam jam ætatis virginem Apolloniam tunc comprehendérunt; & maxillas quidem ejus percutierunt, cunctos ei dentes excaserunt. Accenso autem ex-

18. FEBR. S. Simeonis, Hierosol. Ep. & M. 447

urbem rogo, minabantur vivam se illam combuturos, nisi una cum ipsis scripta verba pronuntiaret. At illa veniam deprecari paulisper visa, atque interim dimissa, celeriter in ignem insiluit, & conflavit.]

AD LAUDES, *Ant.* Factus est. *Ps.* Hereditas. *Orat.* Deus, qui inter. xxxv.

AD VESPERAS, *Pro commem. sanctæ Scholasticæ, Virginis, Ant.* Complacuit. *Ps.* Audi. xxxij. *Orat.* Omnipotens, ut in Communi Virginum, xxxv.

DIE K.
S. SCHOLASTICÆ,
Virginis,
Commemoratio.

[AD NOCT. si sit Dominica, *Lectio ix.*

Scholastica Benedicti Abbatissæ soror, Deo ab infantia tempore dedicata, ad fratrem quotannis ventre consueverat, ut ejus sacris colloquiis frueretur. Ad hanc vir. Dei non longe extra januam in possessione monasterii descendebat. Quadam vero die, cum diutius eum apud se retinere vellet, & ille non acquiesceret, insertas digitis manus ad orationem super mensam posuit, ut Deus fratris mentem inflecteret. Tantaque subito tonitruum vis, & inundatio pluvie erupit, ut Benedictus pedem extra limen efferre non posset. Sicque factum est ut totam noctem pervigi-

lem in spiritali colloquio transigerent. Hinc reversus ad cellam Benedictus, post triduum elevatis oculis, vidit ejusdem fororis suæ animam in columbæ specie cœli secreta penetrare. Qui ex hac visione obitum ejus intelligens, protinus fratres misit, qui corpus ejus ad monasterium suum deferrent, & in sepulcro quod sibi paraverat, ponerent.]

AD LAUDES, *Ant.* Exultabit. *Ps.* Sitivit. *Oratio.* Omnipotens. xxxv.

DIE XVIII.
SANCTI SIMEONIS,
Hierosolymitani Episcopi,
& Martyris,
Commemoratio.

Psalm. AD VESPERAS, *Ant.* Ecce Deus. *Ps.* In Desideravi. ij. *Oratio.* Omnipotens, ut in Communi unius Martyris, iv.

[AD NOCT. si sit Dominica, *Lectio ix.*

Ex libro quinto Commentariorum sancti Hegesippi Historiographi.

Eus. Hist. Lib. 3.
Simeon, cognatus Domitiani, filius Cleophræ, calumniam passus ab hæreticis, accusatus est coram Artico consulari; & per plurimos dies excruciatum, martyris effectus est; ita ut omnes supra modum admirarentur, & ipse quoque Consularis, quomodo is qui centum viginti annos attigerat, talia pertulisset. Tandem vero sententiâ iudicis cruci aff-

zus est. Ad hæc usque tempora Ecclesia virgo pura & incorrupta permansit, in obscuro adhuc recessu delitescētibz quicumque rectam salutāris prædicationis regulam depravare nitebantur. Postquam autem sacer Apostolorum chorus vario mortis genere extinctus est, efflueratque jam ætas hominum illorum qui divinam ipsam Sapientiam suis auribus auscultare meruerant; tunc demum exorta est impij erroris conspiratio, nullo videlicet amplius ex Apostolis supersistere.]

AD LAUDES, Ant.
Bonum. *Ps.* Adjutor. *Oratio.* Omnipotens. iv.

DIE XXII.
PONTIFICATUS,
seu

CATHEDRÆ S. PETRI,
Antiochiæ,
Commemoratio.

Pridie AD VESPERAS,
Ant. Ecce ego mittam piscatores multos, dicit Dominus; & piscabuntur filios Israel, & scient quia nomen mihi Dominus. *Jerem. 16.*

Ps. Humilia respicit Dominus in coelo & in terra, &c. Suscitans a terra inopem, *Ps. 112.*

Oratio.

DEus, qui beato Petro Apostolo tuo, collatis clavibus regni celestis, ligandi atque solvendi Pontificium tradidisti: concede, ut intercessionis ejus auxilio, a peccatorum nostrorum ne-

zibus liberemur; Qui vivis, &c.

AD LAUDES, Ant. Ecclesia edificabatur, ambulans in timore Domini, & consolatione sancti Spiritus replebatur. Petrus autem pertransibat universos. *Act. 9.*

Ps. Posui adjutorium in potente; &c. Et exaltavi electum de plebe mea, *Ps. 88.*

AD VESPERAS, Ant. Docuerunt turbam multam, ita ut cognominarentur primum Antiochiæ discipuli, Christiani. *Act. 11.*

Ps. Exaltent cum in Ecclesia plebis, &c. Et in cathedra seniorum laudent eum, *Ps. 106.*

DIE XXIII.
SANCTI MEDRALDI,
Abbatis, *Commemoratio,*
Pridie AD VESPERAS,
Ant. Egrédere. *Ps.* Potens in terra. xxj. *Oratio,* Da nobis. xxiiij.

[*AD NOCT.* si sit Dominica, *Lectio ix.*

MEdraldus in pago Oximensi circa finem septimi sæculi cláruit inter sancti Ebrulphi Abbatis discipulos. Hic nempe, constructo in sylva Uticensi cœnobio, ad conversionem morum plurimos traxit, qui prædia, domos & possessiones suas ipsi tradébant, enixè rogantes ut monasteria sibi construeret ac religiósæ vitæ ordinem præscriberet. Horum votis acquiescens Ebrulphus, quindecim quæ virorum quæ mulierum cōdidit mona-

Matthia, quibus probatissimæ vitæ viros præfecit, atque inter alios Medraldum cuius sanctitas commendatur in antiquo Sagiensi Martyrológio, & depositio septimo Calendas Mártii assignatur. Ab Ebrulpho institutæ familiæ, tempore incurfionis Normannicæ, cum ædificiis omnino destructæ sunt, uno superstitie Uticensi monastério quod nunc sancti Ebrulphi dicitur. Plurimæ vero sanctorum reliquiæ ante cladem illam sublata, Vindocinorum allatæ sunt, inter quas hodièque celebratur corpus sancti Medraldi Abbatis, quod anno millésimo ducentésimo octogésimo octavo à Canónicis sancti Geórgii coram Joanne Cómite Vindocinensi & fratribus, reclusa thecá, inventum est cum magna parte vestimentorum in quibus receperat sepulturam.]

AD LAUDES. *Ant.*
Ecce ego. *Ps.* Venite, *Ora-*
sio. Da nobis. xxiiij.

D I B x x i v.

[*In anno Bissextili, die xxv.*]

In Festo

S. MATTHIÆ; APOST.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Ant. **V**ocávit Jesus discipulos suos; & elegit duodecim ex ipsis, quos & Apóstolos nominávit. *Luc.* 6.

Ant. 3. a. Vocávit ad se

quos voluit; & dedit illis potestatem curandi infirmitates, & ejiciendi damónia. *Marc.* 3.

Ant. 4. E. Hos misit Jesus, præcpiens eis: Ite ad oves quæ perierunt domus Israel. *Matth.* 10.

Ant. 5. C. Euntes prædicáte, dicentes: Quia appropinquávit regnum celórum. *Matth.* 10.

Ant. 7. d. Egressi autem, circuibant per castella, evangelizantes & curantes ubique. *Luc.* 9.

Capitulum. Hebr. 2.

Cum instium accepisset salus enarrári per Dóminum, ab eis qui audierunt in nos confirmata est, contestante Deo signis & portentis, & váriis virtutibus, & Spíritus sancti distribuciónibus secundum suam voluntatem.

Ps. Ecce dedi vobis potestatem super omnem virtutem inimici; * Verúm tamen in hoc nolite gaudere: † Gaudete quod nomina vestra scripta sunt in coelis. *Ps.* Dabo vos in nomen, & in laudem ómnibus pópulis; * Verúm tamen. Glória. † Gaudete. *Luc.* 10. *Soph.* 3.

Hymnus.

Labare, cælum; pláuibusb
Tellus resulet æmulis;
Apostolórum glóriam
Solemnis instaurat dies.

Vos, ceu tubis sonántibus,
Christum per orbem spárgi-

tis:

V iij

Vos illa sacris vātibus
Prædicta mundi lūmina.

Qui, dante Christo, pā-
ditis,

Qui clauditis cœli fores,
Nos criminum tenācibus
Vinculis ligātos sōlvite.

Porente qui nūta graves
Morbos fugātis cōporum,
Desideratam pōscite
Ægris medēlam mōribus.

Sublīmis ut cūm vēnerit,
Vobis simul sedēntibus,
Ad dēxterum Iudex laus,
Nos inter agnos cōllocet.

Uni sit & trino Deo
Suprēma laus, summum de-
cus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocāvit glōriæ.

Amen.

†. Dōminus dabit verbum
evangelizāntibus. *Ps. Virtute
multa. Ps. 67.*

Ad Magnificat. Ant. 2. D.

Oportet ex his viris qui no-
biscum sunt congregāti in
omni tēpore, quo intrāvit
& exiit inter nos Dōminus
Jesús, testem resurrectionis
ejus nobiscum fieri unū ex
istis. *Act. 1.*

*Oratio, ut infra ad Laudes.
Commemoratio Feria.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Apōsto-
lōrum Magistrum & Dōmi-
num, * Venīte, adorēmus.
Joan. 13.

Ps. 94. Venīte.

Hymnus. S. V.

Suprēme, quales, Arbitr,
Tibi ministros eligis,
Tuas opes qui vīlibus
Vasū amas committere l

Hæc nempe plena mī-
mine

Tu vasa frangi præcipis:
Lux inde magna rumpitur,
Ceu, nube scissā, fulgura.
Totum per orbem nū-
tii,

Nubes velut, citi volant:
Verbo graves, Verbo Deo,
Tonant, coruscant, per-
pluunt.

Christum sonant: versæ
ruunt

Arces superbæ dæmonum:
Circū tubis clangēntibus,
Sic versā quondam mœnia.

Fac, Christe, cœlestes
tubæ

Somno graves nos exci-
tent:

Accensa de te lūmina
Pellant tenēbras mēntium.

Uni sit & trino Deo
Suprēma laus, summum de-
cus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocāvit glōriæ.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Convocātis Je-
sus duōdecim Apōstolis, co-
pit illos mittere binos prædi-
cāre regnum Dei. *Luc. 9.
Marc. 6.*

Ant. 2. D. Præcipiens,
dicebat eis; Infirmos curāte,
mōrtuos suscitāte, dæmones
ejicite: gratis accepistis, gra-
tis date. *Matth. 10.*

Ant. 3. c. Nolite possidēre
aurum, neque argentum,
neque pecūniam in zonis ve-
stris: dignus enim est opēra-
rius cibo suo. *Matth. 10.*

†. Custodiēbant testimō-

nia ejus, &c. Et praeceptum quod dedit illis. *Ps. 98.*

Lectiones de Scriptura occurrente, è duabus sunt tres.

R. j. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum: * Estote ergo prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbae. *Ps.* Ex ore Domini prudentia; & proteget gradientes simplices: * Estote ergo prudentes. *Matth. 10. Prov. 2.*

R. ij. Trademini à parentibus, & cognatis, & amicis: & morte afficient ex vobis; & capillus de capite vestro non peribit: * In patientia vestra possidebitis animas vestras. *Ps.* Nolite timere opprobrium hominum, & blasphemias eorum ne metumatis; ego, ego ipse consolabor vos: * In patientia. *Luc. 21. Is. 51.*

R. iij. Cum tradent vos, nolite cogitare quomodo, aut quid loquamini: * Non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis. *Ps.* Spiritus meus erit in medio vestrum; nolite timere: * Non enim vos. Glória Patri. * Non enim vos. *Matth. 10. Agg. 2.*

IN H. NOCTURNO:

Ant. 4. E. In quamcumque domum intraveritis, dicitur: Pax huic domui; & si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illum pax vestra. *Luc. 10.*

Ant. 5. 2. Qui vos audit, me audit; & qui vos spernit,

me spernit: qui autem me spernit, spernit eum qui misit me. *Luc. 10.*

Ant. 6. F. Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine; & quod in aure auditis, predicatè super lecta. *Matth. 10.*

Ps. Annuntiante inter gentes gloriam Domini, &c. In omnibus populis mirabilia ejus. *Ps. 95.*

De Actibus Apostolorum.

Lectione iv. Cap. 1.

IN diebus illis, exurgens Petrus in medio fratrum, dixit: (erat autem turba hominum simul serò centum viginti) Vtri fratres, oportet impleri Scripturam quam praedixit Spiritus sanctus per os David, de Juda qui fuit dux eorum qui comprehenderunt Jesum, qui connumeratus erat in nobis, & solertus est sortem ministerii huius. Et hic quidem possedit agrum de mercede iniquitatis, & suspensus crepuit medius; & diffusa sunt omnia viscera ejus. Et notum factum est omnibus habitantibus Ierusalem; ita ut appellaretur ager ille lingua eorum, Hacedama, hoc est, Ager sanguinis. Scriptum est enim in libro Psalmorum: Fiat commotio eorum deserta, & non sit qui inhabitet in ea, & episcopatum ejus accipiat alter. Oportet ergo ex his viris qui nobiscum sunt congregati in omni tempore, quo intra-

minus Jesus, incipiens à baptismo Joannis usque in diem quā assumptus est à nobis, testem resurrectionis ejus nobiscum fieri unum ex istis. Et statuerunt duos; Joseph, qui vocabatur Barsabas, qui cognominatus est Justus; & Matthiam. Et orantes dixerunt: Tu, Domine, qui corda nostri omnium, ostende quem elegeris ex his duobus unum, accipere locum ministerii hujus, & apostolatus, de quo pravaricatus est Judas, ut abiret in locum suum. Et dederunt sortes eis; & cecidit fors super Matthiam, & annumeratus est cum undecim Apostolis.

R. Vos estis qui permansistis mecum in tentationibus meis: * Et ego dispono vobis sicut disposuit mihi Pater meus regnum. *Ps.* Dispositui testamentum electis meis: * Et ego. *Luc.* 22. *Ps.* 88.

Ex Commentario S. Joannis Chrysostomi, in Actus Apostolorum.

Hom. 3. *Lection.* v.

IN diebus illis, exurgens Petrus. Tamquam fervidus, & tamquam is cui à Christo grex commissus fuerat, & tamquam chori princeps, ubique primus incipit loqui. Viri fratres, oportebat impleri Scripturam. Illud considera quod Petrus agit omnia ex communi sententia, nihil ex auctoritate, nihil cum imperio. Oportet igitur ex viris no-

biscum congregatis in omni tempore. Quamobrem communicat hoc negotium cum illis? ne delaberentur in contentionem: nam si his ipsis hoc accidit, multo magis accidisset illis. Propterea ait: Viri fratres, oportet eligere e nobis. Multitudini permittit iudicium: simul eos qui eligebantur reddens venerandos, & seipsum liberans ab odio ceterorum. Ex quibus autem facienda sit electio, ipse interpretatur, dicens: Ex viris nobiscum congregatis in omni tempore. Etenim si dixisset, Modestos oportet adesse, ceteros affecisset contumelia. Et statuerunt duos: Joseph qui vocabatur Barsabas, qui cognominatus est justus; & Matthiam. Quare non multos? ne major fieret animorum delectio, neve res in multos distraheretur.

R. Jam non dicam vos servos: vos autem dixi amicos; * Quia omnia quaecumque audivi à Patre meo, nota feci vobis. *Ps.* Antiqua ne intueamini: ecce ego facio nova, & nunc orientur, utique cognoscetis ea; * Quia. *Joan.* 15. *Is.* 43.

Lection. vj.

ET verò omnes communiter precantur, dicentes: Tu, Domine, qui nostri corda omnium, ostende. Tu, inquit, non nos. Aprè cordium cognitionem appellant: hinc enim electio erat facienda, non ab exte-

floribus. Neque dixerunt, Elige; sed; Ostende electum; hoc est, quem tu elegisti; scientes omnia præfinita esse à Deo. Et dederunt eis sortes. Nondum judicabant se esse idoneos ut rem ipsi sibi permitterent. Ideoque cupiunt aliquo signo edoceri. Alioqui, si illic ubi nec erat precatio, neque viri probi tantum valuit fors eo quod recto animo fieret super Jona; multo magis hic explévit chorum, ac perfécit ordinem. Nec alter ille dóluit; non enim celassent Apóstoli proprios defectus, qui de ipsis primóribus non vériti sunt dicere, quod alibi commóti fuerint indignatione: idque non semel, sed sæpius. Hos igitur & nos imitemur. Non jam ómnibus loquor, sed his tantum qui principatum affectant. Si credis Dei esse electionem, ne indignéris: illi enim indignáris, & irritáris adversus illum. Ille est qui elégit.

Ap. Elégi vos, & pósui vos, ut eátis, & fructum afferátis, & fructus vester maneat; * Ut quodcumque petieritis Patrem in nómine meo, det vobis. *Ps.* Quod salvatum fuerit de domo Juda, faciet fructum: zelus Dómini exercituum faciet istud; * Ut. Glória. * *Ut. Joan.* 1. 5. *Is.* 37.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Príncipes géntium dominantur eórum, &

qui majóres sunt, potestatem exercent in eos: non ita erit inter vos. *Matth.* 20.

Ant. 7. d. Quicumque voluerit inter vos major fieri, sit vester minister; sicut Filius hóminis non venit ministrári, sed ministráre. *Matth.* 20.

Ant. 3. d. Cúm feceritis ómnia quæ præcepta sunt vobis, dicite: Servi inútiles sumus; quod debuimus facere, fécimus. *Luc.* 17.

Ps. Non nobis, Dómine, sed nómini tuo da glóriam. *Ps.* Super misericórdia tua & veritate tua. *Ps.* 113.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo tempore; Respondens Petrus, dixit Jesu: Ecce nos reliquimus ómnem, & secúti sumus te. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Enarr. in Ps. 86.

Sedebitis, inquit Christus, super duodecim sedes. Si duodecim sellæ ibi sunt, non est ubi sedeat tertius décimus Paulus Apóstolus, & non erit quomodo judicet: & ipse se judicaturum dixit, non hómines tantum, sed & Angelos. Respondéret ergo turba: quid te jactas judicaturum? Ubi sedebis? duodecim sedes dixit Dóminus duodecim Apóstolorum: unus cecidit Judas: in locum ipsius sanctus Matthias ordinatus.

Vw

454 24. vel 25. FRAT. S. *Matthia*, *apost.*

est: impletus est duodenarius numerus sedium duodecim. Ergo sedes quid sibi velint, videamus. Sacramentum est cuiusdam universitatis, quia per totum orbem terrarum futura erat Ecclesia. Et ideo quia undique venitur ad iudicandum, duodecim sedes sunt, sicut quia undique ineratur in civitatem Jerusalem, duodecim portae sunt.

R. Mementote sermonis mei quem ego dixi vobis: * Non est servus maior domino suo: si me persecuti sunt, & vos persequentur. ¶ Locuti sunt adversum me lingua dolosa, & sermonibus odii circumdederunt me: * Non est. *Joan.* 17. *Ps.* 108:

In *Joan.* Tract. 24.

Lesio viij.

A R. Dominus: Nonne vos duodecim elegi? & unus ex vobis diabolus est. An eligitur & diabolus, & in electis est diabolus? Electi in laude solent dici. An electus est & iste, de quo nolente & nesciente magnum aliquid boni fieret? Hoc est proprium Dei, contrarium inquit. Bonis Dei male utitur malis; contra malis hominum malorum bene utitur bonus. Et quid tam bonum quam aptus Deus? quanto ergo ille melior, tanto melius utitur & malis nostris. Quid Iudas peius? Sed malo ejus bene usus est. Dominus: tradi se permisit,

ut redimeret nos. Beati illi Iudaei: in bonum conversum est.

R. De mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo: propterea odit vos mundus: sed * Confidite, ego vici mundum. ¶. Non derelinquet Dominus sanctos suos, eruet eos a peccatoribus, & salvabit eos: * Confidite. *Joan.* 15. *Ps.* 36.

Lesio ix. de Evangelio Evangelio *Homilia Felix* occurrentis.

R. Pater sancte, serva eos in nomine tuo quos dedisti mihi. Sicut tu me misisti in mundum, & ego misi eos in mundum; & * Pro eis ego sanctifico meipsum, ut sine & ipsi sanctificentur in veritate. ¶. Sanctificabant Sanctum Jacob, & Deum Israel praedicabant: * Pro Gloria. * Pro. *Joan.* 17. *Is.* 29. Te Deum.

¶. *Sacerd.* Consecrmini Domino, & invocare nomen ejus: ¶. Annuntiate inter gentes opera ejus. *Ps.* 104.

AD LAUDES.

Ant. Iesus locutus est undecim discipulis, dicens: Data est mihi omnia potestas in caelo & in terra; euntes ergo, docete omnes gentes. *Matth.* 28.

Ant. 6. F. Pradicite Evangelium omni creaturae baptizantes eos, docentes servare omnia quaecumque mandavi vobis. *Marc.* 16. *Matth.* 28.

Ant. 2. De Quorum semine

ſeritis peccata, remittuntur
eis; & quorum retinueritis,
retenta ſunt. *Joan.* 20.

Ant. 4. D. Accipietis
virtutem ſupervenientis Spi-
ritus ſancti in vos; & eritis
mihi teſtes uſque ad ſulti-
mum terræ. *Aſ.* 1.

Ant. 1. 2. Ecce ego vobis-
cum ſum omnibus diebus, uſ-
que ad conſummationem ſæ-
culi. *Matth.* 28.

Capitulum. *Ephes.* 4.

Chriftus dedit quoddam
ſequidem Apoſtolos, quos-
dam autem Prophetas, alios
verò Evangeliſtas, alios au-
tem Paſtores & Doctores, ad
conſervationem ſanctorum
in opus miniſterii, in ædifi-
cationem Corporis Chriſti.

Hymnus. S. V.

Colleſtis aule Princi-
pes,

Sacer ducēs exercitus,
Biſcena mundi lumina,
Olim futuri iudices.

Merſus gravi caligine
Per vos dies renaſcitur;
Quos vānus error luſerat,
Eluſtrat alma veritas.

Non vi, nec armis mili-
tum,
Fandi nec ullis artibus;
Verbo ſed irriſæ crucis,
Chriſto rebelles ſubditis.

Quibus gemitat ſubdi-
tus,

Rumpuntur orbis vincula;
Iſthi gaudet, excuſſo iugo,
Liber Dei ſub legibus.

Vulgata terris omnia
Per vos Dei myſteria:
Sic veſtra terris omnibus
Præclara facta perſonant.

Uni ſit & trino Deo
Suprema laus, ſummum de-
cus,

De nocte qui nos ad ſum-
Lumen vocavit gloriæ.

Amen.

†. Principes populorum
congregati ſunt. *Æ.* Cum
Deo Abraham. *Pſ.* 46.

Ad Benedicimus. *Ant.* 4. E-
Tu, Dōmine, qui corda
noſtri omnium, oſtende quem
elegeris accipere locum mi-
niſterii huius. *Aſ.* 1.

Oraſio:

Deus, qui beatus Mat-
thiam Apoſtolorum tuor-
um collegio ſociasti: tribue,
quaſumus, ut eas inter-
ventione, tua circa nos
pietatis ſemper viſcera ſen-
tiamus; Per Dōminum no-
ſtrum Jeſum Chriſtum Fi-
lium tuum, qui tecum vivit
& regnat.

Commemoratio Feſte.

A D P R I M A M.

Ant. 8. G. Jeſus.

A D T E R T I A M.

Ant. 6. F. Prædicite.

Capitulum. 2. *Cor.* 2.

Deo grātiās, qui ſemper
triumphat nos in Chri-
ſto Jeſu, & odorem noſtri-
tutis ſuæ manifeſtat per nos in
omni loco.

Æ. br. In omnem terram
* Exiit ſonus cōrum. In
omnem. †. Et in fines orbis
terræ * verba cōrum, * Exi-
vit. Glōria. In omnem.

†. Non ſunt loquelæ ne-
que ſermones, *Æ.* Quorum
non audiantur voces cōrum.
Pſ. 18.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Quorum.

Capitulum. 2. Cor. 5.

Posuit in nobis Deus verbum reconciliationis. Pro Christo ergo legatione fungimur, tamquam Deo exhortante per nos. Obsecramus pro Christo, reconciliamini Deo.

R. br. Dominus excelsus

* Subiecit populos nobis. Dominus. *Ps.* Eligit nobis * hereditatem suam : * Subiecit. Gloria. Dominus. *Ps.* 46.

Ps. Nimis honorificati sunt amici tui, Deus: *R.* Nimis confortatus est principatus eorum. *Ps.* 138.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Ecce.

Capitulum. 2. Thess. 2.

State, & tenete traditiones quas didicistis sive per sermonem, sive per epistolam nostram. Ipse autem Dominus noster Jesus Christus, & Deus, & Pater noster qui dilexit nos, & dedit consolationem aeternam, & spem bonam in gratia, exhortetur corda vestra, & confirmet in omni opere & sermone bono.

R. br. Confitebimur tibi, Deus : * Invocabimus nomen tuum. Confitebimur. *Ps.* Narrabimus * mirabilia tua : * Invocabimus. Gloria. Confitebimur. *Ps.* 74.

Ps. In generationem & generationem *R.* Annuntiabimus laudem tuam.

Ps. 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. **I**njecerunt manus in 6. E. I. Apostolos, & posuerunt eos in custodia. *Ant.* 5.

Ant. 2. D. Cæsis denuntiaverunt ne omnino loquerentur in nomine Jesu. *Ant.* 5.

Ant. 4. E. Ibant gaudentes a conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati. *Ant.* 5.

Ant. 1. g. Loquebantur verbum Dei cum fiducia; & virtute magna reddébant testimonium resurrectionis Jesu Christi. *Ant.* 4.

Ant. 3. a. Tradiderunt animas suas pro nomine Domini nostri Jesu Christi. *Ant.* 15.

Capitulum. 1. Cor. 4.

Deus nos Apostolos novissimos ostendit, tamquam morti destinatos; quia spectaculum facti sumus mundo, & angelis, & hominibus.

Hymnus. S. V.

Quem misit in terras Deus,
Ut morte nos servet sui,
Amoris hic fides sui
Vos eligit vicarios.

Occisus Agnus a lupis
Vos misit agnos ad lupos :
Mores ferinos exuunt,
Agni repente de lupis.

Quæ victimarum cædibus

Tellus madébat impiis,
Vestris eam sudoribus,
Vestro piastis sanguine.

Hoc roza facta pluvior

Quot illa fructus protulit!
Quæ, quanta surrexit seges!
Et ista nos seges sumus.

Quam si bonus respé-
xeris,
Qui das rigâs crêscere,
Frumenta nos cœlestibus
Matura condēs hórreis.

Uni sit & trino Deo
Suprema laus, summum de-
cus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocavit glóriæ.
Amen.

¶ Pro pãtribus tuis nati
sunt tibi filii: R. Constitues

eos principes super omnem
terram. Ps. 44.

Ad Magnificat. Ant. 6.F.
Dedêrunt sortes eis: & cê-
cidit fors super Matthiam;
& annumeratus est cum ûn-
decim Apóstolis. Ag. I.

Oratio.

DEus, qui beatum Mat-
thiam Apostolorum
tuorum collégio sociasti:
tribue, quæsumus, ut ejus
interventiõe, tuæ circa
nos pietãtis semper viscera
sentiamus; Per.

Commemoratio Ferie.

FESTA MARTII.

D I E I.

S. ALBINI, EPISCOPI,
Commemoratio.

Prædie AD VESPERAS,
Ant. Elégit. ¶ Beatus. xj.
Orat. Da Ecclesiæ. xiv.

¶ AD NOCT. si sit Do-
minica, Lectio ix.

Albínus, Venetiæ in
Aremóricis claro gé-
nere natus, relicto a puera
paréntibus, in Cincillacen-
se monastérium ingressus
est. Anno ætãtis trigésimo
quinto Abbas creatus, sin-
gulári vigilantiã cœnobium
administrãvit annis quin-
que & viginti. Unde invl-
tus ad Cãthedram Andega-
vensẽ evedus, totus alen-
dis paupéribus, tuendis cívi-
bus, agris visitandis, cap-
tivis redimendis, incubuit.
Ecclesiãticæ disciplinæ vin-

dex fuit acerrimus, adeo ut
nec precibus nec minis po-
tentiorum moveretur: quod
ei multorum invidiam con-
flavit. Váriis in Synodis,
ac præcipuè in Aurelianensi
tértia, plurimùm laboravit,
ut incestæ nuptiæ damna-
rentur. Cæsarium quoque
Arelatensem super ea re
consulturus adiit unã cum
sancto Leobino tum Abbate
Brajacensi, postea Carnu-
tensi Episcopo. Jussus ab
Episcopis quosdam à se ex-
communicatos absolvere,
paruit sacerdotáli judicio:
ab iisque rogatus ut & ipse
signaret eulógias quas ad
unum ex illis dirigendas
benedixerant, respondit:
Etsi ad impérium vestrum
signare compellor, dum-
vos causam Deirecusatis de-

498 7. MART. SS. *Perpetua & Felicitatis, M.*

Sendere, ipse potens est vindicare. At ille, nondum acceptis eulogiis, interiiit. Explētis demum Episcopātūs annis viginti, mēnſibus ſex, etātis octoginta, ſmortalitatem exiuit.]

AD LAUDES, Ant. Ego ſum. ꝑ. Elégia xliij. Oratio, Da Ecclēſiæ tuæ. xiv.

D I B V I L
SS. PERPETUÆ,
ET FELICITATIS,
Martyrum,
Commentatio.

Pridie AD VESPERAS, Ant. Timor Dōmini cum electis ſēminis grādatur, & cum iuſtis & fidēlibus agnōſcitur: firmamentum eſt Dōminus timētibus eum. Ecclē. i. Pſ. 24.

ꝑ. Deus noſter, refūgium & virtus; ꝑ. Non timēbimus dum turbābitur terra. Pſ. 44.

Oratio, Da nobis. infra.

[AD NOCT. ſi ſit Dominica, Leſtio ix.

Sermo ſancti Auguſtini Epīſcopi.

ꝑ. in Nat. Mart. Perpet. & Felicit. qui eſt 280.

H Odicimus dies nobis in memoriā revocat diem quo ſanctæ ſamulæ. Doi Perpetua & Felicitas, coronis martyrii decoratæ, perpētū felicitate ſhonorant, tenentes nomen Chriſti in prælio, & ſimul invenientes etiā ſuum nomen in præmio. Exhortationes earum in divinis revelationibus, triumphosque paſſio-

num, cūm legerentur, audivimus. Quid gloriōſius his ſēminis quas viri mirantur facilius quā. imitantur? Quid hoc ſpectāculo ſuāvius? quid hoc certamine fortius? quid hāc victoriā gloriōſius? Tunc cūm beſtiis ſanctis obſicerentur cōrpora, toto amphitheatro fremēbant gentes, & pōpuli meditantur inānia. Sed qui hābitat in coelis, irridēbat eos. Nunc autem poſteri illōrum, quorū voces in carnem Mārturum ſimpliciter ſerviebant, mērita Mārturum piis vōcibus laudant. Neque tunc tanto concuſſu hōminum ad eos occidendos cāvea crudelitatis implēta eſt, quanto nunc ad eos honorandos Ecclēſia pietatis implētur. Omni anno ſpectat cum religiōne caritas, quod uno die cum ſacrilegio commiſit implētas.]

AD LAUDES, Ant. Infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia; ut non gloriētur omnis caro in conſpectu ejus. 1. Cor. 1.

ꝑ. Exultaverunt filie Jadae, ꝑ. Propter judicia tua, Dōmine. Pſ. 96.

Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dōmine, ſanctarū martyrum tuarū Perpetuæ & Felicitatis paſſus ineffabili devotiōne venerari; ut quas dignā mente non poſſimus celebrare, humilibus ſaltem frequenter obſequi; Per.

DIE IX.

SS. QUADRAGESIMA,
MARTYRUM.

Commemoratio.

Pridie ADVESPERAS,

Ant. Cum vos oderint.

V. Viriliter. *ut in Communi,* vij. *Orat. Præst. infra.*

[*AD NOCT. Si sit Dominica, Lectio in.*

Sermo sancti Basilii

Episcopi.

Hom. in 40. Mart.

Quadragesima Christi militum magnitudine corporis, & ætatis flore ac virtute, ceteris omnibus præcellentes, ad militares ordines regendos promoti sunt, & propter militiam experientiam animique fortitudinem, jam primos honores apud Imperatores obtinebant. Ubi vero impium edictum denuntiatum est ne quis Christum profiteretur, tunc horum quilibet in medium procedens: En, ait, Christianus sum. Que ut audiit barbarus iudex, cum considerasset regionis naturam quod esset frigida, & anni tempus quod hibernum, & noctem in qua boreas maxime spiraret, iussit omnes nudos sub die in media civitate congelandos mori. Qui, loco summi cum lætitiâ conspecto, istum etiam amicum accriter aspicientes, ad mortem properarunt. Una autem erat orantium oratio: Quadragesima in studium ingressi sumus; quadragesima,

ô Dômine, coronemur. Unus autem ex eorum numero vacillans, ad penam desertor abiit, luctum inconsolabilem sanctis relinquens. Verum Dôminus eorum preces fratas esse non permisit. Nam custos Martyrum, omnia eventum observaret, mirum vidit spectaculum; Virtutes quasdam e cœlis descendentes, & tamquam à Rege magna dona militibus distribuentes, quæ aliis quidem omnibus dona dividebant, unum verò solam indonatum dimiserunt; qui statim dolores detrectans, ad adversarios transfugit. Lictor autem, ut illum defecisse vidit & ad balneum accurrisset, seipsum in desertoris locum substituit; & abiciens vestes, nudis se permissit, eandemque cum sanctis vocem emisit: Christianus sum. Hic baptisma suscepit, non ab ullo, sed à propria fide; non in aqua, sed in proprio sanguine. Sicque, illacessente die, adhuc spirantes igni traditi sunt; & ignis reliquias in fluvium projecit.]

AD LAUDES, Ant. Beati. vi. *Ps. Malta. ix.*

Oratio.

Preces, quæsumus, omnipotens Deus, ut quæ gloriosos Martyres, forte in sua confessione cognovimus, pios apud te in nostra intercessione sentiamus; Per Dôminum nostrum Jesum Christum..

DIE XVIII.

SANCTI ALEXANDRI,

Episcopi & Martyris,

*Commemoratio.**Pridie AD VESPERAS,**Ant. Ecce. ψ. In Deo. ut in
Communi unius Martyris, ij.**Oratio, Fac nos. iv.**[AD NOCT. si sit Do-
minica, Lectio ix.]*Ex libro sancti Hierónymi
Presbyteri, de Scriptóri-
bus Ecclesiásticis. C. 62.

Alexander Episcopus
Cappadóciæ cum desi-
derio sanctórum locórum
Hierosólymam pérgeret, &
Narcissus Episcopus ejusdem
urbis jam senex régeret Ec-
clésiám, Narcisso & multis
Clericórum ejus revelátum
est áltera die mané intráre
Episcopum, qui adjutor Sa-
cerdotális Cáthedræ esse de-
béret. Itaque re ita comple-
tá, ut prædicta fúerat, cun-
ctis in Palæstína Episcopis in
unum congregátis, adniten-
te quoque ipso vel máxime
Narcisso, Hierosolymitánæ
Ecclesiæ cum eo gubernácu-

lum suscepit. Hic in fine cre-
jisdam epístolæ quam scri-
bit ad Antinóitas super pace
Ecclesiæ, ait: Salutat vos
Narcissus, qui ante me hic
ténuit Episcopálem locum;
& nunc mecum eundem
oratióibus regit annos na-
tus circiter centum sexde-
cim, & vos mecum præci-
tur ut unum idemque sapiá-
tis. Scripsit & áliam ad An-
tiochenſes per Clementem
presbyterum Alexandrínum,
necnon ad Origenem, &
pro Origene contra Demé-
trium, eo quód juxta testi-
mónium Demétrii eum
Presbyterum constitúerit.
Sed & áliæ ejus ad diversos
feruntur epístolæ. Séptimæ
autem persecutióne sub Dé-
cio, quo témpore Bábylas
Anthiochiæ passus est, du-
ctus Cæsarám, & clausus
in cárcere ob confessiόnem
Christi, martyrio coroná-
tur.]

*AD LAUDES, Ant. Bo-
num. ψ. Adjutor. Orat. Fac
nos. iv.*

D I E X X V.

IN ANNUNTIATIONE
D O M I N I C A.

A N N U A L E - M I N U S.

I N I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 3. a. **D**omine exercituum, usquequo tu non miserereberis Jerusalem & urbium Juda, quibus iratus es? *Zach. 1.*

Ant. 5. C. Exaudi, Domine; placare, Domine; attende, & fac: ne moreris propter temetipsum, Deus meus. *Dan. 9.*

Ant. 7. d. Da testimonium his qui ab infirio creaturæ suæ sunt, & suscita prædicationes quas locuti sunt in nomine tuo. *Eccli. 36.*

Ant. 4. E. Dabis, Deus, veritatem Jacob, misericordiam Abraham, quæ jurasti patribus nostris à dièbus antiquis. *Mich. 7.*

Ant. 1. g. Obsecro, Domine, mitte quem missurus es. *Exod. 4.*

Capitulum. *Dan. 9.*

Septuaginta hebdomades abbreviatæ sunt super populum tuum, & super urbem sanctam tuam, ut consummetur prævaricatio, & finem accipiat peccatum, & deleatur iniquitas, & adducatur justitia sempiterna, &

impleatur visio, & prophetia, & ungatur Sanctus sanctorum.

R. Audite, domus David: Ecce virgo concipiet & pariet filium; & * Vocabitur nomen ejus, Emmanuel. *ψ.* Habitabit cum hominibus: & ipsi populus ejus erunt; & ipse Deus cum eis erit eorum Deus: * Vocabitur. Glória Patri. * Vocabitur. *Is. 7. Apoc. 21.*

Hymnus. S. V.

Hæc illa solemnis dies, Dies salutis nuntia, Quæ missa cælo tristibus Venere terris gaudia.

Unus omnes crimine Casu gravi lapsi sumus: Ut ipse lapsos erigat, Descendit in terras Deus.

Qui, Patris æterno sinu, Æterna Proles nascitur, Obnoxius sit tempori, Sinum nec horret Virginis.

Mortale corpus induit, Orbi piande victimam; Ut innocenti sanguine Scelus nocentium diluat.

Qui cuncta complet numine, Nostros se in artus colligit, Ut nos reducat ad Deum; Est ipse nobiscum Deus.

480 25. MARTII, In Annuntiatione Domini.

q̄ Mundo Redemptor qui
venis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriusque Spiritus.
Amen.

¶ *Hæc Doxologia dicitur ad
omnes Horas in fine Hymno-
rum ejusdem metri, nisi pro-
pria assignetur.*

ψ. Excita, Dómine, po-
téntiam tuam; R. Et veni,
ut salvos facias nos. *Pf. 79.*

Ad Magnificat. Ant. 6. F.
Lauda & lætare, filia Sion;
quia ecce ego vénio, & ha-
bitábo in médiotat, ait Dó-
minus. *Zach. 2.*

*Oratio, ut infra ad Laudes.
Fit commemoratio Ferie.*

AD COMPLETEORIUM.
Psalmi de Feria.

Ant. 4. d. Ego ad Dómi-
num aspiciam: expectábo
Deum salvátorem meum.
Mich. 7.

*Hymnus, Virgo, ut in Of-
ficio B. M. in Sabbato, xliij.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Vidébit omnis
caro salutáre Dei. *Luc. 3.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Verbum caro fa-
ctum est; * Veníte, adoré-
mus. *Jorn. 1.*

Pf. 94. Venite.

Hymnus. S. V.

Celestis Ales nuntiát
Implenda mox mysté-
ria:

Virtúte fecundá Deus
Illapsus implet Virginem.

Qualis stupendo glória
Te, Virgo, de partu manet!
Conceptus in tuo sinu,

Natus Deo, nunc est tuus.
De virgináli ságuine,
Quem nulla labe inficit,
Fingente sancto Spíritu,
Christi caro compingitur.
Nobis per hanc mortáli-
bus

Lactescit esca cœlitium:
Nos pascit infantes homo,
Qui pascit Angelos Deus.

Mundo Redemptor qui
venis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriusque Spiritus.
Amen.

IN 1. NOCTURNO.

Psalmi de Officio parvo.

Ant. 8. G. Missus est An-
gelus Gábríel ad Mariam
virginem desponsátam Jo-
seph. *Luc. 1.*

Ant. 1. f. Ingressus An-
gelus ad eam dixit: Ave,
grátia plena; Dóminus tec-
cum: benedicta tu in mulié-
ribus. *Luc. 1.*

Ant. 2. D. Cùm audisset
Mária, turbáta est in sermó-
ne ejus; & cogitábat qualis
esset ista salutatio. *Luc. 1.*

ψ. Dómine, audívi audi-
tiónem tuam, R. Et tímui.
Habac. 3.

De Isáia Prophéta.

Lectio j. Cap. 7.

A Djécit Dóminus lo-
qui ad Achaz, di-
cens: Petre tibi fi-
gnum a Dómino Deo tuo
in profundum inferni, sive
in excelsum suprà. Et dixit
Achaz: Non petam; & non
tentábo Dóminum. Et di-
xit: Audíte ergo, domus

25. MARTII, In Annuntiatione Domini. 465

David : Numquid parum vobis est molestos esse hominibus, quia molesti estis & Deo meo? Propter hoc dabit Dominus ipse vobis signum: Ecce virgo concipiet, & pariet filium; & vocabitur nomen ejus, Emmanuel: butyrum & mel comedet, ut sciat reprobare malum, & eligere bonum.

R. Ne timeas, Maria; invenisti enim gratiam apud Deum: * Ecce concipies in utero, & paries filium. *Ps.* Hoc à Domino Deo exivit, ut mirabile faceret consilium. * Ecce concipies. Gloria Patri. * Ecce concipies. *Luc. 1. Is. 28.*

LECTIO II. Cap. 11.

ET egrediatur virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascendet: & requiescet super eum Spiritus Domini; spiritus sapientiae & intellectus, spiritus consilii & fortitudinis, spiritus scientiae & pietatis: & replebit eum spiritus timoris Domini. Non secundum visionem oculorum judicabit, neque secundum auditum aurium arguet; sed judicabit in justitia pauperes, & arguet in aequitate pro manibus terreae: & percutiet terram virga oris sui, & spiritu labiorum suorum interficiet impium. Et erit justitia cingulum lumborum ejus, & fides cinctorium renium ejus.

R. Hic eris magnus, & filius Altissimi vocabitur,

& dabit illi Dominus Deus sedem David Patris ejus; * Et regni ejus non erit finis. *Ps.* Ecce dies veniunt, dicit Dominus, & suscitabo David germen justum: & regnabit Rex; * Et regni. Gloria Patri. * Et regni. *Luc. 1. Jerem. 23.*

LECTIO III. Cap. 35.

LABIBITUR deserta & invia, & exultabit solitudo, & florebit quasi lilium. Germinans germinabit, & exultabit iherabunda & laudans: gloria Libani data est ei; decor Carmeli & Saron: ipsi videbunt gloriam Domini, & decorem Dei nostri. Confortate manus dissolutas, & genua debilia roborate. Dicite pusillanimis: Confortamini, & nolite timere; ecce Dominus vester ultionem adducet retributionis; Deus ipse veniet, & salvabit vos. Tunc aperientur oculi caecorum, & aures surdorum patebunt: tunc saliet sicut cervus, claudus; & aperta erit lingua mutorum: quia scissae sunt in deserto aquae, & torrentes in solitudine: & quae erat arida, erit in stagnum; & sitiena, in fontes aquarum.

R. Vocabitur nomen ejus, Jesum: * Ipse enim † Salvum faciet populum suum à peccatis eorum. *Ps.* Filia Sion, rex Israel Dominus in medio tui: noli timere; * Ipse. Gloria. † Salvum. *Matth. 1. Soph. 3.*

462 23. MARTII, In Annuntiatione Domini.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. d. Dixit Maria ad Angelum: Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco? *Luc. 1.*

Ant. 8. G. Respondens Angelus, dixit ei: Spiritus sanctus superveniet in te; & virtus Altissimi obumbrabit tibi. *Luc. 1.*

Ant. 2. D. Quod nascetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei. *Luc. 1.*

Ps. Homo natus est in ea, & ipse fundavit eam Altissimus. *Pf. 86.*

Sermo sancti Leonis
Papae.

De Natali Domini, 2.
Lectione 10.

DEus omnipotens & clemens, cujus natura bonitas, cujus voluntas potentia, cujus opus misericordia est, statim ut nos diabólica malignitas veneno suae mortificavit invividae, praedestinata renovandis mortalibus suae pietatis remedia inter ipsa mundi primordia praesignavit; denuntiavit serpenti, futurum semen mulieris, quod noxii capitis elationem suam virtute contereret; Christum scilicet in carne venturum, Deum hominemque significans, qui natus ex Virgine violatorem humanae propaginis incorruptae nativitate damnaret.

Ps. Ecce Elisabeth cognata tua, & ipsa concepit filium in senectute sua; * Quia non erit impossibile apud

Deum omne verbum. *Ps.* Haec tibi erit signum a Domino, quia faciet Dominus verbum quod locutus est; * Quia non erit. Gloria Patri. * Quia non erit impossibile apud Deum omne verbum. *Luc. 1. Is. 38.*

Lectione 11.

NAM quia gloriabatur diabolus hominem suam fraude deceptum divinis caruisse muneribus, & immortalitatis dote nudatum duram mortis subisse sententiam, seque in malis suis quoddam de praevicatoris consortio invenisse solatium; Deum quoque iustae, severitatis exigente ratione, erga hominem quem in tanto honore considerat, antiquam mutasse sententiam: opus fuit, dilectissimi, secreti dispensatione consilii, ut incommutabilis Deus, cujus voluntas non potest suae benignitate privari, primam pietatis suae dispositionem sacramento occultiore compleret; & homo diabolicae iniquitatis versutia actus in culpam, contra Dei propositum non periret.

Ps. Dixit Maria ad Angelum: * Ecce ancilla Domini; † Fiat mihi secundum verbum tuum. *Ps.* Nunc ergo, Domine, tu es Deus, & verba tua erunt vera: * Ecce ancilla Domini. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. † Fiat. *Luc. 1. 2. Reg. 7.*

ADvenientibus ergo temporibus, dilectissimi, quæ redemptioni hominum fuerant præstituta, ingreditur hæc infima Jesus Christus Filius Dei, de cœlesti sede descendens, & à paterna glória non recedens, novo ordine, novâ nativitate generatus. Novo ordine, quia invisibilis in suis, visibilis factus est in nostris; incomprehensibilis, voluit comprehendi; ante tempora manens, esse cœpit ex tempore: universitatis Dominus servilem formam, obumbratâ maiestatis suæ dignitate, suscepit: impassibilis Deus non dedignatus est homo esse passibilis, & immortalis mortis legibus subiacere. Novâ autem nativitate generatus est, conceptus à Virgine, natus ex Virgine sine paternæ carnis concupiscentiâ, sine maternæ integritatis injuriâ: quia futurum hominum Salvatorem taliq; ortus decēbat, qui & in se haberet humanæ substantiæ naturam, & humanæ carnis inquinamenta nesciret.

R. Christi generatio sic erat: * Desponsata Maria Joseph inventa est in utero habens de Spiritu sancto. V. Creavit Dominus novum super terram: Fœmina circumdabit virum. * Desponsata. Glória. * Desponsata Maria Joseph inventa est in utero habens de Spiritu sancto. *Matth. 1. Jerem. 31.*

Ant. 6. F. Quod in ex natum est, de Spiritu sancto est; pariet autem Filium. Matth. 1.

Ant. 4. f. Reliquiæ fratrum ejus convertentur ad filios Israel; & erit iste pax. Mich. 5.

Ant. 5. C. Hoc totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est per Prophetam: Ecce virgo in utero habebit, & pariet filium. Matth. 1.

V. Recordatus est Dominus misericordiæ suæ, R. Et veritatis suæ domui Israel. *Ps. 97.*

Letitio sancti Evangelii secundum Lucam.

Letitio vij. Cap. 1.

IN illo tempore; Missus est Angelus Gabriel à Deo in civitatem Galiliæ, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro cui nomen erat Joseph, de domo David; & nomen virginis, Maria. Et reliqua, Homilia sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. in Lucam. c. 8.

Disce virginem moribus, discite virginem verecundiâ, discite virginem oraculo, discite mysterio. Trepidare virginum est, & ad omnes viri ingressus pavere, omnes viri affatus vereri, Discant mulieres propositum pudoris imitari. Sola in penetrabilibus quam nemo virorum videt, solus Angelus reperit.

464 25. MARTII, In Annuntiatione Domini.

ret: sola sine cōmite, sola sine teste, ne quo degēnere depravarētur assūtu, ab Angelo salutātur. Soli Marię hæc salutatio servabatur: bene enim sola grātiā plena dicitur, quæ sola grātiā quam nulla alia meruerat, consecuta est, ut grātiā repleretur Autōre.

R. Benedicta es tu, filia, à Dōmino Deo excelsō prae omnibus mulieribus super terram: * Benedictus Dōminus, quia hōdie nomen tuum ita magnificāvit, ut non recedat laus tua de ore hōminum. V. Benedicta tu inter mulieres, & benedictus fructus ventris tui: * Benedictus. Glōria. * Benedictus. *Judith 13. Luc. 1.*

Letitio viij.

Virginem parere divini est signum mystērii, non humani. Tanti namque mandati mystērium, non hōminis fuit, sed Angeli ore promendum. Hōdie primum audītur: Spīritus sanctus supervēnit in te. Et audātur, & crēditur. Dixit autem Maria: Ecce ancilla Dōmini, contingat mihi secundū verbum tuum. Vide humilitatem, vide devotiōnem. Ancillam se dicit Dōmini, quæ mater effigitur: nec repentinō exaltata promisso est. Simul ancillam dicendo, nullam sibi prerogativā tantæ grātiæ vindicāvit quæ faceret quod juberetur: mitem enim humilemque paritura, homi-

litatem debuit etiā ipsa præferre.

R. Suscepit Deus Israel puerum suum, recordatus misericordiæ suæ; * Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham & semini ejus in sæcula. V. In me ancillā suā adimplēvit Dōminus misericordiā suā; * Sicut. Glōria Patri. * Sicut. *Luc. 1. Judith 13.*

Letitio ix. de Evangelio & Homiliā Feria occurrentis.

R. Beata quæ credidisti, quoniam * Perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dōmino. V. Non est Deus, quasi homo, ut mentiātur. Dixit ergo, & non faciet? locutus est, & non implēbit? * Perficientur. Glōria. * Perficientur. *Luc. 1. Num. 23.*

Te Deum.

V. *Sacerd.* In humilitate nostra memor fuit nostris Dōminus, R. Et redēmit nos ab inimicis nostris. *Pf. 135.*

A D L A U D E S.

Psalmi de Dominica.

Ant. **I**N principio erat 1. g. **V**erbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. *Joan. 1.*

Ant. 7. c. Omnia per ipsum facta sunt: & sine ipso factum nihil, quod factum est. *Joan. 1.*

Ant. 5. a. In mundo erat, & mundus per ipsum factus est, & mundus cum non cognōvit: in propria venit, & sui eum non receperunt. *Joan. 1.*

25. MARTII, In Annuntiatione Domini. 465.

Ant. 6. C. Quotquot receperunt.

Canticum. Isaia 52.

Quam pulcri super montes * pedes annuntiantis & prædicantis pacem ;

Annuntiantis bonum, prædicantis salutem, * dicentis Sion : Regnabit Deus tuus !

Vox speculatorum tuorum ; * levaverunt vocem, simul laudabunt :

Quia oculo ad oculum videbunt, * cum converterit Dominus Sion.

Gaudete & laudate simul, deserta Jerusaleme ; * quia consolatus est Dominus populum suum, redemit Jerusaleme,

Paravit Dominus brachium sanctum suum * in oculis omnium gentium :

Et videbunt omnes fines terræ * salutare Dei.

Ant. Quotquot receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus. *Joan. 1.*

Ant. 8. G. Verbum caro factum est, & habitavit in nobis ; & vidimus gloriam ejus. *Joan. 3.*

Capitulum. Philipp. 2.

Cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo ; sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo. *Hymnus. S. V.*

Pulsus superne sedibus, Umbra tot annos oblitum,

Celestis ignarum viæ,
Errabat humanum genus.

Celestis en Rex curiæ,
Ut monstret ad cælum viam,
Secumque ducat exules,
Se sponte fecit exulem.

Se devotis præbet ducem,
Vires dat ambulantibus :

Est ipse quæ ducit via,
Quo ducit, ipse terminus.

Deus, suprema Veritas,
Umbrata velo corporis,
Puris videnda mentibus,
Lustra tuo nos limine.

Et tu, tuorum sis memor,
Quæ, dum modesto pectore
Te dicis ancillam Dei,
Regina mundi disceris.

Mundo redemptor qui
venis,

Fili, tibi laus maxima
Cum Patre : nec tibi minor
Laus, utriusque Spiritus.

Amen.

¶ Quid est homo, quod memor es ejus ? R. Aut filius hominis, quoniam visitas eum ? *Pf. 8.*

Ad Benedictus. Ant. 2. D. Visitavit nos oriens ex alto, illuminare his qui in tenebris & in umbra mortis sedent. *Luc. 1.*

Oratio.

Deus, qui de beatæ Mariæ virginis utero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti : præsta supplicibus tuis, ut qui verè eam genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur ; Per eundem Dominum.

Fit commemoratio Mariæ.

466 25. MARTII, In Annuntiatione Domini.

AD HORAS, in fine
Hymnorum, dicitur Doxologia: Mundo, &c. 460.

Psalms de Dominica.

AD PRIMAM.

Ans. 1. g. In principio.

In R. br. V. Qui natus es.

CANON.

Ex Concilio Toletano
décimo.

Anno 656. C. 1.

Nativitatis Domínice
sacrum, quo evidenter
de útero virgináli Verbum
pródiit caro factum, absque
dúbio servat témporis cur-
sum & speciále diéi moni-
mentum. Si ergo nativitatis
& mortis incarnáti hujus
Verbi dies absque immuta-
tione ita certus habétur, ut
absque diversitate in toto
terrarum orbe ab omni Ec-
clesia concórditer celebré-
tur; cur non festívitás glo-
riósæ Matris ejus, eádem ob-
servántiá, uno simul ubique
die, similisque habeátur ho-
nóre? Nam quid festum est
Matris, nisi Incarnatio Ver-
bí? cujus festum ita debet
esse solemne, sicut est &
eiusdem nativitatis Verbi.

AD TERTIAM.

Ans. 7. g. Omnia.

Capitulum. Ephes. 1.

Propósuit Deus in dis-
pensatióne plenitudinis
téporum instauráre óm-
nia in Christo, quæ in coelis
& quæ in terra sunt, in ipso.

R. br. Deus Rex noster

*Operátus est salutem. Deus.

*V. In médio * terræ * Ope-
rátus est, Glória Patri, Deus*

Rex noster operátus est salu-
tem. *Pf. 73.*

*V. Tu es ipse Rex meus,
& Deus meus, R. Qui man-
das salutes Jacob. Pf. 43.*

AD SEXTAM.

Ans. 5. a. In mundo.

Capitulum. 1. Joan. 4.

In hoc est caritas, non
quasi nos dilexérimus
Deum, sed quóniam ipse
prior dilexit nos, & misit
Filium suum propitiatió-
nem pro peccátis nostris.

*R. br. Redemptiónem mi-
sit Dóminus * Pópulo suo.
Redemptiónem. V. Mandá-
vit in æternum * testamen-
tum suum * Pópulo suo. Gló-
ria Patri. Redemptiónem
misit. Pf. 110.*

*V. Constituteantur Dómino
misericórdiæ ejus; R. Et
mirábilia ejus filiis hómi-
num. Pf. 106.*

AD NONAM.

Ans. 8. G. Verbum.

Capitulum. 1. Tim. 3.

Manifeste magnum est
pietátis sacramentum
quod manifestátum est in
carne, justificátum est in spí-
ritu, apparuit ángelis, præ-
dicátum est géntibus, crédi-
tum est in mundo, assump-
tum est in glória.

*R. br. Dómini * Est as-
sumptio nostra. Dómini.
V. Et sancti Israel * regis no-
stri, * Est assumptio nostra.
Glória Patri, & Filio. Dó-
mini. Pf. 88.*

*V. Dóminus virtutum no-
biscum, R. Susceptor noster
Deus Jacob. Pf. 45.*

AD

25. MARTII, In Annuntiatione Domini. 467
AD II. VESPERA S.

Psalmi de Officio parvo.

Ant. 1. **Q**uæ ad patres nostros repromissio facta est, hanc Deus adimplevit filiis nostris. *Act. 13.*

Ant. 4. E. Ubi venit plenitudo temporis, misit Filium suum factum ex muliere. *Gal. 4.*

Ant. 3. 2. Qui sanctificat, & qui sanctificantur, ex uno omnes; propter quam causam non confunditur frater eos vocare. *Hebr. 2.*

Ant. 6. F. Nusquam angelos apprehendit, sed semen Abraham; unde debuit per omnia fratribus similari. *Hebr. 2.*

Ant. 5. C. Participavit carni & sanguini, ut liberaret eos qui timore mortis per totam vitam obnoxii erant servituti. *Hebr. 2.*

Capitulum. 1. Joan. 4.

Deus caritas est. In hoc apparuit caritas Dei in nobis, quoniam Filium suum unigenitum misit Deus in mundum, ut vivamus per eum.

Hymnus.

Ave, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix coeli porta.

Sumas illud Ave

Gabrielis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

Solve vincula reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem;
Sumat per te preces
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos,
Mites fac & castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut videntes Jesum,
Semper collatémur.

Sit laus Beo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto:
Tribus honor unus. Amen.

†. Misericórdia & veritas obviaverunt sibi: R. Justitia & pax osculatæ sunt; *Pf. 84.*

Ad Magnificat. Ant. 2. D. Pater misit Filium suum Salvatorem mundi: nos ergo diligamus Deum, quoniam Deus prior dilexit nos. 1. Joan. 4.

Oratio, ut supra ad Laudes.
Commemoratio Ferie.

AD COMPLETORIUM,
Psalmi de Dominica. Reliqua ut heri, 460.

IN ANNUNTIATIONE DOMINICA,

TEMPORE PASCHALI.

Omnia, exceptis quæ sequuntur, ut in precedenti Officio, addendo semel Alleluia. in fine Antiph. & bis Alleluia. in fine R. R. etiam brevium.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Dominica.

Fit commemor. Dominica in Albis tantum.

AD NOCTURNUM.

Inpsit. (in cuius fine additur Alleluia.) & Hymnus, ut in alio Officio, suprâ, 460. Psalmi cum Antiph. & P.

1. Nocturno, ut suprâ, 460. Bened. ut notantur pro Tempore Paschali, 130.

Letitio j. ex Isaia, Adjécit Dominus. cum R. Ne timeas, Maria. 460.

Letitio ij. de Sermonē sancti Leonis, Deus omnipotens. cum R. Ecce Elisabeth. 462.

Letitio iij. de Evangelio & Homilia, ut in III. Nocturno, suprâ, 463. Septimâ & octavâ Lett. ip. unam junctis, R. Beata. 464.

P. Sacerd. In humilitate nostra. 464.

D I B x x x i.

(Quando Pascha occurrit & 2. Martii, fit de septima die intrâ Octavam Annuntiatio-

nis, ut notatur in die Festi, pro Tempore Paschali, exceptis quæ sequuntur.)

Psalmi de Feria in tot Officio.

AD NOCTURNUM.

Ant. 8. G. Spiritus sanctus superveniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi : ideoque & quod nascetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei, alleluia. Luc. 1.

P. Homo natus est in ea, R. Et ipse fundavit eam Altissimus. Ps. 86.

Letitio j. de Scriptura occurrente, & tribus fit una.

R. Ecce Elisabeth. 460. Sermo sancti Leonis

Papæ.

In Nativit. Serm. 2. C. 2. Letitio ij.

Autor Deo in carne nascenti Deus est, testante Archangelo ad beatam Virginem Mariam : Quia Spiritus sanctus superveniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi ; ideoque quod nascetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei. Origo dissimilis, sed natura consimilis : humano usu & consuetudine quod credimus, caret ; sed divinâ potestate

tabnixum est, quod virgo concéperit, quod virgo pépéret, & virgo permánse-
rit. Non hic cogitétur pa-
rientis conditio, sed nas-
centis arbitrium, qui sic ho-
mo natus est ut volébat &
póterat. Si veritatem quæris
naturæ, humanam co-
gnosce matériam: si ratio-
nem scrutáris originis, vir-
ginitatem confitére divínam.

R. Dixit Maria. 462.

Lectio iij.

Venit enim Dóminus Je-
sus Christus contágia
nostra auferre, non pépeti;
nec succumbere vitiis, sed
medéri. Venit ut omnem
languórem corruptiónis, &
universa úlcera sordéntium
curáret animárum: propter
quod opórtuit ut novo nas-
ceretur ordine, qui novam
impollútæ sinceritátis grá-
tiam humanis corpóribus
ínserébat. Opórtuit enim ut

primam genitricis integri-
tatem nascens incorruptio
custodiret, & complácitum
sibi claustrum pudóris, &
sanctitátis hospítium, divíni
Spiritus virtus ínfiisa servá-
ret, quæ statúerat dejecta
erigere, contracta solidáre,
& superandis carnis illecé-
bris multiplicatam pudicitiae
donáre virtutem: ut Virgi-
nitas quæ in áliis non póte-
rat salva esse generando,
flieret in áliis imitábilis &
confitendo & renascendo.

R. Christi generatio. 463.

AD LAUDES.

*Psalmi de Feria, cum Can-
tico de Festo, sub Ant. 6. C.*
Quotquot receperunt eum,
dedit eis potestatem filios
Dei fieri, his qui credunt
in nómine ejus, alleluia.
Joan. 1.

Cetera ut in die.

VESPERÆ *ritu Dupli-
ci-majori de die Octava.*

FESTA APRILIS.

D I E I.

*Quando Pascha occurrit die
22. vel 23. Martii, fit de
OCVAVA*

ANNUNTIANIIONIS.

Duplex-major.

*Omnia ut in die, Temp. Pas-
chalis, excepto quod ad Nost.
sumuntur tres Psalmi notati
Feria III. vel. IV. post Domi-
nicam in Albis, secundum oc-
currentiam, sub sola Ant. 6. F.
Quod in ea natum est, de
Spiritu sancto est; páriet au-*

tem Filium, alleluia. Matt. 1.

*¶. Recordatus est Dómi-
nus misericórdiæ suæ, R. Et
veritatis suæ dómui Israel.
Ps. 97.*

*Lectio j. de Scriptura occur-
rente, è tribus fit una.*

*R. Benedicta es tu. 464.
De Sermone sancti Leonis
Papæ.*

De Nat. 2. C. 3. Lectio iij.

Verax misericórdia Dei,
cúm ad reparandum hu-
mánium genus ineffabiles

X ij

ei multa suppéterent, hanc potissimū consulendi viam elegit, quā ad destruendum opus diaboli, non virtute uteretur potentiae, sed ratione iustitiae. Nam superbia hostis antiqui non immerito sibi in omnes homines ius tyrannicum vindicabat, nec indebito dominatu premēbat quos à mandato Dei spontaneos in obsequium suae voluntatis illēxerat. Non itaque iuste amitteret originalem humani generis servitutem, nisi de eo quod subegerat vincēretur. Quod ut fieret, sine virili semine editus est Christus ex virgine quam Spiritus sanctus fecundāvit. Et cum in omnibus matribus non fiat sine peccati sorde conceptio, haec inde purgationem traxit unde concepit. Assumpta est de matre Domini natura, non culpa. Creata est forma servi sine conditione servili; quia novus homo sic con-temperatus est veteri, ut & veritatem suscipere generis, & vitium excluderet veltutis.

By. Suscepit Deus. 464.

Letitio sancti Evangelii secundum Lucam.

Letitio iij.

Cap. i.

In illo tempore; Missus est Angelus Gabriel à Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro cui nomen erat Ioseph, de domo David; & nomen virginis, Maria. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 215. Ed. Ben. Tom. 5.

Cum promisso filio quassisset beata Maria, quomodo fieret, quoniam virum non cognosceret, responsum ab Angelo accepit: Spiritus sanctus superveniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi; propterea quod nascetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei. Quae cum dixisset Angelus, illa fide plena, & Christum prius mente quam ventre concipiens: Ecce, inquit, ancilla Domini; fiat mihi secundum verbum tuum. Fiat, inquit; sine virili semine conceptus in Virgine, nascatur de Spiritu sancto & integra femina, in quo renascatur de Spiritu sancto integra Ecclesia. Sanctum quod nascetur de homine matre, sine homine patre, vocetur Dei Filius; quoniam qui natus est de Deo Patre sine ulla matre, mirabiliter oportuit ut fieret hominis filius in ea carne natus, ut per clausa viscera parvus exiret, in qua resuscitatus per clausa ostia magnus intraret.

By. Beata quae credidisti, quoniam * Perficientur ea quae dicta sunt tibi à Domino. *Y.* Non est Deus, quasi homo, ut mentiatur. Dixit ergo, & non faciet? locutus est, & non implebit? * Perficientur. Gloria Patri. * Perficientur. *Luc. i. Num. 27.*

1. APRILIS, S. Francisci de Paula.

47

AD LAUDES, & ad
Omnes Horas, Psalmi de Feria.

Cetera ut in die.

D I B I I.

In Festo

SANGTI FRANCISCI
de Paula.

¶ Si hoc Festum in Quadra-
gesima occurrat, non fit de eo
nisi commem. per Ant. Qui
confidunt. ¶ Sperent: ut in
Communi Justorum, xxvij.

Oratio, Deus, humilium.
infra.

[AD NOCT. si fit Do-
minica, pro nona Lect. legun-
tur duæ sequentes, in unam
junctæ.

Si verò Tempore Paschali
oveneris, de eo fit ritu Semi-
duplici, ut sequitur.]

Omnia de Communi Justo-
rum, additis quæ sequuntur.

AD NOCT. Lectio i. de
Script. occurr. è tribus sit una.

Lectio ij.

Franciscus Paulæ in Ca-
lábria natus, à teneris
annis solitudinem dilgere,
ac jejuniis vacare cepit. Post
æliquot peregrinationes in
adolescèntia per Italiâ re-
ligionis causâ susceptas, in
patriam reversus, Ecclesiâ
prope Paulam edificâvit,
ibique novi Ordinis funda-
menta jecit. Cumque præ
humilitate omnium minis-
tros haberi vellet, alumnos
quoque suos Minimos ap-
pellâri voluit. Quam inerat
ab adolescèntia vitæ ratiô-
nem, servâvit cum illis in-
labôribus, in vigiliis, innu-
merisque afflictionibus, ad

últimam usque senectutem
perseverans, & tantâ qui-
dem asperitate, ut rudi sem-
per amictu, nudis plerum-
que pedibus incederet, cu-
baret humi, ac semel tan-
tum in die, idque ad solis
occasum, reficeretur, & ad
panem & aquam vix aliquid
quadragesimalis obsonii ad-
hiberet: quam consuetudi-
nem ut fratres & sorôres sui
Ordinis toto anni tempore
retinerent, quarto eos voto
astrinxit.

Lectio iij.

A Ludovico undécimo
Francorum rege prop-
ter miraculorum famam ex-
petitus, jubente Sixto quar-
to, ad eum se contulit. Quem
rex magno cum honore ex-
cepit in Palatio Plexificio
prope Turonos; eoque in
loco Monasterium illi con-
struxit. Ibi Franciscus mor-
tis suæ præcius, die Ccenæ
Dômini inter Misarum so-
lemnia, effusis uberrim lac-
rymis, sacro Viatico præ-
munus, ac postridie audita
quam sibi prælegi optavit
Dômini passione, quâ horâ
Christus animam pro nobis
posuit, eadem & ipse suam
Christo reddidit, anno ætâ-
tis circiter nonagésimo, sa-
lûtis millésimo quingenté-
simo séptimo. Hunc mirâ-
culis illustrem Leo décimus
in Sanctorum numerum as-
cripsit.

Oratio.

Deus, humilium celsitû-
do, qui beatum Fran-
ciscum Sanctorum tuorum

✠ iij

472 12. APRILIS, S. Odilonis, Abbatis.

gloriâ sublimasti : tribue ,
quæsumus , ut ejus mæritis
& imitatione promissa hu-
milibus præmia feliciter
consequamur ; Per.

DIE XII.

S. ODILONIS, ABBATIS,
Commemoratio.

*Omnia de Communi Abba-
tum , additis quæ sequuntur.*

*Pridie AD VESPERAS ,
Ant. Egrédere. V. Potens
in terra. xxj. Oratio, Da no-
bis . . . Dómine. xxij.*

Lectio iij.

Odilo apud Arvernos
equestri génere natus ,
cúm infans gravi membró-
rum languóre correptus es-
set , ad altáre Desparæ vír-
ginis , divínâ virtúte restitú-
tus est. Adolescens inter clé-
ricos primúm adscítus , ac
deinde Cluniaci sub sancto
Masolo monásticam vitam
amplexus , ómnium virtú-
tum , ac præsertim obedién-
tiæ & humilitátis exemplar
sepe præbuit. Vix elapso qua-
driénnio , in locum sancti
Masoli , qui eum sibi succes-
sórem designáverat , Abbas
Cluniacensis renuntiátus ,
ubique , recusáto imprimis
Episcopátu Lugdunensi , ma-
gnam sanctitátis famam
comparávit. Erga se durus ,
erga próximos mitis & be-
néficus , eâ caritatē præditus
fuit , ut alendis paupéribus
& famélicis , quidquid erat
in Monastério pretiósum
non semel erogáverit. Hic
primus , afflante Deo , Com-
memoratióem omniú Fi-

delium defunctorum per
universum Ordinem Clunia-
censem cui præerat , fieri præ-
cepit : quem póstea ritum
universalis Ecclesiæ reci-
piens , comprobávit. Tan-
dem sénio confectus , longá
probátus infirmitate , cú-
per quinquaginta sex annos
créditos sibi fratres sanctíssi-
mè gubernasset , relictis
etiam scriptis doctrínâ &
pietate refertis , obdormívit
in Dño , exeunte anno mil-
lésimo quadragésimo octá-
vo , pridie Calendas Januárii.

*AD LAUDES , Ant. Ec-
ce ego. V. Veníte. Orat. Da
nobis . . . Dómine. xxij.*

*VESPERÆ à Capitulo
de Sequenti.*

DIE XIII.

In Festo

S. JUSTINI, MARTYRIS,
Semiduplex.

*Omnia de Communi novius
Mart. additis quæ sequuntur.
Oratio, Da nobis. iv.*

Lectio ij.

Justinus post Apóstolos eo-
rumque discípulos Eccle-
siæ scriptor antiquísimus ,
Martyr éminens appellátus ,
Neápoli Samariæ civitate in
Scriptúris Sichem dictâ , ex
Géntibus ortus est. Univer-
sas ferè Philosophórum se-
ctas perlustrávit. In Platóni-
ca substitit , donec à sene
quodam venerando melióra
edoctus , ad christíanam Phi-
losóphiam tránsiit , etiam sub
hábitu Philósophi verbum
Dei prædicans. Ineunte im-
périum Antonino Pio , Ro-

nam profectus, ut Christiā-
nos à calūnniis gentiliū
vindicaret, circa annum
centēsimū quinquagēsi-
mū Apologiam primam
pro Christiānis eisdem Im-
peratori, ejusque filiis & Se-
nātui Romāno, nūcupatam
obtulit.

Letitio iij.

IN ASIAM reversus, cēlebre
illud cum Thryphōne
Judæo collōquium habuit.
Inde Romæ alteram pro
Christiānis Apologiam con-
scripsit, quam Antonino &
Senātui Romāno dedicavit.
Sed dum Crescentem quem-
dam Philōsophum velut li-
bēdinum sectatorem argue-
ret, ab eodem accusatur apud
Imperatorem, à quo dam-
natus, martyrio coronatus
est circa annum Christi cen-
tesimū sexagesimū quin-
tum. Scripsit, inquit Eusē-
bius, plurima ingēnii sui
doctrinæque & intenti in
res divinas studiū monu-
menta, multiplicis utilitatis
plena.

D I E X X.

In Festo

SANCTI JOSEPH,

Sponsi beatæ Mariæ

Virginis.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

*Psalmi de Feria; & sic in
voto Officio.*

Ant. Jacob genuit Joseph
i. f. virum Mariæ, de
qua natus est Jesus qui vo-
catur Christus, allelūia,
Matth. 1.

Ant. 4. E. Erat Virgo de-
sponsata viro cui nomen
erat Joseph, de domo Da-
vid: & ingressus Angelus
ad eam, dixit: Ecce concip-
ies in utero, & paries Fi-
lium, allelūia: *Luc. 1.*

Ant. 8. G. Christi gene-
ratio sic erat: Cum esset des-
ponsata mater Jesu Maria
Joseph, antequam convent-
rent, inventa est in utero
habens de Spiritu sancto,
allelūia. *Matth. 1.*

Ant. 2. D. Joseph autem
vir ejus, cum esset justus, &
nollet eam traducere, voluit
occulte dimittere eam, alle-
lūia. *Matth. 1.*

Ant. 3. a. Hæc eo cogi-
tante, ecce Angelus Domi-
ni apparuit ei in somnis,
allelūia. *Matth. 1.*

Capitulum. Prov. 2,

Custodiet Dominus res
sanctorum salutem, & pro-
teget gradientes simpliciter,
servans sēmitas justitiæ, &
vias sanctorum custodiens.

Ps. Joseph, fili David, no-
li timere accipere Mariam
conjugem tuam; * Quod
enim in ea natum est, de
Spiritu sancto est, allelūia,
allelūia. *Ps.* Audite, domus
David: Ecce virgo pariet
filium; & vocabitur nomen
ejus, Emmānuel; * Quod.
Glória Patri. * Quod enim.
Matth. 1. Is. 7.

Hymnus. S. V.

Regum progenies, Isā-
cidum decus,
Festo te cēlebrent carmi-
ne conjuges,

X iv

Certatimque ferant cándida vírgines
Sponso illia vírgini.
Tu, Joséphe, novi lux nova foederis,
Tu custos sócie Vírginis ínteger,
Tu sanctæ thálamo cónjugis ábstinens,
Tu Christi tamen es pater.
Ako progéniem quám bene créditam
Servas consilio, depósitum Dei!
Tecum pervigiles coelstuum Pater
Curas júraque dívidit.
Artus inválidum tu Púerum foves,
Infantique Deo pábula súfficis;
Et formáta Dei te sine de tuis
Grescunt membra labóribus.
Sint qui mille rúbis úndique pérsonent
Adventasse Deum qui pópulos regat:
Tu commissá tibi non violábili
Velas sacra siléntio.
Sit laus summa Patri, summaque Filio:
Sit par alme tibi glória,
Spiritus,
Qui fecunda facis víscera Vírginis,
Hábens útero Deus.
Amen.

Ÿ. Jácta super Dóminum curam tuam: R. Non dábit in æternum fluctuaciónem jústo. *Pf. 54.*

Ad Magnificat. Ant. 5. R.
Páriet María filium; & vocábis nomen ejus, Jesum: ipse enim saluum faciet pópulum suum à peccátis eórum; allelúia. *Matth. 1.*

Oratio, Custódi nos. ut infra ad Laudes.

AD NOCTURNUM.
Invis. Púerum Jesum, Mariæ & Joseph subditum,
* Veníte, adorémus, allelúia. *Luc. 2.*

Pf. 94. Veníte.
Hymnus, Regum progénies. ut supra.

Super Pf. de Feria, Ant. 8. c.
Probatióem inducet super illum sapiéntia, donec teneat eum, & credat ánime illius, & denudábit absconsa sua illi, allelúia. *Eccli. 4.*

Ÿ. Deus meus, in te confido, non erubescam; R. Et enim universi qui sústinent te, non confundentur. *Pf. 24.*

Lectio 1. de Scriptura occurrente, è tribus fit una.

R. Exurgens Joseph à somno, * Fecit sicut præcepit ei Angelus Dómini, & accepit cónjugem suam, allelúia, allelúia. Ÿ. Mens jústi meditatúr obediéntiam * Fecit sicut præcepit ei. *Matth. 1; Prov. 15.*

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Homil. 2. super Missus est. Lectio 11.

Conjice ex appellatióne quá, licet dispensatória, méruit honorári à Deo, ut pater Dei & dictus &

creditus sit : conjice & ex proprio vocabulo , quod augmentum non dubitas interpretari , quis & qualis homo fuerit iste Joseph. Simul & memento magni illius quondam Patriarchæ venditi in Ægypto : & scito ipsius istum non solum vocabulum fuisse sortitum , sed & castimoniam adeptam , innocentiam assecutum & gratiam. Siquidem ille Joseph , fraternâ ex invidiâ venditus & ductus in Ægyptum , Christi venditionem præfiguravit : iste Joseph Herodianam invidiam fugiens , Christum in Ægyptum portavit. Ille domino suo fidem servans , dominæ noluit commisceri : iste dominam suam , Domini sui matrem , virginem agnoscens & ipse concinens , fideliter custodivit.

Non cognoscebat eam Joseph donec peperit filium suum primogenitum ; * Et vocavit nomen ejus , Jesum , alleluia , allel. *Ps.* Concepit , & peperit filium ; & dixit Dominus : Voca nomen ejus ; * Et vocavit. *Matth.* 1. *Is.* 8.

Letitio iij.

Illi data est intelligentia in mysteriis somniorum : illi datum est conscius fieri atque participem celestium sacramentorum. Ille frumenta servavit non sibi , sed omni populo : iste panem vivum e caelo servandum accepit tam sibi quam toti

mundo. Non est dubium quin bonus & fidelis homo fuerit iste Joseph , cui mater desponsata est Salvatoris. Fidelis , inquam , servus & prudens , quem constituit Dominus suæ matris solatium , suæ carnis nutrimentum , solum denique in terris magni consilii coadjutorem sibi fidelissimum.

R. Fidelis servus & prudens , quem constituit Dominus super familiam suam : * Amen dico vobis , † Super omnia bona sua constituet eum , alleluia , alleluia. *Ps.* Qui custos est domini sui , glorificabitur. * Amen. Gloria Patri. † Super omnia. *Matth.* 24. *Prov.* 25.

Te Deum.

Ps. Constituit eum dominum domus suæ , & principem omnis possessionis suæ. *Ps.* 104.

A D L A U D E S.

Ant. 7. d. **A** Scendit Joseph & Galilæa in Bethleem , eo quod esset de domo & familia David , ut proficeretur cum Maria , alleluia. *Luc.* 2.

Ant. 3. a. Venērunt pastores , & invenērunt Mariam & Joseph , & infantem positum in præsepio , alleluia. *Luc.* 2.

Ant. 2. D. Tulērunt Jesum in Jerusalem parentes ejus , ut sisterent eum Domino ; & erant mirantes super his quæ dicebantur de illo : & benedixit illis. *Simeon* , alleluia. *Luc.* 2.

Ant. 1. D. Angelus Dómini apparuit in somnis Joseph, dicens: Surge, & accipe Puerum & matrem ejus, & fuge in Ægyptum, allelúia. *Matth. 2.*

Ant. 6. F. Consurgens Joseph, accépit Puerum & matrem ejus nocte, & secessit in Ægyptum; & erat ibi usque ad óbitum Heródis, allelúia. *Matth. 2.*

Capitulum. Sap. 6.

Quid est sapiéntia, & quemádmódum facta sit, réferam, & non abscondam a vobis sacramenta Dei; sed ab infirio nativitatís investigábo, & ponam in lucem sciéntiam illius, & non præteribo veritátem.

Hymnus. S. V.

Matris intactæ venerande conjux,
Testis & custos nívei pudóris,

Quid Deo plenam meditaris anceps
Línquere sponsam?

Anxium cœlo tibi missus
Ales

Firmat; hinc Virgo tibi
visa major;

Mente sedatá, modò nasciturum

Numen adóras.

Vix Puer natus; redit ecce præpes

Núntius patri: Fuge, dixit; Infans

Quæritur: matrem Puerumque tutas

Transfer in oras.

Tu nihil contra; per opáca noctis

Prótinus matrem Puerumque transfers:

Dirigit gressus, aperitque calles,

Dum silet Infans.

Ora mox solvet; Sólymas per urbes

Quem dolens quæres, comitante matre,

Hunc senes inter, Puerum stupébis

Mira loquentem.

Anxias mentes, tenebrisque mersas

Christus illustret, Patris ipse splendor:

Nos inoffenso pede ducas astris,

Sémíta factus.

Nóstra te summum célebrent Patentem

Ora, te summo Genitum Parente:

Par sit ambórum tibi laus per omne,

Spiritus, ævum. Amen.

Ps. Lex Dei ejus in corde ipsius, &c. Et non supplantabuntur gressus ejus. Ps. 36.

Ad Benedictus. Ant. 4. E.

Angelus Dómini apparuit in somnis Joseph in Ægypto, dicens: Surge, & accipe Puerum & matrem ejus, & vade in terram Israel, allelúia. *Matth. 2.*

Oratio.

Custódi nos, Dómine, protectióne perpétua, qui beátum Joseph Unigénito tuo nutritium, & Virgini matri custódem providisti; Per eundem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, &c.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Ascendit Joseph.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Venérunt.

Capitulum. 1. Joan. 4.

NOs vidimus, & testificamur quoniam Pater misit Filium suum salvatorem mundi.

R. *br.* Adimplébis me * lætitiâ, * Alleluia, alleluia. Adimplébis me. *Ps.* Cum vultu tuo, * Domine, * Alleluia. Glória Patri. Adimplébis me.

Ps. Providébam Dóminum in conspectu meo semper, *R.* Quoniam à dextris est mihi, ne commovear. *Ps.* 15.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Tulérunt.

Capitulum. Eccli. 35.

Oblatio iusti impinguat altare; & odor suavitatis est in conspectu Altissimi. Sacrificium iusti acceptum est, & memóriam ejus non obliviscetur Dóminus.

R. *br.* Introibo in domum tuam * in holocaustis, * Alleluia, alleluia. Introibo. *Ps.* Reddam tibi * vota mea, * Alleluia. Glória Patri. Introibo. *Ps.* 65.

Ps. Te decet hymnus, Deus, in Sion, *R.* Et tibi reddetur votum in Jerusalem. *Ps.* 64.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Confurgens.

Capitulum. Sap. 10.

Profugum iustum sapientia deduxit per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei, & dedit illi sciéntiam

sanctorum: honestavit illum in laboribus, & consumévit labores illius.

R. *br.* Consumétur * nequitia peccatorum, * Alleluia, alleluia. Consumétur. *Ps.* Et diriges iustum, * Domine, * Alleluia. Glória Patri. Consumétur. *Ps.* 7.

Ps. Super salutáre tuum *R.* Exultábit vehementer. *Ps.* 20.

AD II. VESPERAS.

Ant. **I**Bant parentes Jesu 1. f. **I**per omnes annos in Jerusalem, in die solemnium Paschæ, alleluia. *Luc.* 2.

Ant. 7. d. Ascendentibus illis, remansit puer Jesus in Jerusalem; & non cognoverunt parentes ejus, alleluia. *Luc.* 2.

Ant. 2. D. Existimantes illum esse in comitatu, venerunt iter diéi; & requirébant eum inter cognatos & notos, alleluia. *Luc.* 2.

Ant. 3. a. Non invénientes, regressi sunt in Jerusalem; & invenérunt illum in templo, sedentem in medio doctorum, alleluia. *Luc.* 2.

Ant. 8. G. Dixit mater Jesu ad eum: Fili, quid fecisti nobis sic? ecce pater tuus & ego dolentes, quærebamus te, alleluia. *Luc.* 2.

Capitulum. Sap. 1.

In simplicitate cordis quærit Dóminus, quoniam invenitur ab his qui non tentant illum; apparet autem eis qui fidem habent in illum.

Hymnus.

D I B x x i.

Quos pompa secli, quos opes

S. ANSELMI, EPISCOPI,

Commemoratio.

Fulgore perstringunt suo,
Adeste: mundi prospera,
Autore magno, spernite.

Pridie AD VESPERAS.

Ant: Elégit. *Ps.* Beatus. xj.

Oratio, Da Ecclesiæ. xiv.

Lectio iij.

Josephus en Christi pater,
Davidis augustum genus,
Vili tabernâ conditus
Labore victum queritat.

Quin ipse, quin homo
Deus,

Par Natus æterno Patri,
Amat, fabrilis artifex,
Audire fabri filius.

Adæ nocentis innocens
Ultero gravem poenam subit,
Docetque fontes vindicem
Placare quâ possint Dentem.

Tu rector & custos domus,

Joseph, egénus omnium,
Adeste nobis omnia.

Si Christus adsit, addoces.

Sit summa Patri gloria,

Natôque, pro nobis egens:

Qui factus est de divite:

Par sit tibi laus, Spiritus.

Amen.

Ps. Exquisivit te facies
mea, Dômine: *Ps.* Faciem
tuam, Dômine, requiram.
Ps. 26.

Ad Magnificat. Ant. 2. D.
Descendit cum eis Jesus, &
venit Nazareth; & erat sub-
ditus illis, alleluia. *Luc. 2.*

Oratio.

Custodi nos, Dômine,
protectione perpétua,
qui beatum Joseph Unigé-
nito tuo nutrîtium, & Vir-
ginî matri custodem provi-
disti; Per eundem Dômi-
num nostrum.

Anselmus Augustâ urbe
ad Alpînas radices pô-
sitâ, paréntibus non obscu-
ris ortus est. Jam à pueritia
virtuti deditus, toto ad vi-
tam monâsticam studio fe-
rebatur. Ætate maturiori,
Lantfrancum Priorem Bec-
censem adiit. Ibidem mô-
nachum professus, Prioris
primò, deinde Abbâtis, po-
strémò Archiepiscopi Can-
tuarîensis dignitatem &
onus subire coactus est. Quo
in gradu multò magis eni-
tuérant illius doctrina, ple-
tas, sed præcipuè invicta in-
tuendis Ecclesiæ jûribus con-
stantia; quapropter incurrit
in offensionem tum Guillel-
mi Rûsi Anglorum regis,
tum Henrici Guillelmi fra-
tris, & regni successoris, à
quibus & exilium & bonô-
rum addictionem perpeffus
est. Romam profectus, in
Concilio Barenfi summo
fuit Ecclesiæ contra Græcos
adjumento. Pacatis utcum-
que discordiis, Londini Con-
cilium habuit, in quo Hen-
ricus ipse iis quæ sibi injustè
vindicabat ultro renuntiâ-
vit, & multa cum ad disci-
plinam instaurandam, tum
ad tollendos abusus sancta
sunt. Sedatâ tandem penitus
omni tempestate, Cantu-

22. APRILIS, Sanctæ Opportuna, Virginis. 479

piæ diuino languore confectus, migravit in cœlum anno ætatis sexagésimo tertio. Sciéntiam ejus eximiam libri quos plurimos edidit, commendant.

AD LAUDES, Ant. Ego sum. *Ps.* Elégit. xiiij. *Oratio*, Da Ecclésiæ. xiv.

D I E X X I I.

STÆ OPPORTUNÆ,

Abbatissæ & Virginis,

Commemoratio.

Ps. *AD VESP.* *Ant.*

Complacuit. *Ps.* Audi. xxxij.

Oratio, Omnipotens. xxxv.

Lectio iij.

Opportuna illustri génere orta, ob præclaras corporis & animi dotes undique in matrimonium exoptata, soli Deo servire cupiens, ac Deiparæ virginis exemplum sibi proponens, mundo valedixit. Itaque impetratâ, ægrè quidem, à parentibus licentiâ, sanctæ professionis velâm ab Episcopo Sagiensi recepit apud Monasteriolum. Sanctimoniâlis effecta, ceteris humilitate, zelo regulâris observantiæ, ac præsertim continuâ sui ipsius abnegatione sic antecelluit, ut paulo post in Abbatissam communi sororum suffragio fuerit electa. Eo in munere non solum de pristina vitæ austeritate nihil remisit, verum assiduo membra domans cilicio, sæpius in oratione pernoctans, pro victu sola olera cum hordeaceo pane famelâ vespèram adhibuit.

Iracundiæ omnino expers fuit, pacis & concordiæ fectatrix eximia. Delinquentes in spiritu lenitatis arguere solita, non aliter sæpè quàm fufis ad Deum precibus ac lacrymis, ad officium reduxit. Denique meritis & bonis opèribus plena, spiritum Deo reddidit anno septingentésimo septuagésimo, décimo Calendas Máii. Ejus reliquiæ deinceps ad vária loca translatae sunt; pars verò non exígua Vindócini apud sanctum Georgium aservatur.

AD LAUDES, Ant. Exultabit. *Ps.* Sitivit. *Oratio*, Omnipotens. xxxv.

VESP. à *Capit. de Sequenti.*

D I E X X I I I.

In Festo

SANCTI GEORGII,

Martyris. *Semiduplex.*

Omnia de Comuni unius

Martyris. Orat. Adesto. iv.

Lectio ij.

Georgius inter orientâles Mátyres, Magni titulo commendatus, longo & multíplici certamine clauis se scribitur. Sub ejus nomine insignis Basilica ab Imperatoribus christiânis ejus túmulo superstructa est in Palæstina Lyddam inter & Rámulam; unde fama ejus propter collatam multis peregrinantibus opem latè pervásit. Sexto vertente século, sanctus Andréas Cretensis disertam, quæ extat, panégyrim in illius festo ad populum hábuit, Sanctus

280 24. APRILIS, S. *Deodati, Abbatis.*

quoque Theodorus Siceotes in Galatia Oratorium primo, tum Monasterium celebre sancto Martyri consecravit, in quo ejus reliquias ab Amiliano Germienſi Episcopo acceptas, partem scilicet capitis cum digito & uno ex dentibus, summo eum honore & pietatis effectu condidit.

Lectio iij.

Géorgii nomen celebrat per Italiam Gregorius Magnus in epistolis, & in Gallia jam sua aetate percubuisse memorant Gregorius Turonensis in libro de miraculis, & Venantius Fortunatus in carminibus. Quin antiquiore in his partibus illius venerationem testatur, tum coenobium quod apud Calam in ejus honore exstructum a beata Clotilde, sancta Bathildis instauravit, tum consecratae per sanctum Germanum Parisiensem Episcopum ejusdem reliquias, quas in ara Basilicae sancti Vincentii apud Parisios recondidisse a Gislemáro in sancti Droctovæi vita traditur. Est etiam in oppido Vindocino Blesensis dioceseos celeberrima Ecclesia Collegiata, quam ante annum millesimum quadragésimum Agnes comitissa prope Castrum in supercilio montis sub sancti Géorgii nomine construxit. In ea Gaufridus Martellus Andegavorum & Vindocini Comes, Agnetis conjux, beati

Martyris brachium deposuit, quod religiose & seorsim ab aliis hujus sanctuarii reliquiis in theca ex auro & argento confecta, diu servatum fuit.

VESPERÆ à Capitulo de Sequenti.

Commemoratio S. Georgii.

D I E X X I V.

In Festo

S. DEODATI, ABBATIS.

Semiduplex.

Omnia de Communi Abbatum. Oratio. Da nobis, quesumus, Deus nosse. xxij.

Lectio iij.

Deodatus ad Algerim in eam territorii Blesensis plagam vitam eremiticam duxit, ubi nunc extat oppidulum ejus nomine nuncupatum. Claruit regnante Clodoveo primo, cui etiam in Gothos proficiscenti ferrus victoriam coelitus pradixisse. Plures ad eum convenere discipuli, quos Diaconus gubernavit, sacerdotio nunquam se passus initiari. Rex Childebertus in Hispanias expeditionem movens, Dei servum invenit, & ab eo Eusitii apud Priscinacum reclusi merita & latebras accepit. Senex vixit Deodatus, ac tandem in cella sua plenus meritis & sanctitate celebris obiit, atque ibi sepultus fuit. Conditum a beato viro monasterium diu post ejus mortem floruit, sed lapsu temporis penè ad nihilum redactum, nunc Parochiae titulo viget cum

25. APRILIS, S. Marci, Evangelista. 489

prioratu Pontilevienti Abbatia subjecto. Ejus reliquie diu in Basilica incolumes servatae, & à Rege Ludovico undécimo capsâ argenteâ inclusae, furto inde sublatæ sunt anno millésimo quingentésimo décimo octavo.

Sermo sancti Bernardi
Abbatis.

Serm. 1. de S. Viâ.

Lectio iij.

AMulémur in viro sobrium victum, devotum affectum; æmulémur mansuetudinem spiritûs, castimóniam corpóris, oris custódiam, ánimî puritatem; ponere frænum iræ & modum linguæ, dormire parcius, orare frequentius, commonere nosmetipsos Psalmis, Hymnis & Canticis spirituales, diébus jungere noctes, & divinis laudibus occupare. Æmulémur charismata meliôra: discâmus ab ipso quod mitis & humilis corde fuit. Æmulémur, inquam, quod extitit liberális in pauperes, jucundus ad hôspites, patiens ad peccantes, benignus ad omnes. Hoc enim melius. In his forma est cui imprimamur, in miraculis glória à qua reprimamur. Epulémur, dilectissimi, ad mensam divitis vocati, mensam abundantem panibus, delictis cumulatam. An non dives, qui exemplis nos reficit, protegit méritis, lætificat signis?

DIES XXV.

In Festo

S. MARCI, EVANG.

Duplex-majus.

[Si hoc Festum venerit intra Hebdomadam Pasche, transfertur Officium in primam diem non impeditam Festo Semiduplici & supra: & Litanie ad quas tenentur hodie qui privatim recitant, dicuntur Feria VI. sequenti. Quod si incidat in aliquam e Dominicis post Pascha, fiet eo die ejus Officium; Litanie verò dicuntur Feria VI. sequenti, ad quam transfertur etiam Processio.]

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Ant. Quam speciosi per x. f. Quides evangelizantium pacem, evangelizantium bona! allel. Rom. 10.

Ant. 7. d. Vox speculatorum: levaverunt vocem, simul laudabunt; quia consolatus est Dominus populum suum, alleluia. Is. 52.

Ant. 6. F. Primus ad Sion dicet: Ecce adsum; & Jerusalem Evangelistam dabo, alleluia. Is. 41.

Ant. 4. E. Ostendit vobis pactum suum quod præcepit ut facerétis, & verba scripsit, alleluia. Deut. 4.

Ant. 8. G. Consummabitur mysterium, sicut evangelizavit per servos suos, alleluia. Apoc. 10.

Capitulum. Ephes. 4.

Christus dedit quosdam quidem Apostolos, quos-

482 15. APRILIS, S. *Marci, Evangelista.*

dam autem Prophetas, alios
verò Evangelistas, alios au-
tem Pastores, & Doctores,
ad consummationem san-
ctorum in opus ministerii,
in ædificationem corporis
Christi.

℟. Implèrum est tempus,
& appropinquavit regnum
Dei : * Pœnitèmini, &
† Crèdite Evangelio, alle-
lûia, allelûia. †. Ecce super
montes pedes evangelizan-
tis & annuntiantis pacem.
* Pœnitèmini. Glória Pa-
tri. † Crèdite. *Marc. .I.
Nahum. I.*

Hymnus. S. V.

Christi perennes nuntii,
Recte qui cœlestibus
Scriptis Dei mystéria
Totum per orbem spargi-
tis:

Olim sub umbris cõdita
Vates sacri quæ viderant,
Umbris procul cedentibus,
Vidistis hæc pleno die.

Humana quæ tulit Deus,
Divina quæ gessit homo,
Seris legenda pòsteris,
Distante scripsistis Deo.

Loco remòtos, tẽmpore,
Vos rexit idem Spìritus;
Vestris adhuc in pàginis
Nobis loqui non desinit.

Da, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul da surgere:
Terrèna da contemnere;
Amàre da cœlestia.

Sit laus Patri, laus Fílio,
Qui nos, triumphatà nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compàr tibi laus, Spìritus.
Amen.

‡. Dòminus dabit verbum
evangelizantibus ℟. Virtute
multa. *Pf. 67.*

Ad Magnificat. Ans. S. C.
Exalta in fortitudine vo-
cem tuam, qui evangelizas
Jerúsalem: exalta, noli ti-
mere: Ecce bráchium Dò-
mini dominabitur, allelûia.
If. 40.

Oratio, ut infra ad Laudes.

*Fit commemor. S. Deodati,
Abbatis, Ans. Attendite.*
‡. Justus. xxv. *Oratio.* Da
nobis, quæsumus, Deus no-
ster. xxiii.

AD NOCTURNUM.

Invit. Deum qui vocávit
nos in fide veritátis per E-
vangélium, * Venite, ado-
rémus, allelûia. 2. *Theff. 2.*

Pf. 94. Venite.

*Hymnus, Christi peren-
nes, ut supra.*

Super Psalmos de Feria,
Ans. 1. a. In circũitu sedi
quatuor animália requiem
non habebant, cùm darent
glóriam & honórem sedenti
super thronum, allelûia.
Apos. 4.

‡. In templo ejus dicent
glóriam; ℟. Et sedebit Dò-
minus rex in æternum.
Pf. 28.

*Lectio j. de Scriptura oc-
currente, è tribus fit una.*

℟. Super montem excel-
sum ascende, tu qui evan-
gelizas Sion: * Dic civitati-
bus Juda: Ecce Deus vester,
allelûia, allelûia. ‡. Sé-
quere me, vade, & annũn-
tia regnum Dei: * Dic civi-
tátibus. *If. 40. Luc. 9.*

Ex libro sancti Hierónymi
Presbyteri, de Scripto-
ribus Ecclesiasticis.

Cap. 18. *Lectio ij.*

Marcus discipulus & in-
terpres Petri, juxta
quod Petrum referentem
audierat, rogatus Romæ a
fratribus, breve scripsit E-
vangélium. Quod cum Pe-
trus audisset, probavit,
& Ecclesiæ legendum suâ
autoritate dedit, sicut scri-
bunt Clemens in sexto Hy-
pocypóseon libro, & Pápias
Hierapolitánus Episcopus.
Méminit hujus Marci &
Petrus in Epístola prima, sub
nómine Babylónis figuráli-
ter Romam significans: Sa-
lutat vos Ecclesiá quæ est in
Babylóne coelecta, & Mar-
cus filius meus.

R. Misit me Christus evan-
gelizáre, non in sapiéntia
verbi, ut non evacuetur
crux Christi. * Nonne stul-
tam fecit Deus sapiéntiam
hujus mundi? allelúia, alle-
lúia. *Ps.* Ubi litterátus, ubi
legis verba pónderans, ubi
doctór parvulórum? * Non-
ne. 1. Cor. 1. 1f. 33.

Lectio iij.

Assumpto itaque Evan-
gélío quod ipse confé-
cerat, perrexit in Ægyp-
tum: & primus Alexan-
dríæ Christum annúncians,
constituit Ecclesiám, tantâ
doctrinâ & vitæ continén-
siâ, ut omnes sectátóres
Christi ad exemplum sui
cogeret. Dénique Philo di-
scipulissimus Judæórum, vi-

dens Alexandríæ primáriam
Ecclesiám adhuc judaizan-
tem, quasi in laudem gentis
suz librum super eórum con-
versatióne scripsit. Et quó-
modo Lucas narrat Jerosó-
lymæ credentes ómnia ha-
buisse commúnia: sic & ille,
quod Alexandríæ sub Marco
fieri doctóre cernébat, me-
móriæ tradidit. Mórtnus est
autem octávo Nerónis anno,
& sepultus Alexandríæ, suc-
cedente sibi Aníano.

R. Manifestata est nunc
grátia Dei per illuminatió-
nem salvatóris nostri Jesu
Christi, * Qui destruxit qui-
dem mortem, illuminávit
autem vitam, & incorrup-
tióne + Per Evangélium
in quo póstus sum ego præ-
dicátor, allelúia, allelúia.
Ps. Ascendit super cœlum
cœli, ecce dabit voci suæ
vocem virtútis; * Qui. Gló-
ria Patri. + Per. 2. Tim. 1.
Psf. 67.

Te Deum.

Ps. Sacerd. Eructávit cor
meum verbum bonum:
R. Dico ego ópera mea Ré-
gi. *Psf.* 44.

AD LAUDES.

Ant. **S**ermónem feci de-
i. f. **S**ómnibus quæ cepit
Jesus fácere, & docére usque
in diem quâ assumptus est,
allelúia. *Ant.* 1.

Ant. 2. **D.** Visum est mi-
hi, assecúto ómnia a princí-
pio diligenter, ex órdine
scríbere, allelúia. *Luc.* 1.

Ant. 3. **a.** Notum mihi
factum est sacramentum,

sicut scripti ; prout potestis legentes intelligere prudentiam meam in mysterio Christi, allelúia. *Ephes. 3.*

Ant. 4. E. In fide veritatis Deus vocávit vos per Evangelium nostrum, in acquisitionem glóriæ Dómini nostri Jesu Christi, allelúia. 2. *Theff. 2.*

Ant. 5. a. Evangelii factus sum minister, secundum donum grátiae Dei, allelúia. *Ephes. 3.*

Capitulum. Josue 1.

Non recédât volúmen legis hujus ab ore tuo ; sed meditaberis in eo diébus ac nóctibus, ut custódias & facias omnia quæ scripta sunt in eo : tunc diriges viam tuam, & intélleges eam.

Hymnus. S. V.

Sine sub alto vértice,
Cœlo tonante, lex data :
Inter tabas & fulgura,
Præsens minabatur Deus.

Nunc, temperato Númine,
Per vela carnis blándiús
Amat vidéri, lánguidis
Se lumen aptans sènsibus.

Insculpta saxo lex vetus,
Timóre servós pérculit :
Inscripta cordi lex nova
Amóre fecit filios.

Scriptistis hanc fidá manu :
Hanc voce, voci cónsonis
Hanc prædicastis móribus :
Signastis hanc & sáanguine.

Afflante divo Spíritu,
Quæ verba vitæ traditis,
Hæc ille nostris imprimat
Delenda numquá córdibus.

Da, Christe, nos tecum mori ;

Tecum simul da surgere :
Terréna da contemnere ;
Amáre da cœléstia.

Sit laus Patri, laus Filio,
Qui nos, triumphátá nece,
Ad astra securu dux vocat :
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

¶ Declaratio sermónum tuórum illúminat, & Er intellectum dat párvulis. *Pf. 118.*

Ad Benedictus. Ant. 6. F.
Mihi data est grátia hæc, in Géntibus evangelizáre investigábiles divítias Christi, & illumináre omnes, allelúia. *Ephes. 3.*

Oratio.

Deus, qui beátum Marcum Evangelistam tuum evangélicæ prædicationis gráciá sublimasti : tribue, quæsumus, ejus nos semper & eruditióne proficere, & oratióne defendi ; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Sermónem feci.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Visum est mihi.

Capitulum. Hebr. 2.

Quómodo nos effugiemus, si tantam neglexérimus salutem ? quæ cum initium accepisset enarrári per Dóminum, ab eis qui audierunt in nos confirmáta est, contestante Deo signis, & portentis, & vâriis virtútibus, & Spíritus sancti distributióibus.

¶ *br.* Quanta audívimus & cognóvimus, * Allelúia, allelúia, Quanta. ¶ *Es*

patres nostri * narraverunt nobis ! * Allelúia. Glória Patri. Quanta audivimus. *Pf. 77.*

✠. Patres nostri annuntiaverunt nobis R. Opus quod operatus es in diebus eórum. *Pf. 43.*

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Notum.

Capitulum. 2. Cor. 2.

Non sumus sicut plúrimi, adulterantes verbum Dei, sed ex sinceritate, sed sicut ex Deo, coram Deo, in Christo loquimur.

R. br. Ecce lábia mea * non prohibébo, * Allelúia, allelúia. Ecce. ✠. Dómine, * tu scisti, * Allelúia. Glória Patri. Ecce.

✠. Iustitiam tuam non abscondi in corde meo, R. Veritatem tuam & salutare tuum dixi. *Pf. 39.*

AD NONAM.

Ant. 5. a. Evangelii.

Capitulum. 1. Thess. 2.

Sicut probati sumus a Deo, ut crederetur nobis Evangelium; ita loquimur, non quasi homínibus placentes, sed Deo qui probat corda nostra.

R. br. Elóquia Dómini * elóquia casta, * Allelúia, allelúia. Elóquia. ✠. Argentum * igne examinatum, * Allelúia. Glória Patri. Elóquia. *Pf. 11.*

✠. Ignitum elóquium tuum vehementer, R. Et servus tuus dilexit illud. *Pf. 118.*

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. E. 1. **P**ervénimus ad vos in Evangelio Christi; spem habentes crescentis fidei vestræ, in vobis magnificári, allelúia. *2. Cor. 10.*

Ant. 7. c. Cúpidè volébamus trádere vobis non solum Evangelium Dei, sed etiam ánimas nostras, allelúia. *1. Thess. 2.*

Ant. 1. a. Spem quæ repóstita est vobis in cœlis, audistis in verbo veritatis Evangelii, quod pervénit ad vos, allelúia. *Coloss. 1.*

Ant. 2. D. Dignè Evangelio conversámini, in uno spíritu unánimes, collaborantes fidei Evangelii; quia vobis donátum est ut in Christum credátis, allelúia. *Philip. 1.*

Ant. 3. a. Glória, honor & pax omni operanti bonum, in die cùm judicábit Deus occulta homínium secundum Evangelium meum, allelúia. *Rom. 2.*

Capitulum. Baruch 4.

Hic liber mandatorum Dei, & lex quæ est in æternum: omnes qui tenent eam, pervénient ad vitam; qui autem dereliquerunt eam, in mortem.

Hymnus, Christi. ut in 1. Vesperis, 482.

✠. Suscitávit Dóminus testimónium in Jacob, R. Et legem póluit in Israël. *Pf. 77.*

Ad Magnificat. Ant. J. Quod audivimus de verbo

486 26. APRILIS, S. Cleti, Papa & Mart.

vitæ, annuntiāmus vobis;
ut & vos societatem habé-
tis nobiscum, & societas
nostra sit cum Patre & cum
Filio ejus Jesu Christo, alle-
luia. 1. *Joan. 1.*

Oratio, ut supra ad Laudes.

Fis commem. sancti Cleti,
Ant. Ecce. V. In Deo. ij.
Oratio, Fac nos. iv.

DIE XXVI.
SANCTI CLETI,
Pape & Martyris,
Commemoratio.

Ex libro sancti Irenæi Epif-
copi & Martyris, adver-
sus hæreses.

Lectio iij.

Maximæ & antiquissi-
mæ & omnibus cõ-
gnitæ, à gloriosissimis duõ-
bus Apõstolis Petro & Paulo
Romæ fundatæ & constitutæ
Ecclésiæ, eam quam habet
ab Apõstolis traditionem &
annunciātam hominibus fi-
dem, per successiones Epif-
coporum pervenientem us-
que ad nos, indicantes;
confundimus omnes eos qui
quoquo modo, vel per sul-
placéntiam malam, vel va-
nam glóriam, vel per cæ-
citatem & malam sentén-
tiam, præterquam oportet,
cõlligunt. Ad hanc enim
Ecclésiā propter potentiõ-
rem principalitatem necesse
est omnem convenire Ec-
clésiā, hoc est, eos qui
sunt undique fideles; in qua
semper ab his qui sunt undi-
que, conservata est ea quæ
est ab Apõstolis traditio.
Fundantes igitur & in-

struentes beati Apõstoli Ec-
clésiā, Lino episcopatum
administrandæ Ecclésiæ tra-
didérunt. Hujus Lini Pau-
lus in his quæ sunt ad Timó-
theam Epistolis méminit.
Succédit autem ei Anaclé-
tus. (Hic ab Epiphánio &
à plerisque Latinorum Cle-
tus dicitur, & à Lini morte,
sub Imperatoribus Tiro &
Domitiāno, Romānam re-
xit Ecclésiā. Cui cum duõ-
decim annis præfuisse, se-
cundā post Nerónem perfec-
utiõne, gloriõsi martyrii
corõnam adeptus est.)

AD LAUDES, pro ejus
comm. Ant. Bonum. V. Ad-
jutor. Orat. Fac nos. iv.

VESPERÆ à Capitulo de
Sequenti.

DIE XXVII.
In Festo
SANCTI POLYCARPI,
Episcopi & Martyris.
Semiduplex.

Ex libro sancti Hierónymi
Presbyteri, de Scriptõ-
ribus Ecclesiasticis.

Cap. 27. Lectio ij.
Polycarpus, Joannis Apõ-
stoli discipulus, & ab eo
Smyrnæ Episcopus ordinā-
tus, totius Asiæ princeps fuit;
quippe qui nonnullos Apo-
stolorum, & eorum qui vi-
derant Dóminum, magi-
stros habuerit, & viderit.
Hic propter quasdam super
die Paschæ quæstiões, sub
Imperatøre Antonino Pio,
Ecclésiā in urbe regente
Aniceto, Romam venit;
ubi plurimos credéntiam,

Marcionis & Valentini persuasione deceptos, reduxit ad fidem. Cumque ei fortuito obviam fuisset Marcion, & diceret: Cognoscis nos? respondit: Cognosco primogenitum satanae. Postea vero, regnante Marco Antonino, & Lucio Aurelio Commodus, quarta post Neronem persecutione, Smyrnae sedente Proconsule, & universo populo in amphitheatro adversus eum personante, igni traditus est. Scripsit ad Philippenses valde utilem epistolam, quae usque hodie in Asiae conventu legitur.

Ex Epistola Ecclesiae Smyrnenfis ad Ecclesias Ponti.

Apud Euseb. Hist. Lib. 4.

Lection. iij.

Alacriter & propterea pergebat ad stadium Polycarpus; aiente vero Proconsule: Jura, & dimitto te, convicium fac Christo, Polycarpus respondit: Octoginta & sex anni sunt ex quo servo ei, nec ulla me affecit injuria; & quomodo possum convicia discere adversus Regem meum qui me salvum fecit? Urgente rursus illo, ac inquit: Jura per Genium Caesaris, respondit: Si ambiciose contendis, ut jurem per Caesaris, ut tu vocas, Genium; stimulas autem te ignorare quis sum, palam audi: Christianus sum. Tunc placuit illis, ut vivum Polycarpum ignis exureret. Quando au-

tem rogus apparatus est, cum clavis affigendus esset, dixit: Sinite me sic; qui enim mihi dat ignem pari, dabit & sine vestra ex clavis cautione immortum in pyra permanere. Illi ergo non quidem clavis defixerunt, sed ligaverunt eum. Hic vero manibus post tergum positis, ac revinctus tamquam aries insignis ex magno grege delectus qui gratissimum holocaustum offerretur, coelum contuitus, dixit: Pater unigeniti & benedicti Filii tui Jesu Christi, benedico te qui me ad hanc horam perducere dignatus es, ut partem caperem in consortio Martyrum in calice Christi tui ad resurrectionem vitae aeternae; animae simul & corporis; inter quos, queso, suscipiar hodie coram te tamquam hostia pinguis & accepta. Cumque precationem compleret, ministri ignem accenderunt. Cum vero ingens flamma emicasset, ignis fornicis speciem praebeas, tamquam navis velum a vento repletae atque sinuatum, undique circumdedit Martyris corpus. Cernentes autem impii corpus flammis non posse consumi, confectorem propius accedere, enseque alte in corpus adigere iusserunt: quo facto, tanta vis sanguinis effluxit, ut ignis prorsus exstingueretur. Ossa ipsius gemmis pretiosissimis cariorea, & quolibet

488 29. APRILIS, *SANCTA MARIA ÆGYPTIÆ.*

bet auro puriora, ubi decēbat, condidimus. Quo in loco nobis, ut fieri poterit, congregatis concēdet Deus natālem ejus martyrii diem cum gāudio & hilaritāte celebrāre.

Oratio, Omnipotens. iv.

D I B x x i x.

In Fesfo

S. MARIE ÆGYPTIÆ.

Semiduplex.

Pridie AD VESPERAS,

Capitulum. Isaie 54.

Noli timēre, quia non confundēris neque erubescēs; non enim te pudebit, quia confusiōnis adolescentiæ tuæ obliviscēris.

Hymnus. S. V.

Ovos, cum citharis jūngite cantus,

Cœtus angēlici: sēmina sacris

Quondam pulsa adytis, debita cœlo

Nunc ad sidereas transvolat arces.

Sacris quæ repulit longiūs arcens

Templi liminibus crimine scēdam,

Hæc est illa manus quæ modò amica

Ablutam lacrymis admovet aris.

Hæc olim tenebris obsita densis,

Jam cœlo nova lux addita fulget,

Et monstrat faciles prævia portus [pudoris,

Passis naufragium triste

Quæ non divus amor peccato-
ra mutat!

Ut cœli radiis fuisse ab alto,

Urbes, seque fugit: nulla sat altos,

Quò se condat, habet sylva recessus.

Mli pro thalamo frigida rupes,

Lautis pro dāpibus graminis herba:

Nec soles calidos veste repellit,

Nec duras hyemes pelli-
bus arceat.

Patri máxima laus, máxima Nato:

Sit laus æqua tibi, Spiritus alme,

Qui, dum sacrilegum pel-
lis amorem,

Puros insinuas cordibus ignes. Amen.

†. Misericors & misericors Dominus: R. Longi-
nimis, & multum misericors. Ps. 102.

Ad Magnificat. Ant. 7. G. Revētere, aversatrix, ais Dominus, & non avertam faciem meam; quia sanctus ego sum, & non irascar in perpetuum, allel. Jerem. 3.

Oratio, ut infra ad Laudes.

AD NOCTURNUM.

Invit. Venit Dominus vocare peccatores ad penitentiā: * Venite, adoremus, alleluia. Luc. 5.

Ps. 94. Venite.

Hymnus, O vos. *supra.*

Psalmi de Feria sub solo Ant. 2. D. Prostrernens se Dño, clamabat, dicens: Subveni, quæso te, mihi, Dñe Deus meus, allel. *Judith* 9.

¶ Propter nomen tuum Dómine, propitiaberis peccato meo; R. Multum est enim. *Pf. 44.*

Lectio. j. de Scriptura occurrente.

R. Si revéteris, ait Dóminus, ad me convertere; non commovéberis: * Lava à malitia cor tuum, ut salva fias, alleluia, allel. ¶ Ego quos amo, arguo & castigo; emuláre ergo, & poenitentiam age: * Lava. *Jerem. 4. Apoc. 3.*

Lectio ij.

Maria Egyptia duodecennis, tempore Justiní Imperatoris, relictis parentibus, Alexandriam venit; fuitque per annos septemdecim in ea civitate peccatrix. Cum autem Jerosolymam profecta, Calvariae templum in festo Exaltationis sanctæ Crucis ingredi tentasset, ter divinitus repulsa, in atrio coram imagine Desparæ Virginis vovit poenitentiam, si liceret sibi vivificum Crucis lignum videre & adorare. Moxque templum ingressa, vidit & adoravit. Inde sumpto triupanum viático, perceptaque Eucharistia in Oratorio sancti Joannis, ad ripam Jordanis ultra flumen in vastissimam solitudinem secessit.

R. Ibat post amatores suos, & mei obliviscébatur, dicit Dóminus: ecce ego laetabo eam, * Et ducam in solitudinem, & loquar ad cor ejus, alleluia, alleluia.

¶ Vocábo non dilectam, dilectam; & non misericórdiam consecutam, misericórdiam consecutam; * Et ducam. *Os. 2. Rom. 9.*

Lectio iij.

Ibi, consumpto viático, detritisque vèstibus, ignota permansit annis quadraginta septem, donec ad torrentem quemdam occurreret ei Zózimas presbyter, à quo obtinuit ut vespere in cœna Dómini in adversam Jordanis ripam afferret sibi Corpus & Sanguinem Dómini, quorum participatione tot annos carúerat. Condisco die accessit ad eundem locum Zózimas, quò & Maria pervénit; recitatóque Symbolo & oratione Dóminicâ, ut moris erat, accepto etiam pacis ósculo, divina dona suscepit; rursumque precata est Zózimam, ut anno recurrente, ad eundem torrentem veniret. Qui cum eò accessit, conspexit corpus ejus jacens in terra, in qua scripta hæc legit: Sépeli, Abba Zózima, miseræ Mariæ corpusculum; redde terræ quod suum est, & pulveri adjice pulverem, orans Deum pro me quæ mórrior nocte salutaræ Passiónis, post divinaræ & sacræ Cœnæ communionem. Pio voto obtémperans Zózimas, corpus beatum in ipso loco terræ mandavit. Hic postea vitam ejus scripsit, per quam memoriæ ejus veneratio per orientem & occidentem propagata est.

490 29. APRILIS, *SANCTA MARIA EGYPſIA.*

R. Remittantur tibi peccata; *A.* Fides tua te salvam fecit, † Vade in pace, allelúia, allelúia. †. Delévi ut nubem iniquitates tuas, & quasi nébulam peccata tua. *A.* Fides. Gloria Patri. † Vade. *Luc. 7. Is. 44.*

Te Deum.

†. *Sacerd.* Veníte, audíte, & narrábo, omnes qui timétis Deum, *R.* Quanta fecit ánimæ meæ. *Pf. 65.*

AD LAUDES.

Psalmi de Feria; Et sic in alijs Horis.

Ant. **Q**uis Deus similis tui, qui auferis iniquitatem, & trans peccátum reliquiárum hereditátis tuæ? allelúia. *Mich. 7.*

Ant. 3. c. Tu Dóminus Deus meus: postquam convertisti me, egi poenitentiam, allelúia. *Jerem. 31.*

Ant. 8. G. Ostendisti mihi, & erúbui, quóniam sustinui oppróbrium adolescentiæ meæ, allelúia. *Jerem. 31.*

Ant. 4. E. Recogitábo tibi omnes annos meos in amaritudine ánimæ meæ: corripies me, & vivificabis me, Dómine, allelúia. *Is. 38.*

Ant. 2. D. Liberaſti me de perditione; propterea confitebor, & benedicam nómini Dómini, allelúia. *Ecclesi. 51.*

Capitulum. Sap. 11.

Misereris ómnium, quia ómnia potes, & distimulas peccata hóminum propter poenitentiam; disti-

gis enim ómnia quæ sunt, & nihil odisti eórum quæ fecisti.

Hymnus. S. V.

Ulrix ipsa suos sœvit in artus,
Per quos & pótuit pulcra placere:

Deformis mácies incubat ori,

Sed formam mélior grátia pensat.

In poenam scelerum sæpè recursant

Importúna malæ gándia vitæ:

Sed versans ánimo débita noxis

Tot tormenta graves cômprimat æstus.

Jam tu digna polo, desere terras;

Placasti lácrymis Númisdram:

Jam tu passa sacro corpore Christi,

Æternæ cãpias pábula mensæ.

Patri máxima laus, máxima Nato:

Sit laus æqua tibi, Spíritus alme,

Qui, dum sacrilegum pellis amorem,

Puros insinuas córdibus ignes. Amen.

†. Ad me, Deus meus, ánima mea conturbata est;

R. Propterea memor ero tui de terra Jordánis. *Pf. 41.*

Ad Benedicéus. Ant. J.

Miserationum Dómini recordabor; laudem Dómini super ómnibus quæ reddidit, & super multitudinem bonórum

29. APRILIS, *Sancta Maria Egyptia.* 491
bonorum quæ largitus est secundum indulgentiam suam, alleluia. *Is. 63.*

Oratio.

LArgire nobis, misericors Deus, ut beata Maria Egyptia, quæ, te super omnia diligendo, suorum accepit veniam delictorum, penitentiam salutaris donum nobis obtineat; Per Dominum.

A D P R I M A M.

Ant. 1. a. Quis Deus.

A D T E R T I A M.

Ant. 3. c. Tu Dominus.

Capitulum. Is. 54.

Dominabitur tui qui fecit te; Dominus exercituum nomen ejus, & redemptor tuus Sanctus Israel, Deus omnis terræ vocabitur; quia ut mulierem derelictam & moerentem spiritu vocavit te Dominus.

R. br. Dicam Deo: * Susceptor meus es, * Alleluia, allel. Dicam Deo. *Ps.* Quare * oblitus es mei? * Alleluia. Glória Patri. Dicam.

Ps. Quare tristis es, anima mea, & quare conturbas me? *R.* Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi. *Ps. 41.*

A D S E X T A M.

Ant. 8. G. Ostendisti mihi.

Capitulum. Jerem. 31.

Hæc dicit Dominus: Quiescat vox tua à ploratu, & oculi tui à lacrymis; quia est merces operi tuo, ait Dominus.

R. br. Deus vitam meam annuntiavi tibi, * Alleluia,

Para Verna. Bles.

allel. Deus. *Ps.* Posuisti lacrymas meas * in conspectu tuo, * Alleluia. Glória Patri. Deus. *Ps. 55.*

Ps. Discédite a me, omnes qui operamini iniquitatem; *R.* Quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei. *Ps. 6.*

A D N O N A M.

Ant. 2. D. Liberaisti me.

Capitulum. Tob. 13.

Convertimini, peccatores, & facite justitiam coram Deo, credentes quod faciat vobiscum misericordiam suam; ego autem & anima mea in eo lætābimur.

R. br. Noli oblivisci, anima mea, * retributiones Domini, * Alleluia, alleluia. Noli. *Ps.* Qui propiciatur * omnibus iniquitatibus tuis, * Alleluia. Glória Patri. Noli. *Ps. 102.*

Ps. Exultabunt labia mea cum cantāvero tibi; *R.* Et anima mea quam redemisti. *Ps. 70.*

A D I I. VESPERAS.

Ant. V. Enit Filius hominis querere & saluum facere quod perierat, alleluia. *Luc. 19.*

Ant. 3. a. Vadit ad ovem quæ perierat, donec inveniat eam, alleluia. *Luc. 15.*

Ant. 6. F. Cum invenit eam, imponit in humeros suos, gaudens, alleluia. *Luc. 15.*

Ant. 4. E. Dico vobis: Gaudet super eam magis quam super nonaginta no-

Y

492 30. APRILIS, S. Eutropii, Episc. & Mart.

venem quæ non erraverunt, allicita. *Matth.* 18.

Ans. 5. a. Ita dico vobis: Gaudium erit coram Angelis Dei super uno peccatore penitentiam agente, alleluia. *Luc.* 15.

Capitulum. *Eccli.* 17.

DEUS penitentibus dedit viam iustitiæ, & confirmavit deficientes sustinere, & destinavit illis sortem veritatis.

Hymnus, O vos, cæci claudis. *ut in 1. Vesperis*, 488.

✠. Glorificabo nomen tuum in æternum; ¶. Quia misericordia tua magna est super me. *Pf.* 85.

Ad Magnificat. *Ans.* 4. f. Ubi abundavit delictum, superabundavit gratia; ut sicut regnavit peccatum in mortem, ita & gratia regnet per iustitiam in vitam æternam; alleluia. *Rom.* 5.

Oratio, *ut supra ad Laudes.*

Fit commemor. S. Eutropii, Episc. & Mart. Ans. Ecce Deus. ✠. In Deo. *ut in Communi*, ii. *Orat.* Fac nos, Domine Deus. iv.

D I E x x x.

SANCTI EUTROPII,
Episcopi & Martyris,
Commemoratio.

Leitio iij.

EUTROPIUS Episcopus, in Gallias ad prædicandam fidem missus, post adimpletum ritæ munus,

apud Santonas, illiso ab incredulis capite, martyr occubuit; & ob instantem persecutionem, loco minus digno sepultus est. Cuiusque temporum lapsu nulla nisi nominis ejus & sanctitatis superesset memoria, à fidelibus ut sanctus, non ut martyr, habebatur; donec cum pro Christo sanguinem fudisse sic fuit revelatum. Patladius, Santonensis Episcopus, qui Concilio Parisiensi quarto, & Matisconensi secundo interfuit, in ejus honorem circa annum Domini sexcentésimum basilicam extruxit; ad quam convocatis Abbátibus, dum è tamulo sacras Eutropii reliquias honorificentius collocandas transferret, duo ex illis Abbátibus, amoto operatorio, conspexerunt ictu securis illis caput. Quibus etiam nocte sequenti idem Sanctus apparuit, dicens: Scitote me per eam cicatricem quam vidistis in capite, martyriam consummasse. Ex eoque, quod martyr esset, innótuit popolis, quia non áderat història passionis. Reliquiarum ejus pars non exigua Vindócini in Ecclesiâ monasterii sanctissimæ Trinitatis quiescit.

AD LAUDES, *pro ejus commemor.* *Ans.* Bonum. ✠. Adjutor. *Orat.* Fac nos. iv.

FESTA MAIL.

D I E I.

In Festo

SS. PHILIPPI & JACOBI,

Apostolorum.

Duplex - majus.

IN I. VESPERIS.

*Psalms de Feria & Co. sic de
suo Officio.**Ans.* **V** Oluit Jesus exire in
3. a. Galileam, & in-
venit Philippum, & dicit
ei: Sequere me, alleluia.
*Joan. 1.**Ans.* 1. f. Invenit Philip-
pus Nathanael, & dicit ei:
Quem scripsit Moyses in
lege, & Prophetae, inveni-
mus Jesum filium Joseph a
Nazareth, alleluia. *Joan. 1.**Ans.* 8. G. Dixit ei Na-
thanael: A Nazareth potest
aliquid boni esse? Dicit ei
Philippus: Veni, & vide,
alleluia. *Joan. 1.**Ans.* 7. d. Elegit Jesus, &
Apostolos nominavit Phi-
lippum & Jacobum Alphai,
alleluia. *Luc. 6.**Ans.* 2. D. Docbat eos
in Synagoga, ita ut mira-
rentur, & dicerent: Nonne
hic est fabri filius? & fratres
ejus, Jacobus, & Joseph, &
Simon, & Judas? alleluia.
*Matth. 13.**Capitulum. Isaie 61.***S**cient in gentibus semen
eorum, & germen eo-
rum in medio populorum:
omnes qui viderint eos, co-gnoscent illos, quia isti sunt
semen cui benedixit De-
minus.*R.* Videbant gloriam meam,
& ponam in eis signum, &
mittam ex eis ad eos qui
non audierunt de me; * Et
† Annuntiabunt gloriam
meam gentibus, alleluia, y.
Manifestavi no-
men tuum hominibus quos
dedisti mihi de mundo: si-
cut tu me misisti, & ego
misi eos; * Et annuntiabunt.
Gloria Patri. † Annunti-
bunt. *Is. 66. Joan. 17.**Hymnus.***D**um morte victor obra-
ta
Ab inferis Christus redit,
Vos pangimus, dirae necis
Vitaeque testes reddite.Vobis datum prae ceteris
Latus Magistri cingere:
Vobis futurae sedulus
Arcana credit gloriae.At, ille privatim suae
Dum nuntiat crucis pro-
brum,Cur horret humanus nimis,
Qui decipit sensus, amor?Opertuit Christum pati,
Qui postea resurgeret:
Illinc homo verus patet;
Hinc se probat vere Deum.Illos magister qui docet,
Tu Christie; tu nos eru-
di:Si quid latet, tu delege;
Amare da quod jam patet.

Y ij

Da, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul da surgere:
Terréna da contemnere;
Amare da cœléstia.

Sit laus Patri, laus Fílio,
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

¶ Glória virtutis eorum
tu es, R. Quia Dómini est
assumptio nostra. Ps. 88.

Ad Magnificat. Ant. 6. F.
Dixit Jesus Philippo: Si quis
mihi ministrat, me sequá-
tur; & ubi sum ego, illic &
minister meus erit, alleluia.
Joan. 12.

Oratio, Deus, qui nos. ut
infra ad Laudes.

AD NOCTURNUM.

Invit. Christum Aposto-
lorum Magistrum & Dómi-
num, * Venite, adorémus;
alleluia. Joan. 13.

Ps. 94. Venite.

Hymnus.

PRædicta Christi mors
adest;

At vos timóri parcite:
Nil inde, nil caros pius
Remittet in fratres amor.

Durâte fortes: irritos
Mandi tumultus spérnite:
Deo volente, turbípi
Seréna succédet dies.

Cœli perennæ gaudium
Solábitur luctus breves;
Breve triumphum sœculi.
Æternus obruet dolor.

Qui carne frater in suo
Mortem perémic cœl p̄pere
Divinitatis vos suæ
Dignábitur consórtio,

Da, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul da surgere:
Terréna da contemnere;
Amare da cœléstia.

Sit laus Patri, laus Fílio,
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. sola 1. a. Cùm vi-
disset Jesus quia multitúdo
máxima venit ad eum, di-
xit ad Philippum: Uade
eménus panes, ut mandú-
cent hi? Hoc autem dicébat
tentans eum; ipse enim
sciébat quid esset facturus,
alleluia. Joan. 6.

¶ Edent páuperes & sata-
rabuntur, R. Et laudábunt
Dóminum, qui requirunt
eum. Ps. 21.

Leitio j, de Scriptura oc-
currente, & tribus sit una.

R. Ecce fratres Jesu sta-
bant foris, quærentes loqui
ei; & extendens manum in
discípulos suos, dixit: Ecce
fratres mei; * Quicumque
enim fécit voluntatem
Patris mei, ipse meus frater
est, alleluia; allel. ¶ Nar-
rábo nomen tuum fratribus
meis; in médio Ecclesiæ
laudábo te. * Quicumque,
Matth. 12. Ps. 21.

Leitio ij.

Philippus Bethsáidæ na-
tus, unus fuit ex iis qui
primùm à Christo vocati
sunt; à quo eum accepisset
Nathánael venisse Meissam
in lege & in Prophétis pro-
missum, ad Dóminum de-

edatus est. Hic in discipulorum ordine permansit, ille postea in numerum duodecim Apostolorum coopertus est. Quam verò Christus ipsum familiariter adhiberet, illud facile declarat, quod cum in solitudine hominum multitudinem precere veller, sic præ ceteris illum affatus est: Unde etiam panes, ut manducarent hi? Gentiles quoque Salvatorem videre cupientes, ad Philippum accessisse leguntur: Is, accepto Spiritu sancto, in utraq; Phrygia prædicavit, & Ecclesias constituit, ex quibus prodierunt viri Apostolici complures, quorum præcipue opera, secundo sequenti res Christiana Lugduni & Viennæ in Galliis constituta est: Tandem glorioso fine quievit Philippus, & Hierosoli sepultus est.

Accesserunt quidam gentiles ad Philippum, & rogabant eum, dicentes: Domine, volumus Jesum videre: * Venit Philippus, & dicit Andréæ: Andréas rursus & Philippus dixerunt Jesu, alleluia, alleluia. * Consilium pacis inter illos duos. * Venit Philippus, & dicit Andréæ. Joann. 12. Zach. 6.

Lectio 17.

Jacobus, frater Domini, cognomento Justus, de utero matris sanctus fuit, ut ait sanctus Hegesippus: vinum & stercorem non bibit, carne abstinent: nunquam

tonsus est, nec unguento neobalneo usus. Huic soli in Sancta licebat ingredi: lineæ veste, non lincea, induebatur: ei assidue orandi ita callum genibus obduxerat, ut camelæ pellem duritie imitarentur. Eum post Christi Ascensionem Apostoli Jerosolymorum Episcopum creaverunt; ad quem etiam Petrus misit qui nuntiaret se e carcere ab Angelo eductum. Is nonaginta sex annos natus, cum triginta annis illi Ecclesiæ sanctissime præfuisse, Christum Dei Filium constantissime prædicans, à Judæis lapidibus primum appetitur; mox in altissimum templi locum adductus, inde præcipitatus est. Qui, confractis cruribus, jacens semivivus, manus tendebat ad cælum, Deumque pro illorum salute precabatur his verbis: Ignosce eis, Domine, quia nesciunt quid faciunt. Quæ in oratione, fullonis fuisse capite graviter percusso, animam Deo reddidit septimo Neronis anno; & juxta templum ubi præcipitatus fuerat, sepultus est. Tradit Josephus tantæ eum sanctitatis fuisse & celebritatis in populo, ut propter ejus necem creditum sit subversam esse Jerosolymam. Unam scripsit Epistolam, quæ de septem Catholicis est. Ejus cathedra, prioribus Ecclesiæ sæculis, magno in honore Jerosolymis est habita.

496 1. MARE, SS. Apost. Philippi & Jacobi.

(Si Dominica fuerit, seu Feria II. vel IV. Ragationum, secunda Lectio erit de SS. Philippi & Jacobo, duabus in unam junctis; tertia de Homilia Dominica vel Feria occurrentis; & sic in simili casu.)

Ps. Rñ cognovimus secundum carnem Christum; sed nunc jam non novimus: * Vētera transierunt; omnia autem ex Deo qui & Nos reconciliavit sibi per Christum, & dedit nobis ministerium reconciliationis, alleluia, alleluia. Ps. Dicit Dominus: Ecce ego facio nova, & nunc orientur; utique cognoscetis ea: * Vētera. Glōria Patri. & Nos. 2. Cor. 5. 17. 43.

Te Deum.

Ps. Gaude, exultent & lætentur qui quaerunt te. Ps. Et dicant semper: Magnificetur Dominus. Ps. 69.

AD LAUDES.

Ant. Dicit Jesu Philippus: Domine, ostende nobis Patrem, & sufficit nobis; allel. Joan. 14.

Ans. 3. c. Dicit Philippo Jesus: Tanto tempore vobiscum sum, & non cognovistis me? Philippe, qui videt me, videt & Patrem; alleluia. Joan. 14.

Ans. 6. F. Quomodo m dicis: Ostende nobis Patrem? Non credis quia ego in Patre, & Pater in me est? alleluia, Joan. 14.

Ans. 4. D. Jesus occurrit mulieribus, & ait: Nolite

timere; ite, annuntiate fratribus meis, ut eant in Galileam; ibi me videbunt; alleluia. Matth. 28.

Ans. 3. c. Visus est plusquam quingentis fratribus simul: deinde visus est Jacobo, deinde Apostolis omnibus, alleluia. 1. Cor. 15. Capitulum. Act. 1.

Rehinc Jesus scriptum vidit Apóstolis post passionem suam in multis argumentis, per dies quadraginta apparens eis, & loquens de regno Dei: & convalescens, præcepit eis ab Hierosolymis ne discederent, sed expectarent promissionem Patris.

Hymnus. S. V.

R Egnis paternis debitas, Cuiusque que pandit sacra, Vos propter, hospes ex-terras

Adhuc colite terras Depa-

Ignota tardis mentibus

Patere dat mysteria,

Per mille præcæpas sul-

Se detegens imagines.

En immolandum e Patre,

Sua ferens lignum puer:

En Agnus ille sanguine

Quiuncta servat lumina.

Amoris & que pignora

Vobis, oves credite suas:

Ligare dat, dat solvere,

Quæ solvit & ligat Deus.

Da, Christe, nos tecum

morari;

Tecum simul da surgere:

Terræna da contemnere;

Amare da cœlestia.

Sis laus Patri, laus Filio.

Qui nos, triumphans neces-

1. MATI, 86. Apost. Philippi & Jacobi. 497

Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus.

Amen.

¶. Memoriam abundantie suavitatis tue credabunt; ¶. Et iusticiam tuam exultabunt. Ps. 144.

Ad Benedictus. Ant. J. Apertuit illis sensum, ac intelligerent Scripturas; & dixit eis: Sic oportebat Christum pati, & resurgere a mortuis: vos autem testes estis horum, alleluia. Luc. 24.

Gressu.

DEUS, qui nos orantem Apostolorum tuorum Philippi & Jacobi solemnitate iustificas: presta, quaesumus, ut quoniam gaudemus meritis, instruiamur exemplis; Res.

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Dixit Jesus.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Dicit.

Capitulum. 1. Cor. 2.

OCULUS non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quae preparavit Deus iis qui diligunt illam: nobis autem revelavit Deus per Spiritum suum; Spiritus enim omnia scrutatur, & iusta profunda Dei.

¶. br. Haec est generatio * querentium eam, * Alleluia, alleluia. Haec est generatio. ¶. Querentium * faciem Dei Jacob, * Alleluia. Gloria. Haec est. Ps. 23.

¶. Sicut oculi servorum in omnipotenti domino suo, ¶. Ita oculi nostri ad

Domini Deum nostrum. Ps. 122.

AD SEKTAM.

Ant. 6. F. Quomodo.

Capitulum. 1. Joan. 5.

SCIMUS quoniam Filius Dei venit, & dedit nobis sensum, ut cognoscamus verum Deum, & simus in vero Filio eius. Hic est verus Deus, & vita aeterna.

¶. br. Crediderunt * verbis ejus, * Alleluia, alleluia. Crediderunt. ¶. Et laudaverunt * laudem ejus, * Alleluia. Gloria Patri. Crediderunt. Ps. 205.

¶. Annuntiaverunt opera Dei, ¶. Et facta ejus intellexerunt. Ps. 63.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Visus est.

Capitulum. Act. 10.

PRAECEPTUM nobis predicare populo, & testificari, quia ipse est qui constitutus est a Deo iudex vivorum & mortuorum.

¶. br. Confitebimur tibi, * Deus, * Alleluia, alleluia. Confitebimur. ¶. Narrabimus * mirabilia tua, * Alleluia. Gloria Patri. Confitebimur. Ps. 74.

¶. Exultet terra a facie Domini, ¶. Quoniam venit iudicare terram. Ps. 95.

AD II. VESPERAS.

Ant. ¶. Jesus assumptus est, 1. g. & ascenderunt (discipuli) ubi manebant Petrus & Joannes, Jacobus & Andreas, Philippus & Jacobus Alphaei, alleluia. Ant. 1.

Ant. 2. D. Hi omnes erant

Y iv

perseverantes unanimiter in oratione cum fratribus Jesu; & repleti sunt omnes Spiritu sancto, alleluia. *Ant. 1. & 2.*

Ant. 3. d. Quidam de Iudæa docebant fratres: Quia nisi circumcidamini, non potestis salvari; conveniuntque Apostoli, alleluia. *Ant. 1. & 2.*

Ant. 7. d. Cum magna conquestio fieret, respondit Jacobus: Deus visitavit sumere ex Gentibus populum nomini suo; & huic concordant verba Prophetarum, alleluia. *Ant. 1. & 2.*

Ant. 5. C. Notum a seculo est Domino opus suum: propter quod ego iudico non inquietari eos qui ex Gentibus convertuntur ad Deum, alleluia. *Ant. 1. & 2.*

Capitulum. Ephes. 3.

Aliis generationibus non est agnitus filiis hominum, sicuti nunc revelatum est sanctis Apostolis ejus, & Prophetis in Spiritu: Gentes esse coheredes, & concorporales, & participes promissionis ejus in Christo Jesu per Evangelium.

Hymnus. S. V.

Natus Parenti redditus Non vos amicos deseret:

Sub imbre lapsum flammæo Infundet in vos Spiritum.

Hausto repleti Numine, Terras in omnes liberi, Christum tubis cœlestibus, Christum Deum vulgabit.

Non jam tenebit amplius

Fermido mortis abditos: Aperta non euntibus Addeunt moras pericula.

Vos ante reges fortiter Sprenetis armatas neces: Hæc nempe pro Christo mori Suprema vobis gloria.

Orate, firma sit Fides, Et certa se Spes erigat; Illapsa nostris cordibus Pellat timorem Caritas.

Da, Christe, nos tecum mori;

Tecum simul da surgere: Terræna da contemnere; Amare da cœlestia.

Sit laus Patri, laus Filio, Qui nos, triumphatâ nece, Ad astra secum dux vocat: Compar tibi laus, Spiritus.

Amen.

Ps. Annuntiaverunt justitiam ejus, Ps. Et viderunt omnes populi gloriam ejus. Ps. 96.

Ad Magnificat Ant. 8. G. Jacobus, & Cephas, & Joannes, qui videbantur columen esse, dextras dederunt mihi & Barnabæ societatis; ut nos in Gentes, ipsi autem in circumcisionem, alleluia. *Gal. 2.*

Oratio, ut supra ad Laudæ.

Deinde fit commemor. sancti Athanasii, Ant. Beatus qui excogitat. Ps. Beatus. xvj.

Oratio.

Presta, quesumus, omnipotens Deus, ut excellentiam Verbi tui, quam beatus Athanasius asseruit, & convenienter intelligere valeamus, & veraciter proficere; Per.

In Festo
S. ATHANASII, EPISCO-
& Ecclesiæ Doctoris.

Semiduplex.

*Omnia de Communis Docto-
rum, additis quæ sequuntur.*

Lectio ij.

Athanásius Diáconus, ab Alexandro Episcopo Alexandrino ductus ad Concilium Nicænum, Ariános ácri- ter impugnávit. Alexandro suspectus, Arium constanter ab Ecclesiæ communione répult; unde Eusé- bii Nicomediensis Episcopi, aliorumque multórum in se ódium concitávit. Hi cum Meletianis schismaticis in- iro consilio, suis calumniis á Constantino óptimo príncipe, sed ními- um crédulo, impetrá- runt ut Treviros amandáretur, ubi á Máximo Episcopo honorificen- tíssimè exceptus est. Post óbitum Constantini revocá- tus, iterum ab inimicis, tam apud Júlium Papam, quam apud Constantium Im- peratórem, est impetrus. Hujus autoritate coacta est Synodus apud Antiochiám, in qua depósitus est, & depósito Gregórius Cappadox substitutus; sed á Julio Pa- pa in Synodo quinquaginta Episcopórum innocens de- clarátus, agente Constante Constantii germáno, in Sy- nodo Sardicensi, ex utróque império congregátá, ab- solvitur, & sedi suæ resti- tuitur.

Sublato è vívis Constante, sex annis latére coactus est. Athanásius, quód eum Constantius iterum ab Ariá- nis circumventus ad necem quæreret. Post mortem véro Constantii Alexandriám re- versus, Synodum hábuit cum Confessóribus de reci- piendis iis qui ab Ariánis decepti fuerant; tantæque prudéntiá rem gravissimam definiit, ut Ecclesiám vílus fuerit imminenti pericúlo eripuisse. Sed cum idólorum cultóribus gravis esset, á Juliáno exagitatús, Alexan- driæ delinquit, donec sedata esset persecutio. Sub Joviano Cathólico príncipe pacífice suam rexit Ecclesiám. Va- lens autem Joviani succesor, ab Eudóxió Ariáno bap- tizátus, Athanásium in pa- térao monumento quatuor menses detinécere coégit. Tandem Alexandriám, post tot labores & tempestates reversus, in pace quíevit; & anno Episcopatus quadra- géximo sexto; Christi tre- centésimo septuagésimo tér- tio in lectulo suo mórtuus est.

Oratio.

Presta, quesumus, om- nípotens Deus, ut ex- celléntiam Verbi tui, quam beátus Athanásius asseruit, & convenienter intelligere valeámus, & veraciter pro- fitéri; Per eundem Domi- num nostrum.

RESPERÆ de Sequenti.

Y. v.

D I B III.

In Feste Inventionis
SANCTÆ CRUCIS.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

*Psalmi de Feria ; & sic in
toto Officio.*

Ant. **R** Adix Jesse, qui
stat in signum po-
pulorum, ipsum gentes de-
precabuntur ; & erit sepi-
timum ejus gloriôsum, alle-
luia. *Is.* 11.

Ant. 2. **D.** Factus est prin-
cipatus super humerum ejus ;
& vocabitur nomen ejus,
Deus, Fortis, aliel. *Is.* 9.

Ant. 1. **G.** Levabit signum
in nationes, & congregabit
prosfugos Israel a alleluia.
Is. 11.

Ant. 4. **D.** Dabit signum
fructum suum, & scient quia
ego Dominus, cum contri-
vero catenas jugi eorum,
alleluia. *Ezech.* 34.

Ant. 5. **C.** Exaltavi li-
gnum humile, & frondere
fecit lignum aridum ; ego
Dominus locutus sum & fe-
ci, alleluia. *Ezech.* 17.

Capitulum. Galat. 3.

Christus nos redemit de
maledicto legis, factus
pro nobis maledictum, quia
scriptum est : Maledictus
omnis qui pendet in ligno ;
ut in Gentibus benedictio
Abrahæ fieret in Christo
Jesu.

R. Ecce levabo ad gentes
manum meam, & ad popu-
los exaltabo signum meum,
& afferent filios tuos : * E-
runt reges nutritii tui, Sion,

& reginae nutrices tue, di-
cit Dominus, † Alleluia,
alleluia. †. Lucerna civita-
tis est Agnus, & ambulab-
ant gentes in lumine ejus ;
& seges terræ afferent glô-
riam suam, & honorem in-
illam. * Erunt. Glôria Pa-
tri. † Alleluia. *Is.* 49.
Apoc. 21.

Hymnus. S. V.

Thes, tot annos quid
tegis

Nostra salutis pignora ?
Cruce monte toto quaeritur,
Utro tuos pandas sinus.

Quid, dura fœderis ma-
nus,

Scrutaris alta viscera ?

Celare lignum sit pudor,

Quo nostra surgit glôria.

En ista gemma perditâ,

Inventa tot laboribus :

En qui latébat, erunt

Thesaurus agro prædiit.

Regina quesitam Quæram,

Monstrante Christo, réppe-
rit :

Oblita factus régios,

Sceptro repertam prætulit.

Cruce sancta, Christi cœ-
poris

Virtus salubrem te facit :

Contingit ut te mortuus,

Vitæ priori redditur.

Da, Christe, nos tecum
mori ;

Tecum simul da surgere :

Terræna da contemnere ;

Amare da cœlestia.

Sit laus Patri, laus Filio,

Qui nos, triumphatî nece,

Ad astra secum dux vocat :

Compar tibi laus, Spiritus-

Amen.

3. *MAII, Inventionis sanctæ Crucis.* 507

ψ. Notam fecisti in popu-
lis virtutem tuam: R. Rede-
misti in brachio tuo popu-
lum tuum. *Pf. 76.*

Ad Magnificat. Ant. 3. a.
Sic scriptum est, & sic oport-
ebat Christum pati, & re-
surgere a mortuis tertiâ die,
& prædicari in nōmine ejus
pœnitentiâ & remissio-
nem peccatorum in omnes
gentes, alleluia. *Luc. 24.*

Oratio, ut infra ad Laudes.

Fit commemor. S. Athanæsii.
Ans. Qui docti. ψ. Beatus
vir. xx. *Ores. Præsta. 499.*

*Deinde fit commemor. S. Ale-
xandri, Papa & Martyris.*
Ant. Ecce. ψ. In Deo. ij.
Oratio; Fac nos. iv.

AD NOCTURNUM.

Invit. Jesum qui crucifi-
xus est, * Venite, adoré-
mus, alleluia. *Matth. 28.*

Pf. 94. Venite.

Hymnus. S. V.

Signum novi Cruc scde-
ris,
Cruz ophis atca naufragi,
Cum iam perimus, nos ratis
Porq; refert in patrios.

Telis rubentem flammis
Utroris exarinas manum:
Placatur, ut te respicit,
Iras & obliuiscitur.

Letale si vulnus ferat
Infernus anguis moribus,
Læsi simul te viderint,
Repente tu medéberis.

Ara sub illa, par Deo,
Se consecravit hostia:
Hæc sede læsam Filius
Placavit orator Patrem.

Cruz sancta, Cruz amá-
bilis.

Cruz tincta Christi sangui-
ne,

Haurire da nos largiùs
Vitam, Dei de funere.

Da, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul da surgere:

Terrèna da contemnere;

Amare da coeléstia.

Sit laus Patri, laus Filio,
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spîritus.
Amen.

Ant. sola 4. A. Cum exal-
taveritis Filium hōmīnis,
tunc cognoscetis quia ego
sum, alleluia. *Joan. 8.*

ψ. Exaltare, Dōmine, in
virtute tua: R. Cantābi-
mus, & psallēmus virtutes
tuas. *Pf. 20.*

*Leitio j. de Scriptura oc-
currente, è tribus fit una.*

R. Nunc judicium est
mundi, nunc princeps hu-
jus mundi ejicietur foras;
* Et ego si exaltatus fuerō à
terra, omnia traham ad
meipsum, alleluia, alleluia.

ψ. Locutus est Dōminus ad
Mōysen: Fac serpentem
æneum, & pone eum pro
figno; qui percussus aspexer-
it eum, vivet. * Et ego.
Joan. 12. Num. 21.

Ex Epistola sancti Pauli
Episcopi ad Severum.

Epistola 31. nov. Edic.

Leitio ij.

Helena regina venerā-
bilis, ut venit Ierosó-
lymam, Crucem Dōmini
studiosissimè inquirere ador-
sa est. De loco tantum Pas-
Y vi.

fiōnis cērtior fieri stū-
duit. Jussit illico, urgente
sine dūbio conceptæ revela-
tiōnis instinctu, in ipsum
locum operam fossiōnis ac-
cingi. Paratæque mox ci-
vium pâriter, & militâri
manu, brevi labôrem istus
molitiōnis hausit; & contra
spem omnium, sed secun-
dum ipsius tantum reginæ
fidem, altâ egestiōne rese-
ratis terræ sinibus, âbditæ
Crucis arcâna patuerunt. Sed
cū tres pâriter cruces, ut
quondam fixæ Dômino &
latrônibus steterant, repertæ
fuisse, gratulatio repertæ-
rum cœpit ânxia dubitatiō-
ne confundi, iusto piôrum
metu, ne forsitan aut pro
Cruce Dômini, patibulum lat-
trônis eligerent, aut salutâ-
re lignum pro stipite latrô-
nis abjiciendo violarent.

℞. Sicut Mōyses exaltâ-
vit serpentem in deserto,
* Ita exaltâri oportet Filium
hōminis; ut omnis qui cre-
dit in ipsum, non péreat,
sed habeat vitam æternam,
alleluia, alleluia. ℣. Mōyses
pôsuit serpentem æneum
pro signo; quem cū per-
cussi aspicerent, sanaban-
tur: * Ita exaltâri oportet.
Joan. 3. Num. 21.

Lectio iij.

Respexit piâs fidēliter æ-
stuantium curas Dômi-
nus, & ipsi potissimum quæ
tam piæ sollicitudinis prin-
ceps erat, hujus consilii lu-
men infudit, ut âliquem re-
cens mōrtuum inquiri &

inferri juberet. Nec mora;
verbum factum: cadâver
illatum est: depônitur: ja-
centi una de crucibus admo-
vêtur, & âltera; sed rerum
ligna mors sprevit. Postre-
mò Dominicam Crucem pro-
dit resurrectio, & ad salu-
târis ligni tactum morte
prófugâ funus excussum,
& corpus erectum est: tre-
mesactisque vivētibz, ste-
tit mōrtuus, & funēbris,
ut Lázarus quondam, vîn-
culis expeditus, illico inter
spectatōres suos rediivus
incessit. Ita, ut decuit, ex-
perimento resurrectiōnis,
inventæ & probatæ Crux
Christi est; dignoque mox
âmbitu consecratur, cōdi-
tâ in loco Passiōnis basilicâ,
quæ arcâno pôstam sacrârio
Crucem servat. De eâdem
minuta sacri ligni ad ma-
gnam fidei & benedictiōnis
grâtiam haberi datur. In
hunc diem incidit sancti A-
lexandri Papæ memôria,
qui quintus à Petro Româ-
næ Ecclesiæ per decem circi-
ter annos præfuit, & multos
ad Christi fidem perduxit.
Martyrio coronâtus crēditur
unâ cum Evéntio & Theo-
dūlo, & eorum cōpōra sub
Paschâli primo Pontifice re-
perta in Oratōrio mona-
stērii sanctæ Praxedis depô-
sita sunt.

℞. Christus passus est pro
nobis: * Qui peccatum non
fecit, peccata nostra ipse
pértulit in cōpore suo super
lignum; ut peccatis mōrtui,

3. *MARE, Inventionis sanctæ Crucis.* 103

justitiæ vivamus, allelûia;
allelûia. *Ps.* Disciplina pacis
nostræ super eum, & livô-
re ejus sanâti sumus; * Qui.
Glória. * Qui. 1. *Petr.* 2.
15. 53.

Te Deum.

Ps. Sacerd. Misericórdia
& veritas obviaverunt sibi:
Da. Justitia & pax osculâtæ
sunt. *Ps.* 84.

A. D. LAUDES.

Ant. Christus mortuus
7. c. **C** est pro peccâti
nostris, & resurrexit tertiâ
die secundum Scripturas,
allelûia. 1. *Cor.* 15.

Ant. 2. D. Delens quod
adversus nos erat chirogra-
phum decreti, quod erat con-
trarium nobis, & ipsum tul-
lit de medio, affigens illud
Cruci, allelûia. *Coloss.* 2.

Ant. 6. F. Complacuit
per eum reconciliare omnia
in ipsum, pacificans per sân-
guinem Crucis ejus, sive
quæ in terris, sive quæ in
coelis sunt, allel. *Coloss.* 1.

Ant. 5. a. Ipse est pax
nostra, solvens inimicitias
in carne sua, ut reconciliet
Deo per Crucem, allelûia.
Ephes. 2.

Ant. 8. G. Verbum Cru-
cis pereuntibus quidem stul-
ticia est: iis autem qui salvi
sunt, id est, nobis, Dei
virtus est, allel. 1. *Cor.* 1.

Capitulum. 1. *Cor.* 1.

Pædicamus Christum
crucifixum, Judæis qui-
dem scandalum, Géntibus
autem stultitiam; ipsis au-
tem vocatis Judæis, atque

Græcis, Christum Dei vir-
tutem, & Dei sapientiam.

Hymnus. S. V.

C Rux, sola languorum
Dei

Pendentis in te conscia,
Ejus dolores intimos,
Dic verba, dic suspiria.

Clavi pedes, clavi manus:
Fixere duro stipiti:
Cinctum cruentis vëtribus.
In te recumbébat caput.

Cum morte luctantis Dei
Legis supremos spiritus:
Christus tuo, volens mori,
Viram relinquit in sinu.

Tu lectus in quo nos parit,
Suggestus, è quo nos docet;
Olim tremendum sönitibus
Eris tribunal Judicis.

Da, Chryste, nos tecum
mori;

Tecum simul da surgere:
Terræna da contemnere;
Amare da cœlestia.

Sit laus Patri, laus Filio;
Qui nos, triumphatâ necesse,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus:
Amen.

Ps. Dicite in Géntibus quia
Dóminus regnavit à ligno:
Et Judicabit populos in ve-
ritate. *Ps.* 95.

Ad Benedicendi. *Ant.* 1. D.
Parébit signum Filii homi-
nis in cœlo; & vidébunt Fi-
lium hominis venientem in
nubibus cœli cum virtute
multa: & majestâte, alle-
lûia. *Matth.* 24.

Oratio.

DEus, qui in præclara
salutiferæ Crucis In-
ventionis, Passiônis tuæ mi-

saecula suscitasti : concede ,
ut vitalis ligni pretio eter-
nae vitae suffragia consequamur ;
Qui vivis & regnas cum Deo Patre , &c.

Fis commemor. S. Alexandri,

Papa & Mart. Ant. Bonum.

¶ Adjutor. *Oratio.* Fac nos. iv.

A D P R I M A M.

Ant. 7. c. Christus.

*In p. br. ¶ Qui surrexi-
ti * a mortuis. Matth. 27.*

A D T E R T I A M.

Ant. 2. D. Delens.

Capitulum. Act. 7.

Quem vos interemistis suspendentes in ligno, hunc principem & salvatorem Deus exaltavit dexterâ suâ , ad dandam poenitentiam Israël , & remissionem peccatorum.

p. br. Dominus dominorum * memor fuit nostris ,

* Allelûia , allel. Dominus.

¶ Et redemit nos * ab inimicis nostris , * Allelûia.

Gloria. Dominus. *Pf. 135.*

¶ Dicant qui redempti sunt a Domino ; *p. Quoniam in seculum misericordia ejus. Pf. 106.*

A D S E X T A M.

Ant. 6. F. Complacuit.

Capitulum. Ephes. 1.

In Christo habemus redemptionem per sanguinem ejus , remissionem peccatorum , secundum divitias gratiae ejus quae superabundavit in nobis.

p. br. Apud Dominum * misericordia , * Allelûia , allelûia , Apud. ¶ Et copio-

sa * apud eum redemptio

* Allelûia. Gloria Patri. Apud.

¶ Ipse redimet Israel

p. Ex omnibus iniquitatibus ejus. Pf. 129.

A D N O N A M.

Ant. 8. G. Verbum Crucis.

Capitulum. Philip. 2.

Humiliavit semetipsum , factus obediens usque ad mortem , mortem autem Crucis : propter quod & Deus exaltavit illum , & donavit illi nomen quod est super omne nomen.

p. br. Minuisti eum * paulo minus ab Angelis , * Allelûia , allelûia. Minuisti.

¶ Gloria & honore * coronasti eum , * Allelûia. Gloria Patri. Minuisti. *Pf. 8.*

¶ De torrente in via bibet ; *p. Propterea exaltabit caput. Pf. 109.*

A D I I. V E S P E R A S.

Ant. Christus crucifixus

4. E. C est ex infirmitate ; sed vivit ex virtute Dei , allelûia. 2. Cor. 13.

Ant. 6. F. Nos infirmi sumus in illo ; sed vivemus cum eo ex virtute Dei , allelûia. 2. Cor. 13.

Ant. 2. D. Vetus homo noster simul crucifixus est , ut destrueretur corpus peccati , & ultra non serviamus peccato , allelûia. Rom. 6.

Ant. 1. D. Si complacuit facti sumus similitudini mortis ejus , simul & resurrectionis erimus , allelûia. Rom. 6.

Ant. 5. C. Si commémor-

sumus, & convivemus; si sustinébimus, & conregnábimus, alleluia. 2. Tim. 2.

Capitulum. 1. Petr. 1.

Non corruptibilibus auro vel argento redempti estis de vana vestra conversatione paternae traditionis; sed pretioso sanguine quasi agni immaculati Christi, & incontaminati.

Hymnus. Signum. ut supra, 501.

Ps. Omnis terra adoret te, & psallat tibi: R. Psalmum dicat nómini tuo. Ps. 65.

Ad Magnificat. Ant. 7. G. Dignus est Agnus qui occisus est, accipere virtutem, & divinitatem, & sapientiam, & fortitudinem, & honorem, & gloriam, & benedictionem, alleluia.

Aper. 5.

Oratio, ut supra ad Laudes.

Deinde sit communio. Sancta Monica, Vidua, Ant. Exultáris. Pl. Anette. ut in Communiis. & Mulierum, xxxvii. Oratio, Tuorum. xl.

D i s i y.

S. MONICÆ, VIDUÆ,
Commemoratio.

Leitio iij.

Monica, sancti Augustini dupliciter mater, quia cum & mundo & caelo peperit; Patricium conjugem, cui velut domino semper servierat, extremo ejus vite tempore ad Christi fidem adduxit. Lapso in Manicheorum haesim filio, cum pro ejus conversione cordis lacrymis Deum pre-

caréret, audivit à quodam Episcopo: Fieri non potest ut filius istarum lacrymarum péreat. Terrâ marique illum secuta, Medioláni innóuit. Ambrósio, qui Augustino gratulátus est quod eam matrem habéret. Ibi cum ad memorias Sanctorum, sicut in Africa solébat, pulses cum pane & mero attulisset, atque ab Ostiario prohiberetur; ubi hoc Episcopum ventuisse cognóvit, tam pié obsecuta est, ut ipse miraretur Augustinus quod tam facile accensatrix potius consuetudinis suæ, quam disceptatrix illius prohibitionis efficta fuisset. Rédiens in Africam cum Augustino, qui ejuratâ hæresi, ab Ambrósio baptizatus fuerat, cum ad Ostia Tiberina constitisset, sic filium est allocuta: Fili, nullâ jam re delector in hac vita: quid hic faciam adhuc, & cur hic sim nescio, jam consumptâ spe hujus sæculi: unum erat propter quod in hac vita aliquântulum ignorâri cupiebam, ut te Christianum Catholicum vidérem, priusquam morerer: cumulâti hoc mihi Deus meus præstitit, ut te etiam, contemptâ felicitate terrénâ, servum ejus vidérem. Quinto post die in febrem incidit; & astantem intueas Augustinum, cum fratre ejus Navigio: Pontis hic, inquit, matrem vestram; illud autem vos rogo, ut ad altare Domini

966 6. MATT, S. Joannis ante Portam Latinam.

memineritis me. Die nono
aegritudinis suae, ætatis anno
quingagesimo sexto, ani-
mam Deo reddidit. Tum
Evódus, succinente tota
domo, cantare cepit Psal-
mum, Misericórdiam & ju-
dicium cantábo tibi, Dó-
mine. Juxta sepulcrum pó-
sto cadáverem, priusquam
deponeretur, oblátum est
pro ea, ut refert Augusti-
nus, sacrificium préci no-
stri Deo ad ejus altáre, cui
ipsa nullus diéi prætermis-
sione servierat, & unde nó-
verat dispensári victimam
sanctam quâ delictum est
chirógraphum contrárium
nobis.

Oratio, Tuórum. xl.

D I E V I.

In Festo

SANCTI JOANNIS

ante Portam Latinam.

Semiduplex.

Capitulum. II. 43.

HÆc dicit Dóminus :
Noli timére, quia re-
démí te; meus es tu: cum
transferis per aquas, tecum
ero, & flumina non opé-
tient te: cum ambuláveris
in igne, non comburérís, &
flamma non ardébit in te.

Hymnus. S. V.

URbem Romuleam quis
furor incitat?

Christi Discípulus, Cæsare
judice,

Damnátus rápitur; nil ve-
nerábilis

Frontis cancties movet.

In fervens olei conficitur

marc:

Nil ætus nócuit, flammæ
sed hóspiti

Parcit blanda suo: ceu
pugil unguitur,

Hinc & fortior exilit.

Edicto sberiles pulsus in in-
fulas,

Exultunc sócio perfruitur
Deo:

Hic ventúra videt quæ
cálamo notans

Sublustrí nébulá tegit.

Sic nos Christus amet, sic
dóceat pati;

Discamusque mori, sumus
ut & necis

Sacræ participes: non áliis
patet

Cælum conditionibus.

Patri máxima laus, máxima
Filio,

Amborumque sacro má-
xima Flámini:

Hæc est certa fides, fontib-
us è raiis

Quam divinitus háusi-
mus. Amen.

¶ Impinguasti in oleo
caput meum: & Et calix
meus inébrians quàm præ-
clárus est! Ps. 22.

Ad Magnificat. Ant. 3. a.

Jesus ait Jacobo & Joanni:
Cálicem quem ego bibo bi-
béris, & baptismo quo ego
baptizor baptizabimini, al-
lelúia. Marc. 10:

Oratio, ut infra ad Laudes.

A D N O C T U R N U M.

Invit. Deum qui conver-
tit luctum suórum in gæ-
dium, * Veníte, adorémas,
allelúia. Jerem. 31.

Pf. 94. Veníte.

Hymnus, Urbem, ut suprad-

*Super Psalmos de Feria,
Ant. sola 8. c. Non ardēbit
in te flamma; quia ego San-
ctus Israel, salvator tuus: ego
dilexi te, alleluia. /s. 43.*

ψ. Igne me examinasti;
Dōmine; R. Et non est in-
venta in me iniquitas.
Pf. 16.

*Lectio j. de Scriptura oc-
currente, & tribus fit una.*

R. Nolite timēre: * Om-
nis qui confitēbitur me co-
ram hominibus, confitebor
& ego eum coram Patre
meo qui in coelis est, alle-
luia, alleluia. ψ. Opera
Dei revelāre & confitēti ho-
norificum est. * Omnis.
Matth. 10. Tob. 12.

Ex libro sancti Hierōnymi
Presbyteri, adversus
Jovinianum.

Lib. 1. Cap. 14.

Lectio ij.

Joannes unus ex discipulis,
qui minimus traditur fuisse
inter Apōstolos, & quem
fides Christi virginem repē-
rerat, virgo permansit; &
ideo plus amātur à Dōmino,
& recumbit super pectus Je-
su: & quod Petrus, qui uxō-
rem habuerat, interrogāre
nō audeat, illum rogat ut
interroget; & post Resurre-
ctionem, nuntiante Mariā
Magdalēne quod Dōminus
resurrexisset, uterque cu-
rrit ad sepulcrum; sed ille
prævenit. Cūque essent in
navi, & piscarentur in lacu
Genēzareth, Jesus stabat in
littore; nec sciēbant Apō-
stoli quem vidērent: solus

virgo virginem agnoscit,
& dicit Petro, Dōminus est,

R. Sterit Jesus in littore;
non cognoverunt discipuli
quia Jesus est: * Dixit dis-
cipulus ille, quem diligēbat
Jesus, Petro: Dōminus est,
alleluia, alleluia. ψ. Sapiē-
tia facile vidētur ab his qui
diligunt eam. * Dixit dis-
cipulus. *Joan. 21. Sap. 6.*

Lectio iij.

Est Joannes, & Apōsto-
lus, & Evangelista, &
Prophēta: Apōstolus, quia
scripsit ad Ecclesiās ut magi-
ster; Evangelista, quia li-
brum Evangēlii cōdidit;
quod, excepto Matthæo,
alii ex duōdecim Apōstoli
non fecerunt; Prophēta,
vidit enim in Patmos in-
sulā, in qua fuerat à Domi-
tiāno prinīpe ob Dōmini
martyrium relegātus, Apō-
calypsum infīsta futurōrum
mysteria continētem. Re-
fert autem Tertullianus,
quod Romæ missus in fer-
ventis olei dōlium, purior
& vegetior exiverit quā
intrāverit.

R. Liberasti me, Deus,
secundū multitudinē mi-
sericordiæ nōminis tui à
pressura flammæ quæ cir-
cūdedit me, * Et † In
mēdio ignis non sum aestu-
tus, alleluia, allel. ψ. Dō-
minus mihi assistit, & con-
fortāvit me, ut per me præ-
dicatio impleatur; & libe-
ratus sum de ore leōnis, * Et,
Glōria. † In mēdio. *Ecclesi. 5.
2. Tim. 4. Te Deum.*

708 6. MATTH. 8. Joannis ante Portam Lucianam.

¶ Sacerd. Paulò minùs consummaverunt me in terra; & Ego autem non dereliqui mandata tua. Ps. 118.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria; & sic ad alias Horas.

Ans. **E**GO Joannes pater. D. **E**ticeps in tribulatione & regno, & patientia in Christo Jesu, alleluia. Apoc. 1.

Ans. 1. a. Fui in insula Pashmos propter verbum Dei, & testimonium Jesu, alleluia. Apoc. 1.

Ans. 5. a. Audivi vocem magnam tamquam tubæ, dicentis: Quod vides, scribe in libro; & mitte septem Ecclesiis, alleluia. Apoc. 1.

Ans. 7. a. Dixit mihi Angelus: Oportet te iterum prophettare Gentibus, & populis, & linguis, & regibus multis, alleluia. Apoc. 10.

Ans. 6. F. Ego Joannes audiivi & vidi hæc; & dicit mihi: Ne signaveris verba prophetiæ; tempus enim prope est, allel. Apoc. 22.

Capitulum. Apoc. 19.

Ecidi ante pedes Angeli, ut adorarem eum. Et dicit mihi: Vide ne feceris: confervus tuus sum, & fratrum tuorum habentium testimonium Jesu: Deum adores. Testimonium enim Jesu est spiritus prophetiæ.

Hymnus.

IUSTI tyranni pro fide Puffus, Joannes, exulatus: Fertur volatu libero Mens cella supra sidera.

Hic revelat se tibi
Qui mortuus vivit Deus,
Agnes salutis hostia,
Es innotet devoti leo.

Arcana te vocem docet
Regni sui mystéria:
Pandit cruore Martyrum
Ubique spargendam fidem.
Da, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul da surgere:
Terræ da contemnere;
Amare da consuetudinem.

Sic laus Patri, laus Filio,
Qui nos, triumphat necesse,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritum.

Amen.

¶ In terra deserta apparui tibi, Deus meus, &c. Ut viderem virtutem tuam & gloriâ tuam. Ps. 62.

Ad Benedictionem. Ans. 1. D. Dedit Jesus palam facere servis suis, quæ oportet fieri cito: & significavit amicum servo suo Joanni, qui testimonium perhibuit verbo Dei, alleluia. Apoc. 1.

Oratio.

DEUS, qui conspicis quis nos undique mala nostra perturbant: presta, quæsumus, ut beati Joannis Apostoli tui & Evangelistæ confessio gloriôsa nos protegat; Per.

AD PRIMAM.

Ans. 2. D. Ego Joannes.

AD TERTIAM.

Ans. 1. a. Fui in insula.

Capitulum. Eccli. 52.

Liberasti me de perditione, & eripuisti me de tempore iniquo; propitius

6. *MARI, S. Joannis ante Portam Latinam.* 109

confitebor, & laudem dicam tibi, & benedictam nominamini Domini.

R. br. Loquēbar de testimoniis tuis * in conspectu regum, * Alleluia, alleluia. Loquēbar. *Ps.* Et non confundēbar, * Alleluia. Glória Pauli. Loquēbar de testimoniis. *Ps.* 118.

Ps. Ecce labia mea non prohibebo: *R.* Domine, tu scisti. *Ps.* 39.

A D S B X T A M.

Ant. 5. a. Audivi.

Capitulum. Isaia 50.

Dominus fecit mihi aurem, ut audiam quasi magistrum. Dominus Deus aperuit mihi aurem; ego aurem non contradico: resistens non abii.

R. br. Audiam quid loquatur in me * Dominus Deus, * Alleluia, alleluia. Audiam. *Ps.* Quoniam loquatur pacem * in plebem suam, * Alleluia. Glória Pauli. Audiam. *Ps.* 84.

Ps. Deus, docuisti me, & usque nunc pronuntiabo mirabilia tua, *R.* Et usque in senectutem & senium. *Ps.* 70.

A D N O N A M.

Ant. 6. F. Ego Ioanncs.

Capitulum. 1. Sep. 7.

Quicunque sunt absconsa & improvisa, didici: omnium enim artifex docuit me sapientia; est enim in illa spiritus intelligentie sanctus.

R. br. Introibo * in potentias Domini, * Alleluia, alleluia. Introibo. *Ps.* Usque

in altissima * que fecisti magnalia, * Alleluia. Glória Pauli. Introibo. *Ps.* 70.

Ps. Ecce veritatem dilexisti, Domine, *R.* Incerta & occulta sapientie tue manifestasti mihi. *Ps.* 59.

A D I I. V E S P E R A S.

Ant. Quid vidimus oculi. **Q**uia nostris, & manibus nostris conquestaverunt de verbo vite, annuntiavimus vobis, ut & vos societatem habeatis nobiscum, alleluia. 1. *Joan.* 1.

Ant. 8. G. Sit vobiscum gratia, & pax a Deo Patre, & a Christo Jesu Filio Patris, in veritate & caritate, alleluia. 2. *Joan.* 3.

Ant. 4. d. Majorem non habeo gratiam, quam ut audiam filios meos in veritate ambulare, alleluia. 3. *Joan.* 4.

Ant. 6. F. Qui de mundo sunt, de mundo loquuntur, & mundus eos audit: non enim Deo sumus, alleluia. 1. *Joan.* 4.

Ant. 7. d. Qui novit Deum, audit nos: in hoc cognoscimus Spiritum veritatis, alleluia. 1. *Joan.* 4.

Capitulum. 1. *Joan.* 4.

Quisquis confessus fuerit filium Dei, Deus in eo manet, & ipse in Deo: & nos cognovimus, & credidimus caritati quam habet Deus in nobis.

Hymnus, Urbem. 506.

Ps. Nomen Domini invocavi: *R.* Exspuit animam meam de morte. *Ps.* 114.

Ad Magnificat. An. 5. C.
In hoc cognovimus caritatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit: & nos debemus pro fratribus animas ponere, alleluia. 1. Joan. 3.

Oratio, ut supra ad Laudes.

D I E VIII.

In Festo

SANCTI BEATI,
Anachoretae. *Semiduplex.*

Omnia de Communi sanctorum Anachoretarum. Oratio,
Præsta, Domine, *infra.*

Lectio ij.

BEATUS, ut Christi amorem efficius inspiraret, rebus suis in pauperes distributis, Romam venit in Gallias, mediantem circiter seculo quinto. Ut erat in dicendo potens, & miræ sanctitate praeclatus, non parvum tulit laboris sui fructum, Domino cooperante, & sermonem ejus confirmante sequentibus signis. Apostoli exemplo, manibus victum sibi quarens, nulli unquam oneri fuit; beatus existimans dare quam accipere. Nannetis ad Ligerim, ubi aliquandiu commoratus est, multos ad perfectioris vitae desiderium provocavit. Tum ipse solitudinis ac divinæ contemplationis ardore incensus, ad Ledum fluvium in speluncam sylvarum densitate contextam se recepit prope Vindocini castellum. Ibi radicibus herbaram, adhibito interdum pro deliciis arido pane,

vitam sustentans, uni Deo vacavit, ac tandem plenus meritis quievit. In eo loco sepultus venerationem apud posteros obtinuit, aedificat Vindocini ejus nomine Parochiali Ecclesiâ. Corpus ejus Laudunum translatum fuit, & in Ecclesiâ Cathedrali conditum. Inde os insignis brachii Vindocinorum ad Ecclesiâ monasterii sanctissimæ Trinitatis transmissum est, anno millesimo quingentesimo sexagesimo quarto.

Sermo sancti Bernardi

Abbatis.

Serm. 2. de S. Viti.

Lectio iij.

GAUDERE in Domino, dilectissimi, qui inter continua suæ pietatis beneficia, induxit hominem mundo, cujus multi salventur exemplo. Iserum dico, gaudete, quod factus de medio, appropriavit Deo, ut multo plures ejus intercessione salventur. Habet ex hominibus, cui hominum peccata donet misericors & miserator Dominus: habet tempus & locum intercedendi piis & misericors advocatus; Equidem locum quietum, & tempus feriatum. In terris visus est, ut esset exemplo; in coelum levatus est, ut sit patrocinio. Hic informat ad vitam: illic invitat ad gloriam. Bonus mediator qui sibi jam postulans nihil, totum in nos transferre desiderat &

9. MAII, S. Gregorii Nazianzeni Episc. 511
 supplicantis affectum, & supplicationis fructum. Quid enim quærat sibi, qui nullus eget? Dominus confervat eum, & vivificat eum, & beatum facit eum in gloria; nihil illi déerit in loco pascuæ constituto. Introlvit in potências Domini; gaudemus, quia nunc poténtior est ad salvandum.

Oratio.

Præsta, Dómine, plebi tuæ, sancti Beati méritis & intercessióne, ut bonis intenta semper opéribus, in tua grátia perseveret; Per Dóminum.

VESPERÆ à Capitulo de Sequenti. Fit commemor. sancti Beati.

D I E I K.

In Festo

SANCTI GREGORII

NAZIANZENI

Episc. & Eccles. Doctoris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Gregórius, ob singularem divinárum literárum sciéntiam Theologus appellatus, Arianzi in Cappadócia secunda natus est, Gregório patre, qui Nazianzénæ Ecclesiæ Episcopus fuit, & Nonná matre, quæ nondum in lucem édítum Deo consecrávit. Adolescens, Cæsarám primum, deinde Alexandríam, hinc Athénas discendi studio perrexit, ubi amicitiam iniecit cum Basilio, & ab Atheniénsibus eloquentiæ professor est designátus. In pá-

triam reversus anno ætátis trigésimo, baptizatus est. Tum Præbyter à patre invitatus licet creatus; mox, ne ab eódem Episcopus consecrarétur, fugit in Ponticam solitudinem, ubi cum Basilio monástica vitæ instituta cóndidit. Imperante Juliáno, Nazianzum venit, ubi patrem nonagenarium, qui deceptus ab Ariánis confessióni Ariminensí subscripserat, adduxit ut subscriptiönem revocáret, eumque monachis & magnæ gregis partem quæ ab ipso desceverat, reconciliávit. Sasimórum Ecclesiæ à Basilio creatus, ne causa esset dissidii Basilium inter & Anthimum Tyanensem Episcopum de Sasimórum oppido, episcopatu cessit; & postquam aliquándiu in nosócómio ægróti ministrasset, Nazianzum in auxilium patris eá conditione venit, ut illo vitá functo recéderet.

Lectio iij.

Constantinópolis adrestituendam hujus civitátis Ecclesiám missus, Ariános & Apollinaristas expugnávit: multisque ab hæresí ad fidem revocatis, lapidibus ob fidem Trinitátis appetitus, orat pro persecutóribus, & ut seditiónis trahitur ad judícium, sed absolvitur. Tantis perfundum laboribus Petrus Alexandrinus Constantinopolitanorum Episcopum per epistolas instituit: at paulo post,

512 10. MAII, S. *Leonardi, Anachoreta.*

mutato consilio, ad eam
sedem Maximum Cyni-
cum, Clero & plebe repu-
gnantibus, exivit. Convo-
cata deinde Constantinopo-
litana Synodo, Maximus
deicitur; Gregorius vero
confirmatur opera Melitii
Antiocheni ante adventum
Timothei Alexandrini, &
Episcoporum Aegypti, alio-
rumque ex Macedonia: qui
cum alessent, negarentque
extra suum consensum Con-
stantinopoli dari Episcopum
potuisse, Gregorius in Con-
cilio studio pacis se abdicans,
dixit: Si vobis ullomodo
dissidii causa sum, Ionam
prophetam vitae integritate
non supero, projicite me in
mare, & hæc rursultuum
procellæ conquiescent. Post
hæc à Synodo discédens,
cum Nectarius ei substitutus
esset, Arianzum se recipit:
unde Cesaréam profectus,
in laudem Basilii nuper de-
functi orationem funebrem
habuit. Dehinc Nazianzum
Præfule orbætam aliquândiu
administravit; eique Eccle-
siæ ab hæresi ex purgata præ-
ficiendum curavit Eulaliū.
Rus deinde secessit, ubi mo-
nachi vitam agens, gravissi-
mas carnis tentationes ora-
tionibus, jejuniis ac vigiliis
superavit. Demum, Theo-
dosio imperante, decessit,
multis super ægros & ener-
gumenos patratis in vita
miraculis.

*Oratio, Deus, qui popu-
lo. xviii.*

*VESPERÆ à Capitulo
de sancto Leonardo, ut in
Communi Anachoretarum.
Oratio, Deus, qui nos ad-
mones. xxiv.*

*Fit commemor. sancti Grego-
rii, Ant. Qui docti. V. Beati-
tus. xx. Oratio, Deus qui
populo. xviii.*

*Deinde S. Pachomii, Abba-
tis, Ant. Egrédere. V. Po-
tens. xxj. Oratio, Da nobis,
quæsumus. Domine. xxiii.*

D I E X.

In Festo

SANCTI LEONARDI,
Anachoretæ.

Semiduplex.

*Omnia de Communi SS. A-
nachoretarum. Oratio, Deus,
qui nos admones. xxiv.*

Lectio ij.

Beatissimi Anachoreta
Leonardi celebratur me-
moria prope Lacum-nigrum
in Blethenium finibus, ubi
Parochialis extat ejus nomi-
ne consecrata Ecclesia. In ea
quiescunt sacra ejus mem-
bra ab anno millesimo du-
centesimo vigesimo sexto,
quo per Gualterum Carnu-
tensem Episcopum è vi-
cino sacello ad ejus tumu-
lum condito, levata sunt,
& in capsâ recondita, ut pie
fidelium venerationi propo-
nerentur. Solemnis maxi-
mè fuit ista translatio cui
non Episcopi modo Carnu-
tensis & Cenomannensis in-
terfuere, sed & plures Abba-
tes cum Dunensi Vicecomi-
te, ac multis aliis quâ gene-
re, quâ pietate viris inst-

11. *MART, Sancti Mamerti, Episcopi, 919*
 quibus, qui in confecto eade de instrumento referuntur. Exinde crevit in dies erga virum sanctum religio, ac presentem illius opem regionis incolæ vâsuis in câibus non semel experti sunt.

*Pro sancto Pachomio,
 Lectio iij.*

PACHOMIUS in superiori Thebâide parentes Gentiles habuit. Vigésimo ætatis anno magnam Christianotum humanitatem expertus vocit, ubi primum militiâ cui ascriptus erat solveretur, se Christo adhæsulum: quâ libertate adeptâ, baptismum suscepit. Mox eremum adiit, ubi Palæmonem in vitæ austeritate & monasticâ disciplinâ institutorem habuit. Tanto magistro par discipulus ad locum Nilo primum, cui Tabennæ nomen, penetravit, in quo amplissima monasteria hominibus ædificavit, qui plurimi ad eum sanctioris vitæ causâ confluébant. Unus omnia regébat Pachomius, una omnibus régula, unus qui necessaria providéret œcônômus, una ad publicas preces Ecclesiæ. Summo odio hæreticos, præsertim Ariânos semper persecutus, magni Athanâsii communionem impensè fovit, à quo & Tabennam conventus est. Construxit quoque in adversa Nili ripa monasterium virginum sociæ suæ, quæ fratris præci-

bus ad Deum conversa, ductu ejus regébatur. Sub finem vitæ multa prophético spiritu prædixit: infirmos curavit: non defuit ei donum linguarum, quo plures diversæ nationis instrueret. Obiit ætate jam provectus, anno Christi elsciter trecentésimo quadragésimo octavo.

AD LAUDES, sit commemor. sancti Pachonii, Ant. Ecce ego. V. Venite. Oratio, Da nobis, quæsumus, Domine, xxij.

AD VESPERAS, sit commemor. sancti Mamerti, Episcopi, Ant. Elégit. V. Beatus. xj. Oratio, Clamantes, infra ad Laudes.

D I E X I.

In Festo

S. MAMERTI, EPISCOPI
Commemoratio.

Lectio iij.

MAMERTUS Hilarî Papæ temporibus circa annum quadringentésimū sexagésimum secundum Vienneſis Episcopus, ipsâ resurrectionis Dominicæ vigiliâ, deflagrante regâlis Palatii arce, cum cives facultatibus suis domibusque metuentes ex Ecclesiâ discessissent, ipse solus in ea remansit, & lacrymis & orationibus incendium extinguere meruit. Sed jam antea fere per anni spatium frequentes terræmotus, plures ejusdem civitatis domos & basilicas concusserant, insoliti quoque sonitus nocturni, & lapî, ut

514 12. MAII; S. Munderici, Anachoretæ.

fi, & cervi per urbem ober-
rantes exitiale quiddam ac
ferale minabantur. Quæ
flagella ut averteret, eisdem
nocte, civibus post extin-
ctum incendium ad Eccle-
siam reversis, animo con-
cepit instituire Litánias usi-
tatis sanctiores. Has postea
indixit triduo ante Ascensio-
nem celebrandas in jejuniis,
compunctione cordis & elo-
quii, ad quas universis
fidelibus concurrentibus,
coorta cessavit calamitas.
Eas supplicationes mox tota
Gallia præscriptas & obse-
rvatas, Roma ipsa Leónis
tertii autoritate amplexa est.
AD LAUDES; Ant. Ego
sum. *†. Elégit xii].*

Oratio.

Clamantes ad te, quæ-
sumus, Domine, di-
gnanter exaudi: ut sicut ad
preces beati Pontificis tui
Mamerti populo in afflictio-
ne posito pepercisti; ita &
nobis ejus intercessione in
omni tribulatione succurras;
Per.

*VESPERÆ & Capitulo
de Sequenti.*

DIE XII.

In Festo

SANCTI MUNDERICI,

Anachoretæ,

Semiduplex.

*Omnia de Communi sancto-
rum Anachoretarum. Oratio,*
Omnipotens. xxiv.

Lectiones ij.

Mundericus anachoréta
vixit in eo territorio
Blesensis loco, qui ab ejus

mansione etiamnum Cella
cognominatur. Ejus reli-
quæ in Parochiali Ecclesia
ibidem extructa diu serva-
tæ, postmodum ad Castrum
Blesense ob frequentes An-
glorum incurSIONES transla-
tæ sunt, & in sacello tunc
sanctæ Constantiæ nuncu-
pato depositæ. Transactis ve-
ro belli tumultibus, pagi
Cellulensis incolæ apud Ble-
sensem Comitem egerunt, ut
ad propriam Ecclesiam re-
ducerentur. Horum ipse vo-
tis annuens, condixit Petro
Carnutenfi Episcopo, qui
inspectas prius, ut decebat,
atque probatas reliquias,
denovo ad pagum, ubi nunc
etiam extant in capsa, re-
ferri curavit, atque rei ge-
stæ instrumentum authenti-
cum reliquit anno millesi-
mo quadringentesimo qua-
dragésimo sexto.

Sermo sancti Bernardi

Abbatis.

Serm. i. in festo SS. Apost.

Petri & Pauli.

Lectiones iij.

Solitarius ille, de quo san-
ctus Jeremias, sedebit
& tacebit, id est, cum tran-
quillitate judicabit, sicut
Dominus cum tranquillitate
judicat omnia. Quare? Quia
levavit se super se, id est,
cum adolescens esset, & a-
ctatis lubricæ sentiret ardō-
res, senem induit, relin-
quens quod erat, assumens
quod non erat. Levavit,
inquit, se super se: quia non
respicit ad se, sed ad illum
qui

qui est super se. Sedébit enim, & racébit étiam modò à strépitu diabolicarum suggestionum, à strépitu carnalium desideriorum, à strépitu mundi. Felix anima quæ linguas istas non exaudit, audiat licet; illa multò felicior, si tamen aliqua est, cui pœnitis non loquuntur. Hæc est sapientia quam Apostolus loquitur inter perfectos, abscondita in mysterio, quam nemo principum hujus sæculi cognovit. Grâtiâs tibi ago, Dômine Jesu, qui abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & revelasti ea parvulis istis qui te secuti sunt, & reliquerunt omnia propter nomen tuum.

DIE XIV.

SANCTI GILDERICI,
Anachorete,
Memoratio.

Prædica AD VESPERAS,
Ans. Reliquisti. V. In umbra. xxj. Oratio, Deus, qui nos edmones. xxiv.

Lectio iij.

Gildericus in majôri Britannia humilli loco natus, cum ad annos maturos pervenisset, Evangelicæ perfectionis desiderio incensus, sanctissimi cujusdam viri consilio patriam reliquit, & trajecto mari, agrum Constantiensem ingressus, in sylva Oximeni confedit. Illic parato sibi tugurio, ut spiritui carnem servire cogeret, solum pro veste ciliatum, solum pro cibo hog-

Paris Verna. Bles.

deum corticibus arborum mixtum per plures annos adhibuit, sæpe étiam mediâ hyeme vicino fluvio solo ad humeros usque sese per noctem immergere solitus, dum totus Psalterii, quasi pensam nocturnum, precationes absolvisset. Hunc tantæ virtutis famâ permotus tandem Comes pagi Oximenis invisit, & terræ jugeribus aliquot donavit, ubi extructum est Oratorium, cujus altaria duo, unum Virgini Delparæ, alterum Mariæ Magdalænæ vir Dei sacra esse voluit. Reliquam agri partem jugi labore excoluit, & noxiis depulsis animantibus, tutam præstitit incolis. Demum plenus dierum & bonorum operum, migravit ad Dôminum, & à sancto Alnoberto Sagienâ Episcopo circa sæculi septimi finem in Oratorio suo sepultus est. Corpus ejus hinc, grassante Normannorum furôre, in pagum Vindocinensem allatum, aliquândiu in Ecclesiâ, cujus hæcenus patrônus est; inter Calvinacum & villam ad Cléricos dictam requievissè traditur. Post annum verò millesimum trigésimum secundum in ipsam urbem Vindocinensem deportatum, extructâ recens per Agnetem Comitissam Gaufridi Martelli conjugem Collegiâ sancti Georgii Ecclesiâ, ibidem repositum est, ubi étiam nunc colitur.

Z

516 16. MAII, S. Joannis Nepomuceni, M.

AD LAUDES, pro
ejus commem. Ant. Pars
mea. V. Clamavi. Oratio,
Deus, qui nos. xxiv.

DIE XVII.

In Festo

SANCTI JOANNIS

, NEPOMUCENI,

Martyris.

Semiduplex.

[IN CATHEDRALI ,

Duplex-minus.]

Omnia de Communi unius
Martyris. Oratio, Deus, qui
beatum. infra.

LECTIO ij.

JOannes Nepomuci Bohé-
miæ oppido, patre sené
& matre sterili natus, ac fu-
sus sapē ad Desparam votis,
à Deo impetratus, à pueri-
tia pietatem coluit, & sacri
ministèrii tyrocinium fecit.
Adultæ ætate, litteris divinis
& sacrorum Canonum scienti-
tiâ cumulâtè instructus ac sa-
cerdório initiatus, Pragæ
verbi Dei prædicandi mu-
nus ex obedientia suscepit;
tantæque illud prudentiâ,
tanto fervore implévit, ut
auditoribus vitæ sanctioris
exemplo non minus quam
dicendi eloquentiâ profue-
rit. Inter Ecclesiæ Pragensis
Canónieos ascitus, & coram
Vencesláo Romanorum &
Bohémie rege sacras con-
ciones habere coactus, con-
tra aulicorum vitia & cor-
ruptos mores summâ semper
animi libertate insurrexit.
Tanti verò fuit nómínis in
Bohémia, ut Episcopatus
Litomislensis, & aliæ di-

gnitates ei fuerint oblatae,
quas constanti humilitate re-
cusavit. Ne tamen ex ho-
nórum contemptu in super-
biæ notam incurreret, à
cege summam elemosy-
narii manus eo libentius
accepit, quod inde illius
quæ servébat erga pauperes
exercendæ caritatis opportu-
nitatem nancisceretur. Tan-
tâ fuit rerum spiritalium
peritiâ, ut plures eum con-
scientiæ rectórem elégerint,
& sub ejus disciplina mol-
tüm in virtute profecerint.
Inter omnes emínuit Ven-
cesslái regis uxor, quæ virum
in flagitiis rûre conspi-
ciens, jejuniis, orationi,
aliisque bonis opéribus ex
pii Confessarii consilio to-
tam se dedit.

LECTIO iij.

Q Uod Vencesláo débuit
placere, ipsi in ódium
fuit; unde crimina crimini-
bus addens, eo impietatis
prolapsus est, ut quæ regi-
na in sacro tribunali aperié-
bat, sibi detegenda esse con-
tenderet. Id à Joanne minis
& precibus extorquere co-
natus, cárceri primùm man-
cipari, dein catastæ impóni,
& admotis ad látera fi-
cibus, recusantem torqueri
jussit. Quo in supplicio Chri-
sti Martyr nihil aliud præter
suavissima Jesu & Mariæ
nómína, unquam próculic.
Eductus è cárcere, quidquid
in eo passus fuerat, prudens
celavit, ac resumpto con-
cionum pristino exercitio,

17. MAII, *Sancti Honorati, Episcopi.* 517

sibi pro Christi & Ecclesiæ lege occumbendum esse pronuntiavit. Hunc non multo post ab æde beatæ Virginis, in qua instantem sibi agnoscere enixè Deo commendaverat, redeuntem rex è fenestra conspicatus, ad se accessit, mortem interminatus nisi arcanas conjugis confessiones statim exponeret. Tantum scelus exhorruit fidei minister; unde regis iussu comprehensus, nudu manibus & pedibus vincitus, è ponte Moldavæ Pragam prætersuens in subiectum flumen præcipitatus est anno millésimo trecentésimo octogésimo tertio. Mártiris corpus póstero die divinitus repertum, nec multo post in Metropolitana Ecclesiá sepultum, ibi multis cláruit miraculis, inter quæ illud insigne, quod secreti divini tam fórtiliter tenax ipsius lingua, post trecentos & ámplius annos, quando sacrum ejus corpus humo levátum est, reperta sit incorrupta. Sancti Joannis cultum in Ecclesiá Blesensi Stanislaus rex, Ludovici décimi quinti socer, promóvit, extructo ejus nómine sacello, in quo transmissas ab Archiepiscopo Pragensi Mártiris reliquias honoríficè condendas curávit, anno millésimo septingentésimo trigésimo.

Oratio.

Deus, qui beatorum Joannem Sacerdotem, pro-

tuenda secreti confessionis sacramentalis lege occisum, nová martyrii coroná decorare dignatus es: ipso intercedente, da nobis & prudenter tacere, & sapienter loqui; Per Dóminum.

VESPERÆ, à Capitulo de Sequenti, cum commém. sancti Joannis Nepomuceni.

[IN CATHEDRALI, *Vespera integra de S. Joanne, cum commém. sancti Honorati, Episcopi.*]

DIE XVII.

In Festo

SANCTI HONORATI,
Ambianensis Episcopi.
Semiduplex.

Omnia de Communi Pontificis.
Oratio, Da Ecclesiæ. xiv.

Lectio ij.

Honoratus in pago Pontiveni, qui Portus dicitur ad Summæ ostium natus, eá floruit sanctitatis & doctrinæ famá, ut Ambianensi Ecclesiæ post mortem Beati præpósitus fuerit, Clotário secundo & Childeberto item secundo régibus. Episcopus creditum sibi gregem pavit in innocentia cordis sui, & óptimi pastóris ubique laudem sibi comparavit. Corpora sanctorum Fusciani, Victorici, & Gentiani tertio ab urbe millário inventa, in Ecclesiám Cathedralem transtulit.

Lectio iij.

Obijt plenus méritis circa initium séptimi sæculi, & in eódem pago sepultus fuit, ubi vicæ lumen.

Z ij

inierat. Mansit ibi sacrum
ejus corpus ad nonum usque
seculum, quo ex Norman-
norum metis Ambianum
translatum, & in Ecclesia
sanctorum Petri & Pauli,
que deinceps sancti Firmi
Confessoris dicta est, depo-
situm fuit. In ea urbe san-
ctus Antistes summam reli-
gione colitur: quin & per
Gallias celebris est ejus me-
moriam, ac praesertim Blesis,
ubi extat insignis & populó-
sa parochialis Ecclesia ejus
nómine consecrata.

DIE XIX.

S. CAELESTINI PAPAE,
Commemoratio.

Pridie AD VESPERAS,

*Ant. Elégit. V. Beatus, ut
in Communi Pontificum, xj.
Oratio, Dirige, infra.*

*Et sit summum. S. Yvoni,
Presb. Ant. Notum. V. O-
culi. ut in Communi Justo-
rum, xxvj. Oratio, Domi-
ne, Deus, xxix.*

*AD NOCT. De SS. Cal-
lestino & Yvoni. Lectio vij.*

CAlestinus quintus, Pe-
trus de Murone anteq-
 Pontificatum appellatus,
piis parentibus ex Apúlia
oriundus a teneris annis de-
serta petiit. Tanta fuit ejus
vitae asperitas, ut dies sero
noctesque animatur oratio-
nibus & legendo Psalterio
intenderet; & jejuniis, la-
bóre manuum ac cilicio, ad-
hibita etiam carnis ferece,
corpus domaret. Cumque
multi ad eum tante sancti-
tudinis famam permoti confue-

rent, congregationem Ce-
lestinorum sub régula sancti
Benedicti, statim etiam ar-
tioribus additis, instituit.
Post mortem Nicolai quar-
ti, cum Sedes Apostólica
biennio & amplius vacasset,
ad Pontificatum promotus
est; cui se dignitati impa-
rem existimans, post sex cli-
citer menses eam abdicavit,
ut rerum divinarum con-
templationi liberior vacaret.
Cumque deserta repeteret,
deventus & in custodiam
missus, patientiae coronam
felici morte promeruit, an-
no aetatis octogésimo quan-
to, quem miraculis conspi-
cium Clemens quintus San-
ctorum numero ascripsit.
Ipso die celebratur depositio
beati Yvoni presbyteri, à
Clemente sexto, instante
Philippo Valésio, inter San-
ctos relati, qui in Parisiensi
& Aurelianensi Academijs
edoctus, Archidiscipuli Rhe-
donensis primatus, tum Epí-
scopi Trecorensis Officialis,
ac demum Ecclesiae Loban-
necensis rector factus, sin-
gulati in pauperes affectu
enituit.

*AD LAUDES, Ant. Ego,
V. Elégit. xliij.*

Oratio.

Dirige oves tuas, Dó-
mine, in viam salutis
aeternae quam beati Pon-
tificis Calestini vita cum do-
ctrina monstravit: & sic
nos, eodem intercedente,
sic ejus subsequi vestigia, ac
cum ipso coronari merebe-

20. **MAYI, S. Yvonis, Episcopi Carnutensis.** 529
mur; Per Dominum no-
strum.

*De S. Yvone, Ant. Fidu-
ciam. V. Emitte. Ora. Dó-
mine Deus. xxix.*

*VESPERÆ FERIALES, &
Capitula de sancto Yvone,
Episcopo Carnutensi.*

D I E X X.

In Festo

SANCTI YVONIS,
Episcopi Carnutensis.

Semiduplex.

*Omnia de Communi Peni-
tentium, Oratio, Hæc no-
biscum. infra.*

Lectio ij.

YVo natus in pago Belva-
centi, divinis literis ac
sanctorum Patrum & Con-
ciliolorum lectione imbutus
à réheris, collapsam apud
Canonicos Regulares disci-
plinam felici exitu restituere
conatus est. Constructio enim
apud Bellóvacum sancti
Quintini monasterio cul-
præfuit, plures ibi discipu-
los ad sacrorum Canonum
normam compescuit, & la-
tissime propagavit. Postea
ob egregias virtutes ab Ur-
bano secundo summo Pon-
tifici, postulantiibus id má-
xime Clero & populo, Car-
nutensis Episcopus. invicti
quidem ordinatus, sibi cré-
ditas oves verbo doctrinæ
& bonæ vitæ exemplo pás-
cere diligenter studuit. Vi-
tæ præsertim publicæ, si
quæ gravióra erant, bellum
inducens, mulierum sibi com-
missis invictiam, sed impi-
mis Philippi Francorum re-

gis, quem quod, relicta uxó-
re, aliénam duxisset, argue-
re, obsecrare, increpare, et
bonis spoliatus, non desti-
tit. Imò cárcerem, exilium,
& alia id genus incommoda
ut alter Joannes, forti & in-
victæ animo pertulit, ne
connivendo vel etiam silen-
do, tantum in Christianis-
simo regno scandalum tole-
rare videretur.

Lectio iij.

Zelo domus Dei succen-
sus, quæ potuit virtute,
intercessit ne indigni aut
qui bonæ famæ non essent,
ad Ecclesiasticas dignitates
eveherentur. Nihil quod ad
promovendam Dei cultum
& sublevandam pauperum
inopiam conducere, præ-
termisit. Nihil eorum quæ
Pontificem decent, ignorá-
vit. Patrum & Conciliolorum
Pœnormiam, cui Yvónis
Decretum nomen est, con-
sinnavit. Plures etiam ad
vários epistolas dedit quæ
amorem recti, invictum
ánimi robur, zelum pro
agendis fidei, & morum ré-
gulis, mirá prudentiá tem-
peratum, & summam do-
ctrinam ubique spirant. In-
ter gravissima quæ tractabat
negotia, commissi gregis ré-
gimen nunquam omisit.
Tot curis occupatus, æquè
in Deum semper intentus
fuit ac si intra cenobii
claustra vitam egisset. Car-
nuti tandem obiit anno mil-
lésimo centésimo décimo
quinto, & in Ecclesiæ sancti

Z iij

Joannis in Valle, ubi Canonicos Regulares e monasterio sancti Quintini Belvacensis accitis constituerat, sepultus fuit.

Oratio.

ESto nobiscum, Domine; & libera nos beati Pontificis Yvonis intercessionem placatus, quem in domo tua lucernam ardentem & lucentem constituisti; Per Dominum.

Dix xxxiii.

SANCTI MEDYCI,
Anachoretæ,
Commemoratio.

De Communi sanctorum Anachoretarum.

Oratio.

OMnipotens sempiternus Deus, terræna pro te calcantium merces magna nimis: da nobis exemplo & intercessionem beati Medyci, cujus solennia celebramus, ut purificatis ab omni sæculi desiderio mentibus, te solo servitos esse velimus; Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Leitio iij.

MEdycus prope Blesas Eremita solitariam vitam ibi duxisse creditur, ubi deinceps Ostiodensis vicari parochialis Ecclesia constructa fuit. In ea vir sanctus sæpe frequenti populi concursu colitur, ejusque reliquæ ad altare majus in capsa debito cum honore servantur, excepto capite quod Blesas ad Ecclesiam abbatialem beate Mariæ de Burgomédio, ubi

etiam hac die celebratur ejus memoria, jampridem translatum fuit.

Dix xxiv.

SS. DONATIANI
& **ROGATIANI**, Mart.
Commemoratio.

De Communi plurimum Martyrum. Oratio. Deus, cujus gratia. *infra.*

Leitio iij.

Donatianus & Rogatianus fratres, Nannetis in Aremorica propter Christi religionem in persecutione Diocletiani & Maximiani comprehensi sunt: ille jam baptizatus; hic cathecumenus tantum. Quare Donatianus postquam interrogatus, Christianum se coram Præside confessus est; statim convictus deserere religionis publicæ, in carcerem conjicitur. Rogatianus vero blanditiis & illecebris tentatur, ne a deorum cultu temere recederet, aut baptismum Christianorum expeteret. Sed cum Prædici in veròque consentire constanter recusaret, in eandem custodiam cum fratre detrusus est, qui cum illum mortuum sensisset quod sacro baptismo nondum tinctus, in mortis discrimine versaretur, & sacerdotis fugam omnem spem illius suscipiendi præcidisset, oravit Dominum, ne peræ fides illi baptismatis vicem præstaret, & Sacramenti gratiam sanguinis obcineret effusio. Quo facto, cum ambo postidie

nisset, hæc quasi in fascicu-
lo collecta, apud Angló-
rum mentes in consuetudi-
nem depóneret. Tandem ab
idolórum cultu ad Christi
fidem perdocti totifere An-
gliæ, vigésimâ sexâ Mâii
circa annum sexcentésimum
septimum in pace defun-
ctus est.

DIE XXVIII

In Festo

SANCTI GERMANI,

Episcopi.

Secundoplas.

Omnia de Communi Popu-
licum. Oratio, Deus, Sancto-
rum. infra.

Pridie AD VESPERAS,
St. commun. Sancti Germani,
Martyris. Ant. Ecce Deus.
V. In Deo. ij. Oratio, Da
nobis. iv.

Lectione ij.

Germânus, apud Aedios
honestis parentibus na-
tus, à sancto Scopiliône pro-
pinquo suo educatus est, cum
quo ad matutinas preces Ec-
clésiâ, mille passus penè di-
stantem, quicumque horis
intempérie adibat. Præbiter
à sancto Agrippino ordiná-
tus, ex monacho per Nestá-
rium Agrippini successorém
factus est Abbas monasterii
sancti Symphoriani Augu-
stodunensis. Eusébio Pari-
siorum Episcopo mórtuo sus-
sectus, nihil remissit de vici-
tutinitate quam in mona-
sterio égerat. Horâ noctis
tértiâ Ecclesiâ ingressus,
non recedebat ante dilucu-
lam, ceteris de Clero per

tres vigilias sibi vacillum ad
pallendum succedentibus.
Ita Deo erat intentus, ut de
illo semper aliquid confer-
ret in privatis colloquiis,
lectiones sacras ad mensam
adhiberet; & dum iter age-
ret, sacrum canonicum au-
do capere etiam inter equi-
tandum percoleret. Mira
ejus in pueris, maxime
vero in scroves capivoque
sedimentosa, beneficentia
fuit, Childabeno, septuag-
entio ad vias largiti septuag-
entem, et penitiam submi-
nistante, quem à apud Cellas
graviter agrotantem sani-
tati restituit.

Lectione iij.

Caribertum reprehendit,
qui uxoris sororem di-
merat, etque sacris interdixit.
Sigebertum, implorâ-
torem per litteras Brunichil-
dis uxoris operâ, devertente
conatus est à cæde Chilperici
fratris, suisque monitis re-
luctantem brevi meritorium
predixit. Profectus ad Sy-
nodum Biaccensem; in
qua Felix est ordinatus, Ju-
dæum quemdam lucraturum
ejusque conjugem à demone
obsessam liberâvit, quem mox
anâ cum multis aliis Judæis
christianam fidem professi
est. Sedit in Concilio Pari-
sienâ tertio & quarto, & in
Turonensi secundo. Aliquot
ante trāsitum dies per
notarium hæc verba, Qua-
to Calendas Jūnias, ad le-
ctum suum scribi voluit;
quâ die eum obiisset, aper-

29. MAII, S. Maximini, Episcopi. 523

Ille est qui latebat verborum sensus. Corpus ejus sepultum est ad sanctum Viocentium in Oratorio sancti Symphoriani; & sub Pippino, in majorem hujus monasterii basilicam translatum. Eodem die celebratur memoria sancti Caranni, sive Caranni, qui à nonnullis etiam Caro dicitur. Hic, apud Carnutes hævena, paucos sedmodum illic fideles nec Episcopum habentes natum, pleniorum Evangelii lucem urbi & populo intulisse traditur. Multis deinde ab idolorum cultu per ejus miracula revocatis, cum Parisios iter faceret, à latronibus obructus est. Sepultus locus, propter ejus honorem Montis sancti appellatione nuncupatus, insigni postmodum basilica nobilitatus est, quam dedicavit Pippolus Episcopus Carnutensis, qui Concilio Parisiensi quarto interfuit. A quo tempore Caranni sepulcrum miraculis & peregrinationibus clarescere non desit.

Oratio.

DEus, Sanctorum tuorum splendor mirabilis, qui hunc diem beati Germani Pontificis tui depositione consecrasti: da Ecclesie tue in ejus natalicio exultanti, ut apud misericordiam tuam exemplis ejus protegatur & meritis; Per Dominum.

Pro commun. sancti Car-

*anni, Ant. Bonum. Ad-
jusor. Oratio, Da nobis,
quaesumus, Domine. iv.*

*AD VESPERAS, secundum
mem. de Sequenti.*

DIU XXIX.

SANCTI MAXIMINI,

Episcopi,

Commemoratio.

De Communi Pontificum.

Ora. Dirige. xiv.

LECTIO. liij.

MAXIMINUS sub Constantino & filio ejus Constante Trevirensis insignem Galliarum Ecclesiam rexit. Jam clerus habebatur, cum Aristorum factione relegatur magnum Athanasium suscepit, non ut exulem, sed ut orthodoxæ fidei vindicem, cujus zelum in Arianos emulatus est; unde eorum cum Athanasio, Paulo, Osio, Julio, maledicta, odia, & anathemata meruit. Honorifice quoque excepit Paulum Constantinopolitanum è sua sede pariter pulsam. Niceni symboli propugnator acerrimus, subdolum semper suspicatus est, quidquid Verbi divini consubstantialitatem aperte non confiteretur. Concilio Mediolanensi, & post biennium Sardicensi sua apud Constantem autoritate & precibus convocato interfuit, fecitque ut Athanasius & Paulus suis sedibus restituerentur. Obiit vir zeli verè Apostolici circa annum trecentésimum quadragésimum.

Z. 1

FESTA JUNII.

D I B I I.

In Festo SS. Martyrum
POTHINI, EPISCOPI.B L A N D I N A, VIRG.
& Sociorum. *Semid.**Omnia de Communi Mar-
tyrum, vj. additis quæ se-
quuntur.**Oratio, Exaudi nos. ix.**IN I. VESPERIS, sit
communem. SS. Marcellini &
Petri, Mart. Ant. Beati-
f. Multæ. Oratio, Deus,
cujus grātiæ. ix.**LECTIO j. de Scriptura occu-
rente, è tribus sit una.**Ex Epistola Ecclesiæ
Viennensis & Lugdunen-
sis, ad Ecclesiæ Asiæ &
Phrygiæ.**Euseb. Hist. Eccles. L. 5. C. 1.**LECTIO ij.*

BEATISSIMUS POTHINUS, Ec-
clesiæ Lugdunensis Epif-
copus, nonagenario major,
ob corporis infirmitatem vix
spiritum trahens, sed præ cu-
piditate martyrii miræ ale-
gritate animi firmatus ad tri-
bunale trahebatur. Quæ per-
latus, prosequentibus ipsum
magistratibus civitatis, &
universâ plebe variis eum
clamoribus impetente, tam-
quam ipse Christus esses,
elegantem edidit testimo-
nium. Interrogatus à Præ-
fide quisnam esset Christiano-
rum Deus, respondit: Si
dignus fueris, cognosces.
Post hæc inhumane raptus,

& innúmeris plagis af-
fectus est; cum ii quidem
qui propius astabant, cæci-
bus & pugnis illum contu-
meliôsè appeterent, qui ve-
ro longius distabant, quid-
quid ad manum erat in ip-
sum conjicerent; omnes de-
nique gravissimi piaculi reos
se existimarent, nisi pro sua
quisque parte ei pernancet
insultarent. Quippe hoc mo-
do injuriam deorum suorum
ulturos se arbitrabantur. Ex-
inde vix adhuc spirans, in
cârcerem projectus est; tan-
demque post biduum ani-
mam exhalavit. MATURNUS
vero neophytus, & Sanctus
diaconus Viennensis cum
Blandina ancilla, & Attalo,
ducti sunt ad bestias in am-
phitheatrum. Et MATURNUS
quidem ac Sanctus consueta
illic flagrorum verbera per-
pulerunt, & bestiarum ipsos
trahentium morsus, ipsam
postremo ferream cathedram,
cui superposita Mär-
tyræ membra cum torrerentur,
illorum nares molestissi-
mus nidor implebat. Hi er-
go máximo certamine per-
functi, tandem jugulati
sunt. Blandina autem ad pa-
lum suspensa, bestiis obiecta
est. Quæ cum in crucis spé-
ciem suspensa cerneretur,
Deoque intentissimè suppli-
câret, maximam alacritate-
m addébat cœnantibus;

2. JUNII, SS. *Martyrum Pothini, Ep. &c.* §. 2 §

Quippo qui sub sororis per-
ona cernerent illum qui pro
ipsis crucifixus est. Cumque
nulla tunc bestia corpus ejus
attigisset, deponitur ex stipite
purus in carcerem con-
ducitur, in aliud certamen re-
servata.

Leſio iij.

Atalus quoque cum per
amphitheatrum circum-
diceretur, precedente eum
tabella, in qua laqueo sermone
scriptum erat: Hic est
Attalus Christianus; Praeses,
postquam civem Romanum
eum esse compertit, reduci in
custodiam jubet, literis ad
Caesarem datis de his qui in-
clusi tenebantur. Inveniente igitur
solemni apud nos mer-
catu, Praeses adduci jubet
Martyres ad tribunal, tam-
quam in theatriali pompa eos
populis ostendat. Cumque
illos de poenis interrogasset, qui-
cumque ciyes Romani re-
peri lapide, capite truncavit;
reliquos tradidit bestiis. Co-
terram ingens gloria accessit
Christo, per eos qui prius
quidem negaverant, tunc
vero confitebantur fidem.
Quibus examini subjectis,
Alexander natione Phryx,
professione medicus, plures
anno, in poenis mortuus in Gal-
liis, cum illos ad fidei con-
fessionem auxilium hortaretur,
cunctis qui tribunal cir-
cumdabant tamquam partem
signa videbatur. Instans sti-
gno Praeses interrogavit eum
quis esset. Qui cum Christi-
anum se esse dixisset, itaque

judex: eum ad bestias dam-
navit. Postridie igitur unus
cum Attalo ingressus est;
nam & hunc Praeses bestiis
iterum traderat. Ambo ita-
que cum omnia tormento-
rum genera in amphitheatro
sustinuissent, gladio percuss
sunt. Ultimo tandem specta-
culorum die, Blandina rur-
sus illata est, una cum Pón-
ticio adolescente quindecim
circiter annos nato. Et Pón-
ticus quidem cuncta suppli-
cia generose perpeſſus, emi-
sit spiritum. Beata vero
Blandina post flagra, post
bestias, post sanguinem, re-
ticulo inclusa, tauro objecta
est, a quo diu in altum ja-
ctata, tandem & ipsa instar
victimae jugulata est. Item
hac ipsa die, Diocletiano &
Maximiano in Christianos
servientibus, pro Christi fide
capite truncati sunt Mar-
cellinus Ecclesiae Romanae
presbyter, & Petrus exor-
cista, quorum laudes cele-
brat in carmine a se scripto
sanctus Damascus Papa, &
quotidie nomen in Altaris
sacrificio commemoratur.

*Fit commemoratio SS. Marcelli-
ni & Petri, Ant. Datae sunt.
In aeternum, x. Oratio.
Deus, cujus gratia, ix.*

*VESPERAE à Capitulo de
sanctis Clarilde, ut in Com-
muni SS. Mulierum, xxxvii.
Ad Magnificat. Ant. 7. a.
Sanctificatus est vir infidelis
per mulierem fidelem, alle-
luia. i. Cor. 7.*

*Oratio. Respice, Dñe, infra.
Zvj*

926 3. JUNII, Sancta Clotildis, Regina.

*Pro commun. sancti Petri et
Sociorum, Ant. Data.
P. In eternum. x. Oratio,
Exaudi nos. ix.*

D I E I I I.

In Festo

SANCTÆ CLOTILDIS,

Reginæ. *Semiduplex.*

*Omnia de Communi sancti-
tatis Matiorum, additis que
sequuntur.*

*Letitio j. de Script. occur.
d. tribus sit una.*

Letitio ij.

Clotildis, Chilperici re-
gis filia, parentibus à
patre Gundobaldo Burgun-
dionum rege necatis, Clo-
doveo adhuc æthnico ab ip-
so Gundobaldo in conjugem
eredita est. Quæ cum pri-
mogénitum peperisset, eum,
tolerante magis quàm ap-
probante Clodoveo, bap-
tizari jussit. Cum autem in-
fantis, cui nomen imposi-
tum fuerat Ingomeris, in
albis defuncti mortem ag-
geret Clodoveus, ac bap-
tismo impugnet, graviter
Clotildem objurgavit, asse-
rens deos patrios ob con-
temptum numinis sui ir-
atos, sibi filium eripuisse. At
illa: Deo, inquit, omnipo-
tenti, creatori omnium,
gratias ago, qui me non ut-
quequaque judicavit indi-
gnam ut de utero meo geni-
tum regno suo dignaretur
ascire. Alterum filium re-
gina cum genuisset, hunc
quoque baptizari voluit; &
appellatus est Clodomères.
Qui cum agrotare cepisset,

affirmante rege fore ut idem
ei quod fratri continge-
ret, matris precibus coa-
valuit.

Letitio iij.

At regina non cessabat
hortari virum, ut abje-
cti idololatriæ, Deum ve-
rum coleret. Sed ille super-
stitioni Francorum adhæsit;
donec in expeditione Ale-
mannica inclinatam cer-
nens suorum faciem, mon-
strum conjugis memor, su-
xillio Christi impetrato, de
hostibus triumphavit. Cui
apud Remos læta uxor oc-
currens, ubi ordinem rei
gestæ cognovit, advocavit
sanctum Remigium, à quo
Clodoveus fidem edoctus,
baptizatus est, & christiane
sacro inunctus. Post mor-
tem Clodovei, Turonus
edixit Clotildis: ibique ad se-
pulcrum sancti Martini sum-
ma pietate reliquum vite
exegit, pernox in vigiliis,
elemosynis aliisque piis
opéribus intenta, munifica
erga Ecclesias & monaste-
ria. Clodomèris in bello
Burgundico occisi filios, ne-
potes suos, Theodovaldum;
Guntarium; & Clodova-
dum educavit. Tandem ple-
na diærum, Turonis migr-
avit ad Dñm; & Par-
tios inter psallentium choro
translata, sepulta est à filiis
Childeberto & Clotario vi-
gibus, ad latus Clodovei,
in sacrario basilicæ sancti Pe-
tri, ubi corpus sanctæ Gene-
væ quiescit.

5. JUNII, S. Bonifacii, Episc. & Mart. 527

Ad Benedictus. Ant. 6. P.
Cum invocasset omnium re-
ctorem & salvatorem Deum,
convertit Deus spiritum re-
gis, alleluia. *Epist. 15.*

Oratio.

Respice, Domine, ad
Francorū benignus im-
perium: & quibus per devō-
tam sanctæ Clotildis instā-
tiā donum fidei contulisti,
eisdem nunc per ejus intē-
cessionem tribue sincerum
christianæ pietatis affectum;
Per Dominum.

Ad Magnificat. Ant. 8. G.
Tu honorificētia pōpuli
nostri; quia fecisti viriliter,
& confortatum est cor tuum;
alleluia. *Judith 25.*

D I B V.

SANCTI BONIFACII,
Episcopi & Mart.

Commemoratio.

*De Communi omniū Marty-
ris. Oratio, Fac nos, Dōmi-
ne. iv.*

Lectio iij.

Bonifacius in majōri Bri-
tannia nobili genere or-
tus: a patre septennis ductus
in Monasterium, pietate &
divinarum rerum scientiā
excelluit. Præbyter ordinā-
tus, singularem in trāsan-
dis negotiis Ecclesiasticis per-
ficiam exhibuit; unde cref-
cente in dies illius fama, ip-
se sibi fugæ consulendum ra-
tus, obtentā Abbātis licen-
tiā, in Frisiam appulit,
Evangelium huic genti an-
nuntiaturus. Sed messe non-
dum maturā, in patriam re-
verti cōgitur. Abbas cōsecutus,

Romam fugit; ubi à Gregō-
rio secundo benignè excep-
tus, mittitur in Germā-
niam. Ob insignem Evan-
gēlii fructum, Romam post
annum revocatus, Episco-
pus consecratur; & Aposto-
lici legati dignitate auctus,
remittitur in Germāniam.
Incredibile quantis laboribus
Evangelicum opus ibi pro-
vexerit. Administrat per
aliquot annos Moguntinæ
Ecclesiæ, loco sui sanctum
Lullum sufficit, ut Frisia
liberius Evangelium prædi-
cāret. Ibi cum innumeros ad
Christi fidem conversisset,
martyrio coronatus est anne
septingentesimo quinquagē-
simo quinto.

D I B V I.

In Festo

SANCTI NORBERTI,
Episcopi.

Semiduplex.

*Omnia de Communi Pasto-
rum. Oratio. Da Ecclesi-
æ. xiv.*

Psalm. AD VESPERAS,
sic commem. sancti Claudii,
Episcopi, Ant. Ego sum.
ψ. Elegit. xij. Oratio, De-
rige. xiv.

Lectio ij.

Norberrus, Sanctis, Cit-
vise oppido, in diocēsi
Colonienſi, nobili prosa-
piæ ortus, relictā Imperatō-
ris aulā, in Clerum ascrip-
tus, verbi Dei prædicationē
totum se dedit. Abdicat
beneficiis Ecclesiasticis qui-
bus abundabat, & patrimō-
nio pauperibus erogato;

¶ 8 6. JUNII, Sancti Norberti, Episcopi.

austeriorem vitam ample-
xus est. Innumeros hereti-
cos ad fidem, peccatores ad
poenitentiam, dissidentes ad
concordiam revocavit. Cum
esset Lauduni, à Bartholo-
mæo Episcopo rogatus ne ab
ipso diocesi discederet,
desertum in ea locum qui
Præmonstratus dicebatur,
sibi delegit, ex quo totus
Ordo, quem ibi sub régula
Sancti Augustini instituit,
nomen accepit. Sacramen-
tariam & Adamiticam Tar-
chelsni hæresim Antverpiæ
grassantem, eo vocatus,
profligavit: & qui multo
ante oblatus sibi Camera-
censem Episcopatum recusa-
verat, ad Magdeburgen-
sem Archiepiscopatum pô-
stea raptus, Ecclesiasticam
disciplinam, præsertimque
sacrorum ministrorum cœli-
batus, constanter propugna-
vit. Remis in Concilio, In-
nocentium secundum egré-
gie adjuvit: & Romam cum
aliis Episcopis profectus,
schisma Petri Leonis com-
pessit, Innocentio suæ sedi
reddito. Exactis in pontifi-
catus annis ferè octo, abiit
ad Dominum, anno millesimo,
centésimo trigésimo
quarto; huncque Gregorius
decimus tertius anno mille-
simo quingentésimo octogé-
simo secundo in Sanctorum
ordinem retulit.

De S. Claudio, Lectio iij.

Claudius Vespuntionensis
Episcopus subscripsit
Concilio Epaonensi anno

quingentésimo décimo sep-
timo, & Concilio Lugdu-
nensi anno sequenti, in qui-
bus multa circa disciplinam
Ecclesiasticam egrégie sancti-
ta sunt. Cum sedem per an-
nos septem summam cum lau-
de tenuisset, abdicato Epit-
copatu, ad Jurense monasté-
rium se contulit, ubi mona-
stici instituti regulam am-
plexus est. Injurióso cœnobii
Abbate vitâ functo, om-
nium votis in illius locum
fussensus, per quinquaginta
años monachis præfuisse
traditur. Denique longa vitæ
spatia emensus, & méritis
plenus abiit ad Dñum anno
quingentésimo octogésimo
primo. Corpus ejus in Ju-
rensi monasterio sepultum,
usque nunc incorruptum &
integrum in eo servatur;
unde, & à seculis aliquot,
sancti Claudi sanum appel-
lari consuevit.

AD LAUDES.
Memor. Sancti Claudi.
Ant. Sacerdotes. V. Sal-
vum. xv. Orat. Dirige. xiv.
DIE VI DI.

SANCTI MEDARDI,
Episcopi,

Commemoratio.
De Communi Pontificum.
Oratio, Dirige. octo. duas.
infra.

Lectio iij.

Medardus, apud Salem-
tiacum in pago Viroman-
duensi natus, a parenti-
bus pie institutus, oblatus
est Viromandueni Episco-
po, ut in Clericorum nu-

nerum ascriberetur. Crescentibus cum ætate meritis & doctrinâ, ad altiores gradus ascendit. Præbiter consecratus, Viromanduorum Episcopatum, multorum assiduis precibus victus, regendum suscepit; ac sedem, eo quod Augusta Viromanduorum à Vandalis & Hunnis everfa esset, Noviomni in oppido munito collocavit. Interim sanctus Eleutherius, Tornacensis Episcopus, moritur. Post ejus exequias, cum Clerus & populus Tornacensis Medardum sibi dari Episcopum postulassent, sancto Remigio ceterisque provinciæ Episcopis annuëntibus, rege & precibus suâ auctoritate rem promovētibz, utriusque Ecclesiæ curam suscepit, episcopalis Sedis honore utrique servato, quamvis Tornacenses ab eo tempore usque ad Simonem, per annos circiter sexcentos, non alios quam Noviomenses Episcopos habuerint. Flandros, gentem tunc ferocem, convertit ad Christum. Obiit anno salutis quingentesimo quinquagesimo sexto: eumque Clotarius summo cum honore aqua Sessionas sepeliri iussit; & basilicam ad ejus simulacrum cepit ædificare, quam Sigebertus filius ejus absolvit & ornavit.

Oratio.

Dilige oves tuas, Domine, in viam salutis exerce, quam beati Pontif-

fici Medardi vita cum doctrina monstravit: & fac nos; eodem intercedente, sic ejus subsequi vestigia, ne cum ipso coronari mereamur; Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. *Re. Amen.*

D i x i.

SANCTI ANIANI,
Carnutensis Episcopi,
Commemoratio.

De Communi Pontificum.
Oratio. Da Ecclesiæ tuæ, misericors Deus. *xiv.*

Lesio iij.

ANianus inter sanctissimos Ecclesiæ. Carnutensis Ancistines jure nominatur. Sedis post Martinum qui Candidus appellatur, & qui Valentiniâno sancti Marini Turonensis coetaneo successit. In extirpanda Gentilium superstitione quæ in pagis apud rusticos adhuc pullulabat, plurimum laboravit; ac tandem, ob præclara virtutum merita dilectus Deo & hominibus, moriens bonam sui memoriam reliquit. Sepultus est Carnuti in Ecclesiâ sancti Petri, quæ lapsu temporis, sancti Aniani nomen accepit. Hæc omnia postea bis consecrasset, antequam favillas incolumes collectæ ejus reliquæ, in eam postquam instaurata fuit, collocatæ sunt, & capsi pretiosâ inclusæ, debito cum honore servantur.

DID XI.

In Feto

SANCTI BARNABAE,
Genium Apostoli.

Duplex manus.

Prida AD VESPERAS,
pro ejus commem. Ant. Jo-
seph, qui cognominatus est
Barnabas ab Apostolis, cum
haberet agrum, vendidit
eum, & tulit pretium, &
posuit ante pedes Apostolo-
rum, alleluia. *Ant.* 4.

¶ Beatus qui intelligit
super egenum & pauperem:
¶ In die mala liberabit eum
Dominus. *Pf.* 40.

Oratio, ut infra ad Laudes.

AD NOCTURNUM.

Invis. Christum Aposto-
lorum Magistrum & Domi-
num, * Venite, adoramus,
alleluia. *Joan.* 3.

Pf. 94. Venite.

Hymnus. S. V.

Celo darunquiescere,
Terris relictis, Barnabas
Solemnis huc affert tuis
Finem dies laboribus.

Quem propter agro ven-
dire,

Opes caducas deseris:
Magno rependens fornere,
En fundus ipse fit taur.

Tu sacra per jehinia,
Tu publicas inter preces,
Habente sancto Spiritu,
Christi crearis nuntius.

Quas non adis mandiga-
gas,

Pauci laborum particeps!
Vos unusambo Spiritus,
Vos una junxit caritas.

Quam vestra gens Christi
fidem

Luci rebellis repulit,
Nil hesitantes barbaris
Portastis illam gentibus.

Fac, Christe, nostris se-
cum

Cum lumen offerunt mentibus,
Amore ne noctis sint
Coeleste donum respiciant.

De, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul da surgere:
Terrena da continere;
Amare da coelestia.

Sic iam Patri, hunc Filio;
Qui nos, triumphat necesse,
Ad alter secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus-
Rosen.

*Psalmi de Feria; et sic in
toto Officio.*

Ant. 3. e. Barnabas appre-
hensum Saulum duxit ad A-
postolos, & narravit illis
quomodo in via videret
Dominum, & quia locutus
est ei, alleluia. *Ant.* 9.

¶ Nimis honorificari sanc-
tissimi tui, Deus: ¶ Nimis
confortatus est principes
eorum. *Pf.* 138.

*Lectio j. de Scriptura co-
currente, et tribus sit una.*

¶ Barnabas hortabatur
omnes in proposito cordis
permanere in Domino;
* Quia erat vir bonus, &
plenus Spiritu sancto, &
fide, alleluia, allel. ¶ Mo-
nita salutis dabat eis, &
consolabatur eos; * Quia
Ant. 11. *Job.* 11.

Lectio ij.

Barnabas, qui & Joseph
Cyprius genere, agro
vendito quem possidebat,

petitum attulit ad pedes Apostolorum, ad quos & postea Paulum adduxit recens ad fidem conversum. Jerusalem Antiochiam missus ab Ecclesia quae acciperat ibi quosdam discipulos Dominum Jesum Graecis annuntiasse, cum vidisset gratiam Dei, gavisus est, & hortabatur omnes in proposito cordis permanere in Domino. Profectus est inde Tarsum, ut quaereret Paulum, quem cum invenisset, perduxit Antiochiam, & annum totum conversati sunt ibi in Ecclesia, & docuerunt turbam multam, ita ut cognominarentur primum Antiochii, discipuli Christiani. Ortus factus ab Agabo predicta, collatae eleemosynae ad fratres in Judea habitantes cum Paulo descendit. Quo expleto ministerio, reversi sunt, assumpto Joanne, cui cognomen erat Marcus. Cum autem Antiochia in Ecclesia cum ceteris prophetis & doctoribus ministrarent Domino, & jejunarent, dixit Spiritus sanctus: Segregate mihi Saulum & Barnabam in opus ad quod assumpsi eos. Tunc jejunantes & orantes, imponentesque eis manus, dimiserunt illos. Itaque servitum venerunt, inde in Cyprum: ac multas praeterea urbes regionalesque peragrarent, predicantes Evangelium, & constituentes per singulas Ecclesias presbyteros.

Proconsul Sergius Paulus, accersitis Barnaba & Saulo, desiderabat audire verbum Dei, sed * Resistebat illis Elymas magus, & cecidit in cum caligo. Proconsul autem cum videret factam, credidit, admirans super doctrinam Domini, alleluia, alleluia. Postquam Dominus in eis verba signorum suorum, & prodigiorum in terra. * Resistebat illis Elymas magus. Act. 13. Ps. 104.

Actio III.

Cum autem Lystris propter claudum & Paulus sanatum pro diis haberetur, vocarentque turbae Barnabam Jovem, Paulum vero Mercurium, vix deteruerunt turbas ne sibi immolerent. Reversus Antiochiam, ortus ibi seditione propter Judaeos, qui volebant gentes ad Deum convertas circumcisci, reversus ad Apostolos detulerunt, qui in Concilio Hierosolymitano super ea re decretum statuerunt, tenueruntque eos ad Ecclesiam Antiochiam, adhibitis Judis & Sila, scribentes per manus eorum. Postremo Barnabas digressus a Paulo, una cum Marco navigavit in Cyprum. Multis denique per sanctus pro Christo laboribus, glorioso fine quievit. Refert Alexander Cyprum corpus ejus in insula Cypro, Zenone imperante, repertum esse, ad cujus pectus erat Evangelium Marci, ip-

alos Barnabae manu: conscriptum.

R. Repleti zelo Judaei con-
tradicebant his quae diceban-
tur, blasphemantes; * Tunc
constanter Paulus & Bar-
na-bae dixerunt: Vobis opor-
tebat primum loqui verbum
Dei: sed quoniam repulisti
illud, & indignos vos judi-
catis aeternae vitae, ecce
convertemur ad Gentes,
alleluia, alleluia. *Ps.* Dede-
runt humerum recedentem,
& cervicem suam indurave-
runt, nec audierunt; * Tunc.
Gloria Patri. * Tunc con-
stanter Paulus. *Act.* 13.
c. *Epist.* 9.

Te Deum.

Ps. Sacerd. Euntes ibant
& stebant, mittentes semina
sua: *Ps.* Veniant cum con-
spiratione, portantes manipu-
los suos. *Ps.* 125.

A. D. L A U D E S.

Ant. B. Arnabas & Paulus,
q. d. Cum constituerent
per singulas Ecclesias pres-
byteros, & orassent cum je-
junationibus, commenda-
verunt eos Domino: in
quem crediderunt, alleluia.
Act. 14.

Ant. 8. c. Cum venisset
Antiochiam, unde erant
traditi gratiae Dei, in opus
quod compleverunt, retu-
lerunt quanta fecisset Deus
cum illis, & quia aperuisset
Gentibus osium fidei, alle-
luia. *Act.* 14.

Ant. 6. F. Descendentes
quidam de Judaea, docebant
quia nisi circumcideremini,

non poteritis salvari: facta
est ergo disceptatio non mi-
nima Paulo & Barnabae ad-
versus illos, allei. *Act.* 15.

Ant. 1. a. Statutum est ut
ascenderent Paulus & Bar-
nabas ad Apostolos: illi ergo
deducti ad Ecclesiam, pertran-
sibant narrantes conversio-
nem Gentium, alleluia.
Act. 15.

Ant. 4. d. Cum venis-
sent Jerusalem, suscepti
sunt ab Ecclesia, & ab Apo-
stolis, & a senioribus, an-
nuntiantes quanta Deus fe-
cisset cum illis, alleluia.
Act. 15.

Capitulum. *Act.* 15.

T Accit omnis multitudo,
& audiebant Bar-
nabam & Paulum, narra-
tes quanta Deus fecisset si-
gna & prodigia in Gentibus
per eos.

Hymnus. S. V.

Quem misit in terras
Deus,

Ut morte nos servet sua,
Amoris hinc fides sui
Vos erigit vicarios.

Oculus Agnus a lapis
Vos misit agnos ad lupos:
Motes festinos exiunt,
Agni repente de lapis.

Quae victimarum coedi-
bus

Tellus mactabat impiis,
Vestis eum sudoribus,
Vestro piastis sanguine.

Hoc rore facta pinguior
Quot ita fructus proutit!
Quae, quanta surrexit so-
ges!

Et iste nos seget summa.

Quam si bonus respexeris,
ut das rigatis crescere,
umenta nos coelestibus
latura condas horreis.

Da, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul da surgere:
Terrena da contemnuere;
Amare da coelestia.

Sit laus Patri, laus Filio,
Qui nos, triumphata nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus.

Amen.

¶ Annuntient nomen
Domini, & laudem ejus in
Jerusalem, & in conveniendo
populos in unum. Ps. 101.

Ad Benedictus. Ant. 1. D.
Jacobus, Cephas & Joannes
dexteras dederunt mihi &
Barnabae societatis; ut nos
in Gentes, ipsi autem in
circumcisionem: tantum ut
pauperum memores essemus,
alleluia. Gal. 2.

Oratio.

DEus, qui beatorum Bar-
nabam, plenum fide
& Spiritu sancto, ad opus
conversionis Gentium assu-
mere dignus es: concede
propitius, ut memores la-
boris & caritatis ejus, digno
Evangelio Christi, quod
predicavit, conversari me-
reamur; Per.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Barnabas & Paulus.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Cum venissent.

Capitulum. Rom. 9.

Gentes quae non secta-
bantur justitiam, apprehen-
derunt justitiam: justitiam

autem, quae ex fide est.
Israel vero sectando legem
justitiae, in legem justitiae
non pervenit. Quare? Quia
non ex fide, sed quasi ex
operibus.

¶. br. Elegit nobis. Domi-
nus * hereditatem suam,
* Alleluia, alleluia. Elegit
nobis. ¶. Subjecit populos
nobis * & gentes, * Alle-
luia. Gloria Patri. Elegit.
Ps. 46.

¶. In conspectu gentium
revelavit justitiam suam:
¶. Recordatus est misericor-
diae suae. Ps. 97.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Descendentes.
Capitulum. Galat. 2.

Subintroierunt falsi fra-
tres explorare libertatem
nostram quam habemus
in Christo Jesu, at nos
in servitutem redigerent,
quibus neque ad horam cessamus
subjectione, ut veritas
Evangelii permaneat
apud vos.

¶. br. Inique non egimus
in testamento tuo Domine,
* Alleluia, alleluia. Inique
¶. Et non recessit retro *
cor nostrum, * Alleluia.
Gloria. Inique. Ps. 43.

¶. Confirmata est super
nos misericordia Domini
¶. Et veritas ejus manet in
aeternam. Ps. 116.

AD NONAM.

Ant. 4. d. Cum venissent.

Capitulum. 2. Cor. 4.

Abdicamus oculos dede-
coris, non ambulantes
in astutia, neque adulteran-

atque verbum Dei; sed in manifestatione veritatis commendantes nosmetipsos ad omnem conscientiam hominum coram Deo.

Ps. br. In Deo. * laudabimur tota die, * Alleluia, alleluia. In Deo. *Ps.* Et in nomine tuo * confitebimur in seculum, * Alleluia. Gloria Patri. In Deo laudabimur. *Ps. 43.*

Ps. Narrantes laudes Domini, & virtutes ejus, *Ps.* Et mirabilia ejus quæ fecit. *Ps. 77.*

A D II. VESPERA S.
Ant. **P**lacuit Apostolis & S. G. senioribus, viros mittere Antiochiam cum Paulo & Barnabæ; scribentes per manus eorum, alleluia. *Ab. 15.*

Ant. 3. c. Descenderunt Antiochiam; & congregata multitudo, tradiderunt epistolam: quam cum legissent, gavisi sunt super consolatione, alleluia. *Ab. 15.*

Ant. 7. c. Paulus & Barnabæ demorabantur Antiochiæ, docentes & evangelizantes cum multis pluribus verbum Domini, alleluia. *Ab. 15.*

Ant. 6. c. Dixit ad Barnabam Paulus: Revertentes visitemus fratres, quibus prædicavimus verbum Domini, alleluia. *Ab. 15.*

Ant. 2. De Barnabæ, assumpto Marco, navigavit in Cyprum; Paulus vero, electo Silâ, perambulabat Syriam, alleluia. *Ab. 15.*

Capitulum. 2. Cor. 1.

DEo gratias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, & odorem nostris sue manifestat per nos in omni loco.

Hymnus. S. V.

Cum datur quiescere,
Terris relictis, Barnabæ:

Solemnis hæc affert tuis
Finem dies laboribus.

Quem propter, agro vendito,

Opes caducas deseris:
Magno rependens fœnore,
En fundis ipse sit tuus.

Tu sacra per jejunia,
Tu publicas inter preces,
Jubente sancto Spiritu,
Christi creâris nuntius.

Quas non adis mundi plagas,

Pauli laborum princeps!
Vos unus amplex spiritus,
Vos una junxit caritas.

Quam vestra gens Christi fidem

Luci rebellis repulit,
Nil hæcantes barbaris
Portastis illi gentibus.

Fac, Christe, nostris seculum

Cum lætamen offert mentibus,

Amore ac noctis sue
Cœlestis donum respuant.

Da, Christe, nos tecum mori;

Tecum simul de surgere:
Terræ de contemnere;
Amare de cœlestia.

Sit laus Patri, laus Filio,
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad ætra secum dux vocat;

17. JUNII, S. Aviti, Abbatis.

535

compar tibi laus, Spiritus.

Amen.

¶. Dedisti nos tamquam
es cſcſarum, &. Et in gē-
us diſperſiſti nos. *Pſ. 44.*
Ad Magnificat. Ant. I. D.
ir nabas. & Paulus tradidit
animas ſuas pro nōmi-
nō Dōmini noſtri Jeſu Chri-
ſti, alleluia. Ab. I ſ.

Oratio.

Deus, qui beatum Bā-
nabam, plenum fide
& Spīritu ſancto, ad opus
converſionis Gēntium aſui-
dere dignatus es: concede
propitius, ut memores la-
boris & caritatis ejus, dignē
Evangelio Chriſti, quod
predicavit, converſari me-
eamur; Per Dōminum no-
ſtrum.

DIE XIV.

SANCTI URSINI,

Episcopi,

Commemoratio.

Pridie AD VESPERAS,
Ant. Elégit. ¶. Beatus. ut
in Communi, xj.

Oratio.

Dirige oves tuas, Dō-
mine, in viam ſalutis
eternæ, quam beati Pontifi-
cia Uſſini vix cum do-
ctrina monſtravit: & fac
nos, eodē intercedente,
ſic ejus ſubſequi veſtigia, ut
cum ipſo coronari mereā-
mur; Per Dōminum no-
ſtrum Jeſum Chriſtum Fi-
lium tuum.

AD LAUDES. Ant. Ego
ſum. ¶. Elégit Dominus
ſervum. xij. Oratio, Dirige
oves tuas. ſupra.

DIE XVI.

SS. CYRICI & JULITTÆ

Martyrum,

Commemoratio.

Pridie AD VESPERAS,

Ant. Cum vos oderint.

¶. Viriliter. vij.

Oratio.

Pietatem tuam, Dōmine,
ſupplices deprecāmur,
ut dum ſanctorum Cyrici &
Julittæ matris ejus paſſio-
nem cōſimul, peccatorum
véniam conſequamur; Per.

AD LAUD. Ant. Beati.

¶. Multæ. ix. *Orat. Pie-*
tatem. ſupra.

DIE XVII.

SANCTI AVITI,

Abbatis,

Commemoratio.

Pridie AD VESPERAS,

Ant. Egrédere. ¶. Potens
in terra. xxj.

Oratio.

Da nobis, quæſumus,
Dōmine, beati Abbā-
tis Aviti interceſſionibus
ſublevāri: ut per quem ſer-
vis tuis perfectionis evan-
gélizæ documenta dōnaſti,
per eum ſubſidia perpētue
ſalutis impendas; Per.

AD LAUDES, Ant. Ecce

ego. ¶. Venite. xxij. Ora-

tio, Da nobis, quæſumus,

Dōmine. ſupra.

DIE XIX.

SS. GERVASII

& PROTASII, Martyrum,

Commemoratio.

Pridie AD VESPERAS,

Ant. Cum vos oderint.

¶. Viriliter. vij. *Orat. Mar-*
tyrum. ſupra.

536 19. JUNII, SS. Gervasii & Protasii, M.

Deinde de S. Romualdo, Abb. Ans. Egrédere. Ps. Potens. xxj. Oratio, Da nobis

quæsumus, Dómine. infra. Postea de S. Romualdo, Ant. Ecce ego. Ps. Venite,

AD LAUDES, pro com-

mem. SS. Gervasii & Protasii, Ant. Beati. Ps. Multa. ix.

Oratio.

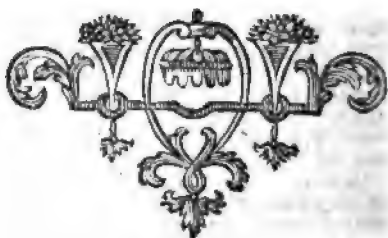
Martyrum tuorum, Dómine, Gervasii & Protasii palmas ænnuæ celebratione venerantes, supplices te rogâmus, ut quos cœlesti glóriâ sublimasti, no-

bis perpêti suffragio concédas subvenire; Per.

Postea de S. Romualdo, Ant. Ecce ego. Ps. Venite, filii. xxij.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine; ut beatus Romualdus, qui ex zelo regularis observantiæ glóriam consecutus est, suæ nos fidei documentis informet & adjuvet suffragiis; Per Dóminum nostrum.

COMMUNE

COMMUNE SANCTORUM.

PARS VERNALIS.

TEMPORE PASCHALI.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

[*In hoc Communi, & in ceteris, ad 1. Vesperas semper dicuntur Psalmi de Feria.*]

IN 1. VESPERIS.

Ant. **F**ortitudo simplicitatis
8. G. **F**via Domini, iustus
in æternum non commove-
bitur, alleluia. *Prov.* 10.

Ant. 4. E. Qui timet Dó-
minum, nihil trepidabit,
& non pavebit; quóniam
ipse est spes ejus, alleluia.
Eclis. 34.

Ant. 3. a. Qui audit sa-
piéntiam, permanébit confi-
dens; quóniam in tentatione
ambulat cum eo, & in pri-
mis éligit eum, alleluia.
Eclis. 4.

Ant. 6. C. Timórem, &
metum, & probationem in-
ducit super illum, donec
credat animæ illius; & fir-
mabit illum, allel. *Eclis.* 4.

Ant. 1. D. In tentatione
Deus illum conservábit, &
liberábit à malis; & non
illidétur quasi in procella
navis, alleluia, *Eclis.* 33.

Capitulum. Josue 1.

Ecce præcipio tibi: Con-
ferte, & esto robustus.
Noli metúere, & noli timé-
Pars Verna. Bless.

re; quóniam tecum est Dó-
minus Deus tuus.

R. Labóra sicut bonus mi-
les Christi Jesu; * Nam &
qui certat in agóne, † Non
coronátur nisi legitime cer-
táverit, alleluia, alleluia.
¶. Esto vir fortis, & præliá-
re bella Dómini; * Nam.
Glória Patri. † Non coroná-
tur. 2. *Tim.* 2. 1. *Reg.* 18.

Hymnus. S. V.

EX quo, salus mortálum,
Fluxit sacer Dei cruor;
Homo redemptus æmulum
Deo litávit sanguinem.

Non jam crucis Christi
pudet:

Quin surgit ingens glória
Deum fatéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.

Hoc iste plenus Spíritu
Ridet minas, ridet necés;
Tuâque fretus dexterâ,
Tibi, Redemptor, militat.

Parâta spectans præmia,
Securus ad pœnas volat;
Sic pugnat, ut speret mori,
Et morte mortem vincere.

Unus tot armâtas manus
Stupente lassat iudice;
Et sortus ipsís qui cadit
Torquentibus sit sœptior.

ij *Commune unius Martyris.*

Da, Christe, tanti militis
Æquæ facta fortia :
Da sustinere pro tuo
Quodcumque durum nō
mince.

¶ Da, Christe, nos tecum
mori ;

Tecum simul da surgere :
Terræna da contemnere ;
Amare da cœlestia.

Sit laus Patri ; laus Ffilio,
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vo-
cat :

Compar tibi laus, Spîritus.
Amen.

¶ *Hæc Doxologia Da, Chri-
ste. & Sit laus Patri. dicitur
in fine Hymnorum hujus me-
tri, usque ad Ascensionem, nisi
aliter notetur.*

¶ In Deo speravi, & Non
timébo quid faciat mihi ca-
ro. Ps. 55.

Ad Magnificat. Ant. 8. G.
Ecce Deus salvâtor meus,
fidaciâliter agam, & non
timébo ; quia fortitudo mea
& laus mea Dôminus, &
factus est mihi in salutem,
alleluia. Is. 12.

*Oratio, ut infra ad Lan-
des, nisi sit propria.*

[*In Solemnibus-majoribus
& supra, ad Completorium,
Ant. 9. d. Qui sequitur me,
non ambulat in tenebris ;
sed habebit lumen vitæ,
dicit Dôminus, alleluia,
Joan. 8.*

Ad Nunc dimittis.

*Ant. 6. C. Ego ad Dôminū
aspiciam : expectâbo Deum
salvâtorem meum, alleluia,
Mich. 7.1]*

AD OFFICIUM NOCT.
*Invis. Deum patientiæ &
solatii, * Venite, adorémus,
alleluia. Rom. 15.*

*Psalms 94. Venite. 2.
Hymnus. S. V.*

Felix morte tuâ, qui cre-
ciatibus
Cœlo difficilem rumpere a-
mas viam,
Et signare cruore
Quam Christo dederas,
fidem !
Pœnis victa quibus desice-
ret fides ?

Tu pœnas avidâ mente præ-
occupas :

Cui non sufficit una,
Ambis innúmeras neces,
Te pro lege sua magnân-
imum mori,

Te Christus pugilem spectas
ab æthere :

Ne succumbere possis,
Tecum prælia sustinet,
Et nos delicias, vana per-
otia,

Gens infida Deo, querimus
anxii :

Quid torpémus ? inertes
Sanguis Martyris exci-
tat,

Semper máxima laus in-
génito Patri ;

Semper laus génito máxima
Ffilio ;

Sacri nexus amoris,
Sit laus par tibi, Spîri-
tus, Amen.

[*In Annalibus & Solem-
maj. Psalmi sunt proprii in
Officio Noct. prout designan-
tur in Proprio Ecclesiæ, &
vel sumuntur de Dominica &
ad Laudes verò & ad Hæc*

Commemoratio unius Martyris.

iiij

*dicuntur de Dominica :
sic in omni alio Communi.
n. Solennibus-minoribus Co-
fra, Psalmi in omni Officio
per sunt de Feria.]*

*Ant. 3. c. Qui vicerit, &
roderit usque in finem
era mea, dabo illi pote-
tem super gentes, sicut
ego accepi a Patre meo,
clauia. Apoc. 2.*

*Ps. In die tribulationis
iam te, Ps. Et honorifica-
me. Ps. 49.*

*Pater noster. Benedictio-
habentur post Psalterium.*

*ectio j. de Script. occur. au-
bus una. ij. & iij. de Feste.
unica sit Lectio de Feste in
iprio, j. & ij. de Scriptura,
tribus dua, facta divisione*

** Asteriscum j iij. de Feste :
sic in omni alio Communi.*

*p. j. Qui voluerit ani-
mam suam salvam facere,
det eam; * Qui autem per-
erit animam suam propter
& Evangelium, salvam
erit eam, alleluia, alleluia.*

*Erit tibi anima tua in sa-
m, quia in me habuisti
ciam, ait Dominus ;
ui. Marc. 8. Jerem. 39.*

*. ij. Esio fidelis usque
noctem, & dabo tibi co-
mun vite : * Qui vicerit,*

*laudetur a morte secun-
alleluia, alleluia. Ps. Us-
ad mortem certa pro ju-
i, & Deus expugnabit
te inimicos tuos : * Qui
rit. Apoc. 2; Eccli. 4.*

*. iij. Qui vicerit, faciam
a columnam in templo
mei; * Et foris non egre-*

*dietur amplius : & † Scribam
super eum nomen Dei mei,
& nomen civitatis novae Je-
rusalem, alleluia, alleluia.
Ps. Plantabo eum, & non
turbabitur amplius ; nec ad-
dent filii iniquitatis, ut af-
figant eum sicut prius ; * Et
foras. Gloria. † Scribam.
Apoc. 3. 2. Reg. 7.*

Te Deum.

*Ps. Sacerd. Cantabo, Do-
mine, fortitudinem tuam :
Ps. Et exultabo mane misere-
ricordiam tuam. Ps. 58.*

A D L A U D E S.

*Ant. Exultasti, Domine,
3. d. super terram habi-
tationem meam ; & pro
morte defluente deprecatus
sum, alleluia. Eccli. 51.*

*Ant. 1. f. Respiciens eram
ad adiutorium hominum,
& non erat : invocavi Do-
minum, & exaudita est ora-
tio mea, alleluia. Eccli. 51.*

*Ant. 2. D. Bonus Domi-
nus, & confortans in die tri-
bulationis, & sciens speran-
tes in se, alleluia. Nahum. 1.*

*Ant. 4. A. Cantate Do-
mino, laudate Dominum ;
quia liberavit animam pau-
peris de manu malorum,
alleluia. Jerem. 20.*

*Ant. 7. d. Esquivisti me
de tempore irae ; propterea
confitebor, & laudem
dicam tibi, & benedicam
nomini Domini, alleluia.
Eccli. 51.*

Capitulum. Apoc. 3.

Qui vicerit, vestiatur
vestimentis albis ; &
non delitio nomen ejus de
a ij.

libro vitæ : & confitebor nomen ejus coram Patre meo , & coram Angelis ejus.

Hymnus. S. V.

Jam non te lacerant carnificum manus ,
Inter qui recubas cœlituum choros :

Nunc pro carcere cæco
Fulgentes habitas domos.

Non jam vincla manus ,
non cōhibent pedes ;
Tu liber superũ regna perambulās :

Quot plagis laniatus ,
Cœlo tot radiis nites.

Nec te dira fames , nec
sitis amplius ,

Nec probrosa premit te modò nūdita :

Nunc te lumine puro
Pascit Christus & induit.

Sic tu Martyribus dexter
ades , Deus ;

Ut quos mors perimit , gloria vindicet :

Confundisque tyrannũ ,
Dum quos deprimit ,
élevas.

Semper máxima laus in
génito Patri ;

Semper laus génito máxi-
ma Fílio ;

Sacri nexus amoris ,
Sit laus par tibi , Spí-
ritus. Amen.

¶ Adjutor meus , tibi
psallam ; R. Quia Deus in-
ceptor meus es. Ps. 58.

Ad Benedictus. Ant. I. D.

Bonum certámen certávi ,
cursum consummávi , fidem
servávi : in reliquo repósi-

ta est mihi coróna justitiæ ,
allelúia. 2. Tim. 4.

Oratio.

Adesto , Dómine , sup-
plicationibus nostris ,
ut qui beáti mártiris tui *N.*
natalitiis gloriámur , nec
minis injustè persequen-
tium , nec ullis perturbémur
adversis ; Per.

Alia Oratio.

DA nobis , quæsumus ,
Dómine , interceden-
te beáto *N.* mártire tuo , in
tua fide & sinceritate con-
stántiam ; ut in caritate di-
vína firmáti , nullis tenta-
tionibus ab ejus integritate
divellámur ; Per.

Si sit Pontifex.

FAC nos , Dómine Deus ,
imitári sacerdotiké con-
stántiam beáti *N.* mártiris
tui atque pontificis ; ut fi-
dem servantes quam dócnit ,
ejusdem corónæ confortes
efficiámur ; Per.

Alia Oratio.

OMnipotens sempiterne
Deus , qui beáto *N.* di-
gnam mártire atque pon-
tificæ fidem & fortitudinem
tribuisti : fac nos ejus méritis
vitæ fragilis amorem abj-
cere , & ad te qui solus vera
vita es pervenire ; Per.

A D H O R A S ,

In fine Hymnorum dicitur

Doxologia Da , Christe. &
Sit laus Patri. usque ad *As-*
cenensionem.

Antiphona de Laudibus ,
quarta omisa : quod semper
observatur , nisi aliter vosa-
tur.

Commune unius Martyris:

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Exaltasti.

Cetera ut in Psalterio.

*Ad Absolutionem Capituli
untur Canones, qui pro sin-
is diebus habentur suo loco.*

AD TERTIAM.

ut. 1. f. Reipiciens eram.

Capitulum. Isaia 41.

Runt quasi non sint, &
véluti confumptio, hó-
nes bellantes adversum
quia ego Dóminus Deus
s apprehendens manum
m, dicenſque tibi: Ne
ceas, ego adjúvi te.

*ps. br. In Deo salutare
um * & glória mea,
allelúia, allelúia. In Deo,
Deus auxilii mei, * &
mea in Deo est, * Alle-
luia. Glória. In Deo. Ps. 61.*

*7. Deus meus adjutor
us, & sperábo in eum:
Protektor meus, & cornu
itis meæ. Ps. 17.*

AD SEXTAM.

ut. 2. D. Bonus Dóminus.

Capitulum. 2. Tim. 1.

Arior, sed non confun-
dor: scio enim cui cré-
ti; & certus sum quia po-
s est depósitum meum
sare in illum diem.

*ps. br. Si consistans adver-
sime castra, * non timé-
cor meum, * Allelúia,
lúia. Si consistent. Ps. Si
rgat adversum me præ-
a, * in hoc ego sperábo:
allelúia. Glória Patri. Si
stant. Ps. 26.*

Dóminus mihi adjú-

ps. Non timébo quid

mihi homo. Ps. 117.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Eripuisti me.

Capitulum. Tob. 3.

Post tempestátem tran-
quillum facis, Dómine;
& post lacrymationem &
sictum exultationem infun-
dis. Sic nomen tuum, Deus
Israel, benedictum in se-
cula.

*ps. br. Factus es, Dómi-
ne, * susceptor meus, * Alle-
lúia, allel. Factus es. Ps. Et
refúgium meum * in die tri-
bulationis, * Allelúia. Gló-
ria. Factus es. Ps. 58.*

*Ps. Tu, Dómine, adju-
visti me, ps. Et consolátus
es me. Ps. 85.*

AD II. VESPERAS.

*Ant. 8. G. Propter opus Chri-
sti usque ad mor-
tem accessit, tradens ani-
mam suam, allelúia. Phi-
lip. 2.*

*Ant. 3. a. Patienter susti-
nens, destinávit non ad-
mittere illicita propter vitæ
amórem, allelúia. 2. Ma-
chab. 6.*

*Ant. 7. a. Divítias æsti-
mans improperium Christi,
aspiciébat in remuneratió-
nem, allelúia. Hebr. 11.*

*Ant. 5. C. Gloriosissimam
mortem magis quam odí-
bilem vitam complectens,
voluntarié præibat ad sup-
plícium, allelúia. 2. Mach. 6.*

*Ant. 1. D. Hoc modo vitæ
decessit, universæ genti me-
móriá mortis suæ ad exem-
plum virtutis & fortitudi-
nis derelinquens, allelúia.*

2. Mach. 6.

v) *Commune plurium Martyrum.*

Capitulum. Jac. 1.

Beatus vir qui suffert tentationem ; quoniam cum probatus fuerit , accipiet coronam vite , quam repromissit Deus diligentibus se.

Hymnus, Ex quo salus. ut in 1. Vesperis.

ψ. Posuisti, Domine, in

capite ejus coronam *ψ. De lapide pretioso. Ps. 20.*

Ad Magnificat. Ant. 4. D. Justum non dereliquit Deus, donec afferret illi potentiam adversus eos qui cum deprimebant ; & dedit illi claritatem eternam, alleluia. Sap. 10.

Oratio ut supra ad Laudes.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN 1. VESPERIS.

Ant. V Enit hora, ut omnis qui interficit vos , arbitretur obsequium se prestare Deo , alleluia. *Joan. 16.*

Ant. 3. c. Injicient vobis manus suas , & persequentur trahentes ad reges & praefides propter nomen meum , alleluia. *Luc. 21.*

Ant. 4. D. Tradet autem frater fratrem in mortem ; & insurgent filii in parentes , & morte eos afficient , alleluia. *Matth. 10.*

Ant. 1. D. Eritis odio omnibus propter nomen meum : qui autem perseveraverit usque in finem , hic salvus erit , alleluia. *Matth. 10.*

Ant. 8. G. Dabo vobis os & sapientiam , cui non poterunt resistere & contradicere omnes adversarii vestri , alleluia. *Luc. 21.*

Capitulum. 1. Petr. 4.

Si exprobramini in nomine Christi , beati eritis ; quoniam quod est honoris ,

gloriae , & virtutis Dei , & qui est ejus Spiritus , super vos requiescit.

ψ. Mundus gaudēbit, vos autem contristabimini ; sed tristitia vestra vertetur in gaudium : * Et gaudium vestrum nemo tollet à vobis, † Alleluia, alleluia. ψ. Ego consolabor vos, & consolabimini. Vidēbitis, & gaudēbit cor vestrum : * Et gaudium. Glōria. † Alleluia. Joan. 16. 1f. 66.

Hymnus.

Christi Martyribus debita nos decet , Virtutis memores , promere cantica ; Quos nec blanditiis , nec potuit minis

Fallax vincere seculum . Coelestis patrie mens inhians bonis , Mundi spernit opes fluxaque gaudia ; Vitae quinectiam , praedomini lucro ,

Jaeturae facilem putant . Non vultus metuant carnisicum truces .

Commune plarium Martyrum.

vi

tetas suppliciiis despiciunt
manus :

Inses, flagra, rotas, omnia
pérpeti

Victrix edócuit fides.

O incredibilem vim pa-
ciéntiæ !

Non, artus laceros qui crú-
ciat dolor ;

Extorquet gémitam, non
querimóniam

Agnis mistibus élicit.

Ergo nunc própior, Chri-
ste, tibi sedet

almis turba nitens usque
viréntibus,

Victorumque gerens præ-
mia, nobiles

Multo sanguine lápreas.

Sit laus summa Patri, sum-
mæque Pslio ;

It par, sancte, tibi glória,
Spíritus,

lujus præsidio prælia susti-
nent,

Contemptá nece, Már-
tyres. Amen.

¶ Viriliter éгите, &
onfortétur cor vestrum,

Omnes qui sperátis in
dómino. *Ps. 30.*

Ad Magnificat. Ant. 8. G.
um vos óderint hómines,

exprobráverint propter
slium hóminis, gaudéte &

sultáte ; ecce enim merces
estra multa est in cælo,

allelúia. *Luc. 6.*

Oratio ut infra ad Lau-
s.

[*In Solemnibus-majoribus*
supra, ad Completorium,

ut. 2. A. Complebuntur
es luctus tui, Sion : non

cidet ultra sol tuus ; popu-

lus tuus omnes iusti, allelúia.
Is. 60.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Sérvient Deo
fervi ejus, & vidébunt fá-

ciem ejus ; & nomen ejus
in fróntibus eórum, allelúia.

Apocal. 22.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum legísti-
mè certantes coronántem ;

* Veníte, adorémus, alle-
lúia. *2. Timoth. 2.*

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus. S. V.

Fortes cadendo Mártyres,
Quos empta fuso san-

guine

Cælestis ornat púrpura,
Junctis canámus vócbus.

Acti procellis ómnibus,
Qui cruóris flúmine

Vehuntur, &, Christo dace,
Portus beátos occupant.

Sævít tyrannus, illicít :
Temnunt minas, temnunt

preces,
Deum minantem dum ti-

ment,
Dum munerantem dsligunt.

Quem líctor insánus fíct,
Quem cæcus effundit furor,

Amor sacerdos pródigum
Christo cruórem cónsecrat.

Et ille mixtus sanguini
Quem fudit in ligno Deus,

Fundéntibus placábilem
Oráre non cessat Deum.

Implére vos omnes de-
cet

Passo Deo quod defuit ;
Per tot neces læso Patri

Fít plena Christus hóstia.
Da, Chriсте, nos tecum

mori, &c. *ut supra, ij.*

Ant. 7. b. In mortem tradimur propter Jesum, ut & vita Jesu manifestetur in carne nostra mortali, alleluia. *2. Corinth. 4.*

Ps. In Deo faciemus virtutem; *R.* Et ipse ad nihilum deducet tribulantes nos. *Ps. 59.*

R. j. Absit a nobis, ut relinquamus Dominum, & serviamus diis aliis: * Domino Deo nostro serviamus, & obedientes erimus praeceptis ejus, alleluia, alleluia. *Ps.* Etiam sunt qui dicantur dii, sive in caelo, sive in terra; nobis tamen unus Deus: * Domino. *Is. 24. 2. Cor. 8.*

R. ij. Dominus Deus aspiciet veritatem, & consolabitur in nobis: * Potius est ab hominibus morti dare spem expectare a Deo, iterum ab ipso resuscitandos, alleluia, alleluia. *Ps.* Sicut abundant passionibus Christi in nobis, ita & per Christum abundat consolatio nostra: * Potius est. *2. Mach. 7. 2. Cor. 1.*

R. iij. Exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patientia, in tribulationibus, * In necessitatibus, in angustiis, in plagis, in carceribus, alleluia, alleluia. *Ps.* Omnes qui placuerunt Deo, per multas tribulationes transierunt fideles, * In necessitatibus. Gloria Patri. * In necessitatibus. *2. Cor. 6. Judit. 8.*

Te Deum.

Ps. Sacerd. Salvasti nos; Dñe, de affligentibus nos; *R.* Et in nomine tuo confitebimur in seculum. *Ps. 43.*

AD LAUDES.

Ant. D. Datum est beatis 8. G. bellum facere cum sanctis, & vincere eos, alleluia. *Apc. 13.*

Ant. 7. d. Elegerunt magis mori, & noluerunt infringere legem Dei sanctam; & cruciati sunt, alleluia. *1. Mach. 1.*

Ant. 1. f. Si coram hominibus tormenta passi sunt, spes illorum immortalitate plena est, alleluia. *Sap. 3.*

Ant. 2. D. In paucis vexati, in multis bene disponentur; quoniam Deus tentavit eos, & invenit illos dignos se, alleluia. *Sap. 3.*

Ant. 7. d. Tamquam aurum in fornace probavit illos, & quasi holocausti hostiam accepit illos; & in tempore erit respectus illorum, alleluia. *Sap. 3.*

Capitulum. Jac. 1.

O Mne gaudium existimate, fratres mei, cum in tentationes varias incidéritis: scientes quod probatio fidei vestrae patientiam operatur; patientia autem opus perfectum habet.

Hymnus. S. V.

Q Uam, Christe, signasti viam
Primus, profuso sanguine,
Per hanc tui te fortiter
Ducem sequuntur milites.

Fossus manus, fossus pedes,

Comimane plurium Martyrum.

ix

vans ad astra transvolas;
: membra trunci Marty-

res,
ddunt triumpho se tuo.
Omnes in ostro splendidi
uum tribunal ambiunt:
cepta monstrant vulnera;

: per tot ora supplicant.
Audire si nos respicis,
uos criminum moles gra-

vat;
udi tuos, qui sanguinem
idere pro te, Martyres.
Fac, si tyrannus deficit,
e blandiendo mollius
tangat voluptas pectora;

sis tyrannis savior.
Da, Christe, nos tecum
mori, &c. *ut supra*, ij.

¶ Multa tribulationes ju-
rum; R. Et de omnibus
s liberabit eos Dominus.
33.

Ad Benedictus. Ant. J.
: ai qui persecutionem pa-
iuntur propter iustitiam;
oniam ipsorum est regnum
clorum, alleluia. *Matth. 5.*

Oratio.

Deus, cujus gratia sancti
Martyres N. & N.
undi nec blanditiis nec ter-
ribus devicti sunt: da no-
: ut te solum diligentes,
ospera mundi simul & ad-
rsa despiciamus; Per Do-
inum nostrum.

Alia Oratio.

¶ Xandi nos, Domine,
Martyrum tuorum N.
N. victorias celebrantes;
cordibus ex eorum pas-
sione succensis, in lege tua
eliter ambulemus; Per
iminum nostrum.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Datum est bestiae.

AD TERTIAM.

Ant. 7. d. Elegérunt.

Capitulum. Sap. 3.

Iustorum animae in manu
Dei sunt, & non tanger
illos tormentum mortis. Vi-
si sunt oculis insipientium
mori: & aestimata est afflic-
tio exitus illorum; & quod
a nobis est iter, extermin-
ium: illi autem sunt in
pace.

R. br. Custodit Dominus *
animas sanctorum suorum,
* Alleluia, alleluia. Custodit.

¶ De manu peccatoris * li-
berabit, * Alleluia. Gloria
Patri. Custodit Dominus.
Psf. 96.

¶ Dominus loquetur pa-
cem in plebem suam, R. Et
super sanctos suos. Psf. 84.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Si coram hominibus.

Capitulum. 2. Cor. 4.

Quod in praesenti est mo-
mentaneum, & leve
tribulationis nostrae, supra
modum in sublimitate aeter-
num gloriae pondus operatur
in nobis, non contemplan-
tibus nobis quae videntur,
sed quae non videntur. Quae
enim videntur, temporalia
sunt; quae autem non vi-
dentur, aeterna sunt.

R. br. Probasti nos, Deus,*
& eduxisti nos in refrige-
rium, * Alleluia, allel. Pro-
basti. ¶ Igne nos examina-
sti * sicut examinatur argen-
tum, * Alleluia. Gloria Pa-
tri, Probasti. Psf. 65.

2 Commune plurimum Martyrum.

Ps. Læti sumus pro diebus quibus nos humiliasti, **R.** Annis quibus vidimus mala. *Ps. 89.*

AD NONAM.

Ant. 7. d. Tamquam aurum.

Capitulum. Isaie 9.

Lætabuntur coram te, sicut qui lætancur in messe, sicut exultant victores capti prædæ, quando divident spolia.

R. Qui seminant in lacrymis, * in exultatione metent, * Allelûia, allelûia.

Qui. Euntes ibant & flebant * mittentes semina sua, * Allelûia. Glôria Patri. **Qui.**

Venientes venient cum exultatione, **R.** Portantes manipulos suos. *Ps. 125.*

AD II. VESPERAS.

Ant. **V**idi animas interfectorum propter verbum Dei, & propter testimonium quod habebant, allelûia. *Apc. 6.*

Ant. 4. D. Stabant ante thronum in conspectu Agni; & palmæ in manibus eorum, allelûia. *Apc. 7.*

Ant. 8. G. Venérunt de tribulatione magna, & lavé-

runt stolas suas, & decalavérunt eas in sanguine Agni, allelûia. *Apc. 7.*

Ant. 1. D. Ante thronum Dei sunt, & serviunt ei die ac nocte in templo ejus; & qui sedet in throno, habitabit super illos, allelûia. *Apc. 7.*

Ant. 3. a. Non esuriunt, neque sitient amplius; nec cadet super illos sol, neque ullus æstus, allelûia. *Apc. 7.*

Capitulum. Apc. 21.

Absterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum; & mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abiérunt.

Hymnus. Christi Martyribus. ut in 1. Vesperis, v.

Ps. In æternum exultabunt, **R.** Et habitabis in eis. *Ps. 5.*

Ad Magnificat. Ant. 8. G. Dæm sunt illis singule stolar albe; & dictum est illis ut requiescerent, donec compleantur conservi eorum, qui interficiendi sunt sicut & illi, allelûia. *Apc. 6.*

Oratio ut supra ad Laudes.

COMMUNE PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. **S**uscitabo mihi sacerdotem fidelem, qui juxta cor meum & animam meam faciet, allelûia. *1. Reg. 2.*

Ant. 8. G. Elégi cum exanimibus mihi in sacerdotem,

ut ascenderet ad altare meum, & adoleret mihi incensum, allelûia. *1. Reg. 2.*

Ant. 2. D. Edificabo ei domum fidelem; & ambulabit coram christo meo cunctis diebus, allelûia. *1. Reg. 2.*

Commune Pontificum.

21

Ant. 5. C. Erit ipſi pa-
trum ſacerdotii ſempiterni,
quia zelatus eſt pro Deo ſuo,
& expiavit ſcelus filiorum
Iſrael, alleluia. *Num. 25.*

Ant. 1. f. Quemcumque
legerit Dóminus, ipſe erit
ſanctus, alleluia. *Num. 16.*

Capitulum. Hebr. 5.

NEc quiſquam ſumit ſibi
honorẽ, ſed qui vo-
lunt a Deo tamquam Aa-
ron. Sic & Chriſtus non ſe-
netipſum clarificavit ut pon-
tifex fieret, ſed qui locutus
eſt ad eum: Filius meus
ſu, ego hódie genui te;
nemadmodum & in alio
loco dicit: Tu es ſacerdos
in æternum ſecundum ordi-
nem Melchiſedech.

Ps. Locutus es ſanctis tuis,
Domine, & dixiſti: Invé-
ni ſervum meum, * Oleo
inſucto meo unxi eum:
Manus mea auxiliábitur
i, alleluia, alleluia. *Ps. Huic*
Deus teſtimónium pérhi-
ens, dixit: Invéni virum
ſecundum cor meum: * Oleo.
Gloria Patri. † *Mannus mea.*
Ps. 88. Ant. 13.

Hymnus. G. Ep. S.

Chrifte, Paſtórur caput
atque princeps,
raſulis feſta venerata lucem
débitis ſupplex tua templa
votis

Turba frequentat.

Ille non vano tenuit tre-
mendam
pſitu ſedem, proprio nec
aſu:
ſed ſacram juſtus Dómino
vocante

Sumpſit honorẽ.

Strénuum bello pugilem
ſuperni
Chriſmatis pleno tuis anxie
iuris

Spiritus cornu, poſuitque
ſanctam

Páſcere gentem.

Fit gregis paſtor, pater
atque forma:

Lætus impendit ſua, ſequẽ;
ſervus

Omnium, curis gravis, om-
nibuſque

Omnia factus.

Pro reis orat, réſcit ge-
mentes,

Erigit lapſos, tenebraſque
pellit,

Fit potens verbo, docet al-
ta, pravum

Cónterit hoſtem.

Fac ut illius præcibus juvẽ-
mur,

Chriſte; fac Patrem, pari-
terque tecum

Spirítum jugi célébramus
hymno

Omne per ævum. Amen.

Ps. Beatus quem elegiſti
& aſſumpſiſti: *Ps. Inhabitá-
bit in ætriis tuis. Ps. 64.*

Ad Magnificat. Ant. 4. f.

Elégit ipſum Dóminus ab
omni vivente offerre ſacri-
ficium Deo, incenſum &
bonum odorem pro populo
ſuo; alleluia. *Recl. 49.*

Oratio ut infra ad Laudes

[*In Solemnibus majoribus*
& *ſupra, ad Completorium.*

Ant. 3. 2. Die noctique ſu-
giebat ſomnus ab oculis meis
pro gregibus tuis, Dómine,
alleluia. *Gen. 31.*

a vj

Ad Nunc dimittis.

Ans. 7. G. Cum venerit dominus, & posuerit, beati servi quos invenerit vigilantes, allelúia. Luc. 12.]
AD OFFICIUM NOCT.

Invis. Christum Pastorum principem, * Venite, adoretus, allelúia. 1. Petr. 5.

Psalmus 94. Venite.

Hymnus. S. V.

Christe, decreto Patris institutus

Pontifex summo, tibi qui fideles

Quos legis, formas populis regendis

Ipse ministros :

Hunc juvat festo celebrare cantu,

Qui licet magnis meritis abundans,

Fletus & invitus, duce te, tremendum

Sumpsit honorem.

Noverat quantis pateat periculis

Ille, qui summos apices adeptus,

Omniū curas, sibi raptus uni, sustinet omnes.

Fecerat fervens amor inquietum :

Quo gregis cari pia cura poscit,

Advolat promptus ; mora non euntem

Ulla retardat.

Dux iter, vitā praeunte, monstrat ;

Comprobat factis sua dicta magnis ;

Et domum sanctam bene olente Christi

Implet odore.

Lux erat caeco, cōlumen labanti,

Una spes lapsō, mīsero levāmen,

Prōvidus cunctis pater, omnibusque

Omnia factus.

Christe, Pastorum bonus ipse Pastor,

Qui greges pascis proprio cruore,

Fac ut aeternae subeant optima

Pascua vitae. Amen.

Ans. 1. a. Pascite qui in vobis est gregem Dei ; & cum apparuerit Princeps pastorum, percipietis immarcescibilem gloriæ coronam, allelúia. 1. Petr. 5.

ψ. Suscitans Dominus à terra inopem; R. Ut collocaet eum cum principibus populi sui. Ps. 112.

R. j. Quis est fidelis servus & prudens, quem constituit dominus suus super familiam suam, ut det illis cibum in tempore ? * Beatus ille servus quem, cum venerit dominus ejus, invenerit sic facientem, allelúia, allelúia.

ψ. A domino suo praepositos omnibus, gubernabat creditam sibi domum : * Beatus.

Matth. 24. Gen. 39.

R. ij. Dominus supra omnia quae possidet, constituit illum : * Omni autem cui multum datum est, multum queretur ab eo ; & cui commendaverunt multum, plus petent ab eo, allelúia, allelúia. ψ. In manu Dei potestas terrae, & utiliter recte-

tem suscitabit in tempus super illam : * Omni autem. Luc. 12. Eccl. 10.

R. iij. Euge, serve bone & fidelis; quia super pauca iusti fidelis, super multa te constituam : * Intra in gaudium domini tui, allelúia, allelúia. V. Super populum neum constitui te: sapientia & scientia data sunt tibi; & glóriam dabo tibi : * Intra in gaudium. Glória Patri: * Intra in gaudium. Matth. 25. 1. Paral. 1.

V. Sacerd. Domus Aaron, benedícite Dómino : R. Dominus Levi, benedícite Dómino. Ps. 134.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Qui intrat per ostium, pastor est vium: huic ostiarius aperit; & oves vocem ejus audiunt, allelúia. Joan. 10.

Ant. 2. d. Próprias oves vocat nominatim, & educit eas, & ante eas vadit, allelúia. Joan. 10.

Ant. 7. d. Oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus; aliénium autem non sequuntur, sed fugiunt ab eo, allelúia. Joan. 10.

Ant. 6. F. Si perdidit ovem ex illis, vadit ad illam donec invéniat eam; & cum invénierit, imponit in humeros suos gaudens, allelúia. Ps. 15.

Ant. 8. G. Fur venit ut perdat; mercenarius videt lumen, & fugit: bonus pastor ovem suam dat pro ovibus suis, allelúia. Joan. 10.

Capitulum. 1. Petr. 5.

Pascite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coacte, sed spontaneè secundum Deum; neque turpis lucri grátia, sed voluntarie; neque ut dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex ánimo.

Hymnus. G. Ep. S.

Jesu Sacerdotum decus, In hac die, quâ glóriâ Sanctum coronas Præsulem, Votis adesto supplicum.

Sui probatus præmium Amoris, & pignus tui, A Patre traditos tibi Accépit agnos pascere.

Hos novit, & præit vocans

In tuta quemque pascua, Victumque præbet: audiunt, Sequuntur, & vivunt oves.

Quam sentit errantem juvenis,

Hanc nocte quærit ac die; Et gaudet inventam suo Postans ovili réddere.

Arcet frementes bestias, Lupi retundit impetus, Dolosque fallit, vel mori Caro paratus pro grege.

Offert frequentem victimam

Cum plebe Pastor innocens; Secumque devótum gregem Pius sacerdos immolat.

Da, Christe, nos tecum mori, &c. *suprà*, ij.

V. Elégit Dóminus servum suum, R. Pascere hæreditatem suam. Ps. 77.

Ad Benedictus. Ant. 1. D. Ego sum ostium: per me si quis introierit, salvabitur; &

ingredietur, & egredietur,
& pascua inveniet, allelúia.
Joan. 10.

Oratio.

Dirige oves tuas, Dñe,
in viam salutis eter-
næ, quam beati pontificis v.
vita cum doctrina monstra-
vit: & fac nos, eodem inter-
cedente, sic ejus subsequi ve-
stigia, ut cum ipso coronari
mereamur; Per Dóminum
nostrum.

Alia Oratio.

DA Ecclesiæ tuæ, mis-
ericors Deus, ut mérita
sancti Episcopi N. pietatem
tuam pro ipsa semper exó-
rent, & fructum in nobis la-
bórum ejus custodiant; Per
Dóminum nostrum Jesum
Christum.

AD PRIMAM.

*Ant. 7. a. Qui intrat per
ostium.*

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Proprias oves.

Capitulum. Prov. 27.

Diligenter agnosce vul-
tum pecoris tui, tuos-
que greges considera; non
enim habebis júgiter pote-
statem: sed corona tribuetur
in generatióem & genera-
tióem.

*R. br. Deus protector meus,
* in ipso speravi, * Allelúia,
allelúia. Deus. Ps. Qui sub-
stet * pópulum meum sub
me, * Allelúia. Glória Patri.
Deus. Ps. 143.*

*Ps. Nisi Dóminus custo-
derit civitatem, Fru-
stra vigilat qui custodit eam.
Ps. 126.*

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Oves.

Capitulum. Jerem. 3.

Introducam vos in Sion,
& dabo vobis pastores
juxta cor meum; & pascem
vos sciéntia & doctrina.

*R. br. Deduxit eos * in
viam rectam, * Allelúia, al-
lelúia. Deduxit. Ps. Ut irent *
in civitatem habitatióis,
* Allelúia. Glória Patri. De-
duxit. Ps. 106.*

*Ps. Abstulit sicut oves pó-
pulum suum, R. Et deduxit
eos in spe. Ps. 77.*

AD NONAM.

Ant. 8. G. Fur venit.

Capitulum. Act. 20.

Atendite vobis, & uni-
verso gregi in quo vos
Sp.ritus sanctus pónit Epí-
scopos régere Ecclesiám Dei,
quam acquisivit sanguine
suo.

*R. br. Pavit eos * in inno-
céntia cordis sui, * Allelúia,
allelúia. Pavit eos. Ps. Et in
intelléctibus mánuum suá-
rum * deduxit eos, * Allelúia.
Glória. Pavit eos. Ps. 77.*

*Ps. Nos pópulus tuus &
oves pascuæ tuæ, R. Consta-
tebimur tibi in sèculum. Ps. 78,*

AD II. VESPERAS.

*Ant. 3. E. Celsitudo factus sum
3. a. Ego minister secun-
dum dispensatióem Dei,
quæ data est mihi in vos,
ut impleam verbum Dei,
allelúia. Coloss. 1.*

*Ant. 4. E. Scitis quomodo
nihil subtraxerim utilitatem,
quominus annuntiarem vo-
bis, & docerem vos públi-*

Communio
Deper domos, allel. Añ. 20.

Ans. 1. D. Mundus sum à sanguine omnium; non enim subterfugi quominus annuntiarem omne consiliū Dei vobis, allelūia. *Añ. 20.*

Ans. 8. G. Nihil véreor, nec facio ánimam meam preciosíorem quám me, dummodò consummem cursum meum, & ministérium verbi quod accepi à Dómino Jesu, allelūia. *Añ. 20.*

Ans. 7. 5. Absit à me hóc peccátum in Dóminum, ut cessém oráre pro vobis; & docébo vos viam bonam & rectam, allelūia. *1. Reg. 12.*

Capitulum. Añ. 20.

Nocte & die non cessávi, cum lácrymis monens

Doctorem

unumquemque vestrum: & nunc commendo vos Deo, & verbo grátie ipsius, qui potens est edificáre, & dare hereditátem in sanctificátis ómnibus.

Hymnus, Christe, Pastórum. *ut in 1. Vesperis, xj.*

†. Salvum fecit Dóminus christum suum: †. Exáudiet illum de coelo sancto suo. *Pf. 19.*

Ad Magnificat. Ans. 5. C. Sacerdotes tui induantur salútem: Dómine Deus, ne avérteris faciem christi tui; memento misericórdiarum servi tui, allelūia. *2. Paral. 6.*

Oraño ut suprà ad Laudet.

COMMUNE DOCTORUM.

IN 1. VESPERIS.

Ans. A. Deo profecta est sapiéntia, & in ore fidei abundábit; & Dominátor dabit eam illi, allelūia. *Ecl. 17.*

Ans. 5. C. Denudábit absconsa sua illi, & thesaurizábit super illum sciéntiam & intellectum justítie, allelūia. *Ecl. 4.*

Ans. 8. G. Firmábitur in illo, & non flectétur; & continebit illum, & non confundétur; & exaltábit illum apud próximos suos, all. *Ecl. 15.*

Ans. 3. a. In medio Ecclesie aperiet os ejus, & adimplebit illum spírítus sapiéntie & intellectus, allel. *Ecl. 15.*

Ans. 1. D. Stola glórie vestiet illum; & nómine eterno hæreditábit illum, allelūia. *Ecl. 15.*

Capitulum. Eccl. 51.

Animam meam direxi ad sapiéntiam, & in agnitióne invéni eam: possédi cum ipsa cor ab insitió; propter hoc non derelinquar.

†. Dñs dat sapiéntiam sapientibus, & sciéntiam intelligentibus disciplinam: * Ipse revelat profunda & abscondita, & † Lux cum eo est, allelūia, allelūia. †. Spírítus ómnia scrutábitur, étiam profunda Dei: * Ipse. Glória Patri. † Lux. *Das. 2. 1. Cor. 2.*

Hymnus. S. V.

Qui perpetuus nos mō-
nitor doces,
Vox æterna Patris, Christe;
vicarios

Doctōres, patrias cūm rē-
meas domos,

Nobis quān bene sup-
petis!

Hi semper vigilant, ne
quid adulterum

Corrumpat fidei virgineum
decus:

Lædi vel leviter non patitur
fides,

His custōdibus integra.
Infames abolent reliquias

deūm;
Errōres abigunt, crimina

dēdōcent;
Christo restituant, quos ma-
le credulos

Mendax luserat hæresis.
Patrum canitiem, tot ve-

nerabiles
Rugas obijciunt, unde nitet

fides:
Quæ sunt prisca, docent; quæ

nova, subruunt:
Servant depōsitum Dei.

Sit suprēma tibi glōria,
Vēritas,

Quæ per scripta Patrū quan-
do foris sonas,

Nulla vocis egens corda
doces sono,

Et te mētibz inseris.
Amen.

†. Beatus homo quem tu
erudiseris, Dñe, &c. Et de lege

tua docueris eum. Ps. 93.

Ad Magnificat. Ant. 7. G.
Beatus qui excogitat vias sa-

piētiæ in corde suo, vadens
post illam quāsi investigator:

protegatur sub cōgmine illius
a fervore, & in glōria ejus
sequiescet, allel. Eccli. 14.

Oratio ut infra ad Laudes.

[In Solemnibus-majoribus

& supra, ad Complectorium,

Ant. 3. d. Dedit illi Dōmi-
nus in præceptis suis potestā-

tem docere Jacob testimo-
nia, & in lege sua lucem dare

Israel, allelūia. Eccli. 45.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Qui vigilaverit
propter sapiētiā, citō se-

cuturus erit; quōniam dignos
seipsā circūit quærens, & in

viis ostendit se illis hilariter,
allelūia. Sap. 6.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invis. Fontem sapiētiæ
Dōminum, * Venite, ado-

remus, allelūia. Eccli. 1.

Pf. 94. Venite. 2.

Hymnus. S. V.

Jam nunc, quæ nūmeras
tot tibi vindices,

Effer fidereū, Religiō, caput:
Quorū sunt mora tibi prælia,

nōbiles
Tot nectis tibi læureas.

Cūm per mille nece impie-

tas furit,
Oppōnis vālidō pēctore mār-

tyres:
Cūm per mille dolos dēcipit

hæresis,
Doctōres tibi sūscitas.

Quando sparsa lues ūndi-
que criminum,

Hi gliscens vitium prōtintus
amputant:

Quando plūrima nox mēn-
tibus incubat,

Hi plenum rēvehunt
diem.

Commune Doctorem.

xvij

**Firmant instabiles, & du-
bios regunt :**
**Monstrant tuta procul lito-
ra naufragis :**
**Nobis, qui vehimur cæca per
æquora,**

Lucent perpétuæ faces.
**Quæ dixere tuis cónsona
sénsibus,**
**Nostri illa, Deus, córdibus
imprimas :**

**Quos terris colimus, quos
sequimur duces,**
Fac nos móribus assequi.
Sit supræma tibi glória,
Vérité,

**Quæ per scripta Patrú quan-
do foris sonas,**
**Nullo vocis egens corda
doces sono,**
Et te méntibus inseris.
Amen.

**Ant. 8. G. Apérui disci-
pulis sensum Dóminus, ut
intelligerent Scriptúras ; &
dixit eis : Quóniam sic scri-
ptum est, & sic oportébat
Christum pati, & resurgere,**
allelúia. Luc. 24.

**Ps. Tu, Dómine, veritá-
tem dilexisti : R. Incerta &
occulta sapiéntiæ tuæ mani-
festasti mihi. Ps. 50.**

**R. j. Super salutem &
spéciem dilexi sapiéntiam ;
* Et propósi pro luce ha-
bére illi m: venérunt autem
mihi omnia bona páriter
cum illa, allelúia, allelúia.**

**Ps. Quæ desurtum est sapién-
tia, pacífica est, pacífica, ple-
na misericórdia & fructibus
bonis ; * Et. Sap. 7. Fac. 3.**

**R. ij. Optávi, & datus
est mihi sensus ; & invocá-**

**vi, & venit in me spíritus
sapiéntiæ : & præpósui illam
regnis & sédibus ; * Et di-
vítias nihil esse duxi in com-
paratióne illius, allelúia, al-
lelúia. Ps. Existimo omnia
detrimentum esse propter
eminentem sciéntiam Jesu
Christi Dómini mei ; * Et
divítias. Sap. 1. Philipp. 3.**

**R. iij. Sapiéntia bonórum
omnium mater est ; quam
sine fictiône didici, & sine
invidiá comunico : infi-
nítus enim thesaurus est ;
* Quo qui usi sunt, † Parti-
pes facti sunt amicitiæ Dei,
allelúia, allelúia. Ps. Bo-
nus homo de bono thesauro
cordis sui profert bonum ;
* Quo. Glória Patri. † Par-
ticipes. Sap. 7. Luc. 6.**

**Ps. Sacerd. Os meum annun-
tiábit justitiam tuam, R. To-
tá die salutáre tuum. Ps. 70.**

AD LAUDES.

**Ant. 2. D. Omnia dedit mi-
hi linguam eru-
ditam, ut sciam sustentáre
eum qui lassus est, verbo,
allelúia. Is. 50.**

**Ant. 6. F. Sermo meus
non in persuasibilibus hu-
mánæ sapiéntiæ verbis ; sed
in ostensióne spíritus &
virtútis, allelúia. 1. Cor. 2.**

**Ant. 3. c. Auxilio adjutus
Dei sto, testificans minóri
atque majóri, nihil extra di-
cens quám ea quæ Prophétæ
locúti sunt, allel. Act. 26.**

**Ant. 4. f. Non judicávi
me scire áliquid inter vos,
nisi Jesum Christum, & hunc
crucifixum, allel. 1. Cor. 2.**

Ant. 1. a. Si nōverim mysteria omnia, & omnem scientiam; caritatem autem non habūero; nihil sum, alleluia. 1. Cor. 13.

Capitulum. Sap. 7.

Mihi dedit Deus dicere ex sententia & præsumere digna horum quæ mihi dantur; quoniam ipse sapientie dux est, & sapientium emendator: in manu enim illius & nos, & sermones nostri, & omnis sapientia, & operum scientia & disciplina.

Hymnus. S. V.

Vos succensa Deo splendida lumina:
Vos sal, nos homines quo
spimus Deum;

Avum, puri animo, moribus integri,

Quo condimur in altorum.

Per vos Religio, tutique
Veritas

Per vos virginis fulget honoribus:

Per vos Christus amat pendere divites

Thesaurus sapientie.

Vestris unda fuit pura
canalibus;

Christi floret ager; munda
nitet seges:

Lac aptum pueris, & solidum viris

Cauti sufficitis cibum.

Hi sunt, summe Deus,
qui tibi militant;

Hi sunt, qui stabiles ædificant domos:

Una docta cohors arma tenet manu,

Muros construit æteris.

Vicistis stygias vos quibus hæreses;

Hæc nos accipimus tela superstitis:

His pugnâmus adhuc, nec dubio exiru,

His armis quoque vincimus.

Sit suprema tibi gloria,
Veritas,

Quæ per scripta Patrum quando foris sonas,

Nulla vocis egens corda doces sono,

Et te mentibus inseris.
Amen.

Ps. Annuntiavi iustitiam tuam in ecclesia magna;

Ps. Ecce labia mea non prohibebo: Domine, tu scisti.

Ps. 39.

Ad Benedictus. Ant. J.

Sapientia & fortitudo Domini sunt: tibi, Deus, confiteor, teque laudo; quia sapientiam & fortitudinem dedisti mihi, allel. *Dev. 11.*

Oraio.

Deus, qui populo tuo æternæ salutis beati N. ministrum tribuisti: præsta, ut quem doctorem vitæ habuimus in terris, intercessorem habere mereamur in caelis; Per Dominum nostrum.

Alia Oraio.

Excita, quesumus, Domine, intercedente beato N. tuorum corda fidelium; ut sacris intenta doctrinis, & intelligant quod sequantur, & sequendo fideles apprehendant; *Ps.*

Commune Doctrinum.

171

AD PRIMAM .

Ant. 2. D. Dominus.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Sermo meus.

Capitulum. 1. Cor. 12.

In calque datur manifestatio Spiritus ad utilitatem : illi quidem per Spiritum datur sermo sapientie ; illi autem sermo scientie secundum eundem Spiritum.

R. br. Da mihi intellectum,* & scrutabor legem tuam, Alleluia, alleluia. Da mihi. V. Statue seruo tuo * eloquium tuum, Domine,* Alleluia. Glória Patri. Da mihi intellectum. Ps. 118.

V. Os meum loquetur sapientia, & meditatio cordis mei prudentiam. Ps. 48.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Auxilio.

Capitulum. 1. Tim. 6.

Si quis aliter docet, & non acquiescit sanis sermonibus Domini nostri Jesu Christi, & ei quæ secundum veritatem est doctrinæ, superbus est, nihil sciens.

R. br. Viam veritatis elén, * iudicia tua non sum oblitus,* Alleluia, alleluia. Viam. V. Adhæsi * testimoniis tuis, Domine,* Alleluia. Glória Patri. Viam.

V. A iudiciis tuis non delinavi ; R. Quia tu legem ostuisti mihi. Ps. 118.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Si nóverim.

Capitulum. 1. Tim. 1.

Finis præcepti est caritas de corde puro, & conscientia bona, & fide non

ficta : à quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vaniloquium, volentes esse leges doctores, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant.

R. br. Veritatem tuam * & salutare tuum dixi,* Alleluia, alleluia. Veritatem. V. Non abscondi misericordiam tuam,* & veritatem tuam,* Alleluia, alleluia. Glória Patri. Veritatem tuam. Ps. 39.

V. Pronuntiavi omnia iudicia oris tui : R. In via testimoniorum tuorum delectatus sum. Ps. 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. f. Fuit gratus Deo, eruditus omni sapientia ; & erat potens in verbis & in operibus suis, alleluia. Ab. 7.

Ant. 5. C. Juxta manum Dei sui bonam super se, paravit cor suum, ut investigaret legem Domini, & faceret, & doceret, alleluia. 1. Esdr. 7.

Ant. 8. c. Postquam se amplius dedit ad diligentiam lectionis legis & prophetarum, voluit & ipse scribere quæ ad doctrinam & sapientiam pertinent, alleluia. Prolog. Ecdi.

Ant. 3. a. Cum esset sapientissimus, docuit populum : quæsit verba utilia, & conscripsit sermones reatissimos, ac veritate plenos, alleluia. Eccles. 12.

Ant. 4. E. Sapientiam

xx Commune Abbatum & Monachorum.

ejus enarrabunt gentes; & laudem ejus enuntiabit Ecclesia, alleluia. *Ecclesi. 39.*

Capitulum. Prov. 3.

BEatus homo qui invenit sapientiam, & cui affluit prudentia: melior est acquisitio ejus negotiatione argenti, & auri primi, & purissimi fructus ejus: pretiosior est cunctis opibus; & omnia quæ desiderantur, huic non valent comparari.

Hymnus. O qui perpetuus.
ut in 1. Vesperis, xvi.

Ps. Beatus vir qui disponet sermones suos in iudicio: *Ps.* In æternum non commovebitur. *Pf. 111.*

Ad Magnificat. Ant. 6. F.
Qui docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti; & qui ad iustitiam erudiunt multos, quasi stellæ in perpetuas æternitates, alleluia. *Dan. 12.*

Oratio ut supra ad Laudes.

**COMMUNE SS. ABBATUM,
Monachorum, Cœnobitarum,
& Anachoretarum.**

IN I. VESPERIS.

Ant. **Q**uid prodest homini, si mundum universum lucratur, animæ verò suæ detrimentum patitur? alleluia. *Matth. 16.*

Ant. 8. c. Si vis perfectus esse, vade, vende quæ habes, & da pauperibus; & habebis thesaurum in cælo, alleluia. *Matth. 19.*

Ant. 6. F. Nemo est qui relinquerit domum, aut agros propter me, qui non accipiat centies tantum in tempore hoc, & in sæculo futuro vitam æternam, alleluia. *Matth. 10.*

Ant. 3. b. Salva animam tuam: noli respicere post tergum; salvum te fac, ne percas, alleluia. *Genes. 19.*

Ant. 7. c. Sequere me, & dimitto mortuos sepeli-

re mortuos suos, alleluia. *Matth. 8.*

Capitulum. 2. Cor. 6.

Exite de medio eorum, & separamini, dicit Dominus, & immundum ne tetigeritis: & ego recipiam vos; & ero vobis in patrem, & vos eritis mihi in filios.

Ps. Susceptor meus es tu, Domine, & in verbum tuum supersperavi: * Declinate à me, maligni, & † Scrutabor mandata Dei mei, alleluia, alleluia. **Ps.** Magister, sequar te quocumque seris. * Declinate. Glória Patri. † Scrutabor. *Pf. 118. Matth. 8.*

Hymnus. S. V.

Felices nemorum pinguimus incolas,
Certo consilio quos Deus
- abdidit,

Commune Abbatum & Monachorum. **xxf**

Ne contagiò seclì
Mores læderet integros.
Ut te possideant quem
sitiunt Deum,
Urbes, regna, suos, se quo-
que deserunt:
Totus vultu orbi,
Dum cœlestia cõgitant.
Nudi, prompti, alacres,
liberi ab omnibus,
Ad luctam pugiles ociùs ad-
volant;
Ur vastum mare tranent,
Prudentes onus exuunt.
Æternas ut opes, certâ-
que gaudia
Securi rapiant, omnia ludi-
cra
Sano pectore temnunt,
Constiti melioribus.
Illis summa fuit glòria
despici;
Illis divitiarum paupèriam
pari;
Illis summa voluptas
Longo supplicio mori.
Fec nos, summe Deus,
quar patimur mala,
In pœnam scelerum ferre
libentius;
Et, tellure relicta,
Immortalia querere.
Æternus sit honos inge-
nito Patri;
Sic par unigenar glòria Fílio;
Sacri nexus amoris,
Laus compar tibi, Spí-
ritus. Amen.
Si sit Abbas, ¶. Potens
in terra erit. Somen ejus:
¶. Generatio rectorum be-
nedicetur. Ps. 111.
Ad Magnificat. Ant. 8. G.
Egredere de cognatione tua,
& de domo patris tui; &

veni in terram quam mon-
strabo tibi: faciamque te in
gentem magnam, & bene-
dicam tibi, allelúia. Gen. 12.
Oratio ut infra ad Laudes.

Si non sit Abbas, ¶. In
umbra alarum tuarum spera-
bo, &. Donec transeat infi-
quitas. Ps. 56.

Ad Magnificat. Ant. 4. D.
Reliquisti parentes tuos: plenam
mercedem recipias &
Dómino Deo, ad quem ve-
nisti, & sub cujus confugisti
alas, allelúia. Ruth 2.

Oratio ut infra ad Laudes
[In Solemnibus-majoribus
& supra, ad Completorium,
Ant. 4. c. Qui habitant in
deserto, securi dormient in
sálitibus: & ponam eos in
circúitu collis mei benedi-
ciónem, allelúia. Ezéch. 34.
Ad Nunc dimittis.

Ant. 2. A. Habitabit in so-
litudine iudiciam; & erit
opus iustitiarum pax, & cultus
iustitiarum silentium, & securi-
tas usque in sempiternum,
allelúia. Is. 32. 3.

AD OFFICIUM NOCT.
Invit. Remuneratorem in-
quirentibus se, Deum, * Ve-
nite, adorémus, allelúia.
Hebr. 11.

Ps. 94. Venite. 2.
Hymnus, Felices nemo-
rum, ut in 1. Vesperis.

Ant. 2. D. Non defici-
mus: sed licet is qui foris
est, noster homo corrumpatur;
tamen is qui intus est,
renovatur de die in diem,
allelúia. 2. Cor. 4.

¶. Rêdimit Dóminus de-

xxij Communio Abbatum & Monachorum

intēritu vitam tuam; **R.** Renovabitur ut aquilæ juven-
tus tua. *Pf.* 102.

R. j. Excelsus ad Jesum
extra castra, impropēritu
ejus portantes; * Non enim
habemus hic manentem ci-
vitatem, sed futuram in-
quisimus, allelūia, allelūia.
V. Peregrini sumus coram
te, Deus: dies nostri quasi
umbra super terram; * Non
enim. Glória. * Non enim.
Hebr. 13. 1. *Paral.* 29.

R. ij. Non secundum car-
nem ambulamus, sed se-
cundum spiritum; quoniam
sapientia carnis inimica est
Deo: * Qui autem in carne
sunt, Deo placere non
possunt, allelūia, allelūia.
V. Excelsus Deus & habi-
tans cum contrito & humili
spīritu; ut vivīficet spīritum
humiliū, & vivīficet cor
contritorū: * Qui autem.
Rom. 8. 1f. 57.

R. iij. Quæ mihi fuerunt
lucra, hæc arbitrāus sum
propter Christum detrimen-
ta; * Ut invēniar in illo ha-
bens justitiam quæ ex fide
est, configurātus morti ejus,
allelūia, allelūia. **V.** Elégi
abjectus esse in domo Dei
mei, magis quā habitarē
in tabernaculis peccatorū;
* Ut invēniar. Glória Patri.
* Ut invēniar. *Philipp.* 3.
Pf. 83. Te Deum.

V. *Sacerd.* Benedicite,
sancti & humiles corde,
Dōmipo: **R.** Laudate, &
superexaltate eum in secula.
Ps. 81.

AD LAUDES.

Ant. **P.** Perfēctio tua, Dō-
7. d. mine, & doctrīna
tua viro sancto tuo, qui di-
xit patri suo & matri suæ:
Nēcio vos; & frātribus suis:
Ignōro vos, allel. *Dent.* 33.

Ant. 1. g. Non sedi in
concilio ludētiū; solus
sedēbam, quoniam com-
minatiōne replesti me, alle-
lūia. *Jerem.* 15.

Ant. 3. b. Exui me stola
pacis, indui autem me sacco
obsecratiōis; & venit mihi
gāudium à Sancto, allelūia.
Barnab. 4.

Ant. 4. a. Mihi mundus
crucifixus est, & ego men-
do, allelūia. *Galat.* 6.

Ant. 8. G. In voce laudis
immolābo tibi: quæcumque
vovi, reddam pro salute Dō-
mino, allelūia. *Jona* 11.

Capitulum. *Is.* 51.

Consolābitur Dōminus
Sion, & consolābitur
omnes ruinas ejus: & ponet
desertum ejus quasi delicias,
& solitudinem ejus quasi
hortum Dōmini. Gāndium
& læticia invenietur in ea,
gratiarū actio, & vox læ-
dis.

Pro sancto Abbate, Mono-
cho, & Conobio,

Hymnus. *S. V.*

O Pulcras scies, castraque
fōrtis,

Quæ spes, una fides, unus
amor regit;

Omnes lege sub una,

Uno sub dace institant.

Hec! quantis rapiunt astris
labōripes;

Commune Abbatum & Monachorum. xlii

Insunt perpétuis quæstibus
æthera,
Per jejúnia longa
Vires corpóris atterunt.
Votis unánimes, vi quoque
flétuum

Instant, & sócias iagém-
nant preces,
Et concórdibus armis
Vim cœlo simul inferunt.

Hæc vis grata Deo; sic
amat óptimus

Vinci per lácrymas, per gé-
mitus, Pater:

Sic daris referátur
Cœlum conditióibus.

Fervent quando die cuncta
tumúlibus,

Altum turba silet; cætera
dum tacent,

Hi per cántica rumpunt
Noctis longa siléntia.

Exercet vígiles continuus
labor;

Incumbunt óperi non rési-
des manus;

Tellus culta colónis
Victum suppéditat suis.

Quin régina sul mens
quoque subditur,

Rectorisque studet nátibus
óbsequi;

Nil servat sibi juris,
Capto libérrior iugo.

Æternus sit honor ingé-
nito Patri;

Sis par unigenæ glória Fílio;

Sacri nexus amoris,
Laus compar tibi, Spí-
ritus. Amen.

*Pro sancto Anacorete &
Solitario, Hymnus. S. V.*

Quid tu, relictis úrbibus,
Mortálium confórtiis
Támens fugis? quid tu vides,

Solusque secum cógitas?

Mentis volátu libero,
Percurris æternas domos;
Et quæ negas mortálibus,
Transfers Deo commércia.

Præsens choris cœléstibus,
Sacro quiétus ðtio,
Totus tuendo Númini,
Totus colendo tu vacas.

Quàm pura, qui te dístí-
gunt,

O Chríste, libant gáudia!
Te propter antris ádditos
Sinu recondis in tuo.

Da, Chríste, nos tecum
mori, &c. *suprà*, ij.

Si sit Abbas, v. Veníte,
fílli, audíte me: *Æ.* Timó-
rem Dómini docébo vos.
Pf. 33.

Ad Benedictus. Ant. i. D.
Ecce ego & púeri mei quos
dedit mihi Dóminus in si-
gnum & in portentum Israël
a Dómino exercítuum, qui
hábitat in monte Sion, alle-
luia, *1/.* 8.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dó-
mine, ut beátus Ab-
bas N. qui ex zelo regu-
lâris observántiæ glóriam
consecúrus est, suæ nos fidei
documentis informet & ad-
juvet suffrágiis; Per Dómi-
num nostrum,

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus,
Deus noster, beáti Ab-
bátis N. intercessióibus
sublevári; ut per quem sér-
vis tuis perfectiônis evan-
gélicæ documenta donasti,
per eum subsidia perpétua
salutis impendas; Per,

xxiv Commune Abbatum & Monachorum.

Si non sit Abbas, V. Clamavi ad te, Domine, dixi: Tu es spes mea, R. Portio mea in terra viventium.

Pf. 141.

Ad Benedictus. Ant. 5. C. Pars mea Dominus, dixit anima mea. Bonus est Dominus anime querenti illum. Bonum est prestolari cum silentio salutem Dei, alleluia. *Thren. 3.*

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, terræ pro te calcantium merces magna nimis: da nobis exemplo & intercessione beati N. cujus sollemnia celebramus, ut purificatis ab omni sæculi desiderio mentibus, te solo divites esse velimus; Per Dominum nostrum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos admones exemplo beati N. temporalia despiciere, & ad æterna festinare: da famulis tuis, ut quæ tibi placita cognovimus, ipso pro nobis intercedente, implere valeamus; Per Dominum.

A D P R I M A M.

Ant. 7. d. Perfectio.

A D T E R T I A M.

Ant. 1. g. Non sedi.

Capitulum. 1. Joan. 2.

Si quis diligit mundum, non est caritas Patris in eo; quoniam omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est, & concupiscentia oculorum, & superbia vitæ; quæ non est ex Patre, sed ex mundo est.

Et mundus transiit, & concupiscentia ejus; qui autem facit voluntatem Dei, manet in æternum.

R. br. Elongavi fugiens: * mansi in solitudine, * Alleluia, alleluia. Elongavi fugiens. V. Quoniam vidi iniquitatem * & contradictionem in civitate, * Alleluia, alleluia. Glória Patri. Elongavi. Pf. 54.

V. Confige timore tuo carnes meas; R. A judiciis enim tuis timui. Pf. 118.

A D S E X T A M.

Ant. 3. b. Exui me.

Capitulum. Hebr. 12.

Omnis disciplina in presenti quidem videtur non esse gaudii, sed mortificationis; postea autem fructum pacatissimi exercitatus per eam reddet justitiæ.

R. br. Propter verba labiorum tuorum * ego custodivi vias duras, * Alleluia, alleluia. Propter. V. Perfice gressus meos * in semitis tuis, * Alleluia, alleluia. Glória Patri. Propter. Pf. 16.

V. In ducebar cilicio: R. Humiliabam in jejuniis animam meam. Pf. 34.

A D N O N A M.

Ant. 8. G. In voce laudis.

Capitulum. Ecclesi. 51.

Videte oculis vestris quia modicum laboravi, & invenit mihi multam requiem. Assumite disciplinam in multo numero argenti, & copiosum aurum possidete in ea. Laboravi ani-

Commune Abbatum & Monachorum. xxv

ma vestra in misericordia ejus; & non confundemini in laude ipsius.

R. br. Sépties in die * laudem dixi tibi, * Allelúia, allelúia. Sépties in die. *V.* Super iusticia * iusticie tue, * Allelúia. Glória Patri. Sépties in die.

V. Cantábiles mihi erant justificationes tue, *R.* In loco peregrinationis mee. *Pf.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. **S**umus húmiles in 2. *D.* **S**univerſa terra, Dómine: sed in ánimo contrito & spiritu humilitatis suscipiamur; quóniam non est confúſio confidentibus in te, allelúia. *Dan.* 3.

Ant. 8. *G.* Non derelinquimur, semper mortificationem Jesu in corpore nostro circumferentes; ut & vita Jesu manifestetur in carne nostra mortáli, allelúia. 2. *Cor.* 4.

Ant. 6. *F.* Quasi morientes, & ecce vivimus; quasi tristes, semper autem gaudentes; tamquam nihil habentes, & omnia possidentes, allelúia. 2. *Cor.* 6.

Ant. 7. *d.* Omnes unánimes, compatiéntes, fraternitatis amatores; misericordes, modesti, húmiles, allelúia. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. *D.* Teneamus spei nostre confessionem indeclinabilem, (fidélis enim est

qui repromissit) & confideremus invicem in provocationem caritatis & bonórum óperum, allelúia. *Hebr.* 10.

Capitulum. Deut. 7.

Dominus Deus ipse est fortis & fidélis, custodiens pactum & misericórdiam diligéntibus se, & his qui custódiunt præcepta ejus in mille generatiónes.

Hymnus, Felices nómorum, ut in 1. *Vesperis.* xx.

Si sit Abbas. *V.* Justus ut palma florébit, *R.* Sicut cedrus Libani multiplicábitur. *Pf.* 91.

Ad Magnificat. *Ant.* 1. *D.* Atténdite ad patrem vestrum, qui sequimini quod justum est, & queritis Dóminum; quia unum vocávi eum, & benedixi ei, & multiplicávi eum, allelúia. *Is.* 51.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Si non sit Abbas. *V.* Plantati in domo Dómini, florébunt; *R.* Ut annúntient quóniam rectus Dóminus. *Pf.* 91.

Ad Magnificat. *Ant.* 3. *E.* Scimus quóniam, si terrestris domus nostra dissolvátur, ædificationem ex Deo habémus æternam in cœlis: nam & in hoc ingemiscimus, habitationem nostram, quæ de cœlo est, superinducipientes, allelúia. 2. *Cor.* 5.

Oratio ut suprà ad Laudes.

COMMUNE JUSTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. **D**icebat Iesus ad
7. a. omnes: Si quis vult
post me venire, abneget se-
metipsum, & tollat crucem
suam quotidie, & sequatur
me, allelúia. *Luc. 9.*

Ant. 2. D. Dico vobis: Nisi
abundaverit iustitia vestra
plusquam Scribarum & Pha-
risæorum, non intrabitis in
regnum cælorum, allelúia.
Matth. 5.

Ant. 6. C. Nisi conver-
sueritis, & efficiamini sicut
parvuli, non intrabitis in
regnum cælorum, allelúia.
Matth. 18.

Ant. 8. G. Non omnis
qui dicit mihi: Dómine,
Dómine, intrabit in re-
gnum cælorum; sed qui fa-
cit voluntatem Patris mei
qui in cælis est, ipse in-
trabit in regnum cælorum,
allelúia. *Matth. 7.*

Ant. 4. D. Conténdite in-
trare per angustam portam;
quia multi, dico vobis, qua-
rent intrare, & non póte-
runt, allelúia. *Luc. 13.*

Capitulum, Eccli. 2.

Qui timétis Dóminum,
crédite illi; & non eva-
guabitur merces vestra, Qui
timétis Dóminum, speráte
in illum; & in oblectatió-
nem veniet vobis misericór-
dia. Qui timétis Dóminum,
diligite illum; & illumina-
buntur corda vestra,

R. Qui timent Dóminum,
non erunt incredibiles ver-
bo illius; & * Qui diligunt
illum, conservábunt viam
illius, allelúia, allelúia.
V. Plenitúdo legis est dile-
ctio. * Qui. Glória Patri.
* Qui. *Eccli. 2. Rom. 13.*

Hymnus. G. Ep. S.

Summi pusillus grex Pa-
tris,

Timóre mentem sólvite;
Sui paternus vos amor
Vult esse regni cómpotes.

En regnat inter cœlites,
Qui vixit olim século
Ignórus, exósus sibi,
Qui pauper, & sciens pati.

Angusta pœniténtiæ
Ingressus, & viam crucis,
Per dura Christum prælia,
Per damna non timet sequi.

Caraem terit jejúniis;
Linguam domat siléntio;
In pauperum, parcus sibi,
Abscondit & spargit sinu.

Sapóre verbi páscitur;
Totóque legem pectore
Scrutátus, orat pèrvigil;
Mens celsa versátur polo.

Hâc surgit ad cœlum viz:
Et nos eadẽ da, Pater,
Da, Nate, da cum Spírítu,
Ad te veniẽs sémitt. Amen.

Si sit Sacerdos. V. Oculi
mei ad fidèles terræ, ut só-
deant mecum: **R.** Amba-
lans in via immaculata, hic
mihi ministrábat. *Ps. 100.*

Ad Magnificat. Ant. 5. C.
Notum faciet Dóminus qui

Commune

ad se pertineant, & sanctos applicabit sibi; & quos elegerit, appropinquabunt ei, alleluia. *Num. 16.*

Oratio ut infra ad Laudes.

Si non sit Sacerdos, ψ. Sperent in te qui novērunt nomen tuum; *R.* Quoniam non dereliquisti quērentes te, Dōmine. *Pf. 9.*

Ad Magnificat. Ant. J. Qui confidunt in Dōmino, intēlligent veritatem: & fideles in dilectione acquiescent illi; quoniam donum & pax est electis ejus, alleluia. *Sap. 3.*

Oratio ut infra ad Laudes.

[In Solemnibus - majoribus & supra, ad Completorium;

Ant. 2. A. Vigilate, & estote parati; quia quā nescitis hora Filius hominis venturus est, alleluia. *Matth. 24.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Oculis non vidit, Deus, absque te, quę pręparasti expectantibus te, alleluia. *Is. 64.]*

AD NOCTURNUM.

Invi. Diligentem justos Dōminum, * Venite, adorēmus, alleluia. *Pf. 145.*

Pf. 94. Venite. 2.

Hymnus. S. V.

Non parta solo sanguine
Ornat beātos pūrpura:
Sunt incurrenta, quę suos
Habent triumphos, pręlia.

Non iste flammās, non
cruces,

Non sensit uncōs pēctines:

Crudēlis & durus sibi

Se morte lentā conficit.

Si lictor illi defuit,

Justorum.

xxvi

Si vincla, fustes, ūngulę;
Parata pro Christo mori;
Hoc supplet omne caritas.

Corpus subēgit castitas,
Et liberam mentem fides;
Amor supernis ignibus
Totam licāvit hostiam.

Venis apertis omnibus,
Qui vellet ultro erumpere,
Fraudatus optatā viā,
It fusus in sctum cruor.

Da, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul da surgere:
Terrēna da contēnnere:
Amāre da cōlēstia.

Sit laus Patri; laus Fīlio,
Qui nos, triumphatā nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus.

Amen.

Ant. 2. D. Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur, alleluia. *Matth. 5.*

ψ. In nōmine tuo exultabunt iusti, Dōmine, *R.* Et in iustitia tua exultabuntur. *Pf. 88.*

R. j. Omnis qui venit ad me, & audit sermōnes meos, & facit eos, ostendam vobis cui similis sit: * Similis est homini ædificanti domum, qui fodit in altum, & posuit fundamentum super petram, alleluia, alleluia. *ψ.* Beatus homo, cui donatum est habere timorem Dei: qui tenet illum, cui assimilabitur? * Similis est. *Luc. 6. Eccli. 2 f.*

R. ij. Quam magnus qui invenit sapientiam & scientiam! sed * Non est super timentem Dōminum, al-

lelúia, allelúia. *¶* Mundemus nos ab omni inquinamento carnis & spirítus, perficientes sanctificatióem in timóre Dei: * Non est. *Eclí. 25. 2. Cor. 7.*

R. iij. Sapientia iustum deduxit per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei; & * Dedit illi sciéntiam sanctorum: *†* Honestávit illum in laboribus, & complévit labores illius, allelúia, allelúia. *¶* Regnum Dei iustitia est, & pax in Spíritu sancto: qui in hoc servit Christo, placet Deo; * Dedit illi, Glória Patri. *†* Honestávit illum, *Sap. 10. Rom. 14.*

Te Deum.

¶. Sacrd. Benedicite, servi Dómini, Dómino; *R.* Laudáte & superexaltáte eum in sécula. *Dan. 3.*

AD LAUDES.

Ans. **A**nte Dóminum qui *1. f.* **A**leégit me; viliór fiam plúsqüam factus sum; & ero húmilis in óculis meis, allelúia. *2. Reg. 6.*

Ans. 8. c. Semper quasi tumentes super me fluctus timui Deum, & pondus ejus ferre non pótui, allelúia. *Job 31.*

Ans. 4. d. A mandátis labiórum ejus non recessi, & in sinu meo abscondi verba óris ejus, allelúia. *Job 23.*

Ans. 5. a. Ambulávit pes meus iter rectum: zelátus sum bonum, & non confundar, allelúia. *Eclí. 5. 1.*

Ans. 3. d. Donec súperest hábitus in me, non

loquentur lábia mea iniquitatem, nec lingua mea meditábitur mendácium, allelúia. *Job 27.*

Capitulum. 2. Cor. 1.

Glória nostra hæc est, testimoniúm consciéntiæ nostræ, quód in simplicitate cordis & sinceritate Dei, & non in sapientia carnáli, sed in grátia Dei conversáti sumus in hoc mundo.

Hymnus. S. V.

Qui te, Deus, sub íntimo Amans recepit pectore, Non ille terras amplius Suspirat, oblitus súi.

Quid ergo gaudes necere Tristes moras amanti-bus?

Terris retardas exules, Cives polo quos destinas?

Hinc fervet in dies amor,

In vota toti dissuunt:

Ad astra festinantibus

Fit poena vita longior.

Vix iste tardi corporis

Bondus molestum sustinet;

Præ mortis occupat diem,

Ardens Deo se jungere.

Da, Christe, nos tecum mori;

Tecum simul da surgere:

Terræna da contemnerę;

Amare da cœlestia.

Sit laus Patri; laus Filio,

Qui nos, triumphatâ nece,

Ad astra secum dux vocat:

Compar tibi laus, Spíritus.

Amen.

Si sit Sacerdos, ¶. Emitte

lucem tuam & veritatem

tuam, Dómine: *R.* Ipsa me

deduxerunt & adduxerunt

in tabernacula tua, *Ps. 42.*

Ad Benedictus. Ant. J.
Fiduciam habemus per Christum ad Deum; qui & idoneos nos fecit ministros novi testamenti, non litterâ, sed spiritu, allelûia. 2. Cor. 3.

Oratio.

Domine Deus omnipotens, qui famulum tuum N. ut sacerdotio tibi fungeretur, à populo segregasti: ejus nos intercessione secerne à peccatoribus, & cum electis tuis regale tibi sacerdotium constitue; Per Dominum nostrum.

Alia Oratio.

Deus, qui in Ecclesiæ tuæ decus & subsidium, beatum Sacerdotem N. facero ministerio decorasti: præsta, ut per quem verbum & sacramentum Domini cum accipit, ejus patrocinio dignos utriusque fructus percipiat; Per Dominum.

Si non sit Sacerdos, Ps. Proba me, Deus, & vide si via iniquitatis in me est; *R.* Et deduc me in via æterna. *Pf.* 138.

Ad Benedictus. Ant. 1. D.
Qui facit veritatem, venit ad lucem, ut manifestentur opera ejus; quia in Deo sunt facta, allelûia. *Joan.* 3.

Oratio.

Deus, qui nobis festivitatem beati N. tribuis celebrare: præsta, ut illius prementes vestigia sanctitatis, ad te qui solus vera vita es, toto corde tendamus; Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Alia Oratio.

Præsta, quæsumus, misericors Deus, ut quam fidelis servus tuus N. accipit à justo Jûdice coronam, eandem & nos, ejus intercessione, post consummatum ritè cursum recipere mereamur; Per Dominum nostrum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Ante Dominum.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Semper.

Capitulum. Philip. 2.

Cum metu & tremore vestram salutem operamini; Deus est enim qui operatur in vobis & velle & perficere, pro bona voluntate.

R. br. Convertantur mihi * timentes te, Domine, * Allelûia, allelûia. Convertantur. *Ps.* Et qui novèrunt * testimonia tua, * Allelûia. Glória Patri. Convertantur.

Ps. Particeps ego sum omnium timéntium te, *R.* Et custodiéntium mandata tua. *Pf.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 4. d. A mandatis.

Capitulum. Jac. 1.

Qui perspéxerit in legem perfectam libertatis, & permanserit in ea, non auditor obliuiscus factus, sed factor operis; hic beatus in facto suo erit.

R. br. Lucerna pédibus meis * verbum tuum, Domine, * Allelûia, allelûia. Lucerna. *Ps.* Et lumen * sé-

mitis meis, * Allelúia. Gló-
ria Patri. Lucerna.

ψ. Servávi mandáta tua
& testimónia tua, R. Quia
omnes viæ meæ in conspe-
ctu tuo. Ps. 118.

AD NONAM.

Ant. 3. J. Donec superest.
Capitulum. Eccli. 15.

Justitia longè abest à super-
bia & dolo: viri mendá-
ces non erant illius mémo-
res; & viri veraces inven-
iuntur in illa, & succéssum
habébunt usque ad inspe-
ctiónem Dei.

R. br. Justitia tua, Dómi-
ne, * justitia in æternum,
* Allelúia, allelúia. Justitia.
ψ. Et lex tua * veritas, * Al-
lelúia. Glória Patri. Justitia
tua.

ψ. Ne auferas de ore meo
verbum veritátis usquequá-
que, R. Quia in judiciis tuis
superávi. Ps. 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. **E**cce verè Israëlita,
6. F. in quo dolus non
est, allelúia. Joán. 1.

Ant. 4. D. Erat vir sim-
plex, & rectus; ac timens
Deum, & recedens à malo,
allelúia. Job 1.

Ant. 1. D. Custodívit
ánimam suam, & memor
fuit Dómini in toto corde
suo, allelúia. Tob. 1.

Ant. 3. a. Non præteríit
de universis mandátis, nec
unum quidem verbum quod
jussérat Dóminus, allelúia.
Jes. 11.

Ant. 5. C. Immobílis in
Dei timóre permanst, agens
grátias Deo ómnibus diébus
vitæ suæ, allelúia. Tob. 2.

Capitulum. Galat. 6.

Fratres; Quæ semináve-
rit homo, hæc & me-
tet. Quóniam qui sēminat
in carne sua, de carne &
metet corruptiónem: qui
autem sēminat in spírítu,
de spírítu metet vitam æter-
nam.

Hymnus, Summi. xxvj.

Si sit Sacerdos,

ψ. Sacerdótes Sion in-
duam salutári: R. Et sancti
ejus exultatióne exultábunt.
Ps. 131.

Ad Magnificat. Ant. 8. G.
Operátus est bonum, & re-
ctum, & verum coram Dó-
mino Deo suo in universa
cultúra ministérii domús
Dómini: fecitque, & pro-
sperátus est, allelúia. 2. Pe-
tel. 31.

Oratio ut suprà ad Lan-
des.

Si non sit Sacerdos,

ψ. Innocens má nibus &
mundo corde, R. Hic accipiet
benedictiónem à Dómino.
Ps. 23.

Ad Magnificat. Ant. 7. G.
Tu fecisti, Dómine, cum
servo tuo misericórdiam
magnam, sicut ambulávit in
conspectu tuo in veritate,
& justitia, & recto corde
tecum, allelúia. 3. Reg. 3.

Oratio ut suprà ad Lan-
des.

COMMUNE VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Ans. **Q**uid Dómini bonum est, & quid pulcrum ejus, nisi frumentum electórum, & vinum gérmínans vírgines? allelúia. *Zachar. 9.*

Ans. 6. F. Laudábunt, & cónfluent ad bona Dómini, & ultrá non esúrient: tunc lætábitur virgo in choro, allelúia. *Jerem. 31.*

Ans. 5. a. Non dicat: Ecce ego lignum áridum; quia hæc dicit Dóminus: Qui tenuerint fœdus meum, dabo eis in domo mea locum, allelúia. *Is. 56.*

Ans. 1. D. Dabo eis nomen mélius á filiis & filiabus: nomen sempiternum dabo eis, quod non peribit, allelúia. *Is. 56.*

Ans. 7. a. Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est, allelúia. *Matth. 19.*

Capitulum. 1. Cor. 7.

Unusquisque proprium donum habet ex Deo: Alius quidem sic, alius verò sic. Dico autem non nuptis, & viduis: Bonum est illis, si sic permáneant.

¶ Nescitis quóniam cõpõra vestra membra sunt Christi? membra vestra templum sunt Spíritus sancti qui in vobis est: * Glorificáte, & † Portáte Deum in cõpõ-

re vestro, allelúia, allelúia.

†. Ponam tabernáculum meum in médio vestri: ambulábo inter vos, & ero Deus vester: * Glorificáte. Glória Patri. † Portáte. 1. Cor. 6. *Levis. 26.*

Si sit Martyr, Hymnus. S.V.

Festis læta sonent æthera canticibus:

Nunc aptáte tubas, súmíste tympana,

Cœus Angélici; dícite Vírginem,

Christi dícite Mártýrem. Vestris illa fuit débíta cõ-

tibus,

Quæ mortális adhuc, nó-

bilis æmula,

Ut vos exprimeret, dedidit genus,

Virgo cõpõris immemor. Sed quid cogis, amor? Fórti-

ter ámbiit

Sponso virgíneum fúnde-

re sanguinem;

Oblíci méminit tunc bene cõpõris,

Præclára sítuens necis.

Sic quâ parte minor, vos su-

perémínet,

Immortále genus, quæ p̃tuit mori,

Et per clámna sui cõpõris íntegram

Testári Dómino fidem.

Patri máxímatas; máxíma Fílio,

Amborumque sacro máxi-

ma Flámini,

Per quem magnánimæ
prælia sùstinent,
Spreto fùnere, Virgines.
Amen.

†. Deus præcinxit me
virtute; R. Et pòsuit im-
maculatam viam meam.
Ps. 17.

Ad Magnificat. Ant. 4. E.
Infirma mundi elégit Deus,
ut confundat fórtia; ut
non gloriétur omnis caro
in conspectu ejus, allelúia.
1. Cor. 1.

Oratio ut infra ad Laudes.

Sí non sit Martyr,

Hymnus.

VOs ó virgínei cum cē-
tharis chori,
Agni desíciæ, pars gregis
óptima,
Sponsum virgíneo progé-
nitum sinu

Puris tollite láudibus.
Hæc est sacra dies, óbvía
quá suo

Cum plena rútilans lám-
pade júngitur

Sponso; stánique throno
próxima, concíniat

Virgo cántica Vírgini.
Solo digna Deo cónjuge,
réspondit

Mortáles thálamos: ut se-
mel óbligat

Sese fida suo quem bene
déperit,

Ultró se Deus óbligat.
Purum ne máculent pectus

imáginés,
In se tota sui cōrporis im-
memor

Mens sese récipit; nil
óculi vident,

Surdís nil sonat áuribus.

Ægro vix sua sunt pábula
cōrpori:

Ardet mille modis ante
diem mori:

Quidquid mors rápiet,
jam sibi præcipit;

Unus sit Deus ómnia.
Fac, ó Chríste, tuæ Vírgi-
nis æmulos

Hæc nos ire tibi quã grá-
ditur viã;

Qui gens sancta sumus,
móribus íntegris

Fac soli tibi vívere.
Da te, summe Pater, tollere
láudibus:

Da te, Chríste, sequi,
láurea Virgínium:

Fac incensa tuis, Spíri-
tus, árdeant

Flammis frígida pēctora.
Amen.

†. Audi, filia; & vide,
& inclína aurem tuam:

R. Oblivíscere pópulú tuum,
& domum patris tui. Ps. 44.

Ad Magnificat. Ant. 8. G.

Complácuit Dómino in te:
& gaudébit super te Deus

tuus, allelúia. Is. 62.

Oratio ut infra ad Laudes.

[In Solemn. maj. & supra,
ad-Completorium, Ant. 2. A.

Ego dilecto meo; & ad me
convérsio ejus, allel. Cant. 6.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox dilecti mei
pulsantis: Aperi mihi, so-
ror mea, immaculáta mea,

allelúia. Cant. 7.]

AD NOCTURNUM.
Invít. Agnum quem se-
quuntur Virgines, * Vení-
te, adorémus, allel. Apoc. 14.

Ps. 94. Veníte. 2.

*Si sit Martyr,**Hymnus. S. V.*

Virginum robur, Deus,
atque custos;
Sexus imbellis médios per
enses,

Dum faves, quas non sú-
perat virili

Péctore mortes!

Pro tuis aris animósa Vir-
go

Molle dat pœnis lacerare
corpus:

Non suos sentit, memor,
ô! tuorum,

Christe, dolorum.

Non graves plagæ, váli-
di nec ictus

Integram possunt violare
mentem;

Quin sacri crescit magis ob-
stinátus

Ardor amoris.

Sponsa dilecto placitura
sponso,

Déspicit ruptum laniata cor-
pus:

Est suus truncis honor, &
venustus

Est sua membris.

Omnis à Recto fuit ille
splendor:

Christe, sic olim, cruce ten-
sus altá,

Obsequens Patri, láceros pla-
cébas

Hórridus artos.

Summa laus Patri, geni-
tóque Verbo,

Et tibi compar, utriusque
Nexus:

Fac tibi semper placeamus
uní

Móribus æquis,

Amen.

*Si non sit Martyr,**Hymnus. S. V.*

Celestis aula pánditur;
En Sponsus; omnes ob-
viæ

Exíte sponso vírgini,

Exíte, sponsæ Vírgines.

Hæc nuptiális est dies,

Quæ longa post súspíria

Dat omnibus, dat singulis

Jam plénius frui Deo.

Quæ casta vobis gáudia,

Quos afflet ignes, dicite:

Ab ore cujus purior

Torrens voluptas éssluit?

Hunc propter unum vísuít

Superba regum púrpura:

Dotata quæ sponso Deo,

Quid virgo terris ámbiat?

O virginales nuptiæ,

Per quas caro fit spíritus!

O dulce vinclum, júngitur

Quo mens Deo, menti Deus!

Da, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul da súrgere:

Terréna da contémnere;

Amare da coeléstia.

Sit laus Patri; laus Fílio,

Qui nos, triumphatá nece,

Ad altra secum dux vocat:

Compar tibi laus, Spíritus.

Amen.

Ans. 7. d. Cantábant quasi
cánticum novum ante se-
dem; vírgines enim sunt,
allelúia. *Apo. 14.*

V. Collaudáte cánticum, &
benedícite Dóminum; *R.* Da-
te nómini ejus magnificén-
tiam, & confitémini illi.

Cant. Eccli. 39.

R. j. O quam pulcra est
casta generatio cum clarítá-
te! * Immortális est memó-
ria.

ria illius; quoniam & apud Deum nota est, & apud homines, alleluia, alleluia. *Ps.* Religio munda apud Deum & Patrem hæc est, immaculatum se custodire ab hoc sæculo; * Immaculatus. *Sap.* 4. *Jas.* 1.

R. ij. Felix est sterilis; * Et incoquinata habebit fructum in respectu anime sanctorum, alleluia, alleluia. *Ps.* Deus reddet iis qui secundum patientiam boni operis, incorruptionem querunt, vitam æternam; * Et. *Sap.* 3. *Rom.* 2.

R. iij. Dabitur illi fors in templo Dei acceptissima; * Bonorum enim laborum gloriosus est fructus, & quæ non concidat radix sapientie, alleluia, alleluia. *Ps.* Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt; * Bonorum. Gloria Patri. * Bonorum. *Sap.* 3. *Matth.* 8. Te Deum.

Ps. *Sacerd.* Cantabo tibi, Dñe: *Ps.* Psallam, & intelligam in via immaculata. *Ps.* 100.

AD LAUDES.

Ant. Dilectus meus descendit in hortum suum ad arceolam aromatatum, ut lilia colligar, alleluia. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Inveni quem diligit anima mea: tenui eum, nec dimittam, alleluia. *Cant.* 3.

Ant. 2. D. Ego dilecto meo, & dilectus meus mihi, qui pacitur inter lilia, alleluia. *Cant.* 6.

Ant. 6. C. Dilectus meus ordinavit in me caritatem: falcite me floribus, stipate me malis, alleluia. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Sub umbra illius quem desideraveram, sedi; & fructus ejus dulcis gutturi meo, alleluia. *Cant.* 2.

Capitulum. *Sap.* 8.

Scivi quoniam aliter non possem esse continens, nisi Deus det; & hoc ipsum erat sapientie scire cujus esset hoc donum.

Si sit Martyr, Hymnus. S. V.

Quid sacram, Virgo, generosa Martyr, Ambiant frontem duplices coronæ?

Nempe non unam gemino reportas

Hoste triumphum.

Mollior fregit neque te voluptas;

Impotens flexit neque te tyrannus;

Tu graves pœnas, pariterque blandos

Vincis amores.

Liliis sponsus recubat, rosisque;

Tu tuo semper bene fida sponso,

Et rosas martyr, simul & dedisti

Lilia virgo.

Summa laus Patri, genitricique Verbo,

Et tibi compar, utriusque Nexus:

Fac tibi semper placeamus uni

Moribus æquis. Amen.

Ps. Hereditas immaculatorum in æternum exit:

Non confundentur in
tempore malo. *Ps.* 36.

Ad Benedictus. Ant. 5. C.
Factus est Dñs firmamen-
tum meum : liberavit me,
quia complacui ei : secundum
mundiciam manuum mearum
reddet mihi , alleluia.
2. Reg. 22.

Oratio.

Deus , qui inter cetera
potentiae tuae miracu-
la , etiam in sexu fragili vi-
ctoriam martyrii contulisti :
concede propitius , ut qui
beatae N. virginis & marty-
ris tuae natalitia colimus , per
ejus ad te exempla gradiamur ;
Per Dominum.

Alia Oratio.

Indulgentiam nobis , quaesumus , Domine , beata N. virgo & martyr imploret , quae tibi grata semper exiit , & merito castitatis , & tuae professione virtutis ; Per Dominum.

Si non sit Martyr ,

Hymnus. G. Ep. S.

Non vana dilectum grem-
gem
Pavere mundi gaudia ,
Nec pura fallax pectora
Imago lufit ſeculi.

Sed haec tuarum propria
Sunt , Christe , sponſarum
bona ,

Te ſemper & tecum tuis
In te potſſi gaudiis.

Castis vicissim tu tibi
In cordibus thoram struis ;
Interque flammis intimo
Amans quiescis in sinu.

Hic unus est sponſis amor ,
Unusque tecum ſpiritus ;

Beaque sponſus ſingular ,
In teque transformas , Deus.

Te deprecamur ſupplices ,
Noſtris ut addas ſenſibus ,
Nescire prorsus omnia
Corruptionis vulnera.

Sit laus Patri , laus Filio ;
Sit par tibi laus , Spiritus ,
Divina qui perennibus
Firmas ſigillis foedera.

Amen.

Sit tunc in te anima
mea : *R.* Quam multiplici-
ter tibi caro mea ! *Ps.* 62.

Ad Benedictus. Ant. 7. G.
Exultabit anima mea in Deo
meo ; quia induit me vesti-
mentis salutis , quasi spon-
sam ornata monilibus suis ,
alleluia. *Is.* 61.

Oratio.

Deus , qui habitaculum
tuum in corde pudico
constituisti : concede , ut qui
fidelis sponſae tuae N. puri-
tatem humili veneramur
obsequio , pie conversationis
sequamur exemplo ; Per.

Alia Oratio.

Omnipotens sempiternae
Deus , qui mundi con-
temptum te diligentibus inſpi-
raſti : da nobis , in feſtivi-
tate beatae N. virginis , ejus
interceſſione , terrena deſpi-
cere , & tibi ſoli firmiter
adhaerere ; Per.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Dilectus meus.

AD TERTIAM.

Ant. 5. 2. Inveni.

Capitulum. 1. Cor. 7.

De virginibus praecep-
tum Domini non ha-
beo ; consilium autem do-
b vi

samquam misericórdiam
consecrúms à Dómino, ut
sím fidélis.

R. br. Lætétur mons Sion: *
exultent filiz Judæ, * Alle-
lúia, allelúia. Lætétur.
Ps. Propter iudicia tua, *
Dómine, * Allelúia. Gló-
ria Patri. Lætétur. *Pf.* 47.

Ps. Audívit, & lætata est
Sion; *R.* Et exultavérunt
filiz Judæ. *Pf.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Ego.

Capitulum. 1. Cor. 7.

Mulier innupta, & vir-
go, cógitat quæ Dó-
mini sunt, ut sit sancta cór-
pore & spíritu: quæ autem
nupta est, cógitat quæ sunt
mundi, quómódò pláceat
viro.

R. br. Quid mihi est in
cælo? * & à te quid vólui su-
per terram? * Allelúia, alle-
lúia. Quid. *Ps.* Deus cordis
mei, * & pars mea Deus in
æternum, * Allelúia. Glória
Patri. Quid. *Pf.* 72.

Ps. Concupiscit, & déficit
ánima mea in átria Dómini:
R. Cor meum & caro mea
exultavérunt in Deum vi-
vum. *Pf.* 83.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Sub umbra.

Capitulum. 2. Cor. 11.

Amulor vos Dei æmula-
tione; despondi enim
vos uni viro virginem ca-
sam exhibére Christo.

R. br. Afferentur regi vir-
gines * in læticia & exulta-
tione, * Allelúia, allelúia.
Afferentur. *Ps.* Adducentur *

in templum regis, * Alle-
lúia. Glória Patri. Afferen-
tur.

Ps. Delectavérunt te filiz
regum *R.* In honóre tuo.
Pf. 44.

AD II. VESPERAS.

Ant. **V**irgines accipien-
tes lámpades suas,
exiérunt obviam sponso &
sponsæ, allelúia. *Matth.* 25.

Ant. 3. a. Prudentes acce-
pérunt óleum in vasis suis
cum lámpadibus, & ornave-
runt lámpades suas, allelúia.
Matth. 25.

Ant. 7. d. Médiá nocte
clamor factus est: Ecce spon-
sus venit, exite obviam ei,
allelúia. *Matth.* 25.

Ant. 2. D. Venit sponfus;
& quæ paratæ erant, intra-
vérunt cum eo ad nuptias,
allelúia. *Matth.* 25.

Ant. 1. D. Virgines se-
quuntur Agnum quocum-
que serit; sine mácula enim
sunt ante thronum Dei,
allelúia. *Apoc.* 14.

Capitulum. *Apoc.* 19.

Regnávit Dóminus Deus
noster omnipotens: ga-
udeámus, & exultémus, &
demus glóriam ei; quia ve-
nérunt nuptiæ Agni, & uxor
ejus præparávit se.

Si sit Martyr, Hymnus.
Festis læta sonent æthera
cántibus. *ut in primis Vesperis,* xxxj.

Ps. Confessio & pulcritu-
do in conspectu Dei:
R. Sanctimónia & magni-
ficéntia in sanctificatióne
ejus. *Pf.* 95.

Commune sanctarum Mulierum. xxxvij.

Ad Magnificat. Ant. 8. G.
Casta generatio in perpetuum coronata triumphat,
incoquinatorum certaminum premium vincens, alleluia. *Sep. 4.*

Oratio ut supra ad Laudes.

Si non sit Martyr,

Hymnus. Muret.

O Virgo, pectus cui sacrum,
Amoris expers improbi,
Intus suis ardoribus
Sanctus perussit Spiritus!
Non te voluptas dulcibus
Fallax venenis molliit,
Solas amantem persequi
Coelestis Agni nuptias.

Sic ille natus Virgine
Suo decore céperat,
Ut ejus ardens ignibus
Mundana cuncta témeres.
Beata cui nunc, coelitum

Inter canentium choros,
Coelo licet perennibus
Sponsi potfiri gaudiis.

Da, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul da surgere:
Terréna da contemnere;
Amare da coelestia.

Sit laus Patri; laus Filio;
Qui nos, triumphata nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spiritus.
Amen.

¶ Virgines laudent nomen Domini; & Quia exaltatum est nomen ejus solius, *Pf. 148.*

Ad Magnificat. Ant. 1. f.
In resurrectione neque nubent, neque nubentur; sed erunt sicut Angeli Dei in coelo, alleluia. *Matth. 22.*
Oratio ut supra ad Laudes.

COMMUNE SANCTARUM.

MULIERUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 6. F. **D**omine, qui habes
omnium scientiam, tu scis quod nunquam lætata sit ancilla tua nisi in te, Domine Deus, alleluia. *Esther. 14.*

Ant. 2. D. Ad te, Domine, oculos meos dirigo; quia mundam servavi animam meam ab omni concupiscentia, alleluia. *Tob. 3.*

Ant. 8. c. Nunquam cum ludéntibus misui me; neque cum his qui in levitate ambulant, participem me præbui, alleluia. *Tob. 3.*

Ant. 3. a. Domine Pater, omne desiderium averte à me; & animæ irreverenti & infructuæ ne tradas me, alleluia. *Eccl. 23.*

Ant. 5. C. Adjuva me ancillam tuam, nullum aliud auxilium habentem, nisi te, Domine, qui nosti quia odérin glóriam iniquorum, alleluia. *Esther 14.*

Capitulum. Ephes. 5.

Relinquet homo patrem & matrem suam, & adherébit uxóri suæ; & erunt duo in carne una. Sacramentum hoc magnum est; ego

xxviii Commune sanctarum Mulierum.

autem dico in Christo & in Ecclesia. Verumtamen & vos singuli unusquisque uxorem suam sicut seipsum diligat; uxor autem timeat virum suum.

R. Vixum, Domine, cum timore tuo, non cum libidine mea consensu suscipere: * Sit nomen tuum, Deus Israel, benedictum in secula, alleluia, alleluia. P. Non vocavit nos Deus in immunditiam, sed in sanctificationem: * Sit nomen. Gloria Patri. * Sit nomen. Tob. 3. 1. Thess. 4.

Hymnus. G. Ep. S.

AD nuptias Agni, Pater Matris & inuuptas vocat:

O te beatam, cui thorus Interque sponsas fors datur!

Lex nuptiarum, caritas;
Dos magna, paupertas, tibi,
Calcere fallaces opes,
Caduca corde spernere.

Te multus oblectat labor,
Fusæque jejunam preces:
Te poenitentem lacrymæ,
Te cura pauperum iuvat.

Quæcumque confixam sibi
Per probra sponsam, per
cruces

Trahit Magister; & sequi
Despecta gaudes, & pati.

Beata quæ sponso Deo
Castis adhæret vinculis:
Sic corpus unum possumus,
Sic unus esse spiritus.

Da, Christe, nos tecum
mori;
Tecum simul da surgere:
Terræna da contemnere;
Amare da cœlestia.

Sit laus Patri; laus Filio;
Qui nos, triumphatâ nece)
Ad astra secum dux vocas:
Compar tibi laus, Spiritus.
Amen.

Si sis Martyr, P. Factus
es spes mea, Domine:
R. Turris fortitudinis à
fide inimici. Ps. 60.

Ad Magnificat. Ant. 4. D.
Deus cœlorum, exaudi me
deprecantem, & de tua mi-
sericordia presumenterem; ut
gentes agnoscant quia tu es
Deus, & non est alius præ-
ter te, alleluia. Judith 9.

Oratio ut infra ad Laudes.

Si non sis Martyr, P. A-
verte oculos meos, ne vi-
deant vanitatem: R. In via
tua vivifica me. Ps. 118.

Ad Magnificat. Ant. 1. A.
Exultavit cor meum in Dô-
mino, & dilatatum est os
meum; quia lætata sum in
salutari tuo, allel. 1. Reg. 2.

Oratio ut infra ad Laudes.

[In Solemnibus-majoribus
& supra, ad Completorium,
Ant. 2. A. Gustavit, & vi-
dit quia bona est negotiatio
ejus: non extinguitur in
nocte lucerna ejus, alleluia.
Prov. 31.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. D. Indue te decore
sempiternæ gloriæ; Deus
enim ostendit splendorem
suum in te, allel. Bar. 5.]

AD NOCTURNUM.

Invit. Deum in quo spe-
rant sanctæ mulieres, * Ve-
nite, adoremus, alleluia.
1. Petr. 3.

Ps. 94. Venite. 2.

Commune sanctarum Mulierum. XXXIX

Hymnus. S. V.

A Deste, sanctæ Cónjuges ;
En illa fortis Fémína ,
Ornata quæ virtútibus
Inter triumphat Cœlites.

Blandos ut hostes vince-
ret ,

Hanc fortitúdo véstiit :
Ut prosit intuentibus ,
Cœlestis ornávit decor.

Non vana pompa séculi
Sensus fecellit , nec malis
Gliscens voluptas artibus
Virile pectus mólliit.

Non illa luxú véstium ,
Non crine torto splénduit :
Cultu nitens sed simplice ,
Puris placébat móribus.

Se sub serénis vultibus
Austéra virtus óculis :
Timet vidéri , ne suum ,
Dum prodit , amittat de-
cus.

Pascenda cœlesti cibo ,
Sacris studébat lîtteris :
Templo frequens , sed sédula
Redibat ad curam domûs.

Da , Christe , nos tecum
mori ,
Tecum simul da súrgere :
Terréna da contémnere ,
Amâre da cœléstia.

Sit laus Patri ; laus Fîlio ,
Qui nos , triumphatâ nece ,
Ad astra secum dux vocat :
Compar tibi laus , Spíritus.
Amen.

Ant. 8. G. Benedicta es à
Dómino ; scit enim omnis
pópulus mulierem te esse
virtútis , allelúia. *Ruth 3.*

✠ Benedicat te Dóminus
ex Sion ; *R.* Et vídeas bona
Jerúsalem omnibus diébus
vitæ tuæ. *Pf. 127.*

R. j. Multæ filiæ congre-
gavérunt divítias , tu super-
gressa es univerſas. * Fallax
grátia , & vana est pulcritú-
do : mulier timens Dómi-
num ipsa laudábitur , allelúia ,
allelúia. ✠ In incorruptibi-
litate modésti spíritûs , qui
est in conspectu Dei locu-
ples , sanctæ mulieres orná-
bant se. * Fallax. *Prov. 31.*
1. Petr. 3.

R. ij. Fecisti viriliter , &
confortatum est cor tuum , eo
quod castitatem amáveris ;
* Ideo & manus Dómini
confortávit te , & ideo eris
benedicta in æternum , alle-
lúia , allelúia. ✠ O mulier ,
magna est fides tua. * Ideo.
Judith 15. Matth. 15.

R. iij. Omnia quæ locúta es
vera sunt , & non est in ser-
mónibus tuis ulla reprehén-
sio : * Nunc ergo ✠ Ora pro
nobis , quóniam mulier san-
cta es , & timens Deum ,
allelúia , allelúia. ✠ Fides tua
te salvam fecit. * Nunc er-
go. Glória Patri. ✠ Ora.
Judith 8. Luc. 7.

✠ *Sacerd.* Glorificábo no-
men tuum in æternum ;
R. Quia misericórdia tua
magna est super me. *Pf. 85.*

A D L A U D E S.

Ant. 1. a. **S**icut sol oriens mun-
do in altíssimis Dei ;
sic mulieris bonæ spécies in
ornamentum domûs ejus , al-
lelúia. *Ecclesi. 26.*

Ant. 2. d. Mulier fortis
oblectat virum suum , & an-
nos vitæ illius in pace im-
plebit , allelúia. *Ecclesi. 26. d.*

M *Commune sanctissimi Mulierum.*

Ant. 3. c. Mulier sensata,
& tacita : non est immutatio
crudelitatis animae ; allelúia.
Eclési. 26.

Ant. 4. d. Os suum apé-
ruit sapientiae ; & lex cle-
mentiae in lingua ejus , al-
lelúia. *Prov. 31.*

Ant. 5. a. Non discedebat
de templo , jejuniis & ora-
tionibus serviens nocte ac
die , allelúia. *Luc. 2.*

Capitulum. 1. Petr. 3.

Mulieres subditae sint
viris suis ; ut & si qui
non credunt verbo , per mu-
lierum conversationem sine
verbo lucrifiant , confide-
rantes in timore castam con-
versationem vestram.

Hymnus. S. V.

Ardet Deo quae Fémina,
Latere frustra cogitat :
Quot indigos haec suble-
vat ,

Tot proditur praecónibus.

Prodesse quaerit omnibus ,
Curis honestis anxia ;
Patróna , custos virginum ,
Secunda mater orphanis.

Pannis latentem vilibus
Christum fovébat hóspi-
tem :

Quas dura subtraxit sibi
Opes refundit prodiga.

Pacem domi , pacem foris
Alto colit silentio :
Lites amat componere ,
Ut una mens sit omnibus.

Da , Christe , nos tecum
mori ;

Tecum simul da surgere :
Terréna da contemnere ;
Amare da coelestia.

Sis laus Patri ; laus Filio ,

Qui nos , triumpháre nece ;
Ad astra secum dux vocat :
Compar tibi laus , Spíritus.
Amen.

Si sit Martyr, 7. Adhaesit
ánima mea post te , Deus
meus : *R.* Me suscepit dex-
tera tua. *Pf. 62.*

Ad Benedictus. Ant. J.
Invocavi Dóminum Patrem
Dómini mei , ut non dere-
linquat me in die tribula-
tionis meae ; & exaudita est
oratio mea , allel. *Eclési. 51.*

Oratio.

Tribue , quaesumus , Dó-
mine , precibus nostris
cum exultatione proven-
tum ; ut beatæ N. cujus pas-
sionem recolimus , constán-
tiam imitemur ; Per Dómi-
num nostrum.

Alia Oratio.

Martyris tuæ N. nos ,
Dómine , confessio
sancta communiat , & fra-
gilitati nostrae contínuum
impetret subsidium ; Per
Dóminum nostrum.

Si non sit Martyr, 7. Hu-
miliábam ánimam meam ;
R. Et oratio mea in ánu-
meo convertetur. *Pf. 34.*

Ad Benedictus. Ant. 6. P.
Oratio humiliantis se nubes
penetrabit ; & non discedet
donec Altíssimus aspiciat ,
allelúia. *Eclési. 35.*

Oratio.

Tuorum corda fidéliam ,
Deus miserátor , illu-
stra ; & beatæ N. precibus
ac méritis , fac nos terréna
despicere , & amare coele-
stia ; Per Dóminum.

Commune sanctarum Mulierum.

111

Alia Oratio.

ESto, quæsumus, Dómine, intercedente beata N. propitius plebi tuæ; ut quæ tibi non placent respuentes, tuorum repleamur desiderio mandatorum; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum, &c.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Sicut sol.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Múlier fortis.

Capitulum. Ephes. 5.

Mulieres viris suis subditæ sint, sicut Dómino; quóniam vir caput est mulieris, sicut Christus caput est Ecclesiæ, ipse salvator corporis ejus.

R. br. Doce me facere voluntatem tuam, * quia Deus meus es tu, * Allelúia, allelúia. Doce me. *Ps.* Spíritus tuus bonus * deducet me, * Allelúia. Glória Patri. Doce me. *Ps.* 142.

Ps. Ab omni via mala prohibui pedes meos; *R.* Ut custodiám verba tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Múlier.

Capitulum. 1. Tim. 2.

Mulier in siléntio discat cum omni subjectione. Docere autem mulieri non permitto, neque dominári in virum, sed esse in siléntio.

R. br. Custodiám vias meas, * ut non delinquam in lingua mea, * Allelúia, allelúia. Custodiám. *Ps.* Pó sui orí meo * custodiám,

* Allelúia. Glória Patri. Custodiám, *Ps.* 38.

Ps. Apud me oráto Deo vitæ meæ: *R.* Dicam Deo, Susceptor meus es. *Ps.* 41.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Non discedébat.

Capitulum. 1. Tim. 2.

Volo orare mulieres in hábitu ornáto, cum verecúndia & sobrietate ornantes se, & non in tortis crínibus, aut auro, aut margaritis, vel veste pretiosá; sed quod decet mulieres, promittentes pietatem per ópera bona.

R. br. Expectávi Dóminum, * & intendit mihi, * Allelúia, allelúia. Expectávi. *Ps.* Et exaudivit * preces meas, * Allelúia. Glória Patri. Expectávi Dóminum. *Ps.* 39.

Ps. Veníte, & vidéte ópera Dei, *R.* Qui pónit animam meam ad vitam. *Ps.* 65.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. **I**n ancilla sua adimplévit Dóminus misericórdiam suam, allelúia. *Judith* 13.

Ant. 4. E. Erat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valde; nec erat qui loqueretur de illa verbum malum, allelúia. *Judith* 8.

Ant. 7. c. Considerávit sémitas domus suæ, & panem otiosá non comédit, allelúia, *Prov.* 31.

Ant. 1. D. Fílios educávit, hospítio recépit, sanctorum pedes lavit, tribus

211] *Commune sanctarum Mulierum.*

lationem patientibus subministravit, omne opus bonum subsecuta est, allelúia.
1. *Tim.* 5.

Ant. 6. F. Surrexerunt filii ejus, & beatissimam predicaverunt: vir ejus, & laudavit eam, allel. *Prov.* 31.

Capitulum. 1. *Tim.* 2.

Mulier salvabitur per filiorum generationem, si permanserit in fide, & dilectione, & sanctificatione tum sobrietate.

Hymnus. S. V.

O Jam beata, quæ suo Tandem soluta corpore,
Vincis perenniõribus
Uni Deo conjungitur!

Per quos gradus cælum petit,

Hæc ire vos omnes docet,
Junctæ jugali vinculo,
Et vos solutæ conjuges.

Insignis & nos Fæminæ
Sequi decet vestigia,
Magnum vel ipsi quæ fuit
Virtutis exemplum viris.

Quæis arsit illa, fac, Deus,
Flagremus & nos ignibus;
Eoque, quo te vis coli,
Amore fac mens te colat.

Da, Christe, nos tecum
mori;

Tecum simul da surgere:
Terræna da contemnere;
Amare da cœlestia.

Sit laus Patri; laus Filio,
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spîritus.
Amen.

Si sit Martyr, ꝑ. Videant
qui odérunt me, & confua-

dantur, ꝑ. Quoniam tu, Dômine, adjuvisti me. *Pf.* 85.

Ad Magnificat. *Ant.* 3. a.
Constitébtor nòmini tuo, Dômine, quoniam adjutor & protector factus es mihi, & liberaisti corpus meum à perditione, allelúia. *Ecclesi.* 51.

Oratio.

Tribue, quæsumus, Dômine, precibus nostris cum exultatione proventum; ut beatæ N. cujus passionem recolimus, constantiam imitemur; Per.

Alia Oratio.

Martyris tuæ N. nos, Dômine, confessio sancta communiat, & fragilitati nostræ continuum impetret subsidium; Per.

Si non sit Martyr, ꝑ. Anima mea Dômino vivet; ꝑ. Et semen meum serviet ipsi. *Pf.* 21.

Ad Magnificat. *Ant.* 5. C.
Fortitudo & decor indumentum ejus: date ei de fructu manuum suarum; & laudent eam in portis opera ejus, allelúia. *Prov.* 31.

Oratio.

Tuorum corda fidélium, Deus miserator, illastra; & beatæ N. precibus ac méritis, fac nos terræna despîcere, & amare cœlestia; Per.

Alia Oratio.

Esto, quæsumus, Dômine, intercedente beatâ N. propitius plebi tuæ; ut quæ tibi non placent repuentes, tuorum repleamur desiderio mandatorum; Per.

IN FESTO DEDICATIONIS ECCLESIAE.

SOLEMNE-MAJVS.

IN I. VESPERIS.

Psalms de Feria.

Ant. **C**Ernitis quòd Dóminus Deus vester vobiscum sit : præbete igitur corda vestra , ut quæratís Dóminum ; & contúrgite , & ædificáte sanctuárium Dño , allel. 1. *Par.* 22.

Ant. 7. d. Domus quam ædificári volo Dómino , talis esse debet , ut in cunctis regionibus nominétur : præparábo ergo ei necessaria , allelúia. 1. *Par.* 22.

Ant. 5. C. Magnus est Deus noster super omnes deos : quis ergo póterit prævalére ut ædificet dignam Deo domum ? allel. 2. *Par.* 2.

Ant. 6. C. Si cælum & cœli cœlorum cápere eum néqueunt , quantus ego sum , ut possim ædificáre ei domum ? allelúia. 2. *Par.* 2.

Ant. 3. a. Dóminus Deus cœli ipse præcepit mihi ut ædificárem ei domum , allelúia. 1. *Esdr.* 1.

Capitulum. Agg. 1.

HÆc dicit Dóminus Exercituum : Pónite corda vestra super vias vestras : ascéndite in montem , portáte ligna , & ædificáte domum ; & acceptábi-

lis mihi erit , & glorificábor , dicit Dóminus.

R. Cuncta , Dómine , quæ in cœlo sunt & in terra , tua sunt ; & quæ de manu tua accépimus , dédimus tibi :

* Dómine Deus noster , † Omnis hæc cópia quam parávimus ut ædificarétur domus nómini sancto tuo , de manu tua est , allelúia , allelúia. ‡. Quis prior Dómino dedit , & retribuétur ei ? ex ipso sunt ómnia : ipsi glória in sécula. * Dómine. Glória. † Omnis. 1. *Par.* 29. *Rom.* 11.

Hymnus.

URbs Jerúsalem beáta ,
Dicta pacis vítio ,
Quæ constrúitur in cœlis
Vivis ex lapídibus ,
Et ovantùm coronáta
Angelórum ágmine.

Nova , véniens è cœlo
Nuptiáli thálamo ,
Præparáta ut sponsáta
Copulétur Dómino :
Platæ & muri ejus
Ex auro puríssimo.

Portæ nitent margaritis ,
Adytis paténtibus ;
Et virtute meritórum
Illuc introducitur
Omnis qui ob Christi nomen
Hic in mundo prémitur.

Túñsionibus , pressúrís :

Expoliti lapides
Suis coaptantur locis
Per manus Artificis:
Disponuntur permansuri
Sacris ædificiis.

Sit perennis laus Parenti,
Sit pereunhis Filio:
Laus tibi qui nectis ambos,
Sit perennis, Spiritus,
Christina cuius nos inun-

gens
Viva templa consecrat.
Amen.

†. Fundatur exultatione
universæ terræ mons Sion:
Deus in domibus ejus
cognoscetur. *Pf. 47.*

Ad Magnificat. Ant. 4. D.
Domus mea edificabitur in
Jerusalem; & consolabitur
adhuc Dominus Sion, &
eliget adhuc Jerusalem, al-
leluia. *Zach. 1.*

Oratio.

DEus, qui sacrandorum
tibi auctor es mune-
rum, populis tuis in Dedi-
catione loci hujus adesse di-
gnare ut qui hunc in hono-
rem tui nominis condide-
runt, protectorem te habere
in omnibus mereantur; Per.
AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 6. F. Sint oculi tui
aperti super domum hanc
nocte ac die, Domine, ut
exaudias deprecationem po-
puli tui, alleluia. *3. Reg. 8.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Implēbo domum
istam gloriā, & in loco isto
dabo pacem, allel. *Agg. 2.*

AD NOCTURNUM.

Invit. Dominum in tem-

plo sancto suo, * Venite,
adorēmus, allel. *Habac. 2.*

Pf. 94. Venite. 2.

Hymnus.

Angularis fundamentum
Lapis Christus missus est,
Qui parietum compage
In utroque nectitur,
Quem Sion sancta suscepit,
In quo credens permanet.

Omnis illa Deo sacra

Et dilecta civitas,
Plena modulis, in laude,
Et canore júbilo,
Trinum Deum unicumque
Cum fervore prædicat.

Hoc in templo, summe
Deus,

Exoratus adveni,
Et clementi bonitate
Precum vota suscipe:
Largam benedictionem
Hic infunde jūgiter.

Hic promereantur omnes

Petita acquirere,
Et adepta possidere
Cum Sanctis perenniter,
Paradissum introire
Translati in requiem.

Sit perennis laus Parenti,
Sit perennis Filio:
Laus tibi qui nectis ambos,
Sit perennis, Spiritus,
Christina cuius nos inungens
Viva templa consecrat.

Amen.

In Pf. Te decet. 68.

Ant. 1. g. Salomoni subje-
cit Deus omnes hostes, ut
cōderet domum in nomi-
ne suo, & pararet sanctita-
tem in sempiternum, alle-
luia. *Eccli. 47.*

In Pf. Quam dilecta. 87.

Ant. 2. D. Dedicāvis do-

In feſto Dedicacionis.

xlv

um Dei rex, & univerſus
pſulus; Sacerdotes autem
abant & Levitæ in organi-
minum Dómini, ad lau-
andum Dóminum, alle-
ia. 2. *Par.* 7.

In Pſ. Fundamenta. 122.

ſr. 6. F. Sicut Móyſes orá-
it ad Dóminum, & deſ-
cendit ignis de cælo; ſic &
ſolomon orávit, & deſcen-
t ignis de cælo, & con-
mpſit holocauſtum, alle-
ia. 2. *Mach.* 2.

¶ Sanctificávit tabernácu-
m ſuum Altíſſimus: ¶ Deus
médio ejus. *Pſ.* 45.

De libro ſecundo Paralipomenon.

Leſſio j. Cap. 7.

Um compleſſet Sáló-
mon fundens preces,
ignis deſcendit de cœ-
, & devorávit holocauſta
víctimas: & majeſtas Dó-
ni implévit domum; nec
cerant ſacerdotes ingredi
nplum Dómini, eò quòd
pleſſet majeſtas Dómini
nplum Dómini. Sed &
nes filii Iſrael vidébant
cendentem ignem, &
riam Dómini ſuper do-
m: & corruentes proni
terram ſuper pavimen-
i ſtratum lápide, adora-
unt & laudáverunt Dó-
um: Quóniam bonus,
niam in ſéculum miſe-
rdia ejus. Rex autem &
is pópulus immolábant
imas coram Dómino.
ſtávit igitur rex Sáló-
i hoſtias, hominum viginti-
míllia, aſinum centum

viginti míllia: & dedicávit
domum Dei rex, & univer-
ſus pópulus. Sacerdotes au-
tem ſtabant in officiis ſuis: &
Levitæ in organiſ carminum
Dómini, quæ fecit David rex
ad laudandum Dñm: Quó-
niam in æternum miſericór-
dia ejus; hymnos David ca-
nentes per manus ſuas. Por-
rò Sacerdotes canébant tubis
ante eos, cunſque Iſrael
ſtabat. Sanctificávit quoque
Sálonon médium átrii ante
templum Dómini: obtúle-
rat enim ibi holocauſta &
ádpes pacificórum; quia al-
täre æneum quod fécerat,
non póterat ſuſtinére holo-
cauſta & ſacrificia & ádpes,
Fecit ergo Sálonon ſolem-
nitatem in tẽpore illo ſep-
tem diébus; & omnis Iſrael
cum eo, eccléſia magna
valde, ab intróitu Emath
uſque ad torrentem Ægypti.
Fecitque die oſtávo colle-
ſtam, eò quòd dedicáſſet
altäre ſeptem diébus, & ſo-
lemnitatem celebráſſet dié-
bus ſeptem.

¶ Non manſi in domo
uſque ad diem hanc, dicis
Dóminus; ſed fui ſemper in
tentório manens cum omni
Iſrael: * Nunc igitur dedi
locum pópulo meo; plantá-
bitur, & ultra non commo-
vébitur, allel. allel. ¶ Ta-
bernáculum teſtimónii fuit
cum patribus in deſerto uſ-
que in diébus David; Sá-
lonon autem edificávit
domum: * Nunc igitur,
1. Paral. 17. 48. 7.

Sermo sancti Bernardi
Abbatis.

Serm. I. de Dedic.

Leſſio ij.

FESTIVITAS hodierna, fratres, tantò nobis debet esse devotior, quanto familiarior est. Nam ceteras quidem Sanctorum solemnitates cum Ecclesiis aliis habemus communes: hæc vero sic nobis est propria, ut necesse sit, vel à nobis eam, vel à nemine celebrari. Nostra est, quia de Ecclesia nostra: magis autem nostra, quia de nobis ipsis. Miramini forsitan, & erubescitis celebrari festa de vobis. Sed quid lapides isti potuerunt sanctitatis habere, ut eorum solennia celebremus? Habent utique sanctitatem, sed propter corpora vestra. An verò corpora vestra sancta esse quis dubitet, quæ templum sancti Spiritus sunt; ut sciat unusquisque vas suum possidere in sanctificatione? Itaque sanctæ sunt animæ propter inhabitantem Spiritum Dei in vobis: sancta sunt corpora propter animas: sancta est propter corpora domus. Quando domus ista per manus Pontificum dedicata est Dño, propter nos sine dubio factum est. In nobis proinde spiritualiter impleri necesse est quæ in paucis visibilibus præcesserunt. Et si vultis scire, hæc utique sunt, aspersio, inscriptio, inunctio, illuminatio, benedictio: hæc utri-

que in hac visibili domo fecere Pontifices; hæc & Christus assistens Pontifex futurorum bonorum invisibiliter quotidie operatur in nobis. Aspergit nos hyssopo, ut mundemur, lavemur, dealbemur: lavat nos in confessione, lavat nos lacrymarum imbre, lavat sudore poenitentiae; magis autem lavat nos aqua illa pretiosa quæ de fonte pietatis, id est ab ejus latere, emanavit. Non solum autem, sed inscribit digito Dei in quo eiciebat dæmonia, haud dubium quin in Spiritu sancto. Inscribit, inquam, legem suam non in lapide, sed in tabulis cordis carnalibus, propheticam implens promissionem, quæ se pollicitus est ablaturum cor lapideum, & carneum cor esse daturum, id est, non durum, non obstinatum, non Judæicum; sed pium, sed mansuetum, sed tractabile, sed devotum.

¶ Mōyses tabernaculum & omnia vasa ministerii aspersit; & omnia in sanguine secundum legem mundantur: * Necesse est ergo exemplaria quidem cœlestium his mundari; ipsa autem cœlestia melioribus hostiis, quam istis, alleluia, allel. ¶ Tullit Mōyses unctionis oleum quo linitur tabernaculum cum omni suppellectili sua: obtulit & vitulum pro peccato. * Necesse est ergo, *Hebr. 9, Levit. 8,*

lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio iij. Cap. 21.

IN illo tempore; Cum intrasset Iesus Ierosolymam, commota est universa civitas, dicens: Quis est hic? Pópuli autem dicebant: Hic est Iesus Prophéta à Nazareth Galilææ. Et intravit Iesus in templum Dei. Et reliqua.

Homilia sancti Basilii

Episcopi.

In Ps. 28. Edit. Ben. 1721.

Necessaria est adoratio, non ea quæ sit extra Ecclesiâ, sed quæ in ipsa Dei aula perficitur. Ne mihi privatas aulas aut ecclesiâ excogitetis. Una est aula sancta Dei. Synagoga Judæorum prius aula erat: sed post admissum in Christum peccatum, facta est habitatio eorum deserta. Quapropter & Dóminus: Et alias oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili. Cum autem loquatur de iis qui ex Géntibus ad salutem præordinati sunt, aulam propriam præter Judæorum aulam ostendit. Non igitur extra hanc aulam adorare oportet, sed intra ipsam; ne quis extra ipsam constitutus, aut ab iis qui extra illam sunt, attractus, in aula Dómini esse désinat. Interfunt enim multi in hábitu quidem precationis; nec sunt tamen in aula, ob mentis evagationem, & animi eorum aberrationem, ex vapis ac in-

stibus curis nascentem. Qui ventrem, aut glóriam, aut argentum, aut quidvis aliud quod reliquis omnibus pluris æstimat, deum fecerit, is neque adorât Dóminum, neque in aula sancta est, etiamsi videatur esse dignus qui ad sensibiles conventus admittatur.

R. Exaltáte Dóminum Deum nostrum, & adoráte scabellum pedum ejus, quoniam sanctum est: adoráte in monte sancto ejus; * Quoniam sanctus Dóminus Deus noster, alleluia, alleluia.

V. Veri adoratores adorabunt Patrem in Spiritu & veritate; nam & Pater tales quærit qui adorant eum; * Quoniam. Glória. * Quoniam. *Ps. 98. Joan. 4.*

[*Si Dominica fuerit, omittat LECTIO IJ. de Sermonibus sancti Bernardi, ejus loco dicitur LECTIO de Evangelio & Homilia Dedicationis; & IJ. LECTIO erit de Evangelio & Homilia Dominica occurrentis, cujus sit præterea Commem. in utrisque Vesperis & Laudibus.]*

Te Deum.

V. Sacerd. Cantáte Dómino canticum novum:

R. Laus ejus in ecclesiâ sanctorum. *Ps. 149.*

A D L A U D E S,

Psalmi de Dominica.

Ans. **D**omus Dei est Ecclesiâ Dei vivi, columna & firmamentum veritatis, allel. 1. *Tim. 3.*

Ans. 4. E. Christi domus sumus nos, si fiduciam

xlvii)

In feſto Dedicacionis.

& glóriam ſpei uſque ad finem, firmam retineamus, alleluia. *Hebr. 3.*

Ant. 8. c. Ad Dóminum accedentes, lápidem vivum & electum, & ipſi tamquam lápidēs vivi ſuperedificámini, domus ſpirituális, alleluia. *1. Petr. 2.*

Ans. 5. a. Omnis edificatio.

Loco Cantici Benedicite. dicitur ſequens.

Canticum. Tob. 13.

Jerúſalem civitas Dei, luce ſpléndidá fulgébis, * & omnes fines terræ adorábunt te.

Natiónes ex longinquo ad te vénient : & múnera deferentes adorábunt in te Dóminum, * & terram tuam in ſanctificatióem habébunt ;

Nomen enim magnum * invocábunt in te.

Maledicti erunt qui contempſerint te ; & condemnati erunt omnes qui blaſphemáverint te ; * benedictiſque erunt qui edificáverint te.

Tu autem lætaberis in filiis tuis, * quóniam omnes benedicentur & congregabuntur ad Dóminum.

Beati omnes qui diligunt te, * & qui gaudent ſuper pace tua,

Anima mea, benedic Dóminum, * quóniam liberávit Jerúſalem civitatem ſuam à cunctis tribulatióibus ejus Dóminus Deus noſter,

Beatus ero ſi fuerint reliquie ſemini mei * ad vi-

dendam claritatem Jerúſalé.

Portæ Jerúſalem ex ſaphíro & ſmaragdo edificabuntur ; * & ex lápide pretioſo omnis circúitus murorum ejus.

Ex lápide cándido & mardo omnes plateæ ejus ſternentur : * & per vicos ejus Alleluia cantábitur.

Benedictus Dóminus qui exaltávit eam ; * & ſit regnum ejus in ſécula ſeculorum ſuper eam. Amen.

Gloria Patri.

Ans. Omnis edificatio conſtructa in Chriſto Jeſu, creſcit in templum ſanctum in Dómino ; in quo & vos coedificámini in habitaculum Dei in ſpiritu, alleluia. *Eph. 2.*

Ans. 1. a. Dei edificatio eſtis, fundamentum póſui : unusquiſque vídeat quomodo ſuperedificet ; fundamentum enim eſt Chriſtus Jeſus, alleluia. *1. Cor. 3.*

Capitulum. 1. Cor. 6.

An nescitis quónia membra veſtra templum ſunt Spíritus ſancti qui in vobis eſt, quem habétis à Deo, & non eſtis veſtri ? Empti enim eſtis pretio magno : glorificáte & portáte Deum in corpore veſtro.

Hymnus. Guicti.

Patris æterni Sóboles coræva,
Dum tuæ ſacros pia plebs honóres
Ædis inſtaurat, Deus almae,
noſtris

Annoe votis.

Hic

Hic ſacri fontis latices ab
ortu

Inditi purgant maculam re-
ctis :

Hic & inſuſam nova men-
bra Chriſto

Chriſma coaptat.

Hic ſuſ pascit populos fidé-
les

Carne , qui mundi ſcelus
omne tollit

Agnus , & ſuſ pretium
crucis

Ipſe propinat.

Hic ſalus agris animis pa-
ratur :

Hic reos iudex facilis rela-
xat

Atque lethaleſ rediviva
pellit

Gratia culpam.

Cujus in celo thronus eſt
perennis,

Incolit parvam Deus altus
eodem :

Hic adorator ſibi quiſque
ſedem

Præparat aſtris.

Nullus hanc turbe quatit ,
inſentis

Nulla vis nimbi ; rapideſve
ſuctus :

Cedit hanc contra ſaror in-
ſerorum

Iritus omnis.

Laus Deo , virtus , honor ,
& poteſtas

Una ſit Patri , pariſque
Proli :

Par ſit amborum tibi nexus
omni,

Spiritus , ævo. Amen.

¶ Domum tuam decet
ſanctitudo , Dómine , &c. In
longitudinem diſcr̃i. Pf. 92.

Pari Verno. Bleſ.

Ad Benediſtus. Ant. 7. a.

Domus tua , Dómine , in
ſanctificatióne tua permá-
neat ; & omnes gentes
agnoscant quia tu es Deus ,
& non eſt álius præter te ,
alleluia. Judith 9.

[Ipſo die Dedicacionis , &
per Octavam , Oratio.

DEus , qui inviſibilitex
omnia contémnes , & ta-
men pro ſalute géneris hu-
máni ſigna tuæ poténtiæ vi-
ſibilitex oſtendis : Templum
hoc poténtiæ tuæ inhabita-
tiónis illuſtra ; & concéde
ut omnes qui hac depreca-
turi convéniant , ex qua-
cumque tribulatióne ad te
clamáverint , conſolatiónis
tuæ beneficia conſequantur ;
Per Dóminum.]

In Anniverſario Dedicaci-
onis , & per Octavam ,
Oratio.

DEus , qui nobis per ſín-
gulos annos huius ſan-
cti Templi tui conſecratiónis
réparas diem , & ſacris ſem-
per myſtériis repræſentas in-
cólumes : exaudi preces pó-
puli tui , & præſta ut quiſ-
quis hoc Templum beneficia
petiturus ingreditur , cuncta
ſe impetraſſe lætetur ; Per
Dóminum noſtrum Jeſum
Chriſtum Fílium tuum.

AD PRIMAM.

Pſalmi de Dominica ; & ſe-
ad alias Horas.

Ant. 3. a. Domus Dei.

In R. br. ¶ Qui magní-
ficas in nobis * locum tuum
& templum , * Alleluia.
2. Matb. 3.

C A N O N.

Ex Concilio Colonienſi
primo.

Anno 1536. Part. 9.

C. 13.

Signat Templi Dedicatio
tam fidelis animæ, quam
Ecclesiæ cum Christo des-
ponſationem. Quamobrem,
nisi omnia quæ in hujus-
cemodi consecratione exte-
rius aguntur, in nobis spi-
ritualiter impleantur, pa-
rum hinc fructus nobis ac-
cesserit.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Christi domus.

Capitulum. Hebr. 10.

Habentes, fratres, fidi-
ciam in introitu san-
ctorum in sanguine Christi,
quam initiavit nobis viam
novam & viventem per
velamen, (id est, carnem
suam) & sacerdotem ma-
gnum super domum Dei ;
accedamus cum vero corde
in plenitudine fidei.

Re. br. In multitudine mi-
sericordiæ tuæ * introibo in
domum tuam, * Alleluia,

V. Adorabo ad templum
sanctum tuum * in timore
tuo, * Alleluia. Glória Pa-
tri. In multitudine. *Pf.* 5.

V. Introibo in domum
tuam in holocaustis : *Re.* Red-
dam tibi vota mea, *Pf.* 65.

AD SEXTAM,

Ant. 8. c. Ad Dñm.

Capitulum. Apoc. 3.

Qui vicerit, faciam il-
lum columnam in tem-
plo Dei mei, & super non

egredietur amplius : & Scri-
bam super eum nomen Dei
mei, & nomen civitatis Dei
mei novæ Jerusalem, quæ
descendit de coelo à Deo
meo, & nomen meum no-
vum.

Re. br. Beatus * quem ele-
gisti & assumpsisti, * Alle-
luia, alleluia. Beatus. *V.* In-
habitabit * in ætatis tuis,
* Alleluia, alleluia. Glória
Patri. Beatus * quem elegi-
sti. *Pf.* 64.

V. Beati qui habitant in
domo tua, Dñm : *Re.* In
secula seculorum laudabunt
te. *Pf.* 83.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Dei.

Capitulum. 2. Cor. 5.

Scimus quoniam si ter-
restris domus nostra ha-
jus habitationis dissolvatur,
quod ædificationem ex Deo
habemus, domum non ma-
nufactam, æternam in coelis.
Nam & in hoc ingemſci-
mus, habitationem nostram
quæ de coelo est, superiorem
cupientes.

Re. br. Replebimur * in
bonis domus tuæ, * Alle-
luia, alleluia. Replebimur,
V. Sanctum est templum
tuum, * mirabile in equi-
tate, * Alleluia, alleluia,
Glória Patri. Replebimur *
in bonis domus tuæ, &c,
Pf. 64.

V. Quam dilecta taber-
nacula tua, Dñm virtū-
rum ! *Re.* Concupiscit. & de-
ſcit anima mea in ætate Dñi
mini, *Pf.* 83.

AD II. VESPERAS.

Hymnus. B.

In Ps. Latus sum. 19.

Ant. **U**Nus de septem
4. B. Angelis sustulit
me in spiritu, & ostendit
mihi civitatem sanctam Je-
rusalem descendentem de
celo a Deo, allel. *Apo.* 21.

In Ps. Nisi Dominus. 75.

Ant. 8. G. Erat structura
muri ejus ex lapide jaspido;
ipsa vero Civitas astrum
mundum, simile vitro mun-
do, alleluia. *Apo.* 21.

In Ps. Memento. cum sua
divisione, 124. **Ant.** 1. D.
Templum non vidi in ea;
Dominus enim Deus om-
nipotens templum illius est,
& Agnus, allel. *Apo.* 21.

In Ps. Super flumina. 44.

Ant. 3. a. Civitas non eger
sole neque luna, ut luceant
in ea; nam claritas Dei illu-
minavit eam, & lucerna
ejus est Agnus, all. *Apo.* 21.

In Ps. Lauda, Jerusalem. 85.

Ant. 6. F. Non intrabit in
eam aliquod coinquinatum,
ut abominationem faciens
& mendacium, nisi qui
cripti sunt in libro vite
agni, alleluia. *Apo.* 21.

Capitulum. Ps. 33.

Respice Sion civitatem
solemnitatis nostre:
culi tui videbunt Jerusalem,
abitationem opulentam,
abernaculum quod nequa-
quam transferri poterit: nec
uferentur clavi ejus in sem-
iternum, & omnes funcu-
ejus non rumpentur; quia
plummodò ibi magnificus
est Dominus noster.

Ecce sedes hic Tonantis,
Ecce cœli janua:

Hic sacerdos, ara, tem-
plum,

Hic Deus sit hostia:
Incruenta morte jugis
Hic amor litat Deum.

Qualis ara, quanta sedes
Ipsius capax Dei!
Quem nec universa terra,
Omne nec cœlum capit,
Orbe parvo se coarctans
Hic latere sustinet.

Quam libenter hic pudicus
Infesit se cordibus!
Hic amantis rota Christi
Exerit se caritas:
Hic Pater caros sedere
Gessit inter filios.

Hinc facesse quem profusa
Polluit contagio.
Neu sacrum transire limen
Inquinatus audeas:
Ultor astat cum flagellis
Duniens fontes Deus.

Sit perennis laus Parenti,
Sit perennis Filio:
Laus tibi qui necis ambos
Sit perennis, Spiritus,
Chrisma cujus nos inun-
gons

Viva templa consecrat.

Amen.

† Gloriosa dicta sunt de
te, civitas Dei: sicut læ-
tantium omnium habitatio
est in te. *Ps.* 86.

Ad Magnificat. **Ant.** 5. G.
Gressus rectos facite pedibus
vestris; accessistis enim ad
civitatem Dei viventis Je-
rusalem coelestem: itaque
regnum immobile suscipien-
tes, serviamus Deo cum me-

liij   *Intra Octavam Dedicationis.*

ru & reverentia, alleluia.

Hobr. 12.

Oratio, ut supra ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica. Cetera ut heri.

¶ De Dominica (si qua occurrat intra Octavam Dedicationis) sit Officium ut in Psalterio, cum commem. Octava in usisque Vesp. & Laudibus.]

DIEBUS

INTRA OCTAVAM

Dedicationis Ecclesiae.

Omnia ut in die, xlv. exceptis qua sequuntur.

Psalmi de Feria.

AD NOCTURNUM.

Leitio i. de Scriptura occurr. de tribus una: ij & iij. ut habentur infra pro qualibet die.

AD LAUDES.

Ant. sola, Omnis ædificatio, quarta de Laudibus diei.

Canticum, Jerusalem. xlvij.

AD VESPERAS.

Ant. sola, Unus de septem, prima ex Vesperis diei.

SECUNDA DIE.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Serm. 336. in Dedic. Tom. 3.

Leitio ij.

Celebritas hujus congregationis, dedicatio est domus orationis. Domus ergo nostrarum orationum, ista; domus autem Dei, nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc seculo ædificamur, ut in fine seculi dedicemur. Ædificium, imò dedicatio habet laborem; dedicatio, exultationem. Quod hic fiebat, quando ista lux-

gebant; hoc fit modò, cum congregantur credentes in Christum. Credendo enim, quasi de sylvis & montibus ligna & lapides præcidentur. Cum verò catechizantur, baptizantur, formantur; tanquam inter manus fabricorum & opificum dolantur, collineantur, complanantur. Verumtamen dum Domini non faciant, nisi quando caritate compaginantur.

Leitio iij.

Ligna ista & lapides, si non sibi certo ordine cohererent, si non se pacifice innecterent, si non se invicem, coherendo sibi, quodammodò amarent; nemo hac intraret. Denique quando vides in aliqua fabrica lapides & ligna bene sibi coherere, securus intras, ruinam non times. Volens ergo Dominus Christus intrare, & in nobis habitare, tanquam ædificando dicebat: Mandatum novum do vobis, ut vos invicem diligatis, Mandatum, inquit, novum do vobis; veteres enim eratis, domum mihi nondum faciebatis, in vestra ruina jacebatis. Ergo ut erumini à vestra ruinae vetustate, vos invicem amate.

TERTIA DIE.

De Sermone sancti Augustini Episcopi.

Unde supra. Leitio ij.

Dum novam constructionem sanctæ hujus Ecclesiæ libenter attendimus,

quam divīno nōmini hōdie
 ledicāmus ; invenimus ā
 vobis debēri, & Deo nostro
 nāximam laudem, & san-
 ctitāti vestræ cōgruam de
 livinæ domūs ædificatiōne
 ermōnem. Tunc autem ser-
 no noster cōgruus erit, si
 n' se āliquid ædificatiōnis
 ābeat, quod utilitatī ani-
 nārū vestrarū, Deo
 ros intērius ædificante, pro-
 ficiat. Quod hic factum cor-
 porāliter vidēmus in parietē-
 bus, spiritaliter fiat in
 nētibus : & quod hic per-
 fectum cernimus in lapidi-
 bus & lignis, hoc, ædifican-
 te grātiā Dei, perficiatur in
 corpōribus vestris.

Leſſio iij.

Pripcipāliter ergo grātiās
 agāmus Dōmino Deo
 nostro, ā quo est omne da-
 um optimum, & omne do-
 um perfectum : & ejus bo-
 nitatem totā cordis alacri-
 āte laudēmus ; quōniam ad
 onstruendam istam domum
 oratiōnis, fidēlium suōrum
 ristitāvit ānimum, excitāvit
 effectum, surrogāvit auxi-
 ium, inspirāvit necdum
 volēntibus ut vellent, adjū-
 vit bonæ voluntātis conātus
 ut facerent : ac per hoc Deus
 qui operātur in suis & velle
 & perficere pro bona vo-
 untātē, hæc omnia ipse coe-
 nit, ipse perfecit. Et quia
 ſpera bona in conspectu suo
 nunquam esse permittit inā-
 nia ; fidēlibus suis, quibus
 operāntibus præbuit virtū-
 is suæ favōrem, tribuet

condignam pro tantā ope-
 ratione mercedem. Adhuc
 ampliūs agendæ sunt grātiæ
 Deo nostro : hanc enim Ec-
 clēsiā quam fecit nōmini
 suo cōstrui, fecit etiā
 sanctorū Mārtirū Reli-
 quīs ampliūs honorāri.

QUARTA DIE.

De Sermōne sancti Augustini
 Episcopi.

*Serm. 337. de Dedicatione
 Ecclesie. C. 1.*

Leſſio ij.

Bona ōpera fidēlium de
 sua temporalī terrenā
 que substantia, cū in the-
 sauris cōlētibus recondun-
 tur; fides hoc videt, quæ pie-
 tātis ōculum habet in corde.
 Unde & ista ædificia quæ
 congregandis religiōis coe-
 ribus extruuntur, cū ōculo
 carnis inspēxerit, laudat in-
 tērius quod cernit extērius ;
 & visibili accipit lūmine, ad
 quod gāudeat invisibili veri-
 tātē. Neque enim occupāta
 est fides inspēcere quā pul-
 cra sint membra huius habi-
 tatiōnis, sed de quanta inte-
 riōris hōminis pulcritūdine
 procēdant hæc ōpera dile-
 ctiōnis.

Leſſio iij.

Retrībuet ergo Dōminus
 fidēlibus suis, tam piē,
 tam hilāriter, tam devōtē
 ista operāntibus ; ut eos
 quoque ipsos in suæ fabricæ
 constructiōne compōnat,
 quō currunt lapides vivi,
 fide formāti, spe solidāti,
 caritate compacti, ubi sū-
 piens ille architectus Apō-

Solus fundamentum posuit Christum Jesum, summum ipsum lapidem angularem; sicut & Petrus de prophetica Scriptura commemorat, ab hominibus quidem reprobam, à Deo autem electum & honorificatum. Huic adherendo, pacamur; huic incumbendo, firmamur.

QUINTA DIE.

De Sermone sancti Augustini Episcopi.

Cap. 1. & 2. *Lectio ij.*

Christus simul est & fundamentum, quia ipse nos regit; & lapis angularis, quia ipse conjungit. Ipsa est petra super quam vis sapiens edificans domum suam, contra omnes hujus seculi tentationes tutissimus perseverat; nec pluvia irruente illabatur, nec flumine inundatur, nec subvertitur, nec ventis flantibus commovetur. Ipse est & pax nostra, qui fecit utraque unum; in ipso enim neque circumcisio quidquam valet, neque preputium, sed nova creatura. Hi enim duo tanquam passetes ex diverso venientes, longe ab invicem fuerant, donec ad illum tanquam ad angulum ducti, etiam in illo sibi inter copulati sunt.

Lectio iij.

Itaque sicut hoc edificium visibile factum est nobis corporaliter congregandis; ita illud edificium, quod nos ipsi sumus, Deo spiritaliter habitatio constructum.

Templum enim Dei sanctum est, inquit Apostolus, quod estis vos. Sicut hoc terrenis molibus constructuimus; sic illud bene compositis moribus erigamus. Hoc enim nunc visitantibus nobis, illud in fine seculi, Domino veniente, dedicabitur, quando corruptibile hoc nostrum induet incorruptionem, & mortale hoc nostrum induet immortalitatem; quia corpus humilitatis nostrae conformabitur corpori glorie sue.

SEXTA DIE.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. 33. in *Matth.*

Lectio ij.

Communis omnium domus est Ecclesia; in quam vobis prius ingressis, nos intramus; discipulorum formam retinentes: ideoque communiter omnibus, statim atque ingressi fuerimus, ut illis datam legem sequamur, pacem offerimus. Nemo igitur socordia torpeat; nemo secularibus rebus suspensum animum habeat, cum jam ad predicandum Sacerdotes intraverint. Non enim parva huic rei imminet pena. Equidem milles potius malum in domum alicujus vestra ingressus destitui, quam hic predicans non audiri. Hoc mihi molestius esset quam illud; quandoquidem haec magis proprius domus nostra est, quam illa.

Octava Dedicacionis.

17

Leſſio iij.

Hic magnæ illæ noſtræ opes poſitæ ſunt, hic pes noſtra omnis. Quid nim hoc loco non magnum ſt & admirandum? Nam hæc menſa longe pretioſior ſt atque jucundior; & luserna hæc quàm illa, ut ſorunt qui cum fide oleo erundi à morbis liberati ſunt. Arca etiam hæc multò melior, magiſque neceſſaria. Non enim veſtes, ed miſericordiam incluſam ontinet; quamvis pauci int qui eam poſſideant. Hic & lectulus eſt valde illo præſtantiôr; divinârum enim ſcripturârum requies quævis ecto ſuâvior eſt.

S E P T I M A D I E.

De Sermone ſancti Joannis Chryſoſtomi.

Hom. in Vidi Dñm.

Leſſio ij.

Cum ànimi divitiæ conſidero in vobis augēſcere, gaudeo ſemper, ut qui non fruſtrâ ſementem ſecim, ut qui non incaſum labores pertulerim. Unde igitur hoc lucrum conſicio? unde perſpicio ſermōnes ad opus proſpicere? Nimirum ex hoc concuſu; ex eo quod Ecclēſiam omnium matrem ludioſq; amplectimini; ex hac pernoctæ perpetuæque latione; ex eo quod angelicorum ordinum ſtationem imitantes, ſine ceſſatione audeſ & hymnos offeris Conditōri. O mira Chriſti lona! In ſupernis, exērci-

tus Angelorum canunt glōriam: in terris, hōmīnes in Ecclēſiis choros agentes, ad illorum exemplum eandem canunt glōriam. In ſupernis, Sēraphim ter ſanctum illam hymnum rēſonant: in terris, eundem hōmīnum promit multitudo; communiterque, tum cōlēſtium, tum tērrēſtium plaudit cēlēbritas.

Leſſio iij.

NULLA res tantum affectu gaudiū vitæ noſtræ, quantum hoc, quod ex ànimo gaudētis in Ecclēſia congregari. In Ecclēſia, gaudētium conſervatur gaudiū. In Ecclēſia, ànimo deſectōrum eſt recreatio. In Ecclēſia, dolētium eſt voluptas. In Ecclēſia, deſectigardorum eſt reſpiratio. In Ecclēſia, laborantium eſt requies. Venite enim, inquit, poſt me, qui laboratis & onerati eſtis; & ego reſciam vos. Quid hac voce poteſt eſſe deſiderabilius? quid hac invitatione jucundius? Ad epulum te vocat, qui in Ecclēſiam te vocat.

VESPERA de die Octava, ut in 1. Vesperis Feſti.

O C T A V A

D E D I C A T I O N I S.

Duplex minus.

Officium, ſumpto ritu Solemni, ut in dia, exceptis quæ ſequuntur.

Pſalmi da Beria in tota Officio.

Leſſio j. de Scriptura concurrente; & tribus ſit una.

c iv

Sermo sancti Cæsarii
Episcopi.

Serm. 229. qui est in Dedicacionem Ecclesie.

Lectio ij.

Quotiescumque, fratres carissimi, altaris vel templi festivitatem colimus, si fideliter ac diligenter attendimus, & sancte ac iuste usimus; quidquid in templis manufactis agitur, totum in nobis spiritali edificacione completur. Non enim mentitus est ille qui dixit: Templum Dei sanctum est, quod estis vos. Et iterum: Nescitis quia corpora vestra templum sunt Spiritus sancti? Quia vero nullis precedentibus meritis, sed per gratiam Dei meruimus fieri templum Dei; quantum possumus cum ipse adiutorio laboremus, ne Dominus noster in templo suo, hoc est in nobis ipsis, inveniat quod oculos sue maiestatis offendat: sed habitaculum cordis nostri evacuatur vitiis; & virtutibus repletur; claudatur diabolo, & aperiatur Christo.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 10.

In illo tempore; Facta sunt Encenia in Hierosolymis; & hiemps erat: & ambulabat Iesus in templo in porticu Salomonis. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bede
Presbyteri.

Expos. in Evang. Joan.

Encenia vocabatur sollemnitas dedicacionis templi, quam populus Dei ex antiqua Patrum traditione per annos singulos celebrare consueverat. Sed notandum est quod hæc Encenia quæ hic leguntur, non ad primam templi dedicacionem, sed ad ultimum pertinent: quod ex eo facile colligitur, quia hieme facta referuntur. Prima siquidem ejusdem templi dedicatio à Salomone, tempore autumnii; secunda autem à Zorobabel & Iesu sacerdote, tempore veris; tertia à Juda Machabeo, tempore hiemis est facta; quando specialiter constitutum esse legitur, ut eadem dedicatio per omnes annos in memoriam sollemnibus renovaretur officiis: quæ etiam ad tempus usque Dominicæ Incarnacionis observata fuit, sicut modò, cum legeretur Evangelium, audivimus. Quæ etiam dedicatio salubri consuetudine in Ecclesiis Christi moderno tempore dignoscitur.

¶ Si Oktava Dedicacionis venerit in Dominica, prima Lectio erit de Scriptura occurrente, ut supra: secunda, de Homilia in Evangelio Oktave Dedicacionis; & tertia, de Evangelio Dominica.

OFFICIUM BEATÆ MARIÆ

IN SABBATO.

TEMPORE PASCHALI.

*Simplex.***IN VESPERIS** *Feria sexta
precedentis.**Capitulum. Gen. 3.*

A It Dominus Deus adfer-
pentem : Inimicitias
ponam inter te & mulie-
rem, & semen tuum & se-
men illius : ipsa conteret
caput tuum.

Hymnus. B.

Davidis soboles, glória
virginum,

Christi Virgo parens, te
posuit Deus,

Partu virgineo quæ male
subdoli

Anguis contéres caput.
Rebus principium qui dedit
omnibus,

A te principium sumpsit
homo Deus;

Cunctis prospiciens qui
tribuit cibos,

Pastus lacte fuit tuo.

Per te quod mulier perfide-
rat vetus,

Humano géneri rédditur
auctius :

Tu clausas misseris, heu
nimium diu !

Cœlorum réferas fores.

Qui lucis pater est, glória
sit Patri ;

Cujus Virgo parens, gló-
ria Filio ;

Quo fecunda, tibi nexus
amabilis,

Sit par glória, Spíritus.
Amen.

V. Deus operátus est salú-
tē in médio terræ : R. Tu
confregisti cápita draconis.
Pf. 73.

Ad Magnificat. Ant. 1. f.
Benedictus Dóminus qui te
direxit in vúlnera cápitis
principis inimicórum no-
strórum, allel. *Judith 13.*

Oratio, ut infra ad Laudes.
COMPLETORIUM, ut
notatur in *Femis Temporis
Paschalis.*

Hymnus.

Virgo Deigénitrix, quē
totus non capit orbis,
In tua se clausit viscera,
factus homo.

Hinc mérito dicent te sécu-
la cuncta beatam ;

Hinc pópuli matrem te
dominamque colunt.

Súscipe quos pia plebs tibi
péndere certat honóres :

Annue, sollicitá quam pre-
ce poscūt, opem.

Glória magna Patri ; com-
par sit glória Nato :

Ambórum tibi par, Spíritus
alme, decus. Amen.

AD NOCTURNUM.

*Invit. Jesum de Marfa
natum, * Veníte, adoré-
mus, alleluia. Matth. 1.*

Pf. 94. Veníte. 2.

lviii *Officium beatae Mariae in Sabbato.*

Hymnus.

O Quam glorificat luce
cornicas,
Scirpis Davidicae régia
proles,
Sublimis résidens virgo
María,
Supra Coeligenas aetheris
omnes!
Tu cum virgineo mater ho-
nóre,
Coelórum Dómino pecto-
ris aulam
Sacris viscéribus casta de-
disti:

Humános Deus hinc in-
duit artus.

Quem cunctus vénérans or-
bis adórat,

Qui nunc rite genu flécti-
tur omne,

A quo, te precibus subve-
niente,

Aeterni pétimus gáudia
regni.

Divinae Sóboli, qui dare
matrem

In terris vóluit, glória
Patri:

Cujus Virgo parens, gló-
ria Nato:

Quo fecunda, tibi glória,
Flamen. Amen.

*Psalmi de Sabbato notati in
Proprio de Tempore, sub sóla*

*Ant. 1. a. Ave, grátia plena;
Dóminus tecum: benedicta*

*tu in muliéribus, allelúia.
Luc. 1.*

*¶ Descendet sicut plúvia
in vellus: &c. Et replébitur*

*majestáte ejus omnis terra.
Ps. 71.*

Pater noster.

Abjol. Benedictus. & Be-

*nedictiones, Confiteamur. ut
supra, 130.*

*1. & 11. Lectio de Script.
occurr. è tribus finis dua.*

*Post 1. Lest. B. Benedicam
ei, & ex illa dabo filium,
cui benedicturus sum: * Con-
stituoam pactum meum illi in
foedus sempiternum, allelúia;
allelúia. ¶ Hic erit magnus;
& Filius Altissimi vocábi-
tur: & regnabit in domo Ja-
cob in æternum. * Consti-
tuam. Gen. 17. Luc. 1.*

*Post 11. Lest. B. Quod in
ea natum est, de Spíritu san-
cto est: páriet autem filium;*

** Ipse saluum faciet pópu-
lum suum à peccátis eó-
rum, allelúia, allel. ¶ Be-*

*nedictionem ómnium gen-
tium dedit illi Dóminus.*

* Ipse. Matth. 1. Eccli. 44.

*Pro tertia Lectione legitur
una è duobus sequentibus, se-
cundum diversitatem mensum.*

*Post 111. Lest. B. Deus ex
semine David * Secundum*

*promissionem eduxit Israel
salvátorem Jesum, allelúia,*

*allelúia. ¶ Jurávit Dómi-
nus David veritátem: De*

*fructu ventris tui ponam su-
per sedem tuam. * Secun-*

dum. Glória Patri. * Secun-

dum. Ant. 13. Ps. 131.

Te Deum.

*¶ Sacerd. Confiteantur
tibi pópli, Deus: B. Terra*

dedit fructum suum. Ps. 66.

AD LAUDES.

*Psalmi de Sabbato sub sóla
Ant. 4. A. Benedicta tu in-
ter mulieres, & benedicta*

fructus ventris tui, all. Luc. 2.

Officium beate Mariæ in Sabbato.

111

Capitulum. Jerem. 31.

CREAVIT Dominus novum super terram : Fœmina circumdabit virum.

Hymnus. S. V.

NUNC aurora, nova nuntia lucis,

Tristes orbe procul dissipat umbras :

O quam lucidior, nocte sepulchris

Portans ipsa diem, Virgo, refugos !

O que nunc habinas lucida regna,

Mittas inde tunc munera lucis :

Tu si terra dedit munus olympo,

Que non dona memor reddet olympus ?

Inser perþone Numinis hausus,

O Regina, tibi sanguine junctura

Ne dedites genus : nostra fuisti,

Summi facta parens, Virgo, Tenentia.

Divinx Soboli qui dare matrem

In terris voluit, gloria Patri :

Cujus Virgo parens, gloria Nato :

Quo fecunda, tibi gloria, Flamen. Amen.

✽ Recordatus est Deus misericordiæ suæ, R. Et veritatis suæ domui Israel. *Pf. 97.*

Ad Benedictus. An. 3. a.

Beata que credidisti ; quoniam perficientur ea que dicta sunt tibi a Domino ;

alleluia, *Lec. 1.*

Oratio.

DEUS, qui per resurrectionem Filii tui Domini nostri Jesu Christi mundum iustificare dignatus es : præsta, quaesumus, ut per ejus genitricem Virginem Mariam perpétue capiamus gaudia vitæ ; Per eundem Dominum nostrum.

AD HORAS, in suis Hymnorum Denologia :

Qui natus es de Virgine, Jesu, tibi sit gloria Cum Patre, cumque Spiritu, In sempiterna sæcula.

Amen.

Psalms de Sabbato, ut in Psalterio.

AD PRIMAM

An. 2. B. Filius Dei factus est ei ex semine David secundum carnem, alleluia. *Rom. 1.*

In R. br. 7. Qui natus es de Maria Virgine, alleluia.

AD TERTIAM.

An. 4. d. De Maria natus est Jesus, qui vocatur Christus, alleluia. *Matth. 1.*

Capitulum. If. 7.

Dabit Dominus ipse vobis signum : Ecce Virgo concipiet, & pariet filium ; & vocabitur nomen ejus, Emmanuel.

R. br. Deus in medio ejus ; non commovebitur, alleluia, alleluia. Deus. 7. Adjuvabit eam mane dilectio, alleluia. Gloria Patri. Deus. *Pf. 45.*

7. Elegit eam Dominus. R. In habitationem sibi. *Pf. 131.*

12 *Officium beate Maria in Sabbato.*

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Péperit filium masculum qui redturus erat omnes gentes, allelúia.

Apoc. 12.

Capitulum. Mich. 5.

EGrediétur qui sit dominátor in Israël; & egres-
sus ejus ab infúio, à diébus
eternitátis. Propter hoc dabit
eos usque in tempus in quo
partúriens páriet; & reliquie
fratrum ejus convertentur
ad filios Israël.

R. br. Homo * natus est
in ea, * Allelúia, allelúia.
Homo. *Ps.* Et ipse fundávit
eam * Altíssimus, * Allelúia.
Glória Patri. Homo natus
est. *Ps.* 86.

Ps. Ipse tanquam sponsus
R. Procedens de thálamo
suo. *Ps.* 18.

AD NONAM.

Ant. 1. g. Beátus venter
qui te portávit, & úbera quæ
suxisti, allelúia. *Luc. 11.*

Capitulum. Gal. 4.

Ubi venit plenitúdo tém-
poris, misit Deus Fi-
lium suum, factum ex mu-
liere, factum sub lege; ut
eos qui sub lege erant redi-
meret, ut adoptiónem fili-
orum reciperémus.

R. br. Misericórdia & vé-
ritas * obviavérunt sibi, * Al-
lelúia, allelúia. Misericór-
dia. *Ps.* Justitia & pax * oscu-
látæ sunt, * Allelúia. Gló-
ria Patri. Misericórdia &
véritas.

Ps. Véritas de terra orta
est, *R.* Et justitia de celo
prospexit. *Ps.* 84.

*LECTIONES sequentes
dicuntur singulis mensibus in
Officio beate Maria in Sab-
bato.*

MENSE APRILI.

Ex libro sancti Hierónymi.

Presbyteri, adversus

Jovinianum.

Apolog. ad Pammach.

Lectione iij.

CHRISTUS virgo, mater
virginis nostri virgo
perpétua, mater & virgo.
Jesús enim clausis ingressus
est ostiis: & in sepulcro ejus
quod novum & in petra du-
ríssima fúerat excelsum, nec
antea quis, nec postea posí-
tus est. Hortus conclusus,
fons signátus: de quo fonte
ille fluvius manat, juxta
Joel qui irrigat torrentem,
vel fúniam, vel spinárum;
fúnium peccatórum, qui-
bus antè alligabámur; spi-
názum quæ suffocant se-
mentem patrisfamilias. Hæc
est porta orientális, ut ait
Ezéchiel, semper clausa &
lúcida, opériens in se, vel
ex se próferens Sancta San-
ctorum, per quam Sol justí-
tiæ & Póntifex noster se-
cundum ordinem Melchisé-
dech ingreditur & egrédi-
tur. Respóndeant mihi quó-
modo Jesús ingressus est clau-
sis ostiis, cum palpandas ma-
nus, & latus considerandum,
& ossa carnemque monstra-
verit, ne véritas corporis
phantasma purarétur: & ego
respondébo quómodo san-
cta María sit & mater &
virgo.

Officium parvum beata Maria.

131

M E N S E M A I O.

Ex Epistola sancti Athanasii Episcopi ad Episcopatum.

Lectio iij.

Humanum naturā erat quod ex Mariā prōdiit, secundū divīnas Scriptūras, verumque erat Dōmini corpus: verum, inquam, fuit, cū idem atque nostrum extiterit. Soror etenim nostra est Mariā; omnes quippe ex Adam orti sumus. Nam postquā a mortuis surrexisset, cū

quidam existimārent se non in corpore ex Mariā genito Dōminum aspīcere, sed illius loco spīritum vidēre, dixit ille: Palpāte me, & vidēte quia spīritus carnem & ossa non habet, sicut me vidētis habēre. Non dixit, Ut me vidētis carnem & ossa esse; sed, habēre; ne ipsummet Verbum in res illas transformātum fuisse censeretur; sed illas & ante mortem, & post resurrectionem habēre crederetur.

OFFICIUM PARVUM BEATÆ MARIÆ.

[*Extra Chorum dicitur ad libitum.*]

In Ecclesiis in quibus solet dici, sive in Choro, sive in alio loco Ecclesia, non dicitur quoties sit Officium Semiduplex, aut supra, nec Tempore Passionis, nec biduo ante Pentecosten, nec quando Officium dici est de Beata.

Singula Hora huius Officii dicuntur post singulas Horas Officii dei.

AD OFFICIUM NOCT.

*Invit. Jesum. ut supra, lvij.
Hymnus, O quam. lvij.*

In Festis B. Maria dicuntur in Nocturnis novem sequentes Psalmi cum Antiph. propriis.

In Officio autem parvo dicuntur tantum tres Psalmi, secundum ordinem Feriarum, ut infra notatur.

IN I. NOCTURNO.

Feria II. & V.

Ant. sola I. a. Ave.

Psalmus 8.

Domine Dominus noster, * quā admirabile est nomen tuum in universa terra!

Quoniam elevata est magnificentia tua * super cœlos.

Ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum & ultorem.

Quoniam videbo cœlos tuos, opera digitorum tuorum; * lunam & stellas quas tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hominis, quoniam vísitas eum?

Minuisti eum paulò minus ab Angelis, gloriā & honore coronasti eum, * & constituisti eum super opera manuum tuarum.

121] Officium parvum beatae Mariæ.

Omnia subiecisti sub pedibus ejus, * oves & boves universas, insuper & pecora camp;

Votacres coeli, * & pisces maris qui perambulanti semitas maris.

Dominice Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra !

Psalmus 18.

Cœli enarrant gloriam Dei, * & opera manuum ejus annuntiat firmamentum.

Dies diem erugat verbum, * & nox nocti indicat scientiam.

Non sunt loquæ neque sermones, * quorum non audiantur voces eorum.

In ornata terram exivit fons eorum, & in fines orbis terræ verba eorum : * in sole posuit tabernaculum suum. Et ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo, * exultavit ut gigas ad currendam viam.

A summo caelo egressio ejus, & occursum ejus usque ad firmamentum ejus ; * nec est qui se abscondat à calore ejus.

Lex Domini immaculata, convergens animas : * testimonium Domini fidele, sapientiam præstans parvulis.

Justitiae Domini rectae, testificantes corda : * præceptum Domini lucidum, illuminans oculos.

Timor Domini sanctus, permanens in seculum seculi : * judicia Domini ve-

ra, justificata in semperple-

ta. Desiderabilia super aurum, & lapidem pretiosum multum, * & dulciora supellex & favum.

Etenim servus tuus custodit ea : * in custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intelligit ? * ab occultis meis munda me, & ab alienis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, * tunc immaculatus ero, & emundabor à delicto maximo.

Et erunt ut complacent eloquia oris mei, * & meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.

Domine, adiutor meus, * & redemptor meus.

Psalmus 44.

Exultavit cor meum verbis bonis : * dico ego opera mea regi.

Lingua mea * clamans scribæ velociter sipientis.

Speciosus forma præ filiis hominum : diffusa est gratia in labiis meis ; * propterea benedixit te Deus in eternum.

Accingere gladio tuo super femur tuum, * Potentissime.

Spécie tua & potentidine tua intende, * prospere procede ;

Et regna propter veritatem, & mansuetudinem, & justiciam ; * & deducet te mirabiliter dextera tua.

Sagitta tua acies, populi sub te cadent, * in corda inimicorum regis.

Sedes tua, Deus, in se-

Officium parvum beatae Mariae. Ixiij

saeculum saeculi : * virga directionis , virga regni tui.

Dilexisti iusticiam , & odisti iniquitatem ; * propterea anxie te Deus , Deus tuus , oleo letitiae prae consortibus tuis.

Myrrha , & gutta , & cassia à vestimentis tuis , à domibus eburneis ; * ex quibus delectaverunt te filiae regum in honore tuo.

Astitit regina à dextris tuis in vestitu deaurato , * circumdata varietate.

Audi , filia , & vide , & inclina aurem tuam ; * & obliviscere populum tuum , & domum patris tui :

Et concupiscet rex decorem tuum , * quoniam ipse est Dominus Deus tuus ; & adorabunt eum.

Et filiae Tyri in muneribus : * vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filiae regis ab intus ; * in sinistris aureis , circumamicta varietatibus.

Adducentur regi virgines post eam : * proximae ejus afferentur tibi.

Afferentur in letitia & exultatione ; * adducentur in templum regis.

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii : * constitues eos principes super omnem terram.

Mémoires erunt nominis tui * in omni generatione & generationem.

Propterea populi constre-

buntur tibi in aeternum , * & in saeculum saeculi.

Ant. Ave , gratia plena ; Dominus tecum : benedicta tu in mulieribus ; Luc. 1.

Ps. Audi , filia , & vide , & inclina aurem tuam ; & concupiscet rex decorem tuum. Ps. 44.

Pater. Lectiones infra.

IN II. NOCTURNO.

Psalm. 111. c. 17.

Ant. solum 8. c. Ecce.

Psalmus 45.

Deus noster refugium & virtus : * adiutor in tribulationibus quae invenerunt nos nimis. Propterea non timebimus , dum turbabitur terra , * & transferentur montes in cor maris.

Sonuerunt & turbatae sunt aquae eorum : * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus sanctificat civitatem Dei : * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Deus in medio ejus ; non commovebitur : * adjuvabit eam Deus manè dilectulo.

Conturbatae sunt gentes , & inclinatae sunt regna : * dedit vocem suam , mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum , * susceptor noster Deus Jacob.

Venite , & videte opera Domini , quae posuit prodigia super terram , * auferens bella usque ad finem terrae.

Lxiv Officium parvum beate Mariæ.

Arcem conteret, & confringet arma: * & scuta comburet igni.

Vacate, & videte quoniam ego sum Deus: * exaltabor in gentibus, & exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

Psalms 71.

Deus, iudicium tuum regi da, * & iusticiam tuam filio regis,

Judicare populum tuum in iusticia, * & pauperes tuos in iudicio.

Suscipiant montes pacem, * & colles iusticiam.

Judicabit pauperes populi, & salvos faciet filios pauperum, * & humiliabit calumniatorem.

Et permanebit cum sole & ante lunam, * in generatione & generationem.

Descendet sicut pluvia in vellus, * & sicut stillicidia stillantia super terram.

Orietur in diebus ejus iusticia, & abundantia pacis, * donec auferatur luna.

Et dominabitur a mari usque ad mare, * & a flumine usque ad terminos orbis terrarum.

Coram illo prœcident Æthiopes, * & inimici ejus terram lingent.

Reges Tharsis & Insulæ munera offerent; * reges Arabum & Saba dona adducent.

Et adorabunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes scervient ei;

Quia liberabit pauperem a potente, * & pauperem cui non erat adiutor.

Parcet pauperi & inopi, * & animas pauperum salvos faciet.

Ex usuris & iniquitate redimet animas eorum; * & honorabile nomen eorum coram illo.

Et vivet, & dabitur ei de auro Arabiæ, & adorabunt de ipso semper: * tota die benedicent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis montium, superextollitur super Libanum fructus ejus; * & florébunt de civitate sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sæcula: * ante solem permanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificabunt eum.

Benedictus Dominus Deus Israel, * qui facit mirabilia solus.

Et benedictum nomen majestatis ejus in æternum; * & replébitur maiestate ejus omnis terra: Fiat, fiat.

Psalms 84.

Benedixisti, Domine, terram tuam; * avertisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuæ, * operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam, * avertisti ab ira indignationis tuæ.

Converte nos, Deus salutaris noster, * & averte iram tuam a nobis.

Numquid in æternum irasceris nobis? * aut extendes iram tuam a generatione in generationem?

Deus, tu conversus vivificabis nos, * & plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, * & salutare tuum da nobis.

Audiam quid loquatur in me Dominus Deus; * quoniam loquetur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * & in eos qui convertuntur ad cor.

Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius, * ut inhabitet gloria in terra nostra.

Misericordia & veritas obviaverunt sibi: * iustitia & pax osculatæ sunt.

Veritas de terra orta est, * & iustitia de cælo prospectit.

Etenim Dominus dabit benignitatem; * & terra nostra dabit fructum suum.

Iustitia ante eum ambulabit, * & ponet in via gressus suos.

Ant. Ecce concipies in utero, & paries filium; & vocabis nomen ejus Jesum. *Luc. 1.*

¶ Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus: ¶ Deus in medio ejus. *Pf. 45.*

Pater noster.

Lectiones infra.

IN III. NOCTURNO.

Feria IV. & Sabbato.

Ant. sola 2. D. Quod nascetur.

Psalms 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis: * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylonis * scientium me.

Ecce alienigenæ & Tyrus, & populus Æthiopum; * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicit: Homo, & homo natus est in ea; * & ipse fundavit eam Altissimus?

Dñs narrabit in scripturis populorum & principum, * horum qui fuerunt in ea.

Sicut lætantium omnium * habitatio est in te.

Psalms 96.

Dominus regnavit, exultet terra, * lætentur insulæ multæ.

Nubes & caligo in circuitu ejus: * iustitia & iudicium, correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcedet, * & inflammabit in circuitu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terræ: * vidit, & commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt a facie Domini; * a facie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt cæli justitiam ejus; * & viderunt omnes populi gloriam ejus.

Confendantur omnes qui adorant sculptilia, * & qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum, * omnes Angeli ejus.

Audivit, & lætata est Sion: * & exultaverunt filie Judæ propter iudicia tua, Domine;

Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram: * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum, odite malum: * custodit Dominus animas sanctorum suorum; de manu peccatoris liberabit eos.

Lux orta est iusto, * & repletis corde læticia.

Lætamini, iusti, in Domino, * & confitemini memorie sanctificationis ejus.

Psalmus 97.

CAntate Domino canticum novum, * quia mirabilia fecit.

Salvavit sibi dextera ejus, * & brachium sanctum ejus.

Notum fecit Dominus salutarem suum; * in conspectu gentium revelavit iustitiam suam.

Recordatus est misericordie sue, * & veritatis sue domui Israel.

Viderunt omnes termini terre salutarem Dei nostri.

Jubilare Deo, omnis terra; * cantate, & exultate, & psallite.

Psallite Domino in cithara, * in cithara, & voce psalmi;

In tubis ductilibus, & vo-

ce tubæ cornæ: * jubilate in conspectu regis Domini.

Moveatur mare & plenitudo ejus, * orbis terrarum, & qui habitant in eo.

Flumina plaudent manus, simul montes exultabunt in conspectu Domini, * quoniam venit iudicare terram.

Judicabit orbem terrarum in iustitia, * & populos in æquitate.

Ant. Quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei. *Lec. 1.*

Y. Descendet sicut pluvia in vellus: *R.* Et replebitur majestate ejus omnis terra. *Ps. 71.*

Pater. Absol. & Bened. no ordinantur post Psalterium.

Lectione 1. Isaie 7.

Adjeit Dominus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum à Domino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum supra. Et dixit Achaz: Non petam, & non tentabo Dominum. Et dixit: Audite ergo, domus David, Numquid parum vobis est molestos esse hominibus: quia molesti estis & Deo meo? Propter hoc dabit Dominus ipse vobis signum: Ecce virgo concipiet, & pariet filium; & vocabitur nomen ejus, Emmanuel. Tu autem.

R. Benedicam. *lvij.*

Lectione 2. Gal. 4.

Quanto tempore hæret parvulus est, nihil deservit à servo, cum sit domi-

Officium parvum beate Mariæ. Iviij.

non omnium, sed sub turbis & actoribus est, usque ad præfinitum tempus à patre: ita & nos cum æternis parvulis, sub elementis mundi eramus servientes. At ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redimeret, ut adoptionem filiorum reciperemus. Tu autem.

Ps. Quod in ea. Iviij.

Levit. iij. Apoc. 11. & 12.

A Pertum est templum Dei in cælo: & visa est arca testamenti ejus in templo ejus, & facta sunt fulgura, & voces, & terremotus, & grando magna. Et signum magnum apparuit in cælo: Mulier amicta sole, & luna sub pedibus ejus, & in capite ejus corona stellarum duodecim. Tu autem.

Ps. Deus ex semine. Iviij.

In Quadrag. non dicitur Te Deum.

Ps. Sacerd. Confiteantur tibi populi, Deus: Ps. Terra dedit fructum suum. Ps. 66.

Si Laudes non sequantur, dicitur hic Oratio, Concede, ut infra ad Sanctam.

AD LAUDES.

Ps. Deus, in adiutorium.

Ant. Ista 4. A. Benedicite tu.

Psalmus 92.

Dominus regnavit, decorem indutus est: * indutus est Dominus fortitudinem, & præcepit se.

Etenim firmavit orbem terræ, * qui non commovebitur.

Parata sedes tua ex tunc: * à sæculo tu es.

Elevaverunt flumina, Domine: * elevaverunt flumina vocem suam.

Elevaverunt flumina fluctus suos, * à vocibus aquarum multarum.

Mirabiles elationes maris: * mirabilis in altis Dominus.

Testimonia tua credibilia facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitudo, Domine, in longitudinem dierum.

Psalmus 66.

Deus misereatur nostri, & benedicat nobis; * illuminet vultum suum super nos, & misereatur nostri;

Ut cognoscamus in terram viam tuam, * in omnibus gentibus salutare tuum.

Confiteantur tibi populi, Deus, * confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur & exultent gentes, quoniam iudicas populos in æquitate, * & gentes in terra dirigas.

Confiteantur tibi populi, Deus, confiteantur tibi populi omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus, * & metuant eum omnes fines terre.

Psalmus 99.

Jubilate Deo, omnis terra; * servite Domino in iustitia.

lxviii Officium parvum beata Mariæ.

Introste in conspectu ejus *
in exultatione.

Scitote quoniam Dominus ipse est Deus : * ipse fecit nos , & non ipsi nos.

Populus ejus , & oves pascuæ ejus , introste portas ejus in confessione , atria ejus in hymnis : * confitemini illi.

Laudate nomen ejus , * quoniam suavis est Dominus.

In æternum misericordia ejus , * & usque in generationem & generationem veritas ejus.

Canticum. Zach. 2.

Lauda & lætare , filia Sion ; * quia ecce ego venio , & habitabo in medio tui , ait Dominus.

Et applicabuntur gentes multæ ad Dominum in die illa , * & erunt mihi in populum , & habitabo in medio tui.

Et scies quia Dominus exercituum * misit me ad te.

Et possidebit Dominus Judam partem suam in terra sanctificata ; * & eliget adhuc Jerusalem.

Sileat omnis caro à facie Domini ; * quia consurrexit de habitaculo sancto suo.

Psalms 150.

Laudate Dominum in sanctis ejus : * laudate eum in firamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus : * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tri-

bæ : * laudate eum in psalterio & cithara.

Laudate eum in tympano & choro : * laudate eum in chordis & organo.

Laudate eum in cymbalis benesonantibus ; laudate eum in cymbalis jubilationis : * omnis spiritus laudet Dominum.

Ant. Benedicta tu inter mulieres , & benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. Jerem. 31.

Creavit Dominus novum super terram :
Femina circumdabit virum.

Hymnus , Nunc aurora.

ut suprà , lix.

Ps. Recordatus est Dominus misericordiae suæ , &c. Et veritatis suæ domui Israel.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a.

Beata quæ credidisti ; quoniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dño. *Luc.* 1.

Oratio.

Deus , qui de beatæ Mariæ virginis utero Verbum tuum , Angelo nuntiante , carnem suscipere voluisti : presta supplicibus tuis , ut qui verè eam genitricem Dei credimus , ejus apud te intercessionibus adjuvemur ; Per eundem Dominum.

Suffragium de omnibus SS.

Ant. Hi sunt ante thronum Dei , & serviunt ei die ac nocte in templo ejus : & qui sedet in throno , habitabit super illos. *Apoc.* 7.

Ps. In æternum exultabunt , & habitabis in eis &

Officium parvum beata Maria. Ixiij

P. Et gloriabuntur in te,
Dómine. Ps. 5.

Oratio.

OMnipotens sempiterne
Deus, qui in electis
tuis hábitas, & mirabiliter
refulges: concéde nobis,
quæsumus, sic beáti N. &
omnium simul Sanctorum
lætificari memoriá, ut eó-
rum suffragántibus méri-
tis, regnum tuum ássequi
valeámus; Per Dóminum
nostrum.

AD PRIMAM.

Hymnus.

Memento, de Deo Deus,
Quód matre natus
Virgine,

Nostrí misertus, pérditi
Mundi redemptor véneris.

Et nos, Dei Virgo parens,
Vultu benigno respice;
Placabilem tuá prece
Fac esse nobis Filium.

Qui natus es de Virgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Psalm. Deus, in nómine
tuo. 97. Cantáte... omnis
terra. 40. Laudáte Dómi-
num. 118. *sub sola Ant.* 2. D.
Filius Dei factus est ei ex
semine David secundum
carnem, *Rom. 1,*

Capitulum. Isaia 11.

EGrediétur virga de radí-
ce Jesse, & flos de radí-
ce ejus ascendet, & requies-
cet super eum Spíritus Dó-
mini.

R. br. Semen ejus * In
æternum manébit. Semen.
Ps. Et thronus ejus sicut sol *

in conspectu meo, * In
æternum manébit. Glória
Patri. Semen. *Ps. 88.*

Ps. Dominábitur á mari
usque ad mare, **R.** Et usque
ad términos orbis terrarum.
Ps. 71.

Oratio.

PROtege, Dómine, famu-
los tuos subsidiis pacis;
& beátæ Mariæ semper vir-
ginis patrociniiis confiden-
tes, á cunctis hóstibus & pe-
riculis redde secúros; Per.

AD TERTIAM.

Hymnus. Memento. *supra.*

Psalm. Ad Dñum. 59. Le-
vavi. 44. Latátus sum. 59.
sub sola Ant. 4. d. De Ma-
ria natus est Jesus, qui vo-
cátur Christus. *Matth. 1.*

Capitulum. Isaia 7.

DAbit Dóminus ipse vo-
bis signum: Ecce Vir-
go concípier, & páriet ffí-
lium; & vocábitur nomen
ejus Emmánuel.

R. br. Deus in médio ejus;
* Non commovébitur. Deus.

Ps. Adjuvábít eam * mané-
dilúculo: * Non commové-
bitur. Glória. Deus. *Ps. 45.*

Ps. Elégit eam Dñus **R.** In
habitationem sibi. *Ps. 131.*

Oratio.

DEus, qui salutis æternæ
beátæ Mariæ virginí-
tate fecundá humáno generi
præmiá præstitisti: tribue,
quæsumus, ut ipsam pro no-
bis intercedere sentíamus,
per quam meruimus auctó-
rem vitæ suscipere Dómi-
num nostrum Jesum Chri-
stum Filium suum; Qui.

LXX Officium parvum beatæ Mariæ.

AD SEXTAM.

Hymnus, Memento. suprâ.

Psalms. Ad te levavi. 75.

Nisi quia. 44. Qui confidunt. 75. *sub sola Ant. 7. d.* Péperit filium málcalum qui redûrus erat omnes gentes.

Apos. 12.

Capitulum. Mich. 7.

Egrediêtar qui sit dormitator in Israël; & egresus ejus ab infâto, à diebus æternitatis. Propter hoc dabit eos usque in tempus in quo partûriens páriet; & reliquie fratrum ejus convertentur ad filios Israël.

R. br. Homo * Natus est in ea. Homo. V. Et ipse fundávit eam * Altíffimus. * Natus est. Glória Patri. Homo. Ps. 86.

V. Ipse tanquam sponsus R. Procedens de thálamo suo. Ps. 18.

Oratio.

Concède, miséricors Deus fragilitati nostræ præsidium; ut qui sanctæ Dei Genitricis memoriám ágimus, intercessiõnis ejus auxilio, à nostris iniquitatibus resurgamus; Per eundem.

AD NONAM.

Hymnus, Memento. suprâ.

Psalms. In convertendo. 44.

Nisi Dóminus. 75. Beati omnes. 123. sub sola Ant. 1. g.

Beatus venter qui te portávit, & úbera quæ suxisti.

Luc. 11.

Capitulum. Gal. 4.

Ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex ma-

liere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redimeret, ut adoptionem filiorum reciperemus.

R. br. Misericórdia & veritas * Obviáverunt sibi. Misericórdia. V. Justitia & pax * osculáre sumr; * Obviáverunt sibi. Glória Patri. Misericórdia.

V. Veritas de terra orta est, R. Et justitia de celo prospexit. Ps. 84.

Oratio.

Familiorum tuorum, quæsumus, Dómine, delictis ignosce; ut qui tibi placere de sanctis nostris non valémus, Genitricis Filii tui Dómini nostri intercessiõre salvemur; Per eundem Dóminum nostrum.

AD VESPERAS.

V. Deus, in adjutórium meum intende.

Ant. sola 3. c. In me ancilla.

Psalms 109.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis,

Donec ponam inimicos tuos * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emitet Dóminus ex Sion: * dominare in médio inimicorum tuorum.

Tecum princípium in die virtutis tuæ in splendoribus sanctorum: * ex útero ante luciferum genui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitêbit eum: * Tu es Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.

Officium parvum beatae Mariae. Irtj

Dñs à dextris tuis, * con-
stegit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus,
implebit ruinas, * conquassabit
cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet; *
propterea exaltabit caput.

Psalmus 112.

Laudate, pueri, Dómi-
num; * laudate nomen
Dómini.

Sit nomen Dómini bene-
dictum, * ex hoc nunc, &
inque in séculum.

A solis ortu usque ad occi-
sum, * laudabile nomen Dñi.

Excelsus super omnes gen-
tes Dóminus, * & super coe-
los glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus
nostet, qui in altis habitat, *
& humilia respicit in cælo
& in terra?

Suscitans à terra inopem, *
& de stercore erigens pau-
perem,

Ut colloset eum cum prin-
cipibus, * cum principibus
populi sui;

Qui habitare facit sterilem
in domo, * matrem filio-
rum letantem.

Psalmus 121.

Lætatus sum in his quæ
dicta sunt mihi: * In
domum Dómini sbimus.

Stantes erant pedes nostri
in arriis tuis, Jérusalem:

Jérusalem quæ edificatur
ut civitas, * cujus participá-
tio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tri-
bus, tribus Dómini; * testi-
monium Israel, ad confi-
tendum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes
in iudicio, * sedes super do-
mum David.

Rogate quæ ad pacem sunt
Jerúsalem, * & abundantia
diligéntibus te.

Fiat pax in virtute tua, * &
abundantia in túrribus tuis.

Propter fratres meos &
próximos meos, * loquebar
pacem de te.

Propter domum Dñi Dei
nostri, * quæsi vi bona tibi.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus edificave-
rit domum, * in va-
num laboraverunt qui ædifi-
cant eam.

Nisi Dóminus custodierit
civitatem, * frustra vigilat
qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lu-
cem surgere: * surgite post-
quam sedéritis, qui manda-
catis panem doloris, cum
dederit dilectis suis somnũ.

Ecce hæreditas Dñi, filii;
merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu po-
tentis, * ipsa filii excussorum.

Beatus vir qui implevit
desiderium suum ex ipsis; *
non confundetur, cum loque-
tur inimicis suis in porta.

Psalmus 147.

Lauda, Jérusalem, Dó-
minum: * lauda Deum
tuum, Sion;

Quóniam confortávit se-
ras portarum tuarum, * be-
nedixit filiis tuis in te;

Qui posuit fines tuos pa-
cem, * & adipe frumenti
satiat te;

Qui emittit eloquiũ suum

Lxxij   *Officium parvum beata Maria.*

terre; * velocius currit ser-
mo ejus;

Qui dat nivem sicut la-
nam, * nebulam sicut cin-
nem spargit;

Mittit crystallum suum si-
cut buccellas: * ante faciem
frigoris ejus quis sustinebit?

Emitte verbum suum, &
liquefaciet ea: * stabit spiri-
tus ejus, & fluent aquae.

Qui annuntiat verbum
suum Jacob, * iustitias &
iudicia sua Israel.

Non fecit taliter omni
nationi, * & iudicia sua
non manifestavit eis.

Ant. In me ancilla sua
adimplevit Dominas mise-
ricordiam suam quam pro-
misit domui Israel. *Judic. 13.*

Capitulum. Eccli. 24.

Qui creavit me, requie-
vit in tabernaculo meo;
& dixit mihi: In Jacob in-
habita, & in Israel heredi-
tare; & in electis meis mit-
te radices. Et sic in Sion
firmata sum.

Hymnus.

Ave, maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper virgo,
Felix coeli porta.

Sumens illud Ave
Gabrielis ore,

Funda nos in pace,
Mutans Eve nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen caecis:

Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem:

Sumat per te preces,

Qui pro nobis natus,

Tulit esse tuus.

Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos,
Mites fac & castos.

Vitam praesta puram,
Iter para tutum;
Ut videntes Jesum,
Semper collatémur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spiritui sancto;
Tribus honor unus. Amen.

V. Anima mea exultabit
in Dño: *R.* Et delectabitur
super salutari suo. *Pf. 34.*

Ad Magnificat. *Ant. 8. G.*
Beatam me dicent omnes
generationes; quia fecit mihi
magna qui potens est, & san-
ctum nomen ejus. *Luc. 1.*

Oratio.

Cordibus nostris, qua-
sumus, Dómine, gra-
tiam tuam benignus infun-
de; & intercedente san-
ctissimá Dei genitrice Ma-
riá, corpora nostra castitate
& mentes nostras humili-
tate & caritate sanctifica.
Per eundem.

Suffragium de omnibus Sanctis.

Ant. Fulgebant Justi sicut
sol in regno Patris eorum.
Matth. 13.

V. Justi confitebuntur no-
mini tuo, Dómine; *R.* *Et*
habitant recti cum vultu
tuo. *Pf. 139.*

Oratio.

Omnipotens & miséri-
cors Deus, qui pro me-
cede Sanctis regni tui glo-
riam, & pro exemplo no-
bis praestas vitam sanctitatis
memoriam

Officium parvum beata Maria. lxxiij

memóriam : da famulis tuis
ut dum sancti N. & omnium
Sanctorum recólimus mérita,
eorum nos non cessent
juvare suffragia ; Per.

AD COMPLETORIUM.

†. Converte nos. †. Deus,

Psalm. Sæpè. expugnâvé-

runt. 106. De profundis. 76.

Dñe, non est exaltatum. 76.

sub sola Ans. 5. 2. In omni

gente quæ audierit nomen

tuum, magnificabitur super

te Deus Israel. *Judith* 13.

Hymnus. C.

Virgo Dei genitrix, quem

totus non capit orbis,

In tua se claudit viscera,

factus homo.

Hinc mérito dicent te sæcu-

la cuncta beatam :

Hinc pópuli matrem te

dominamque colunt.

Suscipe, quos pia plebs tibi

péndere certat, honores :

Anne, sollicita quam pre-

ce poscit, opem.

Glória magna Patri : com-

par sit glória Nato :

Amborū tibi par, Spiritus

almae, decus. Amen.

Capitulum. *Judith* 13.

Nomen tuum Dñus ita

magnificavit, ut non

recédât laus tua de ore homi-

nium, qui memores fuerint

virtutis Dñi in æternum.

Ps. br. Vultum tuum * De-

precabuntur. Vultū. †. Om-

nes divites * plebis * Depre-

cabuntur. Glória. Vultum.

TEMPORE PASCHALI.

Si dicatur Officium Parvum,

additur semel Allel. in fine

laus. & Ans. & bis Alle-

luia. Pars Verna. Bles.

luia. in fine. & brevium.

Absol. & Bened. ut notan-

tur pro Temp. Pasch. & dici-

tur Te Deum.

Ad Laudes & Vesperas tan-

tum, Orat. Deus, qui per. lix.

Non dicuntur Suffragia.

†. Memores erunt nōmi-

nistiarū. In omni generatiō-

ne & generatiōnem. *Ps.* 44.

Ad Nunc dimittis.

Ans. 4. E. Memorare dierum

humilitatis tuæ ; & invoca

Dñm, & loquere Regi pro

nobis, & libera nos de morte.

Ephes 15. *Oratio.*

Beatæ & gloriôsæ sem-

perque virginis Mariæ,

quæsumus, Dōmine, inter-

cessio gloriôsa nos protégat,

& ad vitam perducatur æter-

nam ; Per Dñm.

PRO SA DE BEATA

ad devotionem.

Inviolata, integra & ca-

sta es ; Maria :

Quæ es efficta miseris coe-

li porta. [rissima,

O mater nostra Deo ca-

[cōnia.

Suscipe pia laudum præ-

Nostra ut pura pectora sint

& corpora,

Te nunc flagrant devō-

ta corda & ora.

Tua per præcata assidue

Impetres nobis glóriam

per sæcula.

O benigna ! O Regina !

O Maria ! [mansisti.

Quæ sola inviolata per-

†. Vēritas de terra orta

est, & : Et iustitia de celo

prospexit. *Ps.* 84.

Oratio, Famulorum. lxx.

PSALMI PŒNITENTIALES.

Psalmus 6.

Domine, ne in furore tuo arguas me, * neque in ira tua corripas me.

Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum; * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde; * sed tu, Domine, usquequo?

Convertere, Domine, & eripe animam meam; * saluum me fac propter misericordiam tuam;

Quoniam non est in morte qui memor sit tui: * in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum, * lacrymis meis stratum meum rigabo,

Turbatus est a furore oculus meus, * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discédite a me, omnes qui operamini iniquitatem, * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam: * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur & erubescant valde velociter.

Psalmus 31.

Beatí quorú remissæ sunt iniquitates, * & quorú tecta sunt peccata.

Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum, * nec est in spiritu ejus dolus.

Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea, * dum clamarem tota die.

Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua, * conversus sum in strumina mea, dum configitur spina.

Delictum meum cogenitum tibi feci, * & iniquitatem meam non abscondi.

Dixi: Confitebor adversum me iniquitatem meam Domino; * & tu remisisti impietatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus * in tempore opportuno.

Verumtamen in diluvio aquarum multarum, * ad eum non approximabant.

Tu es refugium meum a tribulatione que circumdedit me: * exultatio mea, erue me a circumstantibus me.

Intellectum tibi dabo, & instruam te in via hac qui gradieris: * firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus & mulus, * quibus non est intellectus.

In campo & freno maxillas eorum constringe, * qui

non appropinquant ad te.

Multa flagella peccatoris ; * sperantem autem in Dômino misericordia circumdabit.

Lætamini in Dômino ; & exultate ; iusti ; * & gloriâmini ; omnes recti corde.

Psalmus 37.

Domine , ne in furorẽ tuo laqueas me ; * neque in ira tua corripas me ;

Quoniam flagitæ tue infixe sunt mihi ; * & confumasti super me manust tuas.

Non est sanitas in carne mea à facie ire tue : * non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum ; * & sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Putraverunt & corruptæ sunt cicatrice meæ ; * à facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum & curvatus sum usque in finem : * totâ die contristatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus ; * & non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum & humiliatus sum nimis : * rugiebam à gemitu cordis mei.

Domine , ante te omne desiderium meum ; * & gemitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est , dereliquit me virtus mea ; * & lumen oculorum

meorum , & ipsum non est mecum.

Amici mei , & proximi mei * adversum me appropinquaverunt & steterunt.

Et qui juxta me erant , de longe steterunt ; * & vitæ faciebant qui querebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi ; locuti sunt vanitates , * & dolor totâ die meditabatur.

Ego autem tamquam furcus non audiebam , * & sicut murus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens , * & non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te , Dômine , speravi : * tu exaudies me , Dômine Deus meus.

Quia dixi : Nequando supergaudeant mihi inimici mei ; * & , dum commoveretur pedes mei , super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum ; * & dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo ; * & cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt , & confirmati sunt super me ; * & multiplicati sunt qui oderunt me inique.

Qui retribuunt mala pro bonis detrahébant mihi ; * quoniam sequébar bonitatem.

Né derelinquas me , Dômine Deus meus , * ne discesseris à me.

Intende in adiutorium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus, * secundum magnam misericórdiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum, * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea, * & a peccato meo munda me;

Quóniam iniquitatem meam ego cognosco, * & peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, & malum coram te feci, * ut iustificeris in sermonibus tuis, & vincas cum iudicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, * & in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti, * iniquitatem & occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, & mundabor: * lavabis me, & super nivem dealbabor.

Audíui meo dapis gaudium & lætítiam, * & exultábunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis, * & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus, * & spiritum rectum innova in vísceribus meis.

Ne proicias me a facie tua, * & spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi lætítiam salu-

táris tui, * & spiritu principali confirma me.

Docébo iniquos vias tuas, * & impii ad te convertentur. Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meæ; * & exultábit lingua mea iustitiam tuam.

Dómine, lábia mea apéris, * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses, sacrificium dedissem utique; * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum & humiliatum, Deus, non despicies.

Bonigne fac, Dómine, in bona voluntate tua Sion, * ut edificentur muri Jerusale-
m.

Tunc acceptábis sacrificium iustitiæ, oblationes & holocausta; * tunc imponent super altáre tuum ví-tulos.

Psalmus 101.

Dómine, exaudi orationem meam; * & clamor meus ad te véniat.

Non avertas faciem tuam a me: * in quacumque die tribulor, inclina ad me aures tuas.

In quacumque die invocávero te, * velociter exaudi me;

Quia defecerunt sicut fumus dies mei, * & ossa mea sicut cinis aruerunt.

Percussus sum ut scannem, & aruit cor meum; * quia oblitus sum comederé panem meum.

A voce gemitus mei
adhæsit os meum carni meæ.

Similis factus sum pellicano
solitudinis : * factus sum
sicut nycticorax in domi-
cilio.

Vigilavi, * & factus sum
sicut passer solitarius in tecto.

Totâ die exprobrabant
mihi inimici mei ; * & qui
laudabant me ; adversum
me jurabant.

Quia cinerem tamquam
panem manducabam, * &
potum meum cum fletu mis-
cebam,

A facie iræ & indignatio-
nis tuæ ; * quia eleuans alli-
fisti me.

Dies mei sicut umbra de-
clinauerunt ; * & ego sicut
foenum arui.

Tu autem, Domine, in
æternum permanes ; * & me-
moriale unius in generatio-
nem & generationem.

Tu exurgens miseraberis
Sion, * quia tempus mise-
rendi ejus, quia venit tem-
pus ;

Quoniam placuerunt ser-
uis tuis lapides ejus, * & ter-
ræ ejus miserebuntur.

Et timebunt gentes no-
men tuum, Domine, * &
omnes reges terræ gloriâ
tuam ;

Quia edificauit Dominus
Sion, * & videbitur in glô-
ria sua.

Respexit in orationem
humilium, * & non spreuit
prece[m] eorum.

Scribantur hæc in genera-
tione alterâ ; * & populus

qui creabitur laudabit Do-
minum ;

Quia prospexit de excelsis
sancto suo : * Dominus de
celo in terram aspexit ;

Ut audiret gemitus coram
peditorum, * ut solveret fi-
lios in carceribus ;

Ut annuntient in Sion no-
men Domini, * & laudem
ejus in Ierusalem,

In conueniendo populos
in unum ; & reges, * ut ser-
uiant Domino.

Respondit ei in via vir-
tutis sue : * Paucitatem di-
rum meorum nuncia mihi.

Ne reuoces me in dimen-
sio dierum meorum : * in
generationem & generatio-
nem anni tui.

Initio tu, Domine, ter-
ram fundasti : * & opera ma-
nuum tuarum sunt celi.

Ipsi perstant ; * tu autem
permanes ;

Et omnes sicut vestimenta
tum veterascent ; * & sicut
opertorium mutabis eos ; &
mutabuntur.

Tu autem idem ipse es, *
& anni tui non deficient.

Filii seruatorum tuorum ha-
bitabunt ; * & semen eorum
in seculum disigetur.

Psalmus 129.

DE profundis clamavi ad
te, Domine : * Domi-
ne, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes
* in vocem deprecationis
meæ.

Si iniquitates obseruaue-
ris, Domine ; * Domine,
quis sustinebit ?

Quia apud te propitiatio est, * & propter legem tuam sustinui te, Dómine.

Sustinuit ánima mea in verbo ejus, * sperávi ánima mea in Dómino.

A custódia matutina usque ad noctem, * speret Israel in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia, * & copiósa apud eum redemptio;

Et ipse redimet Israel, * ex ómnibus iniquitatibus ejus.

Psalmus 143.

Dómine, exaudi orationem meam: * áuribus percipe obsecrationem meam in veritate tua; exaudi me in tua justitia.

Et non ineres in iudicium cum servo tuo; * quia non iustificabitur in conspectu tuo ómnis vivens.

Quia persecutus est inimicus ániam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscuris sicut mórtuos seculi; * & anxietas est super me spíritus meus: in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquórum: medicatus sum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóriter exaudi me, Dómine; * defécit spíritus meus.

Non avertas faciem tuam

á me; * & alimtis ero descendéntibus in lacum.

Audíam fac mihi manó misericórdiam tuam; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ambulém; * quia ad te levávi ániam meam.

Eripe me de inimicis meis, Dómine; ad te confúgi: * doce me scítere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in equitate tua.

Educes de tribulatióne ániam meam; * & in misericórdia tua disperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tribulant ániam meam; * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Dómine, memor esto mei; & ne vindictam fumae de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea, vel parentum meórum. *Tob. 3.*

LITANIÆ.

Kyríe, eléison. Chríste, eléison. Kyríe, eléison. Chríste; audi nos. Chríste, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spíritus sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trínitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta María, Ora pro nobis.

Litania Sanctorum.

lxix

Sancta Dei Genitrix , ora	Sancte Laurenti ,	ora.	
Sancta Virgo virginum, ora.	Sancte Vincenti ,	ora.	
Sancte Michael ,	ora.	Sancte Sebastiane ,	ora.
Sancte Gabriel ,	ora.	Sancte Demetri ,	ora.
Sancte Raphael ,	ora.	Sancte Maurici cum sociis	
Omnes sancti Angeli , &	tuis ,	ora.	
Archangeli , orate pro	Sancte Agulphe ,	ora.	
nobis.	Sancte Barachi ,	ora.	
Omnes sancti beatorum Spi-	Sancti Gervasi & Protasi ,		
rituum Ordines , orate.	orate pro nobis.		
Sancte Joannes Baptista ,	Sancti Cosma & Damiane ,		
ora pro nobis.	orate pro nobis.		
Sancte Joseph ,	ora.	Omnes sancti Martyres ,	
Omnes sancti Patriarchae &	orate pro nobis.		
Prophetae ,	Sancte Gregori ,	ora.	
Sancte Petre ,	Sancte Ambrosii ,	ora.	
Sancte Paule ,	Sancte Augustine ,	ora.	
Sancte Andreæ ,	Sancte Hieronymus ,	ora.	
Sancte Jacobus ,	Sancte Hilari ,	ora.	
Sancte Joannes ,	Sancte Athanasii ,	ora.	
Sancte Thoma ,	Sancte Basili ,	ora.	
Sancte Jacobus ,	Sancte Gregori Nazianzenus ,		
Sancte Philippe ,	ora pro nobis.		
Sancte Bartholomae ,	Sancte Joannes Chrysostomus ,	ora.	
Sancte Mattheus ,	Sancte Bernarde ,	ora.	
Sancte Simon ,	Omnes sancti Doctores ,		
Sancte Thaddae ,	orate pro nobis.		
Sancte Matthea ,	Sancte Sylvester ,	ora.	
Sancte Barnaba ,	Sancte Nicolae ,	ora.	
Sancte Luca ,	Sancte Martine ,	ora.	
Sancte Marce ,	Sancte Aniane ,	ora.	
Omnes sancti Apostoli &	Sancte Sollemnus ,	ora.	
Evangelistae , orate pro	Sancte Aveline ,	ora.	
nobis.	Sancte Leobine ,	ora.	
Omnes sancti discipuli Do-	Sancte Calixte ,	ora.	
mini ,	Sancte Bethari ,	ora.	
Omnes sancti Innocentes ,	Sancte Adeodate ,	ora.	
orate pro nobis.	Sancte Yvo ,	ora.	
Sancte Stephane ,	Sancte Honorate ,	ora.	
Sancte Clemens ,	Sancte Arnulphe ,	ora.	
Sancte Ignati ,	Sancte Carole ,	ora.	
Sancte Saturnine ,	Omnes sancti Pontifices ,		
Sancte Cypriane ,	orate pro nobis.		
Sancte Dionysii cum sociis	Sancte Antoni ,	ora.	
tuis ,			

Sancte Benedicte,	ora.	A subitanea & improvsa
Sancte Carilephe,	ora.	morte, libera.
Sancte Launomare,	ora.	Ab insidiis diaboli, libera.
Sancte Theobalde,	ora.	Ab impendis cogitationi-
Sancte Bruno,	ora.	bus, libera.
Sancte Dominice,	ora.	A spiritu fornicationis, li-
Sancte Franciste,	ora.	bera nos, Domine.
Sancte Deodate,	ora.	Ab ira, & odio, & omni
Sancte Munderice,	ora.	mala velantate, libera.
Sancte Ludovice,	ora.	A fulgure & tempestate,
Omnes sancti Sacerdotes &		libera nos, Domine.
Levite,	orate.	A morte perpetua, libera.
Omnes sancti Monachi &		Per mysterium sancte in-
Bremite,	orate.	carnationis tue, libera.
Omnes Iusti,	orate.	Per adventum tuum, libera.
Sancta Anna,	ora.	Per nativitatem tuam, li-
Sancta Maria Magdalena,		bera nos, Domine.
ora pro nobis.		Per baptismum & sanctum
Sancta Thecla,	ora.	jejunium tuum, libera.
Sancta Apollonia,	ora.	Per crucem & Passionem
Sancta Agatha,	ora.	tuam, libera.
Sancta Lucia,	ora.	Per mortem & sepulturam
Sancta Agnes,	ora.	tuam, libera.
Sancta Cæcilia,	ora.	Per sanctam Resurrectio-
Sancta Genovefa,	ora.	nem tuam, libera.
Sancta Scholastica,	ora.	Per admirabilem Ascensio-
Sancta Angarisma,	ora.	nem tuam, libera.
Sancta Monica,	ora.	Per adventum Spiritus san-
Sancta Clotildis,	ora.	cti paracleti, libera.
Sancta Radegundis,	ora.	In die iudicii, libera.
Sancta Batildis,	ora.	Peccatores, Te rogamus,
Sancta Birgitta,	ora.	audi nos.
Sancta Maria Egyptia,	ora.	Ut ad veram penitentiam
Omnes sancte Virgines &		nos perducere digneris, te.
Vidue,	orate.	Ut remissionem peccatorum
Omnes Sancti & Sancte		nostrorum nobis dones,
Dei, intercedite pro nobis.		te rogamus, audi nos.
Propitius esto, Parce nobis,		Ut compunctionem cordis,
Domine.		fontemque lacrymarum
Propitius esto, Exaudi nos,		nobis dones, te.
Domine.		Ut fidem, spem & carita-
Ab omni malo, Libera nos,		tem nobis dones, te.
Domine.		Ut Ecclesiam tuam sanctam
Ab omni peccato,	libera.	regere & conservare di-
Ab ira tua,	libera.	gneris, te.

Litania Sanctorum.

[xxx]

Ut Dominum Apostolicum, & omnes Gradus Ecclesiarum in sancta religione conservare digneris, te.
Ut Antistitem nostrum, & omnes congregationes illi commissas, in tuo sancto obsequio conservare digneris, te.
Ut Regem nostrum custodire digneris, te.
Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te.
Ut Regibus & Principibus Christianis pacem & veram concordiam donare digneris, te.
Ut cuncto populo Christiano pacem & unitatem largiri digneris, te.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare & conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut mentes nostras ad celestia desideria erigas, te.
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te.
Ut animas nostras, fratrum, propinquorum, & benefactorum nostrorum, ab aeterna damnatione eripias, te.
Ut fructus terrae dare & conservare digneris, te.
Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te.
Us nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.
Fili Dei, te rogamus.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Parce nobis, Domine,

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Exaudi nos, Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Misere nobis.
Kyrie, eleison. **Christe**, eleison. **Kyrie**, eleison. **Pater**, usque ad **ψ**. Et ne nos inducas in tentationem; **R**. Sed libera nos a malo.
ψ. Domine, non secundum peccata nostra facies nobis; **R**. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis. *Ps.* 102.
ψ. Esto nobis, Domine tutus fortitudinis, **R**. A facie inimici. *Ps.* 60.
ψ. Oremus pro Antistite nostro **N**. **R**. Dominus conserve eum, & vivificet eum. *Ps.* 40.
ψ. Pro Rege nostro **N**. **R**. Dne saluum fac Regem; & exaudi nos in die qua invocaverimus te. *Ps.* 119.
ψ. Pro benefactoribus nostris. **R**. Deus omnem gratiam abundare faciat in illis, & augeat incrementa fructus justitiae illorum. 2. *Cor.* 9.
ψ. Pro cunctis fidelibus defunctis. **R**. Educet eos Dominus in lucem, & videant justitiam ejus. *Mich.* 7.
ψ. Pro infirmis, afflictis, captivis, & peregrinis. **R**. Libera eos, Deus, ex omnibus tribulationibus suis. *Ps.* 24.
ψ. Pro fratribus nostris absentibus. **R**. Benefac, Domine, bonis & rectis corde. *Ps.* 124.
ψ. Memor esto congrega-

tionis tue, R. Quam possedisti ab initio, Ps. 73.

V. Domine, exaudi orationem meam; R. Et clamor meus ad te veniat. Ps. 101.

Psalmus, Deus, in adiutorium. 9. V. Domine, exaudi, &c. Dominus vobiscum.

Oramus.

Deus, cui proprium est misereri semper, & parere: suscipe deprecationem nostram; ut nos, & omnes famulos tuos quos delictorum catena constringit, misericordia tue pietatis clementer absolvas.

Exaudi, quesumus, Domine, supplicium precor, & consentium tibi parce peccatis; ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus & pater.

Innescibilem nobis, Domine, misericordiam tuam clementer ostende; ut simul nos & a peccatis omnibus exuas, & a penis quas pro his meremur, eripias.

Deus, qui culpas deliquentium districte feriendo percussis, & tunc quaelugentium non reculas: quesumus, ut qui pondus tuarum animadversionum cognovimus, pietatis tue gratiam sentiamus.

Omnipotens sempiterne Deus, miserere famulo tuo Pontifici nostro N. & dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis eterne; ut, te donante;

tibi placita cupiat, & tota virtute perficiat.

Quesumus, omnipotens Deus, ut famulus tuus Rex noster N. qui tua miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa; quibus decenter ornatus; vitiorum monstra devitare, hostes superare; & ad te, qui via, veritas & vita es, gratus valeat pervenire.

Deus, a quo sancta desideria, recta consilia & iusta sunt opera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut & corda nostra mandatis tuis dedita, & hostium subtili formidine, tempora sine tua protectione tranquilla.

URe igne sancti Spiritus renes nostros, & cor nostrum, Domine; ut tibi casto corpore serviamus, & mundo corde placeamus.

Asumus, Domine, aspirando praveni, & adjuvando prosequere; ut cuncta nostra oratio & operatio a te semper incipiat, & per te cepta finiatur.

Fidelium Deus omnium conditor & redemptor, animabus omnium fidelium defunctorum remissionem cunctorum tribue peccatorum; ut indulgentiam quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur.

Omnipotens sempiterne Deus, qui vivorum

Ordo Commendationis animæ. LXXXIII

dominarius simul & mortuorum, omniumque miseris, quos tuos fide & opere futuros esse pronoscis: te supplices exoramus, ut pro quibus effundere preces de-
 xerimus, quosque vel præ-
 sens sæculum adhuc in car-
 ne retinet, vel futurum
 jam exutos corpore susce-
 pit, intercedentibus omni-
 bus Sanctis tuis, pietatis
 tue clementiæ, omnium de-
 lictorum suorum veniam
 consequantur; Per Christum
 Dominum nostrum. Amen.

O R D O

COMMENDATIONIS ANIMÆ

ANTE DECESSUM.

Primum dicuntur Litania breves in hunc modum:

K Yrie, elisfon. Christe,	Sancte Sebastiane,	ora.
elisfon. Kyrie, elisfon.	Omnes sancti Martyres,	ora.
Sancta Maria, Ora pro eo	Sancte Martine,	ora.
[vel ea.]	Sancte Nicolæ,	ora.
Omnes sancti Angeli, orate.	Sancte Augustine,	ora.
Sancte Abel,	Sancte Sollemnis,	ora.
Ornis chorus Iustorum,	Omnes sancti Sacerdotes,	ora.
ora pro eo [vel ea.]	orate pro eo [vel ea.]	
Sancte Abraham,	Sancte Franciscæ,	ora.
Sancte Joannes Baptista, ora.	Sancte Ludovici,	ora.
Omnes sancti Patriarchæ &	Omnes Iusti,	orate.
Prophete,	Sancta Maria Magdalene,	ora.
Sancte Petre,	ora pro eo [vel ea.]	
Sancte Paule,	Sancta Thecla,	ora.
Sancte Andrea,	Sancta Genovefa,	ora.
Sancte Joannes,	Sancta Paula,	ora.
Omnes sancti Apostoli &	Omnes sancte Virgines,	ora.
Discipuli Domini, orate.	Omnes Sancti & Sanctæ	
Omnes sancti Innocentes,	Dei, Intercedite pro eo	
orate pro eo [vel ea.]	[vel ea.]	
Sancte Stephane,	Propitius esto, Parce ei, Do-	
Sancte Laurenti,	mine.	
Sancte Dionysii cum sociis	Ab ira tua, Libere cum Iustis,	
tuis,	Domine.	

lxxxiv Ordo Commendationis animæ.

A mala morte, libera.
A potestate diaboli, libera.
A pœnis inferni, libera.
Per Nativitatem tuam, lib.
Per Crucem & Passionem
tuam, libera.
Per mortem & sepulturam
tuam, libera.

Per gloriosam Resurrecti-
onem tuam, libera.
Per admirabilem Ascensio-
nem tuam, libera.
Per gratiam Spiritus sancti
Paracleti, libera.
In die iudicii, libera.
Peccatores, te rogamus,
audi nos.

Ut ei parcas, te rogamus.
**Kyrie, eléison. Christe, eléi-
son. Kyrie, eléison.**

*Deinde cum in agone sui
existens anxietur anima, dici-
tur: Orémus.*

Proficiscere, anima chri-
stiana, de hoc mundo,
In nomine Dei Patris om-
nipotentis, qui te creavit:
In nomine Jesu Christi Filii
Dei vivi, qui pro te passus
est: In nomine Spiritus san-
cti, qui in te effusus est: In
nomine Angelorum & Ar-
changelorum: In nomine
Thronorum & Dominatio-
num: In nomine Principa-
rum & Potestatum: In
nomine Cherubim & Séra-
phim: In nomine Patriar-
charum & Prophetarum: In
nomine sanctorum Aposto-
lorum & Evangelistarum:
In nomine sanctorum Már-
tyrum & Confessorum: In
nomine sanctorum Mona-
chorum & Eremitarum: In

nomine sanctorum Virgi-
num, & omnium Sanctorum
& Sanctarum Dei. Hódie sit
in pace locus tuus, & habi-
tatio tua in sancta Sion; Per
Christum Dñum nostrum.
¶ Amen.

Orémus.

Deus misericors, Deus
clemens, Deus qui se-
cundum multitudinem mi-
serationum tuarum peccata
pœnitentium deles, & præ-
teritorum criminum culpas
veniâ remissionis evâcuas:
respice propitius super * hunc
famulum tuum [vel hanc
famulam tuam] N. & remis-
sionem omnium peccatorum
suorum totâ cordis confes-
sione poscentem, deprecâus
exaudi. Rénova in * eo [vel
ea,] piissime Pater, quid-
quid terrénâ fragilitate cor-
ruptum, vel quidquid dia-
bolicâ fraude violatum est,
& unitati corporis Ecclesiæ
membrum redemptionis an-
necte. Misere, Dómine,
gemituum, miserere lacry-
marum ejus; & non haben-
tem fiduciam, nisi in tua
misericórdia, ad tuæ sacra-
mentum reconciliationis ad-
mitte; Per Christum Dómi-
num nostrum. **¶ Amen.**

Commendo te omnipo-
tenti Deo, * carissime
frater [vel carissima soror,]
& ei cujus es creatura com-
mitto: ut cum humanitatis
débitum persolveris, ad eum
qui te de limo terræ formá-
verat, revertaris. Egre-
dienti traque animæ sue de

Corpore, splēdīdus Angelō-
rum cœtus occurrat: iudex
Apostolorum tibi senatus ad-
veniat: candidatōrum ti-
bi Mārtīrum triumphatōr
exercitus obviet: liliāta ru-
tilāntium te Confessōrum
turma circumdet: jubilān-
tium te Virginum chorus
excipiat: beatę quētis in sū-
nu Patriarcharum te com-
plexus astringat: mitis at-
que festīvus Christi Jesu ti-
bi aspectus appareat, qui te
inter assistentes sibi jūgiter
interesse decernat. Ignōres
omne quod horret in tēne-
bris, quod stridet in flam-
mis, quod cruciat in tor-
mentis. Cedat tibi terribi-
mus sātanas cum satellitibus
suis: in adventu tuo, te co-
mītantibus Angelis, contre-
miscat, atque in æternę
noctis chaos immane diffū-
giat. Exurgat Deus, & diffū-
pēntur inimici ejus; & fū-
giant qui odērunt eum a fā-
cie ejus. Sicut deficiit fumus,
deficiant: sicut fuit cera a
facie ignis, sic pereant peccā-
tores a facie Dei: & iusti
epalentur, & exultent in
eōspectu Dei. Confundā-
tur igitur & erubescant om-
nes tartareę legiōes: &
ministri sātana: iter tuum
impedire non audeant. Li-
beret te a cruciatu Christus,
qui pro te crucifixus est: Li-
beret te ab æternā morte
Christus, qui pro te morti
dignatus est. Constituatur te
Christus Filius Dei vivi in-
tri paradisi subsemper amoe-

na virētia, & inter oves
suas te verus ille Pastor
agnoscat. Ille ab omnibus
peccātis tuis te absolvat, at-
que ad dexteram suam in
electōrum suōrum te sor-
te constituat. Redemptōrem
tuum facie ad faciē videas,
& præsens semper assistens,
manifestissimam beatīs ōcu-
lis aspicias veritatem. * Con-
stitutus [vel Constituta]
igitur inter agmina Beato-
rum, contemplationis divi-
næ dulcedine potiaris in se-
cula seculōrum. R. Amen.

Suscipe, Dōmine, * ser-
vum tuum [vel ancillam
tuam] in locum sperandę
sibi salvatiōnis a misericōr-
dia tua. R. Amen.

Libera, Dōmine, ani-
mā ejus ex omnibus peri-
culis inferni, & de lāqueis
poenarum, & ex omnibus
tribulationibus. R. Amen.

Libera, Dōmine, ani-
mā ejus, sicut liberasti
Enoch & Elam de comuni
morte mundi. R. Amen.

Libera, Dōmine, ani-
mā ejus, sicut liberasti
Noē de diluvio. R. Amen.

Libera, Dōmine, ani-
mā ejus, sicut liberasti
Abrahā de Ur Chaldeō-
rum. R. Amen.

Libera, Dōne, animā
ejus, sicut liberasti Job de
passionibus suis. R. Amen.

Libera, Dōmine, ani-
mā ejus, sicut liberasti Isaac
de Mōstia, & de manu patris
sui Abrahę. R. Amen.

Libera, Dōmine, ani-

lxxxvj Ordo Commendationis animæ.

nam ejus, sicut liberaſti Loth de Sôdomis, & de flamma ignis. *R. Amen.*

Libera, Dñe, animam ejus, sicut liberaſti Môysen de manu Pharaonis regis Ægyptiorum. *R. Amen.*

Libera, Dñe, animam ejus, sicut liberaſti Daniëlem de lacu leonum. *R. Amen.*

Libera, Dômine, animam ejus, sicut liberaſti tres pueror de camino ignis ardenteis, & de manu regis iniqui. *R. Amen.*

Libera, Dômine, animam ejus, sicut liberaſti Susannam de falso crimine. *R. Amen.*

Libera, Dômine, animam ejus, sicut liberaſti David de manu regis Saül, & de manu Gôliath. *R. Amen.*

Libera, Dômine, animam ejus, sicut liberaſti Petrum & Paulum de carcëribus. *R. Amen.*

Et sicut beatissimam Theclam virginem & martyrem tuam liberaſti, sic liberare digneris animam hujus * servi tui [vel ancillæ] tuæ;] & tecum facias in bonis cœlestibus congaudere. *R. Amen.*

Commendamus tibi, Dômine, animam * famuli tui [vel famulæ] tuæ,] precamurque te, Dômine Jeshu Christe, Salvator mundi, ut eam propter quam ad terram descendisti, Patriarcharum tuorum sinibus infundere non renuas. Agnosce, Dômine, creaturam tuam,

non à diis aliënis creatam, sed à te solo Deo vivo & veto; quia non est aliud Deus præter te, & non est secundum ôpera tua. Lætifica, Dômine, animam ejus in conspectu tuo, & ne memineris iniquitatum ejus antiquarum, quas suscitavit furor mali desiderii. Licet enim peccaverit, tamen Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum non negavit, sed credidit; & retum Dei in se habuit, & Deum qui fecit ômnia, fideliter adoravit. *R. Amen.*

Orémus.

Delicta juventutis, & ignorantia ejus, quasumus, ne memineris, Dômine; sed secundam magnam misericordiam tuam memor esto illius in glorie claritatis tuæ. Aperiantur ei coeli, collatentur illi Angeli. In regnum tuum, Dômine, creaturam tuam suscipe. Suscipiat eam sanctus Michael Archangelus Dei, qui militie cœlestis meruit principatum. Veniant illi obviam sancti Angeli Dei, & perducant eam in civitatem cœlestem Jerusalemem. Suscipiat eam beatus Petrus Apostolus, cui à Deo claves regni cœlestis tradite sunt. Adjuvet eam beatus Paulus Apostolus, qui dignus fuisse vas electionis. Innotet pro ea sanctus Joannes, electus Dei Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. Orent pro ea omnes

Ordo Commendationis anime.

Lxxvii

Sancti Apóstoli, quibus à Dómino data est potestas ligandi atque solvendi. Intercedant, pro ea omnes Sancti & Electi Dei, qui pro Christi nómine tormenta in hoc século sustinuerunt; ut vinculis carnis exuta, pervenire mereantur ad glóriam regni celestis, prestante Dómino nostro Jesu Christo, quicum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat in século seculórum. *R.* Amen.

Si quis esset adhuc anime, dicitur Psalmus Confiteamini Dómino. 12. & totus Psalmus Beati immaculati in via. per Horas Dominiæ distribuitur, 13.

Egrasset autem animò, dicitur: *R.* In te, Dómine, speravi, non confundar in æternum; accelera ut eruas me: in manus tuas commendo spiritum meum: * Redemisti me, Dómine Deus veritatis; illustra faciem tuam super * servum tuum [*vel ancillam tuam:*] * salvum [*vel salvam:*] me fac in misericórdia tua: *Ps.* Dómine Jesu, suscipe spiritum meum: * Redemisti me. *Ps.* 30. *Ab.* 7.

Kyrie, eléison. Christo, eléison. Kyrie, eléison. *Speretis*, Pater noster. *Alia voce*, *Ps.* Et ne nos inducas in tentationem; *R.* Sed libera nos à malo.

Ps. Non intres in iudicium cum * servo tuo [*vel ancilla tua,*] Dómine; *R.* Quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

Ps. Ne tradas hostiis ánimas confuentes tibi: *R.* Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscaris in finem. *Ps.* 73.

Ps. Dómine, exaudi orationem meam; *R.* Et clamor meus ad te veniat. *Ps.* 101.

Ps. Dóminus vobiscum, *R.* Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Tibi, Dómine, commendamus animam famuli tui [*vel famule tue*] N. ut * defunctus [*vel defuncta*] século, tibi vivat: & quæ per fragilitatem humanæ conversationis peccata commisit, tu veniá misericordissimæ pietatis absterge; Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

*Qualibet Hora sequentis
Officii incipitur absolute.*

AD VESPERAS.

Ant. 1. c. O Dómine.

Psalmus 114.

Dilexi, * quónia exau-
diat Dóminus vocem
orationis meae.

Quia inclinávit aurem suá
mihí, * & in díctis meis
invocabo.

Circumdederunt me do-
lores mortis, * & pericula
inferni invenerunt me.

Tribulationem & dolo-
rem invéni; * & nomen
Dómini invocávi.

O Dómine, libera áni-
mam meam: * misericors
Dóminus, & iustus, & Deus
noster miseretur.

Custodiens p̄rvalos Dó-
minus; * humiliátus sum,
& liberávit me.

Convértere, ánimá mea,
In réquiem tuam, * quia Dó-
minus benefecit tibi;

Quia eripuit ánimam
meam de morte, * oculos
meos à lacrymis, pedes meos
à lapsu.

Placébo Dómino * in re-
gione vivórum.

*In hoc Officio, in fine om-
nium Psalmorum & Cantico-
rum tantum, dicitur:*

Réquiem æternam dona
eis, Dómine; * & lux per-
petua luceat eis.

*Ant. O Dómine, libera
ánimam meam.*

Ant. 2. d. Heu mihi.

Psalmus 119.

Ad Dóminum cum tri-
bulárex clamávi; * &
exandívit me.

Dómine, libera ánimam
meam à lábiis iníquis, * &
à lingua dolósa.

Quid deest tibi, aut quid
apponátur tibi * ad linguam
dolósam?

Sagittæ potenciæ acutæ, *
cum carbónibus desolató-
riis.

Heu mihi, quia incolátes
meus prolongátus est! habi-
távi cum habitántibus Ce-
dar: * multum íncola fuit
ánimá mea.

Cum his qui odérunt pa-
cem, esam pacíficus; * cum
loquébar illis, impugnábant
me gratis.

*Ant. Heu mihi, quia inco-
latus meus prolongatus est!*

Ant. 8. d. Auxilium.

Psalmus 120.

Levávi oculos meos in
montes, * unde véniet
auxilium mihi.

Auxilium meum à Dómi-
no, * qui fecit cælum & ter-
ram.

Non der in commotíonem
pedem tuum; * neque dor-
míset qui custódit te.

Eccè non dormitábis ne-

que dormiet, * qui custodit
Israel.

Dominus custodit te, Dó-
minus protectio tua * super
manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te,*
neque luna per noctem.

Dominus custodit te ab
omni malo : * custodiat ani-
mam tuam Dominus.

Dominus custodiat introi-
tum tuum & exitum tuum,*
ex hoc, nunc, & usque in
seculum.

Ant. Auxilium meum á
Dómino, qui fecit cælum
& terram.

Ant. 3. b. Si iniquitates.

Psalmus 129.

DE profundis clamavi ad
te, Dómine : * Dómi-
ne, exaudi vocem meam.

Fiant aures tue intendén-
tes * in vocem deprecatió-
nis meæ.

Si iniquitates observáve-
ris, Dómine ; * Dómine,
quis sustinēbit ?

Quia apud te propitiatio
est, * & propter legem tuam
sustinui te, Dómine.

Sustinuisti anima mea in
verbo ejus,* sperávit anima
mea in Dómino.

A custodia matutina usque
ad noctem * speret Israel in
Dómino ;

Quia apud Dóminum mi-
sericórdia, * & copiosa apud
eum redemptio ;

Et ipse redimet Israel * ex
omnibus iniquitatibus ejus.

Ant. Si iniquitates obser-
vaveris, Dómine ; Dómi-
ne, quis sustinēbis ?

Ant. 2. D. Opera.

Psalmus 137.

Confitebor tibi, Dómi-
ne, in toto corde meo,*
quóniam audisti verba oris
mei.

In conspectu Angelórum
psallam tibi : * adorábo ad
templum sanctum tuum,

Et confitebor nómini tuo
super misericórdia tua & ve-
ritate tua ; * quóniam ma-
gnificasti super omne, no-
men sanctum tuum.

In quacumque die invo-
cávero te, exaudi me : *
multiplicábis in anima mea
virtutem.

Confiteantur tibi, Dómi-
ne, omnes reges terræ,*
quia audiérunt ómnia verba
oris tui ;

Et cantent in viis Dómi-
ni,* quóniam magna est
glória Dómini ;

Quóniam excelsus Dó-
minus, & humilia respicit,*
& alta á longè cognoscit.

Si ambulávero in médio
tribulatiónis, vivificábis
me : * & super iram inimi-
córum meórum extendisti
manum tuam, & salvum
me fecit dextera tua.

Dominus retribuet pro
me : * Dñe, misericórdia
tua in seculum : ópera má-
nuum tuarum ne despicias.

Ant. Opera mánuum tuá-
rum, Dómine, ne despicias.

Capitulum. Apoc. 14.

Audi vocem de cælo
dicentem mihi : Scribet
Beati mórtui qui in Dómino
móriuntur. R. Deo grátias.

†. In memótiâ eterna
erit iustus ; R. Ab audi-
tione malâ non timébit.
Psf. 111.

Ad Magnificat. Ant. 1. a.
Omne quod dat mihi Pater,
ad me véniet ; & cum qui
venit ad me, non ejiciam
foras. *Juan. 6.*

(*In depositione Defuncti,
& in Anniversariis solenni-
bus, non dicuntur Preces se-
quentes ; sed dicto Dominus
vobiscum, additur Oratio con-
servans, ut infra.*)

Secreto Pater. Clara voce.
†. Et ne nos inducas in ten-
tationem ; R. Sed libera nos
à malo.

†. Clamavi ad te, Dô-
mine, dixi : Tu es spes mea,
R. Pórtio mea in terra vi-
vénitum. *Psf. 141.*

†. Educ de custodiâ ani-
mâ ad confitendum nó-
mini tuo ; R. Me expectant
iusti, donec retribuas mihi.
Psf. 141.

†. Credô vidére bona Dô-
mini, R. In terra vivén-
tium. *Psf. 26.*

Psalms 141.

L Auds, ânima mea,
Dóminum : * laudábo
Dóminum in víta mea ;
psallam Deo meo quámdiu
súcro.

Nóliste considere in prin-
cipibus ; * in filiis hómi-
nû, in quibus non est salus.
Exsibit spírítus ejus, & re-
vertétur in terram suam ; *
In illâ die persunt omnes
cogitationes eórum.

Beatus cujus Deus Jacob

adjutor ejus, spes ejus in
Dómino Deo ipsius, * qui
fecit cœlum & terram, ma-
re, & ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritatem in
scutum, facit iudiciam in-
juriâ patientibus, * dat
escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compen-
ditos : * Dóminus illuminat
cecós.

Dóminus erigit élisos : *
Dóminus diligit iustos.

Dóminus custódit adve-
nas : pupillum & víduam
suscipiet ; * & vias peccató-
rum dispellet.

Regnabit Dóminus in se-
cula : * Deus tuus, Sion,
in generatióem & genera-
tióem.

†. Dómine, exaudi ora-
tióem meam ; R. Et cla-
mor meus ad te véniat,
Psf. 101.

†. Dóminus vobiscum,
R. Et cum spírítu tuo.

*In depositione Episcopi,
Oratio.*

Deus, qui inter Apostó-
licos Sacerdótes sumu-
lum tuum N. Pontificáli fe-
cisti dignitatē vigóre : præ-
sta, ut eórum quoque per-
pétuo aggregétur consórtio ;
Per Dóminum.

*In depositione Sacerdotis,
Oratio.*

Presta, quæsumus, Dô-
mine, ut ânima simuli
tui N. Sacerdotis quem in
hoc século commorantem
sacris munéribus decorasti,
in cœlesti sede gloriósus
semper exultet ; Per.

Officium Defunctorum.

xj

In depositione Defuncti,

Oratio.

Inclina, Dómine, aurem tuam ad preces nostras quibus misericórdiam tuam supplices deprecámur; ut animam famuli tui N. quare de hoc século migrare iussisti, in pacis ac lucis regione constituas, & sanctorum tuorum iubeas esse confortem; Per Dóminum.

Pro Diacono, post litteram N. additur Diaconi.

In depositione Defuncti,

Oratio.

Quæsumus, Dómine, pro tua pietate miserere animæ famulæ tuæ N. & a contagiis mortalitatis exutam, ut æternæ saluationis partem restitue; Per.

In Anniversariis dicuntur sub una conclusione sequentes Orationes.

Deus indulgentiarum, Dómine, da animæ * famuli tui N. [sacerdotis, vel pontificis] [vel famulæ tuæ N.] cuius [vel animabus famulorum tuorum N. & N. quorum] [vel famularum tuarum N. & N. quarum] anniversarium depositionis diem commemoramus, refrigerii sedem, quietis beatitudinem, & luminis claritatem.

Pro Benefactoribus.

Deus, veniæ largitor, & humanæ salutis amator: quæsumus clemenciam tuam, ut nostræ congregationis fratres, propinquos, & benefactores, qui ex hoc

seculo transierunt, beatâ Mariâ semper vîrgine intercedente cum omnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitudinis consórtium pervenire concedas,

Pro pluribus Defunctis:

Deus, cui proprium est misereri semper & parcere: propitiare animabus famulorum famularumque tuarum, & omnia eorum peccata dimitte, ut mortalitatis vinculis absolutæ, transire mereantur ad vitam,

Pro omnibus Defunctis.

Fidelium, Deus, omnium conditor & redemptor, animabus omnium fidelium defunctorum remissionem cunctorum tribue peccatorum; ut indulgentiam quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur; Qui vivis & regnascum Deo Patre, in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

V. Dóminus vobiscum,

R. Et cum spiritu tuo.

V. Requiescant in pace.

R. Amen.

[*Privatim pro patre & matre.*

Oratio.

Deus, qui nos patrem & matrem honorare præcepisti: miserere clementer animabus patris mei ac matris meæ, eorumque peccata dimitte; meque eos in æternæ claritatis gaudio fac videre; Per Dóminum nostrum.]

AD VIGILIAS.

Vigilia communiter dicuntur cum tribus Nocturnis in Depositione corporis: si tamen diceretur unicum Nocturnum, Dominica, Feria II. & V. dicitur primum; Feria III. & VI. secundum; Feria IV. & Sabbato, tertium. Tuncque in illo unico Nocturno 3. Lectio erit 3. primi Nocturni, ut infra: ij. erit prima II. Nocturni, ut infra: iij. erit Evangelium cum Hemelia in III. Nocturno.

Inuit. Deum cui omnes vivunt, * Venite, adoremus. Luc. 20.

Ps. Venite. in cuius fine, loco Glória Patri, dicitur: Requiem æternam dona eis, Domine; & lux perpétua luceat eis.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. c. Domine.

Psalmus 5.

Verba mea auribus percipe, Domine: * intellige clamorem meum.

Intende voci orationis mee, * Rex meus & Deus meus.

Quoniam ad te orabo, Domine, * mane exaudies vocem meam.

Mane astabo tibi, & videbo; * quoniam non Deus volens iniquitatem tuam.

Neque habitabit juxta te malignus, * neque permanebunt iniqui ante oculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitatem: * perdes

omnes qui loquantur mendacium.

Virum sanguinum & dolosum * abominabitur Dominus;

Ego autem in multitudine misericordie tue introibo in domum tuam, * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine, deduc me in iustitia tua: * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam;

Quoniam non est in os eorum veritas, * cor eorum vanum est.

Sepulcrum patens est guttar eorum, linguis suis dolose agebant; * iudica illos, Deus.

Décidant a cogitationibus suis; secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos, * quoniam irrita fuerunt te, Domine.

Et latentur omnes qui sperant in te: * in æternum exultabunt; & habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum, * quoniam tu benedices iusto.

Domine, ut scuto bone voluntatis tue * coronasti nos.

Ant. Domine, deduc me in iustitia tua: propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Ant. 2. D. Saluum me fac.

Psalmus 6.

Domine, ne in furore tuo arguas me, * neque in ira tua corripas me.

Miserere mei, Dómine, quóniam infirmus sum : * sana me, Dómine, quóniam conturbata sunt ossa mea.

Et ánima mea turbata est valde; * sed tu, Dómine, usquequo?

Convértere, Dómine, & eripe animam meam: * saluum me fac propter misericórdiam tuam;

Quóniam non est in morte qui memor sit tui: * in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboravi in gémitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum, * lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est à furóre oculus meus, * increpavi inter omnes inimicos meos.

Discédite à me, omnes qui operamini iniquitatem, * quóniam exaudivit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudivit Dóminus deprecationem meam: * Dóminus orationem meam suscepit.

Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur & erubescant valde velociter.

Ant. Saluum me fac propter misericórdiam tuam, quóniam non est in morte qui memor sit tui.

Ans. 3. c. Illumina, Psalmus 12.

Usquequo, Dómine, oblivisceris me in finem? * usquequo avertis

faciem tuam à me?

Quámdiu ponam consilia in ánima mea, * dolorem in corde meo per diem?

Usquequo exaltabitur inimicus meus super me? * respice, & exaudi me, Dómine Deus meus.

Illumina oculos meos, ne umquam obdormiám in morte, * nequando dicat inimicus meus: Prævalui adversus eum.

Qui tribulant me, exultabunt si motus fuero; * ego autem in misericórdia tua speravi.

Exultabit cor meum in salutarí tuo; * cantabo. Dómino qui bona tribuit mihi, & psallam nómini Dómini altissimi.

Ans. Illumina oculos meos, ne umquam obdormiám in morte.

Ps. Ne tradas bestiis animas confitentes tibi; *R.* Et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem. *Ps.* 73.

Secreta. Pater. *Clara voce.* *Ps.* Et ne nos inducas in tentationem; *R.* Sed libera nos à malo.

Lectiones leguntur sine Absolutione, & sine Benedictionibus.

De Libro Job.

Lectio 1. Cap. 7.

Militia est vita hominis super terram; & sicut dies mercenarii, dies ejus. Sicut servus desiderat umbram, & sicut mercenarius præstolatur finem operis sui, sic & ego

xciv

Officium Defunctorum.

habet menses vacuos, & noctes laboriosas enumeravi mihi. Si dormiero, dicam: Quando consurgam? & rursum expectabo vespem, & replebor doloribus usque ad tenebras. Induta est caro mea putredine & sordibus pulveris; cutis mea luit, & contracta est. Dies mei velociter transierunt quam a texente tela succiditur, & consumpti sunt absque ulla spe. Memento quis ventus est vita mea, & non reverteatur oculus meus ut videat bona, nec aspiciet me visus hominis.

¶ Defecerunt sicut fumus dies mei, & ossa mea sicut cinis aruerunt: * Dies mei sicut umbra declinaverunt. ¶ Quæ est vita? vapor est ad modicum patiens. * Dies mei. *Pf. 101. Jac. 4.*

Lectio ij. Cap. 17.

Dies mei transierunt; cogitationes meæ dissipatae sunt, torquentes cor meum. Noctem vertentur in diem, & rursum post tenebras spero lucem. Si fastidui, infernus domus mea est, & in tenebris stravi lectulum meum. Putredini dixi: Pater meus es; mater mea, & soror mea, vermi-bus. Ubi est ergo nunc praestolatio mea, & patientiam meam quis consideret? In profundissimum infernum descendunt omnia mea; putredine saltem ibi erit requies mihi?

¶ Peccavi valde; sed Precor, Domine, ut transferas iniquitatem servi tui, quia stulte egi nimis. ¶ Dem, propitius esto mihi peccatori. * Precor. 2. Reg. 34. Luc. 18.

Lectio iij. Cap. 19.

Pelli meæ, consumptis carnibus, adhæsit os meum; & derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos. Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos amici mei, quia manus Domini tetigit me. Quare persequimini me sicut Deus, & carnibus meis saturamini? Quis mihi tribuat ut scribantur sermones mei? Quis mihi det ut exarentur in libro stylo ferreo, & plumbi laminæ, vel cæte sculptantur in siltice? Scio enim quod Redemptor meus vivit, & in novissimo die de terra surrecturus sum: & rursum circumdabor pelle meâ, & in carne meâ videbo Deum meum, quem visurus sum ego ipse & oculi mei conspiciendi sunt, & non alius. Reposita est hæc spes mea in sinu meo.

(Quando dicitur amico Nocturnum, sequens omittitur. ¶ Et dicitur loco ejus, ix. ¶ Libera me, Domine. ut infra, c.)

¶ Non intres in iudicium cum servo tuo, Domine; * Quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens. ¶ Si iustus vix satvabitur, impius & peccator

Officium Defunctorum.

xv

ubi parébunt; * Quia. *Pf. 142.*

1. Petr. 4.

IN 11. NOCTURNO.

Ans. 6. F. In médio.

Psalms 22.

Dominus regit me, & nihil mihi déerit: * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convertit.

Dedáxit me super sémimas iustitiæ, * propter nomen suum.

Nam & si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala; * quóniam tu mecum es.

Virga tua, & báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * adversus eos qui sribulant me.

Impinguasti in oleo caput meum; * & calix meus inebrians quàm præclarus est!

Et misericórdia tua subsequetur me * omnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini * in longitudinem diérum.

Ans. In médio umbræ mortis non timébo mala; quóniam tu mecum es, Dómine.

Ans. 8. G. Delicta.

Psalms 24.

Ad te, Dómine, levávi ánimam meam; * Deus meus, in te confido, non erubescam;

Næque irideans me inimici mei; * prænam universi

qui sustinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iniqua agentes * supervácue,

Vias tuas, Dómine, demonstra mihi, * & sémitas tuas édoce me,

Dirige me in veritate tua, & doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, & te sustinui totá die,

Reminiscere miserationú tuárum, Dómine, * & misericordiarú tuárum quæ é século sunt.

Delicta juventutis meæ * & ignorántias meas ne memínaris.

Secundùm misericórdiam tuam memento mei tu, * propter bonitatem tuam, Dómine,

Dulcis & rectus Dñus; * propter hoc legem dabit delinquentibus in via:

Diriget mansuetos in iudicio, * docébit mites vias suas.

Universæ viæ Dómini misericórdia & veritas, * requiréntibus testamentum ejus & testimoniá ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiaberis peccato meo; * multum enim.

Ans. Delicta juventutis meæ, & ignorántias meæ ne memínaris, Dómine.

Ans. 1. a. Vide.

Diviso Psalms 24.

Quis est homo qui simet Dóminum? * legem statuit ei in via quam elegit.

Anima ejus in bonis de-

morabitur, * & semen ejus hereditabit terram.

Firmamentum est Dominus timéntibus eum; * & testamentum ipsius ut manifestetur illis.

Oculi mei semper ad Dominum, * quóniam ipse evellet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, & miserere mei, * quia únicus & pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicatæ sunt, * de necessitatibus meis frue me.

Vide humilitatem meam, & labórem meum; * & dimitte univérsa delicta mea:

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicati sunt, * & ódio iniquo odérunt me:

Custódi ánimam meá, & erue me; * non erubescam, quóniam sperávi in te.

Innocentes & recti adhæserunt mihi, * quia sustinui te.

Libera, Deus, Israël * ex ómnibus tribulatióibus suis.

Ant. Vide humilitatem meam, & labórem meum; & dimitte univérsa delicta mea.

Ps. Ne avertas faciem tuam a me: *R.* Ne declines in ira a servo tuo.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

Hom. de dorm. s. i. Ed. Ven. Lectio iv.

Deus corpus dissolvit, & in illo habitantem ánimam prius educit, qui ex domo quápiam, ut

post in eandem magnificéntius constructam domum, ánimam cum majóri glóriá reducat. Ne itaque intueáris eum, cujus clausi sunt óculi, qui murus jacet, sed eum qui resurget & accipiet glóriam ineffáblem, atque a præsentí hujusmodi aspectu cogitatiónes transfer in spem futuram. At consuetudinem requiris, ideóque ingemiscis ac luges? Et quómodo, inquires, homo cum sim, possim non morére? Neque ego id póstulo: non morórem veto, sed moróris vehementiam. Morére namque, naturæ est; sed ultra modum morére, furoris, insániæ, muliebrique ánimí. Morere, lacrymáre; sed ne agrè molestæque feras, ne indignæ. Grátias age ei qui abstulit ut defunctum exornes, ejusque funeri hæc iusta splendide persolvas, ipsique mitas.

R. Deus meus, ne sileas a me: * Ne simul trahas me cum peccatóribus, & cum operántibus iniquitatem ne perdas me. *Ps.* Pars illórum erit in stagno ardenti igne & sulphure. * Ne similes *Pf. 27. Apoc. 21.*

s. 2. Lectio v.
Lacrymáre ut Dóminus Letuus Lázarus luxit, modum nobis, régulam terminamque doloris ponens, quem transgredi non licet. Morere, ac non ut ethnicus qui de resurrectione despetat,

erat, qui futuram vitam non expectat. Pudet me, & erubescio, cum per forum viderem mulierum turmas, indecore agentes, capillos vellentres, brachia genasque lacezantes, idque coram ethnicijs. Hunc efferendi modum, erubescere. Psalmodia, & preces, patrum conventus, fratrum multitudo tanta: hæc, inquam, non ideo adsunt, ut fleas, ut mœreas, & indigneris; sed ut grâcias agas, qui defunctum accipit. Quemadmodum enim eos, qui ad magistratum vocantur, multi cum laudibus, & acclamatione comitantur; ita & sanctos qui decesserunt, utpote qui ad maiorem evocentur honorem, cum magnis omnes laudibus deducunt.

Ego ad Dominum aspiciam, & expectabo Deum. Salvatorem meum; confusam cum sedero in tenebris; Iram Domini portabo, quoniam peccavi ei. Flagellat Dominus omnem filium quem recipit: Iram Dominus portabo, quoniam peccavi ei. *Mich. 7. Hebr. 12.*

* 2. & 3. Lectio vj.

Mors quies est, & à seculis liberatio. Cum igitur ex propinquis aliquem videris hinc abeuntem, ne indigne feras; sed compungere, ad te ipsum redi, conscientiam scrutare: hoc considera, brevi parem tibi habebiturum esse finem. Temperan-

Pars Verna. Bles.

tior esto, & alterius morte timere discere, ignaviam omnem præcide, facta tua expende, errata corrige, optimam fac morum commutationem. Cógita ad quem abierit, & consolationem accipe. Eo scilicet ubi Paulus est, ubi Petrus, ubi Sanctorum chorus omnis. Cógita quomodo resurrecturus sis; cum quanta glória & splendore. Animo reputa te fletu & lacrymis in re illà nihil immutaturum; cógita quos id faciens imitèris. Quos ergo imitèris, quos æmulàris? Infidèles qui spem non habent, quemadmodum & Paulus dixit: Ut non contristemini, sicut & ceteri, qui spem non habent?

(Quando dicitur. unicum Nocturnum, sequens omittitur.)

Deus dicitur loco eius, ix. Libera me. ut infra. c.

Est mihi in Deum protectio, ut saluum me facias; quia inimici mei consilium fecerunt in iniquum, dicentes: Deus dereliquit eum, persequimini & comprehendite eum; quia non est qui eripiat. Deus, ne elongeris à me: Deus meus, in auxilium meum respice: Domine, memorabor iustitiæ tuæ solus. Adversarius tamquam leo rugiens, circuit querens quem devoret. Deus, ne elongeris à me: Deus meus, in auxilium meum respice: & memorabor iustitiæ tuæ solus. Ps. 30. & 70. 1. Petr. 5.

IN III. NOCTURN.

Ans. 2. D. Unam petii.

Psalmus 26.

Dominus illuminatio mea, & salus mea; * quem timebo?

Dominus protector vitæ meæ; * a quo trepidabo?

Dum appropinquo super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei, * ipsi infirmati sunt & ceciderunt.

Si constiterint ad verum me castra, * non timebit cor meum.

Si exurgat adversum me perclussus, * in hoc ego sperabo.

Unam petii à Domino, hanc requiram, * ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ.

Ut videam voluptatem Domini, * & visitem templum ejus;

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo: * in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In postea exaltavit me, * & nunc exaltavit caput meum super inimicos meos.

Circumvi, & innotavi in tabernaculo ejus habitum vociferationis: * cantabo, & psallam dicam Domino.

Ans. Unam petii à Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini.

Ans. 4. c. Credo.

Diviso Psalmi 26.

Exaudi, Domine, vocem meam quæ clamavi ad te: * miserere mei, & exaudi me.

Tibi dixit cor meum, Exquisivit te facies mea: * faciem tuam, Domine, requiram.

Ne avertas faciem tuam à me: * ne declines in iniquum servo tuo.

Adjutor meus esto; ne derelinquas me, * neque despicias me, Deus salutaris meus;

Quoniam pater meus & mater mea dereliquerunt me: * Dominus autem asumpsit me.

Legem pone mihi, Domine, in via tua; * & dirige me in semitam rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in inimicis tribulationum mearum; * quoniam insurrexerunt in me testes iniqui, & mentita est iniquitas sibi.

Credo videre bona Domini in terra viventium.

Ans. Credo videre bona Domini in terra viventium.

Ans. 8. d. Sic vivit.

Psalmus 41.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, * ita desiderat anima mea ad te, Domine.

Sit vis animæ meæ ad Deum fortem, vivum: * quando veniam, & apparebo ante faciem Dei?

Fuerunt mihi lacrymæ

Officium Defunctorum.

xcix

mei panes die ac nocte, *
quom dicitur mihi quotidie :
Ubi est Deus tuus ?

Hæc recordatus sum, &
effudi in me animam meam ; *
quoniam transbo in locum
tabernaculi admirabilis, us-
que ad domum Dei ;

In voce exultationis & con-
fessionis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, anima
mea? & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam
adhuc confitebor illi : * sa-
lutare vultus mei, & Deus
meus.

Ad meipsum anima mea
conturbata est ; * propterea
inemor ero tui de terra Jor-
danis, & Hermopolim à
monte modico.

Abyssus abyssum invocat,*
in voce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua, &
fluctus tui * super me tran-
sibunt.

In die mandavit Dominus
misericordiam suam, * &
nocte canticum ejus.

Apud me oratio Deo vi-
sæ meæ : * dicam Deo, Sac-
ceptor meus es ;

Quare oblitus es mei, &
quare contristatus incedo, *
cum affligit me inimicus ?

Dum confringuntur ossa
mea, * exprobraverunt mi-
hi qui tribulant me inimici
mei ;

Dum dicunt mihi per sin-
gulos dies : * Ubi est Deus
tuus ?

Quare tristis es, anima
mea? & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam

adhuc confitebor illi : * sa-
lutare vultus mei, & Deus
meus.

Ant. Sicut anima mea
ad Deum fortem, vivam :
quando veniam, & apparebo
ante faciem Dei ?

†. Quare tristis es, ani-
ma mea ? & quare conturbas
me ? R. Spera in Deo, quon-
iam adhuc confitebor illi.
Pf. 41.

*Lectio sancti Evangelii se-
cundum Joannem.*

Lectio vij. Cap. 11.

In illo tempore ; Dixit
Martha ad Jesum : Dom-
mine, si fuisset mortuus
meus non fuisset mortuus ;
sed & nunc scio, quia quic-
cumque poposceris à Deo
dabit tibi Deus. Et reliqua.

*Homilia sancti Augustini
Episcopi.*

*Serm. 173. Edit. Bened.
dilecti de verb. Apost. 32.*

Quando & celebramus
dies fratrum defun-
ctorum, in mente ha-
bere debemus, & quid spe-
randum & quid timendum
sit : secundum hæc enim
sperandum est, quoniam
pretiosa in conspectu Domi-
ni mors sanctorum ejus : se-
cundum hoc autem timen-
dum est, quia mors pecca-
torum pessima. In hac au-
tem vita, quæ media ante
summam bonam, & ante sum-
mam malam ducitur, illud ex
Evangelio tenere debemus :
Qui credit, inquit, in me,
licet mortuatur, vivit. Et vi-
tam promittat, & mortem

2   *Officium Defunctorum.*

non negat. Qui credit in me, licet moriatur, vivit. Quid est, licet moriatur, vivit? licet moriatur corpore, vivit spiritu. Deinde adjungit: Et qui vivit, & credit in me, non morietur in eternum. Certè licet moriatur, quomodo sic non morietur? Sed licet moriatur ad tempus, non morietur in eternum.

¶ Scio quod Redemptor meus vivit, & in novissima die de terra surrecturus sum, * Et in carne mea videbo Deum meum. *¶* Opponet corruptibile hoc induere incorruptionem, & mortale hoc induere immortalitatem; * Et in carne mea. *Job* 19. *1. Cor.* 15.

LECTIO viij.

Consolémur ergo nos invicem & in his sermonibus nostris. Potest non dolere cor humanum defuncto carissimo: melius tamen, cum dolet, sanatur cor humanum, quam non dolendo sit inhumanum. Maria Dómino coherébat, & mortuorum fratrem dolébat: sed quid miraris quia Maria dolébat tunc, cum ipse Dóminus stebat? Ideo & Apóstolos De dormientibus, inquit, nolo vos ignorare, fratres, ut non contristemini, sicut & gentes quæ spem non habent. Non tantum ait, Ut non contristemini; sed, Ut non sic contristemini: quemadmodum gentes quæ spem non habent, des-

cessè est enim ut contristemini; sed ubi contristaris, consolatur te spes.

¶ Qui dormiunt in terra pulvere, * Evigilabunt; illi in vitam eternam, & illi in opprobrium. *¶* Procedent qui bona fecerunt, in resurrectionem vitæ: qui vero mala egerunt, in resurrectionem iudicii: * Evigilabunt. *Mat.* 12. *Joan.* 5.

LECTIO ix.

Quomodo enim non contristaris, ubi corpus quod vivit ex anima, sit exanime, discedente anima? Quæ ambulabat, jacet; qui loquebatur, tacet; clausi oculi faciem non capiunt; aures nulli voci patescunt: omnia membrorum officia conquieverunt: non est qui moveat gressus ad ambulandum, manus ad operandum, sensus ad percipiendum. Nonne ista est domus, quam nescio quis invisibilis habitator ornabat? Discessit qui non videbatur, remansit quod cum dolore videatur. Sit hujus tristitiæ consolatio. Quæ consolatio? Quia ipse Dóminus in novissima tuba descendet de cælo, & mortui resurgent primi; deinde nos viventes, qui reliqui sumus, simul cum illis rapiemur in nubibus obviam Christo in æra, & ita semper cum Dómino erimus.

¶ Libera me, Dómine, ab iis qui odérunt me: non absorbeat me profundum,

Officium Defunctorum.

ej

neque urgeat super me pū-
teus ōs suum : * Exaudi me ,
quóniam † Benigna est mi-
sericórdia tua : * Intende
animæ meæ , & libera eam.
†. Misere me , Dómine ,
fili David : Dómine , adjuva
me : * Exaudi me . †. Dó-
stine Deus , Rex seculórum ,
solus pius es . † Benigna est .
†. Occisus es , Dómine , &
redemisti nos Deo in san-
guine tuo : * Intende .

*In Depositione corporis , &
in Anniversariis solemnibus
refertur h. usque ad †. Ma-
seret.*

AB LAUDES.

Ans. 3. b. Secundum.

Psalms 50.

Misere me , Deus , *
secundum magnam
misericórdiam tuam .

Et secundum multitudi-
nem miserationum tuarum , *
dele iniquitatem meam .

Amplius lava me ab ini-
quitate mea , * & à peccato
meo munda me .

Quóniam iniquitatem
meam ego cognosco , * &
peccatum meum contra me
est semper .

Tibi soli peccavi , & ma-
lui coram te feci ; * ut ju-
stificeris in sermonibus tuis ,
& vincas cum iudicaris .

Ecce enim in iniquitati-
bus conceptus sum ; * & in
peccatis concepit me mater
mea .

Ecce enim veritatem di-
lexisti : * incerta & occulta
sapientiæ tuæ manifestasti
mihi .

Asperges me hyssopo , &
mundabor : * lavabis me ,
& super nivem dealbabor .

Audíui meo dabis gau-
dium & lætítiam ; * & exul-
tábunt ossa humiliata .

Averte faciem tuam à
peccatis meis , * & omnes
iniquitates meas dele .

Cor mundum crea in me ,
Deus ; * & spíritum rectum
innova in vísceribus meis .

Ne proscias me à facie
tua ; * & spíritum sanctum
tuum ne auferas à me .

Redde mihi lætítiam sa-
lutáris tui ; * & spíritu prin-
cipáli confirma me .

Docébo iníquos vias tuas ,
& impii ad te convertentur .

Libera me de sanguinibus ,
Deus , Deus salutis meæ : *
& exultábit lingua mea ius-
títiam tuam .

Dómine , labia mea ap-
ries : * & os meum annun-
tiábit laudem tuam .

Quóniam si voluisses sa-
crificium , dedissem utique ; *
holocaustis non delectábe-
ris .

Sacrificium Deo spíritus
contribulatus : * cor contri-
tum & humiliatum , Deus ,
non despicies .

Benigne fac , Dómine ,
in bona voluntate tua Sion , *
ut ædificentur muri Jeru-
salem .

Tunc acceptábis sacrifici-
um iustitiæ , oblationes &
holocausta : * tunc impónent
super altáre tuum vísculos .

*Ans. Secundum mul-
titudinem miserationum tuarum*

sum, dele iniquitatem meam.

Ans. 8. G. Exaudi.

Psalms 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion, * & tibi reddetur votum in Jerusalem.

Exaudi orationem meam: * ad te omnis caro veniet.

Verba iniquorum prava: fuerunt super nos; * & impietates nostras tu propitiaberis.

Beatus quem elegisti, & assumptisti: * inhabitabit in atriis tuis.

Replebimur in bonis domus tue; * sanctum est templum tuum, mirabile in secretis.

Exaudi nos, Deus salutis noster, * spes omnium finium terre, & in mari longe;

Preparans montes in virtute tua, accinctus portis: * qui conturbas profundum maris, sonum fluminis eius.

Turbabuntur gentes, & timebunt qui habitant terminos a signis tuis: * exultans matutini & vespere delectabis.

Visitasti terram, & inebriasti eam: * multiplicasti locupletare eam.

Flumen Dei repletum est aquis; * parasti cibum illorum, quoniam ita est preparatio ejus.

Rivos ejus inebria, multiplica genimina ejus; * in stillicidiis ejus letabitur germinans.

Benedices coronam annis,

nigritatis sue; * & campus tui replebuntur ubertate.

Pinguescent speciosa deserti, * & exaltatione colles accingentur.

Inducti sunt arietes ovium, & valles abundabant frumento: * clamabunt, tuum hymnum dicent.

Ans. Exaudi, Deus, orationem meam: ad te omnis caro veniet.

Ans. 2. D. Propter nomen. Psalmus 142.

Domine, exaudi orationem meam: * auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua; exaudi me in tua justitia.

Et non intres in iudicium cum servo tuo; * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam: * humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos seculi; * & anxius est super me spiritus meus: in me turbatum est cor meum.

Memor sum dierum antiquorum: meditatus sum in omnibus operibus tuis; * in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te: * anima mea sicut terra sine aqua sibi.

Velociter exaudi me, Domine; * defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam a me; * & similis ero def-

Officium Defunctorum.

211

condemntibus in lacum.

Audiam fac mihi mare
misericordiam tuam; * quia
in te speravi.

Notam fac mihi viam,
in qua ambulem; * quia mi-
se levavi animam meam.

Eripe me de inimicis meis,
Domine; ad te confugi: *
doce me facere voluntatem
tuam; quia Deus meus es
tu.

Spiritus tuus bonus vesti-
et me in terram rectam: *
propter nomen tuum, Dô-
mine, vivificabis me in
equivocis tuis.

Edicos de tribulatione ani-
mam meam; * & in miseri-
cordia tua disperdes inimi-
cos meos.

Et perdes omnes qui tri-
bulant animam meam; quon-
iam ego servus tuus sum.

Anr. Propter nomen tuum,
Domine, vivificabis me.

Anr. Gl. Misere.

Canticum. Baruch 5.

Domine omnipotens,
Deus Israel, * anima in
angustiis, & spiritus anxius
clamat ad te:

Audi, Domine, & mise-
rere, quia Deus es miseri-
cor; * & miserere nostri,
quia peccavimus ante te.

Quia tu sedes in sempi-
ternum, * & nos peribimus
in evum?

Domine omnipotens, Deus
Israel, * audi nunc oratio-
nem mortuorum Israel,

Et filios ipsorum qui
peccaverunt ante te, & non
audiant vocem Domini

Dei sui, * & agglutinata sunt
nobis mala.

Noli meminisse iniquita-
tum patrum nostrorum;
sed memento manus tuas,
& nominis tui in tempore
isto:

Ora tuus Dominus Deus
nostr; * & laudabimus te,
Domine.

Anr. Misere nostri, Dô-
mine, quia peccavimus an-
te te.

Anr. 7. c. Omnis Spiritus.
Psalmus 150.

Laudate Dominum in
sanctis eius: * laudate
eum in firmitate virtutis
eius.

Laudate eum in virtutibus
eius: * laudate eum secun-
dum multitudinem magni-
tudinis eius.

Laudate eum in sono tu-
be: * laudate eum in psal-
terio & cithara.

Laudate eum in tympano
& choro: * laudate eum in
choro & organo.

Laudate eum in cymbalis
benefonicis; laudate eum
in cymbalis iubilationis: *
omnis spiritus laudet Dô-
minum.

Anr. Omnis spiritus lau-
det Dominum.

Capitulum. 1. Cor. 15.

Sicut in Adam omnes mo-
riuntur, ita & in Christo
omnes vivificabuntur.

Ps. Vivifica me, Dômi-
ne, & secundum verbum
tuum. Ps. 118.

Ad Benedictus. Anr. 1. a.
Ego sum resurrectio; & vi-

civ

Officium Defunctorum

an: qui credit in me, etiam si mortuus fuerit, vivet; & omnis qui vivit & credit in me, non morietur in aeternum. Joan. 11.

Pater. & cetera ut supra in Vesperis, &c. excepto quod loco Psalmi, Lauda, anima. dicitur Psalmus, De profundis clamavi ad te, Domine. lxxxix. Oratio conveniens, ut supra.

IN ANNIVERSARIIS.

In Anniversariis Defunctorum, omnia ut in Officio precedenti sunt, exceptis quae sequuntur.

In Anniversariis solemnibus non dicuntur Preces ad Vesperas & ad Laudes, sed post Ant. ad Magnificat. & Benedictus. Oratio conveniens, ut supra notatur. Sed in Anniversariis non solemnibus dicuntur Preces ad Vesperas & ad Laudes, ut supra.

AD OFFICIUM NOCT.

In Anniversariis solemnibus dicitur Invitatorium cum Psalmo, Venite. ut supra, sed in Anniversariis non solemnibus omittitur.

Si Officium sit integrum, cum tribus Nocturnis, Lectioes dicuntur ut sequitur; Responsoria, ut in Officio praeced.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Job.

Lectio 1. Cap. 7.

PArce mihi, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magnificas eum, aut quid apponis erga eum cor tuum? Visitas eum diluculo, & subito probas

illum. Usquequo non parci mihi, nec dimittis me ut gloriam salvam meam? Peccavi: quid faciam tibi, o custos hominum? Quare posuisti me contrarium tibi, & factus sum mihi metipsum gravis? Cur non tollis peccatum meum, & quare non auferis iniquitatem meam? Ecce nunc in pulvere dormiam: & si manet me quateris, non subsistam.

2. Defecerunt. xciv.

Lectio 2. Cap. 10.

MAnastus fecerunt me, & psalmaverunt me totum in circuitu: & sic repente praecipitas me? Memento, queso, quod sicut locum feceris me, & in pulverem reduces me. Nonne sicut lac mulsisti me, & sicut caseum me coagulasti? Pelle & carnibus vestisti me: ossibus & nervis corripuisti me. Vitam & misericordiam tribuisti mihi, & visitatio tua custodivit spiritum meum.

3. Peccavi. xciv.

Lectio 3. Cap. 13.

QUantas habeo iniquitates & peccata, scelerum mea & delicta ostende mihi. Cur faciem tuam abscondis, & arbitraris me inimicum tuum? Contra folium, quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam, & stipulam siccam persequeris. Scribis enim contra me amaritudines, & consumere me vis peccatis adolescentiae meae. Posuisti

Officium Defunctorum.

cxv

in nervo pedem meum, & blervasti omnes semitas meas; & vestigia pedum meorum considerasti. Qui quasi putredo consumendus sum, & quasi vestimentum uod comeditur a tinea.

R. Non intres. xciv.

IN II. NOCTURNO.
x Libro secundo sancti Ambrosii Episcopi, de fide resurrectionis.

n. 3. *Lectio iv.*

Proposuius, fratres carissimi, solari nos communi usu, nec durum intrare quidquid universos aneret, & ideo mortem non esse lugendam: primum, quia communis sit, cunctis debita: deinde, ut nos seculi huius absoluti ærumnis: postremo, ut somni specie ubi ab his mundi labore requiescit, vigor nobis vivat, ut refundatur. Quem doctem non soletur resurrectionis gratia? Quem non elidat inærorum, si crederet nihil posse morte; imò ipsius mortis celeritate, ut plus perire non possit.

R. Deus meus. xcvi.

n. 5. *Lectio v.*

Quisse etiam quidam feruntur populi, qui orationum hominum lugerent, obituque celebrarent. Nec immodenter; eos enim qui hoc vite saltem venissent, moriendos putabant: verò qui ex istius mundi cellis & fluctibus emergunt, non injusto gaudio

prosequendos arbitrantur. Nos quoque ipsi natales dies defunctorum obliviscimur, & cum quo obierunt diebus celebri solemnitate renovamus.

R. Ego ad Dñm. xcviij.

n. 6. *Lectio vj.*

Non est ergo gravius subeundus mortis secundum naturam, ne aut excellentiorem aliquam naturam exceptionem nobis arrogare videamur, aut communem recusare. Etenim mors equalis est omnibus, indiffereta pauperibus, inextirpece divitibus. Et ideo licet per unius peccatum, in omnes tamen peccati transit, ut quem generis non refugimus autorem, non testigamus & mortis; & fit nobis sicut per unum mors, ita per unum etiam resurrectio; nec recusamus ærumnam, ut perveniamus ad gratiam. Venit enim, ut legitur, Christus salvum facere quod perierat: & ut non solum vivorum, sed etiam mortuorum dominetur.

R. Esto mihi. xcviij.

IN III. NOCTURNO.
De Epistola primæ beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

Lectio vij. Cap. I. §.

SI Christus prædicatus quod resurrexit a mortuis, quomodo quidam dicunt in vobis, quoniam resurrectio mortuorum non est? Si autem resurrectio mortuorum non

est, neque Christus resurrexit; si autem Christus non resurrexit, inanis est ergo prædicatio nostra, inanis est & fides vestra: invenimus autem & falsi testes Dei; quoniam testimonium diximus adversus Deum, quod suscitaverit Christum, quem non suscitavit, si mortui non resurgunt; nam si mortui non resurgunt, neque Christus resurrexit. Quod si Christus non resurrexit, vana est fides vestra; adhuc enim estis in peccatis vestris: ergo & qui dormierunt in Christo, perierunt. Si in hac vita tantum in Christo sperantes sumus, miserabiliiores sumus omnibus hominibus. Nunc autem Christus resurrexit à mortuis primis dormientium, quoniam quidem per hominem mors & per hominem resurrectio mortuorum: & sicut in Adam omnes moriuntur, ita & in Christo omnes vivificabuntur.

R. Scio. c.

Lectio viij.

Sed dicit aliquis: Quomodo resurgunt mortui, qualive corpore venient? Inspiciens, tu quod seminas non vivificatur, nisi prius moriatur: & quod seminas, non corpus quod futurum est seminas, sed nudum gramen, ut pueri nasci, aut alicujus ceterorum: Deus autem dat illi corpus sicut vult, & unicuique seminum proprium corpus. Non om-

nis caro, eadem caro; sed alia quidem hominum, alia vero pecorum, alia volucrum, alia autem piscium: & corpora cælestia, & corpora terrestria; sed alia quidem cælestium gloria, alia autem terrestrium. Alia claritas solis, alia claritas lune, & alia claritas stellarum; stella enim à stella differt in charitate. Sic & resurrectio mortuorum. Seminatur in corruptione, surget in incorruptione: seminatur in ignobilitate, surget in gloria: seminatur in infirmitate, surget in virtute: seminatur corpus animale, surget corpus spiritale.

R. Qui dormiunt. c.

Lectio ix.

Ecce mysterium vobis edico: Omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur. In momento, in ictu oculi, in novissima tuba: canet enim tuba, & mortui resurgent incorrupti; & nos immutabimur. Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptionem, & mortale hoc induere immortalitatem. Cum autem talem mortale hoc induerit immortalitatem, tunc fiet sermo qui scripsit est: Absorpta est mors in victoria. Ubi est, mors, victoria tua? ubi est, mors, stimulus tuus? Stimulus autem mortis, peccatum est; virtus vero peccati, lex. Deo autem gratias, qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum.

Officium Defunctorum.

cviij

lesum Christum. Itaque, fratres mei dilecti, stables estis : & immobiles : abundantes in opere Domini semper, scientes quod labor vester non est inanis in Domino.

R. Libera me, Domine. c. c.

In Anniversariis solemnibus quae non habent novam Lectionem, unum dicitur tantum Tost. Psalmi, Antiph. Vers. c. & duo priores. Summum ex Officio praecedenti, secundum Feriam. R. Libera me, Domine. est semper certum, omnibus Feriis.

Lectiones, ut infra notantur.

FERIA II. & V.

De Libro Job.

Lection 1. Cap. 14.

Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, repletur malis iustitiae. Quis quasi flos egreditur, & contremiscit, & sicut velut umbra, & ita iam in eodem statu permanet. Et dignum ducis super ipsiusmodi aperit oculos, & adducere eum domum iudicii? Quis potest facere mundum de initundo conceptum semine? anne tu qui solus es? Brevis dies hominis sunt, numerus mensium ejus apud est, constitisti terminos ejus qui praeteriri non poterunt. Recede paululum ab eo, quiescat, donec optinuiat, sicut mercenarius dies.

R. Defecerunt. xcix.

Ex Catechesi sancti Cyrilli Hierosolymitani Episcopi.

Gen. 22. 1. & 2. Lection 1. & 2.
Pro omnibus oramus, qui inter vos vita sancti sunt, maximum esse cadentes animarum iuvamen, pro quibus offertur precatio sancti illius, & cretendi quod in altari positum est, sacrificii. Scio multos dicere: Quod iuvat extremam, si ve cum peccatis, si ve absque peccatis ex hoc mundo decedentem, etiam in hoc sacrificio illius mentio fiat? An enim si Rex aliquis, eos a quibus offensus est, in exilium pepulerit, postea vero illorum propinqui confecti aliquam conficiunt, pro his qui sunt in supplicio exultantes, eidem offerrent, nonne condonationem aliquam suppliciorum ipsis dederit? Ad eundem modum & nos pro defunctis preces adhibentes, quamvis sint peccatores, non quidem condonamus peccata, sed Christum pro nostris peccatis immolatum offerimus, ut & nobis & illis eum, qui est benignissimus, propitium reddamus.

R. Peccavi. xciv.

De Epistola prima beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

Lection 1. Cap. 7.

Fundamentum aliud nemo potest ponere, praeter id quod positum est, quod est Christus Iesus. Si

e vj.

quis autem superedificat super fundamentum hoc, aurum, argentum, lapides pretiosos, ligna, fœtura, stipulam; uniuscujusque opus manifestum erit: dies enim Dñi declarabit, quis in igne revelabitur: & uniuscujusque opus quale sit, ignis probabit. Si cujus opus manserit quod superedificavit, mercedem accipiet. Si cujus opus deriderit, detrimentum patietur: ipse autem salvus erit; sic tamen quasi per ignem.

¶. Libera me, Dñine. c.

FERIA III. & VI.

De Libro secundo Machabeorum.

Leſſio j. Cap. 12.

V Ir fortissimus Judas hortabatur populum conservare se sine peccato, sub oculis videntes quæ facta sunt pro peccatis eorum qui prostrati sunt. Et facta collatione, duodecim milia drachmas argenti misit Jerosolymam offerri pro peccatis mortuorum sacrificium, bene & religiose de resurrectione cogitans. (Nisi enim eos, qui ceciderant, resurrecturos speraret, superfluum videretur, & vanum orare pro mortuis.) Et quia considerabat quod hi, qui cum pietate dormitionem acceperant, optimam haberent repositam gratiâ. Sancta ergo & salubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut a peccatis solvantur.

¶. Deus meus. xcvi.

Ex Libro sancti Epiphani Episcopi, de hæresibus.

Hæres. 75. Leſſio ij.

Quod spectat ad ritum illum quo mortuorum nomina pronuntiantur, quid eo esse potest utilius? Quid opportunius, aut verò admiratione dignius? Nempe ut qui adsunt, certissime sibi persuadeant mortuos vivere, nec in nihilum redactos esse; sed existere adhuc, atque apud Dñum vivere. Tum ut religiosissimum illud dogma prædicetur; quo qui fratribus precantur, bene de illis sperare constet, quasi peregrè profectis. Ceterum quæ pro mortuis concipiuntur preces, iis utiles sunt, tametsi non omnes culpas extinguant: nam & justorum pariter, & peccatorum mentionem facimus; peccatorum quidem, ut iis à Dño misericordiam imploramus; justorum autem, ut Dñum Jesum Christum singulâri quodam honore prosequentes à ceterorum hominum ordine segregemus. Necesse est facere illud Ecclesiâ dico, quæ traditum sibi ritum illum à majõibus acceperit.

¶. Ego ad Dñum. xcviij.

De Epistola secunda beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

Leſſio iij. Cap. 5.

Simus, fratres, quoniam si terrestris domus nostra hujus habitationis dissolvatur, quod ædificabitur,

Officium Defunctorum.

cix

sem ex Deo habemus, donum non manufacta, eternam in coelis. Nam & in hoc ingemiscimus, habitationem nostram, quae de celo est, superindui cupientes. ... Audemus autem, & bonam voluntatem habemus magis peregrinari a corpore, & praesentes esse ad Dominum. Et ideo contendimus sive absentes, sive praesentes, placere illi. Omnes enim nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gesserit, sive bonum, sive malum.

R. Libera me. c.

**FERIA QUARTA,
ET SABBATO.**

De Michæa Propheta.

Leitio j. Cap. 7.

Ego ad Dominum aspiciam, expectabo Deum Salvatorem meum: audiet me Deus meus. Ne laceretis, inimica mea, super me; quia cecidi & conflagram, cum sederem in tenebris; Dominus lux mea est. Iras, Domini portabo, quoniam peccavi ei, donec causam meam iudicet, & faciat iudicium meum: educet me in lucem, videbo iustitiam ejus. Es aspiciet inimica mea, & operietur confusione, quae dicit ad me: Ubi est Dominus Deus tuus? Oculi mei videbant in eam: nunc erit in confutationem, ut lutum placentium.

R. Scio, q

*Ex Homilia sancti Joannis
Chrysostomi in Acta
Apostolorum.*

Leitio ij.

Non frustra oblationes pro defunctis fiunt, non frustra preces, non frustra eleemosynae. Haec omnia Spiritus disposuit volens, ut nos mutuo juvemus. Minister clamat pro his qui defuncti sunt in Christo, & pro his qui illorum memoriam faciunt. Non Diaconus est, qui talem vocem illam emittit, sed Spiritus sanctus. In manibus est hostia, & omnia proposita sunt bene ordinata. Adfunt Angeli, adfunt Archangeli, cum tanto horrore adstant omnes, adstant illi clamantes omnibus silentibus, & putas simpliciter haec fieri? Ita quae ne fortuito haec fieri putemus. Haec scientes, consideremus quantas consolationes possemus mortuis pro lacrymis, pro monumentis praestare; nempe eleemosynas, preces, orationes, ut & illi & nos assequamur promissa bona.

R. Qui dormiunt. c.

*De Epistola prima beati
Pauli Apostoli ad Thesa-
lonicenses.*

Leitio iij. Cap. 4.

Nolumus vos ignorare, fratres, de dormientibus, ut non contristemini, sicut & ceteri qui spem non habent. Si enim credimus quod Iesus mortuus est, & resurrexerit, ita & Deus eos.

cx

Commendationes.

qui dormierunt per Jesum , adducet cum eo. Hoc enim vobis dicimus in verbo Domini , quia nos qui vivimus , qui residui sumus in adventum Domini , non praevenerimus eos qui dormierunt. Quoniam ipse Dominus in iussu , & in voce Archangeli , & in tuba Dei descendet de caelo ; & mortui qui in Christo sunt , resurgent primi. Deinde nos , qui vivimus , qui reliquimur , simul rapiemur cum illis in nubibus obviam Christo in aera , & sic semper cum Domino erimus. Itaque consolamini invicem in verbis istis.

¶ *Liber. c.*

COMMENDATIONES.

*Pro pluribus dicuntur
in plurali.*

Domine Deus , audit hanc orationem mortuorum Israel , qui peccaverunt ante te. Noli meminisse iniquitatum patrum nostrorum , sed * Memento mandata tua , & nominis tui. * Oculis es , Domine , & redemisti nos Deo in sanguine tuo. * Memento. *Barnab. 7.*

Apoc. 5.

Oramus.

Tibi , Domine , commendamus animam * famulum tui N. ut defunctus [vel famulae tuae N. ut defuncta] seculo , tibi vivat ; & quia per fragilitatem humanam conversationis peccata commisit , tu venia misericordissima pietatis absterge .

Per Christum Dominum nostrum. *¶ Amen.*

Misericordiam tuam , Domine sancte , Pater omnipotens , aeternae Deus , pietatis affectu rogare pro aliis cogitamus , qui pro nostris rogare peccatis nequaquam sufficientes ; tamen de tua confisi gratia pietate & inextinguibili bonitate , clementiam tuam disposcimus , ut animam * famulum tui [vel famulae tuae] ad te reverentem , cum pietate suscipias : adsit ei Angelus testamenti tui Michael , & per manus sanctorum Angelorum tuorum inter sanctos & electos tuos in sinibus Abraham , Isaac & Jacob Patriarcharum tuorum cum coelectis dignetur , quatenus liberata de principibus tenebrarum & de locis peccatorum , nullis jam primis noscituris , vel ignorantis , aut propriis iniquitatibus seu fragilitatibus confundatur erroribus ; sed agnoscatur a Sanctis tuis , & sanctae beatitudinis requie perfruat ; ut cum magna iudicii dies adveniet , inter sanctos & electos tuos * resuscitatus [vel resuscitata] gloria manifeste contemperationis tuae perpetuo faciat ; Per Christum Dominum nostrum. *¶ Amen.*

In Psalms. In Exodo. 144

In omnes sunt dicendum & requie .

Ant. 2. D. Qui timent Dominum speraverunt in Domino ; adiutor eorum & protector eorum est. Ps. 123.

Orémus.

Dominipotens, sempiternus Deus, qui humano corpori animam ad similitudinem tuam inspirare dignatus es: dum, te jubente, ilvis in pulverem reverteretur, tu imaginem tuam in sanctis & electis tuis dibus æternis præcipias servari; eamque ad te reverentem de Ægypti partibus, andè leniterque suscipias, Angelos tuos sanctos civiam mittas; viamque illi salutis demonstra, & portas gloriæ tuæ aperiri. Repel, quæsumus, Domine, ab omnes principes tenebrarum, & agnosce depositum tale quod tuum est. Suscipe, Domine, creaturam amam, non à diis aliénis creatam, sed à te solo Deo vero & vero; quia non est alius Deus præter te; Domine, & non est secundum veram tuam. Lascifica, clementissime Pater, animam ejus, clarifica eam in multitudine misericordiæ tuæ. Ne emiseris, quæsumus, iniquitatum ejus antiquarum as: suscitavit furor mali fidei: licet enim peccarier, tamen te non negavit; sed signo fidei insignitus, te qui omnia, & eam ex omnia fecisti, fideliter oravit; Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Ps. Dilexi. 43. Credidit. 90. Laudate Dominum, nes gentes, 118. Confi-

temini. 12. & Beati immaculati. 13. *integri.* *Ant.* sola 8. G: Circumdedérunt me dolores mortis, & pericula inferni invenerunt me. O Domine, libera animam meam. *Ps.* 114.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster. *Ps.* Et nos inducas in tentationem. *R.* Sed libera nos à malo.

Ps. Clamavi ad te, Domine, dixi: Tu es spes mea, *R.* Portio mea in terra viventium. *Ps.* 141.

Ps. Educ de custodia animam meam, ad confitendum nomini tuo: *R.* Me expectant justi, donec retribuas mihi. *Ps.* 141.

Ps. Custodi animam meam, & erue me: *R.* Non erubescam, quoniam speravi in te. *Ps.* 24.

Ps. Domine, exaudi orationem meam; *R.* Et clamor meus ad te veniat. *Ps.* 101.

Ps. Dominus vobiscum, *R.* Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Diri: vulneris novitate perculsi, & quodammodo cordibus sauciati, misericordiam tuam, mundi Redemptor, flebilibus vocibus imploramus; ut caræ nostri N. [vel caræ nostræ N.] animam ad tuam clemenciam, qui fons pietatis es, revertentem, blandè leniterque suscipias; & quæ ex carnali contagione contraxit maculas, tu, Deus,

inólita bonitáte clementer déleas : Pié indulgeas : Oblivióni in perpétuam tradas : Atque hanc laudem tibi cum ceteris reddituram , & ad corpus próprium quandóque reverfuram , Sanctorum tuorum cœtibus aggregári præcípias.

PArtem beátæ resurrectiõnis obtineat , quæsumus , Dómine , ánima * famuli tui (*vel famulæ*) tuæ N. vitamque æternam habére me-

reátur in cœlis , per te , Jesu Christe , Salvátor mundi.

DEus , cui soli cõpetit mediciná præstare post mortem ; præsta , quæsumus , ut ánima * famuli tui (*vel famulæ tuæ*) N. terrenis exuta contágiis , in tuæ redemptionis parte nameretur ; Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Ps. Requiescat in pace ; R. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ.

ANTE PRANDIUM.

Benedicite. R. Dóminus. Oculi ómnium in te sperant , Dómine ; & tu das illis escam in rémpore opportúno : áperis tu manum tuam , & implebis omne animal benedictiõne. Ps. 144.

Glória Patri , & Fílio , & Spiritui sancto : Sicut erat , &c. Kyrie , eléison. Christe , eléison. Kyrie , eléison.

Secretò , Pater. usque ad Ps. Et ne nos inducas in tentationem ; R. Sed libera nos a malo.

Orémus.

Benedic , Dómine , dona tui tuæ , quæ de tua largitáte sumus sumpturi ; Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Si fiat Lectio , Lectur dicit : Jube , domne , benedicere.

Bened. Mensæ cœlestis par-

tecipes faciat nos Rex eternæ glóriæ. R. Amen.

In fine Læctionis , dicitur : Tu autem , Dómine , miserere nostri. R. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO post Prandium.

Confiteantur tibi , Dómine , ómnia ópera tua , & Sancti tui benedicant tibi. Ps. 144. Glória Patri , &c.

Qui benedixit mensam , dicit : Agnita tibi grátias , omnipotens Deus , pro universis beneficiis tuis ; Qui vivis & regnas in sæcula sæculórum.

R. Amen.

Deinde procedendo ad Ecclesiam , dicitur Ps. Misere-re. 125. Si verò non procedatur , dicitur Ps. Laudate Dóminum , omnes gentes. 118. Qui Psalmus semper dicitur quandoq; absolvitur Gratiarum actio in loca resurrectionis.

In fine Psalmi , dicitur Gló-

Benedictio Mensæ.

cxlii

ia Patri. *deinde* Kyrie, eléi-
son. Christe, eléison. Ky-
rie, eléison.

Pater. *secretò usque ad* *¶*
Et ne nos inducas in tenta-
tiónem; *R.* Sed libera nos
à malo.

¶ Disperdit, dedit pau-
péribus; *R.* Iustitia ejus ma-
ner in séculum séculi. *Ps. 33.*

¶ Benedicam Dóminum
in omni tēpore; *R.* Sem-
per laus ejus in ore meo.
Ps. 33.

¶ In Dómino laudábitur
ánima mea: *R.* Audiant
mansueti, & latentur. *Ps. 33.*

¶ Magnificáte Dómi-
num mecum, *R.* Et exal-
témus nomen ejus in idipsum.
Ps. 33.

¶ Sit nomen Dómini
benedictum, *R.* Ex hoc,
nunc, & usque in séculum.
Ps. 112.

Retribuere dignáre, Dó-
mine, ómnibus nobis
bona faciéntibus, propter
nomen sanctum tuum, vi-
tam æternam. *R.* Amen.

Benedicámus Dómino.
R. Deo grátias.

Secretò, Et fidélium ánimæ
per misericórdiam Dei re-
quiescant in pace. *R.* Amen.

BENEDICTIO MENSÆ
ante Cœnam.

Benedícite. *R.* Dómi-
nus.

Edent páuperes, & satura-
buntur; & laudábunt Dó-
minum qui requirunt eum:
vivent corda eórum in sé-
culum séculi. *Ps. 21.* Glória
Patri, &c. Kyrie, eléison.

Christe, eléison: Kyrie, eléi-
son. *Secretò,* Pater noster.
Clara voce, Ex ne nos, &c.

Oremus.

Benedic, Dómine, do-
na t̃ tua quæ de tua lar-
gitate sumus sumpturi; Per
Christum Dóminum nó-
strum. *R.* Amen.

Ad Lect. Bened. Ad cœ-
nam perpétuæ vitæ perdú-
cat nos Rex æternæ glóriæ.
R. Amen.

GRATIARUM ACTIO
post Cœnam.

Memóriam fecit mira-
bílilium suórum mis-
ericors & miserátor Dómi-
nus: escam dedit timénti-
bus se. *Ps. 110.*

Glória Patri.

Qui benedixit mensam,
dicat:

Benedictus Deus in donis
suis, & sanctus in óm-
nibus opéribus suis; Qui vi-
vit & regnat in sécula se-
culórum. *R.* Amen.

Psalm. & reliqua, ut suprà.

IN JEJUNIIS, ad refectio-
nem, fit Benedictio mensæ &
Gratiarum actio, ut notatum
est pro Cœna.

¶ Prædictus modus benedi-
cendi mensam, & agendi gra-
tias, mutatur diebus infra
scriptis, ut sequitur.

AD UTRAMQUE
refectionem.

FERIA IV. V. ET VI.

Majoris Hebdomadæ,

BENEDICTIO.

Christus factus est pro ne-
bis obediens usque ad
mortem. *Philipp. 2.*

Pater, totum foveris, Deinde nihil dicendo, signo crucis benedicitur mensa; quæ benedictio Feriæ sanctæ omittitur.

Ad Lect. non datur benedictio, nec dicitur, Tu autem.

GRATIA RUM ACTIO.

Christus factus est pro nobis obediens atque ad mortem, mortem autem crucis. *Philipp. 2.*

Psal. Misereere, sicut Gloriam. Pater, totum foveris.

Respice, quesumus, Domine, super hæc familliam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi no-tentium, & crucis subire tormentum, *severis*, Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

Amen.

SABBATO SANCTO,

BENEDICTIO.

Benedicite. R. Dominus. Cum transisset Sabbatum, Maria Magdalene, & Maria Jacobi, & Salome emerunt aromata, ut venientes ungerent Jesum, alleluia. *Marc. 16.*

Kyrie, elision. & reliqua *ut supra, cxij.*

GRATIA RUM ACTIO.

Vespere autem Sabbati, quæ inceffit in prima Sabbati, venit Maria Magdalene, & altera Maria, videre sepulcrum, alleluia. *Matth. 28.*

Benedictus Deus in donis suis, &c. *cxij.*

Pf. Laudate Dominum, omnes gentes. 118. Kyrie, elision. Pater noster. 7. Dispersit. & reliqua, ut supra, cxij.

IN DIE S. PASCHÆ, & usque ad prandium sequentis Sabb. includitur.

BENEDICTIO.

Benedicite. R. Dominus. Hæc dies quam fecit Dominus; exultemus, & letabimur in ea, alleluia. *Pf. 117.*

Gloria. Kyrie, elision. & reliqua, *ut supra, cxij.*

GRATIA RUM ACTIO.

Hæc dies quam fecit Dominus; exultemus, & letemur in ea, alleluia. *Pf. 117.*

Gloria. & reliqua omnia *ut supra, cxij. excepto quod loco Psalmi Misereere. dicitur Pf. Confitemini. 12.*

IN ASCENSIONE DOMINI,

& usque ad Vigiliam Pentec. BENEDICTIO.

Benedicite. R. Dominus. Ascendens Christus in altum, alleluia, captivam duxit captivitatem, alleluia. *Ephes. 4.*

Gloria. Kyrie. & reliqua, *ut supra, cxij.*

GRATIA RUM ACTIO.

Ascendit Deus in jubilo, alleluia, & Dominus in voce tubæ, alleluia. *Pf. 46.*

Gloria. & reliqua omnia *ut supra, cxij. excepto quod loco Psalmi Misereere. dicitur Pf. Omnes gentes. 41.*

PENTECOSTE

Et per Hebdomadam.

BENEDICTIONE.

Benedicite. R. Dominus.

Spiritus Domini reple-

orbem terrarum, alle-

luia; & hoc quod continet

omnia, scientiam habet vo-

luntatis. Sap. 1.

Gloria. Kyrie. Et reliqua,

supra, cxij.

GRATIACTIONE ACTIO.

R. Episcopi sunt omnes Spi-

ritus sancto; alleluia;

& coeperunt loqui; alleluia.

Mat. 2.

Gloria Patri. Et reliqua

omnia ut supra, cxij. excep-

to quod loco Psalmi. Misere-

mini mei. dicitur Ps. Magnus Do-

minus. r. 2.

ITINERARIUM.

iator, in ipso inieris in-
ter, si solus fueris, dicat
sequuntur, in singulari;
in sociis, in plurali, ut
vult.

n Cant. Benedicite. 1. 2.

1. 5. C. In viam pacis

prosperitatis dirigat nos

improbus & misericors

inimicus; & Angelus Ra-

iel comitetur nobiscum in

via, ut cum pace, salute &

in domino revertamur ad pro-

prium. P. R. E. C. E. S.

V. Kyrie, eleison. Christe;

eleison. Kyrie, eleison.

Pat. usque ad V. Et

nos inducas in tentatio-

nis; R. Sed libera nos a

lo.

Salvos fac servos tuos,

Deus meus, sperantes in

Ps. 85.

V. Mitte nobis, Domine,

consilium de sancto; R. Et

Sion tuere nos. Ps. 124.

V. Esto nobis, Domine,

in fortitudinis; R. A fi-

lialibus. Ps. 60.

V. Nihil proficiat inimi-

cus in nobis; R. Et filius
iniquitatis non apponet no-

cere nobis. Ps. 88.

V. Benedicite Domini

die quotidie; R. Prospe-

rum iter faciat nobis Deus

salutarium nostrorum. Ps. 67.

V. Vias tuas, Domine, de-

monstra nobis; R. Et semi-

tas tuas doce nos. Ps. 24.

V. Utinam dirigantur viae

nostrae; R. Ad custodiendas

justificationes tuas! Ps. 118.

V. Erunt prava in dire-

ctione; R. Et aspera in viis

planas. Ps. 40.

V. Angelis tuis Deus

mandavit de te; R. Ut cu-

stodiant te in omnibus viis

tuis. Ps. 90.

V. Domine, exaudi, &c.

Orémus.

D. Deus, qui filios Israel per

maris medium sicco

vestigio ire fecisti, quique

Magis iter ad te, stellâ duce,

pandisti: tribue nobis, qua-

sumus, iter prosperum tem-

plumque tranquillum; ut, An-

gelo tuo sancto comite, ad

cum quo pergrimus locum, ac demum ad æternæ salutis portum pervenire felicitate valeamus.

Deus, qui Abraham puerum tuum de Ur Chaldeorum educum, per omnes sue peregrinationis vias illatum custodisti; quaesumus, ut nos famulos tuos custodire digneris: esto nobis, Domine, in procinctu suffragium, in via solacium, in actu umbraculum, in pluvia & frigore tegumentum, in lassitudine vehiculum, in adversitate presidium, in lubrico baculus, in naufragio portus; ut, te duce, quo tendimus, prosperè perveniamus, & demum incolumem

ad propriam redcamus.

Adesto, quaesumus, Domine, supplicationibus nostris: & viam famulorum tuorum in salutis tue prosperitate dispone; ut inter omnes viæ & vitæ hujus varietates, tuo semper protegamur auxilio.

Potens Deus, ut familia tua per viam salutis incédât; & beati Joannis Præcursoris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit securus perveniat, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. *R. Amen.*

Ps. Procedamus cum pace in nomine Domini.

R. Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM,

AD LIBITUM SACERDOTIS.

Psalmi, Quam dilecta. 87. Benedixisti. 1. Inclina. cum sua divis. 126. Credidi. 90. De profundis. 76.

Ant. Domine, memor esto mei; & ne vindictam sumas de peccatis meis, neque reminiscaris delicta mea, vel parentum meorum. Tob. 3.

PRÆCES.

Kyrie, eléison, Christe, eléison: Kyrie, eléison. Pater, &c. *Ps. Et ne nos, &c.*

Ps. Ego dixi, Domine, miserere mei: R. Sana animam meam, quia peccavi tibi. Ps. 40.

Ps. Convertere, Domine, usquequo? R. Et deprecabilis esto super servos tuos. Ps. 89.

Ps. Fiat misericordia tua, Dñe, super nos, R. Quemadmodum speravimus in te. Ps. 32.

Ps. Sacerdotes tui induantur iustitiam, R. Et sancti tui exultent. Ps. 131.

Ps. Ab occultis meis munda me, Dñe, R. Et ab alienis parce servo tuo. Ps. 18.

Ps. Domine, exaudi, &c. Orémus.

Aures tuæ pietatis, misericissime Deus, inclina precibus nostris, & gratus

Gratiarum actio post Missam.

cxvii

sancti Spiritus illumina cor nostrum ; ut tuis mysteriis ligue ministrare, teque eternâ caritate diligere mereamur.

Deus, cui omne cor patet, & omnis voluntas loquitur, & quem nulum later secretum : purifica per infusionem sancti Spiritus cogitationes cordis nostri; ut te perfecte diligere, & digne laudare mereamur.

Ure igne sancti Spiritus renes nostros, & cor nostrum, Domine; ut tibi casto corpore servimus, & mundo corde placeamus.

Mentes nostras, quesumus, Domine, Paracletus, qui à te procedis illumines, & inducat in om-

nem, sicut tuus promissus Filius, veritatem.

Adñt nobis, quesumus, Domine, virtus Spiritus sancti; quæ & corda nostra clementer expurget, & ab omnibus tueatur ad veritas.

Deus, qui corda fidelium sancti Spiritus illustratione docuisti: da nobis in eodem Spiritu recta sapere, & de eius semper consolatione gaudere.

Conscientias nostras, quesumus, Dñe, visitando purifica; ut veniens Dominus noster Jesus Christus Filius tuus, paratam sibi in nobis inveniat mansionem; Qui tecum vivit & regnat Deus.

R. Amen.

GRATIARUM ACTIO

POST MISSAM.

Canticum, Benedicite. 10.
Pf. Laudate Dominum in sanctis eius. 53.

Ant. Benedicite, sacerdotes Domini, Domino: laudate & superexaltate eam in secula. Dan. 3.

P R E C E S.

Kyrie, eléison. Kyrie, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, &c. Et ne nos, &c.

¶ Constitute tibi, Domine, omnia opera tua, &c. Et sancti tui benedicant tibi. *Pf. 144.*

¶ Exultabant sancti in glória: &c. Letabuntur in cubilibus suis. *Pf. 149.*

¶ Non nobis, Domine, non nobis; &c. Sed nomini tuo da glóriam. *Pf. 113.*

¶ Domine, exaudi orationem meam; &c. Et clamor meus ad te veniat. *Pf. 101.*

Orémus.

Deus, qui tribus pueris mitigasti flammam, ignium: concede propitiis ut nos famulos tuos non exurat flamma vitiorum. &c.

Acciones nostras, quas
sumus, Dómine, aspi-
rando præveni, & adjuvan-
do prosequere; ut cuncta
nostra oratio & operatio à
te semper incipiat, & per
te suscepta finitur.

DA nobis, quesumus,
Dómine, vitiórum ne-
strórum flammam extingue-
re; qui beáto Laúrentio tri-
buidi tormentórum suórum
incéndia superáre; Per Chri-
stum Dóminum nostrum,
R. Amen.

INDEX PSALMORUM.

<i>Psalmi.</i>	<i>Pagina.</i>
119 A d Dñm cum tribulasset.	59
27 A d te, Dñm, clamabo.	6
24 Ad te, Dñm, levavi.	39
122 Ad te levavi oculos meos.	75
28 Afferre Domino, filii Dei.	119
77 Attēdite, pópule meus.	64
48 Audite hæc, omnes gentes.	110
118 B eatí immaculáti in via.	13
127 B eatí omnes qui timent Dñm.	123
31 B eatí quorum remissæ sunt.	61
40 B eatús qui intēlligit.	109
1 B eatús vir qui non abiit.	2
111 B eatús vir qui timet Dñm.	23
33 Benedicam Dñm in omni tempore.	88
103 B enedic, ánima mea, Dño: Dñm Deus.	29
102 B enedic, ánima mea, Dño, & omnia.	73
143 B enedictus Dñm Deus meus.	124
84 B enedixisti, Dñm, terram tuam.	51
91 Bonum est confitēri Dño.	34
95 C antate Dño canticum novum: cantate.	40
149 C antate Dño canticum novum, laus ejus.	120
97 Cantate Dño canticum novum, quia.	41
18 C œli enarrant glóriam Dei.	47
74 Confitebimur tibi, Deus.	112
110 Confitebor tibi, Dñm... in consilio.	23
9 Confitebor tibi, Dñm... narrabo.	62
137 Confitebor tibi, Dñm... quóniam audisti.	90
104 Confitemini Dño, & invocate.	30
135 Confitemini Dño quóniam... Confitemini.	34
106 Confitemini Dño quóniam... Dicant qui.	49
117 Confitemini Dño quóniam... Dicat nunc.	12
105 Confitemini Dño quóniam... Quis loquētur.	32
15 C onserva me, Dñm, quóniam speravi in te.	77
115 C redidi, propter quod locutus sum.	90
4 C um invocarem, exaudivit me Deus.	25
129 D e profundis clamavi ad te, Dñm.	76
43 D eus, auribus nostris audivimus.	101

Psalmi.

	<i>Paginar.</i>
49 Deus Deorum Dóminus locútus est.	55
62 Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo.	9
21 Deus, Deus meus, respice in me.	104
69 Deus, in adiutorium meum intende.	9
53 Deus, in nómine tuo saluum me fac.	97
71 Deus, iudícium tuum regi da.	47
108 Deus, laudem meam ne tacueris.	58
66 Deus misereátur nostri.	85
45 Deus noster refugium & virtus.	121
82 Deus, quis similis erit tibi?	113
59 Deus, repulisti nos.	122
81 Deus stetit in synagóga deorum.	74
78 Deus, venérunt gentes in hereditátem tuam.	61
93 Deus ultiónum Dóminus.	74
114 Dilexi, quóniam exáudiet Dóminus.	43
17 Dlíligam te, Dómine, fortitúdo mea.	4
38 Dixi: Custódiam vias meas.	92
109 Dixit Dóminus Dómino meo.	23
35 Dixit iniustus, ut delinquer.	68
52 Dixit inspiens.... in iniquitatibus.	42
53 Dixit inspiens.... in stúdiis suis.	77
140 Dómine, clamávi ad te.	60
7 Dómine Deus meus, in te sperávi.	45
87 Dómine Deus salútis meæ.	118
8 Dómine Dóminus noster.	58
142 Dómine, exáudi oratióhem meam, áuribus.	119
101 Dómine, exáudi oratióem meam, & clamor.	103
20 Dómine, in virtute tua tacébitur rex.	72
6 Dómine, ne in furóre tuo.... Misereére.	45
37 Dómine, ne in furóre tuo.... Quóniam.	108
130 Dómine, non est exaltátum cor meum.	76
138 Dómine, probasti me.	106
3 Dómine, quíd multiplicáti sunt.	3
14 Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo?	46
89 Dómine, refúgium factus es nobis.	85
23 Dómini est terra, & plenitúdo ejus.	50
26 Dóminus illuminátio mea.	86
22 Dóminus regit me.	87
92 Dóminus regnávit, decórem indútus est.	89
96 Dóminus regnávit, exulter terra.	51
98 Dóminus regnávit, irascantur pópuli.	41
33 E cce nunc benedicite Dóminum.	26
32 E cce quám bonum.	59
58 Eripe me de inimicis meis.	94
119 Eripe me; Dómine, ab hómine malo.	107

Psalmi.**Pagine.**

44	Eructavit cor meum verbum bonum.	180
144	Exaltabo te, Deus meus rex.	90
29	Exaltabo te, Domine, quoniam.	7
1	Exaudi te, Dominus in die tribulationis.	78
60	Exaudi, Deus, deprecationem meam.	95
63	Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor.	111
54	Exaudi, Deus, orationem meam, & ne.	93
16	Exaudi, Domine, iustitiam meam.	114
39	Expectans expectavi Dominum.	103
80	Exultate Deo adiutori nostro.	83
32	Exultate, iusti, in Domino.	78
67	Exurgat Deus, & dissipentur.	79
86	F undamenta ejus in montibus sanctis.	122
85	I nclina, Domine, aurem tuam.	126
125	I n convertendo Dominus.	44
10	In Domino confido.	76
113	In exitu Israel de Egypto.	24
70	In te, Domine, speravi. . . . & eripe me.	97
30	In te, Domine, speravi. . . . in iustitia.	70
65	J ubilate Deo, omnis terra, psalmum.	9
99	Jubilate Deo, omnis terra, servite.	10
34	Judica, Domine, nocentes me.	53
42	Judica me, Deus, & discerne.	72
25	Judica me, Domine, quoniam.	55
121	L atus sum in his.	59
145	Lauda, anima mea, Dominum.	100
147	Lauda, Jerusalem, Dominum.	85
148	Laudate Dominum, de coelis.	11
150	Laudate Dominum in sanctis ejus.	53
116	Laudate Dominum, omnes gentes.	118
146	Laudate Dominum, quoniam bonus.	79
134	Laudate nomen Domini.	37
112	Laudate, pueri, Dominum.	24
120	Levavi oculos meos in montes.	44
47	M agnus Dominus, & laudabilis.	121
131	Memento, Domine, David.	124
56	Miserere mei, Deus, miserere mei.	114
55	Miserere mei, Deus; quoniam.	109
50	Miserere mei, Deus, secundum.	125
160	Misericordiam & iudicium.	48
88	Misericordias Domini in eternum.	80
126	N isi Dominus edificaverit domum.	75
123	Nisi quia Dominus erat in nobis.	44
36	Noli emulari in malignantibus.	56

Pars Verna, Bles.

Psalmi.**Página.**

61	Nonne Deo subiecta erit.	111
75	Notus in Iudæa Deus.	113
46	O Mnes gentes, plaudite manibus.	41
107	P Aratum cor meum, Deus.	83
72	Uam bonus Israel Deus.	42
83	Q uam dilecta tabernacula tua.	87
2	Quare fremuerunt gentes.	3
41	Quemadmodum desiderat cervus.	71
124	Qui confidunt in Domino.	75
51	Quid gloriaris in malitia.	73
90	Qui habitat in adiutorio Altissimi.	16
73	Qui regis Israel, intende.	89
128	S æpe expugnaverunt me.	106
68	Salvum me fac, Deus.	95
11	Salvum me fac, Domine.	91
57	Si verè utique iustitiam.	103
136	Super flumina Babylónis.	44
64	T E decet hymnus, Deus, in Sion.	68
94	V ente, exultemus Domino.	2
5	Verba mea auribus percipe, Domine.	67
76	Voce meâ ad Dominum..... voce meâ ad Deum.	38
141	Voce meâ ad Dominum..... voce meâ ad Dominum.	60.
12	U squequo, Domine.	62
73	Ut quid, Deus, repulisti in finem?	123

Quindecim Psalmi sequentes, ii sunt qui

GRADUALES dicuntur;

119	Ad Dominum cum tribulârer.	59
120	Levavi oculos meos.	44
121	Lætatus sum.	59
122	Ad te levavi oculos.	75
123	Nisi quia Dominus.	44
124	Qui confidunt.	75
125	In convertendo.	44
126	Nisi Dominus.	75
127	Beati omnes.	123
128	Sæpe expugnaverunt.	106
129	De profundis.	76
130	Domine, non est exaltatum.	76
131	Memento.	124
132	Ecce quam bonum.	59
133	Ecce nunc benedicite Dominum.	16

Index Canticorum Psalterii.

	<i>Pagina:</i>
A Udite, cœli, quæ loquor.	115
Benedicite, omnia opera.	10
Benedictus Dóminus.	11
Benedictus es, Dómine.	84
Cantémus Dómino.	36
Collaudáte canticum.	37
Confitebor tibi.	69
Dómine, audívi.	98
Ego dixi: In dimídió.	52
Exultávit cor meum.	84
Incípíte Dómino in tympanis.	117
Magnificat ánima mea.	25
Magnus es, Dómine.	69
Miserére nostrí, Deus.	52
Nunc dimittis.	28
Urbs fortitúdinis nostræ.	100

F I N I S.

E Typis CLAUDII J. B. HERRISANT.

THE
JOURNAL
OF
THE
ROYAL
ANTHROPOLOGICAL
INSTITUTE
OF GREAT BRITAIN
AND IRELAND
VOLUME 11
PART 1
1911

IN FESTO PATRONI VEL PATRONÆ, IN PROPRIA EJUS ECCLESIA.

Festum principale Patroni primarii, vel Titularis in propria Ecclesia celebratur ritu Annuali-minori cum Octava, si juxta Rubricas generales Octava celebrari possit.

Officium autem (nisi proprium habeatur in Breviario, aut aliud à DD. Episcopo rite approbatum) sumitur de Communi Sanctorum pro qualitate Sancti, vel Sanctæ, aut etiam Sanctorum, exceptis quæ sequuntur.

Ad I. Vesperas & Completorium, Psalmi de Feria. Ante Hymnum dicitur R. ut notatur in Communi. Ad Completorium & Nunc dimittis. Antiphona propria, ut ibidem.

Ad Officium Noctis, Psalmi de Dominica, & sic in toto deinceps Officio. Lectiones I. Nocturni de Scriptura occurrente: ad quodlibet R. additur, Gloria Patri.

Lectiones II. Nocturni, si habeantur in Breviario quæ possint in tres commodè dividi, sumentur ex Breviario, alias ut infra secundum qualitatem Patroni, nisi propria habeantur à DD. Episcopo rite approbata. Quod si una tantum habeatur Lectio propria quæ
Pars Prima. Bles.

non possit dividi, legitur pro iv. Lectione, & v. & vj. sumentur ex eodem Communi infra.

Lectiones III. Nocturni, in eodem Communi, juxta Patroni vel Patronæ qualitatem.

Ad Primam, Canon ut sequitur.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi quarto.

Anno 1576. Constit. P. 2. sub finem.

Festo die Sancti, Sanctæve, cujus nomine Ecclesia Parochialis nuncupatur, à Párocho & Missæ sacrificium, & Matutinum, reliquaque precum divina Officiá, ut in Ecclesiis Collegiátis sit, solemni ritu canantur. Singuli verò Sacerdotes & reliqui inferioris ordinis Clerici in Parochialem Ecclesiam intra cujus fines habitant, si eo tempore divinis Officiis in álía Ecclesia interesse non debent, ad Horária Officiá, Missarumque solémnia celebranda convéniant.

Ad R. R. brevia Horarum adduntur, Allelúia, allelúia, etiam per Octavam.

Ad Completorium, Psalmi

In festo Patroni vel Patronæ.

de Dominica : Antiphona ut in Vigilia.

DIEBUS

INTRA OCTAVAM.

Semiduplex.

Omnia ut in Festo, præter ea quæ hic notantur.

Psalmi de Feria.

AD OFFICIUM NOCT.

Tres Antiphonæ, V. & R. ex Nocturno de Communis secundum Feriam.

Lectio j. de Scriptura occurrente, ij, & iij. pro qualibet die, ut infra, post Lectiones communes.

AD LAUDES.

Ant. sola 2. a. Rogo vos, imitantes moi ostēte, sicut & ego Christi. 1. Cor. 4.

AD HORAS, etiam in Festis occurrentibus, additur Allelūia, allelūia. R. R. brevis, ratione Octavæ.

AD VESPERAS.

Ant. sola 3. a. Non cessat grātiā agens pro vobis, memoriam vestræ fidei in orationibus meis. Ephes. 1.

DOMINICA

INTRA OCTAVAM.

Totum Officium fit de Dominica occurrente ut in Psalterio, incipiendo à I. Vesperis quæ erant in iugna de Sabbato, cum commemoratione Octavæ in Laudibus & utrisque Vesperis.

In die Octavæ, Duplex maior, Psalmi de Feria. Ce-

tara ut in Festo, deceptoris Annuali.

Si per Diocesum contingat celebrari cum i. x. Lectionibus Festum alicujus Sancti vel Sanctæ proprio Officia carentis, ejus Officium ordinabitur ut supra, servato, juxta generales Rubricas Breviarii, ritu Solenni vel Duplici secundum quem Festum illud debet celebrari.

Tempore Paschali servantur Rubricæ hujus Temporis, Additur semel Allelūia, omnibus Antiphonis & Invitoriis, & bis ad R. R. Nocturni.

Ad Noct. tres Psalmi tantum cum totidem Lectionibus, quarum j. de Scriptura occurrunt, ij, & iij. propria si adsit, vel de Comuni, modo Festum sit dumtaxat Duplex vel Solemne-minus; si verò sit Annuali vel Solemne-majus, pro iij. Lectione legatur de eo Evangelium & Homilia, ut habetur in Comuni.

Cum autem in Comuni Sanctæ quod in Parte Verna positum est, ad Officium Noctis unica sit Antiphona, in Festis Solemnibus majoribus & Annualibus desumentur ex aliis Partibus, tres Antiphonæ ex eo Nocturno de quo desumptæ sunt tria R. R. R. in Comuni pro Tempore Paschali assignata,

PRO UNO MARTYRE.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 311. in natali Cypriani, Martyris.

Lectio iv.

IScum nobis festum diem
Pâssio beatissimi Márty-
ris fecit, cujus nos victo-
riæ celebritas in istum locum
devotissimos congregávit.
Sed celebratio solemnitatís
Mártyrum, imitatio debet
esse virtutum. Fácile est ho-
norem Mártyris celebráre,
magnum est fidem atque pa-
tientiám Mártyris imitári.
Hoc sic agámus, ut illud op-
témus; hoc sic celebrémus,
ut illud pótius diligámus.
Quid laudámus in fide Már-
tyris? quia usque ad mortem
pro veritaté certávit, &
ideo vicit. Blandientem
mundum contempnit, sæ-
vientí non cessit; ideo vi-
ctor ad Deum accessit.

Lectio v.

Abandant in isto século
erróres & terróres :
beatissimus Martyr erróres
sapientiá, terróres pati-
entiá superávit. Magnum est
quod fecit: secutus Agnum,
Leónem vicit. Quando per-
secutor sæviébat, leo fremé-
bat; sed quia Agnus sursum
attendebátur, leo deorsum
calcabátur. Cogitáte, fra-
tres, quale fuit miti hómi-

nes per orbem terrárum præ-
dicáre hóminem mórtuam
resurrexisse, in cœlum as-
cendisse, & pro ista prædi-
catione pèrpeti ómnia quæ
insániens mundus inferret,
damna, exilia, víncula,
tormenta, flammæ, béstias,
cruces, mortes.

Lectio vj.

Alius moriebátur, ut
álius honorarétur; álius
occidebátur, ut álius cole-
rétur. Numquid hoc fáce-
rent, nisi flagrantíá caritá-
tis de consciéncia veritá-
tis? prædicavérunt mórtu-
um quem sciébant vivum.
Sciébant pro qua vita con-
témnerent vitam; sciébant
pro qua felicitáte ferrent
transitóriam infelicitátem,
pro quibus præmiis ista dam-
na contémnerent. Fides eó-
rum cum toto mundo non
appenderétur. Audierant:
Quid prodest hómini, si to-
tum mundum lucrétur, áni-
mæ autem suæ detrimentum
patiátur?

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii se-
cundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 10.

In illo témpore; Dixit
Jesus discipulis suis: Non
est discipulus super magi-
strum, nec servus super dó-
minum suum. Et reliqua.

In festo Patroni vel Patronæ.

Homilia sancti Augustini
Episcopi,

*Serm. 311. in natali Cypriani, Mart. 3. §. 2. §.
aliis de Diversis, 115.*

Non retardavit illēbra seculi festinantes, transitura migrantes, quantumlibet & quomodolibet fulgens felicitas hic dimittenda, ad aliam vitam non transferenda, aliquando hic a vivētibz relinquenda. Contemnite ergo seculum, Christiani, contemnite seculum, contemnite. Contempsērunt Martyres, contempsērunt Apostoli, contempsit beatus cuius hodie memoriam celebramus. Divites esse vultis; honorati esse vultis; sani esse vultis: totum ille contempsit, ad cuius memoriam convenistis.

§. 3. Lectio viij.

Quid, obsecro, tantum amatis quod contempnit quem sic honoratis? quem, si ista non contempsisset, non utique sic honoraretis. Quare te invenio earum rerum amatorem, quarum veneraris contemptorem? Certē illum, si hæc amaret, non veneraris. Et tu noli amare: non enim intravit, & ostium contra te clausit. Contemne & tu, & intra post illum. Patet quā intres: Christus est janua; & tibi

est ostium apertum, quando est latus ejus lancea perforatum. Quid inde manavit, recole; & elige quā possis intrare. De latere Domini pendens & morientis in ligno, posteaquam est lancea perforatum, aqua sanguisque profluxit. In uno est mundatio tua, in altero redemptio tua.

§. 14. 15. Lectio ix.

AMa Deum, contemne ista. Despice res humanas, quodcumque hinc iturus: non enim hic futurus semper. Et tamen sic quomodo malus est, quomodo amarus est mundus, quomodo plenus est calamitatibus mundus. Si dictum tibi esset a Deo, quod semper hic esses, lætitia te non caperes, exultares, gratias ageres. Unde? quia miseriam non finire. Ipse est major infelicitas, quæ se amari cogit. Minor esset, si non amarētur; tantō peior est, quanto plūs amatur. Est alia vita, fratres mei; est post hanc vitam alia vita, credite. Ad eam vos preparate: præsentia cuncta contemnite. Si habetis, bene inde facite; si non habetis, nolite cupiditate inardescere. Migrate, transferre ante vos quod hic habetis; illūceat quō securus eritis.

PRO PLURIBUS MARTYRIBUS.

IN 11. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini

Episcopi.

Serm. 335. in Nat. Martyrum.

Lectio iv.

QUONIAM dies sancto-
rum Martyrum est,
unde potius aliquid
delectet nos dicere, nisi de
gloria ipsorum? Adjuvet
nos Dominus Martyrum.
Audivimus paulo ante bea-
tum Paulum Apostolum
predicantem, Quis nos se-
parabit a caritate Christi?
(Ista vox est Martyrum.)
Tribulatio, an angustia, an
persecutio, an fames, an
nuditas, an periculum, an
gladius? sicut scriptum est,
Propter te morte afficimur
totâ die, deputati sumus ut
oves occisionis: sed in his
omnibus superamus per
eum qui dilexit nos. Hæc est
vox Martyrum, omnia to-
lerare, & de se nihil præsu-
mere; illum dilgere qui glo-
rificatur in suis; ut, Qui
gloriatur, in Domino glo-
rietur.

Lectio v.

NOVERUNT & illud quod
nos cantavimus paulo
ante, lætâmini in Domi-
no, & exultate, iusti. Si iusti
in Domino lætantur, inju-
sti non novērunt lætari nisi
in sæculo. Sed ipsa est pri-
ma acies debellanda: primò
vincendæ sunt delectatiō-

nes, & postea dolores. Quo-
modo potest superare mun-
dum sævientem, qui non
potest superare blandien-
tem? Blanditur hic mun-
dus, pollicendo honores,
divitias, voluptates: minâ-
tur hic mundus, intendendo
dolores, egestates, humili-
tates. Qui non contemnit
quod pollicetur, quomodo
superare potest quod minâ-
tur?

Lectio vi.

HABENT delectationem
suam divitiarum, quis nesci-
at? sed plus habet delecta-
tionis iustitia. Delectare di-
vitiis cum iustitia. Ubi au-
tem talis articulus tentatiō-
nis inciderit, ut duo hæc
veniant in tentationem,
divitiarum & iustitia; & non
possis habere utrumque: sed
si miseris manum ad divi-
tias, necesse est ut amittas
iustitiam; si miseris manum
ad iustitiam, pereant divi-
tiae: modò elige, modò pu-
gna; modò videamus si non
sine causa cantasti, Lætâ-
mini in Domino, & exultâ-
te, iusti; modò videamus si
non sine causa audisti, Quis
nos separabit a caritate
Christi? Et quidem præter-
misit omnia quibus blandi-
tur mundus, & te voluit
commemorare cui blandi-
tur mundus. Quare? Quia
certamina Martyrum præ-

In festo Patroni vel Patronæ.

nuntiabat: illa usque calamina, ubi vicérunt persecutionem, famem, sitim, egestatem, ignominiam; ad extremum, timorem mortis, & hostem sevissimum.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo tempore; Descendens Jesus de monte, stetit in loco campestri, & turba discipulorum ejus, & multitudo copiosa plebis ab omni Judea & Jerusalem, & maritima, & Tyri, & Sidonis, qui venerant ut audirent eum, & sanarentur a languoribus suis. Et reliqua.

Homilia sancti Cypriani Episcopi & Martyris.

Epist. 58. ad Thibartianum de Exhortatione Martyris; paulo post initium.

GAudere nos & exultare voluit in persecutionibus Dominus, quia quando persecutiones sunt, tunc dantur coronæ fidei, tunc probantur milites Dei, tunc martyribus patet cæli. Neque enim sic nomen militis deditus, ut pacem tantummodo cogitare, & detestare & recusare militiam debeamus, quando in ipsa militia primus ambulaverit Dominus, humilitatis & tolerantie & passionis magister, ut quod fieri docuit, prior faceret, & quod pati hortatur, prior pro nobis ipse pateretur.

Lectio vij.

SIT ante oculos, fratres dilectissimi, quod qui omne iudicium a Patre solus accepit, & qui venturus est & iudicaturus, jam iudicii sui & cognitionis futuræ sententiam pronulerit; prænuntians & contestans confessurum se coram Patre suo constitentes, & negaturum negantes. Neque aliquis persecutionis metu sic terreatur, ut non evangelicis exhortationibus & præceptis, ac mōitis celestibus, ad omnia inveniatur armatus. Irascitur adversarius, & minatur; sed est qui possit de ejus manibus liberare. Ecce agon sublimis & magnus, & coronæ celestis præmio gloriosus. Præstantes nos spectat Deus, spectant angeli ejus, spectat & Christus. Quanta est gloriæ dignitas, quanta felicitas, præsentem Deo, congregari, & Christo iudice, coronari!

Lectio ix.

ARMEMUR vřtribus totis, & parémur ad agónem mente incorrupta, fide integra, virtute devota. Accipiamus ad tegumentum capitis galeam salutarem, ut muniantur aures, ne audiant edicta feralia: muniantur oculi, ne videant detestanda simulacra: muniantur frons, ut signum Dei incolumem servetur: muniantur os, ut Dominum suum Christum victrix lingua fateatur. Armemus & dexteram

In festo Patroni vel Patronæ.

Gladio spiritali, ut sacrificia
sancta fortiter respuat, &
Eucharistiæ memor, quæ
Dómini corpus accépit, ip-

sum complectatur, postea á
Dómino sumptura præ-
mium cœlestium coroná-
rum.

PRO PONTIFICIBUS.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Fulgentii
Episcopi.

Serm. 2. de Confess. &
dispens. Domini.

Lectio iv.

Sic nos existimet homo,
ut ministros Christi, &
dispensatores myste-
riorum Dei. Ne quis no-
strum solos Apostolos dis-
pensatores factos existimet,
ipse beatus Apostolus Epis-
topos quoque dispensatores
esse ostendens, ait: Opor-
tet enim Episcopum sine cri-
mine esse, sicut Dei dispen-
satorem. Servi Patrisfamilias
sumus, dispensatores Domi-
ni sumus; mensuram tritici
quam vobis erogemus, accé-
pimus. Quæ vera sit ista
mensura tritici, si querá-
mus; ipsam quoque vobis
beatus Paulus Apostolus
ostender, dicens: Unusquis-
que sic Deus divisit mensuram
fidei. *Lectio v.*

Quam ergo mensuram
tritici Christus nutritur
pat, ipsam mensuram fidei
Paulus appellat; ut cognos-
cimus non aliud esse spirita-
le triticum, quam christi-
anæ fidei venerabile sacra-
mentum. Hujus tritici men-
suram vobis in nómine Dó-

mini damus, quoties illa-
minati dono gratiæ spirita-
lis, secundum regulam ve-
ræ fidei disputamus; & tam-
dem tritici mensuram per
dominicos dispensatores ac-
cipitis, cum quotidie per
Dei famulos verbum veri-
tatis auditis.

Lectio vj.

Dispensamur nunc tritici men-
suram loquamur. Ex ip-
sa sicut Deus dividit uni-
versis pascantur: inde ali-
menta bonæ vitæ sumamus
ut ad æternæ vitæ præmia
pervenire possimus, in illam
credentes, in illa sperantes,
illum præ omnibus & in
omnibus diligentes, qui
seipsum nobis & alimentum
præstat; ne deficiamus in
via; & præmium servat, ut
gaudeamus in patria. Chri-
stus est enim alimentum no-
strum, Christus erit præ-
mium nostrum: Christus est
cibus & consolatio curren-
tium viatorum, ipse satis-
factio & exultatio quiescen-
tium beatorum.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii se-
cundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 24.

In illo tempore; Dixit Je-
sus discipulis suis: Vigi-

In feſto Patroni vel Patronæ.

Mte, quia nescitis quâ horâ
Dóminus vester venturus
ſit. Et reliqua.

Homilia ſancti Hilarii

Epíſcopi.

Comment. in Matth.

C. 26.

UT ignorantiam illam
diſci omnibus tãciti,
non ſine útilis ſilén-
tii ratióne eſſe ſciremus, vi-
gilare nos Dóminus propter
adventum furis admónuit,
& orationum aſſiduitate de-
tentos, omnibus præceptó-
rum ſuórum opéribus inhæ-
rere. Furem enim eſſe oſten-
dit Zâbulum ad detrahenda
ex nobis ſpólia pervigilem,
& córporum noſtrórum dó-
mibus inſidiantem; ut ea
incurioſis nobis & ſomno
déditiſ, conſiliórum ſuórum
atque illecebrárum jáculis
perſódiat. Parátos igitur eſſe
nos cónvenit: quia diſci
ignorátio intentam ſollici-
tudinem ſuſpenſæ expecta-
tiónis exágitat.

Lectio viij.

Quiſnam eſt fidéliſ ſer-
vus & prudens, quem
conſtituit Dóminus ſuper

familiam ſuam? Quamquam
in commúne nos ad inde-
ſeſſam vigilántiæ curam ad-
hortétur; ſpeciálem tamen
pópuli príncípibus, id eſt;
Epíſcopis, in expectatióne
adventuſque ſuo ſollicitudi-
nem mandat. Munc enim
ſervum fidélem atque pru-
dentem, præpóſitum fami-
liæ ſignificat, cónmoda at-
que utilitatés commiſſi ſibi
pópuli curantem.

Lectio ix.

Qui ſi dicto áudiens &
præceptis obédiens
erit, id eſt, ſi doctrínæ op-
portunitate & veritate in-
firma cónfirmet, diſrupta
cónſolidet, depraváta con-
vertat, & verbum vitæ in
æternitátis cibum alendæ fa-
miliæ diſpendat, atque hæc
agens, hiſque immorans de-
prehendátur: glóriam à Dó-
mino tamquam diſpenſátos
fidéliſ, & vſillicus útilis con-
ſequétur, & ſuper omnia
bona conſtituétur; id eſt, in
Dei glóriâ collocábitur,
quia nihil ſit ultra quod mé-
lius ſit.

PRO DOCTORIBUS.

IN II. NOCTURNO.

Ex Commonitorio primo
sancti Vincentii
Lirinensis

Cap. 27. *Lesio iv.*

O Timothee, depositum
custodi, devians pro-
fanas vocum novita-
tes. Quis est hodie Timó-
theus, nisi vel generaliter
universa Ecclesia, vel spe-
cialiter totum corpus Præ-
positorum, qui integram di-
vini cultus scientiam vel ha-
bere ipsi debent, vel aliis
insundere? Quid est, De-
positum custodi? Custodi,
inquit, propter fures, prop-
ter inimicos, ne, dormienti-
bus hominibus, supersemin-
nent zizania super illud tri-
fici bonum semen, quod se-
minaverat Filius hominis
in agro sub. Depositum, in-
quit, custodi. Quid est, De-
positum? id est, quod tibi
credatum est, non quod à te
inventum: quod accepisti,
non quod excogitasti: rem
non ingénit, sed doctrinæ;
non usurpationis privaræ,
sed publicæ traditionis: rem
ad te perductam, non à te
prolatam: in qua non autor
debes esse, sed custos; non
institutor, sed sectator; non
ducens, sed sequens. De-
positum, inquit, custodi.
Catholicæ fidei talentum,
inviolatum, illibatum con-
serva. Quod tibi creditum est,

hoc penes te maneat, hoc à
te tradatur. Aurum accepi-
sti, aurum redde: nolo mi-
hi pro aliis alia subscias.

Cap. 27. & 28. *Lesio v.*

O Sacerdos, & tractator,
& doctor, si te divinum
munus idoneum fecerit, in-
genio, exercitatione, do-
ctrina esto spiritalis taberná-
culi Beséleel, pretiosas di-
vini dogmatis gemmas ex-
culpe, fideliter coapta, ador-
na sapienter, adijce splen-
dorem, gratiam, venustatem.
Intelligatur, te exponente,
illustrius quod antea obscu-
rius credebatur. Per te pos-
teritas intellectum gratulé-
tur, quod ante vetustas non
intellectum venerabatur: e-
adem tamen quæ didicisti
doce, ut cum dicas novè,
non dicas nova. Sed forsitan
dicit aliquis: Nullus ne
ergo in Ecclesia Christi pro-
fectus habebitur religionis?
habeatur planè & maximus.
Nam quis ille est tam invi-
dus hominibus, tam exó-
sus Deo, qui istud prohibé-
re conetur? sed ita tamen,
ut verè profectus sit ille fi-
dei, non permutatio. Cres-
cat igitur oportet, & mul-
tùm vehementerque profl-
ciat tam singulorum quàm
omnium, tam unus homi-
nis, quàm totius Ecclesiæ
scitatum, ac seculorum grá-
dibus intelligentia, scien-
tiam

In festo Patroni vel Patronæ.

tia, sapientia: sed in suo dūtaxat genere, in eodem scilicet dōgmate, eodem sensu, eodemque sententiā.

Cap. 32. Lectio vj.

Chrīsti verò Ecclesiā, sedula & cauta depositōrum apud se dōgmatum custos, nihil in his umquam permutat, nihil minuit, nihil addit, non amputat necessaria, non appōnit superflua, non amittit sua, non usurpat aliēna, sed omni industriā hoc unum studet, ut vētera fideliter sapienterque tractando; si qua illa sunt antiquitus informata & inchoata, accūret & pōliat; si qua jam expressa & enucleata, consolidet, firmet; si qua jam confirmata & definita custodiat. Sed ad Apostolum redeimus. Depositum custodi, devotans profanas vocum novitates, id est, dōgmatum, rerum, sententiārum novitates, quæ sunt vetustati, quæ antiquitati contrariæ. Quibus cunctis satis evidentē perspicuèque monstratur, hoc apud omnes sepe hæreses quasi solemne esse ac legitimum, ut semper profanis novitatibus gaudeant, antiquitatis scita fastidiant, & per oppositiones falsi nominis sciētiæ, à fide nūfragent. Contra verò catholicōrum hoc forte proprium, deposita sanctorum Patrum & commissa servare, & damnare profanas novitates; &

sicut dixit atque iterum prædixit Apostolus: Si quis annuntiaverit præterquam quod acceptum est; anathema sit.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij.

Cap. 5.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: vos estis sal terre. Quod si sal evanuerit, in quo salietur? Et reliqua.

Homilia sancti Vincentii, Lirinensis Presbyteri.

Ex Commens. 1. Cap. 1. 2.

Si quis vellet extinguenti hæreticōrū fraudes deprehendere, laqueosque vitare, & in fide sana sanas atque integer permanere, duplici modo munire fidem suam, Dōmino adjuvante, debet: primum scilicet divinx legis auctoritate, tum deinde Ecclesiæ Catholice traditione. Hic forsitan requirat aliquis: Cū sit perfectus Scripturārum Canon, sibi que ad omnia satis sæperque sufficiat, quid opus est ut ei Ecclesiasticæ intelligentiæ iungatur auctoritas? quia videlicet Scripturam sacram pro ipsa sui altitudine non uno eodemque sensu universi accipiant, sed ejusdem elōquia aliter alius atque alius interpretatur, idcirco multum necesse est propter tantos tam varii erroris anfractus ut prophetiæ & apostolicæ interpretationis linea secundum ec-

In feflo Patroni vel Patronæ.

*Orthodoci & catholici fensus
normam dirigatur.*

Cap. 3. & 4. Leflio viij.

IN ipsa Catholica Ecclefia
magno opere curandum eft,
ut id teneamus, quod ubiq-
ue, quod femper, quod ab
omnibus creditum eft: hoc
eft etenim verè proprièque
Catholicum, quod ipsa vis
nominis, ratioque decla-
rat; quæ omnia ferè univer-
faliter comprehendit. Sed
hoc ita demum fiat, fi fequa-
mur univerfitatem, anti-
quitatem, confenfionem; fe-
quemur autem univerfitatem
hoc modo: fi hanc
unam fidem veram effe fa-
teamur, quam tota per or-
bem terrarum confitetur Ec-
clefia. Antiquitatem verò
ita; fi ab iis fenfibus nulla-
tenus recedamus quos fan-
ctos majores ac patres no-
ftros celebrasse manifestum
eft. Confenfionem quoque
fidem, fi in ipsa vetustate,
omnium vel certè penè
omnium Sacerdotum pari-
ter & Magistrorum defini-
tiones sententiaque secte-
mur. Quid igitur tunc faciet
Christianus catholicus, si se
aliqua Ecclesie particula ab
universalis fidei communio-
ne præciderit? Quid utique,
nisi ut pestifero corruptoque
membro sanitatem univer-
sæ corporis anteponat?

Leflio ix.

Quid si novella aliqua
contagio non jam por-
tunculam tantum, sed to-
tam pariter Ecclesiam com-
maculare conetur? Tunc
item providébit, ut antiqui-
tati inhæreat, quæ prorsus
jam non potest ab ulla novi-
tatis fraude seduci. Quid si
in ipsa vetustate, duorum aut
trium hominum, vel certè
civitatis unus, aut etiam præ-
vinciæ alicujus error depre-
hendatur? Tunc omnino cu-
rabit, ut paucorum temeri-
tati vel inscitiae, si qua sunt,
universaliter antiquius uni-
versalis Concilii decreta præ-
ponat. Quid si tale aliquid
emergat, ut nihil ejusmodi
reperiatur? tunc operam da-
bit, ut collatas inter se ma-
jorum consulas interroget-
que sententias, eorum auctori-
tatem, qui diversis licet tem-
poribus & locis, in unum
tamen Ecclesie catholicæ
communionem & fide perma-
nentes, magistri probabiles
extiterunt; & quidquid non
unus aut duo tantum, sed
omnes pariter, uno eodem-
que consensu aperte, fre-
quentè, perseveranter te-
nuisse, scripisse, docuisse
cognoverit, id sibi quoque
intelligat absque ulla dubi-
tatione credendum.

**PRO ABBATIBUS, MONACHIS.
ET SOLITARIIS.**

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Paulini.

Episcopi.

Epist. 24. ad Sulpit. Sever.

aliis 2. §. 5. 6.

Lesio iv.

Bona quæ nobiscum non intuleramus in hunc mundum, nec poteramus efferre, quasi muruata reddidimus, nec ut eutem à carne distraximus, sed ut vestem à corpore deposuimus. Nunc opus est, ut quæ verè nostra sunt, pendamus Deo, hoc est, cor & animam, & corpora nostra exhibentes in hostiam vivam, ut scriptum est, Domino; nosque ipsos ædificantes ei in templum sanctum, in ipso lapide angulari, qui nobis sanctificationis nostræ formulam in semetipso dedit, & ait: Sancti estote, quoniam ego sanctus sum. Quæ igitur nobis gràtia, si in alieno tantum fideles fuimus, nisi de proprio serviamus, id est, de libero voluntatis arbitrio, ex toto corde nostro, ex totis animæ nostræ, ut scriptum est, viribus diligentes Deum?

§. 7. 8. Lesio v.

Quamobrem temporarium quæ in hoc sæculo habeatur bonorum cessatio,

sive distractio; non decursus stadii, sed ingressus; nec ut meta, sed ut janna est. Non enim athleta tum vincit, cum exiit; qui ideo nudatur, ut incipiat dimicare, cum legitime certaverit coronandus. Et natus amnem interpositum superaturus, exiit; nec tamen hoc tanto apparatu quod se despoliaverit, transnabit, nisi totius corporis nisu, torrentis impetum scindat, & laborem natationis exhauiat. Video & in Jacob hujus expeditionis ordinem proluisse; cum illum lego, posteaquam torrente transmissio, præmissis curarum suarum oneribus, id est, facultatum & necessitudinum impedimentis, solos in tabernaculi loco remanserat, Deo colluctatum.

Lesio vj.

ITaque ad corripiendam vitæ viam, capiendumque Dei verbum, & prævalendum in regnum cælorum, quod à diebus Joannis vim patitur & à diripientibus obtinetur, idonei esse non possumus, nisi omnia quæ vel amore vel curâ, si in idneare istius sæculi nobis adhæreant, impediunt & retardant, ante obitum nostri vespæram præmittamus, & inde

In fefte Patroni vel Patronæ.

per totam hujus ſæculi no-
ctem apprehendere & tenere
Chriſtum ſollicitè ſpiritua-
lium operum ac ſtudiórum
contentiónẽ luçtémur : nec
divellámur à caritatẽ Chri-
ſti ſicut Jacob ab ejus am-
plexu , niſi extorqueámus
benedictiónem. Atque úti-
nam ad ſalutãris inſigne lu-
ctãmínis , nervum fémoris
noſtri majestãtis ſuæ timóre
percútiatur , quo obſtupeſcente ,
inſimábatur virtus carnis , &
ſpiritũs grãtia convaleſcet.

IN III. NOCTURNO.

**Lectio ſancti Evangelii ſe-
cundùm Matthæum.**

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo tẽpore ; Reſpon-
dens Petrus , dixit Jeſu :
Ecce nos reliquimus omnia ,
& ſecuti ſumus te ; quid ergo
erit nobis ? Et reliqua.

**Homilia ſancti Hierónymi
Presbyteri.**

Comment. in Matthæum.

Cap. 19.

GRandis fidúcia : Pe-
trus piſcãtor erat ,
dives non fúerat , ci-
bos manu , & arte quærébat ;
& tamen loquitur confiden-
ter : Reliquimus omnia . Et
quia non ſufficit tantum re-
linquere , jungit : (quod per-
fectum eſt) Et ſecuti ſumus
te : ſecimus quod juffiſti ;
quid igitur nobis dabis præ-
mii ?

Lectio viij.

JEſus autem dixit illis :
Amen dico vobis , quòd
vos qui ſecuti eſtis me , in
regenerationẽ , cum ſederit

Filius hómínis in ſede ma-
jeſtãtis ſuæ , ſedébitis & vos
ſuper ſedes duódecim , judi-
cantes duódecim tribus Iſ-
rael. Non dixit , Qui reli-
quiſtis omnia ; hoc enim &
Crates fecit philóſophus , &
multi álíi divítias contemp-
ſerunt : ſed , Qui ſecuti eſtis
me , quod próprie Apoſto-
lórum eſt atque credéntium ,
in regenerationẽ , cum ſederit
Filius hómínis in ſede
majestãtis ſuæ , quãdo &
mórtui de corruptionẽ reſ-
urgent incorrupti , ſedébi-
tis & vos in ſoliiis judicã-
tium , condemnantes duó-
decim tribus Iſrael ; quia , vo-
bis credéntibus , illi crédere
noluerunt.

Lectio ix.

ET omnis qui reliquerit
domum , vel fratres , aut
ſoróres , aut patrem , aut
matrem , aut uxórem , aut
filios , aut agros propter no-
men meum , centuplum ac-
cípíet , & vitam æternam
poſſidébit. Locus iſte cum
illa ſenténtia congruit , in
qua Salvátor loquitur : Non
veni pacem mittere , ſed
gládium ; veni enim ſepa-
rãre hómínem à patre ſuo ,
& matrem à filia , & nurum
à ſocra : & , Inimici hómí-
nis , doméſtici ejus. Qui
ergo propter fidem Chriſti ,
& prædicationẽ Evangé-
lii , omnes affectus contemp-
ſerint , atque divítias , &
ſæculi voluptates ; iſti cen-
tuplum recipient , & vitam
æternam poſſidébunt.

PRO JUSTIS.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro Morálíum sancti

Gregórii Papæ.

Lib. 10. Cap. 16.

Leſſio iv.

DEridetur iuſti ſimpli-
citas. Hujus mundi
ſapiéntia eſt, cor ma-
chinatióibus régere, ſen-
ſum verbis veláre; quæ fal-
ſa ſunt, vera oſténdere; quæ
vera ſunt, falſa demonſtrá-
re. Hæc nimíſtrum prudéntia
uſu à juvenibus ſcitur, hæc
à púeris prætió diſcitur: hanc
qui ſciunt, céteros deſpi-
ciendo ſupérbiunt; hanc qui
néſciunt, ſubjecti & tímidi
in aliis mirantur: quia ab
eis hæc eadem duplicítas in-
ſiquitátis nómine palliáta di-
ſſigitur, dum mentis perversi-
tas, urbánitas vocátur. Hæc ſibi obſequéntibus præ-
cipit honórum culmina quæ-
rere, adeptá temporális gló-
riæ vanitatē gaudere, irro-
gáta ab aliis mala multipli-
ciús réddere; cum vires ſup-
petant, nullis reſiſténtibus
cédere; cum virtútis poſſibi-
litas deſit, quicquid explé-
re per malitiam non valent,
hoc in paciſſica bonitatē ſi-
muláre.

Leſſio v.

AT contrá, ſapiéntia ja-
ſtórum eſt, nil per oſ-
tentióem fingere, ſenſum
verbis aperire, vera ut ſunt
diligere, falſa devitáre, bo-

na gráti exhibere, mala li-
bénciús toleráre quám ſáce-
re; nullam injuriæ ultiónem
querere, pro veritatē con-
tuméliam luctum putáre.
Sed hæc juſtórum ſimpli-
citas deridetur: quia ab hujus
mundi ſapiéntibus puritatē
virtus fatuitas créditur. Om-
ne enim quod innocentet
ágitur, ab eis procul dubio
ſtultum parátur: & quid-
quid in ópere veritas appro-
bat, carnáli ſapiéntiæ fatuum
ſonat. Quid namque ſtultius
videtur mundo, quám men-
tem verbis oſténdere; nil
cállidá machinatióne ſimu-
láre; nullas injuriis conta-
mélias réddere; pro maledi-
céntibus oráre; paupertá-
tem quætere; poſſeſſa reſin-
quere; rapienti non reſiſte-
re; percutienti maxillam,
áalteram præbéte?

Poſt pauſa, Cap. 16. & 17.

Leſſio vj.

QUæ nimíſtrum juſti ſim-
plicitas breviter, ſed ſuf-
ficienter exprimitur, cum
prótinus ſabíntertur, Lam-
pas contempta apud cogita-
tióes dívítum. Sæpè nam-
que contingit, ut electus
quiſque, qui ad eternam
ſelicitatē ducitur, conſi-
nuá hic ad verſitatē deprí-
mitur; non hunc rerum abun-
dántia ſilciat, non dignita-
tis glória honorábilem oſ-
tendat, nulla ei obſequéntiæ

In feſto Patroni vel Patronæ:

Proquẽntia ſuppetat , nulla hunc humanis oculis veſtiũ pompa componat : à cunctis verò deſpicibilis cernitur , & huius mundi gloriã indignus æſtimatur : ſed tamen ante occulti iudicis oculos virtutibus emicat , vitæ meritis coruſcat ; honorari metuit , deſpici non refugit ; corpus continentia afficit , ſola in animo dilectione pingueſcit : mentem ſemper ad patientiam præparat , & erectus pro juſticia de perceptis contumeliis exultat ; afflictiſ ex corde compãtitur ; de bonorum proſperitatibus quaſi de propriis lætatur ; ſacri verbi pãbula in mente ſollicitus ruminat ; & inquiſitus quodlibet eloqui dupliciter , ignorat.

IN III. NOCTURNO.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo tempore ; Dixit Jeſus diſcipulis ſuis : Sint lumbi veſtri præcincti , & lucernæ ardentes in manibus veſtris. Et reliqua.

Homilia S. Gregorii Papæ.

Is Evang. Homil. 13.

Dominus dicit : Sint lumbi veſtri præcincti. Lumbos præcingimus , cum carnis luxuriam per continentiam coarctamus. Sed quia minus eſt mala non agere , niſi etiam quiſque ſtudeat & bonis operibus inſudare , proutinus additur : Et lucernæ ardentes in manibus veſtris. Lu-

ernas quippe ardentes in manibus tenemus , cum per bona opera proximis noſtris lucis exempla monſtramus. De quibus profeſſo operibus Dominus dicit : Lucet lux veſtra coram hominibus , ut videant opera veſtra bona , & glorificent Patrem veſtrum , qui in cœlis eſt. Duo autem ſunt quæ jubentur , & lumbos reſtringere , & lucernas tenere ; ut & mundicia ſit caſtitaſ in corpore , & lumen veritaſis in operatione. Redemptori eterni noſtro unum ſine altero placere nequaquam poſteſt : ſi aut is qui bona agit , adhuc luxuriæ inquinamenta non deſerit : aut is qui caſtitaſ præminet , necdum ſe per bona opera exercet.

Lectio viii.

Nec caſtitaſ ergo magna eſt ſine bono opere. nec opus bonum eſt aliquod ſine caſtitaſe. Sed & ſi utrumque agit , reſtat ut quiſque iſte eſt , ſpe ad ſupernam patriam tendat , & nequaquam ſe iſtius pro mundi huius honeſtate contineat. Qui etſi quedam bona aliquando pro honeſtate inchoat , in ejus tamen intentione non debet permanere , nec per bona opera præſentis ſæculi gloriã quærete ; ſed totam ſpem in redemptoris ſui adventum conſtituat. Unde & proutinus ſubditur : Et vos ſimiles hominibus expectantibus dominam ſuam quando revertatur à nuptiis. Ad

In fests Patroni vel Patronæ.

nuptias quippe Dominus sibiit; quia resurgens à mortuis, ascendens in cœlum, supernam sibi Angelorum multitudinem novus homo copulavit. Qui tunc revertebatur, cum nobis jam per judicium manifestatur.

Lectio ix.

BEne autem de servis expectantibus subditur: Ut eum venerit & pulsaverit, confestim aperiunt ei. Venit Dominus, cum ad judicium properas: pulsatur verò, cum jam per ægritudinis molé-

stias mortem vicinam esse designat. Cui confestim aperiunt, si hunc cum amore suscipimus. Aperire enim iudici pulsanti non vult, qui exire de corpore trepidat; & videre eum quem contempsisse se meminit, iudicem formidat. Qui autem de sue spe & operatione securus est, pulsanti confestim aperiunt, quia letus iudicem suscipit; & cum tempus propinquum mortis advenit, de gloriæ retributionis hilarescit.

PRO VIRGINIBUS.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Cypriani Episcopi & Martyris, de disciplina & habitu Virginum.

Paulo post initium.

Lectio iv.

Nunc nobis ad Virgines sermo est, quarum quò sublimior gloria est, major & cura est. Flos est ille ecclesiastici germinis, decus atque ornamentum gratiæ spiritalis, læta indoles, laudis & honoris opus integrum atque incorruptum; Dei imago respondens ad sanctimoniam Domini. illustrior portio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis largiter floret Ecclesiæ matris gloriosa fecunditas: quantoque plus copiosa virginitas nu-

mero suo addit, tanto plus gaudium matris augebitur.

Lectio v.

AD has loquimur, has adhortamur affectione potius quam potestate: non quòd extremi, & minimi, & humilitatis nostræ admodum conscii, aliquid ad censuram licentiæ vindicemus, sed quòd ad sollicitudinem magis cauti, quam de diaboli infestatione timeamus. Neque enim inanis hæc cautio est, & vana formido, quæ ad salutis viam consulit, quæ dominica & vitalia præcepta custodit; ut quæ se Christo dicaverint, & à carnali concupiscentia recedentes, tam carne, quam mente se Deo voverint, consumment opus suum magno præmio destinatum; nec ornati jam,

In festo Patroni vel Patronæ.

non placere cuiquam, nisi Domino suo, studeant, à quo & mercedem virginitatis expectant, dicente ipso: Non omnes capiunt verbum, sed illi quibus datum est.

Leſtio vi.

PER hanc àngeli vocem continentiae manus ostenditur, virginitas prædicatur: Hi sunt qui cum mulieribus se non coinquinaverunt; virgines enim permanserunt: Hi sunt qui sequuntur Agnum quocumque lerit. Quod si Christum continentia sequitur, & regno Dei virginitas destinatur, quid est illis cum terreno cultu & cum ornamentis quibus dum hominibus placere gestiunt, Deum offendunt?

IN III. NOCTURNO.

Leſtio ſancti Evangelii ſecundum Matthæum.

Leſtio vii. Cap. 25.

IN illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum coelorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas, exierunt obviam sponſo & sponſæ. Et reliqua.

Homilia ſancti Gregorii Papæ.

In Evang. Homil. 12.

OMNES lampades habent, sed omnes olei non habent; quia plenamque bona in se opera cum electis & reprobis ostendunt; sed soli ad sponſum

cum oleo veniunt, quia de his quæ foris egerint, intus gloriam requirunt. Unde per Psalmistam quoque de sancta Electorum Ecclesia dicitur: Omnis gloria eius filiae regis ab intus. Moram autem faciente sponſo, dormitaverunt omnes & dormierunt: quia dum ventre iudex ad extremum iudicii differt, electi & reprobi in mortis somno sopiuntur.

Post pausa. Leſtio viii.

DE adventu sponſi clamor in media nocte fit quia sic dies iudicii surripit, ut prævideri non valeat quando venit. Unde scriptum est: Dies Domini sicut fur in nocte, ita veniet. Tunc omnes virgines surgunt: quia & electi & reprobi à somno suæ mortis excitantur. Lampades ornant; quia suæ secum opera numerant, pro quibus æternam recipere beatitudinem expectant. Sed lampades fatuarum virginum extinguuntur; quia earum opera quæ clara hominibus foris apparuerunt, in adventu iudicis intus obscurantur: & à Deo retributionem non inveniunt, quia pro eis receperunt ab hominibus laudes quas amaverunt.

Leſtio ix.

Quid est autem quod tunc à prudentibus olei petunt; nisi quod in adventu iudicis, cum se intus vacuas invenerint, testimonium foris quaerunt? Sed prudentes

In festo Patroni vel Patronæ.

Virgines respondent, dicen-
tes: Ne forte non sufficiat
nobis & vobis, ite potius
ad vendentes, & emite vo-
bis. Sed dum irent emere,
venit sponsus, quæ autem
paratæ erant, intraverunt
cum eo ad nuptias, & cla-
sa est janua. O! si sapere in
cordis palato possis, quid
admiratiónis habet quod di-
citur, Venit sponsus? quid

dulcedinis, Intraverunt cum
eo ad nuptias? quid amari-
tudinis, Et clausa est janua?
Tunc regni janua lugenti-
bus claudetur, quæ modò
quotidie poenitentibus ape-
ritur: erit namque & tunc
poenitentia, sed fructuosa
jam non erit, quia nequá-
quam tunc veniam invenit,
qui modò aptum venis
tempus perdidit.

PRO SS. MULIERIBUS.

IN II. NOCTURNO.

De Epistola sancti Augustini
Episcopi ad Probam vi-
duam.

*Epist. I. 3. O. 6. 3. aliis 121.
Lectio iv.*

Debes præ amore veræ
vitæ desolatam te pu-
tare in hoc sæculo, in
quantilibet ejus felicitate
verseris. Nam sicut est illa
vera vita, in cujus compa-
ratiónne utique ista, quæ
multum amatur, quantum-
libet jucunda atque producta
sit, nec vira dicenda est:
sic est etiam solatium ve-
rum, sine quo solatio quæ-
cumque sunt terræna solatia,
magis in eis desolatio, quam
consolatio reperitur.

Lectio v.

Divitiæ quippe atque fa-
stigia dignitatum, ce-
teraque hujusmodi, quibus
se felices esse putant mortá-
les, veræ illius felicitatis
expertes, quid asserunt con-

solatiónis, eum sit eis indi-
gere, quam eminere præ-
stántius; quæ plús excru-
tiatur, timore amissi-
fi, quam concupiscit, adep-
tiónis ardore? Tâlibus bonis
non sunt homines boni;
sed aliunde boni facti, bene
utendo faciunt, ut ista sint
bona. Non sunt ergo in iis
vera solatia, sed ibi potius,
ubi vera vita.

Lectio vj.

Hæc omnia conside-
rans, concerta in ora-
tione vincere hoc sæculum;
ora in spe, ora fideliter &
amanter; ora instanter ar-
que patienter; ora ut videris
Christi, nondum habens ejus
conspectum, cujus precâris
auxilium; & licet sis ditissi-
ma, sicut pauper ora. Non-
dum enim veras futuri sæcu-
li divitias habes, ubi nulla
damna formides. Si ea
quæ sursum sunt queris &
sapis, æterna & certa deus

In festo Patroni vel Patronæ.

deras ; quæ quamdiu nondum habes , etiam salvis omnibus atque obsequentibus tuis , tamquam desolatam deputare te debes.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Mattheum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo tempore ; Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc : Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

In Evang. Homil. 11.

Cœlorum regnum , fratres carissimi , idcirco terrénis rebus simile dicitur , ut ex his quæ ille scire novit , surgat ad incognita quæ non novit : quatenus exemplo visibillium se ad invisibilia rapiat , & per ea quæ usu didicit , quasi confrictus incalescat : ut per hoc quod scit notum diligere , discat & incognita amare.

Lectio viij.

Thesaurus autem , celeste est desiderium : ager verò in quo thesaurus absconditur , disciplina stu-

dii cœlestis. Quem profectò agrum , venditis omnibus , comparat , qui voluptatibus carnis renuntians , cuncta sua terréna desideria per disciplinæ cœlestis custodiam calcat , ut nihil jam quod caro blanditur , libeat ; nihil quod carnalem vitam trucidat , spiritus perhorrescat.

Lectio ix.

Regnum cœleste regnum negotiatori homini simile dicitur , qui bonas margaritas quærit , sed unam pretiosam invenit , quam videlicet inventam , omnia vendens emit : quia qui cœlestis vitæ dulcedinem , in quantum possibilitas admittit , perfectè cognoverit , ea quæ in terrénis amaverat , libenter cuncta derelinquit : in comparatione ejus vilescunt omnia , deserit habita , congregata dispergit ; inardescit in cœlestibus animus , nihil in terrénis liber , deforme conspicitur quidquid de terrénæ rei placébat specie ; quia sola pretiosæ margaritæ claritas fulget in mente.

LECTIONES

INTRA OCTAVAM PATRONI

DIE II.

Sermo S. Basilii Episcopi.

Orat. in 40. Mart.

Leſſio ij.

HI sunt, qui acceptam à Deo nostram regionē quasi turres quaedam, contra adversariōrum incursum munientes, refūgium exhibent. Beneficium hoc, fratres dilectissimi, grātiā hanc minime cessantem à Deo obtinēmus. Parātum est hic Christiānis auxilium. Qui aliquā prēmītur angustia, ad hos cōfugit, qui rursus latāt, ad hos recurrit. Hic ut à malis liberētur, ille ut duret in rebus latis. Hęc mulier orans pro filiis auditur, peregrinanti viro redi- tam incolumem, ægrotanti verō salutem implorat & obtinet.

Leſſio iij.

O Sanctam chorū ! ò sacrum ordinem ! ò cū- acum inexpugnabilem ! ò commūnes humani generis custōdes ! optimi curarū socii, precum ac votōrum invicem suffragatōres ! legāri apud Deum potentissimi ! astra mundi, flores Ecclesiā- rum, vos non terra contexit, sed cælum excēpit. Apertæ sunt vobis paradisi portæ, dignum profectō exercitiis

Angelōrum, Patriarchis, Prophētis & Justis omnibus spectāculum.

DIE III.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Tract. 1. in C. 2. Ep. Iam.

Leſſio ij.

JOannes, quid dixit ? Si quis peccāverit, advocā- tum habēmus ad Patrem Je- sum Christum iustum. Sed dicit aliquis, ergo sancti non petunt pro nobis ? Ergo Episcopi & Præpōsiti non petunt pro pōpulo ? Sed attendite Scriptūras, & videte quā & Præpōsiti commendant se pōpulo. Nam Apōstolus dicit plebi : Orantes simul & pro nobis. Orat Apōstolus pro plebe, orat plebs pro Apōstolo. Orāmus pro vobis, fratres ; sed & vos, orāte pro nobis. Invicem pro se omnia membra orant. Caput pro omnibus inter- pellet.

Serm. 280. Leſſio iij.

Benedixit Dominus pō- fillos cum magnis. Non nobis parū videatur, quod esus corporis membra sumus, cuius & illi quibus equipa- rari non possumus. Quia si unum membrum patitur, compatiuntur omnia mem- bra ; ita, cū gloriāmus

Intrà Octav. Patroni vel Patronæ.

num membrum, congaulent omnia membra. Glória ápití, unde consúlitur & superiórius má nibus, & infimis pédibus. Sicut ille unus ánimam suam pro nobis póluit, ita & imitáti sunt Mártýres, & ánimas pro frátribus posué runt. Fructus labóris ergo illórum étiám nos sumus. Mirámur eos, miserantur nos. Gratulámur eis, precantur pro nobis.

D I E I V.

Sermo sancti Bernardi

Abbátis.

In Vigil. SS. Petri & Pauli.

Lectio ij.

TRia sunt quæ in festivitátibus Sanctórum vigilanter consideráre debémus: auxiliúm Sancti, exemplum ejus, confusió nem nostram. Auxiliúm ejus, quia qui potens in terra fuit, poténtior est in cœlis apte faciém Dómini Dei sui. Si enim dum hic víveret, misertus est peccatóribus, & orávit pro eis: nunc tantó ampliús, quantó vérius agnoscit miserias nostras, orat pro nobis Patrem: quia beáta illa pátria caritátem ejus non immutávit, sed augmentávit; neque enim quia impassibilis omnino, ideo & incompasibilis factus est,

Lectio iij.

Debémus étiám atténdere exemplum ejus, quia quám diu in terris vísus est, & cum homínibus conversátus est, non declinávit, neque ad dexteram, neque

ad sinistram; sed viam régiám tenuit, donec veníret ad illum, qui dicit: Ego sum via, veritas & vita. Intuémini humilitátem óperum ejus, autoritátem verbórum ejus, & tunc vidébitis quómodo tam verbo quám exemplo lúxerit inter homínes: quália nobis vestigia dereliquerit, ut ambulémus pex ea, & non errémus in eis. Verè, juxta Prophétam, sémíta justí recta est, rectus callia justí ad ambulandum.

D I E V.

De Sermóne sancti Bernardi

Abbátis.

In Vig. SS. Ap. Pet. & Pauli.

Lectio ij.

Diligentióri intuitu, in festivitátibus sanctórum, confusió nem nostram inspiciámus: quia homo ille similis nobis fuit passibilis, ex eódem luto formátus, ex quo & nos. Quid ergo est, quod non solum difficile, sed & impossíbile credímus, ut faciámus ópera quæ fecit? Confundámur, fratres, & contremiscámus. Homínes isti fuérunt qui præcessérunt nos, qui tam mirábiliter processérunt per vias vitæ, ut vix eos homínes fuisse credámus. Sic ergo & gaudere, & consuadi debémus: gaudere, quia patrónos præmisimus; confundi, quia eos imitári non póssumus.

Lectio iij.

ITa semper gáudium nostrum in hac valle lacrymárum, lacrymárum pang

Intra Octav. Patroni vel Patrona.

conditri debet, ut semper non solum extrema, sed & prima gaudii ludus occupet: quia etsi magna est gaudiorum materia, sed maxima est dolorum. Verè nobis rubor confusiois sunt. Quos vix audeamus respicere, ne dicam imitari. Oremus ergo eos, ut ipsi propitium nobis reddant amicum suum, iudicem nostrum, qui est Deus benedictus in secula. Amen. Tu autem.

D I E V I.

De Sermone S. Bernardi
Abbatis.

In Fests omnium Sanctorum.

Serm. 2. §. 1.

Leccio ij.

ERit, præstante Domino, triplex sermonis (de Sanctorum felicitate) utilitas; quatenus agnita, vel ex parte aliquâ, felici retributione Sanctorum, abundantiori deinceps sollicitudine ipsorum inhærere vestigiis, ac ferventiori desiderio ad eorum suspirare confortia, propensiori quoque devotione eorundem nos commendare patrociniis studeamus. Fidelis quippe sermo, & omni acceptione dignus, ut quos solempi veneratione prosequimur, etiâ simili conversatione sequamur? Quos beatissimos prædicamus, ad eorum beatitudinem totâ aviditate curramus: quorum delectamur præconiis, sublevemur cõsum patrociniis.

Leccio iij.

NEc sanè parum fructuosa invenitur memoria festiva Sanctorum, languorem, teporem, erroremque depellens: cum eorum intercessione juvetur infirmitas nostra, consideratione beatitudinis excitetur negligentia nostra, ignorantia quoque nostra ipsorum erudiamur exemplis.

D I E V I I.

De Sermone S. Cæsarii
Episcopi.

Serm. 230. in App. apud Aug.

Leccio ij.

QUando festivitates colimus, fratres carissimi, diligenter debemus attendere, & totis viribus laborare, ut quod visibiliter colitur, in vobis invisibiliter compleatur. Qui nec castitatem custodit in corpore, nec puritatem tenet in mente, quoties sanctæ solemnitates adveniunt, in corpore videtur habere gaudium, in corde non celebrat nisi luctum. Quale enim gaudium potest habere in casus animâ multis vitiis occupatâ magis diabolus probatur habitare quàm Christus? Nos verò, fratres carissimi, etiam si nobis aliqua, ut solet fieri, peccata subreperunt, quantum possumus cum Dei adiutorio laboramus jejuniis, vigiliis, orationibus, elemosynis mundare sordida, ut veniens Dominus in nobis, nihil inveniat

Die Octava Patroni vel Patronæ.

quod oculis suæ majestatis
offendat.

Serm. 265. Lectio iij.

Filios & omnes familias
vestras admonere, fra-
tres, semper ut caste & juste
ac salubriter vivant: nec so-
lum eos verbis, sed etiam
exemplis ad bona opera pro-
vocare. Ante omnia ubicum-
que fueritis, sive in domo,
sive in itinere, sive in con-
vivio, sive in consessu, ver-
ba turpia & luxuriosa nolite
ex ore vestro proferre; sed
magis vicinos & proximos
vestros jûgiter admonere,
ut semper quod bonum est
& honestum loqui studeant;

ne forte detrahendo, male
loquendo, & in sanctis fe-
stivitâtibus choros ducendo,
cântica luxuriosa & turpia
proferendo de lingua sua,
unde debuerant Deum lau-
dare, inde sibi vulnera vi-
deantur infligere. Isti enim
infelices & miseri homines,
qui balatîones & saltatiônes
ante ipsas Basilicas Sanctô-
rum exercere nec metuent,
nec erubescunt, etsi Chri-
stiânî ad Ecclesiâ veng-
rint, pagani de Ecclesiâ re-
vertuntur; quia ista consue-
tudo balandi de paganorum
observatiône remansit.

DIE OCTAVA.

IN II. NOCTURNO.

*Sermo sancti Joannis Chry-
sostomi Episcopi.*

*De Mart. quod aut imitan-
di aut non laudandi sunt.*

Lectio iv.

Qui sancti rum méri-
ta religiosa caritate mi-
râtur, quique jústô-
rum glórias frequenti laude
collóquitur, eorum mores
sanctos atque justitiam imi-
tetur; quóniam quem dele-
ctat Sancti alicujus méri-
tum, delectare debet par cir-
ca Dei cultum obsequium.
Quare, aut imitari debet si
laudat, aut laudare non de-
bet si imitari detrectat: ut
qui alium laudat, lau-
dabilem se reddat, & qui

sanctorum mérita admirá-
tur, mirâbilis ipse viræ san-
ctitate reddatur.

Lectio v.

Nam si propterea justos
fidelesque diligimus,
quod in ipsis justitiam fi-
demque suspícimus; póssu-
mus nos quoque esse quod
sunt, si faciâmus ipsi quod
faciunt. Neque enim difficile
nobis est quod ab ipsis géri-
tur imitari, cum sine præce-
denti exemplo ab antiquis
talia gesta conspícimus: ut
non ipsi aliorum æmuli red-
derentur, sed æmulandæ vir-
tutis se ipsos nobis præbe-
rent exemplum: ut dum
nos ex ipsis & ex nobis alii
proficiunt, sic Christus in

PRO JUSTIS.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro Moralium sancti

Gregorii Papæ.

Lib. 10. Cap. 16.

Leitio iv.

DEridetur iusti simplicitas. Hujus mundi sapientia est, cormachinationibus tegere, sensum verbis velare; quæ falsa sunt, vera ostendere; quæ vera sunt, falsa demonstrare. Hæc nimisrura prudentia usu à juvenibus scitur, hæc à pueris pretio discitur: hanc qui sciunt, ceteros despiciendo superbiunt; hanc qui nesciunt, subjecti & timidi in aliis mirantur: quia ab eis hæc eadem duplicitas iniquitatis nomine palliata diligitur, dum mentis pervertitas, urbanitas vocatur. Hæc sibi obsequentibus præcipit honorum culmina querere, adeptæ temporalis gloriæ vanitate gaudere, irrogata ab aliis mala multiplicius reddere; cum vires superant, nullis resistentibus cedere; cum virtutis possibilitas deest, quicquid explere per malitiam non valent, hoc in pacifica bonitate simulare.

Leitio v.

AT contra, sapientia iustorum est, nil per ostensionem fingere, sensum verbis aperire, vera ut sunt diligere, falsa devitare, bo-

na gratis exhibere, mala libencius tolerare quam facere; nullam injuriæ ultionem querere, pro veritate contumeliam luctum putare. Sed hæc iustorum simplicitas deridetur: quia ab hujus mundi sapientibus puritatis virtus fatuitas creditur. Omne enim quod innocentet agitur, ab eis procul dubio stultum putatur: & quidquid in opere veritas approbat, carnali sapientiæ fatuum sonat. Quid namque stultius videtur mundo, quam mentem verbis ostendere; nil callidæ machinatione simulare; nullas injuriis contumelias reddere; pro maledictibus orare; paupertatem querere; possessa relinquere; percutienti maxillam, alteram præbere?

Post pauca, Cap. 16. & 17.

Leitio vj.

QUæ nimisrura iusti simplicitas breviter, sed sufficienter exprimitur, cum protinus subinfertur, Latrocinia contempta apud cogitationes divitum. Sæpe namque contingit, ut electus quisque, qui ad eternam felicitatem ducitur, contrinua hic ad veritatem deprimitur; non hunc rerum abundantia fulciat, non dignitatum gloria honorabilem ostendat, nulla ei obsequentiæ

In festo Patroni vel Patronæ:

frequentia suppetat, nulla hunc humanis oculis vestitū pompa componat: & cunctis verò despicabilis cernitur, & hujus mundi gloriā indignus æstimatur: sed tamen ante occulti iudicis oculos virtutibus erumicat, vitæ meritis coruscat; honorari meruit, despici non refugit; corpus continentia afficit, solā in animo dilectione pinguescit: mentem semper ad patientiam præparat, & erectus pro iustitia de perceptis contumeliis exultat; afflictis ex corde compatiatur; de bonorum prosperitatibus quasi de propriis lætatur; sacri verbi pabula in mente sollicitus ruminat; & inquisitus quodlibet eloqui dupliciter, ignorat.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 12.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia S. Gregorii Papæ.

In Evang. Homil. 13.

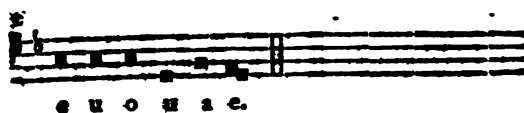
Dominus dicit: Sint lumbi vestri præcincti. Lumbos præcinguimus, cum carnis luxuriam per continentiam coarctamus. Sed quia minus est mala non agere, nisi etiam quisque studeat & bonis operibus insudare, prout additur: Et lucernæ ardentes in manibus vestris. Lu-

cernas quippe ardentes in manibus tenemus, cum per bona opera proximis nostris lucis exempla monstramus. De quibus profecto operibus Dominus dicit: Luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in coelis est. Duo autem sunt quæ jubentur, & lumbos restringere, & lucernas tenere; ut & munditia sit castitatis in corpore, & lumen veritatis in operatione. Redemptori etenim nostro unum sine altero placere nequaquam potest: si aut is qui bona agit, adhuc luxurie inquinamenta non deserit: aut is qui castitate præminet, necdum se per bona opera exercet.

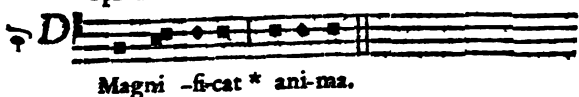
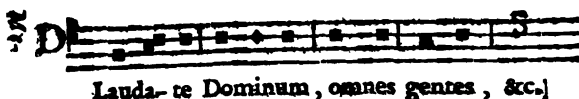
Lectio viij.

Nec castitas ergo magna est sine bono opere, nec opus bonum est aliquod sine castitate. Sed & si utrumque agitur, restat ut quisquis ille est, spe ad supernam patriam tendat, & nequaquam se à virtutibus pro mundi hujus honestate contineat. Qui etiam quædam bona aliquando pro honestate inchoat, in ejus tamen intentione non debet permanere, nec per bona opera presentis mundi gloriam querere; sed totam spem in redemptoris sui adventum constituat. Unde & prout subditur: Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum quando reverteretur à nuptiis. Ad

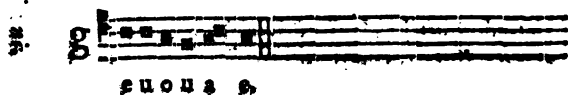
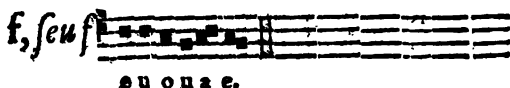

Hyperdorius.

*Sequens dicitur pariter in D. majusc. sed cum al-
tissimam syllabam reddat caudatam, sitque de primo,
saccharum defectu notatur per J. caudatum.*

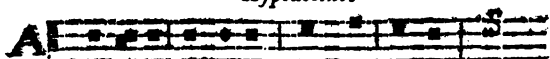

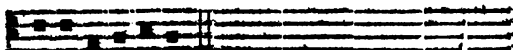
In tonis imparibus qui & authentici dicuntur, intonatio Canticorum evangelicorum eadem est ac Psalmorum; in plagis vero seu paribus differt, ut suis locis notatur.

Z.

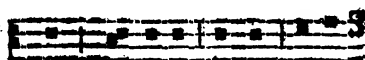
Hypodactylus.

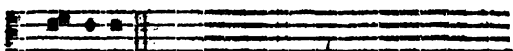
Lauda-te De-minum, omnes gentes.

In Canticis evangelicis.

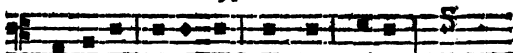

Nunc di-mittis ser-vum tu-um,

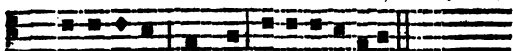

Do-mine.

Hypodactylus.

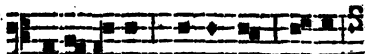

Lau-da-te Domi-num, omnes gentes.

Spi-ri-tu-i san-cto. euouae.

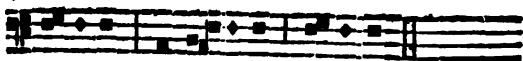
In Canticis evangelicis.

Bene-di Aus Domi-nus De- us

A 4

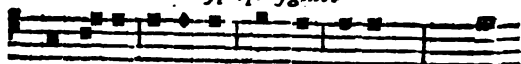
4

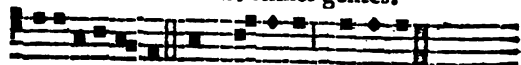
I-fra-el, Magni-fi-cat * a-nima.

3-

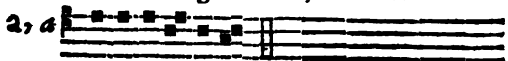
Hyperphrygius.

Lauda-te Dominum, omnes gentes.

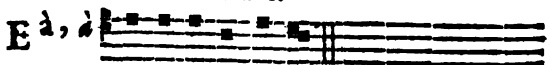

e u o u a e. Magni- fi-cat * a-nima.

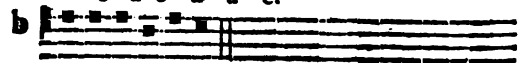
e u o u a e.

2-

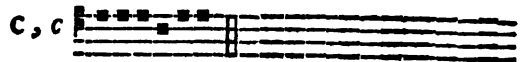
e u o u a e.

4-

e u o u a e.

2-

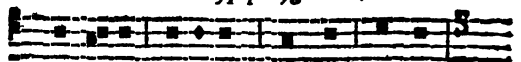
e u o u a e.

2-

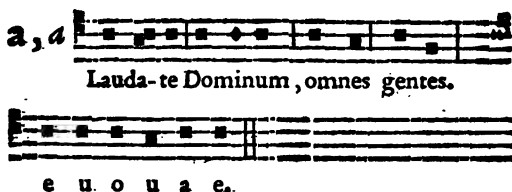
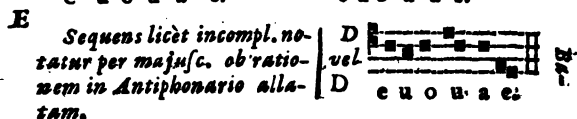
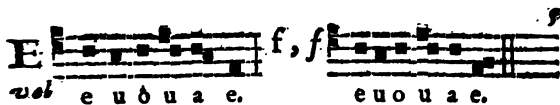
De Hyperlocris nulla extat Antiphona, neque de Myxolocriis.

4-

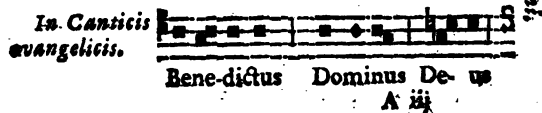
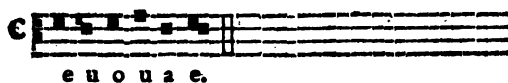
Hypophrygius.

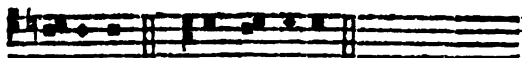

Lauda-te Dominum, omnes gentes.

Hypocrius.

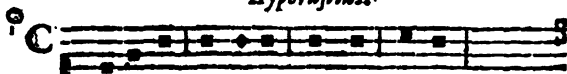

I-fra-el.   Magni- fi-car.

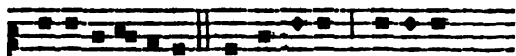
Hypolecirus canis potest ad chordas *Hypophrygi*; sed tunc dissi. aliquando opus est in *Antriphona* ad chordam f.

5

Hyperastius.

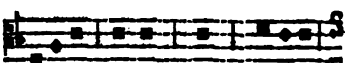

Lauda-te Do-minum, omnes gentes.

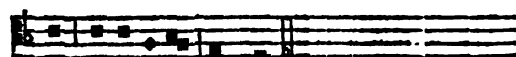

e u. o n a e. Magni- fi- cat * a- nima.

**Clavis ut plu-
rimùm sic trans-
ponitur.**

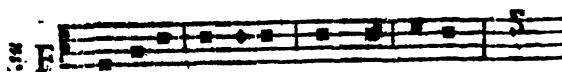

Glori-a Patri , & Fi-li-o ,

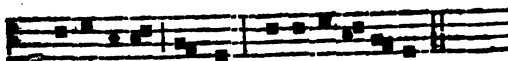

& Spi-ri-tu-i sancto.

Hyperlydins.

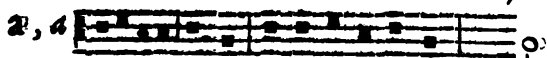
Lauda-te Do-minum, omnes gentes.

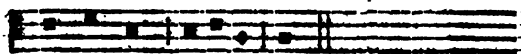
Spi-ri-tu-i. san-cto. e. u. o. u. a. e.

2, 4

7

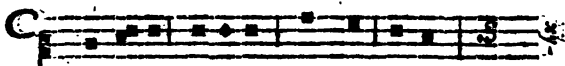
Spiritu-i sancto. e u o u a e.

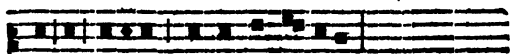
fru-men-ti sa-ti-at te.

6.

Hypocrius.

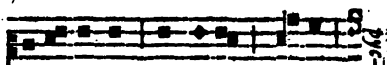

Lauda-te Dominum, omnes gentes.

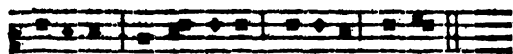

& in secula, e u o u a e.

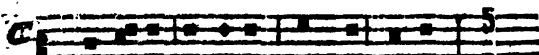
*In Canticis
evangelicis.*

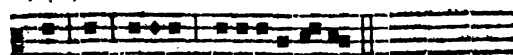
Bene-dictus Do-minus De-us

I-sra-el. Magni-ficat * anima me-a, &c.

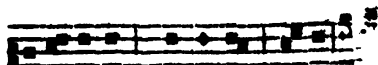

Lauda-te Dominum, omnes gentes.

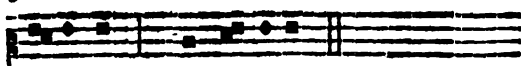
& in secula e u o u a e.

*In Canticis
evangelicis.*

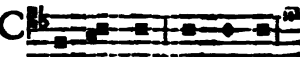
Bene-dictus Dominus De-us.

p

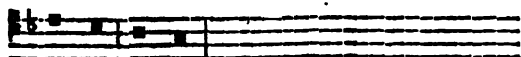

I-ra-el. Ma-gni-fi-cat.

*In precedantibus,
clavis ut plurimum
sic transponitur.*

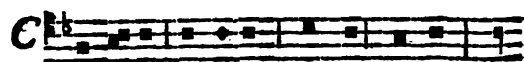

Lau-da-te Do-mi-num,

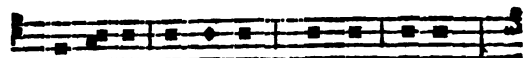

omnes gentes.

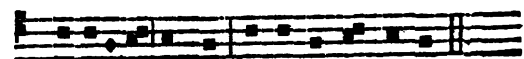
xy-

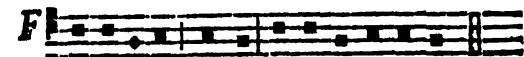
Lauda-te Domi-num, omnes gentes.

*Hypolydius.*F
p-c-

Lauda-te Domi-num, omnes gentes.

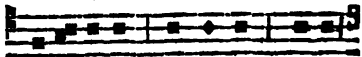

Spi-ritu-i san-cto. e u o u a e.

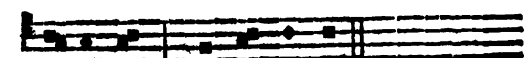
Spi-ri-tu-i san-cto. e u o u a e.

*In Canticis
evangelicis.*

Bene-dictus Do-mi-nus De-us

m

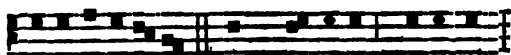
I-ra-el. Ma-gni-fi-cat.

7.

Hypermixolydian.

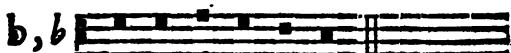
Lauda-te Do-mi-num, omnes gen-tes.

e u o u a e. Ma-gni-fi-cat * a-ni-ma.

Spi-ri-tu-i fan-cto. e u o u a e.

e u o u a e.

e u o u a e.

e u o u a e.

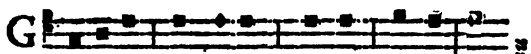

e u o u a e.

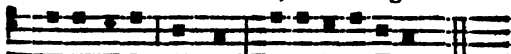
e u o u a e.

8.

Hypomixolydian.

Lauda-te Do-minum, omnes gentes.

Spi-ri-tu-i fan-cto. e u o u a e.

10

Spi-ri-tu-i san-cto. e u o u a e.

Spiritu-i san-cto. e u o u a e.

e u o u a e.

In Canticis evangelicis.

Be-nedi-ctus Domi-nus De-us

I-stra-el. Magni-fi-cat * a-ni-ma, &c.

Hac quatuor verba dicuntur sub eodem

ma-gna qui po-tens est. *cantu in secundo.*

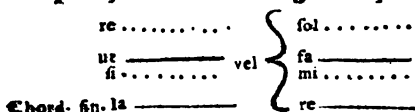
Notandum, intonationes supra notatas servari tantum in primo cuiusque Psalmi Versu; ceteros vero Versus à dominante in directum inchoari: quod & observatur in Canticis evangelicis, nisi organa pulsantur: tunc enim Versus qui canuntur à Choro, eodem modo inchoantur quo primus.

Mediatio autem in iisdem Canticis eadem semper est ad singulos Versus, quæ ad primum. Quia verò in primo Versu Cantici Magnificat, propter ejus brevitatem mediatio compleri nequit; in ceteris ejus Versibus ad eam recurrendum est, quæ ad Benedictus, supra notatur.

MONITUM

AD intelligentiam vocabulorum *Mesepycni*, *Barypycni* & *Oxypycni*, quæ ex antiquo usu Tabulis Modorum Psalmodiæ Ecclesiæ Parisiensis adnectuntur, hic dicendum visum est inventa fuisse hæc nomina à veteribus Græcis, & ad Latinos translata, ad significandos varios situs hemitonii in Tetrachordo inferiore, seu ejus infima chorda ipsa est chorda finalis, quia ex eo situ omne cantuum genus, omnisque varietas exurgit. Hemitonium autem ab iisdem Græcis, per metaphoram, *πυκνός* dictum est; quia minore spatio, strictiorque intervallo designatur ac cognoscitur.

Igitur cantus primi & secundi Modi Gregoriani vocantur *Μεσενικός* sive *Mesepycni*, quia in Antiphonis utriusque Modi, ac Psalmodiis completis, vel Responsoriiis, talis est chorda finalis, seu chorda in quam desinunt isti cantus, ut supra se immediatè habeat chordam uno tono distantem, postea chordam distantem hemitonio tantum, deinde chordam tono distantem à præcedente: quo fit ut hemitonium exurgat ex sono duarum chordarum, quæ medium Tetrachordi occupant, ut videre est in figuris sequentibus.

In cantibus verò Antiphonarum, vel Psalmodiarum completarum, aut Responsoriorum tertii & quarti Modi, hemitonii situs alius est: siquidem conficitur istud hemitonium ope chordæ finalis, seu in quam desiturus est cantus, & ope illius quæ immediatè superponitur: postea sequitur tonus ab ista secunda chorda ad tertiam, ac rursus tonus à tertia chorda ad quartam. Inde isti Modi vocati sunt *Βαρυπυκνός*, vel *Barypycni*, quia hemitonium auditur in chordis gra-

22
vioribus seu inferioribus Tetrachordi, ut patet ex sequentibus figuris.

la _____	} vel {	re. ....
sol.		ur _____
fa _____		sa. ....
mi.		la _____

Denique in cantibus Antiphonarum vel Psalmidarum completarum, aut Responsoriorum de quinto, sexto, septimo & octavo Modo, talis est hemitonii situs (si paucos cantus excipias) ut in loco acutiori seu superiori Tetrachordi sæpè sæpiùs audiarur : quo fit ut à chorda in quam definit cantus, ad chordam præcedentem sit unus tonus, ab ista secunda chorda ad tertiam rursus tonus, & à tertia chorda ad acutiorem Tetrachordi, hemitonium dumtaxat. Inde Græci fixerunt nomen *ὀξυπυκνός* quo designârunt cantus qui *Barypyncis* prorsus oppositi sunt. Situm hemitonii indicant figuræ sequentes.

fa _____	} vel {	sa.	} vel {	ut _____
mi.		la _____		si. ....
re _____		sol.		la _____
ut.		fa _____		sol. ....

Cantus Oxypycni à recentioribus *Majores* vocantur. Mesopycni verò & Barypycni *Minores* appellantur, habitâ ratione sitûs hemitonii supra chordam finalem, ut apud Græcos : & ut à Mesopycnis secernantur, à quibusdam *Minores-inversi* vocantur, quia hemitonium habent infimo loco.

